UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK WUPPERTAL
BERGISCHE UNIVERSITÄT WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Totius Latinitatis lexicon

secundum tertiam editionem, ..., correctum et auctum labore variorum

Forcellini, Egidio

Schneebergae, 1833

R

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-1644

Visual Library

Quotidianum victum alicui praebere. *Id. Pis.* 26. *f.* In hac quotidiana, assidua, urbanaque vita. *Nep. Dion.* 7. Cum quotidiani maximi fierent sumptus. *Cels.* 1, 3. *med.* Quotidianum cubiculum, *h. e.* cui quis diu assuevit. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. Non solum usitatum, sed etiam quotidianum est, aliquid audire de te. *Ter. Hec.* 3, 2, 22. Quotidiana febris. ℙ Metaleptice est vulgaris, usitatus. *Ter. Eun.* 2, 3, 6. Taedet quotidianarum harum formarum. *Cic. Fam.* 9, 21. Epistolas quotidianis verbis texere solemus. Adde *Mart.* mox afferendum. ℙ *Quotidiano*, morĕ adv. quotidie. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 9, 16. Ut quotidiano in forum mille hominum cum palliis conchylio tinctis discederent. *Plin.* 11, 37, 56. Palpebrae mulieribus infectae quotidiano. Adde *Afran.* et *Front.* ap. *Charis.* 2, 177. ℙ *Quotidianus* est qui quotidie certum opus facit. *Pl. Capt.* 3, 5, 66. Nisi quotidianus sesquiopus confeceris, sexcentoplago nomen indetur tibi. ℙ Quia tres priores syllabae breves sunt, poetae modo unam, modo aliam producunt, metri gratia. *Catull.* 68, 139. Conjugis in culpam flagravit quotidiana. (Sunt qui scrib. *quottidiana*, quod habetur etiam in *Inscr.* ap. *Grut.* 214. *lin.* 8.) *Mart.* 11, 1. Cultus sindone non quotidiana, *h. e.* non vulgari, aut trita. ℙ Scribitur et *cotidianus* V. v. sq.

QUOTĪDIĒ et Cotidie, adv. temporis, *ὁσημέραι, καθημέραν, καθ' ἑκάστην*, singulis diebus, quot diebus. *Ter. Hec.* 1, 2, 82. Ibatne ad Bacchidem? *Pa.* cotidie. *Cic. Phil.* 1, 2. Cum quotidie magis magisque perditi homines minarentur. *Id. Att.* 5, 7. Quotidie, vel potius in dies singulos breviores litteras ad te mitto: quotidie enim magis suspicor te in Epirum profectum, *h. e.* quotidie, vel potius in dies singulos, quibus ad te scribo. V. QUOT *f.* *Id. Coel.* 1. Cum audiat esse legem, quae de seditiosis civibus quotidie quaeri jubeat, *h. e.* quovis die. ℙ *Manut.* in *Orthogr.* ducit a *quoto die:* alii a *quot diebus* (de quo V. in QUOT): alii a *continenti die*, extrito priori *n*, ut in *cojux* pro *conjux*. Hi maxime sunt, quibus placet *cotidie* scribere: quae ratio scribendi reperitur in probatis MSS. *Ciceronis*, *Catonis*, etc. *Mar. Victor. art. Gramm.* 1, 2460., licet a *quotus* ducat, tamen per *c* rectius scribi censet. Hoc obtinebat apud multos etiam ante *Quint.*, qui quaestionem frigidam in medio relinquit, 1, 7. *Manut.* et *Cellar.* et *Dausq.* praeferunt *quotidie:* a quibus videtur stare usus frequentior. ℙ De quantitate priorum syllabarum V. in v. praec.

QUOTĪDIO et Cotidio, quotidie. *Q. Caepio* ap. *Charis.* 2, 174. Cum ab isto viderem cotidio hostes consiliis adjuvari. Videtur esse pro *cotidio tempore*, *h. e.* cotidiano: nempe ab inus. *cotidius, a, um.*

QUOTĪES et Quotiens, adv. *ὁσάκις, ποσάκις*, quot vicibus. Pro utraque scriptura sunt et lapides et antiq. MSS. et grammatici cor. sententiae. *Manut., Cellar., Dausq.* liquidam exterunt. *Virg. Ecl.* 3, 72. O quoties, et quae nobis Galatea locuta est! *Cic. Verr.* 2, 2, 59. Quoties, et quot nominibus a Syracusanis statuas auferes? *Id. Fam.* 7, 7. Illud soleo mirari, non me toties accipere tuas litteras, quoties a Quinto mihi fratre afferuntur. *Virg. A.* 12, 483. quoties oculos conjecit in hostem, Aversos toties currus Juturna retorsit. *Hor. Ep.* 2, 1, 55. Ambigitur quoties, uter utro sit prior, aufert Pacuvius docti famam senis, Accius alti. [*Utraque forma proba; ac *quotiens* quidem tantum abest, ut pro obsoleto haberi possit, ut apud optimos aureae aetatis scriptores usu praevaluisse videatur. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 460.]

QUOTĪESCŪMQUĔ, adv. *ὁποσακισοῦν*, idem ac quoties. *Cic. Cluent.* 18. Quotiescumque dico, toties mihi videor in judicium venire non ingenii solum, sed etiam virtutis atque officii. *Id. Tusc.* 3, 34. Cetera quotiescumque voletis, parata vobis erunt. ℙ **Quocienscumque* pro Quotiescumque, in *Comment. ad Ter.* ex cod. *Ambros.* ed. *A. Maio.* Locus est p. 63. ed. *Med. B. A.*

QUOTĪESQUĔ pro quotiescumque quidam leg. ap. *Colum.* 6, 17. *f.* Sed quotiesque mel remediis adhibetur, etc.

[QUOTLĪBET, adv. idem ac quotcumque. *Hyg. Astron.* 1, 6. *extr.* Si non in triginta partes unumquodque hemisphaerium dividatur, sed in alias quotlibet finitiones, tamen, etc. *F.*]

QUOTQUOT, adj. indecl. *ὅσοι ἄν*, quotcumque. *Cic. Inv.* 2, 49. Si leges duae, aut si plures, aut quotquot erunt, conservari non possint. *Catull.* 42, 1. Adeste hendecasyllabi, quot estis Omnes undique, quotquot estis omnes; et *Hor. Sat.* 2, 7, 14. Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis. *Id. Od.* 2, 14, 5. quotquot eunt dies, *h. e.* quot diebus, quotidie. ℙ Ponitur et pro singuli, ut *quot. Varr. L. L.* 4, 4. *f.* et *ib.* 8, 18. et *Alfen. JCtus* ap. *Gell.* 6, 5. Quotquot annis. *Id. Varr. ib.* 4, 8. Quotquot mensibus. Al. leg. *quot mensibus.*

QUOTQUOTQUĔ. V. QUOTCUMQUE.

QUŌTŪMUS, a, um, adj. *πόσος*, idem ac quotus. *Pl. Ps.* 4, 2, 7. Quotumas aedes dixerit, ego incerto scio. *Id. ib.* 4, 7, 77. Quotumo die huc pervenisti? *Har.* altero ad meridiem.

*QUOTUPLEX, icis, *ὁσαπλάσιος Onomast. Vet. B. A.*

QUŌTUS, a, um, adj. *πόσος*, cujus numeri, sive in quo numero, aut ordine; nomen interrogativum, vel relativum numeri ordinalis. *Cic. Verr.* 2, 3, 94. Quotus erit iste denarius, qui non sit ferendus? *Hor. Ep.* 2, 1, 35. Scire velim, chartis pretium quotus arroget annus. *Id. Sat.* 2, 6, 44. hora quota est? et *Od.* 3, 19, 7. Quo praebente domum, et quota Pelignis caream frigoribus, taces, *h. e.* quota hora. *Mart.* 9, 36. Scis, quota de Libyco litore puppis eat, *h. e.* quot naves. *Sen. Herc. Oet.* 95. quota est mundi plaga Oriens subactus? aut quota est Gorgon fera? ℙ Interdum ponitur pro *quot. Hor. Ep.* 1, 5, 30. Tu, quotus esse velis, rescribe, *h. e.* tertiusne, an quartus, sextus, nonus, etc. quod est, quot convivas habere tecum velis, cum apud me coenabis. Sic *Mart.* 14, 217. Dic quotus es, quanti cupias coenare. ℙ Significat etiam quantitatem continuam, et ponitur pro *quantus:* praesertim cum parvitatem, aut paucitatem significare volumus. *Lucr.* 6, 652. Et quota pars homo sit terrai totius unus. *Ov. Am.* 2, 12, 9. Pergama cum caderent bello superata bilustri, Ex tot, in Atrida pars quota laudis erat? *Id. Met.* 9, 68. ut vincas alios, Acheloe, dracones, Pars quota Lernaeae serpens eris unus Echidnae? [*Exemplis illustrat hanc dicendi formulam *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 12, 89.] ℙ Hac ratione saepe cum *quisque* jungitur: et *quot* significat. *Cic. Tusc.* 2, 4. Quotus enim quisque philosophorum invenitur, qui sit ita moratus, ut ratio postulat? *Id. Planc.* 25. *f.* Quotus enim quisque disertus? quotus quisque juris peritus est? *Ov. A. Am.* 3, 103. forma quota quaeque superbit? *Auct. decl.* 335. Quotamquamque partem habeo viventis? et *decl.* 320. *extr.* Quotum quodque damni genus est, cui non applicari reprehensio possit? *Plin. ep.* 3, 20. Nam quoto cuique eadem honestatis cura secreto, quae palam? *Auct. dial. de Or.* 29. Quotum quemque inveneris, qui, etc.? ℙ Alia est ratio in illo *Auct. ad Her.* 3, 17. Ne impediamur, quo secius quoto quoque loco libebit, etc. *h. e.* quo minus quocumque loco libebit.

QUOTUSCUMQUĔ, quotacumque, quotumcumque, adj. quotus quisque. *Tibull.* 2, 6, 54. Moverit e votis pars quotacumque Deos, *h. e.* pars vel exigua votorum. *Ov. Her.* 13, 60. Et sequitur regni pars quotacumque sui, *h. e.* quam exigua pars. Alii leg. *quotaquaeque.* [*Ita *Ruhnk.*]

QUOTUSQUISQUĔ. V. QUOTUS.

QUOVIS, adv. *πανταχόσε, ὅποι ἄν*, in quemvis locum, quolibet, quocumque, in quamvis partem. *Pl. Most.* 4, 2, 7. Qui parasitus sum? *Ser.* ego enim dicam: cibo perduci poteris quovis. *Id. As.* 2, 1, 11. Impetritum, inauguratum est: quovis admittunt aves. *Ter. Heaut.* 5, 1, 55. Immo abeat quovis gentium.

QUOUSQUĔ, adv. *ἕως ἄν*, usque ad quod tempus. *Cic. Somn. Scip.* 4. Quaeso, quousque humi defixa tua mens erit? *Id. Att.* 15, 23. Quousque? inquies. Quoad erit integrum: erit autem, usque dum ad navem. *Pl. As.* 1, 1, 28. *Li.* Exscrea quaeso usque ex penitis faucibus. *De.* quousque? *Li.* usque ad mortem volo. *Cic. Planc.* 31. Quousque ita dicis? *h. e.* quamdiu. *Id. Cat.* 1, 1. Quousque tandem abutere patientia nostra? ℙ *Plin. prooem.* 33. Quousque penetratura sit avaritia, *h. e.* usque ad quem locum, aut terminum. *Gell.* 1, 3. *med.* Cum decessero de via, quousque degredi debeo? *Mart. Dig.* 20, 3, 1. Quousque ei permissum videatur peculium administrare, i. e. quatenus. ℙ Interjecto verbo. *Mart.* 2, 64. Eja age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?

QUUM. V. CUM.

R

R littera consonans, semivocalis, et liquida: dicta est canina, quia canes provocati eam videntur exprimere: unde *hirrire* dicuntur. Hinc *Lucil.* ap. *Charis.* 1, 100. et *Non.* 1, 132. Irritata canes, quod, homo quam, planiu' dicit. *Donat.* ad *Ter. Ad.* 2, 4, 18. ita refert: Irritata canis quod, homo quam, plurima dictat. *Pers.* 1, 109. sonat hic de nare canina Littera. ℙ Ap. Graecos in principio dictionum aspirationem recipit, ut *Ῥέα, ῥήτωρ:* hinc omnibus Graecis dictionibus ab ea incipientibus Latini addunt *h*, ut *Rhea*, *rhetor.* ℙ In nonnullis vocibus pro *l* ponitur ut *Latialis Latiaris*, *Palilia Parilia:* [*Plura v. ap. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 2, 19, 50. et 64, 160.] in aliis pro *s*, ut *arbos arbor*, *odos odor:* quo pertinent antiqua illa, quae enumerantur a *Varr. L. L.* 6, 3. *foedesum*, *plusima*, *asena*, *janitos*, etc. pro *foederum*, *plurima*, *arena*, *janitor*, et alia. Sic *vapos*, *clamos*, *lases*, ap. *Quint.* 1, 4. pro *vapor*, *clamor*, *laser.* [**Sarp. Anal.* p. 35. *lases et asa fuerunt* scribendum putat, prob. *Buttm.* in *praef. Vol.* 4. p. 11. Omittendas censet voces *ac lases* Zumpt., q. v. Vol. 5. p. 26.] Sic *Festus:* R. pro S. littera saepe antiqui posuerunt, ut *majosibus*, *meliosibus*, *lasibus*, *fesiis*, pro *majoribus*, *melioribus*, *laribus*, *feriis:* et *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. §. 36. Appius Claudius, qui videtur ab hoc *(App. Claudio Caeco)* processisse, R litteram invenit; ut pro Valesiis Valerii essent, et pro Fusiis Furii. V. *Cic. Fam.* 9, 21. et *Liv.* 3, 4. et 8. [*Plura v. ap. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 340. sqq.] ℙ In notis R. est *Romanus*, R. P. *respublica*, R. R. *rationum relatarum* ap. *Fest.* R. P. XX. *retro pedes viginti*, etc. [*Porro est *Rufus.* V. *corp. inscriptt. Orell.* 2593. *Reficiendum; ib.* 3268. *Reliquis; ib.* 2557. *Recte; ib.* 4382. *Rarissimae; ib.* 5037. *Regnum; ib.* 2348. *Ripa; ib.* 3248. *R. R.* signif. *recta regione; ib.* 5011. ℙ Sunt qui docent *r* initiale ultimam praecedentis vocis brevem producere; porro: breves syllabas in *r* exeuntes ante vocabula cum vocali incipientia produci: quam utramque sententiam ut minus probandam evincit *Schneid.* in *Gr. Lat.* 1. p. 614. sq. ℙ Saepissime in *Mss.* commut. *r* et *s.* V. *Spald.* ad *Quint. Vol.* 2. p. 449. *crit. Cort.* ad *Lucan.* 2, 718. *Gron. Observv.* 1, 15. p. 68. *ed. Fr.* — *R.* et *T.* V. *H. Steph.* et *Garaton.* ad *Cic. Sull.* 32, quos laud. *Fr.* in *comment.* in *Cic. Sull.* p. 185 et 188.]

RA

RĂBĬDĒ, adv. *λυσσηδὸν*, cum rabie, vel iracunde, et in modum rabie correpti. *Cic. Tusc.* 5, 6. Omnia rabide appetentem cum inexplebili cupiditate. *August. Mor. Manich.* 2, 14. Rabidius, immoderatiusque raptari.

RĂBĬDUS, a, um, adj. *λυσσώδης*, rabie laborans, rabiosus, ferus. *Plin.* 29, 5, 32. Canis rabidi morsus. *Suet. Cal.* 26. *f.* Rabidis feris vilissimos senioque confectos subjiciebat. *Ov. A. Am.* 3, 8. rabidae tradis ovile lupae. *Id. Met.* 12, 494. Ecce ruunt vasto rabidi clamore bimembres; et *ib.* 7, 413. de Cerbero: rabida concitus ira; et *Virg. A.* 6, 421. de eod.: fame rabida tria guttura pandens. *Sen. Herc. Oet.* 1077. rabida sitis Tantali. ℙ Translate est supra modum cupidus, avidus, efferus, iratus: item saevus, immanis, crudelis. *Prop.* 3, 6, 11. Et mulier rabida jactans convicia lingua; et *ib.* 17, 10. Et rabidae stimulos frangere nequitiae. *Ov. A. Am.* 3, 501. rabidos compescere mores. *Catull.* 63, 38. rabidus animi furor. *Val. Fl.* 5, 627. rabidam qui Pallada coelo Non abigis, neque femineis jus objicis ausis. *Id.* 4, 239. rabidoque ita murmure terret. *Sil.* 7, 253. His dictis fractus furor, et rabida arma quierunt. *Id.* 16, 410. rabidum certamen. *Ov. Met.* 1, 36. freta rabidis tumescere ventis. *Stat. Th.* 6, 83. rabidum exsaturare dolorem. *Gell.* 19, 9. Facundia rabida et jurgiosa. *Lucan.* 6, 27. Ioniumque furens rabido cum tollitur Austro; et *ib.* 337. rabidique Leonis Solstitiale caput: sc. propter Caniculam; et *ib.* 66. rabidum latrare Pelorum: sc. propter Scyllae canes. [*V. *Cort.*] *Seren. Sam.* 42, 774. rabida podagra, *h. e.* quae dolore veluti rabidos facit. ℙ [*Confund. *rabidus* et *rapidus.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 235. 6, 337. 7, 145. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 18, 37. *Burm.* ad *Virg. A.* 7, 451. et 493. *Rabidus* et *tabidus.* V. *interpp.* ad *Suet. Cal.* 26. *f.*, ubi recte post *Oudend.* praeferendum censent *B. Crus.*, *Brem.* al. *tabidas.*]

[RĂBĬĒNUS, i, n. nomen ficticium oratoris R., qui Labienus appellabatur. *Sen. Contr. praef.* 5. Libertas *(dicendi)* tanta, ut libertatis nomen excederet; ut, quia passim ordines hominesque laniabat, Rabienus vocaretur. *F.*]

RĂBĬES, ei, f. *λύσσα*, canum morbus, (ut ait *Fest.)* quo in feritatem aguntur, et obvios quosque morsu petunt: et dicitur etiam de aliis bestiis, cum praeter modum saeviunt: a *rabio*, ut *species* a *specio. Colum.* 7, 12. *extr.* Rabies arcetur, letifer morbus huic generi. *Plin.* 7, 15, 13. In rabiem aguntur gustato eo canes. *Colum.* 6, 35. Equarum nota rabies, ut cum in aqua imaginem suam viderint, amore inani capiantur, et per hunc oblitae pabuli, etc. *Ov. Met.* 11, 369. de lupo: Qui quamquam saevit pariter rabieque, fameque, Acrior est rabie: neque enim jejunia curat Caede boum, diramque famem satiare, sed omne Vulnerat armentum. *Plin.* 8, 18, 26. Rabiem et cameli sentiunt; et *ib.* 36, 54. Rabies ursina. *Id. prooem.* 7. *f.* de homine: Nulli rerum omnium libido major, nulli pavor confusior, nulli rabies acrior. ℙ Transfertur ad vim et impetum aliarum rerum. *Val. Fl.* 6, 355. Rabies pelagi. *Ov. Pont.* 1, 3, 53. aequora semper Ventorum rabie, solibus orba, tument; et *Hor. Od.* 1, 3, 14. rabies Noti. *Virg. A.* 5, 802. coelique marisque. *Plin.* 32, 1, 1. mundi. *Hor. Ep.* 1, 10, 15. Canis, *h. e.* aestus Caniculae. ℙ Saepius ad hominem, et est vehemens ira, caeca et avida cupiditas, impotens libido, furor, feritas. *Cic. Tusc.* 3, 26. *f.* Hecubam autem putant propter animi acerbitatem quandam et rabiem fingi in canem esse conversam; et *ib.* 4, 24. Neque eos existimet sine rabie quidquam fortiter facere posse. *Petr. Sat.* 94. Ex dolore in rabiem efferatus tollit clamorem. *Virg. A.* 9, 64. collecta fatigat edendi Ex longo rabies, *h. e.* ingens fames. Sic *ib.* 2, 357. Improba rabies ventris. *Id. ib.* 8, 327. Et belli rabies, et amor successit habendi. *Hor. Od.* 3, 24, 25. impias Caedes, et rabiem tollere civicam. *Id. Epod.* 12, 9. Indomitam rabiem sedare, (eo sensu *rabiem* hic dicit *Hor.*, quo *Plin.* 28, 11, 49. Equos ad rabiem coitus agere; et *Lucr.* 4, 1110. Inde redit rabies eadem, et furor ille revisit.) *Vell.* 2, 61. Tribunus continua rabie lacerabat Antonium.

Hor. A. P. 79. Archilochum proprio rabies armavit iambo, *h. e.* dicacitas mordacissima, studium maledicendi. Sic *Ep.* 2, 1, 148. donec jam saevus apertam In rabiem coepit verti jocus. *Ter. Eun.* 2, 3, 8. Qui si occoeperit, ludum jocumque dices fuisse illum alterum, praeut hujus rabies quae dabit, *h. e.* impotentia in amore. *Virg. A.* 6, 48. sed pectus anhelum, Et rabiē fera corda tument, *h. e.* furore divino. ℙ Rabies una est ex comitibus Martis (ut Discordia, Pavor) quae et *Furor* appellatur. *Val. Fl.* 2, 206. ℙ *Rabies* in genitivo, vel dativo, pro *rabiei. Lucr.* 4, 1076. rabies unde illae haec germina surgunt. V. FACIES et DIES. ℙ *Rabia, ae,* ponitur a *Serv.* ad *A.* 1, 204. inter Latina, pro qua *rabies* antiqua esse dicitur. Sed locus ille est suspectus: et quamvis vere *Servii* esset, admodum exigui ponderis.

RĂBĬO. V. RABO, is.

RĂBĬOSĒ, adv. idem ac rabide. *Cic. Tusc.* 4, 22. Nihil ne in ipsa quidem pugna iracunde, rabioseve fecerunt.

RĂBĬOSŬLUS, a, um, adj. dimin. rabiosi. *Cic. Fam.* 7, 16. Primum quia illas rabiosulas *(litteras)* sat fatuas dedisti.

RĂBĬOSUS, a, um, adj. λυσσώδης, rabie furens, rabidus, et proprie dicitur de canibus, qui rabie laborant, et de aliis animalibus, quae ex canis morsu rabiem contraxerunt. *Plin.* 29, 5, 32. Est limus salivae sub lingua rabiosi canis. ℙ Translate est vehementer iratus. *Cic. Tusc.* 4, 22. *extr.* Vide ne fortitudo minime sit rabiosa, sitque iracundia tota levitatis. *Sen. Herc. Fur.* 172. Jurgia rabiosa fori clamosi. *Petr. Sat.* 96. Rabiosa barbaraque voce in fugitivos diu peroravit. *Pl. Capt.* 3, 4, 15. Hic homo rabiosus habitus est in Alide, *h. e.* phreneticus.

[RĂBĪRĬĂNUS, a, um, adj. ad Rabirium aliquem pertinens, hominem R., ut *Rabirius* poeta epicus, cujus meminit *Ov. Pont.* 4, 16, 5. magnique Rabirius oris. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 94. D. Volusejus Rabirianus. *F.*]

RĂBO, is, n. λυσσάω, rabie agitor, furo. *Varr.* ap. *Non.* 1, 186. Quid est? quid blateras? quid rabis? quid vis tibi? *Caecilius ib.* Rabere se ait. Alii leg. *rabire*, ut sit a *rabio*, 4. conjugat. *Vet. poeta* ap. *Cic. Div.* 1, 31. Sed quid oculis rabere visa est derepente ardentibus? *Sen. ep.* 92. *med.* Videbis eosdem intra exiguum tempus acerrime ridere, et acerrime rabere. *Manil.* 5, 207. latratque Canicula flammans, Et rabit igne suo; et *ib.* 224. lingua rabit, latratque loquendo.

RĂBO, onis, f. idem ac arrhabo, per aphaeresin. *Pl. Truc.* 3, 2, 29. Tene hoc tibi; rabonem habeto, mecum ut hanc noctem sies. *As.* Perii! rabonem? quam esse dicam hanc beluam? Quin tu arrhabonem dicis? *St.* ar facio lucri; ut Praenestinis conia est ciconia.

RĂBŪLĂ, ae, m. περιαγορᾶιος, λογράφος, vilis causidicus, locutulejus, blatero, et, ut ait *Gell.* 19, 9., clamator tantum, et facundia rabida jurgiosaque pollens: vel, ut est ap. *Sen. Herc. Fur.* 172., qui clamosi rabiosa fori Jurgia vendens improbus, iras, et verba locat. *Festus:* Rabula dicitur in multis intentus negotiis, paratusque ad radendum quid auferendumque: vel quia acrior est in negotiis agendis, et quasi rabiosus. *Id.* in *Rava:* Ravam vocem significat, ait Verrius, raucam et parum liquidam, proxime canum latratum: unde etiam causidicus pugnaciter loquens, rabula appellabatur, ut est ap. Lucilium. Ex tribus his *Festi* notationibus prima minus est probabilis: secunda confirmatur a *Nonio* 1, 106. et 298. Est igitur *rabula*, a *rabo*, quod a *rabie.* Videtur autem significare non solum causidicum, sed etiam ardelionem, h. e. multorum negotiorum satagentem, ut *Fest.* indicat. *Cic. Or.* 15. Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, sed doctissimum et perfectissimum quaerimus. Adde *Or.* 1, 46. *Quint.* 12, 9. A viro bono in rabulam latratoremque converti. *Varr.* ap. *Non.* 1, 106. Rabularum grex. [Hinc *Cic. Rosc. Am.* 20. Simillima est accusatorum ratio: alii vestrum anseres sunt, qui tantummodo clamant, nocere non possunt; alii canes, qui et latrare, et mordere possunt. *F.*]

RABULĀNA Pix, ap. *Plin.* 14, 19, 24. fortasse dicta est a colore ad flavum accedente, qui ravus dicitur. Sunt qui leg. *radulana*, quod tam sicca sit, ut radi possit. Huc pertinere putant illud *Colum.* 12, 20. *med.* Et his (*debet*) commisceri rasis, quod est genus crudae picis. *Radulanam* alii intelligunt picem, quae radula detrahitur doliis, ut nova inducatur. V. RASIS, et ZOPISSA.

RĂBŪLĀTĬO, onis, f. et

RĂBŪLĀTUS, us, m. agitatio causarum, rabularum contentiones, aut verbositas. *Capell.* 2, 46. Audiri nullo potuere rabulatu. *Id.* 6, 189. Rabulatio forensis. Alii leg. *fabulatio.*

RĂBUSCŬLUS, a, um, adj. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 9. memorat *rabusculam vitem:* ubi *Hard.* in MSS. invenit *rabucula*, et conjicit legendum *ravuscula*, quod colorem foliorum habeat ad ravum accedentem, quod si verum est, possumus et *rabusculam* retinere, quia in multis vocibus *b* pro *u* scribi adnotatum est initio litterae B.

RĂCĒMĀRĬUS, ii, m. ἐπιφυλλίς, pampinus steriles. *Colum.* 3, 18. Ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios.

RĂCĒMĀTĬO, onis, f. βοτρυολογία, racemorum, qui a vindemiatoribus praeteriti fuere, collectio; sicut messibus peractis, quod superest, *spicilegium* dicitur. *Tert. Apol.* 35. *med.*

RĂCĒMĀTUS, a, um, adj. βοτρυωτός, racemos habens, sive baccas, aut etiam grana racemi modo disposita. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 3. de panico: Parvis racemato paniculis.

RĂCĒMĬFER, ra, rum, adj. βοτρυφόρος, qui racemos fert. *Ov. Met.* 3, 666. Ipse racemiferis frontem circumdatus uvis. *Id. ib.* 15, 413. Victa racemifero lyncas dedit India Baccho.

RĂCĒMOR, aris, dep. 1. racemos a vindemiatore praeteritos colligo. Translate *Varr. R. R.* 3, 9. De gallinis dic sodes, Merula: tum de reliquis, si quid idoneum fuerit, racemari licebit.

RĂCĒMOSUS, a, um, adj. βοτρυώδης, racemis plenus, vel in modum racemi factus. *Plin.* 13, 4, 7. Pomum suis inter ramos palmitibus racemosum. *Id. ib.* 6, 12. Flos racemosus olivae modo. *Id.* 14, 3, 4. *n.* 8. Racemosissimae uvae.

RĂCĒMUS, i, m. proprie videtur esse pars uvae, paucis granis peculiari pediculo pendentibus constans. *Serv.* ad *G.* 2, 60. Racemus est pars botryonis. *Gloss. Phil.* Ἐπιφυλλίς, racemus. Ducunt a ῥάξ, ῥαγός, acinus. *Virg. l. l.* Et turpes avibus praedam fert uva racemos. *Prop.* 4, 2, 13. Prima mihi variat liventibus uva racemis. *Ov. Met.* 3, 484. ut variis solet uva racemis Ducere purpureum nondum matura colorem. *Id. Trist.* 4, 6, 9. Tempus, ut extentis tumeat, facit, uva racemis. (*Id. Met.* 3. 666. racemiferis frontem circumdatus uvis.) *Petr. Sat.* 135. et passis uva racemis. *Plin.* 15, 28, 34. de var. pomor. generib.: Quaedam alvo continentur, ut granata: dependent alia pediculis, ut pira: alia racemis, ut uvae, palmae: alia et pediculis, et racemis, ut hederae, sambuci. *Id.* 16, 26, 48. Palma in spathis habet fructum racemis propendentem. *Id.* 14, 3, 4. *n.* 9. Vitis Alexandrina acino nigro fabae magnitudine, nucleo molli et minimo, obliquis racemis praedulcibus. [*Virg. Cop.* 21. Sunt et mora cruenta, et lentis uva racemis. *F.*] ℙ In locis poetarum allatis *racemi* possunt et acini seu grana uvarum intelligi: in *Plinii* non possunt. ℙ Per synecdochen est ipsa uva, βότρυς, βοτρυών. *Ov. A. Am.* 3, 703. lecti de vite racemi. *Virg. G.* 2, 102. Tumidi racemi. *Sil.* 7, 208. lucentes sole racemos. *Fur. Bibaculus* ap. *Suet. Gr.* 11. Quem tres cauliculi, et selibra farris, Racemi duo, tegula sub una Ad summam prope nutriant senectam. ℙ De musto, aut vino. *Ov. Fast.* 5, 343. Donec eras mixtus nullis, Acheloe, racemis, etc. ℙ Dicitur et de aliis arborum fructibus figuram uvae referentibus. *Virg. Ecl.* 5, 7. antrum Silvestris raris sparsit labrusca racemis. *Plin.* 16, 34, 62. Hederae densus acinus et grandior, racemis in orbem circumactis; et *med.* Helici racemi stantes ac subrecti. *Id.* 27, 13, 116. Herba tragos pusillis racemis rubentibus. *Id.* 13, 4, 9. de balanis: Cecidisse candidam verrucam, quae racemo adhaeserit.

*RACILĬA, ae, f. uxor L. Quintii Cincinnati, de qua *Liv.* 3, 26. *B. A.*

*RACILĬUS, i, m. gentis Rom. nomen, de qua v. g. Tribunus plebis, qui de Clodianis facinoribus est questus in Senatu. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *med.* Adde *Verr.* 2, 2, 12. *B. A.*

*RADĬA, ae, f. *Gloss. Gr. Lat.* χοινιξ ἡ τοῦ τροχοῦ, Radia, modiolus. Fuerit itaque (dicta sunt *Gesneri*) canalis ille in rota, qui cavo suo axim recipit, convexa parte continens *radios*, a quibus nomen habet. *Scheffer. de re vehic.* 1, 6. p. 48. suspicatur legendum *Radiorum modiolus.* V. *Constant. Lex.* in v. χοινιξ. *B. A.*

RĂDĬANS, antis, part. a *radio:* στίλβων, ἀκτινοβόλος, ἀκτινωτός, radios emittens, coruscus, splendens, refulgens, radiatus, micans. *Virg. A.* 8, 23. radiantis imagine lunae. *Ov. Trist.* 2, 325. radiantia lumina solis. *Id. Met.* 9, 272. astra. *Virg. A.* 8, 616. arma. *Ov. Met.* 4, 636. radians aurum; et *ib.* 13, 105. nitor galeae claro radiantis ab auro. *Id. A. Am.* 3, 451. e templis multo radiantibus auro. *Plin.* 37, 7, 25. Carbunculi innato fulgore radiantes. *Sen. Herc. Oet.* 1239. Fera radiante clarum fronte gestans caput, *h. e.* cerva cornibus auratis instructa. *Venant. Vit. S. Mart.* 1, 138. Gemmifer eloquio, radiantior ore lapillis. ℙ Translate. *Val. Fl.* 8, 257. Ipsi inter medios rosea radiante juventa, etc.

RĂDĬĀTĬLIS, e, adj. radians. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 286. Sulphurea sub luce micans radiatilis umbra.

RĂDĬĀTĬO, onis, f. στιλβωσις, radiorum emissio, splendor. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 10. In cujus *(statuae)* contemplatione monent parcere oculis, tanta marmoris radiatio est. *Arnob.* 6, 208. Mentes ipsas augustissimae lucis radiationibus territaret.

RĂDĬĀTUS, a, um, part. a *radio:* [*radiis, i. e. regulis instructus. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Axis, qui sustinet rotam radiatam. ℙ Hinc ad solem translatum signif. radiis solaribus percussus. *Lucan.* 7, 214. Miles ut adverso Phoebi radiatus ab ictu Descendens, etc., ubi recte *Cort.* alteram lectionem *radiantis* rejiciendam censet. Utrumque hunc locum *Noster* perperam in f. posuerat. ℙ Tum idem est, quod fulgens,] ἀκτινωτός, radios habens, aut emittens. *Accius* ap. *Cic. Div.* 1, 22. Orbis flammeus radiatus solis. *Enn.* ap. *eund. Or.* 3, 40. Oculis lumen radiatum rape, *h. e.* solem. *Lucr.* 5, 699. dum veniat radiatum insigne diei, *h. e.* sol. *Sen. Herc. Oet.* 1518. O decus mundi, radiate Titan. *Mart.* 1, 71. radiata colossi Moles, *h. e.* colossus solis radiati, centum pedum longitudine, a Nerone effigie sua factus, a Vespasiano refectus effigie solis. *Suet. Ner.* 31. et *Vesp.* 18. et *Plin.* 34, 7, 18. Rursus *Plin.* 27, 5, 19. In cacumine (*asteris herbae*) capitula stellae modo radiata. *Suet. Aug.* 94. *med.* Radiata corona, *h. e.* aliquot erectis acuminibus instar radiorum ornata. Hujusmodi coronis ornabantur imagines principum consecratorum et in Deos relatorum, ut in eorum nummis videre est. *Plin. Pan.* 52. Horum unum si praestitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, et media inter Deos sedes auro staret. Adde *Lucan.* 7, 458. et *Sil.* 7, 629.

RĂDĪCĀTUS, a, um, part. a *radicor:* radices habens: ut *semina radicata*, plantae, quae una cum suis radicibus evulsae alio transferuntur. *Colum. Arb.* 20. *f.* Arbores, aut radicata semina autumno serito. Adde *Pall*, 3, 10, 18. et 19. ℙ Item qui radices egit. Translate *Sidon. ep.* 5, 10. *extr.* Naturali vitio fixum est radicatumque pectoribus humanis, ut, etc.

RĂDĪCESCO, is, n. 3. radices emitto. *Sen. ep.* 86. *f.* Liberalius sternenda vitis, ut etiam ex corpore radicescat.

[RĂDĪCĬNĂ, ae, f. dimin. radicis, parva radix. *Pelag. Veter.* 2. *med.* Gramen, quod in terra nascitur, idest radicinas ipsas, quas plerumque aratrum evertit, cum hordeo et cum paleis minutis dare cotidie convenit. *Id. ib.* 25. *in.* Chamaeleontis radicinam combustam vulneribus sparges. *F.*

RĂDĪCĬTUS, adv. ῥιζόθεν, ab radice ab imis radicibus, vel una cum radice. *Cato R. R.* 50. Herbas malas omnes radicitus effodito. *Varr. R. R.* 1, 35. Rosa conciditur radicitus in virgulas palmares. *Colum.* 4, 33. Pertica radicitus exempta, et deposita. *Id.* 6, 3. Sentes recisi radicitus intereunt. *Plin.* 21, 11, 36. Herbam radicitus eruere. *Id.* 22, 21, 29. Verrucas hoc heliotropium radicitus extrahit. *Suet. Vesp.* 5. *med.* Arbor radicitus evulsa atque prostrata. *Catull.* 64, 108. pinus procul radicitus exturbata, Prona cadit; et *ib.* 288. namque ille (*Peneos fluv.*) tulit radicitus altas Fagos. *Prop.* 3, 5, 65. vivos radicitus abstulit ungues. ℙ Translate est penitus, omnino. *Cic. Dom.* 13. Videsne, me non radicitus evellere omnes actiones tuas? *Id. Fin.* 2, 9. Cupiditas tollenda est atque extrahenda radicitus. *Id. Tusc.* 1, 46. *extr.* Hanc excutere opinionem mihimet volui radicitus. *Id. N. D.* 1, 43. Epicurus ex animis hominum extraxit radicitus religionem. *Pl. Most.* 5, 1, 62. Omnia malefacta vestra repperi radicitus. *Lucr.* 3, 891. radicitus e vita se tollit, et eicit.

RĂDĪCOR, aris, dep. 1. ῥιζόομαι, radices emitto, radices agendo firmor. *Colum.* 4, 2. Mergi (*vitium*) mox facile radicantur. *Plin.* 13, 4, 8. Ipsa arbor strata in solo humido tota radicatur, sed in frutices, non in arborem. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 2. Frumenta multis radicantur fibris. *Id.* 19, 6, 31. Caepe, et allium non nisi in rectum radicantur.

RĂDĪCOSUS, a, um, adj. ῥιζώδης, multas radices habens. *Plin.* 16, 34, 62. Omnium hederarum generi radicosa brachia.

RĂDĪCŬLA, ae, f. ῥιζίον, parva radix. *Cic. Div.* 2, 66. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco radiculam ore ferre. ℙ Radicula item, herba quaedam dicitur, succum habens lavandis lanis, et ab oesypo repurgandis accommodatissimum, quam Graeci ὀρμινόϑιον, Latini etiam *lanariam* vocant. *Plin.* 19, 3, 18. V. LANARIUS. Ejus varios usus in medicina describit *Plin.* 24, 11, 56. [**Seifenkraut.* Usu eadem est, quae Saponaria et Gypsophila struthium, *L.*] ℙ Alia est radicula, quam *Cels.* 2, 18. et 21. et 4, 2. *n.* 3. *extr.* inter herbas edules, sed mali succi numerat, Graece ῥαφανίς, ex raphanorum genere, sed bulbo minore: et cum raphano proprie dicto facile confunditur. Appellat *Colum.* Syriacam radicem, 11, 3. *med.* *Plin.* quoque recensens raphanorum genera, haec habet 19, 5, 26. *n.* 3. Nostri alia fecere genera: Algidense a loco, longum atque translucidum: alterum rapi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum fere ac tenerrimum, hiemisque patiens. Praecipuum tamen est, quod e Syria non pridem advectum apparet, quoniam apud auctores non reperitur: id autem tota hieme durat. [**Fortasse Radies, Radieschen.*] ℙ Porro utraque haec ideo *radicula*, et *radix* dicitur, quia praecipua ejus vis, et usus in radice seu bulbo est.

RĂDĬO, as, avi, atum, n. 1. [**a radius:* hinc prima vocis significatio est radiis aliquid instruere. V. primum exemplum laud. in RADIATUS. ℙ Tum transfertur ad splendorem, radios quasi emittentem, significatque illustrare radiis, fulgorem inducere,

splendidum reddere. Exempla in f. Noster collocav. ista:] *Prop.* 1, 15, 5. Et potes hesternos manibus componere crines . . . . . Nec minus Eois pectus radiare lapillis, Ut formosa novo quae parat ire viro. Est qui leg. *variare*. Hinc passive *Ov. Pont.* 3, 4, 103. Scuta sed et galeae gemmis radientur et auro, *h. e.* distinguantur, ornentur; et *Claud. Rapt. Pros.* 2, 48. Caeruleusque sinus roseis radiatur alumnis. ℙ Translate. *Flor.* 4, 2. *med.* Aliquid tamen adversus absentem ducem ausa fortuna est: quasi de industria prospera ejus adversis radiarentur. *Imp. Justin. Instit. tit.* 1, 5. §. 3. Constitutio, quae inter imperiales radiat sanctiones. ℙ [*Denique *synonym.* est v. *fulgere*, signif.] στίλβω, radios emitto, refulgeo, mico, resplendeo, niteo. *Plin.* 37, 9, 50. Astrobolos radiat candido in sole. *Id.* 11, 37, 55. Felium in tenebris fulgent radiantque oculi. *Sil.* 8, 468. Is *(miles)* primam ante aciem pictis radiabat in armis. Adde *Prop.* 4, 1, 27. *Ov. Met.* 2, 4. Argenti bifores radiabant lumine valvae. *Id. Her.* 18, 77. Unda repercussae radiabat imagine lunae. *Claud. de Phoenice*, 17. Arcanum radiant oculi jubar. V. RADIANS. [*— Ita etiam deponentis forma positum legitur ap. *auct. Dial. de or.* 20. *extr.* Templa marmore nitent, et auro radiantur.] ℙ Transl. *Claud. Cons. Prob. et Olyb.* 118. placidi radiant in casside vultus. *Id. IV. cons. Honor.* 517. Quantus in ore pater radiat! ℙ In illo *Silii* 3, 629. Siderei juxta radiabunt tempora nati; ἀποθέωσις, seu consecratio significatur, secundum ea, quae in RADIATUS dicta sunt.

RĂDĬŎLUS, i, m. [*proprie est bacillus, virgula. Hinc ad solem translatum denotat tenuem solis radium, Gr. ἀκτὶν vel ἀκτίς. *Ammian.* 28, 4. *med.* Si per foramen umbraculi pensilis radiolus irruperit solis. Perperam *Forc.* hunc locum in f. posuerat. ℙ Tum dicitur de genere oleae,] quae et *radius* dicitur, et *circites*, escae aptior, quam oleo, ut ait *Colum.* 5, 8., et *Arb.* 17., ubi varia olearum genera recenset. Dicta esse videtur a similitudine radii textorii. *Id.* 12, 47. Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum dum contundes, etc. ℙ Item herba filici similis, in saxosis nascens, vel in parietibus, habens in foliis singulis binos ordines punctorum aureorum. *Appul. Herb* 83.

RĂDĬŌSUS, a, um, adj. ἀκτινοβόλος, multos radios emittens. *Pl. Stich.* 2, 2, 41. Commodum radiosus ecce sol superabat ex mari.

RĂDĬUS, ii, m. ῥάβδος, bacillus, seu virga mensorum, mathematicorum, astronomorum, ad metiendum, et figuras, lineasque in pulvere deformandas. V. PULVIS. Est a Graeca voce allata, ut quidem *Vossio* placet. *Cic. Tusc.* 5, 23. Humilem homunculum a pulvere et radio excitabo, Archimedem. *Virg. Ecl.* 3, 40. et quis fuit alter, Descripsit radio totum qui gentibus orbem, Tempora quae messor, quae curvus arator haberet? *Id. A.* 6, 850. coelique meatus Describent radio, et surgentia sidera dicent. Virgam significat etiam in illo *Plin.* 10, 42, 58. de psittaco: Caput cum loqui discit, ferreo verberatur radio: non sentit aliter ictus; et *Auson. epist.* 25, 24. In numerum quoties radiis ferientibus ictae Respondent dociles modulato verbere pelves. ℙ [De ramis vallorum usurpat *Liv.* 35, 3. Et adeo acuti, aliusque per alium immissi radii locum ad inferendam manum non relinquunt. *F.*] ℙ Est etiam hostorium, seu baculum, quo aequatur cumulus modii, ἀπομάκτρα. Quidam lexicographi afferunt haec verba *Plauti*, quae ego apud hunc ne in Suppositis quidem invenire potui: Dii Deaeque omnes tantam nobis laetitiam, tot gaudia sine radio cumulent. ℙ Item os brachii minus, de quo *Cels.* 8, 1. *med.* Radius, quem κερκίδα Graeci appellant, superior, breviorque, et primo tenuior, rotundo et leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit. Cubitus inferior, longiorque, etc. Graece dicitur etiam παρατήχιον: ab Italis quibusdam *fusello minore del braccio:* videturque radios rotarum imitari, de quibus mox, et inde nomen sumpsisse. ℙ Ob similitudinem transfertur ad splendorem, qui e sole, stellis, igne, et hujusmodi emittitur, quia in longum et acutum more virgae subtilis fertur (unde *verbera radiorum* dixit *Lucr.* 5, 1103. et *radiis sol feriens cacumina* habet *Ov. Met.* 7, 804.) ἀκτὶν. *Cic. Fin.* 5, 24. *med.* Ut quemadmodum stellae in radio solis, sic istae in virtutem splendore ne cernantur quidem. *Lucr.* 3, 91. tenebrasque necesse 'st Non radii solis, nec lucida tela diei Discutiant, sed, etc. *Id.* 2, 113. cum solis lumina cumque Insertim fundunt radios per opaca domorum. *Virg. A.* 4, 119. ubi Titan radiis retexerit orbem; et *ib.* 7, 142. nubes ardens radiis lucis et auro; et *ib.* 25. Jamque rubescebat radiis mare. *Ov. A. Am.* 1, 724. Debet *(nauta)* et a radiis sideris esse niger. *Id. Met.* 2, 171. radiis gelidi caluere Triones. ℙ De radiis in capite consecratorum in Deos, V. RADIATUS. ℙ Etiam fulminis *radii* sunt. *Virg. A.* 8, 429. Tres imbris torti radios, tres nubis aquosae Addiderant, rutili tres ignis, et alitis Austri. Adde *Val. Fl.* 6, 55. ℙ De fulgore oculorum. *Gell.* 5, 16. Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea, quae videri queunt, emissionem. Adde *Appul. Apol.* ℙ Dicuntur etiam *radii* regulae in rotis, quae hinc modiolo, illinc canthis seu absidi inseruntur, κνῆμαι, κνημίδες. *Virg. G.* 2, 444. et *A.* 6, 616., *Ov. Met.* 2, 317. et *Val. Fl.* 6, 414. ℙ Praeterea *radius* est instrumentum textorium, quo subtemen stamini inseritur; ita dictum, quod utrinque in acutum desinit. *Ov. Met.* 6, 55. Tela jugo vincta est: stamen secernit arundo: Inseritur medium radiis subtemen acutis, Quod digiti expediunt, atque inter stamina ductum Percusso feriunt insecti pectine dentes. Adde *ib.* 132., *Lucr.* 5, 1352. et *Virg. A.* 9, 476. Graece κερκὶς a multis dicitur: sed κερκὶς videtur potius esse pecten, quo tela premitur, et densatur. Nostrates *radium* vulgo vocant [*das Weberschiffchen, der Schütze.] a figura. ℙ Item linea, quae a centro circuli ad circumferentiam ducitur. [*Der Halbmesser.] *Cic. Univ.* 6. Cujus omnis extremitas paribus a medio radiis attingitur. ℙ Item spina eminens super caudam trygonis, seu pastinacae piscis, quincunciali magnitudine, quae arbores infixa radici necat, arma, ut telum, perforat, vi ferri, et veneni malo. *Plin.* 9, 48, 72. et 32, 2, 12. ℙ Item aculeus in pedibus graviorum quarundam avium, ut gallinaceorum. *Plin.* 11, 47, 101. Avium quibusdam gravioribus, in cruribus additi radii: nulli uncos habentium ungues. ℙ Et genus olivae oblongae, quae et *radiolus*, aptior ad escam, quam ad oleum. *Virg. G.* 2, 86., *Colum.* 5, 8. et *Arb.* 17. et *Plin.* 15, 3, 4. Ejus autem duo genera esse videntur: nam *radium majorem* nominant *Cato R. R.* 6. et *Varr. R. R.* 1, 24. Erit igitur et minor: et haec fortasse radiolus. ℙ *Radius virilis* ap. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 14. est ἰθύφαλλος.

RĂDIX, icis, f. ῥίζα, ima pars plantae, quae terrae infigitur, et insistit, et inde succum trahit: a ῥάδις, ramus. *Cic. Fin.* 5, 11. *med.* Videmus, ea, quae terra gignit, corticibus et radicibus valida servari. *Varr. R. R.* 1, 37. *f.* Aliae radices angustius diffundunt, ut cupressi: aliae latius, ut platani, usque eo ut Theophrastus scribat, Athenis in Lyceo, cum etiam tunc platanus novella esset, radices trium et triginta cubitorum egisse. *Cato R. R.* 133. Surculi in arboribus radices uti capiant. *Plin.* 16, 31, 55. Magna et radicum differentia: copiosae fico, breves et angustae malo, crassiores lauro, ramosae oleae, robori carnosae. Robora suas in profundum agunt. Si Virgilio credimus *(G.* 2, 291.) aesculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit. *Ov. Met.* 14, 632. bibulaeque recurvas Radicis fibras labentibus irrigat undis. *Id. R. Am.* 106. Et mala radices altius arbor agit. *Virg. G.* 1, 20. Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupressum, *h. e.* ab radice manu prehensam ferens: vel evulsam una cum radice; et *ib.* 2, 318. radicem adfigere terrae; et *ib.* 1, 319. venti segetem ab radicibus imis eruunt; et *A.* 5, 449. Aut Ida in magna radicibus eruta pinus. *Ov. Met.* 7, 226. herbas placita partim radice revellit, Partim succidit. ℙ Per excellentiam dicitur de raphano, quia ejus usus in radice praecipuus. *Hor. Sat.* 2, 8, 7. acria circum Rapula, lactucae, radices: qualia lassum Pervellunt stomachum. *Colum.* 11, 3. *med.* Satio optima radicis, et rapae. *Pall.* 1, 35. *med.* Praecipue ubi radices, et rapa pascuntur. *Scrib. Comp.* 60. *radicem edulem* vocat. *Ov. Met.* 8, 666. Intubaque, et radix, et lactis massa coacti. Adde *Arnob.* 7, 223. ℙ *Radix Syriaca* species est raphani, de qua dictum est in RADICULA. ℙ De radice Pontica, V. in RHA. ℙ *Radix dulcis* ap. *Cels.* 5, 23. et *Scrib. Comp.* 170. est glycyrrhiza. ℙ Translate dicitur de ima parte aliarum rerum, qua inhaerent. *Virg. A.* 8, 238. Silex avulsa imis radicibus. *Lucr.* 2, 102. Validae saxi radices. *Ov. Met.* 14, 713. Durior et ferro, etc. Et saxo, quod adhuc viva radice tenetur. *Phaedr.* 3, 10. A radicibus domum evertere, *h. e.* funditus. *Plin.* 37, 10, 66. Ab ora gemmae ad radicem usque candido descendente. *Ov. Met.* 6, 557. radix micat ultima linguae. *Pl. Aul.* 2, 3, 72. Si hercle ego te non elinguandam dedero usque ab radicibus. *Petr. Sat.* 126. *med.* Frons radices capillorum retro flexerat. *Ov. Met.* 2, 583. Pluma erat, inque cutem radices egerat imas. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 2. Radices pyramidum. ℙ Saepissime de ima parte montium. *Lucr., Caes., Cic., Nep., Liv., Plin., Just., Gell. etc.* ℙ De origine, initio, fonte rei alicujus. *Varr. R. R.* 1, 1, *extr.* Ea erunt ex radicibus trinis: et quae ipse animadverti, et quae legi, et quae a peritis audii. *Id. L. L.* 5, 5. Cetera quae non sunt ab aliquo verbo, sed suas habent radices; et *ib.* 6, 3. *med.* Quocirca radices ejus *(verbi)* in Etruria, non Latio quaerendum est; et *Cic. Sext.* 22. *med.* Memineram divinum illum virum, atque ex iisdem, quibus nos, radicibus natum ad salutem imperii hujus, C. Marium, *h. e.* municipem nostrum. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 5. Apollinis se radice ortum jactabat. ℙ Illae aptiores sunt metaphorae. *Cic. Phil.* 4, 5. *f.* Virtus est una altissimis defixa radicibus, quae nunquam ulla vi labefactari potest; et *Off.* 2, 12. *f.* Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur; et *Tusc.* 3, 6. Non solum ramos amputare miseriarum, sed omnes radicum fibras evellere; et *Att.* 6, 6. *f.* Pompejus, eo robore vir, iis radicibus, Q. Cassium sine sorte delegit, *h. e.* ea firmitate opum et potentiae in republica; et *Coel.* 6. Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis et patientiae radicibus niteretur. *Brut.* ad *Att.* inter *ep. Cic.* ad *Brut.* 1, 17. Illud malum fundamentum et radices habet altiores. ℙ *Radicium* in gen. plur. dixisse aliquos, scribit *Charis.* 1, 100. et 115., et magis cum ratione dici, quam *radicum:* usus tamen hoc magis videtur admisisse.

RĂDO, is, si, sum, a. 3. ξέω, abrado, erado, levigo, auferendo polio. *Lucr.* 5, 1267. silvas excidere, Materiamque dolare, levare et radere tigna. *Hor. Sat.* 2, 4, 83. lapides varios lutulenta radere palma, *h. e.* scopis e palma factis verrere; et *ib.* 6, 25. Aquilo radit terram, *h. e.* flando, et pulverem excitando secum trahit. Sic *Epod.* 16, 54. largis Aquosus Eurus arva radit imbribus. *Juven.* 13, 150. sacrilegus, qui Radat inaurati femur Herculis, *h. e.* aurum abradat. *Colum.* 2, 20. Area ut sit ad trituram satis habilis, primum radatur; deinde confodiatur, *h. e.* excisis exstirpatisque herbis purgetur. *Plin.* 28, 4, 13. Ipsos gymnasiorum rasere parietes; et 18, 16, 43. Herbam marris ad solum radere. *Id.* 17, 23, 35. *n.* 23. Quod supra terram est, radi jubetur, ne fruticet. *Mart.* 6, 57. et *Petr. Sat.* 104. Radere caput, et supercilia. *Suet. Aug.* 79. Modo tonderet, modo raderet barbam. [*Tonderi et *radi* differunt in eo, quod illud forfice, hoc novacula fiebat. V. *B. Crus.* ad *Caes.* 45.] ℙ Absolute. *Plin.* 7, 59, 59. Primus omnium radi quotidie instituit Africanus sequens. *Suet. Caes.* 45. Ut non solum tonderetur diligenter, ac raderetur, sed velleretur etiam. Adde *Mart.* 11, 84. ℙ Translate est demere, detrahere. *Pers.* 2, 66. Baccam conchae radere; et 3, 50. Scire erat in votis, damnosa Canicula quantum Raderet. *Mart.* 2, 17. Sed ista tonstrix, Ammiane, non tondet. Non tondet, inquis? ergo quid facit? radit; et *Tac. A.* 3, 17. *f.* Nomen Pisonis radendum fastis censuit. ℙ Radere caput mos fuit quibusdam populis in luctu, ut est ap. *Suet. Cal.* 5. de morte Germanici: item servis cum manumittebantur, quia tunc pileum sumebant, signum libertatis. V. PILEUM. Hujus rei causam affert *Non.* 12, 38., quod tempestatem servitutis videbantur effugere. Nam et naufragium timentes caput radebant: eratque hoc naufragorum ultimum votum, ut ait *Petr. Sat.* 103. *f.* Unde *Juven.* 12, 81. gaudent vertice raso Garrula securi narrare pericula nautae. ℙ Est etiam tactu laedere, asperitatis sensu dolorem afferre, leviter vulnerare, praestringere, scindere, laniare, scarificare. Hinc radere et pungere *Mart.* conjungit 11, 100. Et radere genas, in legib. XII. Tab. vetantur mulieres in funere, ut est ap. *Cic. Leg.* 2, 23. *med.* *Plin.* 11, 37, 58. et *Fest.* Mulieres genas ne radunto, neve lessum funeris ergo habento. ℙ Translate. *Pers.* 1, 107. teneras mordaci radere vero Auriculas; et 5, 15. pallentes radere mores. *Quint.* 3, 1. Quorum ne jejuna atque arida traditio averteret animos, et aures praesertim tam delicatas raderet, verebamur. ℙ *Radere* dicitur etiam vomere terram praestringens et sulcans. *Sil.* 8, 393. Hernicaque impresso raduntur vomere saxa. ℙ Saepe a poetis *radere* dicitur, qui prope locum aliquem transit, ita ut paene contingat, qui praeternavigat, praetervolat. *Virg. A.* 7, 10. Proxima Circaeae raduntur litora terrae. *Val. Fl.* 5, 108. alta Carambis Raditur. *Virg. A.* 3, 799. altas cautes, projectaque saxa Pachyni Radimus. *Id. ib.* 5, 169. Ille inter navemque Gyae, scopulosque sonantes Radit iter laevum interior. *Ov. Am.* 3, 15, 2. Raditur haec elegis ultima meta meis. *Prop.* 3, 2, 23. Alter remus aquas, alter tibi radat arenas. Adde *Lucan.* 8, 246. Simile est illud *Ov. Met.* 10, 654. de equis cursorib. Posse putes illos sicco freta radere passu, Et segetis canae stantes percurrere aristas; et *Virg. A.* 5, 216. columna aere lapsa quieto Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas. [*Huc pertinet etiam illud *Suet. Ner.* 48. trajectos surculos rasit, i. e. per trajectos surculos repsit, nempe non pedibus, sed ventre terram et viam stringens. V. *Ernest.*] ℙ Flumina quoque ripas radunt, et quia praeterfluunt, et quia demunt semper aliquid. *Lucret.* 5, 257. et ripas radentia flumina rodunt. *Lucan.* 2, 425. radensque Salerni Culta Siler. *Sen. Hippol.* 16. Maeander steriles amne maligno radit arenas. Poetae eadem ratione dixerunt: quae collegit *Broukus.* ad illud *Tibull.* 4, 1, 142. Gyndes Radit Arecteos haud una per ostia campos. V. ARECTEUS.

RĂDŬLA, ae, f. κνηστήριον, instrumentum, quo aliquid ex aliqua re raditur, cujusmodi est illud, quo vetus pix e doliis raditur, atque educitur, ut deinde iterum picentur ad futuram vindemiam. *Colum.* 12, 18. Sublata lampade, rutabulo ligneo et ferrea curvata radula pix ducitur.

RĂDŬLĀNUS, a, um, adj. qui radula eraditur. *Plin.* 14, 19, 24. Radulana pice, ac resina condire musta. V. RABULANA Pix.

[RAESIĀNUS, a, um, adj. ad Raesium aliquem pertinens. Est cogn. Dianae. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 231. Dianae Raesianae Q. Raesius Q. Fil. Pal. Surdinus cum Raesia Herculaniola sacrum. *F.*]

RAETĬCUS. V. RHAETICUS.

[RĂGĬA, ae, f. videtur ita appellari piscis, qui plerumque raia dicitur. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 36, 7. C. Sulpicius Galb. L. Ragia. *F.*]

*RĂGONDO, f. opp. Pannoniae superioris. *Tab. Peut.* et *Ant. Itin. B. A.*

RĂIÀ, ae, f. *βάτος*, genus piscis plani, et cartilaginei, in tergo et cauda spinas habens iis simillimas, quae in rubo visuntur: unde et *βάτον* Graeci, idest rubum, appellarunt. [**Roche.*] *Plin.* 9, 24, 40. Planorum piscium alterum est genus, quod pro spina cartilaginem habet, ut raiae, pastinacae, squatinae, torpedo. Adde *ib.* 42, 67. [Ejus figuram habes in nummo G. Proculejae ap. *Morell. Fam. R. F.*]

RALLĂ, ae, f. genus vestis, ita dictum a raritate texturae, *Nonio* teste 14, 14.: [*est autem per syncopen a *rarula*, quod dimin. a *rara*.] Adjective *Pl. Ep.* 2, 2, 46. Tunicam rallam, tunicam spissam, linteum caesicium. ℙ Fuit cogn. R. in gente Marcia, ut M. Marcius Ralla ap. *Liv.* 29, 11. et 30, 38. et Q. Marcius Ralla ap. *eund.* 34, 53.

[RALLIĂNĂ, ae, f. ralla, vestis ita dicta a raritate texturae. *Edict. Dioclet.* p. 21. Sagum, seu rallianam rudem ✕ sedecim. *F.*]

RALLUM, i, n. ferramentum, quo vomer tergetur a terra adhaerente: a *rado*. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rallo. Quidam leg. *rulla*, sed contra MSS., teste *Hard.*

RĂMĂLĔ, is, n. ramus aridus, ramorum fragmenta igni nutriendo. *Sen. ep.* 90. *med.* Furcae utrinque suspensae fulciebant casam. Spissatis ramalibus, ac fronte congesta, et in proclive disposita, decursus imbribus quamvis magnis erat. *Ov. Met.* 8, 645. Multifidasque faces, ramaliaque arida. *Pers.* 5, 59. veteris ramalia fagi; et 1, 97. Ut ramale vetus praegrandi subere coctum. *Tac. A.* 13, 59. Arbor mortuis ramalibus, et arescente trunco deminuta.

RĂMEN, inis, n. rasura, scobs. Dicitur a *Barth. Advers.* 4, 4. usus eo *Marc. Empir.* non designato loco. Sed videtur legend. *rasamen*, q. v. v. in MAGIS, idis.

RĂMENTĂ, ae, f. idem ac ramentum. *Pl. Bacch.* 3, 4, 15. (q. l. affert etiam *Non.* 3, 189.) Verum, quam illa unquam de mea pecunia ramenta fiat plumea (al. *plumbea*) propensior, mendicum malim mendicando vincere. *Id. Rud.* 4, 3, 77. Nunquam hercle hinc hodie ramenta fies fortunatior.

RĂMENTOSUS, a, um, adj. ramentis similis. *Coel. Aurel.* 4. *Tard.* 3. *med.* Si aegrotantes parva excluserint sanguinolenta, et ramentosa.

RĂMENTUM, i, n. *ξῆμα, ξύσμα*, tenuis particula, quae radendo aufertur, ut particulae auri, argenti, ligni, quae rasura eorum decidunt. Est a *rado*, unde *rasus*, *rasamen*, *ramentum*. *Lucr.* 6, 1043. Et ramenta simul ferri furere intus ahenis In scaphiis. [**Hammerschlag.*] *Plin.* 28, 8, 24. Ramenta eboris. *Id.* 33, 3, 19. auri. *Id.* 21, 2, 3. e cornibus. *Id.* 31, 7, 39. salis. *Id.* 36, 22, 45. lapidis specularis. *Id.* 28, 17, 69. pellis cervinae dejecta pumice. *Id.* 24, 2, 2. ligni; et *ib.* 5, 10. cupressi. ℙ Differt a *scobe*, quae pulvis est scobina, vel serra, vel terebra factus; *ramentum* vero particula crassior, aut latior. *Plin.* 15, 17, 18. *n.* 4. Uvas scobe, ramentisve abietis servare. *Colum.* 4, 29. *f.* et *Arb.* 8. *med.* Nos terebram, quam Gallicam dicimus, huic insitioni aptavimus: ea excavat, nec urit, quod non scobem, sed ramenta facit. *Pall.* tamen hac eadem de re loquens, 3, 17. *med.* scobem vocat. Quin et *Plin.* fortasse aliquo ex allatis locis ramenta pro scobe posuit. ℙ *Ramenta fluminum* sunt arenae, quas radendo secum ferunt. *Plin.* 33, 4, 21. Aurum invenitur apud nos tribus modis: fluminum ramentis, ut in Tago Hispaniae, Pado Italiae, etc. puteorum scrobibus, etc. cuniculis per magna spatia actis. ℙ *Ramentum sulphuratum* ap. *Mart.* 10, 3. est fragmentum ligni sulphure illitum. [**Schwefelhölzchen.*] ℙ De frustulis esculentis. *Scrib. Comp.* 191. Rejiciunt autem ab stomacho ramenta, quae etiam simillima torminosis.

RĂMĔUS, a, um, adj. *κλαδαρὸς*, qui ex ramo est. *Virg. G.* 4, 303. ramea costis Subjiciunt fragmenta, thymum, etc.

RĂMEX, ĭcis, m. *ῥάμαξ*, ramus oblongus, longurius, pertica. *Colum.* 9, 1. Stipes compluribus locis efforatur, et in circuitu vivarii, certis intervenientibus spatiis, defixus erigitur, deinde per transversa laterum cava transmittuntur ramices, qui exitus ferarum obserent. *Varr. R. R.* 1, 14. simile quippiam describens, *longurii* voce utitur. *Appul. Met.* 4. Ante fores exigui ramices, vice structi parietis, attenduntur. ℙ Item herniae species, qua venae in scroto intumescunt ex nimia sanguinis copia, *κιρσοκήλη*. Causa hujus appellationis ex eo duci potest, quod *ἔρος*, unde *hernia* dicta videtur, Graecis etiam ramum significat. Quare Latini *ramicem* dixerunt, Graeco vocabulo insistentes. Ideo autem rami nomine hernia significatur, quia inflatis scroti venis, veluti quidam rami apparent. *Voss.* in *Etym. Cels.* 7, 18. *med.* Integris tunicis *(testium)* ramex innascitur, *κιρσοκήλην* Graeci appellant, cum venae intumescunt; et *f.* Inguen quoque nonnunquam ramices implent: *βουβωνοκήλην* appellant. *Plin.* 30, 15, 47. Ramices infantium lacertae virides *(sanant)*. *Id.* 22, 25, 57. Paleam tritici calidam imponi ramicum incommodis experti jubent. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 743. Quod deformi' senex, arthriticus, ac podagrosus, Quod mancus, miser, exilis, cum ramice magno. *Juven.* 10, 205. jacet exiguus cum ramice nervus, *h. e.* cum scroto turgenti ex ramice: quod in senibus (de quibus hic sermo) est frequentissimum. ℙ Praeterea *ramices* dicuntur pulmones, vel potius pulmonum et pectoris venae majores, quae ramorum instar diducuntur, et cum vocem, aut spiritum intendimus, inflantur. *Varr.* ap. *Non.* 2, 743. Priusquam in orchestra pythaules inflet tibias, domi suae ramices rumpit. *Pl. Merc.* 1, 2, 26. Loquere id negotii quidquid est. *Acan.* placide: volo acquiescere: tua causa rupi ramices: jamdudum sputo sanguinem: sc. currendo. Adde *Poen.* 3, 1, 37. Sunt qui his quoque locis herniam intelligunt: sed ex ea rupta non sequitur sputum sanguinis. ℙ Ap. *Colum.* 6, 12. et *Veg. Vet.* 3, 4. *n.* 10. et 4, 19. quidam leg. *ramicem* pro *saniem*, et esse ajunt pulmunculum, seu abscessum ac tumorem ex sanguine collecto.

RĂMĪCOSUS, a, um, adj. *κηλήτης*, qui ramice, seu hernia laborat. *Plin.* 30, 15, 47. Ramicosis cochlearum cinis cum ture medetur.

*RĂMISI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

RĂMNENSES et Ramnes, ium, m. plur. altera ex tribus primis equitum R. centuriis, de quibus in LUCERENSES dictum est. ℙ De toto ordine equestri, seu de junioribus. *Hor. A. P.* 341. Centuriae seniorum agitant expertia frugis: Celsi praetereunt austera poemata Ramnes. ℙ Scribitur et *Rhamnes.*

RĂMOSUS, a, um, adj. *ἐρνώδης, κλαδώδης*, multos ramos habens. *Lucr.* 5, 1095. Ramosa arbor. *Ov. Fast.* 3, 751. ramoso stipite nixus. *Prop.* 4, 4, 5. Silvani ramosa domus. *Plin.* 26, 10, 65. Lappago similis anagallidi, nisi esset ramosior. *Id.* 32, 2, 11. Curalium probatissimum, quam maxime rubens, et quam ramosissimum. *Virg. Ecl.* 7, 30. Et ramosa Mycon vivacis cornua cervi. (*Id. A.* 1, 193. cervos dixit capita alta ferentes Cornibus arboreis.) *Plin.* 21, 10, 32. Folium imbricatum magis, et ramosius, *h. e.* magis diffusum; et *ib.* 15, 52. Radices ramosae et multiplices. *Id.* 37, 11, 73. Borsycitis gemma in nigro ramosa, candidis aut sanguineis frondibus. ℙ Translate. *Ov. Met.* 9, 73. de hydra: Hanc ego ramosam natis e caede colubris, Crescentemque malo, domui, *h. e.* multis instructam colubris, tanquam ramis, e trunco renascentibus. *Pers.* 5, 34. et vitae nescius error Diducit trepidas ramosa in compita mentes, *h. e.* quae in multas vias dividuntur, ut in ramos truncus. *Lucr.* 6, 132. etenim ramosa videmus Nubila saepe modis multis, atque aspera ferri.

RĂMŪLOSUS, a, um, adj. ramulos multos habens. *Plin.* 16, 24, 38. Folia ramulosa ulmo et cytiso.

RĂMŪLUS, i, m. *κλαδών*, parvus ramus, ramusculus. *Cic. Div.* 1, 54. In agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. *Plin.* 27, 12, 88. Osyris ramulos fert nigros, tenues, lentos. *Id.* 24, 15, 81. Chamaedaphne unico ramulo est, cubitali fere. *Val. Max.* 2, 8. *n.* 5. Laureae ramulos festinabunda manu decerpserunt.

RĂMUS, i, m. *ἔρνος, κλάδος*, pars arboris, quae e trunco exit, et multipliciter se spargit. *Cic. Or.* 3, 46. In arboribus truncus, rami, folia sunt; et *ib.* 1, 7. *med.* Platanus ad opacandum locum patulis diffusa ramis. *Id. Caecin.* 21. *med.* Ramum arboris defringere. *Virg. G.* 2, 81. ingens Exiit ad coelum ramis felicibus arbos. *Id. ib.* 3, 333. quercus Ingentes tendit ramos; et *ib.* 2, 296. fortes late ramos, et brachia tendens. *Id. A.* 3, 25. ramis tegerem ut frondentibus aras; st *ib.* 6, 282. ramos, annosaque brachia pandit Ulmus opaca ingens. *Hor. Epod.* 2, 13. Inutilesque falce ramos amputans, Feliciores inserit. *Virg. G.* 2, 370. ramos compesce fluentes: sc. putando. *Id. A.* 11, 5. Ingentem quercum decisis undique ramis. *Ov. Met.* 14, 660. Suspiciens pandos autumni pondere ramos. *Lucan.* 3, 400. lucus Obscurum cingens connexis aera ramis. ℙ Per synecdochen ponitur pro arbore. *Virg. A.* 3, 649. Victum infelicem, baccas', lapidosaque corna Dant rami, et vulsis pascunt radicibus herbae; et *ib.* 8, 318. Sed rami, atque asper victu venatus alebat. ℙ Et pro fronde. *Virg. A.* 5, 71. et tempora cingite ramis; et *ib.* 8, 286. populeis evincti tempora ramis. *Val. Fl.* 6, 296. conspectaque glauco Tempora nectuntur ramo. Adde *Ov. Fast.* 3, 861. ℙ Et pro fuste, seu clava. *Prop.* 4, 9, 15. Maenalio jacuit pulsus tria tempora ramo Cacus. ℙ Et pro ture. *Claud. III. cons. Honor.* 210. Vobis rubra dabunt pretiosas aequora conchas, Indus ebur, ramos Panchaia, vellera Seres, *h. e.* ramos turiferos. ℙ Transfertur ad alia. *Caes. B. G.* 6, 25. Ab ejus *(bovis)* summo cornu, sicut palmae, rami late diffunduntur. *Plin.* 6, 27, 31. Sub monte Cambalido, qui est Caucasi ramus. ℙ *Τὸ αἰδοῖον ἀῤῥενικὸν* significat ap. *Naevium* (V. ROBORASCO), citante *Nonio* 2, 368. Adde *Prud. contra Sym.* 1, 115. ℙ Allegorice. *Cic. Tusc.* 3, 6. Nos autem audeamus non solum ramos amputare miseriarum, sed omnes radicum fibras evellere. ℙ De linea consanguinitatis. *Pers.* 3, 27. an deceat pulmonem rumpere ventis, Stemmate quod Tusco ramum millesime ducis? V. v. sq. ℙ De ramis Samiis V. PYTHAGORAS f.

RĂMUSCŬLUS, i, m. ramulus. *Plin.* 20, 23, 98. Et viridi ferula ramusculus utilis ad omnia ea vitia. *Hard.* legit: *E viridi medulla vulvis utilis, et ad omnia ea vitia.* ℙ Translate. *Hieron. ep.* 133. *n.* 3. *f.* Doctrina tua Origenis ramusculus est. ℙ [De linea consanguinitatis. *Isid. Or.* 9, 6. Stemmata dicuntur ramusculi, quos advocati faciunt in genere, cum gradus cognationis partiuntur. V. RAMUS. *F.*]

RĂNĂ, ae, f. *βάτραχος*; animal palustre notum, in aqua, et in terra vitam agens: ab sua voce dicta, ut ait *Varr. L. L.* 4, 13. Quidam deducunt a *φρύνος*, rubeta, mox demto *φ* Attice, et mutato *υ* in *α* Dorice. Sunt et ranae scandentes arbores, et ex iis coaxantes. [**Laubfrösche.*] *Ov. Met.* 15, 375. Semina limus habet virides generantia ranas: Et generat truncas pedibus: mox apta natando Crura dat: utque eadem sint longis saltibus apta, Posterior partes superat mensura priores; et *ib.* 6, 377. Vox quoque jam rauca est, inflataque colla tumescunt: Ipsaque dilatant patulos convicia rictus. Terga caput tangunt: colla intercepta videntur: Spina viret: venter, pars maxima corporis, albet: Limosoque novae saliunt in gurgite ranae. *Plin.* 11, 37, 65. Ranis lingua prima cohaeret, intima absoluta a gutture, qua vocem mittunt, etc. Tum siquidem inferiore labro demisso ad libramentum modicae aquae receptae in fauces, palpitante ibi lingua ululatus elicitur. Tunc extenti buccarum sinus perlucent, oculi flagrant labore propulsi. *Id.* 32, 8, 29. Est et rana parva arborem scandens, atque ex ea vociferans. *Cic. Att.* 15, 16. Pluvias metuo, si prognostica nostra vera sunt: ranae enim *ὑητορεύουσιν*. *Hor. Sat.* 1, 5, 14. mali culices, ranaeque palustres Avertunt somnos. *Id. Epod.* 5, 19. turpis ranae ova. *Phaedr.* 1, 2. Ranae vagantes liberis paludibus. *Virg. G.* 3, 430. hic piscibus atram Improbus ingluviem, ranisque loquacibus explet; et *ib.* 1, 378. Et veterem in limo ranae cecinere querelam. (Quaenam haec sit querela, cognosces ex *Servio* in *h. l.* et *Phaedr. l. c.*) *Mart.* 3, 93. Meliusque ranae garriunt Ravennates. *Suet. Aug.* 94. *med.* Cum primum fari coepisset, in avito suburbano obstrepentes forte ranas silere jussit: atque ex eo negantur ibi ranae coaxare. *Mart.* 10, 79. Grandis ut exiguam bos ranam ruperat olim. (V. fabulam de rana rupta ap. *Hor. Sat.* 2, 3, 314. et *Phaedr.* 1, 24.) *Id.* 14, 183. Perlege Maeonio cantatas carmine ranas: *Βατραχομυομαχίαν*. *Juven.* 2, 150. Stygio ranas in gurgite nigras. ℙ *Inflat se tanquam rana*, proverb. de eo, qui sibi plus justo placet, ap. *Petr. fr. Trag.* 74. *Burm.* ℙ *Qui fuit rana, nunc est rex*, aliud proverb. ap. *eund. ib.* 77. de eo, qui e parvis initiis valde crevit sive divitiis, sive honoribus. ℙ In illo *Juven.* 3, 44. ranarum viscera nunquam Inspexi: significatur veneficium, quod ex ranae rubetae visceribus conficiebatur. V. RUBETA. ℙ *Rana*, morbi genus in bubus. *Colum.* 6, 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguae, quas ranas veterinarii vocant. *Veg.* vocat *ranulas*. V. RANULA. ℙ Piscis marinus, [Graece *βάτραχος ἁλιεύς*, Italice *martino pescatore* vocatur. *F.* **Der Seeteufel* vel *Froschfisch.* Lophius piscatorius, *L.*] *Plin.* 9, 24, 40. Planorum piscium alterum est genus, quod pro spina cartilaginem habet, ut raiae, pastinacae, squatinae, torpedo, et quos bovis, lamiae, aquilae, ranae nominibus Graeci appellant; et *mox:* Cum ceteri pisces ova pariant, hoc genus solum animal parit, excepta quam ranam vocant. [*Id. ib.* 42, 67. Nec minor solertia ranae, quae in mari piscatrix vocatur. *Cic. N. D.* 2, 49. Ranae marinae dicuntur obruere sese arena solere, et moveri prope aquam: ad quas quasi ad escam pisces cum accesserint, confici a ranis atque consumi. *F.*]

RANCENS, entis, part. ab inus. *ranceo: ταγγίζων, ἰωλίζων*, putrescens, putens, rancidus. *Lucr.* 3, 270. cadavere rancenti, jam viscere vermes Exspirant. *Seren. Sam.* 54, 978. Vetus et rancens axungia.

RANCESCO, is, n. 3. rancidus fio, putresco. *Arnob.* 1, 12. Mel amarum fieri, olearum fluenta rancescere.

RANCĬDĒ, adv. cum rancore, corrupte. Translate. *Gell.* 18, 11. Quae mihi quidem neque abhorrere a poetica facultate visa sunt, neque dictu profatuque ipso tetrae aut insuaves esse, sicuti sunt quaedam alia ab illustribus poetis ficta dure et rancide, *h. e.* nimis antique, putide; et *ib.* 8. *Ὁμοιοτέλευτα, καὶ πάρισα, καὶ ὁμοιόπτωτα*, ceteraque hujusmodi scitamenta, quae isti *ἀτεχνόκακοι*, qui se Isocratios videri volunt, in collocandis verbis immodice faciunt et rancide, quam sint insubida, et inertia, et puerilia, facetissime significat Lucilius.

[RANCĬDO, as, a. 1. rancidum facio ob odium. *Fulg. Myth.* 2, 1. Voluptaria vita libidine mollitur, aut homicidiis cruentatur, aut rapina succenditur, aut livoribus rancidatur. V. RANCOR. *F.*]

RANCĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. aliquantum rancidus. *Juven.* 11, 133. quin ipsa manubria cultellorum Ossea non tamen his ulla unquam obsonia fiunt Rancidula: aut ideo pejus gallina secatur. ℙ Translate est putidulus, et fastidium creans. *Pers.* 1, 33. Rancidulum quiddam balba de nare locutus, Phyllidas, Hypsipylas, etc. *Mart.* 7, 34. Qui sic rancidulo loquatur ore.

RĂNCĬDUS, a, um, adj. *ταγγὸς, ἴωλος, σαπρὸς,*

corruptus et putens: et dicitur praecipue de cibis diutius asservatis, et putrescentibus: unde malus sapor odorque, [*ranzig.*] V. RANCOR. *Hor. Sat.* 2, 2, 89. Rancidum aprum antiqui laudabant: non quia nasus Illis nullus erat; sed, credo, hac mente, quod hospes Tardius adveniens vitiatum commodius, quam Integrum edax dominus consumeret. *Lucr.* 6, 1153. Spiritus ore foras tetrum volvebat odorem, Rancida quo perolent projecta cadavera ritu. *Appul. Met.* 10. Partes opimas quasque devorabam, et rancidiora religens, abliguriebam dulcia. ℙ Translate. *Juven.* 6, 184. Nam quid rancidius, quam quod se non putat ulla Formosam, nisi quae de Tusca Graecula facta est, De Sulmonensi mera Cecropis? et *Plin.* 22, 22, 46. de boletis: Quorundam ex his facile noscuntur venena, diluto rubore, rancido aspectu, livido intus colore, etc. *h. e.* lurido, et qualis solet esse rerum rancidarum. *Prud. περὶ στεφ.* 10, 305. rancidae edentularum cantilenae.

RANCO, as, n. 1. est vociferari, proprium tigris, a sono vocis. *Auct. carm. Philom.* 49. Tigrides indomitae rancant, rugiuntque leones. Alii leg. *raucant.*

RANCOR, oris, m. *τάγγη, σαπρότης*, marcor, corruptus odor aut sapor rerum diutius asservatarum: ab obsoleto *ranceo. Pall.* 1, 20. Receptacula olei semper munda sint, ne novos sapores infecta veteri rancore corrumpant. Adde 11, 10. ℙ Translate. *Hieron. ep.* 13. *n.* 1. Veteri rancore deposito, *h. e.* odio inveterato, quo mutua benevolentia corrupta est: odium enim homines rancidos facit seu lividos.

*RANI, orum, populi Scythiae, seu Sarmatiae, accolae Caucasi montis, in confinibus Colchorum. *Plin.* 6, 7. Al. aliter leg. *B. A.*

RĂNŬLĂ, ae, f. *βατράχιον*, parva rana, ranunculus. *Appul. Met.* 9. De ore pastoricii canis virens exsilivit ranula. ℙ Item morbus in lingua boum, de quo in RANA dictum est. *Veg. Vet.* 3, 3. *f.* Periculosum fastidium bobus ranulae faciunt: quae aperiendae sunt, et allio cum sale pariter trito ipsa vulnera confricanda.

RĂNUNCŬLUS, i, m. *βάτραχος*, vox positione quidem *ὑποχοριστική*, sed usu idem quod rana, sive parva sit, sive magna. *Cic. Div.* 1, 9. Quis est, qui, ranunculos hoc videre, suspicari possit? ℙ Translate [*per jocum] ita clientes suos vocat *Id. Fam.* 7, 18. *f.* Nam Ulubris, honoris mei causa, vim maximam ranunculorum se commosse, constabat. ℙ Item herba quaedam, de qua V. BATRACHIUM. [*Fortasse *Hahnenfuss.*]

RĂPĂ, ae, f. V. RAPUM.

RĂPĂCĬĂ, orum, n. plur. teneriores raparum frondes, et cauliculi, qui decocti usum habent in cibis. *Plin.* 18, 13, 34. Et homini non minor rapaciorum suis horis gratia, quam cymarum. ℙ Legitur et *rapicia*, et fortasse rectius: unde Italorum vulgare *ravizze.* Adjective *Cato R. R.* 35. Rapinam, coles rapicii unde fiant, in loco stercorato bene, aut in loco crasso serito; et *ib.* 134. Triticum, hordeum, faba, semen rapicium.

RĂPĂCĬDĂ, ae, m. rapax, fur, latro. *Pl. Aul.* 2, 7, 8. Rapacidarum ubi tantum siet in aedibus: *rapacidarum* dixit pro *rapacium*, quasi furum genus sit et natio, ut *Aeacidarum. Turneb. Adv.* 24, 23.

RĂPĂCĬTĀS, atis, f. *ἁρπακτικόν*, vitium rapiendi. *Cic. Coel.* 6. Quis in rapacitate avarior? quis in largitione effusior? *Just.* 38, 7. *med.* Adeo illis odium Romanorum incussit rapacitas proconsulum, sectio publicanorum, calumniae litium. *Mart.* 6, 72. Fur notae nimium rapacitatis.

RĂPAX, acis, adj. omn. gen. *ἅρπαξ*, palam rapiens, rapiendi avidus, rapinis intentus, fur, praedo. *Cic. Pis.* 27. *med.* Olim furunculus, nunc vero etiam rapax. *Id. Verr.* 3, 2, 2. Furem aliquem, aut rapacem accusare. *Pl. Men.* 5, 7, 26. Vos scelesti, vos rapaces, vos praedones. *Suet. Vesp.* 16. Procuratorum rapacissimum quemque ad ampliora officia solitus promovere, quo locupletiores mox condemnaret. ℙ De eo, qui sola munera sectatur, et donis tantummodo capitur. *Tibull.* 2, 4, 25. Illa malum facinus suadet, dominamque rapacem Dat mihi; et 1, 6, 23. sagae praecepta rapacis Desere. ℙ Dicitur commode de iis omnibus, quae rapiunt, et ad se, aut secum trahunt, sive animatis, sive inanimis. *Cic. Amic.* 14. Nihil est enim appetentius similium sui, nihil rapacius, quam natura. *Sen. ep.* 95. *med.* Unde ista tam rapacia virtutis ingenia? *Plin.* 25, 2, 2. Nostri omnium utilitatum et virtutum rapacissimi. *Id.* 37, 3, 13. Succinum rapacissimum ignium, et, si juxta fuerint, celerrime ardescens. *Cic. N. D.* 3, 10. Quid constantius Oceani fervore in illis locis, Europam, Libyamque rapax ubi dividit unda? *Lucr.* 1, 17. Rapaces fluvii; et 3, 651. falcesque rapaces. *Catull.* 25, 4. turbida rapacior procella. *Ov. A. Am.* 1, 388. Nec mea dicta rapax per mare ventus agit. *Lucr.* 5, 397. Avia cum Phaethonta rapax vis Solis equorum Aethere raptavit toto. *Ov. Met.* 8, 837. rapax ignis non unquam alimenta recusat. *Id. Her.* 12, 123. Aut nos Scylla rapax canibus misisset edendos. *Hor. Od.* 4, 4, 50. Cervi luporum praeda rapacium. *Id. Sat.* 2, 2, 40. rapaces Harpyiae. *Id. Od.* 2, 18, 30. Rapax Orcus; et *ib.* 1, 34, 14. Fortuna. *Sen. Hippol.* 467. Rapaces Fati manus. *Tibull.* 1, 3, 65. Mors rapax. *Prop.* 4, 1, 105. Mars rapax. *Tert. Pall.* 4. Apud hirtos et hirsutos tam rapax a culo resina, *h. e.* quae pilos a culo rapit, evellit. ℙ Aves, aut bestiae rapaces. *Plin.* 11, 45, 101. Ungues hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus. ℙ Dentes rapaces, *τομικοί*, primores, quibus arripitur cibus. *Veg. Vet.* 4, 1. Dentes molares quatuor et viginti, canini quatuor, rapaces duodecim. V. DENS. ℙ Ap. *Tac. A.* 2, 43. legio una et vicesima, cui cognomen Rapaci, ita dicta est, ut *Fulminatrix*, *Adjutrix*, etc., quod eorum militum virtus, velut torrens, aut ignis omnia raperet et conficeret. *Inscr.* ap. *Grut.* 51, 5. L. Cornelius Urbanus miles leg. XXI. Rap. Mercurio V. S. L. M. Adde 382, 6., 434, 6. et 385, 5. etc. Ipsi etiam milites *Rapaces* dicti. *Tac. H.* 3, 22. Rapaces, atque Italici omnibus se manipulis miscuerant.

*RAPHĂNA, ae, f. nobilis civitas in Decapoli regione Syriae. *Plin.* 5, 18. Plurimi tamen Damascum et Optoton riguas amne Chrysorrhoa, fertilem Philadelphiam, Raphanam, omnia in Arabiam recedentia, etc. ℙ *Ῥαφανέαι* est *Ptolemaeo. B. A.*

RAPHĂNĪNUS, a, um, adj. *ῥαφάνινος*, qui est ex raphano. *Plin.* 23, 4, 49. Raphaninum oleum phthiriases tollit.

RAPHĂNĪTIS, itidis, f. *ῥαφανῖτις*, genus herbae. [*Schwertlilie, blaue Lilie.*] *Plin.* 21, 7, 19. Illyrica iris duorum generum est: raphanitis a similitudine, et, quae melior, rhizotomos subrufa.

RAPHĂNOS Agria, *ῥάφανος ἀγρία*, h. e. raphanus silvestris, herba, quae et *apios ischas* dicitur, juncos duos sive tres spargit in terra rubentes, foliis rutae: radix caepae, sed amplior: quare quidam raphanum silvestrem vocant. Intus habet mammam candidam, extra cortices nigros. Nascitur in montuosis asperis, aliquando et in herbosis. *Plin.* 26, 8, 46., ubi pergit ejus usus in medicina describere.

RAPHĂNUS, i, m. *ῥαφανίς, ῥάφανος*, herba nota crassae radicis, inter olera locum habens. *Plin.* 19, 5, 26. Cortice et cartilagine constant raphani: multisque eorum cortex crassior etiam, quam quibusdam arborum. Amaritudo plurima illis est, et pro crassitudine corticis, etc. Graeci genera fecere tria foliorum differentia, crispi, atque laevis, et tertium silvestre. Atque huic laevia quidem, sed breviora, ac rotunda, copiosaque, atque fruticosa, etc. Nostri alia fecere genera: Algidense a loco, longum atque translucidum: alterum rapi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum fere ac tenerrimum, hiemisque patiens, etc. (V. RADICULA et RADIX.) Etiamnum unum silvestre Graeci agrion vocant, Pontici armon, alii leucen, nostri armoraciam (unde Italorum *ramolaccio*) fronde copiosius, quam corpore. Haec ex *Plin.* qui pergit ibidem rationem serendi, et vires in medicamentis describere. ℙ De alio raphano silvestri V. in v. praec. ℙ Raphanus podici immissus, ut etiam mugil, fuit moechorum deprehensorum poena, *ἀποραφανίδωσις. Catull.* 15, 18. Quem, attractis pedibus, patente porta, Percurrent raphanique, mugilesque. ℙ In femin. gen. *Pall.* 9, 5. Raphanum tamen, sicut brassicam, constat esse vitibus inimicam. ℙ Fertur in templo Apollinis Delphis adeo ceteris cibis praelatus raphanus, ut ex auro dicaretur, beta ex argento, rapum e plumbo. *Plin.* 19, 5, 26. *n.* 4. ℙ Sunt qui scribunt *rhaphanus*, ut omnis Graeca aspiratio exprimatur.

RĂPĪCĬUS, a, um. V. RAPACIA.

RĂPĬDĒ, adv. *ὁρμητικῶς, ἁρπακτικῶς*, raptim, festinanter, velociter. *Cic Leg.* 2, 3. Fibrenus divisus in duas partes latera haec alluit, rapideque dilapsus cito in unum confluit. *Id. Or.* 37. Hoc (*παθητικὸν*) vehemens, incensum, incitatum, quod cum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest. *Suet. Cal.* 43. Iter confecit tam festinanter et rapide, ut, etc. *Tac. H.* 4, 71. Eo rapidius Cerialis, contracto quod erat militum, tertiis castris Rigodulum venit.

RĂPĬDĬTĀS, atis, f. *ὁρμητικόν*, velocitas. *Caes. B. C.* 1, 62. Tum rapiditate fluminis ad transeundum impedirentur. Adde *B. G.* 4, 17.

[RĂPĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. rapidi. *Capell.* 8, 270. Quo terrore, et rapiduli sonitus raucitate concussi eodem se quamplures convertere Divi. *F.*]

RĂPĬDUS, a, um, adj. [*a rapio, *ἁρπακτικός*, rapax, vorax. Poetis quidem usitatissima vox, sed a quibusdam prosae orationis scriptoribus poetarum more usurpata. *Lucr.* 4, 714. Leones rapidi: Ita *Eichstadt. Ov. Her.* 10, 96. rapidae ferae: ubi perperam *Ruhnk.* ideo *rabidae* legend. censet, quod *rapidus* pro *rapax* positum exemplis confirmari non possit. ℙ A feris translata vox est ad alia, imprimis ignem et aquam, quae quasi bestiarum more rapacitatem quandam voracitatemque exserunt.] *Virg. G.* 4, 425. rapidus Sirius. [*Lucan.* 6, 337. rapidique Leonis Solstitiale caput nemorosus submovet Othrys: ubi v. *Cort.*] *Virg. G.* 263. Aestuat, ut clausis rapidus fornacibus ignis. *Id. Ecl.* 2, 10. rapido fessis messoribus aestu. *Ov. Trist.* 1, 7, 20. Imposui rapidis viscera nostra rogis. *Tibull.* 1, 2, 40. et 4, 1, 193. Rapidum mare. ℙ [*Hinc in universum *rapidus* dicitur de iis, quae, ut flumen, procella, fulmen, alia id genus plura, celeritatis impetu obvia quaeque secum rapiunt; nostr. *reissend* eodem modo usurpatur.] *Pl. Men. prol.* 63. Nam rus ut ibat ferte, ut multum pluverat; ingressus fluvium rapidum ab urbe haud longule, rapidus raptori pueri subduxit pedes. *Virg. A.* 2, 305. rapidus montano flumine torrens. *Caes. B. C.* 1, 50. Rapidissimum flumen. *Lucr.* 6, 668. Perque mare et terras rapidus percurrere turbo. *Prop.* 2, 13, 45. Haec videam rapidas in vanum ferre procellas. *Virg. A.* 6, 74. foliis ne carmina manda, Ne turbata volent rapidis ludibria ventis. *Id. ib.* 1, 42. Jovis rapidum jaculata e nubibus ignem. *Tibull.* 1, 2, 44. rapidum fulmen. *Curt.* 4, 9. *med.* Cum modo saxa lubrica vestigium fallerent, modo rapidior unda subduceret. ℙ Universim dicitur de quacumque re velocissima. *Virg. A.* 7, 156. festinant jussi, rapidisque feruntur Passibus; et *ib.* 12, 683. Rapidus cursus; et *ib.* 478. currus; et *ib.* 11, 906. Sic ambo ad muros rapidi, totoque feruntur Agmine. *Tac. H.* 2, 30. Rapido agmine Caecinae junguntur. *Flor.* 4, 7. *med.* Rapido impetu recipientes se equites. *Ov. Fast.* 5, 592. Rapidi equi. *Id. Met.* 2, 716. volucris rapidissima. *Virg. A.* 8, 441. nunc viribus usus, Nunc manibus rapidis. [*Poterant commemorari et ista: *Tac. A.* 12, 67. rapidum venenum; *ib.* 13, 15. decoquitur virus cognitis antea venenis rapidum; *ib.* 12, 66. *repentinum* et *praeceps* vocatur venenum. — Porro *Liv.* 22, 12. ferox rapidusque in consiliis, i. e. pronus ad suscipiendum consilium nimiumque celer in perficiendo.] ℙ De orbibus coelestibus. *Ov. Met.* 2, 73. Rapidus orbis. *Id. Fast.* 3, 518. axis. *Virg. G.* 1, 92. et 424. sol. *Stat. Th.* 1, 197. Rapidum coelum. ℙ *Oratio rapida*, incitata, verborum copia et numeri impetu celeriter decurrens. *Cic. Fin.* 2, 1. *f.* Cum enim fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusquemodi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas. ℙ [*Confund. *rapidus* et *rabidus.* V. h. v. in f.]

RĂPĪNA, ae, f. *γογγυλιών*, locus rapis consitus, vel rapis seminandis destinatus. *Colum.* 11, 2. *med.* Nam et napinae, itemque rapinae siccaneis locis per hos dies fiunt. ℙ De ipsis rapis *Cato R. R.* 5. *extr.* Post imbrem autumni rapinam, pabulum, lupinumque serito; et 35. *extr.* Rapinam, coles rapicii unde fiunt, et raphanum, in loco stercorato bene, aut in loco crasso serito. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 41. *lin.* 30. Ibi omnes . . . . cum rapinis acceperunt. ℙ In *Cat.* ll. cc. *rapinam serere*, putaverit fortasse quispiam de loco rapis destinato esse intelligendum, minime vero in allata *Inscr.*, ubi profecto *rapinae* sunt aut fructus, aut plantae. Hinc etiam in *Colum. l. c.* sunt qui *rapinas* et *napinas* non loca rapis aut napis consita, sed raporum et naporum fructus intelligunt; quod et de *coepina* et *porrina* dicendum est. [*Emendavit h. l. *F.*]

RĂPĪNĂ, ae, f. *ἁρπαγμα*, rei alienae raptio per vim: item ipsa res per vim rapta. *Cic. Div. Verr.* 1. *f.* Quas res luxuries in flagitiis, crudelitas in supplíciis, avaritia in rapinis efficere potuisset. *Id. Cat.* 2, 5. Nihil cogitant, nisi caedes, nisi incendia, nisi rapinas. *Hirt. B. G.* 8, 25. Cum omnia caedibus, incendiis, rapinis vastasset. *Cassius* ad *Cic. Fam.* 12, 12. *med.* Sequi spem praedae et rapinarum. *Caes. B. G.* 1, 15. Hostem rapinis, pabulationibus, populationibusque prohibere. *Hirt. B. Afr.* 54. Rapinas per municipia facere. *Cic. Att.* 14, 14. *med.* Rapinas scribis ad Opis fieri, *h. e.* pecuniam publicam, quae est ad Opis, diripi et auferri. *Scaevola Dig.* 31, 1, 90. *f.* Scis, unum fratrem tuum filium nostrum occidisse, dum ei rapinam fecit. *Suet. Ner.* 32. Ita jam exhaustus et egens, calumniis rapinisque intendit animum. *Id. Vesp.* 16. Ad manubias et rapinas necessitate compulsus. *Virg. A.* 8, 263. Abstractaeque boves, abjurataeque rapinae Coelo ostenduntur. *Lucan.* 3, 167. tristi spoliantur templa rapina. *Id.* 9, 222. Rapinae aequoreae; et 7, 98. Ad praematuras segetum jejuna rapinas Agmina compulimus. *Plin.* 10, 24, 35. Sola hirundo rapinae ceterarum alitum obnoxia non est. *Ov. Met.* 10, 28. Famaque si veterem non est mentita rapinam (*Proserpinae*), Vos quoque junxit Amor. Sic *A. Am.* 3, 760. stulta rapina mea est, *h. e*, qua Helenam rapui. *Mart.* 10, 87. Venator leporem, colonus haedum, Piscator ferat aequorum rapinas; et 8, 78. Omnis habet sua dona dies, nec linea dives Cessat, et in populum multa rapina cadit, *h. e.* missilia munera a populo diripienda. *Plin.* 17, 14, 37. *n.* 10. Arbores necant invicem inter se umbra vel densitate, atque alimenti rapina, *h. e.* terrae humorem altera alteri rapiendo. *Id.* 2, 68, 68. Terrae tres partes abstulit coelum: Oceani rapina in incerto est, *h. e.* nescitur quantum terrae spatium Oceanus auferat habitationi hominum. ℙ In illo *Sever. A.* 611. Tum vero, ut cuique est animus, viresque, rapinae Tutari conantur opes: *rapina* est celeris raptio et collectio rerum suarum, et translatio in alium locum, ut tutae ab incendio sint.

[RĂPĪNĀTĬO, onis, f. rapina, actus rapiendi. Vox pastorum et rusticorum hominum propria. *M. Aurel.* ap. *Front. ad Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2, 15. Tum pastor unus ad alterum pastorem, postquam plusculos equites vidit, Vide tibi istos equites, inquit, nam illi solent maximas rapinationes facere. *F.*]

RĂPĪNĀTOR, oris, m. idem ac raptor. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 468 et 753. Homo impuratus (al. *impu-*

dieus) et impune est rapinator. *Varr. ib.* In invidiam veniant in hoc ipso rapinatores. Priore *Nonii* loco legitur *rapister*, quod videtur esse mendum.

RĂPIO, is, pui, ptum, a. 3. ἁρπάζω, per vim et festinanter prehendo, capio, aufero, abripio: a Graeca voce allata, per metathesin. *Pl. Mil.* 2, 5, 39. Vi atque invitam, ingratiis, nisi voluntate ibis, rapiam te domum. *Hor. Od.* 1, 18, 13. Rapere aliquid sub divum. *Virg. A.* 11, 651. validam dextra rapit indefessa bipennem; et *ib.* 10, 486. rapit calidum de vulnere telum. *Ov. Met.* 3, 730. Ventus autumno frigore tactas, Jamque male haerentes, alta rapit arbore frondes. *Sen. Phoen.* 424. Quae me per altas aeris rapiet vias Harpyia? *Ov. Met.* 12, 271. Ecce rapit mediis flagrantem Rhoetus ab aris Prunicium torrem. Sic *Phaedr.* 1, 28. Vulpes ab ara rapuit ardentem facem, Totamque flammis arborem circumdedit; et *ib.* 13. Emisit ore caseum, quem celeriter Dolosa vulpis avidis rapuit dentibus; et *ib.* 9. Passerem accipiter nec opinum rapit; et 5, 7. Dum pegma rapitur, concidit *(tibicen)* casu gravi; et *Hirt. B. Alex.* 20. Qui in navibus remanserant, scalas rapere, navesque a terra repellere properabant. *Liv.* 41, 3. Commeatum in litore expositum in naves rapiunt. [**Vell.* 2, 80, 3. rapere aquilam legionis; et 2, 66, 4. rapere lucem alicui.] *Ov. Am.* 2, 9, 29. rapit In praeceps dominum durior oris equus. *Phaedr.* 4, 21. Vos quod rapuistis, perit, *h. e.* quod arripuistis et extulistis e navi jamjam pessum itura. *Hor. Sat.* 1, 5, 86. Quattuor hinc rapimur viginti et millia rhedis. *Id. ib.* 2, 7, 117. Ocius hinc te ni rapis; et *Od.* 3, 11, 49. 1, pedes quo te rapiunt, et aurae. *Stat. Th.* 9, 272. Desiluit ripis fratrem rapturus Agenor. ℙ Palam furari, abducere, auferre. *Ov. Her.* 8, 17. An, si quis rapiat stabulis armenta reclusis, Arma feras; rapta conjuge lentus eris? *Cic. Phil.* 2, 25. Erat ei vivendum latronum ritu, ut tantum haberet, quantum rapere potuisset. *Id. ib.* 4, 4. Spes rapiendi atque praedandi obcaecat animos. *Sall. Cat.* 50. Rapi virgines, pueros, divelli liberos a parentum complexu. *Id. Jug.* 45. Populus libertatem in lubidinem vertere: sibi quisque ducere, trahere, rapere. *Id. Cat.* 11. Rapere omnes, trahere: domum alius, alius agros cupere. [*Hoc de immoderata licentia et cupiditate diripiendi dictum docet *Kritz.*, q. v. ad h. l.] *Liv.* 26, 13. aliquam ad stuprum. *Pl. Trin.* 2, 2, 10. Quod manu non queunt tangere, tantum fas lubent, quo manus abstineant: cetera rape, trahe, fuge, late. *Mart.* 8, 44. Rape, congere, aufer, posside: relinquendum est. *Virg. A.* 10, 14. Tunc certare odiis, tunc res rapuisse licebit, *h. e.* praedas agere; et *Tac. Agr.* 50. Auferre, trucidare, rapere, falsis nominibus imperium appellant. *Virg. A.* 2, 374. alii rapiunt incensa feruntque Pergama: ἄγουσι καὶ φέρουσι. Sic *Stat. Th.* 4, 371. hic te, bacchate Cithaeron, Ille rapi Theumeson ait. Adde *Lucan.* 3, 98. *Hor. Od.* 3, 3, 51. humanos in usus Omne sacrum rapiente dextra. [**Tac. A.* 13, 6. rapi Armeniam, i. e. vastari.] ℙ Item adimere, auferre, est etiam in his *Ov. Her.* 15, 206. Ingenio vires ille dat, ille rapit. *Sen. Met.* 222. Hoc reges habent, nulla quod rapiat dies, prodesse miseris; et *Herc. Oet.* 396. rapit somnos pavor; et *Thyest.* 793. Cur, Phoebe, tuos rapis aspectus? *h. e.* subtrahis. ℙ Ad poenam per vim et statim ducere. *Pl. Mil.* 5, 1. Ducite hunc: si non sequitur, rapite sublimem; et *Rud.* 3, 6, 15. Opta ocius, rapi te obtorto collo mavis, an trahi. *Ter. Ad.* 3, 2, 20. Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, et prosternerem. *Pl. Bacch.* 4, 4, 37. Rapere aliquem ad carnificem. *Cic. Or.* 2, 59. ad supplicium. *Pl. Capt.* 5, 3, 45. in nervum. Adde *Ter. Andr.* 5, 2, 20. ℙ Ad judicem trahere, compellere aliquem, ut in judicio se sistat. *Hor. Sat.* 2, 3, 72. Cum rapies in jura malis ridentem alienis. *Id. ib.* 1, 9, 77. *Pl. Poen.* 5, 5, 56. Rapere aliquem in jus; et *Aul.* 4, 10, 30. ad praetorem. ℙ Celeriter et raptim ducere. *Virg. A.* 7, 725. feroces Mille rapit populos; et *ib.* 10, 308. rapit acer Totam aciem in Teucros. *Plin. Pan.* 14. Per hoc omne spatium cum legiones duceres, seu (tanta velocitas erat) raperes. *Lucan.* 3. 116. Rapere gressus. *Sen. Med.* 380. Alumna, celerem quo rapis tectis pedem? *Id. Hippol.* 738. Ocior cursum rapiente flamma. *Stat. Th.* 5, 3. Acrior et campum sonipes rapit, *h. e.* celeriter percurrit. Adde *ib.* 655. *Petr. Sat.* 137. rapitur per valles improbus amnis, *h. e.* praeceps decurrit. *Sen. Octav.* 122. Violentus ensem per latus nostrum rapit, *h. e.* celeriter ducit, adigit. [*Cf. *Tac. A.* 1, 56. rapere exercitum in Cattos; et 4, 25. cito agmine rapere cohortes; et 15, 8. rapit exercitum trans montem Taunum. *Vell.* 2, 85, 6. rapere se praecipiti fuga ad. Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 433. 7, 32.] ℙ Item trahere, per terram ducere, raptare. *Virg. G.* 2, 158. Nec rapit immensos orbes per humum, neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis. *Hor. Sat.* 1, 1, 114. carceribus missos rapit ungula currus. V. RAPTUS, a, um. ℙ Item eripere. *Virg. A.* 5, 808. Pelidae tunc ego forti Congressum Aeneam, nec Diis nec viribus aequis, Nube cava rapui. ℙ Item arripere, cito sumere, aut facere. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Or.* 3, 40. Vive, Ulysses, dum licet. Oculis postremum lumen radiatum rape. Pergit *Cic.* Non dixit *cape*, non *pete:* haberet enim moram sperantis diutius esse sese victurum; sed *rape.* Hoc verbum est ad id aptatum, quod ante dixerat, dum licet. *Hor. Ep.* 13, 3. rapiamus, amici, Occasionem de die. *Id. Od.* 2, 12, 28. Oscula rapere occupat. *Id. Sat.* 2, 5, 52. tabulas a te removere, Sic tamen ut limis rapias, quid prima secundo Cera velit versu, *h. e.* cito perlegas. *Plin.* 18, 26, 66. *n.* 2. In hoc temporis intervallo agricolae rapienda sunt ea, quibus peragendis ante aequinoctium non suffecerit. (Adde 11, 11, 12.) et *Ov. Met.* 7, 288. barba comaeque, Canitie posita, nigrum rapuere colorem; et *Virg. A.* 1, 180. rapuitque in fomite flammam, *h. e.* celeriter Achates flammam in fomite excitavit, quasi exprimendo, et extrahendo eam ex scintilla: vel, si malis constructionem esse interruptam, scintilla ipsa raptim flammam duxit concepitque in fomite. Sic *Ov. Met.* 3, 374. Admotam rapiunt vivacia sulphura flammam. *Id. Fast.* 3, 867. et *Val. Fl.* 5, 272. Rapere fugam. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 19, 74. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 403. 3, 116. 4, 151. 1, 461. 2, 157.] *Lucan.* 4, 345. letum, *h. e.* praeripere, ultro arcessere, sibi properare. [*Alia exempla haec sunto: *Tac. A.* 4, 1. quo facinore dominationem raptum ierit. De constructionis genere v. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 669. p. 515. *H.* 1, 13. spem adoptionis acrius in dies rapiebat. *Liv.* 7, 23. rapere castra, i. e. celeriter occupare. *Tac. H.* 3, 41. rapere illicitas voluptates, i. e. raptim frui. *A.* 2, 19. arma rapiunt: inde *H.* 4, 21. Batavorum gentem in arma rapit, i. e. ut arma celeriter arripiant adducit. Porro *A.* 1, 70. rapi agique agmen: de fluctu rapido. Cf. *H.* 1, 2. cum delatores agerent verterent cuncta odio et terrore; *Dial.* 8. De rapido veneno: *A.* 13, 16. ut vox pariter et spiritus raperentur. Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 10, 517.] ℙ Urbana sunt et illa *Hor. Ep.* 7, 13. Furorne caecus, an rapit vis acrior, An culpa? responsum date; et *Ter. Ad. prol.* 3. et *Pollio* ad *Cic. Fam.* 10, 33. Rapere aliquid in pejorem partem, *h. e.* vitio dare, vituperare. *Virg. A.* 8, 21. animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc, In partesque rapit varias, perque omnia versat. *Prop.* 2, 21, 10. Quidquid jurarunt, ventus et unda rapit; et *Phaedr. prol.* 3. Suspicione si quis errabit sua, Et rapiet ad se quod erit commune omnium, Stulte nudabit animi conscientiam, *h. e.* putabit in se dictum quod in universum in omnes dictum erit. *Cic. Off.* 2, 10. *extr.* Cum aliqua ampla et honesta res objecta est, totos ad se convertit et rapit, i. e. allicit et trahit. [*Adde *ib.* 1, 3, 9. Cum enim utilitas ad se rapere, honestas contra revocare ad se videtur: ubi v. *Beier.* Plura exempla hujus usus, quo *rapere* signif., magna vi permovere ad aliquid appetendum, dabit *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. Cf. *Brem.* ad *Nep. Eum.* 6, 2. qui comp. *Goerenz.* ad *Cic. Acad.* 2, 36.] *Hor. A. P.* 148. et in medias res, Non secus ac notas, auditorem rapit. *Cic. Leg.* 2, 17. *med.* Opinionibus vulgi rapimur in errorem. *Id. Phil.* 13, 7. Incensi omnes rapimur ad libertatem recuperandam. *Id. Pis.* 24. *med.* Praedae ac rapinarum cupiditas caeca te rapiebat. *Id. Fam.* 16, 12. Cum Caesar amentia quadam raperetur. *Ov. Am.* 2, 19, 19. Tu quoque, quae nostros rapuisti nuper ocellos. *Id. ib.* 3, 6, 28. Cum rapuit vultus, Xanthe, Neaera tuos. ℙ [*De vi ac celeritate orationis. *Cic. Fin.* 2, 1. quum fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusquemodi rapiat, nihil tamen teneat; *ib.* 3, 5. quum de rebus grandioribus dicas, ipsae res verba rapiunt. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Sequente infinito. *Manil.* 1, 11. favet Mundus scrutantibus ipsum, Et rapit aetherios per carmina pandere census, *h. e.* trahit, allicit ad pandendum. ℙ *Rapi* dicitur, quod certatim et cupide a multis emitur. *Hieron. ep.* 57. *n.* 2. Harum *(litterarum)* exemplaria certatim Palaestinae rapiebantur, vel ob auctoris meritum, vel ob elegantiam scriptionis. *Sulpic. Sever. dial.* 1, 23. Cum liber tota certatim urbe raperetur, exsultantes librarios vidi, quod nihil ab his quaestuosius haberetur. ℙ Item qui immatura, aut violenta morte perit. V. RAPTUS, a, um. ℙ Item rapi simulatur virgo ex gremio matris, aut, si ea non est, ex proxima necessitudine, cum ad virum trahitur: quod videlicet ea res feliciter Romulo cessit. *Fest. Catull.* 61, 2. Qui rapis teneram ad virum Virginem, o Hymenaee. ℙ *Rapsi* antique pro *rapui. Cic. Leg.* 2, 9. Sacrum, sacrove commendatum qui elepserit, rapseritque, parricida esto. Alii leg. *rapsitque.* [Hinc *rapsatus* in *Inscr.* opt. notae ap. *Fabr.* p. 169. *n.* 323. Sed rapsata, livoribus corporis repleta, etc. ℙ [*Confund. *rapere* et *capere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 345. *rapio* et *rumpo. Id. ib.* 1, 153.]

[RĂPISTER. V. RAPINATOR. *F.*]

RĂPISTRUM, i, n. rapum silvestre. *Colum.* 9, 4. *med.* Vulgares lapsanae, armoracia, rapistrique olus.

RĂPO, onis, m. idem ac raptor. *Varr.* ap. *Non.* 1, 108. Praetor noster eripuit mihi pecuniam. De ea questum ad annum veniam ad novum magistratum, cum hic rapo umbram quoque spei devorasset.

[RAPSĂTUS, a, um, idem ac raptatus. V. RAPIO. *F.*]

RAPTĂBUNDUS. V. REPTABUNDUS.

RAPTĂTUS, a, um, part. a *rapto:* ἁρπασθείς. *Cic. Sext.* 69. Fortunae vexatae, dissipati liberi, raptata conjux. *Virg. A.* 2, 272. Hector raptatus bigis. *Val. Fl.* 6, 747. Ille super socias clementi turbine gentes Erigitur, paulumque levi raptatus in aethra, Jam tandem extremas pugnae defertur in oras; et 7, 146. Thessalicas raptata per urbes.

RAPTIM, adv. ἁρπαλέως, ἁρπαγμῶς, rapiendo, palam furando. *Novius* ap. *Non.* 2, 213. In molis ludunt raptim pila, datatim morso: *raptim*, et *datatim* contraria sunt. *Liv.* 5, 44. *med.* Vagi per agros palantur, cibo vinoque raptim hausto repleti. *Plin.* 17, 14, 22. Semen raptim avium fame devoratum. ℙ Item celeriter, cum festinatione, cursim. *Cic. Dom.* 54. *extr.* Qui ageret illam rem ita raptim et turbulente, ut neque mens, neque vox, neque lingua consisteret. *Caes. B. C.* 1. 5. Aguntur omnia raptim atque turbate. Est qui leg. *ruptim. Liv.* 5, 37. *f.* Tumultuarius exercitus raptim ductus. *Cic. Att.* 2, 9. Cum mihi dixisset Caecilius, puerum se Romam mittere, haec scripsi raptim, ut, etc. *Liv.* 31, 42. Raptim cibum capere. *Plin.* 23, 1, 18. Mustum raptim et sine interspiratione potum. *Virg. G.* 1, 409. fugiens raptim secat aethera pennis. *Petr. Sat.* 101. Simulque raptim causas odiorum trepidanti Eumolpo exponit; et *ib.* 128. Raptim aedem Veneris intravit. *Suet. Aug.* 79. In capite comendo tam incuriosus, ut raptim compluribus simul tonsoribus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. *Hor. Ep.* 2, 2, 198. Exiguo gratoque fruaris tempore raptim. *Tac. A.* 16, 13. de pestilentia: Servitia perinde ac ingenua plebes raptim exstingui. [*Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 399.] *Plin.* 34, 8, 19. Raptim insignes artifices transcurrere.

RAPTIO, onis, f. actus rapiendi. Dicitur potissimum de persona. *Ter. Ad.* 3, 3, 1. Ctesiphontem audivi una in raptione fuisse cum Aeschino. Ubi *Donat.* Raptio ad personam refertur, rapina ad rem, raptus ad stuprum, si proprie loqui volumus. *Arnob.* 5, 183. Raptio Proserpinae. *Auson. Perioch. Iliad. prooem.* Helenae. V. RAPTUS, us.

RAPTĬTO, as, a. 1. frequent. a *rapto*, vel a *raptus*, ut vult *Gell.*, a quo, tanquam Latinum et usitatum, agnoscitur 9, 6.

RAPTO, as, avi, atum, a. 1. ἁρπάζω, invitum vi traho: frequent. a *rapio. Lucr.* 5, 398. Avia cum Phaetonta rapax vis Solis equorum Aethere raptavit toto, terrasque per omnes. [**Cic. Tusc.* 1, 44. quadrijugo curro raptari.] *Virg. A.* 1, 487. Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros. *Ov. Met.* 12, 223. Raptaturque comis per vim nova nupta prehensis. *Stat. Th.* 9, 160. ipse manu Tyria tibi captus Adrastus Raptatur; et *ib.* 303. nunc tela natantia raptans Ingerit. *Lucr.* 1, 278. de ventis: mare, terras, nubila coeli Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant. *Pl. Aul.* 4, 4, 5. Quid me afflictas? quid me raptas? qua me causa verberas? *Sil.* 9, 10. sparsi ad pabula campis Vicinis raptanda. ℙ Translate. *Pl. Cist.* 2, 1, 8. Ita me amor lassum animi ludificat, fugat, agit, appetit, raptat, retinet, lactat. *Val. Fl.* 1, 798. sacer effera raptat Corda pavor, *h. e.* percellit, agitat, turbat. *Id.* 2, 575. Nos, ait, ad Scythici, Tirynthius, ostia Ponti Raptat iter: mox hinc vestras revehemur ad oras, *h. e.* necessario ducit. *Prop.* 3, 9, 27. Nam quid ego heroas, quid raptem in crimina (al. *crimine*) Divos? *h. e.* quasi in jus rapiam, incusem, reos faciam. *Auct. argum. Amph. Plaut.* 6. Turbas uxori ciet Amphitruo, atque invicem raptant pro moechis, *h. e.* conviciantur, accusant. [**Cic. Sext.* 69. Eversa domus est, fortunae vexatae, dissipati liberi, raptata conjux, etc. sc. quum ignominiae causa duceretur ad tabulam Valeriam. V. *Fam.* 14, 2. *Dom.* 23. quid enim vos uxor mea misera violarat? quam vexavistis, raptavistis, omni crudelitate lacerastis.] ℙ Sequente infinito: *Nemes. Ecl.* 3, 56. raptantur amantes Concubitu Satyri fugientes jungere Nymphas. ℙ *Raptare*, vastare. *Tac. A.* 4, 23. Adhuc raptabat Africam Tacfarinas. *Id. ib.* 12, 54. Igitur raptare inter se, immittere latronum globos. *Stat. Th.* 6, 114. Ut cum possessas avidis victoribus arces Dux raptare dedit, vix signa audita, nec urbem Invenias: ducunt, sternuntque, abiguntque feruntque Immodici: minor ille fragor, quo bella geruntur. ℙ Raptim ducere. *Hirt. B. Afr.* 73. Ut legiones non uno in loco contineret, sed per causam frumentandi, huc atque illuc raptaret.

RAPTOR, oris, m. ἁρπακτήρ, qui palam furatur, et rapit. *Pl. Epid.* 2, 2, 115. Magnus miles, raptor hostium, *h. e.* qui hostes vivos capit, et abducit. *Id. Trin.* 2, 1, 23. Raptores panis et peni. *Prop.* 4, 9, 9. Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro. *Lucan.* 3, 124. nullasque feres, nisi sanguine sacro Sparsas, raptor, opes. *Tac. H.* 2, 86. Discordiis et seditionibus potens, raptor, largitor, pace pessimus, bello non spernendus. *Mart.* 8, 26. Raptor Gangeticus, *h. e.* venator, qui tigridum catulos matribus absentibus rapit. (V. *Plin.* 8, 18, 25., *Val. Fl.* 1. a *v.* 489., *Stat. Th.* 4, 316. et *Claud. Rapt. Pros.* 3, 263.) *Phaedr.* 1, 31. Milvius raptor. *Virg. A.* 2, 356., *Colum.* 7, 12. *med.* et *Ov. Met.* 10, 540. Raptores lupi. *Id. ib.* 8, 438. Discite raptores alieni, dixit, honoris, Facta minis quantum distent. *Vell.* 2, 27. Raptores Italicae libertatis. *Val. Max.* 5, 3. *n.* 2. Raptor spiritus. ℙ De eo, qui ad stu-

prum aliquam rapit. *Tac. A.* 1, 58. Raptor filiae meae, violator foederis vestri Arminius. *Sen. Hippol.* 627. Raptor thalami mei, *h. e.* uxoris. Adde *Hor. Od.* 4, 6, 2., *Prop.* 3, 21, 4., *Ov. A. Am.* 1, 680., *Mart.* 12, 52., *Just.*, *Lucan.* etc. Hinc raptor stupri *Sen. Hippol.* 726. est, qui per vim stuprum intulit, vel inferre tentavit. ℙ *Magines raptor ferri* ap. *August. C. D.* 21, 4. *med.* est ferrum ad se trahens.

RAPTŌRĬUS, a, um, adj. ad rapiendum, seu trahendum aptus, ut Raptorium machinamentum, *Coel. Aurel. Tard.* 3, 6. *f.* de araneo.

[RAPTRIX, icis, f. quae rapit. *Hieron.* in *Chron. ad ann.* DCLX. ab *Abraam.* Frustra igitur Jovis fabula, et raptrix aquila fingitur, *h. e.* Juppiter sub aquilae specie rapiens Ganymedem. *F.*]

RAPTŪRA, ae, f. idem ac raptus, vel raptio. *Plin.* 11, 24, 28. de araneo: Cum vero raptura incidit, quam vigilans et paratus ad cursum! Al. leg. *captura*, et quidem rectius.

RAPTUS, a, um, part. a *rapio*: ἁρπασθείς, vi et celeriter ablatus, abreptus. *Hor. Epod.* 5, 23. Et ossa ab ore rapta jejunae canis. *Id. Ep.* 1, 17, 55. meretrix saepe catellam, Saepe periscelidem raptam sibi flens. *Virg. A.* 1, 532. raptas ad litora vertere praedas. *Id. ib.* 7, 742. Tegmina queis capitum raptus de subere cortex, i. e. avulsus; et *ib.* 6, 496. populataque tempora raptis Auribus. *Id. ib.* 1, 382. Sum pius Aeneas, raptos qui ex hoste Penates Classe veho mecum. Sic *ib.* 9, 213. Sit qui me raptum pugna, pretiove redemptum Mandet humo solita. *Ov. Trist.* 3, 10, 17. Tantaque commoti vis est Aquilonis, ut altas Aequet humo turres, tectaque rapta ferat. *Tac. H.* 4, 30. Suspensum et nutans machinamentum, quo repente demisso singuli pluresve hostium sublime rapti. ℙ *Raptum* absolute, res rapta. Unde *rapto*, et *ex*, *de rapto vivere*, λῃστεύειν. *Liv.* 7, 25. *f.* (et *Virg. A.* 7, 749.) Quos rapto vivere necessitas cogeret. *Just.* 41, 4. Solitus latrociniis et rapto vivere. *Ov. Met.* 1, 144. Vivitur ex rapto: non hospes ab hospite tutus. *Id. Trist.* 5, 10, 16. gentes, Quae, nisi de rapto, vivere turpe putant. Al. leg. *Quae sibi non rapto*, etc. *Vell.* 2, 73. *f.* Latrociniis ac praedationibus infestato mari, ad se exercitumque tuendum rapto utebatur. *Sen. ep.* 70. *extr.* Injuriosum est rapto vivere: at contra pulcherrimum, mori rapto, *h. e.* arripiendo quidquid mortem inferre potest: quidquid obvenerit ad vim sibi afferendam, invadendo. ℙ *Raptus* est etiam celeriter sumptus. *Val. Fl.* 5, 217. Rapta Ceres, *h. e.* cibus celeriter sumptus. *Claud. B. G.* 350. raptos contentus in armis Delibasse cibos. ℙ Item immatura aut violenta morte praereptus. *Virg. A.* 6, 428. ab ubere raptos Abstulit atra dies. *Ov. Pont.* 4, 11, 5. rapti jactura laesus amici. *Stat. Silv.* 2, 1, 208. Hic finis rapto; et *ib.* 5, 2, 16. post Orphea raptum. *Plin.* 7, 8, 6. Agrippa infelix brevitate aevi, quinquagesimo uno raptus anno. ℙ Item tractus, raptatus. *Ov. Trist.* 5, 4, 11. Quid Priamus doleat, mirabimur, Hectore rapto. Al. leg. *tracto*. *Id. Met.* 12, 591. Hectoris umbra subit, circum sua moenia rapti. Al. leg. *tracti*. Confirmat priorem lectionem illud *ejusd. Fast.* 6, 744. Hippolytus lacero corpore raptus erat; et *Am.* 2, 1, 32. Raptus et Haemoniis flebilis Hector equis; et *Trist.* 4, 3, 30. Thebana cruentum Hectora Thessalico vidit ab axe rapi. ℙ Translate. *Ov. Fast.* 2, 762. caeco raptus amore furit. ℙ Item direptus. *Stat. Ach.* 1, 152. ipsi mihi saepe queruntur Centauri raptasque domos, abductaque coram Armenta. ℙ De eo, qui amoris causa abducitur. *Ov. Fast.* 5, 669. Abstulerant raptas Phoeben, Phoebesque sororem Tyndaridae fratres. *Id. A. Am.* 1, 679. Vim passa est Phoebe: vis est allata sorori: Et gratus raptae raptor uterque fuit. Adde *Virg. A.* 1, 32., *Stat. Ach.* 1, 47. etc. *Ov. Met.* 8, 850. qui raptae praemia nobis Virginitatis habes. ℙ In dativo plur. *raptabus* dici potest ad ambiguitatem fugiendam, cum de feminis sermo est, ut jam in ASINA observavimus. *Cn. Gell.* ap. *Charis.* 1, 39. Multitudo puerorum jam erat ex raptabus.

RAPTUS, us, m. ἁρπαγή, actus rapiendi, et per vim trahendi. *Plin.* 16, 42, 82. de abiete: Ramentorum crinibus pampinato semper orbe se volvens, ad incitatos runcinarum raptus, i. e. quoties runcinae vi tractae ligni aliquid rapiunt auferuntque. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. *med.* Lenibus cucurbitarum raptibus utemur, quos Graeci abusive *κουφὰς* vocant. ℙ Furtum palam factum, rapina. *Tac. G.* 35. Nulla provocant bella, nullis raptibus aut latrociniis populantur. *Id. H.* 1, 46. Per latrocinia et raptus militare otium redimebant. *Id. A.* 2, 52. Vagos et latrociniis suetos ad praedam et raptus congregare. *Lucan.* 7, 236. Movere signa ad raptus segetum. ℙ De raptione, quae amoris causa fit. *Cic. Verr.* 2, 4, 48. Locus ut ipse raptum illum virginis declarare videatur. Adde *Ov. Fast.* 4, 417., *Tac. A.* 6, 1. et *Suet. Ner.* 46.

RĂPŪLUM, i, n. γογγυλίδιον, parvum rapum. *Hor. Sat.* 2, 2, 43. cum rapula plenus, Atque acidas mavult inulas; et *ib.* 8, 7. acria circum Rapula, lactucae, radices.

RĂPUM, i, n. raro Rapa, ae, f. γογγύλη, genus oleris noti, ex genere eorum, quae cartilagine constant. *Colum.* 2, 10. *med.* Ab his leguminibus ratio est habenda naporum, raporumque: nam utraque rusticos implent. Magis tamen utilia rapa sunt, quia et majore incremento proveniunt, etc. *Plin.* multa de his 18. *c.* 13. et 19. *c.* 5. De eorum satione et cultura *Colum. l. c.* et 11, 3. *f.* De condiendi ratione *Id.* 12, 54. et *Pall.* 13, 5. *Mart.* 13, 16. Haec tibi brumali gaudentia frigore rapa Quae damus, in coelo Romulus esse solet. *Suet. Vesp.* 4. Sortitus Africam, integerrime, nec sine magna dignatione administravit: nisi quod Adrumeti, seditione quadam, rapa in eum jacta sunt: *scil.* contumeliae causa, quemadmodum contra honoris causa flores, corollae, bellaria spargi in aliquem mos fuit. ℙ In femin. gen. *Colum.* 11, 3. *med.* Rapae, napique semina obrues. *Scrip. Comp.* 176. et 177. Rapae seminis pondo tria.

RĂRĒ, adv. ἀραιῶς, non dense, non spisse. *Colum.* 2, 9. *med.* Nisi rare conseritur, vanam et minutam spicam facit. *Id.* 9, 15. *f.* Tenui vimine rarius contextus saccus. ℙ Item minus saepe, insolenter, σπανίως. *Pl. Rud.* 4, 3, 56. Hic piscis rare capitur: nullus minus saepe ad terram venit. *Suet. Tib.* 47. Spectaculis rarissime interfuit; et *Claud.* 3. Non affari aviam nisi rarissime. ℙ *Raro* hoc sensu usitatius est. *Varr.* ap. *Gell.* 2, 25. A probus probe, a doctus docte: sed a rarus non dicitur rare, sed alii raro dicunt, alii rarenter. *Charis.* tamen 2, 193. et *Catonem*, et *Ciceronem* dixisse *rare* scribit. Eum penes sit fides, neque enim aut verba recitat, aut loca designat.

RĂRĒFĂCIO, acis, eci, actum, a. 3. ἀραιόω, rarum facio: cui *denso* contrarium est. *Lucr.* 6, 869., ubi sol radiis terram dimovit obortis, Et rarefecit calido miscente vapore. *Id. ib.* 232. Conlaxat, rareque facit lateramina vasi.

RĂRĒFACTUS, a, um, part. a *rarefacio*: ἀραιωθείς, rarus factus, laxatus. *Lucr.* 3, 442. corpus conquassatum ex aliqua re, Ac rarefactum detracto sanguine venis. *Id.* 2, 1138. Jure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo Sunt.

RĂRĒFĪO, is, actus sum, n. pass. anom. ἀραιοῦμαι, rarus fio, raresco. *Lucr.* 1, 647. Nihil prodesset calidum denserier ignem, Nec rarefieri, si, etc.

RĂRENTER, adv. σπανίως, minus saepe, raro. *Cato R. R.* 103. Dato rarenter bibere commixtam cum aqua amurcam. *Enn.* ap. *Non.* 11, 52. Rarenter gemitum trahere. *Fabius Pict.* ap. *Gell.* 10, 15. Rarenter flamen Dialis creatus consul est. Ipse *Gell.* 17, 8. Cur oleum saepe et facile stet, vina rarenter congelascant. Etiam *Cicero* adhibuit, teste *Statilio Max.* ap. *Charis.* 2, 193. Adde *Caec.*, *Naev.*, *Pomp.*, *Liv. Andr.* ap. *Non.* 2, 732. et 11, 52. et *Appul. Flor. n.* 9. *f.*

RĂRESCO, is, n. 3. ἀραιοῦμαι, rarus fieri incipio, rarefio. *Stat. Silv.* 1, 2, 186. cum rarescunt nubila ventis, Aut dissolvuntur solis super icta calore; et *ib.* 841. rarescit terra calore. Adde *Lucr.* 6, 512. *Colum.* 3, 16. *extr.* Interitu seminum cetera, quae virent, rarescunt. *Plin.* 11, 39, 94. Quadrupedibus in senectute pili crassescunt, lanaeque rarescunt. *Val. Fl.* 6, 616. inque omnes pariter furit, ac modo saevo Ense, modo infesta rarescunt cuspide pugnae, *h. e.* pugnantes fiunt rariores, multis cadentibus. *Stat. Th.* 4, 284. rarescunt alta colonis Maenala. Sic *Silv.* 4, 4, 14. Ardua jam densae rarescunt moenia Romae. *Sil.* 17, 423. Rarescit multo laxatus vulnere miles, Atque aperit patulas prostrato corpore late Inter tela vias. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 330. Erebi se sponte relaxat Squalor, et aeternam patitur rarescere noctem. *Stat. Th.* 11, 73. profundae Rarescunt tenebrae. *Paul. Nol. carm.* 18, 407. Noctis et extremae fuga rarescentibus astris. ℙ Translate est dilatari, aperiri. *Virg. A.* 3, 410. ubi digressum Siculae te admoverit orae Ventus, et angusti rarescent claustra Pelori. Ubi *Servius:* Quia venientibus de Ionio ad Calabriam, propter curvaturam litorum clausae videntur angustiae, quae paulatim propinquantibus aperiri videntur. *Tac. G.* 30. Durant siquidem colles, paulatimque rarescunt. ℙ Item rarius fieri, minui. *Prop.* 3, 13, 33. Litore sic tacito sonitus rarescit arenae. ℙ [*Confund. *rarescere* et *clarescere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 123.]

RĂRĪPĪLUS, a, um, adj. ψεδνὸς, ἀραιόθριξ, raros pilos habens. *Colum. praef.* 1. *med.* Caprinum pecus aliter curatur mutilum et raripilum, aliter cornutum et setosum.

RĂRĪTAS, atis, f. ἀραιότης, μανότης, qualitas densitati contraria, laxitas. *Cic. N. D.* 2, 55. In pulmonibus inest raritas quaedam, et assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima. *Vitr.* 2, 5. *med.* de calce: Liquor, qui est in ejus lapidis corpore, humore penetrante in foraminum raritates, confervescit. *Plin.* 8, 43, 68. de asinis: Nec pontes transeunt, per raritatem eorum translucentibus fluviis. *Id.* 28, 11, 46. Raritatem superciliorum emendare. *Quint.* 11, 3. *med.* Sunt qui spiritum cum stridore per raritatem dentium non recipiunt, sed resorbent. ℙ Item paucitas, infrequentia, σπανιότης. *Plin.* 2, 18, 16. Modo multitudo (*stellarum*) conferta inest, modo raritas, ut fugisse miremur. *Suet. Aug.* 82. Tantam infirmitatem magna cura tuebatur: in primis levandi raritate. *Id. ib.* 43. Custodes in Urbe disposuit, ne raritate remanentium grassatoribus obnoxia esset. *Plin.* 7, 13, 11. Raritas exemplorum. *Id.* 13, 4, 9. Quinque, nec plures arbores, non raritate magis, quam suavitate mirabiles. *Id.* 8, 42, 64. Alexandro equi magna raritas contigit: Bucephalon eum vocarunt. *Gell.* 3, 16. Antiquos Romanos Varro dicit non recepisse hujuscemodi quasi monstruosas raritates. Adde *Cels.* 7, 14.

RĂRĪTŪDO, inis, f. raritas. *Varr. L. L.* 4, 29. Rete dictum a raritudine. *Colum. Arb.* 3. *f.* Mediocri raritudine optima est vitibus terra.

RĂRO, adv. σπανίως, minus saepe, insolenter, non frequenter, rare, rarenter. *Cic. N. D.* 3, 27. Vinum aegrotis, quia prodest raro, nocet saepissime, melius est non adhibere omnino. *Id. Inv.* 1, 28. *med.* Evenire vulgo soleat, an insolenter ac raro. *Id. Fam.* 1, 7. Quod si rarius fiet, quam tu exspectabis, etc. *Colum.* 5, 5. *med.* Sed istud rarissime accidit. *Suet. Claud.* 3. Non affari, nisi rarissime. *Plin.* 11, 47, 107. Aves, quae rarissime apparent. *Id.* 2, 50, 51. Raro admodum. *Id.* 37, 4, 15. Perquam raro. *Id.* 22, 22, 46. Raro unquam. ℙ Aliquando, interdum. *Cic. Or.* 3, 38. Inusitata sunt prisca fere, ac vetusta, et ab usu quotidiani sermonis jamdiu intermissa: quae sunt poetarum licentia liberiora, quam nostra: sed tamen raro habet etiam in oratione poeticum aliquod verbum dignitatem. V. RARUS.

RĂRUS, a, um, adj. ἀραιὸς, μανὸς, qui non est densus aut spissus. Volunt esse ab ἀραιὸς per aphaeresin. *Plin.* 17, 10, 11. Baccae expanduntur rarae, ne calefiant acervo. *Hor. Epod.* 2, 33. et *Virg. A.* 4, 131. Retia rara. *Id. ib.* 9, 508. Qua rara est acies, interlucetque corona Non tam spissa viris. [**Liv.* 9, 27. raris ordinibus — constiterant, i. e. latius patefacta stetit, scil. dextra pars.] *Lucr.* 4, 622. rarae plexa foramina linguae. *Id.* 1, 743. Res molles et rarae. *Id.* 6, 1022. Rarior aer. *Ov. Met.* 12, 437. liquor rari sub pondere cribri Manat. *Caes. B. G.* 5, 16. Ut nunquam conferti, sed rari, magnisque intervallis proeliarentur. [**Liv.* 23, 27. rari in confertos illati; et 2, 50. rara apparebant hostium arma.] *Ov. Am.* 1, 8, 111. Alba et rara coma; [*Cf. *Suet. Cal.* 50.] et *ib.* 5, 13. Rara tunica. *Quint.* 9, 4. Textum tenue atque rarum. *Id.* 11, 3. *med.* Cava et rara manus, *h. e.* digitis diductis. ℙ Saepe est paucus, infrequens, σπανὸς. *Cic. Amic.* 18. Qui utraque in re stabilem se in amicitia praestiterit, hunc ex maxime raro hominum genere judicare debemus; et *ib.* 21. Omnia praeclara rara. *Id. Fin.* 2, 25. Vel in ipsa virtute optimum quidque rarissimum est. *Hor. Od.* 1, 2, 24. Rara juventus. *Caes. B. G.* 7, 45. *med.* Raros milites, ne ex oppido animadverterentur, ex majoribus castris in minora transducit. *Tac. Agr.* 7. *extr.* Ita successor simul et ultor electus, rarissima moderatione maluit videri invenisse bonos, quam fecisse. *Sall. in or. Macri Licin. ad pleb. med.* Raris animus est ad ea, quae placent defendenda. *Ov. Trist.* 4, 10, 121. ad Musam: Tu mihi (quod rarum) vivo sublime dedisti Nomen. *Petr. Sat.* 3. Quoniam sermonem habes non publici saporis, et, quod rarissimum est, amas bonam mentem. *Quint.* 10, 7. *med.* Rarum est enim, ut satis se quisquam vereatur. *Plin.* 18, 16, 39. Rarum dictu, esse aliquid, cui prosit negligentia. *Id.* 28, 15, 61. Calculus rarus inventu. *Id.* 21, 16, 56. Helxine rara visu est, nec in omnibus terris. *Id.* 8, 16, 18. Leones rari in potu, *h. e.* qui raro bibunt; et 33, 7, 38. Homerus circa picturas et pigmenta rarus, *h. e.* qui picturae et colorum raro meminit. *Tac. A.* 15, 53. Caesar rarus egressu, domoque, aut hortis clausus. [**Nep. Milt.* 6, 2. Ut enim populi nostri honores quondam fuerunt rari et tenues, etc. *Liv.* 6, 1. quod parvae et rarae per ea tempora litterae fuere. V. 7, 3. Porro *ib.* 31, 34. rara lanceis vulnera facta, i. e. pauciora.] ℙ Metaleptice est praestans, eximius, praeclarus. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 17, 93.] *Ov. Pont.* 2, 3, 55. indignum, juvenis rarissime, ducis, Te fieri comitem stantis in orbe Deae. *Stat. Silv.* 5, 1, 11. laudati juvenis rarissima conjux. *Prop.* 1, 17, 16. Quamvis dura, tamen rara puella fuit. *Ov. Met.* 14, 337. de Canente nympha: Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. *Sen. Contr.* 4, 28. *f.* Homo rarissimi, etiamsi non emendatissimi ingenii. *Non.* 4, 388. huc trahit illud *Virg. G.* 4, 130. Hic rarum tamen in dumis olus, etc. ℙ *Rarus* pro aliquis, ut *raro* pro aliquando. *Hor. Od.* 4, 1, 33. Sed cur, heu! Ligurine, cur Manat rara meas lacrima per genas? ℙ [*Confund. *rarae* et *stratae*. V. *Brem.* ad *Nep. Milt.* 5, 3.]

RĂSĀMEN, inis, n. rasura. *Marcell. Empir.* 1. *med.* V. MAGIS, idis.

RĂSĪLIS, e, adj. qui radi, levigari, et poliri potest. *Virg. G.* 2, 449. Nec tiliae leves, nec torno rasile buxum Non formam accipiunt, ferroque cavantur acuto. ℙ Item rasus, politus, levigatus, dolatus, ξεστός. *Catull.* 61, 168. Rasilemque subi forem. *Sil.* 4, 176. rasilis hasta. ℙ *Rasilis palmes* qui dicatur a rusticis, V. in DRACO. [Hunc nostrates vulgo *rasolo* vocant. *F.*] ℙ *Rasiles scopuli* ap. *Prud.* περὶ στεφ. 3, 69. sunt nullis arboribus consiti, aut herbis vestiti, atque adeo horridi. ℙ *Rasilis* est etiam idem ac interrasilis. *Ov. Met.* 8, 318. et *Stat. Th.* 7, 658. Rasilis fibula. *Ov. Her.* 9, 76. Rasiles calathi. *Vell.* 2, 56. Triumphus Hispa-

niensis argento rasili constitit. [*Intelliguntur simulacra ferculaque ex argenteis laminis politis, levigatis, non celatis.]

RĂSIS, is, f. [nunc vulgo ap. nostrates *rasa*, *F.*] genus crudae picis, quae ex vetustate dura effecta contunditur, et in pulverem redacta vino admiscetur. Ita fere *Colum.* 12, 20. *med.* [Eadem videtur esse, quae ab *eod. ib.* 23. *in.* dicitur *pix corticata;* et a *Plin.* 16, 11, 25. resina. *F.*]

RĂSĪTO, as, avi, a. 1. frequent. a *rado:* ξυράω, saepe rado. *Suet. Oth.* 12. Faciem quotidie rasitare consuetus. *Gell.* 3, 4. Comperimus, nobiles viros barba in ejusmodi aetate rasitavisse.

RĂSOR, oris, m. ξυστήρ. Rasores, inquit *Festus*, dicti sunt fidicines, quia videntur chordas ictu radere.

[RASTĂ, ae, f. mensura veterum Germanorum itineraria, quae, ut probat *Cellar.* in *Geogr. ant.* 1, 12, 17., tribus milliariis constabat. *Hieron.* in *Joel.* 3, 18. Nec mirum, si unaquaeque gens certa viarum spatia suis appellet nominibus; cum et Latini mille passus vocent, et Galli leucas, et Persae parasangas, et rastas universa Germania, atque in singulis nominibus diversa mensura sit. *F.*]

RASTELLUS, i, m. ξύστρον, parvum rastrum, *h. e.* instrumentum rusticorum dentatum, e ferro, aut ligno ad terram leviter effodiendam, glebas confringendas et complanandas, festucas post foeniseciam colligendas. *Suet. Ner.* 19. Isthmum perfodere aggressus, primus rastello humum effodit, et corbulae congestam humeris extulit. *Colum.* 2, 13. *med.* Medica obruitur non aratro, sed, ut dixi, ligneis rastellis, (dixerat *ib.* 11. Ligneis rastris statim jacta semina obruantur.) *Varr. R. R.* 1, 49. De pratis stipulam rastellis eradi, atque addere foeniseciae cumulum; et *L. L.* 4, 31. Homo in pratis per foenisecia eo festucas abradit: quo ab rasu rastelli dicti.

RASTRĂRĬUS, a, um, adj. qui ruri degit, et agrum rastro colit. *Hypobolimaea rastraria* est titulus comoediae *Caecilii*, cujus meminit *Non.* 1, 54. et 186. et 2, 604. et al.

RASTRUM, i, n. et in plur. num. saepius Rastri, orum, m. plur. δίκελλα, ξυστρον, instrumentum rusticum dentatum, ferreum plerumque, interdum ligneum: cujus usus ex subjectis apparet exemplis: a *rado*, *is. Varr. L. L.* 4, 31. Rastri, quibus dentatis penitus eradunt terram, atque eruunt. *Virg. G.* 1, 94. Multum adeo, rastris glebas qui frangit inertes, Vimineasque trahit crates, juvat arva. *Plin.* 18, 20, 49. *n.* 3. Aratione per transversum iterata, occatio sequitur, ubi res poscit, crate, vel rastro. *Colum.* 2, 11. Locus *(in quo medica sata est)* ligneis rastris sarriendus, et identidem runcandus est. *Sen. Ira* 2, 25. Cum vidisset fodientem, et altius rastrum allevantem. *Cels.* ap. *Non.* 3, 190. Omnes rastra attollunt, et adigunt: (*rastra* habet etiam *Stat. Th.* 3, 589.) *Virg. G.* 1, 164. Tribulaque, trabeaeque, et iniquo pondere rastri. (V. *Ter. Heaut.* 1, 1, 40. et *Ov. Met.* 11, 36.) et *A.* 7, 725. vertunt felicia Baccho Massica qui rastris; et *ib.* 9, 608. Rastris terram domare. *Id. G.* 3, 534. rimari. *Mart.* 2, 75. renovare humum, *h. e.* arenam amphitheatri sanguine imbutam rastris vertere, ne pugnaturi laberentur. ℙ Ex his patet, rastrorum usum eundem fere esse, qui bidentis, sarculi, ligonis: nisi quod rastro plures dentes esse videntur: unde quadridentes rastros *Cato* memorat *R. R.* 10. et 11. Aliud quoque discrimen esse potest, quod in rastro ferrum in superiore parte nullum fortasse fuit, sed solum in inferiore, idque divisum in dentes: si vera est figura, quam ex MS. libro Biblioth. Vat. exhibet *Nicolaus Fortiguerra* initio *Heautontim. Terent.* ℙ Quod Polyphemus dicitur ap. *Ov. Met.* 13, 765. rastris rigidos pectere capillos, non pectine: et hirsutam falce, non novacula, recidere barbam; pertinet ad significandam et feritatem hominis, et capillorum barbaeque ejus hirsutiam. ℙ *Ad rastros res redit*, proverbialis locutio. *Ter. Heaut.* 5, 1, 57. Nam si illis pergo suppeditare sumptibus, mihi illaec vere ad rastros res redit, *h. e.* eo redigar, ut ad vitam tolerandam necesse mihi sit agrum meis manibus fodere.

RĂSŪRĂ, ae, f. ξέσις, radendi actio. *Colum.* 4, 29. *med.* Calamus non amplius tribus digitis debet allevari, aequaliter ex ea parte, qua raditur: eaque rasura ita deducitur, ut medullam contingat. [*Hieron. in Isaj.* 5, 15, 2. Apud antiquos barbae capitisque rasura luctus indicium fuit. ℙ Translate *rasura gulae* dicitur labor faucium, cum verba plurimis consonantibus ac praesertim aspirationibus horrida pronunciamus, qualia sunt gentium septentrionalium et orientalium propria: Latina enim molliora habentur, quippe quae multis constant vocalibus, quod praecipue nunc locum habet in Italo nostrorum temporum sermone. *Hieron.* in *ep. Pauli ad Tit.* 2, 9. Judaei solent irridere nos imperitiae, maxime in aspirationibus, et quibusdam, cum rasura gulae, litteris proferendis. Hinc *Id. mox:* Ut non magnopere pertimescamus supercilium Judaeorum solutis labiis, et obtorta lingua, et stridente saliva, et rasa fauce gaudentium. *F.*] ℙ Ipsum quod abraditur, scobs, ξέσμα. *Veg. Vet.* 1, 10. Rasuras eboris bene tritas et cribratas miscebis. Adde *ib.* 4, 8. *f.*

RĂSUS, a, um, part. a *rado:* ξεστός, radendo levigatus, politus. *Virg. G.* 2, 358. Tum leves calamos, rasaeque hastilia virgae. *Ov. A. Am.* 1, 437. Cera vadum tentet rasis infusa tabellis. *Mart.* 1, 118. Liber pumice rasus. *Cic. Rosc. Com.* 7. Capite et superciliis semper est rasis. *Gell.* 3, 4. Barba rasa. *Juven.* 2, 97. Caerulea indutus scutulata, aut gallbana rasa. *Mart.* 2, 85. Rasa toga, *h. e.* quae nullum habet eminentem villum, laevis. *Quint.* 11, 3. *med.* Fauces rasae vocem exasperant. V. v. praec. *Ov. Met.* 3, 75. de angue celeriter proserpente: Terraque rasa sonat squamis; et *Mart.* 9, 58. Nec rasum cavea latus bisontis, *h. e.* attritum. *Id.* 8, 71. Post hunc in cotula rasa selibra data est; et *Ov. Am.* 1, 11, 21. oculosque moretur Margine in extremo littera rasa meos, i. e. abrasa. ℙ Translate. *Mart.* 10, 2. Nota leges quaedam, sed lima rasa recenti, *h. e.* emendata. *Pers.* 1, 85. crimina rasis Librat in antithetis: doctas posuisse figuras Laudatur, *h. e.* rhetorica arte elaboratis.

RĂSUS, us, m. radendi actus. In sexto casu sing. *Varr. L. L.* 4, 31. Ab rasu rastelli dicti.

*RATAE, arum, opp. Britanniae. *Ant. Itin. B. A.*

*RATANEUM, i, n. opp. Dalmatiae. *Plin.* 3, 22. *B. A.*

RĂTĂRĬAE, arum, f. plur. referuntur a *Gell.* 10, 25. inter genera navium; et fortasse ita dicuntur, quod ratis formam habeant. ℙ Ap. *Serv.* ad *A.* 1, 47. dicuntur *ratiariae*, et difiniuntur naviculae cum remis: fortasse quia *rates* etiam remos significant. V. RATIS.

[RATĬĀRENSIS, e, adj. ad Ratiaram pertinens, Mysiae superioris urbem ex *Antonini Itin.* satis cognitam. *Inscr.* ap. *Grut.* 521, 7. Antonius Paternio Nat. Mysia superiori, Reg. Ratiarese, vico Cinisco. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 466. Valerius Valerii F. Valens Ratiar. *F.*]

*RATIARĬA, ae, f. opp. Moesiae superioris. *Ant. Itin. B. A.*

RĂTĬĀRĬAE. V. RATARIAE.

RĂTĬĀRĬUS, ii, m. σχεδιαγὸς, qui rate negotiatur, ut navicularius, qui nave. *Paul. Dig.* 13, 7, 30. Qui ratiario crediderat, cum ad diem pecunia non solveretur, etc. *Inscr.* ap. *Mur.* 67, 7. Deo Silvano pro salute ratiariorum superiorum, etc.

RĂTĬHĂBĬTĬO, onis, f. κύρωσις, actus ratum habendi. *Ulp. Dig.* 3, 5, 5. *med.* Ratihabitio constituit negotium tuum, quod ab initio tuum non erat. *Id. ib.* 46, 3, 12. *extr.* Rati enim habitio mandato comparatur.

RĂTĬO, onis, f. νοῦς, λόγος, mens, animus, consilium, intelligentia, judicium: princeps ac nobilissima animae facultas, qua disserit, seu unum ab alio deducit: a sup. *ratum* verbi *reor*, ut censet *Festus* in *Ratissima:* videtur esse ejusdem cum *ratis* significationis, quatenus nexum significat. [*Alii hujus vocis originationem ita facere solent, ut computandi notionem primam esse doceant: quae quidem melior est, quam haec a *Forc.* instituta ratio: sed longe praeferenda nobis videtur hujus vocabuli descriptio, quam *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 660. sq. dedit istam: *Ratio* modus, quo aliquid cogitamus, constituimus, v. quo constitutum aliquid est, unde id quod modus omnino, mos, consuetudo, regula, quam quis sequitur in aliqua re. Tum maxime dicitur de computatione numerorum, ad quam, ut certam regulam, exigi aliquid potest, nostr. *Rechnung*, *Berechnung*: unde illae dicendi formulae: *rationem habere*, *ducere* etc. pro respicere. Denique de ipsa vi animi humani, qua, comparata rerum conditione, judicatur et consilium capitur, adeoque saepe id quod consilium, prudentia. — Quam regulam libenter quidem rectius constituendo hujus loci ordini adhibuissemus; ni temporis angustiae, redemptorisque rationes summa nos necessitate ursissent, ut seposito hoc consilio ea tantum emendaremus, quae aut prorsus falsa, aut minus recte omissa essent.] Una ratione homo a ceteris animantibus secernitur: cum sensiles facultates cum brutis communes habeat; naturales cum plantis. *Sen. ep.* 66. *med.* Bonum sine ratione nullum est: sequitur autem ratio naturam. Quid est ergo ratio? naturae imitatio. *Liv.* 28, 28. Atque ego (quamquam nullum scelus rationem habet) tamen ut in re nefaria, quae mens, quod consilium vestrum fuerit, scire velim. *Cic. Off.* 1, 28. *f.* Duplex est vis animorum atque natura: una pars in appetitu posita est, quae est ὁρμὴ Graece, quae hominem huc et illuc rapit: altera in ratione, quae docet et explanat, quid faciendum fugiendumque sit, ita fit, ut ratio praesit, appetitus obtemperet. *Id. N. D.* 3, 27. *med.* Haud scio an melius fuerit, humano generi motum illum celerem, acumen, solertiam, quam rationem vocamus, non dari. *Id. Sen.* 19. Mens, et ratio, et consilium in senibus est. *Id. Off.* 1, 23. Corpus ita afficiendum, ut obedire consilio rationique possit. [*V. plura ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] ℙ *Ratio non est*, non est rationi consentaneum, imprudentis est, stulti est. *Cic. Verr.* 1, 9. Minari denique divisoribus, ratio non erat. *Id. Caecin.* 5. Nullam esse rationem, amittere ejusmodi occasionem. *Colum.* 3, 5. Tenuissimo solo vitiarium facere, minime rationis est. ℙ *Ratione facere*, prudenter, recte, jure, bene facere. *Cic. Att.* 12, 44. Quod domi te inclusisti, ratione fecisti. *Id. Quint.* 7. Existima, modo et ratione omnia fecisse Naevium. [*Ap. *Tac.* et *Vell.* saepissime *ratio* ita legitur, ut nostr. *vernünftige*, *planmässige Ueberlegung* respondeat. V. *Böttich. Lex. Tac.* p. 399.] ℙ Item ratiocinatio, discursus, argumentatio ad verum investigandum. *Cic. Or.* 2, 19 Nostra confirmare argumentis ac rationibus, deinde contraria refutare. *Hor. Sat.* 2, 3, 225. Vincet enim stultos ratio insanire nepotes. *Cic. Div.* 2, 10. Concludatur igitur ratio: si enim provideri, etc. [*V. *Schütz. l. l. Tac. H.* 2, 19. non tam culpam exprobrans, quam ratione ostendens, i. e. expositis causis, quae quanta culpa sit, demonstrent.] ℙ Item consilium, propositum. *Cic. Verr.* 1, 11. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem. Ita fiet, ut tua ista ratio existemetur astuta, meum hoc consilium necessarium. [*Id. Fam.* 3, 5. tua ratio postea est commutata. Adde *Q. Fr.* 1, 1.] *Caes. B. C.* 1, 30. Itaque in praesentia Pompeji insequendi rationem omittit: in Hispaniam proficisci constituit. *Tac. A.* 3, 21. *med.* Dum ea ratio Barbaro fuit, Romanum impune ludificabatur. [*V. *Boettich. Lex. Tac.* s. h. v. *n.* 5.] ℙ Item causa. *Auct. ad Her.* 2, 18. *med.* Ratio est causa, quae demonstrat verum esse id, quod intendimus, brevi subjectione. *Cic. Div.* 2, 50. *extr.* Et quidem cur sic opinetur, rationem subjicit. *Id. Div. Verr.* 1. Si mei consilii causam rationemque cognoverit. *Id. Div.* 2, 20. Te, cum res videres, rationem causamque non quaerere. *Gell.* 15, 9. Missas auctoritates facias, etc. sed rationem dic. [*Tac. *A.* 6, 26. si — nullis moriendi rationibus vitam fugeret. *Hist.* 3, 82. ratio cunctandi.] ℙ Apud rhetores *ratio* est, quae causam facit, et continet defensionem, hoc modo: Orestes cum confiteatur se occidisse matrem, nisi attulerit facti rationem, perverterit defensionem: ergo affert eam: illa enim, inquit, patrem meum occiderat. *Auct. ad Her.* 1, 16. [*De oratorio hujus vocabuli usu v. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 320. sqq.] ℙ Item genus, natura, conditio, qualitas. *Cic. Brut.* 75. Splendida et minime veteratoria dicendi ratio. *Id. Cat.* 2, 5. Ut ejus diversa studia in dissimili ratione perspicere possitis. *Id. Mur.* 35. Quantas perturbationes habet ratio comitiorum. *Id. Fam.* 10, 3. Sed cum intelligerem, quid sentires, te arbitrabar videre, quid posses. Nunc alia ratio est. *Varr. L. L.* 7, 32. Multa sunt, in quibus potius consuetudinem sequimur, quam rationem verborum. [*V. *Schütz.* l. l. *n.* 17.] ℙ Item sensus, sententia. *Cic. Att.* 1, 11. Duabus epistolis tuis perdiligenter in eandem rationem scriptis; et *Verr.* 2, 1, 27. Haec cum omnes sentirent, et cum in eam rationem pro suo quisque sensu loqueretur. ℙ Item ordo, dispositio. *Id. Cat.* 2, 6. Quemadmodum esset ei ratio totius belli descripta, edocui. ℙ Item via, modus, quem quis solet in agendo sequi. *Cic. Att.* 6, 1. Dissimilitudo meae rationis offendit hominem; et *Fam.* 3, 8. *med.* Mea ratio in tota amicitia nostra constans et gravis reperietur. [*Id. Inv.* 2, 35. se hoc peccato doctum, omni tempore a tali ratione abfuturum.] *Id. Q. Fr.* 1, 1, 9. Incumbe toto animo in eam rationem, qua adhuc usus es, ut eos, quos tuae fidei populus R. commisit, diligas, et omni ratione tueare. *Id. Att.* 12, 19. Ineunda nobis ratio est, quemadmodum, etc. *Nep. Ann.* 10. Ad hunc interficiendum talem iniit rationem. *Lucr.* 6, 902. pari ratione. *Hor. Sat.* 2, 6, 6. Mala ratione rem facere: i. e. male arte. [*Cic. *Agr.* 2, 7. Quod per ceremonias populi fieri non poterat, ratione assecutus est, i. e. artificio.] Et *Cic. Quint.* 17. Dici vix potest, quam multa sint, quae respondeatis ante fieri oportere, quam ad hanc rationem extremam necessariam devenire. *Cic. Verr.* 2, 2, 52. Solis et lunae ratio. ℙ Item res, negotium, factum, commercium, societas. *Id. Fam.* 1, 7. *med.* In hac ratione quid res, quid causa, quid tempus ferat, tu perspicies; et *Prov. cons.* 14. *extr.* Nec totam Gallici belli rationem, prope jam explicatam, perturbare atque impedire debemus. *Id.* ad *Caes. post ep.* 11. *l.* 9. *ad Att.* De concordia civium agi velle arbitrabar: et ad eam rationem existimabam aptam esse et naturam et personam meam. *Id. Quint.* 4. Cum et de societate inter se multa communicarent, et de tota illa ratione atque re Gallicana. *Id. Verr.* 2, 2, 77. Hunc Verrutium neque ante adventum C. Verris, neque post decessionem quidquam cum Carpinatio rationis habuisse. *Id. Rosc. Com.* 14. Quae ratio tibi cum eo intercesserat? ℙ Item quaestio, disputatio, tractatio. *Cic. Div.* 1, 51. *f.* Continet enim totam quaestionem ea ratio, quae est de natura Deorum, quae a te secundo libro explicata dilucide. ℙ Item scientia, facultas. *Cic. Arch.* 1. Si hujusce rei ratio aliqua, ab optimarum artium studiis ac disciplina profecta, etc. [*Adde *Or.* 74. solum — et quasi fundamentum oratoris vides, locutionem emendatam et Latinam, cujus penes quos laus adhuc fuit, non fuit rationis aut scientiae, sed quasi bonae consuetudinis.] *Lucr.* 5, 1004. Improba navigii ratio tum caeca jacebat. *Colum. praef.* Rationis musicae studiosi. ℙ Item doctrina, disciplina. *Cic. Off.* 3, 4. *f.* Erit autem haec formula Stoicorum ration disciplinaeque maxime consentanea; et *Acad.* 1, 9 Speusippus et Xenocrates, qui primi Platonis ratio-

nem auctoritatemque susceperant. *Id. Fin.* 3, 20. Cynicorum autem rationem atque vitam alii cadere in sapientem dicunt, alii nullo modo. Adde *Lucr.* 1, 941. et 3, 14. ℙ Item habitudo, comparatio. *Cic. Brut.* 13. Et Graeciae quidem oratorum partus atque fontes vides, ad nostrorum annalium rationem veteres, ad ipsorum sane recentes. ℙ Item ordo, modus. *Cic. Or.* 33. In omnibus, quae ratione docentur, et via, primum constituendum est, quid quidque sit. [*Adde *Fin.* 1, 9. Primum constituam, quid et quale sit id, de quo quaerimus: non quo ignorare vos arbitrer, sed ut ratione et via procedat oratio. *Cic. N. D.* 2, 16. Nihil est, quod ratione et numero moveri possit sine consilio. — *Plin. H. N.* 28, 14. fricari cum ratione: vehemens enim fricatio spissat; ubi *ratio* est i. q. nos dicimus: *das rechte Verhältniss und Maass.*] ℙ Item magnitudo, quantitas. *Id. Att.* 6, 3. *med.* Pro ratione pecuniae liberalius est Brutus tractatus, quam Pompejus. ℙ Item saepissime supputatio, calculus. *Pl. Aul.* 3, 5, 53. Itur, putatur ratio cum argentario. *Id. Trin.* 2, 4, 17. Ratio quidem hercle apparet, argentum οὐχεται. *Cic. Fam.* 5, 20. Rationes confectae et consolidatae. *Id. Caec.* 32. *f.* Venit in istum fundum: rationes a colono accepit. *Id. fragm.* ap. *Non.* 4, 436. Inire, et subducere rationes. *Hor. A. P.* 325. longis rationibus assem In partes centum diducere; et *Sen. ep.* 87. Ponitis rationem singulorum, quibus pecuniam crediturі estis, *h. e.* rationem initis facultatum eorum, quibus, etc. *Ulp. Dig.* 47, 5, 1. Ponere rationem actus, quem servus administravit. *Pl. Most.* 1, 3, 146. Bene ratio accepti atque expensi inter nos convenit. *Colum praef.* 12. *med.* In commune conspirabatur ab utroque (*conjuge*), ut cum forensibus negotiis matronalis sedulitas industriae rationem parem faceret; et *Id. opt. gen. Or.* 7. Rationes referre: et eod. sensn *Att.* 5, 13. Edere rationem; et *ib.* 21. *med.* Rationes conferre. *Id. Cluent.* 37. *f.* Rationem ab aliquo repetere; et *Modest. Dig.* 34, 3, 20. *med.* petere alicujus rei. *Colum.* 1, 7. *f.* Conditum frumentum cum fide rationibus inferre. *Caes. B. C.* 3, 53. Cum horum omnium ratio haberetur, ad duorum millium numero cecidisse reperiebamus; et *Cic. Verr.* 2, 5, 28. Rationem numerumque habere piratarum, qui, etc. [**Id. ib.* 2, 2, 70. re ac ratione conjunctus: de socio in negotiatione, vel de creditore ac debitore (*in Rechnungsgeschäften verwandt*). *Sull.* 20. magna ratione cum Mauritaniae rege contracta. *Schütz. cl. Cic.* Adde *Tac. A.* 6, 16. rationes familiares quisque componerent.] ℙ *Rationem cum Orco habere*, ap. *Varr. R. R.* 1, 4. et *rationem cum Orco ponere*, ap. *Colum.* 1, 3. quid sit, V. ORCUS. ℙ *Ratio constat*, apparet, quid et qua in re expensum sit, et quid acceptum. Translate, apparet ratio, in promptu est causa, cur quippiam factum sit. *Plin. Pan.* 38. Augeo principis munus, cum ostendo, liberalitati ejus inesse rationem: ambitio enim, et jactantia, et effusio, et quidvis potius, quam liberalitas, existimanda est, cui ratio non constat. *Id. ep.* 2, 4. *extr.* Liberalitas ita temperanda est, ne nimia profusione inarescat: sed temeranda in aliis: in te vero facile ratio constabit, etiamsi modum excesseris. *Just. praef. f.* Quod (*opusculum*) ad te transmisi, ut otii mei apud te ratio constaret. ℙ *Servus a rationibus*, qui domini rationes conficit. Fuit inter officia domus Augustae, et privatae. *Inscr.* ap. *Grut.* 415, 10., 513, 1. et 588, 2. 3. et 4. Sic alia ap. *Mur.* 921, 10. Julius Caes. verna a ration. voluptat. Sic ap. *Don. cl.* 7. *n.* 186. C. Stertinio Abascanto C. Lib. a ratione. ℙ Ista ratio maxima est, *Pl. Trin.* 2, 4, 11. Ea nimia est ratio, *Id. Truc.* 1, 1, 49. h. e. vis, numerus. ℙ [*Inde transfertur ad alias res, quae in tabulis consignantur (*Protocolle*). *Cic. Verr.* 2, 5, 57. Cedo rationem carceris, quae diligentissime conficitur, quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit. ℙ Item ad rerum gestarum, de quibus inquiritur, omninoque vitae actae rationem: nostr. *Rechenschaft. Cic. Verr.* 2, 2, 11. semper ita vivamus, ut rationem reddendam nobis arbitremur; et *ib.* Non statuebas, tibi non solum de te, sed etiam de illorum factis rationem esse reddendam? *Caecil.* 9. Nihil est, quod minus ferendum sit, quam rationem ab altero vitae reposcere eum, qui non possit suae reddere. *Tac. H.* 4, 14. belli ambiguam fortunam Vespasiano imputaturos: victoriae rationem non reddi. ℙ Inde *rationes* dicuntur pro commodis. *Cic. Fam.* 1, 8. me ad ejus rationes adjungo, quem tu in meis rationibus tibi esse adjungendam putasti. *Id. P. Red.* ad *Quir.* 1. Si rationes meas vestrae saluti anteposuissem.] ℙ Cum verbis *habeo*, et *duco* varios habet usus: ducta plerumque metaphora a calculorum rationibus. *Cic. Verr.* 2, 5, 39. Quod posteaquam iste cognovit, hanc rationem habere coepit. Causam sibi dicendam esse, etc. *Id. ad Brut.* 1, 5. *med.* Existimo, omnino absentium rationem sacerdotum comitiis posse haberi; et *Leg.* 2, 7. Sit hoc persuasum civibus, Deos piorum et impiorum habere rationem. *Id. ad Pomp.* 2. *post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att. med.* Duxi meam mecum rationem, quam tibi facile me probaturum arbitrabar. *Id. Rosc. Am.* 44. *med.* Non enim laborat de pecunia: non ullius rationem sui commodi ducit. *Id. Verr.* 2, 2, 52. Novus astrologus, qui non tam coeli rationem, quam coelati duceret. *Id. Or.* 2, 4. *med.* Qui eorum quibuscum est, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet. Sic *Fam.* 10, 2. *extr.* Peto a te, ut me rationem habere velis et salutis, et dignitatis meae. *Id. Coel.* 20 *f.* Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis, num tibi perturpe esse videatur? [*i. e. consuetudinem, rem habuisse cum hac: nostr. *in Verhältniss* vel *Verbindung* vel *Verkehr mit Jemandem stehen. Id. Att.* 2, 5. *f.* Cum omnibus Musis rationem habere cogito. *Sen.* 15. Agricolae rationem habent cum terra, quae nunquam recusat imperium.] et *Cic. Phil.* 4, 6. Majoribus vestris cum eo hoste res erat, qui haberet rempublicam, aerarium, rationem aliquam, si res ita tulisset, pacis et foederis; et *Fam.* 3, 5. Animadverti, te omnibus in rebus habuisse rationem, ut mihi consuleres. *Id. Verr.* 2, 5, 14. Nunc cum designatus aedilis, habeo rationem, quid a populo R. acceperim. ℙ Denique *ratio* metonymice est opus ratione, arte, ingenio factum. *Id. Or.* 3, 50. *med.* Omnes enim tacito quodam sensu, sine ulla arte aut ratione, quae sunt in artibus ac rationibus recta ac prava, dijudicant. ℙ [*Confund. *ratio* et *oratio.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 283. *ratione* et *repugnantia. Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 210.]

RĀTIOCĬNĀBĬLĬTER, adv. rationaliter. *Macr. Som. Scip.* 2, 11. *f.* Ratiocinabiliter, vereque signavi. Alii leg. *rationabiliter.*

RĀTIOCĬNĀTĬO, onis, f. λογισμὸς, principis animae partis, idest mentis functio est, ex singularibus quibusdam universalia inducens, communesque rerum summas, ex iisque deinde argumentatione plurima eliciens, de quibus scientia habetur, vel opinio. *Cic. Inv.* 2, 5. Ratiocinatio autem est diligens, et considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio. ℙ Accipitur etiam pro syllogismo. *Id. ib.* 1, 34. Ratiocinatio est oratio ex ipsa re probabile aliquid eliciens, quod expositum, et per se cognitum sua se vi et ratione confirmet. ℙ *Quint.* 8, 4. ex quatuor generibus, quibus ait constare amplificationem, unum ponit ratiocinationem, qua scilicet aliud ex alio colligitur, et ut aliud crescat, aliud augetur, et inde ad id, quod extolli volumus, ratione ducitur. Ex gr. objecturus Antonio Cicero merum et vomitum, Tu, inquit (*Phil.* 2, 25.) istis faucibus, istis lateribus, ista gladiatoria totius corporis firmitate, etc. Quid fauces et latera ad ebrietatem? Minime sunt otiosa. Nam respicientes ad haec possumus aestimare, quantum ille vini exhauserit, quod ferre et coquere non posset illa gladiatoria corporis firmitate. Haec *Quint.* ℙ Ratiocinatio item Graece διαλογισμὸς, dialogismus, est figura sententiarum, cum quis secum aliquam rem volutans, et tanquam cum altero colloquens interrogat, et respondet, ut ap. *Ter. Eun.* 1, 1, 1. Quid igitur faciam? non eam? ne nunc quidem, cum arcessor ultro? an potius ita me comparem non perpeti meretricum contumelias? Exclusit, revocat; Redeam? non si me obsecret. *Auct.* ad *Her.* 4, 16. Ratiocinatio est, per quam ipsi a nobis rationem poscimus, quare quidque dicamus, et crebro nosmet a nobis petimus uniuscujusque propositionis explanationem. Ea est hujusmodi. Majores nostri, si quam unius peccati mulierem damnabant, simplici judicio multorum maleficiorum convictam putabant, quo pacto? quoniam, etc., quid ita? quia necesse est, etc. [*V. largam de hoc v. disputationem *Ernest.* in *Lex. technol. lat. rhet.* p. 322. sqq.] ℙ Ap. architectos ratiocinatio est, quae res fabricatas solertia ac ratione proportionis demonstrare, atque explicare potest. Ita describit *Vitruv.* 1, 1.

RĀTĬOCĬNĀTĪVUS, a, um, adj. ad ratiocinationem spectans. *Quaestio ratiocinativa*, seu *status ratiocinativus* est, cum quaeritur ex gr. an ubi propria lex non est, simili sit utendum. Haec controversia nomen ratiocinationis accepit, quia ex eo, quod certum est, ratiocinando deducit id, quod incertum est. *Cic. Inv.* 1, 13. Genus ratiocinativum, cum ex eo, quod scriptum est, aliud quoque, quod scriptum non est, invenitur. *Quint.* 7, 1. *f.* Ratiocinativa quaestio; et *ib.* 8. Hic status ducit ex eo, quod scriptum est, id, quod incertum est: quod quoniam ratiocinatione colligitur, ratiocinativus dicitur. ℙ *Ratiocinativae conjunctiones* ap. *Diomed.* 1, 410. sunt, quibus in ratiocinando utimur, ut *ergo*, *igitur.*

RĀTĬOCĬNĀTOR, oris, m. λογοθέτης, λογιστὴς, subducendae rationis peritus, a rationibus, calculator. *Cic. Att.* 1, 12. Libertum ego habeo, sane nequam hominem, Hilarum dico, ratiocinatorem, et clientem tuum. *Colum.* 3, 3. *med.* Nec in hoc errat: quippe, ut diligens ratiocinator, calculo posito videt, id genus agricolationis maxime rei familiari conducere. *Ulp. Dig.* 14, 4, 5. §. 16. Si ego fui tabernae ratiocinator. ℙ Translate. *Cic. Off.* 1, 18. Ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus, et addendo deducendoque videre, quae reliqui summa fiat: ex quo quantum cuique debeatur, intelligas.

RĀTĬOCĬNĀTUS, a, um, part. a *ratiocinor:* significat. passiva. *Vitr.* 10, 15. Omni proportione eorum ratiocinata ex longitudine, etc.

RĀTĬOCĬNĬUM, ii, n. αὐλλογισμὸς, actus ratiocinandi, supputatio, calculi subductio. *Colum.* 5, 1. *f.* Jugeri modus si semper quadraret, expeditissimum esset ejus ratiocinium; et *ib.* 2. *med.* Si disparibus fuerit lateribus, aliter ejus ratiocinium ordinabitur.

RĀTĬOCĬNOR, aris, dep. λογίζομαι, λογοθετέω, ratiocinium facio, rationem ineo, calculos pono, computo. *Cic. Tusc.* 1, 2. *f.* In summo apud Graecos honore geometria fuit: at nos metiendi, ratiocinandique utilitate hujus artis terminavimus modum. *Id. Inv.* 2, 39. *f.* De pecunia ratiocinari, sordidum esse, cum de gratia referenda deliberetur. ℙ Item universim aliud ex alio colligo. *Cic. Phil.* 2, 22. *f.* Omnia denique, quae postea vidimus, si recte ratiocinabimur, uni accepta referemus Antonio. *Id. Verr.* 1, 7. *med.* Etenim sic ratiocinabantur, sic inter se et mecum loquebantur, aperte jam ac perspicue, nulla esse judicia. *Id. Inv.* 2, 20. *med.* Ratiocinari, quid in similibus fieri soleat. *Auct.* ad *Her.* 2, 23. Ex eo, quod ipse facturus est, non ex eo, quod fieri convenit, utile quid sit, ratiocinatur. *Appul. Met.* 1. His ego auditis, mores atque parsimoniam ratiocinans Milonis.

RĀTĬONĀBĬLIS, e, adj. λογικὸς, ratione uti qui potest, ratione praeditus, rationalis. *Sen. V. B.* Rationabilem sortiris naturam: quae melius res, quam ratio proponitur? *Quint.* 5, 11. *med.* Nec, si mutis voluptas, rationalibus quoque: immo ex contrario, quia mutis ideo non rationalibus. ℙ Rationi consentaneus, ratione factus, εὔλογος. *Ulp. Dig.* 5, 1, 2. *med.* Et haec sententia vera et rationabilis est. *Pomp. ib.* 45, 3, 37. Rationabilius esse videtur, stipulationem eis acquiri.

RĀTĬONĀBĬLĬTAS, atis, f. rationis usus, ratio, λόγος, τὸ λογιστικόν. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Rationabilitatem, id est mentis optimam portionem, ait capitis arcem tenere.

RĀTĬONĀBĬLĬTER, adv. εὐλόγως, cum ratione. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Haec una mundo relicta est sapientiae et prudentiae propria, ut rationabiliter volveretur. *Hieron. ep.* 39. *n.* 5. Ne videreris rationabiliter errare. V. RATIOCINABILITER.

RĀTĬONĀLIS, e, adj. λογικὸς, rationis particeps, ratione utens. [*De notionum serie, qualis praeferenda sit, V. quae dicta sunt in RATIO.] *Quint.* 7, 3. *med.* Falsa est finitio, si dicas: Equus est animal rationale. Nam est equus animal, sed irrationale. *Sen. ep.* 89. *med.* Pars philosophiae rationalis, *h. e.* dialectice, quae ut *Id. ib.* ait, proprietates verborum exigit, et structuram et argumentationes, ne pro vero falsa subrepant. *Cels.* 1. *praef.* Disciplina rationalis; et *mox:* Rationalis ars, *h. e.* quae rationem, non experimenta sequitur. Hinc rationalis medicina, *ib.* et rationales medici, qui abditarum et morbos continentium causarum rationes scrutantur, et ex iis curandi modum desumunt. *Auct.* ad *Her.* 2, 12. *med.* Rationalis causa, *h. e.* quaestio ratiocinativa, status ratiocinativus, apud rhetores. V. RATIOCINATIVUS. ℙ *Rationalis* absolute, qui rationes pecuniarum aliorumque redituum conficit, et perscribit, rationarius, ratiocinator, procurator: cujusmodi mittebantur ab imperatoribus in provincias, fisci ac Caesarum rationes administraturi: praesertim bona caduca et vacantia fisco vindicaturi. *Lampr. Alex. Sev.* 45. Ubi aliquos voluisset vel rectores provinciis dare, vel praepositos facere, vel procuratores, id est rationales, ordinare; et *ib.* 46. *f.* Rationales cito mutabat, ita ut nemo nisi annum compleret. *Capitol. Gord.* 7. Cum quidam rationalis acrius contra plurimos Afrorum saeviret, proscribens plurimos, interficiens multos, et sibi ultra procurationem omnia vindicans. *Commodus Imp.* in *ep.* ap. *Capitol. Albin.* 2. Ad procuratores meos litteras misi, quas ipse signatas excipies signo Amazoniae: et cum opus fuerit, rationalibus dabis, ne te non audiant, cum de aerario volueris imperare. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 101. *n.* 233. P. Aelio Dionysio P. V. rationali patri Vettenia Sabinilla V. V. Alia ap. *Don. cl.* 7. *n.* 179. Felici Caes. N. vern. adjutori rationalium, etc. Adde *Lactant. Mort. persecut.* 7. ℙ *Rationalia*, *ium*, libri rationum. *Ulp. Dig.* 27, 3, 1. *med.*, ubi alii *auctionalia*, alii rectius *actionalia* legunt. V. ACTIONALIS.

RĀTĬONĀLĬTAS, atis, f. rationis usus. *Tert. Anim.* 38. *f.* Habet anima immortalitatem, rationalitatem, etc.

RĀTĬONĀLĬTER, adv. cum ratione. *Sen. ep.* 109. *med.* Hominem movere rationaliter non potest, nisi homo.

RĀTĬONĀRĬUS, a, um, adj. ad rationes pertinens. *Rationarius*, *ii*, qui rationes conficit. *Modest. Dig.* 27, 1, 15. Neque librarios, neque calculatores, quos vulgo rationarios dicimus, habere immunitatem. Haec in ed. *Torrent.* Graece habentur. V. NUMERARIUS. ℙ *Rationarium*, *ii*, liber in quo rationes, et acta continentur, ἐφημερίς. *Suet. Aug.* 28. Taedio valetudinis, magistratibus ac senatu domum adcitis rationarium imperii tradidit.

[RĀTĬONĀTOR, oris, m. qui ratione utitur. *Not. Tir.* p. 69. Ratio, ratiuncula, rationator. *F.*]

RĀTIS, is, f. σχεδία, connexarum trabium compages, quae per aquam agitur, usum navium praebens: videtur esse pro ἔρετις, quod ab ἔρω pro εἴρω, necto, ut σχεδία a σχέω pro ἔχομαι, adhaereo, unde σχεδὸν, prope. *Plin.* 7, 56, 57. Nave primus in Grae-

ciam ex Aegypto Danaus advenit: antea ratibus navigabatur, inventis in mari Rubro inter insulas a rege Erythra. Reperiuntur, qui Mysos et Trojanos priores excogitasse in Hellesponto putent, cum transirent adversus Thracas. Etiam nunc in Britannico oceano vitiles corio circumsutae fiunt: in Nilo ex papyro, et scirpo, et arundine. *Quint.* 10, 2. Quid erat futurum, si nemo plus effecisset eo, quem sequebatur? ratibus adhuc navigaremus: non esset pictura, nisi quae lineas circumscriberet. *Plin.* 3, 5, 9. Tiberis propter aspera et confragosa, ne sic quidem navigabilis, praeterquam trabibus verius, quam ratibus. *Cic. Verr.* 2, 5, 2. Cum aut navibus, aut ratibus conarentur accedere. *Id. Tusc.* 1, 30. Itaque dubitans, circumspectans, haesitans, multa adversa reverens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio. *Flor.* 4, 2. *med.* Missae in auxilium ejus rates, quales inopia navium fecerat. *Pl. Aul.* 4, 1, 9. Quasi pueri qui nare discunt, scirpea induitur ratis, qui laborent minus, facilius ut nent. ℙ A poetis fere pro navi ponitur. *Pacuv.* ap. *Varr. L. L.* 6, 2. *f.* Aderant aequore in alto ratibus repentibus. Ubi *Varr.* Ratis dicta navis longa propter remos, quod hi per aquas sublati dextra et sinistra duas partes (corrige *rates* cum *Scal.* ad *Fest.* et *Serv.* ad *A.* 1, 47.) efficere videntur: ratis enim, unde hoc translatum, illic ubi plures mali aut asseres. Haec *Varr.* notatio illustratur verbis *Festi* docentis, *ratis* nomine significari etiam remos: unde *Accius* in *Neoptolemo:* Atque ego repercutio ratibus mare. *Id. alio loco.* Sed jam propellunt caeruleum rates salum. *Ennii* quoque locus huc pertinere potest ap. *Prisc.* 5, 659. Caeruleum spumat mare conferta rate pulsum. Aptius tamen hic navem intelliges: quo sensu passim a poetis omnibus usurpatur, ut dictum est: et quidem tam saepe, ut exempla afferre supervacaneum sit. ℙ *Omnem ratem servare,* proverb. rem familiarem omnem servare, totum negotium feliciter administrare. *Pl. Most.* 3, 3, 15. ℙ In gen. plur. *ratium* dicitur. *Lucan.* 3, 706. Et ratium tenuere fugam. *Ulp. Dig.* 4, 9, 1. Exercitores ratium. *Auson. Idyll.* 10, 217. Innocuos ratium pulsus, pugnasque jocantes Naumachiae. ℙ *Rates* in recto sing. ponitur a *Val. Probo* 1473., sed nulla re confirmatur.

RĂTĬTUS, a, um, adj. a *ratis.* Ratitum quadrantem dictum putant, inquit *Fest.*, quod in eo et triente ratis fuerit effigies, ut navis in asse. *Plin.* 33, 3, 13. Nota aeris *(h. e. assis)* fuit ex altera parte Janus geminus, ex altera rostrum navis: in triente vero et quadrante rates. Non est audiendus *Varro,* qui scribit *L. L.* 4, 7. *extr.* Merces dicitur a merendo, et aere: hinc vecturae, quas solvebant hi, qui ratibus transibant, quadrans: ab eo Lucilius scripsit, quadrantis ratiti. Verior enim est omnino *Festi* sententia. [Ceterum, teste *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 15. falsi sunt etiam *Festus*, et *Plinius;* tam enim in assibus, quam in quadrantibus et trientibus rostrum navis eadem semper forma, eademque partium compage est. *F.*]

RĂTĬUNCŬLĂ, ae, f. λογάριον, brevis, aut levis ratio. [*V. in RATIO.] *Cic. Tusc.* 4, 19. Leves ratiunculae; et *ib.* 2, 12. *med.* Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum, *Id. N. D.* 3, 29. Huic incredibili sententiae ratiunculas suggerit. ℙ Item brevis supputatio. *Pl. Curc.* 3, 1. Beatus videor, subduxi ratiunculam, quantum aeris mihi sit, quantumque alieni siet. Dives sum, si non reddo eis, quibus debeo. Adde *Capt.* 1, 2, 89. *Ter. Ph.* 1, 1, 2. Erat ei de ratiuncula jampridem apud me reliquum pauxillulum nummorum.

RĂTO, adv. certo, constanter. *Tert. Anim.* 35. Nulli vitam istam rato fieri. *Id. ad Uxor.* 2, 9. Pater rato habet.

RĂTŪMĒNĂ Porta a nomine ejus appellata est, qui ludicro certamine quadrigis victor, Etrusci generis juvenis, Vejis, consternatis equis excussus Romae periit: qui equi feruntur non ante constitisse, quam pervenirent in Capitolium, conspectumque fictilium quadrigarum, quae erant in fastigio Jovis templi, quas faciendas locaverant Romani Vejenti cuidam artis figulinae prudenti, quae bello sunt reciperatae: quia in fornace adeo creverant, ut eximi nequirent, idque prodigium portendere videbatur, in qua civitate eae fuissent, omnium eam futuram potentissimam. Haec *Festus. Plin.* 8, 42, 65. Majus augurium apud priscos, plebejis Circensibus excusso auriga, in Capitolium cucurrisse equos, aedemque ter lustrasse: maximum vero, eadem pervenisse ab Vejis cum palma et corona, effuso Ratumena, qui ibi vicerat: unde postea nomen portae est. Adde *Solin.* eadem narrantem 45. *med.*, ubi *Salm.* adscribit, in quibusdam libris tum *Plinii,* tum *Festi* haberi *Ratumenna: Solini* vero alios *Rutimannam,* nonnullos *Rutumannam*, quosdam *Ratumannum* exhibere. Ap. *Plut.* in *Poplicol.* 13. scribitur Ῥατουμένα.

RĂTUS, a, um, part. a *reor*, νομίσας. *Sall. Cat.* 58. Consul optimum factu ratus noctem, quae instabat, ante capere; et *Nep. Alc.* 4. Utilissimum ratus, impendentem evitare tempestatem. *Id. Att.* 2. Idoneum tempus ratus studiis obsequendi suis. *Cic. Har. resp.* 23. Tum vero est ratus, se posse illum etiam affligere. *Virg. A.* 2, 25. Non abiisse rati, et vento petiisse Mycenas. *Pl. As.* 5, 2, 11. Ego illum antehac hominem semper sum frugi ratus. *Id. Amph.* 3, 3, 9. An id joco dixisti? equidem serio ac vero ratus, *h. e.* ratus sum te dixisse. *Id. Rud.* 2, 4, 32. Jam illud mali plus nobis vivit, quam ratae, *h. e.* quam ratae sumus. ℙ Est etiam nomen ex part. et ponitur pro certo, constanti, fixo, stato. *Cic. N. D.* 2, 37. *f.* Astrorum in omni aeternitate ratos immutabilesque cursus. *Id. ib.* 20. Motus siderum constantes et rati. *Id. Tusc.* 5, 24. *med.* Siderum vagi motus rata tamen et certa sui cursus spatia definiunt. *Id. Div.* 2, 7. Si nihil fieri potest, nihil accidere, nisi quod ab omni aeternitate certum fuerit esse futurum rato tempore. ℙ *Rata pars*, aut *portio* in distributionibus est certa et determinata pars, proportione servata: verbi gratia post determinatam portionem donativi, quod imperator militibus dare constituit, duplex centurioni, triplex equiti dari mos fuit. Illud duplex aut triplex definiebatur ratione illius determinatae partis, quae militi concedebatur, et *duplex*, aut *triplex pro rata parte* dicebatur. *Caes. B. C.* 1, 17. *extr.* Militibus agros pollicetur, quaterna in singulos jugera, et pro rata parte centurionibus evocatisque; et *Vitr.* 3, 3. *med.* Item secundum ratam partem ex altitudine columnarum expediendae sunt altitudines epistyliorum. *Cic. Somn. Scip.* 5. Sonus intervallis conjunctus imparibus, sed tamen pro rata portione distinctis. Al. leg. *pro rata parte ratione distinctis. Plin.* 11, 15, 15. Decimam partem relinqui, si plenae fuerint alvi: si minus, pro rata portione. ℙ *Pars* interdum omittitur. *Liv.* 45, 40. Peditibus singulos dati centeni *(denarii)*, duplex centurioni, triplex equiti: alterum tantum peditibus daturum fuisse credunt, et pro rata aliis, si, etc. Adde *Capitol. M. Aurel.* 7. et *JCtos* in *Dig.* frequenter. ℙ Sumitur etiam *ratus* pro firmo, firmato, stabili, robur habente, cui *irritus*, *vanus* opponitur, κύριος, νενομισμένος. *Cic. Prov. cons.* 19. Cujus tribunatus si ratus est, nihil est quod irritum ex actis Caesaris possit esse. *Id. Phil.* 5, 7. *f.* Quae quamquam, si leges irritas feceritis, rata esse non possunt, tamen, etc. *Id.* vertens *Homeri* carmina *Div.* 2, 30. Scire, ratosne habeant, an vanos pectoris orsus. *Imp. Nerva* in *edicto* ap. *Plin. post ep.* 66. *l.* 10. Beneficia rata et certa. *Cic. Cluent.* 47. *extr.* Censoriae subscriptiones fixae et in perpetuum ratae. *Id. Caecin.* 33. Putasne, si populus jusserit, me tuum servum esse, id jussum ratum atque firmum futurum? *Id. Acad.* 4, 9. Decretum stabile, fixum, ratum esse debet; et *ib.* 46. Illud certum, ratum, firmum, fixum fuisse vis. *Tac. H.* 4, 64. Ut amicitia societasque nostra in aeternum rata sint. *Virg. A.* 9, 104. Dixerat, idque ratum Stygii per flumina fratris Annuit. *Hor. Ep.* 1, 5, 16. ebrietas spes jubet esse ratas. *Ov. Fast.* 1, 696. Efficiatque ratas utraque Diva preces, *h. e.* exauditas, et voti compotes. *Sen. Excerpt. contr. praef.* 4. Strictum, et asperum, et nimis ratum in dicendo judicium, *h. e.* nimis severum, rigidum, immutabile. ℙ *Ratus homo*, certus, firmus. *Enn.* ap. *Fest.* potitur ratu' Romulu' praedam, *h. e.* certus se vicisse. ℙ *Ratum habere*, *ducere*, *facere*, approbare, confirmare, firmum esse putare, κυροῦν. *Cic. Part.* 26. Ratum habere judicium, si totum corruptum sit; si unus accusator corruptus sit, rescindere. *Liv.* 27, 17. *f.* Nec pro transfugis habiturum, qui non duxerint societatem ratam, ubi, etc. *Cic. Div.* 1, 39. Quid habet augur, cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum? subaudi *augurium.* ℙ *Ratum mihi est*, approbo, confirmo. *Cic. Fam.* 7, 23. Attamen ista ipsa, quae te emisse scribis, non solum rata mihi erunt, sed etiam grata. *Cato* quoque similiter lusit ap. *Paul.* ex *Festo.* Erga rempublicam multa beneficia ratissima atque gratissima, *h. e.* certissima, et omnino firma ac perpetua. Quo pertinet illud *Virg. A.* 10, 629. atque haec Turno rata vita maneret, *h. e.* servaretur Turno haec vita, et a morte vindicaretur. ℙ *Cavere de rato*, cavere se ratum habiturum. *Paul. Dig.* 3, 4, 6. *med.*

RĂVASTELLUS. V. GRAVASTELLUS.

RAUCĂ, ae, m. vermis terrenus, qui radices arborum laedit. *Plin.* 17, 18, 30. *n.* 3. Olea, ubi quercus effossa sit, male ponitur, quoniam vermes, qui raucae vocantur, in radice quercus nascuntur, et transeunt. Adde *Ulp. Dig.* 19, 2, 15. Utrobique alii pro *raucae* leg. *erucae;* quas *Colum. Arbor.* 17. de eadem loquens *vermes* appellat.

[RAUCĔ, adv. cum raucitate. *Porphyr.* ad *Hor. Ep.* 1, 17, 50. Corvus cum accedit ad cibum, strepitu vocis alias aves rauce ciet. *F.*]

[RAUCĔDO, inis, f. raucitas. *Isid. Or.* 4, 7. Raucedo est amputatio vocis. Haec et arteriasis vocatur, eo quod vocem raucam, et clausam reddat ab arteriarum injuria. *F.*]

RAUCĬDŬLUS, a, um, adj. aliquantum raucus. *Hieron. ep.* 40. *n.* 2. Volo corniculae detrahere garrienti: raudiculam se intelligat cornix. Alii male leg. *rancidulam.*

RAUCĬO, is, si, sum, n. 4. raucus sum, vel fio. *Lucil.* ap. *Prisc.* 10, 907. Rausuro tragicus qui carmina perdit Oreste.

RAUCĬSŌNUS, a, um, adj. βραγχιάζων, sonum raucum habens. *Catull.* 64, 263. Multi raucisonis efflabant cornua bombis. *Lucr.* 5, 1083. Raucisoni cantus.

RAUCĬTAS, atis, f. βράγχος, obtusio vocis, quae fit aut nimia siccitate propter clamorem, aut nimie humore ad vocis locum fluente. *Cels.* 2, 1. *med.* Tussis, destillatio, raucitas. *Plin.* 22, 23, 29. In tussi, uva, fellis veteri suffusione, hydropicis, raucitatibus. *Id.* 20, 6, 23. Allium raucitatem extenuat. *Id.* 11, 51, 112. Elephas ore ipso sternutamento similem elidit sonum: per nares autem tubarum raucitati. *Capell.* 8, 270. Rapiduli sonitus raucitas, *h. e.* stertentis rhonchus.

*RAUCOR, aris, βραγχιῶ *Gloss. Cyrill. B. A.*

[RAUCŬLUS, a, um, adj. dimin. rauci. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 428, 4. Sex. Laetilius Fab. Quartio VI vir. Aug. Sex. Laetilio Valentioni, et Rufae Rauculae filiae parentibus, etc. *F.*]

RAUCUS, a, um, adj. βραγχώδης, qui nimio clamore, vel pituita fauces obsidente, vel alia de causa vocem fuscam, asperam, obtusam, impeditam, et compressam habet: a βράγχος, raucitas: vel a *ravus*, addito *c*, ut a *parum*, *parcus. Festus:* Raucos appellatos esse ait Verrius videri ab ariditate, sive a similitudine quadam spicarum aristae: in spicis namque flava frumenta, rava appellari. *Cic. Or.* 1, 61. Itaque nos raucos saepe attentissime audiri video. *Lucr.* 6, 1187. Sputa per fauces raucas vix edita tussi. *Val. Fl.* 2, 307. Raucus fremitus, *h. e.* multorum simul confusae voces. *Ov. Met.* 2, 483. vox iracunda, minaxque, Plenaque terroris rauco de gutture fertur. *Id. ib.* 6, 377. ranarum vox rauca; et *ib.* 5, 678. picarum rauca garrulitas; et *ib.* 8, 287. de apro: Fervida cum rauco latos stridore per armos Spuma fluit. *Id. Fast.* 1, 433. rudens rauco Sileni vector asellus, *h. e.* rauco clamore. *Id. Met.* 14, 100. raucum stridorem et simiis tribuit. *Virg. Ecl.* 1, 58. Raucae palumbes; et *ib.* 2, 13. raucis resonant arbusta cicadis. *Sen. Med.* 733. raucae strigis exsecta vivae viscera. ℙ *Serv.* ad illud *A.* 11, 458. Dant sonitum rauci per stagna loquacia cycni; et *ib.* 7, 704. aeriam gurgite ab alto Urgeri volucrum raucarum ad litora nubem: monet, *raucus* vocem esse τῶν μέσων, sicut *olens*, *spirans.* His locis significare canorum: alias vocis pessimae. ℙ Urbane et translate. *Cic. Fam.* 9, 2. *med.* Te vero nolo, nisi ipse rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire. Erit enim nobis honestius, etiam cum hinc *(Roma)* discesserimus, videri venisse in illa loca ploratum potius, quam natatum, *h. e.* nisi ipse Tiberis (qui et *Rumor* seu *Rumo* est appellatus. V. RUMO) paulu procellosior fuerit factus, *h. e.* nisi in deteriorem statum respublica venerit, nolim te ad Bajas venire, ne quis suspicetur, natandi nos potius causa et voluptatis, quam plorandi illuc venisse. *Mart.* 8, 67. Cum modo distulerint raucae vadimonia chartae, *h. e.* causidicorum libelli, quibus causas agunt magnis clamoribus, ad ravim usque. Unde et ipsi causidici rauci dicuntur ab *eod.* 4, 8. Sic rauci rogatores, 10, 5. Eadem ratione *Juven.* raucam cohortem, 6, 514. vocat Gallos matris Deum, ob assiduos clamores, quibus ejus signum circumferentes obstrepebant. ℙ Tribuitur et rebus inanimis, sonum utcumque confusum, impeditum, et minime liquidum clarumve edentibus. *Prop.* 3, 2, 41. rauco praetoria classica cornu Flare. *Virg. G.* 4, 71. Martius aeris rauci canor, *h. e.* tubae. *Ov. Ib.* 458. tympana rauca. *Prop.* 3, 15, 36. cymbala; et *ib.* 8, 23. tibia. *Virg. G.* 1, 109. unda cadens raucum per levia murmur Saxa ciens. *Stat. Th.* 2, 40. rauca tonitrua; et 5, 291. raucum litus, *h. e.* raucum sonum edens percussu fluctuum. *Hor. Od.* 2, 14, 13. Fractisque rauci fluctibus Hadriae. *Val. Fl.* 1, 614. venti rauco ad litora tractu Unanimi freta curva ferunt. *Mart.* 1, 50. bruma Aquilone rauco mugit. *Id.* 7, 31. Raucae cortis aves, *h. e.* strepentis raucis vocibus anserum, anatum, pavonum, gallinarum. *Juven.* 8, 59. Raucus circus. *Ov. Am.* 1, 6, 50. Raucaque concussae signa dedere fores. *Prop.* 4, 8, 49. rauci sonuerunt cardine postes. *Virg. A.* 2, 545. telum rauco aere repulsum, *h. e.* scuto. ℙ *Raucum*, et *rauca* adverbii more. *Ov. A. Am.* 3, 289. Illa sonat raucum, quiddamque inamabile stridet. *Virg. A.* 9, 125. amnis Rauca sonans. *Lucan.* 5, 217. ut tumidus Boreae post flamina pontus Rauca gemit. ℙ Comp. *Raucior* est ap. *Capell.* 1, 11. et *Serv.* ad *A.* 7, 704.

*RAUDA, Hispaniae Tarraconensis oppidum, in Vaccaeorum terra. *Ant. Itin. B. A.*

*RAUDII CAMPI, seu Raudius campus, in Italia superiore fuere, ad Sessitem fluvium, medio loco inter Padum, Vercellas, ac lacum Verbanum. In his Cimbrorum ingentes copias prostravit Marius. *Vell.* 11, 12. Quinto *(consulatu Marius)* citra Alpes in campis quibus nomen erat Raudiis, ipse consul et proconsul Q. Lutatius Catulus fortunatissimo decertavere proelio. *Flor.* 3, 3. In patentissimo, quem Raudium vocant, campo procurrere. *Aurel. Vict. de vir. illustr.* (in *C. Mario*): Teutones in Gallia apud Aquas Sextias: Cimbros in Italia in campo Raudio vicit: ubi al. leg. *Caudio* vel *Claudio*, quod nihil est. Cf. *Plutarch.* in *Mario* 25. Χώραν δὲ τὸ πεδίον τὸ περὶ Βερκέλλας. *B. A.*

RAUDUS et Rodus et Rudus, eris, n. aes ap. ve-

teres. *Varr. L. L.* 4, 34. Aes raudus dictum ex eo in veteribus mancupiis scriptum: rauduscule libram ferito. *Val. Max.* 5, 6. *n.* 3. *f.* Olim aera raudera dicebantur. *Festus* in *Rodus:* Rodus, vel raudus significat rem rudem et imperfectam: nam saxum quoque raudus appellant poetae: ut Attius in Menalippo: Hinc manibus rapere rodus (al. *raudus*) saxeum grande et grave: et in Chrysippo: Neque quisquam a telis vacuus, sed, uti cuique obviam fuerat, ferrum, alius saxum rodus (al. *rodum*, ut sit adjectivum). Vulgus quidem in usu habuit, non modo pro aere imperfecto, ut Lucilius, cum ait: Plumbi paxillum, rodi (al. *rodus*) linique metaxam: sed etiam pro signato, quia in mancipando cum dicitur, rudusculo libram ferito, asse tangitur libra. Cincius de verbis priscis sic ait: Quemadmodum omnis fere materia non deformata, rudis appellatur, sicut vestimentum rude, non perpolitum, sic aes infectum, rudusculum. Apud aedem Apollinis aes conflatum jacuit: id ad rudus appellabant. In aestimatione censoria aes infectum rudus appellatur. Haec *Festus.* ℙ *Rudus, eris*, materia. V. s. l.

RAUDUSCŬLA et Rauduscŭlana et Roduscŭlana, porta Romae inter Naeviam, et Lavernalem in veteri Servii regis urbis circuitu, quae postea ad portam Ardeatinam provecta est. V. NAEVIA: ita porro dicta est ab *raudus* aes, quia aerata erat: vel quia rudis et impolita relicta fuit: vel ab effigie aerea cujusdam Genucii Cippi praetoris, in ea inclusa. Prima notatio est *Varr. L. L.* 4, 34.: eadem, et altera *Festi:* tertia *Val. Max.* 5, 6. *n.* 3. Hinc Romae in regione XII. erat *Vicus portae Rauduscŭlanae*, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Grut.* 251. *col.* 1.

RAUDUSCŬLUM, i, n. dimin. parvum aes, sive rude et infectum, sive signatum, ut as: quemadmodum in RAUDUS dictum est. In sermone familiari, et quasi per jocum, quia vox est perantiqua, sumitur pro parva summa pecuniae. *Cic. Att.* 7, 2. *med.* De rauduscŭlo Numeriano multum te amo, *h. e.* de parva pecuniae summa, quam Numerio debebam, a te soluta; et *ib.* 4, 8. Nam de rauduscŭlo quod scribis, etc. ℙ Scribitur et *roduscŭlum*, et *ruduscŭlum.* V. RUDICULUS.

RAVENNAS, atis, adj. omn. gen. ad Ravennam pertinens, quod est oppidum Italiae in Gallia Togata, ad amnem Bedesem, non longe a mari Adriatico, inter Padum fluv. et Ariminum, conditum a Thessalis, a Sabinis habitatum. *Plin.* 3, 15, 20. *Sil.* 8, 603. Lenta paludosae proscindunt stagna Ravennae. *Mart.* 13, 21. aequorea Ravenna. *Colum.* 3, 13. *med.* In Ravennate agro. Sic *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 6. Spionia Ravennati agro peculiaris. *Id.* 19, 8, 42. Ravennatium hortorum solum. *Mart.* 3, 93. Meliusque ranae garriant Ravennates. *Pall.* 2, 13. *f.* Ager uliginosus Ravennatia soli. ℙ *Ravennates, ium*, ejus oppidi incolae. *Inscr.* ap. *Grut.* 80, 9. Classis Ravennatium. Adde etiam 227, 1., ubi tamen sermo esse creditur non de oppido, sed de regione Transtiberina Romae, in qua assignata fuerant loca militibus classis Ravennatis, institutae ab Augusto ad custodiam maris Adriatici, ut *Suet. Aug.* 49. narrat. Quare urbs Ravennatium ea regio aliquando appellata est. *Marlian. Topograph. R.* 5, 19.

RAVENNĀTENSIS, e, adj. Ravennas. *Inscr.* ap. *Grut.* 399, 3. Ravennatensium civitas. *Pighius* rectius leg. *Ravennatium.*

*RAVI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

RĂVIDUS, a, um, adj. *χάροψ, χαροπὸς, μελανόπυρρος*, qui est ravo colore. *Colum.* 8, 2. *med.* In gallinaceis maribus status altior quaeritur, sublimes cristae, ravidi, vel nigrantes oculi.

RAVILLAE a ravis oculis, quemadmodum a caesiis caesullae. *Paul.* ex *Festo.* ℙ [Fuit cogn. R., ut L. Cassius Longinus Ravilla Cos. ann. U. C. DCCXXVII. et Ces. duobus post annis. Ejus cognominis meminere *Anonym. Noris.* et *Front. Aquaed.* S. L. Cassius Longinus, qui Ravilla appellatus est. *F.*]

RĂVIO, is, n. 4. rauca voce loquor. *Pl. Poen.* 3, 5, 33. Nego, et negando, si quid refert, ravio, *h. e.* contenta voce usque ad ravim pernego. Adde *Paul.* ex *Festo.*

RĂVIS, is, f. *βράγχος*, raucitas. *Pl. Aul.* 2, 5, 10. Ubi siquid poscam, ad ravim poscam, prius quam quidquam detur? i. e. clamose adeo, ut vox raucescat. *Id. fr.* ap. *Non.* 2, 730. Expurgabo hercle omnia ad raucam ravim. Adde *Fest.* et ap. eum *Caecil.* Sic *Appul. Flor. n.* 17. Tragoedi ni quotidie proclament, claritudo arteriis obsolescit. Igitur identidem boando purgant ravim, *h. e.* pituitam, ex qua ravis fit.

RAVISTELLUS. V. GRAVASTELLUS.

[RĂVĬTŪDO, inis, f. ravis. V. GRAVITUDO. *F.*]

*RAUNONIA, ae, f. insula quaedam littoribus adjacens Germaniae septentrionalis. *Plin.* 4, 13. *B. A.*

[RAURĂCI et Raurici, orum, m. plur. incolae Rauracae seu Rauricae, sive Augustae Rauracorum, Galliae urbis in finibus Helvetiorum, quae nunc *Augst*, vicus nempe prope Basileam. *Caes. B. G.* 1, 5. Persuadent Rauracis, et Tulignis, et Latobrigis. *Inscr.* ap. *Grut.* 439, 8. L. Munacius L. F. Plancus in Gallia colonias deduxit Lugdunum, et Rauricam. *F.*]

RAUSŬRUS. V. RAUCIO.

RĂVŬLUS, a, um, adj. dimin. ravi, aliquantum ravus, hoc est raucus. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* 2. Dat ravulos choraulas, etc.

RĂVUS, a, um, adj. *βραγχώδης*, raucus. *Festus:* Ravam vocem significat, ait Verrius, raucam et parum liquidam, proxime canum latratum sonantem: unde etiam causidicus pugnaciter loquens, rabula appellabatur. (*Sidon. ep.* 8, 11. *in carm. f.* cum festa dies ciere ravos Cantus coeperit. [*Alii coloris notionem primam esse volunt.] ℙ Item qui est colore mixto ex nigro et fulvo, medio inter flavum et caesium, *χαροπός. Festus:* Ravi coloris, ravistelli appellantur a Plauto, qui sunt inter flavos et caesios. *Id.* in *Raucos:* In spicis flava frumenta, rava appellari, ait Verrius. *Cic. Acad.* 4, 33. Mare illud, quod nunc purpureum videtur, idem huic nostro videbitur: nec tamen assentietur, quia nobismetipsis modo caeruleum videbatur, mane ravum. Ita leg. *Non.* 2, 729., alii *flavum. Hor. Od.* 3, 27, 3. aut ab agro Rava decurrens lupa Lanuvino. ℙ De oculis. *Varr. R. R.* 2, 2. Arietes ravis oculis; et *ib.* 9. Canes oculis nigrantibus, aut ravis. *Plin.* 11, 37, 55. Aliis nigri, aliis ravi, aliis glauci coloris orbibus circumdatis. ℙ Est etiam cogn. R. V. in EXAUGURATUS.

RĂVUSCŬLUS. V. RABUSCULUS.

RE

RĔ, *ἀνά*, una ex iis praepositionibus, quae per se quidem nihil significant, sed cum aliis verbis conjunctae multiplicem habent notionem. Quandoque enim significat retro, ut *reposco*, rem datam retro posco. Quandoque perfectionem, ut *recognosco.* Quandoque reciprocationem, ut *redamo.* Quandoque contra, sive adversus, ut *reluctor*, idest *repugno.* Quandoque iterum, atque iterum, seu saepe, ut *reputo.* Quandoque de novo, ut *renovo*, quod est rursus novum facio. Quandoque inde, ut *removeo.* Quandoque reditum ad pristinum statum, ut *reputerasco.* Quandoque valde, ut *redundo.* Quandoque longe, ut *repostus*, idest longe positus. Quandoque contrarietatem suorum simplicium, ut *retego*, quod est tectum denudo, recludo, clausum patefacio. [*V. *Ruddim.* 1. p. 318. *n.* 20. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 330. p. 287. Non ubique talia composita pro simpl. posita putari debent: saepius enim officii notionem continent.] Quandoque nihil omnino addit significationi sui simplicis, ut *repraesento.* [*Cf. etiam *Brem.* ad *Nep. Paus.* 2, 2. et ad *Pel.* 5, 1.] ℙ Componitur autem cum omnibus dictionibus, a quacumque littera incipiant, praeter *k*, et *r.* Sed cum *a, e, h, i, o, u*, quandoque interponitur *d*, causa euphoniae, ut in *redamo, redeo, redhibeo, redigo, redoleo, redundo.* [*Sunt qui dicant antiq. v. formam fortasse fuisse *red*, ut a *se sed.* Hinc in in nonnullis vocabulis *redi*, ut in *redivivus.*] ℙ In carmine fere corripitur: et ut producatur, jubent grammatici sequentem consonantem geminari, ut *relligio, vettulit, relliquiae:* aut vocalem, ut in *rejicio.* Alii tamen censent, etiam sine illa geminatione produci posse, cum sit monosyllaba, *Broukus.* ad *Prop.* 4, 8, 44., *Taubman.* ad *Pl. Pers.* 4, 6, 3., *Pier.* ad *A.* 1, 34., *Gifan.* in *Ind. Lucr.*, *Scal.*, *Heins.*, *Voss.*, quos secutus collegit *Drakemb.* ad *Sil.* 1, 309., quae magna rei litterariae nomina satis cuique hac in re fidem faciunt. V. RECĬDO, REDUCO, REFERT, REFICIO, REFUGIO, REJICIO, REPELLO, et *Voss. de Gram.* 1, 22. et 2, 19. *Caesell.* ap. *Cassiod. de orthogr.* 2314. Re praepositio nonnunquam geminat consonantes, ad quas accedit, quod plerumque apud antiquos est, ut, *duco redduco, cado reccido, tuli rettuli*, etc. ℙ [*Confund. in comp. *re* et *de.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 620.]

RĔA. V. REUS.

RĔABSORBĔO legitur a nonnullis ap. *August. Confess.* 10, 40., ubi alii *resorbeo.*

RĔACCENSUS, a, um, part. a *reaccendo* pro *redaccendo:* rursus accensus. Translate *Hieron. ep.* 5. *n.* 1. Quibus lectis ita reaccensus est animus Hierosolymam proficiscendi, ut, etc. Alii leg. *redaccensus.* V. REDACCENDO.

RĔADOPTO, as, a. 1. rursus adopto. *Modest. Dig.* 1, 7, 41. Nec is nepos in patris revertitur potestatem, quem avus retinuerit, filio dato in adoptionem, quem readoptavit. Alii leg. *redadoptavit.*

RĔĂDUNĀTĬO, onis, f. iterata copulatio. *Tert. Resurr. carn.* 30. Recorporatio, et readunatio ossium. Alii leg. *redadunatio.* *Junius mavult *redanimatio*, quod quarundam veterum editionum est. *B. A.*

RĔAEDĬFĬCO, as, a. 1. rursus aedifico, *ἀνοικοδομέω. Liv.* 5, 53. *f.* Haec scelera, quia piget reaedificare, haec dedecora pati parati estis? Alii leg. *aedificare.* [*Ita *Drakenb.*] Addunt quidam et locum *Cic. Att.* 6, 1. *f.*, sed ibi quoque *aedifico* plerique omnes leg. [*Ita *Orell.*] *Tert. adv. Marc.* 5, 3. *med.* Merito non reaedificabat, quae destruxit. Adde *Pud.* 20. *f.* et *Hieron. ep.* 108. *n.* 9.

[RĔĂGĬTO, as, a. 1. iterum agito. *Not. Tir.* p. 125. Agitat, exagitat, reagitat. *F.*]

[RĔĂMBŬLO, as, n. 1. idem ac redambulo, rursus ambulo. *Not. Tir.* p. 146. Ambulat, exambulat, reambulat. *F.*]

RĔAPSĔ, *αὐτόχρημα*, re ipsa. *Festus:* Reapse est re ipsa. Pacuvius: Si non est ingratum reapse quod feci bene. *Pl. Truc.* 4, 3, 41. De istoc ipsa, etsi tu taceas, reapse experta intellego. *Cic. Div.* 1, 37. Objiciuntur etiam saepe formae, quae reapse nullae sunt, speciem autem offerunt. Alii leg. *re ipsa. Id. Fin.* 5, 10. Quod idem reapse primum est. Alii leg. *re ab se. Id. Fam.* 9, 15. Non perinde, ut est reapse, ex litteris perspicere potuisti. Alii leg. *re ipsa*; [*Orell.* ubi vulg. *reapse* serv.] *Sen. ep.* 108. *med.* Eosdem libros (*Cic. de Republ.*) cum grammaticus explicuit, primum, reapse dici ab Cicerone, id est re ipsa, in commentarium refert: nec minus sepse, id est se ipse. [Hinc quidem ap. *Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. legitur *reapse*, et *ib.* 2, 39. *reabse*, quod eodem recidit: hinc etiam patet, criticos in tribus ejusd. *Cic.* locis supra allatis perperam censere aliter legendum. V. SEPSE. *F.*] *Lucr.* 2, 658. dum ne sit re tamen apse. ℙ *Resapsa*, res ipsa. V. SAS.

RĔASSŪMO, is, a. 3. *ἀναλαμβάνω*, iterum sumo. *Plin. ep.* 5, 6. Aestate fluminis nomen arenti alveo deserit, autumno reassumit. Alii rectius *resumit.*

RĔĀTĪNUS, a, um, adj. ad Reate pertinens. Est autem *Reate, is*, n. nunc *Rieti*, opp. Sabin. situm non procul a fluvio et lacu Velino, et via Salaria. *Varr. R. R.* 3, 1. et *Plin.* 3, 12, 17. *Sil.* 8, 417. magnaeque Reate dicatum Coelicolum Matri. *Plin. l. c.* In Reatino agro. *Id.* 2, 103, 106. Reatina palus. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 1. praefectura. *Fest.* in *Praefecturae* recenset inter ea oppida, in quae praefectus quotannis Roma mittebatur a praetore urbano. ℙ *Reatini, orum* sunt incolae illius urbis, ap. *Liv.* 28, 45. et *Plin. l.* supra *c. in.*

RĔĀTUS, us, m. *ἡ τοῦ ἐνόχου κατάστασις*, status rei, sive tempus, quo reus nec absolutus est, nec damnatus, quo tempore non reus modo, sed etiam propinqui et affines non capillos aut barbam tondebant, non candida, sed obsoleta tritaque veste uti solebant. Haec vox, teste *Quint.* 8, 3. *med.*, primum a Messala usurpata fuit, imperante Augusto. *Just.* 4, 4. Revocato igitur ad reatum Alcibiade, duo proelia secunda Niceas, et Lamachus faciunt: idest ad causam dicendam. *Mart.* 2, 24. Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum. *Modest. Dig.* 48, 19, 25. Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit; et *mox:* Qui longo tempore in reatu agunt. ℙ Accipitur et pro ipsa culpa, qua quis reus est. *Appul. Met.* 7. Male conscientiae reatum intra me sustinebo, si, quod bonum mihi videtur, dissimulavero. *Prud. Cath.* 11, 103. irritis Plangens reatum fletibus. ℙ Item pro habitu, et specie, et cultu reorum. *Appul. Met.* 9. Repente intra pistrinum mulier, reatu miraque tristitie deformis, apparuit.

[RĔBAPTĬZĀTOR, oris, m. qui iterum baptizat. *August. serm. de pastor. in Ezech.* 46. *n.* 37. Abundare audio haereticos in Africa, abundare audio rebaptizatores in Africa. *F.*]

RĔBAPTĬZO, as, a. 1. rursus baptizo. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 1, 6, 2., *August. ep.* 203. *f.* et *Hieron. adv. Lucif. n.* 23.

[RĔBĂTŪO, is, n. 3. iterum batuo. *Not. Tir.* p. 117. Batuit, rebatuit. *F.*]

RĔBELLĀTĬO, onis, f. *ἀποστασία*, rebellio. *Tac. A.* 14, 31. Commotis ad rebellationem Trinobantibus. Alii leg. *rebellionem. Val. Max.* 7, 3. *n.* 9. *extr.* Cum Tusculani crebris rebellationibus meruissent, ut, etc. [*Cf. *Drakenb.* ad *Liv.* 8, 14, 4.]

RĔBELLĀTRIX, icis, f. quae rebellat. *Ov. Trist.* 3, 12, 47. Teque, rebellatrix, tandem, Germania, magni Triste caput pedibus supposuisse ducis. *Liv.* 40, 35. *f.* Provincia ingenio ferox, rebellatrix.

[RĔBELLĀTUS, a, um, part. a *rebello:* qui rebellavit. *Val. Max.* 9, 10. *n.* 1. M. Flavius tr. pleb. ad populum de Tusculanis retulit, quod eorum consilio Veliternos Privernatesque rebellatos diceret. Codd. MSS. habent *rebellaturos*, sed manifesto errore. *F.*]

RĔBELLĬO, onis, f. *ἀποστασία*; actus rebellandi, defectio, repugnantia. *Caes. B. G.* 4, 38. Legatum in Morinos, qui rebellionem fecerant, misit. *Suet. Cal.* 51. Audita rebellione Germaniae. *Liv.* 8, 14. Crimen rebellionis a publica fraude in paucos auctores versum. *Tac. A.* 11, 19. Semina rebellionis praebere; et *ib.* 3, 40. Rebellionem coeptare; et *ib.* 1, 55. parare; et *H.* 2, 11. comprimere. [*V. in REBELLATIO. *Cic. pro Scauro or. fr.* (ed. *A. Maio*,) p. 37. ed. *Kil.* Multis Carthaginiensium rebellionibus. *B. A.*]

RĔBELLĬO, onis, m. rebellis. *Treb. Poll. Salon.* 1. Fuisse et alios rebelliones sub eodem, de quibus dicemus. Alii leg. *alias. Gloss. Philox.* Rebellio, *ἀποστάτης*, et *ἀπόστασις. Faustina* in *epist. ad M. Anton.* ap. *Vulcat. Gall. Avid. Cass.* 9. Hortor, ut, si amas liberos tuos, istos rebelliones accerrime persequaris.

RĔBELLIS, e, adj. *ἀποστάτης, ἀποστατικὸς*, qui semel victus, et in deditionem acceptus bellum renovat: item qui reipublicae aut principis sui imperium detrectat. *Virg. A.* 12, 185. nec post arma ulla rebelles Aeneadae referent. *Id. ib.* 6, 858. sternet Poenos, Gallumque rebellem. *Claud. VI. Cons. Honor.* 213. opportunam motu strepuisse rebelli Gaudet perfidiam. [*Tac. H.* 4, 72. rebellis colonia.] ℙ Urbane et translate. *Ov. R. Am.* 246. Inferet arma tibi saeva rebellis Amor. *Stat. Th.* 1, 35. Nec furiis

post fata modum, flammasque rebelles Seditione rogi. (V. *ib.* 12, 429.) *Claud. Rapt. Pros.* 1, 155. detrectat onus cervice rebelli. ℙ [*Substantive. *Tac. A.* 1, 40. ubi obsequia et contra rebelles auxilium; et *ib.* 2, 26. rebellium gentes.]

RĔBELLĬUM, ii, n. idem ac rebellio. *Liv.* 42, 21. Et pacatos ad rebellium incitasset. [*V. *Gronov.* ad h. l.]

RĔBELLO, as, avi, atum, n. 1. *ἀφηριάζω*, bellum resumo, renovo, descisco, deficio: et proprie dicitur de iis, qui aliquando victi, et in deditionem recepti, ad arma redeunt. *Hirt. B. G.* 8, 44. Si diversis in locis plures rebellare coepissent. *Liv.* 8, 14. In Veliternos, quod toties rebellassent, graviter saevitum. *Id.* 33, 12. *f.* Si elapsus foret, mox gravius rebellaturum. *Just.* 11, 2. Multas gentes rebellantes compescuit. ℙ Urbane et translate. *Sen. Oed.* 106. ille dirus callidi monstri cinis in nos rebellat. *Id. Ag.* 137. Fessus quidem, et dejectus, et pessundatus pudor rebellat, *h. e.* reluctat, et turpi cupidini rursus adversatur. *Plin.* 25, 13, 109. Credunt, ea herba rursus sata, rebellare quae curaverint vitia, *h. e.* redire, renasci. *Id.* 26, 1, 3. Ni usque in ossa corpus exustum esset, rebellante taedio, *h. e.* morbo taedii pleno rursus erumpente. *Id.* 13, 12, 25. de charta facienda: Rebellat saepe humor incuriose datus primo, *h. e.* resistit et reluctatur, quo minus perscribi possit.

[RĔBĬLUS, i, m. cogn. R. ignotae originis, et significationis, quod tamen a *Vaillant.* in *Numm. famil.* p. 225. a rebili, seu opinabili deducitur. Hinc C. Caninius Rebilus Cos. suff. ann. U. C. DCCIX., de quo mentio est ap. *Suet. Ner.* 15., *Tac. H.* 3, 37. et in *Fast. Cons.* ap. *Grut.* p. 295. *F.*]

RĔBĬTO, is, n. 3. redeo: a *re*, et *beto*, *is*. *Pl. Capt.* 2, 3, 18. Ita convenit inter me atque hunc, Tyndare, ut te aestimatum in Alidem mittam ad patrem: si non rebitas huc, ut viginti minas dem pro te; et *ib.* 49. Si hinc rebito, faciam, ut, etc. Adde 3, 5, 89.

RĔBŌO, as, n. 1. *ἀντιβοάω*, resono, remugio, boatum reddo. *Lucr.* 2, 28. Nec citharis reboant laqueata aurataque templa. *Virg. G.* 3, 223. reboant silvaeque, et magnus Olympus. *Claud. VI. cons. Honor.* 615. Assensuque cavae sublatus in aethera vallis Plebis adoratae reboat fragor. *Sil.* 17, 252. Hinc rupti reboare poli, atque hinc crebra micare Fulmina. *Val. Fl.* 3, 634. reboatque superbis Comminus ursa lupis. *Lucr.* 4, 545. reboat raucum bombum tuba. *Nemes. Ecl.* 1, 72. Silvestris nunc te platanus, Meliboee, susurrat: Te pinus: reboat te quidquid carminis echo Respondet silvae.

RĔBULLĬO, is, ivi, a. 4. iterum bullio, ebullio. *Appul. Met.* 9. Vinum in omnibus doliis ferventi calore, et prorsus ut igni copioso subdito, rebullire. ℙ Item ebulliendo ejicio. *Id. ib.* 1. Cum ille, impetu teli praesecata gula, vocem, imo stridorem incertum per vulnus effunderet, et spiritum rebulliret: et *ib.* 5. Lucerna fervens oleum rebullivit in ejus humerum.

[RĔBURRĪNUS, a, um, adj. ad reburrum pertinens. V. v. sq. Est cogn. R. *Inscr.* Tarraconensis ap. *Grut.* 547. C. Julius Reburrinus. Alia indidem ap. *eund.* 407, 5. Julia Sex. F. Reburrina. *F.*]

[RĔBURRUS, a, um, adj. idem ac hispidus, ut definitur in *Gloss. Isid.*: fortasse est a *burrus* pro *birrus*, *h. e.* multum pilosus. Legitur etiam in *Not. Tir.* p. 150. Est cogn. R. *Inscr.* Tarraconensis ap. *Grut.* 325, 6. M. Ulpius C. F. Quir. Reburrus. *F.*]

[RĔCALCĔO, et Recalcio, as, a. 1. iterum calceo. *Not. Tir.* p. 129. Excalciat, recalciat. *F.*]

RĔCALCITRO, as, n. 1. *ἀνακλαντίζω*, idem quod calcitro; hoc est calcem impingo, calce ferio, repugno, resisto. *Hor. Sat.* 2, 1, 20. Cui male si palpere, recalcitrat undique tutus.

RĔCALCO, as, a. 1. *παλιμπατέω*, rursus calco. *Colum.* 2, 2. *med.* Si velis scrobibus egestam humum recondere, et recalcare. *Appul. Met.* 6. Priora vestigia recalcare. *Prud. Cath.* 9, 9, 75. Limen recalcandum patet.

RĔCĂLĔFACTUS, a, um, part. a *recalefacio*: rursus calefactus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 10. *med.* Statim recalefacto corpore.

RĔCĂLĔO, es, n. 2. *ἀναθέρομαι*, rursus, vel valde caleo. *Virg. A.* 12, 35. recalent nostro Tiberina fluenta Sanguine. *Flor.* 4, 2. *med.* Acrius multo atque vehementius Thessalici incendii cineres recaluere. ℙ Metaphorice *Ammian.* 28, 1. Recalebant in auribus ejus parentis effata. *Auson. Profess.* 7, 15. Nunc quoque in nostris recales medullis, blande Leonti.

RĔCĂLESCO, is, n. 3. *ἀναθερμαίνομαι*, rursus calesco. *Cic. N. D.* 2, 10. Cum motu atque agitatione recalescunt. ℙ Translate. *Ov. R. Am.* 629. Quid juvat admonitu tepidam recalescere mentem? *Plin. ep.* 7, 9. Recalescere ex integro, et resumere impetum fractum omissumque, *h. e.* rursus accendi et intendere animum ad scribendum.

RĔCALFĂCĬO, is, eci, a. 3. *ἀναθερμαίνω*, rursus calidum facio: est pro *recalefacio* per sync. *Ov. Met.* 8, 444. calidumque prioris Caede recalfecit consorti sanguine telum. ℙ Translate. *Id. A. Am.* 2, 445. Fac, timeat de te, tepidamque recalface mentem.

RĔCALFĬO, is, anom. 3. rursus calidus fio. *Scrib. Comp.* 271. Rursus recalfiunt.

RĔCALVASTER, stri, m. *ἀναφαλαντίας*, qui fronte calvus est, non toto capite, ut dicitur etiam *Levit.* 13, 41. *Sen. ep.* 66. *med.* Ut ex duobus aeque justis et prudentibus comatum et crispulum malis, quam recalvastrum.

*RECALVATĬO, onis, f. *Vulgat. Levit.* 13, 42. Sin autem in calvitio sive in recalvatione albus vel rufus color fuerit exortus. *B. A.*

RĔCALVUS, a, um, adj. idem qui recalvaster. *Pl. Rud.* 2, 2, 11. Ecquem recalvum, ac silonem senem.

[RĔCALX, alcis, adj. omn. gen. idem ac recalcitrans. *Commod. Instruct.* 38. Improbi semper, et dura cervice recalces. *F.*]

RĔCANDENS, entis, part. a *recandeo*, candens, calidus. *Plin.* 37, 9, 52. Radios in se recandentes discutere. Ita edd. vett. 1470. et 1472., at his antiquior 1469. *Hard.* et varior: *in se cadentes* multo rectius.

RĔCANDESCO, is, et Recandeo, es, ui, n. 3. vel 2. *ἀναλευκάομαι*, candidus rursus fio. *Ov. Met.* 4, 529. percussa recanduit unda, *h. e.* candida facta est propter spumam, quam concitatum mare emittere solet. [*Cf. de hoc hujus verbi usu *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 30, 3. Alius de spuma usurpatur *albescere.*] ℙ Est etiam recalescere, denuo candentem, seu ignitum fieri, vel vehementer incalescere. *Id. ib.* 1, 435. Ergo ubi diluvio tellus lutulenta recenti Solibus aetheriis, altoque recanduit aestu. *Id. R. Am.* 734. Flamma recandescet. Alii leg. *redardescet.* ℙ Translate ita recandescere dicitur, cum semel propemodum lenita rursus exasperatur. *Id. Met.* 3, 707. et audito clangore recanduit ira.

RĔCĂNO, is, a. 3. *ἀναφωνέω*, alii cantanti vicissim reciproco cantu respondeo. *Plin.* 10, 33, 51. de perdice: Adeoque vincit libido etiam fetus caritatem, ut illa furtim et in occulto recubans, cum sensit feminam aucupis accedentem ad marem, recanat, revocetque, et ultro praebeat se libidini. ℙ Item incantationem retorqueo, ac dissolvo. *Id.* 27, 2, 4. Non pauci etiam credunt serpentes ipsas recanere, et hunc unum illis esse intellectum, contrahique Marsorum cantu, etiam in nocturna quiete. Alii minus recte leg. *recantari.*

RĔCĂNTĀTUS, a, um, part. a *recanto*. *Ov. R. Am.* 259. Nulla recantatas deponent pectora curas: *idest* amores magicis carminibus repressos. *Hor. Od.* 1, 16, 25. nunc ego mitibus Mutare quaero tristia, dum mihi Fias recantatis amica Opprobriis, animumque reddas, *h. e.* revocatis, laudes aut blanditias pro opprobriis reponendo.

RĔCANTO, as, a. 1. *παλινῳδέω*, cantando respondeo. *Mart.* 2, 86. Nusquam Graecula quod recantat echo. V. alia in v. praec.

RĔCĂPĬTŬLO, as, a. 1. *ἀνακεφαλαιόομαι*, breviter, quae dicta sunt, per capita recenseo. *Tert. adv. Marc.* 5, 17. Ut ita dixerim, sicut verbum illud in Graeco sonat, recapitulare, idest ad initium redigere, vel ab initio recensere. Adde *adv. Jud.* et *August.* 8, 4. *Consens. Evang.* 25.

*RECAPTIVĀTUS, a, um, adj. *Vet. Interpr. Iren.* Juste a Deo recaptivatus. *B. A.*

*RECAUTA, orum, Apochae species in *Novell.* 130, 1. de transitu militum, in qua *Justinianus* commemorat *recauta de more facta*, *παρὰ τῶν ὀπτιόνων τοῖς ὑποτελέσιν ὑπὸ τῶν παρ' αὐτῶν δαπανωμένων*, i. e. apochas, quibus vicissim cavetur his, qui solverunt quod debebant, non denuo exactum iri. Hinc ap. *Suidam* et in *Glossis Nomicis* Ῥέκαυτον (sic nempe legendum pro ῥέγαυγον s. ῥέγαυδον) ἀποχῆς εἶδος. *Recautum* quasi retro et vicissim cautum. Haec *Gesnerus. B. A.*

RĔCĂVĔO, es, āvi, n. 2. vicissim caveo. *Imppp. Grat., Valens, et Theodos. Cod.* 9, 3, 2. Et in poenam reciproci stilo trepidante recaverit.

RĔCĂVUS, a, um, adj. introrsum cavus. *Prud. Psych.* 421. Casus agit saxum, medii spiramen ut oris Frangeret, et recavo misceret labra palato. *Id. περὶ στεφ.* 11, 186. recavum speculum. *Paul. Nol. carm.* 28, 408. recava laquearia.

RĔCĔDO, is, essi, essum, n. 3. *χάζομαι*, *ἀναχωρέω*, *ἀπέρχομαι*, cessim cedo, ut ait *Pl. Cas.* 2, 8, 7. *h. e.* retrorsum cedo, secedo, abscedo, me amoveo, discedo, abeo. *Virg. A.* 12, 290. Tyrrhenum Aulesten Adverso proterret equo: ruit ille recedens, Et miser oppositis a tergo involvitur aris In caput. *Cic. Planc.* 6. Undae maris accedunt et recedunt. *Id. Rosc. Am.* 38. *f.* Cur mihi te offers, ac meis commodis officis? recede de medio. *Id. Phil.* 8, 7. Non modo illum e Gallia non discessisse, sed ne a Mutina quidem recessisse. *Pl. Mil.* 2, 4, 4. Ego abs te procul recedam. *Caes. B. C.* 2, 30. Censebant in castra Corneliana recedendum. *Hor. Sat.* 1, 1, 31. senes ut in otia tuta recedant. *Pl. Rud.* 3, 5, 7. Jube dum recedere istos ambo huc. *Id. Bacch.* 4, 1, 7. Recede hinc dierecte. *Id. Poen.* 3, 2, 34. Pone nos recede. *Id. Amph.* 1, 1, 84. Nec recedit loco, quin statim rem gerat. *Lucr.* 4, 696. fluere, atque recedere rebus odores. *Ov. Met.* 9, 700. monuit, thalamoque recessit. *Hirt. B. G.* 8, 27. Ex eo loco cum copiis recedit. *Nep. Chabr.* 3. Recedere a conspectu suorum. *Virg. G.* 4, 191. Nec vero a stabulis, pluvia impendente, recedunt Longius. ℙ Absolute. *Petr. Sat.* 85. Forte cum in triclinio jaceremus, quia dies solemnis ludum arctaverat, pigritiamque recedendi imposuerat hilaritas longior, i. e. secedendi in suum quemque cubiculum. *Ov. Ib.* 239. Jamque recessurae viridi de stipite factas Admorunt oculis usque sub ora faces. ℙ Navigantibus recedere videntur loca, a quibus ipsi recedunt. *Virg. A.* 3, 72. Provehimur portu: terraeque urbesque recedunt. Adde *Ov. Met.* 11, 466., *Val. Fl.* 2, 8., *Sil.* 3, 157., *Stat. Th.* 1, 549. ℙ De iis, quae interiore, reductiore, a nobis remotiore loco sita sunt. *Virg. A.* 2, 300. secreta parentis Anchisae domus, arboribusque obtecta recessit. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Contra parietem medium zotheca perquam eleganter recedit. *Catull.* 64, 43. quacumque opulenta recessit Regia, *h. e.* quoscumque recessus et cubicula regia habuit. *Quint.* 2, 17. *med.* Pictor vi artis suae efficit, ut quaedam eminere in opere, quaedam recessisse credamus. *Plin. ep.* 3, 6. de signo senis simili: Pendent lacerti, papillae jacent, recessit venter. ℙ Huc pertinent illa *Plinii* 5, 12, 13. Syria, Palaestina vocatur, qua contingit Arabas: et qua recedit intus, Damascena. *Sen. Consol. ad Marc.* 18. Litora in portum recedentia; et *Plin.* 4, 10, 17. Macedonia ad Epiroticas gentes in solis occasum recedens; et 3, 10, 15. Magna Graecia in tres sinus recedens Ausonii maris. *Id.* 6, 8, 8. Gens Cappadocum longissime Ponticarum omnium introrsus recedens. ℙ De iis quae disjunguntur, et separantur. *Cels.* 8, 7. In aliis ossibus ex toto saepe fragmentum a fragmento recedit. *Lucan.* 8, 674. trunco cervix abscissa recessit. *Ov. Her.* 16, 153. Ante recessisset caput hoc cervice cruenta, Quam tu de thalamis abstraherere meis. *Id. Pont.* 2, 8, 65. Nam caput e nostra citius cervice recedet. *Plin.* 22, 8, 9. Recedentes ab ossibus carnes. *Id.* 19, 5, 23. Melopepones maturitatem adepti, quamquam non pendentes, statim a pediculo recedunt. ℙ Urbane et translate. *Virg. A.* 4, 704. omnis Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit, *h. e.* abiit, evanuit. *Lucan.* 7, 688. spes nunquam implenda recessit, i. e. evanuit; et *Stat. Silv.* 3, 5, 55. sic nunquam corde recedit Nata tuo; et *Plin. ep.* 9, 5. A quo vitio tu longe recessisti. *Nep. Alc.* 8. Recedere a caritate patriae. *Lucan.* 9, 1056. a vera pietate. *Cic. Off.* 3, 4. *med.* ab officio. *Id. Quint.* 21. ab usitata consuetudine. *Id. Caecin.* 20. *f.* Ut longius a verbo recedamus, ab aequitate ne tantulum quidem. *Id. Rosc. Am.* 6. Recedere ab armis, i. e. deponere; et *Hirt. B. G.* 8, 40. ab oppugnatione. *Cic. Tusc.* 4, 17. *f.* et *Plin.* 29, 1, 5. a vita; et *Pl. Merc. prol.* 73. Postquam recesset vita patrio corpore, *h. e.* pater mortuus esset: *recesset*, syncope pro *recessisset*. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 64. quodcumque recedit Litibus, incumbit studiis. ℙ Passive impersonaliter. *Neratius Dig.* 2, 14, 57. Ab emptione, venditione quin recedi possit, dubium non est. *Paul. ib.* 20, 6, 10. Si ex venditione recessum fuerit.

RĔCELLICLŪNAE. V. in v. sq.

RĔCELLO, is, a. 3. reclinare, ut *Festus* exponit, reflectere, retro movere, retrahere: a *κέλλω*, moveo. *Lucr.* 6, 572. de terrae motu: inclinatur enim, retroque recellit, Et recipit prolapsa suas se in pondere sedes. *Liv.* 24, 34. In eas naves, tollenone super muros eminente, ferrea manus firmae catenae illigata, cum injecta prorae esset, gravi libramento plumbi recellente ad solum, suspensa prora, navim in puppim statuebat. *Appul. Met.* 6. Pavidus, et repentina facie conterritus, totum corporis pondus in postremos poplites recello, arduaque cervice sublimiter elevata, etc. ℙ *Recellere nates ἐν τῇ συνουσίᾳ*, est ap. *eund. Met.* 10. Et ob id *recelliclunas*, vel *recelliclunias* dictas ajunt a *Plauto* ap. *Fest.* nescio quo loco, meretrices. Et afferunt quidem *Plauti* locum *Poen.* 1, 2, 53. An tibi vis inter istas versarier, etc., sed nullum ibi hujus vocis vestigium.

RĔCENS, entis, adj. *νεαρός*, nuper factus, qui nuper accidit, novus. Quomodo a *novus* differt, in ea voce dictum est. *Caes. B. G.* 1, 14. Quod si veteris contumeliae oblivisci vellet, num etiam recentium injuriarum memoriam deponere posset? *Cic. Tusc.* 4, 17. *med.* Aliter ferunt inveterata, aliter recentia. *Id. Mur.* 8. Non modo antiquis illis fortissimis viris, sed his recentibus. *Id. Verr.* 1, 2. Cum e provincia recens esset, invidiaque et infamia non recenti, sed vetere ac diuturna flagraret. *Caes. B. C.* 3, 96. Recentibus caespitibus tabernacula constrata; et *B. G.* 5, 47. *f.* Hostes recenti victoria efferri sciebat. *Varr. R. R.* 3, 12. de leporib.: Fit saepe, cum habent catulos recentes, alios ut in ventre habere reperiantur; et *ib.* 2, 8. Pullum asininum a partu recentem subjiciunt equae. *Virg. A.* 6, 450. recens a vulnere Dido. *Cic. N. D.* 2, 2. *med.* Apud Regillum, bello Latinorum, in nostra acie Castor et Pollux ex equis pugnare visi sunt: et recentiore memoria iidem Persen victum nunciaverunt. *Id. Att.* 8, 15. Recentissima tua est epistola calendis data. *Ov. A. Am.* 3, 627. Lac recens. *Id. Fast.* 5, 123. Recentes herbae; et *ib.* 4, 316. Recens flos. *Virg. A.* 6, 674. prata recentia rivis; et *ib.* 1, 421. recentia serta. *Prop.* 4, 6, 7. Recentes arae, *h. e.* recentibus herbis ac floribus ornatae. *Val. Fl.* 6, 455. Hinc Veneris thala-

mos, semperque recentia sertis Tecta petit. *Ov. Her.* 13, 145. ferens dominae mandata recentia secum. *Id. Met.* 8, 488. et *Sen. Herc. Fur.* 722. Recentes animae, *h. e.* quae modo a corporibus sejunctae, ad Inferos descenderunt. Adde *Ov. Met.* 15, 846. ℙ Recens ab aliqua re. *Cic. N. D.* 3, 5. Tyndaridae, quos Homerus, qui recens ab illorum aetate fuit, sepultos esse dicit Lacedaemone. *Sen. ep.* 90. *f.* Non tamen negaverim, fuisse alti spiritus viros, et, ut ita dicam, a Diis recentes, *h. e.* ab illis conditos, non propagatos ab aliis hominibus. *Id. Prov.* 3. Inter multa magnifica Demetrii nostri et haec vox est, a qua recens sum: sonat adhuc, et vibrat in auribus meis. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, 1. *f.* Tu prior lege: et siquis iusit barbarismus; tu, qui a Graecis litteris recentior es, corrige. *F.*] ℙ *Recenti re*, dum adhuc res, aut negotium recens est. *Pl. Trin.* 4, 3, 8. Recipe te, et recurre petere, re recenti. *Cic. Verr.* 2, 1, 53. Mustius dixisset, si viveret: sed pro Mustio, recenti re, de Mustio auditum dixit L. Domitius; et *ib.* 39. *f.* Datam quidem esse pecuniam, inter omnes, recenti negotio, facile constabat. ℙ *Recens aqua*, recenter hausta, atque adeo frigida. *Ov. Pont.* 3, 4, 56. Illa recens pota est, nostra tepescit aqua. *Colum.* 9, 14. *med.* Quam recentissimi rigoris aqua infusa. *Lucr.* 2, 319. herbae gemmantes rore recenti. ℙ Item fluens, quia semper nova supervenit. *Colum.* 8, 17. *med.* Modus ille aquae jacentis infra libram maris, non aliter exprimitur, quam si major recentis freti vis incesserit. ℙ *Recens vinum* est novum, et *veteri* opponitur ap. *Scrib. Comp.* 271. Hinc *novum* opponit *veteri* etiam *Cic. Brut.* 83. ℙ *Recens mustum* appellatur, quod ita servatur, ut dulce semper tanquam recens permaneat. *Colum.* 12, 29. V. RECENTARIUS. ℙ *Recens sanguis*, modo effluens. *Catull.* 63, 7. recente terrae sola sanguine mane maculans. ℙ *Recens sol*, oriens. *Pers.* 5, 54. Mercibus hic Italis mutat sub sole recenti Rugosum piper, *h. e.* in regione orientali. ℙ *Recens toga* ap. *eund.* 1, 15. est nova. ℙ *Recens locus*, ubi quid modo factum est. *Virg. A.* 9, 455. tepidaque recentem Caede locum. Alii leg. *tepidumque recenti Caede locum:* teste *Servio.* [*V. *Heyn.*] ℙ *Recens*, viribus integer, quasi qui recenter ad laborem accedit. *Caes. B. G.* 5, 16. et *ib.* 7, 25. Integri et recentes defatigatis succedebant. *Id. ib.* 7, 48. *extr.* Spatio pugnae defatigati non facile recentes atque integros sustinebant. *Hirt. B. Afr.* 78. *med.* Sauciis ac defatigatis integros recentioribusque viribus equites subministrare. *Ov. Met.* 2, 63. (et *Liv.* 38, 25. *f.*) Ardua prima via est, et qua vix mane recentes Enitantur equi. *Liv.* 21, 52. Consul alter proelio et vulnere suo minutus, trahi rem malebat: recentis animi alter, eoque ferocior, nullam dilationem patiebatur. *Plin. Pan.* 23. *med.* Quae circumstantium gaudia! quam recens clamor! *h. e.* vigens et fortis, et recentibus viribus editus. ℙ *Recens in dolore*, qui nuper dolere coepit, et novus in dolore est. *Tac. A.* 3, 1. *extr.* Et omissa praepos. Recens dolore et ira, *Id. ib.* 1, 41. *extr.* [*Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 400. In loco, quem laudat *ib.*, *Auct.* ad *Her.* 2, 7, 10. quod alius alio recentior sit in dolore: *cdd.* aliq. *Lallemand.* exhib. *reticentior:* quod profecto nobis cum *Orell.* longe praeferendum videtur.] ℙ *Recentiores*, auctores, scriptores, qui nuper scripserunt. *Cic. Fin.* 2, 26. Attulisti aliud humanius horum recentiorum: scil. philosophorum. *Plin.* 4, 16, 30. Glessariae, quas Electridas Graeci recentiores appellavere. *Id.* 28, 17, 72. Recentiores cinerem ejus ex aqua bibunt. ℙ *In recenti*, in recenti tempore. *Modest. Dig.* 48, 19, 25. Non eo modo puniendos eos, qui longo tempore in reatu agunt, quo eos, qui in recentem sententiam recipiunt. *Ulp. ib.* 42, 6, 15. In recenti addita hereditate. ℙ *Recens* adverbii ritu, recenter, modo, nuper, *νέον*. *Lucr.* 2, 416. cum scena croco Cilici perfusa recens est. *Pl. Cist.* 1, 2, 16. Puerum alicunde ut reperirem sibi recens natum. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *G.* 3, 155. Coria recens detracta. *Suet. Tib.* 1. Romam recens conditam commigravit. *Tac. H.* 2, 10. Recens censuerant patres, ut, etc. [*Ita maxime ponitur a *Tacito.* V. *A.* 4, 5. 6, 10. 12, 27. Adde *Liv.* 2, 22, 4. ubi v. *Drakenb.* ℙ Permutantur *recens*, *repens*, *tepens*. V. *intpp.* ad *Curt.* 4, 6, 19. *ed. Snakenb.*]

RĔCENSĔO, es, sui, situm, a. 2. *ἐπιλέγομαι, ἐξαριθμέω*, recognosco, summam totius multitudinis per numeros colligo. *Virg. A.* 6, 681. omnemque suorum Forte recensebat numerum, carosque nepotes, Fataque, fortunasque virum, moresque, manusque. *Caes. B. G.* 7, 76. Coactis equitum octo millibus, et peditum circiter ducentis quadraginta. Haec in Aeduorum finibus recensebantur, numerusque inibatur. *Liv.* 1, 16. Cum ad exercitum recensendum concionem haberet. *Id.* 26, 49. Acceptis nominibus civitatum, recensuit captivos, quot cujusque populi essent. *Colum.* 12, 3. *med.* Tonsuris interesse, et vellera ad numerum pecoris recensere; et 11, 1. *med.* Vestem servitiorum, et ferramenta bis singulis mensibus recensere. *Ov. Met.* 13, 932. Recensere captivos ordine pisces. *Id. Fast.* 3, 575. Signa recensuerat bis sol sua, tertius ibat Annus. ℙ Sumitur et pro retrectare, emendare. *Gell.* 17, 10. Quae procrastinata sunt ab eo, ut post recenserentur. ℙ Item pro meditari, considerare, examinare. *Stat. Silv.* 5, 3, 20. Fulgentesque plagas, rerumque elementa recenses. ℙ Item pro narrare. *Plin. ep.* 1, 8. *f.* Quod magnificum referente alio fuisset, ipso, qui gesserat, recensente vanescit. *Ov. Her.* 9, 105. I nunc, tolle animos et fortia facta recense. *Stat. Silv.* 4, 1, 29. Dinumera fastos, nec parva exempla recense.

RĔCENSIO, onis, f. *καταλεξις, ἀπαρίθμησις*, actus recensendi, recensus, et descriptio cujusvis multitudinis, ut populi in censu copiarum, etc. *Cic. Mil.* 27. Aedem Nympharum incendit, ut memoriam publicae recensionis, tabulis publicis (*censoriis*) impressam, exstingueret. *Suet. Caes.* 41. *f.* Ne qui novi coetus recensionis causa moveri possent.

RĔCENSITIO, onis, f. *ἀπαρίθμησις*, recensio, recensus. *Ulp. Dig.* 10, 4, 3. *med.* Recensitione servorum facta.

RĔCENSĪTUS, a, um, part. a *recenseo*, idem ac recensus. *Suet. Caes.* 41. Instituit, quotannis in demortuorum locum ex iis, qui recensiti non essent, subsortitio a praetore fieret. *Claud. in Eutr.* 2, 60. Prisca recensitis evolvite saecula fastis. Ap. *Prud. Apoth.* 1069. es *recensetus.* Stirpe recenseta numerandus sanguinis heres. Opt. tamen editiones habent *recensita.*

RĔCENSUS, a, um, part. a *recenseo: καταλεχθείς*, iterum census, rursus numeratus, descriptus. *Suet. Vesp.* 9. Amplissimos ordines supplevit, recenso senatu et equite. Alii leg. *recensito.* *Tert. adv. Marc.* 4, 5. *med.* Ordo episcoporum ad originem recensus.

RĔCENSUS, us, m. idem ac recensio. *Suet. Caes.* 41. Recensum populi nec more, nec loco solito, sed vicatim per dominos insularum egit. [*Hic et *Caes.* 41. plebis recensio ob largitionem frumentariam intelligenda, non census totius populi. V. *B. Crus.* ad *Caes.* 41.] *Tert. Anim.* 58. Vitae recensus. Adde *Epit. Livii* 115., ubi alii leg. *censum.*

[RĔCENTĀRĬA, ae, f. *Gloss. Philox.* Recentaria, *νεοφόρος*, *h. e.* quae vinum recentatum fert, seu vendit. V. v. sq. *F.*]

[RĔCENTĀRĬUS, ii, m. qui vendit vinum recentatum, *h. e.* nive refrigeratum, de quo ita *Alex. Tralian.* 11, 1. *n.* 17. *Τῶν δὲ προπομάτων ἀπεχέσθωσαν ποδαγρικοὶ· εἰ δὲ ἄρα ἡδέως ἔχοιεν, λαμβανέτωσαν ἢ ῥοδάτου, ἢ ἀψινθάτου, ψυχρίζοντες ὡσαύτως, καθάπερ εἰώθασι ποιεῖν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ καλούμενον ῥαικεντάτον.* Hujusmodi vinum esse videtur, quod simili voce nunc Itali *razzente* vel *piccante* vocant; minime vero quod *recens mustum* Romani appellabant (V. RECENS): cum ex allato *Alex. Tralliani* loco appareat, podagricis non dulcia vina, sed austera, quale est rosatum, et absinthites, commendata fuisse. *Inscr.* Christiana paucis abhinc annis Mediolani reperta, edita vero a *Jo. Labusio* in *Monum. epigraf. Ambros.* p. 35. *n.* 8. B. ☧ M. Hic positus Epolitus, qui vixit An. P. M. LXXXV. M. V. D. XV., filius ejus recentarius dolens posuit contra votum: Dep. X. Kal. Dec. *F.*]

[RĔCENTĀTUS, a, um, part. a *recento:* recens factus. V. v. praec. *F.*]

RĔCENTER, adv. *νεωστὶ*, nuper, recens. *Pall.* 1, 26. Turdi recenter capti. *Id.* 5, 4. *f.* Recenter lecta poma. *Just.* 30, 4. Res recentissime gestae. *Plin.* 18, 23, 53. Quam recentissime stercorato solo.

RĔCENTO, as, a. 1. *ἀναπεόω*, renovo: a recens. *Non.* 2, 751. Recentari nove positum pro renovari, quod est Graece *ἀναπεοῦσθαι.* Cn. Mattius: Jam jam albicascit Phoebus, et recentatur Commune lumen omnibus, voluptasque. Citat et *Gellius* 15, 25.

[RĔCENTŌRĪCUS, a, um, adj. qui recens exercitus est, ut Recentoricus ager Siciliensis, *h. e.* ager publicus populi Romani, in Sicilia ap. *Cic. Agr.* 1, 4. et *ib.* 2, 21. *F.*]

RĔCEPTĀCŬLUM, i, n. *ἐκδοχεῖον*, quicquid rem aliquam in se recipit. *Cic. N. D.* 2, 54. Sed cum alvi natura subjecta stomacho cibi et potionis sit receptaculum. *Vitr.* 8, 7. Collocentur in castello tres fistulae intra receptacula conjuncta; uti cum abundaverit ab extremis, in medium receptaculum (*aqua*) redundet. [*Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 286. Mania M. F. Celerina receptaculum aquae inchoatum ab Amarantho liberto suo consummavit. *F.*] *Plin.* 10, 33, 51. Perdices spina et frutice sic muniunt receptaculum, ut contra feras abunde vallentur. *Tac. G.* 16. Subterranei specus suffugium hiemi, et receptaculum frugibus. ℙ Interdum idem est quod perfugium, id est locus, in quem quis re recipit, ut a vi, aut injuria tutus sit. *Caes. B. G.* 7, 14. Ne suis sint ad detrectandam militiam receptacula. *Cic. Pis.* 5. Receptaculum veterum Catilinae militum; [*Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.*] et *Tac. A.* 14, 29. Insula incolis valida, et receptaculum perfugarum. *Id. G.* 46. Nec aliud infantibus ferarum imbriumque suffugium, quam ut in aliquo ramorum nexu contegantur: huc redeunt juvenes, hoc senum receptaculum. Adde *Liv.* 8, 11.

RĔCEPTĀTĬO, onis, f. actus recipiendi. *Ammian.* 20, 11. *med.* Receptatio spiritus. Alii rectius leg. *reciprocatio.*

RĔCEPTĀTOR, oris, m. *ὑποδέκτης, ἀνάδοχος*, qui receptat: et saepe in malam partem accipitur de iis, qui latrones ac fures, eorumque furta, aut hostes receptant et defendunt. *Cic. Mil.* 19. Ille latronum occultator et receptator locus. *Flor.* 3, 10. Rhenus receptator hostium atque defensor. *Ulp. Dig.* 47, 9, 3. Non tantum qui rapuit, verum is quoque, qui recepit, tenetur: quia receptatores non minus delinquunt, quam aggressores. *Torrent.* habet *receptores.* Adde *Marc. ib.* 47. *tit.* 16. qui est *De receptatoribus*, *l.* 1. et *Paul. ib.* 1, 15, 3., quib. etiam locis *Haloand.* habet *receptores.* V. RECEPTOR.

RĔCEPTĪBĬLIS, e, adj. qui recipi potest. *August. Trin.* 15, 13. *f.* Nostra scientia amissibilis est, et receptibilis.

RĔCEPTĪCĬUS, a, um, adj. *ἐξαιρετος*, excepticius, quicquid in venditione, aut quavis alia alienatione excipimus, et nobis reservamus, ut *recepticius servus*, qui est proprius nuptae mulieris, quem illa sibi reservavit, cum dotem marito daret; quem vero una cum dote in mariti potestatem dedit, *dotalis* vocatur. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ex suis bonis retinet, nec ea ad virum transmittit, recipere ea dicitur. *Cato* ap. *Gell.* 17, 6. Ubi irata facta est, servum recepticium sectari, atque flagitare virum jubet (est qui leg. *receptivum*), ubi *Verrius Fl.* intelligit servum nequam et nulli pretii, qui cum venum esset datus, redhibitus ob aliquod vitium, receptusque sit: eodemque modo explicat *Festus.* Sed *Gell.* priorem interpretationem defendit: cui adde *Non.* 1, 267. ℙ *Dos recepticia* est, quam quis in mortem mulieris a marito stipulatur, ut *Cajus* docet *Dig.* 39, 6, 31. §. 2. Adde *Ulp. Regular. tit.* 6. §. 5.

RĔCEPTĬO, onis, f. *ἐκδεξις*, actus recipiendi. *Pl. As.* 5, 2, 70. Quid tibi huc receptio ad te est meum virum! *h. e.* quare recipis ad te virum meum? Simile est illud *Curc.* 5, 2, 27. Quid istum tibi tactio est? et *Truc.* 2, 2, 3. Quid tibi ad hasce accessio est aedes?

RĔCEPTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *recipio: ὑποδέχομαι*, saepe recipio: et saepe in malam partem. *Ter. Hec.* 5, 1, 16. Meum receptas filium ad te. *Tac. A.* 3, 60. Eodem subsidio obaerati adversum creditores, suspectique capitalium criminum receptabantur. ℙ In bonam *receptare se*, se recipere. *Ter. Heaut.* 5, 2, 14. Ibi tuae stultitiae semper erit praesidium, Clitipho, victus, vestitus, quo in tectum te receptes. ℙ Universim *Virg. G.* 1, 336. Frigida Saturni sese quo stella receptet, *h. e.* in quod signum se recipiat. *Id. A.* 10, 383. hastamque receptat Ossibus haerentem, *h. e.* ad se recipit, divellit, retrahit ex vulnere. Ubi *Serv.*: Ideo frequentativo usus est, quia ossibus inhaerentem hastam facile avellere minime poterat. Et expressit moram quandam et molitionem extrahentis. Ergo *receptat* est, frequenti concussione divellit. *Lucr.* 2, 998. quod missum est ex aetheris oris, Id rursum coeli rellatum templa receptant. *Lucan.* 7, 810. placido Natura receptat Cuncta sinu. Rursus *Lucr.* 3, 505. Tum quasi vacillans primum consurgit et omnes Paulatim redit in sensus, animamque receptat, *h. e.* resumit, recipit. ℙ Receptare se. *Pers.* 6, 7. hibernatque meum mare, qua latus ingens Dant scopuli, et multa litus se valle receptat, i. e. recedit. ℙ Usurpatur etiam pro simplici *recipio.* *Aurel. Vict. Epitom.* 35. Romanum orbem triennio ab invasoribus receptavit.

RĔCEPTOR, oris, m. idem qui receptator. *Tac. A.* 4, 23. Erat illi praedarum receptor, ac socius populandi rex Garamantum. *Ulp. Dig.* 1, 18, 13. Fures conquirere, receptoresque eorum coercere. *Callistrat. ib.* 47, 14, 3. Receptores abigeorum. *Paul. Sentent. rec.* 5, 3, 4. Receptores aggressorum, itemque latronum eadem poena afficiuntur, qua ipsi latrones. V. RECEPTATOR. ℙ Item recuperator, *ἀναλαμβάτωρ.* *Vopisc. Aurel.* 26. Aurelianus Imp. receptor Orientis.

RĔCEPTŌRĬUS, a, um, adj. ad recipiendum aptus, ut Receptorius locus, ap. *Tert. Resurr. carn.* 27. *med.* ℙ *Receptorium* absolute, est locus, quo se quis recipit. *Sidon. ep.* 5, 17. Nunciatum est, hora monente, progredi episcopum de receptorio.

RĔCEPTRIX, icis, f. quae recipit. *Cic. Verr.* 2, 4, 8. Tua, inquam, tua Messana, tuorum adjutrix scelerum, libidinum testis, praedarum ac furtorum receptrix. Adde *ib.* 7, 62.

RĔCEPTUM, i, n. *ἀναδεχθέν*, pollicitum, promissum. *Cic. Phil.* 2, 32. Promissum et receptum intervertit, ad seque transtulit. *Id. Verr.* 2, 5, 53. Satis est factum Siculis, satis officio ac necessitudini, satis promisso nostro ac recepto. [*Graev.* habet: *promisso muneri ac recepto:* quae lectio vehementer quidem probatur *Orell.*, qui leg. *promisso nostro ac muneri recepto.*]

RĔCEPTUS, a, um, part. a *recipio: ἐκδεδεγμένος. Sen. Thyest.* 741. Pectore receptus ensis, in tergo exstitit. *Ov. Pont.* 4, 4, 14. Verba aure recepta. *Plin. Pan.* 56. Gestum consulatum mirer, an non receptum? *Cic. Fin.* 2, 20. *f.* Sexagesimo anno post libertatem receptam, i. e. recuperatam; et *Caes. B. C.* 2, 32. Duos pulsos exercitus, duas receptas provincias. *Prop.* 4, 9, 38. Alciden terra recepta vocat, *h. e.* a monstris liberata, vindicata. *Nep. Them.* 8. Quo majore religione se receptum tueretur. *Caes. B. G.* 7, 78. Orabant, ut se in servitutem receptos

cibo juvarent. *Hirt. B. Alex.* 32. Caesar in fidem receptos consolatus, etc. *Cic. Rab. Post.* 8. Quem ex tantis inimicitiis receptum in gratiam summo studio defenderim. *Caes. B. G.* 1, 5. Bojos receptos ad se socios sibi adsciscunt. *Liv.* 4, 15. *f.* Romulus ab Diis ortus, receptus ad Deos. *Ov. Pont.* 3, 5, 53. tum me coelesti sede receptum Cum fortunatis suspicior esse Deis. *Id. Met.* 1, 41, Flumina recepta mari. *Id. Her.* 19, 135. et *Quint.* 3, 7. Receptus coelo. *Ov. Met.* 2, 529. in coelo. *Id. Trist.* 1, 1, 105. in penetrale. *Quint.* 8, 6. Tropi necessarii, atque in usum recepti. *Plin. ep.* 5, 21. *f.* et *ep.* 7, 17. Est omnino iniquum, sed usu receptum. *Tac. A.* 13, 10. Neque recepti sunt inter reos Carinas Celer, servo accusante, aut Julius Densus. *Stat. Silv.* 4, 1, 9. Preces receptae, i. e. exauditae. *Virg. A.* 1, 182. frugesque receptas Et torrere parant flammis, et frangere saxo. *Plin.* 10, 26, 38. Gallinae Africae novissimae in mensas receptae. ℙ *Receptus*, captus. *Liv.* 44, 32. Anicius Scodra recepta, etc. *Caes. B. C.* 1, 16. Recepto Asculo. *Flor.* 3, 9. Cypros recepta sine bello. Adde 4, 2. Est autem ubique sermo de locis, quae nunquam antea in potestate fuerant. ℙ *Receptum* saepe dicitur, quod est usu receptum, usitatum, in more positum, et probatum omnibus, *νομιζόμενος*. *Festus:* Receptus mos est, quem sua sponte civitas alienum adscivit. *Quint.* 3, 7. *med.* Publice recepta persuasio. *Tac. A.* 2, 85. More inter veteres recepto. *Plin.* 28, 2, 5, Quin et absentes tinnitu aurium praesentire sermones de se, receptum est; et *Tert. adv. Marc.* 4, 5. *med.* Auctoritas receptior; et *Solin. praef.* Scriptores receptissimi. ℙ *Receptus*, promissus. *Cic. Verr.* 2, 5, 71. Receptum officium persolvere. V. RECIPIO. ℙ Item exceptus, reservatus. V. RECIPIO. ℙ [*Confund. *receptum* et *perceptum*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 204. sq.]

RĔCEPTUS, us, m. *ἀποστροφή, ἀναχώρησις*, actus recipiendi et subducendi se ex aliquo loco, v. gr. e pugna retro cedendo, et in castra redeundo. *Cic. Phil.* 13, 7. Extorqueri de manibus arma non possunt: receptui signum, aut revocationem a bello audire non possumus. *Caes. B. C.* 3, 46. Caesar receptui suorum timens, crates ad extremum tumulum contra hostem locari jussit; et *ib.* 69. *med.* Veriti ne angustiis intercluderentur, cum extra et intus hostem haberent, eodem, quo venerant, receptui consulebant; et *ib.* 1, 46. Inter duas acies perequitans, commodiorem et tutiorem nostris receptum dat. *Id. B. G.* 4, 33. Ita se collocant, ut si illi a multitudine hostium premantur, expeditum ad suos receptum habeant. *Auct. B. Hisp.* 25. *f.* Nostros equites in receptu adversarii cupidius sunt insecuti. *Stat. Th.* 11, 52. Suadebatque fugam, et tutos in castra receptus. *Liv.* 2, 62. Receptui signum dare. *Caes. B. G.* 7, 46. et *Cic. Phil.* 12, 3. *extr.* Receptui canere, *h. e.* tubae sonitu milites a proelio revocare: *ἀναχαλεῖσθαι*. ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 3, 15. *f.* A quibus cum cecinit receptui, impellit rursum et incitat, etc. *h. e.* cum avocavit mentem a cogitandis molestiis. *Plin. ep.* 3, 1. *f.* Hanc ego vitam voto et cogitatione praesumo, ut primum ratio aetatis receptui canere permiserit, *h. e.* recedere a foro et rebus gerendis. *Ov. Met.* 1, 340. de tuba Tritonis: cecinit jussos inflata receptus. *Id. Trist.* 4, 9, 31. Hoc quoque, quam volui, plus est: cane, Musa, receptus, *h. e.* cessa, desine, finem fac. Sunt qui his *Ovidii* locis leg. *recessus:* quod minus placet. *Liv.* 4, 57. Si res sineret, libenter se daturum tempus iis fuisse ad receptum nimis pertinacis sententiae. ℙ Illa quoque translata sunt: *Caes. B. C.* 1, 1. Habere se quoque ad Caesaris gratiam et amicitiam receptum; et *Liv.* 3, 2. Si poeniteat, tutum receptum ad expertam clementiam fore; et 28, 25. *f.* Tutissimum a malis consiliis receptum. ℙ Ipse quoque locus, in quem se quis tuto recipit, *receptus* est. *Pomp.* ad *Dom. post ep.* 2, 12. *l.* 8. *ad Att. med.* Neque ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. Animadverti, nullum alium receptum Antonium habere, nisi in his partibus. *Virg. A.* 11, 527. Planities ignota jacet, tutique receptus. *Solin.* 7. *f.* Perdices spineis fruticibus ac surculis receptus suos vestiunt, *h. e.* nidos. ℙ Receptus et recursus maris *Eumenio Pan. Constant.* 6. *f.* est accessus et recessus: [**Ebbe und Fluth.*] ℙ *Receptus spiritus* est respiratio, ap. *Quint.* 11, 3. Spiritus nec brevis sit, nec parum durabilis, nec in receptu difficilis.

[RĔCERNO, is, a. 3. iterum cerno. *Not. Tir.* p. 42. Cernit, recernit. *F.*]

RĔCESSIM, adv. recedendo. *Pl. Cas.* 2, 8, 7. Recessim cedam ad parietem: imitabor nepam.

RĔCESSIO, onis, f. idem ac recessus, vel recedendi actus. *Vitr.* 1, 6. *med.* Ventus inclinationibus, et recessionibus varietates mutatione flatus facit.

RĔCESSUS, a, um, part. a *recedo*, recedens, remotus. *Vitr.* 5, 8. Ampliorem habent orchestram Graeci, et scenam recessiorem.

RĔCESSUS, us, m. *ἀναχώρησις, κατάδυσις, ἀπόστασις, ἀπόκινος*, actus recedendi, abscessus, discessus. *Cic. Div.* 2, 14. *f.* Quid de marinis aestibus dicam? quorum accessus et recessus lunae motu gubernantur. *Id. N. D.* 2, 12. *f.* Bestiis natura dedit accessum ad res salutares, a pestiferis recessum. *Caes. B. G.* 5, 42. *med.* Ut se sub ipso vallo constipaverant, recessum primis ultimi non dabant. *Plin.* 37, 6, 23. Arabicae gemmae excellunt candore circuli praelucido, neque in recessu gemmae, aut in dejectu ridente, sed in ipsis umbonibus nitente, *h. e.* neque cum submovendo longius recedit ab oculis; aut cum dejicitur, et deprimitur. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 9, 14. *f.* Legi concionem tuam: nihil illa sapientius: ita pedetentim et gradatim tum accessus a te ad causam facti, tum recessus. [**Or.* 3, 26. Habeat tamen illa in dicendo admiratio, ac summa laus umbram aliquam aut recessum, quo magis id, quod erit illuminatum, exstare atque eminere videatur, i. e. sint loci aliqui in oratione magnifica vacui ab ornamentis et quasi figurarum troporumque coloribus: translatio a pictura facta.] ℙ Item locus recedens, et a visu remotior. *Ov. Met.* 10, 691. recessus Speluncae similis. *Id. ib.* 11, 592. longo spelunca recessu. *Plin.* 8, 33, 51. Chamaeleoni oculi in recessu cavo. *Id.* 5, 27, 28. Juxta mare Limyra cum amne: oppida Apyre, et Antiphellos: atque in recessu Phellus; et 3, 1, 1. Oceanus Europam recessibus crebris excavans; et *ib.* 11, 16. Sinus Tarentinus appellatur ab oppido Laconum in recessu hoc intimo sito. [**Vell.* 2, 32, 4. recessus omnes maris.] *Rut.* 1, 79. Te, Dea, te celebrat Romanus ubique recessus. *Petr. Sat.* 89. stipant graves Equi recessus Danai, et in volo latent, *h. e.* latebras, alvum. *Quint.* 1, 5. Graeci *κοιλοστομίαν* vocant, cum vox quasi in recessu oris auditur. ℙ Item solitudo, secessus. *Cic. Att.* 12, 26. Mihi solitudo, et recessus provincia est. ℙ Translate. *Id. Marcell.* 7. Cum in animis hominum tantae latebrae sint, et tanti recessus; et *Plin. ep.* 3, 3. Vita hominum altos recessus, magnasque latebras habet. *Quint.* 1, 4. Grammatica plus habet in recessu, quam fronte promittit. *Val. Max.* 3, 6. *n.* 1. Vegeta et strenua ingenia, quo plus recessus sumunt, hoc vehementiores impetus edunt, *h. e.* quo plus quietis et remissionis ab opere capiunt: ducta metaphora ab iis, qui, ut longius saliant, aliquot passus retro cedunt. ℙ *Recessui canere* simile est ac *receptui canere* ap. *Trebell. Gall.* 17. Saepe ad tibicinem processit, ad organum se recepit, cum processui et recessui cani juberet, *h. e.* procedebat in publicum, domumque redibat ad sonum tibicinis. ℙ [*Confund. *recessus* et *recursus*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 514. 6, 40. 8, 767.]

RECHĂMUS, i, m. trochlea, lignum crassum, et in medio fissum excavatumque, in quod orbiculi cum suis axiculis includuntur: videtur esse ab inus. *ῥηχαμὸς* pro *ῥηγμὸς*, scissura, a *ῥήγνυμι*, frango; quia nempe lignum illud scinditur: huc fortasse spectat etiam ipsum Italorum vocabulum *taglia*, et aliud eorundem *ricámo*, in quo conficiendo telam, vel pannum ita mulieres acu pingunt, ut eosdem scindere videantur. *Vitr.* 10, 2. Alligatur in summo trochlea, quem etiam nonnulli rechamum dicunt. [*Emendavit h. l. *F.*]

RECHARMĬDO, as, a. 1. Charmidem me esse, nego. Verbum festive fictum a *Pl. Trin.* 4, 2, 135. V. CHARMIDES.

RĔCHĔDIPNA. V. TRECHEDIPNA.

RĔCĬDĪVĀTUS, us, m. restitutio, renovatio rei, quae jam abiit, aut cecidit, instauratio. *Tert. Res. carn.* 18. Scripturae carnis recidivatum pollicentur. Adde *Anim.* 28.

RĔCĬDĪVUS, a, um, adj. *ὑπότροπος*, qui rursus recidit, seu recurrit. *Plin.* 30, 11, 30. Quo genere et recidivas *(febres)* frequenter abigi affirmant. *Cels.* 3, 4. *med.* Hippocrates, si alio die febris desisset, recidivam timere solitus est. *Juven.* 6, 363. velut exhausta recidivus pullulet arca Nummus. Alii rectius *redivivus*. *Virg. A.* 4, 344. Et recidiva manu posuissem Pergama victis, *h. e.* Trojam post suam eversionem rursus aedificassem. *Id. ib.* 10, 58. Dum Latium Teucri, recidivaque Pergama quaerunt. Ubi *Serv.:* renascentia. Tractus est autem hic sermo ab arboribus, quae sectae repullulant. Ergo illud solum *recidivum* dicitur, quod postea renascitur: unde modo *recidiva* Pergama dixit, quae renovantur ab his, qui superstites sunt Trojanis periclis. Haec *Servius*, qui videtur ducere a *caedo:* sed obstat secundae syllabae quantitas. Quare alii a *cado* ducunt, et interpretantur, quae bis cecidere: nam bis Troja eversa fuit, semel ab Hercule, iterum a Graecis. Sed haec interpretatio minime placet. [*V. *Heyn.* ad *Virg. A.* 4, 344. et 7, 322.] *Mela* 3, 6. Adeo agri fertiles, ut cum semel sata frumenta sint, subinde recidivis seminibus segetem novantibus, septem minimum messes ferant. Adde *Prud.* in *Symm.* 2, 820. *Sil.* 1, 106. Gens recidiva Phrygum Cadmeae stirpis alumnos Foederibus non aequa premit, *h. e.* Romani. Alii leg. *rediviva*, sed invitis *Heinsio* utroque, *Barth.*, *Gronov.* et aliis. *Auson. Grat. act.* 33. Quae bona praestas, efficis, ne caduca sint: quae mala adimis, prospicis, ne possint esse recidiva. ℙ Inter *recidivus*, et *redivivus*, hoc interest, inquit *Charis.* 1, 76. quod recidiva dicuntur, quae post casum; rediviva, quae post interitum resurgunt. ℙ [*Ubique fere in MSS. permutantur *recidivus* et *redivivus*. V. *intpp.* ad omnes locos a *Nostro* hic laud.]

RĔCĬDO, is, ĭdi, asum, n. 3. *ἀναπίπτω*, rursus cado: item simpliciter cado, devenio, convertor, redigor. *Cic. N. D.* 2, 26. Quia et recidant omnia in terras, et oriantur a terris. *Liv.* 36, 29. Aetolorum prava consilia, atque in ipsorum caput semper recidentia. *Id.* 24, 29. In graviorem morbum recidere. *Cic. Sext.* 69. in eandem fortunam. *Nep. Alc.* 7. in invidiam. *Cic. Rosc. Am.* 29. Omnem suspicionem in vosmetipsos recidere intelligas. *Id. Att.* 4, 16. *med.* Id ego puto, ut multa ejusdem, ad nihil recasurum. *Id. Sull.* 32. Quam cito illa omnia ex laetitia et voluptate ad luctum et lacrimas reciderunt! *Pl. Men.* 3, 2, 54. Omnes in te istaec recident contumeliae. *Ter. Hec. prol.* 2, 38. Nolite sinere, per vos artem musicam recidere ad paucos, *h. e.* redigi. (Adde *Plin.* 5, 2, 1.) *Caes. B. G.* 7, 1. Hunc casum ad ipsos recidere posse, demonstrant. *Colum.* 4, 3. *med.* Quod nisi fecerimus, omnis impensa in cassum recidat. *Cic. Rosc. Com.* 15. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro; et *Liv.* 4, 2. Canulejos igitur, Iciliosque consules fore: ne id Juppiter opt. max. sineret, regiae majestatis imperium eo recidere. *Id.* 2, 7. Se superstitem gloriae suae ad crimen atque invidiam superesse, ex liberatore patriae ad Aquillios, Vitelliosque recidisse, *h. e.* Aquillium aut Vitellium aliquem patriae proditorem, creditum fuisse. *Tac. A.* 3, 59. Huc recidisse cuncta, ut, etc. Alii leg. *decidisse*. *Cic. Brut.* 91. *f.* Contentio nimia vocis reciderat, et quasi referbuerat oratio. [**Orell.* leg. *reciderat et quasi deferberat*. Illud, quod *Ellendt.* habet, *resederat* pro *reciderat*, ingeniose quidem factum dicit, quod usitatissimum in his *residere*, V. *Ellendt.*, non tamen ausus est recipere.] ℙ Pro redire, recurrere. *Plin.* 28, 16, 66. Quartanis excrementa felis adalligari jubent, et, ne recidant, non removeri septeno circuitu. (Hinc *recidive* Italorum.) *Cic. Div.* 1, 54. In agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. [*Cajus. Instit.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 127. In patris sui potestatem recasuri non sunt. *F.*] ℙ Prima syllaba a poetis interdum producitur. *Lucr.* 1, 1060. neque posse e terris in loca coeli Recidere inferiora magis, quam, etc. *Prop.* 4, 8, 44. Recidit inque suos mensa supina pedes. *Ov. Met.* 10, 18. In quem recidimus quidquid mortale creamur. Adde *ib.* 180. et 6, 212. et *Her.* 14, 46. et al., et *Lucr.* 5, 281. et *Phaedr.* 3, 18. *extr.*, quib. omnib. locis alii scribunt *reccidit*, ut *rettulit:* alii mutant in *decidit:* sed praestantiora MSS. priorem scripturam praeferunt, testib. et probantib. magnis viris *Gifan.*, *Heins.*, *Broukus.*, *Dausqu.* etc. V. dicta in RE. *V. *A. Maium* ad *Cic. de re publ.* 3, 7., ubi per duplicem *c* scriptum. *B. A.*

RĔCĪDO, is, ĭdi, isum, a. 3. *ἀποκόπτω*, reseco, abscindo, amputo: a *re* et *caedo*. *Cato R. R.* 2. Per ferias potuisse fossas tergeri, vepres recidi, hortum fodiri. *Ov. Met.* 13, 766. hirsutam falce recidere barbam. *Lucan.* 8, 677. Pompeji diro sacrum caput ense recidis. *Mart.* 1, 32. Quamprimum longas, Phoebe, recide comas. *Plin.* 10, 35, 52. Recidere ungues. *Id.* 17, 21, 35. *n.* 4. malleolos ad imum articulum. *Pall.* 11, 20. mala cydonia in brevissimas particulas. *Id.* 7, 2. mella, *h. e.* castrare alvearia, mella eximere. *Ov. Met.* 1, 190. immedicabile vulnus Ense recidendum, ne pars sincera trahatur. *Calpurn. Ecl.* 2, 45. novas ut carpere frondes Condiscant, primoque recidere gramina morsu. ℙ Translate. *Sen. Troad.* 1127. Hi stirpem hostium gaudent recidi. *Hor. A. P.* 446. versus Culpabit duros: incomptis allinet atrum Transverso calamo signum: ambitiosa recidet Ornamenta. *Quint.* 10, 5. *f.* Nimiam loquacitatem recidere. *Hor. Od.* 3, 24, 33. Quid tristes querimoniae, Si non supplicio culpa recidit? *Id. Sat.* 1, 3, 121. cum dicas esse pares res Furta latrociniis, et magnis parva mineris Fore recisurum simili te, *h. e.* puniturum eadem poena magna et parva scelera. *Tac. A.* 3, 53. Quid enim primum prohibere, et priscum ad morem recidere aggrediar? *h. e.* resecare, tollere, et ad priscos mores reformare. [**Suet. Cal.* 44. Commoda emer. militiae ad sex millia summam recidit. Cf. *ib.* 55. *Plin. Pan.* 51, 2. magnum recidere aliquid et amputare ex his, quae Princeps tamquam necessaria reliquit: ubi v. *intpp.* Eleganter etiam de his exposuit *Gron.* in *observv.* 4, 16. p. 469. ed. *Fr.* ℙ Confund. *recidere* et *rescindere*. V. *Brem.* ad *Suet. Tib.* 34.]

RĔCĬNCTUS, a, um, part. a *recingo: ἀπεζωμένος*, non cinctus, solutus, discinctus. *Virg. A.* 4, 518. Unum exuta pedem vinclis, in veste recincta. *Ov. Her.* 2, 116. zona recincta. *Id. Am.* 1, 5, 9. et *ib.* 3, 1, 51. tunica. ℙ Item cinctus, succinctus. *Val. Fl.* 8, 115. cum veste recincta Labitur ardenti Thaumantias obvia Phoebo.

RĔCINGO, is, nxi, nctum, a. 3. *ἀποζωννύω*, quod cinctum erat, solvo, revincio. *Ov. Met.* 4, 510. sumptumque recingitur anguem, *h. e.* deponit anguem, quo se antea velut cingulo praecinxerat. Antea enim dixerat *ib.* 482. tortoque incingitur angue. *Id. Met.* 1, 398. velantque caput, tunicasque recingunt. *Id. ib.* 5, 593. recingor, Molliaque impono salici velamina curvae, Nudaque mergor aquis. *Stat. Silv.* 1, 4, 75. Recingi ferrum.

RĔCĬNĬĀTUS. V. RICINIATUS.

RĔCĬNĬUM. V. RICINIUM.

RĔCĬNO, is, ui, a. 3. *ἀναφωνέω*, iterum, aut frequenter cano, aut dico. *Hor. Od.* 3, 27, 1. Impios parrae recinentis omen Ducat. *Id. Ep.* 1, 1, 55. haec

juvenes recinunt dictata, senesque. ℙ Item resono, cantu et voce respondeo, ut fit in echo. *Id. Od.* 1, 12, 3. cujus recinet jocosa Nomen imago. *Cic. Brut.* 46. Quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam et resonat urbanius. ℙ Item palinodiam canere. *Appul. de Deo Socrat.* Increpitu indignatum Amorem recinendo placasset.

RĔCIPĔRO, etc. V. RECUPERO.

RĔCIPIE ap. Cat. pro recipiam, ut alia ejusmodi complura. *Festus:* ubi alii rectius leg. *recipiem.*

RĔCIPIO, is, ēpi, eptum, a. 3. *ἀναλαμβάνω*, rursum capio, rem depositam assumo: a *re*, et *capio*. *Liv.* 9, 1. Recipiant arma, quae per pactionem tradiderunt. *Mart.* 3, 40. Tun' magnus, quod das? immo ego, quod recipis, *h. e.* me reddente, iterum accipis. *Pl. Epid.* 2, 2, 20. et *Merc.* 3, 4, 16. Recipere anhelitum. Sic *Ter. Ad.* 3, 2, 26. animam; et *Liv.* 2, 50. *f.* animum a pavore. Sic 21, 5. *f.* Priusquam ex pavore reciperent animos. ℙ Item recupero. *Cic. Sen.* 4. Q. Maximus, qui Tarentum recepit. [**Id. Or.* 2, 67. Nunquam enim recepissem, nisi tu perdidisses.] *Quint.* 5, 10. *med.* Talenta centum credidit, et non recepit. *Id. decl.* 264. Num dubium est, quin recepturus suum creditor fuerit? *Liv.* 3, 63. Ibi suas res Romanus, populationibus agrorum amissas, recipit. [**Id.* 24, 3. ut antiquam frequentiam recipere vastam ac desertam bellis urbem paterentur. *Suet. Aug.* 21. potestatem fecit, quoties vellent, obsides recipiendi; et *Tib.* 9. recepit et signa, quae — ademerant Parthi.] ℙ Item capio, occupo. V. RECEPTUS, a, um. [**Brem.* ad *Nep. Alc.* 5, 6. videri sibi dicit, v. *recipere* proprium esse de iis, qui vel conditionibus factis vel sponte in ditionem alicujus veniant: quo putat accuratius posse explicari locos, in quibus *recipere* pro simpl. *capere* positum a VV. DD. perhib., eoque pertinere, quos coll. ad *Liv.* 49, 23.] ℙ Item retraho, reduco. *Virg. A.* 9, 347. Pectore in adverso totum cui comminus ensem Condidit assurgenti, et multa morte recepit. [**Hom. Il. N.* 574. *οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατο σὺν πολλῷ φόνῳ.*] *Cels.* 7, 5. *n.* 2. Sagitta saepius ab altera parte, quam ex qua venit, recipienda est, *h. e.* extrahenda. *Virg. A.* 2, 525. recepit Ad sese, et sacra longaevum in sede locavit, *h. e.* revocavit, retraxit. ℙ *Recipere se*, eo proficisci, unde aliquando discesseris, redire, reverti. *Cic. Off.* 3, 10. *f.* Vas factus est alter ejus sistendi, ut, si ille non revertisset, moriendum esset ipsi, qui cum ad diem se recepisset, etc. *Id. Att.* 4, 15. Recipe te ad nos, ad quod tempus confirmasti. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 15. *f.* Si latro rursus in Italiam se recipere coeperit. *Cic. Att.* 5, 20. *med.* Ipse me Laodiceam recipiebam. *Id. Brut.* 92. Cum e Sicilia me recepissem. *Caes. B. G.* 4, 33. *f.* Ut per temonem percurrere, et in jugo insistere, et inde se in currus citissime recipere consueverint. [*Alia exempla haec sunto: *Vell.* 2, 74, 1. *Suet. Aug.* 17. Quum Samum in hiberna se recepisset; *ib.* 78. a coena se in lecticulam recipiebat; et 90. ut in abditum et concam. locum se reciperet. *Dom.* 16. in cubiculum se recepit. *Tib.* 49. Antiochiam se receperat.] ℙ Pertinet ad rem militarem. *Caes. B. C.* 3, 45. *extr.* Si sine maximo detrimento legiones se recepissent inde, quo temere essent progressae. *Id. B. G.* 1, 25. Pedem referre, et, quod mons suberat, eo se recipere coeperunt; et *ib.* 5, 34. *extr.* Rursus se ad signa recipientes insequantur; et *ib.* 2, 19. Cum illi se identidem in silvas ad suos reciperent. *Nep. Ann.* 11. Fuga salutem petiit, quam consecutus non esset, nisi intra sua praesidia se recepisset. ℙ Et omisso *se*, *te*, *nos*, etc., quae tamen subintelliguntur. *Caes. B. G.* 1, 48. *f.* Si quo erat longius prodeundum, aut celerius recipiendum, tanta erat celeritas, ut, etc. [**Liv.* 10, 42. intentus recipiendo exercitui esse, i. e. reducendo. V. *Drak.* ad 39, 23.] *Pl. Merc.* 2, 4, 30. Ergo actutum face cum praeda recipias? *Id. Bacch.* 2, 3, 60. Quid denique agitis? *Chry.* rursum in portum recipimus. Adde *Rud.* 3, 6, 42. ℙ Translate. *Pl. As.* 2, 1, 7. Ad ingenium vetus versutum te recipis tuum. *Cic. Coel.* 12. Multos vidi, qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent, emersisse aliquando, et se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse. *Varr. R. R.* 2, 5. *f.* Castrare *(vitulos)* non oportet ante bimatum, quod difficulter, si aliter feceris, se recipiunt; et *Caes. B. G.* 4, 34. Hostes constiterunt, nostri ex timore se receperunt; [*V. *Moeb.* ad 2, 12.] et *Cic. Somn. Scip.* 5. Quae cum intuerer stupens, ut me recepi, quid? hic, inquam, quis est? etc.; et *Plin. Pan.* 76. Fortasse imperator in senatu ad reverentiam ejus componebatur, ceterum egressus, statim se recipiebat in principem, *h. e.* redibat ad gravitatem et supercilium principis. [**Cic. Or.* 1, 59. Graeci tragoedi quum egerunt vocem sedentes ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum recipiunt, et quasi quodam modo colligunt.] ℙ Est etiam *recipio*, capio, accipio. *Pl. Rud.* 3, 3, 34. Te obsecramus, nos in custodiam tuam ut recipias, et tutere. *Cic. Agr.* 2, 33. *med.* Capua opportunissimam se praebuit ad exercitus ornandos, et tectis ac sedibus suis recipiendos. *Liv.* 27, 25. *med.* Eum ne quis urbe, tecto, mensa, lare reciperet. [*Ita saepissime *Tac.* V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 401.] *Phaedr.* 1, 18. Vir est hortatus, corpus lecto reciperet, *h. e.* reponeret, decumberet. *Cic. Arch.* 3. Luculli eum domum suam receperunt. [*Alii *in domum* etc. non improb. *Orell.*] *Id.* ad *Dolabell. post ep.* 14. *l.* 15. *ad Att. med.* et *Fam.* 13, 19. Recipere aliquem in fidem et necessitudinem suam. *Id. Phil.* 7, 5. *f.* aliquem in ordinem senatorium. *Id. Top.* 5. ad epulas. *Id. Rosc. Am.* 12. telum totum corpore. [*V. *Matth.* ad h. l.] *Id. Rosc. Com.* 8. Laborem quaestus recepit, quaestum laboris rejecit. *Id. Rosc. Am.* 39. Illum negligere oportet, qui mandarit, non illum, qui mandatum receperit. *Id. Att.* 9, 2. Recipere honorem ab aliquo. Plerique alii leg. *accipere;* et *ib.* 12, 37. A te heri duas epistolas recepi. Plerique alii leg. *accepi*. [*Ita utroque loco *Orell.* Ceterum de discrimine inter *recipere* et *accipere* cf. quae dicta sunt in h. v.] *Plin.* 4, 8, 15. Peneus accipit amnem Orcon, nec recipit, *h. e.* ei non admiscetur. *Auct. ad Her.* 4, 50. *med.* Recipere aliquem splendide; et *Agr.* 2, 23. Si qua pecunia ex novis vectigalibus recipiatur; et *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Recipere dena millia sestertia ex melle. [**Suet.* exempla collegit *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 662. Notandum: utroque modo dici, *recipere* cum praepos. *in* et *accus.* et *abl.* Laudat *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 6, 20. In parte recepta tori. *Ejusd. Met.* 2, 529. Sideraque, in coelo stupri mercede recepta, Pellite. *Liv.* 8, 26. Ex composito ab sociis in urbe receptus: ubi v. *Drak.* et *Auct. B. Hisp.* 4. in equis recipiuntur: ubi v. *Moeb.* Usitatior tamen est structura praepos. cum *accus.* V. *intpp.* ad *Ov. Her. l. l.* et *Oudend.* ad *Suet. Dom.* 14. ℙ Absolute dicitur h. s. de iis, qui ab exilio in patriam redeunt. *Vell.* 2, 45, 3. Neque post Numidici exilium aut reditum, quisquam aut expulsus invidiosius, aut receptus est laetius.] ℙ *Recipere hoc et illud* dicuntur medicamenta, quae ex variis speciebus componuntur. *Scrib. Comp.* 106. Antidotos recipit haec: stoechados, marrubii, *χαμαίδρυος*, etc. et *mox:* Quae et ipsa recipere debent tantum mellis, quantum satis erit ad comprehendenda et continenda ea. Adde *Comp.* 27. 28. 37. 52. etc. Hinc fortasse ortum habuit illud *Recipe*, quo medicorum filii in perscribendis medicamentis utuntur. ℙ *Recipere ferrum*, jubebantur gladiatores victi et jacentes, si missionem non impetrassent, quam amore vitae petebant. *Cic. Tusc.* 2, 17. *med.* Quis mediocris gladiator ingemuit? quis, cum decubuisset, ferrum recipere jussus collum contraxit? *Id. Sext.* 37. *extr.* Num repugnavit? num, ut gladiatoribus imperari solet, ferrum non recepit? *Sen. Tranqu.* 11. Vives diutius, et morieris expeditius, qui ferrum non subducta cervice, nec manibus oppositis, sed animose recipis. Adde *Cic. Rosc. Am.* 12. et V. *Sen. ep.* 7. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 194.] ℙ Item capio, contineo. *Sen. Thyest.* 534. Recipit hoc regnum duos. *Vell.* 2, 97. Adolescens tot tantarumque virtutum, quot et quantas natura mortalis recipit. [*Repetit hanc ipsam loquendi formulam, paulum variatam 2, 2, 2. et 2, 104.] ℙ Item admitto. *Cic. Off.* 3, 11. Suadens, ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent. *Liv.* 29, 24. Cunctationem res jam non ultra recipit. [**Cic. Off.* 3, 33, 119. Non recipit istam conjunctionem honestas: Gr. *οὐκ ἐνδέχεται.* V. *Beier. Vell.* 2, 130, 3. si mediocritas recipit hominum; et 52, 3. non recipit haec enarranda scripturae modus.] *Plin.* 22, 22, 43. Scolymon in cibos recipit Oriens, *h. e.* in cibis passim adhibet. *Id.* 7, 28, 29. Si recipiatur poetica fabulositas; et *Colum.* 12, 47. *med.* Haec oliva recipit quamcumque volueris condituram. ℙ Item in tutum reduco, eripio, libero. *Virg. A.* 6, 110. Illum ego per flammas, et mille sequentia tela Eripui his humeris, medioque ex hoste recepi. ℙ ℙ Item refugium praesto; ut *recipere servum*, abscondendi causa refugium ei praebere apud se. *Ulp. Dig.* 11, 3, 1. Et est proprie recipere, abscondendi causa refugium servo praestare vel in suo agro, vel in alieno loco, aedificiove. V. RECEPTOR. ℙ Item excipio, reservo: quod fit, cum quis venditis ceteris, sibi quippiam reservat. *Pl. Trin.* 1, 2, 157. Posticulum hoc recepit, cum aedes vendidit; et *Cato* ap. *Gell.* 17, 6. et *Non.* 1, 267. Mulier magnam dotem attulit: tum magnam pecuniam recipit, quam in viri potestatem non committit. V. RECEPTICIUS. *L. Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 55. *f.* Dicet, te, cum aedes venderes, ne in rutis quidem et caesis solium tibi paternum recepisse. *Cic. Top.* 26. *f.* Ut cum aedes fundumve vendiderint, rutis caesis receptis, concedant tamen aliquid, etc. *Cato R. R.* 149. Bobus domitis binis, canterio uni, cum emptor pascet, domino pascere recipitur: oleris, asparagis, lignis, aqua, itinere, actu, domini usioni recipitur. *Paulus* ap. *Labeon. Dig.* 19, 1, 53. Si cui in ea insula, quam vendidisti, gratis habitationem dederis, et sic receperis: Habitatoribus, aut in quam quisque diem conductum habet; parum caveris: nominatim enim de his recipi oportuit. [*Hanc significationem egregie illustrat *Gronov.* ad *Sen. Consol. ad Marc.* 10.] ℙ Item suscipio. *Cic. Rosc. Am.* 1. Quae me igitur res impulit, ut causam Sex. Roscii reciperem? *Id. Div. Verr.* 8. Ego in hoc judicio mihi Siculorum causam receptam, populi R. susceptam esse arbitror. Ubi *Ascon.* Suscipitur totum, recipitur pars: suscipitur quod principale est, recipitur quod hinc pendet: suscipitur solum aliquid propter se, recipitur etiam propter aliud. [*Differt tamen recipere a suscipere hactenus, ut *recipere causam* dicatur is, cui ea ab alio delata sit, *suscipere* qui eam suapte sponte agere instituerit. V. *B. Crus. cl. Suet.* p. 662. ubi multa etiam alius, quam forensis usus exempla hanc differentiam probe confirmant.] ℙ Saepe est polliceor, promitto. Est autem quiddam amplius, quam *polliceor*, quia significat rei eventum et periculum in se suscipere. *Cic. Phil.* 5, 18. *f.* Promitto, recipio, spondeo, C. Caesarem talem semper fore civem, qualis hodie sit. *Id. Att.* 13, 1. De aestate polliceris, vel potius recipis. *Id. Fam.* 6, 12. *med.* Pansa mihi non solum confirmavit, verum etiam recepit, se, etc. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 21. Omnia ei petenti recepi, et ultro pollicitus sum. *Id. ib.* 7. Omnia me reipublicae praestitisse, quae et tua exhortatione excepi, et mea affirmatione tibi recepi. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Quid sibi is de me recepisset, in memoriam redegit. *Liv.* 40, 35. *med.* Si neque de fide barbarorum quidquam recipere, aut affirmare nobis potes. *Cic. Fam.* 11, 1. *med.* Pro Cassio, et te si quid me velitis recipere, recipiam. *Id. Att.* 5, 17. Mihi diligentissime se, ut annui essemus, defensurum, receperat. *Id. Or.* 2, 24. In quo est illa quidem magna offensio vel negligentiae, susceptis rebus, vel perfidiae, receptis. *Liv.* 33, 13. *f.* Si pax non impetrata ab senatu foret, obsides pecuniamque reddi Philippo, receptum est. ℙ Integra locutio est *ad*, vel *in me recipio*. *Ter. Heaut.* 5, 5, 12. Ad me recipio: faciet. *Solin.* 21. Veri periculum ad me non recipio. *Cic. Fam.* 13, 10. *med.* Separatim promitto, in meque recipio, fore eum tibi et voluptati, et usui; et *ib.* 17. *f.* Spondeo, in meque recipio, eos esse Curii mores, ut, etc. ℙ *Recipere fidem*, fidem dare, promittere, recipere. *Cic. Att.* 2, 22. Sed fidem recepisse sibi et ipsum, et Appium de me: hanc si ille non servaret, ita laturum, ut omnes intelligerent, etc. Sunt qui aliter leg., sed repugnante *Gronov.* ad *Sen. ep.* 54. *f.* ℙ *Recipere in se periculum*, periculum praestare. *Ulp. Dig.* 19, 2, 13. Nisi periculum quoque in se artifex receperit. ℙ *Recipere nomen alicujus*, dicitur praetor, cum ejus accusationem admittit, eumque inter reos numerat. *Cic. Verr.* 2, 2, 38. *f.* Pacilius quidam accedit: ait, si liceret, nomen absentis deferre se velle, iste vero et licere, et fieri solere, et se recepturum; et *ib.* 42. Qui interfuerint, cum nomen absentis reciperetur. *Val. Max.* 3, 7. *n.* 9. Lex Memmia eorum, qui reipublicae causa absessent, recipi nomina vetabat. [**Cf. Boettich. Lex. Tac.* p. 401.] ℙ *Recepso ἀρχαϊκῶς* pro *recepero* habet *Catull.* 44, 19. ℙ *Recipiem* pro *recipiam* V. v. praec. ℙ [*Confund. *recipere* et *accipere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 831. *intpp.* ad *Curt.* p. 153 *a.* et 546 *b. ed. Snakenb.*]

RĔCIPROCĀTIO, onis, f. *παλινδρομία*, retrogressus, ejusdem viae retrograda repetitio, accessus et recessus. *Plin.* 9, 8, 9. Observata aestus reciprocatione. *Id.* 11, 24, 28. de araneorum telis: Longitudo fili a culmine, ac rursus a terra per illud ipsum velox reciprocatio. *Id.* 8, 50, 76. de capris: Solertiam ejus animalis Mucianus visam sibi prodidit in ponte praetenui, duabus obviis e diverso: cum circumactum angustiae non caperent, nec reciprocationem longitudo in exilitate caeca, torrente rapido minaciter subterfluente; alteram decubuisse, atque ita alteram proculcatae supergressam. *Circumactus* est conversio corporis redeundi causa: *reciprocatio* est reditio per eandem viam non converso corpore, sed cessim et in tergum regrediendo. *Gell.* 14, 1. Errantium siderum reciprocatio, *h. e.* regressio ad priorem locum coeli, unde discesserant. *Id.* 20, 1. *med.* Reciprocatio talionum, *h. e.* poena talionis vicissim inflicta. [*Tert. ad Nat.* 1, 19. Animorum reciprocatio, *h. e. μετεμψίχωσις.* F.]

RĔCIPROCĀTUS, a, um, part. a *reciproco*, reciprocando ductus. *Arnob.* 2, 54. Auras accipiunt naribus, et per anhelitum reciprocatas reddunt. *Prud. περὶ στεφ.* 10, 573. Per solis ignes juro, qui nostros dies Reciprocatis administrat circulis.

RĔCIPROCĀTUS, us, m. reciprocatio. Est *August. de Gen. ad litt.* 11, 1. *extr.*

RĔCIPROCĔ, adv. reciprocando. *Varr. R. R.* 3, 17. Posteaquam maritima flumina immisisset in piscinas, quae reciproce fluerent. Plerique alii leg. *reciprocae*, quod improbandum; etenim non piscinae reciproce fluunt, sed flumina maritima alternis aestus reciprocant.

RĔCIPROCĬCORNIS, e, adj. *στρεψίκερως*, cornua habens in se reflexa. *Laberius* ap. *Tert. Pall.* 1. *med.* arietem vocat reciprocicornem, et lanicutem, et testitrahum.

[RĔCIPROCĬTAS, atis, f. idem ac reciprocatio. *Not. Tir.* p. 52. Reciprocus, reciprocitas. *F.*]

RĔCIPROCO, as, a. 1. *ἀντιστρέφω*, *παλινδρομέω*, repeto, in contrariam partem reflecto, remitto, retrogradior. *Sil.* 15, 226. Quas auget *(undas)* veniens refluusque reciprocat aestus. [**Liv.* 28, 6. fretum ipsum Euripi non septies die temporibus statis reciprocat.] *Cic. N. D.* 3, 10. Quid Chalcidico euripo in motu identidem reciprocando putas fieri posse constantius? [*Cf. *Curt.* 9, 9, 20.] *Liv.* 21, 58. Cum jam spiritum includeret ventus, nec reciprocare animam sineret. *Enn.* ap. *Non.* 2, 737. et 4,

402. Rursus prorsus reciprocat fluctus feram, *h. e.* impellit et repellit. *Gell.* 17, 11. In eam fistulam, per quam spiritus reciprocatur, *h. e.* pulmonibus attrahitur, ac remittitur. *Id.* 9, 11. Manu telum reciprocans incedebat, *h. e.* subinde vibrans, ac retrahens. *Liv.* 28, 30. Quinqueremem satis credens, deprehensam rapido in freto, in adversum aestum reciprocari non posse, *h. e.* pro arbitrio regi, et progredi, aut regredi. ℙ Adhibetur etiam absolute pro reverti, redire. *Plin.* 2, 97, 99. Aestus maris accedere, et reciprocare, maxime mirum; et *ib.* 100. Euripus in Euboea septies die ac nocte reciprocans; et *ib.* 17, 14. Cur Veneris stella nunquam longius XLVI. partibus, Mercurius XXIII. a sole abscedant: saepe citra eas ad solem reciprocent. *Id.* 9, 46, 70. Arcens urinantes a reciprocando. ℙ Et passive. *Id.* 4, 13, 27. Aestus semper e Ponto profluens, nunquam reciprocatur, *h. e.* nunquam Pontum versus redit. ℙ Passive usurpatur interdum pro mutua quadam consequentia a se invicem dependere, quod philosophi dicunt converti, vel dici ad convertentiam. *Cic. Div.* 1, 6. Siquidem ista sic reciprocantur, ut et si divinatio sit, Dii sint, et, si Dii sint, sit divinatio. ℙ Veteres usurparunt pro ultro citroque poscere, teste *Festo*, quia procare est petere, quod et *Varr.* confirmat *L. L.* 6, 5. Subjicit *Festus* fragmenta duo ex *Pacuvio*, et *Plauto*, quae et valde corrupta sunt, et utcumque legantur, ad poscendi significationem pertinere non possunt. *Plaut.* verba ita legit *Scal.* ad *Fest.* Quasi tolleno, vel pilum Graecum reciproces plana via, *h. e.* eas, et redeas; attollaris, et deprimaris. Sic *reciprocare serram* ap. *Tert. Cor. Mil.* 3. est impellere, et retrahere, in diversum alternis trahere, quod faciunt qui ligna secant.

RĔCIPRŎCUS, a, um, adj. *ἀντιστροφος, παλινδρομος*, in se rediens: quasi se *recipiens:* vel a *reci*, pro *re*, et *proco*. V. INCITEGA. *Varr. L. L.* 6, 5. Apud Attium: Reciproca tendens nervo equino concita Tela. Reciproca est, cum unde quid profectum, redit eo. Haec *Varro*. Ideo autem *reciproca tela* dixit *Attius*, quia cum aptantur arcui, retrahuntur quantum chorda patitur; dimissa in eam partem redeunt, unde retrahebantur. ℙ Saepe dicitur de mari accedente ad litus, et in se recedente. *Sil.* 3, 59. Luna, immissis per caerula bigis, Fertque refertque fretum: sequiturque reciproca Thetys. *Plin.* 2, 97, 99. Aestus maris paribus intervallis reciproci. *Id.* 9, 57, 83. Reciprocis amnibus siccatum litus. *Id.* 16, 36, 66. Lacus maturius reciprocus, *h. e.* rediens in se, postquam exundavit. [**Tac. A.* 2, 97. aestus maris paribus intervallis reciproci. Adde 1, 70. 5, 4. 16, 36. lacus maturius reciprocus.] ℙ Translate. *Plin.* 2, 44, 44. Concavi vallium sinus scindentes inaequalitate ideo resultantem aera: quae causa etiam voces multis in locis reciprocas facit sine fine, i. e. mutuo resonantes, et respondentes. *Id.* loquens de natura culicem formante, 11, 2, 1. Telum vero perfodiendo tergori, quo spiculavit ingenio! etc. ita reciproca geminavit arte, ut fodiendo acuminatum pariter, sorbendoque fistulosum esset, *h. e.* ut progredi perforando posset, et sanguinem simul ad se trahere. *Hieron. ep.* 5. *n.* 1. Nascentes amicitias foederemus reciprocis epistolis, *h. e.* mutuis. Sic *Auson. ep.* 7. Cujus rei munus reciprocum in me colendo fastidisti. *Gell.* 20, 1. *med.* Reciprocae taliones, *h. e.* quae mutuo infliguntur. *Id.* 15, 18. Pugnandi reciprocae vices, *h. e.* modo hac, modo illa acie cedente, et rursus urgente, instar marini aestus reciprocantis. ℙ *Reciproca argumenta* non nimis absurde quidam appellaverunt, quae Graece *ἀντιστρέφοντα, h. e.* quae referri contra, convertique possunt in eum, a quo dicta sunt. *Gell.* 5, 10., ubi festivum eorum exemplum affert. [*Disputat de hac re *Ernest.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 324. sq.] ℙ *Reciproca pronomina* apud grammaticos sunt *sui, sibi, se*, et *suus, a, um*, quorum vis in ipsas personas transit, de quibus est sermo, vel in res ab ipsis possessas. *Prisc.* 12, 940. ℙ *Versus reciproci* sunt, qui si retro legantur, metrum servant, recurrentes, ut ille ap. *Virg. A.* 1, 12. Musa mihi causas memora, quo numine laeso: et Nereides freta sic verrentes caerula tranant, Flamine confidens ut Notus Icarium. Alia congerit *Diomed.* 3, 515. V. RECURRO.

RĔCISĀMENTUM, i, n. *ἀπόκομμα*, frustum exiguum, et veluti ramentum a re quapiam recisum. *Plin.* 34, 11, 26. de aerugine: Ocissime vero contingit coronariorum recisamentis in acetum additis. [*Auct.* incerti *fragm.* ap. *A. Maium* in *praef.* ad *Cic. de Rep.* p. XL. Ac duo recisamenta totius pyramidis. *F.*]

RĔCĪSĬO, onis, f. *ἀνατομή*, actus recidendi. *Plin.* 21, 4, 11. Omnis rosa recisione atque ustione proficit. *Ulp. Dig.* 28, 5, 35. *med.* Si forte Falcidia interveniens recisionem esset legatorum factura. Alii leg. *rescissionem.*

RĔCĪSUS, a, um, part. a *recīdo: ἀποτετμημένος*, abscissus, decisus. *Hor. Od.* 3, 6, 40. Fustes recisi. *Virg. A.* 12, 208. sceptrum ima de stirpe recisum. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 76. Laurus ima stirpe recisa. *Ov. A. Am.* 3, 574. silva montanis jugis. *Id. Fast.* 3, 377. Ancile ab omni parte recisum. *Id. Met.* 7 676. e silva hastile; et *ib.* 9, 71. caput. *Plin. ep.* 7, 27. *f.* Recisi capilli. *Flor.* 1, 10. Pons recisus. *Hor. Od.* 2, 18, 4. columnas ultima recisas Africa. *Petr. Sat.* 23. Deliaci manu recisi, *h. e.* exsecti, castrati. ℙ Translate. *Cic. Prov. cons.* 12. *f.* Nationes, quae numero hominum ac multitudine ipsa poterant in provincias nostras redundare, ita ab eodem esse partim recisas, partim repressas, ut, etc. *Claud. in Ruf.* 1, 56. vitiis a stirpe recisis. *Stat. Th.* 12, 309. scissis magnum Dea (*Luna*) nubibus orbem Protulit: expavere umbrae, fulgorque recisus Sideribus, *h. e.* deminutus, ademptus. [**Suet. Tib.* 34. mercedibus scenicorum recisis: ubi male alii *rescissis*. V. *Oudend.*] ℙ *Recisus* aliquando est brevis. *Callistrat. Dig.* 47, 21, 2. Possunt ad tempus, ut cujusque aetas patietur, relegari: et si junior, in longius; si senior, recisius. *Vell.* 2, 89. Quae fuerit magnificentia triumphorum ejus, ne in operis quidem justi materia, nedum hujus tam recisi, digne exprimi potest. [**Plin. ep.* 1, 20. quae latius dixerit, postea recisa ac purgata in unum librum coarctasse. ℙ Confund. *recisus* et *revulsus*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 112.]

RĔCĪTĀTĬO, onis, f. *ἀνάγνωσις, ἐπαγγελία*, actus recitandi, pronunciatio, lectio. *Cic. Dom.* 9. Recitatio litterarum. *Id. Cluent.* 51. Crassus ita Brutum ultus est, ut eum recitationis suae poeniteret. *Auct. ad Her.* 2, 10. *f.* Cum haec erunt considerata, statim nostrae legis expositione, recitatione, collaudatione utemur, *h. e.* enumeratione, et allegatione exemplorum, et rerum judicatarum ad rem confirmandam. V. v. sq. ℙ De recitatione poematum, historiarum, orationum. *Plin. ep.* 1, 13. *f.* Possum scribere aliquid, quod non recitem, ne videar, quorum recitationibus affui, non auditor fuisse, sed creditor. *Id. ep.* 3, 15. Videor jam nunc posse rescribere, esse opus pulcrum: si modo mihi non imposuit recitatio tua: legis enim suavissime et peritissime. V. v. sq.

RĔCĪTĀTOR, oris, m. *ἀναγνωστης*, qui recitat. *Cic. Cluent.* 51. Tres et ipse excitavit recitatores cum singulis libellis. ℙ Proprie sic dicebantur, qui in judicio recitabant libellos, testimonia, et alia, quae allegabantur ab actoribus, ut liquet ex cit. *Cic.* loco, quem integrum lege. ℙ *Recitatores* dicti et poetae, aut oratores, qui in coetu amicorum, aut publice scripta sua recitabant. *Plin. ep.* 1, 13. Subinde sibi nunciari jubent, an jam recitator intraverit, an dixerit praefationem, an magna ex parte evolverit librum. V. *eund. ep.* 3, 18., *ep.* 5, 17. et *ep.* 7, 17. et *Auct. dial. de or.* 9., ubi multa de hoc more recitandi habentur: quae, et alia fere omnia huc pertinentia, collegit *Lipsius cent.* 2. *ad Belg. ep.* 48. *Sen. ep.* 95. Recitator historiam ingentem attulit, minutissime scriptam, arctissime plicatam; et magna parte perlecta, desinam, inquit, si vultis. Acclamatur, recita, recita, ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt. *Hor. A. P.* 474. Indoctum, doctumque fugat recitator acerbus.

RĔCĪTĀTUS, a, um, part. a *recito:* pronunciatus, lectus. *Hor. Ep.* 2, 1, 222. Cum loca jam recitata revolvimus irrevocati. *Ov. Pont.* 1, 5, 57. ut recitata probentur Carmina. *Plin.* 7, 52, 53. Aperto testamento recitatus heres.

RĔCĪTO, as, avi, atum, a. 1. *ἀναγινώσκω*, est scripturam, vel orationem, vel aliud ejusmodi clara voce legere, ut alii audiant et intelligant; et proprie dicitur de iis, qui in causis libellos legunt, et testimonia: a *cito*, quod a *cieo*. *Cic. Verr.* 2, 2, 8. Quid ego nunc hic Sexti Pompeji Chlori testimonium recitem? *Id. Fam.* 10, 12. Cave, putes, ullas litteras unquam graviores, quam tuas, in senatu esse recitatas. *Id. Dom.* 32. Patrem tuum L. Philippus censor avunculum suum praeteriit in recitando senatu. *Id. Verr.* 2, 3, 10. *med.* Da quaeso, scribae: recitet ex codice. *Id. Cluent.* 48. *med.* Quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatii patris. *Id. Caecin.* 19. Testamento si recitatus heres esset pupillus. *Id. Planc.* 30. *f.* Recitetur oratio, quae propter rei magnitudinem dicta de scripto est; et *Quint.* 29. Postea recitavi edictum, quod aperte dominum de praedio detrudi vetat. *Suet. Aug.* 84. Ne periculum memoriae adiret, aut in ediscendo tempus absumeret, instituit recitare omnia. [**Liv.* 28, 30. censores senatum recitaverunt: scil. ex tabulis, in quibus senatum a se lectum scripserant: et 33, 11. ex scripto recitare.] ℙ Dicitur etiam de his, qui memoriter pronunciant. *Cels.* 3, 18. *med.* de phreneticis: Quin etiam recitare, si qua meminerunt, cogendi sunt. *Quint. decl.* 6, 8. de muliere caeca: At ista legem recitat, et in cadaver filii perorat. *Mart.* 9, 84. spectant, qui recitare solent, *h. e.* histriones. ℙ Mos fuit poetis quoque, et aliis postea scriptoribus, privatim in amicorum domibus lucubrationes suas legere, antequam ederentur, ut judicium atque censura de iis fieret, vel ostentandi ingenii gratia, qua de re V. RECITATOR. *Plin. ep.* 6, 15. *f.* Tam solticite recitaturis providendum est, non solum ut sint ipsi sani, verum etiam ut sanos adhibeant. *Hor. Sat.* 1, 4, 73. Nec recitem quidquam, nisi amicis, idque coactus, Non ubivis, coramve quibuslibet, in medio qui Scripta foro recitent, sunt multi, quique lavantes. *Ov. Trist.* 4, 10, 45. Saepe suos solitus recitare Propertius ignes. *Juven.* 3, 8. mille pericula saevae Urbis, et Augusto recitantes mense poetas. ℙ Significat etiam iterum ciere, revocare. *Pelag. Vet.* 9. *med.* Item ad pilos recitandos.

RECLĀMĀTĬO, onis, f. *ἀναβόησις*, repetitus clamor. *Cic. Phil.* 4, 2. Praeclara et luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobastis. *Id. ib.* 1. dixerat: Nunc multo sum erectior, quod vos quoque illum hostem tanto consensu, tantoque clamore approbavistis. ℙ Item clamor qui adversandi, aut improbandi gratia editur. *Appul. Apol.* Auditisne reclamationem omnium, qui adsunt? auditisne mendacii vestri damnationem?

RECLĀMĬTO, as, n. 1. frequent. a *reclamo. Cic. Rosc. Am.* 22. *f.* Reclamitat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.

RECLĀMO, as, avi, atum, a. 1. *ἀντιβοάω, ἀντιλέγω*, contra clamo, clamore adversor, repugno. *Cic. Or.* 3, 50. *f.* In his si paulum modo offensum est, theatra tota reclamant. *Id. Phil.* 5, 8. Cum ejus promissis legiones fortissimae reclamassent. *Id. Fam.* 1, 2. Ejus orationi vehementer ab omnibus reclamatum est. *Lucr.* 1, 616. Cui quoniam ratio reclamat vera, negatque Credere posse animum, etc. *Plin. ep.* 3, 9. Cum mihi quidam e judicibus ipsis pro reo gratiosissimo reclamarent. [**Suet. Aug.* 37. et *Vit.* 15. cunctis reclamantibus, i. e. clamore obstrepentibus.] *Cic. Balb.* 5. Una voce omnes, ne is juraret, reclamasse. *Just.* 24, 2. *extr.* Reclamante Ptolemaeo filio, fraudem subesse, etc. ℙ *Phaedr.* 4, 17. Reclamant omnes, vindicandam injuriam, *h. e.* exclamant: vel iterum clamant, quia *ib.* fustibus propulerant, et primam illam injuriam vindicaverant. Pro exclamare est etiam in illo *Auson. Idyll.* 15, 19. Juturna reclamat: Quo vitam dedit aeternam? ℙ Idem est ac proclamo. *Paul. Dig.* 41, 2, 3. *med.* Si ex possessione servitutis in libertatem reclamaverit, et liberale judicium imploraverit. V. PROCLAMO. ℙ Interdum voco, vel iterum voco. *Val. Fl.* 3, 596. Rursus Hylan, et rursus Hylan per longa reclamat Avia. *Id.* 8, 172. In vacuos dant verba Notos, dominamque reclamant Nomine. ℙ Passive. *Quint.* 12, 1. *med.* Nunc de iis dicendum est, quae mihi quasi conspiratione quadam vulgi reclamari videntur, *h. e.* objici, opponi. ℙ Poetice est resonare. *Virg. G.* 3, 261. et scopulis illisa reclamant Aequora. *Stat. Th.* 3, 120. Fervet iter gemitu, et plangoribus arva reclamant. *Id. Silv.* 4, 5, 20. canenti Mutus ager domino reclamat.

RECLANGENS, entis, part. ab inus. *reclango*, contra aut valde clangens, resonans. *Ammian.* 17, 7. Et quoniam acclivitate collium aedes pleraeque vehebantur, aliae super alias concidebant, reclangentibus cunctis sonitu ruinarum immenso.

[RECLĪNĀTŌRĬUM, ii, n. *ἀναклιτον*, fulcrum dorsi, seu capitis in lectis, et sellis seu cathedris. *Isid. Or.* 19, 26. Fulcra sunt ornamenta lectorum, dicta, quod in iis fulcimur, id est sustinemur, vel quod toros fulciant, sive caput: quae reclinatoria vulgus appellat. *F.*]

RECLĪNĀTUS, a, um, part. a *reclino: ἀναклιθεὶς*, retro inclinatus, jacens cubito innixus, recumbens, reclinis. *Caes. B. G.* 6, 26. de alcibus: His sunt arbores pro cubilibus: ad eas se applicant, atque ita paululum modo reclinatae quietem capiunt. *Sen. ep.* 36. *med.* Ut pro vallo vigilet, et ne pilo quidem incumbat: quia solet obrepere interim somnus in aliquod adminiculum reclinatis. *Hor. Od.* 2, 3, 6. Seu te in remoto gramine per dies Festos reclinatum bearis Interiore nota falerni. *Petr. fragm. Trag. Burm.* 39. Reclinatus in cubitum.

RECLĪNIS, e, adj. idem quod reclinatus, innixus, incumbens. [*V. *intpp.* ad *Sil.* 5, 470.] *Ov. Met.* 10, 558. Inque sinu juvenis posita cervice reclinis. Alii leg. *recumbens*, alii *renidens*. [**Gierig.*, q. v., habet *reclivis.*] *Mart.* 9, 92. Sic in gramine floreo reclinis. *Val. Fl.* 4, 535. Reclinis stratis. *Sen. Phoen.* 499. hastae. *Id. Hipp.* 385. sedis auratae toro. *Stat. Silv.* 4, 3, 69. Vulturnus pontis Caesarei reclinis arcu: pro *arcui*. *Tac. A.* 13, 16. Ille ut erat reclinis, et nescio similis; et *ib.* 14, 5. Aceronia super pedes cubitantis reclinis. V. RECLIVIS. *Sen. Herc. Oet.* 1643. Aeger reclini pectore immugit leo. ℙ Differunt *acclinis*, et *reclinis*, si vim vocum spectes: ille est in anteriorem partem flexus et innitens: hic in tergum, vel in latus reflexus. ℙ [*Saepe confund. a librariis *reclinis* et *reclivis*. V. *Drakenb.* ad *Sil.* 5, 470.]

RECLĪNO, as, avi, atum, a. 1. *ἀναклίνω*, reflecto, recurvo. *Caes. B. G.* 6, 26. *extr.* Huc cum se ex consuetudine reclinaverint, infirmas arbores pondere affligunt, atque una ipsae concidunt. *Virg. A.* 12, 130. Defigunt tellure hastas, et scuta reclinant. *Cic.* in *Arat.* 417. At Cepheus caput, atque humeros, palmasque reclinat. *Plin.* 29, 3, 11. Candido ovorum in oculis et pili reclinantur. *Sen. Cons.* ad *Mart.* 2. Octavia Marcellum amisit, cui et avunculus et socer incumbere coeperat, in quem onus imperii reclinare. *Hor. Ep.* 17, 24. Nullum a labore me reclinat otium, *h. e.* levat, et reclinare me sinit. ℙ Item verto, inverto. *Stat. Th.* 9, 369. Scrutaturque manu galeas, et prona reclinat Corpora.

RECLĪNUS, a, um, adj. reclinis. *Vopisc. Firm.*

4. Incudem superpositum pectori, constanter aliis tundentibus, pertulit, cum ipse reclinus, ac resupinus, et curvatus in manus penderet potius, quam jaceret. Alii leg. *reclivus*, sed minus recte. **Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 13. Reclinam comam. *B. A.* [**Drak.* ad *Sil.* 5, 470. ex Grammaticis inter composita ex *clivus* et *clino* hanc notat differentiam, ut hoc de homine, illud de loco dicatur. V. in RECLIVIS.]

RECLĪVIS, e, adj. ἀνάκλιτος. *Pall.* 1, 6. *f.* Frumenta omnia maxime laetantur patenti campo, et soluto, et ad solem reclivi. *Id.* 7, 2. Vehiculi quadrata superficies tabulis munitur, quae forinsecus reclives, in summo reddant spatia largiora. Alii utroque loco *reclinis* leg., sed minus apte, quia *reclivis* de locis, *reclinis* de animantibus proprie dicitur: quod discrimen etiam inter *acclivis* et *acclinis* statuimus. Quare minus recte ii quoque faciunt, qui in locis *Mart.* et *Tac.*, quae in RECLINIS allata sunt, *reclivis* reponunt.

RECLŪDO, is, usi, usum, a. 3. ἀνοίγω, quod clausum erat, aperio, resero: a *re* et *claudo*. *Pl. Most.* 4, 2, 27. Pergam pultare ostium: heus, reclude: heus Tranio, etiam aperis? *Id. Rud.* 2, 3, 82. Heus, ecquis in villa est? ecquis hoc recludit? ecquis prodit? *Id. Capt.* 4, 4, 10. Cellas refregit omnes, reclusitque armarium. *Ov. Met.* 8, 41. aeratas hosti recludere portas. *Virg. A.* 8, 243. Non secus ac si qua penitus vi terra dehiscens Infernas reseret sedes, et regna recludat, *h. e.* pandat, ostendatque; et *ib.* 10, 601. latebras animae, pectus mucrone recludit. *Ov. Met.* 7, 285. stricto Medea recludit Ense senis jugulum. *Virg. A.* 1, 362. Auxiliumque viae, veteres tellure recludit Thesauros, *h. e.* aperit, et promit; et *ib.* 4, 646. ensemque recludit, *h. e.* vagina eripit. *Id. G.* 2, 423. tellus cum dente recluditur unco, *h. e.* aratur, aut foditur. *Tac. A.* 2, 25. Recludere humum. ℙ Translate. *Vet. Poeta* ap. *Cic. N. D.* 3, 26. Quibus ego iram omnem recludam, atque illi perniciem dabo. *Hor. Od.* 3, 2, 21. Virtus, recludens immeritis mori Coelum, etc. *Id. ib.* 1, 24, 17. Mercurius non lenis precibus fata recludere, *h. e.* resolvere, atque aperire viam, qua vitae reddamur. *Id. Ep.* 1, 5, 16. Quid non ebrietas designat? operta recludit; et *Virg. G.* 2, 174. tibi res antiquae laudis et artis Ingredior, sanctos ausus recludere fontes. *Tac. H.* 2, 77. *f.* Aperiet et recludet contecta et tumescentia victricium partium vulnera bellum ipsum. *Id. A.* 6, 6. Si recludantur tyrannorum mentes, posse aspici laniatus et ictus. [*Adde *ib.* 16, 32. Avaritiam ac libidinem occultans; quae postquam pecunia reclusa sunt cet.] *Plin. ep.* 6, 31. Quid jucundius, quam principis justitiam, gravitatem, comitatem, in secessu quoque, ubi maxime recluduntur, inspicere? ℙ Adhibetur etiam pro claudere, vel seorsum claudere, καταχλείω. *Stat. Silv.* 3, 4, 98. Sic ait, et speculum reclusit, imagine rapta. *Just.* 26, 1. *med.* Omnibus rebus exspoliatae in carcerem recluduntur. *Id.* 1, 9. *med.* Nec se ipsam scire, ait, nec ex alia posse cognoscere, quia singulae separatim recludantur. *Pall.* 4, 10. *f.* Ficus recentes in novo vase fictili, et a se separatas recludunt. *Tert. Idol.* 17. *extr.* Neminem vinciat, neminem recludat, aut torqueat, *h. e.* in carcere claudat. V. v. sq. ℙ [*Confund. *recludere* et *revellere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 154.]

RECLŪSUS, a, um, part. a *recludo*: ἀνεῳγθείς, reseratus, apertus. *Hor. Ep.* 2, 1, 103. reclusa Mane domo vigilare, clienti promere jura. *Petr. Sat.* 16. Reclusaeque subito fores admiserunt intrantem. *Ov. Met.* 14, 776. arcis via reclusa. *Id. Her.* 8, 17. Stabulis reclusis armenta rapere. *Val. Fl.* 4, 231. reclusaque janua leti. *Quint.* 7, 2. *med.* Furtum in loco clauso, vel recluso; frequenti, vel solo. *Colum.* 6, 38. Suppuratio ferro reclusa linamentis curatur. *Stat. Silv.* 2, 4, 32. de psittaco: quo, Melior dilecte, recluso, Nunquam solus eras, *h. e.* aperta cavea emisso. *Virg. A.* 4, 63. pecudumque reclusis Pectoribus inhians, spirantia consulit exta; et *ib.* 9, 423. simul ense recluso Ibat in Euryalum. ℙ Aliquando est clausus. [*Rarius ita occurrit. V. *Ruhnk.* ad *Jul. Ruf.* 1. p. 225. *ed. Fr.* coll. *Duk.* ad *Flor.* 4, 12, 64. Cf. *Justin.* 1, 9, 16.] *Ammian.* 16, 10. Constantius, tanquam recluso Jani templo, stratisque hostibus cunctis, Romam visere gestiebat. *Justin. Instit. tit.* 3, 2. *f.* Cum satis absurdum erat, quod cognatis a praetore apertum est, hoc agnatis esse reclusum. V. RECLUDO.

RĒCOCTUS, a, um, part. a *recoquo*: ἀναεφθείς, δίεφθος, iterum aut valde coctus. *Sen. ep.* 71. *med.* Lana quosdam colores semel ducit, quosdam, nisi saepius macerata et recocta, non perbibit. *Mart.* 11, 52. Velabrensi massa recocta foco, *h. e.* caseus, igni primum, deinde fumo coctus, quem Romae in Velabro cunctis praeferendum *Plin.* 11, 42, 97. laudat. *Flor.* 3, 20. E ferro ergastulorum recocto gladios ac tela fecerunt. *Stat. Silv.* 4, 9, 38. Vel passum psythiis suis recoctum, *h. e.* valde coctum sole in vite. Fit enim passum ex certo uvarum genere, diutius in vite sole adustarum, ut ait *Plin.* 14, 9, 11. *Virg. A.* 8, 624. leves ocreas electro auroque recocto; et *Plin.* 21, 14, 49. Candidissima fit cera, post insolationem etiamnum recocta. ℙ Translate. *Petr. fr.* ap. *Diomed.* 3, 517. Anus recocta vino, Tremen-

tibus labellis. *Catull.* 54, 5. Fuffecio seni recocto. *Hor. Sat.* 2, 5, 55. plerumque recoctus Scriba ex quinqueviro corvum deludet hiantem. Haec non una ratione explicantur ab interpretibus. *Senem recoctum* alii callidum intelligunt, et vafrum ex longa experientia et usu rerum: alii ebrietati deditum: alii repuerascentem (tanquam a Medea Aesonem renovatum, de qua *Val. Fl.* 6, 444. recoquit fessos aetate parentes) atque adeo juvenilibus amoribus deditum: alii denique firma valetudine, et, ut ait *Virg. A.* 6, 304. cruda viridique senectute. *Scriba recoctus* ab aliis uno aliquo ex dictis modis exponitur: ab aliis ex quinqueviro refectus scriba, *h. e.* qui prius quinquevir fuerit, deinde scriba.

RĒCOENO, as, n. 1. rursus coeno. *Macr. Sat.* 2, 13. Illud tamen memorabile, eum, quoad vixit, foris postea non recoenasse. Ita edit. veteres, et *Aldi*: aliae *coenasse*.

RĒCOGĪTĀTIO. V. IRRECOGITATIO.

RĒCOGĪTĀTUS, us, m. cogitatio. *Tert. Anim.* 15. Deus recogitatus cordis in populo praevenit. Adde *Pall.* 6. et *Anim.* 7. *f.*

RĒCOGĪTO, as, avi, a. 1. ἀναλογίζομαι, iterum, atque iterum cogito. *Cic. Q. Fr.* 2, 2. Sic tu mihi videris in Sardinia de forma Minutiana, et nominibus Pompejanis in otio recogitasse. *Pl. Capt. prol.* 51. Homunculi quanti sunt! cum recogito, etc. *Colum. praef.* 1. *med.* Saepe mecum retractans ac recogitans, quam turpi consensu deserta exoleverit disciplina ruris. [*V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 21. p. 132. *b. ed. Fr.*]

RĒCOGNĪTIO, onis, f. ἀναγνώρισις, repetita agnitio, iterata ex intervallo cognitio, recordatio, vel commemoratio. *Cic. Verr.* 2, 4, 50. Qui tandem istius animus est nunc in recognitione scelerum suorum? *Plin.* 11, 30, 36. de formicis: Et quoniam ex diverso convehunt altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. ℙ Item pro inspectione. *Colum.* 11, 1. *med.* Nam frequens recognitio nec impunitatis spem, nec peccandi locum praebet. *Liv.* 42, 19. Quia per recognitionem Postumii magna pars agri Campani, quem privati sine discrimine passim possederant, recuperata in publicum erat. *Suet. Claud.* 16. Recognitio equitum. [**Musterung*: Gr. ἐξέτασις τῶν ἱππέων. *Dio.* 55, 31.]

RĒCOGNĪTUS, a, um, part. a *recognosco*. *Cic. Verr.* 2, 2, 77. *med.* Haec omnia summa cura et diligentia recognita, et collata, et ab hominibus honestissimis obsignata sunt. ℙ Hinc *descriptum et recognitum*, formula est, qua significatur exemplum cum autographo rite collatum. *Cajus Dig.* 10, 2, 15. Si quae sunt cautiones hereditariae, eas judex curare debet, ut apud eum maneant, qui majore ex parte heres sit: ceteris descriptum et recognitum faciat, cautione interposita, ut, cum res exegerit, ipsae exhibeantur. *Inscr.* Vesbini Trajani Aug. liberti ap. *Grut.* 214. Descriptum et recognitum, factum in pronao aedis Martis ex commentario, quem jussit proferri Cuperius Hostilianus per T. Rustium Lysiponum scribam, in quo scriptum erat id, quod infra scriptum, etc. V. RECOGNOSCO. ℙ In exemplis militarium diplomatum fere semper legitur, ut ap. *Grut.* 573, 1. Descriptum et recognitum ex tabula aenea, quae fixa est in ara, vel ad aram gentis Juliae, vel alibi, etc.

RĒCOGNOSCO, is, ovi, gnitum, a. 3. ἀναγινώσκω, rem olim cognitam denuo cognosco, agnosco, iterum intelligo, video, considero. *Cic. Verr.* 1, 5. *extr.* Neque enim mihi videtur haec multitudo, quae ad audiendum convenit, cognoscere ex me causam voluisse; sed ea, quae scit, mecum recognoscere. *Id. Dejot.* 2. Perturbat me, C. Caesar, etiam illud interdum: quod tamen, cum te penitus recognovi, timere desino. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. Verba tua recognosce, et aude negare, servientis adversus regem istas esse preces. *Ov. Fast.* 1, 7. Sacra recognosces annalibus eruta priscis. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 12, 12. Legi tuas litteras, in quibus mirificum tuum erga me amorem recognovi. ℙ Item ad memoriam revoco, reminiscor. *Cic. Verr.* 2, 2, 6. *f.* Cum istius in quaestura fugam et furtum recognosceret. *Id. Cat.* 1, 3. Luce sunt clariora nobis tua consilia omnia: quae etiam mecum licet recognoscas. Meministine, etc.? et *ib.* 4. Recognosce tandem mecum illam superiorem noctem. *Id. Tusc.* 1, 24. Se non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere. *Id. Verr.* 2, 1, 12. Quae qualis fuerit, aut meministis, aut ex eo, quem sui similem produxit, recognoscere potestis. ℙ Item inspicere, videre, recensere. [*Gr. ἐξετάζειν. V. *B. Crus.* ad *Suet. Aug.* 37. et 38.] *Just.* 43, 4. *f.* Massilienses portas claudere, vigilias agere, stationem in muris observare, peregrinos recognoscere. *Colum.* 1, 8. *med.* Ergastuli mancipia recognoscere, ut explorent, an diligenter vincta sint; et *paulo post*: Vestem, manicas pedumque tegmina recognoscat. *Id.* 6, 23. Recognosci grex poterit, numerusque censeri. *Id.* 11, 1. *med.* Recognoscere instrumentum rusticum, et saepius inspicere ferramenta. *Just.* 3, 1. Recogniturus et numerum militum, et in armis industriam singulorum. *Suet. Aug.* 38. Equitum turmas frequenter recognovit; et *Cal.* 27. Custodiarum seriem recognoscens. *Id. Ner.* 61. *f.* In recognoscendis custodiis. ℙ Rursus perlegere

emendandi et retractandi causa. *Cic. Balb.* 5. Nos Cn. Pompeji decretum, judicium, de consilii sententia pronunciatum recognoscemus? *Plin. ep.* 4, 26. Libellos legere et recognoscere. ℙ *Recognovit*: sic olim scriba publicus subscribebat, postquam exemplum cum autographo contulisset. In rescripto Antonini Pii ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 352. Rescripsi. Recogn. Undevincesimus. *Rescripsi* est principis subscriptio: sequitur *Recognovit*, nempe *Undevincesimus*, quod est tabellionis nomen, qui Antonini sententiam ex autographis litteris, ipsius permissu, descriptam se recognovisse testatur. V. RECOGNITUS.

RĒCOGO, is, a. 3. rursus cogo. *Paul. Nol. carm.* 35, 309. Si dubitas cineres in corpora posse recogi, etc.

RĒCOLLECTUS, a, um, part. a *recolligo*, rursus collectus. *Sen. Apocoloc. f.* Cumque recollectos auderet mittere talos, etc. *Just.* 42, 3. Recollecta multitudine, quae amisso rege passim vagabatur; et *ib.* 5. *f.* Captivi ex Crassiano exercitu recollecti. *Id.* 33, 2. Recollecto gladio, ad socios revertitur, *h. e.* recepto, recuperato. Sic *Val. Fl.* 6, 254. Recollecta hasta; et *ib.* 423. Ipse recollectis audax Ariasmenus armis Desilit.

RĒCOLLĪGO, is, egi, ectum, a. 3. ἀναλέγομαι, colligo, vel rursus colligo. *Colum.* 8, 5. Circumire cubilia, ut, quae nata sunt ova, recolligantur, notenturque quae quoque die sint edita. *Lucan.* 1, 157. de fulmine: Dat stragem late, sparsosque recolligit ignes. *Just.* 23, 4. Responso haruspicum admonitus pater, parvulum recolligit, *h. e.* quem ante exposuerat, rursus tollit, et educat. *Plin. ep.* 4, 11. *med.* Cum in illud subterraneum cubiculum demitteretur, haesissetque descendenti stola, vertit se, ac recollegit. *Id. ep.* 9, 13. *f.* Actionem meam, utcumque potui, recollegi: addidi multa. ℙ Translate. *Cic. Att.* 1, 5. *med.* Etiam si cujus animus in te esset offensior, a me recolligi oportere, *h. e.* reconciliari, iterum in amicitiam uniri. *Ov. Met.* 7, 215. Nunc opus est succis, per quos renovata senectus In florem redeat, primosque recolligat annos, *h. e.* recipiat, recuperet. *Id. ib.* 9, 744. Quin animum firmas, teque ipsa recolligis, Iphi: Consiliique inopes, et stultos excutis ignes? *h. e.* sanam mentem resumis, et resipiscis. *Plin.* 28, 9, 33. Lac bibitur ab imbecillitate vires recolligentibus, quos atrophos vocant, *h. e.* reficientibus, recuperantibus. *Id.* 23, 7, 63. Siccae fici recolligenti se a longa valetudine utilissimae; et 20, 5, 17. Aegri se recolligentes.

RĒCOLLŌCO, as, a. 1. rursum colloco. *Coel. Aurel. Acut.* 4, 1. *med.* Tum aeger lecto recollocandus.

RĒCOLO, as, a. 1. iterum colo. *Scrib. Comp.* 268. Oleum recolare per linteum duplex.

RĒCOLO, is, ui, itum, a. 3. rursus colo. *Liv.* 27, 5. Desertam tandem recoli terram, frugiferam ipsis cultoribus, populo R. annonae subsidium. *Id.* 39, 24. Metalla vetera intermissa recoluit, et nova instituit. *Val. Fl.* 7, 68. Recolere agros. ℙ Item rursus habitare, frequentare, revisere. *Phaedr.* 1, 18. Nemo libenter recolit, qui laesit, locum. [**Liv.* 27, 5. desertam recoli tandem terram.] ℙ Translate. *Plin. ep.* 7, 9. *med.* Ut terrae variis mutatisque seminibus, ita ingenia nostra nunc hac, nunc illa meditatione recoluntur. *Tac. H.* 3, 7. Galbae imagines, discordia temporum subversas, in omnibus municipiis recoli jussit; et *ib.* 1, 77. Recens ab exsilio reversos nobiles adolescentulos, avitis ac paternis sacerdotiis in solatium recoluit, *h. e.* rursus honoravit. ℙ Est etiam resumere, renovare, instaurare, rursus exercere. *Pl. Merc.* 3, 2, 3. Certum est: antiqua recolam, et servibo mihi; et *Val. Fl.* 2, 395. ecquando natorum tempora, gentem Qui recolant, qui sceptra gerant? *Tac. A.* 3, 72. Lepidus, quamquam pecuniae modicus, avitum decus recoluit. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 5, 68. Recolere dignitatem suam. *Id. Or.* 1, 1. Ad eas artes, quibus a pueris dediti fuimus, celebrandas, interque nos recolendas. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 261. nostris celebrabitur undis Iste dies, semper dapibus recoletur opimis. ℙ Item meditari, reputare, memoria repetere, ἀναλογίζεσθαι. *Pl. Trin.* 2, 1, 24. Haec ego cum ago cum meo animo, et recolo, ubi qui eget, quam pretii sit parvi, apage te, amor: non places. *Cic. Phil.* 13, 20. Quae si tecum ipse recolis, aequiore animo moriere. [*V. plura ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. v.] *Virg. A.* 6, 680. Inclusas animas, superumque ad lumen ituras Lustrabat studio recolens. *Ov. Her.* 5, 113. Hoc tua (nam recolo) quondam germana canebat.

RĒCOMMĪNISCOR, eris, mentus sum, dep. 3. rursus comminiscor, rursus excogito, cogitando invenio. *Pl. Trin.* 4, 2, 70. Litteris recommininiscar. C est principium nominis, *h. e.* sectando litterarum vestigia, ipsum nomen inveniam.

RĒCOMPINGO, is, a. 3. rursus compingo, unio. *Tert. Resurr. carn.* 30. Recolligi, et recompingi os ad os.

RĒCOMPŌNO, is, sui, situm, a. 3. rursus compono. *Ulp. Dig.* 34, 2, 26. *f.* Si in hoc sint soluti, ut recomponantur. *Veg. Vet.* 2, 47. Fracturam recompones, et fasciis colligabis.

RĒCOMPŌSĪTUS, a, um, part. a *recompono*: ἀνα-

ούνθετος, rursus compositus. *Ov. Am.* 1, 7, 68. Pone recompositas in statione comas.

RĔCONCILĬĀTĬO, onis, f. καταλλαγή, actus reconciliandi. *Cic. Cat.* 3, 10. Reconciliatio concordiae. *Id. Har. resp.* 24. *med.* Significat se illi amicissimum esse, et reconciliationem esse gratiae factam. *Id. ad Quir.* 5. *f.* Cum provinciarum pactiones, reconciliationes gratiarum sanguine meo sancirentur. *Balb. et Opp.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Ut agat de reconciliatione gratiae suae, et Pompeji; *Suet. Caes.* 73. De reconciliatione agere per amicos; et *Aug.* 17. Antonii societatem reconciliationibus variis male focillatam abrupit tandem. *Id. Ner.* 34. Reconciliationem simulare. *Just.* 16, 1. Inchoata inter fratres reconciliatio.

RĔCONCĬLĬĀTOR, oris, m. καταλλακτής, pacificator. *Liv.* 35, 45. Phaneas reconciliatore pacis, et disceptatore de iis, quae in controversia cum populo R. essent, utendum potius Antiocho censebat, quam duce belli.

RĔCONCĬLĬĀTUS, a, um, part. a *reconcilio: καταλλαχθείς. Cic. Fam.* 5, 2. Quod scribis de reconciliata nostra gratia, non intelligo, cur reconciliatam esse dicas, quae nunquam imminuta est. *Id. ib.* 1, 2. Videbatur reconciliata nobis voluntas senatus esse. *Nep. Thras.* 3. Reconciliata pax. *Curt.* 6, 10. *med.* Dexteram tuam amplexus, reconciliati pignus animi. *Suet. Aug.* 62. Reconciliatus Antonio post primam discordiam. ℙ Item recreatus, refectus. *Varr. R. R.* 3, 16. *f.* Ut reconciliatae *(apes)* ad suum quaeque opus et domicilium redeant.

RĔCONCĬLĬO, as, avi, atum, a. 1. καταλλάττω, συνοικειόω, in gratiam restituo, in concordiam reduco, pacem aut amicitiam rursus concilio et jungo. *Cic. Prov. cons.* 9. Quibus eum omnibus eadem respublica reconciliavit, quae alienarat; et *ib. f.* Hic me meus in rempublicam animus pristinus ac perennis cum C. Caesare reducit, reconciliat, restituit in gratiam. *Id. Att.* 6, 7. Animum patris sui sorori tuae reconciliavit. *Id. ib.* 1, 11. Ut agerem cum Luccejo de vestra vetere gratia reconcilianda. *Id. Dom.* 50. Inimici in gratiam reconciliabantur. *Plin. ep.* 6, 5. Reconciliare aliquos et componere. *Liv.* 42, 46. Reconciliare pacem. *Id.* 8, 36. militum animos imperatori. *Plin.* 11, 17, 18. Reconciliantur apes lacte, vel aqua mulsa. *Nep. Milt.* 7. Parum insulam, opibus elatam, cum oratione reconciliare non posset, *h. e.* impellere, ut ad officium rediret; et *Cic. Verr.* 1, 1. Adduxi enim hominem, in quo reconciliare existimationem judiciorum amissam, redire in gratiam cum populo R. possetis. *Hieron. in Isaj.* 8, 26, 5. Reconciliantes mundum Deo. ℙ Pro reducere. *Pl. Capt. prol.* 32. Nihil pretio parsit, filio dum parceret: reconciliare ut facilius posset domum, etc.; et 1, 2, 64. Nam illum confido domum in his diebus me reconciliassere, *h. e.* reducturum esse. *Id.* dixerat *ib.* 28. Sed si ullo pacto ille huc conciliari potest. Sic *ib.* 3, 4, 43. Ego me liberum confido fore, si hujus huc reconciliasso in libertatem filium: pro *reconciliavero*, reduxero.

RĔCONCĬNNĀTUS. V. PRAECONCINNATUS.

RĔCONCINNO, as, a. 1. ἀναοικοδομέω, denuo compono, instauro, reparo, exspolio. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. Tribus locis aedifico, reliqua reconcinno. *Caes. B. C.* 2, 15. Diuturni laboris detrimentum solertia et virtute militum brevi reconcinnatur. *Pl Men.* 2, 3, 72. Pallam illam ad phrygionem ut deferas, ut reconcinnetur; et 3, 3, 3. Huic ut addas auri pondo unciam, jubeasque spinther novum reconcinnarier.

RĔCONCLŪDO, is, a. 3. idem quod concludo. *Tert. adv. Prax.* 16. *med.* Quem isti in Pilati tribunal imponunt, et in monumento Joseph reconcludunt.

RĔCONDĪTUS, a, um, part. a *recondo: ἀπόθετος, κρύφιος*, repositus, sepositus, clausus. *Cic. Verr.* 2, 4, 10. Quod celari opus erat, habebant sepositum ac reconditum; et *ib.* 20. Statuerunt, se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditati apertissimum promptissimumque esset. *Id. Or.* 1, 35. Multae magnificaeque res constructae ac reconditae. *Quint.* 10, 3. Opes aerario reconditae, unde ad subitos casus proferantur. *Hor. Od.* 3, 28, 2. prome reconditum, Lyde strenua, Caecubum. *Ov. Met.* 1, 583. Inachus unus abest, imoque reconditus antro Fletibus auget aquas; et *ib.* 4, 339. fruticumque recondita silva Delituit. *Catull.* 34, 9. de Diana: Montium domina ut fores, Silvarumque virentium Saltuumque reconditorum; et *Cic. Verr.* 2, 3, 89. Locus intra oceanum jam nullus est, neque tam longinquus, neque tam reconditus, quo, etc. ℙ Translate est occultus, abstrusus, tectus, abditus. *Cic. N. D.* 3, 16. Qui interiores scrutantur et reconditas litteras. *Id. Brut.* 11. *f.* Exercitationem mentis a reconditis abstrusisque rebus ad causas forenses popularesque traducere. *Plin. ep.* 5, 8. *med.* Narrat sane illa, narrat haec, sed aliter. Huic pleraque humilia et sordida, et ex medio petita: illi omnia recondita, splendida, excelsa conveniunt. *Cic. Fam.* 11, 21. *f.* Si quid erit occultius, et, ut scribis, reconditum, meorum aliquem mittam, quo fidelius ad te litterae perferantur. *Id. Agr.* 2, 16. Quid Aegyptus? ut occulte latet! ut reconditа est! ut furtim tota decemviris traditur! *Id. Acad.* 4, 4. A me ea, quae in promptu erant, dicta sunt: a Lucullo autem reconditiora desidero. *Id. Quint.* 18. *f.* Vixit semper inculte atque horride: natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est. *Augustus* ap. *Suet.* 86. Reconditorum verborum foetores, *h. e.* inusitatorum, obsoletorum. ℙ *In recondito habere*, clausum in arca habere. *Plin.* 33, 1, 6. Unum annulum in minimo digito habuisse, pretiosioris in recondito supellectilis ostentatio est.

RĔCONDO, is, didi, ditum, a. 3. ἀποτίθεμαι, ἀποκρύπτω, rursus condo, repono, sepono, tego, abscondo, abdo. *Cic. Inv.* 2, 4. *med.* Gladium cruentatum in vaginam recondidit. *Id. fragm.* ap. *Colum. praef.* 12. *in.* Necessarium fuit alterutrum foris et sub dio esse, qui labore et industria *(victum)* compararet; intus, qui tectis reconderet atque custodiret. *Colum.* 12, 51. Oleum eliquato, novisque vasis recondito; et *ib.* 16. Foliis vitigineis uvas contegunt, et ita in amphoras recondunt. *Id.* 2, 21. *f.* Frumenta in annos recondere. *Virg. A.* 2, 747. Ascanium, Anchisenque patrem, Teucrosque Penates Commendo sociis, et curva valle recondo. *Ov. Met.* 1, 139. Quasque recondiderat *(humus)*, Stygiisque admoverat umbris, Effodiuntur opes; et *ib.* 11, 649. de Somno: et rursus molli languore solutus Deposuitque caput, stratoque recondidit alto; et *ib.* 12, 482. Cominus aggreditur, laterique recondere duro Luctatur gladium: gladio loca pervia non sunt, *h. e.* infigere, immergere. Sic *Virg. A.* 10, 387. ensem tumido in pulmone recondit. *Flor.* 1, 13. Sacra in doliis defossa terrae recondere. *Ov. Met.* 4, 146. Ad nomen Thisbes oculos jam morte gravatos Pyramus erexit, visaque recondidit illa; et 12, 15. Nidus erat volucrum bis quattuor arbore summa, Quas simul, et matrem circum sua damna volantem, Corripuit serpens, avidaque recondidit alvo. ℙ Translate. *Virg. A.* 5, 302. Multi praeterea, quos fama obscura recondit. *Cic. Acad.* 4, 10. Mens alia visa sic arripit, ut his statim utatur: aliqua sic recondit: e quibus memoria oritur. *Sen. ep.* 8. In hoc me recondidi, et fores clausi, ut prodesse pluribus possim. *Quint.* 10, 3. Demosthenes se in locum, ex quo nihil prospici posset, recondebat. *Sen. Herc. Oet.* 476. Quidquid arcani apparo, penitus recondas, et fide tacita premas, *h. e.* silentio tegas. *Tac. A.* 1, 7. *extr.* Verba, vultus *(procerum)* in crimen detorquens, recondebat, *h. e.* alta mente reponebat, suo tempore ulturus. Sic *ib.* 69. *extr.* Odia in longum jaciens, quae reconderet, auctaque promeret. [*Adde *ib.* 4, 57. Rhodi secreto vitare coetus, recondere voluptates insuerat, i. e. occulte iis indulgere.] ℙ Condere sepulturae gratia. *Plin.* 7, 53, 54. Cum Lepidus mortuus, flammae vi e rogo ejectus, recondi propter ardorem non potuisset, juxta sarmentis aliis nudus crematus est. ℙ Rursus condere, *h. e.* reaedificare. V. in RECONDUCTUS. ℙ Aliquando contraria significatione est promere, effundere. *Prop.* 2, 23, 50. Cum subito Triton ore recondit aquas. Sic duplicem habent et contrariam vim *recludo, retego, retexo.* Alii tamen ita interpretantur, ut Tritonis statua affabre facta modo promeret, modo vero reconderet, seu absorberet aquas in aliquo Urbis fonte. ℙ [*Confund. *recondere* et *retundere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 161.]

RĔCONDŪCO, is, xi, a. 3. rursus conduco. *Ulp. Dig.* 19, 2, 13. *f.* Qui impleto tempore conductionis, remansit in conductione, non solum reconduxisse videbitur, sed, etc. *Quint. decl.* 12, 18. *f.* Classis nostra vecturam facit, et vicinarum civitatum copias reconducit, *h. e.* vehendas conducit.

RĔCONDUCTUS, a, um, part. a *reconduco:* rursus conductus. *Plin.* 29, 1, 8. Notum est, ab eodem Charmide *(medico)* unum aegrum ex provincialibus HS. ducentis reconductum. ℙ In illo *Festi:* Reconductae fecerit; et condere urbem, facere, aedificare, ut Cincius testatur in libro de verbis priscis: *Scal.* legit *reconduit, refecerit:* alii *reconderit, refecerit:* ut sit *recondere* rursus condere, et *reconduit* sic dicatur, ut *creduit.*

RĔCONFLO, as, a. 1. denuo conflo, ἀναχωνεύω. Translate. *Lucr.* 4, 923. Quippe ubi nulla latens animai pars remaneret In membris, cinere ut multa latet obrutus ignis, Unde reconflari sensus per membra repente Possit, ut ex igni caeco consurgere flamma, *h. e.* quasi conflando redaccendi, et reviviscere.

RĔCONSIGNO, as, a. 1. rursus signo, noto. *Tert. Res. carn.* 52. *f.* Ideo et reconsignat imprimens.

[RĔCONSTRŬO, is, a. 3. iterum construo. *Cassiod. Var.* 2, 39. *med.* Quapropter antiqua illac aedificiorum soliditas innovetur, ut sive in thermis, sive in cuniculis fuerit aliquid reparandum, te debeat imminente reconstrui. *F.*]

RĔCONSUESCO, is, evi, n. 3. in contrarium consuesco. Perperam *reconsuevit* legitur a quibusdam in illo *Tert. Cult. fem.* 9. Gloria autem exaltare, non humiliare consuevit.

RĔCOQUO, is, coxi, coctum, a. 3. ἀνεψάω, rursus coquo. *Cic. Sen.* 23. de Medea: Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, neque tanquam Peliam recoxerit. *Val. Fl.* 6, 444. de eadem: recoquit fessos aetate parentes. *Virg. A.* 7, 636. recoquunt patrios fornacibus enses. *Plin.* 16, 6, 8. Carbo quercus in aerariorum tantum officinis compendio, quoniam desinente flatu protinus emoriens, saepius recoquitur. ℙ Translate. *Quint.* 12, 6. *f.* M. Tullius in Asiam navigavit, seque Apollonio Moloni Rhodi rursus formandum ac velut recoquendum dedit.

RĔCORDĀBĬLIS, e, adj. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 3, 14. Memoria multitudine recordabilium distenditur. Adde *August. Mus.* 6, 6. in V. PROGRESSOR.

RĔCORDĀTĬO, onis, f. ἀνάμνησις, revocatio in memoriam, reminiscentia, memoria. *Cic. Or.* 1, 35. Qui patris clarissimi recordatione et memoria fletum populo moveret. *Id. Brut.* 2. *f.* Quorum memoria et recordatio jucunda sane fuit, cum in eam nuper incidissemus; et *Prov. cons.* 18. *med.* Ultimi temporis recordatio, et proximi memoria. *Id. Or.* 1, 2. Repetenda est mihi veteris cujusdam memoriae non satis explicata recordatio. *Id. Har. resp.* 1. Concidit in curiae paene limine, recordatione, credo, Gabinii sui, desiderioque Pisonis. *Id. Att.* 12, 18. Recordationes fugio, quae quasi morsu quodam dolorem efficiunt. *Id. Fam.* 5, 13. *med.* Dare alicui jucundas recordationes conscientiae suae. *Id. Att.* 6, 1. *f.* Habere recordationem alicujus rei. *Tac. A.* 4, 38. Famam alicujus bonis recordationibus prosequi. *Plin. ep.* 1, 9. Subit recordatio, quot dies quam frigidis rebus absumpsi! *Gell.* 17, 2. Eratque hoc sane quam utile exercitium ad conciliandas nobis, ubi venisset usus, verborum sententiarumque elegantium recordationes.

RĔCORDĀTĪVĂ species verborum ap. *Capell.* 3, 85. est praeteritum plusquam perfectum, ut *commeaveram, laniaveram.*

RĔCORDĀTUS, a, um, part. a *recordor: ἀναμνησθείς*, qui meminit. *Ov. Met.* 13, 705. Inde recordati, Teucros a sanguine Teucri Ducere principium, Creten tenuere. *Tac. A.* 15, 70. Recordatus carmen a se compositum, versus ipsos retulit. Adde *Pl. Most.* 1, 2, 1. in V. sq. ℙ Passive, memoria retentus. *Sidon. ep.* 9, 3. *med.* Animam male sibi consciam, et per horas ad recordata poenalis vitae debita contremiscentem.

RĔCORDĀTUS, us, m. recordatio, memoria. *Tert. Res. carn.* 4. Hanc et visui et contactui, et recordatui tuo ereptam persuadere. Adde *eund. adv. Psych.* 5.

RĔCORDO, as, a. 1. in memoriam revoco, memoriam alicui refrico. *Quadrig.* ap. *Non.* 7, 65. Is ubi Dacium cognovit, et patria (al. *patriae)* eum recordavit.

RĔCORDOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀναμιμνήσκομαι, in memoriam revoco, memini, reminiscor, memoria teneo. *Cic. Sen.* 21. *f.* Pueri ita celeriter res innumerabiles arripiunt, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci et recordari. *Id. Planc.* 28. *f.* Nunquam illos aspicio, quin per hunc me his conservatum esse meminerim, hujusque meriti in me recorder. *Id. Pis.* 6. Cum aliquo dolore flagitiorum suorum recordabitur. *Id. Att.* 4, 17. Navigationem valde timebam, recordans superioris tuae transmissionis. *Id. Or.* 3, 22. Cum omnes gradus aetatis recordor tuae. *Id. Fam.* 2, 16. *f.* Recordor desperationes eorum, qui senes erant adolescente me. *Id. Arch.* 1. Pueritiae memoriam recordari ultimam. *Id. Lig.* 12. Te aliquid de hujus illo quaestorio officio cogitantem, etiam de aliis quibusdam quaestoribus reminiscentem recordari. *Id. Tusc.* 1, 6. *extr.* Tu si meliore memoria es, velim scire, ecquid de te recordere. *Id. Or.* 7. Ergo, qui in illo sermone multum tribuerim Latinis, recordor, longe omnibus unum anteferre Demosthenem. *Id. ad Brut.* 1, 5. Hoc mihi jam ante placuisse, potes ex superioribus meis litteris recordari. *Id. Mur.* 34. *f.* Recordor, quantum hae quaestiones punctorum nobis detraxerint. *Id. Att.* 4, 16. *med.* Non recordor, unde ceciderim, sed unde surrexerim. ℙ Proprie est, rursus in cor revocare, ut ait *Varr. L. L.* 5, 6. *h. e.* in mente agitare, et cogitando repetere, reputare, cogitare, versare: quod certe memoria fit. Quo pertinet non unum ex allatis locis: item sequentia. *Pl. Most.* 1, 2, 1. Recordatus multum et diu cogitavi, etc. *Cic. Fam.* 5, 17. Cum tuam virtutem animique magnitudinem diligentius essem mecum recordatus. *Id. Cluent.* 25. *f.* Si cum animis vestris longo intervallo recordari C. Staleni vitam et naturam volueritis. *Id. Fam.* 15, 21. *extr.* Tu velim tua in me studia et officia multum tecum recordere. *Id. Sull.* 9. Si mihi ne ad ea quidem, quae pro salute omnium gessi, recordanda et cogitanda quidquam relinquitur temporis. *Hor. Ep.* 2, 2, 145. Quocirca mecum loquor haec, tacitusque recordor. ℙ Hac ratione etiam de futuris usurpari potest. *Ov. Her.* 10, 80. non tantum, quae sum passura, recordor, Sed, etc. *Just.* 5, 7. *med.* Sibi quisque ante oculos obsidionem, famem, et superbum victorem proponentes: jam ruinam urbis et incendia, jam omnium captivitatem, et miserrimam servitutem recordantes. ℙ [*Discrimen inter *reminisci, meminisse* et *recordari Doederl.* 1, 166. sqq. ita explicat, ut hoc sit: revocata in memoriam contemplari: *meminisse:* memorem esse: *reminisci:* in memoriam revocare.]

RĔCORPORĀTĬO, onis, f. σωμάτωσις, αὐξησις, corporis seu carnis restitutio. *Tert. Res. carn.* 30.

Recorporatio et readunatio ossium. ℙ Alio sensu *Coel. Aurel. Tard. praef.* 1. *μετασύγκρισις.* V. RECORPORO.

RECORPORĀTIVA Virtus, *μετασυγκριτικὴ δύναμις*, *Coel. Aurel. Acut.* 2, 38. *med.* Recorporativa adjutoria, *ib.* 3, 16. Recorporativae cucurbitae, *Tard.* 2, 1. et *ib.* 7. *med.* V. v. sq.

RĒCORPORO, as, a. 1. corpus restituo. *Tert. Anim.* 33. *med.* Qui laboribus atque servitiis puniendi, in asinos utique et mulos recorporabantur; et *ib.* 35. Recorporari animas adseveravit. *Id. Res. carn.* 7. Figulo licet argillam temperato ignis afflatu in materiam robustiorem recorporare. ℙ Apud medicos est exiguos corporis meatus morbo obstructos aperire, et ad naturalem statum reducere: quo fit corporum mixtio et secretio, et Graece dicitur *μετασυγκρίνειν*. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 4. *f.* Desiccandi virtus et recorporandi.

RECORRECTUS, a, um, part. a *recorrigo*, iterum correctus. *Tert. adv. Marc.* 4, 5. Videamus, ad quam regulam sint recorrecti.

RECORRĪGO, is, exi, ectum, a. 3. *Sen. ep.* 50. *med.* Si modo ante incipimus recorrigere animum nostrum, quam indurescat pravitas ejus. ℙ Translate *Petr. fragm. Trag.* 43. *Burm.* Inter initia malum passum ambulavit, sed recorrexit costas illius prima vindemia: vendidit enim vinum, quantum ipse voluit.

RECRASTĪNO, as, n. 1. *ἀναβάλλομαι*, procrastino, in crastinum rejicio, differo. *Plin.* 17, 14, 24. Recrastinare minime utile. *Colum.* 2, 21. Propter quae recrastinari non debet.

RECRĒĀTIO, onis, f. *ἀνάληψις*, refectio, refocillatio. *Plin.* 22, 23, 49. Ab aegritudine recreationi efficax in cibo.

RECRĒĀTOR, oris, m. qui rursus creat. Translate. *Inscr.* ap. *Grut.* 1095, 7. Pollio Julio Clementiano redonatori viae populi, omnium munerum recreatori, etc. *h. e.* qui muneribus omnis generis edendis populum recreavit. *Tert. Anim.* 43. Somnus recreator corporum, redintegrator virium.

RECRĒĀTUS, a, um, part. a *recreo: ἀναχομισθείς*, restitutus, relevatus. *Cic. Rosc. Am.* 47. *f.* Tum vero in isto bello non recreatus, neque restitutus, sed subactus, oppressusque populus Romanus est. *Id. ad Quir.* 1. *f.* E gravi morbo recreatus. *Id. Verr.* 2, 5, 61. *f.* Ex illo metu mortis, ac tenebris, quasi luce libertatis, et odore aliquo legum recreatus revixit. *Id. Att.* 7, 23. Bonorum animi recreati, improbi quasi perculsi. *Suet. Ner.* 41. Frivolo auspicio mens recreata. *Inscr.* ap. *Mur.* 111, 4. M. Cornelius Optatus ancipiti morbo recreatus V. S. L. M.

RECRĒMENTUM, i, n. *ῥύμμα, σκωρία*, retrimentum, sordes, purgamentum, excrementum: a *re* et *cerno* secerno, purgo: vel a *cresco*. *Cels.* 6, 8. Illinenda ulcera sunt aut plumbi recremento, aut cerussa; et *Plin.* 18, 16, 41. Farrago ex recrementis farris praedensa seritur. Sic *Prud. Apoth.* 65. Det ventilabro lecta quaeque ut horreis, Urat recrementum focis. *Gell.* 17, 11. Aridiora recrementa in alvum convenire, humidiora per renes in vesicam.

RECRĒO, as, avi, atum, a. 1. *ἀναοικονάζω*, denuo creare, quod deperiit restaurare. *Lucr.* 5, 757. Solque suos etiam dimittere languidus ignes Tempore cur certo nequeat, recreareque lumen, etc. *Plin.* 34, 15, 46. Praecipua commendatio ejus (*squamae ferri*) ad omnem callum erodendum, et rasis ossibus carnes recreandas. *Lucr.* 5, 278. aer Corpora retribuit rebus, recreatque fluentes; et *ib.* 324. recreari cum recipit res. *Pl. Men.* 1, 1, 23. Illic homo homines non alit, verum educat, recreatque. ℙ Translate est iterum eligere. *Cic. N. D.* 2, 4. Etruscorum haruspicum disciplinam, P. Scipione, C. Figulo consulibus, res ipsa probavit: quos cum Ti. Gracchus consul iterum recrearet. Plerique rectius leg. *crearet:* nam exploratum est, ann. U. C. DXCI., quo Ti. Gracchus iterum consul fuit, ipsum comitiis consularibus P. Scipionem et C. Figulum in annum sequentem consules creasse, qui antea consulatum nunquam inierant. ℙ Saepissime est reficere, restituere, relevare, relaxare, refocillare, *ἀναχομίζω, ἀνάζωπυρέω, ἀναψύχω:* et refertur tum ad corpus, tum ad animum. Ad corpus *Cic. ad Quir.* 1. *f.* Bona valetudo jucundior est eis, qui e gravi morbo recreati sunt. *Id. Att.* 2, 23. Cum recreandae voculae causa necesse esset mihi ambulare. *Just.* 9, 1. *med.* Captis navibus, mercibusque distractis, anhelantem inopiam paulum recreavit. *Plin.* 37, 5, 16. Ab intentione alia obscurata, aspectu smaragdi recreatur acies. *Id.* 22, 13, 15. Urtica in vino pota lassitudines recreat. *Id.* 12, 1, 2. Recreans membra olei liquor, viresque potus vini. *Lucr.* 6, 3. Athenae Et recreaverunt vitam, legesque rogarunt! *scil.* arandi et serendi frumenta rationem tradentes: cum glans antea victus esset hominum. ℙ Ad animum *Cic. Planc.* 1. Vester, judices, conspectus reficit et recreat mentem meam. *Id. Mil.* 1. Sed me recreat et reficit Cn. Pompeji sapientissimi et justissimi viri consilium. *Id. Manil.* 9. Hunc in illo tempore et fuga Tigranes excepit, diffidentemque rebus suis confirmavit, et afflictum erexit, perditumque recreavit. *Id. Att.* 1, 16. *med.* Ego recreavi afflictos animos bonorum, unumquemque confirmans et excitans. *Id. ib.* 4, 10. Litteris sustentor et recreor. *Id. ib.* 12, 14. Quod me ab hoc moerore recreari vis, facis, ut omnia. *Id. Tusc.* 1, 24. *med.* Neque ea plane videt animus, cum tam repente in insolitum tamque perturbatum domicilium immigravit: sed cum se collegit atque recreavit, tum agnoscit illa reminiscendo. *Appul. Met.* 5. Dum saepius divini vultus intuetur pulcritudinem, recreatur animi, *hellenismus.* Simile est illud *ejusdem ib.* Novam nuptam interfectae virginitatis curant. ℙ *Universim. Cic. Fam.* 6, 10. *f.* Ipsa causa ea est, ut jam simul cum republica, quae in perpetuum jacere non potest, necessario reviviscat atque recreetur. *Id. Verr.* 2, 3, 91. Illam provinciam afflictam et perditam erexisti atque recreasti. *Id. Prov. cons.* 3. Macedonia consulari exercitu ita vexata est, vix ut se possit diuturna pace recreare. *Colum.* 4, 3. *med.* Novella vinea sic intabescit, ut nullis deinceps impensis recreari possit.

RECRĒPO, as, n. 1. *ἀντηχέω*, crepitum reddo, resono. *Catull.* 63, 29. Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant. ℙ Cum accusativo. *Virg. Cir.* 108. Saepe lapis recrepat Cyllenia munera pulsus, *h. e.* imitatur sonum lyrae a Deo Cyllenio, seu Mercurio, pulsae.

RECRESCO, is, evi, etum, n. 3. *ἀναφύομαι*, rursus cresco. *Plin.* 11, 37, 87. Nec praecisa ossa recrescunt. *Ov. Her.* 2, 5. Luna quater latuit, pleno quater orbe recrevit. *Liv.* 26, 41. Favete nomini Scipionum, soboli imperatorum, velut accisis recrescenti stirpibus.

RECRĒTUS, a, um, part. a *recresco:* qui rursus crevit. *Paul. Nol. carm.* 21, 560. de Sampsone: Licet ille fortis postea receperit Robur recretis crinibus.

RECRŪDESCO, is, dui, n. 3. *ἐξαγριαίνομαι*, ad pristinam cruditatem redeo. Translate accipitur pro rursus exasperari; et dicitur de morbis, de vulneribus, de pugna, et similibus rebus, semper in malam partem, quasi iterum res hujusmodi crudae fiant, cum renovantur. *Sen. Phoen.* 231. Inhaeret ac recrudescit nefas. *Cic. Fam.* 4, 6. *med.* Nunc autem hoc tam gravi vulnere etiam illa, quae consanuisse videbantur, recrudescunt. *Liv.* 10, 19. *f.* Ibi interventu Gellii cohortiumque Sabellarum paulisper recruduit pugna; et 6, 18. Recrudescente Manliana seditione.

RECTĀ, *εὐθύ, κατ' εὐθεῖαν*, subintellige *via*, adverbii modo adhibetur. *Phaedr.* 3, 19. circumeunti fuerat quod iter longius, Effecit brevius: namque recta per forum Coepit redire. *Pl. Ps.* 4, 7, 37. Hic quidem ad me recta habet rectam viam. *Cic. Verr.* 2, 5, 61. *extr.* Sibi recta iter esse Romam. *Id. Att.* 6, 8. Battonius e navi recta ad me venit domum. *Id. Off.* 3, 20. Ceteri quidem alius alio: Marius a subsellis in Rostra recta. *Hirt. B. Afr.* 8. Ex itinere recta subsidio suis occurrunt. *Hor. Sat.* 1, 5, 71. Tendimus hinc recta Beneventum. *Plin.* 2, 47, 46. Circius Ostiam recta Ligustico mari perferens. ℙ Plene *Pl. Ps.* 4, 4, 13. Ite hac, triumphi ad cantharum recta via.

RECTA, ae, f. *ὀρθὴ ἐσθής*, vestimenti virilis genus. *Festus:* Rectae appellantur vestimenta virilia, quae patres liberis suis conficienda curant ominis causa: ita usurpata (al. *appellata*), quod a stantibus, et in altitudinem texuntur. *Isid. Or.* 19, 22. *med.* Recta dicitur vestis, quam sursum versum, stantesque texunt. *Serv.* ad illud *A.* 7, 14. Arguto tenues percurrit pectine telas: Aut manu percurrit, aut ictu pectinis, ut videmus: aut quia apud majores stantes texebant, ut hodie linteones videmus. Est autem Homeri (*Iliad.* 1, 31.) qui ait *ἱστὸν ἐποιχομένην*. *Salm.* ad *Vopisc. Aurel.* 46. docet, duplicem fuisse texendi modum: alterum quo stantes, et subtemen sursum versum, seu in altitudinem spatha impellentes texebant: alterum, quo sedentes, et pectine deorsum versus et in inferiorem partem subtemen trudentes densabant: quod nunc quoque, stamine circa jugum convoluto, faciunt. Priori modo suspensis ponderibus rectum stamen extendebant: idque fuit tela *recta*, ex qua *rectae tunicae* dictae sunt. [De *rectae tunicae* texendae ratione docte disserit *Schneid.* in *Indice Scriptor. R. R.* in V. *Tela*, quem consulas oportet. *F.*] *Plin.* 8, 48, 74. Caja Caecilia prima texuit rectam tunicam, quales cum toga pura tirones induuntur, novaeque nuptae. ℙ Ab his *regillae* per diminutionem dictae videntur. *Festus:* Regillis tunicis albis, et reticulis luteis, utrisque rectis, textis sursum a stantibus, pridie nuptiarum diem virgines indutae, cubitum ibant ominis causa: ut etiam in togis virilibus dandis observari solet. ℙ Adjective. *Pl. Epid.* 2, 2, 39. Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam, an impluviatam? Adde *Varr.* ap. *Non.* 14, 13.

RECTĒ, adv. *ὀρθῶς*, recta linea, aut via, non oblique. *Cic. Fin.* 1, 6. Sive aliae declinabunt, aliae suo nutu recte ferentur; erit hoc quasi provincias atomis dare, quae rectae, quae obliquae ferantur. *Plin.* 7, 2, 2. *med.* Satyri cum quadrupedes, tum recte currentes, humana effigie, *h. e.* erecto corpore. *Cato R. R.* 33. Quae jam in perticam ibit, ejus pampinos teneros alligato leviter, corrigitoque, uti recte spectent. ℙ Translate est bene, probe, ratione, *καλῶς, εὖ. Pl. Amph.* 1, 1, 133. Recte et sapienter facere. *Id. Capt.* 1, 1, 4. Scio absurde dictum hoc derisores dicere: at ego ajo, recte; et 3, 5, 51. Male id arbitrare factum: at ego ajo, recte. *Id. Cas.* 2, 3, 42. Si facias recte, aut commode, me sinas curare ancillas, quae mea est curatio. *Id. Trin.* 1, 2, 146. Haec sunt, seu recte, seu pervorse facta sunt. *Cic. Quint.* 8. *f.* Seu recte, seu perperam facere coeperunt. *Id. Pis.* 28. *med.* Recte, an secus, nihil ad nos. *Id. Acad.* 4, 30. *f.* Si recte conclusit, teneo: sin vitiose, minam Diogenes reddet. *Id. Phil.* 3, 15. D. Brutum, quod Galliam provinciam in senatus potestate retineat, recte atque ordine, exque republica fecisse et facere. *Sall. Jug.* 25. Populum R. neque recte, neque pro bono facturum, si ab jure gentium sese prohibuerit. *Caes. B. G.* 7, 80. Neque recte, aut turpiter factum celari poterat. *Cic. Div.* 2, 17. *med.* Epicurus circuitione quadam Deos tollens, recte non dubitat divinationem tollere, i. e. recte facit divinationem tollens, cum Deos circuitione sustulerit. *Pl. As.* 1, 1, 107. Eidem homini, si quid recte curatum velis, mandes. *Id. Capt.* 5, 4, 20. Fecisti edepol et recte et bene: *recte*, ratione: *bene*, utiliter. ℙ Multa sunt praeterea, in quibus promiscue pro *bene* ponitur. *Cic. Att.* 13, 17. Tuae litterae recte sperare jubent. *Pl. Most.* 1, 3, 116. Mulier recte olet, ubi nihil olet. *Hor. Od.* 2, 10, 1. Rectius vives, Licini, neque altum Semper urgendo, neque, etc. *Cic. Verr.* 2, 2, 71. *f.* Profecto, si recte homines novi, non mentientur. *Id. ib.* 6, 3. Recte admones. *Id. Leg.* 3, 5. Rectissime, Quinte, animadvertis. *Petr. Sat.* 82. Nequaquam recte faciet, qui cito credit. *Ter. Ad.* 5, 3, 46. Aetate sapimus rectius. *Hor. Ep.* 1, 6, 29. vis vivere recte? quis non? Si virtus hoc una potest dare, fortis omissis Hoc age deliciis. *Pl. Amph. prol.* 79. Sat habet favitorum semper, qui recte facit. ℙ Variis praeterea usibus eleganter inservit. Nam aliquando est tuto. *Caes. B. C.* 1, 74. De imperatoris fide quaerunt, rectene se illi sint commissuri. *Pl. As.* 2, 4, 85. Neque me Athenis est alter hodie quisquam, cui credi recte aeque putent. *Cic. Fam.* 14, 14. Si ille Romam modeste venturus est, recte in praesentia domi esse potestis; et *ib.* 1, 7. Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus recte dem *(litteras)*, non praetermittam. ℙ Item utiliter. *Hor. Sat.* 2, 7, 112. Non horam tecum esse potes, non otia recte Ponere. *Cato R. R.* 44. Olivetum diebus quindecim ante aequinoctium vernum incipito putare. Ex eo die dies quadraginta quinque recte putabis. *Ter. Ph.* 1, 4, 11. Nam absque eo esset, recte ego mihi vidissem, *h. e.* utiliter mihi consuluissem. *Cic. Verr.* 2, 3, 98. Recte vendere. ℙ Item jure, merito, juste. *Id. ib.* 7, 67. Recte ac merito sociorum innocentium miseria commovebamur. *Hor. Od.* 4, 9, 46. rectius occupat Nomen beati, qui, etc. *Ter. Andr.* 5, 4, 52. Non recte vinctus est. *Id. ib.* 4, 4, 27. Recte ego semper fugi has nuptias. ℙ Item aperte, sincere, sine ambagibus. *Phaedr.* 4, 12. Utilius homini nihil est, quam recte loqui. *Pl. Poen.* 5, 6, 1. Decipitur nemo, qui suis amicis narrat recte res suas. ℙ Item simpliciter, non figurate, non artificiose. *Quint. prooem.* 8. *med.* Nam et quod recte dici potest, circumimus amore verborum; et quod satis dictum est, repetimus; et quod uno verbo patet, pluribus oneramus. V. RECTUS. ℙ Item caute, diligenter, attente. *Pl. Men.* 1, 1, 11. Recte asservare aliquem, ne aufugiat. *Id. Most.* 3, 3, 23. Ego enim cavi recte. *Id. Merc.* 2, 3, 111. Quiesce, inquam, istanc rem ego recte videro. ℙ Item prospere, feliciter, ex sententia. *Enn.* ap. *Porphyr.* et *Acron.* ad *Hor. Sat.* 1, 2, 37. procedere recte Qui rem Romanam, Latiumque augescere voltis. *Ter. Hec.* 4, 1, 16. Cum et recte, et tempore suo pepererit. *Pl. Truc.* 2, 6, 35. Cum tu recte provenisti, cumque es aucta liberis, gratulor. *Id. Pers.* 4, 1, 1. Si quam rem accures sobrie ac frugaliter, solet illa recte sub manus succedere. *Id. Aul.* 2, 2, 41. Quae res recte vortat mihique, tibique. ℙ Item probe, valde. *Pl. Bacch.* 2, 3, 115. Ille est oneratus recte, et plus justo vehit. *Cato R. R.* 44. Qua locus recte ferax erit; et *ib.* 33. Vineam alligato recte, dum ne nimium constringas. ℙ Item rite, auspicato. *Cic. Div.* 2, 35. *f.* Tabernaculum recte captum. *Id. Har. resp.* 23. Augures interrogabat, quae ita lata essent, rectene lata essent? illi vitio lata esse dicebant. ℙ Item sapienter, aequo animo. *Ter. Eun.* 1, 1, 33. Recte ferre molestias. ℙ Item large, liberaliter. *Pl Rud.* 3, 5, 21. Ego te hodie faxo recte acceptum, ut dignus es. ℙ Item omnino, prorsus, perfecte. *Varr. R. R.* 2, 2. Illasce oves sanas recte esse, uti pecus ovillum, quod recte sanum est. ℙ Refertur ad bonam valetudinem. *Pl. Pers.* 1, 2, 26. Visam, quieverint recte, nec ne; num infuerit febris. *Id. Amph.* 2, 1, 34. Equidem valeo, et salvus sum recte. *Cic. Att.* 1, 7. Apud matrem recte est; et *ib.* 14, 16. *extr.* De Attica pergratum mihi fecisti, quod curasti, ut ante scirem, recte esse, quam, non belle fuisse. *Dolabell.* ad *Cic. Fam.* 9, 9. Rectissime sunt apud te omnia. *Gell.* 13, 30. Recte sit oculis tuis. ℙ Et complectitur etiam ceteras res secundas. *Ter. Ad.* 5, 5, 2. O Syre noster, salve, quid fit? quid

agitur? *Sy.* recte. *Cic. Fam.* 10, 20. *extr.* Si recte istic erit. Hinc illa formula *rectene omnia?* similis illi *satin' salve? Quint.* 6, 3. *med.* Cicero, audita falsa Vatinii morte, cum Ovinium libertum ejus interrogasset, rectene omnia? dicenti, recte; mortuus est? inquit. ℙ In familiari sermone plebejo *recte* interseritur sine necessitate. *Petr. fragm. Trag.* 58. *Burm.* Recte: videbo te in publicum, mus, imo terrae tuber; et *paulo post:* Recte: venies sub dentem. ℙ In responsionibus est approbantis, laudantis. *Ter. Eun.* 4, 7, 3. *Thra.* Primum aedes expugnabo. *Gna.* recte. *Thra.* virginem eripiam. *Gna.* probe. ℙ Cum sine injuria rogantis reticere, aut negare aliquid volumus, pro *nihil*, *recte* respondemus. Voce enim *nihil* libenter abstinebant, ominis causa, putantes, si *nihil* dixissent, nihil in posterum sibi boni futurum. *Pl. Merc.* 2, 3, 33. Unde incedis? quid festinas, gnate mi? *Cha.* recte, pater. *Ter. Heaut.* 3, 2, 7. Quid tu istic? *Sy.* recte equidem. *Id. Hec.* 3, 2, 20. Quid tu igitur lacrimas? aut quid es tam tristis? *Pa.* recte, mater; et *Eun.* 2, 3, 49. Rogo, num quid velit: recte, inquit, abeo. Sic *Pl. Bacch.* 1, 1, 6. Quid in concilio consuluistis? *Ba.* bene. Ap. *Ter. Ad.* perturbatus adolescens utrumque conjungit, 4, 5, 18. *Aesch.* Perii! *Mi.* quid est? *Aesch.* nihil: recte: perge. Huc pertinet et illud *ejusd. Heaut.* 2, 1, 16. Tum quod dem ei, RECTE est: nam nihil esse mihi, religio est dicere, *h. e.* petenti amicae respondere hoc unum possum, *recte*, simulans me daturum quae velit: nam quamvis nihil habeam, religio tamen est mihi dicere *nihil.* ℙ *Recte convivari*, h. e. recta coena. *Suet. Vesp.* 19. Convivabatur assidue, ac saepius recte ac dapsile. Plerique alii leg. *recta ac dapsili.* V. RECTUS. ℙ *Recte facitis*, formula agendi gratias, ap. *Ter. Eun.* 5, 9, 54., teste *Donato.* ℙ *Nec recte*, male. V. NEC. ℙ Pro *recta*, id est recta via. *Appul. Met.* 9. *f.* Hortulanus, inscenso me, concito gradu recte festinat ad civitatem. *Pricaeus*, et *Elmenh.* habent *recta. Ammian.* 15, 7. Difficilisque ad pavorem, recte tetendit. Alii leg. *ad pavorem recti*, *tetendit. Cic. Att.* 9, 4. Sed vereor, ne tibi ἄκαιρος sim. Si enim recte ambulaverit is, qui hanc epistolam tulit, in ipsum tuum diem incidit, *h. e.* in diem febris quartanae; ea enim tunc laborabat Atticus.

*RECTIFACIO, is, a. 3. ὀρθοτομῶ *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

[RECTINUS, a, um, adj. ad Rectum aliquem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 818, 6. Popillia L. F. Rectina. Alia ap. *Mur.* 1691, 15. Julia M. F. Rectina. ℙ Idem dicendum de controverso loco *Plin. ep.* 6, 16. Egrediebatur domo *(Plinius senior):* accepit codicillos Rectinae Caesii Bassi, imminenti periculo exterritae (nam villa ejus subjacebat, nec ulla, nisi navibus, fuga), ut se tanto discrimini eriperet, orabat. Vertit ille consilium, et quod studioso animo inchoaverat, obit maximo. Deducit quadriremes; ascendit ipse non Rectinae modo, sed multis (erat enim frequens amoenitas orae) laturus auxilium. *Rezzonicus* in *Disquis. Plin.* T. 1. p. 115. et 182., *Gierig.* ad *Plin. l. c.*, et *P. Paravia* nuperus *Plinii* epistolarum interpres Italus haec verba ita interpretantur, ut *Rectina* fuerit uxor Caesii Bassi poetae lyrici, cujus meminit *Quint.* 10, 1. *med.*, quique cum villa sua, ardente Vesuvio, ustus fuisse narratur a *Vet. Schol.* ad *Pers.* 6, 1. Alii vero minus recte ita putant legendum: *accepit codicillos. Retinae classiarii imminenti periculo exterriti (nam villa ea subjacebat, nec ulla, nisi navibus, fuga), ut se tanto discrimini eriperet, orabant:* iidemque *Retinam* arbitrantur fuisse eam villam, quae nunc pagus *Resina* appellatur. Hanc postremam sententiam irrito, ut nobis videtur, conatu comprobare aggressus est *Car. Rosin.* in *Dissert. isag.* ad *Herculan. volum.* p. 79. et sqq. *F.*]

RECTIO, onis, f. ἐπισταία, actus regendi, administratio, gubernatio. *Cic. Fin.* 5, 4. *med.* Ea quoque est ab iisdem non solum ad privatae vitae rationem, sed etiam ad rerumpublicarum rectionem relata; et *ib.* 4, 22. Rerumpublicarum rectiones.

[RECTITATOR, oris, m. idem ac rector: ab inus. *rectito. Vet. Poeta* ap. *Mar. Victor.* p. 2551. Caeruli monarcha ponti, ratisque rectitator. *F.*]

RECTITUDO, inis, f. *Aggen. Urbic. in Front.* p. 46. *Goes.* Rigor suae rectitudinis naturalis nomen accepit. ℙ Est etiam aequitas. V. *Hieron. l. c.* in LATINE. ℙ Item rectus modus. *Cassiod. praef. orthogr.* p. 2276. Quod ante scribebatur per V et O, per duo VV modo scribere nobilis rectitudo scribendi per vias certissimas investigata esse videtur; ut volnus, nunc vulnus.

RECTO, adv. recta. *Papir. Dig.* 49, 1, 21. Appellationes, quae recto ad principem factae sunt. Ita *Torrent.*, alii *recta. Inscr.* ap. *Grut.* 611, 13. Et inde recto quaque usque ad viam publicam Campanam.

RECTOR, oris, m. ἰθυντής, κυβερνητής, qui regit, gubernator. *Cic. N. D.* 2, 35. *f.* Inesse aliquem non solum habitatorem in hac coelesti ac divina domo, sed etiam rectorem et moderatorem. *Id. Div.* 1, 14. Tot navium rectores profecti ab Ilio. *Id. Or.* 1, 48. *f.* Reipublicae rector. *Suet. Aug.* 48. Rectorem apponere aetate parvulis, ac mente lapsis. *Tac. A.* 13, 2. Burrhus et Seneca rectores imperatoriae juventae; et *Just.* 38, 1. *extr.* Rectorem filio addere. *Id.* 9, 3. dare civitati. *Suet. Vesp.* 8. et *Aug.* 89. Rectores exercituum, et provinciarum. *Id. Tit.* 4. *extr.* Rector equi. *Curt.* 8, 14. *med.* elephanti. *Ov. A. Am.* 2, 433. Aspice, ut in curru modo det fluitantia rector Lora, modo admissos arte retentet equos. *Plin. ep.* 8, 17. Ibi boves, aratra, rectores, *h. e.* bubulci, vel aratores. *Ov. Met.* 13, 599. Summe Deum rector; et *ib.* 12, 364. Dolopum rector, *h. e.* rex. *Plin.* 2, 7, 5. Maximus omnis aevi rector Vespasianus Augustus; et *ib.* 6, 4. Sol siderum coelique rector. *Sen. Herc. Fur.* 592. Phoebe lucis alme rector. *Val. Fl.* 1, 587. neque enim tunc Aeolus illis *(ventis)* Rector erat. ℙ Absolute de Neptuno, *Id. ib.* 674., de Jove, *Id. ib.* 5, 667. ℙ Eleganter animus hominis *rector* ejus dicitur. *Sall. Jug.* 2. Animus incorruptus aeternus, rector humani generis, agit atque habet cuncta, neque ipse habetur. *Sen. Q. N.* 7, 24. Animum, cujus imperio et impellimur, et revocamur, omnes fatebuntur: quid tamen sit animus ille rector dominusque nostri, etc. V. loc. *Colum.* in v. sq.

RECTRIX, icis, f. ἡνιοχεία, quae regit, gubernatrix. *Sen. ep.* 85. *med.* Artes ministrae sunt, sapientia domina rectrixque est. *Colum.* 3, 10. *med.* Videmus hominibus inspiratam velut aurigam rectricemque membrorum, animam. *Plin.* 37, 13, 77. Italia rectrix parensque mundi altera.

RECTURA, ae, f. rectitudo. *Front. de colon.* ap. *Goes.* p. 131. V. RECTITUDO.

RECTUS, a, um, part. a *rego. Sidon. ep. in carm.* 3, 12. Praefectus jacet hic Apollinaris, Post praetoria recta Galliarum Moerentis patriae sinu receptus. Fere autem est adj. ὀρθός, εὐθύς, qui nullam in partem flectitur, directus, non pravus, non obliquus, non curvus, non inflexus. *Hor. Ep.* 2, 2, 44. curvo dignoscere rectum. *Caes. B. G.* 7, 23. Saxa, quae rectis lineis suos ordines servant. *Cic. Fin.* 3, 16. *med.* Ita jacere talum, ut rectus assistat. *Sen. Hippol.* 1084. Equi recti in pedes jactant onus. *Caes. B. C.* 1, 69. *extr.* Recto ad Iberum itinere contendunt. *Virg. A.* 8, 57. Ipse ego te ripis, et recto flumine ducam. *Ov. Trist.* 2, 477. recto grassetur limite miles. *Id. Met.* 2, 622. Illa quidem recto pugnat se attollere trunco; et *Petr. fragm. Trag.* 73. *Burm.* Cella frigidaria, in qua Trimalchio rectus stabat; et *Lucan.* 8, 820. ima Pompeji nomen arena Depressum tumulo, quod non legat advena rectus; et *Stat. Th.* 5, 664. acerque reducto Affuit Hippomedon, rectoque Erymanthius ense, *h. e.* quod ait *Lucan.* 6, 237. recto mucrone gladium tenens, *h. e.* directo in hostem. *Id.* 10, 305. de Meroe: aestatem nulla sibi mitigat umbra Linea tam rectum mundi fert illa Leonem, *h. e.* supra verticem; et *Virg. A.* 8, 209. de Caco: Atque hos *(tauros)* ne qua forent pedibus vestigia rectis, Cauda in speluncam tractos, etc. *Mart.* 5, 65. tacita qui fraude solebat Ducere nec rectas Cacus in antra boves. *Ov. Met.* 3, 77. de angue: modo immensum spiris facientibus orbem Cingitur: interdum longa trabe rectior exit. ℙ *Rectum intestinum*, ὀρθός, in imo ventre situm, nullo flexu, aut paene nullo, in anum exit. *Cels.* 4, 1. *med.* ℙ *Rectum aes* ap. *Juven.* 2, 117. est tuba. V. AES. ℙ *Rectus funis* ap. *eund.* 14, 260. est extentus. Sic *recta coma* non crispa. *Sen. ep.* 95. *med.* Ut eadem sit species capillorum: ne quis, cui rectior est coma, crispulis misceatur. ℙ *In rectum*, recta, recto tramite. *Ov. Met.* 2, 715. iterque Non agit in rectum, sed in orbem curvat. *Lucan.* 7, 337. Vidit ut hostiles in rectum exire catervas Pompejus, etc. ℙ *Rectis oculis aspicere*, directa et non obliqua acie, recta in rem aliquam oculos intendere, ὀρθοῖς ὄμμασιν ὁρᾶν. Unde *Ov. Met.* 2, 775. de Invidia: macies in corpore toto: Nusquam recta acies. Sic *ib.* 787. Illa Deam obliquo fugientem lumine cernens. *Cic. Rab. Post.* 17. *f.* Hic vos aliud nihil orat, nisi ut rectis oculis hanc urbem sibi intueri, atque in hoc foro vestigium facere liceat, *h. e.* non reflexis et respicientibus, ut in exsilium euntes solent, sed directis. Ut aspicere, inquit *Manut.*, hanc urbem praesenti, non respicere liceat absenti. *Lucan.* 9, 638. quem, qui recto se lumine vidit, Passa Medusa mori est? *Id. ib.* 904. de pullis aquilae: Qui potuere pati radios, et lumine recto Sustinuere diem. ℙ Hoc modo aspicere indicium est nihil timentis, confidentis, audacis, interriti animi. *Suet. Aug.* 16. Ne rectis quidem oculis eum aspicere potuisse instructam aciem. *Sen. ep.* 104. *med.* Terribiles visu formae, letumque, labosque *(Virg. A.* 6, 277.): minime quidem, si quis rectis oculis intueri illa possit. *Id. Const. Sap.* 5. Adversus apparatus terribilium rectos oculos tenet, nihil ex vultu mutat. *Hor. Od.* 1, 3, 17. Quem mortis timuit gradum, Qui rectis (al. *siccis*) oculis monstra natantia, Qui vidit mare turbidum, etc? Ita *Bentl.*, qui ad hanc lectionem firmandam affert illud *Stat. Th.* 10, 541. non ora virum, non pectora flectit Imber atrox: rectosque tenent in moenia vultus; et *Juven.* 6, 399. Cumque paludatis ducibus, praesente marito, Ipsa loqui recta facie. Trahit etiam huc, quod ex *Cic. Rab. Post.* supra attulimus: alia praeterea congerit apte in hanc rem. ℙ *Rectus sonus, recta vox*, quae nulla modulatione flectitur, aut variatur. *Quint.* 11, 3. *med.* et *f.* ℙ *Recta via* Romae memoratur a *Sen. Apocol. med.* Et inter Tiberim, et viam rectam descendit ad inferos. *Mart.* 8, 75. Lingonus a recta, Flaminiaque recens. *Ov. Fast.* 6, 191. Quem prospicit extra Appositum rectae porta Capena viae. Sed quaenam, ubive fuerit, ignoratur, aliis alibi ex conjectura collocantibus. *Gronov.* et *Heins.* ubique *tecta* reponunt, eamque esse volunt, quae a porta Capena ad Martis ducebat. Alii duas faciunt, *rectam*, et *tectam* diversis locis positas: et *rectam*, quod recta aliquo, sine ullo flexu, ferret; *tectam*, quia lapide strata esset, dictas putant. Sed *tecta* ibi legend. videtur: duplex enim fuit Romae *via tecta*, quarum una, quae et *fornicata* appellatur, ad campum Martium ducebat; altera a porta Capena ad Martis. *Tecta* vero *via* dicitur, quae fornicibus seu porticibus; *strata*, quae lapide seu silice structa. V. FORNICATUS. ℙ *Recta coena* est lauta, integro apparatu instructa, quam ditiores dare solebant clientibus, et salutatoribus, ab ovo usque ad mala legitimis ferculis eos benigne excipientes, et liberaliter: nam sordidi et maligniores loco integri rectique convivii sportulam praebebant, quae quamvis coenae nomine daretur, non tamen coenam integram, sed partem coenae continebat. *Suet. Dom.* 7. Sportulas publicas sustulit, revocata coenarum rectarum consuetudine. *Mart.* 2, 69. En rogat ad coenam Melior te, Classice, rectam. Adde 7, 20. Absolute *Id.* 8, 50. Promissa est nobis sportula, recta data est. V. SPORTULA. *Suet. Aug.* 74. Convivabatur et assidue, nec unquam, nisi recta. *Rectam* hic ideo vocari putant, quia ordine discumbentibus praeberetur, cum sportulae sine ordine ac discrimine promiscue clientibus auferendae objicerentur. *Juven.* 1, 95. nunc sportula primo Limine parva sedet, turbae rapienda togatae. V. et *Mart.* 3, 7. Hanc intelligit *Sen.* cum ait, *ep.* 110. *med.* Non magnam rem facis, quod vivere sine recto apparatu potes, quod non desideras milliarios apros, etc. ℙ Translate *rectus* est bonus, aut pulcher. *Prop.* 2, 14, 29. Ut natura dedit, sic omnis recta figura. *Hor. Sat.* 1, 6, 65. si vitiis mediocribus, ac mea paucis Mendosa est natura, alioqui recta. *Ter. Andr.* 2, 1, 9. Facile omnes, cum valemus, recta consilia aegrotis damus. ℙ Universim quidquid secundum rationem, aut virtutem est, neque in defectum declinans, neque in excessum, conveniens, decens, aequus. *Cic. Fam.* 5, 19. Nihil putare utile esse, nisi quod rectum honestumque sit; et *ib. f.* Et maxime conducunt, quae sunt rectissima. *Lucan.* 4, 815. Recta sequi. *Plin. ep.* 6, 11. Ad recta tendere. *Enn.* ap. *Cic. Sen.* 6. Quo vobis mentes, rectae quae stare solebant Antehac, dementi sese flexere ruina? *Hor. Od.* 4, 9, 34. est animus tibi Rerumque prudens, et secundis Temporibus dubiisque rectus. *Cic. Acad.* 1, 5. Quid rectum in oratione pravumve judicare. *Id. Or.* 2, 73. Unum te in dicendo mihi videri rectissimum: propriumque esse hoc laudis tuae, nihil a te unquam esse dictum, quod obesset ei, pro quo diceres. Alii aliter leg. ℙ Cum genitivo. *Sen. V. B.* 6. Beatus est judicii rectus. ℙ Est etiam acer, fortis, constans, gravis. *Cic. Fam.* 12, 5. *f.* Erat firmissimus senatus, exceptis consularibus: ex quibus unus L. Caesar firmus est, et rectus. *Quint.* 4, 1. Sola rectum quoque judicem inclinat miseratio. *Plin. ep.* 2, 11. Vir rectus et sanctus. ℙ Item qui sine vitio corporis est, sanus, integer, emendatus. *Catull.* 86, 1. Quintia formosa est multis: mihi candida, longa, Recta est. *Hor. Sat.* 1, 2, 123. Puella candida, rectaque sit. Rursus *Catull.* 10, 20. Non possem octo homines parare rectos. Rectos alii hic intelligunt, procero et erecto corpore, non inflexa cervice, aut dorso: similiter *rectam puellam.* Sic *Juven.* 3, 26. prima et recta senectus. Ap. *Sen. ep.* 100. *med. domus recta* est, quae ornatu quidem caret, et luxu divite: nullo tamen vitio deformatur, et decore simplici contenta est. Hinc trahitur per translationem illud *Plinii ep.* 9, 26. Dixi de quodam oratore saeculi nostri, recto quidem, et sano, sed parum grandi et ornato, ut opinor, apte: nihil peccat, nisi quod nihil peccat. ℙ De eo, qui sana intelligendi judicandique facultate praeditus est. *Id. ep.* 2, 19. Quotusquisque tam rectus auditor, quem non potius dulcia haec et sonantia, quam austera et pressa, delectent? *Id. ep.* 4, 7. Recta ingenia debilitat verecundia, perversa confirmat audacia. ℙ Item idoneus, aptus, commodus. *Pl. Bacch.* 3, 3, 8. Nam absque te esset, ego illum haberem rectum ad ingenium bonum: nunc propter te tuamque pravus factus est fiduciam. *Sen. Hippol.* 454. Quid te coerces, et necas rectam indolem? ℙ Item simplex, naturalis, non fucatus, non artificiosus. *Cic. Off.* 1, 36. Et in utroque genere (*palaestricorum*, et *histrionicorum gestuum*) quae sunt recta et simplicia, laudantur. *Quint.* 2, 5. Sermo rectus et secundum naturam enunciatus nihil habere ex ingenio videtur: illa vero, quae utcumque deflexa sunt, tanquam exquisitiora miramur. *Id.* 9, 4. *med.* Felicissimus sermo est, cui et rectus ordo, et apta junctura, et cum his numerus opportune cadens contingit. *Ter. Heaut.* 4, 3, 28. Ut recta via rem narret ordine omnem, *h. e.* simpliciter, vere, sine ambagibus. Dixerat *ib.* 23. Quin nolo mentiare: aperte ita ut res se habet, nar-

rato. Sic *Phaedr.* 4, 12. Utilius homini nihil est, quam recte loqui. ¶ *Recta oratio* figuratae opponitur. *Quint.* 9, 2. *med.* Si persona obstaret rectae orationi, decurrebant ad schemata. Sic *recta repetitio.* *Id.* 6, 1. Quae enumeranda videntur (*in peroratione*) cum pondere aliquo dicenda sunt, et aptis excitanda sententiis, et figuris utique varianda: alioqui nihil est odiosius recta illa repetitione, velut memoriae judicum diffidentis. ¶ *Rectum est*, aequum est, conveniens est, verum est. *Cic. Off.* 1, 38. *f.* Rectum est autem, etiam in illis contentionibus, quae cum inimicissimis fiunt, gravitatem retinere, iracundiam repellere; et *ib.* 3, 1. Esse pro cive, qui civis non sit, rectum est non licere. *Id. Att.* 6, 9. *med.* Eum sine meis litteris ad te venire, vix rectum erat. ¶ *Rectum* absolute, bonum, honestum, justum, κατόρθωμα. *Auct. ad Her.* 3, 2. *med.* Rectum est, quod cum virtute et officio fit. Id dividitur in prudentiam, justitiam, fortitudinem, modestiam. *Cic. Or.* 14. Recti pravique partes. *Sen. ep.* 122. *f.* Simplex recti natura est, multiplex pravi, et quantumvis novas declinationes capit. *Lucan.* 8, 487. sidera terrae Ut distant, ut flamma mari, sic utile recto. *Ov. Met.* 7, 72. ante oculos rectum, pietasque, pudorque Constiterant. *Id. Fast.* 4, 311. et *Virg. A.* 1, 608. mens conscia recti. *Hor. A. P.* 366. quamvis et voce paterna Fingeris ad rectum. ¶ *Rectus casus* a grammaticis dicitur nominativus, *obliqui* ceteri: quia nulla declinatione inflectitur. *Varr. L. L.* 7, 1, 2. et 18, 24. et *ib.* 8, 35., *Quint.* 1, 4. et 5., *Gell.* 13, 22. etc. et *Prisc.* 5, 670. ¶ De recta tunica V. RECTA, ae.

RĔCŬBĪTUS, us, m. actus recumbendi, subsultus ille, quem faciunt corpora in solum durum incidentia. *Plin.* 24, 13, 72. Baculum ex ea (*aquifolia*) factum in quodvis animal emissum, etiam si citra ceciderit defectu mittentis, ipsum per se recubitu propius adlabi.

RĔCŬBO, as, ui, itum, n. 1. ἀνάκειμαι, rursus cubo. *Cic. Div.* 1, 27. Eum primo perterritum somnio surrexisse: dein cum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse duxisset, recubuisse. ¶ Item simpliciter cubo, recumbo, decumbo, quiesco. *Cic. Or.* 3, 17. In hortulis suis recubans molliter et delicate. *Tibull.* 1, 1, 63. Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo Prodest? *Nep. Dion.* 9. Cum in conclavi recubuisset. *Plin. ep.* 9, 17. Cum lector inductus est, calceos poscunt, aut non minore cum taedio recubant. *Ov. A. Am.* 2, 342. Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit. *Virg. A.* 3, 392. sus alba solo recubans; et *ib.* 8, 297. de Cerbero: Ossa super recubans antro semesa cruento. *Val. Fl.* 7, 523. immensis recubantem anfractibus anguem Turbat.

RĔCŪDO, is, cūdi, cusum, a. 3. ἀνακολάπτω, denuo cudo. *Varro.* Ut hi solent, qui vetera metalla recudunt. Ita *lexicographi* omnes post *Sipontinum*, quem penes est omnis hujus fragmenti fides.

RĔCŬLA, ae, f. parva, aut tenuis res, ut *diecula* a *dies*, a *spes specula*, a *nubes nubecula*. *Pl. fragm.* ap. *Prisc.* 3, 613. Si quidem imperes pro copia, pro recula. *Appul. Met.* 4. Quid oro, fili, paupertinas pannosasque reculas miserrimae anus donas vicinis divitibus? Alii leg. *resculas;* ut legitur ap. *Salv. adv. avar.* 4, 8. *med.* Ipsa te resculis tuis spolias. ¶ *Recula* est etiam parvum patrimonium. *Donat.* in *Vit. Virg. in.* Pater Virgilii silvis coemundis, et apibus curandis reculam auxit.

RĔCULTUS, a, um, part. a *recolo:* rursus cultus. *Ov. Met.* 5, 647. partimque rudi data semina jussit Spargere humo, partim post tempora longa recultae. ¶ **Recoltus* pro Recultus ap. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 35. At ille expergitus recoltisque verbis ac memoriae confirmatis, etc. ubi corrigendum videtur *recollectisque*, media syllaba a librario casu quopiam omissa. *B. A.*

RĔCUMBO, is, ubui, itum, n, 3. ἀνάκειμαι, corpore sternor, jaceo: idem ac *recubo*, cum quo praeteritum ac supinum communia habet. *Ov. Fast.* 2, 345. Ascendit (*torum*), spondaque sibi propiore recumbit. *Sen. Troad.* 830. recumbens Montis exesi spatiosus antro. *Id. Oed.* 728. de angue: Supra Chaonias celsior arbores Caeruleum erexit caput, Cum majore sui parte recumberet. ¶ De rebus inanimis. *Id. Thyest.* 589. Mitius stagno pelagus recumbit, *h. e.* jacet, tranquillum est. *Virg. G.* 1, 401. nebulae magis ima petunt, campoque recumbunt. *Mart.* 4, 64. jugera pauca Martialis Longo Janiculi jugo recumbunt. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 26. Vitem liberatam vinculo in terra recumbere. ¶ Est etiam occumbo, cado, corruo. *Ov. Met.* 7, 538. validos miratur arator Inter opus tauros, medioque recumbere sulco. Sic *Lucr.* 6, 794. Castoreoque gravi mulier sopita recumbit. *Catull.* 17, 4. de ponte: Ne supinus eat, cavaque in palude recumbat. ¶ Item mensae accumbo. *Phaedr.* 4, 24. Rediit hora dicta: recubuit: Splendebat hilare poculis convivium. *Just.* 43, 1. Saturnalibus passim in conviviis servi cum dominis recumbunt. *Plin. ep.* 4, 22. Coenabat Nerva cum paucis: Vejento proximus, atque etiam in sinu recumbebat. *Id. ep.* 9, 23. Recumbebat mecum Fabius Rufus, super eum municeps ipsius. ¶ Item inclinor, innitor, vergo. *Ov. Trist.* 2, 83. Cum coepit quassata domus subsidere, partes In proclinatas omne recumbit onus. *Virg. A.* 9, 434. inque humeros cervix collapsa recumbit. *Id. G.* 3, 86. juba dextro jactata recumbit in armo. *Ov. Met.* 10, 195. Ipsa sibi est oneri cervix, humeroque recumbit.

RĔCŬPĔRĀTIO et Reciperatio, onis, f. ἀνάληψις, actus recuperandi. *Cic. Phil.* 10, 10. Ita praeclara est recuperatio libertatis. Alii leg. *reciperatio. Just.* 30, 1. Contentus reciperatione urbium, quas amiserat. ¶ In juridicis, ap. *Fest.* ex *Gallo Aelio* reciperatio est, cum inter populum et reges, nationesque et civitates peregrina lex convenit, quomodo per reciperatores reddantur res, reciperenturque, resque privatas inter se persequantur. *Tab. aenea* ap. *Mur.* 582. *med.* De ea re jus dicunto, judicia, recuperationes dando, uti ii eos (servos) recuperare possint.

RĔCŬPĔRĀTĪVUS, a, um, adj. qui recuperari potest, ap. *Aggen. Urb. in Front.* p. 63. *Goes.* Recuperativus status controversiae de finibus.

RĔCŬPĔRĀTOR et Reciperator, oris, m. qui recuperat. *Tac. A.* 2, 52. *f.* Camillus reciperator Urbis. ¶ *Recuperatores* apud Romanos erant judices, qui ad recuperandas privatas res litiatoribus dabantur. *Pl. Bacch.* 2, 3, 36. Postquam praetor recuperatores dedit. *Gell.* 20, 1. Injuriisque aestimandis recuperatores se daturos edixerunt. ¶ Dabantur et ab imperatoribus contentione orta inter milites. *Liv.* 26, 28. Scipio tres recuperatores cum se daturum pronunciasset, qui, cognita causa, testibusque auditis, judicarent, uter prior in oppidum transcendisset. ¶ In Urbe praetores dabant recuperatores ex omni ordine, in provinciis ex conventu negotiatorum, vel e sua cohorte. *Cic. Verr.* 2, 3, 28. Iste recuperatores se de cohorte sua daturum minabatur. *Id. ib.* 11. De conventu nullum unquam judicem, neque recuperatorem dedit. Omnibus his loc. alii leg. *reciperator.*

RĔCŬPĔRĀTORIUS, a, um, adj. ad recuperatores pertinens, ut Judicium recuperatorium, quod per recuperatores exercebatur. *Cic. Inv.* 2, 20. Non enim oportet in recuperatorio judicio ejus maleficii, de quo inter sicarios quaeritur, fieri praejudicium. Adde *Verr.* 2, 3, 11. Alii leg. *reciperatorius.*

RĔCŬPĔRĀTUS et Reciperatus, a, um, part. a *recupero.* *Just.* 36, 1. Reciperatum regnum. *Tac. H.* 3, 22. Reciperatae cibo somnoque vires. *Cic. Fl.* 23. *f.* Pecunia recuperata. *Id. Phil.* 14, 13. respublica. *Fest.* in *Ratumena:* Fictiles quadrigae bello reciperatae.

RĔCŬPĔRO et Recipero, as, avi, atum, a. 1. ἀναλαμβάνω, ἀνακομίζομαι, rem amissam recipio, rursus acquiro, jacturam reparo: a *re* et *paro* inserto *ci*, ut in *Incitega*, *concipilo*, *reciprocus.* Postea *ci* in *cu* mutatum est. Utraque tamen scriptio proba: et promiscue reperitur in MSS. et libris fere omnibus locorum, quae hic afferimus. *Caes. B. G.* 7, 1. *extr.* Veterem belli gloriam, libertatemque recuperare; et *ib.* 15. Quod se, celeriter amissa recuperaturos confidebant; et *ib.* 3, 8. Recuperare suos obsides. *Sall. Jug.* 31. pacem. *Cic. Att.* 8, 3. rempublicam. *Id. Phil.* 13, 5. villam suam ab aliquo. *Just.* 32, 3. sanitatem; et 22, 2. domesticam potentiam. *Tac. H.* 2, 86. ordinem senatorium; et *ib.* 3, 22. vires cibo somnoque. *Cic. Agr.* 2, 16. ab aliquo pecuniam depositam. *Id. Verr.* 2, 3, 14. rem suam judicio. *Id. Caecin.* 3. *f.* jus suum aliqua ratione. *Id. Att.* 1, 11. voluntatem alicujus; et *Tac. A.* 14, 5. gratiam. *Caes. B. G.* 7, 76. Consensio fuit pristinae belli laudis recuperandae. *Nep. Ag.* 6. *f.* Sic adolescentulos simulata laudatione recuperavit, *h. e.* a transfugio deterruit, et retraxit. *Cic. Fam.* 14, 1. Si in vestrum complexum venero, ac si et vos, et me ipsum recuperaro. *Just.* 18, 7. Non se expugnatum, sed reciperatum patriam venire. ¶ Recuperare se, et recuperari. *Varr. R. R.* 1, 13. Familia ubi versetur, providendum, si fessi opere, aut frigore, aut calore, ubi commodissime possint se quiete reciperare. *Vitr.* 2, 9. Ex terra recipientes radices arborum in se succum, reciperantur.

RĔCŬPIO pro valde cupio, est qui tribuit *Pl. Capt.* 4, 2, 76. Ut recupias facere sumptum. Sed *te cupias* legendum est.

RĔCŪRĀTUS, a, um. V. v. sq.

RĔCŪRO, as, avi, atum, a. 1. ἀνακομίζω, iterum, vel diligenter curo, magna cura reficio. *Catull.* 44, 13. Hic me gravedo frigida, et frequens tussis Quassavit, usquedum in tuum sinum fugi, Et me recuravi otioque (al. *ocimoque*) et urtica. *Plin.* 13, 12, 23. de charta. Excepit hanc (*amphitheatricam*) Fannii sagax officina, tenuatamque curiosa interpolatione, principalem fecit e plebeja, nomenque ei dedit. Quae non esset ita recurata, in suo mansit amphitheatrica. *Appul. Met.* 8. Placuit paulum conquiescere, corporaque diverse laniata sedulo recurare. *Id. ib.* 6. Vulneratis domo relictis et plagas recurantibus.

RĔCURRO, is, curri, et cŭcurri, ursum, n. 3. ἀνατρέχω, rursus aut retro curro, currendo redeo. *Ov. Trist.* 1, 8, 1. In caput alta suum labentur ab aequore retro Flumina, conversis solque recurret equis. *Id. Am.* 2, 1, 26. Inque suos fontes versa recurrit aqua; et *Her.* 5, 30. Ad fontem Xanthi versa recurret aqua; et *A. Am.* 3, 360. coeptum saepe recurrit iter. *Cic. Att.* 2, 12. Tamen isti puero, quem ad me statim jussi recurrere, da ponderosam aliquam epistolam. *Paul. Nol. carm.* 27, 99. Et properante gradu recucurrit ad hospita tecti. *Pl. Trin.* 4, 3, 8. Condalium es oblitus: recipe te, et recurre petere re recenti. *Id. Cist.* 2, 3, 50. Ego ad anum recurro rursum. Est qui leg. *cursum* pro *rursum.* ¶ Urbane est redire. *Cic. N. D.* 2, 19. *f.* Luna tum crescendo, tum defectibus in initia recurrendo. *Caes. B. C.* 2, 16. *extr.* Ad easdem deditionis conditiones recurrunt. *Hor. Ep.* 1, 10, 24. Naturam expellas furca, tamen usque recurret; et *ib.* 2, 1, 147. Recurrentes anni. *Ov. Pont.* 4, 11, 15. Dum tua pervenit, dum littera nostra recurrens Tot maria ac terras permeat, annus abit. *Gell.* 17, 12. Febris quartis diebus recurrens. ¶ Refertur ad memoriam. *Plin. Pan.* 88. *f.* Ita haec optimi appellatio nunquam memoriae hominum sine te recurret. *Vell.* 2, 4. *extr.* Decessit anno ferme quinquagesimo sexto: de quo si quis ambiget, recurrat ad priorem consulatum ejus. ¶ Pro confugere. *Quint. prooem.* 1. *med.* Nunc necesse est ad eos aliquando auctores recurrere, qui desertam partem oratoriae artis occupaverunt. *Id.* 1, 6. *med.* Ad eam rationem recurrunt, ut, etc. *Auct. dial. de or.* 9. Si ipse in aliquod negotium inciderit, ad hunc Secundum recurret, aut ad te. ¶ Pro simplici *curro.* *Mart.* 7, 20. Rectam vocatus cum recurrit ad coenam. ¶ Ap. *Quint.* 5, 9. Signa quae in contrarium non recurrunt, sunt v. gr. Omnis qui ingreditur, movetur: sed non omnis, qui movetur, ingreditur. Ubicumque messis est, ibi satum est: sed non ubicumque satum est, ibi est messis. ¶ Versus recurrentes *Sidon. ep.* 8, 11. et *ep.* 9, 14. sunt, qui, metro stante, neque litteris loco motis, ut ab exordio ad terminum, sic a fine releguntur ad summum. Sic est illud antiquum: *Roma tibi subito motibus ibit amor;* et illud: *Sole medere pede, ede, perede melos.* Hujusmodi sunt undecim versus, qui referuntur *lib.* 6. *c.* 13. *Antholog.*, ubi hoc genus versus καρκῖνοι στίχοι ἔμμετροι κατὰ ἀναποδισμὸν dicuntur. Exemplum esto: Ἀθλήσας ἤδη πόλῳ πηδήσας ἦλθα. Et Ἤδη μοί Διὸς ἄρα πηγὴ παρὰ σοὶ Διομήδη. Et Νόμον ὁ κοινὸς ἔχε σὸν οἰκονόμον. Et quod inscriptum labro marmoreo legitur ap. *Grut.* 1047, 9. Νίψον ἀνομήματα, μὴ μόναν ὄψιν. Nec non habentur pro recurrentibus, qui pedum lege servata, etsi non per singulos apices, per singula tamen verba replicantur, ut: *Praecipiti modo quod decurrit tramite flumen, Tempore consumptum jam cito deficiet*, quod est *Sidon.* citato *l.* 9. et si recurras, ita legitur: *Deficiet cito jam consumptum tempore flumen, Tramite decurrit quod modo praecipiti.* Hujusmodi est et illud *Francisci Philelphi* in Pium II. Pontif. Max. *Laus tua, non tua fraus, virtus, non copia rerum Scandere te fecit hoc decus eximium.* Disticha his similia septem leguntur *Antholog.* 6, 4. et dicuntur ἀντιστρέφοντα, quorum primum est: Τὸν τραγόπουν ἐμὲ Πᾶνα φίλον Βρομίοιο, καὶ υἱὸν Ἄρκαδος, ἀντ' ἀλκᾶς ἔγραφεν Ὠφελίων. Lege retro: Ὠφελίων ἔγραφεν ἀλκᾶς ἀντ' Ἄρκαδος υἱόν, καὶ Βρομίοιο φίλον Πᾶν' ἐμὲ τὸν τραγόπουν. Item qui retro lecti, in aliud genus carminis exeunt, ut *Omne genus metri tibi pangens, optime Basse.* Contraria via fit Sotadeum: *Basse optime, pangens tibi metri genus omne.* Simile exemplum affert *Quint.* 9, 4. *med.* V. RECIPROCUS.

RĔCURSĬO, onis, f. recursus, reditio. *Capell.* 9, 308. *extr.* Juppiter, Quo gemmata poli volvere sidera Suevit lege rata sacra recursio.

RĔCURSĬTANS, antis, part. ab inus recursito, saepe recursans. *Capell.* 1, 10. Cessim plerumque recursitans.

RĔCURSO, as, n. 1. frequent. ἀνατρέχω, saepe recurro. *Pl. Most.* 3, 1, 54. Quid ego huc recursem, aut operam sumam, aut conteram? *Sen. Med.* 385. Talis recursat huc et huc motu effero, Furoris ore signa lymphati gerens. *Lucr.* 2, 105. de primis corporibus materiai: Et cita dissiliunt longe, longeque recursant. ¶ Translate est saepe redire. *Virg. A.* 1, 666. Urit atrox Juno, et sub noctem cura recursat. *Id. ib.* 12, 602. Nec te tantus edat tacitam dolor: et mihi curae Saepe tuo dulci tristes ex ore recursent. ¶ Refertur ad memoriam. *Id. ib.* 4, 3. Multa viri virtus animo, multusque recursat Gentis honos. *Tac. H.* 2, 78. Recursabant animo vetera omnia. *Eum. Pan. Constant.* 18. Recursabat in animos illa paucorum audacia.

RĔCURSUS, us, m. ἀναδρομή, reditus, qui currendo fit. *Virg. A.* 5, 583. Inde alios ineunt cursus, aliosque recursus. *Ov. Ib.* 423. per alternos unda labente recursus Subtrahitur presso mollis arena pedi; et *Plin.* 5, 29, 30. Lydia perfusa flexuosi amnis Maeandri recursibus. ¶ Et simpliciter reditus, reversio. *Liv.* 26, 42. *extr.* Ut subeunti saepe ad moenia urbis recursus pateret. *Ov. Her.* 6, 59. dent modo fata recursus. *Cels.* 4, 4. Si fauces cibum et potum capiunt, facilis ad bonam valetudinem recursus est. *Val. Max.* 2, 7. *n.* 15. Recursum iis ad pristinum militiae ordinem proposuerunt, si quis bina spolia ex hostibus tulisset. *Plin.* 16, 25, 50. Ilex, picea, larix nullo flore exhilarantur, natalesve pomorum recursus annuos versicolori nuncio promittunt. *Id.* 36, 13, 19. *n.* 2. de labyrintho: Itinerum ambages, occursusque ac recursus inexplicabiles continet, *h. e.* semitas, per quas itur, rediturque. *Impp. Dioclet.*

et Maxim. Cod. 7, 62, 6. Ut post sententiam ab eo, qui de appellatione cognoscit, recursus fieri non possit ad judicem, a quo fuerit provocatum.

RĒCURVĀTUS, a, um, part. a *recurvo:* παλίγναμπτος, recurvus factus, reflexus. *Ov. Met.* 2, 246. Quique recurvatis ludit Maeandros in undis. *Cels.* 7, 7. *n.* 4. Hamulus acutus paulum mucrone intus recurvato. *Id.* 8, 1. *f.* Os pectinis rectius in viris, recurvatum magis in exteriora in feminis. *Colum.* 3, 18. Sarmentum praetorto capite et recurvato demergere.

RĒCURVO, as, avi, atum, a. 1. ἀναγνάμπτω, retro curvo, reflecto. *Colum.* 5, 10. *med.* Cum ad scrobis solum radix pervenit, duritia humi coercita recurvatur. *Gell.* 3, 6. Palma adversus pondus resurgit, et sursum nititur, recurvaturque. *Stat. Th.* 3, 583. Horrentesque situ gladios in saeva recurvant Vulnera. *Ov. Her.* 4, 79. Sive ferocis equi luctantia colla recurvas. *Id. Am.* 1, 8, 6. de saga: Inque caput rapidas arte recurvat aquas, *h. e.* redire cogit.

RĒCURVUS, a, um, adj. παλίγναμπτος, παλίγκλαστος, recurvatus, reflexus, incurvus. *Plin.* 9, 33, 52. Conchae ad plausum apertae, ad buccinum recurvae. *Virg. A.* 7, 513. cornuque recurvo Tartaream intendit vocem, *h. e.* buccina. V. AES. *Ov. Fast.* 5, 119. de capra: Cornibus aeriis, atque in sua terga recurvis; et *ib.* 6, 240. tegunt parvis aera recurva cibis, *h. e.* hamos; et *ib.* 2, 113. tergo delphina recurvo Se memorant oneri supposuisse novo; et *ib.* 560. Comat virgineas hasta recurva comas. V. CAELIBARIS. *Claud. in Eutrop.* 2, 230. avis dira, rostroque recurvo Turpis. *Ov. Met.* 8, 141. et *ib.* 15, 698. Recurva puppis; et *ib.* 3, 664. Impediunt hederae remos, nexuque recurvo Serpunt, *h. e.* retorto, contorto. *Id. Fast.* 2, 251. Corvus inauratum pedibus cratera recurvis Tollit, *h. e.* uncis. *Id. Her.* 10, 71. ne victor tecto morerere recurvo, *h. e.* labyrintho.

RĒCŪSĀBĪLIS, e, adj. qui recusari potest, aut debet. *Tert. adv. Marc.* 4, 35. *f.* Revelatio recusabilis.

RĒCŪSANS, antis, part. a *recuso:* reluctans, invitus. *Ov. Fast.* 2, 387. Jussa recusantes peragunt lacrymosa ministri. *Id. Trist.* 4, 2, 35. illo dicunt mactata ministro Saepe recusanti corpora capta Deo. *Cic. Or.* 10. *f.* Testificor me a te rogatum et recusantem haec scribere esse ausum.

RĒCŪSĀTĬO, onis, f. ἀνάτευξις, actus recusandi. *Cic. Or.* 2, 7. Nam haec ipsa recusatio disputationis disputatio quaedam fuit, mihi quidem perjucunda. *Id. Cat.* 3, 2. *med.* Sine recusatione, ac sine ulla mora negotium susceperunt. *Id. Leg.* 2, 16. Poena violatae religionis justam recusationem non habet. ℙ Translate. *Petr. Sat.* 141. Recusatio stomachi, *h. e.* nausea, fastidium.

RĒCŪSĀTUS, a, um, part. a *recuso:* repudiatus, rejectus. *Ov. Pont.* 4, 13, 27. qui frena coactus Saepe recusati ceperit imperii.

RĒCŪSO, as, avi, atum, a. 1. παραιτέομαι, ἀναινέω, renuo, detrecto, rejicio, repudio: a *re*, et *causa:* ut proprie sit causam afferre, cur aliquid nolis. *Cic Mil.* 36. *f.* Non recuso, non abnuo. *Id. Verr.* 2, 5, 54. Servilius et recusare, et deprecari, ne iniquis judicibus, etc. *Id. Fl.* 38. *f.* Populum R. disceptatorem non modo non recuso, sed etiam deposco. *Nep. Timol.* 3. Cum tantum haberet amorem omnium, ut nullo recusante regnum obtineret. *Just.* 13, 2. *f.* Ptolemaeus recusabat regem Aridaeum, *h. e.* nolebat Aridaeum regnare. *Ter. Hec.* 3, 1, 16. et *Hor. Sat.* 1, 4, 50. Recusare aliquam uxorem, *h. e.* nolle ducere. *Caes. B. G.* 1, 44 amicitiam populi R. *Id. B. C.* 1, 68. laborem. *Id. B. G.* 7, 2. nullum periculum communis salutis causa. *Id. ib.* 8, 1. Sors incommodi civitati non recusanda, si, etc.; et *ib.* 1, 44. Iniquum esse de stipendio recusare, quod sua voluntate ad id tempus pependerint. *Cic. Verr.* 2, 1, 2. *f.* Desinemus nos de judiciis transferendis recusare. *Liv.* 1, 24. Cum trigeminis agunt reges, ut pro sua quisque patria dimicent ferro: nihil recusatur. *Mart.* 9, 102. Saepe recusato Parthos duxisse triumphos, Victor Hyperboreo nomen ab orbe tulit, *h. e.* eum saepe recusasset, vel postquam saepe recusaverat. ℙ Translate. *Ov. Trist.* 5, 4, 16. More nec indomiti frena recusat equi. *Id. Met.* 8, 837. rapax ignis non unquam alimenta recusat. *Plin.* 37, 13, 76. Falsae gemmae recusant limae probationem. *Id.* 17, 20, 34. Castanea recusat glaream, rubricam, cretam. *Virg. A.* 12, 747. tardata sagitta genua impediunt, cursumque recusant. ℙ Cum infinito. *Curt.* 5, 4. Recusaturus ire, qua duces. *Caes. B. G.* 3, 22. Neque adhuc repertus est quisquam, qui mori recusaret. *Hor. Ep.* 2, 1, 208. quae facere ipse recusem. *Just.* 3, 6. *f.* Ut duobus bellis impliciti, suscipere tertium non recusarent. *Ov. Her.* 5, 83. ut Priamus Nymphae socer esse recuset. *Plin.* 29, 1, 8. de medicina: Non rem antiqui damnabant, sed artem: maxime vero quaestum esse immani pretio vitae recusabant, *h. e.* nolebant. ℙ Sequentibus particulis *ne*, *quin*, *quo minus*. *Caes. B. C.* 3, 82. Ne unus omnes antecederet, recusabant. *Cic. Off.* 3, 27. Sententiam ne diceret, recusavit. *Nep. Ann.* 12. Illud recusavit, ne id a se fieri postularent, quod adversus jus hospitii esset. *Caes. B. G.* 4, 7. Neque recusare, si lacessantur, quin armis contendant. *Cic. Acad.* 4, 3. Non possumus, quin alii a nobis dissentiant, recusare. *Nep. Ep.* 8. Neque recusavit, quo minus legis poenam subiret. *Cic. Fin.* 1, 3. Nec recusabo, quo minus omnes mea legant. *Caes. B. G.* 1, 31. Neque recusaturos, quo minus, etc. ℙ Pro negare. *Cels. Dig.* 17, 1, 48. Si quis sub usuris creditam pecuniam fidejussisset, et cum reus in judicio conventus recusare vellet, sub usuris creditam esse pecuniam, etc. ℙ *Recusare mendacium* ap. *Tert. adv. Marc.* 3, 11. *med.* est refellere.

[RĒCUSSĀBĪLIS, e, adj. qui recutitur. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 6. *f.* Tum permittentibus viribus etiam raptorio machinamento gestetur, ac deinde recussabili sphaera *(utatur)*, quam Italicam vocant, *h. e.* χωρίχω. V. CORYCEUM. *F.*]

RĒCUSSUS, a, um, part. a *recutio*, quatiendo retro impulsus. *Val. Fl.* 5, 167. penitusque recusso Aequore Cyaneas Minyae timuere relictas. ℙ Item universim concussus, retro impulsus, ἀνασεισθείς. *Virg. A.* 2, 52. uteroque recusso Insonuere cavae, gemitumque dedere cavernae. *Appul. Met.* 4. et 5. Recussus somno. *Sidon. carm.* 2, 427. de nocte recussa Excepti rores.

RĒCUSSUS, us, m. In sexto casu sing. *Plin.* 8, 53, 79. de ibicibus: In haec *(cornua)* se librant, ut tormento aliquo rotati, in petras; atque recussu pernicius, quo libuerit, exsultant, *h. e.* repercussu, resiliendo. *Fulg. Myth. praef.* 1. Quidquid per virecta Tempe Raptat unda proluens (lege *profluens*), Hinnientis et recussu quam produxit ungula.

RĒCŪTĬO, is, ussi, ussum, a. 3. retro quatio, excutio, discutio. *August. Confess.* 8, 11. *med.* Incutiebat horrorem, sed recutiebat retro, nec avertebat. *Id. Doctr. Chr.* 2, 40. *f.* Christi recutiens jugum.

RĒCŪTĪTUS, a, um, adj. exulceratus, et resecta cute saepe laceratus. *Mart.* 9, 58. Nil est tritius Hedyli lacernis, Non ansae veterum Corinthiorum, Non ruptae recutita colla mulae. ℙ Dicitur et de iis, quibus praeputium praecisum fuit, ut sunt Judaei et Turcae, quia eo loci cutis quidem utcumque resecta est, glandem tamen non amplius tegit, cum sit illa brevior, ἀπεψωλημένος, ψωλός. *Id.* 7, 30. Recutiti Judaei. *Pers.* 5, 184. recutitaque sabbata palles. Sunt qui *recutitos* intelligunt eos, qui a Judaeis ad Gentes cum defecissent, ut resecto praeputio aliqua ratione mederentur, cutem penis rursus adducebant, producebantque arte medica super glandem: de quibus *Machab.* 1, 1, 16. Et fecerunt sibi praeputia, et recesserunt a testamento sancto, et juncti sunt nationibus; et *Paul. Cor.* 1, 7, 18. Circumcisus aliquis vocatus est? non adducat praeputium. *Cels.* vero 7, 25. producendi praeputii rationem tradit. Verum hoc ad *Mart.* et *Persium*, qui de Judaeis in sua superstitione manentibus loquuntur, minime pertinet. ℙ Romani recutitos Judaeos maxime aversabantur. *Petr. fragm. Trag.* 68. *Burm. f.* Duo tamen vitia habet, quae si non haberet, esset omnium numerorum: recutitus est, et stertit: nam quod strabonus est, non curo.

RĒDABSOLVO, is, a. 3. idem quod solvo, vel absolvo. *Pl. Curc.* 3, 84. Te redabsolvam, qua advenisti, gratia. Rectius alii *absolvam.*

RĒDACCENDO, is, a. 3. rursus accendo. *Tert. Anim.* 30. *f.* Facilior ante exstingui, quam redaccendi. *Id. Resurr. carn.* 12. Redaccenduntur stellarum radii. V. REACCENSUS.

RĒDACTUS, a, um, part. a *redigo:* reductus, adductus. *Caes. B. G.* 2, 14. Aedui a Caesare in servitutem redacti. *Vell.* 2, 44. Capua in formam praefecturae redacta. *Inscr.* ap. *Plin.* 3, 20, 24. Gentes Alpinae sub imperium populi R. redactae. *Cic. Marc* 4. Familia ad paucos redacta. *Liv.* 26, 37. *f.* Ad vanum et irritum victoria redacta. *Hor. Ep.* 2, 1, 154 formidine fustis Ad bene dicendum, delectandumque redacti. *Liv.* 10, 46. Id aes redactum ex captivis dicebatur; et *Ulp. Dig.* 42, 5, 27. Pretium ex rebus distractis redactum.

RĒDACTUS, us, m. actus redigendi. Speciatim sumitur pro pecunia ex frugibus venditis redacta. *Scaev. Dig.* 7, 1, 58. Sempronio do, lego ex redactu fructuum oleris, et porrinae partem sextam. Sic enim in Pand. Flor. et manuscr. Codd. legitur. Vulgo est *ex reditu. Id. ib.* 46, 3, 88. Argentarii universum redactum venditionis solverunt.

RĒDADOPTO. V. READOPTO.

RĒDADUNĀTĬO. V. READUNATIO.

RĒDAMBŪLO, as, n. 1. ἀναβαθίζω, redeo, revertor. *Pl. Capt.* 4, 2, 120. Bene ambula, et redambula. V. REAMBULO.

RĒDĂMO, as, a. 1. ἀντιφιλέω, contra, vel similiter amo, me amantem amo, in amore respondeo. *Cic. Amic.* 14. Quid enim tam absurdum, quam delectari multis inanibus rebus, ut honore, gloria, aedificio, vestitu; animo autem virtute praedito, qui vel amare, vel, ut ita dicam, redamare possit, non admodum delectari? Ex his patet, hoc verbum *Ciceroni* minime probum videri, vel tunc temporis inusitatum fuisse.

RĒDĂMOVĒO, es, a. 2. *Imppp. Valens, Grat.* et *Valent. Cod. Theod.* 8, 5, 35. *f.* Ne supra assium numero redamoveatur. Sed corrige: *Ne supra assignatum numerum rheda moveatur. Gothofr.* legend. conjicit: *Ne supra duum numerum*, etc.

RĒDAMTRŪO. V. AMTRUO.

RĒDĀNĪMĀTĬO, onis, f. animae ad corpus restitutio. *Tert. Resurr. carn.* 38.

RĒDĀNĪMĀTUS, a, um, part. a *redanimo. Tert. Resurr. carn.* 19. Redanimatus, et revivificatus Deo.

RĒDĀNĪMO, as, a. 1. *Tert. Resurr. carn.* 13. Quia singula nec redanimari, sed reformari existimentur; et *ib.* 31. Recorporandae, et redanimandae reliquiae.

RĒDĀRĀTOR. V. IMPORCITOR.

RĒDARDESCO. V. RECANDESCO.

RĒDARGŪO, is, ui, utum, a. 3. ἐξελέγχω, arguendo refello, falsum esse doceo, revinco, convinco: a *re* et *arguo* inserto *d* hiatus vitandi causa, ut in *redamo*, *redeo*, *redigo*, *redoleo*, *redundo. Cic. Tusc.* 2, 2. Nosque ipsos redargui refellique patiamur. *Id. Univ.* 3. Oratio, quae neque redargui, neque convinci potest. *Id. Or.* 2, 72. Si nostra facilius probari, quam illa redargui possunt. *Id. Cluent.* 23. Exstat memoria, sunt tabulae publicae: redargue me, si mentior. *Id. Fin.* 2, 17. Is Sextilius factum negabat, poterat autem impune: quis enim redargueret? et *Dom.* 9. In hoc inconstantiam redarguo tuam, qui, etc., *h. e.* palam ostendo, te esse inconstantem. *Virg. A.* 11, 687. Advenit qui vestra dies muliebribus armis Verba redargueret, *h. e.* vana et falsa fuisse demonstraret. *Suet. Aug.* 55. Sparsos de se famosos libellos nec expavit, et magna cura redarguit; et *Cic. N. D.* 3, 36. *extr.* Improborum prosperitates redarguunt vim omnem Deorum ac potestatem, *h. e.* ostendunt, evincunt, nullam esse. *Gell.* 15, 9. Audi rationem, falsam quidem, sed quam redarguere, falsam esse, tu non queas.

[RĒDARMO, as, a. 1. iterum armo. *Dictys Cret.* 2. *med.* At ubi novis jaculis manus utriusque redarmatae sunt, pergunt. *F.*]

RĒDAUSPĪCO, as, a. 1. μετοιωνίζομαι, denuo auspicor, seu auspicium sumo, rursus incipio. *Pl. Capt.* 3, 5, 108. Exauspicavi ex vinculis, nunc intelligo redauspicandum esse in catenas denuo. V. EXAUSPICO.

REDDĪTĬO, onis, f. ἀπόδοσις, actus reddendi. Ponitur pro secunda parte comparationis, aut similitudinis, *h. e.* pro collatione rei, de qua est similitudo: et pro secunda parte periodi, quae primae respondet. *Quint.* 8, 3. *med.* et *Auson. Idyll.* 12. *in.* V. APODOSIS. ℙ *Redditio rationis*, subjectio rationis, seu causae. *August. C. D.* 21, 7. Redditionem rationis poscentibus respondemus, hanc esse voluntatem Dei.

REDDĪTĪVUS, a, um, adj. *Redditiva pars* in oratione est ipsa redditio, de qua in v. praec. dictum est. *Diomed.* 2, 432. et *redditivas particulas* vocat *Prisc.* 17, 1052. quae redditioni inserviunt, ut *talis*, *ita.*

REDDĪTOR, oris, m. qui reddit. *August. ep.* 5. *med.* Debitorum fisci redditores et exactores.

REDDĪTŪRI. V. PRAESTO, as.

REDDĪTUS, a, um, part. a *reddo:* restitutus, datus, ἀποδοθείς. *Cic. Att.* 8, 14. *f.* Pecuniam domitio satis grandem, quam is Corfinii habuerit, non esse redditam; et *ib.* 9, 11. *med.* Serius redditae litterae. *Virg. A.* 3, 40. vox reddita fertur ad aures. Ubi *Serv.:* Pro data: redditur enim quidquid ad nos per alterum transit; et *ib.* 12, 817. Una superstitio superis quae reddita Divis. Ubi *Serv.:* Hoc est data: nam prothesis est. *Ov. Trist.* 3, 12. 46. Latio reddita vota Jovis, *h. e.* soluta. *Just.* 12, 10. Ex magna desperatione tandem saluti redditus. *Cic. Dom.* 28. *f.* Salutem redditam sibi ac restitutam accipere. *Plin.* 11, 37, 75. Fel redditum ahenis colorem aufert, *h. e.* ore rejectum. ℙ Item expressus, repraesentatus. *Mart.* 11, 9. de statua Memoris: Spirat Apellea redditus arte Memor. ℙ Pro simplici *datus* V. v. sq.

REDDO, is, idi, itum, a. 3. ἀποδίδωμι, rem acceptam, vel ablatam restituo, refero: a *re*, et *do*, quasi retro do. *Sen. Ben.* 7, 19. Reddere est id, quod debeas, ei, cujus est, volenti dare. *Ter. Eun.* 1, 2, 66. Ut virginem suis restituam ac reddam. Ubi *Donat.* Restituimur iis, quibus nos volumus: reddimur iis, qui nos volunt. Ergo restituimus volentem, reddimus volentibus. *Liv.* 3, 68. Tribuni vobis amissa reddent ac restituent. *Sen. Ben.* 6, 5. Cum dicimus, beneficium illi reddidi, non hoc dicimus, illud nos, quod acceperamus, reddidisse; sed aliud pro illo: reddere enim est, rem pro re dare. Quidni? cum omnis solutio non idem reddat, sed tantundem: nam et pecuniam dicimur reddidisse, quamvis numeravimus pro argenteis aureos, etc. *Cic. Sull.* 30. *med.* Si quid ab omnibus conceditur, reddo ac remitto. [*Hic *reddo* idem fere est, quod nos dicimus *verzichten.*] *Caes. B. G.* 6, 15. Pro vita hominis nisi vita hominis reddatur, non posse aliter Deorum numen placari; et *ib.* 1, 35. Obsides, quos haberet ab Aeduis, redderet. *Cic. Off.* 1, 15. Ea quae utenda acceperis, majore mensura, si modo possis, jubet reddere Hesiodus. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 7. Cogebantur Sullani homines, quae per vim et metum abstulerant, reddere. *Caes. B. G.* 7, 76. Pro quibus meritis civitatem ejus immunem esse jusserat, jura legesque reddiderat. *Catull.* 42, 4. Et negat mihi vestra reddituram Pugillaria. [*Cic. Or.* 48. sive paria paribus redduntur, sive opponuntur contraria: ubi *reddere* est nostr. *gegen einandersetzen. Id. Vat.* 3. quod quidem ego tibi reddo tuum: nos: *und hiermit gebe ich dir deinen Einfall zurück.*] ℙ Cum infin. *Stat. Th.* 1, 615. sua monstra profundo Reddit

habere Jovi. ℙ Saepe sumitur pro dare, tribuere. *Cels. Dig.* 31, 1, 21. et *ib.* 50, 16, 94. Verbum reddendi, quamquam significatum habeat retro dandi, recipit tamen et per se dandi significationem. Dixerunt tamen *dare*, ac *reddere:* illud enim universim concedere utcumque, tribuere, donare, significat: *reddere* est dare ea, quae aut debentur iis, quibus dantur, aut ad eos aliquo modo pertinent, quod patebit expendenti scriptorum loca, quae subjicimus. *Pl. Aul.* 1, 1, 5. Qua me nunc causa extrusisti ex aedibus? *Eu.* Tibi ego rationem reddam, stimulorum seges? *Liv.* 41, 7. *extr.* Rationem redditurus earum rerum, etc. *Cic. Fam.* 2, 17. Litteras a te mihi stator tuus reddidit Tarsi. *Caes. B. C.* 2, 18. *med.* Judicia in privatos reddebat. *Phaedr.* 4, 12. Leo inter feras Sancta incorrupta jura reddebat fide; [*Ita ap. *Tac. A.* 1, 72. *judicia reddere* est judicia exercere. V. *Boett. Lex. Tac.* p. 403.] et *Phaedr. epil.* 3. Brevitati nostrae praemium ut reddas, peto. *Cic. Rosc. Am.* 47. Suum cuique honorem et gradum redditum, gaudeo. *Quint.* 11, 1. *f.* Reddere alicui testimonium industriae. *Virg. G.* 3, 491. Nec responsa potest consultus reddere vates. *Albin.* 1, 218. Et pedes exsequias reddit, equesque duci. *Prop.* 3, 5, 37. Reddere corpus humo. *Just.* 9, 4. sepulturae. *Ov. Ib.* 407. et *Lucr.* 6, 1196. Reddere vitam, i. e. mori: scilicet tanquam naturae debitum. Unde *Nep. Reg.* 1. *f.* Morbo debitum naturae reddere. Sic *Vell.* 2, 14. Reddere ultimum spiritum; et *ib.* 123. *extr.* animum coelo; et *Ov. Trist.* 3, 3, 35. lucem; et *Sen. Oed.* 271. summum diem. ℙ Est etiam reponere. *Pl. Most.* 1, 2, 27. Tempestas venit, confringit tegulas, imbricesque: ibi dominus indiligens reddere alias nevolt. ℙ Item emittere, egerere quod infusum est. *Cic. N. D.* 2, 54. Aspera arteria excipit animam eam, quae ducta est spiritu, eandemque a pulmonibus respirat et reddit. *Ov. Her.* 16, 46. Flammiferam pleno reddere ventre facem, *h. e.* partu edere. *Plin.* 28, 12, 51. Spinam faucibus adhaerentem aut reddi, aut delabi, *h. e.* vomitu ejici. Sic *Plin. alter ep.* 5, 19. *f.* Dum nimis imperat voci, sanguinem reddidit. *Cels.* 2, 12. *n.* 2. In eo, cui satis alvus reddit quotidie; et 7, 23. Spumans bilis alvo cum rosione redditur. *Plin.* 10, 47, 65. Inter aquaticas aves mergi soliti sunt devorare, quae ceterae reddunt, *h. e.* cacant. Eod. sensu *Ov. R. Am.* 437. Reddere obscena. *Plin.* 8, 42, 66. de equis: Scythae per bella feminis uti malunt, quoniam urinam, cursu non impedito, reddunt. *Id.* 28, 15, 61. Urina calculum reddere. ℙ Emittere, edere, est etiam in his, *Ov. Met.* 11, 608. Janua, quae verso stridorem cardine reddit. *Plin.* 16, 35, 63. Admota auribus lenem sonum reddit. *Id.* 37, 2, 11. *n.* 1. Flammam ab electro reddi. ℙ Item referre, seu dicendo vel scribendo persequi, seu narrare ea, de quibus nos acturos polliciti sumus. *Cic. Brut.* 74. Sed perge, Pomponi, de Caesare, et redde quae restant. *Varr. R. R.* 3, 17. Tertium actum de pastionibus villaticis postea tibi reddam. *Plin.* 30, 2, 7. Cetera placita eorum suis reddemus locis. Adde *Tac. A.* 4, 67. ℙ Item referre, seu repetere quae audita sunt. *Hor. Od.* 4, 6, 41. Nupta jam dices: ego Diis amicum, Saeculo festas referente luces, Reddidi carmen. *Id. Ep.* 1, 18, 13. Ut puerum credas saevo dictata magistro Reddere. *Cic. Brut.* 88. Fuit memoria tanta, ut quae secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus cogitavisset. [*V. *Boettich. l. l.*] ℙ Item respondere. *Ov. Met.* 6, 329. Faunine foret tamen ara, rogabam, Indigenaene Dei; cum talia reddidit hospes; et *ib.* 3, 361. de Echo: Reddere de multis ut verba novissima posset. *Lucr.* 4, 462. dicta; et *Virg. A.* 6, 688. datur ora tueri, Nate, tua, et notas audire, et reddere voces. Adde *ib.* 1, 409. ℙ Item ex una in aliam linguam vertere. *Cic. Or.* 1, 34. Cum ea, quae legerem Graece, Latine redderem. *Id. opt. gen. Or.* 5. In quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere. ℙ Item referre, *h. e.* similem esse, exprimere, et quasi instaurare imaginem alterius. *Lucan.* 1, 538. Jam Phoebe toto fratrem cum redderet orbe. *Sen. Herc. Fur.* 1016. natus hic vultus tuos, habitusque reddit. *Sil.* 2, 635. reddentia formam Ora tuam laceras. *Plin. ep.* 7, 19. *med.* Illam tantae feminae matrem rursus videor amittere, quam haec, ut reddit ac refert nobis, sic auferet secum. *Virg. A.* 6, 768. et qui te nomine reddet Silvius Aeneas. *Stat. Ach.* 2, 189. Ut vero accessit propius, luxque aemula vultum Reddidit, et similem tandem se vidit in auro, etc. De similitudine stili *Plin. ep.* 9, 22. In litteris veteres aemulatur, exprimit, reddit. *Stat. Sil.* 4, 7. *extr.* Orsa Sallustl brevis, et Timavi Reddis alumnum. De pictoribus *Petr. Sat.* 29. Hic quemadmodum ratiocinari didicisset, dein dispensator factus esset, omnia diligenter curiosus pictor cum inscriptione reddiderat. [*Cf. *Boettich. l. l.*] ℙ De aliis rebus. *Plin.* 36, 23, 55. Odorem croci saporemque reddit; et 35, 6, 27. Purpurissum Indicum reddit flammam excellentis purpurae. *Id.* 34, 12, 32. Limus imaginem quandam uvae reddit. ℙ Item rependere, persolvere. *Cic. Off.* 1, 15. *med.* Duo genera liberalitatis, unum dandi beneficii, alterum reddendi. *Colum.* 4, 3. *med.* Bene positam vineam nunquam non cum magno fenore gratiam reddidisse. ℙ *Reddere vota*, solvere. *Just.* 10, 10. *med.* Tyrum se ire velle ad vota Herculi reddenda. *Cic. Leg.* 2, 9. *f.* Caute vota reddunto. *Prop.* 2, 15, 19. captare feras, et reddere pinu Cornua: *scil.* tanquam voto debita, et Dianae sacra. Hinc habet locum in sacris. *Virg. G.* 2, 194. Lancibus et pandis fumantia reddimus exta. Ubi *Serv.:* Sacerdotum usus verbo: *reddi* enim dicebantur exta, cum probata et elixa arae superponebantur. *Ov. Fast.* 6, 476. Flavaque Thebanae reddite liba Deae. Adde *Tac. H.* 4, 53., *Tibull.* 1, 3, 34. et *Stat. Th.* 4, 466. ℙ *Reddere nomen alicui*, suum alicui nomen tribuere, suo aliquem proprio vocare nomine. *Ov. Trist.* 3, 6, 35. Stultitiamque meum crimen debere vocari, Nomina si facto reddere vera velis. *Plin.* 4, 12, 23. Desertis quoque insulis reddantur nomina. ℙ *Reddere poenas*, dare, persolvere poenas justitiae aut crimini debitas. *Sall. Jug.* 17. Ut ille impietatis in parentem nostrum graves poenas reddat. ℙ *Reddere* dicitur terra, quae sementem sparsum messe refundit. *Ter. Ph.* 4, 3, 74. Nunc mecum argentum attuli, fructum quem Lemni uxoris reddunt praedia. *Ov. Pont.* 1, 5, 26. Et sata cum multo fenore reddit ager. *Colum.* 2, 17. Pratum etiam in pabulo non minus reddit, quam in foeno. *Pall.* 3, 9. Amineae, ubicumque sint, vinum pulcherrimum reddunt. *Plin.* 18, 9, 20. *n.* 1. Siligineae farinae modius viginti duas libras panis reddit. ℙ Est praeterea *reddere*, facere, efficere, rem mutando, et sic mutatam alteri exhibendo. *Ter. Heaut.* 4, 5, 12. Dictum ac factum reddidi, *h. e.* statim feci. *Id. Ad.* 5, 3, 63. Tam excoctam reddam, atque atram, quam carbo est. *Id. Eun.* 2, 3, 24. Reddunt *(puellas)* curatura junceas. *Cic. Verr.* 2, 2, 34. Domum ejus exornatam atque instructam reddiderat nudam atque inanem. *Id. Caecin.* 10. Cum ita vehemens acerque venisset, ut, etc. ita eum placidum mollemque reddidi, ut, etc. *Id. Att.* 9, 17. Tu, quaeso, cogita, quid deinde: nam me hebetem molestiae reddiderunt. *Id. Cluent.* 26. Reddere aliquem iratum alicui. *Caes. B. G.* 2, 5. *f.* Loca ea tuta ab hostibus reddebat. *Ov. Fast.* 2, 389. Albula, quem Tibrin mersus Tiberinus in unda Reddidit. ℙ [*Item restituere. *Cic. Att.* 4, 3. Clodius omnes Catilinas Siciniosque reddidit. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] ℙ Pro facere *Non.* poni ait 4, 392. etiam illud *Lucil.* 20. Pluteos excutit, tectaque et testudines reddit. ℙ Pro tribuere, dare, usurpando compositum pro simplici. *Lucr.* 2, 63. et 141. quaeve sit ollis Reddita mobilitas magnum per inane meandi; et *ib.* 678. multa vides, quibus et color, et sapor una Reddita sunt cum odore; et *ib.* 756. si nulla coloris principiis est Reddita natura. ℙ *Reddibo* pro *reddam* comicum et antiquum est. *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 40. Nunquam edepol jejunum est aeque, atque ego ruri reddibo te. *Id. Epid.* 1, 1, 22. Opera reddibitur tibi. Adde *fragm.* ap. *Non.* 7, 75. et 10, 28. et ap. *Prisc.* 6, 692. ℙ [*Confund. *reddo* et *redeo.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 218.]

RĔDEMPTĬO et Redemtio, onis, f. ἐξώνησις, actus redimendi, conductio. *Cic. Prov. cons.* 5. Videtis, non temeritate redemptionis, aut negotii gerendi inscitia, sed avaritia, superbia, crudelitate Gabinii paene afflictos jam atque eversos publicanos; [*ubi temeritas redemptionis est, quum inconsulte vectigalia nimis magno pretio conduxerint.] *Id. Verr.* 1, 6. Ut primum e provincia rediit, redemptio est hujus judicii facta grandi pecunia. Ubi *Asconius:* Ait Cicero, artifices quosdam corrumpendorum judicum pactos esse cum Verre, et redemisse semel omnem procurationem judicii corrumpendi suo periculo, absolutionisque praestandae. *Cic. Pis.* 36. Quid ego rerum capitalium quaestiones, reorum pactiones, redemptiones, acerbissimas damnationes proferam? *h. e.* emptiones judicii et absolutionis, corruptis pecunia judicibus. *Ascon.* in *or. Cic. in toga candid. f.* Antonius redemptas habebat ab aerario vectigales quadrigas: quam redemptionem senatori habere licet per legem. ℙ Item liberatio a servitute, a vinculis, ἀπολύτρωσις. *Liv.* 25, 6. *med.* Cum captivis redemptio negabantur. *Val. Max.* 4, 3. *n.* 1. Aurum quoque, quod pro redemptione puellae allatum erat, summae dotis adjecit. (V. *Liv.* 26, 50.) *Hirt. B. Alex.* 56. Quos transmarina militia perterritos ad sacramenti redemptionem vocabat, *h. e.* ad erogationem pecuniae, qua liberarent se ab obligatione transmarinae militiae.

RĔDEMPTĬTO et Redemtito, as, a. 1. frequent. a *redempto*, quod a *redimo. Festus:* Redemptitavere item ut clamitavere. Cato in ea, qua egit de signis et tabulis: Honorem temptavere, ait, malefacta benefactis non redemptitavere, *h. e.* compensavere. Sic *Sen. Excerpt. controv. praef.* 4. *f.* Redimebat tamen vitia virtutibus.

RĔDEMPTO, vel Redemto, as, a. 1. frequent. a *redimo. Tac. H.* 3, 34. A propinquis occulte redemtabantur. Alii leg. *redimebantur.*

RĔDEMPTOR et Redemtor, oris, m. qui redimit. *Festus:* Redemptores proprie atque antiqua consuetudine dicebantur, qui, cum quid publice faciendum aut praebendum conduxerant, effecerantque, tum demum pecunias accipiebant: nam antiquitus emere pro accipere ponebatur. At ii nunc dicuntur redemptores, qui quid conduxerunt praebendum utendumque. Haec *Festus*, cujus postrema verba post *At ii*, videntur esse ex epitoma *Pauli*, more suo pauca redigentis, quae fusius a *Festo* dicta fuerant. *Redemptor operis* est, qui in se suscipit aliquid faciendum, pacta mercede, lucri causa, ἐργολάβος: v. gr. qui domum faciendam conducit, onera transvehenda, aedificium reficiendum, aut tectum tuendum, et hujusmodi. *Cic. Div.* 2, 21. Redemptor qui columnam illam de Cotta, et de Torquato conduxerat faciendam. *Plin.* 36, 23, 55. In antiquarum aedium legibus invenitur, ne calce recentiore trima uteretur redemptor; et *ib.* 2. Redemptor cloacarum. *Vitr.* 9, 3. Coronam immani pretio locavit faciendam, et aurum ad sacoma appendit redemptori. *Plin.* 35, 3, 4. Redemptor tutelae Capitolii. *Cato R. R.* 137. in lemmate: Vineam redemptori curandam partiario des. *Hor. Ep.* 2, 2, 72. Festinat calidus mulis gerulisque redemptor. *Cic. Inv.* 2, 31. Hostias nisi ad sacrificium redemptor praebuisset. *Liv.* 34, 9. *f.* Redemptoribus vetitis frumentum parare, *h. e.* qui alendi exercitus curam susceperant. *Sicul. Fl. de condit. agror.* p. 9. *Goes.* Viae per redemptores muniuntur. ℙ *Redemptor vectigalium*, vel *pontis*, qui a populo, vel principe certa pecunia emit vectigalia exigenda, ut ea exactione quaestum faciat. *Papin. Dig.* 50, 5, 8. Fisci vectigalium redemptores. *Labeo ib.* 19, 2, 60. *f.* Cum pontem transiret, redemptor ejus pontis portorium ab eo exigebat. ℙ *litium*, seu *causarum*, qui lites alienas pretio mercatur, et peragendas suscipit suo periculo, quaestus causa. *Ulp. ib.* 1, 16, 9. Si quos causarum concinnatores, vel redemptores deprehendat. *Impp. Arcad. et Honor. Cod.* 2, 15, 1. *extr.* Calumniarum redemptores. ℙ *Redemptor ab aerario* videtur esse, qui, certa pecunia proposita, tributa aerario debita exigenda emerat, ut ex ea exactione quaestum faceret. *Inscr.* ap. *Donat.* 323, 6. P. Turpilius A. L. Phronimus redemptor ab aer. ℙ Denique redemptor est, qui alium a servitute, aut a poena pretio liberat, λυτρωτής. Ita jure ac vere appellatur JESUS CHRISTUS Deus, Dei filius, qui a peccati servitute, et a maledicto legis humanum genus pretio sui sanguinis eripuit. *Hieron. ep.* 66. *n.* 8. *f.* Christus redemptio, idem redemptor ac pretium. *August. serm.* 130. *n.* 2. *med.* Venit redemptor, et victus est deceptor.

RĔDEMPTRIX et Redemtrix, icis, f. quae redimit. *Prud. περὶ στεφ.* 10, 773. de lingua Machabaeo puero abscindenda: Prima offeratur in sacramentum necis, Et sit redemptrix prima membrorum omnium. *Coripp. Laud. Just.* 4, 297. ex tribus una E coelo veniens mundi Persona redemptrix.

RĔDEMPTŪRA et Redemtura, ae, f. ἐξώνησις, negotiatio, quae redimendo, seu conducendo fit. *Liv.* 23, 48. *f.* Cohortandos, qui redempturis auxissent patrimonia, ut reipublicae, ex qua crevissent, ad tempus commodarent. *Ulp. Dig.* 14, 3, 5. Mercaturis, redempturisque faciendis quempiam praeponere.

RĔDEMPTUS et Redemtus, a, um, part. a *redimo:* ἐξωνηθείς, qui faciendus aut praebendus pretio suscipitur, lucri causa. *Varr. L. L.* 5, 9. *med.* Qui de censoribus classicum ad comitia centuriata redemptum habent. *Caes. B. G.* 1, 18. Dumnorigem complures annos portoria, reliquaque omnia Aeduorum vectigalia parvo pretio redempta habere. ℙ Item iterum emptus. *Pl. Merc.* 2, 6, 31. Tuo hero redempta es rursum: ego redemi te. *Ulp. Dig.* 28, 5, 9. *f.* Servus cum libertate heres institutus, si sit alienatus, juberi adire ab eo potest, cui alienatus est: sed si redemptus sit a testatore, institutio valet. ℙ Item pretio liberatus a servitute, a poena, λυτρωθείς. *Virg. A.* 9, 213. Sit, qui me raptum pugna, pretiove redemptum Mandet humo solita. *Albinov.* 1, 431. Hector redemptus ad ignes. *Ov. Am.* 1, 8, 63. Nec tu, si quis erit capitis mercede redemptus, Despice, *h. e.* si quis servus suo peculio, quod paulatim genium defraudando comparavit, pretium domino pro libertate solverit. *Ulp. Dig.* 37, 6, 1. *med.* Redemptus ab hostibus. ℙ Translate. *Juven.* 4, 2. monstrum nulla virtute redemptum A vitiis. ℙ Item emptus. *Just.* 43, 5. *f.* Massilienses aurum publicum privatumque contulerunt ad explendum pondus Gallis, a quibus redemptam pacem cognoverant. Adde *Mart.* 2, 63. et 12, 98. ℙ Item pretio conductus, ut quippiam praestet. *Plin. ep.* 2, 14. Sequuntur auditores actoribus similes, conducti et redempti mancipes. *Petr. Sat.* 5. Neve plausor in scena sedeat redemptus. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 5, 1, 4. Periniquum est, ut contra paternam voluntatem redempti forsitan tutoris aut curatoris admittatur arbitrium, *h. e.* pretio corrupti. Sic *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 10, 53. Aemuli corrupti ac redempti.

RĔDĔO, is, ii, raro ivi, itum, n. 4. ἐπανέρχομαι, ἐπάνειμι, me recipio, revenio, revertor: a *re* et *eo*, quasi retro eo, inserto *d* ad hiatum vitandum, ut in *redigo*, *redamo*, *redoleo*, *redundo*, etc. *Cic. Verr.* 1, 6. Ut primum e provincia rediit. *Ov. Fast.* 6, 785. Aede suburbana rediens. *Ter. Eun.* 5, 5, 25. Video rure redeuntem senem. *Id. Ph.* 2, 1, 13. Peregre rediens. *Phaedr.* 2, 8. dominus a coena redit. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *f.* Appius a Caesare nondum redierat. *Id. Att.* 13, 9. *extr.* Ad quos dies rediturus sim, scribam ad te. *Id. Quint.* 18. Statim ut Romam rediit

Quintius. *Caes. B. G.* 5, 11. Eodem, unde redierat, proficiscitur. *Id. B. C.* 3, 111. Redire domum. *Hirt. B. G.* 8, 52. ad exercitum. *Auct. B. Hisp.* 25. *f.* ad castra. *Pl. Amph.* 2, 2, 32. ad navim. *Caes. B. G.* 7, 20. ad suos. *Hor. Od.* 1, 2, 45. in coelum. *Virg. G.* 3, 316. in tecta. *Ov. Ib.* 376. Intrarunt caecae non redeunda *(tecta)* domus. *Id. Met.* 7, 200. amnes In fontes rediere suos. *Id. Fast.* 3, 161. Sol in sua signa redit. *Ter. Hec.* 3, 2, 12. Istoc verbo animus mihi rediit, et cura ex corde excessit. *Ov. A. Am.* 3, 730. Et mens, et rediit verus in ora color. *Liv.* 25, 16. Redire in amicitiam alicujus. [**Lucan.* 2, 723. flexi jam plaustra Bootae in faciem puri redeunt languentia coeli, i. e. eundem colorem accipiunt, quem purus aether habet, adeoque tandem evanescunt.] ℙ *Redire viam*, redire. Formula fuit priscorum JCtorum; *ite viam, redite viam*, ap. *Cic. Mur.* 12. Sic etiam *Virg. A.* 6, 122. Itque, reditque viam toties. ℙ Cum infin. *Id. Cir.* 172. Saepe redit patrios ascendere prodita muros. *Jul. Montan.* ap. *Sen. ep.* 122. *med.* hirundo Argutis reditura cibos immittere nidis. ℙ Passive impersonaliter. *Caes. B. C.* 3, 16. *f.* Interea manerent induciae, dum ab illo rediri posset. *Pl. Men. prol.* 49. Epidamnum pedibus redeundum est mihi. *Id. Pers.* 3, 3. *f.* Dum stas, reditum oportuit. *Nep. Ep.* 8. Postquam domum reditum est. *Liv.* 8, 11. Cum conversis signis retro in urbem rediretur. ℙ De iis, quae stato tempore recurrunt. *Prop.* 2, 24, 1. Tristia jam redeunt iterum solemnia nobis. *Virg. A.* 8, 47. redeuntibus annis. *Mart.* 4, 1. redeuntia saecula. *Hor. Od.* 4, 7, 1. Redeunt gramina campis. *Ov. Fast.* 3, 237. arboribus frondes. *Virg. G.* 2, 401. redit agricolis labor actus in orbem. ℙ *Res redire* contrarium est *rebus prolatis.* V. PROLATUS. *Pl. Capt.* 1, 1, 17. Prolatis rebus, parasiti invenatici sumus: quando res redierunt, molossici. V. INVENATICUS. Adde *Cic.* in *Sen.* 11., ubi alii aliter leg. ℙ *Redire* dicuntur fructus, qui ex fundis aliisque rebus percipiuntur: quia quotannis veniunt. *Nep. Them.* 2. Pecunia publica, quae ex metallis redibat; et *ib.* 10. Ex qua regione quinquaginta ei talenta quotannis redibant. *Mart. Mart.* 4, 37. Ex pecore redeunt ter ducena Parmensi. *Varr. R. R.* 1, 44. Ut ex eodem semine aliubi cum decimo redeat, aliubi cum quintodecimo, ut in Etruria, et locis aliquot in Italia: in Sybaritano dicunt etiam cum centesimo redire solitum. Adde *ib.* 2. *med.* ℙ Item hereditas, quae ad aliquem pervenit. *Ter. Hec.* 1, 2, 97. Ea ad hos redibat lege hereditas; et *Andr.* 4, 5, 4. Ejus morte ea ad me lege redierunt bona. ℙ Item qui post digressionem revertuntur ad propositum. *Sall. Jug.* 4. et 46. *extr.* Nunc ad inceptum redeo. *Nep. Ages.* 4. Sed illuc redeamus. *Cic. Att.* 7, 1. *f.* Atque haec de rebus forensibus redeamus domum. *Id. Leg.* 3, 8. Sed jam, si placet, de provinciis decedatur, in urbemque redeatur. *Hor. Sat.* 1, 1, 108. Illuc, unde abii, redeo. ℙ *Redire ad pauca*, ad breviloquentiam, post digressionem rursus orationis compendium facere. *Ter. Hec.* 1, 2, 60. et *Ph.* 4, 3, 43. ℙ *ad se*, ad sanitatem mentis. *Ter. Ad.* 5, 3, 8. Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi. *De.* Repressi, redii: mitto maledicta omnia. ℙ *ad se, ad mores suos, ad ingenium*, ad naturam suam: suos mores resumere, sive bonos, sive malos. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Id, quod animum induxerat paulisper, non tenuit, sed cito ad se rediit. *Id. Div. Verr.* 17. *extr.* Redit ad se, atque ad mores suos. *Ter. Ad.* 1, 1, 45. Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet: si ferat fore clam, rursum ad ingenium redit. ℙ *in viam*, ad bonam frugem, resipiscere. *Id. Andr.* 1, 2, 19. Te oro, Dave, ut redeat jam in viam. *Cic. Phil.* 12, 2. *f.* Quod si erratum est, redeamus in viam, optimus est portus poenitenti mutatio consilii. ℙ *in gratiam cum aliquo*, reconciliari. *Caes. B. C.* 1, 4., *Cic. Prov. cons.* 9. et *Nep. Alc.* 5. Sic *Id. Att.* 17. Se nunquam cum matre in gratiam redisse, *h. e.* nunquam cum matre in simultate fuisse, ut opus esset reconciliatione. ℙ *Redire in memoriam*, non est proprie reminisci, sed curare, ut reminiscaris, memoria repetere. *Cic. Quint.* 18. Discedens in memoriam rediit Quinius, quo die profectus sit. Ad ephemeridem revertitur, invenitur dies profectionis prid. cal. Febr. Adde *Sen.* 7. et *Ter. Ph.* 5, 3, 19. ℙ *Redire animo* dicitur id, cujus recordatio subit. *Plin. ep.* 8, 23. *med.* Redit animo ille latus clavus, redeunt illa suffragia, illi sermones, etc. ℙ Pro venire. *Caes. B. C.* 3, 93. Pilis missis ad gladios redierunt. *Hirt. B. Afr.* 18. Cum ab hostibus eodem modo pugnaretur, nec cominus ad manus rediretur. *Cic. Rosc. Am.* 44. Haec bona in tabulas publicas nulla redierunt. *Sil.* 2, 223. tantone bulas publicas nulla redierunt. *Sil.* 2, 223. tantone cavetur Mors reditura metu? ℙ Pro redigi, recidere, venire. *Caes. B. G.* 5, 46. Etsi opinione trium legionum dejectus, ad duas redierat; et *Ter. Heaut.* 5, 1, 58. Mihi illaec vero ad rastros res redit; et 5, 2, 27. Adeon' rem rediisse, ut periculum etiam a fame mihi sit? *Id. Ph.* 1, 4, 24. Si eo meae fortunae redeunt, abs te ut distrahar. *Id. Heaut.* 2, 3, 118. In eum jam res rediit locum, ut sit necesse. *Caes. B. G.* 2, 8. Collis in fronte leviter fastigiatus, paulatim ad planitiem redibat; et *ib.* 6, 11. Quorum ad arbitrium judiciumque summa omnium rerum consiliorumque redeat. Adde *B. C.* 1, 4. *Ter. Fun.* 1, 2, 18. Nempe omnia haec nunc verba huc redeunt denique: Ego excludor, ille recipitur. Adde *Andr.* 3, 3, 35. *Ἐνώμη* est illud *Sen. Thyest.* 311. Saepe in magistrum scelera redierunt sua. ℙ *Redeuntum* pro *redeuntium* ap. *Sil.* 6, 571. Jamque ubi conspectu redeuntum visa propinquo Corpora, etc. ℙ *Redies, et*, pro *redibis, it*, legitur in quodam MS. *Pall.* 7, 7. *f.* Tunc ad alvearium rediet; et *Appul. Met.* 6. Ad istum coelestium siderum redies chorum. V. dicta in EO, is. ℙ *Redeam* pro *redibo* videtur esse in illo *Pl. Aul.* 2, 3, 6. Curata fac sint, cum a foro redeam domum. ℙ Praeteritum *redivi* perrarum est. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 401. Si tamen non ad te hoc redivit, hoc carebis commodo. ℙ *Redinunt* pro *redeunt.* V. infra s. l. ℙ [*Confund. *redeo* et *reddo.* V. h. v. *in f.*]

RĔDERGŪISSĔ per e litteram Scipio Africanus Pauli filius dicitur enunciasse, ut idem etiam *pertisum. Fest.*

REDHĪBĔO, es, ui, itum, a. 2. [*a *re* cum *d* ἐφελκυστικῷ et *habeo.* V. *Beier. ad Cic.* l. *mox.* l.] facio, ut venditor rursus habeat, quod habuerat. *Ulp. Dig.* 21, 1, 21. Redhibere est facere, ut rursus habeat venditor, quod habuerat: et quia id reddendo fiebat, idcirco redhibitio est appellata quasi rehabitio. Aliqui leg. *quasi redditio. Cic. Off.* 3, 23. *f.* Dicenda vitia ea, quae nisi dixeris, redhibeatur mancipium jure civili. [*V. *Beier.*] *Pl. Merc.* 2, 3, 84. Dixit se redhibere, si non placeat, *h. e.* dixit venditor, se recepturum ancillam, restituto pretio, si ea non placeat. *Id. Most.* 3, 2, 113. Si male emptae forent, nobis istas redhibere haud liceret, *h. e.* si plus aequo pretio emptae forent, non liceret nobis venditori restituere, pretio recepto. Adde *Gell.* 4, 2. Ex quibus exemplis patet, hoc verbum duplicem habere significationem: nam si ad emptorem refertur, significat venditorem ad recipiendum cogere; si ad venditorem, significat recipere, et quasi retro habere. ℙ Pro exhibere, et reddere simpliciter. *Pl. Men.* 5, 7, 49. Salvum *(argentum)* tibi item, ut mihi dedisti, redhibebo. *Non.* 7, 75. legit, *reddibo*, scil. pro *reddam.*

REDHĪBĪTĬO, onis, f. *ἀναγωγή.* V. v. praec. *Tert. Resurr. carn.* 32. Redhibitio carnis et sanguinis. ℙ JCtis est actionis nomen, quae et actio redhibitoria vocatur. Ea vero actio contra eum intentatur, qui quod corruptum commutaverit, vendideritve, cogitur restituere pretium, et retro quod tradiderat, accipere. *Quint.* 8, 3. Aut in mancipii redhibitione sudare. *Gell.* 4, 2. *med.* Si mulier concipere fetus non posset, sanam non videri, et esse in causa redhibitionis. *Paul. Dig.* 21, 1, 60. Redhibitionem facere.

[REDHĪBĪTOR, oris, m. qui redhibet. *Gloss. Phil.* Redhibitor, *ἀνάδοχος.* F.]

REDHĪBĪTORĬUS, a, um, adj. ad redhibendum spectans. *Pomp. Dig.* 21, 1, 48. Si sex mensium exceptione redhibitoria exclusus, velit intra annum aestimatoria agere. *Papin. ib.* 54. Actioni redhibitoriae non est locus, si mancipium, etc. *Caj. ib.* 18. Aut redhibitorio, aut aestimatorio judicio agere potest.

REDHĪBĪTUS, a, um, part. a *redhibeo*, redditus. *Fest.* Redhibitum id proprie dicitur, quod redditum est, improbatumque; et qui dedit, idem rursum coactus est habere id, quod ante habuit. *Gell.* 17, 6. Servus nequam et nulli pretii, qui cum venum esset datus, redhibitus ob aliquod vitium, receptusque sit. V. REDHIBEO.

REDHOSTĬO, is, a. 4. gratiam refero; nam hostire pro aequare positum est a veteribus, teste *Festo*, qui *Naevii* et *Attii* allatis verbis id confirmat. *Non.* 2, 740. interpretatur, reddere: et affert eundem *Attii* locum, et alium praeterea, sed ambo corrupta plane, et desperata.

RĒDĪCO, is, a. 3. rursus, aut saepe dico. *Sidon. ep.* 9, 13. *med.* His proferendis confabulatio frequens, his redicendis sollicitus auditus inserviat.

RĒDĪCŬLUS, i, m. Deus quidam, quem Romani bello Punico secundo excogitavere, eique fanum dedicarunt extra portam Capenam, quia accedens ad Urbem Annibal, visis quibusdam perterritus, ex eo loco redierit. *Festus.* Adde *Plin.* 1, 43, 60. V. TUTANUS.

RĒDĬGO, igis, ēgi, actum, a. 3. *ἀνάγω*, rursus, aut retro ago, reduco: a *re* et *ago*, inserto *d*, ut in REDEO *ab in.* dictum est. [*Eleganter *B. Crusius* in *cl. Suet.* p. 664. sq. hujus verbi significationem ita descripsit: *Redigere* propr. est reducere ad aliquem locum, numerum, ordinem, intra quem quid consistat, nostr. *auf etwas zurückführen, zu etwas bringen, machen*, etc.] *Lucr.* 5, 405. Disjectosque redegit equos, junxitque trementes. *Ov. Fast.* 3, 64. Et redigunt actos in sua rura boves; et *ib.* 4, 511. Filia parva duas redigebat rupe capellas. *Varr. R. R.* 2, 5. Jam denique tauros in gregem redigo. ℙ Item retro ago, h. e. repello, retro adigo. *Liv.* 21, 9. Oppidani fusum fugatumque hostem in castra redigunt. *Id.* 26, 12. *f.* Multati virgis, manibusque praecisis Capuam rediguntur. ℙ Item ago, pello. *Just.* 9, 4. Principes civitatis in exsilium redegit. ℙ Item vi adduco, impello, adigo, pertraho. *Ter. Heaut.* 5, 1, 55. Abeat potius, quam per flagitium ad inopiam redigat patrem; et *ib.* 72. Ut ejus animum, qui nunc luxuria diffluit, retundam, et redigam, ut quo se vertat, nesciat. *Liv.* 28, 21. Barbaros sub jus ditionemque redigere. *Caes. B. G.* 7, 13. *extr.* Quod, eo oppido recepto, civitatem Biturigum se in potestatem redacturum confidebat. Adde *Nep. Pel.* 5. *Id. Milt.* 1. et 2. Cum incolas ejus insulae sub potestatem redigere vellet Atheniensium. *Id. Timoth.* 2. Corcyram sub imperium Atheniensium redegit. *Cic. Phil.* 4, 5. *extr.* Bellicosissimas gentes in ditionem hujus imperii redegerunt. *Just.* 6, 5. Spartani ad summam desperationem rediguntur; et *ib.* Ne in pristinam sortem servitutis redigerentur. *Lucr.* 5, 875. et *Cic. fr.* ap. *Lactant.* 7, 11. Redigere aliquid ad interitum. *Mart. Dig.* 5, 5, 5. in dominium. *Id. ib.* 48, 6, 1. ad poenam. ℙ Item quocumque modo adduco, reduco, traho. *Ter. Ph.* 2, 3, 36. Ego me nego nosse: tu, qui ais, redige in memoriam. [**Rut. Lup.* 2, 7. p. 153. redigere vos in memoriam: quam lectionem *Ruhnk.* ab emendatione: *redigere vobis in memoriam*: ita defendit, ut vulg. ea ratione capi posse doceat, qua *Cic.* dixerit *Fl.* 25. revocarem animos vestros ad Mithridatici belli memoriam.] et 5, 7, 73. Redigere aliquos in gratiam; et *Liv.* 26, 37. *f.* victoriam ad vanum et irritum; et *Lucr.* 1, 790. ad nihilum. *Colum.* 4, 3. *med.* ad ultimam maciem. *Caes. B. C.* 1, 76. *extr.* rem ad pristinam rationem; et *B. G.* 2, 27. Quae facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. *Ov. Met.* 6, 199. Non tamen ad numerum redigar spoliata duorum. *Varr. R. R.* 1, 1. *f.* Hosce ipsos utiliter ad sex libros redegit Diophanes. *Plin.* 20, 9, 36. Redigere cicatrices ad planum. *Id.* 30, 13, 39. carnes excrescentes ad aequalitatem. *Id.* 23, 7, 71. sextarios tres succi leni vapore ad crassitudinem mellis. *Id.* 18, 3, 4. farris pretium ad assem. ℙ *Redigere aliquid ad verum*, considerando atque inspiciendo videre et intelligere quod veri in re est. *Sen. ep.* 13. *med.* Nemo resistit sibi, cum coeperit impelli: nec timorem suum redigit ad verum. *Id. ep.* 45. *med.* Ecce tibi tota vita mentitur: hanc coargue: hanc ad verum, si acutus es, redige. *Hor. Od.* 1, 37, 14. Mentemque lymphatam Mareotico Redegit in veros timores, *h. e.* eo perduxit, ut timeret, quae vere timenda sunt. ℙ *Redigere in ordinem* est *ordinare*, ordine disponere. *Auct. ad Her.* 3, 9. Dispositio est, per quam quae invenimus in ordinem redigimus. ℙ Est etiam idem quod *in ordinem cogere*, de quo V. in ORDO. Unde *Quint.* 1, 4. Veteres grammatici auctores alios in ordinem redegerunt, alios omnino exemerunt numero, *h. e.* inter vulgares, ignobiles, indoctosque scriptores enumerarunt. [*Male ita Noster. Melius *Ruhnk.* in *hist. crit. oratt. gr.* p. 61. *ed. Fr.* docet: *in ordinem*, *in numerum redigi* proprie dici scriptores, quos Critici in canonem aliq. retulissent: Gr. *ἐγγράφεσθαι.* Cf. *Spald.* ad *Quint. l. c.*] ℙ *in numerum*, enumerare cum aliis ejusdem generis. *Quint.* 10, 1. *med.* Apollonius in ordinem a grammaticis datum non venit, quia Aristarchus atque Aristophanes, poetarum judices, neminem sui temporis in numerum redegerunt, *h. e.* inter poetas enumerarunt. ℙ *in versum*, efficere, ut sit versus. *Id.* 9, 4. *med.* Nihil est prosa scriptum, quod non redigi possit in quaedam versiculorum genera. ℙ Significat etiam colligere, cogere. *Ulp. Dig.* 36, 4, 5. *med.* Heredem colere agros, et fructus redigere. *Id. ib.* 22, 1, 46. Quod in redigendos fructus impensum est, etc. *Pall.* 10, 8. Ex farragine semen redigere. ℙ *Redigere pecuniam* est vel a variis debitoribus repetitam colligere, vel ex rebus venditis conficere, et ad se recipere. *Hor. Epod.* 2, 67. fenerator Alfius, Jam jam futurus rusticus, Omnem redegit idibus pecuniam: Quaerit calendis ponere. Alii leg. *relegit. Cic. Agr.* 2, 36. Cum omnem pecuniam ex aerario exhausissetis, ex vectigalibus redegissetis, ab omnibus regibus coegissetis. *Id. Div. Verr.* 17. Deinde bona vendit, pecuniam redigit. *Liv.* 5, 16. *med.* Bona incognita sub hasta veniere, quodque inde redactum, militibus est divisum. *Pl. Pers.* 2, 5, 23. Atque ego omne argentum tibi actutum redigam, *h. e.* aliquid vendendo conficiam et reddam. *Quint. decl.* 269. Si vendita esse omnia, si in pecuniam redacta constabit. [*V. *Burm.* ad h. l.] ℙ Colligendi et coacervandi vim habet etiam in his. *Cic. Phil.* 5, 4. *extr.* Aliqua redigere in unum. *Id. Verr.* 2, 3, 73. Cum omnis frumenti copia penes istum esset redacta. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 20. *Quaestorem*, eum ad quem rediguntur pecuniae ex proscripti bonis, et a quo sociis adnumerantur. *Liv.* 5, 19. *med.* Ingenti praeda est potitus, cujus pars maxima ad quaestorem redacta est: haud ita multum militi datum. ℙ Simul etiam conferendi, attribuendi, assignandi. *Ulp. Dig.* 17, 2, 52. et 73. Redigere aliquid in commune. *Liv.* 2, 42. Quidquid captum ex hostibus est, vendidit consul, ac redegit in publicum. *Tac. H.* 4, 72. Redigere praedam in fiscum. *Julian. Dig.* 10, 2, 51. Fructus post litem contestatam percepti ad eum redigendi sunt.

[RĒDĪMĬAE, arum, f. plur. pecuniae pro redimendo captivo datae. *Gloss. Phil.* Redimiae, *χύτρα.* F.]

[RĒDĪMĬCŬLO, as, a. 1. redimiculum solvo. *Gloss. Phil.* Redimiculat, *ἀναλύει δέσματα.* F.]

RĒDĪMĬCŬLUM, i, n. *κάλυπτρον, ἀναδέσμη, στρόφιον, ταινία*, fascia, taenia, muliebre ornamentum capitis, aut colli. *Isid. Or.* 19, 31. Redimicula sunt, quibus mitra adligatur. *Cic. Verr.* 2, 3, 33. Haec

civitas mulieri redimiculum praebeat, haec in collum, haec in crines. *Virg. A.* 9, 616. Et tunicae manicas, et habent redimicula mitrae. *Juven.* 2, 84. Qui longa domi redimicula sunt Frontibus, et toto posuere monilia collo. *Ov. Fast.* 4, 135. Aurea marmoreo redimicula solvite collo. *Id. Met.* 10, 264. Dat digitis gemmas, longoque monilia collo: Aure leves baccae, redimicula pectore pendent. [*Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) *f.* Pampinos *(vitis)* ita pulcros esse, ut necterentur ex eis Libero thyrsi, corona Sileno, Nymphis Bacchisque redimicula, *h. e.* taeniae circa collum, pectus, brachiaque, ut videre est in vetustis anaglyptis. *F.*] ℙ Translate est laqueus, vinculum, nodus, quo quis tenetur, ne abeat longius. *Pl. Truc.* 2, 4, 41. Ut esset aliquis laqueus et redimiculum, reversionem ut ad me faceret denuo. ℙ *Paul.* ex *Festo*, redimiculum, inquit, vocant mulieres catellam (*h. e.* catenulam), qua maxime utuntur ornatus causa.

RĔDĪMIO, is, ivi, itum, a. 4. *ἀναδέω*, cingo, corono, orno. *Cic. Tusc.* 3, 18. *f.* Incendes odores, et sertis redimiri jubebis, et rosa. *Stat. Silv.* 1, 5, 16. crinem redimire corymbis. *Lucr.* 5, 1398. caput atque humeros plexis corollis. *Ov. Her.* 9, 63. mitra capillos. *Id. Am.* 1, 11, 25. lauro tabellas. *Mart.* 8, 70. frontem corona. ℙ Translate. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 98. Nec sic innumeros arcu mutante colores Incipiens redimitur hiems. ℙ Universim pro cingere, circumdare. *Suet. Aug.* 91. Fastigium aedis tintinnabulis redimivit. Est qui leg. *redimiit. Auson. epigr.* 94. Punica turgentes redimibat zona papillas: pro *redimiebat.* Sic *Virg. A.* 10, 538. Infula cui sacra redimibat tempora vitta.

RĔDĪMĪTUS, a, um, part. a *redimio*, *στεπτός*, coronatus, circumdatus. *Cic. Cat.* 2, 5. Accubantes in conviviis, vino languidi, conferti cibo, sertis redimiti, unguentis obliti. *Catull.* 64, 193. Eumenides, quibus anguino redimita capillo Frons. *Tibull.* 1, 8, 45. Frons redimita corymbis. *Id.* 3, 4, 23. redimitus tempora lauro. *Val. Fl.* 1, 278. vittis. *Ov. Fast.* 6, 483. hedera capillos; et *ib.* 3, 669. mitra; et 269. coronis; et *ib.* 4, 661. frontem papavere; et *Met.* 9, 3. arundine crines. *Flor.* 3, 19. *med.* Regium in morem frons redimita. ℙ Item universim cinctus, circumdatus. *Cic. Somn. Scip.* 6. Terra quasi quibusdam redimita et circumdata cingulis. *Catull.* 63, 3. Adiitque opaca silvis redimita loca Deae. *Sen. Oed.* 488. Naxos Aegaeo redimita ponto. *Catull. l. c.* 66. Mihi floridis corollis redimita domus erat, *h. e* ornata in postibus et januis. *Stat. Achill.* 1, 612. Redimitum missile, *h. e.* thyrsus Bacchi.

RĔDĪMĪTUS, us, m. actus redimiendi, coronatio. *Solin.* 33. Plurimis crines intonsi, mitrata capita, redimitu pari. *Salm.* hanc lectionem appellat ineptissimam et falsam. Itaque legit *mitrata capita, pars rasa in cutem barba.*

RĔDĪMO, is, emi, emptum, et emtum, a. 3. *ὠνέομαι*, iterum emo, rem alienatam occupatamve recupero, pretio recipio: a *re* et *emo*, inserto *d*, ut in REDEO dictum est. *Quint. decl.* 12, 25. *extr.* Veniit frumentum lucro, redemptum est patrocinio. *Cic. Phil.* 13, 5. Pompejo sua domus patebit: eamque non minoris, quam emit Antonius, redimet: redimet, inquam, Cn. Pompeji domum filius. *Id. Att.* 11, 13. *med.* Frusinatem fundum redimere. *Liv.* 38, 60. *extr.* Quae necessaria ad cultum erant, redempta ei a proximis cognatis sunt. ℙ Item invicem emo. *Pl. Men.* 4, 2, 109. et 4, 3, 4. Orabo, ut mihi pallam reddat, quam dudum dedi: aliam illi redimam meliorem. *Plin.* 6, 28, 32. de Arabib.: Gentes ditissimae, ut apud quas maximae opes Romanorum Parthorumque subsistant, vendentibus quae e mari, aut silvis capiunt, nihil invicem redimentibus. ℙ Et pro emo simpliciter. *Mart.* 6, 60. Et redimunt soli carmina docta coci. [*Signif. *redimere* nostr. *ankaufen, an sich kaufen.* Ita *Suet. Claud.* 16. redimi concidique coram imperavit (essedum argenteum). Adde *Gr.* 8. quos libros Orbil. suppressos redemisse se dixit.] V. REDEMPTUS. ℙ Item liberare a servitute, a poena, molestia, pretio persoluto, *ἀπολυτρόω*. *Pl. As.* 1, 1, 92. Quid, si forte insidias devenero? tu redimes me, si hostes interceperint? *De.* redimam. *Liv.* 22, 59. Majores quoque acceperamus se a Gallis auro redemisse. *Cic. Off.* 2, 18. Redimere e servitute captos; et *ib.* 16. Suis facultatibus captos a praedonibus redimunt. [**Vell.* 2, 42, 2. Quae nox eam diem secuta est, qua publice civitatium pecunia redemptus est.] ℙ Urbane. *Cic. Sull.* 11. *f.* Ego vitam omnium civium, statum orbis terrae, urbem hanc denique, quinque hominum amentium ac perditorum poena redemi. *Id. Mil.* 32. Pecunia se palam a judicibus redemerat. *Nep. Dion. f.* Ut eum suo sanguine, si possent, ab Acheronte cuperent redimere. *Petr. fragm. Trag.* 72. *Burm. f.* Jamdudum se redemerat a cane: quidquid enim acceperat de coena, latranti sparserat. *Ov. R. Am.* 229. Ut corpus redimas, ferrum patieris, et ignes, *h. e.* a morbo liberes. *Plin.* 37, 1, 2. Redimere se ab invidia fortunae. *Tac. Agr.* 6. Redempturus mutuam dissimulationem mali. ℙ *Redimere malum* est arcere, propulsare, aut pretio, aut industria. *Cic. Fam.* 2, 16. Nulla est acerbitas, quae non omnibus impendere videatur: quam quidem ego a republica meis privatis et domesticis incommodis libentissime redemissem. *Id. Verr.* 2, 5, 44. Metum virgarum navarchus pretio redemit. *Ulp. Dig.* 49, 14, 29. Redimere delatorem, *h. e.* pretio corrumpere, ne deferat. *Ov. Pont.* 3, 1, 105. Si mea mors redimenda tua (quod abominor) esset. ℙ *culpam, scelus*, luere, pro culpa satisfacere. *Ov. Am.* 3, 3, 21. Ut sua per nostram redimat perjuria poenam. *Sall. Cat.* 14. Alienum aes grande conflaverat, quo flagitium, aut facinus redimeret. *Plin. Pan.* 28. Nullam congiario culpam, nullam alimentis crudelitatem redemisti. Adde *Planc. ad Coss.* etc. *Fam.* 10, 8. Sic *Sen. Excerpt. controv. praef.* 4. *extr.* Redimebat tamen vitia virtutibus: et plus habebat, quod laudares, quam quod ignosceres. [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 17, 49. vitium auctore redemit; et ad *Vell.* 2, 87, 1. adeo, ut multa desidiae crimina morte redimeret.] ℙ *aliquid*, pretio sibi comparare, acquirere. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 11. *f.* Aequo animo parte aliqua suorum fructuum pacem sibi sempiternam redimat atque otium. *Caes. B. G.* 1, 44. *f.* Quorum omnium gratiam atque amicitiam ejus morte redimere posset. *Id. B. C.* 1, 39. *extr.* Largitione redemit militum voluntates. *Sall. Jug.* 31. Jugurtha primum tantummodo belli moram redimebat, *h. e.* dilationem belli pecunia comparabat. *Cic. Verr.* 2, 5, 45. Non vitam liberum, sed mortis celeritatem redimere cogebantur parentes; et *ib.* Redimere pretio sepeliendi potestatem. *Tac. H.* 1, 46. Per latrocinia et raptus, aut servilibus ministeriis militare otium redimebant. ℙ Denique *redimere* dicitur, qui aliquid certo pretio faciendum aut praebendum suscipit, conducitque lucri causa, ut in REDEMPTOR dictum est. *Cic. Brut.* 22. Societas, quae picarias de P. Cornelio, L. Mummio censoribus redemisset. *Ulp. Dig.* 7, 8, 12. *f.* Si vestimenta texenda redemerit, vel insulam, vel navem fabricandam. [*V. *Passerat.* ad h. l.] ℙ *Redimere litem*, ejus periculum in se suscipere, pacta futuri emolumenti parte, cum obtinueris. *Cic. Rosc. Com.* 12. Societatis, non suas lites redemit, cum fundum a Flavio accepit. Adde *Papin. Dig.* 17, 1, 7. et V. REDEMPTOR. ℙ [*Confund. *redimere* et *dirimere*. V. *Burm.* ad *Calpurn. decl.* p. 806.]

RĔDĪNDŪTUS, a, um, part. ab inus. *redinduo:* ut Redindutus carnem, *Tert. Resurr. carn.* 42. *f.*

RĔDĪNUNT, redeunt, ut *prodinunt* prodeunt. *Enn.* Redinunt in patriam. *Festus.*

RĔDĪNTEGRĀTIO, onis, f. *ἀνανέωσις, καταλλαγή*, renovatio. *Macr. Sat.* 1, 11. Instauraticius dies dictus a redintegratione, ut Varroni placet. V. INSTAURATICIUS. ℙ Translate. *Arnob.* 7, 249. Sanguis detur ut corpori, et viribus redintegratio subrogetur; et *Tert. adv. Marc.* 4, 10. Redintegratio membrorum, *h. e.* sanatio a paralysi, Adde *Appul. de Mundo.* ℙ Item iteratio. *Auct. ad Her.* 4, 28. de conduplicatione: Vehementer auditorem commovet ejusdem redintegratio verbi.

RĔDĪNTEGRĀTOR, oris, m. instaurator. *Inscr.* ap. *Grut.* 459, 1. Postumio Lampadio redintegratori operum publicorum, etc. ℙ Translate. *Tert. Anim.* 43. *med.* Somnus redintegrator virium.

RĔDĪNTEGRĀTUS, a, um, part. a *redintegro:* renovatus. *Papin. Dig.* 25, 2, 30. Redintegrato matrimonio. *Caes. B. G.* 2, 23. proelio. ℙ Translate. *Id. ib.* 3, 26. Redintegratis viribus acrius impugnare coeperunt; et *ib.* 2, 25. *f.* Spe illata militibus ac redintegrato animo. *Liv.* 8, 32. Tunc Papirius redintegrata ira, spoliari magistrum equitum, ac virgas, et secures expediri jussit.

RĔDĪNTEGRO, as, avi, atum, a. 1. *ἐπανανεόω, ἀναακενάζω*, instauro, renovo, integro, innovo, quasi in integrum restituo: a *re* et *integro*, inserto *d*, ut in REDEO dictum est. Plus est quam *renovo:* nam renovantur, quae, cum propemodum perierint, reficiuntur: redintegrantur, quae penitus collapsa, iterum fiunt. *Auct. ad Her.* 2, 30. Enumeratio est, per quam colligimus et commonemus, quibus de rebus verba fecerimus, breviter: ut renovetur, non redintegretur oratio, [*i. e. non ad verbum repetatur.] *Cic. Inv.* 1, 52. Auditoris memoria redintegrabitur. *Caes. B. G.* 1, 25. Rursus instare, et proelium redintegrare coeperunt. [**Liv.* 3, 56. redintegrata extemplo est omnibus memoria foedissimae potestatis.] ℙ Translate. *Caes. B. G.* 7, 25. Cum semper hostibus spes victoriae redintegraretur. *Plin. Pan.* 61. *f.* Renovare gaudium, redintegrare laetitiam. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Ut redintegrantes rursus ad pastum alacriores faciant. ℙ [*Hinc ponitur pro recreare, reficere.] *Varr. R. R.* 3, 7. de columbis: Quod faciunt duabus de causis: una, si fastidiunt, aut inclusae consenescunt, quo libero aere, cum exierint in agros, redintegrentur. *Tac. A.* 4, 33. Nam situs gentium, varietates proeliorum, clari ducum exitus retinent ac redintegrant legentium animos. ℙ Neutrorum more. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Rursus pascunt (oves), quoad contenebravit: iterum enim tum jucunditas in herba redintegabit. ℙ Item supplere. *Caes. B. G.* 7, 31. Ut deminutae copiae redintegrarentur, imperat certum numerum militum civitatibus. [**Cic. Fam.* 11, 9. Imprimis rogo te, ad hominem ventosissimum, Lepidum mittas, ne bellum nobis redintegrare possit, i. e. instaurare, Antonio sibi conjuncto.] ℙ Est etiam repetere. *Auct. ad Her.* 4, 28. Interpretatio est, quae non iterans idem redintegrat verbum, sed id commutat alio verbo, quod idem valeat. ℙ Legitur et *reintegro. Sen. Ben.* 4, 25. Imbribus venas fontium arentes redintegrare, et infuso per occulta nutrimento renovare. Plerique tamen leg. *redintegrare.*

RĔDĪNVĔNĬO, is, a. 4. rursus invenio, reperio. *Tert. Anim.* 46. *med.* Coronam auream Sophocles tragicus somniando redinvenit.

RĔDĪPĪSCOR, eris, redeptus sum, dep. 3. rem amissam rursus adipiscor, acquiro, assequor. *Pl. Trin.* 4, 4, 15. Inter eosne homines condalium te redipisci postulas?

RĔDĪSCO, is, a. 3. rursus disco. *Venant. Vita S. Mart.* 1, 122. gressum meditando rediscens.

RĔDĪTĬO, onis, f. *ἀναστροφή*, actus redeundi, regressio. *Caes. B. G.* 1, 5. Ut domum reditionis spe sublata, paratiores ad omnia pericula subeunda essent. [*V. *Moeb.* ad h. l.] *Cic. Verr.* 2, 1, 6. Industriam meam celeritas reditionis declaravit. *Varr.* ap. *Non.* 3, 192. Ne quam reditionis per gentilitatem spem haberent. *Pl. Most.* 2, 1, 30. Jube abire rursum: quid illi reditio etiam huc fuit?

RĔDĬTUS, us, m. *ἀναστροφή*, reditio, reversio. *Cic. Att.* 15, 5. *f.* Noster itus, reditus, incessus. *Id. Somn. Scip.* 2. Solis anfractus reditusque. *Id. Brut.* 63. *f.* Inter profectionem reditumque L. Sullae. *Caes. B. G.* 4, 30. His superatis, aut reditu interclusis. *Hirt. B. G.* 8, 24. *extr.* Nullum reditum habere in civitatem. *Catull.* 63, 47. Reditum ferre ad aliquem locum, *h. e.* redire; et *ib.* 79. in aliquem locum. *Nep. Them.* 5. Excludi reditu in Asiam. *Cic. Phil.* 8, 11. Quempiam prohibere reditu ad aliquem. *Id. Amic.* 4. Animis, cum e corpore excessissent, reditum ad coelum patere. Alii leg. *in coelum.* [*Ita *Orell.*] *Id. Cluent.* 42. *f.* Hominibus ignominia notatis neque ad honorem aditus, neque in curiam reditus esset. *Id. Att.* 2, 3. *f.* Reditus in gratiam cum inimicis, pax cum multitudine. *Id. Har. resp.* 24. *f.* Si reditus ei gratiae patuerit. ℙ In plur. num. *Hor. Epod.* 16, 35. reditus abscindere dulces. *Ov. Met.* 11, 576. reditusque sibi promittit inanes. *Virg. A.* 11, 54. Hi nostri reditus, exspectatique triumphi? ℙ Differt a *reversione:* est enim *reditus* ejus, qui quo intenderat, pervenit, deinde redit: *reversio* ejus, qui ante quam ad metam itineris perveniat, revertitur: item *reditus* est voluntarius, *reversio* coacta et necessaria. *Cic. Att.* 16, 7. *med.* Quam valde ille reditu, vel potius reversione mea laetatus! (*V. Fam.* 12, 25.) Hoc tamen non est perpetuum. *Cic. Fin.* 2, 31. *med.* Ut omnium siderum eodem, unde profecta sunt, fiat ad unum tempus reversio; pro *reditus. Id. Phil.* 2, 30. Qui vero Narbone reditus? et tamen quaerebat, cur ego ex ipso cursu tam subito revertissem: pro *reversio. Manut.* ℙ Est etiam proventus, fructus, quia quotannis redit. [*Gr. *πρόσοδοι.*] *Nep. Att.* 14. *f.* Omnis ejus pecuniae reditus constabat in Epiroticis et urbanis possessionibus. *Ov. Pont.* 4, 5, 19. Aut populi reditus positam componet ad hastam, *h. e.* vectigalia populi R. publice locabit, (qua de re V. etiam *ib.* 9, 45.) *Plin. ep.* 2, 4. Sunt quidem omnino nobis modicae facultates, reditus, propter conditionem agellorum, nescio minor, an incertior: sed quod cessat ex reditu, frugalitate suppletur. *Ov. Am.* 1, 10, 41. Turpe, tori reditu census augere paternos, *h. e.* lucro ex vendita pudicitia. [**Suet. Cal.* 41. Quasi adjuvantium Caesaris reditus; et *ib.* 16. adjicit et fructum omnem vectigalium et reditum medii temporis. Al. *redituum.* Sunt autem *reditus* h. l. privata vectigalia, s. quae ex privatis possessionibus ad fiscum redibant. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 665.] ℙ [*Reditus* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 109, 8. M. Aurelius Reditus. ℙ *Redditus* duplici *d* scribitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 408, 1. et 414, 2. et alibi saepissime. *F.*]

RĔDĪVĬA et Reduvia, ae, f. *παρονυχία* et *παρονυχίς*, resolutio, et abscessus cutis ad radices unguium, in manibus, aut pedibus. V. PARONYCHIA. *Festus:* Redivìam quidam, alii reluvium appellant, cum circa ungues cutis se resolvit: quia luere est solvere. Haec *Festus.* Ex voce Gracca allata factum est panaricium, et apud Italos *panereccio. Plin.* 28, 4, 8. Sordibus aurium reduvias sanari. *Id.* 30, 12, 37. Reduvias, et quae in digitis nascuntur pterygia, tollit canini capitis cinis. ℙ Proverbium est ap. *Cic. Rosc. Am.* 44. Intelligo, me ante tempus haec scrutari, et propemodum errare, qui cum capiti Sex. Roscii mederi debeam, reduviam curem, *h. e.* cum rei gravissimae consulere debeam, ea neglecta levem persequar et parvi momenti. ℙ Convicium est in malum servum illud *Titinii* ap. *Fest.* Lassitudo conservum, rediviae flagri, *h. e.* qui toties verberatur, ut conservos lasset, et flagri bubuli cutem tergo attritam in redivias rumpat. ℙ *Reduvias escarum* vocat *Solin.* 32. *med.* reliquias ciborum crocodili dentibus adhaerentes: et reduvias conchyliorum. *Id.* 9. fragmina et testas, quae affatim mari indito exspuuntur. Sunt qui leg. *reluvias.*

RĔDĪVĬOSUS et Reduviosus, a, um, adj. rediviis plenus. Translate *Laevius* ap. *Fest.* in *Rediviam:* Scabra in legendo, rediviosaque offendens, *h. e.* aspera, aut hiantia.

RĔDĬVĬUS, ii, m. κρόταων, ricinus, musca canina: fortasse a redeundo, quia saepius redit. *Colum.* 6, 2. Et ut redivii, qui plerumque feminibus inhaerent, eximantur. Meliora exemplaria habent *ricini*.

RĔDĬVĪVUS, a, um, adj. παλίνζωος, παλίμβιος, qui post interitum revixit, in vitam revocatus, renovatus. *Sil.* 1, 106. Gens rediviva Phrygum, *h. e.* Romani. Alii rectius leg. *recidiva*. ℙ Translate. *Id.* 10, 257. Umbraene Ausoniae rediviva in bella retractant Post obitum dextras? Alii hic quoque leg. *recidiva*: q. v. V. ℙ *Festo* redivivus est, ex vestuto renovatus. Hoc autem dicit, quia structoribus, et architectis *rediviva* vocantur lapides et materiae, quae ex diruto aedificio ita eximuntur, ut ad aliud struendum utiles sint: Graecis παλίγκιστος dicitur. *Vitr.* 7, 1. Rudus si novum erit, ad tres partes una calcis misceatur: si redivivum fuerit, quinque, etc. *Cic. Verr.* 2, 1, 56. Utrum existimatis minus operis esse, unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivivo, an quatuor illas reponere? et *mox:* Rediviva sibi habeat, quasi quidquam redivivi ex opere illo tolleretur, ac non totum opus ex redivivis constitueretur. ℙ [*De perpetua fere commutatione vv. *redivivus* et *recidivus* V. in h. v.]

RĔDO, onis, m. genus piscis. *Auson. Idyll.* 10, 89. Et nullo spinae nociturus acumine redo. *Ov.* idem tradit de gobio, marino pisce, *Hal.* 128. Lubricus et spina nocuus non gobius ulla. Sed *Auson.* de fluviatili pisce loquitur, in Mosella degente.

RĔDŌLĔO, es, ui, n. 2. ἀπόζω, odorem refero: a *re* et *oleo*, inserto *d*, ut in REDEO dictum est. [**Redoleo* et *oleo*, non aliter differre affirmat *Doederl.* 3, 132. quam *nitere* et *renitere:* ita ut *re* i. q. *intrinsecus*, et *redolere* signif. nostr. *ausduften*. V. plura in *renitere*.] Dicitur tum de bonis odoribus, tum de malis. *Cic. Phil.* 2, 25. *f.* Vomens, frustis esculentis vinum redolentibus gremium suum, et totum tribunal implevit. *Virg. A.* 1, 440. et *G.* 4, 169. redolentque thymo fragrantia mella. (Frustra est *Diomed.* qui 1, 304. putat, *thymo* ad *fragrantia* referri, non ad *redolent:* nam et *oleo* ablativum habet. Sic *Val. Max.* 1, 6. *f.* Mons Hymettus thymi flore redolens; et *Val. Fl.* 4, 15. arcano redolentem nectare rorem.) *Plin.* 11, 18, 19. de apib.: Unguenta redolentes infestant. *Ov. R. Am.* 355. Illa tuas redolent, Phineu, medicamina mensas. *Mart.* 14, 59. Delicias Nini vos redolete nurus. *Colum.* 12, 18. Cella bonis odoribus suffienda, ne quem redoleat foetorem. *Ov. Met.* 8, 675. in patulis redolentia mala canistris. *Mart.* 13, 18. Fila Tarentini graviter redolentia porri. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 82. *f.* Mihi quidem ex illius orationibus redolere ipsae Athenae videntur; et *ib.* 21. Exiliores orationes, et redolentes magis antiquitatem. *Id. Or.* 2, 25. *f.* Definitio genere ipso doctrinam redolet, exercitationemque paene puerilem. *Id. Sext.* 10. Ita domus ipsa fumabat, ut multa ejus sermonis indicia redoleret. Alii leg. *redolerent*. [**Quint.* 6, 3, 107. redolens Athenarum proprium saporem: ubi v. *Spald.* coll. *Doederl.* 3, 124.] *Val. Max.* 6, 2. *n.* 8. Municipalis homo servitutem paternam redolens: *scil.* quia libertini filius. *Capitol. Gord.* 11. Praefectus Urbis, cui nescio quid redoluerat, a conventu se abstinuit.

[RĔDŌMĬTUS, a, um, part. ab inus. *redomo*, iterum domitus. *Cic. Sull.* 1. Improbi ac perditi cives, redomiti atque victi. Ita MSS. et edit. primae, alii leg. *edomiti*. *F.* *Ita *Matth.* q., v., locum explicat, ut *redomitus* idem sit quod *denuo domitus*, sc. Sulla absoluto, quem condemnari voluerant. *Graevius*, cui assentitur *Wolff.*, *redomitus* pro simpl. *domitus* positum contendit, ut *recubor* pro *cubor*, *redimo* pro *emo*, etc.]

RĔDONĀTOR, oris, m. qui rursus donat. *Inscr. ex aevo Constantini*, ap. *Grut.* 1095, 7. Redonator viae populi, *h. e.* qui viam publicam a privatis usurpatam populo restituendam curavit.

RĔDŌNO, as, avi, atum, a. 1. ἀναδίδωμι, reddo, remitto. *Hor. Od.* 2, 7, 3. Quis te redonavit Quiritem Diis patriis, Italoque coelo, Pompej? *Id. ib.* 3, 3, 30. protinus et graves Iras, et invisum nepotem, Troia quem peperit sacerdos, Marti redonabo.

RĔDOPTO, as, a. 1. rursus opto. *Tert. Resurr. carn.* 4. *f.* Rursus ulcera, et vulnera, et febris, et mors redoptanda.

RĔDORDĬOR, iris, dep. 4. ἀναπηνίζομαι, resolvo fila jam prius texta. *Plin.* 6, 17, 20. Seres lanicio silvarum nobiles perfusam aqua depectentes frondium canitiem: unde geminus feminis nostris labor redordiendi fila, rursumque texendi. *Id.* 11, 22, 26. Telas redordiri, rursusque texere invenit in Ceo mulier Pamphila. [Haec *Plin.* ex *Aristot. Hist. anim.* 5, 19. Τὰ βομβύκια ἀναλύονσι τῶν γυναικῶν τινες ἀναπηνίζόμεναι, κἄπειτα ὑφαίνουσι. Πρώτη δὲ λέγεται ὑφᾶναι ἐν Κῷ Παμφίλη. Hinc patet, *redordiri* idem esse ac e glomeribus (Itali dicunt *bozzoli*) a bombyce elaboratis fila resolvere, quae mox fuso subteminis circumvoluta ad vestes texendas adhiberi solent. *F.*]

RĔDORMĬO, is, n. 4. ἀνακοιμάομαι, rursus dormio. *Plin. ep.* 9, 36. Paulum redormio, dein ambulo. *Cels.* 1, 2. Qui parum concoxit, quiescere debet: et, si mane surgendi necessitas fuerit, redormire.

RĔDORMĪTĀTĬO, vel
RĔDORMĪTĬO, onis, f. ἀνακοίμησις, actus redormiendi. *Plin.* 10, 75, 98. A vino, et a cibis, atque in redormitione vana esse visa, prope convenit. *Hard.* legit *redormitatione*.

RĔDORNO, as, a. 1. rursus orno. *Tert. Resurr. carn.* 12. Redornantur et specula lunae, quae menstruus numerus attriverat.

RĔDŪCO, is, xi, uctum, a. 3. ἀνάγω, iterum, aut retro duco, redigo, retraho. *Liv.* 36, 35. *extr.* Demetrius ad patrem reducendus legatis datus est. *Ter. Phorm.* 1, 2, 36. Puellam sectari, in ludum ducere et reducere. *Petr. Sat.* 140. *f.* Mercurius qui animas ducere et reducere solet, *h. e.* qui virga, ut ait *Virg. A.* 4, 242., animas evocat Orco Pallentes: alias sub tristia Tartara mittit. *Pl. Capt.* 3, 5, 106. Sequere hac: reducam te ubi fuisti. *Caes. B. G.* 4, 38. Legiones, quas ex Britannia reduxerat; et *ib.* 7, 88. Copias a munitionibus reducunt; et *ib.* 5, 26. Reducere suos ab oppugnatione; et *B. G.* 2, 38. *extr.* captivos ad Caesarem; et *ib.* 1, 42. copias in castra. *Hirt. B. Afr.* 61. exercitum intra munitiones. *Caes. B. G.* 5, 23. exercitum ad mare. *Nep. Ag.* 3. exercitum Ephesum hiematum. Et absolute *Tac. A.* 1, 58. *f.* Reducere exercitum, *h. e.* post expeditionem, in hiberna aut domum reportare. *Pl. Men.* 5, 4, 19. Aliquem domum. *Cic. Acad.* 1, 1. aliquem ad villam suam. *Id. Phil.* 2, 4. aliquem de exsilio. *Id. Fam.* 1, 2. Ut tres legati regem reducerent, *h. e.* in suum regnum restituerent. [*Cf. *Schütz. cl. Cic. s.* v.] *Nep. Dion.* 6. et *Ter. Hec. aliquoties*. Uxorem reducere, *h. e.* post divortium, aut discidium revocare. [*Adde *Suet. Dom.* 3. 8. 13.] ℙ *Reducere* absolute, domum deducere. *Quint.* 12, 8. Bene comitati per forum reducuntur. *Mart.* 2, 74. Cinctum togatis post et ante Saufellum, Quanta reduci Regulus solet turba, etc. ℙ Illa etiam urbana sunt et commoda. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 8. *ad Att.* Ut Caesarem et Pompejum, perfidia hominum distractos, rursus in pristinam concordiam reducas. *Cic. ad Quir.* 6. Is me confectum consularibus vulneribus, consulari medicina ad salutem reduxit. *Id. Rab. Post.* 8. (et *Ter. Andr.* 5, 4, 45.) Reducere aliquem in gratiam. *Id. Inv.* 1, 52. aliquid in memoriam. *Plin. ep.* 3, 10. aliquem in memoriam; et *Ter. Andr.* 3, 3, 27. Lacrimae reducunt animum ad misericordiam. *Tac. A.* 11, 18. Legiones operum et laboris ignavas, veterem ad moram reducere. *Ter. Ad.* 5, 3, 44. Quovis illos tu die reducas, *h. e.* ad bonam frugem revoces. Quod plene *Nep. Dat.* 2. Reducere aliquem ad officium. [**Plin. Pan.* 37, 7. reducere in patris potestatem: ubi v. *Gesner.* et *Schwarz.*] *Tac. A.* 1, 72. legem majestatis; et *Plin. ep.* 9, 13. *med.* intermissum morem, [i. e. restituere, nostr. *wieder aufführen*. *Suet. Aug.* 40. habitum vestitumque pristinum reducere studuit. *Plin. ep.* 4, 29, 3. vel instituere vel reducere ejusmodi exemplum.] ℙ Illa sunt poetica. *Virg. A.* 1, 147. Collectasque fugat nubes, solemque reducit; et *ib.* 11, 913. gurgite Phoebus Ibero Tingit equos, noctemque die labente, reducit; et *Ov. Met.* 3, 150. altera lucem Cum croceis evecta rotis Aurora reducet. *Virg. G.* 3, 296. frondosa reducitur aestas; et *Hor. Sat.* 2, 3, 294. reducere febrem; et *Od.* 3, 21, 17. Tu *(amphora)* spem reducis mentibus anxiis, Viresque. *Id. ib.* 2, 10, 15. informes hiemes reducit Juppiter, idem Submovet. ℙ Est etiam retrahere, retro, aut ad se trahere. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 2, 781. Ut calculum reducas, si te alicujus dati poenitet. *Caes. B. G.* 7, 22. Laqueis falces cum destinaverant, tormentis introrsus reducebant. *Ov. Met.* 6, 106. de Europa tauro vecta: tactumque vereri Adsilientis aquae, timidasque reducere plantas; et *ib.* 11, 461. reducunt Ordinibus geminis ad fortia pectora remos. *Petr. Sat.* 98. Reducere spiritum; et *Gell.* 5, 9. gladium; et *Val. Fl.* 5, 375. passus; et *Quint.* 10, 3. brachia in jaculando. *Catull.* 55, 11. sinum, *h. e.* diducere vestes, quibus sinus seu pectus tegitur. Sic *Claud. in Eutr.* 1, 86. leviterque reductis Vestibus, etc. *Stat. Th.* 11, 494. vitantem aspectus, pudibundaque longe Ora reducentem. *Virg. A.* 4, 375. Reducere socios a morte. *Quint.* 12, 5. animum ab iis, quae facienda sunt. *Ov. Trist.* 5, 7, 65. meque ipse reduco, A contemplatu submoveoque mali. *Lact.* 5, 2. *med.* Profitens, se reducturum alios ab errore. *Sen. Ben.* 1, 14. Nemo haec ita interpretetur, tanquam reducam liberalitatem, et frenis arctioribus reprimam, *h. e.* contraham. ℙ Pro redigere. *Ov. Met.* 15, 380. de ursa: lambendo mater in artus Fingit, et in formam, quantam capit ipsa, reducit. *Plin.* 27, 12, 82. Polyanthemum cicatrices ad colorem reducit. *Id.* 24, 8, 30. Corpus sensim ad maciem reducentes. *Id.* 30, 13, 39. Excrescentes carnes ad aequalitatem reducunt. *Id.* 22, 22, 32. Jumentorum scabiem ad pilum reducit. *Colum.* 12, 19. Fasciculos foeniculi fustibus illigatos habeat, quos possit utique ad fundum vasorum demittere, ut quidquid faecis subsederit, exagitet, et in summum reducat. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 3. Nullum frumentum (*milio*) ponderosius est, aut quod coquendo magis crescat. LX. pondo panis e modio reducunt, modiumque pultis ex tribus sextariis. ℙ Primam producit *Lucr.* 1, 228. Unde animale genus generatim in lumina vitae Reducit Venus? aut reductum daedala tellus Unde alit? et *ib.* 4, 990. crebras reducunt naribus auras, *h. e.* ducunt, hauriunt. Adde 5, 1336. quibus locis sunt qui putant scribendum *redduco*; sed V. dicta in RE.

RĔDŪCTĬO, onis, f. ἀναγωγή, actus reducendi. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Senatusconsultum nullum exstat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta sit, *h. e.* in suum regnum restitutio. *Vitr.* 5, 10. *f.* Clypeum aeneum catenis pendeat, per cujus reductiones et demissiones perficietur sudationis temperatura, *h. e.* sublationes.

RĔDŪCTO, as, a. 1. frequent. a *reduco*. *Aurel. Vict. Caesar.* 38. Cum exercitum reductaret.

RĔDŪCTOR, oris, m. καταγωγεύς, qui reducit. *Liv.* 2, 33. *f.* Reductori plebis Romanae in Urbem sumptus funeri defuit. *Plin. ep.* 8, 12. Litterarum senescentium reductor ac reformator.

RĔDŪCTUS, a, um, part. a *reduco:* ἐπαναχθείς, iterum aut retro ductus. *Caes. B. G.* 1, 28. His, uti conquirerent et reducerent, imperavit: reductos in hostium numero habuit. *Id. B. C.* 3, 18. *f.* Cum in Italiam reductus existimabor. *Cic. Att.* 9, 14. Reductus de exsilio. [**Id. Rab. Post.* 17. Possum excitare multos reductos testes liberalitatis tuae, i. e. interprete *Ernest.* in *cl. Cic.* s. h. v., possum adducere multos testes lib. t., quos tu, cum aere alieno concidissent et solum vertissent, reduxisti, restituisti, aere alieno ipsorum tua liberalitate dissoluto, quod cum et pater tuus fecisset, ei opem tulit in judicio capitis, adeoque tibi etiam prodesse debet.] ℙ Translate. *Id. Cluent.* 36. Reductus in gratiam. ℙ Retro actus, retractus. *Virg. A.* 5, 478. durosque reducta Libravit dextra media inter cornua caestus; et *ib.* 12, 306. ille securi Adversi frontem mediam mentumque reducta Disjicit. *Petr. Sat.* 89. Laocoon reducta cupside (h. e. *hasta*) uterum notavit. *Suet. Vit.* 17. Reducto coma capite. [*V. *Brem.*] ℙ Item remotus, introrsum actus, secretus. *Hor. Ep.* 1, 18, 9. Virtus est medium vitiorum, et utrinque reductum. *Quint.* 11, 3. *med.* Qui singulis pinxerunt coloribus, alia tamen eminentiora, alia reductiora fecerunt. (Sic *Id.* 2, 17. *med.* Pictor vi artis suae efficit, ut quaedam eminere in opere, quaedam recessisse credamus.) *Hor. Ep.* 2, 1. et *Virg. A.* 6, 703. Reducta vallis. *Id. ib.* 1, 163. (et *G.* 4, 420.) insula portum Efficit objectu laterum, quibus omnis ab alto Frangitur, inque sinus scindit sese unda reductos. *Serv.* exponit, replicabiles: intellige intimos recessus ab alto mari remotos, obliquos, flexuosos, quasique replicatos. ℙ Reducta, ἀποπροηγμένα, quid sint, V. in PRODUCTUS. ℙ Primam protrahit *Lucr.* 1, 228. V. in REDUCO.

RĔDULCĔRĀTUS, a, um, part. a *redulcero:* ut Redulceratus dolor. *Appul. Met.* 5.

RĔDULCĔRO, as, a. 1. ἀνελκόω, denuo ulcerosum facio. *Colum.* 7, 5. Scabra pars prius aspera testa, vel pumice defricata redulceratur.

RĔDUNCUS, a, um, adj. ab *uncus:* ἀναγαμπείς, retrorsum inflexus, cui *aduncus* opponitur. *Plin.* 11, 37, 45. de cornib.: Jamque aliis ad incursum robusta, aliis ad ictum, aliis aduncа, aliis redunca, etc. *Hard.* in MSS. reperit *reunca*. *Ov. Met.* 12, 562. Viribus usus avis *(aquilae)*, pennis, rostroque redunco.

RĔDUNDANS, antis, part. a *redundo*, πλεονάζων. *Cic. Brut.* 13. Asiatici oratores parum pressi, et nimis redundantes. *Tert. Cult. fem.* 2, 9. Amputatio et decussio redundantioris nitoris. ℙ Cibo, vinove gravis. *Plin. Pan.* 63. Marcidi somno, hesternaque coena redundantes.

RĔDUNDANTER, adv. superflue, abundanter, nimis. *Plin. ep.* 1, 20. *med.* Ut illud immodice et redundanter, ita hoc jejune et infirme. *Ambros. ep.* 82. (al. 63.) *n.* 27. Pro remedio parcius, non pro deliciis redundantius bibendum.

RĔDUNDANTĬA, ae, f. πλεοναστὸς, superfluitas, quod abundat, quod nimium est. *Cic. Or.* 30. *f.* Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantia multa habet attenuata, quaedam etiam paulo hilariora. *Vitr.* 1, 6. *med.* Aer lenis et crassus, qui perflatus non habet, neque crebras redundantias.

RĔDUNDĀTĬO, onis, f. redundantia, περίσσεια. *Plin.* 7, 6, 5. Fastidium in cibis, redundatio stomachi. Sic 11, 37, 55. Nulli sine redundatione stomachi eruitur oculus. ℙ Translate. *Vitr.* 9, 4. *med.* Astra nitentia contra mundi cursum, suis itineribus perficiunt circuitum, sed coeli versatione redundationibus referuntur quotidiana temporis circulatione, *h. e.* quasi undis adversis, et retro pellentibus.

RĔDUNDĀTUS, a, um, part. a *redundo*, πλεοναθείς. *Ov. Fast.* 6, 402. Amne redundatis fossa madebat aquis, *h. e.* extra alveum undantibus. Adde *Trist.* 3, 10, 52.

RĔDUNDO, as, avi, atum, n. 1. περισσεύω, ὑπερβλύζω, superfluo, exundo, superabundo: et proprie dicitur de aquis, aut liquoribus, cum adeo augentur, ut se ripis, litoribus, aut vasis non contineant: a *re* et *undo*, inserto *d*, ut in REDEO dictum est. *Cic. N. D.* 2, 45. *med.* Mare conglobatur undique aequabiliter, neque redundat unquam, neque effunditur. *Id. Div.* 2, 32. Si lacus Albanus redundasset, isque in mare fluxisset, Romam perituram: si repressus esset, Vejos. *Lucr.* 6, 712. Nilus in aestati crescit,

campisque redundat. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 2, 534. Moenia oppidi stagnabant, redundantibus cloacis adverso aestu maris. *Flor.* 3, 17. *f.* Apprehensum faucibus viator non ante dimisit, quam sanguis in ora et oculos redundaret. *Cic. Tusc.* 4, 10. Cum pituita redundat, aut bilis in corpore. *Oc. R. Am.* 536. Gutture fac pleno sumpta redundet aqua. *Lucan.* 9, 812. largus manat cruor: ora redundant, Et patulae nares. *Cic. Cat.* 3, 10. Omnis hic locus acervis corporum, et civium sanguine redundavit. *Eum. Grat. act. ad Constant.* 13. Si horrea messis implesset, si vindemia redundasset. ℙ Poetice, et cum accusativo *Statius* fluvium loquentem inducens *Silv.* 4, 3, 71. Pandis talia faucibus redundat. ℙ Translate dicitur de quacumque alia re, pro abundare, superesse, superfluere. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 400. Tum intelligas, quam illud sit necessarium, quod redundat. *Id. N. D.* 1, 35. *f.* Tuus Deus non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, etc. *Id. Fam.* 3, 10. *med.* Cum tu omnibus vel ornamentis, vel praesidiis redundares, illi omnia deessent. *Id. Or.* 3, 4. *extr.* Ut neque in Antonio deesset hic ornatus orationis, neque in Crasso redundaret. *Id. Balb.* 25. Ut aliqui sermones hominum alienis bonis moerentium, etiam ad vestras aures permanarent, et in judicio ipso redundarent; et *Verr.* 2, 3, 66. *med.* Necesse est, quod redundarit de vestro frumentario quaestu, ad illum potissimum defluxisse. *Id. Prov. cons.* 12. *f.* Nationes eas, quae numero hominum ac multitudine ipsa poterant in provincias nostras redundare, ita ab eodem esse partim recisas, partim repressas, ut, etc. *Id. Lig.* 5. Si in hac tanta tua fortuna lenitas tanta non esset, acerbissimo luctu redundaret ista victoria. *Id. Pis.* 11. Capua optimorum civium multitudine redundat. *Auct. dial. de Or.* 36. Hi clientelis etiam externarum nationum redundabant. *Tac. H.* 2, 32. Hispanias armis redundare. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 400. Redundat aurum, et thesauri patent. ℙ Pro valde madere. *Cic. Verr.* 2, 4, 11. *med.* Crux illa, quae etiam nunc civis R. sanguine redundat. ℙ *Redundare in*, vel *ad aliquem* est recidere, referri, pertinere, tum in bonam, tum in malam partem. *Cic. Or.* 1, 1. *med.* Hoc tempus objecimus iis fluctibus, qui per nos a communi peste depulsi, in nosmetipsos redundarunt. *Id. Am.* 21. Erumpunt saepe vitia amicorum cum in ipsos amicos, tum in alienos: quorum tamen ad amicos redundet infamia. *Id. Cat.* 1, 12. Verendum mihi non erat, ne quid, hoc parricida civium interfecto, invidiae mihi in posteritatem redundaret. *Id. Mur.* 39. *med.* Quid fiet, si haec elapsa de manibus nostris in eum annum, qui consequitur, redundarint? *Id. Sull.* 9. *med.* Si ex hoc tanto beneficio nullum in me periculum redundarit. *Hirt. B. Alex.* 60. Et victoris et victi detrimentum ad eundem Caesarem esset redundaturum. *Sen. Oct.* 690. Propinqui munera ad nostros lares sceptri redundant. *Val. Max.* 4, 3. *n.* 13. Nisi operum suorum ad se laudem, manubias ad patriam redundare maluisset. *Plin. Pan.* 62. Beneficiorum, quae merentibus tribuuntur, non ad ipsos gaudium magis, quam ad similes redundat; et *ib.* 31. *med.* Annona Urbis tuis opibus, tua cura usque in Aegyptum redundavit. ℙ Singulare est illud *Cic. Rab. Post.* 5. Num denique toto illo judicio Postumi nomen audistis? Non igitur reus ex ea causa, quae judicata est, redundat Postumus, *h. e.* reus exsistit, apparet. In ea causa damnatus est Gabinius: sed non inde reus fit etiam Postumus, veluti quadam damnationis, ut ita dicam, redundantia perfusus atque obrutus. ℙ [*Confund. *redundabit* et *redundarit*. V. *intpp.* ad *Cic. Sull.* 9, 28. p. 54. *ed. Fr.*]

RĔDUPLĪCĀTUS, a, um, part. ab inus. *reduplico*: *Tert. Pat.* 14. *f.* Quae amiserat, reduplicata possedit.

RĔDŪRESCO, is, n. 3. iterum duresco. *Vitr.* 1, 4. Ferrum cum molle et candens est, si refrigeratur tinctum frigida, redurescit.

RĔDŪVIA, etc. V. REDIVIA.

RĔDUX, ūcis, adj. omn. gen. [*qui reducit, reducens. Haec prima vocis est significatio, cujus exempla *Noster* tertio loco posuerat ista:] *Ov. Her.* 13, 50. Et sua det reduci vir meus arma Jovi. *Inscr.* ap. *Grut.* 22, 3. Templum Jovis reducis. *Mart.* 8, 65. Hic ubi Fortunae reducis fulgentia late Templa nitent. *Fortunae reduci* multi lapides, nummique inscripti sunt, vota solventium pro felici in patriam reditu ab itinere, exsilio, expeditione militari, (praesertim imperatorum) et hujusmodi. *Claud. VI. cons. Honor.* 1. Aurea Fortunae reduci si templa priores Ob reditum vovere ducum, etc. *Vet. Inscr.* ap. *Graev. Antiq. Rom.* T. 10. *praef.* Fortunae reduci viator. conservatrici sacr. Sex. Percilius Sex. fil. Priscus, etc. Etiam Neptuno reduci (ob incolumem ex navigatione reditum) votum solvit Q. Manlius Q. F. Pal. Severianus, ut est in alio lapide *ib.* ℙ [*Hinc redux est is,] qui ab exsilio aut captivitate, bello, aut peregre profectione incolumis redit, aut reductus est, ὑπόστροφος, παλίντροπος. *Cic. Mil.* 37. Quid me reducem esse voluistis? an ut, inspectante me, expellerentur, per quos essem restitutus? *Pl. Capt. Prol.* 43. Fratrem, servabit suum, reducemque faciet liberum in patriam ad patrem; et 5, 1, 1. Jovi ago gratias, cum te reducem tuo patri reddidérunt; et *ib.* 11. Tibi hunc reducem in libertatem feci. *Mart.* 9, 8. Redux de gentibus Libycis. *Ter. Hec.* 5, 4, 12. Egon', qui ab Orco mortuum me reducem in lucem feceris, sinam sine munere a me abire? *Tac. A.* 1, 70. *extr.* Nec fides salutis, antequam Caesarem, exercitumque reducem videre. *Plin.* 8, 16, 19. Captivam Gaetuliae reducem audivi, etc. *Liv.* 21, 50. Classis Romana incolumis, una tantum perforata nave, sed ea quoque ipsa reduce, in portum rediit. ℙ Item universim quicumque undecumque rediit. *Plin.* 8, 5, 5. de elephant.: Sexto (*die a coitu*) perfunduntur amne, non ante reduces ad agmen. *Petr. Sat.* 117. *f.* (si modo *Petr.* sunt verba.) Ad ingenium redux Eumolpus. *Claud. de Phoenice*, 40. tunc conscius aevi Defuncti, reducisque parans exordia formae, *h. e.* mox post rogum rediturae. *Mart.* 10, 70. Nunc consul, praetorve tenet, reducesque choreae, *h. e.* turbae deducentium, quae chorearum instar eunt, redeuntque.

RĔXĪNĀNĬO, is, a. 3. *Apic.* 8, 6. *extr.* Reexinanies in cacabum. Adde 4, 2.

RĔFABRĬCO, as, a. 1. *Dioclet. et Maxim. Impp. Cod.* 8, 10, 5. Collapsum balneum refabricare enisus est.

RĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. idem ac reficio apud veteres. *Pl. Truc.* 4, 4, 24. Nam refacere si velim, non est locus. Alii leg. *re facere*, rectius. *Prop.* 2, 24, 22. Noctibus his vacui refaciamus iter. Est qui leg. *reficiamus:* sed *refaciamus* perperam a *Broukus.* defenditur; alii rectius leg. *ter faciamus.* ℙ [Part. *Refactus* in *Inscr.* ap. *Don. cl.* 2. *n.* 66. Cum ea aedificia longa vetustate dilaberentur, neque refacta usui essent futura. *F.*]

RĔFECTĬO, onis, f. ἐπισκευή, actus reficiendi, seu instaurandi. *Colum.* 12, 3. *med.* Ceteraque, si refectionem desiderant, fabris concinnanda tradantur. *Suet. Caes.* 15. Refectio Capitolii. *Vitr.* 6, 3. Displuviata habent in refectionibus molestiam magnam. *Ulp. Dig.* 43, 11, 1. Refectio viae publicae. *Torrent.* habet *refictio* eodem sensu. ℙ Item recreatio. *Quint.* 10, 3. Tempora ad quietem, refectionemque data in acerrimum laborem convertimus. *Plin. Pan.* 81. Instar refectionis existimas mutationem laboris. *Cels.* 3, 15. *med.* Abstinendum in septimum diem dixit, quod ut sustinere aliquis possit; tamen etiam febre liberatus vix refectioni valebit; et 4, 6. *f.* Si in refectione vero manserit tussis, intermittere oportebit uno die, *h. e.* dum reficitur cibo et potu corpus. *Plin. Pan.* 15. Posteri visendum tradere minoribus suis gestient, quis sudores tuos hauserit campus, quae refectiones tuas arbores, quae somnum saxa praetexerint. *Plin. alter* 23, 4, 40. Oleum lassitudinum, perfrictionumque refectio est. *Id.* 37, 5, 16. de smaragdis: Non alia gratior oculorum refectio est: ita viridi lenitate lassitudinem mulcent. V. REFICIO.

RĔFECTOR, oris, m. qui reficit, μεταποιητής. *Suet. Vesp.* 18. Item colossi refectorem insigni congiario, magnaque mercede donavit. V. PECTINARIUS et REPOSTOR.

RĔFECTUS, a, um, part. a *reficio*: θεραπευόμενος, ἀναισκευασμένος, rursus factus, reconcinnatus, instauratus, renovatus. *Cic. Att.* 16, 3. Idem σύνταγμα misi ad te retractatius: et quidem ἀρχέτυπον ipsum, crebris locis inculcatum et refectum. *Caes. B. G.* 5, 23. Naves invenit refectas. *Id. B. C.* 1, 41. Pons refectus. ℙ Iterum electus. *Sen. ep.* 101. *med.* Refectus consul, *h. e.* cui consulatus in alterum annum continuatus est. Adde *Liv.* 3, 21. ℙ Translate. *Stat. Silv.* 1, 4, 112. arte refectus Telephus Aemonia; et *Val. Fl.* 4, 391. Jamque refecta Jovi, paulatim in imagine prisca ibat agris Io victrix Junonis, *h. e.* humanae formae restituta. *Hor. Ep.* 2, 2, 136. cognatorum opibus curisque refectus, *h. e.* sanatus, ad pristinum mentis statum restitutus. *Liv.* 9, 27. *f.* Conspectu ducis refectus militum animus. *Tac. A.* 6, 17. *f.* Refecta fides. *Virg. A.* 12, 788. armis animisque refecti. *Id. G.* 3, 235. Refectae vires. *Id. ib.* 511. de aegris equis: furiisque refecti Ardebant, *h. e.* quos vinum infusum refecerat. *Ov. Met.* 7, 827. subito collapsa dolore ..... cecidit, longoque refecta Tempore, etc. *Petr. Sat.* 111. *med.* Refecta potione, ac cibo. *Capell.* 2, 36. Ut refectior coelum sublimisque conscendas. *Ov. Fast.* 3, 144. vires flamma refecta capit. *Papin. Dig.* 26, 7, 38. *med.* Pecuniam ex venditionibus Romae refectam in provinciam trajecit. V. REFICIO.

RĔFECTUS, us, m. id quod ex aliqua re colligitur. *Scaev. Dig.* 36, 1, 78. §. 12. Interim ex refectu paupertatis, qui ad vos pervenerit, alatis cum usuris pro quantitate nummorum redactis, *h. e.* ex eo, quod e mea modica hereditate refici poterit. V. REFICIO. ℙ Est etiam idem ac refectio. *Plin.* 18, 7, 14. Panem ex hordeo antiquis usitatum vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectui, *h. e.* alimentis. *Hard.* leg. ex MSS. *fere cibus est. Appul. Met.* 5. Psyche instrumentum coenatorium rata refectui suo commodum, libens accumbit. V. REFECTIO.

RĔFELLO, is, elli, a. 3. Cum *fello* proprie sit mammam sugo, *refello* est quasi ex ore exspuo, rejicio, respuo: unde translate ponitur pro refutare, redarguere, quae dicta sunt, falsa esse arguendo ostendere, ἀντιλέγω, διελέγχω. *Serv.* ad *Virg. A.* 4, 380. et *Donat.* ad *Ter. Ph.* 1, 2, 82. rectius ducunt a *re*, et *fallo*. Hinc in *Not. Tir.* p. 92. Fallit, refellit; refellit, refefellit. *Cic. Tusc.* 2, 2. *med.* Et refelli sine pertinacia, et refellere sine iracundia parati sumus. *Id. ib.* Nosque ipsos redargui et refelli patiamur. *Id. Att.* 12, 5. *med.* Sed tu me γεωμετρικῶς refelleras. *Id. Or.* 1, 20. Et id, quod intenderemus, confirmare, et id, quod contra diceretur, refellere. *Id. Lig.* 5. *f.* Refellere et coarguere mendacium alicujus. *Virg. A.* 12, 16. Et solus ferro crimen commune refellam. *Suet. Ner.* 41. Cetera convicia, ut falsa, non alio argumento refellebat, quam, etc. *Id. Aug.* 56. Testem se in judiciis et interrogari, et refelli aequissimo animo patiebatur. *Cic. Or.* 2, 2. *f.* Scribo aliquid, in quo liceat mihi fingere, si quid velim, nullius memoria jam refellente, *h. e.* quin aliquis memoria tenens, rem aliter evenisse, atque ego scribo, mendacii me coarguat. *Id. Div.* 2, 23. Num ergo opus est ad haec refellenda Carneade?

RĔFERCĬO, is, ersi, a. 4. ἀναπληρόω, farciendo, inculcando, sine delectu congerendo impleo, repleo: a *re* et *farcio*. *Cic. Sext.* 35. *med.* Corporibus civium Tiberim compleri, cloacas refercirí. *Plin. Pan.* 31. *f.* Stupebant agricolae plena horrea, quae non ipsi refersissent. *Sil.* 5, 265. modo quem fortuna fovendo Congestis opibus, donisque refersit opimis. *Avid. Cass.* in *ep.* ap. *Volcat. in ejus vita*, *f.* Aerarium publicum refercire. ℙ Translate. *Cic. N. D.* 1, 13. *med.* Puerilibus fabulis refersit libros; et *ib.* 2, 24. *med.* Hominum vitam superstitione omni referserunt. *Id. Rab. Post.* 14. *extr.* Aures refersit istis sermonibus. *Id. Or.* 1, 35. *med.* Perfice, ut Crassus haec, quae coarctavit, et peranguste refersit in oratione sua, dilatet nobis atque explicet.

[RĔFĔRENDARĬUS, ii, m. qui supplicum preces ad principem recitat, et mandata principis judicibus insinuat: *a referendo* dictus. *Cass. Varr.* 6, 17. Quapropter referendarium te electio nostra constituit. sed tu puritatem conscientiae, et veritatem linguae nostris jussionibus adhibeto. *F.*]

RĔFĔRĬO, is, a. 4. ἀναπαίω, ἀναπλήττω, vicissim, aut iterum ferio, repercutio. *Pl. As.* 2, 2, 108. Quaeso, aequo animo patitor (*pugno malam si tibi percussero*). *Li.* patitor tu item, cum ego te referiam. *Sen. Ira* 2, 34. *f.* Percussit te? resede, referiendo enim et occasionem saepius feriendi dabis, et excusationem. *Ov. Met.* 4, 348. cum puro nitidissimus orbe Opposita speculi referitur imagine Phoebus. *Auson. ep.* 10, 23. Turbita congestis referitur vocibus echo.

RĔFĔRIVA. V. REFRIVA.

RĔFĔRO, refers, retuli, relatum, a. anom, ἀναφέρω, [*retro fero, reporto, removeo aliquid in eum locum, unde sumptum, promotum.] *Pl. Poen.* 4, 2, 25. Nunc domum haec ab aede Veneris refero vasa. *Cic. Verr.* 2, 4, 28. *f.* Quod cum satis jam perspexisse videretur, tollere incipiunt, ut referrent. *Plin. ep.* 6, 28. Jam tuis denunciavi, si rursus tam multa attulissent, omnia relaturos. *Sil.* 7, 508. referre ensem vaginae. [*Adde *Suet. Caes.* 82. lecticae impositum — tres servuli domum retulerunt. *Vitell.* 16. referri se in Palatium passus est. *Curt.* 6, 1, 5. Ergo clypeo suo exceptum armigeri raptim in castra referebant. *Suet. Tib.* 3. Traditur etiam pro praetore ex provincia Gallia retulisse aurum, Senonibus olim in obsidione Capitolii datum. *Liv.* 30, 16. ad Tuneta rursum castra refert. ℙ Hinc poetica locutio: *se referre* pro *redire*.] *Virg. A.* 12, 865. Turni se pestis ab ora Fertque refertque sonans. *Val. Fl.* 7, 614. ad socios paulum se retulit heros: et *ib.* 538. Seque sub extremis in moenia retulit umbris. [*V. quae attulit *Gronov.* ad *Tac. A.* 13, 32. ex *Hor.* et *Virg.* Etiam ap. prosae orationis scriptores obvium dicendi genus.] *Cic. Fl.* 21. Iterum iste Romam se retulit. *Caes. B. C.* 2, 8. Turrim parvam fecerant; huc se referebant. *Nep. A.* 11. *f.* Seque ad sua castra nautica retulerunt. [*Adde *Cic. N. D.* 3, 14. cur se sol referat nec longius progrediatur. *Tac. A.* 13, 32. qui ovans se de Britannis retulit. ℙ Translate.] *Cic. Off.* 2, 1. *f.* Referre se ad philosophiam. *Id. ib.* 2, 22, 77. ut eo, unde egressa est, referat se oratio. ℙ [*Ejusdem sensus est alia formula *pedem referre*, quae proprie dicitur de militibus sedate et salvis ordinibus et fronte adversa cedentibus. V. *Gron. observv.* 4, 26. p. 539. *ed. Fr.*] *Caes. B. C.* 1, 44. si premerentur, pedem referre, et loco excedere non turpe existimarent. [**Liv.* 21, 8. nec ullo (Saguntinorum) pedem referente. *Curt.* 4, 16, 5. pedem referre subito pavore perterritos? et 6, 1, 11. Tandem Laconum acies languescere, lubrica arma sudore vix sustinens, pedem deinde referre coepit, et urgente hoste apertius fugere. Etiam absolute ita usurpatur. *Liv.* 8, 8. Si apud principes quoque haud satis prospere esset pugnatum: a prima acie ad triarios sensim referebantur. Tum ad alia transfertur.] *Cic. Phil.* 12, 3. *extr.* ut non referat pedem, insistat certe. *Phaedr.* 2, 1. feroque viso retulit retro pedem. *Ov. Her.* 16, 88. Victorem coelo retulit ille pedem. [**Id. Fast.* 2, 342. saepe viator turbatum viso retulit angue pedem; et v. 502. retulit ille gradus; et 6, 334. errantes fertque refertque pedes. Ejusdem generis est illud.] *Cic. Att.* 15, 16. Itaque me referunt pedes in Tusculanum. ℙ De navigan-

tibus, qui retro feruntur, contra ac destinaverant. *Pl. As.* 1, 3, 6. Quam magis te in altum capessis, tam aestus te in portum refert. *Ov. Met.* 14, 76. cum jam prope litus adessent Ausonium, Libycas vento referuntur ad oras. *Val. Fl.* 3, 42. puppis Turbine flectit iter, portuque refertur amico. Adde *Hor. Od.* 1, 14, 1., *Caes. B. G.* 5, 5. et *Val. Fl.* 8, 144. et *Sen. Thyest.* 438. Sic concitatam remige et velo ratem Aestus, resistens remigi et velo, refert; et *Stat. Achill.* 2, 434. Stabam equidem, nec me referebat concitus amnis. ℙ [*Varios hinc in usus *referendi* vocabulum abiit. Ac primum quidem est *reddere.*] *Cic. Div.* 1, 25. *extr.* Quaestione habita, confessus est, pateramque retulit. *Virg. A.* 8, 560. O mihi praeteritos referat si Juppiter annos! *Sen. ep.* 81. *med.* Referre est ultro, quod debes, afferre; et *paulo post:* Referre est ad eum, a quo acceperis, ferre. *Cic. Att.* 16, 3. *extr.* Ita mihi dulcis salus visa est, per te missa ab illa: referes igitur ei plurimam. Ad hanc reddendi notionem refer et illa, *referre gratiam*, aut *gratias*, *par pari*, etc., de quibus V. GRATIA et PAR. [*Front.* ad *M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1, 2. *med.* Et gaudeo, quod ingratum me, et referundae gratiae imparem facias. *F.* *Huc pertinet illud:] *Paul. Dig.* 12, 2, 17. 23. et 38. et *Ulp. ib.* 34. *referre jusjurandum*, i. e. delatam ab adversario jurisjurandi conditionem in eum transferre. ℙ Et contra objicere, regerere. *Ov. Met.* 1, 758. pudet, haec opprobria nobis Et dici potuisse, et non potuisse referri. ℙ Et rependere. *Id. A. Am.* 1, 370. Ut puto, non poteris ipsa referre vicem. ℙ Aliquando recordari, memoria repetere, recolere. *Ov. Trist.* 4, 3, 55. Tempus ubi est, quo te (nisi si fugis illa referre) Et dici memini, juvit et esse meam? *Id. Am.* 2, 8, 17. At quanto, si forte refers, praesentior ipse, etc. et *R. Am.* 299. Saepe refer tecum sceleratae facta puellae. Adde *Met.* 1, 165. ℙ Et exprimere, reddere, imitari. *Id. Met.* 13, 442. similisque minaci Temporis illius vultum referebat Achilles. *Plin. ep.* 5, 16. *f.* Non minus mores ejus, quam os vultumque referebat. *Id. ep.* 7, 19. *f.* Matrem ejus reddit ac refert nobis. *Colum.* 7, 3. *med.* Quod ex vetere materia nascitur, parentis senium refert. *Tac. G.* 43. Burii sermone cultuque Suevos referunt. Adde *Sen. Troad.* 647. [*V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 404.] ℙ Et rejicere, vomere. *Virg. A.* 9, 349. Purpuream vomit ille animam, et cum sanguine mixta Vina refert moriens. ℙ Et iterare, resumere. *Sil.* 11, 28. Sed fas id Celtis, fas impia bella referre Bojorum fuerit populis; et 16, 77. Servitio si tam faciles, cur bella refertis? *Virg. A.* 5, 596. Hunc morem, hos cursus, atque haec certamina primus Ascanius, Longam muris cum cingeret Albam, Retulit, *h. e.* revocavit, innovavit, quod ante jam fecerat. *Cic. Or.* 3, 20. Nisi Atheniensibus, quod mysteria non referrent, ad quae biduo serius veneram, succensuissem. *Ter. Hec. prol.* 1, 7. et *prol.* 2, 21. et 30. Comoediam referre. *Cic. Dom.* 29. *f.* In hoc genere solum rem judicatam referre posse voluerunt, *h. e.* retractare. [*Plura ejusdem generis v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 404. Repetendi notio est etiam in his: *Liv.* 37, 6. idem illud responsum retulit: cf. 9, 16. *it.* 26, 19. *Quint. Just.* 5, 13, 29. neque enim pigebit — referre. V. *Zumpt.* ad *Eund.* T. 5. p. 293.] ℙ Et praevenire, quasi retro ferendo seu trahendo. *Fest.:* Referri diem prodictam, idest anteferri, religiosum est, ut ait Veranius: idque exemplo comprobat L. Julii et P. Licinii censorum, qui id fecerunt sine ullo decreto augurum: et ob id lustrum parum felix fuit. *Papin. Dig.* 4, 8, 33. Arbiter ita sumptus ex compromisso, ut et diem referre possit, hoc quidem facere potest: proferre autem, contradicentibus litigatoribus, non potest. V. PRAEFERO. ℙ Item recensere. *Virg. Ecl.* 6, 85. Cogere donec oves stabulis, numerumque referre Jussit. ℙ Saepe est narrare, renunciare, dicere. *Virg. A.* 2, 547. referes ergo haec, et nuncius ibis Pelidae genitori. *Cic. Dejot.* 9. Mittebat qui rumores Africanos exciperent, et celeriter ad se referrent. *Caes. B. G.* 1, 47. *f.* His mandavit, ut quae diceret Ariovistus, cognoscerent, et ad se referrent; et *ib.* 6, 9. Illi referunt, Suevos omnes ad extremos fines sese recepisse. *Virg. G.* 2, 118. Quid tibi odorato referam sudantia ligno Balsama? *Id. A.* 4, 437. talesque miserrima fletus Fertque refertque soror. *Nep. Dion.* 6. Versum illum Homeri retulit, in quo, etc. *Ov. A. Am.* 1, 681. Fabula, nota quidem, sed non indigna referri. *Id. Met.* 15, 298. res horrenda relatu. *Plin.* 31, 11, 54. *extr.* Purgamenta relatu indigna, et algis potius annumeranda, quam animalibus. ℙ [*Hinc dicitur de iis, qui aliquid in eum locum, unde progressi sunt, secum reportant.] *Suet. Tib.* 13. Pollicebatur se, si juberet, caput exsulis relaturum. In *vet. tab. Heracl.* ap. *Mazoch.* p. 423. *n.* 48. Quive ob caput civis Romani referendum pecuniam, praemium, aliudve quid cepit, ceperit. [*Adde *Vell.* 2, 45, 5. unde pecuniam longe sperata majorem Cato Romam retulit. *Curt.* 8, 7, 11. domum cicatrices referre; et 9, 2, 27. referre opes in patriam; et 8, 14, 12. simulacrum ex acie. Porro huc pertinent ista: *Cic. Off.* 1, 39. Huc in domum non repulsam solum retulit, sed ignominiam et calamitatem. *Tac. A.* 3, 21. Quo proelio servati civis decus retulit. ℙ Tum in universum est ad locum aliquem admovere cum quadam recondendi notione. *Liv.* 5, 50. quum in quae (templa) referri oporteret (aurum), confusa memoria esset; et 29, 18. pecuniam omnem conquisitam in thesauros Proserpinae referri jussit. *Suet. Aug.* 1. ut reliquiae ad Octavios referrentur: ubi v. *Ernest.* Huc pertinet etiam illud:] *Sen. Ben.* 1, 14. *f.* Benignitatis lines introrsus referre, i. e. retrahere, contrahere, arctare. ℙ [*Etiam sola admovendi notione usurpatur.] *Tac. A.* 15, 58. Manum ad capulum referens. *Petr. Sat.* 89. Parvulas illi manus ad ora referunt. [*Adde *Suet. Aug.* 94. osculum alicui delibatum digitis ad os suum referre. ℙ Hinc eleganter inservit iis, quae omnino vel motu et actione vel voce redduntur, et ad aliquem locum admoventur, vel homini alicui traduntur. Ita primum est:] respondere, reponere, opponere. *Cic. Quint.* 13. *med.* Quid a nobis refertur? Pecuniam petit? negamus deberi. *Id. Caecin.* 29. *med.* Ego enim tibi refero: si non sum ex eo loco dejectus, quo, etc. at ex eo sum dejectus, etc.; et *mox:* Velim, sic existimetis, id me non ad meam defensionem attulisse, sed illorum defensioni retulisse. Adde *Ov. Met.* 2, 35. et *ib.* 3, 387. ℙ Et perferre, ferre. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 14. *f.* Theatrum ita resonans, ut usque Romam significationes vocesque referantur. *Petr. Sat.* 89. Qualis silenti nocte remorum sonus Longe refertur, cum premunt classes mare. ℙ Et convertere. *Cic. Quint.* 14. *f.* Cum ad te, C. Aquili, oculos animumque retuli. *Id Prov. cons.* 16. Si ex illa jactatione populari referunt aspectum in curiam. *Val. Fl.* 7, 79. Haesit, et ad juvenem pallentia retulit ora. *Cic. Rosc. Am.* 16. *f.* Referre animum ad studia; et *Or.* 1, 1. ad veritatem. *Virg. A.* 11, 425. Multa dies, variique labor mutabilis aevi Retulit in melius. ℙ Item ponere, adscribere. *Cic. N. D.* 1, 12. Referre aliquem in Deorum numero. Alii leg. *numerum* (ut est ap. *Suet. Caes.* 88. et *Claud.* 45.) et *ib.* 13. *f.* Terram et coelum refert in Deos. *Id. Rosc. Am.* 10 Ut potius vivus in reos, quam occisus in proscriptos referretur. *Id. Brut.* 62. Eodem Q. Caepionem referrem, nisi, etc, *h. e.* his adnumerarem. *Tac. A.* 13, 41. *f.* Referre diem aliquem inter festos. *Id. ib.* 4, 57. et *ib.* 6, 49. causam alicujus rei ad aliquem. ℙ Item describendo transferre. *Cic. Brut.* 23. Quam orationem Cato in Origines suas retulit. *Id. Phil.* 1, 8. Si quid memoriae causa retulit in libellum. *Id. Fl.* 9. Falsas rationes inferre, et in tabulas quodcumque commodum est, referre. *Lampr. Commod.* 12. *med.* Refertur in litteras, pugnasse illum sub patre, etc. [*De dicendi formulis *referre in tabulas*, *rationes* etc. *referre ad senatum*, V. *Ernest. cl. Cic.* s. h. v. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 29, 1. et quos *ib.* laud. De structurae genere *referre in numerum* et *in numero*, et de utriusque dictionis discrimine bene exposuit *Goerenz.* ad *Cic. Fin.* 5, 30, 32. et ad *Cat.* 2, 2, 4.] ℙ *Referre rationes* ap. *Cic. Verr.* 2, 1, 28. *f.* Referre rationes ad aerarium, est: rationes pecuniae publicae acceptae et expensae perscriptas afferre ad aerarium, et exhibere quaestoribus. Eas enim ex commentariis et ephemeride in codicem describebant, et exhibebant. ℙ *Referre acceptum.* V. ACCEPTUS. ℙ *Referre ad aliquem*, rem narrare, consulendi causa, deferre, proponere. *Cic. Att.* 16, 3. *f.* Cum ei praescriptum esset, ne quid sine Sextii sententia ageret, neque ad illum, neque ad nostrum quemquam retulit. Adde *Fam.* 3, 5. *med.* et *Just.* 31, 4. *f.* Sic referre ad animum, *Phaedr.* 3, 19. [*Tac. A.* 14, 39. cuncta tamen ad imperatorem in mollius relata. *Liv.* 34, 32. refero enim ad vos, utrum, i. e. penes vos sit.] ℙ *ad senatum*, proponere in senatu rem deliberandam. *Cic. Phil.* 8, 11. Ut consules de ejus honore praemiove primo quoque die ad senatum referant. *Id. Dom.* 53. C. Cassium censorem de signo Concordiae dedicando ad pontificum collegium retulisse; et *mox:* Eam rem ex auctoritate senatus ad hoc collegium praetor retulit. *Nep. Eum.* 12. De hoc cum solus constituere non auderet, ad consilium retulit. *Id. Lys.* 3. Lacedaemonii omnia ad oracula referre consueverant. *Caes. B. C.* 1, 6. In provincias praetores mittuntur, neque exspectant, ut de eorum imperio ad populum referatur. Alii rectius leg. *feratur:* ita enim saepius dicitur, cum de populo sermo est. ℙ *Referre*, dirigere. *Cic. Phil.* 10, 10. Nos ita a majoribus instituti sumus, ut omnia consilia atque facta ad dignitatem et virtutem referamus. *Id. Or.* 1, 52. *f.* Philosophus omnia ad voluptatem corporis, doloremque referens. *Id. Dejot.* 2. *f.* Tuum est, Caesar, qui pro multis saepe dixisti, quid nunc mihi animi sit, ad te ipsum referre, *h. e.* respiciendo te ipsum conjecturam de me facere. *Id. Leg.* 1, 1. *f.* Leges in historia ad veritatem referuntur, in poemate ad delectationem. *Varr. R. R.* 1, 40. *f.* Ita inserere oportet referentem ad fructum, meliori genere ut sit surculus, quam est, quo veniat, arbor, *h. e.* spectantem, rationem habentem. *Tac. G.* 34. Sive adiit Hercules, seu quidquid ubique magnificum est, in claritatem ejus consuevimus, *h. e.* honori ejus tribuere, ita narrando, tanquam si ab eo actum sit. ℙ Pro pertinere. *Pl. Pers.* 4, 4, 44. Te ex puella prius percontari volo, quae ad rem referunt. [*Tac. A.* 15, 65. non referre dedecori (non prodesse ad dedecus minuendum), si citharoedus demoveretur et tragoedus succederet.] ℙ *Referre opem*, pro ferre, tribuitur *Pacuvio* ap. *Cic. Div.* 1, 31. et ipsi *Cic. Leg.* 3, 19., sed utrobique dubia est lectio. [*Primo loco *Orell.* habet *ferre:* secundo, ubi v., *referre.* ℙ Confund. *referunt* et *revocant.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 789. *referebat*, et *inferebat.* V. *intpp.* ad *Cic. Sull.* 19, 53.] ℙ *Rettuli*, *rellatus* an scribendum sit, cum prima producitur, V. REFERT.

RĔFERSUS, a, um. V. REFERTUS.

RĔFERT, ebat, tulit, *διαφέρει, προσήκει, συμφέρει*, interest, ad rem pertinet, utile est, prodest, juvat. *Pl. Curc.* 4, 3, 23. Quid refert me fecisse regibus, ut mihi obedirent, si hic me hodie umbraticus deriserit? *Ter. Heaut.* 3, 1, 58. Illud permagni referre arbitror, ut nescientem sentiat te id sibi dare. *Colum.* 3, 9. *med.* Tantum retulerit, ut in transferendis seminibus similem statum coeli, locique observemus. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 7. Parvi refert, abs te jus dici diligenter, nisi, etc. *Caes.* ap. *eund. Att.* 14, 1. Magni refert, hic quid velit: sed quidquid vult, valde vult. *Cic. Coel.* 23. At quibus servis? Refert enim magnopere id ipsum. *Id. Fam.* 5, 9. Sed quanti id refert? *Id. Or.* 3, 55. Refert etiam, qui audiant, senatus, an populus, an judices. *Id. Phil.* 2, 12. Quid refert, utrum voluerim fieri, an gaudeam factum? *Id. Div.* 2, 34. Aves pascantur nec ne, quid refert? et *ib.* 29. Quasi si vero referat, quod fieri potest, quam id saepe fiat; et *ib.* 47. Fac, in puero referre, ex qua affectione coeli primum spiritum duxerit. *Virg. G.* 2, 104. neque enim numero comprendere refert. *Ov. Pont.* 3, 4, 61. Nec minimum refert, intacta rosaria primus, An sera carpas paene relicta manu. *Pl. Epid.* 2, 2, 91. Quam ad rem istuc refert? ℙ Cum *mea*, *tua*, *sua*, *nostra*, *vestra;* sive sint casus ablativi singulares feminini, sive accusativi plurales neutrius generis: qua de re, *Minerv. Sanct.* 3. 5. et *Voss. de Gramm.* 7, 29. legi possunt. *Sall. Jug.* 119. Faciundum aliquid, quod illorum magis, quam sua retulisse videretur. *Cic. Fam.* 5, 20. *med.* Non adscripsi id, quod tua nihil referebat. *Ter. Ad.* 5, 4, 27. Id mea minime refert, qui sum natu maximus. ℙ In illo *ejusd. Phorm.* 5, 3, 17. Quid istuc nostra? *Chr.* magni; et *Hec.* 3, 5, 60. Quid mea? vel *interest*, vel *refert* subaudiendum est. ℙ Notationem hujus verbi aliam a refero esse multi volunt: illud enim personale a re particula indeclinabili, et quae in carmine semper corripitur: hoc impersonale a *res*, vel *rei*, vel *re* ablativo, et *fert* conflari: et semper produci. Unde *Ov. Met.* 13, 268. Quid tamen hoc refert, si se pro classe Pelasga Arma tulisse refert contra Troasque, Jovemque? Alii contra et impersonalia nulla esse docent in re grammatica: et absurdum esse ajunt, ut alia sit origo v. *refero*, alia v. *refert:* et non semper a poetis id servari, ut in *refero* prima corripiatur, in *refert* producatur, cum produxerit *Seren. Sam.* 374. Sin etiam rutilus refertur pectore sanguis: tametsi alii aliter legunt. Verius esse v. *re* in compositis produci posse etiam non geminata consonante sequenti, cum sit anceps, ut in RE et al. adnotavimus.

RĔFERTUS, a, um, part. a *refercio:* *βεβυσμένος*, confertus, oppletus, repletus. *Cic. Font.* 1. Referta Gallia negotiatorum est, plena civium R. *Varr.* ap. *Non.* 9, 13. Ipsa Italiae oppida sunt vastata, quae prius fuerunt hominum referta. *Caes. B. C.* 2, 11. Cupae taeda ac pice refertae. *Ov. Am.* 1, 12, 8. cera referta notis. *Cic. Manil.* 18. *f.* insula divitiis; et *ib.* 8. *med.* Domicilia regis omnibus rebus ornata atque referta. *Id. Or.* 1, 35. Locuples ac referta domus. *Id. Verr.* 2, 3, 87. *med.* Tum refertius erit aerarium populi R., quam unquam fuit. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 14. *f.* Theatrum celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum. ℙ Translate. *Id. Tusc.* 5, 7. *f.* Xerxes refertus omnibus praemiis donisque fortunae; et *ib.* 31. Vita undique referta bonis. *Id. Q. Fr.* 2, 15. Litterae refertae omni officio, diligentia, suavitate. *Id. Acad.* 1, 4. Academici, et Peripatetici, Platonis ubertate completi, certam quandam disciplinae formam composuerunt, et eam quidem plenam ac refertam. *Id. Or.* 1, 19. Quaerebat, cur de prooemiis, et de epilogis, et de hujusmodi nugis referti essent rhetoricorum libri. *Id. Or.* 41. Invidis referta sunt omnia. ℙ Absolute. *Id. Mur.* 9. Asia ista referta, et eadem delicata. Sic *Sen. Med.* 485. Referta domus. *Tac. H.* 2, 56. Referti agri. ℙ Etiam *refersus* legitur in *Not. Tir.* p. 150., ubi alibi *farsus.* V. FARTUS.

RĔFERVENS, entis, part. a *referveo*, iterum, aut valde fervens. *Plin* 16, 11, 22. Item terebinthinam in sartagine referventi. ℙ Translate ponitur pro vehementi, et atroci. *Cic. Rosc. Com.* 6. Nonne, ut ignis in aquam conjectus continuo restinguitur et refrigeratur, sic refervens falsum crimen in purissimam et castissimam vitam collatum statim concidit et extinguitur?

RĔFERVĔO, es, et Refervesco, is, bui, n. 2. et 3. iterum aut valde ferveo. *Cic. Div.* 1, 23. Visum Mercurium e patera sanguinem fundere, qui cum terram attigisset, refervescere videretur sic, ut tota domus sanguine redundaret. V. v. praec. ℙ Est etiam refrigescere, fervere desinere. *Id. Brut.* 91. *f.* Contentio vocis reciderat, et quasi referbuerat oratio. Alii leg. *referverat.* V. FERVEO [*et RECIDO.]

[RĔFESTĪNO, as, n. 1. iterum festino. *Ruf.* ap. *Hieron. in Ruf.* 3. *n.* 6. Sed refestinante eo, qui ad te remeabat, malui paucis ad te, quam ad alios, pro tuis maledictis latius scribere. Hunc loquendi modum *Hieron.* mox sordidissimae elocutionis περισσολογίαν vocat. Utitur tamen etiam *Paul. Nol. epist.* 45. (al. 44.) Qui a tenebris justissime refestinavit ad lucem suam. *F.*]

RĔFĪBŪLO, as, a. 1. fibulam retexo, seu solvo. *Mart.* 9, 28. et cujus Refibulavit turgidum faber penem, *h. e.* fibulam peni inductam solvit.

RĔFĬCĬO, is, eci, ectum, a. 3. ἐπισκευάζω, ἀναλαμβάνω, iterum facio, restituo: a *re* et *facio. Nep. Timol.* 3. Urbium moenia disjecta, fanaque deleta refecit. *Id. Con.* 4. *extr.* Muros dirutos reficiendos curat. *Caes. B. C.* 2, 15. et *Sall. Jug.* 70. Ea quae sunt amissa, reficere instituit. *Ulp. Dig.* 29, 1, 9. Videtur jure militari refecisse testamentum. ℙ Item restauro, renovo. *Ulp. Dig.* 43, 20, 1. Reficere est, quod corruptum est, in pristinum statum restaurare. Verbo reficiendi *(rivos)* tegere, substruere, sarcire, aedificare, item advehere, apportareque ea, quae ad eandem rem opus essent, continentur. *Cic. Verr.* 2, 1, 24. *f.* locatur opus id, quod ex mea pecunia reficiatur: ego me refecturum esse dico. *Id. Top.* 3. *med.* Si aedes corruerunt, vitiumve fecerunt, heres restituere non debet, nec reficere. *Nep. Att.* 20. Cum aedes Jovis vetustate prolaberetur, Caesar eam reficiendam curavit. *Caes. B. C.* 1, 34. *extr.* Muros, classem, portasque reficere. *Hor. Od.* 1, 1, 17. mox reficit rates Quassas. *Plin.* 11, 24, 28. de araneo: Scissa protinus reficit, ad polituram sarciens. *Petr. Sat.* 136. Reficere ignem. ℙ Translate *reficere aliquem consulem, tribunum*, est ei magistratum continuare, in sequentem quoque annum creando. *Cic. Am.* 25. *med.* Cum ferret legem de tribunis plebis reficiendis. (De hac lege, V. *Epit. Livii* 59.) *Liv.* 2, 56. Plebs Voleronem tribunum reficit. *Id.* 3, 21. In reliquum magistratus continuari, et eosdem tribunos refici, judicare senatum contra rempubl. esse, V. REFECTUS. ℙ Ponitur et pro supplere, substituere, ad explendum numerum. *Caes. B. C.* 3, 87. Hae copiae, quas videtis, ex delectibus horum annorum sunt refectae. *Virg. G.* 3, 69. Semper erunt, quarum mutari corpora malis: Semper enim refice. p *Reficere tribum* ap. *Cic. Planc.* 18. quid sit, V. Interpretes: non una est enim ejus loci et lectio, et expositio. [**Orell.* exhibet *conficere.*] ℙ Saepe est recreare, refovere; et refertur ad corpus. *Cic. Fam.* 7, 26. *extr.* Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam et vires, et corpus amisi. *Caes. B. G.* 7, 32. Exercitum reficere ex labore atque inopia. *Hirt. B. G.* 8, 1. Cum milites hibernorum quiete a tantis laboribus reficere vellet. *Plin.* 26, 11, 68. Reficientibus se ab imbecillitate utilissima radix geranii. *Liv.* 37, 24. Cibo reficere vires. *Sall. Jug.* 18. Saucios cum cura reficit. *Nep. Eum.* 9. *extr.* Ad lassitudinem sedandam militum, ac reficienda jumenta. *Cic. Q. Fr.* 3, 1. Ego ex magnis caloribus in Arpinati summa cum amoenitate fluminis me refeci. *Plin. Pan.* 77. Tam assiduus in tribunali, ut labore refici ac reparari videretur. *Cic. Att.* 7, 3. *extr.* Tironis reficiendi spes est in M'. Curio, *h. e.* sanandi. *Sen. ep.* 7. Ex longo morbo refici. *Plin.* 37, 5, 17. Reficit aciem oculorum smaragdus. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 4. Nitrum reficit lassitudines. *Id.* 32, 6, 21. Ostrea stomachum unice reficiunt. *Mart.* 4, 37. Reficere nauseam. ℙ Item ad animum. *Cic. Planc. I.* Vester, judices, conspectus reficit et recreat mentem meam. *Id. Mil.* 1. Sed me recreat et reficit Cn. Pompeji consilium. *Quint.* 10, 5. *med.* Reficere ac reparare. *Cic. Verr.* 2, 4, 47. *f.* Ad ea, quae dicturus sum, reficite vos, quaeso, judices, *h. e.* a lassitudine audiendi vos recreate, et vires ad audiendum resumite. *Sall. Cat.* 49. Sociorum animos reficere. Sic *Liv.* 33, 36. Reficere animos militum a terrore. *Virg. A.* 11, 731. reficitque in proelia pulsos, *h. e.* cohortando in pugnam restituit. *Cic. Att.* 12, 14. Omnia nitor, non ad animum, sed ad vultum reficiendum, *h. e.* ad speciem non dolentis componendum. ℙ Item ad alia. *Nep. Ag.* 7. Post Leuctricam pugnam Lacedaemonii se nunquam refecerunt, i. e. pristinas imperii vires recuperarunt. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Nemo sanus debet velle impensam ac sumptum facere in culturam, si videt, non posse refici; et *Virg. G.* 3, 336. cum frigidus aera vesper Temperat, et saltus reficit jam roscida luna; et *Ov. Fast.* 3, 711. Postera cum teneras aurora refecerit herbas. Adde *Plin.* 2, 11, 8. ℙ Aliquando est reficere, colligere, redigere. *Varr. R. R.* 1, 24. Hostum vocant, quod ex uno facto olei reficitur. *Cic. Par.* 6, 1. *f.* Nunquam eris dives, antequam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut eo tueri sex legiones possis. *Liv.* 35, 1. *extr.* Cetera (*praeda*) vendenda quaestori data: quod inde refectum est, militi divisum. *Just.* 9, 1. *f.* In Scythiam praedandi causa profectus est, more negotiantium impensas belli alio bello refecturus; et *Cels. Dig.* 50, 16, 88. Tantum quis pecuniae relinquit, quantum ex bonis ejus refici potest. ℙ *Reficere* prima producta. *Lucr.* 1, 34. Reficit aeterno devinctus vulnere amoris. Alii eg. *rejicit.* V. dicta in RE.

RĔFĬCTĬO, onis, f. idem quod refectio: a *refingo. Ulp. Dig.* 43, 21, 1. §. 7. Purgandi verbum ad eum rivum pertinet, qui refictione indiget: plerumque enim refictione et purgatione rivus indiget.

RĔFĪGO, is, ixi, a. 3. ἀποκαθηλόω, quod fixum erat, avello, revello, evello. *Cic. Phil.* 12, 5. *extr.* Figentur rursus eae tabulae, quas vos decretis vestris refixistis. *Hor. Ep.* 1, 18, 56. Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit. *Val. Max.* I, 6. *n.* 10. Tum demum immobile Dei caput terra refigi potuit. *Cels.* 6, 15. *f.* Si dolor in gingivis est, moventurque aliqui dentes, refigi eos oportet: nam curationem impediunt. *Plin.* 35, 2, 2. Affixis hostium spoliis, quae nec emptori refigere liceret. *Sil.* 10, 601. clypeos in bella refigite captos. *Sen. V. B.* 19. *f.* Cum refigere se crucibus conentur, in quas unusquisque vestrum clavos suos ipse adigit. *Quint. decl.* 10, 19. Refigere ferrum. ℙ *Refigere leges*, abrogare, tollere, infringere, rescindere. V. FIGO. *Cic. Phil.* 13, 3. Acta Antonii rescidistis, leges refixistis: per vim et contra auspicia latas decrevistis. *Id. Fam.* 12, 1. *f.* Cujus aera refigere debebamus, ejus etiam chirographa defendimus? ℙ *Refigere jurgia*, resolvere, tollere, amovere. *Hor. Ep.* 2, 2, 170. Sed vocat usque suum, qua populus adsita certis Limitibus vicina refigit jurgia. Ita *Bentl.* ex aliquot MSS. *Lambini.* Alii leg. *refugit.* ℙ Pro figere, aut rursus figere. *Virg. G.* 4, 202. aulasque, et cerea regna refigunt. Ubi *Serv.: re* abundat: id est figunt. Alii tamen rectius leg. *refingunt.*

*REFIGŪRO, as, a. 1. reformo, refingo. *Vulg. Sapient.* 19, 6. Omnis enim creatura ad suum genus ab initio refigurabatur, deserviens tuis praeceptis, ut pueri tui custodirentur illaesi. *B. A.*

RĔFINGO, is, a. 3. fingo, simulo. *Appul. Met.* 3. Hilari vultu renidens, quantumque poteram, laetiorem me refingens. ℙ Item formo, facio. V. v. praec.

RĔFIRMĀTUS, a, um, part. ab inus. *refirmo*, firmatus, constitutus. *Sex. Ruf. Brev.* 14. *f.* Super ripam Tigridis limes est refirmatus.

RĔFIXUS, a, um, part. a *refigo:* ἀποκαθηλωθείς, revulsus, avulsus, detractus. *Just.* 9, 7. *med.* Refixum corpus interfectoris super reliquias mariti cremavit, *h. e.* cruci detractum. *Virg. A.* 5, 360. clypeum Neptuni sacro Danais de poste refixum; et *ib.* 527. coelo ceu saepe refixa Transcurrunt, crinemque volantia sidera ducunt. *Claud. IV. cons. Honor.* 496. non hasta refixas Vendit opes: avida sector non voce citatur, *h. e.* legitimis dominis proscriptione ereptas.

REFLĂBILIS, e, adj. qui facile efflatur, ut Cibi facile reflabiles, *Coel. Aurel. Tard.* 4, 1. *med.*

REFLABRI Venti, recurrentes, et reciproci, in contrarium scilicet flantes, modo antrorsum, modo retrorsum. *Appul. de Mundo:* Excursores venti habentur, qui directo spirant: reflabri, reciproci, ut Caecias putatur esse.

REFLĂGĬTO, as, a. 1. ἀναιτίζω, iterum flagito. *Catull.* 42, 6. et 10. Persequamur eam, et reflagitemus.

REFLĀTĬO, onis, f. evaporatio. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. *med.* Erit tondendus aeger usque ad cutem. Hinc etiam patientes partes levantur, cum ex alto reflatio quaedam viarum nuditate permittitur.

REFLĂTUS, a, um, part. a *reflo*, vento reflante plenus, tumidus. *Appul. Met.* 2. Signum perfecte luculentum, veste reflatum. *Id. ib.* 4. *f* Psychen mitis aura, vibratis hinc inde laciniis, et reflato sinu sensim levatam vehens, etc. ℙ Item vaporem emittens, ut Reflata succositas, *Coel. Aurel. Acut.* 2, 29.

REFLĀTUS, us, m. ἀντίπνοια, flatus adversus, idest ventus contrarius. *Cic. Att.* 12, 2. Hic rumores, quinquaginta naves delatas in Uticam reflatu hoc. *Plin.* 9, 6, 5. de orca: Quorum *(navigiorum)* unum mergi vidimus, reflatu belluae oppletum unda, *h. e.* exspiratione, efflatu.

REFLECTO, is, xi, xum, a. 3. ἀναχάμπτω, retro flecto, inflecto, retorqueo. *Plin.* 11, 50, 111. Caudam sues intorquent, canum degeneres sub alvum reflectunt; et *ib.* 37, 78. Venter sanguine carentibus nullus: intestinus enim ab ore incipit, et quibusdam eodem reflectitur, ut sepiae, polypo. *Val. Fl.* 5, 455. odere tamen, visusque reflectunt. *Catull.* 45, 10. leviter caput reflectens. *Id.* 64, 112. Inde pedem victor multa cum laude reflexit. *Val. Max.* 7, 4. *n.* 5. Cum alio cursum direxisset, subito ad Contrebiam reflexit. *Sen. Thyest.* 428. Reflecte gressum, dum licet, teque eripe, *h. e.* refer pedem, revertere. *Id. Troad.* 46. ferox saeva manu Coma reflectens regium torta caput, Alto nefandum vulneri ferrum abdidit. *Ov. Met.* 5, 547. de Ascalapho vertente se in bubonem: Inque caput crescit, longosque reflectitur ungues. ℙ Translate pertinet ad lenitatem, et misericordiam. *Cic. Or.* 1, 12. *med.* Causae, quibus mentes aut incitantur, aut reflectuntur. *Id. Sull.* 16. Nonnunquam animum incitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco ipse, et reflecto. *Virg. A.* 10, 632. et in melius tua, qui potes, orsa reflectas. *Sen. Ag.* 155. At te reflectat conjugii nomen sacrum. *Ter. Ad.* 3, 2, 8. Quem neque fides, neque jusjurandum, neque illum misericordia repressit, neque reflexit. ℙ *Reflectere animum*, vertere, flectere ad advertendum. *Virg. A.* 2, 741. Nec prius amissam (*Creusam*) respexi, animumque reflexi, Quam, etc. *Mamert. Grat. act.* 14. Ad Romanam urbem mentem reflexit. *Quint. decl.* 245. An si quis nostrum transfugisset, non ipsum modo, etc. idem non reflectemus in nos, etc.?

REFLEXIM, adv. cui contrarium est directim. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Ex hac conjugatione primi modi fit illativum; si directim, universale, ut Omne igitur honestum utile est; si reflexim, particulare, ut Quoddam igitur utile est honestum.

REFLEXIO, onis, f. conversio. *Macr. Sat.* 5, 11. *med.* Crebram cervicis reflexionem in Palinuro sidera consulente descripsit. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Verum hoc in simplici conversione, quae in conclusionum illationibus reflexio nominatur.

REFLEXUS, a, um, part. a *reflecto:* ἀναχαμφθείς, retro flexus, inflexus. *Sen. Oed.* 733. Sonuit reflexo classicum cornu, Lituusque adunco stridulos cantus Elisit aere. *Ov. A. Am.* 3, 779. et *Stat. Achill.* 1, 382. Reflexa cervix. *Plin.* 30, 11, 30. Scarabaeus, cui sunt cornicula reflexa. *Id.* 11, 37, 62. Elephanto dentes intus ad mandendum quatuor: praeterque eos qui prominent, masculis reflexi, feminis recti atque proni: ἀναστομους habet *Aristot. Hist. anim.* 2, 11. h. e. sursum reflexos, repandos. *Capitol. Pertin.* 12. Reflexus capillus, *h. e.* tortus, crispatus.

REFLEXUS, us, m. sinus, recessus, locus reflexus. *Appul. Flor. n.* 6. Prope Oceani reflexus.

REFLO, as, avi, atum, a. 1. ἀντιπνέω, retro flo, contra spiro. *Cic. Att.* 6, 7. Rhodum volo, inde Athenas, etsi Etesiae valde reflant. *Id. Tusc.* 1, 49. Quo utinam velis passis pervehi liceat! sin reflantibus ventis rejiciemur, tamen, etc. *Id. Off.* 2, 6. Cum prospero flatu fortunae utimur, ad exitus pervehimur optatos: et cum reflavit, affligimur. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* 2. Quibus antra per palati Crepulis reflanda buccis Gemit aura tibialis. ℙ Est etiam exspirare, emittere. *Lucr.* 4, 935. Interiorem etiam partem spirantibus aer Verberat, hic idem cum ducitur atque reflatur. ℙ Item flando tumefacere, et extollere. *Appul. Met.* 10. Quam quidem laciniam curiosulus ventus nunc lasciviens reflabat, ut dimota, etc. ℙ Et contra, efflando spiritum ejicere, et facere ut quod inflatum erat, detumescat. *Lampr. Elag.* 25. Multis vilioribus amicis folles pro accubitis sternebat, eosque reflabat prandentibus illis, ita ut plerumque subito sub mensis invenirentur prandentes. Primus denique invenit sigma in terra sternere, non in lectulis, ut a pedibus utres per pueros ad reflandum spiritum solverentur.

REFLORESCO, is, rui, n. 3. ἀνανθέω, rursus floreo. *Plin.* 19, 8, 47. Pulegii natura in carnariis reflorescens saepius dicta est. *Id.* 18, 16, 43. Secatur incipiens florere, et quoties refloruit. ℙ Translate. *Sil.* 15, 741. Celsus, ceu prima reflorescente juventa, Ibat consul.

[REFLŪAMEN, inis, n. quod refluit, superest. *Venant. Vit. S. Mart.* 1, 29. Parvula grammaticae lambens refluamina guttae, *h. e.* sectatus grammaticas quisquilias. *F.*]

RĔFLŪO, is, xi, n. 3. ἀναῤῥέω, retro fluo. *Ov. Met.* 8, 162. Non secus ac liquidus Phrygiis Maeandros in arvis Ludit, et ambiguo lapsu refluitque, fluitque. *Virg. A.* 9, 31. ceu pingui flumine Nilus Cum refluit campis. *Id. G.* 4, 262. Ut mare sollicitum stridit refluentibus undis.

REFLŪUS, a, um, adj. παλίῤῥοος, qui refluit, qui retrogrado fertur fluxu. *Plin.* 2, 97, 100. Pontus semper extra meat in Propontidem, introrsus in Pontum nunquam refluo mari. *Stat. Silv.* 5, 1, 91. et refluo circumsona gurgite Thule, *h. e.* aestuanti et reciproco. *Sil.* 5, 624. reflui pugnarunt montibus amnes. *Appul. Met.* 4. Proximas oras reflui litoris petit, *h. e.* ad quod mare fluit, et refluit.

RĔFŌCILLĀTUS, a, um, part. a *refocillo*, recreatus, refotus. *Plin. ep.* 3, 14. Ipse paucis diebus aegre refocillatus, non sine ultionis solatio decessit. Alii leg. *focillatus.* Adde *ep.* 16. *f.*, ubi eadem varia lectio.

RĔFŌCILLO, as, avi, atum, a. 1. recreo, refoveo, reficio. *Sen. Ben.* 3, 9. Efficacibus remediis refocillasse lugentem. *Refocillasse* sync. pro *refocillavisse.*

RĔFŌDĬO, is, ōdi, ossum, a. 3. ἀνορύσσω, fodiendo eruo, effodio. *Plin.* 2, 63, 63. Si ulli essent inferi, jam profecto illos avaritiae atque luxuriae cuniculi refodissent. *Id.* 19, 5, 27. Solum quam altissime refodere. *Colum.* 2, 2. *f.* Summas radices omnes refodiat ac persequatur.

RĔFORMĀTĬO, onis, f. μεταμόρφωσις, formae mutatio. *Appul. Met.* 3. Nec ullum miserae reformationis video solatium, *h. e.* qua ex homine in formam asini mutatus sum; et *mox:* Facilior reformationis hujus medela suppeditat; et *ib.* 11. Populi mirantur facilitatem reformationis, *h. e.* qua ex asino in hominem rursus sum restitutus. ℙ Translate. *Sen. ep.* 58. *med.* Quid de istis capiam, quae modo tractavimus, remotis a reformatione morum? quomodo meliorem me facere ideae Platonicae possunt?

RĔFORMĀTOR, oris, m. ἀναπλαστής, qui reformat, instaurator. *Plin. ep.* 8, 12. Ipsarum litterarum jam senescentium reductor, ac reformator.

*REFORMATRIX, icis, f. quae reformat. *JCt.* in *Dig. B. A.*

RĔFORMĀTUS, a, um, part. a *reformo:* nova forma mutatus. *Ov. Met.* 9, 399. reformatus primos Iolaus in annos. *Appul. Met.* 11. *f.* In alienam quampiam personam reformatus. *Id. ib.* 7. Ducatum latrones unanimes ei deferunt, vestemque lautiusculam proferunt: sumeret, abjecto centunculo divite. Sic reformatus, etc. *h. e.* mutata veste quasi in aliam formam versus. *Inscr.* ap. *Grut.* 149, 4. Imp. Caes. Divi F. Aug. orbe mari et terra pacato, templo Jani cluso, et Rep. P. R. optim. legib. sanctiss. instit. reformata, etc.

RĔFORMĀTUS, us, m. reformatio. *Tert. adv. Valent.* 13. Aeonum tutelaris reformatus.

RĔFORMĪDĀTĬO, onis, f. φόβος, actus reformidandi, timor, metus. *Cic. Part.* 4. In suasione autem aut spem, aut reformidationem deliberantis.

RĔFORMĪDO, as, a. 1. περιφοβέομαι, valde formido. *Cic. Phil.* 7, 6. *f.* Pacis nomine bellum involutum reformido. *Id. Fin.* 3, 2. Vulgi reprehensionem reformidans. *Id. Tusc.* 5, 30. *med.* Imbecillius horrent dolorem, et reformidant; et *ib.* 1, 45. Ita tetra sunt, ut ea fugiat et reformidet oratio. *Plin. ep.* 1, 10. Reverearis occursum, non reformides. *Id. ep.* 5, 8. Nullius sibi conscius culpae, posteritatis memoriam non reformidat. *Quint.* 1, 2. *med.* Assuescat jam a tenero non reformidare homines; et *ib.* 1. Ne amaritudinem studiorum semel praeceptam, etiam ultra rudes annos reformidet. ℙ Cum infin. *Cic. Phil.* 14, 3. *f.* Refugit animus, eaque dicere reformidat, quae, etc. *Plin. Pan.* 44. Quis comparari tibi non reformidet? ℙ Cum *quod* conjunctione causali. *Caes. B. C.* 1, 32. *f.* Neque se reformidare, quod in senatu Pompejus dixisset, ad quos legati mitterentur, iis auctoritatem tribui. ℙ Translate. *Ov. Pont.* 2, 7, 13. Membra reformidant mollem quoque saucia tactum; et *ib.* 3, 4, 49. reformidant insuetum lumina solem. *Virg. G.* 2, 369. de vitibus: Ante reformidant ferrum. *Colum.* 4, 9. Quae putatio non debet secundum articulum fieri, ne reformidet oculus.

RĔFORMO, as, avi, atum, a. 1. μεταμορφόω, formam aliam induco, vel pristinam reddo. *Ov. Met.* 11, 253. Nec te decipiat centum mentita figuras: Sed preme quidquid erit, dum, quod fuit ante, reformet, *h. e.* formam, quam prius habebat, resumat. *Appul. Met.* 11. Hunc hodie Deae numen augustum reformavit ad homines, *h. e.* humanae formae restituit. *Id. ib.* 5. Quem temporis modici spatium repentina senecta reformavit; et *ib.* 3. Singula monstravit, quae possunt rursus in facies hominum tales figuras reformare. ℙ Translate. *Plin. Pan.* 53. Corruptos depravatosque mores reformare et corrigere; et *Eum. Pan. Constant.* 2. Solutam et perditam disciplinam reformare *Val. Max.* 6, 5. *n.* 2. *extr.* ruinas patriae in pristinum habitum. *Appul. Met.* 9. Divinae providentiae fatalis dispositio subverti, vel reformari non potest, *h. e.* mutari, inflecti. *Ulp. Dig.* 49, 1, 1. Appellandi usus nonnunquam bene latas sententias in pejus reformat.

RĔFOSSUS, a, um, part. a *refodio:* fodiendo erutus, effossus. *Lucan.* 4, 292. tellure refossa Occultos latices quaerunt. *Colum.* 3, 11. Refossas radices comburere. *Plin.* 7, 16, 16. Orestis corpus oraculi jussu refossum.

RĔFŌTUS, a, um, part. a *refoveo:* refocillatus. *Suet. Ner.* 27. Epulas a medio die ad mediam noctem protrahebat, refotus saepius calidis piscinis, ac tempore aestivo nivatis. *Appul. Met.* 5. A lassitudine viae sedilibus refotae; et *ib.* 9. Mollitie cubiculi refota lassitudine, vegetus exsurgo. *Gell.* 15, 2. *f.* Calefacto refotoque animo.

RĔFŌVĔO, es, ōvi, otum, a. 2. ἀναθάλπω, idem fere quod foveo, refocillo, recreo, reficio: praesertim si modice calefaciendo fiat. [*Curt.* 8, 4, 15. refovere artus igne.] *Lucan.* 8, 67. adstrictos refovet complexibus artus. [*Plura laud. *Cort.* ad h. l.] *Ov. Her.* 11, 58. Pressa refovisti pectora nostra tuis. *Colum.* 2, 14. Omni solo una praesens medicina est, ut stercore adjuves, et absumptas vires hoc velut pabulo refoveas. *Plin.* 8, 27, 41. Anguis, hiberna latebra visu obscurato, marathro herbae sese affricans, oculos inungit ac refovet; et *paulo sup.* Herba, qua se lacerti, quoties cum serpentibus conseruere pugnam, vulnerati refovent. *Pall.* 4, 10. *med.* Amat putari atque circumfodi, et parco humore inter siccitates saepe refoveri. *Stat. Th.* 6, 521. Dat vires, refovetque Deus. *Sil.* 3, 637. Nec refovere datur torpentia membra quiete. [*Tac. *A.* 12, 66. refovendis viribus mollitie coeli et salubritate aquarum Sinuessam pergit. *Liv.* 33, 2, 3. dum regem auferunt refoventque: ita e conjectura *Gron.* nobis quidem probata pro vulg. *perferuntque*, quod *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 405. vix ferendum jure meritoque contendit.] ℙ Translate. *Plin.* 36, 15, 22. Leni afflatu simulacra refovente. V. *Hard. Ov. Am.* 2, 19, 15. de amanti: tepidosque refoverat ignes, *h. e.* suscitaverat. *Plin. ep.* 3, 18. Studia prope exstincta refoventur. *Id. Pan.* 18. Disciplinam castrorum lapsam exstinctamque refovisti. Adde *ib.* 69. *Vell.* 1, 15. Post bellum vires refovendae magis, quam spargendae. [*Adde 2, 113, 2. Plura *Tac.* exempla, v. ap. *Boettich. l. l.* Adde *Suet. Caes.* 35. reliquias partium in Africa refoventes.]

REFRACTĀRĬŌLUS, a, um, adj. ἀντιτυπής, dimin. refractarii. *Cic. Att.* 2, 1. Fuit mihi commodum, quod in eis orationibus, quae Philippicae nominantur, enituerat civis ille tuus (*Demosthenes*), et quod se ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere abjunxerat, ut σεμνοτερός τις, καὶ πολιτικώτερος videretur; curare, ut meae quoque essent orationes, quae consulares nominarentur, *h. e.* contumaci, concertatorio, jurgiorum et rixae pleno, cum adversario contra dicenti resistitur, ejusque argumentatio contrariis rationibus, clamore, altercatione ac strepitu refringitur. Utitur autem diminutiva voce, quia comparat cum deliberativo dicendi genere, quod multo est gravius et augustius, cum sententia dicitur in senatu, aut ad populum verba fiunt de republica. In hoc enim nulli sunt clamores, nulla altercatio, sed perpetua oratione, gravibus verbis sententiisque res agitur. Itaque prae hoc leve illud, et quasi nugatorium est. [Hinc *Id. Brut.* 87. Thucydides hoc forense, concertatorium, judiciale non tractavit genus. *F.*]

REFRACTĀRĬUS, a, um, adj. ἀντίτυπος, contumax, nimis suae sententiae tenax, a *refringendo*, tanquam obstantia refringens, nulloque claustro se patiens coerceri. *Sen. ep.* 73. Errare mihi videntur, qui existimant, philosophiae fideliter deditos contumaces esse ac refractarios, et contemptores magistratuum. V. ENFRACTARIUS.

*REFRACTĬO, onis, f. ut *Refractio seu repercussio luminis* in *l.* 8. *Dig. tit.* 2. *leg.* 17. *the refraction. B. A.*

REFRACTUS, a, um, part. a *refringo*, ἀναχελασμένος. *Luer.* 4, 441. Quae demersa liquore obeunt, refracta videntur Omnia converti. *Plin.* 17, 11, 15. Ulmorum samara colligenda est, deinde biduo in umbra siccata, serenda, densa in refracto, terra super minutatim cribrata, *h. e.* in terra pastinata, occata, et resoluta. *Colum.* 4, 33. Castanea sabulonem humidum, vel refractum totum non respuit. ℙ Translate. *Stat. Silv.* 4, 5, 8. Jam Zephyris Aquilo refractus, *h. e.* fractus, repulsus, victus. *Plin. ep.* 2, 14. Refractis pudoris et reverentiae claustris.

REFRAENO. V. REFRENO.

REFRĀGĀTĬO, onis, f. ἀντιμάχησις, repugnantia. *August. ep.* 177. Si in re facillima curvam refragationem, et nodos difficultatis posuissem: *curvam* dicit, et *nodos* memorat respiciens ad *suffraginem* in corpore animalium.

REFRĀGĀTOR, oris, m. ἀντιχειροτονῶν, qui refragatur. *Ascon. in. exposit. or. in toga cand.* Acerrimi, ac potentissimi fuerunt Ciceronis refragatores, cum petiit consulatum.

[REFRĀGĀTUS, a, um, part. a *refragor. Curt.* 9, 5, 21. Sed ipse, scilicet gloriae suae non refragatus, abfuisse, missum in expeditionem, memoriae tradidit, *h. e.* non suffragatus. V. REFRAGO. *F.*]

[REFRĀGĀTUS, us, m. idem ac refragatio. *Lact.* ad *Stat. Th.* 4, 468. Haec signa aut testantur extorum promissus, si bona sint; aut si contraria, refragatus. In editionibus perperam legitur *refragantur. F.*]

REFRĀGO, as, a. 1. antique pro suffragor, teste *Non.* 7, 3., ap. quem *Sisenn.* Multi populi, plurimae conciones dictaturam omnibus animis et studiis refragabunt. Alii leg. *suffragabunt.*

REFRĀGOR, aris, dep. 1. ἀντιλέγω, adversor, obsto, oppugno, resisto petenti aliquid, cui *suffragor* contrarium est. *Cic. Mur.* 23. Illa lex petitioni tuae refragata est. *Id. Phil.* 11, 9. Sed de hoc quidem hactenus, ne refragari homini amicissimo videar. Etsi quis potest refragari non modo non petenti, verum etiam recusanti? [*Liv.* 45, 40. si aut non refragati honori ejus fuissent.] *Vell.* 2, 40. *extr.* Pars optimatium refragabatur, ne promissa civitatibus persolverentur. ℙ Translate. *Quint.* 10, 6. Ut is, cui non refragetur ingenium, acri studio adjutus tantum consequatur, ut, etc. *Plin. ep.* 2, 5. Sunt enim quaedam adolescentium auribus danda, praesertim si materia non refragetur. *Plin. alter* 19, 8, 38. Quidam hanc lactucam eunuchion vocant, quoniam haec maxime refragetur Veneri. V. ASTYTIS et EUNUCHION.

REFRĒNĀTĬO, onis, f. χολασμός, actus refrenandi. *Sen. Ira* 3, 15. Necessaria est ista refrenatio doloris.

REFRĒNĀTUS, a, um, part. a *refreno:* cohibitus. *Lucr.* 5, 115. Religione refrenatus ne forte rearis, etc.

REFRĒNO et Refraeno, as, avi, atum, a. 1. χαλιναγωγῶ, freno retraho, et sisto. *Curt.* 4, 16. Refrenare equos jussi qui vehebantur, agmenque constitit. *Lucr.* 6, 530. Et mora, quae fluvios passim refrenat euntes. *Ov. Her.* 6, 87. Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit. ℙ Translate est cohibere, comprimere, coercere, compescere, retinere, revocare. *Cic. Div.* 2, 2. Juventus his temporibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenanda ac coercenda sit. *Lucr.* 1, 849. Et pereunt, neque ab exitio res ulla refrenat. *Id.* 4, 1078. Blandaque refrenat morsus admixta voluptas. *Quint. prooem.* 8. *med.* Cursum dicendi refrenare. *Cic. Coel.* 31. *f.* Magno ingenio adolescentes refrenandi potius a gloria, quam incitandi sunt. *Id. Phil.* 11, 2. Impetum furentis colligavit, progressu arcuit, a reditu refrenavit. *Id. Par.* 5. Refrenare libidines, spernere voluptates, iracundiam tenere, coercere avaritiam. [*Adde *Verr.* 2, 3, 57. quum ejus animum ad persequendum non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris avaritiaeque suae refrenaret.] *Hor. Od.* 3, 24, 29. indomitam licentiam. ℙ De ratione scribendi, V. FRENUM.

REFRĒQUENTO, as, a. 1. *Suet. Aug.* 46. Italiam duodetriginta coloniarum numero deductarum ab se refrequentavit, *h. e.* rursus frequentem reddidit, cum bellis civilibus, et proscriptionibus exhausta esset. Plerique alii rectius leg. *frequentavit.*

REFRĪCO, as, cui, a. 1. ἀναφάω, rursus, vel valde frico. *Cato R. R.* 87. Id omne ita facito, et refricato denuo. ℙ Metaleptice ponitur pro renovare, tractum a vulneribus, quae plerumque fricando renovantur. *Ov. R. Am.* 729. Admonitu refricatur amor, vulnusque novatum Scinditur. *Cic. Att.* 12, 18. Quae res forsitan sit refricatura vulnus meum. Sic *ib.* 5, 15. Appii vulnera non refrico, sed apparent, nec occulti possunt. *Id. Agr.* 3, 2. Refricare obductam reipubl. cicatricem. *Id. Fam.* 5, 17. *med.* litteris desiderium ac dolorem. *Id. Phil.* 3, 7. memoriam pulcherrimi facti. *Id. Sull.* 6. Cum caedes, cum civium cruor, cum cinis patriae versari ante oculos, atque animum memoria refricare coeperat, *h. e.* pungere, vellicare. ℙ Neutrorum etiam more usurpatur. *Id. Att.* 10, 17. Crebro refricat lippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quae impediat scriptionem meam, *h. e.* molestiam renovat.

REFRĪGĔO, es, ui, n. refrigesco. *Veg. Vet.* 3, 4. *med.* Si bos sudans in opere faciendo refriguit.

REFRĪGĔRĀTĬO, onis, f. ἀνάψυξις, actus refrigerandi. *Cic. Sen.* 14. Et refrigeratio aestate, et vicissim aut sol, aut ignis hibernus. *Colum.* 11, 1. *med.* Umbras arborum, fonticulorumque amoenitatem, vel aurae refrigerationem captare.

REFRĪGĔRĀTORĬUS, a, um, adj. ἀναψυκτικός, qui refrigerat. *Plin.* 25, 13, 95. Semini et foliis cicutae refrigeratoria vis. *Id.* 22, 25, 70. Lens refrigeratoriae naturae. *Pelag. Vet.* 28. *med.* Potio refrigeratoria.

REFRĪGĔRATRIX, icis, f. quae refrigerat. *Plin.* 19, 8, 38. Est quidem natura omnibus (*lactucis*) refrigeratrix.

REFRĪGĔRĀTUS, a, um, part. a *refrigero:* frigidus factus, ἀναψυχθείς. *Cic. N. D.* 1, 10. Si mundus est Deus, Dei membra partim ardentia, partim refrigerata dicenda sunt; et *ib.* 2, 9. Refrigerato et exstincto calore, occidimus ipsi et exstinguimur. *Cato R. R.* 92. Frumentum refrigeratum condito. *Plin.* 13, 1, 2. *med.* de unguento: Ventilatur in coquendo, donec desinat olere: rursus refrigeratum odorem suum capit. *Id.* 22, 21, 28. Refrigeratus panis; et 34, 18, 50. Refrigeratum plumbum. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Refrigerato aere vespertino. ℙ Translate. *Cic. Verr.* 1, 10. *f.* Defessa ac refrigerata accusatio. *Id. Fam.* 3, 8. Refrigerato jam levissimo sermone provincialium. *Quint. ep. ad Tryphon.* Refrigerato inventionis amore. *Vell.* 2, 83. Plancus refrigeratus ab Antonio ob manifestarum rapinarum indicia, transfugit ad Caesarem, *h. e.* frigore imminutae benevolentiae, et dissolutae amicitiae percussus. V. FRIGUS. [*Ruhnk.* locum ita exhibet: Plancus — cum Glaucum saltasset in convivio, refrigeratus, ab Antonio, ob manifestarum rapinarum indicia, transfugit ad Caesarem: ut *refrigeratus* non ad *ab Antonio* referendum, sed absolute intelligendum censeat, i. e. frigide spectatus, frigide exceptus, ut saltationem suam parum placere sentiret. *Forc.* sententiam, de benevolentiae frigore v. *refrigeratus* h. l. dictum putantis, habent *Gesn.* in *Thes. L. L.* et *Lips.* ad h. l. Nobis *Ruhnk.* ratio praeferenda videtur, fretis loco, quem idem laud. ad *Vell.* l. c., *Quint.* 5, 7, 26. ubi v. *Spalding.*] *Suet. Claud.* 41. Historiam cum frequenti auditorio commisisset, aegre perlegit, refrigeratus saepe a semetipso, [*i. e. minuta a semet ipso auditorum attentione.] V. *integr. loc. ejusd. l. c.* in REFRIGERO.

REFRĪGĔRĬUM, ii, n. refrigeratio: et translate solatium, levamen, recreatio. *Salvian. Avar.* 3, 11. Dives in ille Evangelio guttam refrigerii impetrare non poterat. Adde *Tert. Apol.* 39. *med.* et *Virg. veland.* 9., et *Oros.* 5, 15.

REFRĪGĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἀναψύχω, rem calidam frigidam facio, frigus alicui rei induco. *Cic. N. D.* 2, 46. *f.* Stella Saturni refrigerat, Martis incendit. *Id. Rosc. Com.* 6. Ignis in aquam conjectus continuo restinguitur et refrigeratur. *Plin.* 31, 3, 23. Neronis inventum est decoquere aquam, vitroque demissam in nives refrigerare. *Varr. R. R.* 1, 57. Granaria sublimia faciunt, quae non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subtus a solo ventus refrigerare possit. *Colum.* 12, 43. Doliola nova in sole siccant: deinde cum ea in umbra refrigeraverunt, etc. Sunt qui hoc loco neutrorum more, et intransitive usurpari putant. ℙ De iis, quae calorem aestumque in corpore minuunt. *Cels.* 2, 27. Refrigerant olera, coriandrum, cucumis, etc. et *Varr* ap. *Gell.*

13, 30. Vinum novum refrigerare, vetus calefacere. *Plin.* 20, 20, 81. Porcilaca manducata refrigerat intestina; et *ib.* 2, 6. Pepones refrigerant maxime in cibo; et *ib.* 3, 8. Colocynthis recentes podagras in cibo; et *ib.* 3, 8. Colocynthis recentes podagras refrigerat. *Id.* 23, 1, 27. Aceto summa vis est in refrigerando. *Cic. Sen.* 16. *f.* Calescere apricatione, vel igni, aut vicissim umbris aquisve refrigerari. ℙ Translate est vigorem minuere, reprimere, languescere facere. *Quint.* 5, 7. *med.* Testis brevi interlocutione patroni refutandus est, aut aliquo, si contingat, urbane dicto refrigerandus. [*Longe praeferenda est *Spald.*, q. v., hujus loci interpretatio, *refrigerandus* per *in risum dandus* bene expl. Atque eodem sensu positum h. v. est in loco, quem *Noster* bene quidem intellectum pravo consilio sequenti §. adscripserat, *Suet. Lucan.* Siquidem aegre ferens, recitante se, subito, ac nulla nisi refrigerandi sui causa, Neronem recessisse, i. e. aliorum contemptui exponendi.] V. alia in REFRIGERATUS. ℙ De iis, qui insulsi, inepti, frigidi sunt in dicendo. *Mart.* 3, 25. Si temperari balneum cupis fervens, Roga, lavetur, rhetorem Sabineum: Neronianas is refrigerat thermas. ℙ *Refrigerari alicui* ap. *Tert. ad Scapul.* 4. *med.* et *Anim.* 51. *f.* est refrigerium seu opem ferre.

REFRIGESCENTIA, ae, f. idem quod refrigeratio. *Tert. Anim.* 43. Sed nec somni refrigescentiam admittam.

REFRIGESCO, is, xi, n. 3. *ἀναψύχομαι*, calore deposito frigidus fio. *Cato R. R.* 105. Ubi bullabit vinum, ignem subducito: ubi id vinum refrixerit, in dolium infundito. *Lucr.* 4, 704. Refrigescit enim cunctando plaga per auras. *Ov. Met.* 12, 421. parvo cor vulnere laesum Corpore cum toto, post tela educta, refrixit. *Colum.* 2, 16. Refrigescere agrum, qui non stercoretur: peruri, si nimium stercoretur. ℙ Translate est languescere, vigorem amittere, remissum fieri. [*Cf. *Manut.* ad *Cic. Fam.* 9, 10. *f. Ruhnk.* ad *Ter. Ad.* 2, 2, 25.] *Ter. Ad.* 2, 2, 24. Ubi illinc rediero, nihil est: refrixerit res. (*Pl. Poen.* 4, 2, 92. At enim nihil est, nisi, dum calet, hoc agitur.) *Cic. Planc.* 23. Crimen de nummis caluit re recenti: nunc in causa refrixit, [*i. e. non ita ut ante jactatur, augetur, magnum putatur.] *Id. Phil.* 5, 11. *f.* Teretur interea tempus: belli apparatus refrigescent. *Id. Fam.* 9, 10. *extr.* et *ib.* 15, 17. Unum vereor, ne hasta Caesaris refrixerit, [*i. e. ne lucrum ex auctione bonorum Pompejanorum Sullae morte, qui multa solebat emere, imminueretur.] *Id. Att.* 1, 1. Cum Romae a judiciis forum refrixerit. *Quint.* 10, 7. *med.* Recentes rerum imagines continuo impetu feruntur, quae nonnunquam mora stili refrigescunt. *Id.* 4, 3. Dilatis diutius dicendi voluptatibus, orato refrigescit. *Hieron. in Isaj.* 6, 14, 15. Refrigescens caritas. ℙ [*Contemni. *Cic. Div.* 2, 41. ceteris in locis sortes refrixerunt. ℙ De candidatis dicitur, quum spem potiundi honoris amittunt. *Id. Att.* 4, 18. Memmius autem dirempta coitione, invito Calvino, refrixerat. *Q. Fr.* 3, 2. Scaurus refrixit. *Ern.* in *cl. Cic.*]

REFRIGO, is, a. 3. idem quod frigo, torreo. *Festus*, cujus verba V. in REFRIVA.

REFRINGO, is, fregi, fractum, a. 3. *ἀναχλάω*, effringo, perfringo. *Virg. A.* 6, 210. Corripit Aeneas extemplo, avidusque refringit *ramum aureum;* et *Stat. Th.* 4, 139. de Centauro ruenti: silvas humeris et utroque refringens Pectore. *Catull.* 63, 86. Refringere virgulta pede. *Colum.* 11, 2. *med.* glebam, et resolvere in pulverem. *Plin.* 8, 15, 17. Leones, condito in corporis vaginas unguium mucrone, ne refringatur, hebeteturve, ingredi. [*Ov. *Met.* 9, 208. totas refringere vestes.] *Caes. B. G.* 7, 56. *f.* Dispositō equitatu, qui vim fluminis refringeret. ℙ Praesertim cum aperiendi, et aditum sibi parandi causa quippiam rumpitur. *Pl. Capt.* 4, 4, 10. Cellas refregit omnes, reclusitque armarium. *Liv.* 34, 44. *f.* Refringere carcerem. [*Plura *Livii* exempla v. in *Gloss. Liv.* s. h. v.] *Enn.* ap. *Hor. Sat.* 1, 4, 61. et ap. *Serv.* ad *A.* 7, 622. et *Ov. Met.* 6, 597. portas. *Val. Fl.* 1, 595. aditus et claustra. *Stat. Silv.* 4, 6, 67. Seu clausam magna Babylona refregerat hasta, *h. e.* expugnaverat. ℙ Translate. *Cic. Mur.* 8. Cum ego claustra ista nobilitatis refregissem, ut aditus ad consulatum posthac non magis nobilitati, quam virtuti pateret. *Hor. Od.* 3, 3, 26. nec Priami domus Perjura pugnaces Achivos Hectoreis opibus refringit, *h. e.* retundit, imminuit, perdomat, frangit. Sic *Prop.* 3, 2, 44. et Teutonicas Roma refringat opes; et *Nep. Lys.* 1. Ut Atheniensium impotentem dominationem refringerent. *Liv.* 5, 37. Vim fortunae ingruentem refringere. *Plin. ep.* 3, 15. *f.* Confido, me non sic auribus duci, ut omnes aculei judicii mei illarum delinimentis refringantur. *Id. ep.* 9, 26. Laxandos esse eloquentiae frenos, nec angustissimo gyro ingeniorum impetus refringendos. *Quint.* 1, 3. *f.* Pudor refringit animum, et abjicit, *h. e.* quod ait *Plin. ep.* 4, 7. Recta ingenia debilitat verecundia, perversa confirmat audacia. ℙ *Refringere verba* ap. *Stat. Silv.* 2, 1, 123. est in puerilem blandumque modum formare. ℙ *Refringi radius* dicitur, cum veluti repercussus, retro, vel oblique flectitur. *Plin.* 2, 59, 60. Radium solis immissum cavae nubi, repulsa acie in solem refringi.

REFRIVA Faba, quae ex segete domum referebatur ad sacrificium: quasi *referiva*, a *refero*. *Fest.* Refriva faba dicitur, ut ait Cincius, quae ad sacrificium referri solet domum ex segete auspicii causa, quasi revocent fruges, ut domum datantes revirtico ad rem divinam faciendam. Aelius dubitat, an ea sit, quae prolata in segetem domum referatur, an quae refrigatur, quod est, torreatur. Sed opinionem Cincii adjuvat, quod in sacrificiis publicis, cum puls fabata Diis datur, nominatur refriva. Haec *Fest. Plin.* 18, 12, 30. In eadem (*faba*) peculiaris religio. Namque famam utique e frugibus referre mos est auspicii causa, quae ideo refriva appellatur. Utroque loco alii *referiva* leg. [*Marin Frat. Arv.* p. 202. ut obscura *Festi* verba *datantes revirtico* aliquantulum illustret, haec affert ex *Tab. Arv.* 41. *lin.* 27. Duo ad fruges petendas cum publicis discederunt, et reversi dextra dederunt, laeva receperunt, deinde ad alterutrum sibi reddiderunt. Ita *revirtico* idem fere esset ac revertendo. *F.*]

REFRONDESCO, is, n. rursus frondesco. *Sidon. carm.* 22, 46. Sponte refrondescit per brachia roscida palmes.

RĔFŬGA, ae, comm. gen. *αὐτόμολος*, fugitivus, vel fugitiva, qui, vel quae aliorum dominium refugit. *Ulp. Dig.* 48, 19, 8. Refugae ex opere metalli in metallum damnantur. ℙ *Macer. ib.* 49, 16, 13. Ejus fugam, qui, cum in carcere esset, discesserit, in numero desertorum non computandum, quia custodiae refuga, non desertor militiae est. Adde *Tert. Hab. mul.* 5.

RĔFŬGĬO, is, ūgi, a. 4. *ἀποφεύγω*, rursus fugio, fuga retrorsum me recipio, fugiendo recedo [*in locum, unde progressus sum.] *Virg. A.* 12, 753. de cervo: Mille fugit refugitque vias; [*V. *Wopkens. Lectt. Tull.* 2, 15.] et *ib.* 7, 500. Saucius at quadrupes nota intra tecta refugit. *Hirt. B. G.* 8, 36. Neminem ex caede refugisse in castra, qui de accepta clade nuncium perferret. *Suet. Aug.* 16. *med.* Per devios tramites refugiens. *Cic. Verr.* 2, 5, 38. *f.* Reliqui Syracusas, classe amissa, refugerant. *Enn.* ap. *Cic. Fin* 5, 11. Refugit timido sanguen. ℙ [*Item a loco, ad quem processi, in quo constiti, recedo.] *Cic. N. D.* 2, 47. Vites a caulibus brassicisque, si propter sati sint, ut a pestiferis et nocentibus refugere dicuntur, nec eos ulla ex parte contingere. *Id. Caecin.* 8. *med.* Impetum armati Antiochi ceterorumque tela atque incursus refugit. [*Suet. *Caes.* 63. C. Cassium — obvium sibi neque refugit; et *Gr.* 23. qui quum in turba osculum sibi ingerentem, quamquam refugiens devitare non posset. — *Curt.* 9, 9, 26. refugit mare, i. e. refluit. *Ov. Fast.* 3, 590. et ex oculis visa refugit humus. *Virg. G.* 1, 442. (sol) medioque refugerit orbe: ubi v. *Heyn.*] ℙ Translate. *Colum.* 12, 50. *med.* Et si qua sunt alia, quae nunc memoriam meam refugiunt. [*Porro hic sequi debebant ea, in quibus devitandi, abhorrendi, recusandi, abstinendi notio a v. *refugiendi* vindicatur: quae Noster infra laudaverat ista:] *Virg. A.* 7, 618. Abstinuit tactu pater, aversusque refugit Foeda ministeria. *Id. ib.* 2, 12. Quamquam animus meminisse horret, luctuque refugit. *Cic. Phil.* 14, 3. *f.* Refugit animus, eaque dicere reformidat, quae, etc. *Id. Att.* 12, 18. Refugio a te admonendo. *Id. Or.* 3, 3. Sive judicio, sive pudore a dicendo, et timiditate ingenua refugisti. *Id. Rosc. Com.* 15. *extr.* Quem ego si ferrem judicem, refugere non deberet. *Ov. Met.* 8, 95. Munera porrexit: Minos porrecta refugit. *Id. Her.* 14, 50. Castaque mandatum dextra refugit opus, *Colum.* 2, 2. *med.* Hic ager colono est poenitendus, ac tanquam pestilens refugiendus. [*Lucan. 2, 175. mors ipsa refugit Saepe virum: ubi v. *Cort.* Adde *Ov. Fast.* 3, 51. Scelus unda refugit. Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 14, 50.] ℙ Cum infin. *Ov. Am.* 3, 6, 5. ad amnem: Parvus eras, memini: nec te transire refugi; et *Hor. Od.* 1, 1, 33. nec Polyhymnia Lesboum refugit tendere barbiton. ℙ Pro confugere. *Cic. Dejot.* 11. *f.* Cum esset productus, et tecum fuisset, refugit ad legatos. *Liv.* 23, 47. *f.* Cum refugientem ad urbem Claudius sequeretur. *Petr. Sat.* 118. Forensibus ministeriis exercitati, frequenter ad carminis tranquillitatem, tanquam ad portum faciliorem, refugerunt. [*Perfugere et *refugere* ita ex *Kritzii* sententia ad *Sall. Cat.* 54, 3. differunt, ut hoc de iis dicatur, qui aliquo se recipiunt, ut ibi quam longissime a periculo absint; *perfugere* usurpatur, si quis aliquo fuga contendat, ubi tutus sit impetumque defendere possit.] ℙ Apte dicuntur *refugere*, quae procul sita sunt, et veluti recedunt. *Virg. A.* 3, 536. refugitque a litore templum. *Plin.* 4, 12, 24. Pontus Euxinus longe refugientes occupat terras. ℙ Prima syllaba produci etiam potest. *Lucr.* 3, 69. Refugisse volunt longe, longeque recesse. V. dicta in RE. ℙ [*Confund. *perfugere* et *fugere*. V. *Spald.* ad *Quint.* 2. p. 87. crit.]

[RĔFŬGISCO, is, a. 3. idem ac refugio. *Commod. Instruct.* 23. Paratus ad epulas, et refugiscere praecepta. *F.*]

RĔFŬGĬUM, ii, n. *καταφυγή*, locus, ad quem confugimus, perfugium. [*Liv. 9, 37. silvae tutius dedere refugium: nam castra in campis sita eodem die capiuntur.] *Just.* 2, 6. Superfuerunt (*diluvio*), quos refugia montium receperunt; et 11, 4. *med.* Portas refugiis profugorum aperuere. *Ulp. Dig.* 11, 3, 1. Abscondendi causa refugium servo praestare vel in suo agro, vel in alieno loco, aedificiove. [*Quid differant *refugium* et *perfugium*, V. in *refugio.*] ℙ Speciatim *refugia* sunt loca domus abditiora et penitiora, in quae imminente vi majore vel hostium, vel incendii, se bonaque sua refugiendi hostium impetus, vel incendii causa paterfamilias conjicere solet. Hujusmodi loca aperire, et pervia facere usufructuario non licet. *Ulp. Dig.* 7, 1, 13. *med.* Vel aditus, posticasque vertere, vel refugia aperire. ℙ [*Translate.] *Cic. Off.* 2, 8. Regum, populorum, nationum portus erat et refugium senatus. [*Suet. *Tib.* 35. Eos omnes, ne quod refugium in tali fraude cuiquam esset, exsilio affecit.]

RĔFŬGUS, a, um, adj. *ἀποφεύγων*, fugiendo recedens, se fuga subducens. *Tac. A.* 13, 40. Ut instantibus cominus resisterent, refugos non sequerentur. *Id. H.* 3, 61. Quidam in castra refugi cuncta formidine implebant. [*Lucan. 6, 50. refugi Parthi: ubi v. *intpp.* Cf. *Sil.* 4, 322. Atque eadem refuga cedentes arte resolvunt.] *Ov. Met.* 10, 42. et *Her.* 18, 182. nec Tantalus undam Captavit refugam. *Plin. Pan.* 30. *med.* Nilus non placido se mollique lapsu abstulerat, *h. e.* cum post inundationem in alveum suum refluerat. *Lucan.* 1, 410. cum funditur ingens Oceanus, vel cum refugis se fluctibus aufert. *Val. Fl.* 3, 587. velut refugi quem contigit improba Mauri Lancea, sanguineus vasto leo murmure fertur, *h. e.* qui statim atque ictum tulit, refugit. *Id.* 4, 41. Corpus hebet somno, refugaque eluditur umbra, *h. e.* quae, dum ille amplecti conatur, se subtrahit. *Id.* 1, 579. Litore Trinacrio, refugique a parte Pelori, *h. e.* qui procul navigantibus vicinior videtur, quam re vera est: prope autem accedentibus recedere videtur: tam longe in mari apparet. *Lucan.* 10, 132. refugosque gerens a fronte capillos, *h. e.* a fronte reflexos, et retrorsum rejectos. *Prud. περὶ στεφ.* 11, 102. viae refugae, *h. e.* in contrarium euntes.

[RĔFULCĬO, is, a. 4. iterum fulcio. *Not. Tir.* p. 117. Fulcit, refulcit. *F.*]

RĔFULGENTĬA, ae, f. splendor, fulgor. *Appul. Flor. n.* 18. Lacunarium refulgentia.

RĔFULGĔO, es, ulsi, n. 2. *ἀπολάμπω*, fulgorem remitto, resplendeo. [*Cic. N. D. 2, 44. (ex Arateis) fervidus ille canis stellarum luce refulget.) *Virg. A.* 8, 623. cum caerula nubes Solis inardescit radiis, longeque refulget. *Plin.* 9, 38, 62. Nigricans aspectu, idemque suspectu refulgens. *Id.* 37, 7, 25. Carbunculi masculi acrius, feminae languidius refulgentes. *Virg. A.* 1, 406. rosea cervice refulsit; et *ib.* 2, 590. et pura per noctem in luce refulsit. [*Liv. 7, 10. Corpus alteri magnitudine eximium, versicolori veste pictisque et auro caelatis refulgens armis.] *Hor. Od.* 2, 12, 27. quorum (*Castorum*) simul alba nautis Stella refulsit, etc. *Ov. A. Am.* 2, 721. oculos tremulo fulgore micantes, Ut sol a liquida saepe refulget aqua. *Pall.* 4, 10. *med.* Ubi aestas refulserit, *h. e.* apparuerit, advenerit. [*Sil. 9, 190. refulgent ossibus campi, i. e. albescunt.] ℙ Translate. *Prop.* 3, 18, 8. Splendidaque a docto fama refulget avo. *Pers. prol.* 12. si dolosi spes refulserit nummi, *h. e.* spes apparuerit lucri et pecuniae. *Vell.* 2, 103. *f.* Tum refulsit certa spes liberorum parentibus. *Plin.* 35, 9, 36. *n.* 1. Festinans ad lumina artis (*picturae*), in quibus primus refulsit Apollodorus.

[RĔFULGĔRAT, abat, impers. iterum fulgerat seu fulgurat. *Not. Tir.* p. 118. Fulgerat, infulgerat, refulgerat. *F.*]

RĔFŬNDO, is, ūdi, usum, a. 3. *ἀναχέω*, rursus, aut vicissim fundo, regero [*in eum locum, unde hausi, sumpsi.] *Cic. N. D.* 2, 46. (et *Lucan.* 10, 258.) Stellae aquarum vaporibus aluntur, quibus altae renovataeque, refundunt eodem, et rursum trahunt indidem. *Ov. Met.* 11, 488. Egerit hic fluctus (*e navi*), aequorque refundit in aequor. ℙ [*Edere, quae quis hausit, assumsit res liquidas.] *Sen. Hipp.* 1030. Fluctus refundens ore physeter capax. [*Translate. *Sil.* 14, 550. mox sua ponto Singultante anima propulsa refunditur unda. ℙ Hinc de iis dicitur, quae aquas, aliasve res liquidas quasi fundendo repellunt, remittunt.] *Lucan.* 2, 617. Portus erat, si non violentos insula Coros Exciperet saxis, lassasque refunderet undas, *h. e.* repelleret. [*V. *Cort.*, qui leg. *retunderet.*] *Virg. A.* 7, 590. de scopulo: spumea circum Saxa fremunt, laterique illisa refunditur alga. ℙ [*Est etiam i. q. perfundo, madefacio.] *Cels.* 7, 16. Si angustius vulnus est, quam ut intestina commode refundantur, incidendum est. ℙ Translate est reddere, restituere. *Plin. Pan.* 31. Refudimus Nilo suas copias: recepit frumenta, quae miserat. [*Adde *ib.* 40, 4. quo ingenio, si natura pateretur, quam libenter tot spoliatis, tot trucidatis sanguinem et bona refudisses! ubi v. *Gierig.*] *Valer. Imp.* in *quadam ep* ap. *Treb. Claud.* 14. Huic dabis loricam unam, quam refundat, cocum, quem refundat, unum, mulionem, quem refundat, unum, etc. *Ulp. Dig.* 12, 4, 5. *f.* Consequens est, ut dicamus, eum refundere quod accepit. *Id. ib.* 18, 2, 6. Fructus venditori refundere; et *ib.* 19, 5, 5. *f.* invicem

impensas. *Id. ib.* 15, 1, 9. *f.* Ut caveat, refusurum se, si quid praestiterit dominus. ℙ Item effundere, profundere. *Claud. B. Gild.* 162. distantibus idem Inter se vitiis cinctus: quodcumque profunda Traxit avaritia, luxu pejore refundit. ℙ Item respuere, abjicere. *Id. in Eutrop.* 1, 91. cum serta refundit Canities, *h. e.* quae utpote capillis rara male retinere possit serta delabentia. Est qui legit *refutat.* ℙ Item transferre. *Spart. Hadr.* 9. *med.* Quorum quidem necem in Tatiani consilia refundebat. ℙ [*Est etiam: facere, ut aliquid fundi possit, i. e. liquefacere, solvere.] *Plin.* 2, 101, 104. Luna glaciem refundit, [*h. e. concretam glacie aquam rursus solvit et fundit.] ℙ Alia ad hoc verbum pertinentia V. in REFUSUS. ℙ [*Confund. *refundere* et *retundere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 601.]

RĔFŪSE, adv. refundendo, regerendo. *Colum.* 4, 1. Nam semper in plano refusius egesta humus tumidior est, quam gradus soli crudi. [*Pontedera* in *Op. post.* T. 2. p. 163., probante *Schneid.* legit ex MS. *in plano refusus ex egesta humo tumidior*, etc. *F.*]

RĔFŪSĬO, onis, f. actus refundendi. *Macr. Sat.* 1, 21. *f.* Aquarius ipsam vim solis ostendit. Unde enim imber caderet in terras, nisi solis calor ad supera traheret humorem, cujus refusio pluvialis est copia?

RĔFŪSORĬUS, a, um, adj. *Refusoriae litterae* dicuntur a *Sidon. ep.* 9, 10. quibus aliquid remittitur.

RĔFŪSUS, a, um, part. a *refundo*, rursus, aut retro fusus, redundans, effusus. *Virg. A.* 1, 129. Emissamque hiemem sensit Neptunus, et imis Stagna refusa vadis, *h. e.* aquas, quae sunt in imo mari, excitatas et effusas toto aequore. *Id. ib.* 6, 107. tenebrosa palus Acheronte refuso. *Lucan.* 8, 797. de Pompejo: situs est, qua terra extrema refuso Pendet in Oceano, *h. e.* in extremo litore, quod mari inundante superfunditur. *Ov. Met.* 11, 657. Tum lecto incumbens, fletu super ora refuso, Haec ait. ℙ De aliis rebus. *Val. Fl.* 5, 255. anguis spiris nemus omne refusis Implicuit, *h. e.* effusis, expansis instar aquae exundantis. Alii leg. *reflexis*. *Lucan.* 8, 105. sic fata, iterumque refusa Conjugis in gremium, *h. e.* reclinans. Sic *Claud. Epith. Honor. praef.* 5. Praeberetque Jovi communia pocula Chiron, Molliter obliqua parte refusus equi. *Sil.* 13, 322. Campi in spatium immensum refusi, *h. e.* patentes in morem aequoris.

RĔFŪTĀTĬO, onis, f. διάλυσις, ἀναοχεύη, actus refutandi, confutatio. *Cic. Top.* 25. Refutatio autem accusationis, in qua est depulsio criminis, quae Graece στάσις dicitur, Latine appellatur status, in quo primum insistit quasi ad repugnandum congressa defensio. *Quint.* 4, 3. Refutatio maledictorum. [*Cf. *Ern. lex. techn. lat. rhet.* p. 327.]

RĔFŪTĀTOR, oris, m. qui refutat. *Arnob.* 1, 18. Refutator incredulus.

RĔFŪTĀTORĬUS, a, um, adj. ad refutandum pertinens. *Imp. Constant. Cod.* 7, 61, 1. *f.* Refutatorias preces offerre. Adde *ib.* 62, 18.

RĔFŪTĀTUS, a, um, part. a *refuto:* confutatus. *Cic. Manil.* 17. Obsolevit jam ista oratio, re multo magis, quam verbis, refutata. ℙ Item non admissus. *Capitol. Anton.* 5. Circenses natali suo dicatos non respuit, aliis honoribus refutatis.

RĔFŪTĀTUS, us, m. refutatio. In sexto casu sing. *Lucr.* 3, 526. Ancipitique refutatu convincere falsum.

RĔFŪTO, as, avi, atum, a. 1. ἐξελέγχω, dicendo confuto, refello, redarguo: a *re*, et *futo*, arguo. [**Refutare* frequent. est a v. *refundere*. V. in *confuto:* coll. *Doederl.* 1, 161. significatque miscendo coercere, i. e. fervidam aquam admixta frigida mitigare. Hinc prima v. *refutandi* notio, cujus ap. scriptores exemplum prostat, est: coercere, compescere, reprimere vim alicujus personae vel rei. *Noster* infra laud. ista:] *Cic. Rab. Post.* 16. Quam bonitatem non modo non aspernari ac refutare, sed complecti etiam et augere debetis. *Id. Tusc.* 2, 23. In primisque refutetur ac rejiciatur Philoctetaeus ille clamor. *Cic. Har. resp.* 4. Si in me impetum facere conabitur, resistam, et ejus conatum refutabo. *Id. Prov. cons.* 13. Semper illas nationes nostri imperatores refutandas potius bello, quam lacessendas putaverunt. *Arnob.* 4, 137. Arrogantiam refutaturus. ℙ [*Hinc sequi poterant exempla, quae refellendi, redarguendi significationem verbo *refutandi* tribuunt] *Cic. Or.* 2, 19. *med.* Nostra confirmare argumentis ac rationibus, deinde contraria refutare. *Id. Font.* 1. Plus laboris consumo in poscendis testibus, quam ceteri defensores in refutandis; et *ib.* 16. Sceleratorum perjuria testimoniis ac laudationibus suis refutare. *Id. Har.* 8. *med.* Refutare maledicta improborum hominum. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 3, 1. *extr.* Haec tibi est excidenda lingua: qua vel evulsa, spiritu ipso libidinem tuam libertas mea refutabit. *Suet. Aug.* 71. Vitae castitate infamiam impudicitiae refutare. *Lucr.* 2, 866. neque id manifesta refutant, Nec contra pugnant, in promptu cognita quae sunt; et *Liv.* 2, 52. *f.* Non tribunos modo, sed plebem oratione feroci refutando. ℙ Item non admitto, nego. *Lucr.* 3, 351. qui, corpus sentire, refutat. *Val. Fl.* 6, 123. ubi jam vires aliae, notosque refutat Arcus, et inceptus jam lancea temnit heriles. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *G.* 4, 218. Se regibus devovent, et post eos vitam refutant, i. e. nolunt iis esse superstites. *Solin.* 22. *med.* Nummum refutant: dant res, et accipiunt. ℙ Quod est ap. *Virg. A.* 12, 41. ad mortem si te (Fors dicta refutet) Prodiderim, etc. dictum est, ut *absit omen*, *Dii averruncent*, *omen avertant*, et hujusmodi.

[*RĔGĀLĬŌLUS. V. in REGAVIOLUS.]

RĔGĀLIS, e, adj. βασιλικὸς, ad regem pertinens, rege dignus, regificus, regius. *Hor. Od.* 4, 9, 15. Regalis cultus. *Sen. Oedip.* 835. Regale genus. [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 12. *f.* Nostri illi etiam tum agrestes viderunt, virtutem et sapientiam regalem, non progeniem quaeri oportere. *F.*] *Id. Har. resp.* 25. *med.* Regalis potestas. *Virg. A.* 1, 641. domus regali splendida luxu; et *ib.* 690. Regalis mensa. *Id. ib.* 7, 75. Regales comae: sc. Laviniae regis filiae. *Prop.* 3, 13, 24. Regales manicae, *h. e.* quae regalis personae manus vinciunt. *Val. Fl.* 1, 820. regalia jussa. *Sen. Med.* 463. Regalis ira. *Liv.* 27, 19. animus. *Plin.* 13, 2, 2. Regale unguentum: sc. quo utuntur reges. *Id.* 10, 63, 83. Regalis palma, *h. e.* rege digna, excellens, nobilis. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 4. Regalia impendia, *h. e.* magnifica, et qualia reges facere solent. *Cic. Off.* 1, 13. Regalis sane, et digna Aeacidarum gente sententia. *Id. Sen.* 17. Nihil tam regale videri, quam studium agri colendi. *Pl. Capt.* 4, 2, 45. Non ego nunc parasitus sum, sed regum rex regalior: tantus ventri commeatus meo adest in portu cibus. [*Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 2, 33. Regalissimum munus. *F.*] ℙ *Regale carmen*, quo regum facta canuntur: cujusmodi est tragicum. *Ov. Trist.* 2, 553. Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis. *Id. Pont.* 4, 16, 9. Quique dedit Latio carmen regale, Severus. ℙ *Regalia fulmina*, quorum vi tangitur vel comitium, vel principalia urbis liberae loca: quorum significatio regnum civitati minatur. *Sen. Q. N.* 2, 49. ex *Caecina.* ℙ *Regalia exta*, inquit *Festus*, appellantur, quae potentibus insperatum honorem pollicentur, privatis et humilioribus hereditates, filio familiae dominationem. ℙ Absolute *regales* aliquando dicti sunt regum filii et agnati, βασιλικοὶ, ut *Vet. Gramm.* ap. *Putsch.* p. 2205. docet. *Ammian.* 16, 12. *med.* Reges numero quinque, regalesque decem, et optimatum series magna. *Impp. Valentin. et Valens Cod. Theod.* 7, 1, 9. Neque regalibus, neque legatis sua milites jumenta suppeditent. ℙ [*Regales* etiam fuerunt, qui Formiis ordinem quendam constituebant; cur vero ita fuerint dicti, omnino incertum. *Inscr.* Formiana paucis abhinc annis effossa, ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 3884. L. Varronio L. F. Pal. Capitoni scribae aedilic., accenso velato, II viro Quinquen., curatori aquarum, patrono coloniae ordo Regalium, quorum honore contentus sua pecun. posuit. L. D. D. D. Ceterum *G. Grossi* in *Bibliot. analit. Napol.* ann. 1814. April. p. 57. putat, *Regales* fuisse appellatos incolas alicujus oppidi, cum hodieque locus quidam septem circiter ab urbe Formiis millib. pass. nuncupetur *Regali*, ibique plures veterum aedificiorum reliquiae inventae fuerint. *F.*]

RĔGĀLĬTER, adv. βασιλικῶς, regum more, idest splendide, munifice. *Liv.* 42, 51. Sacrificio regaliter confecto. ℙ Imperiose, superbe, tyrannice, pro imperio. *Ov. Met.* 2, 397. precibusque minas regaliter addit.

[RĔGAMMANS, antis, part. ab inus. *regammo*, duplicis gammae figuram repraesentans, ut *Regammans limes* ap. *Aggen. in Frontin.* p. 62. *Goes.* et *Regammans linea* ap. *Auct. de limit.* p. 254. V. GAMMA et GAMMATUS. *F.*]

RĔGĀVĬŌLUS, [*et REGALIOLUS] i, m. τροχίλος, πρίοβυς, avis exigua, quae aliter dicitur rex avium; trochilus. Alii putant esse galgulum, quae avis Graece dicitur ἴκτερος, a colore. *Suet. Caes.* 81. Pridie autem easdem Idus avem regaviolum, cum laureo ramo Pompejanae curiae se inferentem, volucres varii generis e proximo nemore prosecutae, ibidem discerpserunt. V. TROCHILUS.

[RĔGĔLĀTĬO, onis, f. actus regelandi. *Aggen. in Front.* p. 57. *Goes.* Gallia togata immodicas Alpium nives in mare transmittit, et subitarum regelationum repentinas inundationes patitur. Adde p. 70. *F.*]

RĔGĔLĀTUS, a, um, part. a *regelo:* gelu solutus, mollitus, tepefactus. *Mart.* 11, 8. Succina virginea quod regelata manu: subaudi *olent*. Sic 5, 37. Quod succinorum rapta de manu gleba. Adde 9, 14. Nempe succina manu tractata, odoratiora fiunt. Alii perperam leg. *relegata:* quod quid sit, non facile dixeris.

RĔGĔLO, as, a. 1. ἀποχρυσταλλῶ, gelu resolvo. *Colum.* 1, 5. *med.* Aedificii solum matutino regelari ortu poterit. *Id.* 10, 77. Post ubi Riphaeae torpentia frigora brumae Candidus aprica Zephyrus regelaverit aura. *Mart.* 3, 93. Cum bruma mensem sit tibi per Augustum, Regelare nec te pestilentia possit, *h. e.* cum adeo frigeas, ut ne pestilentia quidem, ardentissimus morbus, liberare te queat a frigore. *Sen. ep.* 67. Jam aetas mea contenta est suo frigore: vix media regelatur aestate. ℙ Absolute. *Colum.* 11, 2. *in.* Itaque dum hae *(vites)* regelare sinuntur, etc. *h. e.* regelare se. ℙ Pro refrigerare. *Varr. R. R.* 1, 57. *extr.* Granaria sublimia faciunt, quae non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subtus a solo ventus regelare possit. Quod *Plin.* aliis verbis sic tradit, 18, 30, 73. Alibi suspendunt granaria lignea columnis, et perflari undique malunt, atque etiam a fundo.

RĔGĔMO, is, n. 3. ingemo, gemitum reddo. *Stat. Th.* 5, 389. dat operta fragorem Pinus, et abjunctis regemunt tabulata cavernis. *Id. ib.* 8, 17. Tunc regemunt pigrique lacus, ustaeque paludes.

RĔGĔNĔRĀTĬO, onis, f. nova generatio, ἀναγέννησις. *August. C. D.* 20, 5. Mortuorum resurrectionem nomine voluit regenerationis intelligi.

[RĔGĔNĔRĀTUS, a, um, part. a *regenero*. Translate. *Isid. Or.* 15, 4. Fons in delubris locus regeneratorum est. *F.*]

RĔGĔNĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἀναγεννάω, iterum genero. *Plin.* 7, 11, 10. Signa quaedam, naevosque, et cicatrices etiam regenerari; et *ib.* 12, 10. Qui adulterio Aethiopis nata matre, nil a ceteris colore differente, ipse avum regeneravit Aethiopem, *h. e.* avo similis fuit: avi colorem in se retulit. *Id.* 12, 1, 5. Sed ex ea primum in ipsa Creta platani satae regeneravere vitium, *h. e.* rursus retulere vitium amittendi hieme folia. Adde 14, 22, 28.

RĔGENS, entis, part. a *rego*, absolute est rex, princeps. *Claud. IV. cons. Honor.* 298. componitur orbis Regis ad exemplum: nec sic inflectere sensus Humanos edicta valent, ut vita regentis; et *Laud. Stil.* 1, 168. Scilicet in vulgus manant exempla regentum. *Lucan.* 9, 226. tali compellat voce regentem, *h. e.* ducem exercitus.

[RĔGENTĪNUS, a, um, adj. ad regentem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1275, 6. Quintius Regentinus. *F.*]

RĔGERMĬNĀTĬO, onis, f. ἀναβλάστησις, actus regerminandi. *Plin.* 17, 20, 34. Castanea regerminatione caedua vel salice laetior. Adde 19, 7, 36.

RĔGERMĬNO, as, n. 1. ἀναβλαστάνω, iterum germino. *Plin.* 16, 33, 60. Et in Aenaria succisa (cupressus) regerminat. Adde 19, 7, 36.

RĔGĔRO, is, essi, estum, a. 3. ἀναχομίζω, retro gero, seu porto, refero [*in eum locum, unde quid sumptum, depromptum est.] *Plin.* 17, 4, 3. In Syracusano agro advena cultor elapidato solo, perdidit fruges luto, donec regessit lapides. *Id.* 6, 23, 26. Longe a terra abest navium statio: lintribusque asferuntur onera, et regeruntur. *Jabolen. Dig.* 7, 4, 24. *extr.* Si summa terra sublata ex fundo meo, et alia regesta esset. Simile est illud *Senecae ep.* 15. Quibus ad votum dies est actus, si bene desudaverint, si in locum ejus, quod effluxit, multum potionis altius jejuno gutture regesserunt, *h. e.* ingesserunt, potaverunt. ℙ Item remitto, reddo. *Tac. H.* 2, 21. Sive ab oppugnatoribus incensum (*amphitheatrum*), dum faces in obsessos jaculantur; sive ab obsessis, dum regerunt. *Plin.* 2, 9, 6. Lunam in coitu non cerni, quoniam haustum omnem lucis aversa illo regerat, unde acceperit. *Id.* 37, 9, 47. Gemma contraria soli regerens candicantes radios. ℙ Translate est rejicere, retorquere. *Sen. Hipp.* 720. Regeramus ipsi crimen, atque ultro impiam Venerem arguamus, *h. e.* vertamus in ipsum. *Plin. ep.* 10, 30. Dum communem culpam hi in illos, illi in hos regerere posse confidunt. *Plin. alter* 13, 15, 29. Mensarum insania, quas feminae viris contra margaritas regerunt, *h. e.* objiciunt viris, quando ab his accusantur nimii luxus in margaritis. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 15, 19. Pro quo tibi proxima epistola tot rusticos Stoicos regeram, ut, etc. *Hor. Sat.* 1, 7, 29. Regerere convicia. *Sen. Oed.* 638. Egit qui in ortus semet, et matri impios Fetus regessit. (De Oedipo loquitur, qui matrem inscius uxorem duxit, et ex ea liberos procreavit.) *Plin.* 28, 4, 7. Despuimus comitiales morbos, hoc est contagia regerimus, *h. e.* in caput aliorum recidere, imprecando jubemus. *Quint.* 11, 1. et *Tac. H.* 3, 78. Regerere invidiam in eum, qui nos coegit. ℙ [*Item in locum aliquem refero, reporto, colligo aliquid.] *Colum.* 2, 10. *med.* in acervum culmos regerant; et 3, 11. Diligentissime refossas omnes radices in summum regeri, atque comburi. ℙ Item transfero, transscribo: quod referre saepius dicimus: [*nostr. *eintragen.*] *Quint.* 2, 11. *f.* Ex diversis congesta oratio cohaerere non potest: similisque est commentariis puerorum, in quos ea, quae aliis declamantibus laudata sunt, regerunt. ℙ Item egero, extraho, evello. *Varr. R. R.* 1, 64. Decoquunt in ahenis, duas partes quoad regerunt, *h. e.* igne expellunt, et absumunt. *Sever. Aetn.* 433. Et lapis adcretus regerendis ignibus aptus. V. v. sq.

RĔGESTUS, a, um, part. a *regero:* iterum relatus. *Ov. Met.* 11, 188. Indiciumque suae vocis tellure regesta Obruit, et scrobibus tacitus discedit opertis, *h. e.* iterum aggesta humo, quam effoderat. ℙ Item retro versus, conversus, recidens. *Sen. Ag.* 223. Et tota captae fata Dardaniae domus Regesta Danais. *Tert. Pall.* 1. Habitus quadrangulus, ab utroque laterum regestus. ℙ Item aggestus, congestus. *Sen. Thyest.* 767. impositas dapes Transiluit ignis, inque trepidantes focos Bis ter regestus, et pati jussus moram, Invitus ardet. ℙ Aliquando transscriptus. *Quint.* 3, 6. *med.* Sunt enim velut regestae in hos commentarios, quas adolescens deduxe-

rat, scholae. ℙ Hinc *Regesta, orum*, res multae in unum collectae, et in tabulas et commentarios relatae, quae vulgo corrupte *registra* dicunt. *Vopisc. Prob.* 2. Usus sum etiam regestis scribarum porticus porphyreticae, actis etiam senatus ac populi. V. REGĔRO. *Prud. περὶ στεφ.* 10, 1131. Hic in regestis est liber coelestibus, Monimenta servus laudis indelebilis. ℙ Item egestus, fodiendo erutus. *Colum.* 11, 3. Resolutaque humus, quae erat autumno regesta, usque ad mediam sulcorum altitudinem reponitur. ℙ *Regestum* absolute, terra effossa, et egesta, et in aliquam altitudinem elevata. *Id.* 11, 3. *med.* Ejusque abunde est gradum effodere tribus pedibus, ut in quatuor consurgat regestum. *Id.* 3, 13. *med.* Cum a superiore parte in inferiorem detrahitur humus, vix justum pastinationi praebet regestum.

RĒGĬA, ae, f. *βασιλικὴ, βασίλειον*, domus regis, aula. Adjectiva vox est, et *domus* subintelligitur. *Cic. Fin.* 3, 16. *in.* (et *Caes. B. C.* 3, 112. *med.*) In regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem. *Ov. Fast.* 6, 264. intonsi regia magna Numae. *Liv.* 35, 31. Regiam aedificare. *Ov. Met.* 2, 1. Regia Solis erat sublimibus alta columnis. *Virg. G.* 1, 503. regia coeli: sc. quia sedes ac domicilium Jovis. *Ov. Met.* 4, 438. Ignorant, ubi sit nigri fera regia Ditis. *Virg. A.* 8, 242. *regiam* vocat speluncam Caci latronis. ℙ Item urbs, in qua rex degit. *Id. ib.* 9, 737. dotalis regia Amatae. *Hor. Ep.* 1, 11, 2. Croesi regia, Sardes. Adde *Plin.* 5, 2, 1. *f.* ℙ Item domus C. Julii Caesaris, quam invidiose regiam vocat *Cic. Att.* 10, 3. Visum te ajunt in regia; nec reprehendo, quippe cum ipse istam reprehensionem non fugerim. ℙ Item tabernaculum, tentorium, ubi militiae cum exercitu rex tendit. *Liv.* 2, 12. *med.* et *Curt.* 9, 5. *f.* ℙ Item stabulum armenti. *Val. Fl.* 5, 67. Ac velut ille, gregis cessit cui regia, taurus Fertur ovans, etc. ℙ Metonymice, ipsae regiae personae. *Liv.* 24, 22. *f.* Quicumque aut propinquitate, aut affinitate, aut aliquibus ministeriis regiam contigissent. ℙ Aulicorum vita, et conditio. *Petr. Sat.* 5. Nec curet alto regiam trucem vultu. [**Tac. A.* 11, 29. prioris quoque regiae peritus. — De imperio; *Id. ib.* 6, 34. inanem mox regiam Aeetae vacuosque Colchos repetivit. — De tempore imperii: *Id. ib.* 14, 13. Deterrimus quisque, quorum non alia regia fecundior exstitit.] ℙ Romae in sacra via, in quarta regione Urbis, (ut est ap. *Ascon. in Milon.* 14.) locus fuit *regiae* nomine ita dictus, vel quia ibi sacra a rege sacrificulo fiebant, vel quia in eum sacrorum causa, tanquam in fanum conveniebant, convocati a pontifice max: qui erat regiae quodammodo dignitatis: quae duae causae ap. *Fest.* leguntur: prior etiam ap. *Serv.* ad *A.* 8, 363. Sunt etiam qui putant, hoc ei nomen haesisse, quod eo loci regia Numae fuerit: quod tamen minime admittendum est; haec enim Numae regia fuit in regione octava Urbis. Ibi Agonalibus aries immolabatur, teste *Varr. L. L.* 5, 3. In eam mense Octobri cauda equi, mactati in campo Martio, deferebatur, ut *Fest.* tradit in *October.* Flaminica quotmensibus nundinarum tempore Jovi ariete faciebat, ut est ap. *Macr. Sat.* 1, 16. *med.* Regina sacrorum porcam*vel agnam Junoni immolabat. *Id. ib.* 15. *f.* Denique ibi concilium pontificum haberi solitum, colligimus ex *Plin. ep.* 4, 11., ubi Domitianum reprehendit, quod jure pontificis maximi reliquos pontifices, non in regiam, sed in Albanam villam convocaverat. Ejus mentio est etiam his verbis ap. *Cic. Mil.* 14. Nuper quidem, ut scitis, me ad regiam paene confecit. Adde *Plin.* 34, 8, 18., *Augustum* ap. *Suet. Aug.* 76. et *Gell.* 4, 6. ubi refert haec veteris senatusconsulti verba: Quod C. Julius L. F. pontifex nunciavit, in sacrario in regia hastas Martias movisse, de ea re ita censuerunt, etc. ℙ *Regia theatri*, pars theatri, vel potius scenae nobilior, in modum aulae regiae exornata, *βασίλειον*. *Vitr.* 5, 7. *f.* Ipsae scenae suas habeant rationes explicatas, ita uti mediae valvae ornatus habeant aulae regiae, dextra ac sinistra hospitalia. *Ascon.* in *fr. or. pro Scauro med.* Quatuor columnae marmoreae, quae nunc esse in regia theatri Marcelli dicuntur. *Suet. Aug.* 31. Pompeji statuam contra theatri ejus regiam, marmoreo Jano supposuit. Alii putant ab *Ascon.* et *Suet.* designari domum magnificam et regiae similem, theatro adjunctam: quod eorum verbis est profecto conformius. Et fortasse eadem est cum *basilica:* utraque enim vox idem sonat. V. BASILICA. Hoc sensu *Stat. Silv.* 1, 1, 30. Illic belligeri sublimis regia Pauli, *h. e.* a L. Aemilio Paullo, qui consul fuit ann. U. C. DCCIV., temporibus Ciceronis, de novo exstructa, perfecta ab alio Aemilio ann. U. C. DCCXX. sub Augusto: denique cum incendio paene corruisset, restituta a M'. Lepido sub Tiberio. *Cic. Att.* 4, 16. *f.* et *Tac. A.* 3, 72.

*RĒGIĀNA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae. *Ant. Itin. B. A.*

RĒGĪBĬLIS, e, adj. qui facile regi potest. *Ammian.* 16, 12. Juventus regibilis et consulta. Adde 19, 7. *extr.*

RĒGIĒ, adv. *βασιλικῶς*, regio more, ut rex solet, vel ut decet regem. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Regie polita aedificia. *Pl. Stich.* 2, 2, 53. Advexit lectos eburatos, auratos. *Ge.* accubabo regie. *Cic. Verr.* 2, 3, 48. *f.* Ut ea, quae regie, seu potius tyrannice statuit in aratores Apronius, praetermittam: [**despotisch.*]

RĒGIENSIS, e, adj. ad Regium Lepidi pertinens, quod est oppidum Galliae Cisalpinae in via Aemilia, *Reggio di Modena:* dictum a M. Aemilio Lepido, qui ibi cum consul ann. U. C. DLXVII. esset, forum habuit. *Inscr.* ap. *Cavedon. Marm. Mod.* p. 198. Fulvia Quarta Regiensis. ℙ *Regienses, ium*, sunt ejus oppidi cives. *Fest.* in *Rhegium, Plin.* 3, 15, 20., *Cic. Fam.* 13, 7. et *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 9. ℙ Aliud est *Rhegium* (a quo *Rhegini*) situm ad fretum Siculum in Calabria: quod tamen et ipsum aliquando sine aspiratione scriptum invenitur. V. RHEGIUM. [*Emendavit h. l. *F.*]

RĒGĪFĪCE, adv. *βασιλικῶς*, regio apparatu, splendide, sumptuose, regie. *Cic. Tusc.* 3, 19. ex *Ennio:* Vidi ego te, astante ope barbarica, tectis caelatis, laqueatis, auro, ebore, instructam regifice. *Sil.* 11, 273. Regifice exstructis celebrant convivia mensis.

RĒGĪFĪCUS, a, um, adj. *βασιλικὸς*, regius, magnificus, splendidus. *Virg. A.* 6, 604. epulaeque ante ora paratae Regifico luxu. *Val. Fl.* 2, 652. Stant gemmis auroque tori, mensaeque paratu Regifico.

RĒGĪFŪGĬUM, ii, n. festus dies Romae in memoriam fugae Tarquinii Superbi ex Urbe, cum post Lucretiae mortem a Bruto exactus est, et libertas populo parta. *Ov. Fast.* 2, 685. Nunc dicenda mihi regis fuga, traxit ab illa Sextus ab extremo nomina mense dies, *h. e.* sexto Kal. Mart., qui dies in *Kalendar. Maffejor.* ap. *Grut.* 133. *Regif.* notatur. *Auson. Ecl. de fer. R.* 13. Nec regifugium, pulsis ex Urbe tyrannis, Laetum Romanis fas reticere diem. (Hic licenter secunda producitur metri necessitate.) *Festus* in *Regifugium.* Regifugium dies notatur in Fastis VI. Kal. Martias, ut ait Verrius, ita dictus, quia eo die rex Tarquinius Roma fugerit, etc. V. *ejusd. l. c.* in COMITIO. V. infra, et FUGALIA. ℙ Quidam ex loco *Macr.* mox afferendo perperam putarunt, Tarquinium Kal. Juniis pulsum fuisse, quod ille auctor minime affirmat, sed potius, Junium Brutum Carnae Deae in Coelio monte voti reum sacra fecisse, post debellatos nempe Etruscos, qui ad restituendum Tarquinium contra Romanos exercitum duxerant, et post fugatum e proelio Tarquinium; atque ita eodem die ipsum Brutum annua consulis jura cepisse. *Macr. Sat.* 1, 12. *med.* Nonnulli putaverunt, Junium mensem a Junio Bruto, qui primus Romae consul factus est, nominatum, quod hoc mense, id est Kalendis Juniis, pulso Tarquinio, sacrum Carnae Deae in Coelio monte voti reus fecerit. ℙ *Regifugium* fuit etiam IX. Kal. Martias, et IX. Kal. Junias, qui dies in *Kalend. Maffejor., Praenest.* et *Vatican.* ita notatur: Q. R. C. F., de quibus notis ita *Ov. Fast.* 5, 728. Quattuor inde notis locus est, quibus ordine lectis, Vel mos sacrorum, vel fuga regis inest. *Verr. Fl.* in *Kalend. Praenest.* ad IX. Kal. Martias haec habet ap. *Foggin.* Hunc diem plerique perperam putant Q. R. C. F. appellari, quod eo die ex comitio fugerit rex. Nam neque Tarquinius abiit ex comitio, et alio quoque mense (*scil.* IX. Kal. Junias) eadem sacra fiunt. Ex his patet, eas notas Q. R. C. F. duplici modo jam ab antiquis explicatas fuisse; nempe aut, Quando Rex Comitiavit, Fas: aut, Quando Rex Comitio Fugit: atque adeo ignoratum fuisse, hoc esse accipiendum de vetustissimo ritu, ex quo sub regibus ipse rex, postea rex sacrificulus seu sacrorum, e comitio, victima percussa, aufugiebat. [*Multis h. l. emendavit *F.*]

RĒGIGNO, is, genui, genitum, a. 3. *ἀναγεννάω*, iterum gigno. *Lucr.* 5, 245. quapropter maxima mundi Cum videam membra, ac partes consumpta regigni, etc.

RĒGILLA. V. RECTĂ, ae.

[RĒGILLĀNUS, i, m. ad Regillum seu Regillos pertinens, oppidum nunc dirutum Sabinorum, prope Cures urbem eorundem primariam: ejus meminit *Suet. Tib.* 1. *in.* et *Liv.* 2, 16. Est cogn. R. Hinc ap. *Suet. ib.* 2. memoratur Appius Claudius Regillanus (al. *Regillianus*), decemvir legibus scribendis, qui in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 289., et ap. *B. Borghes.* in *Framm. de' Fasti* T. 1. p. 100. appellatur Ap. Claudius Ap. F. M. N. Crassus Inregillensis Sabinus. *F.*]

[RĒGILLENSIS, e, adj. ad lacum Regillum pertinens. Est cogn. R. in gente Postumia ex victoria de Latinis ann. U. C. CCLVIII. a dictatore A. Postumio Albo ad eundem lacum relata, ut narrat *Liv.* 2, 20. et 21. Hinc in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* p. 290. et ap. *B. Borghes. Framm. de' Fasti* T. 2. p. 43. M. Postumius A. F. A. N. Albinus Regillensis: *scil.* A. Postumii Albi nepos, qui censor fuit ann. U. C. CCCLI. una cum M. Furio L. F. Sp. N. Camillo: hos tamen *Liv.* 5, 1. non censores, sed tribunos militares cons. potestate fuisse narrat manifesto errore, ut *Borghes. ib.* probat. *F.*]

RĒGILLUS, i, m. et Rēgilla, ae, f. dimin. regis, et reginae, ut habent *Gloss. Isid.* et *Philox.* Est cogn. R. *Liv.* 24, 7. M. Aemilius Regillus. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 413. *n.* 356. Annia Regilla. ℙ *Regillus lacus* est *lago di S. Prassede, lago di Castiglione;* lacus Latii, ap. Algidum nemus, inter Tibur ad Bor. et montem Algidum ad Mer. *Liv.* 2, 19. et *Plin.* 33, 2, 11. *f.* A *Flor.* 1, 1. *Regilli lacus* dicitur. [*Primam hujus loci partem adscripsit *F.*]

RĒGĪMEN, inis, n. *ἐπιστασία, κυβέρνησις*, rectio, gubernatio. *Lucr.* 3, 95. In quo (*animo*) consilium vitae, regimenque locatum est. *Liv.* 3, 33. Regimen totius magistratus penes Appium erat. *Tac. A.* 3, 47. Omissa Urbe, unde in omnia regimen; et *ib.* 4, 9. Regimen reipublicae suscipere. *Id. ib.* 12, 42. cohortium transferre ad aliquem. *Id. ib.* 13, 3. equorum exercere; et *ib.* 49. tenere imperii. *Vell.* 2, 85. classis alicui committere. *Suet. Aug.* 27. *f.* recipere morum et legum. *Stat. Th.* 11, 658. manu tractare cruentum, *h. e.* tyrannidem exercere. *Plin.* 7, 16, 15. Vocis sermonisque regimen dentes primores tenent, concentu quodam excipientes ictum linguae, etc. ℙ Pro gubernaculo navis. *Ov. Met.* 3, 593. Addidici regimen, dextra moderante, carinae Flectere. ℙ Pro arte regendi. *Petr. Sat.* 123. cum magnus inhorruit Auster, Et pulsas evertit aquas, non arma ministris, Non regimen prodest. *Tac. A.* 2, 23. Variis undique procellis incerti fluctus prospectum adimere, regimen impedire. ℙ Pro rectoribus, ut *servitium* pro servis, *imperium* pro imperatoribus. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 9. Quapropter non dubitaverunt sacris imperia servire: ita se humanarum rerum futura regimen existimantia, si divinae potentiae bene atque constanter fuissent famulata.

RĒGIMENTUM, i, n. idem quod regimen. *Aurel. Arcad. Dig.* 1, 11, 1. Regimentis reipublicae ad imperatores perpetuo translatis. Adde *Ammian.* 25, 9. et 28, 1. et utrobique in plur. numero: in singulari habet *Festus.* Regimen, inquit, pro regimento usurpant poetae.

RĒGĪNA, ae, f. *βασίλισσα*, mulier regnum possidens, vel regis uxor. *Cic. Att.* 14, 8. et 20. et *ib.* 15, 15. Reginae fuga mihi non molesta, *h. e.* Cleopatrae: de qua et *Hor. Od.* 1, 37, 7. verba facit. *Virg. A.* 12, 659. Praeterea regina, tui fidissima, dextra Occidit ipsa sua, *h. e.* Amata uxor Latini regis. ℙ Ut Dii *reges*, sic Deae *reginae* dictae. De Venere, *Hor. Od.* 1, 30, 1. et *ib.* 3, 26, 11. de Junone, *Virg. A.* 1, 50., *Cic. Verr.* 2, 5, 72., *Liv.* 5, 21., *Pl. Cist.* 2, 1, 37. et saepe in *veterib. Inscr.* de Fortuna, *Inscr.* ap. *Grut.* 78, 7. et 8. de Iside, *ib.* 83, 12. et 13. de Calliope, *Hor. Od.* 3, 4, 2. Sic regina nemorum est Diana, ap. *Sen. Hipp.* 406. atri regina poli, ap. *eund. Herc. Fur.* 1105. est Proserpina. Siderum regina bicornis, ap. *Hor. Carm. saecul.* 35. est Luna. ℙ Pro regis filia. *Val. Fl.* 5, 374. et 386. et 442. et 6, 657. et alibi, Medeam significans. Adde *Stat. Ach.* 1, 295. de Deidamia. ℙ Per catachresin ponitur pro domina, divite, nobili. *Pl. Truc.* 2, 6, 49. Adduxi ancillas tibi eccas ex Suria duas: sed istae reginae domi suae fuere ambae. *Ter. Eun.* 1, 2, 87. Eunuchum dixti velle te, quia solae utuntur his reginae. Hic tamen *Donatus* reginas putat appellari matronas nobiles et opulentas; ita rex pro homine potenti ap. *Ter. Ph.* 2, 2, 24.; sed et clientes patronos divites et potentes vocabant reges. V. *Hor. Ep.* 1, 17, 43. ℙ Et pro principe ac prima in aliquo ordine. *Stat. Th.* 4, 379. Silvestris regina chori, *h. e.* Bacchantium antistes. *Id. ib.* 6, 854. Alpini veluti regina cupressus Verticis. *Id. Silv.* 2, 2, 12. Appia longarum teritur regina viarum. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 2. *n.* 84. Via Appia regina. ℙ Hoc nomine appellatur etiam Messalina Claudii Aug. uxor. *Plin.* 29, 1, 8. Jam vero et adulteria etiam in principum domibus, et Eudemi in Livia Drusi Caesaris, item Valentis in qua dictum est regina, *h. e.* Messalina, cujus adulterium cum Vectio Valente *Id. ib.* 5. narraverat. ℙ *Bithynica regina* per maximam contumeliam vocatur ap. *Suet. Caes.* 49. C. Julius Caesar, quia in Bithynia a rege Nicomede ejus florem aetatis contaminatum fuisse, creditum est. ℙ Transfertur ad ea, quae magnam vim habent, et dominantur in animis hominum. *Cic. Or.* 2, 44. *f.* Tantam vim habet illa, quae recte a bono poeta dicta est flexanima, atque omnium regina rerum oratio. *Id. Off.* 3, 28. Justitia omnium est domina et regina virtutum. *Hor. Ep.* 1, 6, 36. Scilicet uxorem cum dote, fidemque, et amicos, Et genus, et formam regina pecunia donat. ℙ *Reginam sacrorum*, h. e. regis sacrificuli uxorem, vel filiam memorant inscripti lapides ap. *Grut.* 1087, 8. et *Fabr.* p. 484. *n.* 153., item *Macr. Sat.* 1, 15. *med.* et *Fest.* in *Inarculum.* V. ARCULUM.

[RĒGĪNENSIS, e, adj. ad Reginam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem, Emeritae conterminam. *Inscr.* ap. *Mur.* 1075, 6. L. Rufius Primus Italicus, domo Reginensis. ℙ *Reginenses, ium*, absolute sunt incolae illius urbis. Alia ap. *Grut.* 267, 7. Resp. Reginensium. *F.*]

*RĒGĪNUM, i, n. opp. Vindeliciae, hodie *Regensburg. Ant. Itin.* et *Tab. Peut. B. A.*

[RĒGĪNUS, a, um, adj. ad Regium, seu Rhegium pertinens, Calabriae urbem. *Inscr.* ap. *Morisan. Inscr. Reg.* p. 266. Municipes Regini. Alia ap. *eund. ib.* p. 339. Populusque Reginus. V. RHEGINUS. ℙ *Reginus* est etiam cogn. R., ut L. Antistius Reginus in nummo G. Antistiae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 137., quod verisimiliter a Rhegio urbe ad fre-

tum Siculum posita derivandum est, in cujus nummis saepius REGINO et *PHTINΩN* legitur. *F.*]

RĒGIO, onis, f. *χώρα*, pars terrae magna, aut parva, tractus, plaga, locus: a *rego*, quia per partes seu provincias terra regitur. *Cic. N. D.* 1, 10. Terrae maximas regiones inhabitabiles atque incultas videmus, quod pars earum appulsu solis exarserit, pars obriguerit nive, etc. *Lentul. ad Coss. Fam.* 12, 15. *med.* Usque Sidam, quae extrema regio est provinciae meae. *Cic. Fl.* 12. In ejusmodi regione atque provincia, quae mari cincta est. *Id. Sext.* 30. *f.* Quae regio, orave terrarum erat latior, in qua non regnum aliquod statueretur? ℙ In urbe est pars ejus major, quae in vicos rursus dividitur, ut est ap. *Suet. Aug.* 30. *μέρος, κλῆμα.* Roma olim in quatuor regiones dividebatur, Suburanam, Exquilinam, Collinam, et Palatinam: quae crevere postea usque ad quatuordecim, teste *Plin.* 3, 5, 9. et *Tac. A.* 15, 40., quarum descriptionem habemus a *Sex. Rufo*, et *P. Victore;* et praeterea accuratiorem aliam ap. *Mur. Inscr.* p. 2126. et sqq. ℙ Dicitur etiam universim de quocumque loco. *Pl. Cist.* 4, 2, 42. Ecquem vidisti quaerere hic, amabo, in hac regione cistellam cum crepundiis? *Virg. A.* 9, 390. Euryale infelix, qua te regione reliqui? Quave sequar? *Ter. Eun.* 5, 9, 32. Cur ergo in his te conspicor regionibus? *Pl. Ps.* 2, 2, 1. Hi loci sunt, atque hae regiones, quae mihi ab hero sunt demonstratae. ℙ Translate. *Cic. Or.* 2, 2. Bene dicendi ars non habet definitam aliquam regionem, cujus terminis septa teneatur, *h. e.* materiam. *Pl. Mil.* 2, 2, 78. Tace, dum in regionem astutiarum mearum te induco, ut scias juxta mecum mea consilia. ℙ *E regione*, ex adverso, *ἀντίον. Caes. B. G.* 7, 35. Cum uterque utrique esset exercitus in conspectu, fereque e regione castra castris opponeret; et *ib.* E regione unius eorum pontium in occulto restitit. *Cic. Acad.* 4, 39. et ap. *Non.* 2, 263. Esse e regione nobis, e contraria parte terrae, qui adversis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos antipodas vocatis. Adde *Nep. Milt.* 5. Et omissa praeposit. *Liv.* 3, 66. *f.* Ad moenia ipsa Romae populabundi regione portae Exquilinae accessere. Adde 25, 25. ℙ *E regione* est etiam recta. *Cic. Fat.* 9. *med.* Ut cum duo individua per inanitatem ferantur, alterum e regione moveatur, alterum declinet. Adde *ib.* 20. et *Fin.* 1, 6. ℙ Item e contra. *Hieron. adv. Jovin. n.* 2, 7. Arabes, et Saraceni camelorum lacte et carnibus vivunt; e regione septentrionales populos si ad esum asinorum camelorumque compellas, etc. ℙ Non solum terrae, sed etiam coeli *regiones* sunt: quarum maximae ac praecipuae quatuor, septentrio, meridies, ortus, occasus. *Ov. Ib.* 38. Atque eadem regio Vesper, et Ortus erunt. *Val. Fl.* 2, 117. de Fama: Quam pater omnipotens placidis regionibus arcet Aetheris. *Cic. N. D.* 2, 19. *f.* Regio lunae, quae tum est aquilonalis, tum australis. *Virg. A.* 8, 528. coeli in regione serena. ℙ Hac ratione pertinet ad augures, qui lituo designantes coeli loca, intra quae augurium capere volunt, *regiones* vocant. *Varr. L. L.* 6, 2. In hoc templo faciundo arbores constitui fines apparet, et intra eas regiones, qua oculi conspicient. *Cic. Div.* 1, 17. et *ib.* 2, 3. Ab Attio Navio per lituum regionum facta descriptio. *Id. Leg.* 2, 8. *f.* Coeli fulgura regionibus ratis temperanto. ℙ Ponitur etiam pro fine, limite, termino: praesertim in plur. num. *Id. Balb.* 28. C. Caesar abest longissime, atque in iis est nunc locis, quae regione orbem terrarum, rebus illius gestis imperium populi R. definiunt. *Id. Cat.* 4, 10. Pompeji res gestae iisdem, quibus solis cursus, regionibus ac terminis continentur. *Id. Arch.* 10. Res hae, quas gessimus, orbis terrae regionibus definiuntur; et *ib.* 11. *med.* Si animus, quibus regionibus vita spatium circumscriptum est, eisdem omnes cogitationes terminaret suas. *Id. Agr.* 2, 35. *f.* Vix facile sese regionibus officii, magnis in fortunis et copiis, continet. *Pl. Poen. prol.* 48. Argumenti nunc regiones, limites, confinia determinabo. ℙ Pro orbita, et linea. *Cic. Verr.* 68. *f.* Si quis tantulum de recta regione deflexerit. *Virg. A.* 2, 736. avia cursu Dum sequor, et nota excedo regione viarum. ℙ Inter officia domus Augustae fuit etiam *a regionibus. Inscr.* ap. *Mur.* 895, 4. Ti. Claudius Aug. L. Eupaes a regionib., etc. Adde aliam *ib.* 5. et 894, 8. Ita appellati videntur curatores regionum urbis Romae, qui praeter praefectum vigilum, et aediles, curam habebant regionum, vicorumque, saepe ex libertis ad id munus electi, ut videre est in vet. *Inscr.* ap. *Grut.* 250. et 251.

RĒGIONĀLIS, e, adj. ad regionem pertinens, ut Concilium regionale, ap. *August. Baptism. contr. Donatist.* 7, 53. h. e. alicujus regionis aut provinciae: cui opponitur *plenarium.*

RĒGIONĀLITER, adv. regionatim. *Appul. de Mundo:* Quae tamen illi cum regionaliter videantur esse pestifera, etc.

[RĒGIONĀRIUS, a, um, adj. ad regionem pertinens. *Not. Tir.* p. 63. Regio, regionarius, regionosus. *F.*]

RĒGIONĀTIM, adv. *κατὰ χώρας*, per singulas regiones. *Liv.* 40, 51. *extr.* Mutarunt suffragia, regionatimque generibus hominum, causisque, et quaestibus, tribus descripserunt. *Id.* 45, 30. Regionatim commercia interrupta. Adde *Suet. Caes.* 39.

[RĒGIONOSUS, a, um, adj. qui multis regionibus constat. V. REGIONARIUS. *F.*]

RĒGIUM et Regium Lepidi, *Reggio*, urbs Galliae Togatae. V. REGIENSIS.

RĒGIUS, a, um, adj. *βασιλικός*, ad regem aliquo modo pertinens, regalis. *Cic. Phil.* 1, 1. *f.* Regia potestas. *Id. Fam.* 12, 1. Rege interfecto, regios omnes nutus tuemur, *h. e.* Caesare interfecto, ejus nutus etc. *Id. Tusc.* 1, 48. *f.* Ornatu regio esse; et *Somn. Scip.* 1. Apparatu regio accipere aliquem. *Sall. Jug.* 121. Plerumque regiae voluntates, uti vehementes, sic mobiles, saepe ipsae sibi advorsae. *Ov. Met.* 13, 523. regia virgo, *h. e.* regis filia, vel regii sanguinis. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 11. *extr.* Regii interitus, *h. e.* mortes regum. *Liv.* 27, 19. Regium nomen alibi magnum, Romae intolerabile est. *Id.* 39, 4. Impotens ac prope regia ira. *Flor.* 1, 24. Regius furor, *h. e.* impotens dominandi cupiditas. *Caes. B. C.* 3, 104. praefectus; et *ib.* 109. exercitus; et *ib.* 106. Regia majestas. *Sall. Jug.* 79. domus. *Liv.* 35, 32. legatio, *h. e.* legati regis. *Tibull.* 4, 1, 140. regia lympha, Choaspes, *h. e.* ex quo solum flumine reges Parthorum bibunt, ut *Plin.* 31, 3, 21. tradit. *Prop.* 3, 2, 8. tropaea, *h. e.* de rege parta. *Ov. Met.* 4, 362. ales, *h. e.* aquila. *Lucan.* 8, 412. Venus, *h. e.* nuptiae, vel concubitus regis. *Plin.* 29, 4, 30. auctio, *h. e.* qua bona regis venduntur. *Id.* 37, 1, 3. fama, *h. e.* clara, magnifica, ingens, nobilis. *Pl. Mil.* 1, 1, 9. Vir fortis, atque fortunatus, et forma regia. *Hor. Od.* 2, 15, 2. Regiae moles, *h. e.* aedificia ampla, magnifica, sumptuosa. ℙ *Atrium regium* ap. *Liv.* 26, 27. est atrium templi Vestae, ita dictum, quia olim eo loci regia Numae fuerat, ut *Ov. Fast.* 6, 263. docet. ℙ *Morbus regius*, qui et arquatus, et aurugo. *Hor. A. P.* 453. Ut mala quem scabies, aut morbus regius urget. V. ARQUATUS. Dicitur *regius*, quia, ut ait *Cels.* 3, 24. *f.*, remedio est adversus eum uti conclavi cultiore, usu, loco, ludis, lascivia, aliis, per quae mens exhilaretur: quae quotidianae regum deliciae sunt. *Varr.* ap. *Plin.* 22, 24, 53. regium cognominatum, morbum arquatum tradit, quoniam mulso curetur, qui cibus delicatus est. *Seren. Sam.* 58, 1033. Regius est vero signatus nomine morbus, Molliter hic quoniam celsa curatur in aula. ℙ *Regii, orum*, ministri, aut milites regis. *Nep. Ag.* 8. Hujus de adventu fama cum ad regios esset perlata. ℙ *Regiae* dicuntur res multae, quae in suo genere majores aut praestantiores sunt ceteris. *Colum.* 5, 8. Regia olea. *Id. ib.* 10. *med.* et 12, 10. pira. *Plin.* 15, 15, 16. Incerta nominis causa est piris regiis, quae minimo pediculo sessilia. *Id. ib.* 30, 39. Laurus regia, quae coepit Augusta appellari, amplissima et arbore et folio. *Id.* 13, 24, 46. Spina, quae regia vocatur; et *ib.* 4, 9. Palmae regiae, *h. e.* quae regibus tantum Persidis servabantur; et 15, 3, 4. Magnitudine (*olivae*) copiam olei non constare, indicio sunt quae regiae vocantur, ab aliis majorinae, ab aliis phauliae, grandissimae, alioquin minimo succo. *Id.* 20, 15, 58. Est cumino simillimum, quod Graeci vocant ammi: Hippocrates regium appellat, quia efficacius Aegyptio judicavit. *Id.* 25, 5, 19. Eam, quae est latissimo folio, scopam regiam vocant. *Id.* 18, 26, 64. Stella regia in pectore Leonis, scil. quod quibus ea in ortu praeest, regiam nativitatem habere videntur. De *hastula regia* V. HASTULA. ℙ *Regium est, regia res est*, est regis proprium: tum in malam, tum in bonam partem. *Plin. Pan.* 7. *f.* Superbum istud, et regium est, nisi, etc. *Ov. Fast.* 6, 595. Regia res scelus est. *Id. Pont.* 2, 9, 11. Regia, crede mihi, res est succurrere lapsis.

REGLESCIT, cum dixit Plautus, significat, crescit, hoc versu: Vix supersum dolori, qui in dies (vae misero mihi ac perdito!) reglescit magis magisque. Haec *Festus.* Est autem *reglescit* pro *regliscit*, a *re* et *glisco*, cresco.

REGLŪTĪNĀTUS, um, part. a *reglutino:* glutine solutus. Translate est vix remotus. *Capell.* 6, 191. Tandem reglutinatis ab aethrae intervibrantis admiratione luminibus.

REGLŪTĪNO, as, a. I. *ἀποκολλάω*, quod glutinatum erat, dissolvo. *Catull.* 25, 9. Quae nunc tuis ab unguibus reglutina, et remitte. ℙ Est etiam iterum glutinare. *Prud. περὶ στεφ.* 10, 873. Vel amputatum plaga collum dividens Rursus coibit ac reglutinabitur.

REGLŪTĪNOSUS, a, um, adj. *κολλώδης*, valde glutinosus. *Plin.* 11, 15, 15. Ut sit odoratum, ex dulci acre, reglutinosum, perlucidum. Ita tres edd. vett. anni 1469. 1470. et 1472., sed apparet esse mendum, quia omittunt vocem *acre*, et pro ea *ac reglutinosum* exhibent. *Hard.* habet *glutinosum.*

REGNANS, antis, part. a *regno*, absolute est qui regnat, regnator. *Tac. A.* 2, 82. Displicere regnantibus civilia filiorum ingenia; et *Just.* 7, 6. *in.* Uno ex Amyntae filiis regnante, florentissimum fore Macedoniae statum.

REGNĀTOR, oris, m. *βασιλευτής*, qui regnat. *Virg. A.* 4, 269. Ipse Deum tibi me claro demittit Olympo Regnator, coelum, et terras qui numine torquet; et *ib.* 2, 557. Regnator Asiae. *Sen. Hippol.* 945. freti, *h. e.* Neptunus. *Val. Fl* 2, 621. occiduis regnator montibus Atlas. ℙ Urbane *Mart.* 10, 61. Quisque eris nostri post me regnator agelli, *h. e.* possessor. *Id.* 11, 6. Unctis falciferi senis diebus, Regnator quibus imperat fritillus, *h. e.* alea Saturnalibus vulgo passim usurpata. *Stat. Silv.* 4, 7, 5. Regnator lyricae cohortis, Pindare.

REGNĀTRIX, icis, f. *βασιλεύουσα*, quae regnat. *Tac. A.* 1, 4. Ti. Nero prima ab infantia eductus in domo regnatrice, *h. e.* familia Augusta, quae Romae rerum potiebatur.

REGNĀTUS, a, um, part. a *regno: βασιλευθείς*, possessus. *Plin.* 6, 20, 23. Pandae, sola Indorum regnata feminis gens. *Hor. Od.* 2, 6, 11. Et regnata petam Laconi rura Phalanto. *Virg. A.* 3, 14. terra acri quondam regnata Lycurgo. *Ov. Met.* 13, 720. regnataque vati Buthrotos Phrygio; et *ib.* 8, 623. Misit in arva suo quondam regnata parenti. Adde *Her.* 10, 69. et *Sil.* 14, 7.

REGNĪCOLA, ae, m. et f. habitans in regno. *Aug. adv. Faust.* 20, 7. Eam lucem dicere, ubi Deus Pater habitat cum regnicolis suis.

REGNO, as, avi, atum, a. 1. *βασιλεύω*, regnum possideo, rerum potior, dominor. *Cic. Manil.* 3. Ab illo tempore annum jam tertium et vicesimum regnat: et ita regnat, ut se non Ponto occultare velit, sed emergere e patrio regno, etc. *Id. Dom.* 8. *med.* Cum regem Cypri, fratrem regis Alexandrini, eodem jure regnantem publicasses. *Nep. Them.* 9. Themistoclem, Xerxe regnante, in Asiam transisse. *Ov. Am.* 1, 8, 39. et *Fast.* 1, 193. Saturno regnante. *Tac. A.* 11, 24. Advenae in nos regnaverunt; et *Liv.* 1, 3. Mansit Silviis omnibus cognomen, qui Albae regnaverunt. *Plin.* 33, 3, 15. Regnaverat in Colchis Salauces. *Virg. A.* 3, 295. Priamiden Helenum Grajas regnare per urbes. *Sen. Herc. Fur.* 68. vacuo volet regnare mundo. *Ov. Met.* 14, 223. Aeolon ille refert Tusco regnare profundo. *Hor. Od.* 3, 30, 11. Et qua pauper aquae Daunus agrestium Regnavit populorum: *hellenismus*, Isocrates: *Βασιλεύειν τῆς Ἀσίας.* ℙ Passive. *Virg. A.* 6, 770. si unquam regnandam acceperit Albam. *Tac. H.* 1, 16. *f.* Ut in ceteris gentibus, quae regnantur; et *A.* 13, 54. Qui nationem eam regebant, in quantum Germani regnantur. Adde *G.* 43. V. REGNATUS. ℙ Passive impersonaliter. *Virg. A.* 1, 276. Hic jam tercentum totos regnabitur annos. *Liv.* 1, 17. Ab sua parte non erat regnatum in societate aequa. ℙ Urbane et translate est summa auctoritate esse, plurimum posse. *Cic. Fam.* 11, 16. Cum equitum centurias tenes, in queis regnas; et *ib.* 7, 25. Olim cum regnare existimabamur, non tam ab ullis, quam hoc tempore observor a familiarissimis Caesaris. *Hor. Ep.* 1, 10, 8. Quid quaeris? vivo et regno, simul ista reliqui, Quae vos ad coelum fertis, *h. e.* libere vivo, felix beatusque sum, ut vulgo reges videntur. *Plin. ep.* 7, 3. Quousque regnabis? quousque vigilabis, cum voles? dormies, quamdiu voles? etc. ℙ Et saepe in malam partem pro impotenter et superbe dominari: quia *rex, regnum, regnare* in libera republica voces odiosae sunt. *Liv.* 6, 40. Sextium, et Licinium, perpetuos, si Diis placet, tribunos, tantum licentiae novem annis, quibus regnant, sumpsisse, ut, etc. *Cic. Verr.* 2, 2, 54. *f.* Timarchidem omnibus oppidis per triennium scitote regnasse. *Id. Mil.* 16. In Clodio non dubitandum, quin se ille, interfecto Milone, regnaturum putaret. Adde *Liv.* 3, 11. *extr.* ℙ Elegantер tribuitur rebus inanimis. *Cic. Or.* 37. *Ἠθητικόν*, quo perturbantur animi et concitantur: in quo uno regnat oratio. *Ov. Met.* 8, 827. furit ardor edendi, Perque aridas fauces, immensaque viscera regnat; et *ib.* 12, 221. ebrietas geminata libidine regnat. *Sen. Hipp.* 981. Fraus sublimi regnat in aula. *Petr. Sat.* 14. Quid faciant leges, ubi sola pecunia regnat? *Virg. G.* 2, 306. de igne: inde secutus Per ramos victor, perque alta cacumina regnat. *Grat. Cyn.* 462. affectaque corpora mulce, Regnantem excutiens morbum. *Lucr.* 5, 396. humor regnarit in arvis. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 74. Zephyrus lascivo regnat per prata meatu. *Stat. Th.* 1, 635. in totum regnaret Sirius annum: *scil.* quia toto anno saevierit pestilentia. Sirius autem sidus noxium habetur. *Claud. Cons. Prob.* et *Olybr.* 22. tacitam Luna regnante per Arcton, Sidereae cedunt acies, *h. e.* orbe pleno splendente. *Mart.* 10, 19. *extr.* dum furit Lyaeus, Cum regnat rosa, cum madent capilli, *h. e.* dum potatur, gestantur coronae, adhibentur unguenta, in coenis.

REGNUM, i, n. *βασιλεία*, locus, possessio regia, principatus, dominatus. *Cic. Har. resp.* 25. *med.* Neque enim alius discordiarum solet esse exitus inter potentes viros, nisi aut universus interitus, aut victoris dominatus, aut regnum. *Id. Sen.* 16. Regnum appetere. *Id. Sull.* 9. occupare. *Caes. B. G.* 1, 3. obtinere; et *ib.* 5, 6. alicui deferre; et *ib.* 1, 3. conciliare. *Hirt. B. Alex.* 36. recuperare. *Caes. B. G.* 5, 52. Regno aliquem expellere. *Cic. Div.* 1, 15. multare. *Sall. Jug.* 11. In regnum adoptione pervenire; et *ib.* 26. Regnum armis tenere. *Id. Cat.* 5. sibi parare. *Nep. Reg.* 1. virtute adipisci. *Pl. Rud.* 4, 2, 31. magnum instituere. *Id. Mil.* 4, 1, 4. tutari. *Id. Amph.* 1, 1, 39. stabilire alicui. *Cic. Att.* 7, 7. *med.* Sub regno esse, *h. e.* sub rege. ℙ Item locus, regio, in qua rex dominatur. *Nep. A.* 12. Annibalem in Prusiae regno esse. *Caes. B. G.* 5, 37. Atua-

tici, regno ejus finitimi. *Cic. Verr.* 2, 4, 27. Nationes, quae in eorum regno ac ditione sunt. *Luer.* 2, 90 Nuda triumphati jacuit per regna Jugurthae. ℙ Urbane et translate est summa auctoritas et potentia. *Flor.* 3, 13. Ordinis equestris auctoritas judiciorum regno nitebatur: *scil.* quia soli equites R. judicabant. *Cic. N. D.* 1, 23. *f.* Abuteris ad omnia atomorum regno et licentia. *Id. Fam.* 9, 18. Sublatis judiciis, amisso regno forensi. *Ov. Met.* 14, 20. At tu, sive aliquid regni est in carmine, carmen Ore move sacro; et *Prop.* 4, 7, 50. Longa mea in libris regna fuere tuis, *h. e.* diu regnavi, et celebrata sum tuis carminibus. ℙ Saepe movendae invidiae causa *regni* vox adhibetur, quae in libera republica valde est odiosa. *Cic. Verr.* 1, 12. Hortensium alloquens: Quoniam haec te omnis dominatio regnumque judiciorum tantopere delectat. *Ter. Ad.* 2, 1, 21. Quid hoc rei est? regnumne, Aeschine, hic tu possides? Adde *Cic. Att.* 1, 1. et *Verr.* 2, 3, 86. *f.* et *Sull.* 7. et *Liv.* 3, 58. Hinc *crimen regni* est, cum quis in libera republica solus dominari et regnare affectat. *Ov. Fast.* 6, 189. de Manlio: Vixit, ut occideret damnatus crimine regni. ℙ De impotentia amoris, nimium in homines imperium exercentis. *Tibull.* 4, 5, 3. Te nascente, novum Parcae cecinere puellis Servitium, et dederunt regna superba tibi. *Hor. Od.* 4, 1, 4. Non sum, qualis eram bonae Sub regno Cynarae. *Prop.* 3, 8, 17. ut sit tibi forma perennis: Inque meum semper stent tua regna caput. Adde alia, quae congessit *Broukus.* ad *Tibull.* 1, 7, 75. ℙ De loco, ubi quis plene dominus est, licet parvus sit. *Cic. Or.* 1, 10. Id, nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem, *h. e.* in villa tua Tusculana. *Virg. Ecl.* 1, 70. Post aliquot mea regna videns mirabor aristas, *h. e.* meum agellum. *Lucan.* 9, 458. Regna videt pauper Nasamon errantia vento, *h. e.* casas suas. Adde *Mart.* 12, 57. et *Cic. Att.* 14, 16. ℙ *Regnum vini*, arbitrium bibendi in conviviis. *Hor. Od.* 1, 4, 18. Nec regna vini sortiere talis. Adde *Tac. A.* 13, 15., quamquam aliud ab *Horatio* regnum, aliud a *Tacito* intelligi quidam volunt: ab illo nempe magisterium convivii; ab hoc arbitrium quasi regium imperandi convivis ludicra quaedam, risus et laetitiae causa, praecipue Saturnalibus. ℙ *Regna* pro *regibus*, ut *necessitudines* pro *necessariis*, *servitia* pro *servis*, etc. *Stat. Th.* 12, 980. Etsi regna vetant. ℙ *Fuit et Regnum oppidum Britanniae. *Anton. Itin. B. A.*

RĔGO, is, xi, ctum, a. 3. *εὐθύνω*, rectum teneo, recta duco, dirigo. Potest videri esse a *re* et *ago.* vel quasi *recta* aut *recte ago.* Sed V. etymologos. *Cic. Somn. Scip.* 8. Animus est, qui viget, qui sentit, qui tam regit et moderatur et movet id corpus, cui praepositus est, quam ut mundum ille princeps Deus. *Virg. A.* 4, 336. dum spiritus hos reget artus; et *ib.* 9, 409. Hunc sine me turbare globum, et rege tela per auras. *Lucan.* 7, 515. nusquam rexere sagittas, Sed petitur solus, qui campis imminet, aer, *h. e.* in neminem direxere; et *ib.* 350. Ipsi tela regent per viscera Caesaris. *Cic. N. D.* 1, 13. Mundi modum regere, atque tueri. *Prop.* 2, 11, 7. Nec sic incolumem Minois Thesea vidit, Daedaleum lino cum duce rexit iter. Sic *Virg. A.* 6, 29. ipse dolos tecti ambagesque resolvit, Caeca regens filo vestigia. *Id. ib.* 10, 218. Ipse sedens clavumque regit, velisque ministrat. *Ov. Trist.* 1, 4, 12. regere arte ratem. *Prop.* 2, 21, 20. Ursa suo sidere vela regit. *Ov. A. Am.* 1, 4. Arte leves currus, arte regendus Amor. *Id. Pont.* 4, 12, 24. Regere frena. *Id. Fast.* 1, 25. habenas; et *A. Am.* 3, 556. et *Ib.* 474. equos. *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 6, 715. gregem prope litora. *Quint.* 1, 1. *med.* Pueri scribentis manum manu super imposita regere. *Liv.* 35, 11. *med.* Equi impotentes regendi, *h. e.* qui regantur, *παθητικῶς.* ℙ *Regere fines agrorum*, suo cuique agro terminos assignare ordine, et dirigere, rectis limitibus agros finire. *Tibull.* 1, 3, 43. fixus in agris, Qui regeret certis finibus arva, lapis. *Cic. Mur.* 9. *f.* Ille *(militaris)* exercitatus est in propagandis finibus: tu *(jurisconsultus)* in regendis. Adde *Top.* 10. et *Leg.* 1, 21. *med.* et *Ulp. Paul.* etc. *Dig.* 10. *tit.* 1. qui *Finium regundorum* inscribitur. ℙ Translate est moderari, gubernare, imperare, administrare, praeesse, *διοικεύω*, *βασιλεύω.* *Cic. Att.* 16, 2. Omnia nostra, quoad eris Romae, ita gerito, regito, gubernato, ut, etc. *Id. Part.* 22. Moderari cupiditates, et regere animi motus. *Id. Att.* 10, 6. Vellem, suscepisses juvenem regendum: pater enim nimis indulgens, quidquid ego adstrinxi, relaxat. *Id. Fam.* 4, 14. Agitur praeclare, si nosmetipsos regere possumus, ut ea moderate feramus. *Sen. Ira* 2, 15. *extr.* Nemo regere potest, nisi qui et regi. *Οὐκ ἔστιν εὖ ἄρχειν τὸν μὴ ἀρχθέντα.* *Caes. B. G.* 6, 16. Mars bella regit. *Manil.* 4, 762. hospitium recturi principis orbem. *Cic. Acad.* 4, 36. Regere rempublicam. *Virg. A.* 1, 344. imperium; et *ib.* 6, 851. imperio populos. *Id. ib.* 1, 157. dictis animos. *Quint.* 2, 16. *f.* senatum consiliis. *Tac. H.* 3, 57. *med.* classem molli imperio; et *ib.* 4, 49. legionem; et *A.* 3, 33. *extr.* exercitum; et *ib.* 1, 48. provinciam severe integreque. *Suet. Caes.* 48. disciplinam domesticam diligenter et severe. *Tac. A.* 6, 50. valetudinem alicujus; et *Suet. Tib.* 68. *f.* valetudinem arbitratu suo, sine adjumento consiliove medicorum. ℙ Pro admonere, docere, corrigere. *Cic. Mur.* 29. Non multa peccas: sed si peccas, te regere possum. *Caes. B. C.* 3, 57. *med.* Regere errantem. *Plin. ep.* 10, 30. haesitantem; et *ep.* 119. *extr.* dubitationem alicujus. ℙ [*Confund. *rego* et *gero.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 193. *a. Cort.* ad *Lucan.* 8, 341.]

REGRADĀTĬO, onis, f. *καταβιβασμός*, dejectio de gradu dignitatis. *Imp. Const. Cod. Theod.* 8, 5, 2. *extr.* Promotus regradationis humilitate plectetur.

REGRADĀTUS, a, um, part. a *regrado:* in inferiorem gradum dejectus. *Hieron. adv. Joann. Jerosol. n.* 19. Finge aliquem tribuniciae potestatis suo vitio regradatum, per singula militiae equestris officia, ad tironis vocabulum devolutum, numquid ex tribuno statim fit tiro? *Solin.* 1. Regradati menses, *h. e.* regredientes, in priorem gradum seu locum restittiu.

[REGRĀVO, as, a. 1. iterum gravo. *Not. Tir.* p. 46. Gravis, praegravat, regravat. *F.*]

REGRĔDĬOR, eris, essus sum, dep. 3. *ἐπαναχωρέω*, retro gradior, revertor. *Cic. Off.* 1, 10. *f.* Atque ut regredi, quam progredi mallent. *Pl. Aul.* 1, 1, 7. Illuc regredere ab ostio. *Plin.* 2, 8, 6. de Saturni sidere: Trigesimo anno ad brevissima sedis suae principia regredi, certum est. *Id.* 5, 29, 31. Regredientibus inde, etc. ℙ Translate. *Cic. Fat.* 15. Similiter superiora repetentem regredi infinite licet. *Pl. Capt.* 5, 4, 26. Nunc edepol demum in memoriam regredior. *Ulp. Dig.* 48, 5, 27. *med.* Ne servi timeant, se in reorum potestatem regressuros. ℙ *Regredi gradum*, simile ac *currere cursum*, Enniana locutio est. V. REGREDO, is.

REGRĔDO, as, a. 1. V. DEGRADO.

REGRĔDO, is, n. 3. revoco, apud veteres. *Enn.* ap. *Non.* 2, 745. Quo nunc incerta re, atque inorata gradum regredere conare?

REGRESSĬO, onis, f. *ἀναχώρησις*, actus regrediendi, regressus, reversio. *Appul. Met.* 2. Metum istum tibi demam maturata regressione; et *ib.* 9. Condicta vespertina regressione. [*Front. Princ. Hist.* (ed. *A. Maio*) *med.* Principis ad triumphum decedentis haudquaquam secura, nec incruenta regressio. *F.*] ℙ Est hoc nomine rhetorica figura, species repetitionis: de qua *Quint.* 9, 3. *med.* Est et illud repetendi genus, quod semel proposita iterat, et dividit. (*Virg. A.* 2, 435.) Iphitus, et Pelias mecum: quorum Iphitus aevi Jam gravior; Pelias et vulnere tardus Ulyssi: *ἐπάνοδος* dicitur Graece: nostri regressionem vocant. Haec *Quint.*

REGRESSUS, a, um, part. a *regredior:* reversus. *Liv.* 24, 18. *med.* Ex itinere regressi clam in castra. *Vell.* 2, 56. Regressus in Urbem omnibus ignovit. *Just.* 20, 4. Inde regressus Cretam contendit. ℙ In re militari est qui retro cessit. *Caes. B. G.* 2, 23. Progressi regressos ac resistentes hostes in fugam dederunt.

REGRESSUS, us, m. idem ac regressio. *Cic. N. D.* 2, 20. Nihil enim errat, quod in omni aeternitate conservat progressus, et regressus, reliquosque motus constantes et ratos. *Ov. A. Am.* 2, 32. Dare regressum alicui. ℙ Translate. *Liv.* 24, 26. *f.* Neque locus poenitendi, aut regressus ab ira relictus est. *Tac. A.* 4, 11. Quis enim mediocri prudentia, inaudito filio exitium offerret, idque sua manu, et nullo ad poenitendum regressu? *h. e.* nullo sibi ad poenitendum spatio relicto. *Id. H.* 2, 74. Esse privatis cogitationibus regressum: imperium cupientibus nihil medium inter summa, aut praecipitia, *h. e.* locum desistendi ab incepto. Alii leg. *progressum. Virg. A.* 11, 413. Funditus occidimus, neque habet Fortuna regressum, *h. e.* non potest reverti in melius. *Quint. decl.* 17, 12. *med.* Non habent proximorum odia regressum, *h. e.* non exstinguuntur. *Tac. A.* 12, 10. *extr.* Ideo regum obsides liberos dari, ut si domestici imperii taedeat, sit regressus ad principem, patresque, *h. e.* sit recursus. Sic *Pomp. Dig.* 21, 2, 34. Si mancipium contra legem venditionis faciente te, ad libertatem pervenerit, tu videris quasi manumisisse: et ideo nullum adversus venditorem habebis regressum. *Plin. praef. H. N. med.* Illos pingendi fingendique conditores absoluta opera pendenti titulo inscripsisse, *Apelles faciebat, aut Polycletus*, tanquam inchoata semper arte, aut imperfecta: ut contra judiciorum varietates superesset artifici regressus ad veniam, velut emendaturo quidquid desideraretur, si non esset interceptus. *Stat. Silv.* 3, 3, 157. seu blanda diu Fortuna regressum Maluit, *h. e.* vertere se, et veluti regredi ad infelicia, cum hactenus prospera fuerit. *Val. Max.* 6, 2. *n.* 2. Consul regressum animoso ejus dicto obtulit, *h. e.* facultatem leniendi, aut retractandi audax dictum.

RĔGŬLA, ae, f. *στάθμη*, *κανών*, instrumentum, quo lineae diriguntur: a *rego;* et producitur prima, licet in *rego* corripiatur. *Cic.* ap. *Non.* 2, 718. Atqui si id crederemus, non egeremus perpendiculis, non normis, non regulis. *Plin.* 36, 25, 63. Materiam ad regulam et libellam exigere. *Vitr.* 7, 3. Longitudines ad regulam, et lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam respondentes exigantur. *Colum.* 3, 13. *med.* Nam duas regulas ejus latitudinis, qua pastinator sulcum facturus est, in speciem litterae X decussavimus. *Pall.* 1, 9. Hoc cum regula exploraveris aequale, etc. ℙ Ponitur aliquando pro baculo, quo aliquid rectum tenetur. *Colum.* 6, 19. Ut inserto capite descendentibus per foramina regulis cervix teneatur. Sic *Cels.* de instrumento ad fracta ossa reponenda idoneo, 8, 10. Ab ea parte, in qua os se inclinat, involutam lana regulam objicit. *Caes. B. C.* 2, 60. Quadratas regulas quatuor patentes digitos defigunt, quae lateres, qui super musculo struantur, contineant. ℙ Item pro instrumento eundem usum praebente, quem fiscus, in factura olei: est enim vas exilibus regulis aliquantum inter se dissitis compactum, ut liquor exire possit, cum olivae prelo subjiciuntur. *Colum.* 12, 50. *med.* Aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certe novis fiscis debebunt sampsae exprimi. Adde *Plin.* 15, 1, 2. ℙ Est etiam virga ferrea non rotunda, sed plana. *Vitr.* 5, 10. Regulae ferreae aut arcus fiant, eaeque uncinis ferreis ad contignationem suspendantur quam creberrimis. *Stat. Th.* 6, 594. Jam ruit, atque aequam submisit regula limen, *h. e.* repagulum ferreum, quo coercentur carceres, cecidit, cavitatem in limine implevit, et reliquo solo aequavit. V. *Inscr.* in PARASTATICUS, ubi regulae sunt ansae ferreae, quibus statuae parastaticae postico zothecarum, ne nutent, aut proruant, firmantur. ℙ Translate est lex, exemplum, norma, ratio, ad quam quippiam dirigitur. *Cic. Acad.* 4, 46. Fontem omnium bonorum in corpore esse: hanc normam, hanc regulam, hanc praescriptionem esse naturae, a qua qui aberraverit, cum nunquam, quid in vita sequatur, habiturum. *Id. Fin.* 1, 19. *med.* Servata illa (quae quasi delapsa de coelo est ad cognitionem omnium) regula, ad quam omnia judicia rerum dirigentur. *Id. Brut.* 41. *f.* Habere regulam, qua vera et falsa judicentur; et *ib.* 74. Nec utendum pravissima consuetudinis regula. *Id. Off.* 2, 17. In his ipsis mediocritatis regula optima est. *Id. Leg.* 1, 6. Lex est juris et injuriae regula. *Hor. Sat.* 1, 3, 117. adsit Regula, peccatis quae poenas irroget aequas. *Mart.* 11, 2. regula morum. *Quint.* 1, 5. emendate loquendi. *Id.* 9, 4. *in.* Neque enim locuti sunt ad hanc regulam et diligentiam primi homines. *Paul. Dig.* 22, 6, 9. Regula est, juris ignorantiam cuique nocere, facti non nocere. ℙ Herba; quam Graeci basiliscam, *βασιλίσκην* vocant, a Latinis *regula* dicitur, et illis locis nascitur, ubi fuerit serpens basiliscus. *Appul. Herb.* 128.

RĔGŬLĀRIS, e, adj. ad regulam pertinens. *Aes regulare* dicitur, quod ductile est, et in quamcumque formam malleis trahi potest: indeque nomen habens, quod in metallis postquam igni excoctum purgatumque est, in angustas oblongasque lineas, regularum similes, duci solet, et sic distrahi: contra caldarium funditur quidem, sed malleis fragile est. Haec ex *Plin.* 34, 8, 20.

RĔGŬLĀRĬTER, adv. *κανονίκως.* *Ulp. Dig.* 15, 3, 3. Et regulariter dicimus, toties de in rem verso actionem esse, etc. *Macr. Somn. Scip.* 1, 20. *med.* Ut liquere possit ratio commenti, prius regulariter pauca dicenda sunt.

RĔGŬLĀTIM, adv. regulariter. *Diomed.* 1, 402. et *Veg. Vet.* 2, 41. *extr.*

*REGULBIUM vel Regulvium, i, n. oppidum Britanniae. *Not. Imp.* ℙ Hodie est *Reculver*, servato nomine, vicus maritimus prope Tanetum insulam situs, Tamesim versus. *B. A.*

RĔGŬLO, as, a. 1. dirigo, rectum facio. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 4. Regulantur, sive diriguntur eorum virtutes.

RĔGŬLUS, i, m. *βασιλίσκος*, parvus rex: dimin. a *rex.* De rege puero usurpat *Liv.* 29, 30. ut videre est *ib.* 29. *f.* De filio regis *Id.* 45, 14. Sed accipitur universim pro domino regionis aut urbis. *Plin.* 18, 3, 5. Cum senatus regulis Africae bibliothecas donaret. *Sall. Jug.* 11. Reguli in unum convenere. *Tac. A.* 2, 80. Auxilia Cilicum, quae reguli miserant. Adde *Suet. Cal.* 5. ℙ Est etiam nomen aviculae, de qua V. in TROCHILUS. *Auct. carm. Phil.* 43. Regulus, atque merops, et rubro pectore progne. ℙ Item regis apum. *Varr. R. R.* 3, 16. Mellarius animadvertat, ne reguli plures exsistant. ℙ Item serpentis, qui Graece *βασιλίσκος* dicitur. *Hieron. in Isaj.* 16, 59, 6. Si fregerit ova, antequam comedat, inveniet regulum. *Id. ep.* 7. *n.* 3. Nos pristina contagione sordentes, quasi reguli, et scorpiones, arentia quaeque sectamur. ℙ Est etiam cogn. R., ut M. Atilius Regulus, de quo *Cic. Sext.* 59., *Fin.* 5, 27. *extr.* et *Off.* 3, 26., *Sen. Prov.* 3. bis, *Epit. Liv.* 18., *Vell.* 2, 28., *Flor.* 2, 2., *Val. Max.* 1, 1. *n.* 14. et 4, 4. *n.* 6. et *Gell.* 6, 4. V. etiam *Sil.* 2. a *v.* 340. et 6. a *v.* 296. usque ad 550.

RĔGUSTĀTUS, a, um, part. a *regusto:* saepe gustatus. *Pers.* 5, 138. regustatum digito terebrare salinum.

RĔGUSTO, as, a. 1. *ἀναγεύομαι*, iterum gusto. *Sen. Prov.* 3. *f.* Quidquid biberint, vomitu remetiuntur tristes, et bilem suam regustantes. ℙ Translate. *Cic. Att.* 13, 13. Crebro regusto tuas litteras: in his acquiesco. *Id. Att.* 4, 17. Vestorio dandi sunt dies, et Latinus *Ἀττικισμὸς* regustandus.

RĔGYRO, as, n. 1. in gyrum redeo, revolvor. *Varr. R. R.* 1, 57. Quidam granaria sublimia faciunt, quae non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subtus a solo ventus regyrare possit. Alii re-

ctius leg. *refrigerare*. *Flor.* 4, 2. *med.* Bellum postremo in Hispaniam regyravit. Quidam leg. *remigravit*.

RĒHĂLO, as, a. 1. sursum halo, exhalo, ἀάζω. *Lucr.* 6, 522. Terraque cum fumans humorem tota rehalat.

*REHISCO, is, n. 3. contra hisco. *Gloss. Gr. Lat.* ἀντιχαίνω, rehisco. *B. A.*

REICŪLUS, a, um, adj. trisyll. qui rejici meretur, qui ob vitium aliquod ab omnibus spernitur, et rejicitur, ut *oves reiculae*, quae propter aetatem, vel morbum rejiciuntur. *Varr.* ap. *Non.* 2, 757. Ut in grege opilio oves minus idoneas removere solet, quas reiculas appellant. *Id. R. R.* 2, 1. *f.* de ovib.: Scire oportet quot feminas habeat, quae parere possint, quot reiculae sint alienandae; et *ib.* 5. *f.* de vaccis: Delectus quotannis habendus, et reiculae rejiciundae, quod locum occupant earum, quae ferre possunt fructus. *Auct. Geopon.* 17, 20. rejiculas ita describit: τὰς στείρας, καὶ τὰς ἀσθενεῖς, καὶ τῇ ἡλικίᾳ προβεβηκυίας, *h. e.* steriles, infirmas, ac aetate provectas. *Sen. ep.* 47. *med.* Stare ante limen Callisti (*liberti Claudii Aug.*) dominum suum vidi: et eum, qui illi impegerat titulum, qui inter reicula mancipia produxerat, aliis intrantibus excludi. *Id. Br. V.* 7. *med.* Dispunge ac recense vitae tuae dies: videbis paucos admodum, et reiculos apud te resedisse. Utroque loco *Senecae* alii leg. *ridiculus*, sed minus recte. *Reiculos dies* videtur designare *Id. Q. N.* 7, 32., ubi ait: Quis philosophiam, aut ullum liberale respicit studium, nisi cum ludi intercalantur, cum aliquis pluvius intervenit dies, quem perdere licet? ℙ Scribitur et *rejiculus*.

REJECTĀNĔUS, a, um, adj. ἀποπροηγμένος, qui rejicitur. *Cic. Fin.* 4, 26. Illa autem, morbum, egestatem, dolorem, non appello mala, sed si libet, rejectanea. *Id. ib.* 5, 26. *f.* appellat *rejicienda*; et *Acad.* 1, 10. vocat *rejecta*. V. PRODUCTUS.

REJECTĀTĬO, onis, f. frequens rejectio. *Solin.* 5. *f.* Aeterna rejectatione terra terram evomit. Alii aliter leg.

REJECTĬO, onis, f. ἀπώθωσις, ἀπόπεμψις, ἀναγωγή, actus rejiciendi, repudiatio. *Cic. Fin.* 3, 6. Ut ea teneat, quae secundum naturam sunt, pellatque contraria: quae inventa selectione, et item rejectione, sequuntur. *Id. Balb.* 12. Si civi Romano licet esse Gaditanum, sive exsilio, sive postliminio, sive rejectione hujus civitatis. *Plin.* 23, 8, 76. Rejectio sanguinis. ℙ *Rejectio in alium* inter figuras sententiarum enumeratur a *Cic. Or.* 3, 53. *med.* cum a se orator quippiam removet, et in alium rejicit. ℙ Rejectio judicum fieri poterat et ab accusatore, et ab reo, cum sorte ductis a praetore judicibus alicui causae publicae disceptandae, quosdam eorum uterque, vel alteruter rejiciebat, tanquam iniquos sibi, aut incommodos aliqua re futuros. Rejectione celebrata, in eorum locum, qui rejecti fuerant, subortiebatur praetor alios, quibus ille judicum legitimus numerus compleretur. *Ascon.* ad illud *Cic. Verr.* 1, 6. Mansit in conditione atque pacto usque ad eum finem, dum judices rejecti sunt, posteaquam rejectio judicum facta est, etc. *Id. Att.* 1, 16. Rejectio facta est clamoribus maximis, cum accusator, tanquam censor bonus, homines nequissimos rejiceret: reus, tanquam clemens lanista, frugalissimum quemque secerneret. V. REJICIO. ℙ Translate. *Quint.* 7, 1. *med.* Excutere quidquid dicitur, et velut rejectione facta ad optimum pervenire. *Plin. praef. H. N. med.* Est quaedam publica etiam eruditorum rejectio.

REJECTO, as, a. 1. frequent. a *rejicio*, saepe rejicio. *Lucr.* 2, 330. clamoreque montes Icti rejectant voces ad sidera mundi, *h. e.* referunt. *Spart. Anton.* 12. Cum caseum Alpinum in coena edisset avidius, nocte rejectavit, *h. e.* evomuit. *Virg. A.* 5, 470. crassumque cruorem Ore rejectantem. Alii leg. *ejectantem*.

REJECTUS, a, um, part. a *rejicio*: ἀπόβλητος, ἀπωθηθείς, retro jactus, repulsus, repudiatus. *Lucr.* 4, 571. Vox solidis adlisa locis, rejecta sonorem Reddit. *Virg. A.* 11, 630. Bis Tusci rejecti armis; *Poll.* ad *Cic. Fam.* 11, 32. *med.* Cum pransus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis inambularet. *Plin.* 28, 4, 11. Rejectis post terga manibus. *Suet. Aug.* 26. Cum centurio, rejecto sagulo, ostendens gladii capulum, etc.; et *Phaedr.* 5, 2. rejecta paenula. *Ter. Heaut.* 2, 3, 49. Capillus passus, circum caput rejectus negligenter. *Cic. Caecin.* 30. *f.* Ut si qui ex alto, cum ad patriam accessisset, tempestate subito rejectus, etc. *Hor. Od.* 4, 8, 16. Rejectaeque retrorsum Annibalis minae. *Id. ib.* 3, 9, 20. Rejectaeque patet janua Lydiae. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 5. Rejectam (*statuam a Cois*) Gnidii emerunt. *Id.* 11, 11, 11. Fucus ademptis alis in alveum rejectus, ipse ceteris adimit; et *Sen. Thyest.* 809. rejecto Latus explicuit monte Typhoeus, *h. e.* repulso, et a se amoto. *Liv.* 39, 3. Id Cenomani conquesti Romae apud senatum, rejectique ad consulem.

REJECTUS, us, m. rejectio. Pro vomitu afferunt nonnulli lexicographi haec verba *Celsi*: Et rejectus vomitu, sed non his verbis, 1, 3. et 2, 13. ℙ *Rejectus navis*, pars puppis posterior recurva, et in anteriorem partem rejecta: vel ima carinae pars rejecta, et ab oculis remota. *Hyg. Astron.* 3, 36. Habet in puppi ad singula gubernacula, ad primum stellas quinque, ad alterum quatuor, circum carinam quinque, et sub rejectu quinque. Alii aliter leg. aut interpretantur.

[REJENSIS, e, adj. ad Rejos pertinens, coloniam in Gallia Narbonensi, septem leucis ab Aquis Sextiis, ante dictam Albioecen, nunc *Riez*, de qua mentio ap. *Plin.* 3, 4, 5. et *Strab. l.* 4. *med.* Eadem in *Inscr.* ap. *Mur.* 1100, 7. vocatur *Col. Jul. Aug. Apollinar. Rejorum:* in alia ap. *Grut.* 428, 9. *Col. Rejor. Apollinar.* Hinc *Rejenses*, *ium*, incolae illius urbis. *Sidon. ep.* 6, 12. *med.* Quantas tibi gratias Arelatenses, Rejenses, etc. exsolvant. *F.*]

REJĬCĬO, is, jeci, jectum, a. 3. proprie est vicissim jacio, retorqueo. *Caes. B. G.* 1, 46. Caesari nunciatum est, equites Ariovisti lapides telaque in nostros rejicere, etc. se ad suos recepit, suisque imperavit, ne quod omnino telum in hostes rejicerent. ℙ Item rursus jacio, vel ago. *Pl. Pers.* 2, 5, 18. Boves in bumilem rejicere, ne vagentur. ℙ Item ἀποβάλλομαι, ἀποθέω, repello. *Cic. Att.* 16, 7. Cum a Leucopetra profectus stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram. *Caes. B. C.* 2, 2. Eos, qui eruptionem fecerant, in oppidum rejiciebant. *Vitr.* 10, 20. *extr.* Ab his rejicientur plagae balistarum, et impetus incendiorum. ℙ Item retro jacio. *Virg. A.* 11, 618. Extemplo turbatae acies, versique Latini Rejiciunt parmas, *h. e.* ad tergum referunt, ut se tegant in fuga. Sic *Galba* ad *Cic. Fam.* 10, 30. Rejicere scutum; et *Quint.* 11, 3. Sinum togae in dextrum humerum ab imo rejicere. ℙ Item propello, promoveo. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 6. Ut domus eorum fores extra aperirentur, et janua in publicum rejiceretur. ℙ Est etiam abjicere, deponere. *Cic. Pis.* 23. Lictores togulis acceptis, sagula rejecerunt. *Ov. Met.* 9, 32. Rejicere de corpore vestem. *Virg. A.* 5, 421. duplicem ex humeris rejecit amictum. ℙ Item avertere, amoliri, arcere, prohibere. *Cic. Rosc. Am.* 53. Hanc proscriptionem nisi a vobis rejicitis atque aspernamini, etc. *Plin. ep.* 4, 11. *med.* Foedumque contactum a casto puroque corpore rejecit. *Ov. Trist.* 1, 1, 66. Rejicere e gremio suo librum. *Virg. Ecl.* 3, 96. Tityre, pascentes a flumine reice capellas. *Cic. Fam.* 2, 10. Cassius feliciter ab Antiochia hostem rejecerat. ℙ Item evomere: unde Italorum *récere* factum est. *Suet. Aug.* 77. Quoties largissime se invitaret, senos sextantes non excessit, aut, si excessisset, rejiciebat. *Plin.* 23, 6, 57. Caventur (*apyrina*) aeque vomitionibus, ac bilem rejicientibus. *Id.* 26, 12, 82. Ore sanguinem rejicere. *Scrib. Comp.* 191. aliquid ab stomacho. ℙ Item occurrendo repulsare. *Cic. Mur.* 37. Quorum ego ferrum et audaciam rejeci in campo, debilitavi in foro, compressi etiam domi meae. *Stat. Th.* 6, 769. providus astu, Et patria vigil arte Lacon, hos rejicit ictus, Hos cavet. ℙ Item avertere. *Virg. A.* 10, 473. Sic ait, atque oculos Rutulorum rejicit arvis. ℙ *Rejicere se*, reclinare, recumbere, retro flectendo corpus, et supinum collocando. *Petr. Sat.* 92. Se in grabatum rejecit. *Ter. Andr.* 1, 1, 109. Rejecit se in eum flens quam familiariter. *Curt.* 10, 5. Velut omni vitae debito liberatus, fatigata membra rejecit. ℙ Translate est respuere, aspernari, repudiare. *Cic. Fin.* 1, 2. Qui Ennii Medeam, aut Antiopam Pacuvii spernat aut rejiciat. *Id. Tusc.* 2, 23. In primisque refutetur ac rejiciatur Philoctetaeus ille clamor. *Id. Or.* 2, 24. *med.* Id totum abjudico atque rejicio. Alii leg. *ejicio*. *Id. Leg.* 1, 23. Ad bona deligenda et rejicienda contraria. *Plin. ep.* 5, 16. *extr.* Recens animi dolor consolationes rejicit ac refugit, mox desiderat. *Pl. As.* 2, 1, 6. Abs te socordiam omnem rejice, et segnitiem amove. *Hor. Od.* 4, 9, 41. bonus atque fidus judex Rejecit alto dona nocentium Vultu. *Hirt. B. Alex.* 39. Si conditiones, quas rejecerat, rursus appeteret. ℙ *Rejici* dicuntur, quorum amor spernitur. *Ov. Met.* 9, 512. Ergo ego, quae fueram non rejectura petentem, Ipsa petam? et *ib.* 606. Et si rejicerer, potui moritura videri. ℙ Praeterea significat remittere, seu ad alium mittere. *Verr. Fl.* ap. *Gell.* 5, 17. Senatus eam rem ad pontifices rejecit, ut ipsi, quod videretur, statuerent. Adde *Caes. B. C.* 3, 17. *Cic. Att.* 9, 13. *f.* Sed ne bis eadem legas, ad ipsam te epistolam rejicio. *Id. Fam.* 10, 16. *med.* Hoc animo esse debes, ut nihil huc rejicias, neve in rebus tam subitis tamque angustis a senatu consilium petendum putes. *Id. Att.* 1, 4. Cum jam te adventare arbitraremur, repente abs te in mensem Quintilem rejecti sumus, *h. e.* dilati, protracti. *Id. Q. Fr.* 2, 1. *f.* Habes acta unius diei: reliqua, ut arbitror, in mensem Januarium rejicientur. ℙ *Rejicere judices* quid sit, in REJECTIO dictum est. *Cic. Planc.* 17. Cum ex centum viginti quinque judicibus, quinque et septuaginta reus rejiceret, quinquaginta referret. Adde *Att.* 1, 16. et *Verr.* 2, 1, 7. ℙ Interdum *judices rejicere* est eligere, per metalepsin consequentis, quia qui aliquos rejicit, is eos, qui reliqui sunt, sumere intelligitur. *Id. Verr.* 2, 3, 11. Quid praetor? jubet recuperatores rejicere. Decurias scribamus: quas decurias? de cohorte mea rejicies, inquit. *Ernestius* hic quoque *rejicere* pro *explodere* recte accipit. ℙ *Balb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 8. *ad Att.* Crede mihi, Caesarem maximum beneficium te sibi dedisse judicaturum, si huc te rejicis: si intendis animum in hanc rem: si adduceris, ut suscipias curam conciliandae inter Caesarem et Pompejum concordiae. ℙ Si primam corripi opus sit, alterum *i* poetae exterunt: vel *reicit* faciunt disyllabum, ut *eicit* ab *ejicit*. V. EJICIO. *Stat Th.* 4, 574. Tela manu, reicitque canes in vulnus hiantes. Invenitur tamen ap. *Virg.* uno *i* scriptum (licet *re* producatur) illud *Ecl.* 3, 96. supra allatum: flumine reice capellas, ut *Serv.* et *Pier.* testantur. V. quae dicta sunt in voce RE de quantitate hujus particulae. V. etiam *Voss. de Grammat* 2, 19. fuse de his disputantem. [*Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 581. et 583.]

REJĬCŪLUS. V. REICULUS.

RĒINCĬPIO, is, a. 3. rursus incipio. Vetus Lapis, qui videtur inscriptus saeculo Christi quinto aut sexto, ap. *Grut.* 1161, 5. Cum finierit, a capite reincipe.

RĒINTEGRO. V. REDINTEGRO.

*REINVĪTO, as, a. 1. *Vulg. Luc.* 14, 12. Cum facis prandium aut coenam, noli vocare amicos tuos neque fratres, — neque vicinos divites, ne forte te et ipsi reinvitent, et fiat tibi retributio. *B. A.*

RĒĪTĔRĀTĬO, onis, f. ἀνάληψις, actus reiterandi, repetitio. *Quint.* 11, 2. *med.* Quae exciderunt, retractantur, ut crebra reiteratione firmentur. Alii leg. *intentione*, alii rectius *iteratione*. [*Ita *Spald.*, q. v.]

RĒĪTĔRO, as, a. 1. ἀναλαμβάνω, repeto. *Appul. Met.* 8. Ferinos rugitus reiterans. Alii rectius leg. *iterans*.

RĒLĂBOR, eris, lapsus sum, dep. 3. ἀναπίπτω, retro, aut rursus labor, refluo, revertor, recido. *Hor. Od.* 1, 29, 10. quis neget arduis Pronos relabi posse rivos Montibus, et Tiberim reverti? *Claud. Laud. Seren.* 79. Quaeque relabentes undas aestumque secutae In refluos venere palam Nereides amnes. *Ov. Met.* 3, 616. quo non alius conscendere summas Ocior antennas, prensoque rudente relabi. *Id. ib.* 10, 57. de Orpheo: Flexit amans oculos, et protinus illa relapsa est. *Id. Her.* 10, 149. Flecte ratem, Theseu, versoque relabere velo; et *ib.* 15, 95. Huc ades, inque sinus, formose, relabere nostros. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 1, 1, 18. Nunc in Aristippi furtim praecepta relabor.

RĒLAMBO, is, a. 3. rursus lambo. *Sedul.* 4, 248. vomitum quicumque suum canis ore relambit.

RĒLANGUĔO, es, ui, n. 2. ἀναθερέω, rursus langueo, iterum infirmus fio, in languorem seu morbum recido. *Not. Tir.* p. 181. Languet, relanguet. ℙ Translate. *Ov. Am.* 2, 9, 27. Cum bene pertaesum est, animoque relanguit ardor. *Cic. Att.* 13, 41. Quod autem relanguisse dicit, etc. ℙ Aliquando idem significat ac simplex *langueo*. *Ov. Met.* 6, 290. trahens haerentia viscere tela, Imposito fratri moribunda relanguit ore, *h. e.* concidit, defecta est viribus.

RĒLANGUESCO, is, n. 3. idem ac relangueo. *Sen. Q. N.* 5, 8. *f.* Venti etiamsi violentiores flavere, circa medium tamen diem relanguescunt. *Plin.* 37, 9, 51. Stella, quae post totidem menses relanguescat. ℙ Aliquando ponitur pro simplici *languesco*. Translate. *Caes. B. G.* 2, 15. Nihil pati vini, reliquarumque rerum ad luxuriam pertinentium, inferri, quod his rebus relanguescere animos, eorumque remitti virtutem existimarent.

RĒLĀTĬO, onis, f. actus referendi. *Quint.* 10, 3. *f.* Scribitur optime ceris, in quibus facillima est ratio delendi: nisi forte visus infirmior membranarum potius usum exiget: quae ut juvant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, et cogitationis impetum frangunt. Alii aliter legunt. ℙ Item ἀναφορά, διήγησις, actus referendi, *h. e.* narrandi, renunciandi. *Just.* 2, 1. Relatio rerum ab Scythis gestarum. *Quint.* 4, 1. Nonnunquam contingit relatio meritorum: de quibus verecundius dicendum erit sua, quam aliena laudanti. *Plin.* 7, 1, 1. Et de universitate quidem generis humani, magna ex parte in relatione gentium diximus, *h. e.* cum gentes et populos in geographicis recenseremus. *Appul. Met.* 3. Simplicitatem relationis taciturnitate remuneravi. *Id. de Mundo:* Omnia quae ibi gererentur, ille otacustarum relatione discebat. ℙ Speciatim est oratio, qua proponitur in curia quippiam a senatoribus disceptandum: quod fere consulum munus erat, vel praetorum, aut tribunorum, iis absentibus. *Cic. Pis.* 13. Et quis audivit non modo actionem aliquam, aut relationem, sed vocem omnino, aut querelam tuam? *Liv.* 3, 39. Post relationem Ap. Claudii (*decemviri*) postulavit, ut de republica liceret dicere. *Tac. A.* 13, 49. Licere patribus, quoties jus dicendae sententiae accepissent, quae vellent expromere, relationemque in ea postulare, *h. e.* postulare, ut consules de ea referant; et *ib.* 5, 4. Monere consules, ne relationem inciperent; et *ib.* 1, 13. Relationi consulum jure tribuniciae potestatis intercedere; et *ib.* 2, 38. Relationem egredi, *h. e.* aliud censere praeter id, quod propositum est. *Liv.* 32, 22. approbare. *Suet. Cal.* 15. Relationibus consulum auctor fuit, ut adjiceretur: Quod bonum felixque sit C. Caesari, sororibusque ejus.

Alii hoc loco *relationes* intelligunt renunciationes, cum creatorum consulum nomina renunciantur; quod minime probandum. ℙ Jus unius relationis, tertiae, quartae, etc. est de una re, vel de tribus, vel de quinque, quoties senatus haberetur, referendi. Olim enim imperatoribus jus unius relationis dabatur: postea de pluribus dari coepit. Scribit *Capitol. Pert.* 5. primum omnium Pertinacem ea die, qua Augustus est appellatus, etiam patris patriae nomen recepisse, necnon simul etiam imperium proconsulare, necnon jus quartae relationis. Docet *Casaub.* ad *Suet. Caes.* 20. ex *Dione*, Augusto primum a senatu jus unius relationis concessum fuisse. Vespasiano quoque, ut in veteri aenea Tabula habetur (ap. *Grut.* 242.) lege lata (quae *regia* a nonnullis dicta est) permissum est, ut ei senatum habere, relationem facere, remittere, senatus consulta per relationem discessionemque facere liceret, uti licuit D. Augusto, etc. quamvis consul non esset. Adde *Vopisc. Prob.* 12. *extr.* ℙ Decreta post tres relationes in curia municipiorum et coloniarum facta, ab universo decurionum ordine admittebantur. *Inscr.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 6. p. 239. *ed. Med.* Hoc decretum post tres relationes placuit in tabula aerea scribi, et proponi in publico, unde de plano recte legi possit. ℙ In *Codice Just.* titulus LXI. libri VII. inscribitur *De relationibus*, cum scilicet judex, aut magistratus in re dubia quippiam refert ad principem consulendi causa. ℙ *Relatio gratiae* est actus reddendae gratiae, ap. *Sen. Ben.* 5, 11. Beneficium, et gratiae relatio ultro citroque ire debent. Adde *ep.* 74. *med.* ℙ *Relatio criminis* in rhetoricis est, cum ideo jure factum dicitur, quod alius ante injuria lacessierit, ut *Cic. Inv.* 1, 11. definit. *Ulp. Dig.* 48, 1, 5. Constitutionibus observatur, ut non relatione criminum, sed innocentia reus purgetur. [*Cf. *Ernest. lex. techn. lat. rhet.* p. 328.] ℙ *Relatio jurisjurandi* est delati jurisjurandi conditionem in adversarium transferre. *Ulp. Dig.* 12, 2, 34. *extr.* ℙ *Relationem* inter figuras verborum enumerans *Cic. Or.* 3, 54. *f.* quid accipi velit, sibi non liquere, ait *Quint.* 9, 3. *f.* Putat *Aquila Romanus* ap. *Pithaeum* p. 26. significari epanaphoram, quae *repetitio* est, et *relatum* ab eo appellatur, ut illud *Cic. Verr.* 2, 2, 10. Verres calumniatores apponebat: Verres adesse jubebat: Verres cognoscebat: Verres judicabat. *Capperoner.* censet esse *ζεῦγμα*, scil. cum ad unum verbum plura referuntur: quae figura ob aliam rationem dicitur contrapositum: de qua *Cic. Part.* 15. Augent etiam relata verba, etc. Exemplum est illud *ejusd.* pro *Cluent.* 6. Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. [*Cf. *Ernest. l. l.*] ℙ In logicis *relatio* est respectus. *Paul. Dig.* 1, 1, 11. Praetor quoque jus reddere dicitur, etiam cum inique decernit: relatione scilicet facta non ad id, quod praetor ita fecit, sed ad illud, quod praetorem facere convenit. Sic *relatio pronominum* ap. grammaticos est, cum ea ad aliud referuntur: et ideo *relativa* appellantur. *Prisc.* 17, 1061. 1063. etc.

RĔLĀTĪVĔ, adv. *ἀναφορικῶς*, cum respectu ad aliud. *August. Trin.* 5, 71. Vicinus et amicus relative dicuntur. Adde *ib.* 11. et 12.

RĔLĀTĪVUS, a, um, adj. *ἀναφορικὸς, ὁ πρός τι*, qui ad alium refertur, qui ad alium pertinet, et (ut *Sen.* loquitur *Ben.* 5, 10.) sic est formatus, ut tota significatio illius discedat a nobis. *Arnob.* 7. p. 221. Honos omnis relativi est ad alterum generis. *August. Trin.* 5, 16. Relativa appellatio, *scil.* domini, et servi. *Capell.* 4, 111. Dicuntur relativa tribus modis: aut alicujus, ut filius; aut alicui, ut vicinus; aut ad aliquid, ut duplum. ℙ Relativa pronomina, quae antecedens nomen quodammodo referunt, et velut in memoriam reducunt, ut *qui*, *qualis*, *hic*, *ille*, etc. *Prisc.* 17, 1063. et 1064. V. RELATIO.

RĔLĀTOR, oris, m. qui refert, seu narrat. *Prop.* 3, 4, 5. Omnis enim debet sine vanis esse relator. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 471. Aequiparare valens, illustris uterque relator, *h. e.* historicus; nempe *Sulpicius Sever.* et *Paulinus Petrocor.*, qui ejusdem Martini vitam scripserunt. ℙ De eo, qui proponit in senatu quippiam deliberandum. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 8. *ad Att. med.* Incipiam sperare, consilio senatus, auctore te, illo relatore, Pompejum et Caesarem conjungi posse. ℙ *Inscr.* ap. *Mur.* 902, 5. T. Flavius Aug. Lib. Firmus Narcissianus relator auctionum, *h. e.* qui auctiones publicas in tabulas refert, seu qui praeconis more nunciat voce auctiones publicas, ut etiamnum apud nos fieri solet.

[RĔLĀTŌRĬUS, a, um, adj. relationem continens. *Relatoria* absolute dicitur apocha seu securitas iis tradita, qui aliquid retulerunt, ut eisdem pro cautione sit. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 13, 5, 8. Navicularios Hispaniarum neque ad extraordinaria teneri officia, neque alicubi retentos mores sustinere, oportet; sed relatorias traditarum specierum intra decem dies a susceptoribus percipere: cumque ad aliquas insulas, portus, litora, stationes accesserint; ostensis relatoriis, nullam prorsus inquietudinem sustinere. *F.*]

RĔLĀTUS, a, um, part. a *refero*: *ἀναφερόμενος*, [*reportatus in eum locum, unde promotio, progressio facta est.] *Ov. Met.* 13, 121. arma medios mittantur in hostes. Inde jubete peti, et referentem ornate relatis. *Caes. B. G.* 5, 5. Naves eodem, unde erant profectae, relatae; et *Virg. A.* 1, 394. tibi reduces socios, classemque relatam Nuncio: [*— Huc pertinet etiam locus, ubi *relatus* idem fere est, quod repetitus, in usum denuo admissus.] *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* Aures duros et quasi corneolos habent introitus, multisque cum flexibus, quod his naturis relatus amplificatur sonus; et *Div. Verr.* 22. Consuetudo longo intervallo repetita atque relata. ℙ [*Hinc dicitur de iis, quae quis undecunque desumpta in eum locum, unde profectus est, secum reportat.] *Tac. A.* 14, 57. Relatum caput ejus *(Sullae)* illusit Nero; et *ib.* 59. Caput interfecti *(Plauti)* relatum. ℙ [*Hinc i. q. remotus.] *Plin.* 5, 27, 22. Seleucia supra amnem Calycadnum, a mari relata, ubi vocabatur Holmia. ℙ [*Tunc signif. i. q. admotus.] *Ov. Met.* 15, 567. digiti ad frontem saepe relati; et *Fast.* 3, 563. cineres ter ad ora relatos Pressit. ℙ [*Hinc ponitur etiam de iis, quae voce, scriptura etc. in locum vel personam admoventur, i. e. transscriptus, responsus, renunciatus.] *Plin.* 11, 2, 1. Quaeso, ne nostra legentes, etiam relata fastidio damnent; et *Cic. Sull.* 15. Judicium in tabulas publicas relatum; et *Vell.* 2, 58. *extr.* Exemplum relatum a Cicerone. *Caes. B. G.* 1, 35. His responsis ad Caesarem relatis. *Id. B. C.* 2, 20. *extr.* Relatis ad eum publicis rationibus. [*V. REFERO. ℙ Confund. *relatus* et *relictus*. V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* 291. *b.*] ℙ Si prima sit producenda, jubent *l* geminari, ut in *relligio*, *rettulit*. *Lucr.* 2, 998. quod missum est ex aetheris oris, Id rursum coeli rellatum in templa receptant. V. tamen dicta in RE.

RĔLĀTUS, us, m. relatio. In sexto casu sing. *Tac. H.* 1, 30. Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est. [*Cf. *Germ.* 3.]

[RĔLĀUDO, as, a. 1. iterum laudo. *Not. Tir.* p. 47. Conlaudat, relaudat. *F.*]

RĔLĀVO, as, a. 1. rursus lavo. *Lucr.* 6, 799. calidis etiam cum te relavaris. Alii rectius leg. *calidis etiam cunctere lavacris.* [*Eichstadt. leg. *si calideis etiam contere lavabreis.*]

RĔLAXĀTĬO, onis, f. *ἀναχαλασμὸς*, actus relaxandi, remissio. Translate. *Cic. Fam.* 7, 26. et *Or.* 2, 5. *extr.* Otii fructus est non contentio animi, sed relaxatio; et *Fin.* 2, 29. *med.* Relaxatio doloris: *ἄνεσις*.

RĔLAXĀTOR, oris, m. qui relaxat, ut Relaxator fluentium, *Coel. Aurel. Acut.* 2, 38.

RĔLAXĀTUS, a, um, part. a *relaxo*: *ἀναχαλασθείς*, dissolutus, remissus. *Varr. R. R.* 1, 27. Glebae relaxatae: sc. cum proscissae sunt, et sole percalefactae. *Cic. Div.* 2, 48. Animus somno relaxatus solute movetur et libere.

RĔLAXO, as, avi, atum, a. 1. *ἀναχαλάω*, remitto, dissolvo, aperio: cui *adstringo* contrarium est. *Cic. N. D.* 2, 54. *f.* Alvus tum adstringitur, tum relaxatur, atque omne quod accipit, cogit et confundit; et *ib.* 55. Reliquiae cibi depelluntur, tum adstringentibus se intestinis, tum relaxantibus. *Id. Sen.* 22. *med.* Relaxare se vinculis. *Ov. Fast.* 2, 321. tunicarum vincla relaxat, Ut possit vastas exseruisse manus. *Id. Am.* 1, 6, 17. Relaxare claustra. Sic *Sen. Thyest.* 901. fores templi. *Ov. Met.* 1, 281. ora fontibus. *Sen. Ag.* 322. arcum. *Virg. G.* 1, 89. plures calor ille vias et caeca relaxat Spiramenta; et *ib.* 418. Juppiter uvidus austris Densat, erant quae rara modo, et quae densa, relaxat. *Sil.* 14, 400. diversa relaxans Brachia. [*Lucr. 6, 879. relaxat humor aquai nodos: cf. *ib.* 356. *Sil.* 3, 51. relaxans fontes, i. e. aperiens, majorem vim aquarum extrudens. Cf. *Ov. Met.* 1, 281.] ℙ Translate est remittere, recreare, solvere, levare. *Cic. Brut.* 5. *f.* Relaxa modo paulum animum, aut sane, si potes, libera. *Id. fr.* ap. *Non.* 4, 398. Quaero enim, non quibus intendam animum rebus, sed quibus relaxem ac remittam. *Id. Phil.* 2, 16. Relaxari animo. *Id. Att.* 16, 16. et *Fam.* 7, 1. *f.* Si te occupatione ista relaxaris. *Id. Leg.* 1, 4. A contentionibus, quibus summis uti solebas, quotidie relaxes aliquid. *Id. Att.* 10, 6. *f.* Pater nimis indulgens, quidquid ego adstrinxi, relaxat. *Id. Or.* 52. *f.* Relaxare se a nimia necessitate faciendi aliquid. *Petr. fr. Trag.* 49. *Burm. f.* vultum in hilaritatem. [*Cf. *Sen. Cons. ad Helv.* 15.] *Cic. Or.* 2, 58. *med.* Risus tristitiam ad severitatem mitigat et relaxat. *Id. carm. de suo consul. Div.* 1, 13. anxiferas curas requiete relaxas. *Id. Fin.* 2, 29. Dolor si longus, levis: dat enim intervalla, et relaxat. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 330. Erebi se sponte relaxat Squalor. [*Curt. 5, 13, 5. Relaxat diurnum laborem nocturna quies.] ℙ *Relaxare mores*, a lege velut eximere, et dissolutos reddere. *Claud. Cons. Prov. et Olybr.* 153. mores aetas lasciva relaxat. ℙ [*Confund. *relaxare* et *laxare*. V. *intpp.* ad *Eutrop.* 9, 8.]

RĔLAXUS, a, um, adj. *πολύχαυνος*, laxus, vel valde laxus, solutus, rarus. *Colum.* 11, 3. *med.* Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix.

RĔLECTUS, a, um, part. a *relĕgo*, iterum collectus. *Ov. Met.* 8, 173. Janua difficilis filo est inventa relecto, *h. e.* rursus collecto, quod labyrinthum ingrediendo explicaverat Theseus. V. LEGO, is. Alii minus recte *relicto* scribunt. ℙ Item iterum lectus. *Id. R. Am.* 717. Scripta cave relegas blandae servata puellae. Constantes animos scripta relecta movent.

RĔLĒGĀTĬO, onis, f. *ἐξορισμὸς*, genus exsilii, cum quis finibus patriae exire jubetur. *Cic. Rosc. Am.* 15. Tamenne haec attenta vita, et rusticana, relegatio, atque amandatio appellabitur? *Liv.* 3, 10. *f.* Exsilio, et relegatione civium ulciscentes tribunos. V. RELEGATUS. ℙ Sumitur etiam pro attributione, quae testamento fit, ut Relegatio dotis, ap. *Ulp. Dig.* 33, 4, 1.

RĔLĒGĀTUS, a, um, part. a *relēgo*: *ἐξωστρακισμένος, ἐξωρισμένος*, patria pulsus, in exsilium missus. *Festus:* Relegati dicuntur proprie, quibus ignominiae aut poenae causa necesse est ab urbe Roma, aliove quo loco abesse, lege, senatusconsulto, aut edicto magistratus, ut etiam Aelius Gallus indicat. Relegatorum, inquit *Ulp. Dig.* 48, 22, 7., duo sunt genera. Sunt quidam, qui in insulam relegantur: et sunt, qui simpliciter, ut provinciis eis interdicatur, non etiam insula assignetur. Et de his sunt verba *Festi* modo allata. Relegati in insulam, teste *eod. ib.* et *Mart. ib.* 19, 4., vel ad tempus, vel in perpetuum relegantur. Est discrimen inter hos et *deportatos*, quod deportati civitatem Romanam amittunt, et jus patrium in liberos, et testamenti factionem; et in perpetuum damnati intelliguntur: relegati etiam in perpetuum nullo ex his juribus spoliantur. Ad tempus relegatis neque tota bona, neque pars adimitur: relegatis in perpetuum vel pars bonorum, vel tota bona adimuntur: deportatis nihil fere ex bonis habere permittitur. Relegati excedere jubentur: deportati in vinculis a servis publicis educi solent. ℙ Exsilio puniti a relegatis differunt, quod cum triplex exsilium sit, aut certorum locorum interdictio; aut lata fuga, ut omnium locorum praeter certum locum; aut deportatio in insulam, ut *Mart.* tradit *Dig.* 48, 22, 5., relegati primum solummodo, aut secundum ex his poenae genus subeunt. *Ov. Trist.* 2, 135. Adde quod edictum quamvis immane minaxque, Attamen in poenae nomine lene fuit. Quippe relegatus, non exsul dicor in illo. Adde *ib.* 5, 2, 61. et *ib.* 11, 21. ℙ Nonnunquam tamen *relegatus* de quocumque exsule dicitur. *Cic. Att.* 2, 11. Plane relegatus mihi videor, postea quam in Formiano sum. ℙ Est etiam ablegatus, longe positus, remotus. *Id.* vertens *Sophocl.* carmina, *Tusc.* 2, 8. Non saeva terris gens relegata ultimis. *Caes. B. G.* 5, 30. Rejecti et relegati longe a ceteris. [*V. *Moeb.* Adde *Tac. Agr.* 15. Jam Britannorum etiam deos misereri, qui Romanum ducem absentem, qui relegatum in alia insula exercitum detinerent: *das durch Thorheit des Feldherrn nach Mona gleichsam verwiesene*, *dort wie festgebannte Heer:* quae est *Walchii* interpretatio. Cf. *Ann.* 2, 82.] *Plin.* 6, 22, 24. *med.* Tabrobane extra orbem a natura relegata. ℙ Translate. *Hor. Sat.* 1, 10, 84. Ambitione relegata, te dicere possum, Pollio, *h. e.* seposita. ℙ *Relegata dos* est testamento relicta. Dicitur autem *relegata* quasi iterum legata, seu restituta: quod fit cum maritus moriens uxori superstiti dotem, quam ipsa attulerat, testamento ei assignat ac reddit. *Alphen. Dig.* 23, 5, 8. *Ulp. ib.* 33. *tit.* 4. qui *De dote relegata* (al. *praelegata*) inscribitur, l. et 2. etc.

RĔLĒGO, as, avi, atum, a. 1. *ἀποπέμπω*, remitto, mitto, quasi retro lego. *Nep. Cat. f.* Studiosos Catonis ad illud volumen relegamus. [*Ita *Heusing.*] Alii leg. *delegamus.* [*Ita *Brem.*] *Plin.* 7, 1, 1. Nec tamen in plerisque obstringam fidem meam, potiusque ad auctores relegabo. ℙ Item saepius, amandare, removere. *Cic. Off.* 3, 31. Criminabatur, quod filium ab hominibus relegasset, et ruri habitare jussisset. [*V. *Beier.*] *Virg. G.* 3, 212. tauros procul, atque in tuta relegant Pascua. *Id. A.* 7, 774. At Trivia Hippolytum secretis alma recondit Sedibus, et Nymphae Aegeriae nemorique relegat, *h. e.* mandat custodiendum. *Lucan.* 6, 324. Relegare bella. [*Plin. Pan.* 47, 1. cum sibi vitiorum omnium conscius princeps, inimicas vitiis artes non odio magis, quam reverentia relegaret.] *Vell.* 2, 45. *med.* P. Clodius in senatu, sub honorificentissimo ministerii titulo, M. Catonem a republica relegavit, *h. e.* removit. [*Cf. *Cic. Sext.* 28.] Quod idem dixit *Cic. Dom.* 25. M. Cato, quasi per beneficium, Cyprum relegatur. ℙ Haec a JCtis et foro sumpta sunt, ubi *relegare* est exsilii causa amandare, *ἐξορίζειν*. V. RELEGATUS. *Cic. Sext.* 12. *f.* Consul L. Lamiam in concione relegavit, edixitque, ut ab Urbe abesset millia passuum ducenta. *Suet. Aug.* 16. *extr.* Supplicem, concessa vita, Circejos in perpetuum relegavit. *Tac. A.* 3, 17. *extr.* Relegare aliquem in decem annos; et *ib.* 68. in insulam Gyaron. *Liv.* 25, 6. *med.* in exsilium. *Suet. Claud.* 23. Quosdam novo exemplo relegavit, ut ultra lapidem tertium vetaret egredi ab Urbe. *Plin. ep.* 8, 14. *med.* Hos alius in insulam relegandos, alius morte puniendos arbitrabatur; et *mox:* Propior aliquanto est sententiae relegantis, quae absolvit, quam quae occidit. ℙ Translate. *Claud. Laud. Stil.* 1, 250. Et quos interior nimio plaga sole relegat, *h. e.* a nobis longius removet, mediam Africam incolentes sub zona torrida. ℙ Est etiam testamento relinquere, ut *relegare dotem*, ap. *Ulp. Dig.* 33, 4, 1. et 2. *usumfructum*, ap. *Julian. ib.* 2, 23. V. RELEGATUS. ℙ Et translate

assignare, attribuere. *Liv.* 28, 42. *med.* Patere, nos omnia, quae prospera evenere, tuo consilio assignare, adversa casibus incertis belli, et Fortunae relegare. Alii leg. *delegare.* [*V. *intpp.* ad h. l.] *Tibull.* 4, 6, 5. Illa quidem ornandi causas tibi, Diva, relegat: Est tamen, occulte cui placuisse velit, [*i. e. se te propter ornare dicit.] *Vell.* 2, 64, 2. Fortunae invidiam in auctorem relegabat, *h. e.* transferebat, refundebat. [*Cf. *Ruhnk.*] *Quint.* 7, 4. *med.* Interdum culpa in hominem relegatur. *Id. prooem.* 6. *med.* Frustra mala omnia ad crimen Fortunae relegamus. ℙ [*Confund. *relegare* et *religare.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 791.]

RĔLĔGO, is, egi, ectum, a. 3. *ἀναλέγομαι,* iterum colligo. *Hor. Epod.* 2, 69. Omnem relegit Idibus pecuniam. Alii leg. *redegit. Val. Fl.* 6, 237. de hasta: docilis relegi, docilisque relinqui. *Stat. Silv.* 5, 3, 29. ter relegens coelo, terque ora retexens Luna, *h. e.* colligens plenum orbem. [**Cic. N. D.* 2, 28. qui omnia, quae ad cultum Deorum pertinerent, diligenter retractarent, et tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo, etc.] ℙ Item rursus eandem viam percurro, redeo, revertor. *Virg. A.* 3, 690. Talia monstrabat relegens errata retrorsum Litora Achaemenides, *h. e.* renavigans; et *Ov. Trist.* 1, 10, 24. Hellespontiacas illa *(navis)* relegit aquas. *Val. Fl.* 8, 121. Egressi relegunt campos; et 4, 54. relegitque vias, et vallibus exit. *Stat. Achill.* 1, 23. Culpatum relegebat iter. *Sen. Ag.* 574. retro spatia relegens. *Claud. B. G.* 529. Ut mea converso relegam vestigia cursu. *Prud. Apoth.* 1072. Relegere cursum. *Tac. A.* 2, 54. Relegit Asiam, appellitque Colophona. ℙ Item *ἀναγινώσκω,* iterum lego. *Ov. Pont.* 1, 5, 15. Cum relego, scripsisse pudet, quia plurima cerno, Me quoque, qui feci, judice digna lini. Adde *ib.* 3, 5, 11. ℙ Ponitur et pro simplici lego. *Mart.* 4, 29. Tu quoque de nostris releges quemcumque libellis, Esse puta solum: sic tibi pluris erit.

RĔLENTESCO, is, n. 3. *ἀναγλιαχραίνομαι,* iterum lentesco, ad lentorem pristinum redeo. Translate. *Ov. Am.* 1, 8, 76. Neve relentescat saepe repulsus amor.

RĔLĔVĀMEN, inis, n. levamen. *Prisc. Perieg.* 440. praegnantibus ista Auxilium confert, facilis relevamine partus.

[RĔLĔVĀTĬO, onis, f. levamen oneris. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 13. Simile solet evenire onus grave humero gestantibus, cum illud onus in sinistrum ab dextro humero transtulere; quamquam nihil de pondere deminutum sit, tamen ut oneris translatio videatur etiam relevatio. ℙ Est etiam deminutio. *Theod. Prisc.* 1, 9. Nam et ciborum et potionis continentia, et vomitus, vel purgationes, capillorum relevatio, sanguis de naribus provocatio adjuverunt. ℙ Translate usurpatur a *Salv. l. c.* in AGGRAVATIO. *F.*]

RĔLĔVĀTUS, a, um, part. a *relevo:* erectus, recreatus. *Ov. Trist.* 1, 11, 12. Omnis ab hac cura mens relevata mea est. *Cic. Cat.* 2, 4. Relevata et recreata respublica.

RĔLĔVO, as, avi, atum, a. 1. *ἀναίρω, ἐπαναίρω, ἀνακουφίζω,* sursum tollo, elevo, erigo. *Ov. Met.* 9, 318. e terra corpus relevare. *Id. Pont.* 3, 3, 11. membra in cubitum. *Lucan.* 8, 267. nec sic mea fata premuntur. Ut nequeam relevare caput. [*Praeferenda nobis videtur *Cortii* interpretatio, qui *caput relevare* pro *iterum leve reddere,* liberare ab iis, quae onerent, premant, accipit. V. plura ap. ipsum] ℙ Item exonero, levem facio, *ἀποκουφίζω. Cic. Att.* 1, 13. Quotus enim quisque est, qui epistolam paulo graviorem ferre possit, nisi eam pellectione relevarit? [*V. *Schütz.* in *cl. Cic.*] *Ov. R. Am.* 186. supposita fugiunt examina taxos, Ut relevent dempti vimina torta favi. *Id. Am.* 1, 6, 25. sic unquam longa relevere catena. ℙ Translate est minuere, levem facere. *Cic. Cat.* 1, 13. Relevare aliquem cura et metu. *Ov. Met.* 6, 354. sitim; et *ib.* 11, 129. famem. *Id. R. Am.* 586. Quae relevet luctus, turba sodalis abest. *Id. A. Am.* 3, 697. Aura, meos releves aestus. *Plin. Pan.* 19. Ut studium omnium laboremque et tanquam exactor intenderes, et tanquam particeps sociusque relevares. ℙ Refertur ad sumptus et impensas. *Cic. Fl.* 17. *med.* Cujus mors te ex aliqua parte relevavit: edacem enim hospitem amisisti; et *Suet. Dom.* 12. Tentavit quidem, ad relevandos castrenses sumptus, militum numerum diminuere; et *Caes.* 20. Publicanos remissionem petentes tertia mercedum parte relevavit. ℙ Est item recreare, reficere, consolari. *Ov. Met.* 8, 639. Membra senex posito jussit relevare sedili; et *Pont.* 1, 3, 17. Non est in medico semper relevetur ut aeger. *Id. Fast.* 3, 304. Et relevant multo pectora sicca mero. *Cic. Att.* 3, 10. *f.* Haec eo scripsi, ut potius relevares me, quam aut castigatione, aut objurgatione dignum putares. *Ulp. Dig.* 17, 2, 63. *med.* Nec enim aequum est, dolum suum quemquam relevare. ℙ In integrum restituere. *Modest. Dig.* 4, 4, 29. Quia pupilla videbatur in ceteris litis speciebus relevata fuisse.

RĔLĬCĪNUS, a, um, adj. *ὑποδεδυκώς,* ut habetur in *Gloss. Philox.*, qui in occiput refugiente capillamento crispus est: vel a *recello,* quia capilli retro recellunt: vel a *re* et *lacio,* traho, unde *relicio* retraho, sicut *allicio* attraho. V. LICINUS. *Appul. Flor. n.* 3. Marsyas laudans sese, quod erat et cotus. ℙ *Frons relicina* dicitur, quae reflexis in verticem capillis nuda apparet, aperta, lata, et capillorum tegumento libera. *Id. ib. n.* 7. de Alex. M.: Ut eadem forma viridis juventae, eadem gratia relicinae frontis cerneretur. [Eandem frontis gratiam relicinis capillis decoram cernere est in imaginibus Alexandri M. editis et illustratis a *Viscont.* in *Iconogr. Gr.* T. 2. *tab.* 2. p. 56. — 72. *ed. Med. F.*]

RĔLĬCTĬO, onis, f. *ἀπόλειψις,* actus relinquendi. *Cic. Att.* 16, 7. *med.* Desperatio ac relictio reipublicae. Alii leg. *rejectio:* alii *religio. Id. Verr.* 2, 1, 13. *med.* Relictio et proditio consulis. Alii leg. *rejectio.* [**Orell.* utroque loco v. *relictio* serv.] *Vitr.* 7, 9. Cum ergo haec emissa erunt, tunc minium, propter argenti vivi relictionem, quas in se naturales habuerat vires, relinquit, *h. e.* quia ab argento vivo separatum est, et quasi relictum.

RĔLĬCTUS, a, um, part. a *relinquo: ἀπολειφθείς. Caes. B. G.* 3, 26. Cohortes, quae praesidio castris relictae, integrae ab labore erant. *Varr. R. R.* 3, 16. Cum pauper cum duobus fratribus, et duabus sororibus essem relictus. *Virg. G.* 4, 127. senex, cui pauca relicti Jugera ruris erant. *Nep. Cat.* 1. Ibi heredium a patre relictum habebat; et *Att.* 13. Domus ab avunculo hereditate relicta. *Ulp. Dig.* 21, 1, 17. *med.* Cum se testamento liberum relictum esse audisset. *Plin. ep.* 9, 36. Ab iis, quae avocant, abductus, et liber, et mihi relictus. *Cic. Att.* 8, 6. *f.* Tironem nostrum ab altera *(quartana)* relictum audio. ℙ Absolute. *Pl. Merc.* 3, 4, 81. Nam mihi nihil relicti quicquam aliud jam esse intellego. *Ov. de nuce,* 99. Si fiat rapti, fiat mensura relicti. ℙ In re agraria *relicta loca* sunt, quae sive locorum iniquitate, sive arbitrio conditoris relicta, limites non acceperunt, nec ulli sunt assignata, ut *Front. de limit.* p. 42. *Goes.* docet. *Cic. Agr.* 1, 1. *med.* Utrum tandem hanc silvam in relictis possessionibus, an in censorum pascuis invenisti? ℙ *Relictis rebus* aliquid agere, est, omni alio seposito negotio, uni rei operam dare. *Pl. Epid.* 4, 2, 35. Ego, relictis rebus, Epidicum operam quaerendo dabo. *Ter. Andr.* 2, 5, 1. Herus me, relictis rebus, jussit Pamphilum hodie observare. *Lucr.* 3, 1085. jam rebus quisque relictis Naturam primum studeat cognoscere rerum. *Cic. Or.* 3, 14. Atqui vides, cum alias res agamus, quam te inviti *(audiamus)*, qui adduci possumus, relictis ut rebus omnibus te sectemur, te audiamus. Alii omitt. *omnibus. Ter. Eun.* 1, 2, 85. Nonne, ubi mihi dixti, cupere te ex Aethiopia ancillulam, relictis rebus omnibus quaesivi? Adde *Caes. B. C.* 3, 102. Sic *Pl. Stich.* 2, 2, 38. Immo res omnes relictas habeo, prae quod tu velis. Sic *Cic. Fam.* 2, 14. Omnia relinques, si me amabis, cum tua opera Fabius uti volet. ℙ Item derelictus, desertus. *Cic. Fam.* 4, 1. *med.* Urbem sine legibus, sine judiciis, sine jure, sine fide, relictam direptione et incendiis. *Id. Rab. perd.* 8. Nemo est inventus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni honestate relictus qui, etc. *Id. Brut.* 72. *extr.* Habere aliquid pro relicto. *Virg. A.* 3, 123. Hoste vacare domos, sedesque adstare relictas. *Ov. Met.* 14, 217. Solus, inops, exspes, leto poenaeque relictus. ℙ De amantibus, aut conjugibus, cum alter alterum deserit. *Pl. Truc.* 2, 4, 63. Quid me futurum est, quando miles venerit? relictusne abs te vivam? *Ov. Her.* 10, 80. Nunc ego non tantum, quae sum passura, recordor, Sed quaecumque potest ulla relicta pati; et *Prop.* 1, 6, 8. Et queritur nullos esse, relicta, Deos; et *Tibull.* 3, 6, 39. Gnosia Theseae quondam perjuria linguae Flevisti ignoto, sola relicta, mari. ℙ [Sup. *Relictissimus* ap. *Front. Laud. fum.* (ed. *A. Maio*) *med.* Verum conquiret Deos, et homines a ceterorum laudibus relictissimos. *F.*] ℙ [*Confund. *relictus* et *relatus* V. h. v. in *f.*]

RĔLĬCTUS, us, m. relictio. *Gell.* 3, 1. *med.* Labor virilis, exercendique corporis studium relictui est, *h. e.* negligitur, deseritur.

RĔLĬCŬUS. V. RELIQUUS.

RĔLĪDO, is, a. 3. a *re* et *laedo.* Translate. *Auson. epist.* 25, 42. brevius nihil est, nec plenius istis, *(est,* et *non)* Quae firmata probant, aut infirmata relidunt, *h. e.* refutant, respuunt, negant.

RĔLĪGĀMEN, inis, n. ligamentum, vinculum. *Prud. Psych.* 358. Ut mitra, caesariem cohibens aurata virilem, Combibat infusum croceo religamine nardum.

RĔLĪGĀTĬO, onis, f. *ἀνάδεσις,* actus religandi. *Cic. Sen.* 15. Et ipsa natura delectat, adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, et propagatio vitium.

RĔLĪGĀTUS, a, um, part. a *religo: ἀναδεδεμένος. Cic. Tusc.* 1, 44. Trahit Hectorem ad currum religatum Achilles. *Ov. Am.* 1, 6, 1. Janitor (indignum!) dura religate catena. *Id Met.* 4, 671. Quam simul ad duras religatam brachia cautes Vidit, etc. et *ib.* 14, 445. Solvitur herboso religatus ab aggere funis; et *ib.* 247. religata in litore pinus. *Hor. Od.* 2, 11, 23. incomptam Lacaenae More comam religata nodo *(Lyde). Virg. A.* 9, 352. religatos rite videbat Carpere gramen equos. *Plin. Pan.* 82. Navigium religatum revinctumque.

RĔLĪGENS, entis, part. Antiquum carmen ap. *Gell.* 4, 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas, *h. e.* pium esse oportet, et Diis addictum, non tamen superstitiosum. V. v. sq.

RĔLĪGĬO, onis, f. *θρησκεία, θεοσέβεια, εὐσέβεια,* metus divini numinis, ex quo ejus cultus, reverentia, et observatio sequitur, pietas, sanctitas. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 2, 715. Religione patrum, etc. timore: et est reciprocum. Sic Terent. *(Heaut.* 2, 1, 16.) Nam, nihil esse mihi, religio est dicere. Item Virgilius contra *(A.* 7, 60.) multosque metu servata per annos. Connexa enim sunt timor, et religio. Haec *Serv.* Sic *formido, metus, pavor* pro religione ponuntur: quae V. ss. ll. *Cic. Inv.* 2, 22. Religionem eam, quae in metu et caeremonia Deorum est, appellant pietatem; et *ib.* 53. *med.* Religio est, quae superioris cujusdam naturae, quam divinam vocant, curam caeremoniamque affert. *Id. N. D.* 1, 42. Religio Deorum cultu pio continetur. *Id. Part.* 22. *f.* Justitia erga Deos, religio dicitur; erga parentes, pietas. *Id. Leg.* 2, 11. Tum maxime et pietas et religio versatur in animis, cum rebus divinis operam damus. ℙ De notatione haec habet *Id. N. D.* 2, 28. *med.* Non philosophi solum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur et immolabant, ut sui sibi liberi superstites essent, superstitiosi sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. Qui autem omnia, quae ad cultum Deorum pertinerent, diligenter retractarent, et tanquam relegerent, sunt dicti religiosi, ex relegendo (al. *religendo: quod idem est*), ut elegantes ex eligendo, tanquam a diligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes: his enim in verbis omnibus inest vis legendi eadem, quae in religioso Ita factum est in superstitioso, et religioso, alterum vitii nomen, alterum laudis. Hactenus *Cic.*, cujus etymon confirmatur illo *vet. carm.* ap. *Gell.* 4, 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas. Ubi *religentem* religiosum significat. Contra acriter insurgit *Lactant.* 4, 28. ineptum asserens esse discrimen ab eo assignatum inter *superstitionem,* et *religionem:* verum autem esse, illam falsi cultus esse; hanc veri. Notationem quoque aliam afferens, nempe a *religando:* et nomen religionis a vinculo pietatis esse deductum, quod hominem sibi Deus religaverit, et pietate constrinxerit: quod et *Serv.* facit ad *A.* 8, 349. et *August. Retractat.* 1, 13. et placuisse videtur *Nigidio* ap. *Gell. l. c.* Unde *Lucr.* 1, 930. et arctis Relligionum animum nodis exsolvere pergo; et *Tac. A.* 3, 26. Numa religionibus et divino jure populum devinxit. Nam quod *Massur. Sabin. ib.* et *Serv. Sulpic.* ap. *Macr. Sat.* 3, 3. a *relinquendo* duci volunt, quia religio propter sanctitatem remota ac seposita a nobis sit, puto arrisurum esse nemini. *Cic. Leg.* 1, 23. Cultum Deorum, et puram religionem suscipere. *Id. Balb.* 24. Sacra Cereris summa religione caeremoniaque conficere. ℙ Religio alicujus rei est ejus sanctitas, majestas, sacer status et venerabilis. *Id. Inv.* 2, 1. Religio fani. *Tac. H.* 1, 4. templorum. *Cic. Rab. perd.* 10. *f.* Sapientissimorum ac fortissimorum civium mentes mihi videntur ad Deorum religionem et sanctimoniam demigrasse, *h. e.* in Deos esse relatas. *Plin.* 11, 45, 103. Hominis genibus quaedam et religio inest, observatione gentium. Haec supplices attingunt, ad haec manus tendunt, haec, ut aras, adorant. ℙ Interdum ponitur pro peculiari ratione divini cultus, seu pro ritibus ipsis, quibus Deus colitur: vel etiam pro ipsis numinibus. *Cic. Leg.* 1, 15. *f.* Neque solum in homines obsequia, sed etiam in Deos caeremoniae religionesque tolluntur. *Id. Dom.* 40. Ut non putares Deos satis posse placari, nisi etiam muliebribus religionibus te implicuisses. *Id. Font.* 9. *f.* Ceterae nationes pro religionibus suis bella suscipiunt, istae contra omnium religiones. *Id. Mil.* 27. Solemnes religiones supplicio alicujus expiare. *Id. Dom.* 48. polluere. *Id. Verr.* 2, 4, 35. violare. *Tac. A.* 16, 22. spernere. *Cic. Dom.* 1. sapienter interpretari. ℙ Interdum pro superstitione. *Just.* 18, 6. *f.* Cum peste laborarent, cruenta sacrorum religione et scelere pro remedio usi sunt. *Id.* 22, 6. Sed terrebat eos portenti religio, quod navigantibus eis sol defecerat. ℙ Item pro vitae innocentia. *Cic. Caecin.* 10. Splendor ordinis, decus atque ornamentum judiciorum, exemplar antiquae religionis, Fidicularius Falcula. *Id. Dejot.* 6. Dejotarum non tam ingenio et prudentia, quam fide et religione vitae defendendum puto. ℙ Item pro metu laedendi Deos, quem scrupulum etiam dicimus: quo inhibemur quippiam facere. *Plin.* 5, 1, 1. Subit tacita religio animos. *Ter. Andr.* 5, 4, 38. Dignus es cum tua religione, odio: nodum in scirpo quaeris. *Liv.* 8, 17. Religio deinde incessit, vitio eos creatos. *Cic. Cat.* 3, 6. *extr.* Ut quae religio C. Mario non fuerat, quominus C. Glauciam praetorem occideret, ea nos religione in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. *Id. Caecin.* 33. Alicui religionem injicere. *Id. Fam.* 10, 12. offerre; et *Verr.* 2, 4, 35. *med.* afferre. *Pl. Merc.* 5, 2, 40. objicere. *Liv.* 22, 42. *med.* incutere animo. *Cic. Phil.* 2, 33. *med.* Religione aliquem obstringere.

Id. Caecin. 34. solvere. *Liv.* 3, 20. exsolvere. *Id.* 1, 45. *f.* tangi. *Virg. A.* 8, 349. relligio pavidos terrebat agrestes Dira loci. *Hor. Sat.* 1, 9, 70. vis tu Curtis Judaeis oppedere? nulla mihi, inquam, Relligio est. Sic *Cic. Div.* 1, 35. Nec eam rem habuit religioni. Contra *Id. N. D.* 2, 4. Res illa in religionem populo venit; et *Liv.* 26, 11. In religionem ea res apud Poenos versa est, *h. e.* veriti sunt Poeni, ne Diis displiceret; et *Ter. Heaut.* 2, 1, 16. Hoc facere religio est. *Varr.* ap. *Non.* 4, 387. Non demunt animis curas ac relligiones Persarum montes, non atria diviti' Crassi. *Festus:* Religioni est quibusdam porta Carmentali egredi, et in aede Jani, quae est extra eam, senatum habere: quod ea egressi sex et trecenti Fabii, apud Cremeram omnes interfecti sunt, cum in aede Jani senatus consultum factum esset, uti proficiscerentur. ℙ *Religio est,* contrario sensu, h. e. religio jubet, Diis gratum est. *Plin.* 25, 4, 11. Panacea evulsa, scrobem repleri vario genere frugum, religio est, ac terrae piamentum. *Id.* 30, 5, 15. Et obrui tales, religio est. ℙ *Religiones* dicuntur ea ipsa, quae talem metum afferunt. *Cic. Phil.* 1, 6. Inexpiabiles religiones in rempublicam inducere. ℙ Praeterea *religio* sumitur pro fide ac veracitate, qua utuntur, qui Deos verentur et metuunt. *Id. Fl.* 4. Videte, quo vultu, qua confidentia dicant: tum intelligetis, qua religione dicant. *Id. Font.* 6. *f.* Ea quae dicuntur a testibus, quanto pudore, quanta fide, quanta religione dicantur. *Id. Fam.* 11, 29. Sum admiratus fidem tuam, et in consilio dando religionem. *Id. Fl.* 4. Testimoniorum religionem et fidem nunquam ista natio coluit. *Id. Rosc. Com.* 15. *f.* Fides et religio judicis. *Religio judicis* est observantia jurisjurandi, quia judices jurati sententiam ferebant. Unde et *religio jurisjurandi* dicitur, quia cum illo conjuncta est. [*Cf. *Burm.* ad *Quint. Decl.* p. 11.] ℙ Translate est minuta et scrupulosa diligentia et cura. *Id. Brut.* 82. Ejus oratio nimia religione attenuata. *Id. Or.* 8. Atheniensium semper fuit prudens sincerumque judicium, nihil ut possent, nisi incorruptum audire et elegans, quorum religioni cum serviret orator, nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat. ℙ Item justa muneris functio. *Id. Verr.* 2, 3, 1. Qui sibi hoc sumit, ut corrigat mores aliorum, quis huic ignoscat, si qua in re ipse ab religione officii declinarit? *Id. Sull.* 3. *f.* Sin est in me ratio reipublicae, religio privati officii, studium retinendae voluntatis bonorum, etc. ℙ Item reverentia, observantia. *Id. Rosc. Am.* 24. Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternus maternusque sanguis. ℙ A poetis *l* geminatur, primae extendendae causa. *Virg., Lucr., Hor.* supra allati, *Ov.* etc. V. tamen dicta in RE.

RĔLĪGĬOSĔ, adv. εὐσεβῶς, cum religione. *Cic. Inv.* 2, 1. Templum Junonis, quod religiosissime colebant. ℙ Interdum est solicite, accurate. *Colum.* 3, 10. *med.* Nihil curiose, nihil religiose administrant. *Id.* 11, 2. *f.* Qui religiosius rem rusticam colunt. ℙ Interdum fideliter. *Cic. Coel.* 22. *extr.* An gravis, sapiens, moderatusque vir religiose testimonium dixisse videatur. *Plin. Pan.* 65. Nemini religiosius, quod juraverit, custodiendum. ℙ Interdum adubitanter, verecunde. *Cic. Fam.* 13, 17. *f.* Qui religiose et sine ambitione commendant. ℙ Interdum caute, aut parce. *Nep. Att.* 15. Quidquid rogabatur, religiose promittebat, quod non liberalis, sed levis arbitrabatur, polliceri quod praestare non posset.

RĔLĪGĬOSĬTAS, atis, f. religio, morum innocentia. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Justitia cum religiositate, idest ὁσιότητι copulatur. *Tert. Apol.* 25. Religiositatis meritum.

[RĔLĪGĬOSŬLUS, a, um, adj. dimin. religiosi, aliquantisper religiosus. Ita per contemptum vocatur Rufinus ab *Hieron. adv. Ruf.* 3. *n.* 7. Tibi quasi religiosulus et sanctulus personam humilitatis imponis, etc. F.]

RĔLĪGĬOSUS, a, um, adj. εὐσεβής, δεισιδαίμων, timens Deum, pius, sanctus, religione praeditus. *Festus:* Religiosi dicuntur, qui faciendarum praetermittendarumque rerum divinarum secundum morem civitatis dilectum habent, nec se superstitionibus implicant. *Sall. Cat.* 12. Templa Deorum, quae nostri majores, religiosissimi mortalium, fecere. *Cic. Rosc. Com.* 15. Homines natura sancti et religiosi. *Id. Verr.* 2, 4, 4. Homines integri, innocentes, religiosi. *Id. Or.* 2, 43. *med.* Mores justi, integri, religiosi. *Colum.* 11, 2. *f.* Religiosiores agricolae. *Festus:* Religiosus est non modo Deorum sanctitatem magni aestimans, sed etiam officiosus adversus homines. ℙ Item fidelis, verax, Deorum metu fallere nescius. *Cic. Caecin.* 10. Huic testi gratias agam, quod et in re misericordem se praebuit, et in testimonio religiosum. *Id. Fin.* 4, 22. Cum te M. Cato, justissimum virum, optimum judicem, religiosissimum testem audiremus. *Petr. Sat.* 21. Uterque nostrum religiosissimis juravit verbis. ℙ De rebus cum dicitur, significat Deo sacrum, augustum, sanctum, majestatis venerationisque plenum, et quod sine piaculo violari non potest. *Festus* in *Religiosus.* Gallus Aelius inter sacrum, et sanctum, et religiosum differentias bellissime refert. Sacrum aedificium, consecratum Deo: sanctum murum, qui sit circum oppidum: religiosum sepulcrum, ubi mortuus sepultus, aut humatus sit. Quod sacrum est, idem lege, aut instituto majorum sanctum esse putant, ut violari id sine poena non possit. Idem religiosum quoque esse, quoniam sit aliquid, quod ibi homini facere non liceat, quod si faciat, adversus Deorum voluntatem videatur facere. Haec *Festus.* V. *Manut. de quaes. per epist. par.* 2. *n.* 10. *Cic. Rab. perd.* 2. *f.* De locis religiosis, ac de lucis, quos ab hoc violatos esse dixisti, etc. *Id. Planc.* 35. Religiosa altaria. *Id. Verr.* 2, 4, 43. Herculis templum apud Agrigentinos sanctum et religiosum. *Flor.* 1, 13. Quidquid religiosissimum in templis erat, partim recondunt, partim avehunt. *Fest.* in *Religiosum:* Religiosum ac sacrum est, ut templa omnia atque aedes, quae etiam sacratae dicuntur. At quod per se religiosum est, non utique sacrum est, ut sepulcra, quod ea non religiosa sunt. *Cels.* ap. *Ulp. Dig.* 11, 7, 2. Non totus, qui sepulturae destinatus est, locus religiosus sit, sed quatenus corpus humatum est. [*Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 2, 6. Religiosum nostra voluntate facimus, mortuum inferentes in locum nostrum, si modo ejus mortui funus ad nos pertineat. Sed in provinciali solo placet plerisque, solum religiosum non fieri, quia in eo solo dominium populi R. est, vel Caesaris; nos autem possessionem tantum, et usumfructum habere videmur. Adde *Cic. Leg.* 2, 22. *f. F.*] ℙ *Religiosi dies,* inquit *Gell.* 4, 9., dicuntur tristi omine infames, impeditique: in quibus et res divinas facere, et rem quampiam novam exordiri temperandum est: quos multitudo imperitorum prave et perperam nefastos appellant. Itaque M. Cicero in libro epistolarum nono ad Atticum (*ep.* 5.) Majores, inquit, nostri funestiorem diem esse voluerunt Alliensis pugnae, quam Urbis captae, quod hoc malum ex illo. Itaque alter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 387. Anno vertente dies tetri, miseri, ac religiosi. *Fest.* in *Religiosus:* Dies religiosi, quibus, nisi quod necesse est, nefas habetur facere: quales sunt sex et triginta, atri qui appellantur, et Alliensis, atque ii, quibus mundus patet. Adde *Liv.* 6, 1. *f.* et *Ov. Fast.* 1. a *v.* 55. et *Gell.* 5, 17. ℙ *Fest. l. c.* Religiosum esse Gallus Aelius ait, quod homini ita facere non licet, ut si id faciat, contra Deorum voluntatem videatur facere: quo in genere sunt haec: in aedem Bonae Deae virum introire: adversus mystica legem ad populum ferre: die nefasto apud praetorem lege agere. *Liv.* 2, 5. Quem campi fructum, quia religiosum erat, consumere, desectam segetem fudere in Tiberim. *Plin.* 28, 4, 6. Naevos in facie tondere, religiosum habent etiam nunc multi. ℙ *Religiosum est,* contrario sensu, secundum religionem est, Diis gratum est. *Plin.* 30, 1, 4. Romani sustulere monstra, in quibus hominem occidere religiosissimum erat, mandi vero etiam saluberrimum. *Id.* 28, 2, 5. Et aliqui nomine quoque consalutare, religiosius putant. Similiter adhibetur *religio est.* ℙ Aliquando est superstitiosus. Antiquum carmen ap. *Gell.* 4, 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas. *Nigid. ib.* Religiosus is appellabatur, qui nimia et superstitiosa religione sese aligaverat: eaque res vitio assignabatur. *Cic. Fin.* 2, 7. *f.* Reperiemus asotos ita non religiosos, ut edant de patella. Adde *Ter. Heaut.* 4, 1, 36. Huc pertinere videtur illud *Caton.* ap. *Fest.* in *Repulsior.* Ne quis incultior, religiosior, desertior publicis negotiis repulsior. ℙ Translate *Cic. Or.* 9. Ad Atticorum aures teretes et religiosas qui se accommodant, *h. e.* quorum semper fuit prudens sincerumque judicium, nihil ut possent, nisi incorruptum audire, et elegans, ut *Id. ib.* 8. loquitur. ℙ Sequioris Latinitatis tempore *religiosus* is dicebatur, qui clericatum amplectebatur, et *saeculari* opponitur, quod etiamnum apud Italos obtinet. *Salv. Avar.* 3, 5. Dicitis: quid opus est religiosis, aequam accipere cum fratribus patrimonii portionem? et *mox:* Iniquum igitur arbitramini, ut saecularibus filiis religiosos substantia pares esse faciatis?

RĔLĪGO, as, avi, atum, a. 1. ἀναδέω, idem fere quod ligo, connecto. *Caes. B. C.* 2, 10. Eo super tigna bipedalia injiciunt, eaque laminis clavisque religant; et *ib.* 6. Si quando nostri, facultatem nacti, ferreis injectis manibus navem religaverant, undique suis laborantibus succurrebant. *Hor. Od.* 1, 5, 4. Religare comam; et *Tac. G.* 38. capillum in vertice. *Lucan.* 2, 670. caesis innectere vincula silvis, Roboraque immensis late religare catenis. *Id.* 4, 451. religatque catenas Rupis ab Illyricae scopulis. *Plin.* 19, 8, 39. Religare lactucae folia. *Ov. Met.* 14, 735. vincula laquei foribus: scil. causa suspendii. *Suet. Vit.* 16. *extr.* canem pro foribus; et *ib.* 17. manus post terga. *Flor.* 3, 19. latrones compedibus et catenis. *Colum.* 2, 18. *med.* desectam herbam, et exportare. ℙ Saepe ad rem nauticam pertinet. *Caes. B. C.* 3, 15. Naves ad terram religandi potestas fiebat. *Virg. A.* 7, 106. Gramineo ripae religavit ab aggere classem. *Ov. Met.* 13, 439. Litore Threicio classem religarat Atrides. *Hor. Sat.* 1, 5, 18. missae pastum retinacula mulae Nauta piger saxo religat. *Caj. Dig.* 1, 8, 5. Riparum usus publicus est jure gentium, Itaque naves ad eas appellere, et funes ex arboribus ibi natis religare, cuilibet liberum est. *Sen. Ag.* 373. dicit, Delon insulam, antea mari errantem, nunc stabilem, religare rates, cum esset assueta sequi: quia naves sibi religatas firmas tenet. ℙ Translate. *Cic. Dom.* 47. Numquid igitur is bona Lentuli religionibus religavit? Alii leg. *religioni obligavit.* ℙ Significat etiam solvere. *Lucan.* 7, 860. Nullus ab Emathio religasset litore funem. *Catull.* 64, 173. Indomito nec dira ferens stipendia tauro, Perfidus in Cretam religasset navita funem; et 63, 84. Ait haec minax Cybele, religatque juga manu. Dixerat *ib.* 76. Ibi juncta juga resolvens Cybele leonibus. ℙ [*Conf. *religare* et *relegare.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 860. et 8, 791.]

RĔLĪNO, is, lēvi, lĭtum, a. 3. ἀποχρίω, quod oblitum, obturatumque erat, aperio. Solebant enim dolia, ne quid vaporis exhalaret, quam accuratissime oblini. Unde cum aperirentur, dicebantur relini, soluta nimirum argilla, qua erant oblita. *Ter. Heaut.* 3, 1, 51. Relevi dolia omnia, omnes serias. *Pl. Stich.* 5, 4, 38. Nolo ego nos pro summo bibere: nulli relerimus postea, *h. e.* nulli deinceps vinum deprompserimus. Ubi *relerimus* pro *releverimus,* per syncop. (*Diomed.* 1, 367. ap. *Ter.* legit *relivi,* quia *lino* et *levi* et *livi* facit.) *Virg. G.* 4, 228. mella servata thesauris relinere, *h. e.* favis eximere.

RĔLĪNQUO, is, līqui, lictum, a. 3. ἀπολείπω, ἀφίημι, [*linquo, facio restare aliquem, vel aliquid in loco, unde decedo, nostr. *hinterlassen, zurücklassen.*] *Cic. Fam.* 2, 15. Q. Fratrem si reliquissem, dicerent iniqui, non me plane post annum de provincia decessisse, quoniam alterum me reliquissem. *Caes. B. G.* 4, 37. Morini, quos Caesar in Britanniam proficiscens pacatos reliquerat; et *ib.* 7, 5. Legati, quos Caesar ad exercitum reliquerat; et *ib.* 49. Quem minoribus castris praesidio reliquerat. *Id. B. C.* 1, 78. Explicitius videbatur Ilerdam reverti, quod ibi paululum frumenti reliquerant. [*Huc pertinet etiam illud *Stat. Theb.* 11, 566. et ensem Jam laetus, fratris non frater corde reliquit. ℙ Interdum est i. q. superare cursu. *Sil.* 16, 503. jamque has, jamque illos relinquit. ℙ Hinc i. q. facere, ut reliquum aliquid sit, h. e. servare, nostrum *erhalten, aufbehalten, übrig lassen.*] *Cic. Verr.* 2, 3, 48. Cum multis non modo granum nullum, sed ne paleae quidem relinquerentur. *Id. Agr.* 1, 6. Ut vobis ne libertatis quidem recuperandae spes relinquatur. *Caes. B. C.* 1, 5. Nec tribunis pleb. extremi juris intercessione retinendi, quod L. Sulla reliquerat, facultas tribuitur. *Varr. R. R.* 1, 44. *med.* Agrum alternis annis relinqui oportet, aut paulo levioribus sationibus serere, *h. e.* intermitti, et ab serendo abstineri. *Liv.* 44, 10. Poenitentiae relinquens locum. *Ter. Ph.* 3, 3, 14. Parumne est, quod nobis succenset senex, ni instigemus etiam, ut nullus locus relinquatur preci? Alio sensu. *Cic. Fam.* 1, 1. Nec precibus nostris, nec admonitionibus relinquit locum, *h. e.* ita sua sponte, et prompto animo agit, ut se rogari non sinat. [*Huc pertinent etiam ista: *Liv.* 24, 33. non modo pacis, sed ne belli quidem jura relicta erant, i. e. servata, observata erant. *Id.* 5, 40. muliebris fletus et concursatio incerta — nihil, quod humanis superesset malis, relinquebant, i. e. summam omnino miseriam exhibebant, referebant.] ℙ Cum infin. *Sil.* 3, 708. nullique relinques Altius Ausoniae penetrare in viscera gentis. ℙ *Relinquitur,* reliquum est, restat. *Caes. B. G.* 1, 9. Relinquebatur una per Sequanos via: qua, Sequanis invitis, propter angustias ire non poterant; et *ib.* 5, 19. Relinquebatur, ut neque longius ab agmine discedi pateretur, etc. *Att.* ap. *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Nihil relinquitur, nisi fuga. *Cic. ib.* 10, 8. Relinquitur, ut, si vincimur in Hispania, quiescamus. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* ℙ Saepius *relinquere* est nostrum *vorbehalten. Suet. Aug.* 27. ut omnia sibi reliquerit libera.] ℙ *Relinquimus* quae post nos, et mortem nostram mansura linquimus. *Cic. Brut.* 19. In Originibus suis scriptum reliquit Cato. *Id. Or.* 2, 46. *f.* Quod a Democrito in scriptis relictum esse dicunt. *Ov. Met.* 13, 733. si non omnia vates Ficta reliquerunt. *Ter. Heaut.* 3, 3, 41. Ea mortua est: reliquit filiam adolescentulam. *Cic. Off.* 2, 16. Pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam aut brevem aut nullam omnino sint relicturi. *Id. Verr.* 2, 1, 49. *f.* In eo loco, in sermone hominum, audaciae suae monumentum aeternum relinquere. *Id. Fam.* 2, 3. Ut testatum apud animum tuum relinquam, quid senserim. ℙ Pertinet saepe ad ultimas voluntates. *Cic. Rosc. Am.* 7. *med.* Fundos decem et tres reliquit, qui, etc. *Nep. Ar.* 3. *f.* In tanta paupertate decessit, ut qui efferretur, vix reliquerit. *Ter. Eun.* 1, 2, 40. Qui mihi reliquit haec, quae habeo, omnia. *Cic. Quint.* 4. Heredem testamento relinquit hunc P. Quintium; et *ib.* Cum aeris alieni aliquantum esset relictum. ℙ [*Saepius *relinquere* est nostrum *auf etwas beruhen lassen, überlassen. Id. Caecil.* 4. hoc non modo in oratione mea non pono, sed ne in opinione quidem cujusquam relinquo, me omnibus patronis esse propositum; et *ib.* 8. In quo quid eniti, aut quid efficere possim, malo in aliorum spe relinquere, quam in oratione mea ponere. *Schütz. cl. Cic.*

P Deinde *relinquere* est etiam i. q. omittere, missum facere, praeterire, deserere. Ac primum quidem in bonam partem dicitur de iis, qui a loco, vel re etc. discedunt, redeunt, functo officio, data venia, et quae sunt ejus generis plura: nostr. *verlassen*. *Cic. Verr.* 2, 3, 51. ut permulti locupletes homines — agros latos ac fertiles desererent, totasque arationes relinquerent. *Suet. Aug.* 74. relinquere convivia: opp. *inire*. *Liv.* 5, 48. jactantibus non obscure Gallis, haud magna mercede se adduci posse, ut obsidionem relinquant. *Curt.* 5, 3, 15. Urbem reliquit intactam. *Vell.* 2, 117, 2. quam (Syriam) pauper divitem ingressus, dives pauperem reliquit. — Hinc transfertur ad eos, qui dicendo, scribendo vel qualemcumque rem tractando illud oratione non prosequuntur, non tangunt, non elaborant, quod ut jamdudum notum, expositum, recensitum, perfectum commemoratione, descriptione, tractatione non eget. Cf. *Ellendt.* ad *Cic. Brut.* cp. 59. *Matth.* ad *Cat.* 3, 8, 18. Huc pertinent, quae *Forc.* §. 1. adscripserat, ista: *Cic. Verr.* 2, 3, 44. *med.* Audistis haec, quae nunc ego omnia praetereo ac relinquo. *Id. Prov. cons.* 3. *f.* Omitto jurisdictionem contra leges, caedes relinquo, libidines praetereo. — Interdum etiam est, quod nos dicimus: *hingehen lassen*. *Id. Verr.* 1, 33. relinquere injurias suas, i. e. injurias sibi factas haud persequi. *Caecin.* 3. quis est, qui vim armatis hominibus factam relinqui putet oportere? Cf. *Matth.* ad *Cic. Manil.* 15, 11. P In malam partem usurpatur de iis, qui deserunt, destituunt, quae non debent: ubi saepe conjunguntur *deserere* et *relinquere*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 11.] *Pl. Curc.* 1, 3, 58. Jamne ego relinquor? pulcre, Palinure, perii? *Cic. Caecin.* 18. Rem et causam communem non relinquere solum, sed etiam prodere; et *ib.* 36. Jus suum dissolute relinquere. *Ov. Her.* 10, 129. Relinquere aliquem sola tellure, *h. e.* in locis solis. Sic *Val. Fl.* 1, 442. celerem Scythica te moesta relinquet arena. *Ov. Pont.* 2, 3, 28. In mediis lacera puppe relinquor aquis. *Nep. Dat.* 6. *med.* Coacti sunt cum eis pugnare, ad quos transierant, ab hisque stare, quos reliquerant, *h. e.* a quibus transfugerant. P *Relinqui*, non juvari, non defendi. *Id. ib.* 6. Quare relinqui eum non par esse, sed omnes confestim sequi. P *Relinquere animam*, mori. *Ter. Ad.* 3, 5, 52. Animam relinquam potius, quam illas deseram. *Virg. G.* 3, 547. aves alta vitam sub nube relinquunt. Sic *Lucr.* 5, 64. et *Ov. Ib.* 339. quem vita reliquit. *Nep. Eum.* 4. Non prius distracti sunt, quam alterum anima reliquerit, *h. e.* defecit; et *Ov. Met.* 10, 459. fugitque Et color, et sanguis, animusque reliquit euntem. [*V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* p. 278.] P *Relinquere res*, *relinquere omnia* quid sit, V. in RELICTUS. P *Relinquere* dicuntur etiam qui discedunt, abeuntque. *Ov. Met.* 7, 57. Aeoliam Pitanen a laeva parte relinquit; et *ib.* 9, 645. Jam Cragon, et Lymiren, Xanthique reliquerat undas. *Ov. Trist.* 1, 3, 62. Roma relinquenda est, etc.

RĔLĪQUA, orum, n. V. in RELIQUUS.

RĔLĪQUĀTĬO, onis, f. quod rationibus deductis est reliquum. *Paul. Dig.* 26, 7, 43. Sed etsi pupillus post pubertatem rationibus a tutore acceptis reliquationem ejus secutus usuras acceptaverit. P Eandem vocem scite transtulit ad id, quod in aetate residuum est, *Tert. Anim.* 56. Donec reliquatio compleatur aetatis; et *mox:* Nulla erit reliquatio temporum.

RĔLĪQUĀTOR, oris, m. qui integrum debitum non solvit, aliquidque adhuc reliqui debet, seu partem aeris alieni servat sibi; qui reliqua contraxit. *Scaev. Dig.* 46, 3, 102. Cum superioris anni sit reliquator. *Cassiod. Var.* 5, 6. Comperimus, Thomatem nunc decem millia solidorum reliquatorem nostris utilitatibus exstitisse.

RĔLĪQUATRIX, icis, f. quae integrum debitum non solvit. *Tert. Anim.* 35. Anima reliquatrix delictorum, donec exsolvat novissimum quadrantem.

RĔLĪQUIAE, arum, f. plur. *τὰ λείψανα, τὰ λοιπὰ*, pauca illa, quae ex aliqua re relicta sunt. *Cic. N. D.* 2, 55. Reliquiae cibi depelluntur, tum adstringentibus se intestinis, tum relaxantibus. *Phaedr.* 3, 3, 1. Reliquiae vini; et 5, 4. hordei. *Cels.* 3, 4. *f.* febris. *Plin.* 34, 7, 18. limae. *Caes. B. C.* 3, 21. Quod magnis muneribus datis, gladiatoriae familiae reliquias habebat. *Nep. Them.* 5. Etsi male rem gesserat, tamen tantas habebat reliquias copiarum, ut, etc. *Liv.* 22, 56. Reliquias tantae cladis velut ex naufragio colligens. *Hirt. B. Alex.* 40. *extr.* Reliquias exercitus dissipati colligere. *Sall. or. Philippi contra Lepid.* Reliquiae belli. *Id. Or. Macri Licin. ad pleb. med.* Reliquias exsulum persequi. *Cic. Par.* 4, 1. Reliquiae conjurationis. *Id. Sen.* 6. *med.* Quam palmam utinam Dii immortales tibi, Scipio, reservent, ut avi reliquias persequare, *h. e.* quas Africanus major bello Carthaginiensi reliquit, domitis quidem Poenis, sed non deletis. *Ter. Ad.* 3, 3, 90. Quam gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias restare video, *h. e.* hujus generis hominum antiqua virtute ac fide aliquos superesse video. P Praecipue cineres crematorum cadaverum, et ossa reliquiae sunt, ut *Serv.* ad *A.* 2, 539. docet. *Sen. ep.* 92. *f.* Neminem de supremo officio rogo: nulli reliquias meas commendo. *Tac. A.* 2, 75. Ferales reliquias sinu ferre; et *ib.* 3, 4. inferre tumulo; et *ib.* 1, 62. humo tegere. *Suet. Aug.* 100. *f.* legere, et in Mausoleo condere. *Id. Dom.* 8. *extr.* Ossa et reliquias mari mergere. *Virg. A.* 5, 47. reliquias et ossa parentis condere terra. P Et quae coena peracta supersunt. *Phaedr.* 1, 22. Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis. Adde *Pl. Curt.* 2, 3, 42. *Suet. Galb.* 22. *Petr. fragm. Trag.* 67. *Burm.* In illo *Sen. Const. Sap.* 13. Nec medicus reliquias et effusa intueri dedignatur: *reliquias* excrementa alvi, *effusa* vesicae intellige. P In sing. num. *Appul. Apol. in carm. de dentifricio.* Converritorem pridianae reliquiae, *h. e.* eorum, quae ex hesterna coena inter dentes haesere. P In neutr. gen. *Phaedr. l. c.* ut fruaris reliquiis, Quae sunt rosuri. Alii leg. *reliquis:* al. *quas. Pl. Mil.* 1, 1, 54. At peditatus reliquia erant, si viverent. Alii aliter legunt. P In carmine ut prima producatur, solet *l* geminari. *Virg. A.* 1, 34. Troas, relliquias Danaum atque immitis Achilli. Adde *Lucr., Mart.* etc. Sunt tamen, qui simplici liquida scribi malunt, quod *re* sit communis. V. RE.

[RĔLĪQUIĀRĬUM, ii, n. locus, in quo reliquiae ponuntur. *Not. Tir.* p. 106. Reliquiae, reliquiarium. *F.*]

RĔLĪQUO, as. V. v. sq.

RĔLĪQUOR, aris, atus sum, dep. 1. *λοιπογραφῶ, λοιπάζω*, partem debiti non solutam reliqui, reliqua debeo, reliquis obnoxius sum. *Ulp. Dig.* 50, 4, 6. *med.* Eos debitores rerum publicarum accipere debemus, qui ex administratione rei publicae reliquantur. *Scaev. ib.* 33, 8, 23. Stichus summas, quibus reliquatus erat, tam ex calendario, quam ex variis causis reddidit. *Id. ib.* 7, 20. Stichus servus praedium unum ex his coluit, et reliquatus est amplam summam. *Paul. ib.* 26, 7, 45. Debitum quod ex conductione reliquatus est. P Activa positione. *Ulp. ib.* 34, 3, 9. Si quis rationes exigere vetetur, non impeditur reliqua exigere, quae quis se reliquavit. Ita *Torrent.*, at *Haloand.* habet, *quae quis ipse reliquavit*. Sensus est: *Exigere* reliqua, quae aliquis non soluta reliquit.

RĔLĪQUUS, a, um, adj. *λοιπὸς*, qui relictus est, residuus, reliqua pars. *Cic. Acad.* 4, 2. Sunt enim multi, qui omnino Graecas non amant litteras; plures qui philosophiam; reliqui qui etiamsi haec non improbent, tamen, etc. *Caes. B. G.* 4, 4. *extr.* Reliquam partem hiemis se eorum copiis aluerunt; et *ib.* 1, 5. Oppida, vicos, reliqua privata aedificia incendunt; et *ib.* 2, 2. Dat negotium Senonibus, reliquisque Gallis, ut, etc.; et *ib.* 10. *f.* Ad eam sententiam, cum reliquis causis, haec quoque ratio eos deduxit. *Nep. Them.* 2. *f.* Arcem sacerdotibus tradunt, reliquum oppidum relinquunt, *h. e.* reliquam partem oppidi. *Id. Dat.* 2. Exercitusque reliquus conservatus est, *h. e.* reliqua exercitus pars. *Cic. Leg.* 3, 7. Illud habet consul, ut ei reliqui magistratus omnes pareant, excepto tribuno. Sic *Just.* 2, 2. Aurum et argentum perinde aspernantur *(Scythae)*, ac reliqui mortales appetunt. *Cic. Univ.* 11. Ut Oceanum Salaciamque Coeli satu, Terraeque conceptu generatos memoremus, ex his Phorcyn, Saturnum, et Opem, deinceps Jovem atque Junonem, reliquos. Ubi notanda conjunctionis *et* omissio. Sic *Phil.* 2, 12. *f.* Constitue Brutorum, C. Cassii, Cn. Domitii, C. Trebonii, reliquorum, quam velis esse causam. P *Reliquus est*, restat, superest. *Cic. Fam.* 13, 39. Cum familia Tiburnia necessitudo mihi intercedit vetus: ex qua reliquus est M. Tiburnius Rufus; et *Verr.* 2, 2, 27. Erant mihi oppida complura etiam reliqua, quae adire vellem; et *Fam.* 9, 18. *f.* Potes mulo isto, quem tibi reliquum esse dicis, cum canterium comedisti, Romam pervehi; et *Div. Verr.* 5. Si qua reliqua spes est, quae sociorum animos consolari possit. Et absolute *Id. Sull* 31. *extr.* Quid enim est huic reliqui, quod eum in hac vita teneat? *Id. Fin.* 2, 31. *med.* Cum reliqui nihil sit omnino, quod pertineat ad nos. *Nep. Timol.* 3. *med.* Imperium deposuit, et privatus Syracusis, quod reliquum vitae fuit, vixit. *Pl. Cist. f.* Nunc quod ad vos spectatores reliquum relinquitur, date plausum extrema in comoedia. *Ter. Heaut.* 1, 2, 19. Quid reliqui est, quin habeat, etc.? P *Reliquum est*, superest, restat. *Cic. Fam.* 7, 31. Quod quando uterque nostrum consecutus est, reliquum est, ut officiis certemus inter nos. *Nep. Att.* 21. Reliquum est, ut egomet mihi consulam. *Sall. or. Licin. ad pleb.* Nunc hortari modo reliquum est, et ire, etc. *Id. Or.* ad *Caes.* 1. *f.* Reliquum est optare, uti quae tibi placuerint, ea Dii immortales approbent. P *Reliquum habeo*, mihi superest. *Cic. Fam.* 9, 15. Moriar, si praeter te quemquam reliquum habeo, in quo possim imaginem antiquae festivitatis agnoscere. P *Reliquum facere*, relinquere, omittere. *Nep. Att.* 21. *f.* Nihil reliqui feci, quod ad sanandum me pertineret. *Cic. Fam.* 3, 13. Non solum auctoritate, sed etiam opera, consilio, nullum onus officii cuiquam reliquum fecisti. *Id. Att.* 3, 8. Tum vero haec cura addita vix mihi vitam reliquam facit. *Id. Verr.* 2, 3, 44. Duarum mihi civitatum reliquos feci agros, *h. e.* reliqui, de quibus dicerem; et *ib.* 48. *f.* Quibus nihil non modo de fructu, sed ne de bonis quidem suis reliqui fecit; et *ib.* 55. *f.* Quibus aratrum saltem aliquod satelles istius Apronius reliquum fecit. *Caes. B. G.* 2, 26. *extr.* Nihil ad celeritatem sibi reliqui fecerunt; et *Tac. A.* 1, 21. Nihil reliqui faciunt, quo minus invidiam, misericordiam, metum, et iras permoverent. *Sall. Cat.* 29. *extr.* Quibus lubido atque luxuria ex magnis rapinis nihil reliqui fecerant. P Aliquando quae post futura sunt, respicit. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 15. Illud cogita, nos non de reliqua et sperata gloria jam laborare, sed de parta dimicare. *Id. Sext.* 34. Spe reliquae tranquillitatis praesentes fluctus fugisse. *Pl. Cas.* 5, 1, 3. Nunquam ecastor ullo die risi adaeque: neque hoc quod reliquum est (scil. *vitae*) plus risuram opinor. *Nep. Them.* 2. Non solum praesenti bello, sed etiam reliquo tempore ferociorem reddidit civitatem. P *In reliquum*, in futurum, in reliquum tempus. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 7. *f.* A te peto, ut quarum rerum spe ad laudem me vocasti, harum fructu in reliquum facias alacriorem; et *Sall. Jug.* 46. Plusque in reliquum sibi timoris, quam potentiae addidit. *Liv.* 36, 10. *f.* Appius Larissam, ad confirmandos in reliquum sociorum animos, descendit. Plene *Caes. B. G.* 3, 16. In quos eo gravius Caesar vindicandum statuit, quo diligentius in reliquum tempus jus legatorum conservaretur; et *Cic. Verr.* 2, 3, 55. In reliquum tempus ait se vectigalibus prospexisse. P *Quod reliquum est, de reliquo*, quod ad reliqua attinet, ceterum: et servit conjungendo sermoni. *Cic. Fam.* 13, 73. Quod reliquum est, sic velim existimes, etc. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. Quod reliquum est, tuum munus tuere. *Id. ib.* 6, 20. *med.* De reliquo, ut te saepe per litteras hortatus sum, ita velim tibi persuadeas, te nihil habere, etc. *Id. Or.* 1, 22. De reliquo jam nostra culpa fuerit, si, etc. *Id. Att.* 16, 13. De reliquo quid tibi ego dicam? ardeo studio historiae. P *Reliquum*, de reliquo, ceterum. *Pl. fragm.* ap. *Non.* 3, 54. Ad cubituram mage sum exercita: reliquum ad cursuram sum tardiuscula. Alii aliter leg V. CUBITURA. P *Et reliqua*, et cetera. *Vopisc. Firm.* 5. *extr.* Quare sanctissimi Quirites, et reliqua. P Saepe *reliquus* ad aes alienum refertur, cujus pars aliqua, subductis rationibus, solvenda relicta est: tum ex parte debitoris, tum creditoris. *Cic.* ad *Planc. post ep.* 16. *l.* 16. ad *Att.* Ut pecuniam reliquam Buthrotii ad diem solverent. *Cat. R. R* 2. *med.* Putare rationem vinariam, olearam: quid vaenierit, quid exactum siet, quid reliquum siet. *Ter. Ph.* 1, 1, 2. Erat ei de ratiuncula jampridem apud me reliquum pauxillulum nummorum. P Hiuc *reliqua, orum*, ipsa reliqua pars debiti, aut crediti. *Cic. Att.* 15, 15. Cum ex reliquis, quae Eros Nonis April. fecit, abundare debeam, cogor mutuari; et *ib.* 16, 15. *med.* Cum enim tanta reliqua sint, ne Terentiae quidem adhuc, quod solvam, expeditum est; et *ib.* 6, 1. *med.* Reliqua mea Camillus scribit se accepisse. [In nummo Hadriani Aug. ap. *Eckhel. D. N. V. T.* 6. *p.* 478. Reliqua vetera HS. novies mill. abolita. Hoc idem plenius habet mendosa *Inscr.* ap. *Grut.* 10, 6., emendatior ap. *Fea, Framment. de' fast. cons.* p. 111. S. P. Q. R. Imp. Caes. Trajano Hadriano Aug., quod primus omnium principum et solus remittendo sestertium novies millies centena millia N. *(h. e. novecento milioni di sesterzi)* debitum fiscis non praesentes tantum cives suos, sed et posteros eorum praestitit hac liberalitate securos. Idem vero confirmat *Spart. Hadr.* 7. Hujus liberalitatis exemplum imitatus est Honorius Aug., ut constat ex *Cod. Theod.* 11, 28, 3., aliique ante et post eundem principes, quos laudat *Gothofr.* ad *l. c. leg.* 3. *F.*] P *Reliqua trahere*, est contrahere, reliquari, aeris alieni partem non solutam relinquere. *Papin. Dig.* 40, 7, 34. *med.* Ut si reliqua non trahat, liber sit: quod si trahat, ita demum, si obtulerit eam quantitatem, quae refundi debuit. Adde *Paul. ib.* 26, 7, 45. P *Reliqua habere*, debere. *Paul. ib.* 35, 1, 79. P In sing. num. *Id. ib.* 49, 14, 45. *f.* Nisi forte fidejussores minus idonei sint, et in reliquum non exsolutae quantitatis accesserint. *Pl. Cist.* 1, 3, 40. Nunc quod reliquum est, volo persolvere, ut expungatur nomen, ne quid debeam. P *Reliqua corporis*, reliquiae. *Aurel. Vict. Caes.* 21. *extr.* Cum Syriam circumgrederetur, anno potentiae sexto moritur. Corporis reliqua luctu publico relata Romam, atque inter Antoninos funerata sunt. P [*De vocabulorum *ceteri* et *relicui* discrimine v. *Beier.* in *Seebodii Miscell. critt. Vol.* 1. p. 1. p. 181., qui docuit, *ceteri* dici, ubi, qui restant, singuli cogitentur, *relicui* autem, ubi omnes, qui supersunt, in unum comprehendantur, singulis cogitatione non discretis.] P Prima syllaba producitur in illo *Pl. Truc. prol.* 15. Sed reliquam dat operam, ne sit reliquum; et *Lucr.* 1, 560. Nunquam reliquo reparari tempore posset. Ubi etiam quadrisyllaba vox fit per diaeresim: et sunt qui mallent scribi *relicuo*. Sic ap. *Phaedr.* 3, 4. Inter reliquas merces atque obsonia. Alii leg. *relicuas:* quod tamen necesse non est: uti neque geminari liquidam, cum *re* producitur. V. Re. **Cic. de re publ.* (ed. *A. Maio*) 2, 22. Relicuum populum distribuit in quinque classis. *Id. or. pro Fl. fragm.* ed. eodem *Maio*, p. 94. ed. *Kil.* Relicum tempus. V. *Maium* et *Heinrichium* ad l. *B. A.* [*Forma *relicuus* praeferenda. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 332. et *Bentl.* ad *Phaedr.* 1, 31. p. 20 — 21. P Confund. *reliquus* et *relictus*. V. *Spald.* ad *Quint.* T. 2. p. 108.]

RĔLĪSUS, a, um, part. part. a *relido:* collisus,

oblisus. *Prud. περὶ στεφ.* 9, 47. Conjiciunt alii fragiles, inque ora tabellas Frangunt: relisa fronte lignum dissilit. *Id. Apoth.* 162. Hanc igitur non flagra secant, non sputa saliva Aspergunt, alapis non vexat palma relisis.

RĔLŌCO, as, avi, atum, a. 1. rursus loco. *Ulp. Dig.* 19, 2, 13. *med.* Si in lege operis locandi comprehensum esset, ut si ad diem effectum non esset, alii relocare id liceret; non alias prior conductor ex locato tenebitur, quam si eadem lege relocatum esset: nec ante relocari id potest, quam dies efficiendi praeterisset.

RĔLŌQUOR, eris, dep. 3. rursus loquor, vel respondeo. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Dicuntur eloqui et reloqui in fanis Sabinis e cella Dei, qui eloquuntur.

RĔLŪCĔO, es, uxi, n. 2. *ἀναλάμπω*, lucem remitto, aut emitto, resplendeo. *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. Huic non una modo caput ornans stella relucet. *Virg. A.* 2, 312. Sigea igni freta lata relucent. *Ov. Met.* 11, 617. vestis fulgore reluxit Sacra domus. *Plin. Pan.* 52. Tota area hinc auro, hinc argento relucebat. *Plin. alter* 9, 27, 43. Piscis lucerna tranquillis noctibus relucet. *Liv.* 22, 17. Ex capite boum relucens flamma. *Virg. A.* 12, 300. Occupat os flammis, olli ingens barba reluxit, Nidoremque ambusta dedit. *Petr. Sat.* 127. Toto mihi clarius coelo nescio quid relucente. *Gell.* 17, 10. *f.* Favilla ignea, et relucens. *Plin. ep.* 8, 8. Fons purus et vitreus, ut numerare jactas stipes, et relucentes calculos possis. ℙ Absolute. *Id. ep.* 6, 20. *med.* Paulum reluxit, quod non dies nobis, sed adventantis ignis indicium fuit. ℙ Translate. *Val. Max.* 9, 15. *n.* 6. Postquam a Sullana violentia Caesariana aequitas reluxit.

[RĔLŪCESCO, is, n. 3. idem ac reluceo. *Capell.* 8, 294. Alias cum luna in superiore, aut inferiore latitudinis loco fuerit, pleni luminis effigie relucescit. *F.*]

RĔLŪCTANS, antis, part. a *reluctor: ἀντιστάμενος*, resistens, repugnans. *Virg. G.* 4, 300. huic geminae nares, et spiritus oris Multa reluctanti obsuitur. *Ov. Am.* 2, 9, 12. Pigra reluctanti cessat in hoste manus; et *ib.* 3, 4, 13. Vidi ego nuper equum, contra sua vincla tenacem, Ore reluctanti fulminis ire modo: Constitit, ut primum concessas sensit habenas. *Hor. Od.* 4, 4, 11. Reluctantes dracones. *Ov. Met.* 6, 85. Illa reluctantem curru deducere Lunam Nititur. *Tac. A.* 4, 22. In cubiculo reluctantis et impulsae vestigia cernebantur. *Petr. Sat.* 111. *med.* Vis tu, reviviscere reluctantibus fatis exstinctum? *Quint.* 9, 4. *in.* Inter obstantia saxa fractae aquae, et reluctantes.

RĔLŪCTĀTĬO. V. ERUCTATIO.

RĔLŪCTĀTUS, a, um, part. a *reluctor:* qui obluctatus est. *Plin. Pan.* 60. His tot tantisque rationibus, quamquam multum reluctata verecundia principis nostri, tandem tamen cessit. *Vell.* 2, 102. *f.* Diu reluctatus invitusque revertens in Italiam. Adde *Curt.* 8, 2. *med.* ℙ Passive. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 42. Paene reluctatis iterum pugnantia rebus Rupissent elementa fidem.

RĔLŪCTO, as. V. v. sq.

RĔLŪCTOR, aris, atus sum, dep. 1. *ἀντιπαλαίω, ἀντιμάχομαι*, obluctor, resisto, obsisto, repugno. *Quint. prooem.* 1. Cum a me postularent, ut aliquid de ratione dicendi componerem, diu sum equidem reluctatus. *Mart.* 5, 35. Et suscitanti Lectio reluctatur. *Sen. Herc. Oet.* 1728. Refugit ignis, et reluctantur faces, et membra vitant. *Plin. ep.* 10, 26. Continuae navigationi Etesiae reluctantur. ℙ Cum infin. *Claud. in Ruf.* 2, 353. equites illic poscentia cursum Ora reluctantur pressis sedare lupatis, *h. e.* conantur, ardori equorum obsistendo. ℙ Activa positione. *Appul. Met.* 4. Jam faucibus ipsis hiantis Cerberi reluctabat; et *ib.* 7. Centunculis male consarcinatis semiamictus, inter quos pectus et venter crustata crassitie reluctabat.

RĔLŪDO, is, usi, a. 3. contra illudo. *Manil.* 5, 170. sibique ipse reludat. V. PILARIUS. *Sen. Controv.* 2, 10. *med.* Temerarios mariti jocos relusit.

*RELUMINATĬO, onis, f. *Gloss. Lat. Gr.* Reluminatio, *ἀναγγαία. B. A.*

RĔLŪMĬNO, as, a. 1. rursus illumino. *Tert. Apol.* 21. Cum ille caecos reluminaret. Adde *Anim.* 34. et *Paul. Nol. ep.* 30. (al. 8.) 4. Reluminare quod caecatum fuerat.

RĔLŪO, is, a. 3. *Festus:* Reluere, resolvere, repignerare quasi rursus luo ac solvo, ut rem oppigneratam redimam. Caecilius: Ut aurum, et vestem, quod matris fuit, reluat, quod viva ipsa opposuit pignori. ℙ Pro solvere usurpasse videtur *Afran.* ap. *Non.* 1, 259., vel pro lavare: Sed verba ejus obscura sunt, aut corrupta.

RĔLŪVĬA et RELUVIUM. V. REDIVIA.

[RĔLŪVĬES, ei, f. iterata eluvies. *Not. Tir.* p. 134. Eluvies, reluvies. *F.*]

RĔMACRESCO, is, crui, n. 3. *μινύθω, ἰσχναίνομαι*, macer fio, extenuor, macesco. *Suet. Dom.* 18. Calvitie deformis, et obesitate ventris, et crurum gracilitate, quae tamen ei valitudine longa remacruerant.

RĔMĂLĔDĪCO, is, n. 3. *ἀντιλοιδορέω*, vicissim maledico. *Vespasianus* ap. *Suet. Vesp.* 9. *extr.* Pronunciavit, non oportere maledici senatoribus: remaledici civile fasque esse.

RĔMANCIPĀTUS, a, um, part. a *remancipo. Festus:* Remancipatam Gallus Aelius esse ait, quae mancipata sit ab eo, cui in manum convenerit. V. v. sq.

[RĔMANCIPO, as, a. 1. iterum mancipo, seu redhibeo. *Gloss. Philox.* Emancipat, *ἀντιπαράχωρεῖ, ἀντιπαραγράφει.* Remancipo, *ἀποκαθιστῶ. Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 140. Excepto eo, quem pater ea lege mancipio dedit, ut sibi remancipetur: nam quodammodo tunc pater potestatem propriam reservare sibi videtur eo ipso, quod mancipio recipit; et §. 172. Qui filiam, neptemve, aut proneptem alteri ea lege mancipio dedit, ut sibi remanciparetur, remancipatamque manumisit, etc. *Fragm. jur. civ. antejustin.* (ed. *A. Maio*) p. 15. Per mancipationem ita (*acquiri*) potest, ut nos proprietatem, quae illis mancipio data (*est*), deducto usufructu, remancipemus. Adde *Not. Tir.* p. 73. *F.*]

RĔMANDO, as, a. 1. iterum, aut vicissim mando. *Eutr.* 2, 13. Pax displicuit: remandatumque Pyrrho a senatu est, eum cum Romanis, nisi ex Italia recessisset, pacem habere non posse.

RĔMANDO, is, di, sum, a. 3. *ἀναμασσάομαι*, rumino, rursus mando. *Plin.* 10, 73, 93. Pontici mures simili modo remandunt. *Quint.* 11, 2. *med.* Devoret initio taedium illud et scripta, et lecta saepius revolvendi, et quasi eundem cibum remandendi.

RĔMANĔO, es, ansi, ansum, n. 2. *διαμένω*, non abeo, resto, resideo, maneo. *Ov. Met.* 3, 477. Quo fugis? o remane, nec me, crudelis, amantem Desere. *Cic. Acad.* 4, 48. Ita sermone confecto, Catulus remansit, nos ad naviculas nostras descendimus. *Id. Fam.* 6, 3. *med.* Nihilo te nunc majore in discrimine esse, quam quemvis aut eorum qui discesserint, aut eorum qui remanserint. *Caes. B. G.* 4, 1. Singula millia ex suis finibus educunt: reliqui domi remanent; et *mox:* Neque longius anno remanere uno in loco, incolendi causa, licet; et *ib.* 2. Equos eodem remanere vestigio assuefaciunt; et *ib.* 15. *f.* Remanere se apud eum velle, dixerunt. *Hor. Od.* 1, 26, 7. impium Lenite clamorem sodales, Et cubito remanete presso. *Nep. Ep.* 9. *med.* Si ferrum, quod in corpore remanserat, extraxisset. ℙ Duro, persisto, persevero, supersum. *Caes. B. G.* 7, 35. *f.* Iisdem sublicis, quarum pars inferior integra remanebat, pontem reficere coepit. *Vell.* 2, 123. Volens omnia post se salva remanere. *Sall. Jug.* 26. *f.* Si ulla apud vos memoria remanet avi mei; et *ib.* 62. *med.* Eum obsecrat, ne quam contumeliam remanere in exercitu victore sinat. *Ov. Trist.* 1, 9, 23. in duris remanentem rebus amicum. *Cic. Rosc. Am.* 10. In qua muliere, quasi exempli causa, vestigia antiqui officii remanent. *Id. Manil.* 18. Rhodiorum usque ad nostram memoriam disciplina navalis et gloria remansit. *Petr. Sat.* 109. Ne residua in animis, etiam post jusjurandum, ira remaneret. *Curt.* 10, 7. *med.* In eadem domo familiaque imperii vires remansuras esse gaudebant. *Sen. Med.* 41. si quid antiqui tibi Remanet vigoris, pelle femineos metus. *Varr. L. L.* 5, 6. *med.* Id quod remansit in mente.

RĔMANO, as, n. 1. *ἀποβρύω*, refluo. *Lucr.* 5, 270. retroque remanat Materies humoris. ℙ Aliquando est repetere, redire. *Enn.* ap. *Fest.* Destituunt rivos, camposque remanant. Alii leg. *remant*, alii aliter. V. REMANT.

RĔMANSĬO, onis, f. *διαμονή*, actus remanendi. *Cic. Lig.* 2. Profectio certe animum tuum non debet offendere: num igitur remansio? multo minus. Adde *Q. Fr.* 3, 1, 5. *med.*

RĔMANSOR, oris, m. dicitur de milite, qui longius extra castra remanet, quam commeatus imperatoris permittat. *Arrius Menand. Dig.* 49, 16, 4. *f.* Edictum Germanici Caesaris militem desertorem faciebat, qui diu abfuisset, ut is inter remansores haberetur; et *ib.* 5. *f.* Si remansor, aut negligens suorum, aut segnis, etc. Ita editiones *Torrentini, Gothofredi* et *Parisina* 1562. Aliae cum *Haloandr.* habent *emansor*, q. v. v. s. l. ℙ *Remansor* etiam dicitur, qui cum venia imperatoris domi remanet, aliis in expeditionem exeuntibus, nihilominus sacramento obstrictus, ac stipendia merens: quod virtutis, ac naviter praestitae in bello operae praemium est. *Inscr.* ap. *Mur.* 347, 2. Pro reditu eorum ab expeditione Parthica, quod voverat, aram marmoream posuit sua pecunia M. Aurelius Nepos remansor. Dedicata Kal. April. Severo et Victorino Cos. *h. e.* ann. a Chr. n. CC.

RĔMANT, repetunt. Ennius libro primo: desunt rivos, camposque remant. Haec *Festus:* Videtur autem *remo, as*, esse quasi *remeo*, repeto, redeo. Unde *Lucr.* 3, 69. Refugisse volunt longe, longeque remasse: syncope pro *remavisse.* Sed locus *Festi* et *Ennii* corruptus esse videtur: *Lucretii* certe dubius est: nam alii *remosse* legunt per syncop. pro *removisse:* alii *recesse* pro *recessisse.* V. REMANO.

RĔMĔĂBĬLIS, e, adj. qui remeare, seu redire solet, aut potest. *Remeabile saxum* dicitur a *Statio*, quod apud Inferos a Sisypho tollitur, et provolvitur: *Th.* 4, 537. quis enim remeabile saxum, Fallentesque lacus, Tityonque alimenta volucrum, Et caligantem longis Ixiona gyris Nesciat? *Prud. Apoth.* 1117. Cum moritur Christus, cum flebiliter tumulatur, Me video: e tumulo cum jam remeabilis adstat, Cerno Deum. *Tert. Resurr. carn.* 1. *med.* Animam in corpora remeabilem affirmant.

RĔMĔĂCŬLUM, i, n. reditio, reditus. *Appul. Met.* 6. *in.* Illuminarum Proserpinae nuptiarum demeacula, et luminosarum filiae inventionum remeacula.

RĔMĔĀTUS, us, m. reditus, reditio. *Mart. Dig.* 48, 19, 4. *f.* Nemo potest commeatum remeatumve dare exsuli, nisi imperator.

RĔMĔDĬĂBĬLIS, e, adj. cui facile remedium inveniri potest. *Sen. ep.* 95. Minora peccantes, et levi cura remediabiles. Aiii leg. *medicabiles.*

RĔMĔDĬĀLIS, e, adj. ut Remedialis vis, quae sanitatem, seu remedium continet, ap. *Macr. Sat.* 7, 16. *f.*

RĔMĔDĬĀTĬO, onis, f. curatio, sanatio. *Scrib. Comp.* 11. Torpor est signum remediationis.

RĔMĔDĬĀTOR, oris, m. qui remedium affert. *Tert. adv. Marc.* 4, 8. Remediator valetudinum; et *ib.* 35. languorum.

RĔMĔDĬĀTUS, a, um, part. a *remedio:* curatus, sanatus. *Scrib. Comp.* 122. *f.* Oportet tamen non indifferenter remediatos in futurum vivere. V. v. sq.

RĔMĔDĬO, as, avi, atum, a. 1. remedium affero, curo, sano. *Scrib. Comp.* 11. Capitis dolorem in perpetuum remediat. Adde *Tert. adv. Marc.* 4, 35. ℙ Passive. *Id. Scrib. Comp.* 18. Viros facilius mulieribus remediari. *Tert. ad Scapul.* 4. A daemoniis aut valetudinibus remediati sunt. Adde *eund. Baptism.* 9. et *Appul. Herb.* 112. ℙ Deponentis forma. *Appul. ib.* 2. Herba quinquefolium mire remediatur; et 105. Febricitanti mire remediaberis. *Hieron. ep.* 68. *n.* 1. *med.* Quod crebro medici remediantur.

RĔMĔDĬTOR, aris, dep. 1. rursus meditor. *Sen. ep.* 72. *in.* Quod quaeris a me, liquebat mihi, si remeditari possem. Ita leg. *Lipsius*, alii *si remeditarer, per se.*

RĔMĔDĬUM, ii, n. *ἄκος, βοήθημα*, id quod medendi causa adhibetur, medicamentum: a *re*, et *medeor. Lucr.* 6, 1223. Incomitata rapi certabant funera vasta, Nec ratio remedi communis certa dabatur. *Cic. N. D.* 2, 50. Pantheras, quae venenata carne vescerentur, remedium quoddam habere, quo cum essent usae, non morerentur. *Id. Phil.* 13, 11. *med.* Qui tuis veneficiis remedia invenit. *Id. Tusc.* 5, 26. Illa sibi remedia comparavit ad tolerandum dolorem. *Just.* 18, 6. *f.* Cum peste laborarent, cruenta sacrorum religione, et scelere pro remedio usi sunt. *Cels.* 3, 9. Aegros contrariis remediis sanare. *Id.* 4, 20. *med.* et *Colum.* 6, 13. Si purgatio nimia nocet, remedio sunt cucurbitulae. *Cels.* 4, 6. Remedium est magni et recentis doloris sanguis missus. *Plin.* 28, 6, 17. Remedium alicui adhibere; et 30, 6, 17. facere lieni. *Id.* 27, 12, 104. Proserpinaca est eximii adversus scorpiones remedii. *Id.* 36, 20, 37. Haematites est praecipui remedii ad jocineris vitia. *Id.* 29, 4, 27. de phalangii ictu: In remedio est, si quis ejusdem generis alterum percusso ostendat. *Id.* 12, 17, 39. Tradit odorem (*brati arboris*) esse proximum cedro, fumumque ejus contra ligna alia remedio; et 28, 4, 14. Abstinere cibo omni, in praesentissimis remediis habetur. *Id.* 28, 11, 49. Magnum remedium est in luporum capitis cinere. *Id.* 11, 53, 117. Vomitiones homini ad haec in remedium excogitatae. *Id.* 8, 51, 77. Remedium est (*abortus suum*), ne prima subatione coitus fiat. *Id.* 18, 8, 20. *n.* 1. Siligo biennio in triticum transit. Remedium, ut gravissima quaeque grana ejus serantur. ℙ Transfertur ad cujuscumque incommodi provisionem cautionemque. *Caes. B. C.* 1, 81. Quantum castra protulerant, tanto aberant ab aqua longius: et praesenti malo aliis malis remedia dabantur. *Sall. Cat.* 41. Miseriis suis remedium, mortem exspectant. *Liv. praef. med.* Donec ad haec tempora, quibus nec vitia nostra, nec remedia pati possumus, perventum est. *Cic. Cluent.* 9. Oppianicus domo sibi quaerendum remedium existimavit ad eam moram, quae nuptiis afferebatur; et *ib.* 24. *f.* Acrioribus saluti suae remediis subveniendum putavit. *Id. Sull.* 23. *extr.* In adversis sine ullo remedio atque allevamento permanere. *Id. Verr.* 2, 5, 10. *med.* Ad magnitudinem frigorum, et ad tempestatum vim praeclarum sibi hoc remedium comparat. *Id. ib.* 2, 3, 56. *med.* Nunquam perpeterere, ut homines injuriae tuae remedium morte ac suspendio quaererent. *Suet. Aug.* 42. Magna quondam sterilitate, ac difficili remedio. *Tac. A.* 3, 28. Pompejus corrigendis moribus delectus, et gravior remediis, quam delicta erant. *Quint.* 1, 2. Facile erat hujus metus remedium. ℙ De iis, quae morbum, aut mala quaelibet antevertunt. *Plin.* 25, 2, 3. Mithridati excogitatum quotidie venenum bibere, praesumptis remediis. Adde *Gell.* 17, 16. eadem de re loquentem. *Id.* 15, 1. Si quid posset remedii fore, ut ne tam assidue domus Romae arderent.

*REMEDODĬA, ae, f. opp. Moesiae superioris. *Tab. Peut. B. A.*

RĔMĔLĪGO, inis, f. remora. Translate accipitur tum de pisce, qui naves remoratur, tum de muliere tardius procedente. *Festus:* Remeligines, et remorae dictae sunt a Plauto in Casina (4, 3, 6.) Nam quid illaec nunc tam diu intus remorantur remeligines? (*h. e.* mulieres illae, quae sponsam ad

me adducere remorantur.) Ab Afranio in Prodito: Remeligo a Laribus missa sum huc, quae cursum navis cohibeam. Locus *Plauti* in editis sic habet: Nam quid illaec (*sponsa*) nunc tam diu intus remoratur, quasi ob industriam? *Festus* notationem vocis ducit ab ipsa re et significatione: si verba spectes, erit a *re*, et *mello* inusit., quod a *μέλλω*, moror, unde veteres Latini habent *promellere*. Nempe ut a *remoror* factum est *remora*; ita a *remello* seu *remelo* (quando veteres non geminabant consonas) ortum est *remeligo*, quae vox tum remoram piscem, tum mulierem remorantem significat. [*Multis h. l. auxit *F.*]

RĔMĔMĪNI, isti, anom. *Tert. adv. Marc.* 4, 1. ex *Isai.* 43, 24. Ne rememineritis priorum.

*REMEMORATĬO, onis, f. *Scrib.* 8, 6. Rememoratio vitiorum. *B. A.*

RĔMĔMŌRO, as, a. 1. rursus commemoro. *Tert. adv. Marc.* 4, 43. ex *Luc.* 24, 6.

RĔMENSUS, a, um, part. a *remetior*, vicissim mensus. *Mart.* 6, 89. Ille fide summa testae sua vina remensus, *h. e.* eadem mensura velut restituens. ℙ *Remensus iter* dicitur qui eadem via reversus est. *Stat. Th.* 3, 324. Jamque remensus iter fesso Danaeia Tydeus Arva gradu, viridisque legit devexa Prosymnae. ℙ Passive. *Virg. A.* 2, 181. pelagoque remenso Improvisi aderunt, *h. e.* renavigato; et *ib.* 3, 144. remenso Hortatur pater ire mari.

RĔMĔO, as, n. 1. *ἐπανέρχομαι*, retro meo, redeo, revertor. *Cic. N. D.* 2, 46. Neque remearet aer. [*Liv.* 9, 16. ad se (legati) ne remearent: cf. 9, 3. et 24, 3. *Suet.* in v. *Plin.*] *Virg. A.* 2, 95. Si patrios unquam remeassem victor ad Argos.{[*Proprium verbum *remeandi* esse victoribus et triumphis docet *Cort.* ad *Lucan.* 7, 256.] *Mart.* 1, 16. Gaudia non remeant. Alii rectius leg. *remanent:* sequitur enim, *sed fugitiva volant. Tac. A.* 2, 69. Germanicus Aegypto remeans. *Id. ib.* 15, 60. Remeare ex Campania; et *ib.* 14, 25. *extr.* in patrias sedes; et *ib.* 3, 21. *med.* Tacfarinas spargit bellum; ubi instaretur, cedens, ac rursus in terga remeans; et *ib.* 12, 69. *f.* Navium quasdam, quae mari remeabant, circumvenere Barbari. *Pl. Epid.* 5, 1, 55. Remeabo intus, ut accurentur advenientes hospites; et *Afran.* ap. *Fest.* Vetuit me sine mercede prorsum remeare in ludum; et *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Cum coturnices ex Italia trans mare remeant. *Ov. Met.* 15, 569. domito victor remeabat ab hoste. *Sidon. Ep.* 8, 6. *med.* Mos est remeaturis, decimum quemque captorum necare. ℙ Omissa praepos. *Virg. A.* 11, 793. patrias remeabo inglorius urbes. *Stat. Silv.* 3, 5, 12. Euboicos fessus remeare penates Auguror.

RĔMERGO, is, a. 3. rursus mergo. *August. Confess.* 8, 5. *med.* Conatus expergisci volentium, qui tamen superati soporis altitudine remerguntur.

RĔMĔTĬOR, iris, mensus sum, dep. 4. *ἀναμετρέω*, iterum, aut vicissim metior. *Virg. A.* 5, 25. Si modo rite memor servata remetior astra. *Sen. ep.* 95. *med.* Invitis ingesta visceribus per os reddunt, et vinum omne vomitu remetiuntur, *h. e.* eandem vini mensuram evomunt, quam biberunt: quod et *Mart. l. c.* in REMENSUS, et *Id. Sen. Prov.* 3. *f.* dixere. *Quint. decl.* 12, 19. *extr.* Frumentum pecunia remetiri, *h. e.* tantam vim pecuniae admetiri, quanta est mensura frumenti. ℙ *Remetiri iter*, rursus idem iter facere, eadem via reverti. *Plin.* 2, 71, 73. Alexandri cursor Philonides ex Sicyone Elin mille et ducenta stadia novem diei confecit horis: indeque quamvis declivi itinere, tertia noctis hora remensus est saepius. *Sen. Med.* 31. de sole: Non redit in ortus, et remetitur diem? V. *l. Stat. c.* in REMENSUS. ℙ Translate est recognoscere. *Sen. Ira* 3, 36. Totum diem meum scrutor, facta ac dicta mea remetior; et *Plin. ep.* 8, 11. Incipit refici, transmissumque discrimen convalescendo remetiri. Alii leg. *metiri. Appul. Met.* 1. et 2. Fabulam tuam illam remetire, *h. e.* repete et renarra.

RĒMEX, ĭgis, m. (et potest esse etiam femin.) *ἐρέτης, κωπηλάτης*, qui remum agit. *Cic. Div.* 2, 55. Remex ille de classe Coponii praedixit, etc. *Id. Verr.* 2, 5, 33. Classis inops et infirma, propter dimissionem propugnatorum atque remigum. *Caes. B. C.* 3, 24. *med.* Quadriremum cum remigibus defensoribusque suis ceperunt. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. *f.* Nautas remigesque exigere, frumentum imperare. *Id. Or.* 2, 10. Remigem aliquem aut bajulum, nobis oratorem descripseras, inopem quendam humanitatis, atque inurbanum; et *ib.* 1, 33. *f.* Ut concitato navigio, cum remiges inhibuerunt, retinet tamen ipsa navis motum et cursum suum. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 12, 13. Delectum remigum habere. *Caes. B. C.* 1, 58. Quod minus exercitatis remigibus, minusque peritis gubernatoribus utebantur. *Nep. Dion.* 9. Exercere remiges. *Suet. Galb.* 12. Classiarii, quos Nero ex remigibus justos milites fecerat. *Sen. Herc. Fur.* 557. Uno tot populi remige navigant, *h. e.* vectore, portitore. De Charonte loquitur. ℙ Saepe in singulari num. pro remigibus ponitur. *Virg. A.* 5, 116. Velocem Mnestheus agit acri remige pristin. *Ov. Her.* 3, 153. impellere remige classem. *Id. Trist.* 5, 14, 44. Vela damus, quamvis remige puppis eat; et *ib.* 1, 10, 4. navis remige carpit iter. *Tac. A.* 4, 5. Classes duae valido cum remige.

*REMI vel Rhemi, orum, Ῥῆμοι, populi Galliae Belgicae, ubi fere hodiernum *Reims. Caes. B. G.* 2, 3. et 5. et 6, 4. *Plin.* 4, 1. ℙ Metropolis eorum Durocortorum dictum *Caes. B. G.* 6, 44. *B. A.*

[RĔMĪCO, as, n. 1. iterum mico. *Not. Tir.* p. 110. Micat, remicat. *F.*]

RĔMĪGĀTĬO, onis, f. *εἰρεσία*, actus remigandi. *Cic. Att.* 13, 21. Inhibitio autem remigum motum habet, et vehementiorem quidem remigationis navem convertentis ad puppim.

RĔMĪGĬUM, ii, n. remorum supellex et ordo in navi, ipsi remi. *Pl. As.* 1, 3, 5. Remigio veloque, quantum poteris, festina. *Virg. G.* 1, 201. qui adverso vix flumine lembum Remigiis subigit. *Tac. A.* 2, 24. Claudae naves raro remigio, aut intentis vestibus, et quaedam e validioribus tractae revertere. *Hor. Od.* 1, 14, 4. nudum remigio latus, Et malus celeri saucius Africo. ℙ Item remigatio, *εἰρεσία*. *Pl. Bacch.* 2, 3, 55. Ubi portu eximus, homines remigio sequi. *Plin.* 6, 29, 34. Isidis portus decem dierum remigio ab oppido distans. *Id.* 9, 3, 2. Vastus sinus duodecim dierum et noctium remigio enavigatus. ℙ Metonymice ipsi remiges, ut *servitium* servi. *Cic. Tusc.* 5, 39. *med.* Quae pugna, quae acies, quod remigium, etc? *Virg. A.* 3, 471. Remigium supplet, socios simul instruit armis. *Hor. Ep.* 1, 6, 63. remigium vitiosum Ithacensis Ulyssei. *Liv.* 26, 51. Remigium, classicique milites tranquillo in altum evecti, agilitatem navium experiebantur. ℙ *Meo remigio rem gero*, proverb. *Pl. Mil.* 3, 1, 149. Si illis (*servis*) aegre est, mihi quod volupe est, meo remigio rem gero, *h. e.* illis, velint nolint, parendum est, cum mei sint. ℙ Poetae ut *alas* pro remis ponunt, ita *remigium* ad alas et volatum transferunt: sunt enim avibus alae, quod remi navibus. *Lucr.* 6, 743. Remigii oblitae (*aves*) pennarum vela remittunt. *Virg. A.* 1, 301. et *ib.* 6, 19. volat ille per aera magnum Remigio alarum: *εἰρεσίᾳ τῶν πτερῶν*. V. v. sq. et REMUS. *Ov. A. Am.* 2, 45. de Daedalo: Remigium, volucres disponit in ordine pennas. *Avien. Arat.* 640. de Cycno: dextro Cephaleida dextram Radens remigio. *Appul.* quoque, quamvis prosae scriptor, hac metaphora usus est 5. et 6. *Met.* et *de Deo Socrat.*, sed non est imitandus: ipsaque poetis relinquenda.

RĒMĪGO, as, avi, atum, n. 1. *ἐρέσσω*, remos ago, remis navem impello. *Cic. Tusc.* 4, 4. *f.* Utrum igitur mavis? statimne nos vela facere, an, quasi e portu egredientes, paulum remigare? *Sen. ep.* 122. *f.* Contra aquam remigantes. ℙ Cum accus. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 178. missamque Pado qui remigat alnum. ℙ *Aves pennis remigare*, translatio poetica est. V. v. praec. et REMUS. *Quint.* 8, 6. In illo vero plurimum erroris est, quod ea, quae poetis permissa sunt, convenire quidam etiam prosae putant. At ego in agendo nec *pastorem populi* (*ποιμένα λαῶν*) auctore Humero dixerim: nec *volucres pennis remigare*, licet Virgilius in apibus, ac Daedalo (*A.* 6, 19.) speciosissime sit usus. Metaphora enim aut vacantem occupare locum debet, aut si in alienum venit, plus valere eo, quod expellit. Alii leg. *nec volucres per aera nare, nec pennis remigare.* Ut respiciat illud *Virg. G.* 4, 59. de apib.: Nare per aestatem liquidam suspexeris agmen.

RĒMIGRO, as, avi, atum, n. 1. *ἐπανέρχομαι*, rursus migro manendi causa, retro migro, revertor, redeo. *Cic. Fam.* 9, 18. *med.* Romam tibi remigrandum est; et *Acad.* 1, 4. Quid Antiocho magis licuit remigrare in domum veterem e nova, quam nobis in novam e vetere? Adde *Tusc.* 1, 49. *med. Lucr.* 2, 964. Inque locum quando remigrant, fit blanda voluptas. ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 5, 21. *f.* Atque ei ne integrum quidem erat, ut ad justitiam remigraret, *h. e.* ad justitiam colendam rediret. *Pl. Ep.* 4, 1. *f.* Remigrat animus nunc demum mihi, *h. e.* redit mihi animus. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Vinculis liberata corporeis sapientis anima remigrat ad Deos. *Pl. Poen. prol.* 47. Ad argumentum nunc volo vicissatim remigrare.

RĒMILLUM dicitur, quasi repandum. *Festus.*

RĒMĪNISCENTĬA, ae, f. *ἀνάμνησις*, recordatio, memoria. *Tert. Anim.* 23. et 24. *f.* et *Arnob.* 2, 57. et quidem ubique plurali numero. Loquuntur autem de placito *Platonis*, qui docuit, *μαθήσεις* esse *ἀναμνήσεις*, discentias esse reminiscentias, ut *Tert.* vertit: qua de re disserit et *Cic. Tusc.* 1, 24. et *Sen.* 21.

RĒMĪNISCOR, eris, dep. 3. *ἀναμιμνήσκω*. Proprie est, ut ait *Varr. L. L.* 5, 6., ea, quae tenuit mens ac memoria, cogitare, et cogitando repetere: seu res praeteritas et memori mente repostas cogitatione versare. Ex quo fit, ut non sit proprie recordari, sed res praeteritas cogitare, unde recordatio sequitur. V. EMINISCOR. *Nep. Dat.* 5. Reminiscens, a quanto bello ad quam parvam rem principem ducem misisset. *Cic. Tusc.* 1, 24. Docet enim, quemvis qui omnium rerum rudis esse videatur, bene interroganti respondentem declarare, se non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere. (V. vocem praeced.) *Id. Lig.* 12. Spero etiam te, aliquid de hujus illo quaestorio officio cogitantem, etiam de aliis quibusdam quaestoribus reminiscentem recordari. *Id. Sen.* 21. *f.* Pueri cum artes difficillimas discant, ita celeriter res innumerabiles arripiunt, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci et recordari. *Nep. Alcib.* 2. Ut si ipse fingere vellet, neque plura bona reminisci, neque majora posset consequi. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *med.* Ea potius reminiscere, quae digna tua persona sunt. *Virg. A.* 10, 782. et dulces moriens reminiscitur Argos. *Ov. Pont.* 1, 8, 31. Nam modo vos animo dulces reminiscor amicos. *Caes. B. G.* 1, 13. Reminisceretur et veteris incommodi populi R., et pristinae virtutis Helvetiorum. *Nep. Phoc.* 4. Reminiscentes veteris famae. ℙ Rufum quendam rhetorem reprehendit *Auson. epigr.* 48. et 49., quod *reminisco* activa positione dixerit. Antiqui tamen etiam hac terminatione protulerunt, teste *Prisc.* 8, 799.

[RĒMĪNISTRO, as, a. 1. iterum ministro. *Not. Tir.* p. 41. Ministrat, reministrat. *F.*]

[RĒMĪNŬO, is, a. 3. iterum minuo. *Not. Tir.* p. 51. Minuit, reminuit. *F.*]

RĒMIPES, ĕdis, adj. omn. gen. qui pedibus pro remis utitur. *Auson. ep.* 30, 12. Anates marinas junximus, remipedes. V. TREMIPES et CERCERIS. ℙ Item qui remis pro pedibus. *Id. Idyll.* 10, 201. Remipedes certant medio cum flumine lembi.

RĒMISCĔO, es, iscui, a. 2. *ἀναμίγνυμι*, iterum misceo. *Sen. ep.* 71. *med.* Animus aut in meliorem emittitur vitam, aut certe sine ullo futurus incommodo, naturae suae remiscebitur. ℙ Item permisceo, commisceo. *Hor. A. P.* 151. Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet, Primo ne medium, medio ne discrepet imum.

*REMISIĀNA, ae, f. opp. Moesiae superioris. *Ant. Itin.* ℙ *Romesiana* audit *Tab. Peut. B. A.*

RĒMISSĂ, ae, f. remissio, ut Remissa peccatorum, *Tert. adv. Marc.* 4, 18. *f.* et *Cyprian. ep.* 59. *f.*

RĒMISSĀRĬUS, a, um, adj. ad remittendum pertinens. *Cato R. R.* 19. *extr.* Vectes longissimos pedum XIIX., secundos pedum XVI., tertios pedum XV., remissarios pedum XII., alteros pedum X., tertios pedum VIII. *Turneb. Adv. c. paenult.* 7. Remissarii vectes suntne, quibus remittitur, non intenditur prelum? an vero qui remissioris et minoris longitudinis? Si me roges, hoc verius putem. Ut autem hi remissioris sunt longitudinis, sic etiam remissius premunt, minusque adstringunt: unde et nomen.

RĒMISSĒ, adv. *ἀνειμένως*, lente, leniter, placide. *Cic. Or.* 3, 26. Quam leniter, quam remisse, quam non actuose! *Id. Coel.* 14. Utrum me secum severe, et graviter, et prisce agere malit, an remisse, ac leniter, et urbane. *Colum.* 1, 8. *med.* Ut neque remisse, neque crudeliter imperet. *Suet. Claud.* 33. Remisse quid, vel serio agentem multa dehonestabant, *h. e.* per jocum et in remissione animi. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. Cum iste nihilo remissius, atque etiam multo vehementius instaret quotidie.

RĒMISSĪBĬLIS, e, adj. qui remitti, seu condonari potest. *Tert. Pud.* 2. Delicta alia remissibilia, alia irremissibilia. ℙ Item lenis. *Coel. Aur. Tard.* 2, 13. *n.* 164. Quae non sensibili tactu, sed remissibili quadam digestione immoratur.

RĒMISSĬO, onis, f. *ἄνεσις*, actus remittendi, relaxatio, intermissio: cui opponitur intentio, continuatio. *Cic. Off.* 1, 41. Ex oculorum obtutu, ex supercilliorum aut remissione aut contractione, ex moestitia, ex hilaritate facile judicabimus, etc. *Gell.* 18, 10. *extr.* *Σφυγμὸς* est intentio motus, et remissio in corde, et in arteria. *Varr. R. R.* 2, 6. *med.* et *Plin.* 8, 43, 68. Asinus remissione laboris fit deterior. *Gell.* 15, 2. *med.* Modicae honestaeque inter bibendum remissiones, *h. e.* intervalla. ℙ Translate. *Plin. ep.* 4, 9. *med.* Ut enim faces ignem assidua concussione custodiunt, dimissum aegerrime reparant; sic et dicentis calor, et audientis intentio continuatione servatur, intercapedine et quasi remissione languescit. ℙ *Remissio pensionis*, diminutio, aut condonatio. *Colum.* 1, 7. Remissionem colonus petere non audet. *Suet. Caes.* 20. Publicanos remissionem petentes, tertia mercedum parte relevavit. *Tac. A.* 4, 13. Remissio tributi in triennium. Adde *Plin. ep.* 9, 37. et *ep.* 10, 24. *med.* ℙ *Remissio poenae*, diminutio. *Cic. Cat.* 4, 6. *f.* Cum multo magis sit verendum, ne remissione poenae crudeles in patriam, quam ne severitate animadversionis nimis vehementes in acerbissimos hostes fuisse videamur. ℙ *Remissio nunciationis* ap. *Paul. Dig.* 39, 1, 8. est cessatio a novi operis nunciatione, missam eam faciendo, et recedendo a prohibitione novi operis faciendi. ℙ *Remissio morbi*, diminutio, aut intermissio. *Cic. Fam.* 7, 26. Visa est mihi vel loci mutatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse. *Suet. Tib.* 74. Remissio febris. *Scrib. Comp.* 99. doloris. ℙ *Remissio usus*, intermissio, aut cessatio. *Cic. Amic.* 21. Tales amicitiae sunt remissione usus eluendae. ℙ Est etiam nova seu iterata missio. *Petr. fragm. Trag.* 60. *Burm.* Repente nova ludorum remissio hilaritatem hic refecit. ℙ *Remissio animi*, relaxatio, recreatio, cessatio ab agendo, et ludicrorum consectatione. *Id. Or.* 2, 6. Ad omnem animi remissionem ludumque descendere. *Tac. Agr.* 9. Tempora curarum, remissionumque divisa. ℙ Sumitur etiam pro languore animi, abjectione, dissolutione. *Cic. Fam.* 5, 2. *med.* Si humanitas appellanda est, in acerbissima injuria re-

missio animi ac dissolutio. ℙ Item pro lenitate. *Id. Or.* 2, 17. *f.* Judex tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam, tum ad laetitiam est contorquendus. ℙ *Remissio vocis*, vox non intenta, submissa. *Cic. Brut.* 91. Omnia sine remissione, sine varietate, vi summa vocis, et totius corporis contentione dicebam. *Id. Or.* 1, 61. *f.* Demosthenes tantum continenda anima in dicendo est assecutus, ut una continuatione verborum binae ei contentiones vocis, et remissiones continerentur.

RĒMISSĪVUS, a, um, adj. remittens, relaxans, remissus, lenis. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 4. *med.* Relaxare tumentia rebus congruis ac remissivis. ℙ Ap. *Prisc.* 15, 1021. adverbia remissiva sunt contraria hortativis, et remissionem quandam, et quasi lenitudinem continent, ut *pedetentim*, *paulatim*, *sensim*.

RĒMISSUS, a, um, part. a *remitto*: iterum, aut retro missus. [*V. in REMITTO.] *Hirt. B. G.* 8, 55. Cognoscit, legiones ab se remissas, in Italia retentas esse. *Ov. Met.* 5, 35. teloque ferox inimica remisso Pectora rupisset. ℙ Item emissus, ejectus. *Ov. Pont.* 1, 3, 19. e molli sanguis pulmone remissus. ℙ Item dimissus. *Ulp. Dig.* 48, 5, 25. Semel remissus adulter reduci non potest. ℙ Item intermissus. *Val. Fl.* 5, 276. datus et sociis utrinque cremandis Ille dies, alterque dies, cum, Marte remisso, etc. ℙ Item relaxatus, retensus, solutus: cui opponitur intentus, adductus, rigidus. *Hor. Od.* 3, 27, 67. Remissus arcus. *Ov. Am.* 3, 2, 14. Deque meis manibus lora remissa fluent. *Id. Met.* 5, 399. Collecti flores tunicis cecidere remissis; et *ib.* 9, 315. vinclis levor ipsa remissis. *Id. Her.* 19, 197. Stamina de digitis cecidere sopore remissis. *Cic. Tusc.* 2, 23. Onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt. *Val. Fl.* 3, 334. vadit sonipes cervice remissa. *Lucr.* 5, 850. Semina qua possint membris manare remissis, *h. e.* voluptate solutis. Sic *Mart.* 1, 50. Mollesque nympharum lacus, Quibus remissum corpus adstringas, *h. e.* solutum laxatis meatibus cutis. *Ser. Sam.* 15, 269. unguere prodest Ursino et tauri sevo, cerisque remissis, *h. e.* solutis, mollitis, liquefactis. Sic *Pall.* 1, 41. Ammoniacum remissum. *Ov. Fast.* 4, 126. Vere nitent terrae: vere remissus ager, *h. e.* frigore solutus, glacie liberatus. *Caes. B. G.* 5, 12. *extr.* Remissiora frigora. *Id. B. C.* 3, 26. Remissior ventus. ℙ *Remissus*, laxatus, solutus vinculis. *Petr. Sat.* 89. *med.* Nudo remissus Thessali quadrupes jugo. *Plin. ep.* 7, 1. Perustus ardentissima febre, tandem remissus. Sic *Scrib. Comp.* 99. Cum remissi fuerint, *scil.* dolore capitis. ℙ Cantus remissior. *Cic. Or.* 1, 60. Solet Roscius dicere, se, quo plus sibi aetatis accederet, eo tardiores tibicinis modos, et cantus remissiores esse facturum. ℙ *Mons Tarpejus remissus*, remissiore cura, negligenterque custoditus. *Prop.* 4, 4, 81. Mons erat ascensu dubius, festoque remissus. ℙ *Remissior carbunculus*, minus ardens. *Plin.* 37, 7, 29. ℙ Saepe transfertur ad animum, et lentum, mollem significat, negligentem, languidum, pigrum. *Hor. Ep.* 1, 18, 90. oderunt agilem, gnavumque remissi. *Cic. Mur.* 26. Cum te remissiorem in petendo putarent; Catilinam et spe, et cupiditate inflammatum viderent. *Nep. Iph.* 3. In labore remissus nimis, parumque patiens. *Cic. ad Quir.* 9. In ulciscendo remissior. *Sall. Jug.* 57. Dolus Numidarum nihil languidi, neque remissi patiebatur. *Caes. B. C.* 1, 21. *f.* Remisso ac languido animo esse; et *ib.* 2, 14. Hostes, nostris languentibus atque animo remissis, portis se foras erumpunt. ℙ Et ad orationem, poniturque pro leni, minus acri aut vehementi, placidiore. *Cic. Fin.* 3, 1. Quamvis in eo sermone non remissi fuimus, tamen haec acrior est cum Stoicis parata contentio. *Id. Or.* 2, 23. Alia quaedam dicendi molliora ac remissiora genera viguerunt. *Id. Sen.* 9. Est decorus sermo senis quietus et remissus. ℙ Est etiam lenis, placidus, facilis, mansuetus, tardus ad irascendum, ad comitatem et laetitiam pronus. *Auct. dial. de Or.* 11. Quae cum dixisset Aper acrius, ut solebat, et intento ore, remissus et subridens Maternus, paravi, inquit, etc. *Cic. Att.* 16, 15. Si me non improbissime Dolabella tractasset, dubitassem fortasse, utrum remissior essem, an summo jure contenderem. *Id. Coel.* 6. Cum tristibus severe, cum remissis jucunde, cum senibus graviter, cum juventute comiter vivere. *Plin. ep.* 3, 14. Remissus et mitis. *Sen. Phoen.* 186. pectus remissum ac placidum. *Liv.* 24, 39. Caedes omnia tenet, nihilo remissiore militum ira, quod turbam inermem caedebant, quam si periculum par, et ardor certaminis eos irritaret. *Val. Max.* 8, 10. *n.* 3. Remisso vultu, et languida voce, et soluto genere orationis uti. *Mart.* 4, 14. Nec torva lege fronte, sed remissa Lascivis madidos jocis libellos. *Suet. Claud.* 21. Nec ullo spectaculi genere communior aut remissior erat. *Id. Aug.* 98. Remississimo ad otium, et ad omnem comitatem animo. *Ov. Met.* 3, 318. Jovem diffusum nectare curas Seposuisse graves, vacuaque agitasse remissos Cum Junone jocos; et *Trist.* 2, 547. Ne tamen omne meum credas opus esse remissum: Saepe dedi nostrae grandia vela rati, *h. e.* leve, jocosum, ludicrum. Sic *Val. Max.* 8, 1. *n.* 13. Remissior materia. ℙ Item quietus, tranquillus, nulla perturbatione commotus. *Cic. Or.* 2, 46. *f.* Quae si ille histrio, quotidie cum ageret, tamen recte agere sine dolore non poterat; quid? Pacuvium putatis in scribendo leni animo ac remisso fuisse? ℙ *Remissus*, concessus, condonatus, in gratiam alicujus omissus. *Id. Tusc.* 1, 1. Cum defensionum laboribus, senatoriisque muneribus essem aliquando liberatus, retuli me ad ea studia, quae retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi. *Ov. A. Am.* 2, 599. En iterum testor: nihil hic, nisi lege remissum, Luditur: in nostris instita nulla jocis. *Just.* 11, 1. Alii taedio longinquae militiae remissam sibi expeditionem gaudebant. *Plin. Pan.* 36. Nec poena cuiquam remissa, sed addita est ultio. De iis, quae aerario, aut fisco debentur. *In nummis Galbae Aug.* ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 296. Quadragessima remissa; et XXXX. remissae. *In nummo Nervae* ap. *eund. ib.* p. 408. Vehiculatione Italiae remissa.

RĒMITTO, is, isi, issum, a. 3. *ἀναπέμπω*, rursus, aut retro mitto [*in eum locum, unde quis, vel quid quocunque modo profectum, protractum, desumptum.] *Cic. Att.* 7, 23. Mutavi consilium de mulieribus, quas, ut scripseram ad te, Romam remittebam. *Caes. B. G.* 3, 8. *extr.* Si velit suos recipere, obsides sibi remittat. *Pl. Epid.* 2, 2, 22. A legione omnes remissi sunt domum. *Cic. Att.* 9, 9. Demetrii librum de concordia tibi remisi, et Philotimo dedi. *Caes. B. G.* 2, 27. *med.* Ut hostes tela in nostros conjicerent, pilaque intercepta remitterent; et *ib.* 5, 23. Naves, quae ex continente ad eum remitterentur; et *ib.* 51. Caesar Fabium cum legione in sua remittit hiberna. *Ov. Met.* 13, 702. Nec leviora datis Trojani dona remittunt. *Id. ib.* 5, 95. Jamque remissurus tractum de corpore telum. ℙ [*Item retro pello, jacio, mitto. *Nep. Eum.* 5, 5. calces remittere: *mit den hintern Füssen ausschlagen*. ℙ Hinc dimitto, ut *remittere adulterum deprehensum*, *Ulp. Dig.* 48, 5, 25. *exercitum*, *Fest.* in *Remisso*. V. IMPERO. Ejusdem fere generis sunt ista: *nuncium*, aut *repudium remittere*, de quibus v. in NUNTIUS. ℙ Item omitto, vel differo in aliud tempus. *Ov. Her.* 7, 149. hos potius populos in dotem, ambage remissa, accipe. ℙ Hinc ap. poetas interdum propellendi, repellendi notionem vindicat.] *Sen. Hippol.* 581. Dura cautes resistit undis, et lacessentes aquas longe remittit. [*Adde *Lucr.* 2, 196. sqq. Nonne vides etiam, quanta vi tigna trabeisque Respuat humor aquae? Non, quo magis ursimus altum Directa, et magna vi multei pressimus aegre, Tam cupide sursum revomit magis, atque remittit; Plus ut parte foras emergant, exsiliantque! V. REMISSUS. ℙ Transfertur etiam ad mentem animumque. *Id.* 6, 68. Quae nisi respuis ex animo, longeque remittis. ℙ Saepius etiam emittendi, edendi significatu ponitur. V. *Doederl.* 1, 171.] *Colum.* 12, 20. Vasa aenea in coctura aeruginem remittunt; et *ib.* 13. Caseus seri minimum remittit; et *Arb.* 26. *med.* Lactis plurimum, remittit ficus. *Grat. Cyn.* 521. sterilis quodcumque remisit Terra, *h. e.* produxit. *Hor. Ep.* 2, 1, 235. tractata notam labemque remittunt Atramenta. *Id. Sat.* 2, 4, 69. Pressa Venafranae quod bacca remisit olivae. *Id. A. P.* 349. chorda sonum poscenti gravem persaepe remittit acutum. ℙ [*Multis in locis est etiam i. q. reddo, restituo.] *Cic. Sulla* 30. non modo nihil assumo, in quo quispiam repugnet, sed etiam si quid ab omnibus conceditur, id reddo ac remitto. *Caes. B. C.* 2, 32. *f.* Vestrum vobis beneficium remitto: nihil meum restituite nomen. *Pl. Most.* 3, 2, 110. Aedes alicui remittere, i. e. venditori restituere recepto pretio. *Virg. G.* 2, 218. Et bibit humorem, et, quum vult, ex se ipsa remittit. [*Cf. *Ov. Met.* 1, 604. ibique *Gierig.* Reddendi notionem exhibent etiam ista, ap. poetas maxime obvia: *Id. ib.* 3, 460. Nictu quoque signa remittis; et *ib.* 378. illa parata est Exspectare sonos, ad quos sua verba remittat; et *ib.* 500. totidemque remisit verba locus. *Virg. A.* 9, 635. Remittunt responsa Rutulis; et *ib.* 12, 929. remittunt late vocem nemora. ℙ Item trado, tribuo. *Tac. A.* 3, 10. *extr.* Tiberius integram causam ad senatum remittit, i. e. ad senatus arbitrium transfert. ℙ Unde translate i. q. deponere. *Cic. Cluent.* 2. A vobis, judices, postulo, si quam opinionem jam vestris mentibus comprehendistis, si eam ratio convellet, ne repugnetis, eamque animis vestris aut libentibus, aut aequis remittatis. ℙ [*Item concedere, condonare.] *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 10. Meam animadversionem et supplicium, quo usurus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi et condono. *Cic. Verr.* 2, 5, 9. Omnia ista concedam et remittam. *Id. ib.* 18. *med.* et *Planc.* 30. *med.* Te mihi remittere atque concedere, ut omne studium meum in Plancii honorem consumerem. ℙ Et saepe de iis dicitur, quae debentur: cui contrarium est exigere. *Caes. B. C.* 2, 21. Pecunias, quas erant in publicum Varroni cives R. polliciti, remittit. *Cic. Acad.* 4, 33. Tibi aut concedendum est ita esse, aut memoriam mihi remittas oportet, *h. e.* concedas mihi, memoriam esse. *Id. Verr.* 2, 4, 9. *f.* Navem imperare ex foedere debuisti: remisisti in triennium. *Sen. Herc. Oet.* 900. Vitam cuipiam remittere. *Cic. Phil.* 11, 8. multam. *Liv.* 40, 10. *f.* poenam. *Just.* 1, 9. tributa et militiae vacationem in triennium. *Liv.* 39, 5. inimicitias suas reipublicae. *Id.* 9, 38. *med.* simultates suas patriae. *Tac. A.* 3, 10. odia sua publicis utilitatibus. *Id. ib.* 1, 8. Conclamant patres, corpus ad rogum humeris senatorum ferendum. Remisit Tiberius arroganti moderatione, *h. e.* adversari desiit, et permisit concessitque. *Quint. decl.* 2, 1. Solus omnium non remittit sibi, ut, etc. ℙ *Remittere de*, aut *ex aliqua re*, minuere, detrahere, demere. *Cic. Verr.* 2, 3, 35. *med.* Remittere alicui de summa. *Id. Phil.* 1, 5. *f.* Remisisset profecto aliquid de severitate cogendi. *Caes. B. G.* 5, 4. Remittendum de celeritate existimabat. *Cic. Div. Verr.* 15. Et ex eo, quod ipse potest in dicendo, aliquantum remittet, ut tu aliquid esse videare. *Caes. B. C.* 3, 28. Non ex pristina virtute remittendum aliquid putaverunt. ℙ Item ignosco. *Sall.* in *or. Licin. ad pleb. f.* remittere injuriam. *Val. Fl.* 3, 407. culpam. ℙ Cum inf. pro permittere. *Ov. Met.* 11, 376. nec res dubitare remittit. *Claud. Laud. Stil.* 2, 37. Occulto saevire vetat, prodesse remittit. [*Cf. de toto hoc dicendi genere, quo v. *permittendi* condonare, concedere, permittere signif., *Wolf.* ad *Tac. A.* 1, 8. et *Gronov. observv.* 4, 2. p. 352. sqq. *ed. Fr.* ℙ Denique v. *remittendi* inservit etiam significandis iis, quae retenta, adducta, in pristinum ipsorum statum reducuntur, i. e. relaxantur. Ac proprie quidem de arcu dicitur. Exempla Noster laudaverat ista:] *Cic. Div.* 1, 54. In agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. *Id. Amic.* 13. Habenas vel adducere, cum velis, vel remittere. *Ov. Trist.* 1, 4, 14. Remittere frena equo. *Sen. Phoen.* 61. manum, *h. e.* a corpore alicujus, quem teneas, removere. *Virg. G.* 1, 262. brachia. *Plin.* 11, 26, 32. Digitum contrahere ac remittere. *Id.* 8, 32, 50. Cervi cum erexere aures, acerrimi auditus; cum remisere, surdi. *Colum.* 11, 2. *med.* Possunt, si jam librum remittunt, inseri oleae, vel emplastrari. ℙ [*Ita apud poetas usurpatur interdum de iis, quae dura, congelata resolvuntur, liquefiunt, emolliuntur.] *Tibull.* 3, 5, 4. Cum se purpureo vere remittit humus. *Virg. G.* 4, 35. frigore mella Cogit hiems, eademque calor liquefacta remittit. *Ser. Sam.* 41, 763. sevum bovis igne remittis. V. REMISSUS. ℙ Saepissime est laxare, minus contendere, negligenter agere, molliter, dissolute, languide: cui opponitur acriter incumbere, intento animo agere, diligenter persequi; ducta metaphora ab arcu: et simile est vv. cessare, omittere. *Ter. Andr.* 5, 1, 8. Nam si cogites, remittas me onerare injuriis. *Hor. Od.* 2, 11, 1. Quid bellicosus Cantaber et Scythes cogitet, remittas quaerere. *Ter. Heaut.* 1, 1, 18. Nullum remittis tempus, neque te respicis. *Cic. Fin.* 4, 28. Urgent tamen, et nihil remittunt. *Liv.* 9, 16. *med.* Ne nihil remissum dicatis, remitto, ne utique dorsum demulceatis, cum ex equis descendetis. *Id.* 30, 3. Nullo tempore hiemis belli opera remittere. *Id.* 35, 5. Partim labore, partim metu remittere ardorem pugnae. *Id.* 39, 24. Remittere animum a colligendis in pace viribus. *Hirt. B. Afr.* 18. Equitibus imperat, ut uno ictu contenderent, neque remitterent, donec hostes repulissent. *Caes. B. C.* 2, 14. *f.* Contentionem nostri omnem remiserant. *Id. B. G.* 6, 13. Remittere diligentiam in perdiscendo. *Cic. Verr.* 2, 4, 61. curam animi. *Quint. decl.* 260. *med.* Haec ego fortius dixi, quia remissurus sum. ℙ *Remittere se*, dare se remissioni, animi contentionem deponere, recreare se. *Nep. Alc.* 1. Idem cum tempus posceret, laboriosus, patiens, etc. idem simul ac se remiserat, nec causa suberat, quare animi laborem perferret, luxuriosus, dissolutus reperiebatur. ℙ *Remittere animum*, eadem sententia. *Liv.* 27, 31. Rege per dies festos licentius, quam inter belli tempora, remittente animum. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 398. Quaero enim, non quibus intendam rebus animum, sed quibus relaxem et remittam. *Id. Leg.* 2, 15. *med.* Varii canendi soni et incitant languentes, et languefaciunt excitatos, et tum remittunt animos, tum contrahunt. *Gell.* 18, 2. Saturnalia Athenis agitabamus hilare prorsus, et modeste, non, ut dicitur, remittentes animum, (nam remittere, inquit Musonius, animum, quasi amittere est) sed demulcentes eum paululum atque laxantes jucundis honestisque sermonum illectationibus. ℙ *Remittere se*, et *remittere* absolute dicitur morbus, qui sedatur, aut decrescit. *Cic. Brut.* 34. *med.* Cum remiserant dolores pedum, non deerat in causis. *Cels.* 4, 24. *f.* Ubi dolor et inflammatio se remiserunt. *Ter. Hec.* 3, 2, 14. Si remittent quippiam Philumenae dolores. (Ubi *Donat.* Verbum activum quasi neutrum posuit.) Alii leg. *Philumenam.* Simile est illud *Liv.* 40, 33. Ubi primum remiserunt imbres. ℙ Passive. *Cels.* 3, 12. Febres, quae certum habent circuitum, et ex toto remittuntur. [*Conf. *remitti* et *demitti*. V. *Brem.* ad *Suet. Oth.* 8.] ℙ **Cod. rescript. Cic. de re publ.* (ed. *Maio*) 1, 4. *extr. remiteret* habet pro *remitteret*; quemadmodum in *Ambros. Pl. Vidul. palimps.* scriptum reperitur *naravisti* pro *narravisti*, et in *Cic. fragmm. pro Tullio* et *in Clodium* habes *adderet* pro *adderet*. *B. A.*

RĒMĪVAGUS, a, um, adj. qui remis fertur, epitheton navis. *Varr.* ap. *Non.* 13, 1. Nautae remivagam movent celocem.

RĔMIXTUS vel Remistus, a, um, part. a *remisceo*. *Hor. Od.* 4, 15, 30. Lydis remixto carmine tibiis. *Sen. Const. Sap.* 7. Venenum remixtum cibo.

REMMĬUS, a, um, adj. *Remmia lex* a latoris nomine dicta, sanciebat, ut is accusator, qui calumniatus esset, damnaretur, si crimen probare non posset. Memoratur a *Cic. Rosc. Am.* 19. *extr.*, ubi alii leg. *Memmia:* [*Male! V. *Ernest. ind. legg.* s. h. v.] item a *Mart. Dig.* 48, 16, 1. et *a Papin. ib.* 22, 5, 13. ℙ Est qui scribit *Rhemmius.* ℙ *Remmius Palaemon, Grammaticus. *Suet. Gr.* 23. *B. A.*

RĔMOLIOR, iris, dep. 4. *ἀποσείω*, moliendo recedere facio, multa vi loco moveo. *Ov. Met.* 5, 354. de Typhoeo: Saepe remoliri luctatur pondera terrae, Oppidaque et magnos evolvere corpore montes. *Stat. Th.* 10, 527. et ferrea sudant Claustra remoliri. *Sen. Q. N.* 6, 13. *f.* Proxima quaeque remolitur ac jactat. ℙ Item rursus magno conatu moveo, reparo. *Sil.* 1, 35. Iterum instaurata capessens Arma remolitur. ℙ Passive. *Colum.* 2, 12. *f.* Nihil itaque amplius in iteratione, quam remoliri terra debet aequaliter. Alii rectius leg. *remolliri.*

RĔMOLITUS, a, um, part. a *remolior*, signific. passiva. *Sen. Herc. Fur.* 503. nullus eripiet Deus Te mihi, nec orbe si remolito queat Ad supera victor numina Alcides vehi. ℙ Quidam huc trahunt etiam locum *Suet. Aug.* 79., de quo V. REMOLLITUS.

RĔMOLLESCO, is, n. 3. *ἀναμαλάττομαι*, mollis fio. *Ov. Met.* 10, 285. ut Hymettia sole Cera remollescit. ℙ Translate sumitur pro delicatiorem fieri, effeminari. *Caes. B. G.* 4, 2. *f.* Quod ea re ad laborem ferendum remollescere homines, atque effeminari arbitrantur. ℙ Item pro mitem et placatum fieri. *Ov. Met.* 1, 377. precibus si numina justis Victa remollescunt.

RĔMOLLIO, is, a. 4. *ἀναμαλάττω*, idem ac mollio, vel rursus, aut valde mollio. *Ov. Met.* 4, 286. quare male fortibus undis Salmacis enervet, tactosque remolliat artus. Adde *Colum.* 2, 12. de quo loco in REMOLIOR.

RĔMOLLITUS, a, um, part. a *remollio: ἀναμαλαχθείς*, rursus aut valde mollitus. *Appul. H.* 3. *n.* 9. Grana humore remollita. ℙ Translate. *Suet. Aug.* 79. Eo se inhibitum ac remollitum, quominus, ut destinaret, in transitu Alpium, per simulationem colloquii propius admissus, in praecipitium propelleret. Quidam leg. *remolitum*, a *remolior*, et explicant a molimine et conatu revocatum.

RĔMONĔO, es, ui, a. 2. iterum, ac saepius admoneo. *Appul. Met.* 5. Hic tibi identidem semper cavenda censebam, hic benevole remonebam. Alii leg. *te monebam.* Adde *Not. Tir.* p. 88.

RĔMORA, ae, f. mora, tardatio, omne id, quod remoratur. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Remeligines.* Quae vox ex te resonans meo gradu remoram facit? *Pl. Trin.* 1, 1, 16. Remoram faciunt rei privatae et publicae. ℙ Item pisciculus in mari, Graecis *ἐχενηΐς*, ita dictus, quod navem, cui annixus fuerit, remoretur. *Plin.* 32, 1, 1. E nostris quidam Latine remoram appellavere eum. Adde 9, 25, 41. ℙ Id quod remoram facit. *Cels.* 7, 15. Eo plumbea fistula injicienda est, vel recurvatis in exteriorem partem labris, vel eandem circumcingente quadam remora, ne tota intus delabi possit. ℙ *Remoram* vocare Romam quidam primorum civium certabant. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 48. Certabant, urbem Romam Remoramne vocarent. Alii leg. *Remuram*, alii *Remam;* sed *Remoram* firmat *Dionys. Halic.*, qui 1, 87. habet in meliorib. MSS. *Ῥημοῦλαν.*

RĔMORĀMEN, inis, n. remora, retardatio. *Ov. Met.* 3, 566. irritaturque retenta, Et crescit rabies: remoraminaque ipsa nocebant. Alii leg. *revocamina*, alii *moderamina.*

*REMORATĬO, onis, f. *ἀναστροφή, διατριβή. Gloss. Vet. Cyrill. B. A.*

[RĔMORĀTOR, oris, m. qui remoratur. *Capell.* 1, 19. de Coelo: Verum sator eorum *(Deorum)* gressibus tardus et remorator incedit, glaucoque amictu tectus caput. *F.*]

*REMORATRIX, icis, f. *παρελκύστρα. Vet. Gloss. Cyrill. B. A.*

RĔMORĀTUS, a, um, part. a *remoror: ἀναβεβλημένος*, moratus. *Ov. Met.* 4, 134. retroque pedem tulit, etc. Sed postquam remorata suos cognovit amores, etc. ℙ Passive, ut videtur, retardatus. *Id. ib.* 10, 671. Et rursus pomi jactu remorata secundi Consequitur, transitque virum.

RĔMORBESCAT, Ennius posuisse videtur pro: in morbum recidat. *Festus.*

RĔMORDĔO, es, ordi, orsum, a. 2. *ἀντιδάκνω*, vicissim mordeo, eum mordeo, a quo morsus sum. *Hor. Epod.* 6, 3. Quin huc inanes, si potes, vertis minas, Et me remorsurum petis? ℙ Translate ponitur pro cruciare, sollicitare. *Lucr.* 3, 840. Praeteritisque admissa annis peccata remordent. *Virg. A.* 1, 261. quando haec te cura remordet. *Liv.* 8, 4. Libertatis desiderium remordet animos. *Juven.* 2, 34. vitia ultima castigata remordent *(censores suos).*

RĔMORES aves in auspicio dicuntur, quae actum aliquid remorari compellunt. *Festus.* ℙ Remus, frater Romuli, dictus a tarditate: quippe talis naturae homines ab antiquis Remores dicti. Ita *Aurel. Vict. de orig. gent. R.* 21. *extr.*

RĔMORĬA, dictus est locus in summo Aventino, ubi Remus de Urbe condenda fuerat auspicatus. *Fest.* in *Remurinus*, ubi alii leg. *Remuria*, q. v. v. s. l.

RĔMOROR, aris, atus sum, dep. 1. *ἀναβάλλω, ἐπέχω*, moram alicui affero, retardo, retineo. *Pl. Pers.* 1, 2, 28. Sed aperiuntur aedes: remorandus est gradus. *Id. Cas.* 3, 5, 65. Eo nunc jam, nisi quippiam remorare me. *Ov. Met.* 13, 220. cur non remoratur ituros? *Cic. Manil.* 14. Hae res, quae ceteros remorari solent, non retardarunt. *Sall. Jug.* 54. Existumans hostes transvorsis proeliis iter suum remoraturos; et *ib.* 100. Ab negotiis eum nunquam voluptas remorata est. *Ter. Andr.* 4, 3. *f.* Manebo, ne quod vestrum remorer commodum. *Cic. Cat.* 1, 2. Num unum diem postea L. Saturninum mors ac reipublicae poena remorata est? *h. e.* distulit, quin statim corriperet? *Prop.* 1, 19, 17. Quamvis te longae remorentur fata senectae, *h. e.* mortem tuam differant ac retardent. *Ov. Fast.* 6, 772. Et fugiunt, freno non remorante, dies. ℙ Absolute pro morari. *Pl. Cas.* 4, 3, 6. Quid illaec nunc tam diu intus remorantur remeligines, quasi ob industriam? (V. REMELIGO.) *Lucr.* 2, 564. remorari in concilio. *Catull.* 61, 200., sed abit dies: Perge, ne remorare. Non diu remoratus es. Jam venis. ℙ [*Confund. *remorandum* et *removendum.* V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 2. p. 87. *a. ed. Fr.*]

RĔMOTĔ, adv. *πόῤῥω*, procul. *Cic. N. D.* 1, 31. *med.* Stellae aliae propius a terris, aliae remotius eadem spatia conficiunt. *August. Trin.* 12, 5. *med.* Quamvis longe remotissime facta sunt.

RĔMOTĬO, onis, f. *ἀποκίνησις*, actus removendi. *Ulp. Dig.* 26, 10, 4. Remotio tutoris. ℙ *Remotio criminis* est, inquit *Cic. Inv.* 2, 29., cum ejus intentio facti, quod ab adversario infertur, in alium, aut in aliud dimovetur. Id fit bipertito: nam tum causa, tum res ipsa removetur. Causae remotionis hoc nobis exemplo sit, etc. Ipsius autem rei fit remotio, cum id quod datur crimini, negat neque ad se, neque ad officium suum reus pertinuisse. *Cic. ib.* et 30. [*Cf. *Ern. Lex. techn. lat. rhet.* p. 329. et *Spald.* ad *Quint.* 5, 10, 66.]

[RĔMOTĪVUS, a, um, adj. qui removetur. Constitutio juridicialis assumptiva per remotionem seu remotiva dicitur, cum objectum crimen in alterum, vel in aliud ab eo, qui percellitur, removetur, ut, Legatus intra diem tricesimum proficiscatur; legatus non accepto viatico remansit, et reus est. *Jul. Victor. Art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. A destructione remotivae assumptionis, cur profectus non sit: Utrumne quod viaticum non acceperit, an ob insidias, vel contumaciam, vel laedendae rei publicae studio? V. *Capell.* 5, 147. *F.*]

RĔMOTUS, a, um, part. a *removeo*: *ἀπωσθείς, ἀποσκευασθείς*, amotus, dimotus, abactus. *Cic. Verr.* 2, 5, 31. *f.* Remoto atque ablegato viro. *Id. Off.* 3, 31. Remotisque arbitris, ad se adolescentem jussit venire. *Ter. Hec. prol.* 2, 14. Remotus injuria adversarium ab studio. ℙ Item dissitus, longe positus, semotus, *χωριζόμενος*. *Cic. Verr.* 2, 3, 37. *med.* Parva civitas procul a manibus tuis, atque a conspectu remota. *Id. ib.* 2, 5, 31. Ab arbitris remotus locus. *Nep. Dion.* 9. Cum a conventu se remotum domi teneret. *Suet. Tib.* 42. Secreti licentiam nactus, et quasi civitatis oculis remotus. *Ov. Pont.* 2, 2, 123. patrio toto sumus orbe remoti. *Id. Trist.* 4, 2, 67. longe remotus. *Id. Fast.* 6, 121. remotius antrum. ℙ Translate. *Cic. Off.* 1, 19. Scientia, quae est remota a justitia, calliditas est appellanda. *Id. Agr.* 2, 12. *f.* Cum tu a Tiberii Gracchi aequitate ac pudore longissime remotus sis. *Id. Mur.* 35. Et illa pie fecit, et hic a culpa est remotus. *Id. Verr.* 2, 4, 19. Ab omni minimi errati suspicione remotissimus; et *ib.* 2, 2, 66. Homines quietissimi, qui maxime ab injuriis nostrorum magistratuum remoti consuerant esse praesidio foederis. *Id. Or.* 9. *f.* Cujus sermo est ille quidem melle dulcior, sed a forensi strepitu remotissimus. [**Genus argumentationis remotum*, quid sit, V. ap. *Ernest.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 330.] ℙ Item alienus, abhorrens. *Id. Fam.* 15, 4. *med.* Si quisquam fuit unquam remotus ab inani laude et sermonibus vulgi, ego profecto is sum. *Id. Att.* 14, 12. *f.* Homo remotus a dialecticis, in arithmeticis satis exercitatus. *Colum.* 12, 1. Villica a vino, ab escis, a superstitionibus, a somno, a viris remotissima, *h. e.* minime dedita vino, escis, etc.

RĔMOVĔO, es, ōvi, ōtum, a. 2. *ἀποχωρίζω*, recedere facio, amoveo, dimoveo, abduco, aufero. *Cic. Rosc. Am.* 8. *f.* Multa palam domum suam auferebat: plura clam de medio removebat. *Id. Fam.* 16, 12. Ut removeat praesidia ex his locis, quae occupavit. *Id. Or.* 2, 76. *f.* Ea secerni arbitror oportere, atque ex oratione removeri. *Id. Off.* 1, 35. Removere aliquid ab oculis, *h. e.* tegere, occultare. *Pl. Mil.* 3, 1, 163. Remove, abi, aufer. *Caes. B. C.* 1, 48. *med.* Pecora finitimae civitates longius removerant. *Hirt. B. Afr.* 62. Cum classe se longius a conspectu removisset. *Ov. Met.* 5, 488. Rorantesque comas a fronte removit ad aures; et *ib.* 7, 256. Et monet arcanis oculos removere profanos. *Hor. Sat.* 2, 1, 71., ubi se a vulgo et scena in secreta remorant: syncope pro *removerant.* (Similiter *remosse* pro *removisse* quidam leg. ap. *Lucr.* 3, 69. V. REMANT.) *Ov. Met.* 6, 493. cura removente soporem, *h. e.* impediente somnum. *Plin.* 28, 7, 21. Mater quae infantem removit, *h. e.* a lacte depulit. ℙ Translate. *Sall. Jug.* 90. Nam quae ad hoc tempus Jugurtham tutata sunt, omnia removistis, avaritiam, imperitiam, superbiam. *Curt.* 7, 2. *f.* Libertatem linguae ab auribus credulis remoturus. *Lucr.* 5, 350. morbis aegrescimus isdem Atque illi, quos a vita natura removit. *Pl. Stich.* 2, 1, 37. Removere moram; et *Ov. Trist.* 3, 7, 31. causas desidiae. *Caes. B. C.* 3, 21. Senatus Coelium ab republica removendum censuit, *h. e.* curia et foro prohibendum. *Hirt. B. Afr.* 54. Ob eas res, ignominiae causa, ab exercitu meo te removeo. *Cic. Off.* 1, 20. *f.* A negotiis publicis se removere, ad otiumque perfugere. *Ov. Met.* 3, 645. Meque ministerio scelerisque artisque removi. *Suet. Tib.* 35. *f.* Alium et quaestura removit, quod, etc. *Cic. Agr.* 2, 8. *f.* Remove te a suspicione alicujus tui commodi. *Id. Verr.* 2, 3, 59. *extr.* Illam suspicionem levare, atque a se removere cupiebat. *Id. Att.* 4, 8. *med.* Quid sit, quod se a me removit, si modo removit, ignoro, *h. e.* convictu meo abstinuit, se a me alienavit. *Id. Amic.* 21. Ab amicitia Q. Pompeji meo nomine se removerat Scipio. *Id. Or.* 2. Nec solum ab optimis studiis excellentes viri deterriti non sunt, sed ne opifices quidem se artibus suis removerunt, qui aut Ialysi non potuerunt, aut Coae Veneris pulcritudinem imitari, *h. e.* suas artes deseruerunt. *Id. Q. Fr.* 2, 6. Catonem Lentulus a legibus removit, *h. e.* a legibus ferendis deterruit. ℙ *Remorant* syncop. pro *removerant*, et *remosse* pro *removisse.* ℙ [*Conf. *removere* et *revomere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 24. *Removendum* et *remorandum.* V. h. v.]

RĔMŪGĬO, is, n. 4. *παραμυκάομαι*, mugitu respondeo, contra mugio. *Ov. Met.* 1, 656. de Io: alto tantum suspiria prodis Pectore, quodque unum potes, ad mea verba remugis. ℙ Et universim reboo, resono. *Stat. Th.* 12, 602. alio si forte remugit Bellatore nemus, *h. e.* alio tauro. *Virg. G.* 3, 45. Et vox assensu nemorum ingeminata remugit. *Id. A.* 6, 99. Sibylla Horrendas canit ambages, antroque remugit. *Id. ib.* 9, 504. sequitur clamor, coelumque remugit. *Hor. Od.* 3, 10, 5. nemus Aquilone remugit. *Sen. Thyest.* 675. latratu. *Catull.* 63, 29. Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant.

RĔMULCĔO, es, ulsi, ulsum, a. 2. retro mulceo, reflecto. *Virg. A.* 11, 812. de lupo: Conscius audacis facti, caudamque remulcens Subjecit pavitantem utero, *h. e.* retrahens inter crura: nam *mulceo* est mulcendo inflectere: [ita *Hesiod. Ἔργ.* 512. *Θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζεα θέντες.* Solent autem lupi, sicut et canes, et leones, etc., cum irati sunt, caudam intendere et erigere; cum resedit ira, et successit pavor, remittere ac reflectere. *Appul. Met.* 1. *med.* Equi sudorem fronde curiose exfrico, aures remulceo, frenos detraho. Sic *Id. ib.* 9. Jamque et plausus manuum, et aurium flexus, et ductum capistri placide patiebar. Loquitur hic asinus. *F.*] ℙ Hinc translate *Stat. Th.* 8, 93. oro, minas stimulataque corda remulce. *Appul. Met.* 5. [*p. 399. *Oud.*] Quae cuncta dulcissimis modulis animos audientium remulcebant.

RĔMULCO, as, a. 1. *ὑμουλκέω*, remulco traho. *Sisenn.* ap. *Non.* 1, 282. Si quae celeriter solvi poterat, in altum remulcare trahit. *Remulcare trahit* videtur esse glossema: et *Sisenna* scripsisse *remulcat:* alius addidisse explicandi gratia *trahit:* inde factum *remulcare trahit.*

RĔMULCUM, i, n. vel Remulcus, i, m. promulcum, funis, quo alligata navis ab alia trahitur: a *ῥῦμα*, funis, et *ἕλκω*, traho. [*Cf. *Polyb.* 1, 26, 27.] *Isid. Or.* 19, 4. Remulcum, funis, qua deligata navis trahitur vice remi: de quo Valgius: Hic mea me longo succedens prora remulco Laetantem gratis sistit in hospitiis. *Festus:* Remulco est, cum scaphae remis navis magna trahitur. *Caes. B. C.* 2, 23. *f.* Postquam relictam in litore navem conspexit, hanc remulco abstraxit; et *ib.* 3, 40. Submersamque navim remulco, multisque contendens funibus abduxit. [*Videtur illud ex h. l. apparere, quod *remulcus* non solum de fune, quem nos *das Schlepptau* dicimus, sed in universum etiam de omni machinatione ad trahendam h. modo navem religatam usurpetur.] *Hirt. B. Alex.* 11. *extr.* Naves onerarias Caesar remulco victricibus suis Alexandriam deducit. *Liv.* 32, 16. Tarde inde ad Maleam, trahendisque plerumque remulco navibus, quae cum commeatu sequebantur, pervenit. Adde 25, 30. *Auson. Idyll.* 10, 41. Et cum per ripas, nusquam cessante remulco, Intendunt collo mularum vincula nautae. ℙ [*Remulcus* est etiam parvum navigium, ex quo funis alligatus navem trahit, quemque Itali quoque *rimburchio* et *rimurchio* vocant. *Auson. epist.* 2, 9. celerisque remulci Culpabam properos adverso flumine cursus. *Paul. Nol. ep.* 49. (al. 36.) Victricem ventorum et fluctuum navem ad portum suum, remulco praeeunte, duxerunt. ℙ Scribitur et *rymulcus* ap. *Ammian.* 18, 5. Non contis, nec rymulcis, ut ajunt, sed velificatione plena in rem publicam ferebatur. Proverbialiter hoc dictum est. *F.*]

[RĔMULSUS, a, um, part. a *remulceo*, leniter mulceo, vel reflecto. *Appul. Flor. n.* 3. de Apolline: Crines ejus remulsis antiis, et promulsis capronis anteventuli, et propenduli. Alii minus recte leg. *praemulsis*. V. CAPRONAE. *Id. Met.* 7. Alius (*equus*) hinnitu maligno comminatus, remulsis auribus, dentiumque candentium renudatis hastis, totum me commorsicat. Alii perperam leg. *remissis*. *Cassiod. Var.* 7, 15. de equis aeneis: Mirabitur formis equinis signa etiam inesse fervoris. Crispatis enim naribus ac rotundis, constrictis membris, auribus remulsis, credet forsitan cursus appetere, cum se metalla noverit non movere, *h. e.* auribus retro flexis erectisque. V. REMULCEO. *F.*]

RĔMŬLUS, i, m. 2. dimin. Remi, qui fuit frater Romuli conditoris urbis Romae. Nam et *Romulus* diminutivum est a *Romus*, quo nomine appellatum fuisse qui Urbi nomen dedit, ex multis antiquis scriptoribus tradit *Fest.* in *Romam*, et *Serv.* ad *A.* 1, 277. *Sulpicia Sat.* 19. Sed genus Ausonium, Remulique exturbat alumnos, *h. e.* populum Romanum. ℙ Aliorum quoque virorum nomen *Remulus* fuit, ut videre est ap. *Virg. A.* 9, 360. et *ib.* 11, 636. et *Sil.* 4, 186.

RĒMŪLUS, i, m. dimin. remi, parvus remus, κώπιον. *Turpil.* ap. *Non.* 13, 1. Remulis sensim celox ab oppido processerat.

RĒMUNCŪLUS. V. LENUNCULUS.

RĒMUNDO, as, a. 1. repurgo, saepius mundo. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 146, 3. Et ut monimentum remundetur.

*REMUNERABĬLIS, e, adj. *Sarisb. ep.* 143. Remunerabilius est exulem ad bonorum participium invitare. *B. A.*

RĒMŪNĔRĀTĬO, onis, f. ἀντιδωρεά, actus remunerandi, vicissitudo beneficii, aut officii, mutua gratiae relatio. *Cic. Off.* 2, 20. A quo expeditior et celerior remuneratio fore videtur, in eum fere est voluntas nostra propensior. *Id. Amic.* 14. Nihil est remuneratione benevolentiae, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. [*Inscr.* ap. *Grut.* 449, 7. Comes sacrarum remunerationum. *F.*]

RĒMŪNĔRĀTOR, oris, m. ἀντιδωρούμενος, qui remuneratur. *Tert. Apol.* 36. Deus exactor et remunerator. [*Inscr.* ap. *Grut.* 449, 7. Remuneratores virtutum. *F.*]

*REMUNERĀTUS, a, um, part. pass. *Gell.* 18, 13. Facete Diogenes sophisma remuneratus. *B. A.*

RĒMŪNĔRO, as, a. 1. ἀντιδωροῦμαι, idem quod remuneror. *Q. Cic. Pet. cons.* 9. *extr.* Ut hoc te officio remunerent. *Petr. Sat.* 140. Puellae artificium pari motu remunerabat. *Quint. decl.* 2, 6. Necesse est sic remuneret, ut faciat heredem. *Papin. Dig.* 17, 1, 7. Laborem dominus remunerare voluit. *Cic.* in *Sen.* 12. Quibus officiis T. Annii beneficia remunerabo. Alii leg. *remunerabor*. ℙ Passive. *Tert. Apol.* 46. Philosophi facilius statuis et salariis remunerantur, quam ad bestias pronunciantur. [*Front.* ad *M. Caes.* (ed. *Maio*) *ep.* 2, 1. Remuneratus est a me mutuo. Adde *Minuc. Octav.* 7. *F.*]

RĒMŪNĔROR, aris, dep. 1. ἀντιδωροῦμαι, ἀνταμείβομαι, munus munere compenso, mutuam gratiam refero, beneficium reddo. *Varr. R. R.* 2, 1. Sed haec ita a nobis accipietis, ut remuneremini nos, ac quae scitis, proferatis. *Cic. Att.* 8, 1. *extr.* Si somnum capere possem, tam longis te epistolis non obtunderem, tu, si tibi eadem causa est, me remunerere sane velim. *Id. Fam.* 9, 8. Ut possem te remunerari quam simillimo munere. *Caes. B. G.* 1, 44. *extr.* Si liberam sibi possessionem Galliae tradidisset, magno se illum praemio remuneraturum. *Plin. ep.* 7, 31. *extr.* Neque enim obligandus, sed remunerandus est in amoris officio, qui prior coepit. *Cic. Fam.* 2, 6. Nullam esse gratiam, quam non vel capere animus meus in accipiendo, vel in remunerando cumulandoque illustrare possit. ℙ In malam partem. *Catull.* 14, 19. Omnia colligam venena, Ac te his suppliciis remunerabor. ℙ Translate. *Colum.* 2, 2. Solum pinguiter densum impensam coloni, laboremque magno fetu remuneratur. ℙ Activa positione V. in v. praec. ℙ Passiva significatione V. *ib.*

RĒMŪRĬA et Remoria, ae, f. locus in summo Aventino, ubi Remus de Urbe condenda fuit auspicatus. *Fest.* in *Remurinus:* et *Aurel. Vict. de Orig. gent. R.* 23. ℙ *Remuria, orum*, n. plur. dies funesti, quibus Remi umbra sacrificiis placabatur. V. LEMURIA. *Ov. Fast.* 5, 479. Romulus obsequitur, lucemque Remuria dixit Illam, qua positis justa feruntur avis. Aspera mutata est in lenem tempore longo Littera, quae toto nomine prima fuit, *h. e.* r in l, et Lemuria dicta.

RĒMŪRĪNUS ager dictus, quia possessus est a Remo. *Festus.*

RĒMURMŪRO, as, n. 1. ἀντιμορμύρω, vicissim murmuro, resono, reboo. *Virg. A.* 10, 291. Qua vada non spirant, nec fracta remurmurat unda, Sed mare inoffensum crescenti adlabitur aestu. *Stat. Silv.* 5, 1, 152. pinus radice soluta Deficit, et nulli spoliata remurmurat aurae. ℙ Cum accus. *Calpurn. Ecl.* 4, 27. certe mea carmina nemo Praeter ab his scopulis ventosa remurmurat echo. (Ubi *praeter* est *praeterquam*. V. PRAETER.) Sic *Virg. Ecl.* 1, 5. resonare Amaryllida. ℙ [Significat etiam de alicujus fama detrahere. *Front.* ad *Amic.* (ed. *A. Maio*) 2, 6. *in.* Sicut eos, qui dicta factaque tua *(in)* administranda provincia maximis laudibus ferunt, laetus ac libens audio; ita si quis quid remurmurat aut deprecatur, multo scrupulosius ausculto. *F.*]

RĒMUS, i, m. Ῥέμος, frater Romuli primi Romanorum regis, qui in in ipso regni initio, quod per contemptum prima urbis moenia saltu trajecisset, ab eo interemptus est. *Liv.* 1, 7. V. REMORES. [Alii dicunt non a fratre, sed in turba atque rixa a nescio quo occisum esse. *Aurel. Vict. de Or. gent. R. f.* et *Ov. Fast.* 5, 467. et sqq. *Id. ib.* 452. Et male veloci justa soluta Remo. ℙ Aliquando pro Romulo ponitur praesertim a poetis, quia et ipse una cum illo condendae Urbis ab initio auctor fuit. *Catull.* 58, 5. Glubit magnanimos Remi nepotes. *Prop.* 2, 1, 23. Regnave prima Remi. *Id.* 4, 1, 9. domus; et *ib.* 6, 80. signa.

RĒMUS, i, m. κώπη, ἐρετμός, instrumentum, quo naves aguntur: ab altera voce Graeca allata. *Cic. Or.* 1, 33. *f.* Intermisso impetu pulsuque remorum. *Id. fragm.* ap. *Non.* 2, 717. Maris unda, cum est pulsa remis, purpurascit. *Caes. B. G.* 5, 8. Remis contendit, ut eam partem insulae caperet. *Auct. B. Hisp.* 40. *f.* Ancoris sublatis, pelagus remis petere. Sic *Hor. Od.* 1, 37, 16. ab Italia volantem Remis adurgens. *Val. Fl.* 2, 77. Certatim remis agitur mare. *Ov. Met.* 11, 461. reducunt Ordinibus geminis ad fortia pectora remos. *Id. ib.* 3, 662. remorum in verbere perstant; et *Her.* 3, 65. canescunt aequora remis. *Id. Trist.* 4, 5, 19. remis ad opem luctare ferendam. *Id. Met.* 1, 294. ducere remos. *Virg. A.* 4, 594. impellere. *Id. ib.* 8, 689. totum spumare reductis Convulsum remis aequor. *Id. ib.* 3, 207. et 560. insurgere remis; et *ib.* 10, 294. validis incumbere. *Id. ib.* 8, 58. amnem adversum superare; et *ib.* 6, 320. vada verrere; et *ib.* 3, 668. vertere aequora. *Ov. Met.* 3, 657. impellere properantibus. *Virg. G.* 2, 503. sollicitare freta. *Ov. Am.* 1, 11, 5. movere. *Id. Fast.* 5, 644. torquere aquas. *Val. Fl.* 1, 471. pontum subigere. *Virg. A.* 10, 195. navim promovere. *Caes. B. G.* 3, 14. *med.* incitare. *Cic. Tusc.* 4, 5. propellere. *Sil.* 1, 568. impellere. *Val. Fl.* 2, 429. Jam remi tenuere ratem. *Ov. Her.* 13, 101. Remo et velo movere carinam. ℙ *Detergere remos.* V. DETERGEO. ℙ *Inhibere remos.* V. INHIBEO. ℙ De remorum ordinibus in navi. V. DECEMREMIS. ℙ Dare homines ad remum. *Liv.* 34, 6. *med.* et *Suet. Aug.* 16. remiges facere. *Val. Max.* 9, 15. *n.* 3. Remo publicae triremis affixus est. ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 4, 5. Quaerebam, utrum panderem vela orationis statim, an eam ante paululum dialecticorum remis propellerem, [*i. e. initium facerem a subtiliore disputatione, more dialecticorum.] ℙ *Velis remisque*, et *remis velisque*, et *remis ventisque*, omni contentione, omni vi. *Id. ib.* 3, 11. *extr.*, *Virg. A.* 3, 563. et *Sil.* 1, 568. ℙ *Remi corporis*, brachia et pedes, quibus homines natant. *Ov. Her.* 18, 215. ℙ *Remi* de alis avium, quemadmodum alae de remis navium. *Id. Met.* 5, 558. super fluctus alarum insistere remis. *Sil.* 12, 97. de Icaro: lapsumque solutis Pennarum remis. V. REMIGIUM et ALA. ℙ Ad illud *Virg. A.* 6, 233. de Miseno: suaque arma viro, remumque tubamque: *Serv.* adscribit, *remum* dici etiam lorum, quod continet tubam: sed non probat; [cum potius interpretandum sit de remo et tuba sepulcro impositis. V. *Heynii* adnotat. ad *l. c. F.*] ℙ [*Commutantur *remi* et *rami*. V. *Burm.* ad *Virg. A.* 4, 399.]

RĒMŪTO, as, a. 1. rursus muto. *Tac. de Or.* 19. Cum conditione temporum formam quoque orationis esse remutandam. Pleraeque tamen opt. edd. habent *mutandam*.

REN. V. RENES.

RĒNĀLIS, e, adj. ad renes pertinens, ut Renalis passio. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 3. V. NEPHRITIS. ℙ *Renale, is*, n. 2. absolute. V. LUMBARE.

RĒNANCISCOR, eris, dep. 3. rursus prehendo, reprehendo. *Fest.*

RĒNARRO, as, a. 1. ἐπάνειμι, rursus narro, narrando repeto. *Virg. A.* 3, 716. Sic pater Aeneas intentis omnibus unus Fata renarrabat Divum. *Stat. Th.* 12, 390. Mutuaque exorsae Thebas, Argosque renarrant. *Ov. Met.* 6, 316. Utque fit, a facto propiore priora renarrant. ℙ Pro simplici narro. *Id. ib.* 5, 635. citius, quam nunc tibi facta renarro, In laticem mutor.

*RENASCIBILĬTAS, atis, f. facultas renascendi, ap. *August. B. A.*

RĒNĀSCOR, eris, natus sum, dep. 3. ἀναγεννάομαι, denuo nascor, iterum exorior, renovor. *Cic. Att.* 4, 2. *med.* Qui mihi pinnas inciderant, nolunt easdem renasci: sed, ut spero, jam renascuntur. *Ov. Met.* 15, 402. Corpore de patrio parvum phoenica renasci. *Cic. Tusc.* 1, 23. Principium exstinctum nec ipsum ab alio renascetur, nec a se aliud creabit. *Plin.* 13, 4, 9. Phoenix moritur et renascitur ex seipsa. *Hor. A. P.* 70. Multa renascentur, quae jam cecidere, cadentque Quae nunc sunt in honore vocabula, si volet usus. *Id. Or.* 3, 3, 61. Trojae renascens fortuna.

RĒNĀTĀTUS. V. v. sq.

RĒNĀTUS, a, um, part. a *renascor:* ἀναγεννηθείς, iterum natus, denuo exortus. *Cic. Fam.* 11, 14. *med.* Bellum istic renatum mirantur homines. *Sen. Herc. Oet.* 861. Renatus dies. *Virg. A.* 6, 600. nec fibris requies datur ulla renatis. *Juven.* 14, 10. cum septimus annus Transierit, puero nondum omni dente renato. Sic *Plin.* 11, 37, 64. Renati dentes. *Liv.* 6, 1. Velut a stirpibus laetius feraciusque renatae urbis. *Mart.* 6, 4. Tot nascentia templa, tot renata. ℙ [Translate qui per mysteria Deo proximus est factus. *Inscr.* ap. *Grut.* 28, 2. Taurobolio, criobolioque in aeternum renatus. *F.*] ℙ *Renatus* est etiam part. a *reno, as*, rursus natatus. *August. C. D.* 18, 17. Post novem annos eodem renato stagno reformabantur in homines. Alii leg. *renatato*.

RĒNAVĪGO, as, a. 1. ἀναπλέω, rursus navigo, navigando revertor. *Cic. Att.* 14, 16. Post in haec Puteolana, et Cumana regna renavigare. *Sen. Herc. Fur.* 715. Acheron invius renavigari. *Plin.* 32, 1, 1. Cajus princeps ab Astura Antium renavigans.

[RĒNĔCO, as, a. 1. iterum neco. *Not. Tir.* p. 122. Necat, renecat. *F.*]

RĒNECTO, is, a. 3. connecto, innecto. *Avien. Arat.* 474. Cornipedis simul hunc lux indiscreta renectit. Adde *Not. Tir.* p. 122.

RĒNĔO, es, a. 2. ἀναχλώθω, rursus neo. *Ov. Fast.* 6, 757. At Clymenus, Clothoque dolent: haec fila reneri, etc. Alii leg. *teneri*. *Stat. Silv.* 3, 1, 171. Parcarum fila renebo, Extendamque colos. Alii leg. *tenebo*. *Albinov.* 1, 444. Stant rata non ulla fila renenda manu. Alii leg. *tenenda*. Sed hae variae lectiones, quo facilior est *r* in *t* mutatio, eo minus probantur. [*Cf. *Ruhnk.* ad h. l.] [Ap. *Albinov. l. c.* fila renenda videntur significare fila seu neta dissolvenda, a *reneo*, dissolvo. *F.*]

RĒNERVO, as, a. 1. nervos iterum addo. *Not. Tir.* p. 108. Enervat, renervat. *F.*]

RĒNES, num, m. plur. νεφροί, viscera duo utrinque lumbis inhaerentia, sub imis costis, a parte earum rotunda, ab altera vero resima, quae et venosa sunt, et tunicis superconteguntur, ut ait *Cels.* 4, 1. et urinae secernendae deserviunt. *Plin.* 11, 37, 81. Renes habent omnia quadrupedum, quae animal generant: ova parentium testudo sola. *Cic. N. D.* 2, 55. Ab eo cibo cum est secreta bilis, iique humores, qui ex renibus profunduntur, reliqua se in sanguinem vertunt. *Pl. Curc.* 2, 1, 21. Lien necat, renes dolent. *Cic. Tusc.* 2, 25. Laborare ex renibus. Hujus morbi signa recenset *Cels.* 2, 7., curationem tradit 4, 10. ℙ De lumbis *Nemes. Cyn.* 112. canis sit cruribus altis, Renibus ampla satis validis, diductaque costas. ℙ In gen. plur. habet *renum*, et *renium*. Illud habet *Plin.* multis in locis, et videtur usitatius: hoc *Id.* 21, 29, 103. et 28, 8, 27. bis (prob. *Hard.* ex MSS.) et *Scrib. Comp.* 125. et 143. ℙ Rectus singularis est *ren*, pro quo et *rien* dixere, ut *Charis.* 1, 24. et *Prisc.* 5, 645. docent. *Festus:* Rienes quos nunc vocamus, antiqui nefrundines appellabant, quia Graeci νεφροὺς eos vocant. Plautus in Satyrione: Male tibi evenisse video: glaber erat, tanquam rien. *Petr. Sat.* 35. Structor imposuerat cibum: super Arietem, cicer arietinum: super Taurum, bubulae frustum: super Geminos, testiculos et rienes. *Gloss. Philox.* Rien, νεφρός. Rienosus, νεφριτικός. ℙ In illo *Auson. epigr.* 12. Utere rene tuo, alii leg. *vere*.

RĒNĬCŪLUS, i, m. parvus ren. *Marcell. Empir.* 26. *f.* Reniculorum dolor.

RĒNĪDENTĬA, ae, f. actus renidendi, *h. e.* ridendi. *Tert. Anim.* 49. Infantum renidentias animadvertere.

RĒNĪDĔO, es, ui, n. 2. φαιδρύνομαι, niteo, resplendeo: a *re*, et obsoleto *nideo*, quod fortasse eandem ac *niteo* habet originem. [*V. *Doederl.* 2, 74. plura de his disputantem.] Est autem vox fere poetica. *Hor. Od.* 2, 18, 1. Non ebur, neque aureum Mea renidet in domo lacunar; et *ib.* 3, 19. Ut pura nocturno renidet Luna mari. *Stat. Th.* 10, 660. et sparsa orichalca renident. *Lucr.* 2, 27. Nec domus argento fulget, auroque renidet. *Virg. G.* 2, 282. late fluctuat omnis Aere renidenti tellus, *h. e.* armis nitentibus. Similem locum habet *Lucr.* 2, 327. ℙ Translate. *Claud. in Eutrop.* 2, 501. jam sola renidet In Stilichone salus, *h. e.* spes salutis affulget. [*Renidere* a *nitere* ex *Doederl.* sententia l. l. prolata in eo differunt, quod illud priore loco positum semper ad spectatorem aliquem respiciat, cui res renidens imaginem quasi referat.] ℙ Quia quae nitent, laetitiam quandam prae se ferunt, et hilaritatem conciunt, ideo *renidere* ridere etiam significat, vel risum ore praeferre, παιδιᾷν. [*Hinc sunt qui *renidere* deducendum putant a *ridere*. At v. *Doederl.* 2, 73. sq.] *Catull.* 39, 1. Egnatius, quod candidos habet dentes, Renidet usquequaque; et *ib.* 15. renidere usquequaque te nollem. Nam risu inepto res ineptior nulla est. *Ov. Met.* 8, 197. Ore renidenti. *Sen. Hipp.* 277. de Cupidine: Lascivus puer, et renidens. Adde *Liv.* 35, 49. ℙ De eo, qui cum stomacho et ficte ridet. *Tac. A.* 4, 60. Tiberius torvus, aut vultu falsum renidens. [*Adde 15, 66. et *H.* 4, 43.] *Val. Fl.* 4, 234. Illum Amycus, etc. Ore renidenti lustrans obit, et fremit ausum; et *ib.* 359. renidenti cohibens suspiria vultu. ℙ Translate. *Quint.* 12, 10. *med.* Nescio quomodo velut hilarior protinus renidet oratio. *Calpurn. Ecl.* 2, 81. Mille renidenti dabimus tibi cortice Chias, *h. e.* Chias ficus cortice scisso et hianti,

ut quasi renidere videantur: quae est nota ficus maturae. Alii leg. *renitenti:* sed obstat quantitas. *Plin.* 37, 6, 23. Candore circuli in dejectu renitente. Pleriq. omn. leg. *ridente*, aut *renidente*. ℙ Pro gaudere, laetari. *Hor. Od.* 3, 6, 11. et adjecisse praedam Torquibus exiguis renidet. ℙ Praeteritum est in *Gloss. Philox.* Reniduit, ἐμειδίασεν. ℙ [*Confund. *renidere* et *residere*. V. *Spald.* ad *Quint.* T. 2. p. 471.]

RĒNĪDESCO, is, n. 3. ἀναστίλβω, incipio renidere. *Lucr.* 2, 327. totaque circum Aere renidescit tellus.

RĒNĪSUS. V. RENIXUS.

[RĒNĪTĔO, es, ui, n. 3. iterum niteo, et

[RĒNĪTESCO, is, n. 3. iterum nitesco. *Not. Tir.* p. 183. Enituit, enitescit: renituit, renitescit. ℙ Part. *Renitens* V. in RENIDEO. *F.*]

RĒNĪTOR, eris, nixus sum, dep. 3. ἀντερείδω, contra nitor, obsisto, resisto. *Plin.* 2, 82, 84. Quoniam alter motus alteri renititur. *Id.* 16, 42, 81. Robur et olea curvantur, ceduntque ponderi: abies, larix renituntur, nec temere rumpuntur. *Id.* 8, 32, 50. Cervi vestigant cavernas (*serpentium*) nariumque spiritu extrahunt renitentes, *h. e.* invitos. *Cels.* 5, 28. *n.* 12. Si molle est, quod ultimo specillo contingitur, intra carnem adhuc vitium est: si magis id renititur, ad os ventum est. *Liv.* 5, 49. Auferri aurum de medio, et Gallos summoveri jubet. Cum illi renitentes pactos dicerent sese, negat, etc.

RĒNIXUS, vel Renisus, us, m. actus renitendi. *Cels.* 5, 28. *n.* 12. Cartilago ubi subsit, ipsa sedes docet: perventumque esse ad eam, ex renisu patet. *August. C. D.* 21, 16. Infantia sine ullo renisu subjacet carni.

RĒNO, as, n. 1. ἀνανήχομαι, iterum no, vel natando redeo. *Albinov.* 1, 432. Nullaque per Stygias umbra renavit aquas. *Hor. Epod.* 16, 25. simul imis saxa renarint Vadis levata: pro renaverint, supernataverint. V. RENATUS.

RĒNO, onis. V. RHENO.

RĒNODĀTUS, a, um, part. a *renodo*, retro nodis ligatus. *Val. Fl.* 5, 381. Teque renodatam pharetris ac pace fruentem Ad sua Caucaseae producunt flumina Nymphae, *h. e.* capillis retro in nodum constrictis.

RĒNODIS, e, adj. in nodum convolutus. *Capitol. Albin.* 13. Fuit statura procerus, capillo renodi et crispo.

RĒNODO, as, a. 1. ἀναδέω, retro in nodum constringo. *Hor. Epod.* 11, 28. Aut teretis pueri longam renodantis comam.

[RĒNOMEN, inis, n. nomen illustre. *Not. Tir.* p. 35. Nomen, renomen. *F.*]

[RĒNORMĀTUS, a, um, part. ab inus. *renormo*, iterum ad normam redactus, et colonis adtributus. *Frontin. de colon.* p. 104. *Goes.* Ager ejus (*municipiis*) limitibus Gracchanis antea fuerat assignatus, postea jussu Caesaris Augusti limitibus nominis ejus est renormatus. Adde *eund. ib.* p. 137. *F.*]

RĒNOSCO, is, a. 3. agnosco. *Paul. Nol. carm.* 15, 342. Ad primos pavefacta sonos vix nota renoscit Alloquia.

RĒNOVĀMEN, inis, n. idem ac renovatio. *Ov. Met.* 8, 729. et in hoc renovamine mansit.

RĒNOVĀTĬO, onis, f. ἀνανέωσις, actus renovandi, innovatio, instauratio. *Cic. N. D.* 2, 46. A quo rursum renovatio mundi fieret. *Id. Fam.* 11, 18. Renovatio timoris. *Id. Brut.* 71. doctrinae. *Id. Att.* 6, 1. Confeceram, ut Salaminii solverent centesimis sexennii ductis cum renovatione singulorum annorum, *h. e.* cum anatocismo, seu renovatione usurarum in singulos annos non solutarum. V. RENOVATUS *f.* et ANATOCISMUS.

RĒNOVĀTĪVUS, a, um, adj. qui renovat. Renovativum fulgur vocatur, cum ex aliquo fulgure functio (al. *significatio*) fieri coepit, si factum est simile fulgur, quod idem significet. *Fest.*

RĒNOVĀTOR, oris, m. qui instaurat, et renovat. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 101. *n.* 232. Institutori novorum, ac renovatori operum publicorum.

RĒNOVĀTUS, a, um, part. a *renovo*: ἀνανεωθείς, innovatus, instauratus. *Cic. N. D.* 2, 23. *med.* Virtutis templum a M. Marcello renovatum; et *ib.* 46. Vaporibus altae renovataeque stellae refundunt, etc. *Ov. Met.* 1, 110. Renovatus ager; et *ib.* 7, 215. Nunc opus est succis, per quos renovata senectus In florem redeat. *Quint.* 1, 3. Itaque vim plus afferunt renovati ac recentes: *scil.* post remissionem. *Cic. Prov. cons.* 8. *f.* Instauratae belli reliquiae, ac renovatae. *Id. Har. resp.* 10. *f.* Quorum de sententia illa eadem renovata atque instaurata celebrantur. *Id. Fin.* 1, 17. *f.* Bona praeterita grata recordatione renovata delectant. *Sall. Jug.* 10. In Hispania nomen familiae renovatum est. *Cic. Att.* 6, 3. Centesimis, renovato in singulos annos fenore, contentus non fuit. V. RENOVATIO *f.*

RĒNOVELLO, as, a. 1. ἐπανανεόω, rursum novellum facio. *Colum. Arb.* 6. Factis sulcis vinea optime sternitur, atque ita renovellatur.

RĒNOVO, as, avi, atum, a. 1. ἀνανεόω, novum facio, repeto, instauro, redintegro, innovo. V. REDINTEGRO. [*Cf. *Doederl.* 1, 185.] *Cic. Verr.* 1, 4. Scelus suum illud pristinum renovavit et instauravit quaestorium. *Colum.* 4, 27. *f.* A trunco surgentes pampinos submovere oportebit, nisi ad renovandam vitem unus atque alter servandus est. *Ov. Trist.* 4, 6, 13. Hoc tenuat dentem terram renovantis aratri; et *ib.* 5, 12, 23. Fertilis, assiduo si non renovetur aratro, Nil nisi cum spinis gramen habebit ager. *Petr. Sat.* 117. *med.* Imperamus Eumolpo, ut tabulas testamenti omnibus renovet. *Caes. B. G.* 3, 20. *extr.* Nostros disjectos adorti, proelium renovaverunt; et *ib.* 2. Renovare bellum. *Id. B. C.* 3, 93. cursum. *Ov. Trist.* 2, 209. vulnera. *Tac. A.* 2, 58. dextras. V. DEXTERA. *Id. Hist.* 4, 36. veterem iram; et *ib.* 2, 30. seditionem. *Ov. Met.* 14, 465. luctum. *Front. Aquaed.* 109. beneficium, *h. e.* de novo tribuere. *Cic. Div.* 2, 2. studia philosophiae. (Sic *Hirt. B. G.* 8, 1. consilia belli.) *Id. Acad.* 1, 3. *med.* Haec inclusa habebam, et ne obsolescerent, renovabam, cum licebat, legendo. *Id. ad Quir.* 3. *med.* Frater unus erat, qui suo fletu desiderium mei, memoriamque renovaret. Adde *Liv.* 22, 61. *f.* *Quint. decl.* 1, 12. Noverca miserum dextera sanguinem tulit, et manum subinde renovavit, *h. e.* rursus tinxit sanguine. *Paul. Nol. carm.* 27. 51. Hanc renovaturus citharam Deus ipse magister. ℙ *Renovare animum*, recreare, refocillare, reficere. *Cic. Inv.* 2, 15. *med.* Et auditoris animus aut renovatur ad ea, quae restant, aut omnibus jam dictis, exsuscitatur. *Quint.* 6, 3. *in.* Risus animum ab intentione rerum frequenter avertit, et aliquando etiam reficit, et a societate, vel a fatigatione renovat. *Hirt. B. Afr.* 18. Suis ex terrore firmatis, rursusque renovatis animis, est. Huc pertinet illud *Quint.* 11, 3. *med.* Ars porro variandi (*vocem*) cum gratiam praebet, ac renovat aures, tum, etc. *h. e.* recreat, et interiores reddit ad audiendum; et 10, 5. *med.* Alitur enim, atque enitescit facundia, et assidua contentionum asperitate fatigata renovatur: *scil.* domi declamando. ℙ Pro repetere, rursus dicere. *Cic. Agr.* 2, 10. Hic quoniam video, vos hominis dignitate, et contumelia legis esse commotos, renovabo illud, quod initio dixi, regnum comparari, libertatem funditus tolli. ℙ *Renovare se*, se reficere, reparare vires suas, denuo se instruere et munire. *Cic. Mur.* 15. *f.* Mithridates pulsus regno, tantum tamen consilio et auctoritate valuit, ut se, rege Armeniorum adjuncto, novis opibus copiisque renovarit.

RĒNŪBO, is, n. 3. iterum nubo. *Tert. ad Ux.* 1, 7. Etsi non delinquas renubendo.

RĒNŪDĀTUS, a, um, part. a *renudo:* vestem rejiciendo nudatus. *Appul. Met.* 8. Brachia humero tenus renudata; et *ib.* Asinus cunctis stramentis renudatus.

RĒNŪDO, as, a. 1. spolio, detego. *Arnob.* 2. *f.* Tectum, parietes, januas, partesque alias operis renudare, dejicere, affligere. *Capell.* 1, 15. Septem radiorum coronam renudavit, *h. e.* detexit, ostenditque.

RĒNŪDUS, a, um, adj. retro nudus. *Tert. Virg. vel.* 17. A fronte quidem protectae, qua autem proprie caput est, renudae. Alii leg. *nudae.*

[RĒNŬLUS, i, m. dimin. renis. *Theod. Prisc.* 4, 2. *med.* Ipsa vesica habet super se duos renulos nervosos, non ad suscipiendam urinam, sed ad respirationem, vel vaporationem. *F.*]

RĒNŪMĔRO, as, a. 1. ἐπαναριθμέω, [*proprie signif. enumerare nostr. *zuzählen.* Interdum enim re notionem vocis *extrinsecus* vindicat. Cf. *Doederl.* 1, 171. *Caes. B. C.* 3, 53. millia sagittarum circiter triginta in castellum conjecta Caesari renumeraverunt: ubi al. male *renuntiaverunt.* ℙ Deinde est] reddo, quod ante mihi numeratum fuerat, ut aurum, dotem. *Ter. Hec.* 3, 5, 52. Sin alio est animo, renumeret dotem huc; eat. *Pl. Bacch.* 1, 1, 12. Nam haec si habeat aurum, quod illi renumeret, faciat lubens. *Appul. Apol.* Potes, ne sis beneficio obstrictus, omne, ut acceperas, renumerare. [*Inscr.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 6. p. 241. *ed. Mediol.* Ut tum omnis summa municipibus Tusculanis confestim renumeraretur. *F.*]

*RENUNCULUS, i, m. renulus. *Marc. Empir.* 26. *B. A.*

RĒNUNTĬĀTĬO, onis, f. ἀπαγγελία, actus renuntiandi, editio, enuntiatio, relatio, nuntiatio. *Cic. Verr.* 2, 1, 34. *f.* et *ib.* 2, 3, 39. Caesio renuntiat, se dedisse: cognoscite renuntiationem ejus ex litteris. *Id. Planc.* 6. Renuntiatio suffragiorum. *Id. Mur.* 8. *med.* consulum, aut praetorum, *h. e.* cum post lata suffragia renuntiantur nomina eorum, qui creati sunt. *Ulp. Dig.* 11, 6, 1. Interest nostra, ne fallamur in modi renuntiatione, si forte vel de finibus contentio sit, vel emptor scire velit, vel venditor, cujus modi ager vaeneat, *h. e.* cum mensor renuntiat, cujus mensurae ager sit. *Id. ib.* 17, 2, 63. *extr.* Voluntate distrahitur societas, renuntiatione, *h. e.* renuntiando et profitendo, se nolle amplius socium esse. Ad illud *Cic. Verr.* 1, 6. Postquam mea diligentia istorum impudentiam vicerat, renuntiata est tota conditio: *Ascon.* haec adscribit: Renuntiatio dicitur recusatio ejus rei, quae in pactum et promissionem venerat.

RĒNUNTĬĀTOR, oris, m. ἀπαγγελτήρ, qui renuntiat, refert, denuntiat; relator. *Paul. Dig.* 48, 19, 38. Transfugae ad hostes, vel consiliorum nostrorum renuntiatores, aut vivi exuruntur, aut furca suspenduntur. *Tert. Anim.* 57. *f.* Renuntiator dispositionis infernae. *Id. Pall.* 4. *extr.* Reverere habitum, erroris tui renuntiatorem.

RĒNUNTĬĀTUS, a, um, part. a *renuntio:* καταγγελτος, enuntiatus, relatus, editus. *Cic. Manil.* 1. Ter praetor primus centuriis cunctis renuntiatus. *Plin. Pan.* 92. Renuntiati consules. *Plin. alter* 6, 31, 36. Insula renuntiata Alexandro regi adeo dives, ut equos incolae talentis auri permutarent.

RĒNUNTĬO, as, avi, atum, a. 1. ἀναγγέλλω, ἀπαγγέλλω, nuntium affero, significo, declaro, refero, expono: et proprie adhibetur cum nuntium alicujus rei exspectanti [*referimus missi.] *Sall. Jug.* 98. *med.* Marius cum Ligure, promissa ejus cognitum ex praesentibus misit: quorum uti cujusque ingenium erat, ita rem difficilem aut facilem renuntiavere. *Pl. Bacch.* 4, 2, 10. Non it: negato esse ituram: abi, et renuntia. *Ter. Hec.* 3, 5, 58. Deliberet, renuntietque hodie mihi, velitne, an non. *Nep. Ann.* 12. *f.* Imperavit ei, ut propere sibi renuntiaret, num eodem modo undique obsideretur. Puer cum celeriter, quid esset, renuntiasset, etc. [*Huc pertinent] *Cic. Phil.* 9, 1. et *Liv.* 39, 33. Renuntiare legationem, i. e. quae in legatione acta sunt, referre. [*Cf. *Spald.* ad *Quint.* 7, 4, 36. quoniam alii in renunciando sunt. — In seq. loco.] *Quint.* 12, 11. Sed hi primum renuntient sibi, quanta sit humani ingenii vis, quam potens efficiendi quae velit, *h. e.* secum cogitent, et ipsi se quodammodo doceant: [**Spalding. renunciare* idem esse notaverat, quod *respondere.* Quam interpretationem *Buttm.* recte quidem, ut parum satisfacientem, vituperat, haud tamen pari jure scripturae veritatem impugnare videtur. Locus sanus est: *renunciare*, insolito quidem usu, sed proprio significatu, cum magna quadam adversandi gravitate, positum ita, ut quaeritantes quasi, quid sit, quod ipsorum oppositis (lege antecedd. a *Vereor* usque ad *experimentum*) respondeat, ipsos sibi ut responsum referant, jubeat illud res quidem continens notissimas, sed quibus ipsis adversariorum sententia talia, quae debent, parum reminiscentium, omnino refutatur. ℙ Hinc est in universum alicujus rei nuncium alicui afferre, etiam non exspectanti, a quo missi non sumus: Illud tamen notandum: *renunciare* plerumque hoc sensu tum poni, cum quis nuntii cujusdam prius accepti certiorem alium facit. Cf. *Brem.* ad *Nep. Alc.* 10, 1.] *Pl. Trin.* 4, 2, 153. Ibo ad illum, renuntiabo, ut sciat, etc. *Id. Men.* 2, 3, 66. Hunc metuebam, ne meae uxori renuntiaret de palla, et prandio. *Cic. Verr.* 2, 3, 31. Acta et imperia tua domum ad senatum suum renuntiaverunt. [*Porro huc pertinet:] *Ter. Andr.* 3, 2, 19. Quasi non tibi renuntiata sint haec sic fore. ℙ Passive impersonaliter. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Postquam mihi renuntiatum est de obitu Tulliae. *Pl. Men.* 5, 9, 68. Postquam ad nos renuntiatum est, te et patrem esse mortuum. ℙ Pertinet ad comitia, et significat praedicare ejus nomen, cui est magistratus datus. *Cic. Planc.* 6. Renuntiare suffragia. *Id. Manil.* 1. Ter praetor primus centuriis cunctis renuntiatus sum. *Vell.* 2, 92. Juravit, etiam si factus esset consul suffragiis populi, tamen se eum non renuntiaturum. *Varr. R. R.* 3, 17. *in.* Coepti sunt a praecone renuntiari, quem quaeque tribus fecerint aedilem. Adde *Liv.* 5, 18. et *Plin. Pan.* 63. ℙ *Renuntiare alicui*, contrarium nuntiare. *Pl. Stich.* 4, 1, 18. Jube domi coenam coqui, atque ad illum renuntiari, *h. e.* nuntiari, te non ire ad coenam apud illum, cui promiseras. *Sen. Clem.* 1, 9. *med.* Renuntiari extemplo amicis, quos in consilium rogaverat, imperavit, *h. e.* nuntiari, ne ad se venirent: eorum se consilio in praesens non usurum. ℙ Hinc saepe ponitur pro recusare, rejicere: quasi contrario nuntio irritum facere: [*Nostr. *aufsagen*, *aufkündigen.*] *Cic. Verr.* 2, 2, 36. Iste vehementer Sthenio infensus, hospitium ei renuntiat: domo ejus emigrat. *Tac. A.* 2, 70. Renuntiare alicui amicitiam. Sic *Liv.* 36, 3. Num prius societas eis et amicitia renuntianda esset, quam bellum indicendum; et *Paul. Dig.* 17, 2, 65. *med.* Qui societatem in tempus coiit, ante tempus eam renuntiando, socium a se, non se a socio liberat. *Cic. Verr.* 1, 6. Renunciata est tota conditio. *Id. Att.* 2, 1. *med.* Quid impudentius publicanis renuntiantibus? *h. e.* conductioni vectigalium reipubl. stare recusantibus; ℙ [*Hinc *renunciare* in universum est, ut Gr. ἀπειπεῖν, i. q. nolle amplius uti aliqua re.] *Cic. Or.* 1, 53. *extr.* Renuntiare Stoicis. *Quint.* 10, 7. civilibus officiis. *Suet. Rhet.* 6. foro. *Id. Galb.* 11. vitae. *Plin. Pan.* 59. inertiae. *Tert. ad Ux.* 1, 1. nuptiis. *Sen. Q. N.* 6, 1. *med.* Desinamus audire istos, qui Campaniae renuntiavere, quique post hunc casum (*terraemotus*) emigravere. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 407. sq.] ℙ *Renuntiare repudium*, sponsalia aut matrimonium dissolvere. V. REPUDIUM. *Pl. Aul.* 4, 10, 53. et *Ter. Phorm.* 4, 3, 72.

RĒNUNTĬUS, ii, m. qui iterum nuntiat. *Pl. Trin.* 2, 1, 21. Ducitur familia tota, vestiplicae, unctor, auri custos, flebelliferae, sandaligerulae, cantrices, cistellatrices, nuntii, renuntii, raptores panis et peni. *Imppp. Valent., Valens, et Grat. Cod. Theod.* 3, 7, 1. Taciti nuntii, renuntiique corrupti.

RĒNŪO, is, ui, a. 3. *ἀναινέω*, nutu significo mihi non placere, renuto, abnuo. *Hor. Ep.* 2, 2, 63. renuis quod tu, jubet alter; et *ib.* 1, 16, 49. renuit, negitatque Sabellus. *Cic. Rab. Post.* 13. Superciliis renuentes huic decem millium crimini. *Ov. Her.* 17, 89. Credere me tamen hoc oculo renuente negavi. *Id. Met.* 8, 325. et *Mart.* 2, 14. Facere aliquid renuente Deo, *h. e.* non probante, invito. ℙ Recusare, refugere. *Cic. Coel.* 11. *extr.* Qui nullum convivium renuerit, qui unguenta sumpserit. *Sabin.* 1, 27. Nec laudem Danai tanto renuere labori.

RĒNŪTO, as, n. 1. frequent. a *renuo*. *Lucr.* 4, 601. vox per flexa foramina rerum Incolumis transire potest, simulacra renutant, *h. e.* transire non possunt, recusant, renituntur, nequeunt. *Id.* 3, 351. si quis, corpus sentire, renutat, *h. e.* non admittit, negat. Alii leg. *refutat.*

RĒNŪTRĬO, is, a. 4. rursus nutrio. *Paul. Nol ep.* 23, 9. Quem ex rusticanis receptum domi renutrimus. Adde *Not. Tir.* p. 123.

RĒNŪTUS, us, m. *ἀνάνευσις*, actus renuendi. *Plin. ep.* 1, 7. Nam ego quoque simili nutu ac renutu respondere voto tuo possum. *Nutu*, idest assensu, dum promitto non agere adversus Gallum: *renutu*, dum nolo adesse Gallo adversus Baeticos, quem tu me defendere in judicio rogas. Hic vero alluditur ad illud *Homeri Iliad.* 16, 250. *Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε κατὰ ῥῖνα, ἕτερον δ' ἀνένευσεν.*

[RĒONĔRO, as, a. 1. iterum onero. *Not. Tir.* p. 131. Onerat, reonerat. *F.*]

RĒOR, reris, ratus sum, dep. 1. *νομίζω, οἶμαι, ἡγέομαι*, puto, opinor, existimo, censeo, arbitror. *Quint.* 8, 3. *med.* dicit, *reor* esse verbum horridum, fortasse ob repetitionem caninae litterae. *Cic. Or.* 3, 38. docet esse poeticum, sed tamen ex his unum, quibus loco positis, grandior atque antiquior oratio saepe videri solet. Non est autem in omnibus aeque modis, temporibus, ac personis usitatum. *Hor. Ep.* 2, 1, 69. Non equidem insector, delendave carmina Laevi Esse reor. *Petr. Sat.* 122. *med.* Ut reor, haud impune. *Prop.* 3, 2, 38. Ut reor a facie, Calliopea fuit. *Virg. A.* 6, 96. via prima salutis, Quod minime reris, Graja pandetur ab urbe. *Pl. Bacch.* 5, 2, 9. Rerin' ter in anno tu has tonsitari? *h. e.* rerisne? *Virg. A.* 7, 437. Non, ut rere, meas effugit nuncius aures. *Stat. Th.* 11, 59. nec se tanta in certamina retur Sufficere. *Pl. As. f.* et *Cic. Off.* 2, 9. Remur impetrari posse. *Arnob.* 4, 146. Omnis superorum gens, quam esse vos remini. *Pl. Amph.* 3, 3, 20. Qai me Amphitruonem rentur esse. *Cic. Or.* 3, 22. Quem natura rebar ita dicere. (*Id. ib.* 38. *rebar* dicit esse poeticum, ut modo diximus.) *Virg. A.* 10, 608. Ut rebare. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Non rebatur oppidum ese Piraeea. *Pl. Amph.* 5, 1, 43. Aedes ruere rebamur tuas. *Cic. N. D.* 3, 6. *f.* Rebantur enim fore, ut etc. *Sen. Herc. Fur.* 303. Tum restitutas fratribus rebor meis animas. *Pl. Aul.* 1, 2, 28. Sese a me derideri rebitur. *Id. Most.* 1, 3, 2. Unde me melius rear esse defaecatam. *Caecil.* ap. *Gell.* 7, 17. *f.* Ne tibi me esse ob eam rem obnoxium reare. *Auson. VII. Sapient. in.* Ignoscenda istaec, an cognoscenda rearis. *Pl. Ps.* 1, 2, 34. Ut mihi rem esse reantur. *Cic. Har. resp.* 23. Tum vero est ratus se posse. *Ter. Hec.* 5, 3, 21. Uxorem, quam nunquam est ratus posthac se habiturum, reddo. ℙ Usurpant praeterea *Liv.* 40, 5. *extr.*, *Plin. uterque*, *Tibull.*, *Lucan.*, *Mart.* et saepissime *Ov.*, sed fere in prima persona praesent. indicat., aut quo modo allata exempla praeferunt: in aliis modis non facile sine auctore adhibuerim. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 408.]

[RĒORNO, as, a. 1. iterum orno. *Not. Tir.* p. 56. Ornat, reornat. *F.*]

[RĒPĂCISCOR, eris, n. 3. iterum paciscor. *Not. Tir.* p. 71. Paciscitur, repaciscitur. *F.*]

RĒPĂGES, um, f. plur. a poetis interdum dicuntur, quae *repagula* usitatiori vocabulo appellantur. *Fest.* in *Repagula.*

RĒPĂGŬLA, orum, n. plur. *μοχλὸς, κόραξ*, vectis, qui ostii valvis contra vim opponitur: a *re*, et *pango.* Adhibetur fere in plur. numero. *Festus:* Repagula sunt, ut Verrius ait, quae patefaciundi gratia ita figuntur, ut ex contrario quae oppanguntur. Alii legi mallent: *ut ex contrario* (*h. e.* extrinsecus) *quoque oppandantur. Plin.* 16, 42, 82. Firmissima in rectum abies. Eadem valvarum repagulis, et ad quaecumque libeat intestina opera aptissima. *Hard.* in MSS. suis *paginis* legit. *Pl. Cist. a.* 3. *v.* 18. Occludite aedes pessulis, repagulis. *Cic. Div.* 1, 34. In templo Herculis valvae clausae repagulis, subito se ipsae aperuerunt. *Id. Verr.* 2, 4, 43. *med.* Convulsis repagulis, effractisque valvulis, etc. *Appul. Met.* 1. Fores ad pristinum statum resurgunt, cardines ad foramina resident, postes ad repagula redeunt, ad claustra pessuli recurrunt. *Ov. Met.* 5, 120. Raptaque de dextro robusta repagula poste Ossibus illidit mediae cervicis. ℙ Item obices, quibus armenta coercentur. *Id. Met.* 2, 155. Solis equi hinnitibus auras Flammiferis implent, pedibusque repagula pulsant. Quae postquam Tethys repulit, etc. *Lucan.* 1, 295. laxare repagula. *Sil.* 16, 317. prolato sonuere repagula signo. ℙ Translate est quodvis obstaculum, frenum, impedimentum. *Cic. Verr.* 2, 5, 15. *med.* Repagula juris, pudoris, et officii perfringere. *Vet. Poeta* ap. *eund. N. D.* 3, 26. Ille mihi hodie tradidit repagula, Quibus ego iram omnem recludam.

RĒPANDĪROSTRUS, a, um, adj. rostrum habens repandum, ut pisces multi praesertim majores, ut delphines, item anates. *Quint.* 1, 5. *med.* Ex praepositione, et duobus vocabulis dure videtur struxisse Pacuvius: Nerei repandirostrum incurvicervicum pecus. V. *Lucilii l. c.* in REPANDUS.

RĒPANDO, is, a. 3. *ἀνοίγω*, aperio, pando. *Appul. Met.* 4. et 9. Clave subtracta, fores januae repandit.

RĒPANDUS, a, um, adj. *ἀνάσιμος, ἀνάκυρτος*, retrorsum pandus, h. e. paudus simul, et latus, sed retro et sursum reflexus, recurvus, qualia sunt dorsa, et ora delphinum. Nam de his *Plin.* 9, 8, 7. Pro voce gemitus humano similis, dorsum repandum, rostrum simum; et *Ov. Met.* 3, 680. truncoque repandus in undas Corpore desiluit: falcata novissima cauda est; et *Lucil.* ap. *Non.* 2, 689. Lascivire pecus jussit, rostrique repandum. *Plin.* 14, 22, 28. Pectorosa cervicis repandae ostentatio. *Cic. N. D.* 1, 29. *f.* Juno Sospita cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. [*Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 48. Repanda crura Socratis. *F.*] ℙ Hinc repandirostrum pecus Nerei, ap. *Pacuv.* V. REPANDIROSTRUS.

RĒPANGO, is, a. 3. idem quod pango, sero, ap. *Colum.* 5, 10. *med.* et *Arb.* 22. *f.* Ibique semen ferulae repangito.

RĒPARĂBĬLIS, e, adj. *ἀνασκευαστὸς*, qui reparari potest. *Ov. Her.* 5, 103. nulla reparabilis arte Laesa pudicitia est: deperit illa semel. *Id. Met.* 1, 379. Dic, Themi, qua generis damnum reparabile nostri Arte sit. *Sen. Br. V.* 6. *med.* Nec velocissimae omnium rei (*vitae*) moram facitis, sed abire, ut rem supervacuam ac reparabilem, sinitis. *Auson. Idyll.* 18, 6. Phoenix, reparabilis ales. *Val. Fl.* 6, 502. nulla coelum reparabile gaza, *h. e.* lux, et vita nulla pecunia reparabilis. *Pers.* 1, 102. Euion ingeminat: reparabilis adsonat echo, *h. e.* quae facile voces reparat ac repetit.

RĒPARĀTIO, onis, f. *ἀνασκευή*, actus reparandi, renovatio, instauratio. *Prud. Cath.* 10, 128. Mors haec reparatio vitae est. [*Inscr.* ap. *Grut.* 177, 7. Desperatio reparationis. *F.*] Tribuunt et *Sall. Jug.* 34., sed rectius ibi leg. *paratio.*

RĒPARĀTOR, oris, m. *ἀνασκευαστής*, qui reparat, refector. *Stat. Silv.* 4, 1, 11. immensi reparator maximus aevi, *h. e.* Janus, qui novos annos inchoat. [*Inscr.* ap. *Mur.* 260, 1. Reparatori orbis sui D. N. Flavio Valerio Constantino P. F. I. Aug. etc. *F.*] V. IMPORCITOR.

RĒPARĀTUS, a, um, part. a *reparo: ἀνασκευασθείς*, restitutus, refectus, instauratus. *Just.* 20, 5. et 26, 2. *f.* Reparatus exercitus. *Id.* 22, 1. *extr.* Reparatum bellum. *Petr. fr.* p. 677. *Burm.* Iunaeque senectus, Et reparatus honos. *Lucan.* 4, 635. Desectam timuit (*Alcides*) reparatis anguibus Hydram. ℙ Iterum emptus, commutatus. *Hor. Od.* 1, 31, 12. Vina Syra reparata merce, *h. e.* empta ex pecunia, quae redacta est ex merce Syra devendita: vel potius commutata cum merce Syra.

RĒPARCO, is, arsi, n. 3. parco. *Pl. Truc.* 2, 4, 25. Utinam a principio rei item parsissem meae, ut nunc reparco saviis. [*Perperam *F.* huic loco *non parcendi* notionem adscripserat: quae ne in altero quidem est, quem laudaverat *Lucr.* 1, 668. modo pro *ulla* cum *Eichstadt.* legas, quod unice praeferendum est: Scilicet ex nulla facere id si parte reparcent, i. e. si ab hoc faciundo nulla ex parte abstinebunt.]

RĒPĂRĬO. V. REPATRIO.

RĒPĂRO, as, avi, atum, a. 1. *ἀνασκευάζω*, rursus paro, recupero, iterum acquiro, [*quod amisi, perdidi.] *Cic. Verr.* 2, 3, 86. Arator id perdere videbatur, quod alio praetore, eodem ex agro reparare posset. *Plin. ep.* 6, 8. Reparare quod amiseris, gravius est; et 3. Ager, descrescente reditu, etiam pretium minuit, quod, te curante, reparabit. *Id. ep.* 4, 9. Faces ignem assidua concussione custodiunt, dimissum aegerrime reparant. [*Suet. Dom.* 20. reparare bibliothecas incendio absumptas. *Curt.* 5, 1, 9. celeriter pristinam reparasse fortunam.] *Ov. Met.* 1, 11. Nec nova crescendo reparabat cornua Phoebe. ℙ Rursus emere, quod faciunt mercatores, qui, merce divendita, aliam comparant, *ἀνταγοράζειν*, nam et parare pro emere ponitur. *Hor. Od.* 1, 31, 12. Vina Syra reparata merce. V. REPARATUS. *Alfen. Dig.* 15, 3, 16. Cum boves non essent idonei, jusserat eos vaenire, et his nummis, qui recepti essent, alios reparari. *Scaev. ib.* 45, 1, 122. Si intra diem supra scriptam non reparasset merces. *Inscr.* ap. *Donat.* 39, 5. Silvano sacrum: C. Vicirius Rufus V. S., quod licuit Junianos reparare penates; quodque tibi vovi, posui de marmore signum. ℙ Et de novo creare, producere. *Ov. Met.* 15, 252. rerumque novatrix Ex aliis alias reparat natura figuras. *Sen. Oed.* 650. Solum reparat herbas. *Mart.* 9, 102. de Hercule: Fecundam vetuit reparari mortibus Hydram, *h. e.* nova capita, recisis aliis, emittendo. *Plin.* 27, 13, 111. Trichomanes illitum cohibet capillos defluentes: aut si effluverint, reparat. ℙ Translate. *Quint.* 10, 1. *med.* Velut attrita quotidiano usu forensi ingenia, optime rerum talium blanditia (*lectione poetarum*) reparantur. *Id.* 10, 1. *med.* Timagenes intermissam historias scribendi industriam nova laude reparavit. ℙ Est etiam reficere, renovare. *Plin. ep.* 10, 75. Ut aedificia, quae sunt vetustate sublapsa, reparentur in melius. *Laurea Tull.* ap. *Plin.* 31, 2, 3. Reparare villam sub cultu potiore. *Hirt. B. Alex.* 12. *med.* Non tamen reparandae classis cogitationem deposuerunt. [*Cf. *Suet. Aug.* 16.] Sic *Liv.* 30, 7. Reparare exercitum. *Curt.* 5, 7. Hoste et aemulo regni reparante tum cum maxime bellum; et *Just.* 22, 3. Majori mole bellum reparaturus. *Id.* 3, 6. Reparare proelium. *Tac. A.* 3, 73. auxilia, *h. e.* auxiliares copias rursus adscischere; et *Lucan.* 1, 104. novas vires, *h. e.* rursus sibi comparare. [*Cf. *Vell.* 2, 37, 1.] ℙ Item reficere, recreare. *Ov. Met.* 4, 215. de ambrosia: et fessa diurnis Membra ministeriis nutrit, reparatque labori. *Id. Her.* 4, 90. de requie: Haec reparat vires, fessaque membra novat. *Plin. Pan.* 77. *med.* Tam assiduus in tribunali, ut labore refici ac reparari videretur. ℙ In illo *Hor. Od.* 1, 37, 23. nec latentes Classe cita reparavit oras: *reparare* alii sumunt pro munire, portus, arces, et moenia, quae lapsa erant, celeriter classe omnia loca obeundo, reficere et firmare: alii pro mutare, alias nempe terras et magis abditas pro Aegypto, quae infirma erat, et tota patebat hosti, quaerere: alii alia comminiscuntur. *Bentl.* ut se expediat, *penetravit* ex conjectura substituit. ℙ Quidam putant, primam syllabam produci posse, propter ea, quae in RE dicta sunt. Itaque legunt ap. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 260. Oebaliae qui reparat arva Galesus. Alii leg. *temperat.* ℙ [*Confund. *reparare* et *recuperare.* V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 21. p. 132. *ed. Fr.*]

RĒPARTŪRIENS, entis, part. ab inus. *reparturio*, iterum parturiens, seu pariens. *Alcim.* 6, 71. Teque reparturiens melius, quam corporis alvo.

RĒPASCO, is, a. 3. paseo, aut iterum pasco. *Paul. Nol. ep.* 44. (al. 31.) 1. *f.* Impendia, quibus possim divitem pauper repascere. *Id. carm.* 21, 853. Ut pullus aquilae dicitur repascere Cura parentes mutua.

RĒPASTĪNĀTĬO, onis, f. *βωλοστροφία*, actus repastinandi. *Cic. Sen.* 15. *med.* Quid agri fossiones, repastinationesque proferam? *Colum.* 2, 2. *med.* Junci et graminis pernicies repastinatio est. ℙ Translate est coercitio, et amputatio inutilium, ap. *Tert. Exhort. cast.* 6.

RĒPASTĪNĀTUS, a, um, part. a *repastino*, refossus. *Colum.* 3, 18. Repastinatae dictae fuere vineae veteres, quae refodiebantur: nunc antiquitatis imprudens consuetudo quidquid emoti soli vincis praeparetur, repastinatum vocat. *Plin.* 17, 10, 11. Baccae lauri in sulco repastinato palmi altitudine, vicenae fere acervatim seruntur. *Id.* 19, 8, 41. *n.* 2. Si caulem in repastinato seras; et *med.* Hipposelinum et repastinato seritur.

RĒPASTĪNO, as, avi, atum, a. 1. *βωλοστροφέω, μεταστρέφω*, iterum pastino, refodio. *Varr. R. R.* 1, 18. *f.* Si altius repastinaverimus, aut minus, quam alii. *Colum.* 4, 32. Cultus arundinetis primo triennio non alius est, quam ceteris: cum deinde consenuit, repastinandum est. ℙ Et universim pastino fodere, terram pastino emovere, purgare. *Festus:* Repastinari ager is dicitur, ut Verrius existimat, cujus natura mutatur fodiendo, cum aut silvester excodicatur, aut lapis mollitur frangendo, ut fiat pascuus vel pecoribus herba, vel hominibus satione. Cato in ea, quam scripsit de suis virtutibus contra Thermum: Ego jam a principio in parsimonia, atque in duritia, atque industria omnem adolescentiam meam abstinui, agro colendo, saxis Sabinis, silicibus repastinandis atque conserendis. Afranius in Repudiato: Repastinasse ratus sentes fugis. *Plin.* 13, 13, 27. Cn. Terentium scribam, agrum suum in Janiculo repastinantem offendisse arcam etc. ℙ *Repastinare ungues* ap. *Tert. Poen.* 11. est a sordibus ibi collectis purgare: Et, repastinare usum divitiarum, *Id. Cult. fem.* 9. *med.* h. e. coercere, et veluti purgare: Et, repastinare vitis modo vitam aetate renovata, *Id. Anim.* 50. *f.* h. e. instaurare, et renovare: Et, commissionem injuriae, metu vicis statim occursurae, repastinare, *Id. adv. Marc.* 2, 18. h. e. infodere, obruere (ut vites pastino solent) sepelire, reprimere. Omnes hae metaphorae duriores sunt, et suo auctori relinquendae.

RĒPATRĬO, as, n. 1. in patriam redeo. *Solin.* 27. *med.* Cum multi captivorum, aliquot leonibus obvii, intacti repatriaverint. *Id.* 33. Hoc Arabiae sat est: hinc ad Pelusium repatriemus, *h. e.* redeamus. *Salm.* mallet *ad Pelusium vela repariemus*, h. e. aequatis velis, et secundo vento Pelusium renavigemus. *Repariare vela*, esse ait paria et aequa vela facere, quod fit, cum secundus ventus est. **Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 4. *in.* Ovans repatriat Macedoniam. *B. A.*

RĒPECTO, is, a. 3. Quidam legi putant ap. *Stat. Th.* 6, 418. Colla toris crinita tument, stantesque repectit Aura jubas. Ubi *Vet. Schol.* exponit dispergit, dissolvit, pexas comptasque jubas turbat. Alii

leg. *reflectit. Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 222. de Tiberino: frons hispida manat Imbribus: in liquidos fontes se barba repecit, *h. e.* aquae ex barba profluunt, quando illa pectine discriminatur. V. REPEXUS.

[RĒPĒDĀBĬLIS, e, adj. qui repedat, vel cedit retro. *Venant. Vit. S. Mart.* 1, 266. Extimuit fugitiva virum repedabilis arbor, Et ruitura procul suspendit in aera lapsum. *F.*]

RĒPĒDO, as, n. 1. *ἀναποδίζω*, pedem retraho, retro cedo, recedo, revertor. [*De orig. significatuque hujus verbi exposuit *Doederl.* 3, 180. sq.] *Lucil.* ap. *Non.* 2, 738. Redisse ac repedasse, ut Roma vitet Gladiatoribus; et *ib.* Romam repedabam numero. *Ammian.* 24, 7. *f.* Ad signa repedavit ocius miles. Adde *Juvenc.* 4, 492. ℙ Cum accus. *Pacuv.* ap. *Fest.* Paulum repeda, gnate, a vestibulo gradum. Nisi dicas illud *gradum* esse casum communem spatii. ℙ [*Est etiam discursitare. *Lucr.* 6, 1279. repedabat populus perturbatus. ℙ *Part. *repedatus* ap. *Auct. Itin. Alex.* 103. ed. *A. Maio. B. A.*]

RĒPELLO, is, repuli, repulsum, a. 3. *ἀνωθέω, ἀναχρούω, ἀποσείω*, accedentem, aut irruentem retro pello, rejicio, depello, prohibeo, propello, propulso, amoveo. *Cic. Caecin.* 12. Homines inermes armis, viris, terrore periculoque mortis repellere, fugare, avertere. *Id. in Sen.* 7. *med.* Tu affinem tuam, filiam meam, superbissimis et crudelissimis verbis a genibus tuis repulisti. *Id. Dom.* 21. Homines audaces ab ejus templi aditu atque ascensu repulisti. *Pl. Bacch.* 4, 3, 18. Hinc eum ego meis dictis malis his foribus repuli. *Plin.* 7, 16, 15. *extr.* Zoroastri cerebrum ita palpitasse, ut impositam repelleret manum. *Hirt. B. Alex.* 20. Navigia hostium lapidibus ac fundis a mole repellebant. *Id. B. Afr.* 6. Cum ab equitibus in oppidum repellerentur. [*Liv. 25, 41. Qui Hannibalem subnisum victoria Cannensi ab Nola repulisset.] *Caes. B. C.* 2, 9. Tegumenta ad defendendos ictus, ac repellendos. *Mart.* 3, 46. In turbam incideris: cunctos umbone repellet. *Ov. Met.* 3, 63. serpens squamis defensus, et atrae Duritia pellis, validos cute repulit ictus. ℙ Illa urbana sunt et commoda *Cic. Or.* 11. Hac ego religione non sum ab hoc conatu repulsus. *Id. Fin.* 1, 9. Omne animal dolorem aspernari, et quantum possit, a se repellere. [*Adde *ib.* 4, 9, 21.] *Id. Cat.* 1, 10. *f.* Repellere aliquem a consulatu. (Hinc *repulsa.*) [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 20, 177.] *Id. Mil.* 28. furores Clodii a cervicibus civium. *Id. Mur.* 14. ab aliquo belli pericula. *Id. Off.* 1, 38. *f.* contumeliam, *h. e.* contumelia abstinere. *Id. Or.* 1, 11. oratorem a gubernaculis civitatum. *Q. Cic. Pet. cons.* 14. aliquem ab impediendo ac laedendo. *Virg. A.* 4, 214. alicujus connubia, *h. e.* recusare. [*Vell. 2, 56, 4. repulsum ita erat diadema, ut non offensus videretur; et 89, 5. repellere dictaturam.] *Ov. Met.* 14, 377. preces, *h. e.* rejicere. *Id. A. Am.* 3, 491. fraus est concessa, repellere fraudem. *Id. Met.* 5, 777. facinus, *h. e.* prohibere. ℙ [*Deinde *repellere* usurpatur etiam removendis, rejiciendis iis, quae non accedunt, irruunt, sed in loco, cui accedimus, sedent, prostant, obstant, impedimento sunt: ita ut idem fere sit, quod *depellere*. Huc pertinent ex iis, quae *Forc.* laud., ista:] *Hirt. B. Alex.* 20. naves a terra repellere, ne hostes potirentur. — *Repellere repagula* ap. *Ov. Met.* 2, 157. est removere, tollere, et aditum aperire. *Id. ib.* 6, 661. Thracius ingenti mensas clamore repellit; et 9, 164. Victa malis patientia repulit aras, i. e. evertit, proturbat. *Claud. VI. Cons. Honor.* 484. Sic ille minacem Tyrrhenam labente manum pro ponte repellens, etc. *Ov. Met.* 10, 165. repellit Ver hiemem. ℙ In illo *Ov. Met.* 2, 786. de Minerva: haud plura locuta Fugit, et impressa tellurem repulit hasta: significatur motus volatum inchoantis, et impressa terrae hasta nisu se in aera tollentis: terra enim quodammodo repellitur, dum corpus ab ea celeriter resilit. Simile est illud *Virg. G.* 4, 232. Taygete simul os terris ostendit honestum Plias, et Oceani spretos pede repulit amnes. ℙ [*Translate.] *Colum.* 7, 3. Capri vel arietis petulci saevitiam pastores hac astutia repellunt, i. e. expellunt, tollunt. [*Tac. *H.* 2, 4. *f.* Segnitiem, h. e. abjicere.] ℙ Repellere aliquem ad meretricium quaestum, ap. *Pl. Cist.* 1, 1, 43. est compellere, impellere, adigere. ℙ Quotiescumqae prima in praeteritis a poetis producitur, volunt grammatici, duplici *p* scribi, *reppulit:* sed non est necesse, ut in RĔ, et REFERT jam diximus. ℙ [*Saepius *repellere* est glossa v. *pellendi.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 38. *f.* Confund. *repellere* et *depellere.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 258. *a.*]

RĒPENDO, is, di, ensum, a. 3. proprie est contra, aut vicissim pendo, aequo pondere reddo, *ἀντισταθμίζω. Plin.* 19, 4, 19. *n.* 2. Ecce altiles spectantur asparagi: et Ravenna ternos libris rependit, *h. e.* adeo magnos alit, ut terni librae pondo sint. ℙ *Rependere pensum*, est eodem pondere lanam netam reddere, quo ut neretur data est. *Ov. Her.* 9, 77. de Alcide: Crassaque robusto deducis pollice fila, Aequaque famosae pensa rependis herae. *Prop.* 4, 7, 37. Et graviora rependit iniquis pensa quasillis, Garrula de facie si qua locuta mea est. ℙ *Rependere* etiam dicuntur emptores, qui pro merce justam pecuniam solvunt: haec enim olim, ante pecuniam signatam, appendebatur, non numerabatur, ut in AES, et alibi dictum est. Re postea mutata, nihilominus mansit loquendi modus. *Plin.* 36, 16, 25. Aethiopico magneti laus summa datur, pondusque argento rependitur; et 12, 25, 54. de balsamo: Cum duplo rependebatur argentum, *h. e.* cum pro uno balsami pondere, v. gr. libra, duo argenti pondera, binae librae solvebantur. *Cic. Or.* 2, 67. Septumulejus, cui pro C. Gracchi capite aurum erat repensum, *h. e.* tantum auri pondus datum fuerat, quantum erat pondus capitis. Sic *Plin.* 33, 3, 14. de eod.: Cum auro rependendum caput ejus excisum tulerit. Adde *Val. Mal.* 9, 4. *n.* 3. ℙ Translate. *Stat. Th.* 4, 763. Dircaeos tibi, Diva, greges, numerumque rependam Plebis, et hic magna lucus signabitur ara, *h. e.* pro numero exercitus victimas tibi immolabo; quot fuerint milites, tot erunt hostiae. ℙ Est etiam persolvere, reddere, vicissim tribuere. *Prop.* 4, 11, 100. Dum pretium vitae grata rependit humus. *Ov. Met.* 2, 694. neu gratia facto Nulla rependatur, nitidam cape praemia vaccam. *Sil.* 17, 577. patresque docet Carthaginis altae Magna repensuros, nec se leviora daturum. *Stat. Th.* 9, 50. Hasne tibi grates, haec praemia digna rependo? *Prop.* 4, 4, 55. raptae ne sint impune Sabinae, Me rape, et alterna lege rependе vices. *Virg. A.* 2, 160. Tu modo promissis maneas, servataque serves, Troja, fidem, si vera feram, si magna rependam, *h. e.* praestabo. *Stat. Silv.* 3, 3, 154. Quas tibi devoti juvenes pro patre renato, Summe ducum, grates, aut quae pia vota rependant? *h. e.* vota faciant pro te. ℙ *Rependere poenas*, dare, luere, *ἀντιτίειν. Sen. Oed.* 1030. Nunquam rependam sceleribus poenas pares. ℙ Est etiam pensare, compensare, paria facere, *ἀντιμετρέω. Ov. Her.* 15, 31. Si mihi difficilis formam natura negavit, Ingenio formae damna rependo meae. [*V. *Ruhnk.* ad h. l.] *Id. Met.* 5, 15. hac vitam servatae dote rependis! *Virg. A.* 1, 242. Hoc equidem occasum Trojae, tristesque ruinas Solabar, fatis contraria fata rependens. *Quint. decl.* 9, 2. *f.* Ut porrectos egenti cibos mea fame rependat. *Gell.* 1, 3. *med.* Rependitur et compensatur damnum delibatae honestatis majore alia gravioreque in adjuvando amico honestate. [*Sil. 14, 619. cladem rependit unum inter strages tutum caput.] ℙ In deteriorem partem, malum pro malo inferre, par damnum afferre. *Stat. Th.* 8, 666. peremptos Ulcisci socios, moestamque rependere noctem. *Val. Fl.* 6, 4. magnoque rependere luctu Regis pacta: et *ib.* 744. culpam hanc magno terrore rependat. ℙ [*Interdum est etiam redimere, sibi parare. *Plin. Pan.* 44, 5. An prona parvaque sunt ad aemulandum, quod nemo incolumitatem turpitudine rependit? ubi v. *Gierig.*] ℙ Pro expendere, examinare. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 227. Diis proximus ille, Quem ratio, non ira movet: qui facta rependens, Consilio punire potest.

RĒPENS, entis, part. ab inus. *repo: ἀφνίδιος*, subitus, repentinus, inopinatus, improvisus. Ducunt a *ῥέπω*, vergo, quia quo quid vergit, eo statim inclinatur, ut in lance pondus. *Cic. Tusc.* 3, 22. Hostium repens adventus magis aliquando conturbat, quam exspectatus. *Id. ib.* 14. vertens carmina *Euripidis:* Ne me imparatum cura laceraret repens. *Liv.* 1, 14. Tumultus repens ex agris in urbem illatus. *Id.* 10, 7. *med.* Si quod repens bellum oriatur. *Id.* 33, 2. *med.* Quantum Attali repens casus coegit. *Sil.* 3, 220. repensque Castra quatit clamor. *Virg. A.* 12, 313. quove ista repens discordia surgit? *Stat. Th.* 7, 360. vocisque repens singultus apertum Intercepit iter. *Sen. Met.* 971. Quid repens affert sonus? ℙ [*Praeter vulg. signif. *repens* etiam idem fere est, quod recens, sed ap. solum, quod sciam, *Tacitum. A.* 6, 7. Quid repens aut vetustate obscurum; 11, 24. non repens, sed priori populo factitatum est; 15, 68. accesserat repens causa; *H.* 4, 25. Cum adcursu tot provinciarum exstingui repens perfidia potuerit; 1, 23. (ubi propius accedit ad vulg. signif.) sceleris cogitatio incertum an recens: studia militum jam pridem — affectaverat. Falso haud paucis locis recens praetulerant editores. De librariorum in confundendis his vocibus errore v. *Drakenb.* ad *Liv.* 8, 29, 1. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 408.] ℙ Extra rectum casum singularem rari est usus. *Lucr.* 5, 401. Phaethonta repenti fulminis ictu Deturbavit equis. *Liv.* 6, 41. Fama repentis belli Gallici allata. Alii leg. *repens. Sil.* 15, 604. fraudes latuere repentum Armorum. Alii leg. *recentum.* ℙ Adverbii ritu, velut *recens*, ut videtur. *Ov. Fast.* 1, 95. Tum sacer ancipiti mirandus imagine Janus Bina repens oculis obtulit ora meis. Alii leg. *repente*, invito *Heinsio*, et aliis. [*Adde *Tac. A.* 1, 25. murmur incertum, atrox clamor et repens quies: ubi *I. Beck.* c. *Wolf.* praetulit *repente* contra *librr.* auctoritatem. Ap. *Liv.* quoque haud raro, si non simpliciter adverb. est, tamen ad verbum simul referendum. V. locos supra laudatos: coll. 22, 8. 21. et 29, 10.]

[RĒPENSĀTĬO, onis, f. actus repensandi, retributio. *Salv. in avar.* 4, 3. Coguntur omnes ipsa conscientia sua ad repensationem vicissitudinis, postquam esse coeperint debitores. *F.*]

RĒPENSATRIX, icis, f. quae repensat. *Capell.* 9, 304.

RĒPENSO, as, a. 1. frequent. a *rependo:* idem quod rependo, vel saepe rependo, compenso, paria facio. *Colum. R. R.* 3, 2. *med.* Id tamen incommodum repensant uvarum multitudine. *Vell.* 2, 12. *f.* Hac victoria videtur Marius bona malis repensasse, *h. e.* tot bona attulisse reipublicae, quot mala intulerat. *Sen. Ira* 2, 32. Non enim ut in beneficiis honestum est merita meritis repensare, ita injurias injuriis. *Vell.* 2, 21. *med.* Cujus interitus voluptas amissorum civium paene damno repensata est. *Tert. Idol.* 8. *med.* Minor merces frequentiore actu repensatur.

RĒPENSUS, a, um, part. a *rependo. Hor. Od.* 3, 5, 25. Auro repensus scilicet acrior Miles redibit? et *Ov. Am.* 1, 8, 80. Vanescat culpa repensa tua. Alii leg. *repulsa*, alii *repressa.*

[RĒPENTĀLĬTER, adv. repente. *Fulg. Myth.* 5, 2. Melius est doceri, quam ex necessitate veniente repentaliter perterreri. *F.*]

RĒPENTĒ, adv. *ἐξαίφνης*, subito, repentino: a *repens*, subitus. *Cic. Off.* 1, 33. *med.* Amicitias, quae minus delectent, magis decere censent sapientes sensim dissuere, quam repente praecidere. *Pl. Mil.* 2, 2, 21. Ita abripuit repente sese subito. *Id. Cas.* 2, 5, 26. Repente emori. *Id. Ps.* 1, 1, 37. Repente exortus sum, repentino occidi. *Ter. Ad.* 5, 9, 24. Quae res tam repente Mores mutavit tuos? *Cic. Phil.* 2, 27. Persona de mino, modo egens, repente dives. *Id. Fam.* 4, 4. *med.* Repente praeter spem dixit, se senatui roganti non negaturum. *Id. Div. Verr.* 17. *f.* Sed repente e vestigio tanquam aliquo Circaeo poculo, factus est Verres; et *Verr.* 1, 17. Ecce autem repente, his diebus paucis, etc. *Caes. B. G.* 1, 52. Hostes repente celeriterque procurrerunt; et *ib.* 6, 11. *f.* Novam et repente collectam auctoritatem tenere. *Virg. A.* 1, 598. cunctisque repente Improvisus ait. ℙ Item statim. *Id. ib.* 2, 379. Improvisum aspris veluti qui sensibus anguem Pressit humi nitens, trepidusque repente refugit. *Id. ib.* 5, 315. signoque repente Corripiunt spatia audito. ℙ Item perbrevi tempore. *Id. G.* 3, 471. nec singula morbi Corpora corripiunt, sed tota aestiva repente, Spemque, gregemque simul, cunctamque ab origine gentem. *Derepente*, V. s. l.

RĒPENTĬA. V. REPETENTIA.

RĒPENTĬNĒ, adv. idem quod repentino, repente. *Lact.* 1, 11. *med.* Solemus eos, quorum virtutem miramur, aut qui repentine advenerint, de coelo cecidisse, dicere. Alii leg. *repentino.*

RĒPENTĪNO, adv. idem ac repente. *Cic. Quint.* 4. Moritur in Gallia Quintius, cum adesset Naevius, et moritur repentino. *Pl. Ps.* 1, 1, 37. Quasi solstitialis herba, paulisper fui: repente exortus sum, repentino occidi. *Afr.* ap. *Charis.* 2, 193. Ut sint repentino apparandae nuptiae.

RĒPENTĪNUS, a, um, adj. *ἀφνίδιος*, subitus, improvisus, inopinatus, repens. *Cic. Tusc.* 3, 19. *med.* Sentit omnia repentina et necopinata esse graviora. *Id. Agr.* 2, 22. *med.* Unde iste amor tam improvisus, ac tam repentinus? *Id. Or.* 2, 55. *med.* Quae fuit illa! quanta vis! quam inexspectata! quam repentina! *Cic. Div.* 2, 35. *med.* Propter mortem repentinam ejus, qui in praerogativa referenda subito conciderat. *Liv.* 41, 10. Repentinus, et tumultuarius exercitus. *Caes. B. G.* 5, 38. Ut nonnulli milites repentino equitum adventu interciperentur; et *ib.* 3, 3. Cum tantum repentini periculi praeter opinionem accidisset. *Ter. Andr.* 5, 4, 35. Mirando hoc tanto, tam repentino bono. *Ov. Met.* 5, 5. Inque repentinos convivia versa tumultus. *Appul. de Mundo:* Nimbus quando repentinior est, tanto vehementior. ℙ *Repentinus homo*, novus, qui subito in hominum cognitionem, famam, commendationemque pervenit. *Cic. Brut.* 69. C. et L. Caepasii fratres, ignoti homines et repentini, quaestores celeriter facti sunt oppidano quodam et incondito genere dicendi.

[RĒPERCELLO, is, culi, et culsi, a. 3. iterum percello. *Not. Tir.* p. 117. Perculit, perculsit; reperculit, reperculsit. *F.*]

RĒPERCUSSĪBĬLIS, e, adj. qui repercutere, vel repercuti potest. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. *n.* 45., item *ib.* 3, 6. *f.*, ubi alii aliter leg.

RĒPERCUSSĬO, onis, f. *ἀντηχία, ἀνάκλασις*, actus repercutiendi. *Sen. Q. N.* 7, 19. Quidam nullos esse cometas existimant, sed species illorum per repercussionem vicinorum siderum, aut per conjunctionem cohaerentium reddi.

RĒPERCUSSUS, a, um, part. a *repercutio: ἀντιτετυπημένος*, iterum, aut vicissim percussus, reverberatus, regestus, reflexus. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 11. *extr.* Remigem sentinam haurientem, cum e navi fluctus abjecisset, altero latere repercussum fluctus contrarius in navem retulit. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 1. Medulla (*vitis*) ante se tendit, longitudinem impellens, quamdiu nodi pervia patet fistula: cum vero concreti ademere transitum, repercussa erumpit. *Id.* 33, 9, 45. de speculo: Natura mira est imagines reddendi: quod repercusso aere, atque in oculos regesto fieri convenit. *Tac. A.* 4, 51. *med.* Montis anfractu repercussae voces. *Liv.* 21, 33. *med.* Clamores dissoni, quos nemora repercussaeque valles

augebant. *Virg. A.* 8, 22. Sicut aquae tremulum labris ubi lumen aenis, Sole repercussum, aut radiantis imagine lunae, Omnia pervolitat late loca. *Ov. Met.* 2, 109. positaeque ex ordine gemmae Clara repercusso reddebant lumina Phoebo; et *ib.* 3, 434. Illa repercussae, quam cernis, imaginis umbra est. *Pall.* 2, 15. *med.* Nux repercussa. V. REPERCUSSUS, us, *f.*

RĔPERCŪSSUS, us, m. repercussio. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Teporem solis infusi repercussu cryptoporticus auget; et *Plin. alter* 5, 5, 5. Mons adusto similis, aut solis repercussu accenso; et *Flor.* 3, 3. *med.* Ut ex splendore galearum ac repercussu quasi ardere coelum videretur. *Plin.* 5, 9, 10. Causas hujus incrementi (*Nili*) varias prodidere, sed maxime probabiles, Etesiarum eo tempore ex adverso flantium repercussum; et 37, 2, 8. Sunt qui maxime in iis (*murrhinis*) laudent extremitates, et quosdam colorum repercussus, quales in coelesti arcu spectantur. *Tac. G.* 3. Affectatur praecipue asperitas soni, et fractum murmur, objectis ad os scutis, quo plenior et gravior vox repercussu intumescat; et *Plin.* 16, 2, 2. de silva Hercynia: Constat, attolli colles occursantium inter se radicum repercussu, *h. e.* occursu, dum propter magnitudinem ac densitatem arborum radices invicem occurrentes, progredi in rectum nequeunt, sed regredi coguntur. Simili ratione verbum *reverbero* adhibetur a *Colum.* Sic *Pall.* 2, 15. med. Lapis subter, vel testa ponenda est, ut (*nux sata*) radicem non simplicet, sed repercussa respergat.

RĔPERCŪTĬO, is, cussi, cussum, a. 3. *ἀντιπαίω, ἀντιπλήττω*, percutientem vicissim percutio, referio, reverbero, reflecto. *Plin. ep.* 4, 30. *f.* Ut flumina, quae in mare deferuntur, adversantibus ventis, obvioque aestu retorquentur; ita est aliquid, quod hujus fontis excursum repercutiat. [**Sen. Ep.* 115. Multa aciem nostram repercutiunt, i. e. praestringunt. *Bail.*] V. alia in REPERCUSSUS part. et subst. ℙ Translate. *Quint.* 6, 3. *med.* Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut elevamus, aut repercutimus, aut eludimus, *h. e.* retorquemus in eos, qui intulerunt; et *med.* Repercutiendi multa sunt genera: venustissimum, quod etiam similitudine aliqua adjuvatur, ut Trachalus dicenti Suellio, Si hoc ita est, is in exsilium; Si non est ita, redis, inquit. [*Cf. *Ern. Lex. techn. lat. Rhet.* p. 330.] *Plin. praef. H. N. f.* Dicto repercutere aliquem. *Id.* 28, 4, 7. Exspuendo fascinationes repercutimus, *h. e.* discutimus, amolimur.

RĔPĔRĬO, is, pĕri, pertum, a. 4. *εὑρίσκω*, invenio: a *re* et *pario*. Discrimen inter *reperio*, et *invenio* in hoc verbo posuimus. [*Proprie signif. rei amissae, deperditae iterum, denuo compotem fieri: *Etwas wieder finden*. Huc pertinet illud *Ter Andr.* 5, 6, 5. Mea Glycerium suos parentes reperit. *Pl. As.* 3, 3, 138. Ego caput huic argento fui hodie reperiendo. ℙ Hinc omnino signif. *invenire* aliquo loco rem aliquam.] *Pl. Rud.* 4, 2, 20. Hoc ego in mari, quidquid inest, reperi. *Id. Poen.* 3, 3, 2. Convivas volo reperire nobis commodos, qui una sient. *Id. Truc.* 4, 1, 1. Neque gnatus est, neque progignetur, neque potest reperirier. *Ter. Ad.* 4, 3. 1. Ego in hac re nihil reperio, quamobrem lauder tantopere. *Cic. Brut.* 95. Si quaerimus, cur, etc. causas reperiemus verissimas duas. [*Curt.* 10, 5. Qui post Alexandrum respiceret, utique non reperturas. *Plin.* 17, 9, 6. Apud Homerum regius senex agrum suis manibus laetificans reperitur. *F.*] *Id.* 35, 3, 3. Clypeos dicare primus instituit, ut reperio, Appius Claudius, [*V. *B. Crus. cl. Suet. s.* v.] ℙ Pro deprehendere, cognoscere, [*nostr. *erfunden werden.*] *Pl. Bacch.* 3, 6, 11. Multi more isto vivunt, quos cum censeas esse amicos, reperiuntur falsi falsimoniis. *Cic. Brut.* 31. Omnes Stoici prudentissimi in disserendo sunt: iidem traducti a disputando ad dicendum, inopes reperiuntur, *Id. Fl.* 38. Hoc vel maxime moliuntur, ut vestrae sententiae optimo cuique infestissimae atque inimicissimae reperiantur. [*Huc pertinet etiam illud, quod *Forc.* supra laudaverat *Ejusd. Coel.* 19. At vero in M. Coelio nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum aes alienum. Cf. *B. Crus. cl. Suet.* p. 675. ℙ Interdum est i. q. comperire. *Vell.* 2, 50, 1. cum transgressos reperisset css. in urbem revertit. ℙ Hinc vindicat etiam notionem capiendi, accipiendi, occupandi. Hic poterat constitui locus, quem iterum *Noster* supra laud., *Ter. Heaut.* 1, 1, 60. Simul rem et belli gloriam armis reperi, i. e. acquisivi, comparavi. Adde *Caes. B. G.* 1, 53. aut lintribus inventis sibi salutem repererunt. Sic et Gr. *εὑρέσθαι ἀγαθόν*. V. *Valkenaer.* ad *Herodot.* 9, 6. Porro *Cic. Div.* 1, 10. *in.* quae nomen ex inventore reperit: ubi v. *Orell.* coll. *Beier.* ad *Off.* 3, 31, 112.] ℙ Pro comminisci, excogitare. *Pl. Capt. f.* Hujusmodi paucas poetae reperiunt comoedias, ubi boni meliores fiant. *Ter. Heaut.* 3, 2, 22. Aliquid reperiret, fingeret fallacias, etc. *Plin.* 37, 5, 20. Indi gemmas adulterare repererunt. *Id.* 10, 22, 27. Condire reperit. *Ov. Met.* 8, 246. et serrae reperit usum. [*Huc pertinet locus, quem *F.* ex Append. perperam supra laud., *Cic. Acad.* 4, 16. Zeno nihil novi reperiens, sed emendans superiores. Quaedam praebet etiam *Boettich. Lex. Tac.* p. 409.] ℙ *Reperibo* in futuro pro *reperiam* in 4. conjugat. non est insolens. *Pl. Epid.* 1, 2, 48. Quid de illa fiet fidicina? *Epid.* aliqua reperibitur. *Caecil.* ap. *Non.* 10, 29. Cum morti remedium reperibit nemo. Adde *Pomp. ib.* ℙ Praeteritum duplici *pp* scribi solet, cum in carmine prima producitur. *Prop.* 2, 24, 27. Ah pereat, quicumque meracas repperit uvas! *Catull.* 79, 4. Si tria notorum suavia reppererit. *Prisc.* 10, 905. vult semper *p* duplicari, sive in prosa oratione, sive in carmine: alii contra nunquam. V. dicta in RE.

RĔPĔRĪTO, as, a. 1. frequent. a *reperio*. Quidam legunt ap. *Varr. R. R.* 1, 1. *med.* Indicabo, a quibus scriptoribus reperites. Alii *reperias*, alii *repetas*. Alii *reperito* volunt esse pro *reparito* frequent. a *reparo*.

RĔPERTĬCĬUS. V. REPTICIUS.

RĔPERTOR, oris, m. *εὑρετής*, qui reperit, inventor. *Sall.* in *ep. Mithr. ad Arsac.* Callidi, et repertores perfidiae. *Ov. Pont.* 2, 9, 44. Quique repertorem torruit arte sua, *h. e.* Perillum. *Virg. A.* 7, 772. Repertor medicinae, *h. e.* Aesculapius. *Id. ib.* 12, 829. hominum, rerumque, *h. e.* Juppiter. *Ov. R. Am.* 76. carminis et medicae opis, *h. e.* Phoebus. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* et *Ov. Am.* 1, 3, 11. vitis, *h. e.* Bacchus: qui ab *eod. Fast.* 3, 762. etiam mellis repertor dicitur. *Plin.* 28, 8, 31. Hippopotamus repertor detrahendi sanguinis. *Ov. Ib.* 523. pugnacis iambi, *h. e.* Archilochus. *Quint.* 2, 16. Repertores legum; et *Tac. A.* 4, 71. flagitii. *Lucr.* 3, 105. doctrinarum atque leporum. *Appul. Flor. n.* 23. Aristippus Cyrenaicae sectae repertor, *h. e.* auctor, caput. *Hor. A. P.* 278. personae, pallaeque repertor honestae Aeschylus.

RĔPERTORĬUM, ii, n. *ἀπογραφή*, index, sive commentarius particulatim rerum recensitarum descriptionem continens. *Ulp. Dig.* 26, 7, 6. Tutor, qui repertorium non fecit, quod vulgo inventarium appellatur, dolo fecisse videtur.

RĔPERTRIX, icis, f. quae reperit, inventrix. *Appul. Apol.* Paupertas omnium artium repertrix.

RĔRERTUS, a, um, part. a *reperio*: *εὑρεθείς*, inventus. *Caes. B. G.* 5, 12. *extr.* Magnus ibi numerus pecoris repertus. *Plin.* 37, 4, 15. Cujus hoc ingenio inventum? quove casu repertum? *Ov. Met.* 1, 654. tu non inventa reperta Luctus eras levior. V. INVENIO. *Id. Fast.* 3, 846. Furta reperta. *Virg. A.* 6, 343. namque mihi, fallax haud ante repertus, Hoc uno responso animum delusit Apollo. *Appul. Apol.* Per me licet fuerit repertissimum. ℙ *Repertum, i*, res inventa, excogitata, *εὕρημα*. *Lucr.* 1, 736. exponunt praeclara reperta. *Rhemn. Fann. de ponderib. et mens.* 15. cuncta haec non foedere certo Naturae, sed lege valent, hominumque repertis.

RĔPERTUS, us, m. *εὕρεσις*, inventio. In sexto casu sing. *Appul. Met.* 11. Ceres repertu laetata filiae; et *ib.* Imago solerti repertu, etiam ipsa novitate reverenda. *Id. Flor. n.* 3. Ars ista repertu novo commodum oriebatur.

RĔPĔTENTĬA, ae, f. *ἀνάμνησις*, memoria, facultas memoriae, qua res praeteritas repetimus, et reminiscimur. *Arnob.* 2, 61. Multo facilius est credere, discere animam quod nesciat, quam oblitam quod paulo ante sciebat, et oppositu corporis amitti repetentiam priorum; et p. 62. Quod rebus ingressis priorum repetentiam detrahit, et intra se gesta irrecordabili debet oblitteratione deperdere. *Lucr.* 3, 864. Interrupta semel cum sit repetentia nostra. Alii leg. *retinentia*, hoc est vinculum, quo retinetur anima unita corpori. Alii *repentia*, h. e. tacitus et sensim progrediens vitae cursus.

RĔPĔTĪCĬUS. V. REPTICIUS.

RĔPĔTĪTĬO, onis, f. *ἀπαίτησις, ἐπανάληψις*, actus repetendi, iteratio. *Quint.* 6, 1. Rerum repetitio et congregatio, quae Graece dicitur *ἀνακεφαλαίωσις*. *Id.* 9, 1. *med.* Frequentior ejusdem nominis repetitio. *Gell.* 13, 24. *med.* Repetitio instauratioque ejusdem rei sub alio nomine. *Ulp. Dig.* 30, 1, 19. Legata inutiliter data Papinianus putat confirmari per repetitionem postea forte in codicillis factam. ℙ Ap. rhetores est figura verborum, qua continenter ab uno atque eodem verbo in rebus similibus et diversis principia sumuntur, hoc modo: Vobis istud attribuendum est: vobis gratia habenda: vobis res ista erit honori. Haec *Auct. ad Her.* 4, 13. Adde *Quint.* 9, 3. *med.*, ubi pro exemplo ponit illud *Cic. Catil.* 1, 1. Nihil ne nocturnum praesidium Palatii, nihil urbis vigiliae, etc. et *Cic. Or.* 3, 54. [*Cf. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 330. sq.] ℙ Iterata petitio, seu postulatio, ut res mea ad me redeat. *Appul. Apol.* Sola trecenta millia nummum scripta, eorumque repetitionem filiis Pudentillae pacto datam. *Ulp. Dig.* 50, 17, 41. In re obscura melius est favere repetitioni, quam, etc. *Id. ib.* 3, 6, 3. Repetitionem habere, *h. e.* facultatem et jus repetendi.

RĔPĔTĪTOR, oris, m. 3. *ἀπαιτητής*, qui repetit, et rem suam sibi dari postulat. *Ov. Her.* 8, 19. Sit socer exemplo nuptae repetitor ademptae.

RĔPĔTĪTUS, a, um, part. a *repeto*, *ἐπαναλῆφθείς*. [*De exemplorum ordine v. in *repeto.*] *Virg. G.* 1, 39. Nec repetita sequi curet Proserpina matrem; et *Hor. A. P.* 365. Haec placuit semel: haec decies repetita placebit; et *Ov. Met.* 9, 422. repetitum Mulciber aevum Poscit Erichthonio; et *Liv.* 4, 19. Assurgentem umbone resupinat, repetitumque saepius cuspide ad terram affixit; et *Suet. Cal.* 52. *extr.* Gestavit Alexandri M. thoracem repetitum e conditorio ejus; et *Ov. Met.* 6, 20. repetitaque longo Vellera mollibat nebulas aequantia tractu, *h. e.* saepius tractata digitis. *Mart.* 12, 18. Me multos repetita post decembres Accepit mea Bilbilis, *h. e.* quam repetii et revisi. *Suet. Dom.* 8. *med.* Corneliam absolutam olim, dehinc longo intervallo repetitam atque convictam defodi imperavit; et *Claud.* 21. Spectacula ex antiquitate repetita; et *Cic. Sext.* 13. (et *Or.* 3, 24. *med.*) Ne quis miretur, quid haec mea oratio tam longa, ac tam alte repetita velit. *Id. Or.* 3. Video hanc primam ingressionem meam non ex oratoris disputationibus ductam, sed e media philosophia repetitam. *Id. Div. Verr.* 22. Haec majorum consuetudo longo intervallo repetita ac relata. *Ulp. Dig.* 39, 2, 15. *med.* Repetita igitur die promittendum erit, *h. e.* die seu tempore retro atque in praeteritum tracto. Ita *Budaeus.* Sic *Paul. ib.* 22, 4, 3. Repetita quidem die cautionem interponi non debuisse.

[RĔPĔTĪTUS, us, m. actus repetendi, accessus. *Non.* 1, 325. Pedato positum pro repetitu, vel accessu, quasi per pedem, sicut nunc vulgo dicitur tertio pedato. *F.* [**Tac. A.* 14, 61. itur et in principis laudes repetitum (uxoris) venerantium, i. e. ii qui repetitum (Octaviae) venerabantur, ibant in principis laudes, sive: qui principem ob repetitum Octaviae venerabantur, in ejus laudes ibant. Ita *Boettich.*, q. v. in *Lex. Tac.* p. 210. et 409.]

RĔPĔTO, is, ivi, et ii, itum, a. 3. [*Omnes significationes verbi *petere* continet addita pro diversa vi praepositionis *re* vel personae vel loci et temporis, quo quid petitur vel unde petitur, definitione. V. PETO. Ac primum quidem exempla posuimus ista, in quibus signif. iterum, retro impetere eum vel id, unde quis petitur: de gladiatoribus, sicariis cet.] *Quint.* 5, 13. *f.* Ut bis cavere, bis repetere oportuerit: nostr. *nachstossen.* [**Suet. Cal.* 58. signum erat omnium, repete, i. e. iterum feri.] Adde *Liv.* 4, 19. *Sen. Ira* 3, 27. Num quis satis constare sibi videatur, si mulam calcibus repetat, et canem morsu. ℙ [*Translate.] *Suet. Claud.* 44. *f.* Repetere aliquem toxico, *h. e.* post primum venenum, quod non processerit, aliud ei propinare. ℙ [*In rebus judicialibus de iterata accusatione.] *Suet. Aug.* 32. Diuturnorum reorum nomina abolevit, conditione proposita, ut si quem quis repetere vellet, par periculum poenae subiret. [**Id. Dom.* 9. reos liberavit, nec repeti, nisi intra annum, permisit.] Adde *Paul. Dig.* 48, 2, 3. et *ib.* 16, 10. Sic repetere crimen *Ulp. ib.* 7. ℙ *Repetere aliquem*, reverti iterum ad aliquem. *Ov. Her.* 3, 143. Qua (spe) si destituor repetam fratresque virumque. ℙ Repetere dicuntur et morbi, cum redeunt et rursus corpora aggrediuntur. *Cels.* 2, 1. *med.* et 4, 14. Morbi repetunt. *Id.* 3, 22. Febricula repetit. *Id.* 4, 4. *n.* 5. *med.* cum vomitus repetiit. ℙ [*Hinc i. q. operam dare, ut aliquid reddatur, restituatur: nostr. *zurückfordern, zurücknehmen:* *ἀπαιτεῖν.*] *Pl. Trin.* 5, 2, 7. Quod datum utendum est, id repetundi copia est, quando velis. *Hor. Ep.* 1, 3, 18. si forte suas repetitum venerit olim Grex avium plumas, moveat cornicula risum Furtivis nudata coloribus. *Varr. L. L.* 4, 15. *f.* Fetiales mittebant, antequam bellum conciperetur, qui res repeterent. (V. CLARIGO.) *Id. Arch.* 8. *f.* Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vendicant, Salaminii repetunt. *Id. Planc.* 42. Quid me adspectas? quid mea promissa repetis? *Id. Div. Verr.* 5. Ereptas pecunias civili actione, et privato jure repetere. *Ter. Eun.* 4, 6, 11. Hanc tibi dono do, neque repeto pro illa quicquam abs te pretii. *Pl. Bacch.* 4, 6, 7. Navigo in Ephesum, ut aurum repetam ab Theotimo domum. *Cic. Dom.* 55. *f.* Respublica ab istius inflammato atque ignito furore jam tum me seque repetebat. [**Suet. Caes.* 78. repete a me Rempublicam, i. q. eripe mihi Rempubl. ℙ *Repetere res* ap. *Cic. Off.* 1, 11, 36. rebus repetitis: est postulare, ut vitia quis rei venditae praestet, adeoque damnum emptori compenset. Deinde *res repetere* omnino dicuntur ii, qui prius more legitimo querunt, quam ad arma procurrunt. V. *Beier.* ad *Cic. l. l.*] ℙ *Repetere poenas* ab aliquo est exigere, ut debitas poenas luat, poenas petere, expetere, exigere. *Cic. Rosc. Am.* 24. Furiae, quae dies noctesque parentum poenas a conscleratissimis filiis repetunt. Adde *Verr.* 2, 5, 63. *med.* [*Unde *repetundae:* ubi v.] ℙ Item recupero. *Cic. Phil.* 10, 10. Ne mors quidem in repetenda libertate fugienda. ℙ Item revoco. *Cic. Dom.* 57. Vos, qui maxime me repetistis atque revocastis. *Ter. Andr.* 1, 5, 14. Repudiatus repetor. *Pl. Truc.* 4, 3, 72. Filium istinc tuum te melius est repetere. *Virg. A.* 7, 240. hinc Dardanus ortus, Huc repetit. *Cic. Brut.* 16. *med.* Lysias est Atticus, quoniam Athenis est et natus et mortuus: quamquam Timaeus eum, quasi Licinia et Mucia lege, repetit Syracusas. ℙ [*Est etiam iterum aut bis peto.] *Caes. B. G.* 49. Cicero Gallum ab eodem Verticone repetit, qui litteras ad Caesarem deferat. ℙ [*Repetere aliquem locum est redire ad aliquem locum,

cursum rursus dirigere ad aliquem locum.] *Liv.* 31, 21. Galli, omissa praeda, castra repetivere. *Virg. Ecl.* 7, 39. Cum primum pasti repetent praesepia tauri. *Ov. Pont.* 4, 4, 41. Inde domum repetes toto comitante senatu. *Id. Her.* 18, 123. Invitus repeto patriam, quis credere posset? *Tac. A.* 15, 17. Syriam repetiturus. [*Huc pertinet locus, quem *Noster* infra laudaverat:] *Petr. Sat.* 21. coenatoria repetimus. Adde *Suet. Vit.* 1. eorum progeniem longo post intervallo repetisse Urbem atque ordinem senatorium, *h. e.* in Urbem et in senatum rediisse. ℙ Cum accus. et praepos. *Liv.* 25, 27. *f.* Missis nunciis, qui onerarias retro in Africam repetere juberent. *Virg. Cul.* 103. Et jam compellente vagae pastore capellae Ima susurrantis repetebant ad vada lymphae. *(Scal.* mallet *repebant.) Grat. Cyn.* 245. Intacto repetens prima ad vestigia gyro. Simile esse videtur *visere ad aliquem* ap. *Pl., Ter., Lucr.* Alii putant esse ellipsim, ut integra locutio sit, *repetere*, seu *resumere viam ferentem ad vada*, aut *vestigia.* ℙ [*Repetere aliquem vel aliquid ex aliquo loco i. q. arcessere, v. desumere, repetito loco, ubi quid ad tempus collocatum fuit, nostr. *zurückholen*, *nachholen. Suet. Aug.* 16. Quum partem reliquam copiarum continenti repeteret. Al. leg. *quum ad partem reliquam copiarum continentem repeteret. Id. Cal.* 39. quidquid instrumenti veteris aulae erat, ab Urbe repetiit: coll. 52. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 674. — *Cic. Fin* 5, 19. praetermissa repetimus, inchoata persequimur.] ℙ Saepe *repetere* est resumere, interruptam rem iterum sumere, [*quasi redire ad aliquid.] *Ov. Met.* 3, 151. Propositum repetamus opus. *Id. A. Am.* 3, 747. Sed repetamus iter. *Virg. A.* 2, 178. Omina ni repetant Argis. *Lucan.* 3, 520. emeritas repetunt navalibus alnos, *h. e.* deducunt e navalibus, ut rursus utantur. *Cic. Fat.* 2. *extr.* Longo intervallo haec studia repetens. *Id. Verr.* 1, 6. *f.* Ecce autem repente eadem illa vetera consilia pecunia majore repetuntur. *Plin. ep.* 9, 33. *f.* Solita ministeria repetere. *Tac. A.* 3, 6. *extr.* solemnia. *Colum.* 11, 2. Ab Idib. Januar. quidquid ex autumno putationis superfuit, repetendum est. Sic *Arbor.* 10. Quam partem vineae non deputaveris, circa calend. Februar. repetito. *Pall.* 2, 13. *extr.* Cum tumor pastini nondum repetita soliditate subsedit, *h. e.* nondum resumpta. ℙ Est etiam iterare, [*saepius tractare, attingere al.] *Colum.* 4, 28. Pampinationem repetere. *Cic. N. D.* 1, 7. *med.* Quamobrem Vellei, nisi molestum est, repete quae coeperas. Repetam vero, inquit. *Quint.* 1, 1. *f.* Repetere aliquid, et inculcare. *Flor.* 2, 7. *f.* Iterum iterumque praeconem repetere illam vocem jubebant. *Sen. Ben.* 6, 35. Si repetivero quod dixi. *Ov. Met.* 13, 739. Talibus alloquitur, repetens suspiria dictis. ℙ Pertinet etiam ad memoriam: nam reminisci est, ut ait *Varr. L. L.* 5, 6., cum ea, quae tenuit mens ac memoria, cogitantur, et cogitando repetuntur. *Cic. Or.* 1, 1. Cogitanti mihi, et memoria vetera repetenti, etc. *Virg. A.* 12, 439. et te animo repetentem exempla tuorum, etc. *Cic. Verr.* 2, 4, 47. *f.* et *Dejot.* 7. Alicujus rei memoriam repetere. ℙ Absolute. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 2. *med.* Si omnium mearum epistolarum praecepta repetes, intelliges, etc. et *Virg. A.* 7, 122. genitor mihi talia namque (Nunc repeto) Anchises fatorum arcana reliquit. *Plin. ep.* 7, 6. *f.* Non facile me repeto tantum consecutum assensum agendo, quantum tunc non agendo. *Suet. Gr.* 4. Me quidem adolescentulo, repeto, quendam alternis diebus declamare, alternis disputare solitum. ℙ Hinc ponitur pro exordiri, incipere, retrorsum initia petere, cum de re aliqua est dicendum. [*Quasi revocare, restituere ex longinquo tempore.] *Virg. A.* 7, 371. Et Turno, si prima domus repetatur origo, Inachus, Acrisiusque patres. *Cic. Leg.* 1, 6. Alte, et a capite repetere; et *ib. med.* Visne, ipsius juris ortum a fonte repetamus? *Id. Or.* 1, 20. Neminem scriptorem artis ne mediocriter quidem disertum fuisse dicebat, cum repeteret usque a Corace nescio quo, et Tisia. *Id. Tusc.* 1, 48. *med.* Repetunt ab Erechtheo Codrum, qui, etc. *Id. Inv.* 1, 49. Quippiam longius repetere, quam res postulat. *Id. Fin.* 1, 20. Fabulas ab ultima antiquitate repetere. *Id. Fam.* 6, 16. initia amicitiae ex parentibus. His affinia sunt illa *ejusd. Div.* 2, 47. L. Tarutius urbis nostrae natalem repetebat ab iis Parilibus, quibus, etc., *h. e.* ducebat; et *Tusc.* 5, 12. Hujus sententiae gravitas a Platonis auctoritate repetatur, *h. e.* ducatur, hauriatur, sumatur. ℙ [*Confund. *repetisse* et *reperisse.* V. *intpp.* ad *Curt.* 6, 4, 10. *Repeto* et *refero. Burm.* ad *Virg. A.* 1, 372.]

RĒPĔTUNDAE, arum, f. plur. res, quae repetuntur, seu quarum restitutio poscitur. Crimen repetundarum fuit crimen magistratus, qui in provinciam cum potestate missus pecuniam in usum privatum a provincialibus accepisset. Nomine pecuniae intelliguntur non solum nummi, sed etiam omnia, quibus divitiae constant, ut vasa pretiosa, statuae, picturae, vestes, frumentum, navigia, etc. Ceterum lege Julia hoc crimine etiam magistratus urbani accusabantur, siqui in aliqua curatione pecunias cepissent; item judices, si pecunias cepissent ob judicandum, etc. Repetundarum causa, inquit *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 23., ita se habebat, ut si convictus reus esset atque damnatus, pecuniam redderet aestimata lite, hoc est in pretium redactis omnibus furtis: quam summam, proscriptis ejus bonis, sectores curabant. Quod vero ad vocem attinet, participium, seu gerundium est, sub quo *pecuniarum*, vel *rerum* intelligere oportet. Est autem *repetundarum* more antiquo pro *repetendarum. Quint.* 4, 2. Repetundarum insimulari. *Suet. Caes.* 43. convinci. *Tac. A.* 4, 19. criminibus haerere. *Id. ib.* 3, 38. Postulare aliquem repetundis. ℙ *Cicero* fere addit *pecuniae*, ut *Cluent.* 53. *f.* Lege pecuniarum repetundarum non teneri; et *Brut.* 27. L. Piso legem primus de pecuniis repetundis tulit. (V. dicta in CALPURNIUS, a, um.) Et rursus *Id. Cluent.* 37. Repetere rationem ab aliquo de pecuniis repetundis.

RĒPEXUS, a, um, part. a *repecto: διεκτενισμένος*, iterum, aut probe pexus. *Ov. A. Am.* 3, 153. Et neglecta decet multas coma, saepe jacere Hesternam credas: illa repexa modo est. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 3. crinemque repexi Blandius elato surgant temone jugales; et 240. tum flava repexo Gallia crine ferox, *h. e.* Gallia comata.

RĒPIGNĔRO et Repignoro, as, a. 1. pignus recipio, soluto pretio. *Ulp. Dig.* 13, 6, 5. *med.* Rem tibi dedi, ut creditori tuo pignori dares: dedisti: non repigneras, ut mihi reddas. *Fest.* in *Reluere:* Reluere, solvere, repignerare.

RĒPIGRĀTUS, a, um, part. a *repigro:* retardatus. *Appul. Met.* 1. Obsepto utero, et repigrato fetu. [*Capell.* 1, 13. Ne uxoris Cyllenius fotibus repigratus, somnolento repente marcore torperet; et *mox:* Ne totis noctibus repigratior paullulum simularet anomalum. Alii minus recte leg. *repigritior. F.*]

RĒPIGRO, as, a. 1. retardo. *Appul. Met.* 8. Cum et ipso lumine dirarum bestiarum repigratur impetus.

RĒPINGO, is, a. 3. rursus pingo. *Venant. Vit. S. Mart.* 1, 172. Stat rubor inde genis: oculos pupilla repingit. *Id. ib.* 246. Jussit abire procul, digitis crucis arma repingens.

[REPLĀNO, as, a. 1. iterum planum facio. *Not. Tir.* p. 79. Planus, implanat, explanat, replanat. *F.*]

*RĒPLASMO, as, a. 1. de novo formo, creo. *Vet. Interpr. Iren.* 3, 20. *B. A.*

RĒPLAUDO, is, a. 3. referio, percutio. *Appul. Met.* 1. Dextra saeviente frontem replaudens; et *ib.* 6. Equestri celeritate, quadrupedi cursu solum replaudens.

RĒPLĔO, es, evi, etum, a. 2. *ἀναπληρόω*, [*iterum, denuo impleo, compleo.] *Plin. Pan.* 55. Ut qui exhaustum aerarium non sis innocentium bonis repleturus. *Cic. Prov. cons.* 2. *f.* Replere exhaustas domos. [*Ov. Met.* 8, 680. Interea, quoties haustum cratera repleri Sponte sua, per seque vident succrescere vina.—Transfertur ad vulnera, quibus caro inducenda est.] *Plin.* 34, 15, 46. His adjicitur, cum sunt repurganda vulnera, aut replenda, ceratum, *h. e.* vulneribus caro inducenda. Sic *Id.* 20, 23, 99. Replere alopecias. Adde 23, 7, 63. ℙ [*Hinc multis in locis idem fere est quod supplere, adjicere, complere, nostr. *ersetzen. Cic. Mur.* 25. qui consumpta replere, erepta recuperare vellent. *Liv.* 24, 42. brevi replevit exercitum. *Plin. Pan.* 28, 5. Ex his castra, ex his tribus replebuntur. *Quint. Inst.* 10, 4, 33. Sed facilius in iis simpliciusque judicium, quae replenda vel dejicienda sunt: ubi v. *Spald.*] *Ov. Her.* 10, 37. quod voci deerat, plangore replebam. *Ulp. Dig.* 42, 1, 4. *f.* Tempore legitimo repletur ex lege, quod sententiae judicis deest. *Id. ib.* 40, 1, 4. *med.* Pretium redemptionis replere, *h. e.* totum pretium numerare. ℙ *Replere*, reficere, recreare. *Stat. Th.* 4, 759. tu refugas vires, et pectora bello Exanimata reple. ℙ [*Nunc denique omissa iterandi notione signif. omnino impleo, plenum facio.] *Virg. G.* 2, 235. scrobes terra. *Ov. Fast.* 4, 432. sinum floribus. *Mart.* 7, 20. lagenam vino. *Ov. Met.* 12, 155. corpora tosta carne. *Petr. Sat.* 96. et 111. *extr.* avide se cibo. *Phaedr.* 2, 4. se esca et prolem suam. *Caes. B. G.* 7, 56. *extr.* frumento et pecore exercitum. *Pall.* 4, 13. equas. *Pl. Rud.* 4, 6, 22. verbis aures alicujus. *Virg. A.* 2, 679. gemitu tectum omne. *Sen. Hipp.* 1171. Daedalea vasto claustra mugitu replens. *Ov. Fast.* 3, 121. Annus erat, decimum cum luna repleverat orbem. *Manil.* 2, 719. summa repletur, *h. e.* absolvitur, completur. *Cic. Or.* 1, 42. *extr.* Repleri juris civilis scientia. *Vell.* 2, 100. Spectaculis animos oculosqae populi R. replere; et *ib.* 103. incredibili laetitia patriam. ℙ De Nili incremento *Lucr.* 6, 717. aquilones contra fluvium flantes remorantur, et undas Cogentes sursus replent, coguntque manere, *h. e.* retro impellentes inflant et extollunt, ac pleniores reddunt. ℙ In illo *Stat. Silv.* 3, 91. Tune, inquit, largitor opum, qui mente profusa Tecta Dicarchaeae pariter, juvenemque replesti Parthenopen? *replesti* est exornasti, ditasti. ℙ *Replesti* sync. pro *replevisti* V. supra. Sic *replerat* pro *repleverat* ap. *Lucr.* 6, 1270.

REPLĒTĬO, onis, f. adimpletio, complementum. *Imp. Justin. Cod.* 6, 28, 4. *med.* et *ib.* 7, 2, 15. *med.*

REPLĒTUS, a, um. part. a *repleo*: *ἀναπληρωθείς*, impletus, plenus. *Cic. Manil.* 15. Referto foro, repletis omnibus templis. *Sen. Ag.* 1006. Repletum ratibus eversis mare. *Suet. Cal.* 3. Gracilitas crurum paulatim repleta assidua equi vectatione post cibum. *Lucr.* 2, 805. Cauda pavonis larga luce repleta; et 5, 41. terra trepido terrore repleta. V. TERROR et *Plin.* 12, 10, 21. Insula repleta silvis. *Just.* 13, 7. *med.* Virginem a Deo repletam quatuor pueros peperisse. Alio sensu *Capitol. Macr.* 3. Vates, quae Deo repleta solebat vera canere. (V. PLENUS.) *Lucr.* 2, 1167. antiquum genus pietate repletum. *Suet. Aug.* 89. Augustus eruditione varia repletus. *Petr. fragm. Trag.* 30. *Burm.* Repleti voluptatibus. *Lucan.* 3, 242. vita, *h. e.* qui cursum vitae impleverunt: qui satis diu vixerunt. *Sil.* 6, 160. serpens repletus; et *Claud. Fesc.* 16. repletus epulis.

REPLEXUS, a, um, part. ab inus. *replecto*, reflexus, replicatus. *Plin.* 21, 1, 3. Semen autem esse ad speciem scorpionum, cauda replexa, sed candida.

REPLĪCĀBĬLIS, e, adj. dignus qui repetatur, aut iteretur. *Venant. carm.* 7, 8, 33. O nomen mihi dulce, Lupi, replicabile semper! ℙ Alio sensu usurpat *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 165. V. REDUCTUS.

REPLĪCĀTĬO, onis, f. *ἀνάπτυξις*, conversio. *Cic. N. D.* 1, 13. Ut replicatione quadam mundi motum regat, [*durch Wiederaufziehn.] ℙ Est et *replicatio* vox JCtis frequens, ad eas allegationes pertinens, quae intentionem sustentant adversus exceptionis iniquitatem: inde dicta, quod implicatam et tectam exceptionis iniquitatem replicet, atque patefaciat. *Justin. Institut.* 4. *tit.* 14. Alia allegatione opus est adjuvandi actoris gratia, quae replicatio vocatur, quia per eam replicatur atque resolvitur jus exceptionis. *Julian. Dig.* 44, 2, 24. Adversus exceptionem, *si non ejus sit res*, replicatione hac adjuvabitur, *at si res judicata non sit.* Adde *Cajum ib.* 27, 10, 7. ℙ *Replicatio numeri* ap. *Capell.* 7, 250. contraria est multiplicationi, et est ejus explicatio, et veluti revolutio, cum numerus, qui duplicatus erat, et compositus, simplex fit, atque adeo minor: nam *replicare* aliquando explicare et revolvere significat. Graeci multiplicatos numeros *πολλαπλασίους*, replicatos *ὑποπλασίους* appellant, ut *Id. ib.* docet; et *mox:* Multiplicationis ratio est senioni ad ternionem, contra replicationis ternioni ad senionem.

REPLĪCĀTŪRA, ae, f. Videtur esse Italorum *rimendatura*, ita appellata a filo, quod pluries replicatur, ut scissae vestis partes rursus adhaereant. *Edict. Dioclet.* p. 21. Sarcinatori in veste subtili replicaturae ✕ sex. *F.*]

REPLĪCĀTUS, a, um, part. a *replico:* apertus, reclusus. [*V. in REPLICO.] *Arnob.* 4, 147. Possumus omnes istos, nobis quos inducitis atque appellatis Deos, homines fuisse monstrare, vel Euhemero replicato, vel Nicagora, vel Leonte, vel auctoribus aliis mille, qui, etc. ℙ [*Hinc omnino] retro curvatus, reflexus. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 18. Vitulus genu premitur, replicata cervice. *Id.* 9, 33, 52. Conchae vertice muricatim intorto, margine in mucronem emisso, foris effuso, intus replicato. *Id.* 11, 31, 73. Victimarum jecinora replicata intrinsecus ab ima fibra. ℙ *Replicatus numerus.* V. in REPLICATIO.

REPLĬCO, as, a. 1. [*retro plico, volvo, evolvo: nostr. *aufschlagen*, *aufrollen:* ac proprie quidem de libris, ex more veterum, qui cum in foliis arborum vel corticibus scribebant, folia aut cortices ordine dispositos volvebant, aut plicabant. V. REPLICATUS. Hinc translate usurpatur in istis:] *Cic. Sull.* 9. explicare annalium memoriam; et *Leg.* 3, 14. replicare memoriam temporum. — *Id. Div.* 1, 56. et primum quidque replicantis, i. e. ad finem constitutum perducentis. ℙ [*Hinc reflecto, recurvo.] *Plin.* 8, 45, 70. Taurus stat, ira gliscente, alternos pedes replicans, spargensque in alvum arenam. *Id.* 17, 14, 24. de insitione: Calamus ne luxetur, dum deprimitur: neve cortex replicetur in rugas. *Id.* 8, 27, 41. Replicans, ut extra fiat, membranae quod fuerat intus. *Cato R. R.* 41. Surculos in terram demittito, replicatoque ad vitis caput. *Quint.* 11, 3. *med.* Labra et porriguntur male, et adstringuntur, et diducuntur, et velut quodam fastidio replicantur et pendent. *Plin.* 35, 15, 51. Bitumen incommodos oculorum pilos replicat, *h. e.* in contrarium plicat et flectit, ne oculos pungant. Sic 24, 6, 22. et *ib.* 7, 28. Palpebras lentiscina resina commodissime replicat. *(Hard.* exponit, replet, et pilis ornat. *Dioscor.* de eadem re ita loquitur 1, 91. *Ἐν τε ἀναχολλήσει τριχῶν ἁρμόζει τῶν ἐν βλεφάροις;* et *c.* 90. *ἀναχολλᾷ δὲ τὰς τρίχας ἐν ὀφθαλμοῖς.) *Seren. Sam.* 54, 986. Sin autem subito replicantur corpora morbo, *h. e.* curvantur, contrahuntur. ℙ *Sen. Q. N.* 1, 3. *med.* Ab omni laevitate acies radios suos replicat, *h. e.* reflectit; et *ib.* 2, 10. *med.* Radii solis replicantur. ℙ Translate de Chrysippo. *Id. Ben.* 1, 4. Cujus acumen *(ingenii)* nimis tenue retunditur, et in se saepe replicatur. ℙ *Replicare vestigium suum* ap. *Appul. Met.* 4. est iterare, repetere, eadem redeundo, qua veneris. ℙ Item versare animo, repetere, renarrare. *Appul. Met.* 4. et *ib.* 3. *in.* Haec identidem mecum replicabam. *Pacat. Pan. Theodos.* 3. Sed parcam replicare causas, et placatum vulgus offendere. *Prud. περὶ στεφ.* 11, 3. Incisos tumulis titulos, et singula quaeris Nomina: difficile est, ut replicare queam. *Hieron. ep.* 129. *n.* 2. *extr.* Quae idcirco non replico, ne sensum

legentis videar obtundere, et memoriae illius diffidere.

REPLICTUS, a, um, idem ac replicatus per sync. *Stat. Silv.* 4, 9, 29. non replictae Bulborum tunicae.

[REPLORO, as, a. 1. iterum ploro. *Not. Tir.* p. 121. Plorat, replorat. *F.*]

REPLUM, i, n. vox, quae legitur ap. *Vitr.* 4, 6., ubi de ostiis verba facit, in qua explicanda valde sudant interpretes, nec inter se conveniunt. *Baldus* in *Lexic. Vitr.* putat, replum dici partem excavatam et profundam in valvis januae, quae media est inter scapos, et tympanum; conaturque rem illustrare exhibita figura. *Turneb. Adv.* 11, 4. fassus, se hujus vim verbi assequi non posse, *peplum* legendum putavit, ut significaret operimentum quoddam in modum vestimenti undantis, et replicati: idque confirmare conatus est alio *Vitruvii* loco 10, 17., ubi ait: Cheloni replum, quod est operimentum. Alii alias excogitavere interpretationes, quas collegit *Id. Balb. l. c.* [Alii fortasse rectius putant, esse regulam illam ligneam, quae mobilis aliquando ita imponitur extremae latitudini valvarum, ut, cum clausae fuerint, intersitam earundem rimam operiat: eadem vero si immobilis fuerit, pagmentum a *Vitr.* 4, 6. *f.*, Italice *battente*, dicitur. Hinc in *Gloss. Isid.* Replum, vestis muliebris, *h. e.* pars vestis, quam nostrates vulgo *doppione*, Itali *solino* vocant. *F.*]

REPLUMBĀTUS, a, um. V. in v. sq.

REPLUMBO, as, a. 1. *ἀναμολυβδόω*, quod plumbo ferruminatum erat, dissolvo, a plumbo separo: et generatim quamvis ferruminationem dissolvo. *Ulp. Dig.* 34, 2, 19. §. 3. Celsus quaerit: si centum pondo argenti fuerint relicta, an replumbari debeant, ut sic appendantur: et Proculus et Celsus ajunt, exempto plumbo appendi debere: nam et emptoribus replumbatae assignantur. *Sen. Q. N.* 4, 2. *med.* Saxa velut igni fervescunt, argentum replumbatur, signorum coagmenta solvuntur. *Paul. Dig. l. c.* 32. Aurea emblemata, quae in absidibus argenteis essent, et replumbari possent.

REPLŪMIS, e, adj. qui rursus plumas emittit. *Paul. Nol. carm.* 21, 857. de aquilis: Donec replumi vestiantur corpore.

REPLŪO, is, n. 3. rursus, aut vicissim, aut contra pluo. *Sen. Contr. praef.* 5. *med.* Quis ferret hominem de siphonibus dicentem, coelo repluunt?

RĒPO, is, psi, ptum, n. 3. *ἕρπω*, corpus trahens ambulo, humi haerens incedo, serpo: a voce Graeca allata (a qua et *serpo*) per metathesin. Proprium est animalium carentium pedibus, aut admodum breves habentium, ut sunt vermes, cochleae, formicae. *Sall. Jug.* 98. Animadvertit inter saxa repentes cochleas. *Plin.* 9, 20, 37. Muraenae in sicco quoque repunt. *Id.* 29, 6, 39. Millepeda multis pedibus arcuatim repens. *Id.* 37, 11, 72. Repens formica. *Hor. Ep.* 1, 7, 29. Forte per angustam tenuis nitedula rimam Repserat in cumeram frumenti. *Plin.* 8, 7, 7. Elephas pedibus confossus, repsit genibus in catervas. *Id.* 11, 37, 77. Pyrrho regi, quo die periit, praecisa hostiarum capita repsisse. ℙ Translate dicitur de plantis, earumque radicibus. *Id.* 19, 5, 24. Cucurbitae humi repunt; et 22, 22, 39. Olus silvestre in terra repens. *Colum. Arb.* 4. *f.* Spatium autem radicibus, qua repant, lapides praebent; et *ib.* 16. *f.* Paucas viti gemmas relinquito, ne, antequam invaluerit, in altitudinem repat. ℙ Item de aquis, quae vix fluunt. *Id.* 1, 5. Deterior aqua palustris, quae pigro lapsu repit. ℙ Item de hominibus, cum manibus ac pedibus simul humi procedunt. *Nep. Ann.* 3. *f.* Effecitque, ut ea elephantus ornatus ire posset, qua antea unus homo inermis vix poterat repere. *Plin.* 22, 17, 20. Verna carus Pericli, cum is in arce templum aedificaret, repsissetque super altitudinem fastigii, et inde cecidisset. *Stat. Th.* 9, 427. ad hunc certe repsit Tirynthius amnem, *h. e.* puer Hercules ad hunc fluvium reptavit. *Quint.* 1, 2. Quid non adultus concupiscet, qui in purpuris repit? *h. e.* infans deliciis omnibus innutritus est. ℙ De iter facientibus, qui in rheda sedentes, quae humilis est, a jumentis trahuntur. *Hor. Sat.* 1, 5, 25. Millia tum pransi tria repimus. ℙ De turribus ligneis ambulatilibus. *Lucan.* 3, 457. hae nullo fixerunt robore terram, Sed per iter longum causa repsere latenti. ℙ De rātibus. *Pacuv.* ap. *Varr. L. L.* 6, 2. *f.* Aequore in alto ratibus repentibus. ℙ De nantibus. *Arnob* 1, 20. Indigetes illi, qui flumen repunt, et in alveis Numici cum ranis et pisciculis degunt. ℙ De iis, quae tacite et occulte subeunt et fallunt. *Stat. Silv.* 1, 2, 59. ubi quondam conscia culpae Lemnia repserunt deprenso vincula furto, *h. e.* rete tenuissimum, quo Vulcanus Venerem, Martemque deprehendit. ℙ Ap. *Hor. Ep.* 2, 1, 250. sermones repentes per humum, *h. e.* humili stilo. ℙ Sumitur etiam pro lente ire, ambulare. *Enn.* ap. *Serv.* ad *G.* 3, 76. de gruib.: Perque fabam repunt et mollia crura reponunt. *Virg. Cul.* 104. capellae Ima susurrantis repebant ad vada nymphae. Ita legit *Scal.* Alii aliter. Graeci quoque *ἕρπειν* pro ire, incedere usurpant.

RĒPŌLĪO, is, a. 3. rursus polio. *Colum.* 2, 21. *f.* Pura frumenta si in annos reconduntur, repurgari debent: sin protinus usui destinantur, nihil attinet repoliri, *h. e.* repurgari.

PĔPONDĔRO, as, a. 1. rependo, repono, quasi contra, seu vicissim pondero. *Sidon. ep.* 1, 4. *f.* Reminiscaris, velle me tibi studii hujusce vicissitudinem reponderare. *Id. ep.* 5, 1. Réponderatur tibi ex hoc consummatissima gloria.

RĒPONO, is, sui, olim et sivi, situm, a. 3. *ἀνατίθημι*, iterum, aut rursus pono, [*in eum locum, unde quid sumptum.] *Cic. Sext.* 27. Insigne regium, quod ille de suo capite abjecerat, reposuit, et regnare jussit. *Virg. A.* 7, 134. et vina reponite mensis. *Id. ib.* 3, 231. arisque reponimus ignem. *Cels.* 8, 10. *n.* 1. *med.* Reponere ossa in suas sedes. *Virg. G.* 2, 230. alteque jubebis In solido puteum demitti, omnemque repones Rursus humum. *Mart.* 2, 37. Ullus si pudor est, repone coenam, *h. e.* rursus appone, et mensae restitue cibos, quos e mensa sustulisti. *Hor. Sat.* 1, 4, 39. Languidus in cubitum se jam conviva reponet. V. CUBITUS. *Colum.* 12, 3. *med.* Ut meminisset, atque adnotaret, quid, et quando, et cui dedisset: et cum recepisset, ut quidque suo loco reponeret. *Quint. prooem.* 8. *med.* Ungues polire, et capillum reponere, *h. e.* disjectum refingere. *Id.* 5, 7. Si quid testes titubaverint, opportuna interrogatione velut in gradum reponantur. *Id.* 11, 3. *med.* Togam, si decidat, reponere. [*Suet. Caes.* 75. statuas a plebe disjectas reposuit: coll. *Oth.* 7. ubi v. *Brem.*] ℙ *Reponere crura* est sublata crura et pedes demittere, et in terra rursus ponere: quod saepe fit, cum lente ambulamus, saepissime, cum properamus, aut currimus. *Enn.* ap. *Serv.* ad *G.* 3, 75. de gruib.: Perque fabam repunt, et mollia crura reponunt. *Virg. ib.* Continuo pecoris generosi pullus in arvis Altius ingreditur, et mollia crura reponit. ℙ Translate. *Hor. A. P.* 190. Fabula, quae posci vult, et spectata reponi, *h. e.* iterum induci, et agi; et *ib.* 120. Homereum si forte reponis Achillem, *h. e.* si iterum scribis de Achille, de quo olim Homerus. *Pers.* 6, 65. neu dicta repone paterna, *h. e.* ne ingeras, saepiusque repetas. ℙ Item restituo, in pristino statu pono. *Virg. A.* 1, 257. sic nos in scepta reponis? *Sil.* 10, 487. Certabat pulsos per bella reponere reges. *Val. Fl.* 6, 742. Reponere aliquem solio. ℙ Item alterius rei loco pono. *Cic. Fam.* 7, 18. Non enim puto te meas epistolas delere, ut reponas tuas. *Sen. Phoen.* 121. dira ne sedes vacet, Monstrum repone majus. *Cic. Verr.* 2, 2, 21. *med.* At vero praeclarum diem illis reposuisti, Verrea ut agerent. *Quint.* 11, 2. *f.* Invitus perdit quisque id, quod elegerat, verbum: nec facile reponit aliud, dum id, quod scripserat, quaerit. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* Qui se in ejus locum reponi pateretur. *Colum.* 4, 26. Submovenda pedamenta, quae justo breviora sunt, eorumque in vicem idonea reponenda. ℙ Item reparo, reaedifico, reficio. *Tac. A.* 1, 63. *extr.* Ruptos vetustate pontes reponere. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 409.] *Virg. A.* 5, 752. Ipsi transtra novant, flammisque ambesa reponunt Robora. *Sil.* 1, 558. molemque reponunt. ℙ Translate. *Id.* 5, 533. et cessata reponere avebant Tempora caede virum. ℙ Item reddo, restituo. *Pl. Pers.* 1, 1, 37. Ut mihi des nummos, quos continuo tibi reponam in hoc triduo. *Virg. G.* 2, 201. Et quantum longis carpent armenta diebus, Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. *Sen. Ben.* 4, 32. *extr.* Quid cuique debeam, scio: aliis post longam diem repono, aliis in antecessum. *Plin. ep.* 8, 2. Cum reputarem, quosdam ex debito aliquantum, quosdam aliquid, quosdam nihil reposuisse; et *Hor. Ep.* 1, 7, 39. donata reponere. ℙ Item respondeo, rependo, quasi vicissim ponere, par pari referre. *Cic. Fam.* 1, 9. Peto a te, ut id a me in hoc reo non requiras, ne tibi ego idem reponam, cum veneris. *Juven.* 1, 1. Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam? ℙ *Reponere injuriam, scelus*, injuriam pro injuria rependere, scelus pro scelere. *Sen. Ira* 2, 28. Cogitemus, alios non facere injuriam, sed reponere. *Sen. alter Thyest.* 1052. Sceleri modus debetur, ubi facias scelus, non ubi reponas. ℙ Item ad tempus recondo servandi causa. *Cic. N. D.* 2, 62. Nec tempestive demetendi percipiendique fructus, neque condendi ac reponendi ulla pecudum scientia est. *Virg. A.* 4, 402. formicae farris acervum populant, tectoque reponunt. *Quint.* 10, 4. Optimum est emendandi genus, si scripta in aliquod tempus reponantur. *Id.* 11, 2. Scriptis reponere aliquid. *Colum.* 12, 11. et 44. *f.* poma in vetustatem. *Quint.* 2, 16. alimenta in hiemem. *Virg. G.* 3, 403. caseum parvo sale contingunt, hiemique reponunt. *Tac. Agr.* 39. *f.* Optimum in praesentia statuit, reponere odium, donec, etc., *h. e.* occultare, celare. *Prop.* 1, 17, 11. An poteris siccis mea fata reponere ocellis? *h. e.* cineres et ossa mea componere, et humo condere. V. REPOSITUS. [*Cf. *Brem.* ad *Nep. A.* 7, 5. *f.*] ℙ Item depono. *Id. ib.* 5, 484. hic victor caestus artemque repono. *Ov. Met.* 4, 10. Telasque, calathosque infectaque pensa reponunt, Turaque dant. *Pl. As.* 3, 1, 16. Si reposivi remum sola ego in casteria. *Cic. N. D.* 2, 49. *f.* Grues in tergo praevolantium colla et capita reponunt. *Val. Fl.* 4, 279. respirant ambo, paullumque reponunt Brachia, *h. e.* demittunt. *Catull.* 31, 8. Cum mens onus reponit, ac peregrino Labore fessi venimus ad Larem nostrum. *Manil.* 2, 619. Sumere iram, et reponere. ℙ Proprie *deponit*, qui resumpturus non est: *reponit*, qui contra. *Quint. decl.* 3, 9. Quid faciet? deponet arma, an reponet? ℙ *Reponere fugam*, cessare a cursu, ap. *Stat. Th.* 6, 591. nunc ignea tollunt Crura, brevemque fugam necopino fine reponunt. ℙ Ap. *Virg. G.* 2, 416. Jam vinctae vites, jam falcem arbusta reponunt, *h. e.* putata sunt, et falcem non amplius requirunt. ℙ *Reponere pontum*, procellosum, tumidum, et vento sublatum deprimere, et planum tranquillumque reddere. *Val. Fl.* 1, 652. Haec ait pontum pater *(Neptunus)* et turbata reponit Litora. *Ponere freta* eadem ratione dixit *Hor. Od.* 1, 3, 16. ℙ Saepe ponitur pro simplici pono, sive colloco. *Hor. Od.* 1, 9, 5. Dissolve frigus, ligna super foco Large reponens; et *ib.* 10, 17. Tu pias laetis animas reponis Sedibus. *Val. Fl.* 3, 339. hunc Adlevat Aesonides, celsoque reponit in ostro. *Ov. Met.* 15, 407. nidum Ante fores sacras Hyperionis aede reponit. *Colum.* 12, 16. Cum uvae modice aruerint, in vasa nova sicco loco reponito. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 23. Totus mergus abscinditur, reponiturque altius in terram. *Cic. N. D.* 2, 21. Stellas in Deorum numero reponere; et *ib.* 1, 38. Homines jam morte deletos reponere in Deos. *Anton.* ad *Cic. post ep.* 8, 10. *ad Att. med.* aliquem in suis. *Cic. Or.* 2, 48. Si placuerit, vos meam defensionem in aliquo artis loco reponetis. *Id. Sull.* 33. In judicum humanitate causam totam reponere. *Plin. ep.* 3, 9. *med.* in re aliqua omnem fiduciam. *Caes. B. C.* 2, 41. spem omnem in virtute. *Liv.* 1, 49. In caritate civium nihil spei reponens. *Val. Fl.* 5, 391. in te animos, sed et omnia nostra repono. *Virg. Ecl.* 3, 54. Sensibus haec imis (res est non parva) reponas, *h. e.* immittas, infigas. *Plin. ep.* 1, 3. Hoc sit negotium tuum, hic labor, haec quies: in his vigilia, in his etiam somnus reponatur, *h. e.* insumatur, occupetur, collocetur. [*Tac. G.* 30. plus reponere in duce quam in exercitu. ℙ Confund. *reponere* et *reportare* V. *Burm.* ad *Virg. A.* 9, 502.]

RĒPORRĪGO, is, a. 3. rursus porrigo. *Petr. fragm. Trag.* 51. *Burm.* Phialam reporrigere.

*REPORTATIO, onis, f. *JCt.* in *Dig. B. A.*

RĒPORTĀTUS, a, um, part. a *reporto*: *ἀναχομισθείς*, relatus, revectus. *Cic. in Sen.* 11. In patriam equis insignibus, et curru aurato reportati.

RĒPORTO, as, avi, atum, a. 1. *ἀναχομίζω*, retro porto, reveho, refero, [*aliquem vel aliquid in pristinum ipsius statum.] *Caes. B. G.* 5, 23. Quod nonnullae deperierant naves, duobus commeatibus exercitum reportare constituit. *Tac. A.* 1, 63. Legiones classe, ut advexerat, reportat. *Cic. Att.* 4, 17. *f.* Exercitum Britannia reportabant. *C. Gracch.* ap. *Gell.* 15, 12. *extr.* Alii vini amphoras quas plenas tulerunt, eas argento plenas domum reportaverunt. ℙ [*Reportare se*, i. q. reverti. *B. Hisp.* 4. *Appul. Met.* 1. Eodem sensu dicitur *pedem reportare* ap. *Virg. A.* 11, 764. ℙ Hinc pertinet ad eos, qui, quod comparaverunt, occupaverunt eo, unde profecti, progressi sunt, secum regerunt.] *Virg. G.* 1, 274. lapidemque revertens Incisum, aut atrae massam picis urbe reportat. *Hor. Carm. saec.* 74. Spem bonam certamque domum reporto. ℙ Est etiam renuncio, refero. *Virg. A.* 2, 114. Eurypylum scitatum oracula Phoebi Mittimus: isque adytis haec tristia dicta reportat; et *ib.* 7, 166. longaevi regis ad aures Nuncius ingentes ignota in veste reportat Advenisse viros. *Prop.* 3, 4, 37. Et mea cum multis lacrymis mandata reporta. *Appul. Apol.* Reportat ad socerum haud mollia. *Ov. Met.* 3, 369. de Echo: Ingeminat voces, auditaque verba reportat. ℙ Translate est referre, hoc est colligere, consequi, obtinere, et quasi domum secum ferre. *Cic. Manil.* 3. Ita vestri cum illo rege contenderunt imperatores, ut ab illo insignia victoriae, non victoriam reportarent. *Id. Leg.* 3, 8. Nihil enim, praeter laudem, bonis atque innocentibus, neque ex hostibus, neque a sociis reportandum. *Plin. ep.* 3, 7. Ex proconsulatu Asiae gloriam reportaverat. Sic *Id. Pan.* 16. Imperatore veram ac solidam gloriam reportante. *Flor.* 1, 1. *med.* Spolia opima de rege Feretrio Jovi manibus suis reportavit. *Plin. praef. H. N. f.* Qui imperator triumphum reportavit. *Appul. Met.* 11. Curiositatis improsperae sinistrum praemium reportasti. ℙ Pro reducere. *Catull.* 46, 10. Longe quos simul a domo profectos Diversos variae viae reportant. ℙ [*Confund. *reportare* et *reponere*. V. h. v.]

RĒPOSCO, is, a. 3. *ἀπαιτέω*, rursus posco, repeto: et de iis dicitur, quae nostra fuerunt, vel aliqua ratione nobis debentur. *Ter. Ad.* 1, 2, 51. Nam ambos curare, propemodum reposcere illum est, quem dedisti. *Pl. Trin.* 3, 2. *f.* Cui talentum mutuum dedi, reposcam. *Id. Aul.* 4, 10, 33. Aulam auri te reposco, quam tu confessus mihi te abstulisse. *Virg. A.* 7, 606. Parthosque reposcere signa. *Val. Fl.* 7, 650. Haud jam mendacem promissa reposcere regem Dignatur. *Stat. Th.* 11, 570. I mecum ad manes: illic quoque pacta reposcam. *Cic. Verr.* 2, 4, 51. Ut ad Verrem adirent, et eum simulacrum Cereris reposcerent. *Id. in Sen.* 4. *f.* Quorum alter a me Catilinam amatorem suum, alter Cethegum consobrinum reposcebat. *Virg. A.* 11, 240. Quae referant, fari jubet, et responsa reposcit Ordine cuncta suo. *Mart.* 8, 38. Reposcere vicem, *h. e.* ut pari refera-

tur; et *Plin. ep.* 1, 13. *f.* Ut in ceteris rebus, ita in audiendi officio perit gratia, si reposcatur. *Id. ep.* 7, 12. *extr.* Negabis ullius pretii esse *libellum*, cujus pretium reposceris. ℙ Universim pro exigere, repetere, postulare. *Catull.* 50, 20. Ne poenas Nemesis reposcat a te. *Virg. A.* 2, 139. Quos illi fors ad poenas ob nostra reposcent Effugia; et *ib.* 12, 573. Ferte faces propere, foedusque reposcite flammis. *Prop.* 2, 1, 81. Quandocumque igitur vitam mea fata reposcent. *Cic. Div. Verr.* 9. (et *Verr.* 2, 3, 1.) Nihil est quod minus ferendum sit, quam rationem ab altero vitae reposcere eum, qui non possit suae reddere. *Caes. B. G.* 5, 30. Hi sapient, et, si gravius quid acciderit, abs te rationem reposcent. *Liv.* 39, 37. *med.* Vos rationem reposcitis, quid Achaei Lacedaemoniis bello victis fecerimus? *Ov. Met.* 13, 234. trepidos cives exhortor in hostem, Amissamque mea virtutem voce reposco. *Lucr.* 6, 920. Quo magis attentas aures, animumque reposco. *Tac. A.* 3, 13. Quid dicturi reposcentibus aut prospera aut adversa?

RĔPOSCO, onis, m. qui, quod sibi deberi putat, acriter reposcit, flagitator molestus et assiduus. *Ammian.* 22, 16. *f.* Homines Aegyptii ad singulos motus excandescentes, controversi, et reposcones acerrimi.

RĔPOSĪTĬO, onis, f. actus reponendi, et recondendi. *Pall.* 1, 32. Repositiones foeni, ligni, cannarum nihil refert, in qua parte fiant, dummodo siccae sint.

RĔPOSĪTŌRĬUM, ii, n. instrumentum, puta orbis, aut discus major, in quo vasa escaria in mensa imponuntur. *Plin.* 33, 11, 49. Vasa argentea et in mensas repositoriis imponimus; et *ib.* 52. Repositoriis argentum addi sua memoria coeptum, Fenestella tradit, qui obiit novissimo Tiberii Caesaris principatu. Sed et testudinea tum in usum venisse (V. 9, 11, 13.) ante se autem paulo lignea, rotunda, solida, nec multo majora, quam mensas fuisse. Se quidem puero, quadrata et compacta, aut acere operta, aut citro coepisse: mox additum argentum in angulis, lineasque per commissuras. *Id.* 28, 2, 5. Bibente conviva, mensam vel repositorium tolli, inauspicatissimum judicatur. *Id.* 18, 35, 90. In conviviis mensisque nostris vasa, quibus esculentum additur, sudorem repositoriis linquentia diras tempestates praenunciant. V INCITEGA. ℙ [Idem est ac sepulcrum. *Jul. Valer. res gest. Alex M.* (ed. *A. Maio*) 3, 95. His igitur omnibus mando repositorium corpori meo fieri magnorum talentorum sex. *F.*] ℙ *Repositorium* per syncopen: accipitur etiam pro loco secretiore in aedibus, ubi pretiosiora quaeque reponuntur. *Capitol. M. Aurel.* 17. Vendidit gemmas etiam, quas multas in repostorio sanctiore Hadriani repererat.

RĔPOSĪTUS, et per sync. Repostus, a, um, part. a *repono: ἀναιθεὶς*, iterum, [*vel in loco, unde quid absumptum, deportatum, denuo] positus. *Quint.* 2, 4. *med.* Necesse est his, cum eadem judiciis pluribus dicunt, fastidium moveant, velut frigidi et repositi cibi. *Cels.* 8, 10. *n.* 1. Indicium ossis repositi est dolor sublatus. ℙ Item restitutus, instauratus, refectus. *Tac. H.* 3, 34. *f.* Reposita fora, templaque munificentia municipum. *Petr. Sat.* 110. Repositum in pristinum decorem puerum gaudebam. ℙ Item sepositus servandi causa. *Hor. Epod.* 9, 1. Repostum Caecubum ad festas dapes. *Caes. B. C.* 2, 14. Arma omnia reposita et contecta. *Plin.* 23, 7, 71. Ricini mori sanguinem sistunt adalligati: ad hoc servantur repositi. ℙ Translate. *Virg. A.* 1, 30. manet alta mente repostum Judicium Paridis, spretaeque injuria formae. *Quint. prooem.* 8. *med.* Sed opus est studio praecedente, et acquisita facultate, et quasi reposita. *Val. Fl.* 2, 286. Navis Thetidi, Glaucoque reposta, *h. e.* sepos ta post longum usum, et consecrata. Simile est illud *Virg. A.* 5, 484. hic victor caestus artemque repono. Mos enim fuit arma, et instrumenta artis postibus alicujus Dei suspendere, et sacrare post desitam artem, et exactam militiam. V. *Virg. A.* 1, 252. et *Ecl.* 7, 24., *Hor. Od.* 3, 26, 3. et *Ep.* 1, 1, 5. ℙ *Repostus tellure*, sepultus. *Virg. A.* 6, 654. quae cura *(vivis)* nitentes Pascere equos, eadem sequitur tellure repostos. ℙ Item depositus. *Id. ib.* 11, 149. feretro Pallanta reposto Procumbit super. ℙ Item positus, collocatus. *Sen. Hipp.* 1230. Saxum his cervicibus repositum degravet fessas manus. *Cic. Verr.* 2, 4, 3. Duo signa virginali habitu, quae manibus sublatis sacra quaedam reposita in capitibus sustinebant, *h. e.* canephorae. *Id. Fam.* 9, 14. *f.* Intelligere debes, in te repositam esse rempublicam. ℙ Item retro positus, remotus, reductus, sepositus, dissitus. *Virg. A.* 6, 59. penitusque repostas Massylum gentes. *Id. ib.* 3, 364. Italiam petere, et terras tentare repostas. *Appul. Met.* 4. Convalles lacunosae, cavaeque nimium, spinetis exaggeratae, et quaquaversus repositae.

RĔPOSTOR, oris, m. qui reponit, *h. e.* reficit, restitutor, restaurator, reparator, refector. *Ov. Fast.* 2, 63. de Augusto: Templorum positor, templorum sancte repostor. Alii leg. *refector.*

RĔPOSTORĬUM. V. REPOSITORIUM.

RĔPOSTUS. V. REPOSITUS.

RĔPŌTĀTĬO, onis, f. iterata potatio. *Varr. L. L.* 5, 8. *f.*

RĔPŌTĬA, orum, n. plur. *τὰ ἐπαύλια*, sunt, cum postridie nuptias apud novum maritum coenatur: quia quasi reficitur potatio. Ita *Fest.* Aliis est septimus a nuptiis dies, quo nova nupta solebat redire ad parentes suos, ut est ap. *Acron.* ad illud *Hor. Sat.* 2, 2, 60. Ille repotia, natales, aliosve dierum Festos albatus celebret. *Gell.* 2, 24. *f.* Lege Julia profestis diebus CC. finiuntur *(in sumptum coenae)*, calendis, idibus, nonis, et aliis quibusdam festivis CCC., nuptiis autem, et repotiis HS mille. *Auson. f. ep.* 9. Natalis si forte fuit solemnis amico, Conjugioque dapes, aut sacra repotia patrum. ℙ Proprie. *Appul. Apol.* Quid sit diei, vides. Dico, Crassum jamdudum ebrium stertere, aut secundo lavacro, ad repotia coenae obeunda, vinolentum sudorem in balneo desudare, *h. e.* ad repetendam potationem. *Id.* de Mundo: Hic ad convivii repotia vespertinus comissator adventat.

RĔPŌTĬĀLIS, e, adj. ad repotia pertinens. *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Repotia*, ex lectione *Scal.* Ab eo depulsum mamma paedagogandum accipit repotialis liber, *h. e.* puer natus statim post nuptias, ipsis repotiis. V. interpretes *Festi.*

REPRAESENTĀNĔUS, a, um, adj. idem quod praesentaneus, praesens. *Tert. Apol.* 28. Repraesentaneae potestatis respectu aliquid agere.

REPRAESENTĀTĬO, onis, f. *ὑποτύπωσις*, actus repraesentandi, et rem quasi praesentem atque ob oculos ponendi. *Quint.* 8, 3. *med.* Plus est evidentia, vel, ut alii dicunt, repraesentatio, quam perspicuitas. *Plin.* 9, 6, 5. Orca, infesta balaenis bellua, cujus imago nulla repraesentatione exprimi possit alia, quam carnis immensae dentibus truculentae. *Gell.* 10, 3. *med.* Sed enim Cicero praeclare, cum diutina repraesentatione non *caesus est*, sed *caedebatur*, inquit, (*Verr.* 2, 5, 62.), *virgis in medio foro Messanae civis Romanus. Tert. adv. Prax.* 24. Pater visibilis fit in filio ex virtutibus, non ex repraesentatione personae. ℙ *Repraesentatione emere*, praesenti solutione, seu pecunia. *Cic. Att.* 12, 31. Si Faberianum venderem, explicare vel repraesentatione non dubitarem de Silianis, si modo adduceretur, ut venderet. *Id. ib.* 13, 29. *f.* Dolabellae nomen jam expeditum videtur, ut etiam repraesentatione confidam. *Marc. Dig.* 35, 1, 35. Repraesentatio fideicommissi, *h. e.* praesens solutio. ℙ Figura, exemplum, imago. *Val. Max.* 5, 10. *n.* 2. Aemilius Paulus nunc felicissimi, nunc miserrimi patris clarissima repraesentatio.

REPRAESENTĀTOR, oris, m. *Tert. adv. Prax. med.* Filius repraesentator patris.

REPRAESENTĀTUS, a, um, part. a *repraesento*: oculis subjectus, *ὑποτυπωθείς*. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 3. Repraesentata veritas. *Val. Max.* 7, 5. *in.* Campi repraesentata conditio. ℙ Statim solutus. *Ulp. Dig.* 2, 15, 8. Repraesentatam pecuniam consumere. [*Inscr.* ap. *Orell.*, *Coll. Inscr. Lat. n.* 5020. In via ducente Herdonias tria millia passuum ex D. D. re praesentata pecunia stravit. *F.*]

REPRAESENTO, as, avi, atum, a. 1. *ὑποτυπόω*, praesentem esse facio, ob oculos pono, in conspectu pono, refero, exhibeo. *Colum.* 8, 17. *med.* Scopulos per stagni spatia disponere, et quantum comminisci valet hominis ingenium, repraesentare faciem veri maris. *Plin.* 37, 10, 56. Crocallis gemma cerasum repraesentat; et *ib.* 58. Encardia cordis speciem repraesentat; et *ib.* 8, 33. Callaides viliores constantius colorem repraesentant, *h. e.* exhibent ac servant. Sic *Colum.* 12, 47. *med.* Haec maxime nota *(conditurae)* etiam post annum repraesentat viridem saporem olivarum. *Cic. Sext.* 11. Erat senatus in aede Concordiae, quod ipsum templum repraesentabat memoriam consulatus mei. *Hor. Ep.* 1, 19, 12. si quis vultu torvo ferus, et pede nudo, Exiguaeque togae simulet textore Catonem, Virtutemne repraesentet, moresque Catonis? *Appul. Flor. n.* 9. Effingere et repraesentare virtutes alicujus, *h. e.* moribus exprimere, referre, imitari. *Id. Apol.* similitudinem alicujus rei. *Plin. ep.* 4, 19. affectum patris. In quodam SC. ap. *eund. ep.* 8, 6. Cum senatui populoque R. liberalitatis gratior repraesentari nulla materia possit, quam si, etc. *Id. ep.* 9, 28. Nuncias, multa te nunc dictare, nunc scribere, quibus nos tibi repraesentes, *h. e.* nos, qui absumus, velut praesentes tibi facias. *Plin. alter* 7, 24, 24. Charmadas quidam in Graecia, quae quis exegerat volumina in bibliothecis, legentis modo repraesentavit: statim memoriter, quid illa continerent, recitavit. ℙ *Repraesentare vicem*, praestare. *Id.* 28, 10, 45. Butyrum per se prodest contra venena: nam si oleum non sit, vicem ejus repraesentat. *Id.* 18, 14, 36. Lupinum adeo non eget fimo, ut optimi vicem repraesentet. ℙ *Repraesentare* dicuntur pictores, et statuarii, qui similes imagines faciunt. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 31. Niceratus repraesentavit Alcibiadem, lampadeque accensa matrem ejus sacrificantem. Adde *Val Max.* 8, 11. *n.* 3. et 5. *extr.* ℙ Item oratores graphice quippiam describentes. *Id.* 2, 7. *n.* 6. ℙ *Repraesentare se*, praesentem se sistere, adesse. *Colum.* 11, 1. *med.* (et 1, 8. *med.*) Curabit villicus, ut justa reddantur: istaque non aegre consequetur, si semper se repraesentaverit. *Appul. Met.* 10. Ut iste repraesentatus est judicio. Adde *Ulp. Dig.* 48, 5, 15. *med.* ℙ *Repraesentare aliquid*, statim et in praesentia praestare quod differri poterat. *Sen. ep.* 95. *in.* Petis a me, ut id, quod in diem suum dixeram debere differri, repraesentem. *Front. Aquaed.* 119. Ut aestimet, quae repraesentanda, quae differenda sint. *Caes. B. G.* 1, 40. *f.* Se, quod in longiorem diem collaturus esset, repraesentaturum, et proxima nocte castra moturum. *Hirt. B. Alex.* 70. Respondit, se fore aequissimum Pharnaci, si quae polliceretur, repraesentaturus esset. *Plin.* 31, 2, 7. Thespiarum fons conceptus mulieribus repraesentat, *h. e.* statim fecunditatem affert. *Cic. Fam.* 5, 16. *f.* Neque debemus exspectare temporis medicinam, quam repraesentare ratione possimus, *h. e.* statim adhibere. *Id. Phil.* 2, 46. Corpus libenter obtulerim, si repraesentari morte mea libertas civitatis potest, *h. e.* statim dari. *Id. Att.* 16, 2. *med.* Mihi videntur istorum animi incendi etiam ad repraesentandam improbitatem suam, *h. e.* in praesenti declarandam, effundendam, exsatiandam. *Curt.* 10, 1. *med.* Coeperat esse praeceps ad repraesentanda supplicia. *Id.* 6, 11. *med.* Repraesentare consilium. *Quint.* 10, 7. judicia. *Phaedr.* 3, 10. in se poenam facinoris. Sic *Suet. Claud.* 34. Tormenta quaestionum, poenasque parricidarum repraesentabat, exigebatque, *h. e.* statim sumebat, nulla post sententiam dilatione interposita. *Id. Vit.* 10. *med.* Verbera, et plagas, saepe vulnera, nonnunquam necem repraesentantes adversantibus, *h. e.* statim inferentes. ℙ Similiter in emptionibus, et solutionibus significat pecunia praesenti rem transigere. V. REPRAESENTATIO. *Cic. Att.* 12, 25. Reliquae pecuniae vel usuram Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberio debet, repraesentabimus. (Adde *ib.* 29.) *Suet. Aug.* 101. Legavit populo Romano quadringenties, cohortibus urbanis quingenos, legionariis tricenos nummos: quam summam repraesentari jussit: nam et confiscatam semper repositamque habuerat, *h. e.* statim post mortem suam solvi. *Id. Claud.* 18. Positis ante se cum pecunia fiscis, ad subveniendum hortatus est, repraesentans pro opera dignam cuique mercedem. *Cic. Fam.* 16, 14. *f.* Dies promissorum adest: quem etiam repraesentabo, si adveneris, *h. e.* statim ac adveneris, praestabo: quamvis dies promissorum tunc, cum advenies, fortasse impletus non erit. Loquitur autem de manumissione, quam Tironi suo antediem certam promiserat! quamque eidem praestitisse comperimus ex epistola Quinti fratris ejus *Fam.* 15, 16. *Marc. Dig.* 35, 1, 35. *med.* Repraesentare fideicommissum, *h. e.* ante diem finitam, in praesenti ac statim solvere.

REPRAESTO, as, avi, atum, a. 1. idem fere quod praesto, do, exhibeo, solvo. *Paul. Dig.* 19, 1, 47. L. Titius accepta pecunia ad materias vendendas sub poena certa, ita ut si non integra repraestaverit, etc. *Ulp. ib.* 36, 1, 22. Decrevisse divum Marcum, fideicommissum eis repraestandum. Ita *Torrent.* editio, et alior. Ap. *Haloandr.* et alios *praestiterit*, et *repraesentandum.*

REPREHENDO, is, endi, ensum, a. 3. *ἀναλαμβάνω*, *ἀντιλαμβάνω*, retro prehendo, prehendendo retraho: et proprie est euntem, vel fugientem capere, sistere, et retrahere. *Pl. Mil.* 1, 1, 59. et *Trin.* 3, 1, 22. Ut illae, here quae pallio me reprehenderunt. *Id. Most.* 4, 1, 5. Servi fugiunt: sed si reprehensi sunt, faciunt, etc. *Liv.* 34, 14. *med.* Adeo turbati erant equites peditesque, ut quosdam consul manu ipse reprehenderit, et adversos in hostem verterit. *Luer.* 6, 567. non ulla refrenet Res, neque ab exitio possit reprehendere euntem. *Phaedr.* 5, 8. Quem si occuparis, teneas: elapsum semel Non ipse possit Juppiter reprendere. *Prop.* 3, 17, 9. Cursum alicujus reprehendere. ℙ Translate est retinere, revocare, reprimere. *Cic. Acad.* 4, 45. *med.* Labor, ut assentiar Epicuro: revocat virtus, vel potius reprehendit manu. *Ter. Ad.* 4, 4, 13. Sensi illico ad illas suspicari: sed me reprehendi tamen, ne quid de fratre garrulae illi dicerem, *h. e.* me reprehendi. Alii leg. *repressi.* ℙ Et iterum prehendo, resumo. *Ter. Ad. prol.* 12. Pernoscite, furtumne factum existimetis, an locum reprehensum, qui praeteritus negligentia est. ℙ Item saepe increpo, arguo, castigo verbis, accuso: nam etiam verbis ab agendo retrahimus. *Nep. Dat.* 5. Reminiscens, a quanto bello ad quam parvam rem principem ducum misisset, se ipse reprehendit. *Cic Planc.* 35. Meum discessum, quem saepe defleras, nunc quasi reprehendere et subaccusare voluisti. *Id. Verr.* 2, 5, 18. Non modo te hoc crimine non arguo, sed ne illa quidem communi vituperatione reprehendo. *Id. Or.* 26. Reprehendere quaedam et exagitare. *Caes. B. G.* 7, 52. Reprehendere temeritatem cupiditatemque militum. *Cic. N. D.* 1, 11. *med.* quempiam vehementer de re aliqua. *Id. Part.* 37. Se id fecisse ipsum, in quo reprehenduntur. *Colum.* 11, 1. Non satis est reprehendisse peccantem, si non doceas recti viam. *Ter. Ad.* 5, 9, 36. Consulitis parum haec reprehendere, et corrigere me. *Suet. Vesp.* 23. Reprehendenti filio Tito, quod etiam urinae vectigal commentus esset. *Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 11. Nonnullos hanc intelligentiam reprehensuros arbitror. ℙ Speciatim usurpatur de scriptis, quae minus proba videntur, notare. *Suet. Gr.* 10. Asinius

Pollio Sallustii scripta reprehendit, ut nimia priscorum verborum affectatione oblita. *Plin. ep.* 9, 26. Plurimum autem refert reprehendenda annotes, an insignia. Adde *Cic. Or.* 8. ℙ Item confuto, apud rhetores. *Cic. Part.* 12. et *Inv.* 1, 42. 44. 45. 46. etc. V. REPREHENSIO. ℙ Item retineo aliquid, ne elabatur, aut dissolvatur. *Lucr.* 3, 599. et omnes Extremum cupiunt vires reprendere vinclum. ℙ *Reprendo* sync. fere poeticum est. *Ov. Her.* 11, 53. Contineo gemitus, elapsaque verba reprendo. *Lucil.* ap. *Non.* 5, 24. Calpurni saevam legem Pisoni reprendi: Eduxique, etc. *Lucr.* 4, 499. Nec porro poterunt sensus reprendere sese. **Cic. de re publ.* 4, 4. ed. *Maio:* Quas reprendis, ubi notat *Maius* ita cod., prisca orthographia, sicuti in palimpsestis Ambrosianis et in Palatino: quin et ap. *Cic.* sic diserte legisse videri *Cornutum* p. 2286. *Fragm. Cic. pro Fonteio* (ed. *B. G. Niebuhrio*) c. 1. Quid accusas? quid reprendis? *B. A.*

[REPREHENSIBILIS, e, adj. reprehensione dignus. *Salv. Gub. D.* 4, 14. Ebrietas reprehensibilis. *Ruf. Inv.* in *Hieron.* 2. *n.* 30. Quae tibi videbantur reprehensibilia, in medium proferre debueras. *F.*]

REPREHENSIO, onis, f. actus prehendendi, sistendi, et retro trahendi, retractio. *Cic. Or.* 3, 25. *f.* Concinnam, distinctam, ornatam, festivam, sine intermissione, sine reprehensione, sine varietate, quamvis claris sit coloribus picta vel poesis, vel oratio, non posse in delectatione esse diuturna, *h. e.* si non sistat se quodammodo, et continuata suavitate retrahat. *Lambin.* leg. *respiratione.* ℙ Item saepius increpatio, vituperatio, ἐπιτίμησις, ἐπίπληξις. *Id. Phil.* 12, 10. Gloriam in morte debent ii, qui in republica versantur, non culpae reprehensionem, et stultitiae vituperationem relinquere. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 23. A reprehensione temeritatis absum. *Cic. Fin.* 1, 1. Ut hic noster labor in varias reprehensiones incurreret. *Id. Or.* 1. Doctorum reprehensionem vereri. *Plin.* 36, 6, 7. Magna reprehensione aliquid facere. *Tac. H.* 1, 49. Sine reprehensione quippiam agere. *Suet. Ner.* 19. *f.* Haec partim nulla reprehensione, partim etiam non mediocri laude digna, in unum contuli. *Quint.* 5, 7. Si reprehensionem non capit ipsa persona, infamare signatores licet. ℙ Ap. rhetores *reprehensio* est idem quod confutatio, cum argumentando adversariorum confirmatio diluitur, aut infirmatur, aut elevatur, ut ait *Cic. Inv.* 1, 42. Adde *ib.* 14. *f.* et *Part.* 9. et 12. ℙ Recensetur etiam ab *eod. Or.* 3, 54. inter figuras verborum, cum orator corrigit seipsum, quasi reprehendens, ut *Id.* ait *Or.* 39. *med.* Graece est ἐπανόρθωσις, ἐπιδιόρθωσις. *Id. Rab. Post.* 5. Numquis testis Postumum appellavit? testis autem? num accusator? etc.

REPREHENSO, as, a. 1. frequent. a *reprehendo*, ἐπαναλαμβάνω. *Liv.* 2, 10. Reprehensans singulos, obsistens, obtestansque Deum et hominum fidem, *h. e.* retinens, et retro trahens.

REPREHENSOR, oris, m. μῶμος, qui reprehendit. *Cic. opt. gen. or.* 6. Huic labori nostro duo genera reprehensorum opponuntur. *Ov. Her.* 17, 219. Delicti fies idem reprehensor et auctor. ℙ Sumitur etiam pro emendatore et correctore. *Cic. Planc.* 3. *med.* Ut reprehensores essent comitiorum.

REPREHENSUS, et per sync. Reprensus, a, um, part. a *reprehendo:* ἀναληφθείς, prehensus et retractus. *Suet. Cal.* 45. Obsides quosdam clam praemissos, cum equitatu insecutus, veluti profugos ac reprehensos, in catenis reduxit. *Curt.* 4, 14. Reprehensi ex fuga Persae. *Ov. Met.* 15, 525. de Hippolyto: nervos in stirpe teneri, Membra rapi partim, reprensa relinqui. ℙ Translate increpitus, culpatus. *Hor. Sat.* 1, 10, 55. Cum de se loquitur, non ut majore reprensis. *Plin. ep.* 8, 18. *med.* Tanto melius de viro merita, quanto magis est reprehensa, quod nupsit.

REPRESSE, adv. *Gell.* 12, 11. Si sciant homines, nihil diutius posse celari, repressius pudentiusque peccabitur. Alii leg. *suppressius*, eodem sensu. *Ammian.* 29, 2. *med.* Nec tamen post haec tam poenitenda repressius actum est.

[REPRESSIO, onis, f. coercitio. *Inscr.* ap. *Mur.* 1412, 13. Cum quo vixit ann. XXV. sine repressione. Ita fortasse insculptum fuit vel marmorarii negligentia, vel vitio saeculi pro *reprensione. F.*]

REPRESSOR, oris, m. καταστολεύς, qui reprimit. *Cic. Sext.* 69. Exstinctor domestici latrocinii, repressor caedis qnotidianae. *Eutr.* 10, 16. Julianus imperator tributorum repressor, *h. e.* tributa minuens, nova non indicens.

REPRESSUS, a, um, part. a *reprimo:* ἐπεχόμενος, cohibitus, compressus, coercitus. *Cic. Manil.* 5. *med.* Impetus hostium repressi ac retardati. *Val. Fl.* 6, 278. voxque repressa gelu. *Suet. Cal.* 6. *extr.* Repressa saevitia. *Id. ib.* 9. Repressum ac retentum vehiculum; et *Claud. carm. de piis fratr.* 31. tanta virtute repressas Enceladi fauces obriguisse reor: et *Stat. Th.* 5, 522. arentesque lacus, fontesque repressi; et *Just.* 1, 6. *f.* Hac repressi castigatione, in proelium redeunt, *h. e.* fuga cohibiti. *Cic. Brut.* 4. Sic omnis fetus repressus, exustusque flos siti veteris ubertatis exaruit, *h. e.* enectus.

REPRIMO, is, pressi, essum, a. 3. ἀναστέλλω, καταστέλλω, coerceo, cohibeo, inhibeo, compesco. *Tac. A.* 15, 43. Aqua privatorum licentia intercepta, subsidia reprimendis ignibus quisque haberet. *Cic. Att.* 10, 19. Dubitabat nostrum nemo, quin Caesar itinera repressisset: volare dicitur, *h. e.* a celeritate se cohibuisset. *Caes. B. G.* 3, 14. Reprimere fugam hostium; et *B. C.* 3, 93. cursum; et *Virg. A.* 2, 378. retroque pedem cum voce repressi. *Id. ib.* 12, 939. Reprimere dextram. (Sic *Stat. Th.* 11, 309. atque ensem, quem jam dabat ira, repressi.) *Cic. Div.* 2, 39. fluvium redundantem. *Id. Somn. Scip.* 3. fletum. Sic *Att.* 11, 15. *f.* Et cetera, quae, fletu reprimor, ne scribam. ℙ Translate. *Id. Fin.* 1, 1. Difficilem quandam temperantiam postulant in eo, quod semel admissum coerceri reprimique non potest. *Id. ad Brut.* 2, 7. Quorum repressimus impetum, ardoremque restinximus. *Id. Sext.* 55. Vix homines odium suum a corpore ejus impuro represserunt. *Id. Att.* 4, 16. *f.* Reprimere susceptam objurgationem, *h. e.* abrumpere, omittere. *Id. Verr.* 2, 2, 22. consuetudinem peccandi; et *ib.* 26. *f.* conatus alicujus. *Id. Sext.* 44. furorem exsultantem alicujus. *Id. Har. resp.* 1. alicujus impudentiam. *Plin. Pan.* 83. se, ac revocare ab omni contagione vitiorum. *Ter. Ad.* 5, 3, 8. iracundiam, atque ad se redire. *Ov. Met.* 9, 136. solita gemitum virtute repressit. ℙ Cum infinito. *Enn.* ap. *Fest.* in *Occasus.* Aut occasus ubi, tempusque audere repressit. Sed *audere* pro substantivo est. ℙ *Reprimere se* est se continere. *Cic. Leg.* 2, 17. *f.* Sed reprimam me, et non insequar longius. *Ter. Hec.* 5, 1, 39. Reprimam me, ne aegre quidquam ex me audiat. *Pl. Mil.* 4, 8, 58. Vix reprimor, quin te manere jubeam, ℙ Illa ad rem medicam pertinent, cum vis morbi sistitur. *Plin.* 35, 15, 51. Reprimere vulvas procidentes. *Id.* 27, 5, 15. abundantiam sanguinis. *Id.* 20, 9, 36. parotidas; et 31, 9, 45. pusulas; et 20, 13, 51. sudorem; et 34, 18, 50. cicatrices: *scil.* ne deformitatem inducant: vel complanare. *Cels.* 2, 12. *med.* alvum, quod *ib.* supprimere, dixerat. *Id.* 6, 10. medicamenta reprimentia; et *ib.* 16. Si sine morbo id intumuit, primum reprimentibus experimentum fiat.

[REPROBABILIS, e, adj. qui reprobari debet. *Not. Tir.* p. 32. Probabilis, reprobabilis. *F.*] **Interpr. Iren.* 4, 54. Reprobabili mente. *Sarisb.* 7, 20. Reprobabilem censecrare. *B. A.*

*REPROBATICIUS, a, um, adj. reprobabilis. *Gloss. Lat. Gr.* Reprobaticius, ἀποδοκιμαστέος. *B. A.*

REPROBATIO, onis, f. improbatio, rejectio. *Tert. Apol.* 13. Nec electio sine reprobatione. Adde *adv. Marc.* 4, 35. *f.*

*REPROBATOR, oris, m. *August. B. A.*

REPROBATRIX, icis, f. quae reprobat. *Tert. adv. Marc.* 4, 36. Disciplina reprobatrix superbiae.

REPROBATUS, a, um, part. a *reprobo:* improbatus, rejectus. *Scaev. Dig.* 48, 4, 4. *extr.* Qui statuas imperatorum reprobatas conflaverit.

REPROBO, as, avi, atum, a. 1. ἀποδοκιμάζω, improbo, rejicio. *Cic. Fin.* 1, 7. Quod ipsa natura adsciscat, et reprobet, id est voluptatem, et dolorem. *Quint. prooem.* 6. Quem ultra esse usum mei, Diis reprobantibus, credam?

REPROBUS, a, um, adj. *Reproba pecunia*, adulterina, improba. *Ulp. Dig.* 13, 7, 24. Reprobos nummos creditori solvere: et *mox:* Reproba pecunia non liberat solventem. **Vulg. Rom.* 1, 28. *Gloss. Lat. Gr.* Reprobus, ἀδόκιμος. *B. A.*

REPROMISSIO, onis, f. ἐγγύησις, actus repromittendi. *Cic. Rosc. Com.* 13. *f.* Siquidem sine cautione et repromissione, nihilominus id Fannius societati debebat. Adde *ib.* 13. *med.*

REPROMISSUS, a, um, part. a *repromitto*, poscenti sponsus. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 2. Petiit quod illi in sinistris manibus gerebant: quibus dolose repromissis, etc.

REPROMITTO, is, isi, issum, a. 3. ἀναδέχομαι, vicissim promitto, stipulanti promitto, poscenti spondeo. *Pl. As.* 2, 4, 47. Argentum tamen mihi si vis denumerare, repromittam istoc nomine solutam rem futuram. *Cic. Rosc. Com.* 13. Repromittis tu abhinc triennium Roscio, quid? recita istam restipulationem clarius. *Id. Brut.* 5. Non mehercule tibi repromittere istuc quidem ausus sim. *Just.* 22, 2. Amilcarem exorat, ut inter se et Syracusanos pacis arbitria suscipiat, peculiaria in ipsum officia sua repromittens. ℙ Adhibetur et pro simplici promitto, polliceor. *Cic. ad Quir.* 10. In referenda gratia hoc vobis repromitto, semperque praestabo, etc. *Plin. ep.* 4, 27. Ad hunc gustum totum librum repromitto. Adde *Suet. Tib.* 17. et *Oth.* 4.

[REPROPITIO, as, a. 1. iterum propitium reddo, idem fere ac propitio. *Tert. ad Nat.* 1, 17. Quod irreligiosi dicamur in Caesares, usque imagines eorum repropitiando, neque Genios dejerando hostes populi nuncupamur. *F.*]

REPTABUNDUS, a, um, adj. multum reptans. *Sen. V. B.* 18. *med.* Hoc me non impediet, quo minus virtutem adorem, et ex intervallo ingenti reptabundus sequar; et *ib.* 12. Effusus in voluptates, reptabundus semper, atque ebrius.

REPTATIO, onis, f. ἕρψις, actus reptandi, reptatus. *Quint.* 1, 12. Ut corpora infantium nec casus tam graviter affligit, nec illa per manus et genua reptatio, etc.

REPTATUS, a, um, part. a *repto:* ἑρπυσθείς, reptando percursus. *Stat. Th.* 5, 581. Et Nemees reptatus ager, *scil.* ab angue. *Claud. IV. cons. Honor.* 133. Cretaque se jactat tenero reptata Tonanti. *Id. in Ruf.* 2, 180. teneroque amnis reptatus Achilli. *Pacat. Pan. Theodos.* 4. *extr.* Geminis Delos reptata numinibus.

REPTATUS, us, m. ἑρπυσμός, reptatio. In sexto casu sing. *Plin.* 14, 1, 3. Vites improbo reptatu pampinorumque superfluitate, peritia domini amplo discursu atria media complentes. *Tert. Anim.* 10. *med.* Limaces incedunt spumante reptatu.

[REPTICIUS, a, um, adj. qui reptando ingressus est. *Sall. decl. in Cic.* 1. Ita in hoc ordine M. Tullius moderatur, quasi unus reliquus ex familia viri clarissimi, Scipionis Africani, non repticius, accitus ac paulo ante insitus huic urbi civis. Alii leg. *reperticius*, alii *repeticius. F.*]

REPTILIS, e, adj. ἑρπετός, omne animal repens. *Sidon. ep.* 8, 12. Ipsae tuum mihi videntur adventum reptiles cochleae cum domibus nativis antecessurae.

REPTO, as, avi, atum, n. 1. ἑρπύζω, frequent. a *repo*, et ejusdem significationis atque usus. V. REPO. *Pl. fragm.* ap. *Gell.* 3, 3. Major pars populi aridi reptant fame, *h. e.* adeo languent fame, ut stare nequeant, et repant. *Plin.* 9, 30, 50. Cetera in undis natant: locustae reptantium modo fluitant. *Claud. II. cons. Stil.* 172. anguis reptavit placido tractu. *Gell.* 10, 12. Chamaeleon humi reptans. *Plin.* 19, 5, 24. Cucumeres reptantibus flagellis scandentes parietum aspera in tectum usque. *Sen. Herc. Fur.* 216. gemina cristati caput angues ferebant ora: quos contra obvius Reptavit infans. *Claud. Ruf.* 1, 93. reptavit parvus in isto Saepe sinu. *Id. in Eutr.* 2, 441. qui pondere postquam Decidit implicitus limo, cunctantia pronus Per vada reptabat coeno subnixa tenaci. ℙ De lente incedentibus. *Hor. Ep.* 1, 4, 4. tacitum silvas inter reptare salubres; et *Lucr.* 2, 317. in colli tondentes pabula laeta Lanigerae reptant pecudes. Adde *Plin. ep.* 1, 24. et *Claud. in Eutr.* 1, 316.

REPUBESCO, is, n. 3. ἀνηβάω, rursus pubesco. *Colum.* 2, 1. *med.* Non ergo est exiguarum frugum causa terrae vetustas, si modo, cum semel invasit senectus, regressum non habet, nec revirescere, aut repubescere potest.

REPUDIATIO, onis, f. ἀποπομπή, actus repudiandi, rejectio. *Cic. Att.* 12, 51. *med.* Epistola, nisi plane iis intelliges placere, mittenda non est: id autem utrum illi sentiant, anne simulent, tu intelliges: mihi simulatio pro repudiatione fuerit. *Id. Mur.* 4. Fuga laboris desidiam, repudiatio supplicum superbiam coarguit. *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 6, 42, 26. Repudiatio fideicommissi.

REPUDIATOR, oris, m. qui repudiat, et rejicit. *Tert. adv. Marc.* 1, 14. Marcionita repudiator creatoris.

REPUDIATUS, a, um, part. a *repudio:* ἀποπεμφθείς, rejectus, recusatus. *Cic. Or.* 3. *f.* Eloquentia forensis spreta a philosophis, et repudiata, *Id. Phil.* 9, 6. *extr.* Repudiata et rejecta legatio. *Ter. Andr.* 1, 5, 14. Repudiatus repetor. *Suet. Cal.* 25. Orestillam ad se deduci imperavit, intraque paucos dies repudiatam biennio post relegavit. *Id. Caes.* 21. Repudiatus prior sponsus. *Mart. Dig.* 20, 6, 8. *med.* Repudiatum legatum.

REPUDIO, as, avi, atum, a. 1. ἀποπέμπω, ἀποβάλλω, respuo, rejicio, repello, aspernor: et proprie adhibetur in re nuptiali, cum aut uxorem sponsamve quis dimittit, aut uxor sponsave virum vel sponsum. *Pl. Truc.* 4, 1, 8. Si repudiatur miles, mulier mecum perit. *Suet. Caes.* 74. *f.* Interrogatus cur repudiasset uxorem, quoniam, inquit, etc. *Id. Claud.* 26. Priorem sponsam virginem adhuc repudiavit. *Id. Tib.* 35. Quam *(uxorem)* se nunquam repudiaturum, ante juraverat. *Quint.* 7, 8. Venefica secubanti amatorium dedit: eundem repudiavit. ℙ Saepius universim ponitur pro respuere, rejicere. *Varr. L. L.* 8, 64. Sic enim omnes repudiandum est artes, quod, etc. *Pl. Trin.* 2, 3, 11. Repudiare beneficium. *Id. Rud.* 3, 6, 47. hospitium. *Plin. Pan.* 55. amplissimos honores. *Caes. B. C.* 2, 32. fortunam et duces. *Cic. Quint.* 14. conditionem aequissimam. *Id. Off.* 1, 25. *f.* Iracundia omnibus in rebus repudianda est. *Id. Or.* 8. Quod genus dicendi Athenienses funditus repudiaverunt. *Ter. Andr.* 4, 3, 18. Repudio quod consilium primum intenderam. *Cic. Or.* 3, 1. *med.* Neque vero esse mirandum, si cum suis consiliis rempublicam profligasset, consilium senatus a republica repudiaret. *Id. Cluent.* 70. *extr.* Cujus vota et preces a vestris mentibus repudiare debetis. ℙ Ap. JCtos est rejicere, et nolle ad se pertinere. *Terent. Dig.* 37, 14, 21. *extr.* Liberti filius heres institutus, si bona repudiaverit, patronum non excludit. *Modest. ib.* 32, 1, 35. *med.* Repudiare fideicommissum. *Papin. ib.* 79. *f.* hereditatem. *Paul. ib.* 33, 5, 10. a se legatum.

REPUDIOSUS, a, um, adj. qui repudiari meretur. *Pl. Pers.* 3, 1, 56. Ne haec fama faciat repudiosas nuptias, *h. e.* ut nemo velit me habere uxorem propter hanc famam.

REPUDIUM, ii, n. ἀποπομπή, rejectio uxoris, aut

sponsae, a viro aut sponso facta: vel viri aut sponsi ab uxore aut sponsa: a *pudor*, quia, ut est apud *Fest.*, repudium Verrius ait dictum, quod fit ob rem pudendam. Accius: Repudio ejecta ab Argis: jam dudum exsulo. *Modest. Dig.* 50, 16, 101. Divortium inter virum et uxorem fieri dicitur: repudium vero sponsae remitti videtur, quod et in uxoris personam non absurde cadit. *Paulus ib.* 191. inter divortium et repudium hoc interest, quod repudiari etiam futurum matrimonium potest: non recte autem sponsa divertisse dicitur, quando divortium ex eo dictum est, quod in diversas partes eunt, qui discedunt. *Pl. Aul.* 4, 10, 53. Is me nunc renunciare repudium jussit tibi. *Eucl.* repudium, rebus paratis, atque exornatis nuptiis? (Adde *Ter. Ph.* 4, 3, 72.) *Id. ib.* 69. et *Lucil.* ap. *Non.* 4, 398. Ea re repudium remisit avunculus causa mea. *Marcell. Dig.* 24, 3, 38. Maevia denuo repudium sponsalibus misit. ℙ Formula repudiandorum sponsaliorum haec fere fuit: *Conditione tua non utor*; ut est ap. *Cajum. Dig.* 24, 2, 2. ℙ *Repudium* pro divortio, *h. e.* diremptione matrimonii. *Val. Max.* 2, 1. *n.* 4. Repudium inter uxorem et virum, a condita Urbe usque ad vicesimum et quingentesimum annum, nullum intercessit. *Plin.* 7, 36, 36. M. Lepidus Apulejae uxoris caritate post repudium obiit. *Suet. Tib.* 11. *med.* Repudium uxori remittere. *Tac. A.* 3, 22. dicere. *Tert. Apol.* 6. *med.* scribere. *Just.* 11, 11. Uxorem repudio dimittere. ℙ Formula fuit: *Res tuas tibi habeto.* V. DIVORTIUM.

RĔPŬĔRASCO, is, n. 3. *ἀναηβιοῦμαι*, rursus puer fio, ad puerilem aetatem redeo, puerilia studia resumo, instar pueri desipio. *Cic. Sen.* 23. Si quis Deus mihi largiatur, ut ex hac aetate repuerascam (al. *repuerescam*, in MSS. *repueriscam*), et in cunis vagiam. *Id. Or.* 2, 6. Laelium fere cum Scipione solitum rusticari, eosque incredibiliter repuerascere esse solitos, etc. conchas et umbilicos ad Cajetam legere consuesse. *Pl. Merc.* 2, 2, 24. Senex cum extemplo est, jam nec sentit, nec sapit: ajunt solere cum rursum repuerascere. Hinc proverb. *δὶς παῖδες οἱ γέροντες, ὀρθῶ τῷ λόγῳ.*

RĔPUGNANS, antis, part. a *repugno: ἀντιστάμενος, ἐναντίος*, contra pugnans, resistens, adversans, reluctans. *Cic. Or.* 2, 44. *f.* Tantam vim habet oratio, ut non modo inclinantem erigere, aut stantem inclinare, sed etiam adversantem et repugnantem capere possit. *Id. Off.* 1, 31. Nihil decet, invita, ut ajunt, Minerva: id est adversante et repugnante natura. Adde *ib.* 3, 19. *extr. Hirt. B. G.* 8, 22. Invitis principibus, resistente senatu, bonis omnibus repugnantibus, bellum concitare. *Plin.* 10, 12, 14. Duritia nucis rostro cornicis repugnans. *Id.* 36, 17, 28. Ulcera curationi repugnantia. ℙ *Repugnantia* ap. rhetores sunt, quae simul cohaerere non possunt, ut verum falso. *Lactant. Ira D.* 9. Quo quid repugnantius dici possit, non video. ℙ Hinc *locus a repugnantibus*, qui etiam *a contrariis* dicitur, unde sumere licet argumenta. *Cic. Or.* 2, 40. et *Top.* 4. et 12. Exemplum esto illud *Rosc. Com.* 6. *f.* Qua in re mihi ridicule es visus esse inconstans, qui eundem et laederes, et laudares, et virum optimum, et hominem improbissimum esse diceres: eundem tu et honoris causa appellabas, et virum primarium esse dicebas, et socium fraudasse arguebas.

RĔPUGNANTER, adv. *ἀκόντι*, repugnando, invite. *Cic. Amic.* 25. Monere, et moneri, proprium est verae amicitiae: et alterum libere facere, non aspere; alterum patienter accipere, non repugnanter.

RĔPUGNANTĬA, ae, f. *ἐναντίωσις*, actus repugnandi, contentio, pugna. *Plin.* 22, 23, 49. Concordia naturae ac repugnantia. *Id.* 21, 13, 45. Natura hanc dedit repugnantiam apibus, sicut contra serpentes Psyllis Marsisque inter homines. *Cic. Phil.* 2, 8. Qui tantam rerum repugnantiam non videas, nihil profecto sapis. *Id. Off.* 3, 7. *f.* Panaetius induxit eam, quae videretur esse, non quae esset, repugnantiam.

RĔPUGNĂTĬO, onis, f. repugnantia. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Ubi repugnationes istae nocivae erunt.

RĔPUGNĂTORĬUS, a, um, adj. ad repugnandum aptus. *Vitr.* 10, 22. *med.* In repugnatoriis rebus non tantum machinae, sed etiam maxime consilia sunt comparanda.

RĔPUGNAX. V. PERPUGNAX.

RĔPUGNO, as, avi, atum, n. 1. *ἀντιμάχομαι, ἐναντιοῦμαι*, contra pugno, pugnando resisto. *Caes. B. G.* 3, 4. Nostri primo integris viribus fortiter repugnare. *Pompej.* ad *Domit. post ep.* 2, 12. *l.* 8. *ad Att.* Ut non pugnet, sed suis locis repugnet, haerebit; et *ib. med.* Regiones oportet ejusmodi obtinere, e quibus repugnemus. *Cic. Verr.* 2, 5, 35. Cum ipsi neque repugnare, neque mari effugere ullo modo possent. *Sall. Jug.* 47. Pauca oppida, repugnantibus Numidis, capit; plura deserta igni corrumpit. *Nep. Ep.* 9. Neque prius pugna excesserunt, quam repugnantes profligarunt. ℙ Item universim quacumque ratione resistere, obniti, adversari, obstare, reluctari. *Cic. Fam.* 1, 2. Consules neque concedebant, neque valde repugnabant. *Id. Rosc. Com.* 17. Resistere et repugnare contra veritatem non audet. *Id. Rab. perd.* 5. *med.* Cum ego omnibus dictis atque factis repugnarim et restiterim crudelitati. *Id. Fin.* 4, 7. *med.* Magnitudo animi, qua potest repugnari obsistique fortunae. *Plin. ep.* 7, 14. Patiaris, me in hoc uno tibi eodem animo repugnare, quo in omnibus obsequi soleo. *Id. ep.* 8, 6. Repugnare voluntati alicujus. *Sen. Med.* 294. precibus. *Ov. Met.* 10, 319. amori. *Cic. fragm.* ap. *August. Acad.* 2, 11. Quae tu si alio nomine vis vocare, nihil repugno. *Vell.* 2, 89. *med.* Cum saepe obnitens repugnasset. *Mart.* 9, 12. Nomen nobile, molle, delicatum Versu dicere non rudi volebam, Sed tu syllaba contumax repugnas. *Quint. prooem.* 8. Circa quae si is, qui instituetur, non repugnaverit, pronum ad cetera habiturus est cursum. *Ov. Her.* 20, 121. Hostibus e siquis, ne fias nostra, repugnat. V. alia in REPUGNANS. ℙ Cum infin. *Id. ib.* 17, 137. Ferrea, crede mihi, non sum: sed amare repugno Illum, quem fieri vix puto posse meum. *Lucr.* 4, 1081. Quod fieri contra, coram natura repugnat. ℙ *Repugnare* dicuntur quae contraria sunt, et cohaerere non possunt. Quidquid enim repugnat, id ejusmodi est, ut una simul esse non possit. *Cic. Tusc.* 3, 29. Sed haec inter se quam repugnent, plerique non vident. *Id. Top.* 4. Repugnat enim, recte accipere, et invitum reddere. *Id. Fin.* 5, 26. Nam illud vehementer repugnat, eundem et beatum esse, et multis malis oppressum. ℙ *Repugnare aliquid*, oppugnare, impugnare. *Tert. adv. Marc.* 3, 16. *f.* Et a vobis diversitas defendenda est, sicuti et a nobis repugnanda.

RĔPULLESCO, is, et

RĔPULLŬLASCO et Repullulesco, is, n. 3. *ἀναβλαστάνω*, repullulare incipio, regermino, renascor. *Colum.* 4, 22. *med.* Plurimarum stirpium natura sic se commodat, ut juxta cicatricem novellis frondibus repullulascant. Alii leg. *repullulescant*, alii *repullescant*; et *ib.* 24. Praestat ex vulnere sobolem repullescentem vellere.

RĔPULLŬLO, as, n. 1. *ἀναβλαστάνω*, regermino. *Plin.* 16, 10, 19. Larix ustis radicibus non repullulat; et *ib.* 44, 90. Vites aquaticae senescunt quidem velociter, sed e radicibus repullulant.

RĔPULSA, ae, f. *ἀποδοκιμασία, ἀποτύχημα*, rejectio, repudiatio: et praecipue adhibetur in petitione honorum. *Cic. Planc.* 21. Appium Claudium sine repulsa factum esse consulem; et *mox:* Avus tibi aediliciam praedicaret repulsam; et *mox:* Duabus aedilitatis acceptis repulsis. *Id. Tusc.* 5, 19. A populo repulsam ferre. *Id. Off.* 2, 17. Mamerco praetermissio aedilitatis consulatus repulsam attulit; et *ib.* 1, 39. Non repulsam solum retulit, sed ignominiam et calamitatem. *Val. Max.* 7, 5. *n.* 1. Repulsa notatus; et *n.* 4. afflatus; et *n.* 5. sugillatus. ℙ De petitione aliarum rerum. *Ov. Met.* 2, 97. Eque tot ac tantis coeli, terraeque, marisque Posce bonis aliquid: nullam patiere repulsam: (Adde *ib.* 3, 289.) et *ib.* 12, 199. Sint tua vota licet, dixit, secura repulsae. *Id. A. Am.* 3, 580. Miscenda est laetis rara repulsa jocis. *Prop.* 3, 12, 26. longae nulla repulsa morae, *h. e.* nulla repulsa diu differtur, sed statim venit. *Phaedr.* 1, 3. Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas; et *Sen. Ira* 2, 6. In tristitiam omnis ira vel post poenitentiam, vel post repulsam, revolvitur, *h. e.* postquam repulsa est, ne ultionem perageret.

RĔPULSANS, antis, part. ab inus. *repulso;* quod est frequent. a *repello:* qui saepe repellit. *Lucr.* 4, 580. ita colles collibus ipsis Verba repulsantes iterabant dicta referre, *h. e.* vocis repercussu reddentes; et *ib.* 911. retroque Vera repulsanti discedas pectore dicta, *h. e.* refutanti, aspernanti.

RĔPULSĬO, onis, f. refutatio, rejectio. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 7. *f.* Communi repulsione arguendos Erasistratum, et Asclepiadem arbitramur, quod non viderint, etc.

RĔPULSORĬUS, a, um, ad repellendum aptus. *Ammian.* 24, 4. Repulsoriae cohortes.

RĔPULSUS, a, um, part. a *repello: ἀπωθισμένος*, retro pulsus, depulsus, propulsus, rejectus. *Caes. B. G.* 1, 8. Saepius si perrumpere possent, conati, operis munitione, et militum concursu, et telis repulsi, hoc conatu destiterunt. *Cic. Sext.* 17. Ne quis vim vi repulsam reprehenderet. *Virg. A.* 2, 544. telumque imbelle sine ictu Conjecit, rauco quod protinus aere repulsum. *Ov. Am.* 3, 11, 9. foribus tam saepe repulsus. *Sall. Jug.* 110. ab amicitia. *Lucr.* 5, 407. Quod procul a vera nimis est ratione repulsum, *h. e.* Quod nimis a vera est longe ratione remotum, ut *Id.* ait 6, 853. *Phaedr.* 1, 1. Repulsus ille veritatis viribus, *h. e.* refutatus, convictus. ℙ De eo, qui in petitione repulsam tulit. *Cic. Har. resp.* 26. Ne deterioribus repulsisque honos augeatur. *Sall. Jug.* 118. *extr.* Si quid meque vobisque dignum petiveris, haud repulsus abibis. V. REPULSA. ℙ In re amatoria. *Prop.* 2, 3, 2. Saepe roges aliquid, saepe repulsus eas. *Ov. Met.* 13, 735. Repulsi proci. *Id. Am.* 1, 8, 76. Neve relentescat saepe repulsus amor. ℙ *Aera repulsa* ap. *Tibull.* 1, 3, 23. et *ib.* 9, 22. sunt aerea sistra et crepitacula pulsata. ℙ Comp. *Repulsior* est *Catonis* ap. *Fest.* Nec quis incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsior.

RĔPULSUS, us, m. *ἀπόκρουσις*, repercussio, repulsio. *Cic.* in *Arat. Div.* 1, 7. *extr.* densus stridor cum celso e vertice montis Ortus, adaugescit scopulorum saepe repulsu. *Plin.* 11, 37, 62. Vipera impresso dentium repulsu virus fundit in morsus, *h. e.* repercussu et collisione dentium inferiorum cum superioribus. *Id.* 8, 43, 68. Asini varia somno visa concipiunt, ictu pedum crebro, qui nisi per inane emicuerit, repulsu durioris materiae clauditatem illico affert. *Claud. B. G.* 433. an Mauri fremitus, raucosque repulsus Umbonum, et vestros passuri cominus enses? *Lucr.* 4, 104. assiduo crebroque repulsu Rejectae (*effigiae*) reddunt speculorum ex aequore visum.

RĔPŪMĬCĀTĬO, onis, f. expolitio velut pumice facta. *Plin.* 17, 26, 39. de remediis arborum: Vitium extenuatio, et domitura palmitum; gemmarum, si frigus retorridas hirtasque fecerit, repumicatio, et quaedam politura, *h. e.* decussio et abrasio gemmarum frigore perstrictarum, et inutilium, relictis iis, quae spem fructus habent.

[RĔPUNCTOR, oris, m. *puntatore* Itali vulgo Galli nunc *piqueur* vocant, qui nempe in aliquo collegio, quoties quis collegarum a collegialibus conventionibus abfuerit, nomen ejusdem in albo descriptum puncto notat, ut is conventicio, seu sportula, quae eo die ex privatorum legatis distribuenda inter praesentes est, privetur: vero enim simile est, eandem sportulam, non quoties collegae convenissent, sed quolibet mense vel anno transacto distributam fuisse, ut etiamnum apud nos usuvenit in nostris *Canonicorum* collegiis. Hinc etiam in *Gloss. Isid.* Dispunctores, qui dona militibus erogant, *h. e.* qui, dum militibus donativum imperator distribuebat, eorum nomina in albo descripta dispungebant. *Inscr.* ap. *Mur.* 1067, 4. Q. Albinio Ouf. Secundino Q. F. Q. Nep. Q. Pron. Mestrio Aebutio Tulliano Eq. R. Eq. P., Accens. Vel., Flam. Divi Magn. Antonini (*h. e.* Caracallae. V. MAGNUS.) II. Vir. I. D. M. P. (*h. e.* duumviro juri dicundo municipii Placentini), Cur. R. P. Parmens, (*h. e.* curatori reipublicae Parmensium), repunctori splendid. collegiorum fabrum et centonariorum C. A. A. F. M. (*h. e.* coloniae Aeliae Augustae Felicis Mediolanensis) collegia S. S. (*h. e.* supra scripta) patrono. Alia ap. *Donat.* T. 1. p. 555. M. Atusio M. F. Ouf. Glycero Eq. R., II. Vir. I. D. M. P., Pont., Quaest. aer., patrono et repunctori Coll. Aer. Col. M. (*h. e.* collegii aerariorum coloniae Mediolanensis) etc. *F.*]

RĔPUNGO, is, a. 3. *ἐντιτίζω*, iterum pungo, vicissim pungo. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* In quo possem illorum animos mediocriter lacessitus leviter repungere. ℙ In praeterito et *repungit* et *repunxit* legitur in *Not. Tir.* p. 131.

RĔPURGĀTUS, a, um, part. a *repurgo: ἀποκαθαιρόμενος*, purgatus, perpurgatus. *Ov. Met.* 5, 285. victoque Aquilonibus Austro, Fusca repurgato fugiebant nubila coelo. *Sen. ep.* 66. *med.* Serenitas coeli non recipit majorem adhuc claritatem in sincerissimum nitorem repurgata. *Plin.* 8, 55, 81. Fetus (*cuniculorum*) ventri exsectos, non repurgatis interaneis, gratissimo in cibatu habent, *h. e.* non extractis. *Plin. alter ep.* 1, 20. *med.* Quae per plures dies latius dixit, postea recisa ac repurgata in unum librum coartavit.

RĔPURGĬUM, ii, n. *ἀποκάθαρσις*, purgatio, expurgatio. *Imp. Constant. Cod. Justin.* 11, 42, 1. et *Cod. Theod.* 15, 2, 1. Repurgium formarum (*aquaeductuum*) facere.

RĔPURGO, as, avi, atum, a. 1. *ἀποκαθαίρω*, purgo, perpurgo, expurgo. *Liv.* 44, 4. *f.* Per invia transgressus, praemissis qui repurgarent iter. *Ov. Met.* 14, 603. Quidquid in Aenea fuerat mortale, repurgat. *Id. de nuce* 125. Repurgare humum saxis. *Flor.* 4, 12. *med.* aurum venis. *Plin.* 23, 4, 48. Cauliculi ex oleastro nomas repurgant, carbunculos rumpunt. *Id.* 8, 25, 37. Os primum assultim repurgans, mox dentes, etc. *Id.* 34, 15, 46. Repurganda vulnera, aut replenda.

[RĔPŪSA, ae, f. propendens, *ῥέπουσα*, part. a *ῥέπω*, propendeo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 358, 8. Calpurnia Repusa. *F.*]

RĔPŪTĀTĬO, onis, f. *ἀναλογισμὸς*, actus reputandi, et quasi rationem putandi, cogitatio, consideratio, aestimatio. *Plin.* 18, 1, 1. Ipsa materia intus accendit ad reputationem naturae parientis et noxia. *Id.* 7, 46, 47. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula, *h. e.* in hac enumeratione calamitatum Augusti. *Id.* 10, 38, 54. Columbarum volatus in reputationem ceterarum quoque volucrum nos impellit, *h. e.* ad percensendos varios volandi modos in ceteris avibus. *Id.* 25, 3, 7. Qua quidem in reputatione misereri sortis humanae subit, *h. e.* in recogitandis et recensendis multiplicibus morborum humanorum generibus. *Tac. H.* 2, 38. *extr.* Sed me veterum novorumque morum reputatio longius tulit. *Gell.* 12, 5. *med.* Et utendi consilii reputatio, et honestatis utilitatisque verae contemplatio. ℙ Item actus computandi, et imputandi alicui. *Marcell. Dig.* 46, 3, 48. Quaero, an ea, quae ex re mariti perceperit, in dotem ei reputari debeant. Marcellus respondit, reputationem ejus, quod proponeretur, non iniquam videri. *Cajus ib.* 10, 2, 19. Quae consequetur, si aut reputationes inter heredes fecerit, aut curaverit cautiones interponi. *Ulp. ib.* 27, 2, 2. Officio judicis congruit, reputationes tutoris non improbas admit-

tere, ut puta si dicat, impendisse in alimenta pupilli, vel disciplinas.

RĔPŪTESCO, is, n. 3. iterum, vel valde putesco. *Tert. Anim.* 32. Ne aliqua sepulturae conditione reputesceret.

RĔPŪTO, as, avi, atum, a. 1. rationem ineo, computo. *Plin.* 7, 50, 51. Nec reputantur infantiae anni, qui sensu carent: non senectae in poenam vivacis. *Tac. H.* 2, 50. Et tempora reputantibus, initium finemque miraculi cum Othonis exitu competisse. *Ulp. Dig.* 27, 3, 1. *med.* Item sumptus litis tutor reputabit, et viatica. *Paul. ib.* 3, 5, 33. Reputabant heredes aviae alimenta praestita nepoti. ℙ Item computationem ineundo imputo, attribuo. *Papin. ib.* 11, 7, 17. Si nondum pater dotem recuperaverit, vir solus convenietur (*ut in funus uxoris conferat*), reputaturus patri quod eo nomine praestiterit. ℙ Frequenter est *ἀναλογίζομαι*, cogito, considero, quasi rationem puto alicujus rei. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 4, 2, 4. ait, *putare* esse rerum praesentium, *reputare* praeteritarum. Sed hoc discrimen nullum puto. *Cic. N. D.* 2, 46. *extr.* Quae copulatio rerum quem non movet, hunc horum nihil unquam reputavisse, certo scio. *Id. Dejot.* 13. *f.* Haec ille reputans, et dies et noctes cogitans, non modo tibi non succenset, verum, etc. *Id. in Sen.* 12. *extr.* Multa mecum ipse reputavi. *Sall. Jug.* 13. In otio facinus suum cum animo reputans, timere populum R., etc. et *ib.* 87. *med.* Quaeso reputate cum animis vestris, num, etc. et *ib.* 4. Qui si reputaverint, et quibus ego temporibus magistratum adeptus sum, et quales viri idem assequi nequiverint, profecto existimabunt, etc. *Nep. Alc.* 4. Multa secum reputans de immoderata civium suorum licentia. *Pl. Trin.* 3, 2, 48. Te moneo, hoc etiam atque etiam ut reputes, quid facere expetat. *Ter. Andr.* 2, 6, 11. Etenim ipsus secum recta reputavit via; et *Tac. H.* 2, 16. Reputare infirmitatem suam; et *ib.* 74. Et Vespasianus modo in spem erectus, aliquando adversa reputabat. *Plin. ep.* 1, 9. Haec si quotidie fecisse te reputes, inania videntur. *Sen. Ag.* 23. Reputemus omnes, quos ob infandas manus Quaesitor urna Gnossius versat reos; Vincam Thyestes sceleribus cunctos meis.

RĔQUIES, etis et iei, f. *ἀνάπαυσις*, cessatio a labore, laxamentum, quies. *Cic. Att.* 1, 18. Ita sum ab omnibus destitutus, ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore et filiola consumitur. *Id. Fin.* 5, 19. *f.* et *fragm.* ap. *Charis.* 1, 52. Si requietem natura non quaereret. *Id. de suo cons. Div.* 1, 13. Tu tamen anxiferas curas requiete relaxa. *Id. Or.* 1, 52. Philosophorum libros reservet sibi ad hujuscemodi Tusculani requiem atque otium. *Id. Off.* 2, 2. Si oblectatio quaeritur animi, requiesque curarum. *Val. Fl.* 5, 602. Nec requies, quin Marte diem noctemque fatiget. *Lucr.* 4, 228. Nec mora, nec requies inter datur ulla fluendi. *Virg. A.* 5, 458. Nec mora, nec requies. *Id. ib.* 4, 423. Tempus inane peto, requiem spatiumque furori. *Ov. Met.* 3, 618. et qui requiemque modumque Voce dabat remis; et *ib.* 7, 812. Auram exspectabam: requies erat illa labori. *Id. ib.* 13, 317. Tentaretque feros requie lenire labores. *Colum. praef.* 12. *med.* Ad requiem forensium exercitationum. *Mart.* 4, 25. Vos eritis nostrae portus requiesque senectae. *Tibull.* 1, 8, 41. Bacchus et afflictis requiem mortalibus affert. ℙ Genitivus *requiei* agnoscitur a *Prisc.* 6, 704. et 7, 781. *f.* et *Valer. Prob.* in *Cath.* p. 1460. Apud scriptores ego nondum legi. Pro eo *requie* dixit *Sall. fragm.* ap. *Prisc. cit.* p. 781. At inde nulla munitionis aut requie mora processit ad oppidum. *Auson. Idyll.* 4, 4. Sed requie studiique vices rata tempora servant. Addit *Prisc.* vetustissimos etiam *requies* dixisse in eod. casu. V. DIES.

RĔQUIESCO, is, quievi, quietum, n. 3. *ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω*, a labore cesso, quietem ago, conquiesco. *Cic. Div.* 1, 46. *f.* Puellam defatigatam petiisse a matertera, ut sibi concederet paulisper, ut in ejus sella requiesceret. *Virg. Ecl.* 7, 10. Et si quid cessare potes, requiesce sub umbra. *Tibull.* 1, 1, 37. satis est, requiescere tecto Si licet. *Ov. Met.* 10, 556. libet hac requiescere tecum, Et requievit, humo. *Cic. Rosc. Am.* 34. *f.* Quae necessitas eum tanta premebat, ut id temporis Roma proficisceretur, nullam partem noctis requiesceret? *Caes. B. C.* 3, 98. Ex castris sibi legiones alias occurrere, et eas, quas secum duxerat, invicem requiescere, atque in castra reverti jussit. ℙ Refertur ad animum. *Sall. Cat.* 4. Ubi animus ex multis miseriis atque periculis requievit. *Cic. Off.* 3, 1. Africanus requiescens a reipublicae pulcherrimis muneribus, otium sibi sumebat aliquando. *Id. Coel.* 32. Qui hoc unico filio nititur, in hujus spe requiescit. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 44. *f.* Neque sepulcrum habeat portum corporis, ubi corpus requiescat malis. Alii leg. *a malis.* [*Ita *Orell.*] *Id. fragm.* ap. *Prisc.* 10. p. 886. Nisi eorum exitio non requieturam. ℙ De quiescentibus in lecto. *Prop.* 1, 8, 33. angusto requiescere lecto. ℙ De mortuis. *Mart.* 1, 94. Fabricio junctus fido requiescit Aquinus. *Petr. fragm. Trag.* 71. *Burm.* C. Pompejus Trimalchio Maecenatianus hic requiescit. Adde *Mart.* 6, 18. ℙ Hinc eo utimur, cum bene precamur mortuis. *Ov. Am.* 3, 9, 67. Ossa quieta, precor, tuta requiescite in urna. Hinc in nummo Constantii Chlori jam consecrati ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 474. Requies optimor. merit. ℙ Active, quiescere, aut cessare facio, sisto, quietum reddo. *Virg. Ecl.* 8, 4. Et mutata suos requierunt flumina cursus. *Calvus* ap. *Serv. ib.* Sol quoque perpetuos meminit requiescere cursus. *Virg. Cir.* 232. Tempore, quo fessas mortalia pectora curas, Quo rapidos etiam requiescunt flumina cursus. *Prop.* 2, 25, 75. Quamvis ille suam lassus requiescat avenam. Alii leg. *sua avena*, invitis *Scal.* et *Brouck. Sall. fragm.* ap. *Serv. l. c.* Paululum requietis militibus. Huc trahi potest et illud *Prop.* 2, 18, 25. Juppiter Alcmenae geminas requieverat Arctos, *h. e.* jusserat a nocturno cursu cessare. Potest etiam sic exponi: in gratiam Alcmenae duas noctes requieverat. ℙ *Requierant* sync. pro *requieverant* ap. *Catull.* 84, 7.

RĔQUIĒTĬO, onis, f. requies. *Jovin.* ap. *Hieron. in eund.* 2. *n.* 18. Omnis Hebraeus septimo requietionis anno absque personarum discretione dimittitur, [et in jubilaeo universa cunctis debita relaxantur. ℙ Est etiam pausatio mortuorum in sepulcro. *Inscr.* quae pertinet ad ann. a Chr. n. CLV. ap. *Grut.* 607, 1. et *Mur.* 572. A quo didici causas erequitionis (ita legitur in lapide pro *et requietionis*) et religionis. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 266. Temporalis requetio. Lege *requietio. F.*]

RĔQUIĒTŌRĬUM, ii, n. sepulcrum. *Inscr.* ap. *Grut.* 1030, 9. Q. Fontejus Celer VI. Vir August. sibi et conjugi cariss. requietorium fecit. Adde alias ap. *eund.* 954, 1. et ap. *Mur.* 1460, 7.

RĔQUIĒTUS, a, um, part. a *requiesco*: *ἀναπεπαυμένος*, qui requievit, qui ab opere cessavit. *Liv.* 44, 38. Nihilne interest, utrum militem requietum, integrum in aciem educas, an longo itinere fatigatum, et onere fessum hosti objicias? *Sen. Tranq.* 15. *med.* Danda est remissio animis, meliores acrioresque requieti surgent. *Ov. A. Am.* 2, 351. Da requiem: requietus ager bene credita reddit. *Colum.* 2, 1. *med.* Terra requietior et junior. ℙ De iis, quae recentia non sunt. *Id.* 7, 8. Caseus lacte fieri debet sincero, et quam recentissimo: nam requietum, vel mixtum celeriter acorem contrahit. *Id.* 8, 5. de ovis: Aptissima sunt ad excludendum recentissima quaeque: possunt tamen etiam requieta supponi, dum ne vetustiora sint, quam dierum decem.

RĔQUĪRĪTO, as, a. 1. frequent. a requiro. *Pl. Most.* 4, 3, 11. Quid tu otiosus res novas requiritas?

RĔQUĪRO, is, sivi et sii, situm, a. 3. *ἀναζητέω*, idem fere quod quaero, diligenter quaero, rursus aut saepius quaero. *Non.* 5, 46. *Quaerere*, et *requirere* hoc differunt, quod *requirere*, est diu quaerere. Afranius Fratriis: Proin tu, cum quaeram, ne requiram te, vide. *Cic. Fin.* 3, 3. Tu autem, cum ipse tantum librorum habeas, quos hic tandem libros requiris? *Pl. Cist.* 4, 2, 58. Quid quaeritas? *Ha.* vestigium hic quaero, qua aufugit quaedam. *Id. Epid.* 3, 4, 56. Ego illam jam requiram, ubi est. *Ov. Met.* 4, 129. juvenemque oculis animoque requirit. ℙ *Requirere* dicuntur qui quod vellent, abesse sentiunt, queruntur, et desiderant. *Cic. Par.* 1, 1. In quo equidem continentissimorum hominum, majorum nostrorum saepe requiro prudentiam, qui haec imbecilla et commutabilia pecuniae membra (alii leg. *munera*), verbo bona putaverunt appellanda. [*V. *Orell.*, qui *membra* quidem legit, sed uncis inclusit, *pecuniae munera* vix latinum judicans.] *Id. Fam.* 6, 6. Vereor ne litterarum a me officium requiras. *Cic. Sen.* 10. Isto bono utare, dum adsit: cum absit, ne requiras, nisi forte adolescentes pueritiam, paulum aetate progressi adolescentiam debeant requirere. *Id. Mil.* 1. Haec novi judicii nova forma terret oculos, qui quocumque inciderint, veterem consuetudinem fori, et pristinum morem judiciorum requirunt. *Id. Fin.* 5, 20. Voluptatem requirentes. *Ov. Met.* 7, 515. multos tamen inde requiro, Quos quondam vidi vestra prius urbe receptus. ℙ Est etiam poscere, petere, velle, quaerere. *Nep. Thras. f.* Illa igitur corona contentus Thrasybulus, neque amplius requisivit, neque, etc. *Cic. Verr.* 2, 5, 67. Omnes cives R. vestram severitatem desiderant, vestram fidem implorant, vestrum auxilium requirunt. *Id. Tusc.* 5, 8. *med.* Qui beatus est, non intelligo quid requirat, ut sit beatior. *Id. Fin.* 1, 18. *extr.* Virtus nixa hoc honesto nullam requirit voluptatem. ℙ *Requiritur*, opus est, necesse est. *Cic. Manil.* 22. Atque in hoc bello Asiatico non solum militaris illa virtus, sed aliae quoque virtutes animi multae et magnae requiruntur. ℙ Pro sciscitari, percontari, interrogare. *Cic. Dom.* 2. Primum illud a te requiro, quae te tanta poena vexet, ut, etc. *Id. Coel.* 28. Ex quibus requiram, quonam modo latuerint. *Id. Manil.* 9. Requiretur fortasse nunc, quemadmodum, cum haec ita sint, reliquum possit esse magnum bellum. *Ov. A. Am.* 2, 663. Nec quotus annus eat, nec quo sit nata require Consule. *Id. Met.* 4, 679. Pande requirenti nomen terraeque, tuumque, Et cur vincla geras. *Id. Her.* 6, 31. tua facta requirere coepi. *Nep. Att.* 20. Nullus dies intercessit, quo non ad eum scriberet, quo non aliquid de antiquitate ab eo requireret. *Val. Max.* 9, 11. *n.* 1. Repentinae morae causam requisiit. ℙ Inquirere, inspicere, animadvertere. *Cajus Dig.* 28, 1, 4. Requiremus, an secundum regulas juris civilis testatus sit. *Pomp. ib.* 45, 3, 39. Qua actione fructuarius recuperare possit a domino proprietatis, requirendum est.

RĔQUĪSĪTĬO, onis, f. inquisitio, indagatio. *Gell.* 18, 2. Historiae antiquioris requisitio.

RĔQUĪSĪTUS, a, um, part. a *requiro*: quaesitus. *Suet. Cal.* 24. *f.* Chirographa omnium requisita divulgare. *Gell.* 15, 22. Postea requisita, periisse credita est. *Varr. R. R.* 1, 17. Uno eorum e noviciis requisito, quid, etc. ℙ Absolute. *Quint prooem.* 8. *f.* Ad requisita respondere. *Sall. fragm.* ap. *eund.* 8, 6. *med.* et *Spart. Carac.* 6. *med.* Ad requisita naturae, *h. e.* ad ventrem, aut vesicam exonerandam.

RĔRŌGO, as, a. 1. iterum rogo. *Pl. Amph.* 2, 2, 76. Alcumena, unum rogare te volo. *Alc.* quidvis roga, reroga. Alii leg. *quid vis rogare? roga*: alii rectius *quidvis roga.*

RES, rei, f. *πρᾶγμα, ἔργον*, id quod est actio, opus, factum. Vox est immensi prope usus, ad omnia significanda, quae fieri, dici, aut cogitari possunt: in cujus notatione assignanda valde laborant etymologi. V. *Voss.* in *Etym.* [*Derivatur fortasse a *reor*, ut Anglicum nomen *thing* a verbo *to think. B. A.*] *Cic. N. D.* 1, 38. *f.* Earum rerum, quae nunquam fuerunt, nec esse potuerunt, ut Scyllae, ut Chimaerae, praesto est imago; et 15. Communis rerum natura, universa atque omnia continens. *Id. Fin.* 2, 28. Negat, tenuissimo victu minorem voluptatem percipi, quam rebus exquisitissimis ad epulandum. *Catull.* 39, 16. Nam risu inepto res ineptior nulla est; et 28, 3. Veranni optime, tuque, mi Fabulle, Quid rerum geritis? *Pl. Men.* 5, 2, 60. *Men.* Quisquis es, senex, summum Jovem, Deosque detestor. *Se.* qua de re, aut cujus rei rerum omnium? *Ter. Ad.* 2, 1, 21. Quid hoc rei est? *Pl. Men.* 5, 2, 14. Propemodum jam scio, quid siet rei. *Cic. Sen.* 6. Non viribus, aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnae geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia. *Id. Off.* 1, 22. Cum plerique arbitrentur, res bellicas majores esse, quam urbanas. *Id. Or.* 1, 17. *med.* Videamus, ne plus ei tribuas, quam res et veritas ipsa concedat. *Id. Att.* 2, 21. *f.* Cum comitia in mensem Octobr. distulisset, quod solet ea res populi voluntatem offendere, putarat Caesar, etc. [*Adhibetur h. l. v. RES ad circumscrib. neutrum pronominis vel adjectivi, quo usu nihil est tritius. V. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* V. infra.] *Cic. Att.* 22. Nunc se res sic habet: volitat, furit, nihil habet certi. *Id. Fam.* 13, 8. Res autem est haec; et *Amic.* 13. Ad monendum non modo aperte, sed etiam acriter, si res postulabit; et *Fam* 15, 11. Res ipsa loquitur; et *Acad.* 4, 1. Res militaris; et *Verr.* 2, 5, 17. Res navalis; et *ib.* 2, 2, 12 Res judiciaria; et *Att.* 8, 1. Res frumentaria; et *Sen.* 15. *f.* Res rusticae. *Id. Quint.* 3. Res pecuaria et rustica. *Cato R. R.* 5. Res divina; et *Ter. Andr.* 5, 1, 10. Res uxoria, i. e. matrimonium; et *Lucr.* 2, 173. et *Ov. R. Am.* 431. Res Veneris: *συνουσία*, quae *Cic. Sen.* 14. res Venereae. *Pl. Amph.* 2, 2, 1. Res voluptatum, *h. e.* voluptates: *χρῆμα ἡδονῶν. Phaedr.* 4, 7. Res cibi, *h. e.* cibus: *χρῆμα τροφῆς.* Sic ap. Graecos *χρῆμα νυκτός*, nox: *χρῆμα γυναικός*, femina: *ἔργα εὐνῆς.* etc. [*Cf. *Wesseling.* ad *Herodot.* 1, 36. 7, 188. al. Huc pertinere videtur etiam illud: *Quint. Decl.* 2, 5. p. 43. *ed. Burm.* Rem quin-immino fecit ejus, qui etc.: ubi v. *intpp.*] ℙ Factum. *Sall. Cat.* 21. Tantum modo incepto opus est: cetera res expediet. *Ov. Met.* 3, 349. Vana diu visa est vox auguris: exitus illam, Resque probat. *Liv.* 2, 65. Conclamant se ituros: clamoremque res est secuta. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. *med.* Et me, si, quem esse voluisti, eum exitu rebusque cognoscis, defende ac suscipe. ℙ *Res*, facta, res gestae, acta. *Sall. Cat.* 3. Haudquaquam par gloria sequitur scriptorem, et auctorem rerum. *Liv. in. Hist.* A primordio Urbis res populi R perscribere. *Plin.* 2, 83, 85. et *ib.* 103. 106. *f.* Sicut in rebus Neronis retulimus. ℙ Experientia. *Cic Fam.* 6, 14. Et res eum quotidie, et dies, et opinio hominum, et etiam sua natura mitiorem facit. *Ter. Ad.* 5, 4, 2. Res, aetas, usus semper aliquid apportat novi. ℙ Pertinet ad veritatem significandam. *Pl. Trin.* 2, 4, 89. Rem fabulare; et *Ter. Eun.* 5, 6, 9. Te arbitrari quod res est, velim. *Id. Andr.* 1, 2, 28. Aperte ipsam rem modo locutus, nihil circuitione usus es. ℙ Aliquando opponitur verbis. *Cic. fragm.* ap. *August. contra Acad.* 2, 11. Non enim vocabulorum opificem, sed rerum inquisitorem decet esse sapientem. *Id. Or.* 1, 5. Est enim scientia comprehendenda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda est. *Id. Acad.* 4, 5. *f.* Peripatetici, et Academici nominibus differentes, re congruentes. Sic Graeci *λόγῳ, ἔργῳ. Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 28. Te rogo, ut rem potiorem oratione ducas. *Cic. Rosc. Am.* 15. *med.* Vides, quantum distet argumentatio tua ab re ipsa atque a veritate. *Id. Fin.* 2, 16. *med.* Ut in omnibus factis re, non teste moveamur. *Id. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 6, 2. *f.* Ut majora omnia re, quam fama viderentur. *Julian. Dig.* 1, 3, 32. Quid interest, suffragio populus voluntatem suam declaret, an rebus ipsis et factis? *Cic. Att.* 5, 5. Non modo res omnes, sed etiam rumores cognoscamus. *Id. N. D.* 3, 21. Qui hos Deos non re, sed opinione esse dicunt. *Ov. Am.* 3, 3, 23. Aut

sine re nomen Deus est, frustraque timetur, Aut, etc. *Cic. Quint.* 2. Habet adversarium Quintius verbo Sex. Naevium, re vera hujusce aetatis homines disertissimos. *Liv.* 39, 35. Per speciem auxilii Byzantiis ferendi, re ipsa ad terrorem regulis injiciendum. *Cic. Rosc. Am.* 42. *med.* Eum tametsi verbo non audeat, tamen re ipsa de maleficio suo confiteri. *Ter. Heaut.* 4, 1, 23. Simulare mortem verbis, re ipsa spem vitae dare. *Id. Ad.* 4, 7, 15. Si non ipsa re tibi istuc dolet, simulare certe est hominis. *Id. Eun.* 4, 6, 3. Ego illius ferre possum magnifica verba, verba dum sint: verum si ad rem conferentur, vapulabit. ℙ [*Frequenter conjunguntur *res* et *spes*, quum futura rerum conditio praesenti opponitur. Ita *Cort.* ad *Sall. Cat.* 20, 13. mala res, spes multo asperior: coll. *ib.* 21, 1. neque res neque spes bona ulla. *Cic. Coel.* 32, 78. hominem sine re, sine fide, sine spe. *Quint. Inst.* 9, 3. non enim tam spes laudanda quam res.] ℙ Interdum est eventus, exitus, effectus. *Marcell.* ad *Cic. Fam.* 4, 11. *extr.* Ut intelligas, homini amicissimo te tribuisse officium, re tibi praestabo. *Id. Or.* 30. *med.* Adolescens non tam re et maturitate, quam spe et exspectatione laudatus. *Id. Cluent.* 16. *med.* Servus non incallidus, sed, ut ipsa res declaravit, frugi atque integer. *Ter. Eun.* 3, 2, 15. Perpulcra, credo, dona, haud nostris similia. *Par.* res indicabit. *Ov. Her.* 20, 99. Omina re careant. ℙ Item causa. *Pl. Amph. prol.* 113. Et haec ob eam rem nox est facta longior. *Lucr.* 1, 172. Atque hac re nequeunt ex omnibus omnia gigni. *Cato R. R.* 158. *extr.* Ea re tot res sunt, uti bene dejicias. *Cic. Acad.* 4, 34. *f.* Illud ea re a se esse concessum, quod, etc. ℙ Item finis. *Pl. As.* 3, 2, 43. *Li.* Nimis vellem habere perticam. *Le.* cui rei? *Li.* qui verberarem asinos; et *Cist.* 1, 3, 36. Ei rei nunc suam operam servus dat, si possit illam invenire. ℙ [*Item propositum. *Ter. Ad.* 2, 1, 31. Mitte ista, et ad rem redi, *h. e.* (ut exponit Donatus,) ad negotium, de quo agitur. *Cic. Fin.* 1, 20. Sed ad rem redeamus. *B. A.*] ℙ Item lis, causa, contentio forensis. *Festus:* Res comperendinata significat judicium in diem tertium constitutum. *Cic. Verr.* 2, 2, 48. De rebus ab isto cognitis, judicatisque, et de judiciis datis dicere desistamus. *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* Quibus res erat in controversia, ea vocabatur lis: ideo in actionibus videmus dici: quam rem, sive litem dicere oportet. *Lir.* 1, 32. *med.* ex *vet. formula:* Quarum rerum, litium, causarum condixit pater patratus, etc. *Cic. Mur.* 12. *extr.* Illud mihi mirum videri solet, tot homines, tam ingeniosos, per tot annos etiam nunc statuere non potuisse, utrum diem tertium, an perendinum; judicem, an arbitrum; rem, an litem dici oporteret. *Ulp. Dig.* 43, 29, 3. *med.* Alias differri oportere rem in tempus pubertatis, alias repraesentari. *Cajus ib.* 3, 3, 12. Tractu temporis futurum, ut res pereat. *Ulp. ib.* 42, 1, 1. Res judicata dicitur, quae finem controversiarum pronunciatione judicis accipit: quod vel condemnatione, vel absolutione contingit. ℙ Item modus, ratio. *Cic. Fam.* 6, 9. Mihi necesse est ejus salutem et fortunas, quibuscumque rebus possim, tueri. ℙ Item argumentum, ratio. *Cic. Par.* 4. *in.* Ego vero te non stultum, ut saepe; non improbum, ut semper; sed dementem et insanum rebus addicam necessariis. *Quint.* 5, 8. Res ad faciendam fidem appositae. ℙ *Res*, et *res familiaris*, pecunia, facultates, census, bona, opes, patrimonium, *οὐσία*, [*χρήματα, nostr. *Vermögen, Habe.*] *Cic. Fam.* 9, 13. *med.* Res familiaris alteri eorum valde exigua est, alteri vix equestris. *Id. Cat.* 2, 5. Res eorum jam pridem, fides deficere nuper coepit. *Id. Att.* 9, 7. *med.* Sumptus, egestates tot egentissimorum hominum nec res privatae possunt, nec respublica sustinere. *Hor. Sat.* 2, 5, 8. Et genus, et virtus, nisi cum re, vilior alga est. *Cic. Off.* 2, 21. Non esse in civitate duo millia hominum, qui rem habeant. *Id. Rab. Post.* 14. Rem bonis et honestis rationibus augere. *Ter. Ad.* 2, 2, 12. Nunquam rem facies, *h. e.* divitias comparabis, lucrum facies. *Id. Eun.* 2, 2, 26. Coqui, piscatores, aucupes, quibus et re salva, et perdita profueram. *Juven.* 3, 164. Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat Res angusta domi. *Hor. Ep.* 1, 20, 20. Me libertino natum patre, et in tenui re. *Id. Sat.* 2, 5, 12. Res ubi magna nitet domino sene. *Id. ib.* 1, 4, 110. Rem patriam perdere. *Cic. Par.* 6, 2. honeste quaerere mercaturis faciendis. *Id. Fam.* 11, 21. familiarem comedere; et *ib.* 4, 7. *f.* dissipare; et *in Sen.* 5. conficere: *eod. sensu. Pl. Ps.* 1, 1, 17. Juvabo aut re, aut opera, aut consilio bono. *Ter. Heaut.* 1, 1, 34. Aut consolando, aut consilio, aut re juvero. ℙ Dicitur et de publicis opibus, copia, bonis, viribus civitatis, regni, populi, eorumque statu, conditione. [*Saepissime hoc sensu et fere semper in singulari numero dicitur, non facile in plurali. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 193. qui adiri jubet *Cerd.* ad *Virg. A.* 6, 858.] *Liv.* 1, 28. *f.* Ut animum inter Fidenatem, Romanamque rem ancipitem gessisti. *Virg. A.* 3, 1. res Asiae, Priamique evertere gentem; et *ib.* 1, 456. afflictis confidere rebus. *Liv.* 6, 40. *f.* Parva ista non contemnendo majores nostri maximam hanc rem fecerunt. *Id.* 21, 16. Neque hostem acriorem secum congressum, nec rem Romanam tam desidem unquam fuisse atque imbellem. *Just.* 8, 6. Compositis, ordinatisque Macedoniae rebus. *Tac. H.* 1, 29. Incruenta Urbs, et res sine discordia translatae, *h. e.* imperium, et summa rerum ab uno translata in alium. *Nep. Att.* 9. *f.* Potiri rerum. V. POTIOR. ℙ Item de statu et conditione, seu qualitate fortunae. *Cic. Off.* 1, 26. Ut adversas res, sic secundas immoderate ferre. Similiter dicuntur *res salvae*, *integrae*, *contractae*, *periculosae*, *arctae*, *perturbatae*, *eversae*, etc. In sing. num. *Sall. Cat.* 21. Nobis domi inopia, foris aes alienum: mala res, spes multo asperior; et 22. Quibus neque res, neque spes bona ulla. [*Cf. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 6, 3. coll. *Drak.* ad *Liv.* 30, 42, 18.] ℙ *His rebus*, in hoc rerum statu: *incertis rebus*, cum res sunt incertae: *bonis*, *florentibus rebus*, cum belle omnia fluunt, et ex sententia. *Cic. Fl.* 5. *med.* Vehementem accusatorem nacti sumus, judices, et inimicum in omni genere odiosum ac molestum: quem spero, his rebus, fore magno usui et amicis et reipublicae. Alii *his rebus* intelligunt hac vehementia, odio, molestia: alii aliter leg. [*Corruptus locus est: v. *Orell.*, qui leg. *his rebus.*] *Pl. Rud.* 3, 3, 12. Neque est melius morte in malis rebus, miseris. *Virg. A.* 6, 196. dubiis ne defice rebus. *Cic. Fam.* 4, 9. *med.* An eum magis communem censemus in victoria futurum fuisse, quam incertis rebus fuisset? et *ib.* 12, 2. *f.* Habes auctores consilii publici, qui numerus etiam bonis rebus exiguus esset: quid censes perditis? *Pl. Trin.* 2, 4, 45. Bonis tuis rebus meas res irrides malas. *Cic. Fam.* 4, 1. et *ib.* 7, 30. *f.* Bis enim est a me judicio capitis, rebus salvis, defensus, *h. e.* libera republica. *Caes. B. G.* 1, 30. Quod eo consilio, florentissimis rebus, domos suas reliquissent, ut, etc. *Ter. Ph.* 5, 3, 8. Ex his praediis talenta argenti bina, rebus vilioribus multo, capiebat. ℙ *Rebus prolatis.* V. PROLATUS. ℙ *Res redeunt.* V. REDEO. ℙ *Alias res agere.* V. AGO. ℙ *Re recenti.* V. RECENS. ℙ *In malam rem*, in calamitatem, in exitium, in malam crucem. *Ter. Andr.* 2, 1, 17. Abin' hinc in malam rem cum suspicione isthac, scelus? *Id. Ph.* 5, 7, 37. I in malam rem hinc cum isthac magnificentia. ℙ *Res tuas tibi habe*, formula divortii faciendi. V. DIVORTIUM. Similis est illa *Res tuas ocius tolle*, in dirimenda societate, contubernio, amicitia, apud *Petr. Sat.* 79. *extr.* ℙ *Res*, res militaris. *Sil.* 15, 149. comites rerum, bellique ministri. Hinc *res gerere.* V. GERO. *Hirt. B. Afr.* 33. Cum animadvertisset, praesidium ibi esse, non ausus periculo suo rem facere, etc. ℙ Negotium, consuetudo, congressus, commercium. *Cic. Cluent.* 13. *f.* Itaque rem cum Oppianico transigit: pecuniam ab eo accipit, causam relinquit. *Ter. Ad.* 4, 7, 17. Res composita est: fiunt nuptiae. *Cic. Rosc. Am.* 30. Tecum enim mihi res est, T. Rosci, quoniam istic sedes, ac te palam adversarium esse profiteris; et *Fam.* 9, 20. Proinde te para: cum homine edaci tibi res est; et *Sext.* 16. Erat autem ei res cum exercitu C. Marii invicto. *Ter. Eun.* 1, 2, 39. et 57. Ego cum illo, quocum tum uno rem habebam hospite, abii huc. Adde *Pl. Bacch.* 3, 6, 35. et *Merc.* 3, 1, 35. et 37. Uterque autem locus turpem consuetudinem significat: *συνουσιάζειν.* ℙ Refertur ad utilitatem, commodum, usum. [*V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 306.] *Cic. Cluent.* 69. Summa est hominis in communem municipii rem diligentia, in singulos municipes benignitas. *Ter. Ph.* 2, 4, 9. Ego quae in rem tuam sint, ea velim facias. *Id. Andr.* 3, 3, 14. Si in rem est utrique, ut fiant *(nuptiae)*, arcessi jube. *Sall. Jug.* 33. *extr.* Id frustra, an ob rem faciam, in vestra manu situm est, *h. e.* utiliter. Sic *Ter. Ph.* 3, 2, 40. Non pudet vanitatis? *Do.* non, dum ob rem. *Cic. Rosc. Am.* 30. *med.* Si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset. *Id. Fam.* 13, 44. Tanta mihi cum eo necessitudo est, ut, si mea res esset, non magis laborarem; et *Ter. Heaut.* 2, 3, 113. Quasi istic minor mea res agatur, quam tua. ℙ *Alicui rei esse*, esse aliquantum frugi, utilem, idoneum esse ad aliquid. *Ter. Ad.* 3, 3, 3. Si illum potest, qui alicui rei est, etiam eum ad nequitiam abducere: est qui leg. *alicujus. Pl. Stich.* 5, 4, 38. Nolo ego nos pro summo bibere: nulli rei erimus postea. Alii aliter leg. *Gell.* 13, 30. Musicam, quae sit abscondita, eam esse nulli rei. *Id.* 9, 2. Erraticum esse hominem, dicere, et nulli rei. *Id.* 14, 2. *med.* Illum hominem esse non bonae rei, vitaque turpi ac sordida. ℙ *E*, et *ex re esse*, in rem esse, lucro, commodo esse. *Ter. Ph.* 5, 7, 76. Non hercle ex re istius me instigasti, Demipho. *Cic. Att.* 5, 8. *extr.* Statues, ut ex fide, fama, reque mea videbitur. *Pl. Ps.* 1, 3, 102. et 104. Ex tua re non est, ut ego emoriar. Et omissa praep. *Id. Capt.* 2, 2, 46. Haec tu eadem si confiteri vis, tua re feceris. ℙ *Pro re*, ut res fert, ut res patitur. *Sall. Jug.* 54. Dein ipse pro re atque loco, sicuti monte descenderat, paulatim procedere. *Lucr.* 6, 1279. Quisque suum pro re consortem moestus humabat, *h. e.* pro facultatibus. ℙ *Pro*, et *e re nata*, pro eventu rei, et occasione, pro tali rerum statu. *Cic. Att.* 7, 8. Animadverteram, posse pro re nata, te non incommode ad me in Albanum venire; et *ib.* 14, 6. Antonii colloquium cum heroibus nostris pro re nata non incommodum. *Ter. Ad.* 3, 1, 8. E re nata melius fieri haud potuit, quam factum est. Ubi *Donat.* Sic proprie dicimus de iis, quae contra voluntatem nostram acciderant. [*Librorum fere omnium scriptura probata *Bentl.* est: *e re natae*, i. e. ex commodo filiae tuae.] *Appul. Met.* 4. E re nata consilium capere; et *ib.* 9. E re nata fallaciosa mulier temerarium tollens cachinnum, magnum, inquit, etc. Huc pertinet illud *Pl. Truc.* 5, 70. Ut rem natam video, hoc accipiundum est, quod datur. Adde *Bacch.* 2, 2, 40. ℙ *Ab re* significat ab eventu. *Liv.* 1, 17. Id ab re interregnum appellatum. ℙ Item sine causa sine ratione, praeter propositum. *Pl. Capt.* 2, 2, 88. Quidvis, dum ab re ne quid ores, faciam. *Suet. Aug.* 94. Non ab re fuerit subtexere quae evenerint. *Gell.* 18, 14. Haec notare non abs re visum est. Ita *Gron.*, alii *ab re.* ℙ Item in damnum, in jacturam. *Pl. As.* 1, 3, 71. Si papillam *(meretricis)* pertractavit, haud est ab re aucupis, *h. e.* non est aucupi, *h. e.* lenae, damnosum. *Id. Trin.* 2, 1, 11. de Amore: Ab re consulit blandiloquentulus, harpago, mendax. ℙ In illo *Ter. Ad.* 5, 3, 44. At enim metuas, ne ab re sint omissiores paulo: *ab re* est, quod ad rem familiarem attinet, seu, ut ait *Donat.*, a patrimonio. [*V. *Ruhnk.*] ℙ Interdum *res* relativi pronominis vicem gerit, vel cum eo juncta redundat. *Varr. R. R.* 2, 2. Emptor stipulatur prisca formula sic: Illasce oves, qua de re agitur, sanas recte esse, etc. *Pl. Capt.* 2, 2, 13. Sunt ex te quae solo scitari volo, quarum rerum te falsiloquum mihi esse nolo. [*Cic. Off.* 2, 4, 15. nisi tam multae nobis artes ministrarent? quibus rebus exculta hominum vita, cet. V. *Beier.*] ℙ Loco pronominis *is*, *ea*, *id. Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Quos alii *μελισσοτροφεῖα* appellant, eandem rem quidam mellaria. *Id. L. L.* 6, 3. *med.* Altissimum in urbe quod est, ea res tutissima tutulus vocatur. ℙ Genitivus *rei* primam corripit, ut *spei*, *fidei. Hor. Od.* 3, 16, 25. Contemptae dominus splendidior rei. Adde *Charis.* 1, 26. et *Prisc.* 8. *f.* p. 780. Aliquando producit. *Lucr.* 6, 918. Ipsius rei rationem reddere possis; et 392. Et potius nullae sibi turpis consciu' rei. Adde 1, 688., 2, 111. et 336. et al. Quidam volunt his locis scribi *reji* (ut *eji*, de quo V. in IS) ut sit ratio producendi. Monosyllabum est in illo *ejusd.* 4, 883. At quod providet, illius rei constat imago. (Nisi malis *illius*, seu *illiu'* dactylum esse, et *rei* produci, ut in superioribus.) *Vet. Poeta* ap. *Lact.* 6, 6. Virtus, quaerendae finem rei scire, modumque. ℙ [*Res v. excidit inter litt. LE..S. V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 48. *a.* — Confund. *res esset* et *restitisset. Id. ib.* p. 284. — *Re* abl. post similem syll. absorptus. *Id.* ad *Off.* 2. p. 341. Saepe in textum irrepere solent *res* et casus ejusd. v. obliqui. V. *Spald.* ad *Quint. Inst.* 6, 1, 9. coll. *Drak.* ad *Liv.* 2, 18, 2. — Confund. *Res publica* et *Populus Romanus.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 127. *a* — *Rerum* et *regum.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 579.]

RĒSACRO. V. RECECRO.

RĒSAEVĬO, is, n. 4. iterum saevio. *Ov. Trist.* 1, 1, 103. Quaeque quiescebat, ne mota resaeviat, ira, Et poenae tu sis altera causa, cave.

[RĒSALVĀTUS, a, um, part. ab inus. *resalvo*, iterum salvatus. *August. C. D.* 18, 31. Apparet quippe id esse completum, cum resalvati ex monte Sion, id est ex Judaea credentes in Christum, etc. *F.*]

RĒSALŪTĀTĬO, onis, f. actus resalutandi. *Suet. Ner.* 37. *f.* Neque quemquam osculo impertivit, ac ne resalutatione quidem.

RĒSĂLŪTO, as, avi, atum, a. 1. *ἀντασπάζομαι*, *ἀντιπροσαγορεύομαι*, salutantem saluto. *Cic. Phil.* 2, 42. *med.* Descenderant, ut istum salutarent: tamen inter omnes constabat, neminem esse resalutatum. *Mart.* 5, 21. Quintum pro Decimo, pro Crasso, Regule, Macrum Ante salutabat rhetor Apollonius. Nunc utrumque suo resalutat nomine; et 57. Cum voco te dominum, noli tibi, Cinna, placere: Saepe etiam servum sic resaluto meum, *h. e.* resalutando appello. *Id.* 10, 70. Nunc resalutantes video nocturnus amicos. *Sen. Tranq.* 12. Salutaturi aliquem non resalutaturum.

RĒSĂNESCO, is, nui, n. 3. iterum sanus fio. Translate. *Ov. Am.* 1, 10, 9. Nunc timor omnis abest, animique resanuit error. *Lact.* 5, 2. *med.* Ut susceptis Deorum cultibus resanescant.

RĒSĂNO, as, a. 1. iterum sano. Translate. *Lact.* 4, 20. Ne adduceret eos in poenitentiam, atque impios resanaret. *Id.* 5, 22. *f.* Omnes qui resanati fuerint, adhaereant religioni.

RESAPSA, res ipsa, ut *reapse*, re ipsa. V. SAS.

RĒSARCĬO, is, arsi, artum, a. 4. *ἀναβάλλω*, sarcio, reficio, reconcinno. *Ter. Ad.* 1, 2, 40. Fores effregit? restituentur: discidit vestem? resarcietur: ubi *Donat. Re* abundat. *Colum.* 11, 2. *med.* Fracta juga vitium considerare, et resarcire. ℙ Translate est compensare. *Cic. Fam.* 1, 9. *in.* In meis damnis ex auctoritate senatus resarciendis. Alii leg. *sarciendis. Suet. Claud.* 6. Damnum liberalitate sua resarturum pollicens. *Colum.* 11, 1. *f.* Ut jacturam capitis amissi restituat, et quaestum resarciat. *Plin.* 17, 20, 32. Perticas ex salice caedi justum est quarto fere anno. Et eae autem senescentium propagine resarciunt locum, *h. e.* rursus implent, supplent.

RĒSARRĬO, is, a. 4. *ἀναοκάλλω*, rursum sarrio.

Plin. 18, 20, 49. *n.* 4. Cum hieme praegelida captae segetes essent, reseverunt, resarrientes campos mense Martio, uberrimasque messes habuerunt.

RESCINDO, is, scīdi, scissum, a. 3. *ἀναοχίζω, ἀναῤῥηγνύω*, scindo, caedo, confringo, destruo, dissolvo, labefacto. *Tibull.* 1, 11, 61. Sit satis, e membris tenuem rescindere vestem. *Virg. G.* 3, 453. ferro rescindere summum Ulceris os. *Colum.* 6, 30. venam, quae sub oculo est; et *ib.* 11. suppurationem ferro. *Virg. A.* 12, 389. Ense secent lato vulnus, telique latebras Rescindent penitus. *Sen. Contr.* 5, 34. *med.* Cadaverum artus rescindere, ut nervorum articulorumque positio cognosci possit; et *Colum.* 2, 14. Et quod falx reliquerit, priusquam inarescat, vomis rescindat atque obruat; et *ib.* 4. *f.* Modo in elatiora, modo in depressiora clivi obliquum agi sulcum oportebit, ut in utramque partem rescindamus, *h. e.* vomere proscindamus; et *Sall. fragm.* ap. *Non.* 2, 204. Pluteos rescindit, munitiones demolitur. *Caes. B. G.* 7, 35. Pontes rescindendos curaverat; et *ib.* 58. *med.* Refecto ponte, quem hostes resciderant; et *ib.* 86. *extr.* Falcibus vallum ac loricam rescindunt. *Flor.* 2, 15. In usum novae classis tecta domusque resciderunt; et *Virg. G.* 1, 280. Et conjuratos coelum rescindere fratres. Sic *A.* 6, 583. manibus rescindere coelum Aggressi. *Suet. Cal.* 3. Germanicus lenis adeo et innoxius, ut Pisoni decreta sua rescindenti, etc. *Just.* 14, 1. Rescissurosque se ferro decreta Macedonum affirmarent. ℙ *Rescindere vias* ap. *Lucr.* 2, 406. est obstantia tollendo aperire, munire, patefacere. [*Ita *Eichstadt.*] Alii leg. *restringere.* Similiter *Cic. Agr.* 2, 1. *f.* Et eum locum, quem nobilitas praesidiis firmatum, atque omni ratione obvallatum tenebat, me duce rescidistis, virtutique in posterum patere voluistis. Ap. *Sen. Phoen.* 226. *rescindere vias aurium* est lacerare, confringere meatus et organa aurium, per quae sonus hauritur. ℙ Translate est abrogare, abolere, tollere, irritum esse jubere. *Cic. Phil.* 13, 3. Acta Antonii rescidistis, leges refixistis. *Id. Verr.* 2, 2, 26. Ut omnes istius injurias rescinderet, et irritas faceret. *Id. Att.* 6, 1. *in.* Rescindere constituta ab alio. *Id. Prov. cons.* 5. pactiones. *Id. Sull.* 22. res judicatas. *Id. Dom.* 15. *med.* quae contra auspicia acta sunt. *Vell.* 2, 90. foedus turpe. *Cic. Verr.* 2, 1, 43. *f.* voluntates mortuorum; et *ib.* 2, 2, 57. *med.* totam triennii praeturam. *Sen. Ben.* 3, 13. Beneficium suum ipse insequenti injuria rescidit. ℙ *Rescindere sacrilegium* ap. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 2. est destruere, expiare. ℙ *Rescindere vulnus* est, quod ait *Ov. Trist.* 4, 4, 41. retractando rumpere, refricare, *h. e.* renovare memorando. *Flor.* 3, 23. Ne vulnera curatione ipsa rescinderentur. *Ov. Trist.* 3, 11, 63. Ergo quicumque es, rescindere vulnera noli. Est qui leg. *crimina. Id. Met.* 12, 542. quid me meminisse malorum Cogis, et obductos annis rescindere luctus? ℙ Translate. *Hor. Ep.* 1, 3, 31. an male sarta Gratia nequicquam coit, et rescinditur? *Petr. Sat.* 114. *med.* Veritus, ne inter initia coeuntis gratiae recentem cicatricem rescinderet. ℙ *Rescindere caecitatem* ap. *Quint. decl.* 6, 19. *extr.* est ex oculis caecis et obstructis vi lacrimas exprimere, et ita obductam quasi cicatricem rescindere. ℙ [*De discrimine vv. *rescindere* et *recidere* disputat *Herz.* ad *Caes. B. G.* 6, 29. cui assentitur *Brem.* ad *Nep. Milt.* 3, 4. — Saepissime confund. *rescindere* et *recidere.* V. h. v. *in f.*]

RESCĪO, is, ivi, et ii, itum, a. 4. et

RESCISCO, is, a. 3. *μανθάνω, γινώσκω*, intelligo, cognosco: et fere adhibetur, cum aliquid de industria celatum, aut inopinatum, insperatum, nobisque molestum cognoscimus. *Gell.* 2, 19. Aliter dictum esse *rescivi*, aut *rescire* apud eos, qui diligenter locuti sunt, nondum invenimus, quam super his rebus, quae aut occulto consilio latuerint, aut contra spem opinionemve usuvenerint. Deinde *Naevii*, *Quadrigarii*, et *Catonis* loca subjicit: pro quibus a me habe *Ter. Hec.* 4, 1, 4. Quod si rescierit, peperisse eam, id qua causa clam me habuisse dicam? *Id. Ad.* 5, 3, 5. Hem tibi! rescivit omnem rem: id nunc clamat scilicet. *Nep. Dat.* 2. *med.* Mater, quid ageretur, resciit, filiumque monuit. *Cic. Off.* 3, 23. *med.* Quaerit etiam, si sapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis; cum id rescierit, soluturus ne sit eos, si cui debeat, pro bonis. *Ter. Ad.* 1, 1, 45. Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet: si sperat fore clam, rursum ad ingenium redit. *Nep. Eum.* 8. *f.* Intelligebat, prius adversarios rescituros de suo adventu, quam, etc. ℙ Extra praeteritum fere in usu est *rescisco* pro *rescio. Ter. Hec.* 5, 4, 26. Placet non fieri hoc itidem, ut in comoediis, omnia omnes ubi resciscunt: hic, quos par fuerat resciscere, sciunt: quos non autem aequum est scire, neque resciscent, neque scient. *Id. Ad.* 4, 2, 7. Primus sentio mala nostra: primus rescisco omnia. *Pl. Merc.* 5, 4, 44. Nihil opus est resciscat. *Eut.* quid istuc? non resciscet: ne time. *Liv.* 29, 14. Occultantibus id patribus, ne resciscerent Carthaginienses. Alii leg. *rescirent.*

RESCISSĬO, onis, f. actus rescindendi. *Callistr. Dig.* 50, 9, 5. Si ad publicam utilitatem respiciat rescissio prioris decreti. *Ulp. ib.* 37, 4, 3. *med.* Rescissio emancipationis. *Id. ib.* 43, 23, 11. *f.* emptionis. *Tert. Res. carn.* 57. *med.* mortis, *h. e.* deletio, oblitteratio per resurrectionem. ℙ Scribitur et *rescisio.*

RESCISSORĬUS, a, um, adj. ad rescissionem pertinens. *Ulp. Dig.* 4, 6, 28. *f.* Rescissoria actio. *Cels. ib.* 39, 5, 21. Habeo adversus debitorem meum rescissoriam in id, quod supra legis modum tibi promisit.

RESCISSUS, a, um, part. a *rescindo: ἀνεῤῥηγμένος*, scissus, caesus, confractus. *Colum.* 4, 29. *med.* Rescissa vitis, *h. e.* caesa et fissa. Alii leg. *recisa. Prop.* 3, 6, 8. Fac mea rescisso pectora nuda sinu. *Plin. ep.* 7, 19. *f.* et *Sen. Phoen.* 164. Rescissa vulnera. *Quint. decl.* 10, 2. Rescissa orbitas, *h. e.* refricata, et renovata tanquam vulnus. *Lucan.* 4, 328. Rescissoque nocent suspiria dura palato, *h. e.* siti exasperato, ulcerato. *Plin. ep.* 10, 64. Acta alicujus rescissa. *Claud. B. Get.* 586. Vulneribus pars nulla vacat: rescissaque contis Gloria foedati splendet jactantior oris, *h. e.* rescissa et vulnerata facie vulneribus in proelio acceptis: unde gloria, et militaris honestaque jactantia nascitur: *μεγαυχία. Scaev. Dig.* 2, 15, 3. Rescissum testamentum. ℙ Scribitur et *rescisus.*

RESCRĪBO, is, psi, ptum, a. 3. [*repitita opera scribere, aliter scribere, retractare, nostr. *umarbeiten.*] *Suet. Caes.* 56. Asinius parum diligenter compositos *(commentarios)* putat, existimatque rescripturum et correcturum fuisse. *Plin ep.* 5, 8. Potes simul et rescribere actiones, et componere historiam, *h. e.* retractare: quod paulo supra dixerat. Adde *ep.* 7, 9. ℙ [*Hinc] vicissim scribo, scripto respondeo, *ἀντιγράφω. Caes. B. C.* 1, 19. Pompejus rescripserat, sese rem in summum periculum deducturum non esse. *Cic. Att.* 13, 23. Antemeridianis tuis litteris heri statim rescripsi: nunc respondeo vespertinis; et *ib.* 4, 16. Ad eam epistolam rescribam; et *ib.* 7, 17. *med.* Rescripsi ad Trebatium, quam illud hoc tempore esset difficile; et *ib.* 8, 1. Pompejo statim rescripsi, non me quaerere, ubi, etc. et *ib.* 5, 12. *med.* Cui rei fugerat me rescribere. *Id. Fam.* 1, 9. *in.* Rescribam tibi ad ea, quae quaeris. *Hor. Ep.* 1, 5. *f.* Tu, quotus esse velis, rescribe. ℙ *Rescribere* dicitur princeps, cum per litteras respondet consulentibus de jure alicujus rei. *Suet. Aug.* 45. Quod inter spectandum, epistolis libellisque legendis ac rescribendis vocaret. [*Plura ejusd. exempla habes in *B. Crus. cl. Suet.* p. 681.] *Papir. Dig.* 18, 1, 71. Imperatores Antoninus et Verus Augusti Sextio Vero in haec verba rescripserunt. *Ulp. ib.* 36, 4, 1. *f.* Divus Pius ad Aemilium Equestrem rescripsit, non debere, etc. *Id. ib.* 1, 16, 4. *f.* Imperator Antoninus ad desideria Asianorum rescripsit, proconsuli necessitatem impositam, etc. Hinc *rescripta.* Etiam JCti *rescribere* aliquando dicuntur: quamvis eorum proprium sit *respondere*, aut *scribere.* Hinc *Labeo rescripsit, Scaevola, Julianus rescripsit*, habes ap. *Pomp. Dig.* 40, 7, 29. *med.* et *ib.* 4, 46. et *Ulp. ib.* 47, 2, 53. *med.* etc. ℙ Significat etiam scribere, perscribere. *Cic. Tusc.* 4, 2. Morem hunc epularum fuisse, ut deinceps, qui accubarent, canerent ad tibiam clarorum virorum laudes: ex quo perspicuum est, et cantus tum fuisse rescriptos vocum sonis, et carmina, *h. e.* scriptos et notatos suis sonis, ut a musicis fit. Et qui leg. *descriptos.* [*Est *Lambinus*, qui ita legit, prob. *Urs. Gron.* ad *Liv.* 7, 2. et *Wolf.* in *Praelectt.* Etiam *Orell.*, licet vulg. serv., lectionem hanc dicit admodum memorabilem, receptae fortasse anteponendam.] ℙ Item e contrario scribere, seu contra ea, quae scripta sunt. *Quint.* 10, 5. *f.* Melius hoc, quam rescribere veteribus orationibus, ut fecit Sextius contra Ciceronis orationem habitam pro eodem. *Suet. Gr.* 19. Cujus etiam libro de Orthographia rescripsit, non sine insectatione studiorum, morumque ejus. Adde *Cal.* 53. ℙ *Rescribere milites* est de uno in alium militiae ordinem transferre. *Caes. B. G.* 1, 42. *f.* Caesarem pollicitum, cohortis praetoriae loco decimam legionem habiturum: ad equum rescribere. ℙ Item dimissos rursus per delectum milites facere. *Liv.* 9, 10. Rescriptae ex eodem milite novae legiones. ℙ *Rescribere pecuniam* dicitur trapezita, qui datam sibi ab aliquo pecuniam fenori, eidem aliquando restituit: quia tum in danda, tum in recuperanda pecunia scriptura intervenit. *Ter. Ph.* 5, 7, 28. Transi sodes ad forum, atque illud mihi argentum rursum jube rescribi. *Virg. A.* 7, 422. Et tua Dardaniis transscribi sceptra colonis: *transscribi*, inquit, tradi. Sermo autem hic tractus est de pecunia: nam *scribi* est dari. Horatius (*Sat.* 2, 3, 69.) Scribe decem Nerio: *rescribi*, reddi. Horatius (*ib.* 75.) dictantis quod tu nunquam rescribere possis. Terentius (*l. c.*) illud mihi argentum, etc. Haec. *Serv. Auson. epist.* 5, 23. Ergo aut praedictos jam nunc rescribe Darios, etc. Aut alios a me totidem dabo. [*Pertinet huc etiam locus in *perscribo* laud. *Cic. Att.* 16, 2. ubi *Orell.* pro vulg. *perscribamus*, cum omnibus fere edd. exhibet *rescribamus.*]

RESCRIPTĬO, onis, f. idem quod rescriptum. *Julian. Dig.* 1, 18, 8. Hac rescriptione non imponi necessitatem proconsuli. *Callistrat. ib.* 9. Quoties princeps ad praesides provinciarum remittit negotia per rescriptiones

RESCRIPTUS, a, um, part. a *rescribo*, iterum scriptus. *Plin. ep.* 8, 21. *extr.* Haec vel emendata postea, vel deteriora facta, quasi nova rursus et rescripta cognosces. ℙ Item contra scriptus. *Cic. Att.* 12, 21. Legi Bruti epistolam sane non prudenter rescriptam ad ea, quae requisieras. *Suet. Aug.* 86. Rescripta Bruto de Catone. Adde *Tac. A.* 4, 34. *med.* et *Sen. controv. praef.* 5. *med.* ℙ Item respondendo scriptus. Hinc *rescriptum* absolute scriptum, quo imperatores consulentibus se respondent. *Plin.* ad *Trajan. ep.* 10, 2. Ex rescripto intelligo, hoc te ei praestitisse, etc. *Tac. A.* 6, 9. Precatusque per codicillos, immiti rescripto venas resolvit. *Ulp. Dig.* 49, 1, 1. Quaesitum est, an adversus rescriptum principis provocari possit. V. ANNOTATIO.

RESCULA. V. RECULA.

RESCULPO, is, psi, a. 3. iterum sculpo, refingo. Translate. *Prud. praef. Psych.* 50. Haec ad figuram praenotata est linea, Quam nostra recto vita resculpat pede. *Tert. adv. Psych.* 5. Nam et primus populus primi hominis resculpserat crimen, *h. e.* renovaverat.

[RĒSĒCĀTĬO, onis, f. idem ac resectio. Translate. *Salv. Gub. D.* 7, 22. Non interficientes Vandali mulieres impudicas, ne, dum peccata auferre cuperent, ipsi in peccatorum resecatione peccarent. *F.*]

RĒSĒCĀTUS, a, um, part. a *reseco*, rescissus. *Eum. Grat. act. ad Constant.* 11. *f.* Sicut aegra corpora, resecata aliqua sui parte, sanantur. ℙ Translate est severus. *Appul. Flor. n.* 23. Sic enim ferme assolet apud prudentes viros esse in operibus judicatio resecatior, in rebus subitariis venia prolixior. Alii leg. *resecratior*, alii rectius *restrictior.* [*Emendavit h. l. *F.*]

RĒSĔCO, as, cui, ectum, a. 1. *ἀποτέμνω*, idem quod *seco*, rescindo, amputo. *Virg. G.* 2, 78. enodes trunci resecantur. *Ov. Met.* 8, 649. Servatoque diu resecât de tergore partem Exiguam, sectamque domat ferventibus undis; et *ib.* 11, 182. longos ferro resecare capillos. *Sen. Ag.* 974. collum. *Plin.* 19, 6, 32. Gethyum saepius resecatur, ut porrum. *Colum.* 5, 9. *med.* Arbores musco infestantur, quem nisi ferramento resecueris, etc. *Id.* 6, 12. Extrema pars ipsius unguis ad vivum resecatur. ℙ Translate est excidere, tollere: ac de iis ferre dicitur, quae vel superflua sunt, vel noxia: ducta a medicis metaphora, qui quae sunt corrupta in vulneribus, ferro purgant. *Cic. Tusc.* 4, 26. *f.* Nimia resecari oportere, naturalia relinqui. *Id. Att.* 1, 18. *med.* Nactus locum resecandae libidinis, et coercendae juventutis. *Juven.* 8, 166. Quaedam cum prima resecentur crimina barba. *Cic. Cat.* 2, 5. *f.* Quae sanari poterunt, quacumque ratione sanabo: quae resecanda erunt, non patiar ad perniciem civitatis manare. *Id. Amic.* 5. Neque id ad vivum reseco, ut illi, qui haec subtilius disserunt, *h. e.* stricte, restricte, presse de solis sapientibus hoc intelligi volo. [*Alio sensu *ad vivum resecare* dicitur ap. *Eund. Verr.* 2, 3, 50. Nummos dabat arator — unde? de frumento. Quasi habuisset te praetore quod venderet. De vivo igitur erat aliquid resecandum, i. e. de frumento ad sustentandam et alendam aratoris familiam necessario erat aliquid vendendum. V. *Schütz. cl. Cic.*] *Plin. ep.* 2, 5. Liber crevit, dum ornare patriam gaudemus: tu tamen haec ipsa, quantum ratio exegerit, reseca; et *Hor. Od.* 1, 11, 6. et spatio brevi spem longam reseces.

RĒSĒCRO, as, a. 1. *ἀντιβολέω*, est contrarias preces facere, solvere religione: a *sacro.* Nam *obsecro*, et *resecro*, opponuntur. Utique (ait *Fest.*) cum reus populum comitiis oraverat per Deos, ut eo periculo liberaretur, jubebat magistratus eum resecrare. Nempe qui *obsecrat*, votis suis quasi vincit; qui *resecrat*, obsecratione ac devotione liberat et solvit. Quod si reus resecrare nollet, tunc in ejus caput vinum per sacerdotum servos infundebatur, ut in eum omnis religio contracta verteret, et magistratus libere in eum animadvertere posset. *Nep. Alc.* 6. *f.* Iidem illi Eumolpidae sacerdotes resecrare sunt coacti, qui eum devoverant. Alii leg. *resacrare.* V. *Frontonis l. c.* in OBSECRO. [*Cf. *Brem.* ad *Nep. l. c.*] ℙ Est etiam iterum obsecro. *Pl. Aul.* 4, 7, 4. Nunc te obsecro resecroque mater, quod dudum obsecraveram: fac mentionem cum avunculo, mater mea. *Id. Pers.* 1, 1, 49. Obsecro, resecroque te, operam da hanc mihi fidelem, *h. e.* obsecro te, et valde rursusque obsecro. [*Emendavit h. l. *F.*]

RĒSECTĬO, onis, f. *ἀνατομή*, actus resecandi. *Colum.* 4, 29. Resectio vitis; et *ib.* 24. *med.* Devexam resectionem facere post gemmam. V. RESECATIO.

RĒSECTUS, a, um, part. a *reseco: ἀνατετμημένος. Cic. Div.* 2, 46. Aut quorum linguae sic inhaererent, ut loqui non possent, hae scalpello resectae liberarentur? *Id. Pis.* 19. Quem Carthaginienses resectis palpebris illigatum in machina vigilando necaverunt. [*Id. Leg.* 2, 22, 55. Neque necesse est, edisseri a nobis — quemadmodum os resectum terra obtegatur. Ita *Lamb.*, quem secutus *Goerenz.*, recte hunc locum explanat: Videtur auctor eum ritum tangere, quo a cadavere igne cremando digitus rescin-

debatur, qui reliquo corpore combusto terrae mandaretur, quoque demum ritu sepultura compleretur. — Idem etiam in peregre mortuis observabatur, ut digitus rescissus ad familiam deportaretur, et ad eum justa fierent. V. *Schütz.* in *cl. Cic.*] *Ov. Trist.* 4, 10, 58. Barba resecta mihi bisve semelve fuit. *Id. Fast.* 2, 520. Primitias Cereri farra resecta dabant.

RĒSĔCŪTUS, a, um, part. a *resequor:* post loquendo secutus. *Ov. Met.* 13, 749. Nereis his contra resecuta Crataeide natam: Acis erat, etc. *Auson. epist.* 25, 68. de Echo: Solatur nostras Echo resecuta querelas.

RĒSĒDA, ae, f. genus herbae, a *resedo*, quia morbos sedaret. [*Reseda alba; *L.*] *Plin.* 27, 12, 106. Circa Ariminum nota est herba, quam resedam vocant. Discutit collectiones, inflammationesque omnes. Qui curant ea, addunt haec verba: *Reseda morbos reseda. Scisne, scisne, quis hic pullos egedicunt*, totiesque despuunt.

RĒSĔDO, ās, a. 1. sedo, cessare facio. V. verba *Plinii* in dictione praec.

RĒSEGMEN, inis, n. *ἀπόκομμα*, quod resecatur, ut Resegmen unguium, quod ex unguibus amputatur. *Plin.* 28, 1, 2. Omnia persecuti usque ad resegmina unguium. *Id.* 13, 12, 23. Longitudo papyri quae potuit esse, resegminibus amputatis.

RĒSĔMĬNO, as, a. 1. rursus semino. *Ov. Met.* 15, 392. de phoenice: Una est, quae reparet, seque ipsa reseminet, ales.

RĒSĔQUOR, eris, quutus vel cutus sum, post loquendo sequor. *Ov. Met.* 8, 863. Se quaeri gaudens, sic est resecuta rogantem. [*Cf. *ib.* 6, 36.] V. RESECUTUS.

RĒSĔRĀTUS, a, um, part. a *resero: ἀνεῳγμένος*, apertus. *Ov. Fast.* 2, 455. et sex reserata diebus Carceris Aeolii janua lana patet. *Id. Met.* 6, 664. reserato pectore, diras Egerere inde dapes. *Val. Fl.* 1, 655. Emicuit reserata dies, *h. e.* orta.

RĒSĔRĀTUS, us, m. actus reserandi. *Sidon. ep.* 9, 11. In voluminis ipsius, operisque reseratu.

RĒSĔRO, as, avi, atum, a. 1. *ἀνοίγω*, aperio, recludo: a *sera*, quia, sera remota, valvae patefiunt, ut *Non.* 1, 195. et *Fest.* et fortasse etiam *Varr. L. L.* 6, 6. *extr.* docent. *Virg. A.* 7, 613. reserat stridentia limina consul; et *ib.* 8, 243. penitus vi terra dehiscens Infernas reseret sedes, et regna recludat Pallida. *Plin.* 10, 21, 24. Domos claudere, aut reserare. *Ov. A. Am.* 3, 577. portas reseravimus hosti. [**Val. Max.* 2, 10. reserari fores jussit. *Bail.* Cf. *Tib.* 1, 8, 60. 1, 2, 18. et 1, 2, 31. ℙ Hinc translate varios in usus abiit. Ac primum quidem signif., aditum ad locum, vel ad rem aliquam aperire, facere, ut liber alicujus rei usus pateat.] *Sen. Ag.* 718. Reserare fauces; et *Oct.* 367. pectora alicujus ferro. *Cic. Phil.* 7, 1. Ut reserare nos exteris gentibus Italiam juberet. *Paul. Sentent.* 5. *tit.* 25. Reserare signum; et *Cic. Off.* 2, 15. *f.* Nec ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit: nec ita reseranda, ut pateat omnibus. *Plin. Pan.* 66. *f.* Obsepta diutina servitute ora reseramus, frenatamque tot malis linguam resolvimus. ℙ [*Deinde est initium facere alicujus rei.] *Id. ib.* 58, 4. Aperire annum, reserare fastos. [*V. *Gierig.* ad h. l. coll. *Ov. Pont.* 4, 4, 23. Ergo ubi, Jane biceps, longum reseraveris annum. ℙ Denique docere, palam facere, quae incognita, obscura sunt.] *Ov. Met.* 15, 145. et augustae reserabo oracula mentis. Sic *Val. Fl.* 2, 437. Minyas terris, adytisque sacerdos Excipit hospitibus reserans secreta, Thyotes. *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 17. Tuto apud te omnia animi operta reserabo. *Petr. fragm.* 680. *Burm.* Reserare commissa.

RĒSĔRO, is, resevi, a. 3. *ἀναφυτεύω*, rursus semino, seu rursus planto. *Varr. L. L.* 4, 4. *f.* Restibilis ager, qui restituitur, ac reseritur quotquot annis. *Plin.* 18, 20, 49. *n.* 4. Nam cum hieme praegelida captae segetes essent, reseverunt, resarrientes campos mense Martio. *Colum.* 4, 33. Melius ex vicino pertica *(castaneae)* declinata propagatur, quam exempta reseritur. *Id.* 3, 11. Reserere vineta.

RĒSERVĀTUS, a, um, part. a *reservo: διαφυλαγμένος*, servatus, conservatus. *Caes. B. G.* 3, 5. *extr.* Placuit, hoc reservato ad extremum consilio, interim rei eventum experiri. *Cic. Caecin.* 10. Testis exspectatus, et ad extremum reservatus. *Id. fragm. in toga cand.* ap. *Ascon.* O miser, qui non sentias, illo judicio te non absolutum, verum ad aliquod severius judicium, ac majus supplicium reservatum! *Id. Agr.* 1, 4. *med.* Hanc causam idcirco a judicibus praetermissam esse arbitrantur, quod ipsa sit reservata. *Id. Cat.* 4, 9. Habetis consulem ex plurimis periculis, et insidiis, atque ex media morte, non ad vitam suam, sed ad salutem vestram reservatum. [*Inscr.* optimae notae ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 139. Ad desiderium luctumque reservatus videor. *F.*]

RĒSERVO, as, avi, atum, a. 1. *ἀποτίθημι, διαφυλάττω*, ab aliis servo, in aliud tempus servo, sive ab bonum, sive ad malum. *Lucr.* 1, 607. Concedit natura reservans semina rebus. *Cato R. R.* 29. Stercus sic dividito: partem dimidiam in segetem, partem quartam circum oleas, alteram quartam partem in pratum reservato. *Ov. Met.* 7, 656. parcumque genus, patiensque laborum, Quaesitique tenax, et qui quaesita reservent. *Caes. B. C.* 1, 36. Frumentum in publicum conferunt: reliquos commeatus ad obsidionem urbis, si accidat, reservant; et *ib.* 2. Reservare et retinere legiones ad periculum alicujus. *Virg. A.* 8, 575. Incolumem Pallanta mihi si fata reservant. *Caes. B. G.* 1, 53. *extr.* De se ter sortibus consultum dicebat, utrum igni statim necaretur, an in aliud tempus reservaretur. *Cic. Q. Fr.* 2, 8. Cetera praesenti sermoni reserventur; hoc tamen non queo differre; et *Or.* 1, 52. Philosophorum autem libros reservet sibi ad Tusculani requiem atque otium. *Id. Rosc. Am.* 29. *extr.* Si quid est, quod ad testes reservet, ibi nos quoque paratiores inveniet, quam putabat. *Ov. Met.* 13, 168. Nate Dea, dixi, tibi se peritura reservant Pergama. *Stat. Th.* 8, 120. si quando nefanda Huc aderit conjux, illi funesta reserva Supplicia. *Quint.* 11, 1. de Socrate: Et quando ab hominibus sui temporis parum intelligebatur, posterorum se judiciis reservavit. *Cic. Coel.* 24. Dii praesentis fraudis poenas in diem reservant. *Virg. A.* 5, 625. O gens infelix! cui de exitio Fortuna reservat? *Mart.* 8, 40. *ad Priap.* Furaces moneo manus repellas, Et silvam domini focis reserves, *h. e.* serves, custodias. ℙ Pro servare, conservare. *Cic. Fam.* 5, 4. *extr.* Vide, ne, cum velis revocare tempus omnium reservandorum, cum qui servetur non erit, non possis. [*Varie tentatus locus: at v. *Orell.*] *Cels.* 2, 8. *med.* Ut etiam gravida mulier non solum conservari possit, sed etiam partum reservare. [*Cf. *Liv.* exempla in *Gloss. Liv.* p. 577. *Suet.* locos collectos habes a *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 681.]

RĒSES, idis, adj. omn. gen. qui non movetur: a *resideo*, ut *deses* a *desideo*. *Claud. epigr.* 36. Insula, quae resides fluctus mitescere cogit, *h. e.* quietos, tranquillos. *Varr. R. R.* 3, 17. *med.* Residem aquam, et locis pestilentibus habitarent pisces ejus. *Id. ib.* 2, 11. Casei cum molles sunt, magis alibiles, in corpore non resides, *h. e.* in stomacho non remanentes, sed concoqui faciles. *Liv.* 2, 32. Timere patres residem in Urbe plebem, incerti, manere eam, an abire mallent, *h. e.* quae, cum milites per secessionem abiissent, eos non sequebatur. ℙ Transfertur ad animum, et pigrum, otiosum, desidem, inertem significat, *σχολαῖος*. *Id.* 6, 23. Cunctatorem ex acerrimo bellatore factum: et qui adveniens castra urbesque primo impetu rapere sit solitus, eum residem intra vallum tempus terere. *Virg. A.* 1, 725. viro tentat praevertere amore Jampridem resides animos, desuetaque corda; et *ib.* 6, 814. residesque movebit Tullus in arma viros. *Ov. Met.* 14, 463. resides, et desuetudine tardi. *Claud. praef. B. Get.* 1. Resides anni, *h. e.* in otio acti; et *praef. Rapt Pros.* 2, 15. de Orpheo: Et resides levi modulatus pectine nervos, *h. e.* quos diu non pulsaverat. *Phaedr.* 5, 1. Resides, et sequentes otium. *Val. Fl.* 8, 220. Solvere in hoc tandem resides dux litore curas, *h. e.* residem facientes. *Heins.* mallet *residens*, h. e. residens hoc litore.

RĒSEX, ĕcis, m. in vitibus quid sit, disces ex locis, quos subjicio. *Colum.* 4, 21. Novellis palmis semper vitis renovetur: quae si satis excreverint, jugo superponantur: sin aliqua earum vel perfracta, vel parum procera fuerit, locumque idoneum obtinebit, unde vitis anno sequenti renovari debeat, in pollicem tondeatur: quem quidam custodem, alii resecem, nonnulli praesidiarium appellant, id est sarmentum gemmarum duarum, vel trium: ex quo cum processere fructiferae materiae, quidquid est supra vetusti brachii amputatur: et ita ex novello palmite vitis pullulascit; et 3, 10. *med.* Confiteor, pampinarios quoque, cum e duro prorepserint, tempore anni sequentis acquirere fecunditatem, et ideo in resecem submitti; et 5, 5. *med.* Pro materiis longioribus pollices quaternum aut quinum gemmarum relinquuntur: pro custodibus autem bigemmes reseces fiunt. Loquitur hic *Colum.* de putatione, quae adhibetur viti componendae in brachia, docetque quid differat a putatione vitis jugatae. Est autem *resex* a *resecando* dictus, quia palmes resecatur in cacumine, et ad longitudinem pollicis truncatur.

[RĒSĪBĬLO, as, n. 1. rursus seu multum sibilo. *Sidon. carm.* 9, 83. de Gigantum turba: Mox contra tonitrus resibilante Audebat Superos ciere planta, *h. e.* planta anguina, nam Gigantibus angues pro cruribus erant. *F.*]

RĒSĪDĔO, es, edi, essum, n. 2. *καθίζομαι, ἀνακαθίζω, ἀπόκειμαι*, sedeo, consideo, subsisto, subsideo, quiesco. *Cic. Fin.* 3, 2. *extr.* Sed resideamus, inquit, si placet: itaque fecimus. [*Ita nos quoque dicimus: *lasst uns sitzen.*] *Ov. Fast.* 3, 749. pandi tergo residebat aselli. *Id. A. Am.* 3, 696. Lassus in hac juvenis saepe resedit humo. *Id. Fast.* 3, 15. Fessa resedit humi. *Id. Met.* 7, 102. medio rex ipse resedit Agmine purpureus. *Virg. A.* 1, 510. solioque alte subnixa resedit; et *ib.* 5, 180. Summa petit scopuli, siccaque in rupe resedit. *Id. ib.* 8, 503. Etrusca resedit Hoc acies campo, monitis exterrita Divum. Sic *Cic. Mil.* 19. Cur neque ante occurrit, ne ille in villa resideret? ℙ Translate est remanere, perdurare, haerere. *Cic. Dejot.* 3. Ne residere in te ullam partem iracundiae suspicemur. *Id. Tusc.* 1, 43. *extr.* In corpore autem perspicuum est, elapso animo, nullum residere sensum. *Id. Att.* 1, 17. Hujus incommodi culpa ubi resideat, facilius possum existimare, quam scribere. *Id. Cat.* 1, 13. Si ex tanto latrocinio iste unus tolletur, periculum residebit in visceribus reipublicae. *Caes. B. G.* 7, 77. Quorum in consilio pristinae residere virtutis memoria videtur. *Cic. Fam.* 5, 7. Quibus *(meis officiis)* si quando non mutue respondetur, apud me plus officii residere facillime patior. *Lucr.* 3, 399. Non sine mente animoque nequit residere per artus Temporis exiguam partem pars ulla animai. ℙ Item inesse, vigere. *Cic. Fam.* 12, 3. *f.* Etiam nunc residet spes in virtute tua. *Id. Sen.* 17. *f.* Quorum non in sententia solum, sed etiam in nutu residebat auctoritas. ℙ Item cessare, otiosum esse. *Petr. Sat.* 115. *med.* At miles circumscriptus, dum residet, etc. *Pl. Capt.* 3, 1, 8. Itaque venter gutturque resident esuriales ferias, *h. e.* cessant ab edendo et bibendo, quasique servant ferias esuritioni dicatas. *Plin.* 34, 14, 40. Cum exprimere vellet Athamantis furorem, Learcho filio praecipitato, residentem poenitentia, *h. e.* prae poenitentia sedentem, et feriantem. Alii leg. *residentis poenitentiam*, h. e. cum exprimere vellet furorem, simulque poenitentiam feriantis, et nihil agentis. Alii aliter leg. ℙ Passive. *Cic. Leg.* 2, 22. Nec vero tam denicales, quae a nece appellatae sunt, quia residentur mortui; quam ceterorum coelestium quieti dies, feriae nominarentur, etc., *h. e.* sedendo aguntur feriae mortuorum. [*V. *Goerenz.* ad h. l.] ℙ Item sedari, subsidere, desinere. *Virg. A.* 7, 27. Cum venti posuere, omnisque repente resedit Flatus. *Hor. Od.* 3, 3, 29. Nostrisque ductum seditionibus Bellum resedit. *Cic. Tusc.* 3, 12. Cum tumor animo resedisset. *Liv.* 2, 29. Cum irae resedissent. *Id.* 35, 38. Postquam resedit terror. *Coel.* ap *Cic. Fam.* 8, 2. Marcelli impetus resederunt, non inertia, sed consilio. *Caes. B. G.* 7, 64. *f.* Quorum mentes nondum a superiore bello resedisse sperabat. ℙ Item inclinari, descendere: et hoc sensu cum *resido* confunditur, cum quo commune habet praeteritum. V. RESIDO.

RĒSĬDĬA, ae, f. desidia. *Pl. Merc. prol.* 29. Haeret etiam aviditas, residia, injuria. Alii leg. *desidia.*

RĒSĪDO, is, edi, essum, n. 3. idem fere quod *resideo*, a quo et praeterita mutuatur: licet *sido sidi* habeat. *Virg. A.* 8, 467. Congressi jungunt dextras, mediisque residunt Aedibus. *Sil.* 16, 245. Sceptrigero cum rege pari sub honore residunt. *Plin.* 8, 37, 55. Mures Alpini residunt in clunes. Alii leg. *resident. Id.* 10, 39, 55. Primum volant *(aves)* quae apodes, quia carent usu pedum. Cetera genera residunt, et insistunt. ℙ Item remaneo. *Virg. A.* 5, 702. Siculis ne resideret arvis, Oblitus fatorum, Italas ne capesseret oras. *Plin. ep.* 4, 22. *f.* Viennensium vitia inter ipsos residunt, nostra late vagantur. ℙ Saepe est se demittere, subsidere, descendere. *Cic. Pis.* 33. Si montes resedissent, amnes exaruissent. [*V. *Gron. Observv.* 4, 17. p. 476. *sq. ed. Fr.*] *Plin.* 2, 82, 84. de terrae motu: Cum intumescit assurgens, alternoque motu residit. Alii leg. *residet. Id.* 28, 13, 57. Residere lienem aegri vitiatum, liberarique morbo; et 5, 9, 10. Nilus incipit crescere Cancrum sole transeunte, et residit in Virgine. *Virg. G.* 2, 479. qua vi maria alta tumescant Objicibus ruptis, rursusque in se ipsa residant. *Hor. Od.* 2, 20, 9. Jam jam residunt cruribus asperae Pelles, *h. e.* arcte adhaerescunt, abscedente pulpa quae in humanis cruribus esse solet. ℙ Residere retro, demittendo se recedere. *Virg. A.* 9, 539. dum se glomerant, retroque residunt In partem, quae peste caret. ℙ *Residere* dicitur quidquid faeculenti, aut spissi in liquoribus in fundo vasis subsidit. *Plin.* 33, 4, 21. Arenae lavantur, atque ex eo, quod resedit, conjectura capitur. ℙ Translate. *Ov. Am.* 1, 1, 27. Sex mihi surgat opus numeris, in quinque residat, *h. e.* hexametro incipiat, in pentametro se demittat. *Virg. A.* 6, 407. tumida ex ira tum corda residunt, *h. e.* placantur. *Id. ib.* 9, 642. jure omnia bella Gente sub Assaraci fato ventura resident, *h. e.* sedabuntur. *Plin. ep.* 5, 17. de recitante elegos suos: Apte enim et varie nunc attollebatur, nunc residebat: excelsa depressis, exilia plenis, severis jucunda mutabat.

[RĒSĪDŪĬTAS, atis, f. omissio residui in debito solvendo. *Not. Tir.* p. 78. Residuus, residuitas. *F.*]

RĒSĪDŪUS, a, um, adj. *λοιπός, ὑπόλοιπος*, qui residet, hoc est remanet, superest, reliquus est: a *resideo*, ut *assiduus* ab *assideo. Liv.* 29, 37. *med.* Residua et vetus simultas. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. *med.* Cupio mehercules, nullam residuam sollicitudinem esse. *Just.* 27, 2. Nec quicquam illi ex tanto apparatu, praeter nudum corpus et spiritum, et paucos naufragii comites residuos fortuna fecit. *Hirt. B. Afr.* 44. Navis una ab residua classe cum erravisset, a Virgilio excepta est. *Suet. Aug.* 73. Instrumenti ejus et supellectilis parcimonia apparet etiam nunc, residuis lectis atque mensis, quorum pleraque vix privatae elegantiae sint; et *ib.* 3. Fugitivos, residuam Spartaci et Catilinae manum, delevit. *Id. Ner.* 13. Bellum residuum. *Tac. A.* 11, 23. Residui nobilium. *Suet. Galb.* 7. Residuum cibariorum vendere. *Id. Aug.* 73. Residua diurni actus conficere;

et *Cal.* 15. *f.* Criminum si qua residua ex priore tempore manebant, omnium gratiam fecit. *Quint. decl.* 9, 23. Infelicissimus senex, confectus cladibus, et tantum poenae suae residuus, *h. e.* superstes tantum ad poenas, ut *Id. Inst. prooem.* 6. *med.* loquitur. ℙ *Residua pecunia* est non quae ex integra summa debiti reliqua est, et solvenda remanet; sed quaecumque summa sive ex toto, sive ex parte residet apud aliquem, et ab eo retinetur: idque praecipue de pecunia publica intelligendum est. *Paul. Dig.* 48. *tit.* 13. qui *ad legem Juliam peculatus, et de sacrilegiis, et residuis* inscribitur, 2. Lege Julia de residuis tenetur, qui publicam pecuniam, delegatam in usum aliquem, retinuit, neque in eum consumpsit; et *Mart. ib.* 4. Lege Julia de residuis tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia, quam accepit, aliave qua causa pecunia publica resedit. *Paul. ib.* 9. *med.* Cum eo, qui cum provincia abiret, pecuniam, quae penes se esset, ad aerarium professus retinuerit, non esse residuae pecuniae actionem, quia eam privatus fisco debebat; et *mox:* Sed eam quoque lex Julia residuorum post annum residuam esse jussit, *h. e.* intra annum habetur, qui pecuniam retinuit, tanquam privatus debitor: post annum fit reus lege Julia de residuis; et *Cic. Agr.* 2, 22. *med.* Quantae cujusque manubiae fuerint, quid relatum, quid residuum sit. *Liv.* 33, 48. Omnibus residuis pecuniis exactis, tributo privatis remisso. *Suet. Aug. f.* Residua vectigaliorum, *h. e.* pecuniae, quae apud publicanos vectigalium conductores erant, et reipublicae solvi aliquando debebant. ℙ De pecunia privatorum. *Ulp. Dig.* 26, 7, 6. *med.* Residuarum summarum pupillares usuras pendi oportet, *h. e.* pecuniae pupilli a tutoribus retentae. *Papin. ib.* 27, 7, 7. Placuit inter eos, qui solvendo essent, actionem residui dividi. ℙ *Curator residuorum* in *Inscr.* ap. *Grut.* 178, 3. sub M. Aurelio, et fortasse etiam in alia ap. *eund.* 184, 4. fuit, qui praeerat exactionibus pecuniae fisco, vel aerario debitae, et ultra concessum a publicanis aliisve retentae. Ceterum haec perperam omnino; nam in priore *Inscr.* mendose quidem legitur *Statio Juliano curatore resi. rejecit,* cum eadem ap. *Mur.* 485, 9. multo rectius habeat *S. J. c. refecit et perfecit.* In altera autem, quam affert et *Smetius* 11, 17., verba *aed. cur. res.* ita ex ejusd. Indice nominum propriorum est interpretanda: *aedilis curulis restituit.* ℙ *Residuus,* reses, deses, ignavus. *Actius* ap. *Fest.* in *Reses.*

RĒSIGNĀCŬLUM, i, n. contrarium signaculo. *Tert. adv. Marc.* ex *Ezech.* 10, 28, 12. Tu es resignaculum similitudinis: qui scilicet integritatem imaginis, et similitudinis resignaveris. *Vulgata* habet *signaculum.* V. *Hieron.* in *Ezech.* 9, 28.

*RESIGNĀTOR, oris, m. *ἀποσφραγιστής Gloss. Cyrill. B. A.*

RĒSIGNĀTRIX, icis, f. quae resignat et aperit. *Tert. Hab. mul.* 1. de Heva: Tu es diaboli janua, tu es arboris resignatrix, tu es divinae legis prima desertrix.

RĒSIGNĀTUS, a, um, part. a *resigno: ἀνασφραγισθείς,* signo sublato apertus. *Pl. Trin.* 3, 3, 65. Resignatae litterae, et inspectae. ℙ Resignatum aes dicitur militi, cum ob delictum aliquod jussu tribuni militum, ne ei stipendium detur, in tabulas refertur, inquit *Fest.:* nam *resignare,* ut *Idem* docet, antiqui ponebant pro rescribere, *h. e.* rursus scribere. Itaque aes, quod in tabulis scriptum fuerat, ut militibus in stipendium daretur, id si aliquando, ne amplius daretur, rescriptum esset, *resignatum* aes dicebatur: et miles is, cui adimebatur, *aere dirutus.* V. DIRUTUS.

RĒSIGNO, as, avi, atum, a. 1. *ἀνασφραγίζω,* signo amoto aperio, resolvo. *Cic. Att.* 11, 9. *med.* Resignare litteras. *Hor. Ep.* 1, 7, 9. opella forensis Adducit febres, et testamenta resignat. *Plin.* 14, 13, 14. Fabius Pictor scripsit, matronam, quod loculos, in quibus erant claves vinariae cellae, resignavisset, a suis inedia mori coactam. *Sil.* 17, 425. irrumpit mole ruinae Ausonius globus, et perjuria Graja resignat, *h. e.* aperit, laxat, disjicit phalangem Macedonum perjurorum. ℙ In illo *Virg. A.* 4, 244. Dat somnos, adimitque, et lumina morte resignat: dissentiunt interpretes, quid resignare significet: multi aperire, quod mortuorum oculos in ipsa morte claudi, in rogo rursus aperiri mos esset. Hinc *Plin.* 11, 37, 55. Morientibus oculos operire, rursusque in rogo patefacere, Quiritium ritu, sacrum est: ita more condito, ut neque ab homine supremum eos spectari fas sit, et coelo non ostendi nefas. *Serv.* ad *Virg. l. c.* Claudere, perturbare, auferre: claudere, inquam, non adductis manu palpebris operire oculos, sed, opinor, confecta corruptaque eorum acie, usum videndi adimere. Fortasse etiam *resignare* est solvere, et resolvere eo sensu, quo *Virg. A.* 12, 951. Illi solvuntur frigore membra; et *Ov. Ib.* 148. Sive manu facta morte solutus ero; et *Met.* 1, 227. jugulum mucrone resolvit. Sane quod dicimus *resignare litteras* etiam *solvere,* et *resolvere* recte et latine dici potest. Itaque hac ratione *resignare morte lumina* erit ita corrumpere ac dissolvere oculos, exsiccatis eorum humoribus, et labefacta structura, ut pervidere amplius nequeant. [**Resignare lumina* significat, claudere oculos. Simili ratione *resignare* pro simpl. signare, i. e. claudere, positum est ap. *Sil.* 4, 790. pacta resigna, i. e. signa, firma.] ℙ Translate est labefactare, abrogare, dissolvere. *Cic. Arch.* 5. Cum Appii tabulae negligentius asservatae dicerentur: Gabinii, quamdiu incolumis fuit, levitas, post damnationem calamitas omnem tabularum fidem resignasset, i. e. minuisset, irritam fecisset: ducta translatione ex eo, quod quippiam dum clausum est, sincerum habetur: si aperiatur cuilibet, ob asservandi negligentiam, corrumpi, aut adulterari potest. *Flor.* 4, 7. *f.* Brutus cum in Cassio etiam suum animum perdidisset, ne quid ex constituti fide resignaret (ita enim pariter superesse bello convenerat) ipse quoque uni comitum confodiendum praebuit latus; et *Lactant.* 7, 22. *f.* Eos, qui resurrexerint, nec mori jam ulterius fas, ut beatam possint agere vitam, quorum mors resignata est, *h. e.* dissoluta, et infracta. ℙ Item violare. *Prud. adv. Symm.* 1, 90. de Mercurio: Traditur exstinctas sumptae moderamine virgae In lucem revocasse animas, Cocytia lethi Jura resignasse, sursum revolantibus umbris, *h. e.* cum sit jus mortis et inferorum, ut nemo inde remeet, dicitur Mercurius hoc jus violasse, aperiendo mortuis viam redeundi ad vitam. ℙ Item explicare, revelare, patefacere; nam et hoc est aperire. *Ov. Fast.* 6, 535. Nunc, ait, o vates venientia fata resigna, Qua licet. *Pers.* 5, 28. totumque hoc verba resignent, Quod latet arcana, non enarrabile, fibra. *Mart.* 9, 36. Verba ducis Daci Cattis mandata resignas. ℙ Est etiam reddere. Ut enim olim *resignare* ponebant pro *rescribere,* ut *Fest.* docet: *rescribere* autem in re pecuniaria est reddere, ut in RESCRIBO dictum est; ita et *resignare* adhibetur pro reddere. *Hor. Od.* 3, 29, 53. de Fortuna: Laudo manentem: si celeres quatit Pennas, resigno quae dedit. *Id. Ep.* 1, 7, 34. Hac ego si compellor imagine, cuncta resigno. ℙ Denique olim pro assignare positum fuit. *Cato.* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 244. De aqua quod attinet, ad salinatores aerarios, cui cura vectigalium resignat, *h. e.* is, cui cura est vectigalium. *Id. ib.* Ne spolia figerentur, nisi de hoste capta: sed tum, ubi ii dimissi sunt, revortantur resignatis vectigalibus. Alii putant, haec pertinere ad notionem rescribendi, seu reddendi.

RĒSĬLĬO, is, silui, et silii, sultum, n. 4. iterum salire [*in eum locum, unde prosilui, progressus sum.] *Ov. Met.* 6, 373. de ranis: Saepe super ripam stagni considere, saepe In gelidos resilire lacus. *Plin.* 9, 19, 35. Exit in terram in Indiae fluminibus certum genus piscium, ac deinde resilit. *Flor.* 3, 6. de piratis: Sub ipso hostis recessu, impatientes soli, in aquas suas resiluerunt. ℙ [*Hinc in contrarium salio, saliendo recedo, subito pedem refero: Gr. *ἀναπηδάω, ἀναθρώσκω* nostr. *abprallen, zurückprallen.*] *Ov. Met.* 12, 479. Nudaque Phyllei juvenis ferit ora sarissa. Non secus haec resilit, quam tecti a culmine grando. *Sen. Herc. Oet.* 153. In nudo gladius corpore frangitur, Et saxum resilit. *Plin.* 2, 54, 55. Ab ictu resilit ignis. *Id.* 11, 15, 15. de melle: Abrumpi statim, et resilire guttas, vilitatis indicium habetur. *Id.* 2, 38, 38. Radii infracti resiliunt. *Id.* 11, 37, 45. Cornua cochleis semper bina, et ut praetendantur, ac resiliant. ℙ Translate. *Cic. Rosc. Am.* 29. Scopulum offendis ejusmodi, ut non modo ab hoc crimen resilire videas, verum omnem suspicionem in vosmet ipsos recidere intelligas, *h. e.* ab hoc esse crimen remotum, alienum, huic non haerere, non convenire. *Plin.* 5, 27, 27. de Tauro monte: Mediam distrahens Asiam, nisi opprimenti terras occurrerent maria. Resilit ergo a septemtrione, *h. e.* se flectit. ℙ Saepe est recedere, refugere. *Id.* 10, 70, 90. Non potest petris avelli polypus, idem, cunila admota, ab odore protinus resilit. *Lucr.* 4, 688. ad sua quemque Pabula ducit, et a tetro resilire veneno Cogit. *Claud. Quadrig.* ap. *Prisc.* 10, 906. Artorius Taureae dextrum humerum sauciat, atque ita resiluit. *Ulp. Dig.* 18, 2, 9. Ut liceret emptori resilire, meliore conditione allata; et *Flor.* 4, 12. Nec dum assuetae frenis servitutis tumidae gentium cervices, ab imposito nuper jugo resiliebant. *Quint.* 12, 10. *med.* Instandum iis, quae placere intellexeris: resiliendum ab iis, quae non recipientur. ℙ *Resilire* etiam dicuntur, quae residunt, subsidunt, restringuntur, decrescunt, contrahuntur. *Ov. Met.* 3, 677. In spatium resilire manus breve vidit, et illas Jam non esse manus, jam pinnas posse vocari. *Plin.* 11, 40, 95. de porcellis: Suam quisque (*mammam*) novit in fetu, eaque alitur, nec alia: detracto illa alumno suo sterilescit illico, ac resilit. *Id.* 22, 13, 15. de urtica: Uvas in ore, procidentesque vulvas tactu resilire cogit.

RĒSĬLĪTĀRĔ, saepe resilire. *Paul.* ex *Festo:* ubi alii leg. *resillare,* alii *resultare,* alii *residiare.*

[RĒSIMPLĪCĀTUS, a, um, part. ab inus. *resimplico,* reduplicatus: a *re,* et *simplico. Coel. Aurel. Tard.* 5, 1. *n.* 20. Alii linteolum aqua tingentes partibus resimplicatum apponunt. *F.*]

RĒSĪMUS, a, um, adj. *ἀνάσιμος,* dicitur de naribus depressis, extremitate sursum reflexa. *Ov. Met.* 14, 95. de simia: naresque a fronte resimas. *Colum.* 6, 1. Boves naribus resimis patulisque, cervice longa et torosa. *Plin.* 8, 25, 39. Hippopotamus rostro resimo, cauda et dentibus aprorum aduncis. *Varr. R. R.* 2, 9. Canis labris subnigris, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus. ℙ Transfertur ad alia. *Cels.* 8, 3. *med.* Lamina aenea firma, paululum resima, *h. e.* recurva, reflexa; et 4, 1. *med.* Renes, qui lumbis sub imis costis, inhaerent; a parte earum resimi, ab altera rotundi. *Id.* 7, 26. *n.* 2. Incidi cutis plaga luxata debet, etc., deinde ea parte, qua resima plaga est, etc. *h. e.* recursa, retusa. [Ita edidit *Targa* ex *Morgagno ep.* 7. *in Cels.* et ex MSS., cum antea omnes editiones haberent *qua strictior ima plaga est. F.*]

RĒSĪNA, ae, f. *ῥητίνη,* humor tenax ex arboribus sponte sua defluens: a voce Graeca allata, quae a *ῥέω,* fluo. Duplex est, sicca, et liquida: illa e pinu et picea fit, haec e terebintho, larice, lentisco, cupresso, etc. Ex ea cocta fit pix. V. *Plin.* 16, 11, 22. et 24, 6, 22., ubi plura de ea, deque variis ejus in medicina usibus. Praecipue autem utebantur evellendis pilis e corpore: item vinis condiendis. *Capitol. Pert.* 8. Vasa Samnitica calfactandae resinae ac pici devellendis hominibus et levigandis. *Mart.* 12, 32. Nec plena turpi matris olla resina, Summoeniana qua pilantur uxores. (Adde 3, 74. et 77.) *Tert. Pall.* 4. Apud hirtos et hirsutos tam rapax a culo resina, tam furax a mento volsella. *Cato R. R.* 23. Resinam si indes, in culleum musti pondo tria bene comminuito: indito in fiscellam, et facito, uti in dolio musti pendeat: eam quassato crebro, uti resina condeliquescat.

RĒSĪNĀCĔUS, a, um, adj. *ῥητινώδης,* resinam referens. *Plin.* 24, 11, 59. Rosmarinum, cui et caulis, et semen resinaceum.

RĒSĪNĀLIS, e, adj. resinaceus, resinosus. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 13. *n.* 178. Strobilus, quod in semet habeat resinale, etc. Adde *ib.* 14. *n.* 207.

[RĒSĪNĀRĬA, ae, f. quae resinam vendit, seu quae resina utitur ad pilos e mulierum corpore evellendos. V. RESINA. *Inscr.* quam in *Mus. Vatic.* vidit *B. Borghesius.* Juliae Agele resinariae, quae vix. an. LXXX. Julia Irene patronae B. M. F. et sibi, et suis, posterisq. eorum. V. PICATRIX. *F.*]

RĒSĪNĀTUS, a, um, adj. resina illitus. *Juven.* 8, 114. quid resinata juventus, Cruraque totius facient tibi levia gentis? *h. e.* mollis, effeminata, et pilos corporis resina illita evellens. [**Cf. Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 106.] ℙ Resinatum vinum, *ῥητινίτης οἶνος,* resina conditum: quam rationem docet *Cato* in RESINA allatus. *Mart.* 3, 77. Resinata bibis vina, Falerna fugis. Adde *Plin.* 23, 1, 24. et *Cels.* 2, 24.

RĒSĪNŌSUS, a, um, adj. *ῥητινώδης,* resinam ferens, resina abundans, resinam referens. *Colum.* 12, 20. Medicamina vino adjicere, quae sint aut liquida, aut resinosa. *Plin.* 26, 8, 30. Ladanum odoratum, molle, viride, resinosum. *Id.* 24, 11, 60. Cachrys si fricetur, resinosa est. *Id.* 13, 6, 12. Resinosus lentor. *Id.* 27, 4, 10. odor. *Id.* 24, 7, 33. et 15, 7, 7. Brutia pix pinguissima, resinosissima.

RĒSĪNŪLA, ae, f. dimin. resinae. *Arnob.* 7, 233. Si hoc honorantur numina, nec indigne sustinent Panchaicas sibi ardere resinulas, *h. e.* turis grana: tus enim resinae genus quoddam est.

RĒSĬPĬO, is, ivi, et ii, et ui, n. 3. *χυμὸν ἔχω,* saporem habeo, refero, sapio: a *re,* et *sapio.* Et referri potest etiam ad odorem. *Varr. R. R.* 1, 54. Seorsum, quod expressum est, servant, quod resipit ferrum. (V. FERRUM.) *Colum.* 12, 46. Hoc jure macerentur, donec quam minimum amaritudinis resipiant. *Plin.* 14, 1, 3. Uva picem resipiens. *Id.* 31, 3, 12. Est etiamnum vitium aquae, non foetidae modo, verum omnino quidquam resipientis, jucundum sit illud licet, gratumque. ℙ Translate. [**Cic. N. D.* 2, 17. Epicurus minime resipiens patriam, i. e. Athenas, minime redolens Atticam urbanitatem praesertim in jocis.] *Gell.* 3, 3. *med.* Non tamen dubium est, quin istae *(fabulae),* quae scriptae a Plauto non videntur, veterum poetarum fuerint, et ab eo retractatae et expolitae sint, ac propterea resipiant dictum Plautinum, *h. e.* stilo Plauti similes sint, Plautinam locutionem redoleant. *Auson. praef. monosyll. Idyll.* 12. Laboravi, ut quantum ejus posset apud aures indulgentissimas, absurda concinerent, insulsa resiperent, hiulca congruerent, *h. e.* aliquem elegantiae saporem haberent. ℙ Est saepe ad priorem mentis statum, vel ad meliorem mentem redire, resipiscere, *ἀναφρονῶ.* Adhibetur fere in praeteritis: in aliis temporibus *resipisco* locum habet: referturque tum ad corpus, tum ad animum. *Suet. Ner.* 42. Postquam Hispanias descivisse cognovit, collapsus animo male fracto, diu, et sine voce, et prope intermortuus jacuit. Utque resipivit, veste discissa, capite converberato, actum de se pronuntiavit. Alii leg. *resipuit:* alii *resipiit.* [**B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 682. formam *resipiit* non magis ferendam videri dicit, quam *desiliit,* et *transiliit* cet.] *Cic. Att.* 4, 5. Vix aliquando, te auctore, resipivi. Alii leg. *resipui.* (Adde *Sext.* 38.) *Pl. Mil.* 4, 8, 35. Jam resipisti? *Ter. Heaut.* 4, 8, 1. Nunc me fortunatissimum factum puto esse, gnate, cum te intelligo resipisse. Ita cum aliis *Prisc.* 10, 879. Alii *resipiscere:* et *Afran.* ap. *Prisc. ib.* Equidem nunc resipui, postquam pectus est laetitia onustum.

RĒSĪPISCENTĬA, ae, f. *μετάνοια,* actus resipiscendi, poenitentia. *Lactant.* 6, 24. Is, quem facti

sui poenitet, errorem suum pristinum intelligit: ideoque Graeci melius et significantius *μετάνοιαν* dicunt: quam nos possumus resipiscentiam dicere.

RĒSIPISCO, is, n. 3. *ἀναφρονέω*, resipere incipio, a deliquio animi me recipio, ad pristinum sensuum statum redeo. *Pl. Mil.* 4, 8, 22. Animo male factum est huic repente miserae, etc. afferte aquam, quaeso, dum resipiscit. *Suet. Tib.* 73. Cum extractum sibi deficienti annulum, mox resipiscens requisisset. *Petr. Sat.* 138. *f.* Et resipiscerent partes veneficio, credo, sopitae. ℙ Transfertur ad animum, et significat ad bonam mentem redire, rectius sentire incipere, ad meliorem frugem reverti, quasique ab insipientia, seu insania convalescere. *Liv.* 36, 22. Ut tunc saltem, experti regiam vanitatem, resipiscerent. *Plin.* 30, 10, 24. Tradunt, lymphatos sanguinis talpae aspersu resipiscere. *Prop.* 3, 23, 17. Nunc demum vasto fessi resipiscimus aestu *Tac. H.* 4, 67. *f.* Resipiscere paulatim civitates, fasque et foedera respicere. *Suet. Aug.* 48. Rectorem apponere solitus aetate parvis, ac mente lapsis, donec adolescerent, aut resipiscerent. *Ter. Andr.* 4, 2, 15. Hanc, nisi mors, mihi adimet nemo. *Cha.* resipisco.

RĒSISTO, is, stĭti, n. 3. *ἑστάναι*, maneo non ultra progrediens, gradum sisto, resto, consisto. [**Virg. G.* 4, 425. ipsa procul nebulis obscura resistit. *Liv.* 37, 21. ut, quum terga caederentur, nemo pugnandi causa restiterit, *h. e.* retro se verterit.] *Ter. Andr.* 2, 2, 7. Dave, ades, resiste. *Id. Eun.* 2, 3, 45. Heus, heus tibi dico, Chaerea, inquit: restiti. *Caes. B. G.* 7, 35. E regione unius eorum pontium cum duabus legionibus in occulto restitit. *Val. Fl.* 3, 100. Restitit ille gradu, seseque a lumine ferri Sustinuit. *Cic. Tusc.* 5, 28. Vita beata, virtutibus omnibus sine ullo animi terrore ad cruciatum profectis, resistet extra fores limenque carceris. *Id. Fin.* 4, 18. Deinde reliqui gradus: sed ego in hoc resisto. [**Adde Att.* 2, 2. negavit se unquam cum Curione restitisse: scil. colloquendi causa.] *Phaedr.* 1, 12. Ad fontem cervus cum bibisset, restitit. *Liv.* 36, 13. *extr.* Baebius restitit ad Pellinaeum oppugnandum. *Tac. H.* 2, 87. Vitellius ad omnes municipiorum amoenitates resistens, gravi urbem agmine petebat. [**Plin. Pan.* 10, 4. in secundo resistere; ubi v. *Schwarz.* cf. 48, 3. *Suet. Galb.* 19. viso procul eo, parumper restiterunt. Seq. dein rursum incitati. Cf. *Cal.* 58. *Oth.* 6.] *Sen. Q. N. praef.* 1. *med.* Sidus nusquam resistens, sed aequaliter citum. *Colum.* 6, 7. *med.* Si neque ventris restiterit citata proluvies, neque intestinorum dolor. *Ov. Her.* 13, 121. verba resistunt, *h. e.* sermo intermittitur. *Quint.* 11, 2. *f.* Interruptus actionis impetus, et resistens, ac salebrosa oratio [**V. intppr.* ad h. l.] *Virg. A.* 4, 76. Incipit effari, mediaque in voce resistit. *Sen. Med.* 744. Rota resistat membra torquens: tangat Ixion humum. ℙ Item permaneo. *Pl. Trin.* 4, 4, 18. Hic meo hero amicus solus firmus resistit. ℙ Item insisto, pedem sisto, [**resurgo.*] *Cic. Mur.* 39. Nihil est jam unde nos reficiamus, aut ubi lapsi resistamus. ℙ Item non cedo, repugno, obsisto, *ἀνθίσταμαι. Virg. G.* 3, 502. aret Pellis, et ad tactum tractanti dura resistit. *Plin.* 19, 5, 23. Fimo circumaggeratae radices frigori resistunt. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 3. de cloacis Romae: Aliquando Tiberis retro infusi recipiunt fluctus, pugnantque diversi aquarum impetus intus: et tamen obnixa firmitas resistit. *Id. ib.* 22, 49. Silex vehementer igni resistens. *Id.* 37, 7, 30. Gemmae, quae scalpturae contumaciter resistunt. *Id.* 17, 13, 21. Rubi defigunt rursus in terram capita, iterumque nascuntur ex sese, repleturi omnia, ni resistat cultura. *Id.* 29, 4, 17. Nisi incendiis semina exurerentur, non esset fecunditati eorum resistere. *Varr. R. R.* 1, 13. Plaustra ac ceterum instrumentum sub dio adversus tempestatem nocentem non resistunt; et *Cic. Att.* 2, 1. *med.* Restitit et pervicit Cato; et *Nep. Att.* 3. Quamdiu affuit, ne qua sibi statua poneretur, restitit. *Caes. B. G.* 4, 12. *f.* Ipse equo vulnerato dejectus, quoad potuit, fortissime restitit; et *ib.* 14. Qui celeriter arma capere potuerunt, paulisper nostris restiterunt. *Nep. Pel.* 1. *f.* Existimabant, eos esse solos, qui adversus resistere auderent. *Cic. Rosc. Com.* 17. *med.* Resistere et repugnare contra veritatem non audet. *Colum.* 1, 5. *f.* Fundamenta praestructa valenter resistent contra ea, quae postmodum superposita incumbent. *Suet. Tib.* 25. Obfirmato cuipiam resistere. *Cic. Agr.* 2, 6. Resistere libidini. *Id. Fam.* 5, 17. fortiter dolori ac fortunae. *Sen. Hipp.* 891. precibus. *Sall. Cat.* 35. fanctioni inimicorum. *Id. Jug.* 41. Lucullus et Annius tribuni plebis, resistentibus collegis, continuare magistratum nitebantur. *Cic. Verr.* 2, 5, 1. Resistere defensioni alicujus, *h. e.* respondere, eamque refellere. ℙ De medicamentis, quae morbos propellunt, nec sinunt accedere. *Plin.* 22, 13, 15. Semen urticae potum in sapa resistit stomachi inflationi ebrietati resistere putatur. *Id.* 36, 19, 31. Amiantus veneficiis resistit omnibus. *Id.* 30, 11, 28. Morbo regio resistunt sordes aurium. *Id.* 20, 4, 17. Resistere febribus. *Id.* 23, 8, 80. serpentium venenis. ℙ Passive impersonaliter. *Caes. B. G.* 5, 30. Cum a Cotta acriter resisteretur; et *ib.* 39. A nostris eadem ratione, qua pridie, resistitur. *Sall. Jug.* 71. Neque a fortissumis infirmissimo generi resisti posse. *Plin.* 26, 13, 86. Phthiriasi resistitur uvae taminiae succo. [**Liv.* 4, 43. vix deorum opibus, quin obruatur Romana res, resisti posse. *Bail.*] Adde *Cic. fragm.* ap. *Prisc.* 15, 1014. ℙ [**Hinc resistere* dicitur de montibus longius prominentibus in campum: opp. *cedere. Tac. A.* 2, 16. Idistavisus campus — medius inter Visurgim et colles, ut ripae fluminis cedunt, aut prominentia montium resistunt, inaequaliter sinuatur: ubi verum vidit *Ern.* Eleganter, inquit, utrumque verbum (*cedere* et *resistere*) dicitur in tali descriptione, ut *refugere* ap. *Plin ep.* 5, 6, 38. et *occurrere*, variis in locis. *Cedere* ripae fluminis s. flumen ipsum dicitur, cum sinum facit aversum a campo: montes *resistere*, quum longius prominent in campum. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 410. ℙ Confund. *resistere* et *restitare.* V. *Spald.* ad *Quint.* 10, 3, 10. qui laud. *Drakenb.* ad *Liv.* 10, 19, 5.]

*RESISTOS, i, Thraciae oppidum, circa Propontidem. *Plin.* 4, 11. Adde *Ant. Itin. B. A.*

RĒSOLŪBĬLIS, e, adj. qui resolvi potest, solubilis. *Prud. Cath.* 10, 157. resolubile corpus Revocas, Deus, atque reformas. *Id. Apoth.* 581. jacet illud nobile templum. Cur jacet? artificis quia dextra solubilis illud Caementum struxit resolubile, jure solutum est.

RĒSOLVO, is, olvi, lutum, a. 3. *ἀναλύω*, idem fere quod solvo, dissolvo, a vinculis libero. *Colum.* 1, 8. *med.* Villicus quem ipse sua sponte vinxerit, ante quam sciat dominus, non resolvat. *Quint.* 6, 1. *med.* Resolvere vulnus. *Ov. A. Am.* 3, 272. vinclis crura resolve suis. *Id. Met.* 1, 382. cinctasque resolvite vestes. *Id. Fast.* 4, 180. Ter jungat Titan, terque resolvat equos. *Cels.* 7, 4. *n.* 4. Tertio quoque die nodus resolvendus est. *Sil.* 6, 280. longoque resolvens Aggere se ripae. ℙ Item diduco, avello, abstraho. *Sen. Phoen.* 51. Vis nulla, genitor, a tuo nostram manum Corpore resolvet. ℙ Item aperio. *Tac. A.* 6, 48. Resolvere venas. *Liv.* 26, 15. *med.* litteras. *Plin.* 8, 30, 47. Fiber, hominis parte comprehensa, non antequam fracta concrepuerint ossa, morsus resolvit. *Ov. Met.* 2, 282. fauces haec ipsa in verba resolvo; et *ib.* 13, 226. expectatoque resolvit Ora sono: (Adde *Virg. G.* 4, 452. et *A.* 3, 457.) et *ib.* 1, 227. et *ib.* 6, 643. Jugulum ferro resolvere: quod *Juven.* 4, 110. aperire, dixit. *Val. Fl.* 1, 655. Emicuit reserata, dies coelumque resolvit Arcus, *h. e.* aperuit, patefecit, fugatis nubibus. ℙ Item dissolvo, dilabi facio, tenuo. *Virg. G.* 1, 44. Zephyro putris se gleba resolvit. *Ov. Met.* 14, 400. nebulas ventis ac sole resolvi; et *Trist.* 3, 10, 13. Nix jacet, et jactam nec sol, pluviaeque resolvunt. *Virg. A.* 8, 591. Lucifer exsulit os sacrum coelo, tenebrasque resolvit. *Plin.* 9, 35, 58. Aceti asperitas in tabem margaritas resolvit. *Lucr.* 6, 966. Ignis enim liquidum facit aes, aurumque resolvit. *Colum.* 11, 2. *med.* Omnis gleba in vineis refringitur, et resolvitur in pulverem. *Sil.* 5, 553. Resolvere muros ariete, *h. e.* diruere. ℙ *Resolvere nummos* ap. *Lampr. Alex. Sev.* 39. *f.* est rursus solvere, et conflare, ut novae formae pecunia cudatur. ℙ Et translate. *Virg. G.* 1, 302. Invitat genialis hiems, curasque resolvit; et *Plin.* 24, 6, 15. Styracis modico potu tristitiam animi resolvi. *Quint. prooem.* 8. *med.* Argumentandi et afficiendi locos, et quibus generibus concitari, placari, resolvi judices oportet, adjecimus, *h. e.* ad hilaritatem excitari, ab intenta audiendi cura tantisper solvendo. Sic 4, 2. *med.* Ficta narratio introduci solet vel ad concitandos judices, vel ad resolvendos aliqua urbanitate. Alii leg. *solvendos. Sil.* 7, 153. Discinxit ratione dolos, fraudesque resolvit. Adde *Virg. A.* 6, 29. ℙ Item mollio, enervo, effemino, languidum reddo, remissiorem facio. *Prop.* 2, 25, 42. ad molles membra resolve choros. *Pall.* 4, 12. *med.* Quae res intra triduum totius saevitiae iram resolvet. *Sen. ep.* 36. Felicitas alios in aliud irritat: hos in potentiam, illos in luxuriam: hos inflat, illos mollit, et totos resolvit. *Ov. A. Am.* 2, 683. Voluptas resolvit corpus. *Sen. Octav.* 717. Resolvi somno. Sic *Virg. A.* 6, 422. de Cerbero: atque immania terga resolvit Fusus humi. ℙ Item violo, perrumpo. *Id. ib.* 4, 27. Ante, pudor, quam te violo, aut tua jura resolvo. ℙ Item rescindo, tollo. *Cajus Dig.* 21, 2, 57. *f.* Resolvere stipulationem. *Pomp. ib.* 46, 3, 107. obligationem. *Paul. ib.* 41, 5, 2. *med.* conventionem. *Jul. ib.* 23, 3, 44. promissionem. *Ulp. ib.* 18, 2, 2. emptionem. ℙ Item laxo, remitto. *Val. Fl.* 4, 703. Nec vero ipse metus curasque resolvere ductor, sed, etc. *Tac. H.* 1, 51. Resolvere disciplinam militarem. ℙ Item partior, divido. *Ov. Met.* 8, 587. Continuam diduxit humum, partesque resolvit In totidem, mediis quot cernis Echinadas undis. ℙ Item libero, levo, absolvo. *Hor. Od.* 1, 28, 34. Teque piacula nulla resolvent. *Sil.* 17, 205. de Annib.: cuncti praestare videntur, Quod sponte abscedat, Superi, tandemque resolvat Ausoniam. ℙ Item dirimo, finio. *Hor. Sat.* 2, 3, 103. Nil agit exemplum, quod litem lite resolvit. *Val. Fl.* 4, 43. Cum sopor, et vano spes moesta resolvitur actu. ℙ Item aboleo. *Tac. H.* 4, 65. Vectigal, et onera commerciorum resolvimus. ℙ Item refello. *Quint.* 5, 13. Si resolvere ex parte diversa dicta difficilius erit, nostra argumenta cum adversariorum argumentis conferemus. ℙ Item explico, expono. *Lucr.* 770. Quod superest, quoniam magni per caerula mundi Qua fieri quidquid posset ratione, resolvi, etc. Nunc redeo, etc. ℙ *R. solvere amphiboliam, ambiguitatem*, ap. *Quint.* 7, 9. *f.* et 12, 2. *med.*, est tollere, declarare. ℙ Interdum ponitur pro solvere in re pecuniaria, et aeris alieni. *Cato R. R.* 144. et 149. Si quid emptor, aut pastores, aut pecus emptoris domino damni dederit, boni viri arbitratu resolvat. *Pl. As.* 2, 4, 26. Ecquis pro vectura olivi resolvit? *Pl. Epid.* 1, 2, 38. Huic opus est quadraginta minis, danistae quas resolvat. *Id. Men.* 5, 5, 30. Perdormisco, si resolvi argentum, cui debeo. ℙ Resolvere vocabulum Graecum in voces Latinas ratione etymologica falsa, *Gell.* 1, 18. v. g. *lepus* in *levis* et *pes.* ℙ *Resolvi stomachum* quid sit ap. *Cels.* 4, 5. V. in RESOLUTIO. ℙ [**Conf. resolvere* et *remittere.* V. *Burm.* ad *Virg. G.* 4, 36. Item *resolvere* et *revolvere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 316. *Resolvere* et *solvere* V. *Spald.* ad *Quint.* 2. p. 70. *crit.*]

RĒSOLŪTĒ, adv. solute, effuse, libere. *Tert. ad Nat.* 1, 19. Quo resolutius decachinnetis.

RĒSOLŪTĬO, onis, f. *ἀνάλυσις*, actus resolvendi. *Gell.* 17, 9. *med.* Resolutio lori; et 18, 2. *med.* sophismatis. *Cels.* 2, 6. ventris; et *ib.* 1. *med.* nervorum, quam Graeci *παράλυσιν* nominant; et 6, 6. *n.* 36. oculorum, quam *παράλυσιν* Graeci nominant. *Id.* 4, 5. *med.* Vulgatissimum pessimumque stomachi vitium est resolutio, idest cum cibi non tenax est. *Ulp. Dig.* 41, 2, 13. Redhibitio, venditionis resolutio est, *h. e.* rescissio, abrogatio.

RĒSOLŪTUS, a, um, part. a *resolvo*, *ἀναλελυμένος*, a vinculo liberatus, solutus. *Sil.* 3, 462. resoluta vincla. *Tibull.* 1, 3, 31. et *Ov. Am.* 2, 14, 39. puella resoluta capillos. *Id. Fast.* 3, 257. resoluto erine precari. *Lucan.* 8, 787. ossa resoluta nervis. *Ov. Met.* 4, 737. virgo resoluta catenis ℙ [**Item diductus, disjectus, apertus.*] *Ov. Met.* 11, 516. cadunt largi resolutis nubibus imbres. *Sen. Octav.* 317. Navis resoluto robore labens, Pressa dehiscit, sorbetque mare. [**Porro huc pertinet illud:*] *Colum.* 12, 50. *med.* Olivae resolutis corticulis emolliri debebunt, i. e. ruptis apertisque per primam pressuram. ℙ [**Item ruptus, dissolutus, liquefactus.*] *Claud. epigr.* 7. Gemma resoluta gelu. Sic *Suet. Dom* 6. Resolutus repente Rhenus; et *Lucan.* 1, 219. madidis Eurl resolutae flatibus Alpes, *h. e.* nives in Alpibus liquefactae. *Plin.* 35, 11, 41. Resolutae igne cerae. [**Huc pertinent et ista, quae Noster infra laudaverat:*] *Pall.* 3, 29. *f.* Laser ex aqua ad sapae pinguedinem resolutum. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. Frumento in potum resoluto. *Vell.* 2, 123. *extr.* Augustus in sua resolutus initia, animam coelestem coelo reddidit. [**V. Ruhnk.* ad h. l.] *Virg. G.* 4, 225. Scilicet huc reddi deinde, ac resoluta referri Omnia. *Colum.* 4, 1. et 11, 3. Terra resoluta, *h. e.* aratro aut ligone fossa, et subacta. Sic *Pall.* 1, 5. *f.* Pinguis ac resolutus ager, qui facile subigitur. Rursus *Colum.* 10, 7. Pinguis ager, putres glebas, resolutaque terga Qui gerit. ℙ Item enervatus, effeminatus, languore affectus, diffluens. *Colum. praef. med.* Juvenum corpora fluxa et resoluta. *Ov. A. Am.* 3, 793. ex imis resoluta medullis Femina; et *Met.* 9, 483. totis resoluta medullis, *h. e.* prae voluptate diffluens. *Mart.* 10, 98. minister Idaeo resolutior cinaedo. *Ov. Fast.* 1, 371. Brachia somno resoluta. *Val. Fl.* 2, 535. fluctus defertur bellua in imos, Jam totis resoluta vadis: scil. quia clava ab Hercule icta et occisa. Sic *Sen. Oed.* 139. sub ictu ponderis vasti resoluta cervix. *Plin.* 11, 37, 50. In equis aures indicia animi praeferunt, fessis marcidae, micantes pavidis, subrectae furentibus, resolutae aegris. ℙ [**Item liberatus.*] *Tibull.* 1, 10, 83. fallaci resolutus amore Tibullus; et *Lucan.* 2, 145. Tunc data libertas odiis, resolutaque legum Frenis ira ruit. *Claud. in Eutr.* 2, 233. pavor, resoluto corde, quievit. ℙ Item effusus, immodicus. *Sil.* 11, 305. Tyrio resoluta in gaudia coetu Converso. Sic *Id.* 14, 680. mens resoluta in gaudia, *h. e.* sepositis curis effusa. ℙ Item rescissus, diremptus, sublatus. *Ulp. Dig.* 12, 6, 23. Transactio resoluta.

RĒSONĀBĬLIS, e, adj. qui resonat, aut resonare potest. *Ov. Met.* 3, 357. Vocalis Nymphae, quae nec reticere loquenti, Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo. Adde *Auson. epigr.* 99. itidem de Echo loquentem.

RĒSONANS, antis, part. a *resono*, *ἀντηχοῦν*, sonum reddens, personans. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 14. *f.* Theatrum natura ita resonans, ut usque Romam significationes vocesque referantur. *Vitr.* 5, 8. *f.* Sunt nonnulli loci naturaliter impedientes vocis motus, uti dissonantes, qui Graece dicuntur *κατηχοῦντες:* circumsonantes, qui apud eos nominantur *περιηχοῦντες:* item resonantes, qui dicuntur *ἀντηχοῦντες:* consonantesque, quos appellant *συνηχοῦντες:* et *mox:* Resonantes sunt, in quibus cum in solido tactu vox percussa resiliat, imagines exprimendo, novissimos casus duplices faciunt auditu. *Virg. A.* 3, 432. Scyl-

lam, et caeruleis canibus resonantia saxa. ℙ Item sonum edens, sonans, crepitans. *Sen. Thyest.* 584. Ne superfusis violetur undis Ignis aeternis resonans caminis. *Val. Fl.* 4, 18. de Hercule: Ille graves oculos, et Hylan resonantia semper Ora ferens.

RĔSŌNANTĬA, ae, f. *ἀντήχησις*, actus resonandi, vocis aut sonitus redditio. *Vitr.* 5, 3. *med.* de theatro: Ita in voce, cum offensio nulla priorem interpellaverit, non disturbat secundam, nec insequentes, sed omnes sine resonantia perveniunt ad imorum et summorum aures.

RĔSŌNO, as, avi, n. 1. *ἀντηχέω*, sonum reddo, sonui respondeo. *Virg. A.* 12, 607. resonant late clangoribus aedes. *Hor. Sat.* 1, 4, 76. Suave locus voci resonat conclusus. *Phaedr.* 4, 24. Magno apparatu laeta resonabat domus. *Prop.* 1, 18, 31. resonant mihi Cynthia silvae, *h. e.* me saepe Cynthiam in silvis appellante, respondent silvae, idemque nomen repetunt. ℙ Et cum accus. *Virg. Ecl.* 1, 7. Formosam resonare doces Amaryllida silvas. *Claud. Epit. Pall. et Celer.* 23. omnisque maritum Palladium resonabat ager. ℙ Praecipue dicitur de echo, quae voces et sonum repercutit ac reddit. *Varr. R. R.* 3, 16. *med. Μελιννῶνας* facere oportet, potissimum ubi non resonent imagines. *Cic. Tusc.* 3, 2. Gloria virtuti resonat, tanquam imago, *h. e.* respondet. V. RESONABILIS. ℙ Item persono, sonitu plenus sum. *Virg. G.* 2, 328. Avia tum resonant avibus virgulta canoris; et *E.* 2, 13. Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. [*V. *Burm.* ad h. l.] ℙ Et cum accus. *Id. G.* 3, 338. Litoraque alcyonem resonant, acalanthida dumi. ℙ Item sonum edo, sono. *Id. E.* 7, 13. eque sacra resonant examina quercu. *Manil.* 5, 566. Aura per extremas resonavit flebile rupes. *Cic. Tusc.* 1, 40. Cum venenum obduxisset, reliquum sic e poculo ejecit, ut resonaret. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Ov. Met.* 4, 333. resonant aera auxiliaria Lunae; et *ib.* 8, 320. Ex humero pendens resonabat eburnea laevo Telorum custos. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 55. Non, mihi centenis resonent si vocibus ora, Acta Probi narrare queam. ℙ Active, resonare facio: qua ratione etiam *persono* adhibetur. *Virg. A.* 7, 11. Dives inaccessos ubi Solis filia lucos Assiduo resonat cantu. [*V. *Burm.* ad h. l.] ℙ Passive impersonaliter. *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* Quocirca et in fidibus testudine resonatur, aut cornu, *h. e.* sonus fidium augetur et redditur. ℙ Olim dicebant *resono, is*, ut *sono, is. Accius* ap. *Prisc.* 9, 863. Sed valvae resonunt regiae. *Id.* ap. *Non.* 10, 4. Clamore et gemitu templum resonit coelitum. *Pacuv. ib.* Hymenaeum fremunt aequales: aura resonit crepitu musico. *Enn.* ap. *Prisc. l. c.* Tunc clypei resonunt, et ferri stridit acumen.

RĔSŌNUS, a, um, adj. *ἀντηχῶν, προσηχὴς*, sonum reddens, resonans, sonorus. *Ov. Met.* 3, 495. de Narcisso: quotiesque puer miserabilis, eheu, Dixerat, haec resonis iterabat vocibus, eheu. *Lucan.* 7, 480. Excepit resonis clamorem vallibus Haemus. *Val. Fl.* 1, 618. conversaque frontem Puppis in obliquum resonos latere accipit ictus.

RĔSŌPĬO, is, a. 4. idem quod sopio. *Fulg. Contin. Virg. p. m.* 756. *Staver.* pro simplici *sopio*. Tricerberum mellitis resopit offulis.

RĔSORBĔO, es, ui, et psi, ptum, a. 2. *ἀναῤῥοφέω*, est iterum sorbere, quod quis evomuit. *Plin.* 9, 43, 67. Hamo devorato, omnia interanea evomunt, donec hamum egerant: deinde resorbent. *Id.* 18, 35, 87. Corvi singultu quodam latrantes, seque concutientes, si continuabunt, ventos praesagiunt; si vero carptim vocem resorbebunt, ventosum imbrem. *Plin. alter. ep.* 6, 20. Mare in se resorberi, et tremore terrae quasi repelli videbamus. *Quint.* 11, 3. *med.* Sunt qui spiritum cum stridore per raritatem dentium non recipiunt, sed resorbent. [*Cf. de h. l. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 333.] *Virg. A.* 11, 627. de ponto: Nunc rapidus retro, atque aestu revoluta resorbens Saxa fugit. *Ov. Her.* 12, 125. Quaeque vomit totidem fluctus, totidemque resorbet. ℙ *Resorbere fletum*, comprimere, continere, et erumpentem veluti introrsus agere. *Sil.* 12, 594. respectantque suos, fletumque resorbent. *Sen. Herc. Oet.* 1285. Fletum virtus saepe resorbet. *Stat. Th.* 5, 654. Fortior ille malis: lacrimasque insana resorbet Ira patris. [**Albinov.* 114. dicit: lacrimas intus agit: ubi v. *Ruhnk.*]

[RESPECTILLĂ, ae, f. dimin. respectae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 887, 8. C. Samuconius Spectatus sibi, et Respectille def. an. XX. *Respectille* vitio saeculi sine diphthongo scribitur. *F.*]

[RESPECTĪNUS, i, m. ad respectum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 647, 5. Mattonius Respectinus. *F.*]

RESPECTO, as, avi, atum, a. 1. *ἀποβλέπω, παπταίνω*, saepe retro aspicio, respicio, oculos reflecto. *Pl. Cas.* 5, 2, 13. et *Men.* 1, 2, 51. Ne te uxor sequatur, respectas identidem. *Ter. Ad.* 2, 1, 3. Quid respectas? nihil pericli est. *Stat. Th.* 3, 376. non me ullius domus anxia culpet, Respectentque truces obliquo lumine matres. *Liv.* 3, 48. Respectans ad tribunal, tuum, inquit, etc. [*Cf. 8, 39. Adde *Vell.* 2, 107. et *Tac. Agr.* 37.] *Cic. Sext.* 5. *extr.* Haec ita praetereamus, ut tamen intuentes et respectantes relinquamus. ℙ Translate est curam habere, curae esse: quod qui faciunt, respicere solent. *Virg. A.* 1, 607. siqua pios respectant numina. *Catull.* 11, 21. Nec meum respectet, ut ante, amorem. Alii hic interpretantur, exspectet. Nam et exspectantium est saepe respicere, ut in illo *Lucretii* 5, 973. Sed taciti respectabant, somnoque sepulti, Dum, etc. et 6, 1232. Funera respectans; et *Cic. Planc.* 18. Neque hoc liberis nostris interdicendum est, ne observent tribules suos, ne par ab iis munus in sua petitione respectent. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] ℙ Huc pertinet et illud *Lucr.* 5, 374. Haud igitur leti praeclusa est janua coelo, Sed patet, immani et vasto respectat hiatu, *h. e.* quasi videtur exspectare, dum coelum ruat, et pereat.

[RESPECTUS, a, um, part. a *respicio:* Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 804, 6. L. Dindius Respectus. *F.*]

RESPECTUS, us, m. *ἀπόβλεμμα, ἐπιστροφή*, actus respiciendi, conversio oculorum retrorsum. *Cic. Div.* 1, 32. Conscensionem in naves cum fuga, fugientibusque miserabilem respectum incendiorum fore. *Id. ad Brut.* 2, 1. *f.* Meus quidem animus in aciem est, neque respectum ullum quaerit, nisi me utilitas civitatis forte converterit; et *Liv.* 32, 12. *med.* Rex primo effuse, ac sine respectu fugit: dein substitit, etc. (*h. e.* quod *Xenoph. Symp. c.* 4. *n.* 50. *φεύγειν ἀμεταστρεπτὶ*) *Id.* 8, 38. *med.* In suo quisque gradu obnixi, urgentes scutis, sine respiratione ac respectu pugnabant. ℙ Translate est consideratio, cogitatio, intuitus. *Phaedr.* 5, 4. Hujus respectu fabula deterritus, Periculosum semper vitavi lucrum. *Sen. Ira* 2, 28. *f.* Faciet nos moderatiores respectus nostri; si consuluerimus nos, nunquid et ipsi tale commisimus; et *Val. Max.* 2, 1. *in.* Operae est cognosci, hujusce vitae quaenam fuerint elementa, ut eorum quoque respectus praesentibus aliquid moribus prosit. *Just.* 11, 9. Movebat haec multitudo hostium respectu paucitatis suae Alexandrum. ℙ Item ratio, qua ad quippiam agendum vel non agendum movemur, *λόγος*. *Cic. Phil.* 5, 18. Itaque cum respectum ad senatum, et ad bonos non haberet, eam sibi viam patefecit ad opes suas amplificandas, quam virtus liberi populi ferre non posset. *Mart.* 8, 18. Sed tibi tantus inest veteris respectus amici, Carior ut mea sit, quam tua fama tibi. *Liv.* 39, 28. *extr.* Si aliquis respectus est mei, ut socii atque amici regis, deprecor, ne me tanta injuria dignum judicetis. *Id.* 29, 9. Sine respectu non majestatis modo, sed etiam humanitatis, in legatum impetum faciunt. [*V. *Gloss. Liv.* p. 577.] *Sen. Ben.* 6, 13. Non enim exigo, ut sine sui respectu mihi consulat; et *Val. Max.* 3, 7. *n.* 3. Majorem ejus auctoritatis, quam suorum alimentorum respectum egerunt. *Sen. Ben.* 4, 32. In illius respectum iste populo praesideat. Sic *Ov. Trist.* 1, 3, 99. Et voluisse mori, et moriendo ponere sensus: Respectuque tamen non posuisse mei; et *Pont.* 4, 9, 99. Illi me, quia velle vident, discedere malunt: respectu capiunt hic tamen esse sui. [*Rationem hujus dicendi generis egregie illustravit *Gronov.* ad *Liv.* 21, 44.] ℙ Proverbium est a Graecis sumptum, ap. *Suet. Ner.* 20. Occultae musicae nullus est respectus. *Τῆς λανθανούσης μουσικῆς οὐδεὶς λόγος*, *h. e.* nulla ratio habetur, nullo in honore est, nihili fit. [*V. *Brem.* ad h. l.] ℙ *Respectus*, locus, quo, si opus sit, respicere et confugere possumus. *Cic. Phil.* 10, 4, *f.* Qui ab illo abducit exercitum, et respectum pulcherrimum, et praesidium firmissimum adimit reipublicae. (Adde *ib.* 11, 11., qui locus varie a variis legitur: et a *Graevio* corruptus putatur, et insanabilis.) *Liv.* 9, 23. *med.* Castra habeant, repetantque, quibus operae est trahere bellum: nos omnium rerum respectum, praeterquam victoriae, nobis abscindamus. *Id.* 21, 44. *med.* Illis timidis et ignavis licet esse, qui respectum habent, quos suus ager, sua terra per tuta ac pacata itinera fugientes accipient. Est qui leg. *receptum. Id.* 42, 46. Quae serva atque obnoxia fore, si nullos alio sit, quam ad Romanos, respectus.

RESPERGO, is, si, sum, a. 3. [*retro spargo, retro flecto in varias partes: haec enim prima est vocis significatio, quam *Noster* in fine posuerat, exemplo laudato isto:] *Pall.* 2, 15. *med.* Lapis subter, vel testa ponenda est, ut nux sata radicem non simplicet, sed repercussa respergat. ℙ [*Hinc in universum est] *ῥαντίζω*, aspergo, re aliqua liquida perfundo. *Cic. Verr.* 2, 5, 38. Cum praetoris nequissimi inertissimique oculos praedonum remi respergerent. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Liv.* 1, 13. Ne se sanguine nefando soceri generique respergerent. [*Cf. 21, 63. *Suet. Ner.* 12.] *Ov. Met.* 14, 603. Numicius suis Quidquid in Aenea fuerat mortale, repurgat, Et respergit aquis. *Sen. Ira* 3, 6. Per frequentia loca properanti necesse est alicubi respergi, *h. e.* inquinari. *Plin.* 14, 12, 13. Numae regis Postumia lex est: Vino rogum ne respergito. *Id.* 18, 30, 73. Lentem aceto respergere. *Lucr.* 2, 143. Cum primum aurora respergit lumine terras. Ita *Macr. Sat.* 6, 1., alii, Primum aurora novo cum spargit lumine terras. ℙ Translate. *Quint. decl.* 18, 3. Cujus mentem nulla libidinum respersit infamia. *Tac. H.* 1, 48. Respergi probro servili.

RESPERGO, ginis, f. respersio. *Prud. in Sym.* 1, 503. Marmora tabenti respergine tincta lavare.

RESPERSĬO, onis, f. *ῥαντισμός*, actus respergendi. *Cic. Div.* 2, 21. Habes et respersionem pigmentorum. *Id. Leg.* 2, 24. Ne sumptuosa respersio, ne longae coronae, etc. *h. e.* infusio unguentorum et vini in rogum.

RESPERSUS, a, um, part. a *respergo: διαῤῥανθείς*, conspersus. *Cic. Rosc. Am.* 24. *f.* Respersae manus paterno sanguine. [**Suet. Cal.* 57.] *Plin.* 31, 6, 33. Ptyade aspide respersi, *h. e.* aspersi venenata saliva aspidis. *Paul.* ex *Festo.* Respersum vinum dixerunt, quia vino sepulcrum spargebatur in sacris novendialibus. *Stat. Th.* 8, 8. respersus pulvere campi. *Catull.* 64, 181. fraterna caede respersus. *Plin.* 29, 4, 27. Phalangium rufo capite, reliqua parte corporis nigra, albis incursantibus respersum guttis. *Sen. Herc. Oet.* 722. nulla nube respersus jubar Laxabat ardens fervidus Titan diem.

RESPERSUS, us, m. respersio. In sexto casu sing. *Plin.* 24, 17, 102. Feras urinae hyaenae respersu recreari. *Id.* 10, 3, 3. Respersu pennarum hostem obcoecantes.

RESPĬCĬO, is, exi, ectum, a. 3. *ἀποβλέπω, ἀφοράω*, retro, aut post me aspicio. *Varr.* ap. *Non.* 5, 85. Neque post respiciens, neque ante prospiciens. *Cic. Div.* 1, 24. Tum ei ducem illum praecepisse, ne respiceret: illum autem id diutius facere non potuisse, elatumque cupiditate prospexisse. *Id. Tusc.* 5, 2. *f.* Tam longe retro respicere non possunt. *Ter. Andr.* 2, 5, 6. Quasi de improviso respice ad eum. *Sen. ep.* 73. Habet hoc vitium omnis ambitio: non respicit, *h. e.* non respicit eos, qui inferiore honoris gradu post se positi sunt. ℙ Pro simplici *aspicio. Cic. Cluent.* 61. Quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, nemo alloqui, nemo respicere vellet; et *Val. Fl.* 6, 561. tandem dulces jam cassus in auras Respicit. *Lucan.* 4, 57. Sidera respiciens. *Ov. Am.* 1, 8, 38. Quantum quisque ferat, respiciendus erit. ℙ Transfertur ad animum. *Pl. Curc.* 1, 2, 68. Respicio, nihili meam vos gratiam facere; et *Ps.* 2, 2, 18. Non soles respicere te, cum dicas injuste alteri? *Val. Fl.* 6, 661. Respiciens, an vera soror, *h. e.* attente intuens, et considerans. *Tac. H.* 4, 4. Mox Deos respexere: restitui placuit Capitolium, *h. e.* de Diis cogitarunt. ℙ Praeterea significat praeterita mente percurrere, quod est quasi retro aspicere. *Cic. Arch.* 1. Quoad longissime potest mens mea respicere spatium praeteriti temporis. ℙ Est etiam respectum, seu rationem habere. *Ter. Heaut.* 1, 1, 18. Nullum remittis tempus, neque te respicis. [*V. *Ruhnk.* ad h. l. coll. *Cic. Fam.* 10, 24. quod si aut Caesar se respexerit, i. e. ad consilia sibi et reipb. salutaria redierit: nos: *sich eines bessern besinnen. Schütz. cl. Cic.* Cf. etiam *Graev.* ad h. l.] *Ter. Ph.* 2, 3, 87. Respice aetatem tuam. ℙ [*Item exspectare, sperare. *Liv.* 4, 17. Obstringi Fidenatium populum, ne respicere spem ullam ab Romanis posset, cet.] ℙ Item considerare, intueri, aspicere juvandi causa, favere, curam habere, prospicere. [*Docet *Ruhnk.* ad *Ter. Andr.* 4, 1, 18. *respicere* h. sensu proprie dici de diis, homines servantibus, malis eos liberantibus: hinc ad homines etiam dicendi genus esse translatum.] *Ter. Ph.* 5, 3, 34. Dii nos respiciunt: gnatam inveni nuptam cum filio tuo; et *Andr.* 5, 6, 11. Me in tuis respice; et *Ad.* 5, 8, 9. Nec, qui eam respiciat, quisquam est. (Adde *Hor. Od.* 1, 2, 36.) *Cic. Att.* 7, 1. Videre mihi videor tantum dimicationem, nisi idem Deus, qui nos Parthico bello liberavit, respexerit rempublicam. [*Cf. *Fam.* 10, 11.] *Pl. Bacch.* 4, 3, 24. Tace; aliquis nos Deus respiciet. *Cic. Verr.* 2, 3, 55. Saltem commoda populi R. respicite, si sociis fidelissimis prospicere non laboratis. *Pl. Capt.* 4, 2, 54. Respice. *Erg.* fortuna quod tibi nec facit, nec faciet, hoc me jubes. ℙ Hinc *Fortuna respiciens*, favens, opem ferens; cujus nempe simulacrum ita reflexo est capite, ut respicere videatur. *Cic. Leg.* 2, 11. indicat, Fortunae respicientis fanum Romae fuisse: nomenque ex ea vico inditum in regione decima, docet *vet. Monum.* ap. *Grut.* 250. Ap. *eund.* 79, 1. et 1072, 6. et ap. *Mur.* 84, 5., 350, 1. et 1042, 2. sunt inscr., in quibus *Fortunae respicienti* quippiam sacratur. [V. *Heyn.* ad *Virg. Ecl.* 1, 28. *F.* *Verba in loco *Virg.* sunt: Libertas: quae, sera, tamen respexit inertem: Adde *Lucan.* 7, 435. (Libertas) nec respicit ultra Ausoniam. *Virg. A.* 5, 688. Pietas labores humanos respicit. — *Liv.* 4, 46. subsidia, quae respicerent in re trepida.] ℙ Pro spectare, pertinere. *Caes. B. C.* 3, 5. *extr.* Toti officio maritimo M. Bibulus praepositus cuncta administrabat. Ad hunc summa imperii respiciebat. *Quint. decl.* 1, 14. Ad te suspicio magis respicit. *Ulp. Dig.* 18, 6, 4. Debet dici, emptionem manere, periculum autem ad venditorem respicere. ℙ *Respexim, is, it*, pro *respexerim*, antiquum est, et comicum. *Pl. Aul.* 1, 1, 19. Si respexis, donicum ego te jussero. *Id. Most.* 2, 2, 90. Cave, respexis. Adde *Rud.* 3, 3, 16.

RESPĪRĀCŬLUM, i, n. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 12. Redactae paululum respiraculo vires.

RESPĪRĀMEN, inis, n. *ἀνάπνευμα*, halitus, seu meatus spiritus. *Ov. Met.* 2, 828. Vitalesque vias, et respiramina clausit; et *ib.* 12, 142. Elidunt fauces, et respiramen iterque Eripiunt animae.

RESPĪRĀMENTUM, i, n. solatium, laxamentum. *August. serm. de Temp.* 144. *f.* Solatium meum, et respiramentum periculorum meorum nullum est, nisi bona vita vestra. *Id. Confess.* 7, 7. *f.* Et nusquam erat laxamentum, et respiramentum.

RESPĪRĀTIO, onis, f. *ἀνάπνευσις*, actus respirandi (cui respondet, vel contraria est *aspiratio*), attractio aeris in pulmones per asperam arteriam, simulque ejus emissio e pulmonibus, quia sibi invicem aspiratio, et respiratio succedunt. *Cic. Univ.* 6. Neque erat anima circumfusa extrema mundi, ut respirationem requireret. *Plin.* 9, 7, 6. Quis enim sine respiratione somno locus? ℙ Pausa, intervallum in loquendo, interspiratio, interpunctio. *Cic. Or.* 16. *med.* Flumen aliis verborum, volubilitasque cordi est, qui ponunt in orationis celeritate eloquentiam: distincta alios, et interpuncta intervalla, morae, respirationesque delectant. *Quint.* 7, 9. Amphiboliae divisio respiratione et mora constat: *statuam*, deinde *auream hastam*, vel *statuam auream*, deinde *hastam*. [*Huc pertinet etiam illud *Liv.* 8, 38. urgentes scutis sine respiratione ac respectu pugnabant.] ℙ Item exhalatio, evaporatio. *Cic. N. D.* 2, 10. *med.* Aer multo calore admixtus est, ipse enim oritur ex respiratione aquarum: earum enim quasi vapor quidam aer habendus est.

RESPĪRĀTUS, us, m. respiratio. *Cic. N. D.* 2, 55. Pulmones tum se contrahunt aspirantes, tum respiratu dilatant. Alii leg. *spiritu*, plures *respiritu*, eodem sensu. [*V. *Orell.* ad h. l. *respiratu* egregie defendentem.] *Appul. Met.* 4. Parvis respiratui circa nares et oculos datis foraminibus.

RESPĪRĪTUS, us. V. in v. praec.

RESPĪRO, as, avi, atum, n. 1. [*retro spiro, ex adverso spiro: ac proprie quidem de aere et ventis dicitur. *Lucr.* 6, 568. nisi respirent venti; et v. 570. Nunc, quia respirant alterneis, etc. ℙ Hinc est] *ἀναπνέω*, aerem in pulmones per asperam arteriam attraho, spiritum duco, anhelo: quasi retro spiro, aut spirando retraho: et sumitur etiam pro *aspiro*, h. e. aerem exspiro ex pulmonibus, ut in RESPIRATIO diximus: quasi iterum spiro. *Cic. Fin.* 4, 23. *f.* Quis enim ignorat, si plures ex alto emergere velint, propius fore eos quidem ad respirandum, qui ad summam jam aquam appropinquant, sed nihilo magis respirare posse, quam eos, qui sunt in profundo? *Id. N. D.* 2, 54. Cum aspera arteria ad pulmones usque pertineat, excipiatque animam eam, quae ducta sit spiritu, eandemque a pulmonibus respiret et reddat. *Pl. Pers.* 3, 3, 12. Sine respirare me, tibi ut respondeam. *Juven.* 14, 26. quae nunquam maternos dicere moechos Tam cito, nec tanto poterit contexere cursu, Ut non ter decies respiret. *Plin.* 14, 22, 28. de strenuo potore: Optima fide non respirasse in hauriendo, neque exspuisse. Graeci *ἀπνευστὶ πίνειν* dicunt. ℙ *Respirare* dicuntur, qui labore, morbo, negotiorum mole paulisper intermittendo levantur, recreantur. *Cic. Rosc. Am.* 8. Cum tot tantisque negotiis distentus sit, ut respirare libere non possit. *Id. Att.* 2, 24. *extr.* Respiraro, si te videro. *Id. Cluent.* 70. *f.* (et *Har. resp.* 23.) Spe vestrae aequitatis erigere animum, et paulum respirare a metu coepit. *Id. Fam.* 6, 2. Si armis positis civitas respiraverit. *Val. Fl.* 7, 647. Aut niger ex antris, rutilique a fulminis aestu Cum furit, et Siculo respirat in aequore Cyclops. *Liv.* 22, 18. *f.* Respirare a continuis cladibus. *Plin.* 28, 7, 20. Eodem odore vulvae morbo strangulatas respirare. *Id.* 17, 23, 35. *n.* 26. Arbor quoque ipsa gaudet assiduo levata onere, similis respiranti. *Quint.* 9, 4. *med.* Quo animi respirant ac reficiuntur. *Id.* 1, 8. *med.* Cum poeticis voluptatibus aures a forensi asperitate respirant. *Liv.* 29, 4. Nuncius tandem venit, Laelium, non Scipionem, etc. Ita respiratum est. [**Vell.* 2, 27, 3. respiravit Romana acies. — *Liv.* 4, 25. Si plebi respirare ab eorum mixtis precibus minisque liceat, i. e. sine interpellatione consilia inire, agitare.] ℙ Pro intermittere, sistere se, cessare. *Cic. Quint.* 16. *f.* Si haec tecum duo verba fecisses, quid ago? respirasset cupiditas atque avaritia paululum. *Id. Phil.* 8, 7. Ne punctum quidem temporis oppugnatio respiravit. ℙ Ponitur et pro exhalare. *Stat. Silv.* 2, 2, 77. inde malignum Aera respirat pelago circumflua Nesis; et *ib.* 4, 35. Et tenues Arabum respirant germine plumae, *h. e.* halant, spirant. ℙ *Calpurn. Ecl.* 4, 74. prospice, ne tibi forte Tinnula tam fragili respiret fistula buxo, Quam resonare solet, si quando laudat Alexin, *h. e.* exspiret, et sonum emittat.

RESPLENDENTIA, ae, f. splendor. *August. ep. ad Maced.* 55. *med.* Luculentis ingeniis non defit resplendentia veritatis.

RESPLENDĒO, es, n. 2. *ἐκλάμπω*, splendorem remitto, refulgeo. *Virg. A.* 12, 741. fulva resplendent fragmina arena: sc. ensis fracti. *Sen. Ag.* 543. Omne resplendet fretum: sc. jactis fulminibus. *Sil.* 12, 732. Et tremula infuso resplendent caerula Phoebo. Adde *Claud. Rapt. Prov.* 3, 446. ℙ Pro simplici *splendeo*. *Manil.* 5, 719. Quae *(stellae)* neque per cunctas noctes, neque tempore in omni Resplendent alto coeli summota profundo. Addunt et *Cic. Fin.* 2, 8. Resplendeat his vestis, argentum, etc., sed alii rectius *respondeat*. [*Ita *Orell.*] ℙ Transl. *Claud. Laud. Stil.* 1, 16. Narrem justitiam? resplendet gloria Martis. ℙ [*Conf. *resplendere* et *respondere*. V. *Burm.* ad *Virg. A.* 6, 23.]

[RESPLENDESCO, is, n. 3. iterum splendesco. *Not. Tir.* p. 56. Splendescit, resplendescit. *F.*]

[RESPLENDOR, oris, m. iteratus splendor. *Not. Tir.* p. 56. Splendor, resplendor. *F.*]

RESPONDĒO, es, ondi, onsum, a. 2. *ἐπαγγέλλομαι*, vicissim spondeo, repromitto. *Pl. Capt.* 4, 2. 118. *Erg.* Sponden' tu istud? *He.* spondeo. *Erg.* At ego tuum tibi advenisse filium, respondeo. [*Jocus est in ambiguitate verbi *respondeo*: sed vulgaris notio praevalet, responsum do, quod intelligit parasitus. Ita *Lindem.*] Addunt quidam *Prop.* 4, 8, 88. Respondi, et toto solvimus arma toro. Sed aliter leg. *Heins.* et *Broukus.* Retinet *Passerat.* et conatur explicare: nihil tamen affirmat. ℙ Pro simplici *spondeo* videtur poni a *Papin. Dig.* 50, 1, 17. *extr.* Fidejussores, qui salvam rem publicam fore responderunt. ℙ Veteribus *spondeo* erat dico, loquor, teste *Festo:* unde *respondeo* est vicissim dico, interroganti satisfacio, ad voluntatem rogantis loquor, *ἀποκρίνομαι, ἀντιφωνέω. Pl. Rud.* 3, 5, 33. Si appellabit quampiam, vos respondetote istinc istarum vicem. *Ter. Ph.* 4, 4, 3. Verbero, aliud mihi respondes, ac rogo. *Id. Andr.* 2, 2, 8. Etiam tu hoc respondes? quid istic tibi negotii est? *Id. Ph.* 2, 1, 50. Ubi tute verbum non respondeas. *Pl. Poen.* 3, 3, 39. Adiit ad nos: salutat: respondemus. ℙ Proprie est ore loqui, non scripto. Unde *Sen. ep.* 67. Si quando interveniunt epistolae tuae, tecum esse mihi videor, et sic afficior animo, tanquam tibi non rescribam, sed respondeam. *Cic.* tamen *Att.* 6, 2. Respondebo primum postremae tuae paginae; et *mox:* Respondi postremae tuae paginae prima mea. ℙ *Respondere criminibus, accusatori, argumentis*, dictis refellere, solvere. *Cic. Phil.* 2, 43. *f.* Respondebisne ad haec, aut omnino hiscere audebis? *Id. Cluent.* 59. *extr.* Habetis, quam haec levia sint genere ipso: quam falsa, re; quam brevia, responsu. *Id. Planc.* 2. Haec mihi sunt tractanda tum denique, cum respondero criminibus. *Id. Verr.* 2, 1, 5. Videat, quid de illis respondeat, quos domi suae reservavit. *Id. Acad.* 4, 7. Neque hoc loco exspectandum est, dum de remo inflexo, aut de collo columbae respondeam. *Id. Har. resp.* 8. *f.* Graviter contra inimici contumeliam respondere. [*Liv.* 35, 50. nec absurde adversus utrosque respondisse visus est: cf. 8, 32. *it.* 30, 31. 33, 35.] ℙ *Respondere* dicuntur oracula, et haruspices. *Suet. Aug.* 94. Velitris tacta de coelo parte muri, responsum est, ejus oppidi civem quandoque rerum potiturum. Adde *ib.* 97. Sic *Cic. Div.* 1, 36. Pater ad haruspices retulit: qui responderunt, nihil illo puero clarius fore. [*Cf. *Liv.* 5, 54. et 31, 5. *Vell.* 2, 24, 3. Responderant magi ex notis corporis.] V. RESPONSUM. ℙ Item JCti consulentibus de jure. V. RESPONSUM. *Cic. Brut.* 30. Rutilius magnum munus de jure respondendi sustinebat. *Id. Leg.* 2, 12. Facultas respondendi juris. *Id. Or.* 1, 45. Ut in respondendo jure, auctoritate plus etiam, quam ingenio valerent. *Id. Leg.* 1, 4. Si te ad jus respondendum dedisses. *Id. Planc.* 25. *med.* Quasi quisquam sit, qui sibi hunc falsum de jure respondisse dicat. *Hor. Ep.* 1, 3, 23. Seu linguam causis acuis, seu civica jura Respondere paras. ℙ Item qui vocati adsunt. *Hor. Sat.* 1, 9. 36. et casu tunc respondere vadatus Debebat: quod ni fecisset, perdere litem. *Varr.* ap. *Gell.* 11, 1. M. Terentius quando citatus neque respondit, neque excusatus est, ego ei unum ovem multam dico. *Liv.* 7, 4. Virgis caesi, qui ad nomina non respondissent: *scil.* in delectu habendo. [*Cf. 2, 28.] *Val. Max.* 6, 3. *n.* 4. Consul cum delectum subito edicere coactus esset, et juniorum nemo respondisset. *Arr. Menand. Dig.* 49, 16, 4. *med.* Qui ad delectum non respondebant, ut proditores libertatis in servitutem redigebantur. [**Suet. Ner.* 44. nullo idoneo respondente. — Ita etiam in recognitione Equitum *Id. Tib.* 38. Permisit — ad respondendum, quoties citarentur, pedibus venire.] *Ulp. ib.* 49, 1, 14. *med.* Respondere nomine possessoris absentis, *h. e.* comparere in judicio et defendere. *Id. ib.* 3, 3, 35. per procuratorem. ℙ Item qui satisfaciunt, qui, quod optamus, volumus, speramus, praestant. *Cic. Fam.* 2, 1. *med.* In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. *Id. Att.* 16, 2. Quamquam enim reliqua satis apta sunt ad solvendum, tamen fit saepe, ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. *Sen. ep.* 87. Respondere nominibus. *Cels.* 2, 6. *f.* Conjecturae ratio talis est, ut cum saepius aliquando responderit, interdum tamen fallat. *Suet. Caes.* 46. Villam a fundamentis inchoatam, magnoque sumptu absolutam, quia non tota ad animum ei responderat, totam diruisse. *Sen. ep.* 47. *f.* Quidquid non ex voluntate respondit, iram provocat. *Liv.* 28, 6. *med.* Haudquaquam ad spem eventus respondit. *Pall.* 1, 5. *f.* Ager spissus labore quidem maximo, tamen ad vota respondet. *Virg. G.* 1, 47. seges votis respondet avari Agricolae. ℙ [*Insolentius paulo usurpatur ap. *Tac. A.* 14, 54. Possumus seniores amici quieti respondere, i. e. operam dare, consulere. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 410. sq.] ℙ Et quae conveniunt, consentiunt, quadrant. *Cic. Or.* 12. Ut verba verbis, quasi demensa et paria, respondeant. *Virg. A.* 1, 589. dictis respondent cetera matris. *Cic. Fam* 2, 15. Nam ea quae speras, etc., scio, cui epistolae tuae respondeant. *Vitr.* 7, 3. Deformentur directiones arenati, uti longitudines ad regulam et lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam respondentes exigantur. Adde *Plin.* 36, 22, 51. ℙ Universim usurpatur de rebus inanimis, quae, quod volumus, aut quod natura solent, efficiunt. *Front. Aquaed.* 10. Dies, quo primum aqua Virgo responderit, V. Id. Jun. invenitur, *h. e.* destinatis in Urbe locis fluxerit. *Cels.* 4, 4. *n.* 5. Feminae, quibus sanguis per menstrua non respondet. *Id. praef. med.* Medicus aliquid oportet inveniat, quod non ubique fortasse, sed saepius tamen etiam respondeat, *h. e.* remedium, quod juvet. *Petr. fr. Trag.* 40. *Burm.* Multis jam diebus venter mihi non respondit. *Sen. ep.* 23. *med.* Metalla opulentissima assidue plenius responsura fodienti. *Colum.* 3, 2. *med.* Gemella vitis major, nisi praepingui solo, non respondet; et *ib.* 3. Frumenta quando cum quarto responderint, vix meminisse possumus. *Stat. Achill.* 2, 154. aut respondentia tentant Tympana, *h. e.* quae pulsata facile sonum reddunt. *Ov. Met.* 11, 52. flebile lingua Murmurat exanimis: respondent flebile ripae. Sic *Cic. Arch.* 8. Saxa et solitudines voci respondent. ℙ De iis, quae stato tempore redeunt. *Sen. Q. N.* 3, 16. Quartana ad horam venit, podagra ad tempus respondet. ℙ Item quae similia sunt, referunt, imitantur, aequant. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* de bobus: Ut mares seminis boni sint, quorum et forma est spectanda, et qui ex his orti sunt, ut respondeant ad parentum speciem. *Cic. Fin.* 3, 2. *med.* Hoc proprium tuum munus est, ut ita erudiatur, ut et patri, et Caepioni nostro, et tibi tam propinquo respondeat. *Id. Tusc.* 1, 2. Nec tamen, si qui magnis ingeniis in eo genere exstiterunt, non satis Graecorum gloriae responderunt; et *Fam.* 2, 5. Tua virtus opinioni hominum respondet; et *Ov. Fast.* 4, 641. fructu non respondente labori. *Plin.* 9, 30, 48. Caput polypi dolii magnitudine, dentes magnitudini respondentes; et *Cic. Har. resp.* 23. *f.* Velle se in Carinis aedificare alteram porticum, quae Palatio responderet, *h. e.*, ut ait *Manut.*, eversa Pompeji domo, aedificare porticum similem illi, quam, domo mea eversa, aedificaverat in Palatio. *Vell.* 2, 129. Respondente cultu triumphi rerum, quas gesserat, magnitudini. *Hor. Ep.* 2, 2, 48. arma Caesaris Augusti non responsura lacertis. ℙ Par pari referre. *Cic. Fam.* 15, 21. *med.* Cui quidem ego amori, utinam ceteris rebus possem, amore certe respondebo. *Pl. Pers.* 2, 2, 41. Par pari respondes dicto, *h. e.* totidem verbis, quot compellaris. *Ter. Ph.* 1, 4, 35. Istuc serva, et verbum verbo, par pari ut respondeas. [**Cic. Att.* 4, 3. re familiari comminuti sumus. Quinti fratris tamen liberalitati pro facultatibus nostris, ne plane exhaustus esset, respondemus; et *ib.* 16, 7. provide si cui quid debeatur, ut sit unde par pari respondeatur. ℙ Solvere ad diem constitutum. *Cic. Att.* 16, 2. fit saepe, ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. V. *Gronov. Observ.* 2, 4. p. 123. *ed.* Fr. ℙ Resistere, repellere, item parem esse ad resistendum. *Cic. Cat.* 2, 11. urbes coloniae et municipia respondebunt Catilinae tumulis silvestribus. *Id. Alt.* 4, 10. Ut possim tibi aliquid respondere. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Item pertinere. *Ulp. Dig.* 50, 1, 30. Qui ex vico ortus est, eam patriam intelligitur habere, cui reipublicae vicus ille respondet. ℙ Item contra, aut e regione situm esse, respicere. *Virg. A.* 6, 23. Contra elata mari respondet Gnossia tellus. [*V. *Burm.* ad h. l.] ℙ Aliquando est tertiae conjugationis in quibusdam modis, aut temporibus: quod in verbis secundae saepe usuvenit. *Manil.* 5, 737. Sic etiam magno quaedam respondere mundo. *Bentl.* rectius leg. *Sic etiam in magno quaedam respublica mundo est. Mart.* 3, 4. Si, quando veniet? dicet, responde: poeta Exierat, veniet, cum citharoedus erit. Alii rectius leg. *Si quando veniet; tu respondeto: poeta*, etc. [*Emendavit haec *F.*] ℙ Passive. *Sall. Jug.* 117. Sulla respondit, pauca se coram Aspare locuturum, cetera occulte: simul edocet, quae sibi responderentur. *Cic. Mur.* 13. Quae consuluntur, minimo periculo respondentur: *scil.* a JCtis. ℙ Impersonaliter. *Cic. Fam.* 5, 7. Si quando officiis non mutue respondetur. *Sall. Jug.* 112. Romae legatis Bocchi amicitiam petentibus hoc modo respondetur. *Vell.* 2, 103. Ut nec plus sperari potuerit, nec spei responderi felicius. *Cic. Fin.* 1, 1. Philosophiae vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo, etc. ℙ [*Confund. *respondere* et *resplendere*. V. h. v.]

RESPONSIO, onis, f. *ἀπόκρισις*, actus respondendi, responsum. *Pl. Most.* 3, 1, 62. Modestus si sum, reddite argentum: abiero. Responsiones omnes hoc verbo eripite. *Gell.* 12, 12. Si objectum sit turpe aliquid, quod negari non queat, responsione joculari eludas. *Cic. Balb.* 16. In quo erat accusatoris interpretatio indigna responsione, qui ita dicebat, *comiter* esse *communiter*, *h. e.* indigna quae refelleretur. ℙ Apud rhetores est figura sententiarum, qua aliud interroganti aliud respondetur. *Quint.* 9, 2. Est aliqua etiam in respondendo figura, cum aliud interroganti ad aliud, quia sic utilius sit, occurritur, tum augendi criminis gratia, ut testis in reum rogatus, an ab reo fustibus vapulasset, et innocens, inquit:

tum declinandi, quod est frequentissimum: quaero, an occideris hominem; respondetur, latronem, an fundum occupaveris; respondetur, meum. ℙ Item qua orator se ipsum interrogat, sibique ipse respondet: quae et *subjectio* dici potest. *Cic. Or.* 40. Ut interrogando urgeat, ut rursus, quasi ad interrogata, sibi ipse respondeat. ℙ Hanc idem *Cic. Or.* 3, 54. *med.* enumerat inter figuras verborum, ubi ait: Et interruptum, et imago, et sibi ipsi responsio. Sed videtur hic *dialogismum* designare. [*V. *Ern. Lex. Technol. lat. rhet.* p. 333.]

RESPONSĬTO, as, a. 1. *ἀναποκρίνομαι*, frequent. a *responso*. Speciatim dicebatur de JCtis, et de pontificibus, qui de jure civili, et de caeremoniis consulti responsa edebant. *Cic. Leg.* 1, 4. Summos fuisse in civitate nostra viros, qui jus civile interpretari populo, et responsitare soliti sint. *Gell.* 13, 10. Consulentibus de jure publice responsitavit. Adde *Ulp. Dig.* 3, 1, 1.

RESPONSĬVĒ, adv. per modum respondendi. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 56. *f.* V. INTERROGATIVE.

RESPONSO, as, a. 1. frequent. a *respondeo*. *Pl. Men.* 4, 2, 56. Numquis servorum deliquit? num ancillae aut servi tibi responsant? ℙ Sumitur et pro repugnare, adversari. *Hor. Sat.* 2, 7, 85. Responsare cupidinibus, contemnere honores; et *ib.* 103. tibi ingens Virtus atque animus coenis responsat opimis: et *Ep.* 1, 1, 68. qui, fortunae te responsare superbae Liberum et erectum, hortatur. ℙ Pro simplici *respondeo*. *Pl. Cist.* 2, 1, 31. Non remissura es mihi illam? *Mel.* pro me responsa tibi. *Id. Most.* 2, 1, 56. Neu quisquam responset, quando hasce aedes pultabit senex. Adde *Mil.* 4, 1, 17. ℙ Item sonum reddere. *Virg. A.* 12, 756. exoritur clamor, ripaeque lacusque Responsat circa. *Val. Fl.* 4, 286. Avia responsant gemitu juga. Adde 3, 597. et *Claud.* in *Eutrop.* 2, 162. ℙ Translate. *Hor. Sat.* 2, 4, 18. Ne gallina malum responset dura palato, *h. e.* reluctetur palato et dentibus ob duritiam.

RESPONSOR, oris, m. qui respondet. *Pl. Rud.* 1, 4, 6. Neque eam usquam invenio, neque quo eam, neque qua quaeram, consultum est: neque quem rogitem responsorem, quemquam interea invenio, *h. e.* qui mihi respondeat de illa sciscitanti. *Hor. Ep.* 1, 16, 40. vir bonus est quis? Qui consulta patrum, qui leges juraque servat: Quo multae magnaeque secantur judice lites: Quo responsore, et quo causae teste tenentur, *h. e.* jurisperito respondente jus consulentibus. *Bentl.* cum aliis legit *quo res sponsore:* quod videtur ad totam sententiam aptius.

[RESPONSORĬUS, a, um, adj. Absolute pro responso. *Jul. Vict. Art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 26. p. 122. *f.* Audire sermocinantem rationis est, primum ut attente audias, ne, dum res alias agas, cum responsorio opus sit, aliud respondeas. ℙ Est item vox ecclesiastica, eorum nempe propria, qui in choro psallunt. *Isid. Or.* 6, 19. Responsoria Itali tradiderunt, quod inde responsorios cantus vocant, quod alio desinente, id alter respondeat. Inter responsorios autem, et antiphonas hoc differt, quod in responsoriis unus versum dicit, in antiphonis autem versibus alternant chori. *F.*]

RESPONSUM, i, n. *ἀπόκρισις*, responsio. *Ter. Phorm. prol.* 17. Is sibi responsum hoc habeat; *Cic. Att.* 7, 17. *f.* Sed haec paucis diebus ex illius ad nostra responsa responsis intelligentur: sc. per litteras. *Id. Verr.* 2, 5, 16. Responsum dare alicui de re aliqua. *Id. Planc.* 14. reddere. *Id. Cat.* 1, 8. ferre ab aliquo; et *Or.* 1, 56. *med.* auferre: et *Att.* 7, 17. Scire te oportet, quae L. Caesar responsa referat a Pompejo. *Hirt. B. G.* 8, 23. Legati responsa ad suos referunt. *Quint.* 5, 7. *med.* Responsum elicere. *Prop.* 1, 20, 48, Tum sonitum rapto corpore fecit Hylas: Cui procul Alcides iterat responsa, *h. e.* audito sonitu cadentis in aquas respondet iterum iterumque vocando. ℙ Saepe dicitur de oraculo, aut responsione haruspicis. *Ter. Andr.* 4, 2, 15. Non Apollinis magis verum, quam hoc, responsum est. *Cic. Cat.* 3, 4. En fatis Sibyllinis, haruspicumque responsis. *Virg. A.* 7, 85. Hinc Italae gentes In dubiis responsa petunt. *Tac. A.* 2, 54. Sacerdos edit responsa versibus; et *ib.* 13, 24. Urbem princeps lustravit e responso haruspicum. *Plin.* 15, 30, 40. Brutus tellurem osculatus ex responso. *Nep. Paus. f.* Inde Dei Delphici responso erutus. ℙ Item de sententiis et opinionibus eorum, quibus permissum erat de jure respondere, ut ait *Justin. Institut.* 1. *tit.* 2. *med.* Nam cum veteres leges regiae, et XII. Tabularum et in sententiis, et in verbis obscurissimae essent, et in pluribus deficerent, constitutum est, ut essent qui ea publice interpretarentur: quorum responsiones consulentibus datas responsa prudentum vocaverunt. Multi doctissimi viri, quorum nomina in Digestorum libris leguntur, utilissimum hoc civibus munus Romae exercuerunt: iique libri his ipsis eorum responsis referti sunt. V. *Pompon. Dig.* 1, 2, 2, ubi veteres juris peritos recenset. *Cic. Mur.* 13. *f.* Vestra responsa atque decreta evertuntur saepe dicendo. Adde *Or.* 2, 27.

RESPONSUS, us, m. responsio. *Cajus Dig.* 44, 7, 1. *med.* Verbis obligatio contrahitur ex interrogatione et responsu. Ita *Torrent.* Alii leg. *responsione.* ℙ Item convenientia, congruentia, consensus. *Vitr.* 1, 2. Scenographia est frontis et laterum absedentium adumbratio, ad circinique centrum omnium linearum responsus; et *mox:* Symmetria est ex ipsius operis membris conveniens consensus, ex partibusque separatis, ad universae figurae speciem, ratae partis responsus. *Id.* 3, 1. Sacrarum aedium membra, ad universam totius magnitudinis summam, convenientissimum debent habere commensuum responsum, *ἀναλογίαν.* Adde *Manil.* 3, 71:, ubi alii aliter leg. ℙ *Ad responsum*, et, ut alii volunt, conjunctis vocibus *Adresponsum* dicitur is, qui deputatus est a magistro militum, ut responsum, id est ministerium exhibeat militibus, ipso magistro absente, *ἀποχρισιάριος. Imp. Anast. Cod.* 12, 36, 18.

RESPUBLĬCĂ et Res publica, reipublicae, f. *τὸ κοινὸν, δημόσιον*, res communis et publica civium una viventium. *Cic. fragm. de Republ.* ap. *August. C. D* 3, 19, 21. Respublica est res populi: populus autem non omnis coetus multitudinis, sed coetus juris consensu, et utilitatis communione sociatus. *Pl. Pers.* 1, 2, 23. Sed sumne ego stultus, qui rem curo publicam, ubi sunt magistratus, quos curare oporteat? *Cato* ap. *Gell.* 13, 24. Cum tantam rempublicam agier arbitrarer. ℙ Item ratio rei ipsius publicae regendae, administrandae, gerendae, gubernandae: cujus genera sunt quatuor, *regnum* seu *monarchia*, *μοναρχία*, in qua unus tantum dominatur: *oligarchia*, *ὀλιγαρχία*, in qua pauci: *aristocratia*, *ἀριστοκρατία*, in qua optimates: *democratia*, *δημοκρατία*, in qua populus universus ex patribus et plebe mixtus: qualis fuit Romana post reges exactos, usque ad C. Julium Caesarem, qui rursus in monarchiam convertit. Promiscua sunt, quae subjicimus exempla. *Cic. Rosc. Am.* 1. *med.* Ad rempublicam accedere. *Id. Att.* 2, 22. Rempublicam attingere. *Id. Or.* 3, 29. capessere. *Id. Off.* 1, 25. administrare. *Id. Inv.* 1, 3. gerere. *Id. Div.* 2, 2. tueri. *Id. Fam.* 5, 2. conservare. *Id. Fin.* 1, 13. *med.* labefactare. *Nep. Dion.* 6. *med.* bene gerere. *Cic. Fam.* 10, 5. De republica bene mereri. *Liv.* 8, 4. *extr.* et *ib.* 23. et *ib.* 32. *extr.* Hoc est e republica, *h. e.* reipublicae expedit. *Caes. B. C.* 1, 9. Omnem rempublicam senatui populoque R. permittere; et *Nep. Cat.* 3. Reipublicae peritus; et *Cic. Inv.* 1, 3. In rebus publicis versari. *Id. Acad.* 4, 9. Proditiones rerum publicarum. *C. Gracch.* ap. *Fest.* Eae nationes per avaritiam atque stultitiam respublicas suas amiserunt. *Cic. Div.* 2, 2. *med.* A Platone didiceram, naturales esse quasdam conversiones rerum publicarum, ut eae tum a principibus tenerentur, tum a populis, aliquando a singulis; et *Fam.* 1, 8. *med.* Commutata tota ratio est senatus, judiciorum, rei totius publicae; et *Leg.* 3, 16. *med.* Utinam isto animo atque virtute in summa republica nobiscum versari, quam in municipali maluisses, *h. e.* Romae, quam Arpini. ℙ Aliquando ad unam rem bellicam, et militare imperium refertur, quia ibi maxime res agitur publica. *Liv.* 2, 64. Et in Volscis republica egregie gesta, tum ducis, tum militum opera. Adde 8, 31. *Pl. Amph.* 1, 1, 42. Ut gesserit rempublicam ductu, imperio, atque auspicio suo; et 1, 3, 26. Ex me primo prima scires rem ut gessissem publicam. Adde *Liv.* quamplurimis in locis, quae congessit *Drakemb.* ad 2, 64., in quib. *rempublicam gerere* de re militari dicitur, contra *Sigon.*, qui in eorum multis v. *publicam* expungit. Sic *administrare rempublicam* eod. sensu dicitur ab eodem *Liv.* 6, 6. et 40, 35. *f.* [*Cf. egregiam *Ern.* in *cl. Cic.* disputationem de triplici v. *res publica* significatione. Adde *B. Crus.* in *cl. Suet.* s. v. RES.] ℙ [Num *respublica* conjunctim, an disjunctim *res publica* scribendum sit, disputat *A. Maius* ad *Cic. de Rep.* 3., et exemplis hac super re allatis probat, duas reapse esse voces. Rectius itaque veteres duplex, quam recentiores unicum fecisse vocabulum, vero simile est. V. dicta in PROMAGISTER et PROMAGISTRATUS *f. F.*]

RESPŪO, is, ui, a. 3. *ἀποπτύω*, spuendo rejicio, exspuo: item simpliciter rejicio, repello, expello, non admitto. *Stat. Th.* 8, 543. Saucius extremo donec cum sanguine frenos Respuit: sc. equus saucius. *Cic. N. D.* 2, 9. Reliquiae cibi, quas natura respuerit. *Quint.* 1, 2. *f.* Vascula oris angusti superfusam humoris copiam respuunt. *Scrib. Comp.* 101. Varios liquores ex stomacho respuere. *Cic. Or.* 3, 25. *med.* Gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quam cito id, quod valde dulce est, aspernatur ac respuit! *Vitr.* 7, 4. Tegulae curiosius picentur, ut ab se respuant liquorem. Adde *Lucr.* 6, 1052. *Plin.* 2, 103, 106. Duo fontes juxta fluunt, alter omnia respuens, alter absorbens. *Pall.* 1, 33. Limus, quem fluvii incrementa respuerint. *Ov. Ib.* 170. Respuet invisum justa cadaver humus. *Plin.* 17, 10, 14. Materia respuens secures. *Id.* 8, 21, 30. Tauri silvestris tergori duritia silicis, omne respuens vulnus, *h. e.* invulnerabilis. *Id.* 7, 15, 13. Mola, caro informis, inanima, ferri ictum et aciem respuens. *Id.* 33, 9, 45. Speculum aerem repercussum respuit, aut excipit, *h. e.* remittit. Sic *Sen. ep.* 53. *f.* Philosophia quaedam tela defatigat, et velut levia laxo sinu eludit: quaedam discutit, et in eum usque, qui miserat, respuit; et *Plin.* 31, 2, 15. Fons exsilit tanta vi, ut sine mora pondus impactum respuat. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 146. caput inde Pachyni Respuit Ionias praetentis rupibus iras. ℙ Translate est repudiare, aspernari, nolle. *Cic. Coel.* 15. *f.* Illum habere tuis copiis devinctum non potes: calcitrat, respuit. *Id. Fat. f.* Cum id dicat, quod omnium mentes aspernantur ac respuunt. *Id. Caecin.* 19. *extr.* Hominum prudentium consilium et auctoritas respu t defensionem, et pro nihilo putat. *Liv.* 2, 41. *f.* Munera ejus in animis hominum respuebantur. [*Cf. 42, 14.] *Lucr.* 6, 67. Quae nisi respuis ex animo, longeque remittis, Diis indigna putando, etc. *Val. Fl.* 5, 322. sin vero preces et dicta superbus Respuerit, jam nunc animos firmate repulsae. *Ov. R. Am.* 123 Impatiens animus, nec adhuc tractabilis arte Respuit atque odio verba monentis habet. *Caes. B. G.* 1, 42. Non respuit conditionem Caesar. *Hor. Ep.* 2, 1, 42. poetae, quos et praesens, et postera respuet aetas. *Gell.* 6, 16. *extr.* Maledicere alicui et respuere, et recusare, et detestari. *Cic. Part.* 5. Auditorum aures moderantur oratori, et quod respuunt, immutandum est. *Id. Pis.* 20. Nemo bonus est, qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur. *Plin.* 28, 2, 3. Hoc sapientissimi cujusque respuit fides; et *Colum.* 6, 2. *med.* Respuere imperium, *h. e.* detrectare, nolle obedire. *Cic. Att.* 7, 26. Caesaris interdicta, *si te secundo lumine hic offendero*, respuuntur, *h. e.* contemnuntur. ℙ [Part. *Respuens* cum gen. more nominis ap. *Gell.* 6, 15. Communium vocum respuens nimis ac fastidiens. *F.*]

RESTAGNĀTĬO, onis, f. *πλημμύρα*, actus restagnandi, inundatio. *Plin.* 2, 67, 67. Palus Maeotica, sive Oceani sinus est, sive angusto discreti situ restagnatio. *Id.* 6, 28, 32. Ubi restagnatio Euphratis cum Tigri confluit. *Id.* 11, 37, 66. Ne restagnatio intempestiva alvi obstrepat, *h. e.* redundatio et rejectio cibi e stomacho per fauces in os.

RESTAGNO, as, n. 1. *λιμνάζω*, *πλημμύρω*, dicitur de aquis, cum fluere desinentes in morem stagni redundant. *Plin.* 5, 5, 5. Puteos haud difficiles inveniunt, ibi restagnantibus Mauritaniae aquis. *Ov. Met.* 11, 382. Quam restagnantis fecit maris unda paludem. *Lucan.* 4, 88. impulsaque gurgite multo Castra labant: alto restagnant flumina vallo. *Sil.* 8, 382. Qua Saturae nebulosa palus restagnat. *Sen. Oed.* 545. Tristis restagnat humor. ℙ Item de locis, quae stagnantibus aquis inundantur. *Caes. B. C.* 2, 24. *extr.* Longe lateque is locus restagnat.

RESTAURĀTĬO, onis, f. *ἀνακαινή*, renovatio, instauratio, refectio. *Julian. Dig.* 23, 5, 7. Si fundum Titio reddiderit sine restaurationе servitutis. *Ulp. ib.* 4, 4, 7. *extr.* Constat, omnis aetatis hominibus restaurationem eremodicii praestari.

RESTAURĀTOR, oris, m. *ἐπισκευαστής*, renovator, instaurator, refector. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 164. *n.* 297. Domitius Secundus curat. et restaurator fratrib. suis. [Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 582. Restaurator thermarum hiemalium. *F.*]

RESTAURĀTUS, a, um, part. a *restauro: ἀνασκευασθείς*, instauratus, refectus. *Ulp. Dig.* 7, 4, 10. *med.* Navis dissoluta, et iisdem tabulis restaurata.

RESTAURO, as, a. 1. *ἀνασκευάζω*, instauro, reficio, restituo, renovo. *Tac. A.* 3, 72. Pompeji theatrum igne fortuito haustum, Caesar exstructurum pollicitus est, eo quod nemo e familia restaurando sufficeret; et *ib.* 4, 43. Aedem Veneris vetustate delapsam restaurari postulavere. *Ulp. Dig.* 43, 20, 1. Quod corruptum est, in pristinum statum restaurare. *Id. ib.* 48, 5, 4. *f.* Restaurare accusationem, *h. e.* rursus instituere. *Modest. ib.* 4, 4, 29. item. *Ulp. ib.* 42, 9, 14. et *Tryphon. ib.* 9, 4, 37. actionem furti. *Papin. ib.* 19, 5, 9. veterem obligationem. *Just.* 20, 5. Auxiliis auctus bellum velut ex integro restaurat; et 31, 3 Promittens, hac manu non minus bellum quam gesserit, Italiae restauraturum. Adde 2, 10. et 3, 5. Ubique autem alii *instaurat*, et *instauraturum* legunt. [*Emendavit h. l. *F.* Fortasse etiam *Liv.* duobus locis hanc vocem usurpavit, 5, 52, 9., 27, 21, 9.; v. tamen *Drak.*]

[RESTERNO, is, avi, atum, a. 3. iterum sterno. *Not. Tir.* p. 90. Resterno, restravi, restratum. *F.*]

[RESTERTO, is, n. 3. iterum, seu valde sterto. *Pelag. Vet.* 12. *med.* Toto corpore concidit, naribus reddit humida, et aquam multam bibit, tussit duriter, et restertit. *F.*]

RESTĬĀRĬUS, ii, m. qui restes facit. *Inscr.* paucis abhinc annis Anxani reperta, et nuper edita a *Jo. Cam. Rossi.* L. Aelio et M. Servilio Cos. (*h. e.* ann. a Chr. n. III.) Patrono L. Flav. Poro colleg. FF. (*h. e.* fabrum) restiariorum municipii Anxani P. Prob. D. D. V. RESTIO.

RESTĪBĬLIO, is, a. 4. iterum stabilio, restituo, restauro, instauro. *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Sas.* Nam Teucrum regi sapsa res restibiliet.

RESTĪBĬLIS, e, adj. *παλιμβλαστος, παλιμφυής*, qui quotannis seritur. *Varr. L. L.* 4, 4. *f.* Ager restibilis, qui restituitur, ac reseritur quotquot annis: contra qui intermittitur, a novando novalis. *Id. R. R.* 1, 44. Illud quoque multum interest in rudi terra, an in ea seras, quae quotannis obsita sit, quae vocatur restibilis, an in vervacto, quae interdum requierit. *Colum.* 2, 10. Phaselus terrae mandabitur, vel in vervacto, vel melius pingui, et restibili agro. ℙ *Restibilis seges*, est quae regerminat, quasi cujus fecunditas in sequentem quoque au-

num restet. *Plin.* 18, 17, 45. Ubertatis tamen tantae sunt, ut sequente anno sponte restibilis fiat seges. ℙ *Restibile vinetum*, quod singulis annis repastinatur. *Colum.* 3, 18. Repastinatae dictae fuere vineae veteres, quae refodiebantur. Haec enim propria appellatio restibilis vineti erat; et *ib.* 11. Ultima est conditio restibilis vineae: nam si necessitas facere cogit, prius quidquid est residuae vitis exstirpari debet, etc. ℙ *Restibilis fecunditas* est continua, et non intermissa. *Plin.* 28, 19, 77. Conceptum leporum utero exemptum his, quae parere desierint, restibilem fecunditatem afferre putant. ℙ *Restibilis platanus*, quae vigorem suum recuperat. *Id.* 16, 32, 57. Antandri platanus etiam circumdolatis lateribus restibilis sponte facta, vitaeque reddita. ℙ *Restibilis ager* definitur a *Festo*, qui biennio continuo seritur farreo spico, id est aristato: quod ne fiat, solent, qui praedia locant, excipere. In *Gloss. Philox.* Ἄγρος δὶς τοῦ ἔτους ἠροτριωμένος. Idem fere dicit *Festus*, quod *Varro*. Ager enim, qui biennio continuo seritur, illo biennio restibilis est: qui vero quotannis, multo magis. Illud solum interest, quod eum sic dicit *Festus*, qui seritur farreo spico, hoc est semine spicam et aristam ferente: *Varro* autem quolibet semine.

RESTĬCŬLA, ae, f. σχοινίον, parva restis, funiculus. *Cato R. R.* 110. Testam calfacito in igni bene: ubi calebit, eam picato, resticula alligato, testam demittito in dolium infimum leniter. *Varr. R. R.* 1, 41. *f.* Resticulas per ficos, quas edimus, maturas perserunt, et eas, cum inaruerunt, complicant, ac quo volunt mittunt. [Quidam *Codd.* fortasse rectius habent: *per resticulam ficos;* et *Cic. fragm. or. pro Scaur.* (ed. *A. Peyron.*) p. 76. Sed collum digitulis duobus oblideret, resticula cingeret. *F.*] *Ammian.* 14, 7. *med.* Hirsutis resticulis cruribus ejus innexis, divaricatum adusque praetorium traxere.

*RESTĬCŬLĀRIS, is, m. *Vet. Gloss.* Σχοινοπλόκος, resticularis, resto. *B. A.*

RESTĬCŬLUS, i, m. resticula. *Ulp. Dig.* 9, 3, 5. §. 12. Si amphora ex resticulo suspensa decidisset. *Torrent.* habet *reticulo.*

RESTILLO, as, n. 1. stillando, et fluendo redeo. *Prud. adv. Symm.* 2, 287. ad proprium restillet vena metallum. ℙ Translato sensu usus est elegantissime *Cic. Att.* 9, 7. Litterae tuae mihi quiddam quasi animulae restillarunt; recreatum enim me non queo dicere. [*V. *Orell.* ad h. l.]

RESTINCTĬO, onis, f. ἀπόσβεσις, actus restinguendi. *Cic. Fin.* 2, 3. *med.* Illa autem voluptas ipsius restinctionis in motu est.

RESTINCTUS, a, um, part. a *restinguo:* ἀναπεφλεγμένος, exstinctus. *Cic. Top.* 12. Restinctus ignis. *Plin.* 31, 3, 27. Lucerna restincta. *Id.* 36, 27, 68. Carbo restinctus. *Virg. A.* 5, 698. vapor omnis. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 11, 12. Non modo non restinctum bellum, sed etiam inflammatum videtur. *Id. Or.* 8. Restincta animorum incendia; et *Div.* 1, 30. *f.* Illa etiam tertia parte animi, in qua irarum exsistit ardor, sedata atque restincta. *Id. Fin.* 2, 3. *med.* Restincta sitis. *Plin.* 26, 1, 5. Morbus celeriter restinctus. *Plin. alter ep.* 2, 11. Favor, et misericordia acres et vehementes primos impetus habent, paulatim consilio et ratione, quasi restincta, considunt.

RESTINGUO, is, inxi, inctum, a. 3. ἀποσβέννυμι, exstinguo. *Cic. Mur.* 25. *extr.* Respondit si quod esset incendium excitatum, id se non aqua, sed ruina restincturum. *Id. Rosc. Com.* 6. Ignis in aquam conjectus continuo restinguitur et refrigeratur. *Plin. H. N.* 20. *praef.* Ignes aquis restinguentibus. *Ov. R. Am. f.* Nutritur vento, vento restinguitur ignis. *Lucr.* 5, 121. praeclarum coeli restinguere solem. [**Id.* 3, 1057. qui genus humanum ingenio superavit, et omnes Restinxit, stellas exortus uti aethereus sol. Alii aliter. V. PRAESTINGUO. *B. A.*] *Caes. B. G.* 7, 25. aggerem, *h. e.* ignem, qui aggerem comprehenderat. Sic *Hirt. B. G.* 8, 43. Nostri opera flamma comprehensa partim restinguunt, partim interscindunt. *Plin.* 37, 10, 55. Bronte gemma putant restingui fulmine ictum, *h. e.* refrigerari. *Id.* 34, 14, 41. Tenuiora ferramenta oleo restingui mos est, ne aqua in fragilitatem durentur, *h. e.* cum ignita fuerint, refrigerari oleo; et 33, 3, 20. Aes accensum restinguitur sale, aceto, alumine. *Id.* 36, 24, 58. Restinguere calcem; et 34, 10, 22. exustum lapidem vino Chio. ℙ Translate. *Cic. Rab. Post.* 6. Restinguere odium. *Id. Fin.* 1, 13. omnium cupiditatum ardorem. *Id. Sext.* 21. Animos hominum sensusque morte restingui. *Id. Or.* 1, 51. Eorum mentes, qui audiunt, aut inflammare dicendo, aut inflammatas restinguere. *Ter. Eun.* 1, 1, 22. Haec verba *(irarum plena)* una mehercule falsa lacrimula restinguet. *Id. Ph.* 5, 7, 81. Hisce ego illam dictis ita tibi incensam dabo, ut ne restinguas, lacrimis si exstillaveris. *Liv.* 28, 42. Velut ad commune restinguendum incendium concurrent. ℙ Pro necare. *Plin.* 29, 4, 17. Cimices in potu datos haustas sanguisugas ab animalibus restinguere. ℙ Et translate. *Id.* 28, 19, 77. Equi spuma illita, priusquam primum nascantur pili, restinguuntur. *Id.* 26, 10, 63. Vim Veneris restinguit aqua mulsa. [**Pl. Trin.* 3, 2, 50. Restingere genus suum.] ℙ Est etiam tollere, delere, comprimere. *Cic. Or.* 1. *extr.* Nec vero Aristotelem in philosophia deterruit a scribendo amplitudo Platonis: nec ipse Aristoteles admirabili quadam scientia et copia ceterorum studia restinxit. *Id. Att.* 13, 10. Cui quidem quamprimum agendum puto, praesertim si statuit: sermunculum enim omnem aut restinxerit, aut sedarit. *Hor. Od.* 2, 11, 18. Restinguet ardentis Falerni Pocula praetereunte lympha. *Cic. Fin.* 2, 3. *med.* et *Virg. Ecl.* 5, 47. Sitim restinguere. *Plin.* 32, 10, 40. Ignes sacros restinguunt ranarum ventres impositi. *Id.* 20, 21, 84., 28, 10, 45. et 29, 4, 23. Restinguere venena. *Id.* 32, 5, 20. veneficium. *Id.* 24, 8, 29. ictus scorpionum. *Id.* 8, 27, 41. nauseam silvestris lactucae succo.

*RESTĬO, is, n. 4. ad reserendum, laborandum, colendumve aptus sum. *Vet. Gloss.* Restire, παλιμφρεῖν. Laudatus etiam *Colum.* 3, 21. Nam et quae restire incipiunt tempestive leguntur: et quae nondum maturitatem ceperunt uvae, sine dispendio differuntur. Nescio unde acceperit *Galepinus;* nam ab hoc *Stephanus.* Legitur enim in exemplaribus, puto omnibus, *Et quae maturescere incipiunt.* Haec *Gesnerus. B. A.*

RESTĬO, onis, m. σχοινοπώλης, aut σχοινοπλόκος, qui restes vendit, aut facit, funarius. *Front.* ap. *Patsch.* p. 2201. Restiarius, qui facit: restio, qui vendit. *Suet. Aug.* 2. *extr.* M. Antonius libertinum ei proavum exprobrat restionem, avum argentarium. [**V. Casaub.* ad h. l.] ℙ *Pl. Most.* 4, 2, 1. Illi erunt bucaedae multo potius, quam ego sim restio, *h. e.* ut mihi ad restim res redeat, jocus in verbis. ℙ *Restionem* inscripsit *Laberius* unum e mimis suis, teste *Gell.* 10, 17. et 16, 7. ℙ [Fuit etiam cogn. R. in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 139. C. Antius C. F. Restio. *F.*]

RESTĬPŬLĀTĬO, onis, f. ἀντεπερώτησις, actus restipulandi. *Cic. Rosc. Com.* 13. Quis est hujus restipulationis scriptor, testis, arbiter? [**V. Schütz. cl. Cic.*] *Adde *Gaii Instit. Comment.* (ed. *Goes.*) 4. p. 259. *ed. Berol. B. A.*

RESTĬPŬLOR, aris, dep. 1. ἀντεπερωτάω, cum eo certo, a quo sponsione sum provocatus; idest vicissim stipulor, et mutuam sponsionem exigo. *Cic. Rosc. Com.* 13. Quid hic porro nunc restipulatur, quod jam pridem ipse exegit? [**Cf. Ernest. cl. Cic.*] *Val. Max.* 2, 8. *n.* 2. Valerius sponsione Lutatium provocavit, non se petiturum triumphum, nisi suo ductu Punica classis esset oppressa, nec dubitavit restipulari Lutatius. *Appul. Apol. f.* An ut eam dotem filiis suis magis restipularetur, quam penes me sineret? *h. e.* mihi quidem promitteret, se viva, sed se mortua me obligaret, ut filiis suis, quos ex priori marito susceperat, restituerem.

RESTIS, is, f. σχοῖνος, ἄρχόνη, ἑλλεδανὸς, idem quod funis: nisi quod hic de crassioribus etiam dicitur, illa fere de tenuioribus. In quarto et sexto casu singulari duplicem positionem habet *restim* et *restem*, et *resti* et *reste*, ut *ignis*, *puppis*, *turris*, et alia multa, quae *Prisc.* 7, 756. et 759. enumerat. *Varr. R. R.* 1, 22. Quae nasci in fundo, ac fieri a domesticis potuerunt, eorum ne quid ematur, ut quae fiunt de cannabi, lino, junco, palma, scirpo, ut funes, restes, tegetes; et *ib.* 23. *med.* Serere cannabim, linum, juncum, spartum, unde lineas, restes, funes facias. *Colum.* 11, 3. *in.* Farina aqua conspersa illinitur vel nauticis veteribus funibus, vel quibuslibet aliis restibus. *Varr. R. R.* 1, 8, Jugorum genera fere quatuor, pertica, arundo, restes, vites, *h. e.* cum vitis brachia in jugum alligantur restibus. *Inscr.* ap. *Grut.* 715, 10. *f.* Atimeto Lib., cujus dolo filiam amisi, restem et clavom, unde sibi collum alliget. *Pl. Pers.* 5, 2, 34. Restim tu tibi cape crassam, ac suspende te. *Id. ib.* 2, 4, 11. Caedere tu hodie restibus. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 868. Grabati restibu' tenti. *Juven.* 10, 58. descendunt statuae, restemque sequuntur. *Pl. Rud.* 4, 3, 97. Paulisper remitte restem, dum concedo, et consulo, *h. e.* rudentem. *Juven.* 3, 126. Hortulus hic, puteusque brevis, nec reste movendus, *h. e.* ubi non fune, sed manu aqua hauritur. *Id.* 14, 272. de schoenobate: ancipiti figens vestigia planta, Victum illa mercede parat, brumamque, famemque Illa reste cavet. ℙ *Restes allii*, sunt allii folia, quae siccata simul nectuntur in modum restis. *Mart.* 12, 32. Calvaeque restes allioque, caepisque. *Plin.* 20, 6, 23. Ad serpentium ictus allium potum cum restibus suis, efficacissime ex oleo illinitur. ℙ *Restim ducere* [χόρδακα ἕλκειν dixit *Aristoph.* in *Nub.* 540. *F.*] dicuntur in saltationibus pueri et puellae choros agentes, manu aut reste conserti. *Liv.* 27, 37. *f.* Per manus reste data, virgines sonum vocis pulsu pedum modulantes incesserunt. *Ter. Ad.* 4, 7, 34. Tu inter eas restim ductans saltabis. Ibi *Donatus:* Lusus est natus ab eo fune, quo introductus equus durius in Trojam est, cum nexis manibus fune, chorum ducunt saltantes. Hoc a quibusdam dicitur: sed ego puto, manu consertos choros puellorum puellarumque cantantes, *restim ducere* existimari: et id maxime convenire ad exagitandam importunitatem senis, velut pueros imitantis. ℙ *Ad restim res rediit*, proverb. *h. e.* adeo perditae res sunt, ut de suspendio sit cogitandum. *Ter. Ph.* 4, 4, 4. Opera tua ad restim mihi quidem res rediit planissime. *Caecil.* ap. *Non.* 3, 64. Ad restim res redit, immo collus, non res: nam ille argentum habet. Huc pertinet illud *Mart.* 4, 70. Nil Ammiano praeter aridam restem Moriens reliquit ultimis pater ceris, *h. e.* laqueum, quo se suspenderet. V. *Inscr. cit.* in §. 1. ℙ *Colubra restem non parit*, aliud proverbium, non sunt dissimiles parentum filii. *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm.*

RESTĬTO, as, n. 1. frequent. a *resto:* ἐφίσταμαι, saepe, aut subinde resto, subisto, ire recuso, remoror. *Enn.* ap. *Non.* 2, 605. Restitant, occurrunt, obstant, obstringillant, obganniunt. *Ter. Eun.* 4, 4, 1. Exi foras, sceleste! at etiam restitas, fugitive? *Pl. Capt.* 3, 2, 2. Ubi quisque vident, eunt obviam, gratulanturque eam rem: ita me miserum restitando, retinendoque lassum reddiderunt. *Liv.* 30, 31. *med.* Restitantem ac tergiversantem attrahere. [**Cf.* 10, 19. et 7, 39.] *Plin.* 8, 16. de leone: Quamlibet magna canum et venantium urgente vi, contemptim restitansque cedit.

[RESTĬTOR, oris, m. qui restat. *Not. Tir.* p. 91. Institor, restitor. *F.*]

RESTITRIX, icis, f. quae restat, et in eodem loco remanet. *Pl. Truc.* 4, 2, 5. Ego interim hic restitrix his praesidebo.

RESTĬTŬO, is, ui, utum, a. 3. ἐπανορθόω, rursus statuo, rursus colloco, repono. *Virg. G.* 2, 270. Ut quo quaeque (*arbor*) modo steterit, qua parte calores Austrinos tulerit, quae terga obverterit axi, Restituant. *Cic. Fam.* 12, 25. Ut statua, quam turbo dejecerat, restitueretur. ℙ Item reficio, restauro, instauro. *Id. Top.* 3. *med.* Si aedes eae corruerunt, vitiumve fecerunt, quarum usufructus legatus est, heres restituere non debet, nec reficere, non magis quam servum restituere, si is, cujus usufructus legatus est, deperisset. *Caes. B. G.* 1, 28. Ipsos oppida vicosque, quos incenderant, restituere jussit. *Nep. Tim.* 4. Muros ex hostium praeda patriae restituere. *Ter. Ad.* 1, 2, 40. Fores effregit? restituentur: discidit vestem? resarcietur. *Plin.* 18, 28, 67. *n.* 4. Senescunt prata: restituique debent faba in his sata, vel rapis, vel milio. ℙ Et universim in pristino loco, aut statu repono. *Ov. Fast.* 3, 16. turbatas restituitque comas. *Id. Pont.* 3, 6, 35. Restituere exstinctum; et *Ter. Andr.* 3, 5, 13. rem impeditam et perditam; 4, 1, 58. Restitue in quem me accepisti locum. *Cels.* 8, 20. Luxatum femur ex toto restituere, *h. e.* ita ut rursus ne excidat. *Cic. Verr.* 1, 4. provinciam in antiquum statum. *Id. Fam.* 10, 27. Sin ista pax perditum hominem in possessionem impotentissimi dominatus restitutura est. *Id. Caecin.* 13. Restituere aliquem in aedes suas. *Ter. Phorm.* 2, 4, 11. aliquid in integrum. *Nep. Timol.* 1. in pristinum. *Id. Iphicr.* 2. aliquem in regnum. *Ter. Hec.* 3, 1, 11. rursum in gratiam. *Liv.* 28, 39. aliquem ex servitute in libertatem. *Id.* 5, 18. *med.* aciem, *h. e.* exercitum inclinantem ad fugam, turbatosque ordines rursus colligere, et in hostem dirigere. Sic *Id.* 4, 38. *f.* Restituitur omnibus locis pugna; et 6, 8. Imperator conspectu suo proelium restituit. *Plin.* 8, 22, 34. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi. *Enn.* ap. *Cic. Sen.* 4. et *Att.* 2, 19., *Virg. A.* 6, 846., *Ov. Fast.* 2, 242., *Liv.* 30, 26. et *Macr. Sat.* 6, 1. Unus homo nobis cunctando restituit rem; et *Plin.* 32, 10, 40. Haec curatio etiam pilos restituit. ℙ Translate. *Val. Fl.* 2, 69. Cereris tum munere fessas Restituunt vires, et parco corpora Baccho. *Pl. Merc.* 5, 2, 4. Ne pave: restituam jam ego te in gaudia. ℙ Est verbum solemne praetoris, quo in interdictis utebatur, quae *restitutoria* vocantur: et significat, in eo statu rem ponere, quo antea fuit, sive faciendum sit aliquid, sive omittendum; sive reddere quippiam necesse sit, sive non, sive aedificare, sive destruere. *Cic. Caecin.* 13. Praetor interea tanta de re tacebit? qui dies totos aut vim fieri vetat, aut restitui factam jubet, etc. [**Id. Verr.* 2, 2, 26. Judicia restituta sunt, h. e. res judicatae sublatae, et ii, qui judicio damnati erant, in integrum restituti sunt. *Id. Phil.* 2, 23. Licinium Denticulam, de alea condemnatum, restituit. *B. A.*] In *Edicto praetoris* ap. *Ulp. Dig.* 43, 8, 2. *med.* Quod in via publica, itinereve publico factum, immissum habes, quo ea via, idve iter deterius sit, fiat; restituas. *Ulp. ib. f.* Restituere videtur, qui in pristinum statum reducit: quod fit, sive quis tollat id quod factum est, sive reponat quod sublatum est. Adde *ib.* 11, 1. *f.* et 12, 1. *f.* et *ib.* 22, 1. *extr.* et *ib.* 23, 1. et *ib.* 25, 2., quibus locis similia edicta proponuntur. ℙ Pro adjudicare, addicere. *Phaedr.* 3, 13. Quapropter apibus fructum restituo suum, *h. e.* ajo, fructum esse apum, non fucorum, inquit vespa judex. ℙ Ab exsilio in patriam reduco. *Nep. Arist.* 1. *extr.* Sexto fere anno, postquam erat expulsus, plebiscito in patriam restitutus est. *Cic. Mil.* 14. Quae fuisset igitur causa restituendi mei, nisi ei fuisset injusta ejiciendi? *Id. Phil.* 2, 23. Restituebat multos calamitosos, in his patrui nulla mentio. ℙ Est etiam corrigere, emendare, sanare. *Cic. Div.* 2, 46. Illudne dubium est, quin multi, cum ita nati essent, ut quaedam contra naturam depravata haberent, restituerentur, et corrigerentur ab natura, aut arte, aut medicina? *Varr. R. R.*

3, 16. *extr.* Quae apes sic concaluerunt, restituunt se, reviviscunt; et *Plin.* 20, 6, 23. Capitis ulcera manantia sanitati restituens; et *ib. f.* Ita in cibo sumptum, donec sanitatem restituat. *Id.* 25, 8, 50. Chelidonia hirundines oculis pullorum in nido restituunt visum. *Id.* 36, 21, 40. Vertigines sedat, mentes commotas restituit. *Id.* 14, 18, 22. Vina in apothecis Canis ortu mutantur quaedam, posteaque restituuntur sibi; et *Pli. Trin.* 1, 2, 79. Quid tu adolescentem, quem esse corruptum vides, qui tuae mandatus est fidei et fiduciae, quin tu eum restituis? quin ad frugem corrigis? ℙ *Restituere aliquem a limine mortis* ap. *Catull.* 68, 4. est revocare, retrahere, servare. Sic *Sall. or. in Caes. de republ. ord.* 2. *f.* Urbem prope jam ab occasu restituere. ℙ Pro reddere, reponere, referre. V. RESTITUTIO. *Ter. Eun.* 1, 2, 67. Virginem cupio abducere, ut suis restituam ac reddam. *Liv.* 3, 68. Tribuni vobis amissa reddent ac restituent. *Caes. B. C.* 3, 60. *f.* Quam maximas pecunias mutuati, perinde ac satisfacere, et fraudata restituere vellent. *Q. Cic. Pet cons.* 5. *f.* Ut intelligant, nullum se unquam aliud tempus habituros restituendae gratiae. Alii leg. *referendae. Liv* 2, 13. et 49. Deos precantur, ut sospites brevi in patriam ad parentes restituant. *Id.* 25, 18. Restituere alicui animum; et *Cic. Rose. Am.* 22. Quae quoniam te fefellerunt, Eruci, etc. restitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam, *h. e.* iterum age nobiscum callide et astute, ut solebas, quando adhuc oscitanter et remisse egisti. *Tac. Agr.* 16. Britanniam unius proelii fortuna veteri patientiae restituit. ℙ *Restituere aliquem natalibus suis* ap. *Ulp.*, *Marcell.*, *Scaevolam*, etc. *toto tit.* 11. *lib.* 40. *Dig.* quid sit, V. in NATALIS. ℙ Pro reddere, h. e. producere, ferre. *Pall.* 7, 5. Ramus punici poterit intra fictile vasculum claudi, ut ad ejus magnitudinem poma restituat. ℙ Reperitur etiam pro exstruere, aedificare. *Nep. Them.* 6. Idemque muros Atheniensium restituit praecipuo periculo suo. ℙ Pro praestare. *Ulp. Dig.* 5, 1, 67. Qui se dicit suis nummis redemptum esse, si hoc probaverit, exinde liber erit, ex quo redemptus est: quia constitutio non liberum pronunciari praecipit, sed restitui ei libertatem jubet. ℙ Et pro dare, tradere. *Paul. ib.* 11, 4, 14. *med.* An cogi debet dominus restituere servum, et pretium servi accipere? *Ulp. ib.* 19, 1, 13. *med.* Quod ex operis servus praestitit venditori, emptori restituendum. Hinc *restituere dicitur* heres fiduciarius, seu fideicommissarius, cui hereditas ex testamento obvenit cum pacto, ut certo post tempore alteri tradat. Exempla passim occurrunt in *Digestis*, praesertim 36. *tit.* 1. Junguntur autem *reddere restituere* in illo *Scaev. Dig.* 36, 1, 78. *med.* Fidei vestrae mando C. Sei et Lucia Titia, uti post obitum vestrum reddatis restituatis Titio, et Sempronio semissem patrimonii, et portionis ejus, quam vobis dedi. ℙ Item reconciliare. *Catull.* 107, 5. Restituis cupido, atque insperanti ipsa refers te. V. RESTITUTUS.

*RESTITUTA JULIA oppidum fuit Hispaniae Baeticae, ad Anam fluvium, etiam Segida appellatum. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

RESTITUTIO, onis, f. *ἀποκατάστασις*, actus restituendi, et in priorem locum aut statum reponendi, reparatio. *Suet. Aug.* 57. Pecuniam conferre in restitutionem domus incendio absumptae. *Id. Ner.* 4. Spondere alicui pristinae fortunae restitutionem. *Just.* 2, 14. Restitutio urbis in majus. *Val. Max.* 4, 1. *n.* 4. *extr.* Victoria insignis restitutione libertatis. *Cic. Pis.* 15. *med.* Nemini est triumphus honorificentius, quam mihi salus restitutioque perscripta, *h. e.* revocatio ab exsilio. *Arnob.* 6, 196. Luna semper in motu est, et ter denas facies in restitutione accipit menstrua. *Inscr.* ap. *Grut.* 1067, 4. Minervae Memori Tullia Superiana, restitutione facta sibi capillorum. ℙ Item redditio. *Cajus. Dig.* 50, 16, 22. Plus est in restitutione, quam in exhibitione, nam exhibere est praesentiam corporis praebere: restituere est etiam possessorem facere, fructusque reddere. *Ulp. ib.* 36, 1, 1. *med.* et *ib.* 6. Restitutionem facere.

RESTITUTOR, oris, m. qui restituit. *Cic. Mil.* 15. P. Lentulus ultor sceleris illius, propugnator senatus, restitutor salutis meae. *Liv.* 4, 20. Augustus Caesar templorum omnium conditor, aut restitutor. *Eumen. Grat. act. ad Constant.* 4. Restitutor reipublicae.

RESTITUTORIE. V. in v. sq.

RESTITUTORIUS, a, um, adj. ad restituendum pertinens, ut Restitutorium interdictum, *Ulp. Dig.* 43, 1, 1. judicium, *Cajus ib.* 3, 3, 46. Restitutoria actio, *Jul. ib.* 2, 10, 3. §. 1. et absolute *Ulp. ib.* 27, 6, 7. Sumptus, quos facturus est actor restitutorio agendo, *h. e.* judicio restitutorio. Est qui legit *restitutorie*. V. RESTITUO.

RESTITUTRIX, icis, f. quae restituit. *Appul. Trismeg. in.* Terra sola in se ipsa consistens, omnium est receptrix, omniumque generum, quae accipit, restitutrix.

RESTITUTUS, a, um, part. a *restituo:* repositus, redditus. *Vell.* 2, 45. Domus a Clodio disjecta, a senatu restituta. *Cic. Dom.* 28. *f.* Me patria sic accepit, ut lucem salutemque redditam sibi ac restitutam accipere debuit. *Id. Agr.* 2, 14. Quae post restitutam tribuniciam potestatem nemo attigit. *Id. Dom.* 4. *med.* In meam pristinam dignitatem restitutus; et *ib.* 32. *med.* Amplissimis omnium judiciis restitutus; et *ib.* 27. Ad administrandam civitatem restitutus. *Caes. B. G.* 1, 53. *f.* Hospitem ereptum e manibus hostium, sibi restitutum videbat. *Catull.* 36, 2. mea puella Vovit, si sibi restitutus essem, etc. h. e. animo reconciliatus. V. RESTITUO. ℙ [Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2080, 10. Ti. Claudius Restitutus. *F.*]

RESTO, as, stiti, n. 1. *ἐφίσταμαι*, subsisto, remaneo, resideo, restito, remoror. Fere usurpatur in praeterito *restiti*, quod commune habet cum *resisto. Cic. Cat.* 4, 4. Tenentur ii, qui ad Urbis incendium, ad vestram omnium caedem, ad Catilinam accipiendum Romae restiterunt. *Liv.* 26, 3. Cum effuse omnes fugerent, se quoque turba ablatum: quid autem solum se restantem prodesse reipublicae potuisse? *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 73. Si resto, pergit iter: jam si ire conor, prohibet petere. ℙ *Restare* etiam dicuntur, quae firma manent, et non cedunt. *Lucr.* 2, 449. duri robora ferri, Aeraque, quae claustris restantia vociferantur. *Prop.* 2, 19, 58. amor Restat, et immerita sustinet aure minas. ℙ Est etiam superesse, reliquum esse. *Cic. Marcell.* 9. Haec igitur tibi reliqua pars est, hic restat actus. *Id. Sen.* 14. Ego vero conviviis delector, nec cum aequalibus solum, qui pauci admodum restant, sed cum vestra etiam aetate, atque vobiscum. *Id. Off.* 3, 2. *med.* Qui e divisione tripartita duas partes absolverit, huic necesse est restare tertiam. *Virg. A.* 4, 324. hoc solum nomen de conjuge restat. *Ov. Fast.* 6, 795. Tot restant de mense dies, quot nomina Parcis. *Id. Am.* 3, 9, 59. Si tamen e nobis aliquid, nisi nomen et umbra, Restat. *Virg. A.* 1, 679. Dona ferens pelago et flammis restantia Trojae. *Id. ib.* 2, 70. quid jam misero mihi denique restat? *Cic. Cat.* 3, 10. *extr.* Cum hostes vestri tantum civium superfuturum putassent, quantum infinitae caedi restitisset; et *Quint* 9. *med.* Illud etiam restiterat, quod hesterno die fecerunt, ut te in jus adducerent. *Id. Sull.* 26. *f.* Studia amicorum, quae ei sola in malis restiterunt. *Id. N. D.* 2, 16. *f.* Restat igitur, ut motus astrorum sit voluntarius. ℙ Cum infin. *Ter. Phorm.* 1, 2, 35. Restabat aliud nihil, nisi oculos pascere. *Hor. Ep.* 1, 6, 27. Ire tamen restabat, Numa quo devenit et Ancus. *Ov. Met.* 1, 700. restabat verba referre. *Stat. Silv.* 4, 1, 40. Restat Bactra novis, restat Babylona tributis Frenari. ℙ *Restat hoc mihi*, manet me, inquit *Serv.* ad illud *Virg. A.* 7, 270. generos externis adfore ab oris, Hoc Latio restare canunt, qui sanguine nostrum Nomen in astra ferant. ℙ *Restat* pro distat, ait (*Verrius*) Ennium ponere, cum is dicat, Impetus aut longe mediis regionibu' restat. Haec *Fest.* Sed *restat* est restitat, et retro manet: ex quo fit, ut ab aliis progredientibus magno intervallo distet. ℙ Pleonasmus est in his, non tamen vitiosus: *Virg. A.* 11, 160. vivendo vici mea fata, superstes Restarem ut genitor. *Pl. Cist.* 1, 3, 40. Nunc quod reliquum restat, volo persolvere. ℙ Item adversor, reluctor, obnitor, repugno, resisto. *Ter. Heaut.* 5, 3, 7. In qua re nunc tam confidenter restas, stulta? *Prop.* 3, 6, 31. Dum vincunt Danai, dum restat barbarus Hector. *Enn.* ap. *Fest.* in *Sibinam.* Illurici restans sicis sibinisque fodentes. *Sil.* 6, 124. tuus ille parens decora alta paravit Restando adversis. *Ov. Fast.* 2, 749. Postmodo victa caedes: melioribus, Ardea, restas. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 12, 30. Validam urbem multos dies restantem pugnando vicit. *Sil.* 7, 129. impasta truces ululatus turba luporum Exercet, morsuque quatit restantia claustra. (*Id.* 13, 108. quateretque morantia claustra.) *Tac. A.* 3, 46. Restantibus laminis adversum pila et gladios. Adde *Lucr.* 1, 111., item multa *Livii* loca ap. *Drakenb.* ad 4, 58., in quibus alii aut *restito*, aut *resisto* legunt. ℙ Passive impersonaliter. *Liv.* 34, 15. Ut qua minima vi restatur, ea parte irrumpat. Alii leg. *resistitur*, vel *resistatur.*

RESTRICTE, adv. *στεγανῶς*, *συνοχηδὸν*, stricte, arcte, anguste, severe. *Cic. Leg.* 2, 18. Sed ego cetera uon tam restricte praecipio. *Id. Fin.* 2, 13. *med.* Parce et restricte facere aliquid. *Nazar. Pan. Constant.* 15. Qui refrenandis cupiditatibus restricte contenteque vixerunt. *August. Doctr. Chr.* 3, 12. Rebus praetereuntibus restrictius uti. *Plin. ep.* 5, 8. *f.* Tum si laudaveris, parcus; si culpaveris nimius fuisse dicaris: quamvis illud plenissime, hoc restrictissime feceris.

RESTRICTIM, adv. idem ac restricte. *Afran.* ap. *Non.* 11, 55. Restrictim cogitata, atque omnibus rationibus.

RESTRICTIO, onis, f. actus restringendi. *August. Mor. Eccl. Cath.* 31. *med.* Necessario victui redundat plurimum ex operibus manuum, et epularum restrictione.

RESTRICTUS, a, um, part. a *restringo*, *ἀναστα-λθείς*, strictus, adstrictus. *Hor. Od.* 3, 5, 35. Qui lora restrictis lacertis Sensit iners. *Catull.* 64, 296. Prometheus silici restrictus membra catena. *Petr. fragm. Trag.* 73. *Burm.* Restrictis manibus annulos de pavimento conabantur tollere; et *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 16. Restrictis ad terga manibus. *Quint. decl.* 12, 27. Restrictis labris morsus abrupimus. *Tac. A.* 15, 57. Vinculum fasciae in modum laquei ad arcum sellae restrictum. *Suet. Dom.* 18. Pulcher ac decens toto corpore, exceptis pedibus, quorum digitos restrictiores habebat. *Id. Aug.* 73. Togae neque restrictae, neque fusae. *Seren. Sam.* 28, 519. Restricta alvus. ℙ Translate est angustus, definitus. *Plin. ep.* 9, 19. *f.* An restrictius arbitraris, per orbem terrarum legendum dare, duraturam memoriam suam, quam uno in loco duobus versiculis signare quod feceris? ℙ Item parcus, avarus, tenax. *Cic. Att.* 10, 11. An existimas illum in isto genere (*solvendi*) lentulum aut restrictum? *Id. Off.* 2, 18. In his qui se adjuvari volent, restricti omnino esse nullo modo debemus. *Id. Fam.* 3, 8. *f.* Cum natura semper ad largiendum ex alieno fuerim restrictior. *Id. Planc.* 22. Restrictum et tenacem esse. [*Cf. *Beier.* ad *Off.* 2, 18, 62.] ℙ Item severus, rigidus. *Tac. A.* 15, 48. *extr.* Summum imperium non restrictum, nec perseverum volunt. *Appul. Flor. n.* 23. Judicatio restrictior. ℙ *Restrictus* contrario sensu, laxatus, diductus, ut *reseratus* est apertus, *retectus*, detectus. V. RESTRINGO. *Appul. Apol. in carm.* Misi, ut petisti, mundicinas dentium, etc. Ne qua visatur tetra labes sordium, Restrictis si forte labellis riseris.

RESTRIGO, as, n. 2. iterum strigo, interquiesco. *Sen. ep.* 31. *med.* Surge, et restriga, et clivum istum uno, si potes, spiritu exsupera. Sed alii rectius leg. *inspira.*

RESTRINGO, is, inxi, ictum, a. 3. *ἀναστέλλω*, idem quod stringo, adstringo, constringo, arcte religo, presse revincio. *Tac. A.* 14, 64. Puella restringitur vinculis, venaeque ejus per omnes artus exsolvuntur. *Appul. Flor. n.* 17. Quid si manus manicis restringantur, pedes pedicis coarctentur? *Quint.* 11, 3. *med.* Laevam restringere, prolata longius dextra, est odiosum, *h. e.* retrahere. *Stat. Th.* 6, 814. tunc vix ambo conatibus ambas Restringunt, cohibentque manus, *h. e.* corripiunt, retinent, impediunt, ne feriant. ℙ Translate est coercere. *Sen. Ben.* 1, 4. Ne liberalitatem haec ipsa observatio restringat, dum temperat; et *Plin. ep.* 1, 8. *med.* Cum omnes homines ad custodiam pecuniae natura restrinxerit. *Id. ep.* 6, 19. Restringere sumptus candidatorum. *Id. ep.* 5, 19. *extr.* Est enim tum parcus et continens, ut non solum delicias, verum etiam necessitates valetudinis frugalitate restringat. *Auct. Pan. ad Constant.* 6. Iratos incensosque ad ulciscendum animos restringere. *Tac. A.* 16, 16. Patientia servilis, tantumque sanguinis domi perditum, fatigant animum, et moestitia restringunt. *Appul. de Mundo:* Quanto improvisior nimbi praecipitatio est, tanto breviore casu restringitur, *h. e.* contrahitur, et parum durat. *Plin.* 24, 16, 97. Myrrhis phalangiorum morsus restringit, *h. e.* coercet, ne altius descendant, et latius serpant. Adde 23, 7, 63. [**Plin. ep.* 8, 27. restringere nauseam.] *Tert. Apol.* 20. *med.* Caecos reluminare, leprosos purgare, paralyticos restringere, i. e. resolutos artus quasi revincire et firmare. ℙ Significat etiam laxare, diducere, solvere, aperire. *Pl. Capt.* 3, 1, 25. Ne canem quidem irritatam voluit quisquam imitarier. Saltem si non arriderent, dentes ut restringerent, [*h. e. ringerentur, qui risus est violentus et simulatus.] *Lucr.* 2, 406. Proptereaque solere vias restringere nostris Sensibus, introituque suo perrumpere corpus. Alii leg. *rescindere.* [*Ita *Eichstadt.*] *Ov Met.* 12, 542. quid me meminisse malorum Cogis, et obductos annis restringere luctus? *h. e.* renovare, quasi rursus aperto vulnere, quod coierat. Alii leg. *rescindere.* Quidam addunt ex *Appul. Met.* haec verba, quae ego nondum reperi: Jumentum restrinxit, abireque liberum stabulo sivit. ℙ [*Ap. *Liv.* 10, 13, 8. 28, 23, 2. et cp. 42, 10. fluctuat lectio inter *restinguere* et *restringere;* sed *Drakenb.* jure defendit *restringere.*]

RESTRUCTUS, a, um, part. a *restruo*, rursus exstructus. *Tert. ad Nat.* 1, 10. *med.* Varro commemorat, statuas dejectas non nisi per vim popularium restructas.

RESTRUO, is, xi, uctum, a. 3. iterum exstruo, restituo. *Tert. Apol.* 6. *f.* Licet Serapidi aras restruxeritis. *Id. Resurr. carn.* 31. Ita et Deus eam restruebat fidem, quam populus destruebat.

[RESTUTUS, a, um, adj. sync. pro *restitutus.* Est cogn. R. frequent. in antiquis monumentis. *Inscr.* ap. *Mur.* 1281, 9. D. M. Tigelliae Restutae matri fecit M. Tigellius Restutus fil. *F.*]

RESUDO, as, a. 1. *Curt.* 5, 1. Causa fertilitatis est humor, qui ex utroque amne manat, toto fere solo propter venas aquarum resudante. *Id.* 7, 10. Cum solum, sub quo tantus amnis fluit, ne modico quidem resudet humore. *Prud. Apoth.* 787. crudus conviva resudat Congeriem ventris. *Id. Cath.* 10, 105. Morbus pestifer Sua tunc tormenta resudans Luet inter vincula mille.

RESULCO, as, a. 1. rursus sulco. *Prud. περὶ στεφ.* 5, 141. Praesicca rursus vulnera, Dum se cicatrix colligit, Manus resulcans diruet.

RESULTO, as, n. 1. *ἀναπηδάω*, retro salto, resilio, reflector. *Virg. A.* 10, 330. tela partim galea clypeoque resultant Irrita. *Petr. Sat.* 89. Unda resultat scissa. *Lucr.* 2, 96. de corporib.: Sed magis

assiduo varioque exercita motu, Partim intervallis magnis conflicta resultant. *Sen. Hipp.* 1093. illisum caput scopulis resultat. *Sidon. ep.* 8, 12. *med.* Hic tessera frequens eboratis resultatura pyrgorum gradibus te exspectat. ℙ *Resultare* dicuntur loca, quae sonum reddunt, sive quia sono percussa resilire videntur quodammodo, et contremere, sive quia sono ipso resiliente resonant ac respondent. *Virg. G.* 4, 50. ubi concava pulsu Saxa sonant, vocisque offensa resultat imago. *Plin.* 11, 19, 21. Inimica est apibus echo resultanti sono. *Virg. A.* 5, 150. et *ib.* 8, 305. pulsati colles clamore resultant. *Tac. A.* 1, 65. Cum barbari laeto cantu, aut truci sonore subjecta vallium ac resultantes saltus complerent. *Plin. Pan.* 73. Resultantia vocibus tecta. *Stat. Th.* 2, 714. oranti nox, et juga longa resultant. *Plin.* 2, 80, 82. Murmur grassans in angusto, idem raucum in recurvis, resultans in duris. Adde *Mart.* 9, 70. et *Claud. Rapt. Pros.* 3, 389. ℙ *Pronunciatio resultans*, varia, inconstans crebra mutatione vocis, non aequabilis aut moderata. *Quint.* 11. *f.*

RĒSŪMO, is, umpsi, umptum, a. 3. ἀναλαμβάνω, iterum sumo. *Ov. Met.* 9, 523. culpatque, probatque tabellas, Inque vicem sumptas ponit, positasque resumit; et *ib.* 192. nec profuit Hydrae Crescere per damnum, geminasque resumere vires; [**Am.* 2, 1, 21.] et *Just.* 20, 5. *in.* Crotonienses vix vires longo otio ex prioris belli clade resumentes. *Plin. Pan.* 61. *med.* Modo praetextas exuerant, resumant; et *ib.* 66. Universos adhortatus es resumere libertatem; et *ib.* 79. Consularibus curis exsolutus, principales resumpsit. *Quint.* 10, 1. et 4. Librum perlectum resumere in manus ex integro. *Plin. ep.* 7, 9. *extr.* Quin ergo pugillares resumis, et aliquid ex his scribis? *Tac. H.* 4, 76. Resumpturus arma, si metus abscesserit. [*Cf. *A.* 3, 40. et 4, 64.] *Just.* 6, 4. Hoc initium Atheniensibus resumendae potentiae, et Lacedaemoniis habendae finis fuit. *Claud. in Ruf.* 2, 141. redit in rabiem, scelerumque immane resumit Ingenium. *Stat. Th.* 6, 11. Resumere gemitus. *Suet. Ner.* 41. nomen. *Id. Aug.* 78. somnum. *Id. Vit.* 15. animum. *Sen. Herc. Oet.* 25. animam. ℙ *Resumere aegrotum* ap. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 1. et *Tard.* 3, 7. est reficere, refocillare, recreare. ℙ Pro recipere. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 4, 10. de Terra: Haec enim terris gentes omnes peperit, et resumit denuo.

RĒSUMPTĬO, onis, f. in re medica est recreatio, refectio. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 37. *f.*

RĒSUMPTĪVUS, a, um, adj. ad resumendum, seu recreandum et refocillandum pertinens, ut Resumptiva odoramenta, *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. *med.*

RĒSUMPTŌRĬUS, a, um, adj. resumptivus, ut Resumptoria adjutoria, *Coel. Aurel. Acut.* 3, 8. *f.*

RĒSUMPTUS, a, um, part. a *resumo*: iterum sumptus. *Tac. H.* 2, 67. Resumpta militia; et *ib.* 5, 8. dominatio per arma. *Ov. Met.* 4, 664. Resumptae pennae. [*Fortasse *magistratuum insignia resumpta*, non *sumpta* legendum est in *Liv. Epit.* 74. ubi v. *Drakenb. Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 411.] ℙ *Coelio Aurel. Acut.* 2, 28. *resumptus aeger* est cibo refectus, refocillatus.

[RĒSŬO, is, a. 3. iterum suo. *Not. Tir.* p. 136. Suit, exsuit, resuit. *F.*]

RĒSŪPĪNĀTUS, a, um, part. a *resupino*: ὑπτιωθείς, resupinus factus facie sursum versa, in tergum jacens. *Petr. Sat.* 29. Paene resupinatus crura mea fregi. *Cels.* 7, 14. Resupinatum corpus. *Plin.* 9, 30, 48. Polypus si invertatur, elanguescit vis: exporrigunt enim se resupinati. Adde 10, 46, 63. quem locum V. in v. sq. §. 1. *Juven.* 8, 175. Et resupinati cessantia tympana Galli, *h. e.* qui prae ebrietate, vel desidia, aut mollitie resupinus jacet. ℙ Item universim retrorsum pandus, reflexus, recurvus. *Cels.* 8, 1. *med.* Os coxarum ab exteriore parte gibbum, ad spinam resupinatum. *Vitr.* 3. *f.* Quo longior visus lineae in superiorem partem procedit, resupinatam facit ejus speciem.

RĒSŪPĪNO, as, a. 1. ὑπτιόω, retro supino, retro et sursum reflecto, ita colloco, aut verto, ut supinus sit, aut jaceat. *Ter. Ph.* 5, 6, 23. Puer ad me adcurrit, pone apprehendit pallio, resupinat: respicio. *Liv.* 4, 19. Assurgentem ibi regem umbone resupinat; et *Stat. Th.* 9, 311. Te quoque sublimi transnantem flumina curru, Dum socios, Pharsale, petis, resupinat ademptis Dorica cuspis equis. *Plin.* 24, 17, 102. Hac herba admota, leones resupinari cum hiatu laxo. *Cels.* 7, 16. Resupinandus autem homo est, etc. *Sen. ep.* 123. *med.* Qui per pronum eunt, resupinant corpora: qui in arduum, incumbant; et *Quint.* 11, 3. *med.* Nares plana manu resupinare, indecorum est. *Plin.* 10, 34, 52. Proprium turturum colla non resupinare, cum bibunt; et *ib.* 46, 63. Bibunt aves, quibus longa colla, intermittentes, et capite resupinato velut infundentes sibi. ℙ Obscenam sententiam habet illud *Juven.* 3, 112. aviam resupinat amici. Qui *aulam* legunt, non facile defendent. ℙ Pro evertere, prosternere retro impellendo. *Prop.* 4, 8, 51. Nec mora, cum totas resupinat Cynthia valvas. ℙ Translate *Accius* ap. *Non.* 2, 734. Quid agis? perturbas rem omnem ac resupinas, soror, *h. e.* pervertis. *Sen. Ben.* 2, 13. Libet interrogare, quid tantopere te resupinet, (al. *supinet*,) *h. e.* superbum faciat, caput attollendo, et pectus projiciendo.

RĒSŪPĪNUS, a, um, adj. ὕπτιος, idem ac supinus, id est ita procumbens, ut pars corporis anterior sursum, posterior deorsum spectet. *Plin.* 7, 2, 2. Sciapodae in majore aestu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegunt. *Id.* 9, 8, 7. Delphini resupini atque conversi. *Quint.* 10, 3. *med.* Si non resupini spectantesque tectum exspectaverimus, quid obveniat. *Ov. Her.* 16, 255. Et modo cantabam veteres resupinus amores, *h. e.* molliter in tergum projectus. *Virg. A.* 1, 480. Fertur equis, curruque haeret resupinus inani, Lora tenens tamen. *Ov. Met.* 13, 86. Cominus ingenti resupinum p ndere fudi; et *ib.* 15, 520. Et retro lentas tendo resupinus habenas; et *ib.* 2, 267. Corpora phocarum summo resupina profundo Exanimata jacent. *Mart.* 9, 44. spectat resupino sidera vultu. *Colum.* 2, 2. *med.* Si cornibus illigetur jugum, boves retractis et resupinis capitibus excruciantur. *Ov. Met.* 1, 730. Resupinum collum; et *ib.* 12, 138. pectus. *Plin.* 8, 25, 38. caput. Adde *Lucr.* 1, 38. et *Accium* ap. *Cic. Div.* 2, 22. ℙ Dicitur et de aliis rebus. *Plin.* 21, 5, 11. de lilio: Paulatim se laxans effigie calathi, resupinis per ambitum labris, tenuique filo et semine. *Id.* 19, 4, 20. Hortum areis distingui, easque resupinis pulvinorum toris. *Id.* 18, 18, 48. Culter futuris sulcis vestigia praescribens incisuris, quae resupinus in arando mordeat vomer. *Stat. Th.* 4, 237. auget resupina maniplos Elis, *h. e.* colle acclivi, et supino sita. ℙ Translate est mollis, effeminatus. *Quint.* 5, 12. *med.* Licet hanc eloquentiam libidinosam resupina voluptate auditoria probent. *Id.* 11, 3. *f.* Nam cantici quiddam habent, sensimque resupina sunt: *saxa atque solitudines voci respondent (Cic. Arch.* 8.) ℙ Item negligens, oscitans, socors. *Paul. Dig.* 22, 3, 25. Qui solvit, nunquam ita resupinus est, ut facile suas pecunias jactet. *Venulej. ib.* 43, 23, 4. Quia non opinionem ejus, et resupinam existimationem sequi oportet. ℙ Item superbus, elatus, magnifice incidens. *Ov. Met.* 6, 275. de Niobe: Et mediam tulerat gressus resupina per urbem, Invidiosa suis: at nunc miseranda vel hosti. *Sen. ep.* 80. *med.* Ille qui in scena elatus incedit, et haec resupinus dicit.

RĒSURGO, is, surrexi, surrectum, n. 3. ἀνίσταμαι, iterum surgo, in pristinum statum redeo. *Tac. A.* 3, 46. Jacentes nullo ad resurgendum nisu, quasi exanimes linquebantur. *Ov. Am.* 2, 16, 9. Herbae resurgentes. *Tac. H.* 2, 78. Arbor repente processerat, ac postera die, eodem vestigio resurgens, etc. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 411.] Adde *Suet. Vesp.* 5. *Ov. Pont.* 4, 8, 28. Obruta de mediis cymba resurget aquis; et *Met.* 7, 81. favilla Crescit, et in veteres vires agitata resurgit; et *ib.* 2, 453. Orbe resurgebant lunaria cornua nono; et *ib* 8, 11. Sexta resurgebant orientis cornua Phoebes. *Id. Trist.* 3, 3, 23. Nunciet huc aliquis dominam venisse, resurgam. ℙ Translate. *Virg. A.* 4, 531. rursusque resurgens Saevit amor. *Prop.* 4, 1, 71. Dicam, Troja, cades, et Troia Roma resurges. *Liv.* 24, 45. Posteaquam res Romana, contra spem votaque ejus, velut resurgeret. *Just.* 37, 1. *f.* Cum eum summi imperatores ita vicerint, ut major clariorque in restaurando bello resurgeret. *Tac. H.* 3, 2. Legiones deceptae magis, quam victae, resurgere in ultionem properant. [*Plura ejusd. exempla v. ap. *Boettich. l. l.*] *Vell.* 2, 88. Novi ac resurrecturi belli civilis initium. ℙ Pro reviviscere, post mortem ad vitam redire. *Lactant.* 4, 19. *Tert.* saepe, *Claud.* (si modo is auctor est) *epigr.* 49. *de mirac. Christi*, *August.*, *Hieron.* etc.

RĒSURRECTĬO, onis, f. ἀνάστασις, actus resurgendi, reditus in vitam. *Tert. Resurr. carn.* 1. et *Lactant.* 4, 19. etc.

RĒSUSCĪTĀTĬO, onis, f. actus resuscitandi, ad vitam restitutio. *Tert. Resurr. carn.* 30.

RĒSUSCĪTĀTOR, oris, m. qui vitae restituit. *Tert. Resurr. carn.* 12. *med.* Nec dubites Deum carnis resuscitatorem, quem omnium noris restitutorem. Adde *Pat.* 15.

RĒSUSCĪTO, as, avi, atum, a. 1. ἀνεγείρω, resurgere facio, iterum suscito, excito. *Ov. Met.* 8, 474. Inque vicem ponit, positamque resuscitat iram. Adde *ib.* 14, 495. ℙ Translate. *Paul. Dig.* 34, 4, 27. Si rursus in servitutem inciderit, non tamen legatum ejus resuscitabitur. ℙ Item revoco ad vitam. *Prud. περὶ στεφ.* 6, 136. relliquias resuscitandas, Et mox cum Domino simul futuras. Adde *Tert. Resurr. carn.* 38.

RĒSŪTUS, a, um, part. a *resuo*: dissutus. *Suet. Aug.* 94. *med.* Sumenti virilem togam tunica lati clavi, resuta ex utraque parte, ad pedes decidit, *h. e.* vel suturis resolutis, vel nodis, aut fibulis, quibus in humeris jungebatur, dissuta et divisa.

RĒTAE, arum, f. plur. arbores, quae ex ripis fluminum eminent, aut virgulta, quae in alveis eorum exstant: dictae a retibus, quod praetereuntes naves retineant instar retium, et quasi irretiant. *Gell.* 11, 17.

RĒTĂLĬO, as, a. 1. aequo jure compenso, talionis lege ago. *Gell.* 20. 1. *med.* Quod per imprudentiam factum est, retaliari per imprudentiam debet.

RĒTARDĀTĬO, onis, f. ἀναβολή, μέλλησις, commoratio, mora. *Cic. Phil.* 5, 11. *f.* Unde est adhuc bellum tractum, nisi ex retardatione et mora? *Vitr.* 9, 4. *med.* Mercurii et Veneris stellae circum solis radios, solem ipsum, uti centrum, itineribus coronantes, regressus retrorsum et retardationes faciunt.

RĒTARDĀTUS, a, um, part. a *retardo*: detentus, retentus. *Cic. Sext.* 31. Excitavit illam suam non sopitam, sed suspicione aliqua retardatam consuetudinem reipublicae bene gerendae. *Suet. Caes.* 59. Ne religione quidem ulla a quoquam incepto absterritus unquam, vel retardatus. *Hirt. B. Afr.* 66. *f.* Perterritus, ac retardatus. *Nazar. Pan. Constant.* 36. Velox virtus aetatis mora non retardata. *Plin.* 21, 21, 89. Thymum prodest mulierum mensibus retardatis.

RĒTARDO, as, a. 1. ἀνέχω, remoror, detineo, moram affero. *Cic. Phil.* 10, 5. Quem nisi in via caducae hereditates retardassent, etc. *Id. N. D.* 2, 40. *f.* Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, saepe etiam insistunt. *Id. Manil.* 5. *f.* Impetus hostium reprimere ac retardare; et *ib.* 14. Hae res, quae ceteros remorari solent, non retardarunt. *Colum.* 2, 2. *f.* Boves fortiter retinere ac retardare. *Cic. Vat.* 1. Ut loquacitatem istam tuam paucissimis interrogationibus irretitam retardarem. *Id. Fam.* 5, 17. Retardare aliquem a scribendo. *Id. Manil.* 9. Illum in persequendi studio moeror, hos laetitia retardavit. *Id. Sen.* 16. *med.* Ad agrum fruendum non modo non retardat, verum etiam invitat atque allectat senectus. *Plin. Pan.* 22. Ergo non aetas quemquam, non valetudo, non sexus retardavit, quo minus oculos insolito spectaculo impleret. *Suet. Caes.* 34. Summa frumentariae rei penuria retardante.

RĒTĀRĬUS. V. CRETARIUS.

*RETAVI, orum, populi Arabiae, de quibus *Plin.* 5, 24. Mox Arabes, qui Retavi vocantur: horum caput Singara. *B. A.*

RĒTAXO, as, a. 1. ἐγκαλέω, taxo, aut vicissim taxo. *Suet. Vesp.* 13. Licinium Mucianum nunquam nisi clam, et hactenus retaxare sustinuit, ut, etc.

RĒTE, is, n. saepius quam Retis, is, m. et f. δίκτυον, σαγήνη, instrumentum, quo aves, ferae, pisces capiuntur, plaga, laqueus. Quid a *plaga* differat, in ea voce dictum est. De notatione vero, V. etymologos. Nam *Varr. L. L.* 4, 29. a raritudine dictum putat, si probare hoc sanus quisquam potest. *Id. R. R.* 3, 11. Idque septum totum rete grandibus maculis integitur. *Cic. N. D.* 2, 48. Araneolae quasi rete texunt, ut, si quid inhaeserit, conficiant. *Pl. Rud.* 4, 3, 45. Ubi demisi retem atque hamum, quidquid haesit, extraho. *Varr. R. R.* 3, 5. Intra retem aves sunt omne genus; et *mox*: Quibus cibus objicitur sub retem; et *supra*: Porticus tecta sit rete cannabina. *Pl. Rud.* 4, 3, 5. Non vides referre me uvidum retem sine squamoso pecu? Ita enim *Prisc.* 7, 759. legit. *Virg. G.* 1, 307. retia ponere cervis. *Ov. Her.* 5, 19. Retia saepe comes maculis distincta tetendi. *Id. Met.* 13, 922. ducebam ducentia retia pisces. *Id. Hal.* 27. laxata foramina retis. *Nemes. Cyn.* 229. Nec non et casses iidem (*servi*) venatibus aptos, Atque plagas, longoque meantia retia tractu Addiscant raris semper contexere nodis. *Tibull.* 4, 3, 12. Ipsa ego per montes retia torta feram. *Plin.* 9, 8, 10. Retia praetendere; et *ib.* pandere; et *ib.* circumdare. *Id.* 16, 1, 1. praetexere piscibus. *Pl. Truc.* 1, 1, 16. rete jacere. *Charis.* 1, 20. Retes, δίκτυον: nam et in consuetudine dicimus: *in retes meas incidisti.* ℙ In abl. habet *rete* et *reti*. *Ov. Fast.* 5, 371. pro Libycis claudantur rete leaenis; et *Hal.* 22. Clausus rete lupus. *Pl. Rud.* 4, 4, 27. Si in mari reti apprehendi, qui tuum potius est, quam meum? *Id. Truc.* 1, 1, 17. pisces reti impedire. ℙ Retia, et linum Arachne puella Lyda (de qua fabulam narrat *Ov. Met.* 6. *in.*) invenisse dicitur. *Plin.* 7, 56, 57. *med.* ℙ Translate. *Lucr.* 4, 1140. Nam vitare, plagas in amoris ne laciamur, Non ita difficile est, quam captum retibus ipsis Exire. *Prop.* 2, 23, 70. Tendis iners docto retia nota mihi. *Lucil.* ap. *Prisc.* 10, 903. Nectere alicui retia. *Pl. Pers* 1, 2, 22. Qui albo rete aliena oppugnant bona, *h. e.* legum et juris specioso praetextu. ℙ Rectus casus *retis* agnoscitur a *Prisc.* 5, 659. ℙ In gen. plur. *retium* habet, non *retum*, quoniam, ut ait Plinius Sermonis dubii libro sexto, genitivus nunquam pauciores syllabas habet, quam nominativus. *Charis.* 1, 115. et *Caper de verbis dub.* p. 2250. ℙ Olim et *retia, ae*, f. usurpatum fuit. *Pl. Rud.* 4, 1, 9. Nunc et operam ludos facit, et retiam. Ita legit *Prisc.* 7, 759. Alii *retia*.

RĒTECTUS, a, um, part. a *retego*: detectus. *Virg. A.* 9, 461. Jam sole infuso, jam rebus luce retectis. *Sil.* 6, 3. primique novo Phaethonte retecti Seres, lanigeris repetebant vellera lucis. *Virg. A.* 12, 374. hunc lata retectum Lancea consequitur. *Plin.* 28, 7, 23. Ire per media arva, retectis super clunes vestibus. Alii rectius *rejectis* leg. *Prop.* 4, 9, 26. nullis sacra retecta viris. *Pers.* 3, 101. dentes crepuere retecti. *Lucan.* 9, 830. retectus ensis. ℙ Item tectus, contectus. *Suet. Aug.* 78. Post cibum meridianum, ita ut vestitus calceatusque erat, retectis pedibus paulisper conquiescebat. Alii rectius interpretantur *apertis*, seu stragula non tectis, ut meridiantes solebant.

RĒTĔGO, is, exi, ectum, a. 3. ἀνακαλύπτω, dete-

go, denudo, aperio, revelo. *Petr. Sat.* 17. Retexit superbum pallio caput. *Lucan.* 8, 669. Ac retegit sacros scisso velamine vultus. *Id.* 9, 768. Fugit rupta cutis, pallentiaque ossa retexit. *Stat. Th.* 3, 174. Tum ferro retegunt silvas, collisque propinqui Annosum truncant apicem. *Ov. Met.* 5, 356. et rex pavet ipse silentum, Ne pateat, latoque solum retegatur hiatu. *Sen. Herc. Fur.* 54. Ereboque capto potitur, et retegit Styga. *Juven.* 6, 227. Retegere scrinia. *Cic. Att.* 4, 7. thecam nummariam. *Ov. Met.* 8, 1. Lucifer retegens diem. *Virg. A.* 4, 119. et *ib.* 5, 65. ubi Titan radiis retexerit orbem. *I. ib.* 1, 360. caecumque domus scelus omne retexit. *Lucan.* 7, 787. clara dies Pharsalica damna retexit. *Ov. Met.* 13, 336. responsa Deum, Trojanaque fata retexi. *Hor. Od.* 3, 21, 15. Retegere arcanum consilium. *Claud. Laud. Stich.* 2, 215. insidias. *Tac. A.* 15, 74. occulta conjurationis. ℙ Est etiam iterum tegere. *Pall.* 12, 7. *med.* Circa imum truncum cortex reciḍatur, et cum inde modicus humor effluxerit, argilla, vel paleato luto plaga retegatur.

RĔTEJĂCŬLUM, i, n. genus retis piscatorii, dictum a *jaciendo:* quod et *funda* appellatur, Graece βόλος, a βάλλω, jacio. Differt a *verriculo*, quod non jacitur, sed verritur, *h. e.* trahitur. Hoc autem super aquam late, et longe jacitur spargiturque, et quando abiit pessum, adducitur. Unde *jaculatorem* de piscatore *Pl.* dixit. V. JACULATOR. *Id. As.* 1, 1, 87. Venari retejaculo in medio mari. Alii leg. *retiaculo*, quod habetur etiam ap. *Serv.* ad *G.* 1, 141. V. FUNDA, et JACULUM. ℙ Revera duae voces sunt: unde et divisim usurpantur a *Pl. Truc.* 1, 1, 14. In piscinam rete qui jaculum parat.

RĔTENDO, is, endi, ensum et entum, a. 3. ἀνίημι, quod tensum erat, laxo, remitto. *Ov. Met.* 2, 419. Exuit hic humero pharetram, lentosque retendit Arcus. *Stat. Silv.* 4, 4, 30. Et sontes operit pharetras, arcumque retendit Parthus. *Quint.* 1, 3. *med.* Ea quoque, quae sensu et anima carent, ut servare vim suam possint, velut alterna quiete retenduntur. Alii perperam leg. *retinentur.* [*V. *Spalding.*]

RĔTENSUS, a, um, part. a *retendo:* remissus. *Phaedr.* 3, 14. Arcum retensum posuit in media via.

RĔTENTĀTOR, oris, m. διαχάνοχος, qui retentat, *h. e.* retinet, detentator. *Cass. Var.* 2, 10. Quidquid a retentatoribus constiterit possideri, sine ulla facias dilatione restitui.

RĔTENTATRIX, icis, f. quae retentat, seu retinet. *Macr. Sat.* 7, 4. *med.* de cibor. digestione: Secundae hoc cura virtutis est, quam Graeci, quia retentatrix est, vocant καταδεκτικήν.

RĔTENTĀTUS, a, um, part. a *retento:* iterum tentatus. *Ov. Met.* 14, 382. Retentatae preces.

RĔTENTĬO, onis, f. ἐποχή, ἐπίσχεσις, retinendi actus, cohibitio. *Cic. Att.* 13, 21. Retentio aurigae. *Id. Acad.* 4, 18. *med.* assensionis. *Lact.* 6, 10. *f.* societatis, *h. e.* conservatio. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 2. Rejectio judicum et retentio. *Vitr.* 9, 4. *med.* Retentiones facere. *Papin. Dig.* 31, 1, 79. Retentionem dotis virum habere placuit.

RĔTENTO, as, avi, atum, a. 1. ἀναπειράω, iterum tento, seu experior, retracto, resumo: a *re*, et *tento. Sen. ep.* 72. *in.* Quod quaeris a me, liquebat mihi, si remeditari possem: sed diu non retentavi memoriam meam. *Ov. Trist.* 5, 12, 51. si demens studium fatale retentem. *Id. Met.* 5, 117. Retentare fila lyrae; et *ib.* 11, 792. viam lenti. *Lucan.* 2, 514. arma. *Ov. Met.* 1, 745. metuitque loqui, ne more juvencae Mugiat: et timide verba intermissa retentat, *h. e.* iterum conatur proferre; et *ib.* 9, 208. retentans totas infringere vestes. *Sen. Br. V.* 10. Nec audent ea retentare, quorum vitia retractando patescunt. ℙ Spes vana me retentat, *Val. Fl.* 5, 679. *h. e.* movet, sollicitat, impellit. ℙ *Retentare vota* ap. *Val. Fl.* 5, 173. est iterum suscipere. ℙ Est etiam frequent. a *retineo*, et idem fere significat, [*aucta significationis vi,] ἐπέχειν. *Pl. As.* 3, 3, 1. Cur me retentas? *Phi.* quia tui amans abeuntis egeo. *Liv.* 10, 5. Quo magis festinantes videt dictator, eo impensius retentat agmen, ac sensim incedere jubet. [*Saepius *Aurel. Vict.*, sed sine emphasi, teste *Drakenb.* ad *h. Livii l.* Haec *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 412. ubi laud. *Tac. H.* 2, 35. 4, 13. et 5, 31.] *Ov. A. Am.* 2, 433. in curru modo dat fluitantia rector Lora, modo admissos arte retentat equos. *Id. Am.* 2, 9, 30. Retentare frena. *Val. Fl.* 3, 97. iras, *h. e.* reprimere. *Sen. Oed.* 1054. quisquis exilem jacens Ammam retentat; et *Lucan.* 3, 585. dum pugnat ab alta Puppe Catus, Grajumque audax aplustre retentat, *h. e.* manu corripit, et retinere conatur; et *ib.* 636. mersus foret ille profundo, Sed prohibent socii, suspensaque crura retentat, *h. e.* retinent, ne mergatur. *Nemes. Ecl.* 3, 58. Satyri Nymphas Jam jamque elapsas hic crine, hic veste retentat. *Lucan.* 4, 723. Ipse cava regni vires in valle retentat, *h. e.* retinet, seu detinet exercitum in valle insidiarum causa, nec in apertum contra hostes educit. *Cic. carm. de suo consul. Div.* 1, 11. coelum terramque petessit, Quae penitus sensus hominum vitasque retentant, *h. e.* continent, conservant. *Auct. ad Her.* 4, 49. *med.* Iste qui tanquam cochlea abscondens retentat se tacitus, *h. e.* domi se continet. *Lucr.* 2, 726. quae non animalia solum Corpora sejungunt, sed terras ac mare totum Secernunt, coelumque a terris omne retentant, *h. e.* distinent, distare faciunt, retinentque ne coelum cum terra confundatur. Adde *Claud. Cons. Mall. Theod.* 203. [*Impp. Valent. et Valens* in *fragm. Cod. Theod.* (a *Peyronio* editis) 5, 14, 4. Eligat unusquisque quem velit *(fundum)*, eumque perpetuo jure suscipiat, palatiis tantum in rei privatae sollicitudine retentandis. *F.*] **Auct. Itin. Alex.* 86. Limo profundius retentantur. *B. A.*

RĔTENTOR, oris, m. qui retinet. *Appul. Flor. n.* 6. Dracones lubrico volumine elephantos indepti revinciunt, ut illis expedire gressum nequeuntibus, necesse sit ultionem a ruina molis suae petere, ac retentores suos toto corpore oblidere.

RĔTENTUS, a, um, part. a *retineo:* κατασχεθείς, detentus. *Ov. Fast.* 6, 741. Solliciti terrentur equi, frustraque retenti, Per scopulos dominum, duraque saxa trahunt. *Albin.* 1, 117. plenior unda Effluit, exigua si qua retenta mora. *Ov. Fast.* 5, 580. Persequitur Partha signa retenta manu. *Plin. ep.* 10, 28. Contrariis ventis retentus. *Mart.* 5, 79. Sudor madida veste retentus; et 12, 32. Sarcinae retentae pensione pro bima; et *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Humiles et retentae manu arbusculae, *h. e.* manu et arte coercitae, ne crescant. ℙ Urbane. *Cic. Div.* 2, 35. *extr.* Jus augurum divinationis opinione principio constitutum, postea reipublicae causa conservatum ac retentum. *Id. Tusc.* 1, 1. Retuli me ad ea studia, quae retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi; et *ib.* 5, 30. Sunt autem hae de finibus, ut opinor, retentae defensaeque sententiae. *Val. Max.* 2, 8. Disciplina militaris acriter retenta. *Ov. Her.* 11, 82. Torpuerat gelido lingua retenta metu. *Id. Am.* 2, 18, 7. lacrimis vix illa retentis, Me miseram! dixit, etc. *Id. Met.* 10, 474. verba dolore retenta. *Plin. Pan.* 83. Multis dedecori fuit aut inconsultius uxor assumpta, aut retenta patientius. *Suet. Galb.* 10. *f.* Alarum altera aegre retenta in officio. ℙ Item retensus, remissus: a *retendo. Ov. Met.* 3, 165. de Diana lavatura: Nympharum tradidit uni Armigerae jaculum, pharetramque, arcusque retentos.

RĔTENTUS, us, m. actus retinendi, tenacitas. *Claud. in Ruf.* 2, 438. de manu Rufini abscissa: vivosque imitata retentus Cogitur adductis digitos inflectere nervis.

RĔTERGĔO, es, et Retergo, is, rsi, a. 2. et 3. abstergeo, extergeo. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 14. *n.* 207. Reterget vulnera. *Ammian.* 29, 6. Retersit obrutas ruderibus fossas. *Not. Tir.* p. 80. Tergit, retergit.

RĔTĔRO, is, trivi, tritum, a. 3. ἀνατρίβω, rursus tero, purgo, excerno. *Colum.* 2, 21. Pura deinde frumenta, si in annos recondantur, reteri debent. Plerique alii leg. *repurgari.*

RĔTEXO, is, xui, et xi, xtum, a. 3. ἀναλύω, quod textum erat, dissuo. *Penelopes telam retexere* proverbio dicuntur, qui magno vel labore, vel sumptu rem quampiam conficiunt, quam postea destruunt. Tractum a Penelope Ulyssis uxore, quae pacta cum procis pudicitiae suae insidiantibus, ut tantisper exspectarent, donec telam, quam tum forte habebat prae manibus, detexeret, quidquid interdiu texebat, noctu retexebat. *Cic. Acad.* 4, 29. *f.* Quid quod illa ars, quasi Penelopae telam retexens, tollit ad extremum superiora? *Stat. Silv.* 3, 5, 8. mille procos intacta fugares, Non intertextas commenta retexere telas, Sed sine fraude palam. ℙ Translate est dissolvere, destruere, revocare, irritum facere. *Lucr.* 1, 529. Haec (*corpora solida*) neque dissolvi plagis extrinsecus icta Possunt, nec porro penitus penetrata retexi. *Cic. Or.* 2, 38. Reperiunt non modo ea, quae jam non possint ipsi dissolvere, sed etiam quibus ante exorsa, et potius detexta, prope retexantur. *Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 28. *med.* An quod adolescens praestiti, cum etiam errare cum excusatione possem, id nunc aetate praecipitata commutem, ac me ipse retexam? *Cic. ib.* 14. *f.* Novi timores retexunt superiora. *Id. Verr.* 2, 2, 26. Omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam istius praeturam retexere videretur; et *Phil.* 2, 13. Itaque jam retexo orationem meam; et *Fin.* 5, 28. Audeo dicere, inquit, non potest, nisi retexueris illa. *Ov. Pont.* 1, 3, 29. Rursus amor patriae, ratione potentior omni, Quod tua texuerunt scripta, retexit opus. Adde *R. Am.* 12. *Manil.* 4, 214. Qui leges potius posuit, quam jura retexit. *Appul. Apol.* Ordine eorum vestigia persequor, et singillatim apprehendens, omnem calumniae textum retexo, *h. e.* accusationis artificium dissolvo. *Sen. ep.* 94. *f.* Omnia ista exempla retexenda sunt, et plenum malis sermonibus pectus exhauriendum. ℙ *Retexit orbem luna*, cum decrescit. *Ov. Met.* 7, 531. Luna quater plenum tenuata retexuit orbem. ℙ Est etiam iterum texere. Orpheus ad Plutonem, et Persephonem, ap. *Ov. Met.* 10, 31. Eurydices, oro, properata retexite fila. ℙ Translate est repetere, iterare, renovare. *Virg. A.* 12, 763. Quinque orbes explent cursu, totidemque retexunt. *Ov. Met.* 15, 249. Inde retro redeunt: idemque retexitur ordo. *Claud. VI. cons. Honor.* 130. Latio discedere jussus Hostis, et immensi revolutus culmine fati, Turpe retexit iter. *Hor. Sat.* 2, 3, 2. scriptorum quaeque retexens, *h. e.* ad incudem revocans, relegens, corrigens. ℙ Pro recensere, evolvere, narrare. *Claud. B. G.* 325. Talia dum longo secum sermone retexunt. *Auson. Idyll.* 10, 298. Qui potis innumeros cultusque, habitusque retexens, Pandere tectonicas per singula praedia formas? *Id. praef. Perioch. Iliad.* Breviter, et in epitomae speciem belli Troici causam originis, apparatusque retexuimus. *Appul. Met.* 9. Oro, mater, ordine mihi singula retexe.

RĔTEXTUS, a, um, part. a *retexo:* dissutus, dissolutus. *Ov. Am.* 3, 9, 30. Tardaque nocturno tela retexta dolo.

RĔTĬĀCŬLUM. V. RETEJACULUM.

RĔTĬĀRĬUS, ii, m. δικτυφόρος, qui fert rete. Hoc nomine speciatim dicebatur alter ex gladiatoribus in arena depugnantibus. Fuit enim genus gladiatorii certaminis, in quo duo pugnabant, quorum alter *retiarius* vocabatur, quod tunicatus fuscinam et rete gestaret, quo adversarium involveret, et implicatum caperet: alter appellabatur *Gallus* a Gallicae armaturae genere, et *mirmillo* a mormyre pisce, quia armatus erat scuto, et falce, et galea, in cujus vertice erat piscis hujus effigies, et *sequutor*, quia in primo congressu perinde ac retiarium fugiens, vel fugam simulans, arte ictum ejus evitabat, et si frustra rete jecisset, infesta falce sequebatur. Retiarii figuram habes ap. *Gor. Inscr. Etr.* T. 3. p. 99. et ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 165. Hoc genus pugnae institutum videtur a Pittaco, uno ex septem sapientibus, qui adversus Phrynomen dimicaturus propter finium controversias, quae erant inter Atticos et Mitylenaeos, rete occulto allato impedivit Phrynonem, ut *Strabo l.* 13. narrat. *Isid.* contra *Or.* 18, 54. et 55. putat, hoc certamine pugnam Vulcani et Neptuni, *h. e.* duorum elementorum ignis et aquae, repraesentatam antiquitus fuisse; *sequutor* enim Vulcanum, *retiarius* fuscina armatus Neptunum repraesentabat. A retiario vero pugnante adversus mirmillonem cantabatur: *Non te peto, piscem peto: quid me fugis, Galle?* Ita *Festus.* V. *Lipsium Sat.* 2, 8. et *Labusium* in *Monum. Bresc.* p. 81. et sqq. *Suet. Cal.* 30. Retiarii tunicati quinque numero gregatim dimicantes, sine certamine ullo totidem sequutoribus succubuerant: cum occidi juberentur, unus resumpta fuscina omnes victores interemit. *Quint.* 6, 3. *med.* Pedo de mirmillone, qui retiarium consequebatur, nec feriebat, *Vivum*, inquit, *capere vult.* Hinc *Juven.* 8, 202. movet ecce tridentem *(retiarius)*, Postquam librata pendentia retia dextra Nequicquam effudit, etc. *Inscr.* ap. *Grut.* 649, 6. et *Donat.* 244, 3. Iantino retiario pugnarum V. Ingenua posuit conjugi Karo, etc. Adde *Val. Max.* 1, 7. *n.* 8. ℙ *Contra retiarium ferula*, proverbium in eos, qui infirmo praesidio contra maxime instructum pugnant. *Mart. praef.* 2. Denique videas, an te delectet contra retiarium ferula.

RĔTĬCĂ Vitis. V. RHAETICUS.

RĔTĬCENTER, adv. tacendo. *Cic. Att.* 10, 6. Fiat in Hispania quidlibet, et tamen reticenter. Alii rectius legunt *retice*, alii *respice.*

RĔTĬCENTĬĂ, ae, f. ἀποσιώπησις, silentium, taciturnitas: et praecipue cum non dicitur quod dici debet. *Pl. Merc.* 5, 2, 52. Quid taces? dic, enicas me miserum tua reticentia. *Cic. Phil.* 14, 12. *med.* Vestra virtus nec oblivione eorum, qui nunc sunt, nec reticentia posterorum insepulta esse poterit. *Id. Off.* 3, 16. A jureconsultis etiam reticentiae poena est constituta, *h. e.* cum vitium mercis a venditore reticetur. ℙ Figura rhetorica, sententiarum ap. *Cic. Or.* 3, 53. *f.* et *Quint.* 9, 2. *med.* V. APOSIOPESIS. [*Cf. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 333. sq.

RĔTĬCĔO, es, ui, n. et a. 2. ἀποσιωπάω, taceo, conticeo, tacendo occulto. *Lucan.* 6, 812. Tu fatum ne quaere tuum; cognoscere Parcae, Me reticente, dabunt. *Pl. Men.* 5, 9, 47. Respondebo: nihil reticebo, quod sciam. *Cic. Or.* 2, 57. Hic cum Sulpicius reticuisset, Quasi vero, inquit Crassus, etc. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 1. *f.* Nihil nec temere dicere, nec astute reticere debeo. *Sall. Sat.* 24. Neque reticere quae audierat, neque suamet ipse scelera occultare, quicquam pensi habebat. *Cic. Verr.* 2, 1, 53. Tamen de Chelidone reticuit, quoad potuit. [**Phil.* 1, 12. Non possum de utriusque vestrum errore reticere. *Tac. A.* 1, 67. reticuit de adversis.] *Ov. Met.* 3, 357. Vocalis Nymphae, quae nec reticere loquenti, Nec prior ipsa loqui didicit, resonabilis Echo. *Id. Her.* 19, 63. Multaque praeterea, linguae reticenda modestae, etc. *Prop.* 1, 10, 13. vestros didici reticere dolores. *Plin.* 10, 29, 43. de lusciniis: Audit discipula intentione magna, et reddit: vicibusque reticent. [*Plura ejusd. constructionis exempla haec sunto: *Liv.* 3, 41, 3. 23, 12, 9. *Tac. A.* 14, 49.] ℙ Urbane. *Claud. IV. Cons. Honor.* 223. Vel lyra, quae reticet, vel qui non tenditur, arcus. *Id. in Ruf.* 2, 43. reticet, pastore fugato, Pelion.

[RĔTĬCESCO, is, n. 3. idem ac reticeo. *Not. Tir.* p. 90. Conticescit, reticescit. *F.*]

[RĔTĬCŬLA, ae, f. idem ac reticulum. *Not. Tir.* p. 178. Retis, reticula. *F.*]

[RĔTĬCŬLĀTIM, adv. in modum reticuli. *Pelag. Vet.* 16. *med.* Si nihil profuerit, necessitate cogente urito reticulatim: usta curato, ut supra. *Veg. Vet.* 2, 41. *extr.* Si tardius confirmabitur, ures reticula-

tim, et solemniter usta curabis. Ita ex *Codd.* ed. *Schneiderus;* minus recte *Gesnerus* sic: *Si tardius confirmabit vires, regulatim et solemniter*, etc.

RĒTĬCŬLĀTUS, a, um, adj. *δικτυόθετος, δικτυωτός*, instar retis factus, multis foraminibus rete imitans, cancellatus. *Plin.* 9, 33, 52. Conchae distinctione virgulata, crinita, crispa, cuniculatim, pectinatim divisa, imbricatim undata, cancellatim reticulata. ℙ *Reticulata structura* parietum est, cum lapidei cunei sibi invicem superpositi, et in latus jacentes ita parietem convestiunt, ut eorum capita foris exstantia retis figuram referant. *Vitr.* 2, 8. *in.* Structurarum genera sunt: reticulatum, quo nunc omnes utuntur, et antiquum, quod incertum dicitur. Ex his venustius est reticulatum, sed ad ruinas faciendas ideo paratum, quod in omnes partes dissoluta habet cubicula et coagmenta. Incerta vero caementa alia super alia sedentia, inter seque implicata, non speciosam, sed firmiorem, quam reticulata, praestant structuram. *Plin.* 36, 22, 51. Reticulata structura, qua frequentissime Romae struunt, rimis opportuna est. ℙ *Reticulata fenestra*, minutis clathris in retis modum munita. *Varr. R. R.* 3, 7. Fenestrae Punicanae, aut latiores reticulatae, utrinque ut locus omnis sit illustris, neve quae serpens, aliudve quod animal introire queat.

RĒTĬCŬLUM, i, n. et Reticulus, i, m. *δικτύδιον*, parvum rete, vel rete solito angustioribus maculis contextum. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Inter columnas exteriores reticuli e nervis sunt, ut perspici in silva possit, neque avis eas transire. ℙ *Reticulum aeneum* ap. *Fest.* in *Secespita*, est rete ex aere, quo sacraria in templis olim sepiebantur: [apud Italos *graticciata*, ap. nostrates *ramata*, *reata*. *F.*] ℙ Item sacculus in modum retis contextus, ad varios usus. *Plin.* 31, 6, 37. Demissae reticulis in mare concavae e cera pilae, dulcem intra se colligunt humorem. *Colum.* 12, 51. Aromata leviter confracta in reticulum junceum aut lineum adjici, et ita cum saxi pondusculo in olei partem demitti. *Cic. Verr.* 2, 5, 11. Reticulumque ad nares sibi admovebat, tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosae. ℙ Praecipue reponendis ad iter cibariis. *Hor. Sat.* 1, 1, 47. ut si Reticulum panis venales inter onusto Forte vehas humero. *Juven.* 12, 60. Mox cum reticulis, et pane, et ventre lagenae, etc. ℙ Sacculus est etiam in illo *Ov. A. Am.* 3, 361. Reticuloque pilae leves fundantur aperto: Nec, nisi quam tolles, ulla movenda pila est. Describit *Ov.* varios lusus puellis aptos, inter quos illum, quo multae pilae in reticulum, h. e. sacculum conjectae effunduntur acervatim, deinde ita singulae tolluntur, ut, dum una manu capitur, ceterae minime moveantur. Nihil huc facit ludus pilae, virorum proprius, quo reticulis manubriatis pila datur, ac remittitur. V. integrum *Ovidii* locum. ℙ Item fascia, vel pileolus in modum retis, a mulieribus praecipue usurpatus capillis continendis, *κεκρύφαλος*. Solebant sumptuosiores feminae has auro et gemmis ornare. *Varr. L. L.* 4, 29. Et quod capillum contineret, dictum a rete reticulum. *Id.* ap. *Non.* 14, 8. et 32. Suspendit Laribus marinis molles pilas, reticula, ac strophia. *Petr. fragm. Trag.* 67. *Burm.* Ultimo et periscelides resolvit, et reticulum aureum, quem ex obryzo esse dicebat. *Capitol. Maxim. jun.* 1. *extr.* Reticulum de prasinis undecim, *h. e.* ornatum gemmis undecim prasinis, cujusmodi sunt smaragdi. V. PRASINUS. *Claud. Quadrig.* ap. *Non.* 3, 188. Reticula galearia. Adde *Fenest. ib.* et *Fest.* in *Regillis*, et *Lampr. Alex. Sev.* 41. et *Elag.* 11. *f.*, quo loco de viris loquitur effeminate viventibus, et molli ac muliebri cultu utentibus. Sic *Juven.* 2, 96. Reticulumque comis ornatum ingentibus implet. ℙ Quod ait *Plin.* de opificibus turis, 12, 14, 32. Signantur iis subligaria, persona adjicitur capiti, densusque reticulus: intelligit sudarium aliudve tegmen, velut calvaticam, ad operiendos oculos, ne, ubi reponatur tus, videant. ℙ Item pannus reticulato opere textus. *Spart. Ael. Ver.* 5. Lectum eminentibus quatuor anacliteriis fecerat, minuto reticulo undique inclusum, *h. e.* conopeo.

RĒTĪNA. V. RECTINUS.

RĒTĪNĀCŬLUM, i, n. *ἔχμα*, id quo aliquid firmatur, et retinetur, vinculum, nexus. *Cato R. R.* 63. et 135. Lorea retinacula in plostrum, longa pedes viginti sex. *Vitr.* 10, 5. Tignum, quod erigitur, et distinetur retinaculis quadrifariam. *Hor. Sat.* 1, 5, 18. missae pastum retinacula mulae Nauta piger saxo religat; et *Ov. Met.* 14, 547. Stuppea perrumpit Phrygiae retinacula classis; et *ib.* 15, 696. Torta coronatae solvunt retinacula navi. *Colum.* 6, 2. Buculos retinaculis continere. *Virg. G.* 1, 513. frustra retinacula tendens Fertur equis auriga; et 265. Amerina parant lentae retinacula viti. ℙ Translate. *Plin. ep.* 1, 12. Ut jam securus, liberque moriturus, multa illa vitae retinacula abrupit. *Appul. Met.* 11. Abruptis ardentissimi desiderii retinaculis. *Auson. ep.* 8, 1. Tandem eluctati retinacula blanda morarum, Burdigalae molles liquimus illecebras. ℙ *Retinaclum* per cync. est *Prud. in Sym.* 2, 147.

RĒTĪNAX, ācis, adj. omn. gen. retinendi vim habens. *Sym. ep.* 1, 41. (al. 47.) Non illius coeli aut soli illecebram retinax advenarum lotos arbor aequaverit.

RĒTĪNENS, entis, part. a *retineo: κατέχων. Cic. Q. Fr.* 1, 2, 3. *f.* Fert enim graviter homo et mei observantissimus, et sui juris dignitatisque retinens. *Tac. A.* 2, 38. *f.* Avitae nobilitatis, etiam inter angustias fortunae, retinens. *Id. ib.* 5, 11. Nisi lacesseretur, retinens modestiae. *Gell.* 10, 20. *f.* Sallustius quoque proprietatum in verbis retinentissimus.

RĒTĪNENTĬA, ae, f. conservatio. *Lucr.* 3, 676. Ut actarum exciderit retinentia rerum, *h. e.* recordatio; et *ib.* 864. retinentia nostri. V. REPETENTIA.

RĒTĪNĔO, es, ui, tentum, a. 2. *κατέχω*, teneo, ne abeat, ne elebatur, retro teneo. [*De discrimine inter *retinere* et *detinere* dictum est in h. v.] *Pl. Epid.* 1, 1, 61. Adsta: abire hinc non sinam. *Thes.* quid nunc me retines? *Caes. B. G.* 1, 18. Concilium dimittit, Liscum retinet. *Pl. Curc.* 2, 3, 30. (et *Ter. Heaut.* 2, 4, 23.) Tenebrae oboriuntur, genua inedia succidunt: retine, retine me, obsecro; et *Prop.* 2, 7, 67. Quid si longinquos retinerer miles ad Indos? *Virg. A.* 5, 669. acer equo turbata petivit Castra: nec exanimes possunt retinere magistri. *Cic. Att.* 13, 14. Quare, nisi jam profecti sunt, retinebis homines. *Pl. Curc.* 2, 1, 12. Tormento non retineri potuit ferreo, quin reciperet se huc esum ad praesepim suam. *Cic. Att.* 13, 33. Varro venit ad me, et quidem id temporis, ut retinendus esset, *h. e.* ad coenam vocandus. ℙ Et translate. *Spart. Hadr.* 10. Labantem disciplinam incuria superiorum principum, retinuit, ordinatis et officiis, et impendiis. *Liv.* 32, 8. Nec Attali auxilia retenturos ultra quam regi commodum esset. ℙ Ponitur et pro simplici teneo. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. Sinistra manu retinebat arcum: dextra facem praeferebat. *Pl. Epid.* 4, 1, 32. Cedo manum. *Mul.* accipe, aerumnosam mulierem retines. Adde *Capt.* 2, 3, 82. et *Prop.* 2, 22, 5. [*V. *Duk.* ad *Flor.* 2, 20, 3.] ℙ Item pro habere, possidere, tenere, occupare. *Lucr.* 4, 414. terrarum millia multa, Quae variae retinent gentes, et saecla ferarum. ℙ Et pro continere, tenere. *Nep. Ep.* 10. Quamdiu facta est caedes civium; domi se retinuit. *Paul. Dig.* 11, 4, 4. Fugitivos retinere in custodiam. ℙ Saepe est, quod habemus, servare et custodire. *Cato* ad *Cic. Fam.* 15, 5. Potius mansuetudine et innocentia imperatoris provinciam, quam vi militum retentam atque conservatam esse. *Hor. Sat.* 1, 1, 89. Retinere et servare aliquem amicum. [*Junguntur *colere* et *retinere*. *Cic. Off.* 2, 12, 42. colenda et retinenda justitia; ubi *Beier.* laud. *Inv.* 1, 2, 3. et *Off.* 1, 35. *f.*] *Cic. Verr.* 2, 3, 14. *med.* (et *Caes. B. C.* 1, 5.) jus suum contra aliquem. *Id. Amic.* 24. fidem in amicitia. *Id. Off.* 3, 29. Regulus retinendi officii causa cruciatum subiit voluntarium. *Id. Fin.* 3, 18. *med.* Retineri in vita. *Pl. Rud. prol.* 29. Qui aetatem agitis cum pietate et fide, retinete porro, post factum ut laetemini. *Cic. Leg.* 3, 12. *f.* Gratissimam memoriam retinet consulatus tui. *Id. Fin.* 2, 1. Qui mos cum a posterioribus esset retentus, etc. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Nep. Att.* 11. *f.* Immortali memoria praecepta retinebat beneficia. *Caes. B. G.* 5, 46. Hortatur ut pristinam virtutem retineat. *Hor. Ep.* 1, 18, 70. garrulus idem est, Nec retinent patulae commissa fideliter aures. *Catull.* 64, 8. Diva, retinens in summis urbibus arces, *h. e.* Minerva, quae ideo a Graecis *πολιοῦχος* dicitur. V. POLIAS. ℙ [*Retinere* signif. etiam tenere aliquid, quod reddendum erat sive quod alienum est. *Cic. Cluent.* 36. de LLS IOC quae ille quum accepisset nomine judicii retinuit, atque suppressit. *Flacc.* 23. queritur gravis, locuples, ornata civitas, quod non retinet alienum; spoliatum se dicit, quod id non habet, quod ejus non fuit. *Schütz. cl. Cic.* s. v. — Differunt *sustinere, retinere* et *continere.* Illud, quod primo loco positum est, signif. servare aliquid, quod cum onere comparatur; *retinere*, servare ita ut non elabatur vel intereat; *continere*, ne dilabatur. Ita *Matth.* ad *Cic. Manil.* 6, 14.] ℙ Item cohibere, coercere, reprimere. *Ter. Ad.* 1, 1, 32. Pudore et liberalitate liberos retinere, satius esse credo, quam metu. *Cic. Rosc Am.* 25. Retinere aliquem in officio. *Liv.* 25, 40. in fide animos sociorum. *Ov. Met.* 1, 649. Nec retinet lacrimas; et *ib.* 9, 575. Vixque manus retinet trepidantis ab ore ministri. ℙ Item delectare. *Cic. Fam.* 5, 12. *med.* Etenim ordo ipse annalium mediocriter nos retinet, quasi enumeratione fastorum; [*et *ib.* Multam casus nostri tibi varietatem in scribendo suppeditabunt, plenam cujusdam voluptatis, quae vehementer animas hominum in legendo retinere possit.] ℙ Pro meminisse. *Gell.* 17, 9. *med.* Virum quempiam illustrem (sive ille Asdrubal, sive quis alius est, non retineo) epistolam hoc modo abscondisse. *Ulp. Dig.* 35, 1, 90. Retinĕo, me dixisse, deficere eos a petitione fideicommissi. ℙ [*Confund. *retinere* et *retendere*. V. *Spald.* ad *Quint.* I. p. 52. *crit.*]

RĒTĬNGO, is, inxi, inctum, a. 3. iterum tingo. *Stat. Silv.* 1, 4, 73. Nec in otia pacis Permissum laxare animos, ferrumque retingi, *h. e.* sanguine imbui. Al. leg. *recingi. Pall.* 13, 2. Vinum myrtite retingemus, *h. e.* conditura imbuemus, qua colorem aliquantum mutabit, [*ubi ed. *Schneid.* habet *tingemus*, quae lectio est *Cod. Lugd. B. A.*] ℙ Item *retingo, is, tigi*, a tango, idem quod tango. *Cato R. R.* 160. Ubi coierint, et altera alteram retigerit. Al. leg. *tetigerit.*

*RĒTĬNNĬO, is, a. 4. restituendum censet *Gesner. Varr. R. R.* 1, 2. *praef.* Nec putant se habere villam, si non multis vocabulis retinniant Graecis, quam vocent particulatim loca *προαστιῶνα, παλαίστρας*, etc. Vulgo *retineant.* Comparat *Gesnerus* vocabulum hocce cum verbis *resono, retono*, et similibus. In *tinniendi* verbo (ait) significatur aliquid molle, quod auriculis blandiatur. *B. A.* [*Inde *Schneid.* et *Schütz.* ap. *Cic. Brut.* 46, 171. pro *recinit* ut veram lectionem restituisse sibi videntur retinnit. Cf. *Ellendt.* et *Orell.*]

RĒTĬŎLUM, i, n. parvum rete. *Appul. Met.* 8. Aper calcata retiola transabiit. *August. ep.* 109. (al. 211.) *n.* 10. Ne sint vobis tam tenera capitum tegmina, ut retiola subter appareant, *h. e.* reticula.

RĒTIS. V. RETE.

[RĒTĬUM, ii, n. idem ac rete. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 8, 207. Galerus est humero impositus gladiatoris, quo citius sparsum funem, vel jactatum retium colligat. *Gloss. Philox.* Retium, *δίκτυον. F.*]

RĒTO, as, a. 1. rete purgo alveum fluminis. V. RETAE. In *edicto praetoris* ap. *Gell.* 11, 17. Qui flumina retanda publice redempta habent, etc. V. LUCRINUS.

RĒTŌNDĔO, es, a. 2. idem ac tondeo, vel rursus tondeo. *Pl. Ps.* 1, 2, 26. At haec *(securis)* retonsa est. Plerique alii rectius leg. *retunsa.*

RĒTŌNO, as, n. 1. *ἀναβροντάω*, contra tono, resono. *Catull.* 63, 82. Face, cuncta mugienti fremitu loca retonent.

RĒTŌNSUS, a, um, part. a *retondeo:* rursus tonsus. *Plin.* 18, 17, 45. de segetib.: Retonsarum vero etiam semel omnino certum est granum longius fieri.

RĒTORPESCO, is, n. 3. obtorpesco. *Tert. adv. Gnost.* 1. *med.* Pristini sensus retorpescunt.

RĒTORQUĔO, es, torsi, tortum, a. 2. *ἀντιστρέφω*, retro torqueo, reflecto. *Caes. B. C.* 1, 69. Ubi paulatim retorqueri agmen ad dextram conspexerunt. *Ov. Met.* 3, 68. de angue vulnerato: Ille dolore ferox caput in sua terga retorsit; et *ib.* 11, 163. sacer ora retorsit Tmolus ad os Phoebi. *Id. Her.* 9, 66. de Maeandro: Qui lassas in se saepe retorquet aquas. *Colum.* 4, 26. *f.* Meminerit alligator, ne retorqueat sarmentum, sed tantum inflexum devinciat. *Stat. Th.* 9, 802. ferri lumine diro Turbatus sonipes sese, dominumque retorsit In latus. *Ov. Trist.* 1, 1, 83. Quicumque Argolica de classe Capharea fugit, Semper ab Euboicis vela retorquet aquis. *Virg. A.* 12, 485. aversos currus Juturna retorsit. *Cic. Cat.* 2, 1. *f.* Retorquet oculos saepe ad hanc urbem. *Quint. decl.* 8, 8. *extr.* Omnium oculos in se retorquere, *h. e.* convertere. [*V. *Burm.* ad h. l.] *Virg. A.* 8, 460. Demissa ab laeva pantherae terga retorquens. Ubi *Serv.:* A sinistro humero pellem demissam habuit, quam retorquens, et in dextram revocans, se amiciebat. ℙ Translate. *Virg. A.* 12, 841. Annuit his Juno, et mentem laetata retorsit, *h. e.* ab ira et tristitia revocavit, et alio flexit. *Sen. Ben.* 3, 3. *med.* Nemo nostrum novit nisi id tempus, quod cum maxime transit: ad praeterita rari animum retorquent. *Just.* 34, 4. Hortati sunt, ut crudelitate patris provocatus, occupet insidias, et in auctorem retorqueat scelus. *Ulp. Dig.* 38, 2, 14. *med.* Si ab eo petitus retorsit in eum crimina. *Appul. Flor. n.* 18. Discipulus biceps illud argumentum retorsit, *h. e.* convertit in adversarium. ℙ *Retorquere aliquem*, repellere, retro agere. *Hor. Od.* 2, 19, 21. de Baccho: Tu, cum parentis regna per arduum Cohors Gigantum scanderet impia, Rhoetum retorsisti leonis Unguibus, horribilique mala. *Quint. decl.* 16, 18. Tibi imputes, quod me retorsisti, *h. e.* retraxisti. ℙ *Retorquere viam*, redire viam, eandem viam rursus inire. *Claud. de Phoenice*, 27. ubi mille vias longinqua retorserit aestas.

RĒTORRESCO, is, n. 3. *καταξηραίνομαι*, retorridus fio, aresco. *Colum.* 3, 3. *med.* Sata non ita enutriunt, ut ante convalescant ac prosiliant, quam retorrescant. Adde *ib.* 5. et 17. *f.*

RĒTORRĬDĒ, adv. *κατεξηραμένως*, aride. *Plin.* 17, 5, 3. Terram amaram, sive macram, siquis probare velit, demonstrant atrae herbae: frigidam autem retorride nata.

RĒTORRĬDUS, a, um, adj. *καταξηρός*, valde torridus, nimio sole, aut frigore ustus, ambusto similis, exsuccus, corrugatus, aridus, siccus: et fere de plantis dicitur. *Varr. R. R.* 1, 9. *f.* Prata retorrida et muscosa. *Colum.* 3, 12. (et 4, 5. *extr.*) Nimia siccitas destituit plantas naturali alimento, aut in totum necat, aut scabras et retorridas facit. *Id.* 11, 2. *med.* Oleae cacuminibus retorridae frondis. *Plin.* 15, 29, 36. Myrtus retorrida ac squalida. *Id.* 17, 26, 39. Si frigus gemmas retorridas hirtasque fecerit. *Id. ib.* 22, 35. *n.* 11. Fructus retorridus, et nodosus. *Sen. ep.* 12. Nodosi et retorridi rami. *Plin.* 27, 12, 97. Herba spinis retorrida, lanugine spissa. ℙ Translate. *Phaedr.* 4, 1. de murib.: Aliquot secutis, venit et retorridus, Qui saepe laqueos

et muscipula effugerat, *h. e.* annis obsitus, macilentus, enectus, pelle corrugata et arida: atque adeo callidus, astutus. *Gell.* 15, 30. Qui ab alio genere vitae detriti jam et retorridi, ad litterarum disciplinas serius adeunt. *Capitol. Maxim.* 6. Vultu gravissimus, et retorridus, *h. e.* tristis, corrugata fronte, severus. Al. leg. *verecundus. Lampr. Alex. Sev.* 59. Gallicanae mentes, ut sese habent durae ac retorridae, et saepe imperatoribus graves, severitatem hominis nimiam non tulerunt, *h. e.* asperae, difficiles, intractabiles, inflexibiles, ut sunt arentes arborum rami. Ita *Salmas.* Al. leg. *retrorsae*, aut *retrogradae.*

RĔTORTUS, a, um, part. a *retorqueo: καμπύλος*, contortus, flexuosus. *Colum.* 8, 7. Specus alios simplices et rectos, alios in cochleam retortos. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 86. Colla nec ornatu patitur mollire retorto, *h. e.* torque. *Mart.* 6, 39. Hic qui retorto crine Maurus incedit; et *Virg. A.* 12, 100. ille retorto Paeonium in morem senior succinctus amictu, *h. e.* circa corpus obvoluto. *Hieron. ep.* 64. *n.* 10. Refert Josephus *(Antiq. Hebr.* 3, 8. *ἐκ βύσσου πλωστῆς)* haec feminalia de bysso retorta ob fortitudinem solere contexi. ℙ Item retro tortus, reflexus. *Plin. Pan.* 34. *med.* Intueri delatorum supina ora, retortasque cervices. *Hor. Od.* 3, 5, 21. vidi ego civium Retorta tergo brachia libero. ℙ Item retro actus, retro pulsus, repulsus. *Id. ib.* 1, 2, 13. Vidimus flavum Tiberim, retortis Litore Etrusco violenter undis, Ire, etc. *Sen. Hipp.* 676. Ac versa retro sidera obliquos agant retorta cursus. ℙ Translate. *Diomed.* 2, 423. Syllabae, ut ait *Varro*, aliae sunt asperae, aliae lenes, procerae aliae, aliae retortae, etc. Retortae sunt, quae mutam habent extremam, ut *hic, haec, hoc.*

RĔTOSTUS, a, um, part. ab inus. *retorreo: παλίνοπτος*, iterum, aut valde tostus. *Plin.* 13, 4, 9. Thebaidis palmae fructus in cados conditur cum sui ardoris anima: ni ita fiat, celeriter exspirat, marcescitque non retostus furnis.

[RĔTOVĪNUS, a, um, adj. ad Retovium, nunc *Retorbio*, pertinens, oppidum Italiae in Liguria, quod *Liv.* 32, 29. Litubium, fortasse mendose, vocat. *Plin.* 19, 1, 1. Retovinis linis tenuitas summa densitasque, candor aeque ut Faventinis, sed lanugo nulla, quod apud alios gratiam, apud alios offensionem habet. *F.*]

RETRACTĀTĬO, onis, f. *ἀναμεταχείρισις*, actus retractandi, *h. e.* opinionem revocandi. *Cic. Tusc.* 5, 29. Ut sine retractatione libere dicere auderent, sapientes esse semper beatissimos. *Id. Att.* 13, 25. Conficies, et quidem sine ulla dubitatione, aut retractatione. *Id. Phil.* 14, 14. *f.* Cum sine ulla retractatione pro patria vitam profuderint, *h. e.* detrectatione, recusatione. Omnibus his loc. alii leg. *retrectatio.* [**Orell.* habet *retractatio. Liv.* 6, 28. *med.* Sine retractatione. Sic ed. *Drak.*, ubi ed. *Gron.* habet *retrectatione. B. A.*] ℙ *Retractationes* inscripsit *August.* libros duos, in quibus multa retractat et corrigit, quae in aliis operibus scripserat.

RETRACTĀTOR, oris, m. qui detrectat, et recusat aliquid facere. *Tert. Jejun.* 15. Retractator officii. Al. leg. *detrectator. Spart. G.* 4. Fuit moribus asperis, retractator, gulosus, cupidus, etc. Ita *Salmas.* ex MSS. Alii *tractator.*

RETRACTĀTUS, a, um, part. a *retracto:* recognitus, recensitus. *Quint.* 2, 4. Quoties eandem materiam rursus a me retractatam scribere de integro juberem. Al. leg. *tractatam. Plin. ep.* 8, 21. *f.* Leges librum, sed retractatum. *Cic. Att.* 16, 3. Sed tamen idem *σύνταγμα* misi ad te retractatius, et quidem *ἀρχέτυπον* ipsum crebris locis inculcatum, et refectum.

RETRACTĀTUS, us, m. retractatio. *Tert. Apol.* 4. Dure definitis dicendo, non licet esse vos: et hoc sine ullo retractatu humaniore praescribitis; et *adv. Marc.* 1, 1. *f.* Alius libellus hunc gradum sustinebit adversus haereticos, etiam sine retractatu doctrinarum revincendos, quod hoc sint de praescriptione novitatis, *h. e.* etiam si eorum doctrinae non retractentur, et ad examen non revocentur. *Id. Praescr.* 7. Eaedem materiae apud haereticos, et philosophos volutantur, iidem retractatus implicantur.

RETRACTĬO, onis, f. actus retrahendi, contractio, diminutio, detractio. *Macr. Sat.* 1, 14. Modo auctio, modo retractio dierum proveniebat. *Arnob.* 5, 162. Tam gerere illa morem sine ulla retractione debuerat, *h. e.* non retrahendo se, non recellendo. ℙ In gradibus scalarum retractio est spatium et latitudo, qua gradus superior ab inferiore retrahitur, ut pedi scandentium locum praebeat insistendi. *Vitr.* 3, 3. Retractiones graduum nec minus quam sesquipedales, nec plus quam bipedales faciendae videntur.

RETRACTO, as, avi, atum, a. 1. iterum tracto, contingo, refrico. *Virg. A.* 10, 396. Semianimesque micant digiti, ferrumque retractant. *Ov. Trist.* 4, 4, 41. (et *ib.* 3, 11, 19.) Neve retractando nondum coeuntia rumpam Vulnera. *Id. Met.* 10, 288. rursusque manu sua vota retractat, et *ib.* 370. furiosaque vota retractat. *Virg. A.* 7, 693. desuetaque bello Agmina in arma vocat subito, ferrumque retractat, i. e. resumit. Adde *Liv.* 2, 30. Tutius visum est defendi inermes Latinos, quam pati retractare arma. ℙ Item renovo, reficio. *Colum.* 4, 26. Pedamenta post putationem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolandae. ℙ Item rursus inspicio, recognosco, memoria repeto, iterum commemoro, *ἀναλογίζομαι. Colum.* 1, 4. Ager prima inspectione neque vitia, neque virtutes abditas ostendit, quae mox retractantibus facilius apparent. *Id. praef. med.* Saepe mecum retractans atque recogitans, quam turpi consensu deserta exoleverit disciplina ruris. *Cic. N. D.* 2, 28. et *Ov. Met.* 4, 568. Retractare et relegere aliquid. *Sen. ep.* 46. *f.* De libro tuo plura scribam, cum illum retractavero. *Varr. L. L.* 7, 1. *in.* Quod cum de copia verborum scribam, erit retractandum. *Suet. Aug.* 34. Leges retractavit, et quasdam ex integro sanxit. *Ov. Met.* 7, 714. mecumque Deae memorata retracto. *Suet. Gr.* 2. Carmina poetarum diligentius retractare. *Eum. or. pro restaur. schol.* 6. Me jussit disciplinam artis oratoriae retractare, *h. e.* resumere, iterum profiteri. *Cic. Att.* 8, 9. *f.* Sed haec omittamus: augemus enim dolorem retractando. *Sen. Controv. praef., med.* Retractare memoriam carissimi sodalis. ℙ Item reviso, relego, recenseo emendandi gratia. *Plin. ep.* 5, 8. *med.* Egi magnas et graves causas: has destino retractare, ne tantus ille labor meus, nisi hoc, quod reliquum est, studii addidero, mecum pariter intercidat. Adde *ep.* 4, 9. *extr.* et *ep.* 9, 10. et 40. Sic *Gell.* 3, 3. *f.* Fabulae a Plauto retractatae atque expolitae sunt; et 17, 10. Retractare et corrigere aliquid. ℙ Praeter ea cum sit frequentativum a *retraho*, significat revocare, reprobare, omittere, quasi se retrahendo, *ἀναπόθεμαι. Virg. A.* 12, 11. nihil est quod dicta retractent Ignavi Aeneadae, nec quae pepigere recusent. *Trajan.* ad *Plin. ep.* 10, 112. Ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis largitiones retractari, atque in irritum vindicari non oportet. ℙ Item reprobare, improbare. *Gell.* 14, 3. Retractandi levandique ejus operis gratia. ℙ Denique est retrahere se, recusare, reluctari, detrectare; atque hac notione etiam *retrecto* scribitur. *Cic. Tusc.* 1, 31. Veniet tempus, et quidem celeriter, et sive retractabis, sive properabis, *h. e.* cunctaberis, invitusque progredieris. *Liv.* 3, 52. Secuta exercitum plebs, nullo, qui per aetatem ire posset, retractante; et 37, 18. *med.* Eumene summae rei discrimen haud dubie retractante. Alii utrobique leg. *detrectante. Colum.* 2, 2. *f.* Retractans juvencus et calcitrosus, *h. e.* qui non potest facile duci, quo volumus, sed retractat ac renuit. Alii leg. *retrectans. Sall.* in *or. Philippi contra Lep.* Vos mussantes, et retractantes verbis et vatum carminibus, pacem optatis magis, quam defenditis, *h. e.* recusantes quidquam agere propter verba, et carmina vatum. *Virg. A.* 12, 889. Quae nunc deinde mora est? aut quid jam, Turne, retractas?

RETRACTUS, a, um, part. a *retraho*, retro tractus, reductus, retro actus. *Plin.* 9, 17, 26. Mugilem longa linea ad branchias religata emissum in mare, eademque linea retractum feminae sequuntur ad litus. *Colum.* 2, 2. *med.* Plus queunt pecudes collo et pectore conari, quam cornibus: atque hoc modo tota mole corporis nituntur: at illo retractis et resupinis capitibus excruciantur. *Appul. Met.* 4. Paululum a via retractum in vallem proximam praecipitant. ℙ Saepe de eo dicitur, qui inter fugiendum captus, reducitur eo, unde fugerat. *Cic. Phil.* 6, 4. Atque ita moestus rediit, ut retractus, non reversus videretur. *Sall. Cat.* 40. et 49. Quem retractum ex itinere parens necari jussit. *Id. ib.* 48. *extr.* et *Suet. Aug.* 17. *f.* Quem retractum ex fuga supplicio affecit. *Tac. A.* 4, 29. Cessit urbe, ac retractus Ravenna exsequi accusationem adigitur. ℙ Est etiam reductus, remotus. *Liv.* 34, 9. Graecum oppidum in mare expositum: Hispanis retractior a mari murus erat. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Hujus atrii a laeva retractius paulo cubiculum est amplum. *Liv.* 36, 21. Creusa Thespiensium emporium est, in intimo sinu Corinthiaco retractum. *Sen. Controv.* 1, 6. Retracti introrsus oculi, *h. e.* introrsum conditi, ut *Id.* ait *ib.* 1. *med.*

RETRACTUS, us, m. actus retrahendi, retractio. *Tert. adv. Gnost.* 1. Bellicam machinam retractu tela vegetantem.

RETRĂDO, is, a. 3. reddo, restituo. *Ulp. Dig.* 4, 2, 9. *med.* Ut si per vim res tradita sit, retradatur. *Modest. ib.* 24, 3, 58. Reddendus est a marito servus uxori, ea conditione, ut, cum jussu ejus adierit, rursum marito retradatur. Adde *Pomp. ib.* 19, 1, 6.

RETRĂHO, is, xi, ctum, a. 3. *ἀνέλκω*, retro, vel in contrariam partem traho. *Cic. Coel.* 26. *f.* Licinius cum jam manum ad tradendam pyxidem porrexisset, retraxit, *Pl. Rud.* 4, 3, 8. Quid tu, malum, nam me retrahis? *Virg. A.* 5, 709. quo fata trahunt, retrahuntque, sequamur; et *ib.* 10, 307. retrahitque pedem simul unda relabens. *Cic. Fin.* 2, 17. *f.* Scipio Annibalem in Africam retraxit. *Ov. Met.* 3, 87. se retrahebat ab ictu, Laesaque colla dabat retro. *Auct. B. Hisp.* 6. Retrahere aliquem a via. ℙ *Retrahi* dicuntur, qui in fuga capti, eodem, unde aufugerant, reducuntur. *Caes. B. G.* 5, 7. *med.* Partem equitatus ad eum insequendum mittit, retrahique imperat. *Liv.* 25, 7. Missi qui sequerentur, ab Tarracina comprehensos omnes retraxerunt. *Just.* 38, 9. Fugientem Phraates, equitum celeritate per compendiosos tramites occupatum, retrahit. V. RETRACTUS, a, um. *Ter. Heaut.* 4, 2, 11. Retraham hercle, opinor, ad me idem illud fugitivum argentum tamen. [**V. Duk.* ad *Flor.* 3, 9.] ℙ Item rursus traho. *Tac. A.* 15, 57. Postero die cum ad eosdem cruciatus retraheretur, etc. *Id. ib.* 13, 23. *extr.* Tabulae exustae sunt, quibus oblitterata aerarii monumenta retrahebat, *h. e.* exigendi causa rescribebat, et quodammodo reviviscere faciebat. *Varr. L. L.* 4, 1. *in.* Quare illa *(verba)* quae jam majoribus nostris ademit oblivio fugitiva, secuta sedulitas Mucii et Bruti retrahere nequit, *h. e.* in usum reducere. ℙ Item avoco, revoco, abduco, abstraho. *Cic. Sext.* 15. Cum duos consules a republica provinciarum foedere retraxisset. *Id. decl. in Sall.* 3. Atque ipsa republica manu retrahente me. *Ter. Ph. prol.* 1. Postquam poeta vetus poetam non potest retrahere ab studio, et transdere hominem in otium. ℙ Item eripio, vindico. *Nep. Ep.* 8. *med.* Uno proelio Thebas ab interitu retraxit. *Aug.* in *ep.* ap. *Suet.* 71. Ad summam tamen perdidit non multum, sed ex magnis detrimentis praeter spem paulatim retractus est. ℙ Item repono, restituo. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 41. Qui damnati ad poenam erant, non modo ea liberati sunt, sed in conditionem proborum ministrorum retrahuntur. ℙ Item converto, in contrarium traho. *Cic. Part.* 39. Deinde genus ejusmodi calliditatis et calumniae retrahatur in odium judicis, cum quadam invidiosa querela. ℙ *Retrahere se*, se subducere. *Hor. Ep.* 1, 18, 58. Ac ne te retrahas, et inexcusabilis absis. *Cels.* 1, 1. Interdum in convictu esse, interdum ab eo se retrahere. *Catull. carm.* 30, 9. Idem nunc retrahis te, ac tua dicta omnia ventos irrita ferre sinis, *h. e.* a fide et promissis discedis. ℙ *verba*, supprimere, sermonem abrumpere, aliquo, cui non fidis, superveniente. *Sen. ep.* 3. *med.* Quid est ergo, quare ulla verba coram amico meo retraham? quid est, quare me coram illo non putem solum? ℙ *vires ingenii*, retinere, reprimere, non omnes exserere. *Sen. ep.* 79. *med.* Modestia tanta in te est, ut videaris mihi retracturus ingenii tui vires, si vincendi periculum sit, tanta tibi priorum reverentia est. ℙ *noctes*, ad brevitatem reducere, contrahere. *Manil.* 4, 253. de Capricorno: brumalem servans per sidera sortem, Qua retrahis ductas summa ad fastigia noctes. ℙ Pro simplici *traho. Tac. A.* 16, 1. Nocturnae quietis imaginem ad spem haud dubiam retraxit, *h. e.* somnium pro re certa habuit.

[RETRANSĔO, is, ivi, n. 4. iterum transeo. *Innocent. de Cas.* p. 222. *Goes.* Casa retransit limitem sextaneum ante se. *F.*]

RETRANSĪTĬO, onis, f. iterata transitio. Est *Prisc.* 17, 1086. et 1092., ubi loquitur de pronomine *sui, sibi, se.*

(RETRANSMITTO, is, a. 3. iterum transmitto, idem ac retranseo. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 103. Bactris ipse profectus retransmittit protinus Caucasum. V. TRANSMITTO. *F.*]

RETRECTO. V. RETRACTO.

RETRĪBŬO, is, ui, utum, a. 3. *ἀνταποδίδωμι*, reddo, restituo, quasi retro tribuo. *Liv.* 2, 41. *med.* Jubet, pro Siculo frumento pecuniam acceptam retribui populo. ℙ Item vicissim tribuo. *Lucr.* 5, 276. Semper enim quodcumque fluit de rebus, id omne Aeris in magnum fertur mare: qui nisi contra Corpora retribuat rebus, recreetque fluentes, Omnia jam resoluta forent, et in aera versa. ℙ Item assigno, adscribo, attribuo. *Cic. Rosc. Com.* 15. Nihil mihi detraham, cum illis exactae aetatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam.

RETRĪBŬTĬO, onis, f. *ἀντιδωρεά, ἀνταπόδοσις*, remuneratio. *Tert. Apol.* 18. Deus judicaturus est cultores suos in vitae aeternae retributionem. *Sidon. ep.* 4, 11. *med.* Merita sua spe futurae retributionis celare studuit. ℙ In malam partem. *Lact.* 6, 18. *med.* Voluit *(Tullius)* hominem canino more vivere, ut remordeat lacessitus. Quae retributio contumeliae quam perniciosa sit, etc.

RETRĪBŬTOR, oris, m. qui retribuit, et compensat. *Tert. adv. Marc.* 4, 29. *med.* et *ib.* 5, 16.

RETRĪBŬTUS, a, um, part. a *retribuo:* redditus. *Pl. Nol. carm.* 32, 513. Cur aliena tenes? qua spe linquenda retentas Nec retributa suis, nec potienda tibi?

RETRĪCĪBUS, cum ait Cato in ea, quam scripsit, cum edissertavit Fulvii Nobilioris censuram, significat aquam eo nomine, quae est supra viam Ardeatinam, inter lapidem secundum et tertium: qua irrigantur horti infra viam Ardeatinam et Asinariam, usque ad Latinam. Haes *Festus: Retrices* itaque sunt rivi aquae: fortasse a *ῥεῖθρον*, vel *ῥέεθρον*, fluentum, rivus, ut vult *Martinius.*

[RETRĪCO, as, a. 1. iterum trico, h. e. tricis involvo. *Not. Tir.* p. 150. Tricat, intricat, extricat, retricat. *F.*]

RETRĪMENTUM, i, n. *ἀπόχριμα*, cujuslibet rei excrementum. *Varr. R. R.* 1, 64. Amurca cum ex olea est expressa, qui est humor aquatilis, ac retrimentum conditum in vas fictile. *Cels.* 5, 15. et 19. *n.* 26. Plumbi retrimentum *ὀχωρίαν μολύβδου* vocant Graeci. ℙ In animalibus quoque excrementa

omnia *retrimenta* vocantur, ἀφοδεύματα. *Varr.* ap. *Non.* 3, 158. Retrimenta cibi, quae exierant per posticum, evallefecerunt. *Macr. Sat.* 7, 4. In ventre fit prima digestio, cujus faex retrimenta sunt, quae per intestina labuntur. *Id. ib.* 15. *f.* Urina est retrimentum potus.

[RETRĬOR, us, oris, adj. posterior: a *retro*. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 11, 138. Pygargus, fera est specie cervi, quae retriores partes albas habet: ideo et pygargus dictus est, quia Graece nates πυγὴ dicuntur. V. PYGARGUS. *F.*]

RETRĪTŪRO, as, a. 1. idem quod trituro, vel iterum trituro. *August. ep. ad Macr.* 255, 3.

RETRĪTUS, a, um, part. a *retero*, valde tritus. *Naev.* ap. *Fest.* in *Rutabulum:* Senile retritum rutabulum.

RETRO, adv. ὀπίσω, ὄπισθεν, a tergo, post, in eam partem, quae a tergo est: et cum statui, tum motui inservit. *Ter. Heaut.* 5, 1, 29. Est mihi in ultimis conclave aedibus quoddam retro. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 15. *med.* Iter mihi necessarium retro ad Alpes versus incidit. *Cic. Div.* 1, 24. Praecepit, ut pergeret protinus: quid retro atque a tergo fieret, ne laboraret. *Hor. Od.* 1, 35, 25. meretrix retro Perjura cedit; et *ib.* 2, 11, 5. fugit retro Levis juventas et decor. *Ov. Met.* 4, 134. retro ferre pedem; et *ib.* 3, 10. flectere ora; et *ib.* 1, 529. Et levis impexos retro dabat aura capillos. *Liv.* 30, 10. *f.* Retro inhibere navem. *Virg. A.* 5, 428. Abduxere retro longe capita ardua ab ictu. *Id. ib.* 9, 392. simul et vestigia retro Observata legit; et *ib.* 4, 489. Sistere aquam fluviis, et vertere sidera retro; et *ib.* 3, 686. certum est dare lintea retro, *h. e.* retro navigare. *Id. G.* 4, 495. en iterum crudelia retro Fata vocant, *h. e.* revocant. *Inscr.* ap. *Mur.* 840, 7. Ante portam ped. XII. a retro p. XV. Alia ap. *Gud.* 299, 4. In Fr. P. VIII. a ret. P. V. Adde aliam *ib.* 197, 1. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 635. Ante, et a retro. P [**Retro ire* flumina dicuntur, cum de re non verosimili sermo est. *Virg. A.* 11, 405. Amnis et Adriacas retro fugit Aufidus undas; ubi v. *Serv. Ov. Trist.* 1, 7, 1. In caput alta suum labentur ab aequore retro Flumina. V. *Erasm. Adagg.* p. 719. et *Drak.* ad *Sil.* 5, 253. Laudat haec *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 5, 30.] P Amat pleonasmum. *Cic. Tusc.* 5, 2. *f.* Tam longe retro respicere non possunt. *Auct. B. Afr.* 50. Retro regredi. *Phaedr.* 2, 1. et *Virg. A.* 9, 798. referre pedem. *Id. ib.* 794., *Ov. Met.* 15, 249. et *Liv.* 24, 20. redire. *Id. ib.* 40. Navibus Oricum retro, unde venerat, ad ceteram classem remissis. [*Adde 38, 16. Cf. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 2, 43. p. 224.] P Translate. *Sen. ep.* 122. *f.* Infamiam petunt omnes isti, qui, ut ita dicam, retro vivunt. P Refertur etiam ad tempus praeteritum. *Hor. Od.* 3, 29, 43. cras vel atra Nube polum Pater occupato: non tamen irritum Quodcumque retro est, efficiet. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 116. Cujus legis vim si retro quoque velimus custodire, multa necesse est perturbari, *h. e.* in iis, quae jam acta sunt. *Id. ib. ep.* 120. Obsonia eorum certaminum retro non debentur, *h. e.* pro tempore praeterito. *Inscr.* ap. *Grut.* 281, 4. Magno, invicto ac super omnes retro principes fortissimo Imp. Caes. M. Aurelio Maximiano, pio, felici, etc. Adde *Pacat. Pan. Theod.* 1. *Id. ib.* 22. *med.* Persis ipsa, reipublicae nostrae retro aemula. Adde *Plin. ep.* 10, 119., *Stat. Silv.* 1, 4, 68. et *Capitol. Pert.* 9. P Translate. *Virg. A.* 10, 6. Coelicolae magni, quia nam sententia vobis Versa retro? *h. e.* mutata, in contrarium versa. *Sen. Controv. prooem.* 1. Nescio qua iniquitate naturae, eloquentia se retro tulerit, *h. e.* collapsa sit, et a pristino nitore recesserit. *Cic. Tusc.* 5, 31. Honestatem sic complectitur, ut omnia, quae sine ea sint, longe et retro ponenda censeat: *longe*, a se removendo: *retro*, posthabendo. *Lucr.* 1, 943. retroque Vulgus abhorret ab hac, *h. e.* refugit, et aversatur. *Marcell. Dig.* 46, 3, 67. Aliquot nummos accipiendo ab eo, eique retro dando, *h. e.* reddendo, vicissim dando; et *mox:* Ut cum decem acceperit, eadem ei retro reddat. P Pro viceversa, contra. *Afran. Dig.* 46, 1, 21. Si hic servus manumissus fidejussorem dederit, deinde fidejussori suo heres exsistat, durare causam fidejussionis, etc. Retro quoque si fidejussor servo manumisso heres exstiterit, eadem adversus eum stipulatio manet. Adde *Cajum ib.* 7, 7, 4.

RETRŌACTUS et Retro actus, a, um, part. a *retroago*, retrorsum actus. *Quint.* 9, 4. *med.* Dactylum retroactum appellari constat anapaeston.

RETRŌĂGO et Retro ago, is, egi, actum, a. 3. ἀποστρέφω, retrorsum ago. *Quint.* 11, 3. *med.* Capillos a fronte contra naturam retroagere, ut sithorror ille terribilis. *Id.* 1, 1. *med.* Ut cum satis litteras affixisse pueris recto illo, quo primum scribi solent, contextu videntur, retroagant rursus, donec litteras facie norint, non ordine. *Id.* 2, 4. *med.* Retro agere expositionem, et a media in utramque partem discurrere; et 12, 2. *med.* ordinem, *h. e.* invertere, ab ultimis incipiendo. *Plin.* 7, 44, 45. Quos non honores currusque illa sua violentia fortuna retro egit, per mediam Urbem censore tracto in Capitolium illud, in quod triumphans ipse captivos traxerat? *Sen. Ira* 1, 16. *med.* Iram saepe misericordia retro egit, *h. e.* mutare propositum, et quasi cursum coegit.

RETROCĔDENS et Retro cedens, entis, part. ab inus. *retrocedo:* ἀναποδίζων, retrorsum cedens, retro gradiens. *Liv.* 8, 8. *med.* Pede presso eos retrocedentes in intervalla ordinum principes recipiebant.

RETROCESSUS, us, m. ἀναχώρησις, regressio. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Illis septem motus, processus, et retrocessus, dexterioris, ac sinistri, etc.

RETROCĪTUS, a, um, part. ab inus. *retrocieo*, reflexus, recurvus. *Lucr.* 4, 548. Nec simili penetrant aures primordia forma, Cum tuba depresso graviter sub murmure mugit, Aut reboant raucum retrocita cornua bombum.

*RETRODO vel rectius Retro do, est *Marcian.* in *Pandect.* 46. *tit.* 3. leg. 67. *B. A.*

RETRODŪCO et Retro duco, is, a. 3. ἀνάγω, retrorsum duco, reduco. *Vitr.* 10, 6. *f.* Sed non poterat ad lineam via recta ducere, sed exibat in unam vel alteram partem: ita necesse erat rursus retroducere. *Mart. Dig.* 34, 5, 16. Quaedam sunt, in quibus res dubia est, sed ex postfacto retroducitur, et apparet, quid actum sit.

RETROĒO et Retro eo, is, n. 4. ὑπερωτέω, retrorsum eo. *Plin.* 2, 16, 13. Progreditur radii violentia, et retroire cogit vapor repercussus. *Sen. Q. N.* 7, 21. Deficiente materia, retroiens ipse descendit.

RETROFLECTO et Retro flecto, is, a. 3. ἀναχάμπτω, retrorsum flecto, reflecto. *Petr. Sat.* 126. Frons minima, et quae radices capillorum retroflexerat.

RETROFLEXUS et Retro flexus, a, um, part. a *retroflecto*, retrorsum flexus. *Appul. Met.* 3. Manibus ambabus capillo abreptum, ac retroflexum effigere lapide gestit.

RETROGRĂDĀTĬO, onis, f. retrocessus. *Capell.* 8. *f.* Retrogradatione sua viciniae solis admotus.

RETROGRĂDIOR et Retro gradior, eris, dep. 3. ἀναχάζω, retrorsum gradior, retroeo. *Plin.* 8, 15, 16. Labrum ei *(achli)* superius praegrande: ob id retrograditur in pascendo, ne in priora tendens involvatur. P Habet locum in motibus planetarum, cum moveri videntur contra Signorum ordinem. *Id.* 2, 15, 12. Ab his terminis retrogradiuntur ad solem; et *ib.* 17, 14. Mox ab altitudine descendit, retroque graditur ab occasu vespertino usque ad exortum matutinum.

RETROGRĂDIS, e, adj. retrogradus. *Appul. Met.* 4. Sensim retrogradi gradu domum facesso. *Locus est p. 151. ed. *Elmenh.* vel p. 195. ed. *Vulcan. B. A.*

RETROGRĂDO, as, n. 1. retrogradior. *Capell.* 8. *f.* Solis radius eas retrogradare facit.

PETROGRĂDUS, a, um, adj. qui retrograditur, ὀπισθοπόρος: et dicitur de planetis recedentibus, ut in RETROGRADIOR dictum est. *Sen. Q. N.* 7, 25. *med.* Utrum emergeret Juppiter, an occideret, an retrogradus esset, (nam hoc illi nomen imposuere cedenti) ante paucos annos didicimus. *Plin.* 2, 17, 15. *extr.* Mercurii sidus retrogradum in Tauro, et Geminis non fieri. *Sidon. ep.* 8, 11. *med.* Super tetragono Saturnus retrogradus. P *Retrogradum carmen* ap. *August. C. D.* 17, 15. (ubi alii leg. *grande*) est reciprocum, seu recurrens.

RETROGRESSUS, us, m. retrocessus. *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* Cum sol in Signo Cancri aestivum solstitium facit, et inde retrogressum agit ad diminutionem dierum.

RETROLĔGO et Retro lego, is, a. 3. retrorsum lego. *Quint. decl.* 6, 7. Curva litora retro lego, *h. e.* retro navigo.

RETROPENDŬLUS. V. ANTEPENDULUS.

[RETROPOSĬTUS, a, um, part. ab *retropono. Acron.* ad illud *Hor. Sat.* 2, 3, 299. Respicere ignoto discet pendentia tergo: id est, retroposito.

RETRORSUM et Retrorsus, adv. εἰς τοὐπίσω, ὀπίσω, retro: quasi *retroversum*, ut *antrorsum* quasi *anteversum.* Et tum motui, tum statui inservit. *Cic. N. D.* 2, 33. Ex terra aqua, ex aqua oritur aer, ex aere aether: deinde retrorsum vicissim ex aethere aer, etc. *Hor. Ep.* 1, 1, 74. me vestigia terrent Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum. *Id. Od.* 1, 34, 3. retrorsum vela dare. *Id. ib.* 4, 8, 16. Rejectaeque retrorsum Annibalis minae. *Val. Fl.* 3, 268. dare vera retrorsus Terga metu. *Lucan.* 9, 652. ipsique retrorsum Effusi faciem vitabant Gorgonos angues. *Sil.* 11, 511. de Aufido: Mox fluctus ferit Adriacos, magnoque fragore Cedentem impellit retrorsus in aequora pontum. P Pleonasmus est in illo *Plin.* 9, 31, 51. Cancri in pavore etiam retrorsum pari velocitate redeunt; et *Appul. Met.* 2. Retrorsus respiciens substitit. V. RETRO. P Translate. *Quint.* 5, 9. Quaedam argumenta et retrorsus idem valent, ut vivere hominem, qui spirat: et spirare, qui vivit; et *Flor.* 4, 12. *med.* Sumpserant bellum adeo certa victoriae spe, ut praedam in antecessum pactione diviserint: Cherusci equos, Suevi aurum et argentum, Sicambri captivos elegerant. Sed omnia retrorsum: victor namque Drusus equos, pecora, torques eorum, ipsosque praeda divisit et vendidit; et *African. Dig.* 44, 3, 6. Hunc perinde haberi, ac si retrorsum homo mihi vaenisset, *h. e.* si homo a me venditus, rursus ad me emptione redisset. P Adhibetur ad designandum tempus praeteritum. *Ulp. Dig.* 15, 1, 32. *f.* Retrorsum ad id tempus conventionem reducere emptoris, quo venditor conventus sit, *h. e.* in tempus praeteritum. Sic *ib.* 13, 5, 18. Retrorsum se actio refert.

RETRORSUS, a, um, adj. retro versus. *Plin.* 26, 9, 59. Atque ita retrorsa manu ter dicat, *h. e.* retrorsum adducta. *Appul. Met.* 2. Denique saepe retrorsa respiciens substitit. Ita *Pricaeus*, et alii: alii leg. *retrorsus.* Adjectivum videtur esse etiam in illo *ejusd. Met.* 6. Iter retrorsum porrigens. P *Retrorsior* est antiquior: a *retro*, et *retrorsum*, cum pro ante ponitur. *Tert. Apol.* 19. Extremissimi eorum non retrorsiores deprehenduntur vestris sapientibus legiferis, et historicis. Alii leg. *retrosiores* eodem sensu, a *retro:* vel legendum *retriores.* V. RETROR.

RETROSĬOR. V. in v. praec.

RETROSPĬCIENS, entis, part. ab inusit. *retrospicio*, retro aspiciens. *Vitr.* 9, 4. Lunae orientis orbem sol retrospiciens.

RETROVERSIM, et

RETROVERSUM, et

RETROVERSUS, adv. recessim, retrorsum. *Pl. fragm.* ap. *Non.* 2, 592. Retroversum cedam, imitabor nepam. *Petr. fragm. Trag.* 44. *Burm.* Colonia retroversus crescit, tanquam coda vituli. *Claud. Mamert. Stat enim.* 7. Radii corporum repercussu retroversim cedentes.

RETROVERSUS, a, um, part. ab inus. *retroverto. Ov. Met.* 4, 655. Ipse retroversus squalentia prodidit ora. *Lactant.* 1, 16. *f.* Argumentum retroversum idem valet.

RETRŪDO, is, a. 3. ἀνωθέω, retro trudo. *Pl. Epid.* 2, 2, 63. Coepi rursum versum ad illas pauxillatim accedere, quasi retruderet hominum me vis invitum. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 1, 5, 1. In metallum retrudendus. P *Part. *retrudens* ap. *Auct. Itin. Alex.* 59. ed. *A. Maio.* Adde 115. *B. A.*

RETRŪSUS, a, um, part. a *retrudo:* retro trusus, et a conspectu remotus. *Cic. Verr.* 2, 1, 3. Simulacra Deorum, quae non modo ex suis templis ablata sunt, sed etiam jacent in tenebris, ab isto retrusa atque abdita. *Id. Or.* 1, 19. *f.* Haec sunt in media philosophia retrusa atque abdita. *Q. Cic. Pet. cons.* 11. *f.* Frons est animi janua: quae si significat, voluntatem abditam esse ac retrusam, etc.

RĒTUNDO, is, tudi, tusum, et tunsum, a. 3. ἀμβλύνω, repercutio, repello, hebeto cuspidem aut aciem cujuspiam rei. *Plin.* 16, 40, 76 *n. 3.* Tilia citissime ascias retundit. *Ov. Am.* 2, 9, 13. Quid juvat in nudis hamata retundere tela Ossibus? *Lucan.* 6, 160. confringite tela Pectoris incursu, jugulisque retundite ferrum. *Id.* 5, 601. Occurrit gelidus Boreas, pelagusque retundit. P Translate est reprimere, coercere, repellere, vanum et irritum reddere. *Cic. Cat.* 3, 1. *med.* Gladios in rempublicam destrictos retudimus. *Id. Sull.* 30. Cujus nuper ferrum retuderim, flammamque restinxerim. *Id. Cluent.* 44. Censorii stili mucronem multis remediis majores nostri retuderunt. *Quint.* 10, 5. *med.* Mucro ingenii quotidiana pugna retunditur. *Att.* ap. *Cic. Att.* 16, 15. *med.* In praesentia belle iste puer retundit Antonium. *Lentul.* ad *Cic. Fam.* 12, 14. *med.* Alicujus improbitatem retundere. *Prud. Cath.* 6, 94. iram. *Phaedr.* 4, 23. superbiam. *Ter. Heaut.* 5, 1, 72. animum, qui luxuria et lascivia diffluit. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. sermones. *Liv.* 33, 31. *med.* linguas Aetolorum; et *Plin. ep.* 3, 15. Hebetare et retundere aculeos judicii. *Nazar. Pan. Constant.* 5. Nec intuentem iniquus fulgor retundit. *Hieron. ep.* 14. *n. 3. extr.* Aries iste pietatis, quo fides quatitur, Evangelii retundendus est muro. V. Alia in RETUSUS. P [*Confund. *retundere* et *recondere* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 161. et *refundere Id. ib.* 5, 601.]

RĒTUNSUS, a, um, part. a *retundo*, percussus, obtusus, perstrictus. *Pl. Ps.* 1, 2, 26. Securis retunsa; et 4, 4, 8. Quam diu mihi cor retunsum est oppugnando pectore! et 1, 2. 26. Servi plagis retunsi. *Virg. G.* 2, 301. neu ferro laede retunso Semina. *Pier.* testatur ita legi in exemplarib. antiquioribus. Alii *retuso.* V. OBTUNSUS.

RĒTURO, as, a. 1. aperio. *Varr.* ap. *Non.* 4, 330. Pueri obscenis verbis novae nuptae aures returant. Quo loco ad veterum respexit consuetudinem, qui, simul ac virgo nupta detulisset praetextam ad Fortunam Virginalem, pueris permittebant, ut coram ea obscena verba proferrent: ante vero Veneris vocabulis acerbae virginis aures imbuere non licebat. Eadem verba *Varr.* refert idem *Non.* etiam 2, 749. *Arnob.* 1, 31. Ora coarticulare mutorum, surdorum auriculas returare. [**Doederl.* 3, 168. pro *returare* legendum censet *reserare. Id. ib.* 167. docet, v. *returare*, nonnisi duriore pronunciatione ab inus. forma frequent. *retusare* verbi *retundere* diversum, non contrarium esse v. *obturare*, sed eandem significationem vindicare: atque in loco *Varr.* vv. *obscenis verbis* non dat. sed abl. posita esse.]

RĒTŪSUS, a, um, part. a *retundo:* ἀμβλυνθείς, obtusus. *Ov. Met.* 12, 496. Tela retusa cadunt: manet imperfossus ab omni Inque cruentatus Caeneus Elateius ictu. *Colum.* 4, 24. *f.* Retusum et crassum ferramentum. *Petr. Sat.* 94. *f.* Rudis novacula, et in hoc retusa, ut pueris discentibus audaciam tonsoris daret. P Item repercussus. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 135. de Hyacintho: te fronte retusa Delius luget.

¶ Translate est hebes, minime acutus, aut perspicax. *Cic. Div.* 1, 36. *f.* Partes agrorum aliae, quae acuta ingenia gignant, aliae quae retusa. *Claud. in Eutrop.* 2, 47. adeone retusi Quisquam cordis erit, dubitet qui, etc? *Hieron. ep.* 69. *n.* 4. Acumen omni pistillo retusius. V. PISTILLUM. ¶ De luce repercussa et reddita. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 22. Haud secus ac tacitam Luna regnante per Arcton, Sidereae cedunt acies, cum fratre retuso Aemulus adversis flagraverit ignibus orbis. ¶ De subobscura, fusca, et languida. *Id. IV. cons. Honor.* 183. Visa etiam medio, populis mirantibus, audax Stella die, dubitanda nihil, nec crine retuso Languida, sed quantus numeratur nocte Bootes. ¶ [**Rebus retusis* ap. *Sil.* 16, 31. est: rebus fractis. *Id.* 8, 321. belli furore retuso.]

RĔVĂLESCO, is, lui, n. 3. *ἀναῤῥώννυμαι*, ex morbo convalesco. *Ov. Her.* 21, 231. Ne tamen ignores, ope qua revalescere possim, etc. *Gell.* 16, 13. Quod in eorum finibus ex capitali morbo revaluisset. ¶ Translate. *Tac. H.* 2, 54. Causa fingendi fuit, ut diplomata Othonis, quae negligebantur, revalescerent. *Id. A.* 14, 27. Laodicea tremore terrae prolapsa, nullo a nobis remedio, propriis opibus revaluit. *Appul. Met.* 10. Revalescens astutia.

RĔVĂNESCO, is, nui, n. 3. *ἀναφαίζομαι*, iterum evanesco, et in nihilum redigor. *Ov. Am.* 2, 9, 27. animique revanuit ardor. Alii leg. *relanguit, resanuit, evanuit.*

*REUDIGNI, orum, populi Germaniae septentrionalis, medio inter Albin ac Vistulam loco. *Tac. G.* 40. *B. A.*

*REVECTO, as, a. 1. i. fere q. reveho. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 42. Revectari tamen ad Macedoniam corpus meum Dii permitterent. *B. A.*

RĔVECTUS, a, um, part. a *reveho*: relatus. *Liv.* 1, 35. *med.* Praeda inde majore, quam quanta belli fama fuerat, revecta, ludos opulentius, quam priores reges, fecit. *Id.* 2, 47. Consul revectus in castra. Adde *Vell.* 2, 24.

RĔVĔHO, is, exi, ectum, a. 3. *ἀναχομίζω*, rursus aut retro veho, refero, reporto: et dicitur de iis, quae navi, aut curru, aut jumento reportamus. *Ov. Met.* 13, 401. Vela dat, ut referat, Tirynthia tela, sagittas: Quae postquam ad Grajos, domino comitante, revexit, etc. *Plin.* 12, 17, 40. Ex Syria revehunt styracem; et *ib.* 19, 42. Contra revehunt vitrea, et ahena, vestes, etc. ¶ *Revehi* dicuntur, qui equo, curru, aut navi redeunt. *Liv.* 3, 70. Conficerent equos virosque, ne quis reveheretur inde ad proelium. *Hor. Sat.* 2, 5, 4. Non satis est Ithacam revehi, patriosque penates Aspicere? *Mart.* 6, 58. Sospite me sospes Latias reveheris ad urbes. *Ov. A. Am.* 2, 138. Hac ego sum raptis parte revectus equis. *Plin.* 7, 26, 27. Eques R. curru triumphali revectus est. ¶ Pro simplici *vehere*. *Val. Fl.* 1, 98. jam stare ratem, remisque superbam Poscere quos revehat. ¶ Translate. *Cic. Brut.* 63. Sed ad paulo superiorem aetatem revecti sumus, *h. e.* revertimus sermone ad superiorem aetatem. *Plin. ep.* 8, 24. *med.* Onerat te quaesturae tuae fama, quam ex Bithynia optimam revexisti.

RĔVĔLĀTĬO, onis, f. *ἀποκάλυψις*, actus revelandi et detegendi, detectio. *Arnob.* 5, 182. Revelatio pudendorum. ¶ Translate manifestatio arcani. *Tert. adv. Marc.* 5, 4. Qui filii sui revelationem disposuit. Adde *August. Confess.* 9, 10.

RĔVĔLĀTOR, oris, m. *ἀποκαλύπτων*, qui revelat. *Tert. adv. Marc.* 4, 25. Nec revelator ipse erit, qui absconditor non fuit.

RĔVĔLĀTORĬUS, a, um, adj. *ἀποκαλυπτικός*, ad revelandum seu manifestandum pertinens. *Tertull. Anim.* 47.

RĔVĔLĀTUS, a, um, part. a *revelo: ἀποκαλυφθείς*, detectus, apertus. *Ov. Fast.* 6, 619. Ore revelato qua primum luce patebit Servius, etc. *Suet. Galb.* 7. *extr.* Ut jumentum ad lacum duceretur capite involuto, atque ibidem revelato. *Flor.* 4, 2. *med.* de Cat. Utic.: Stricto gladio revelatum manu pectus semel iterumque percussit. *Appul. Met.* 10. Carpenta partim contecta, partim revelata. ¶ Item manifestatus. *Appul. Met.* 9. Detectae ac revelatae fraudes.

RĔVELLO, is, elli, (*raro* ulsi,) ulsum, a. 3. *ἀναστάω, ἀποστάω*, avello, refigo, aufero. *Cic. Verr.* 2, 4, 11. *med.* Nec prius illam crucem, quae fixa est ad portum urbemque vestram, revellistis. *Hor. Od.* 2, 18, 23. Quid, quod usque proximos Revellis agri terminos, etc.? *Colum.* 2, 3. Boves cum ab opere disjunxerit, substrictos confricet, manibusque comprimat dorsum, et pellem revellat, nec patiatur corpori adhaerere. *Virg. A.* 9, 561. simul arripit ipsum Pendentem, et magna muri cum parte revellit; et *ib.* 12, 787. telumque alta ab radice revellit. *Ov. Pont.* 4, 13, 7. ut chartae titulum de fronte revellas. *Val. Fl.* 5, 8. flens arma revellit Idmonis e celsa Mopsus rate. *Quint. decl.* 10, 15. Revellere sidera mundo. *Cic. Pis.* 11. *med.* tela de corpore alicujus. *Sil.* 4, 181. Idem, sanguinea Venuli cervice revellens, Sternit praecipitem, etc. *Ov. Met.* 12, 356. solidoque revellere dumo Annosam pinum magno molimine tentat; et *ib.* 300. duroque sudem vix osse revellit. *Id. R. Am.* 87. Arborem tellure revellere. ¶ *Revellere signa* militare est, cum signis sublatis exercitus alio ducitur. *Sil.* 12, 733. et *Lucan.* 7, 77. ¶ Pro eruere, evertere, subruere. *Virg. A.* 4, 427. Nec patris Anchisae cineres, manesque revelli. *Ov. Amor.* 3, 10, 13. de Cerere: Prima jugo tauros supponere colla coegit, Et veterem curvo dente revellit humum. ¶ Item eripere, auferre. *Ov. Fast.* 6, 515. Injiciuntque manus, puerumque revellere tentant. ¶ Item effringere, vi reserare. *Cic. Verr.* 2, 4, 23. *f.* et *Liv.* 5, 21. *med.* Pars claustra portarum revellunt. *Lucan.* 3, 115. Ut videt ingenti Saturnia templa revelli Mole. ¶ Translate. *Sen. ep.* 95. *med.* Ut revellatur penitus falsorum recepta persuasio. Sic *Pers.* 5, 91. ira cadat naso, rugosaque sanna, Dum veteres avias tibi de pulmone revello. *Virg. A.* 4, 545. et quos Sidonia vix urbe revelli, Rursus agam pelago? et *Stat. Th.* 3, 375. Revelli natis, thalamo, patria. *Cic. Caecin.* 25. Qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit judiciorum, *h. e.* dissolvit. *Id. Att.* 5, 20. Perillustres fuimus, honorificisque verbis omnes injurias revellimus superiores, *h. e.* sustulimus, ex omnium memoria delevimus. *Id. Phil.* 13, 12. Consulatum alicujus ex omni monumentorum memoria revellere. *Nazar. Pan. Constant.* 3. Etsi conspectu abes, revelli tamen mentibus non potes. *Claud. in Ruf.* 2, 207. Si juvat imperium penitus de stirpe revelli. *Ov. Met.* 4, 152. quique a me morte revelli Heu! sola poteras, poteris nec morte revelli, *h. e.* separari. *Stat. Silv.* 3, 2, 57. Dissipat amplexus, atque oscula fida revellit. ¶ De altero praeterito *revulsi*. *Ov. Her.* 6, 104. Aurea Phryxeae terga revulsit ovis. *Id. Met.* 8, 584. A silvis silvas, et ab arvis arva revulsi. Ita, praeter alios, *Pierius* ad illud *A.* 4, 427. cineres, manesque revelli: ubi in oblongo codice Vaticano *revulsi* legi testatur. *Serv.* negat: *revulsi* recte dici. Grammatici *velli*, et *vulsi* simplici *vello* passim tribuunt. Ceterum *revelli* et certius, et usitatius est.

RĔVĔLO, as, avi, atum, a. 1. *ἀποκαλύπτω*, velamine ablato detegere, aperire, nudare, denudare. *Ov. Her.* 11, 73. Eripit infantem, mentitaque sacra revelat. *Arnob.* 7, 221. Via decedere, assurgere, caput revelare. *Tac. G.* 31. Super sanguinem et spolia revelant frontem, *h. e.* capillis spoliant. V. alia in REVELATUS. ¶ Translate. *Auson. Perioch. Odyss.* 21. Ulyxes Eumaeo, quis sit, revelat. *Tert. Apol.* 7. *f.* Tempus omnia revelat; et *adv. Herm.* 28. Si hoc a Deo revelatum est. *Hieron.* in *Isaj.* 15, 56, 2. Justitia et salus Domini, quae prope est, et cunctis gentibus revelanda. ¶ [*Confund. *revellere* et *recludere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 154.]

RĔVENDO, is, a. 3. iterum vendo, *ἀναπιπράσκω*. *Ulp. Dig.* 38, 2, 37. Quoties pater ejus donum, munus, operas liberto revendiderit.

RĔVĔNĔO, is, n. 4. rursus veneo. *Nerat. Dig.* 18, 3, 5. Si fundus revenisset.

RĔVĔNĬO, is, eni, entum, n. 4. *ἐπανέρχομαι*, rursus venio, redeo, revertor. *Pl. Men.* 5, 3, 4. Quaeso, si senex revenerit, ne me indicetis. *Cic. Or.* 1, 38. *f.* et *ib.* 40. Cum miles domum revenisset. *Pl. Trin.* 1, 2, 119. Si ille huc salvus revenit. *Tac. A.* 2, 24. *extr.* Ut quis ex longinquo revenerat, miracula narrabant; et *ib.* 4, 74. *extr.* Revenere in urbem trepidi. *Pl. Stich.* 3, 5, 8. Cum eo reveni ex inimicitia in gratiam. *Id. Bacch.* 4, 2, 24. In eum nunc haec revenit res locum, ut quid consilii dem meo sodali, nesciam. ¶ Passive impersonaliter. *Pl. Amph.* 3, 2, 61. Si reventum in gratiam est.

RĔVENTUS, us, m. reditus. *Suevius* ap. *Macr. Sat.* 2, 14. *f.* suo post inde reventu Hoc genus arboris in praelatis finibu' Grajis Disseruere.

RĔVĔRĀ et Re vera, adv. *ὄντως, τῇ ἀληθείᾳ*, re ipsa, reapse. *Cic. Balb.* 3. Cujus igitur crimen est? revera nullius: actione accusatoris ejus unius, qui donavit. *Id. Fam.* 3, 5. Et re vera, confirmata amicitia, et perspecta fide, commemoratio officiorum supervacua est. *Id. ib.* 1, 4. Qui nunc populi nomine, re autem vera sceleratissimo latrocinio, etc. *Id. Quint.* 17. *f.* Haec ille si verbis non potest, re quidem vera palam loquitur.

RĔVERBĔRO, as, a. 1. *ἀνωθέω*, repercutio, repello. *Sen. Contr.* 1, 3. *med.* Sic veneficiis corpus induruit, ut saxa reverberaret. *Colum.* 3, 13. *med.* Ut mota aequaliter humus novelli seminis radicibus molliter cedat, ne incrementa duritia sua reverberet. (V. REPERCUSSUS, us in fin.) *Appul. de Deo Socrat.* Corpora splendida et tenuia usque adeo, ut radios nostri tuoris et raritate transmittant, et splendore reverberent. ¶ Translate. *Sen. Clem.* 2, 5. *med.* Sapiens omnem fortunae iram reverberabit, et ante se franget.

RĔVĔRECUNDĬTER, adv. reverenter. *Enn.* ap. *Prisc.* 15, 1010.

RĔVĔRENDUS, a, um, part. a *revereor: αἰδέσιμος*, timorem ac reverentiam incutiens. *Ov. Ib.* 75. Noxque tenebrarum specie reverenda tuarum. *Claud. VI. cons. Honor.* 588. de Victoria: quae divite pompa Patricii reverenda fovet sacraria coetus. *Gell.* 9, 14. *f.* et 18, 5. *f.* Reverendae vetustatis liber. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 1, 55, 8. Reverendissimi episcopi. V. v. sq. §. 4.

RĔVĔRENS, entis, part. a *revereor: αἰδούμενος*, qui veretur et timet. [*De discrimine inter *reverens* et *verecundus* v. in h. v.] *Cic. Or.* 2, 28. Dicam enim non reverens assentandi suspicionem. *Id. Tusc.* 1, 30. *med.* Itaque dubitans, circumspectans, haesitans, multa adversa reverens, tanquam in rate, in mari immenso, nostra vehetur oratio. Alii leg. *revertens*. V. REVERTO. ¶ Item qui veretur et observat. *Ov. Met.* 1, 232. Non illo melior quisquam, nec amantior aequi Vir fuit, aut illa reverentior ulla Deorum. Alii leg. *metuentior*. *Appul. Met.* 8. Puella parentum suorum reverens. *Tac. G.* 34. *extr.* Sanctius ac reverentius visum de actis Deorum credere, quam scire. *Plin. Pan.* 69. Quis reverentior senatus candidatus, quam tu? *Id. ep.* 6, 17. *f.* Quis uno te reverentior hujus operis, quis benignior aestimator? (*supra dixerat:* omnes, qui aliquid in studiis faciunt, venerari etiam, mirarique soleo.) *Id. ep.* 8, 21. *med.* Illud modestius, et fortasse reverentius, sed hoc simplicius et amantius. *Id. ep.* 10, 18. Integer, probus, industrius, atque inter ista reverentissimus mei. *Tac. H.* 1, 17. Sermo Pisonis erga patrem imperatoremque reverens, de se moderatus. *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 4, 20. *f.* Responsum parum reverens. *Prop.* 2, 23, 29. Nec tu virginibus (*Musis*) reverentia moveris ora, *h. e.* pudibunda, verecunda ora seu vultus conturbaveris, et ruborem expresseris. ¶ *Flor.* 4, 12. *extr.* Sanctius et reverentius visum est nomen Augusti, *h. e.* majorem reverentiam ac religionem incutiens. ¶ Ap. *Cass. Var.* 7, 24. et alibi *reverentissimus* legitur pro *reverendissimus*. V. DESIDERANS.

RĔVĔRENTER, adv. *εὐλαβῶς*, cum timore et observantia. *Plin. ep.* 3, 21. Adire reverenter aliquem. *Id. ep.* 7, 31. *med.* Reverenter et fideliter amicos colere; et *ep.* 10, 32. Gabius Bassus et reverentissime et officiosissime venit ad me. *Tac. H.* 2, 27. Copiae reverentius et aequalius duci parebant. *Suet. Ner.* 23. *f.* Judices reverentissime alloqui. *Id. Aug.* 93. Veteres caeremonias reverentissime colere.

RĔVĔRENTĬA, ae, f. *αἰδώς, εὐλάβεια*, pudor ac metus cum observantia conjunctus. *Cic. Off.* 1, 28. Adhibenda est igitur quaedam reverentia adversus homines, et optimi cujusque, et reliquorum: nam negligere quid de se quisque sentiat, non solum arrogantis est, sed etiam omnino dissoluti. *Quint.* 11, 1. *med.* Videas rixatores quosdam neque judicum reverentia, neque agendi more ac modo contineri; et *ib. med.* Oblivisci reverentiae, quae parentibus debetur. *Juven.* 2, 110. Hic nullus verbis pudor, aut reverentia mensae; et 5, 71. dextram cohibere memento: Salva sit artoptae reverentia. *Id.* 14, 177. quae reverentia legum, Quis metus, aut pudor est unquam properantis avari? *Mart.* 11, 5. Tanta tibi est recti reverentia, Caesar, et aequi. *Plin. ep.* 8, 5. et *ep.* 10, 11. Reverentiam praestare alicui. *Id. ep.* 4, 17. habere. *Tac. H.* 1, 55. exuere. *Id. ib.* 12. sacramenti rumpere. *Id. A.* 6, 37. *f.* retinere in aliquem. *Id. G.* 29. Protulit magnitudo populi Romani ultra Rhenum imperii reverentiam. *Id. A.* 15, 1. *in.* Reverentia continui foederis. ¶ Metonymice videri potest persona ipsa reverentia digna. *Plin. Pan. extr.* Ego reverentiae vestrae sic semper inserviam, ut non me ut consulem, sed ut candidatum consulatus putem. ¶ Est etiam erga minores *reverentia*, cum cavemus, ne aliqua ratione laedantur. *Juven.* 14, 47. Maxima debetur puero reverentia. *Plin. ep.* 7, 24. Quod mihi non amore ejus (*nepotis*) magis facere, quam reverentia videbatur. *Mart.* 9, 80. Tam placidae mentes, tanta est reverentia nostri. ¶ Est etiam respectus, et cura. *Quint. decl.* 5, 13. Cum fratri, praeter ejusdem nominis par ac simile consortium, reverentia quoque languoris accesserit. ¶ Item modus. *Prop.* 3, 11, 13. Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi. *Ov. Met.* 9, 555. Nec nos aut durus pater, aut reverentia famae, Aut timor impedient. ¶ Item metus, fuga, cunctatio. *Colum.* 11, 1. *med.* Nisi magnitudo rei pepererit reverentiam vel discendi, vel profitendi paene immensam scientiam. ¶ Item aestimatio, ratio. *Plin. ep.* 4, 28. Ibi studiorum summa reverentia, summus amor studiosorum. ¶ Ap. *Ov. Fast.* 5, 23. Reverentia est Dea, mater Majestatis ex Honore. [*De discrimine inter *reverentia* et *verecundia* et *veneratio* v. in hh. vv.]

RĔVĔRĔOR, ēris, ĕrĭtus sum, dep. 2. *αἰσχύνομαι*, vereor et colo, observo simul et metuo. *Cic. Inv.* 2, 22. Observantia, per quam aetate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reveremur, et colimus. Al. leg. *veremur*, al. *veneramur*. *Id. Att.* 2, 19. ex *Ter. Ph.* 2, 1, 3. Mihi nihil est molestius, quam Statium manumissum: nec meum imperium: age mitto imperium: non simultatem meam revereri saltem? *Id. Hec.* 4, 4, 7. Dic filiae, rus concessuram hinc Sostratam: ne revereatur, minus jam quo redeat domum; et 3, 1, 10. Adventum tuum ambas scio reverituras. *Auct. ad Her.* 4, 17. Difficile est virtutes revereri, qui semper secunda fortuna sit usus; et *Colum.* 2, 1. Illustrium scriptorum auctoritatem revereri. *Plin. ep.* 5, 15. Cum eum sequerer ut magistrum, ut parentem revererer; et *ep.* 13. Recitaturus oratiunculam, advocavi aliquos, ut revererer; paucos, ut verum audirem. *Pl. Mil.* 4, 4, 34. Te ita volo assi-

mulare, quasi ejus opulentitatem revereris, *h. e.* admirere, suspicias, teque multo inferiorem ducas. *Gell.* 11, 11. Nigidium Cicero summe reveritus. ℙ Item parco. *Plin.* 10, 51, 72. de histrione: Ne quaestus quidem suos reveritus illos opimos, et voce meritos. ℙ Passive impersonaliter, et cum patrio casu. *Varr.* ap. *Non.* 9, 3. Non te tui saltem pudet, si nihil mei revereatur? ℙ Antiqui etiam *revereo* dixerunt, teste *Prisc.* 8, 799. [*Differentiam inter *revereri* et *admirari*, *suspicere* et *vereri* v. in h. v.]

RĔVERGO, is, a. 3. *Claud. Mam.* ad *Sidon. ep.* 4, 2. Quin illud in aliorum commoda revergat.

RĔVERRO, is, n. 3. contrarium significat v. *verro*, in illo *Pl. Stich.* 2, 2, 64. Reverram hercle hoc, quod converri modo, *h. e.* dispergam, amittam, quod modo collegi et comparavi. V. supra *v.* 51.

[RĔVERSĀTUS, a, um, part. a *reverso:* retro versus. *Plin. Valer.* 1, 21. Reversata prius palpebra. V. FOCACIUS. *F.*]

RĔVERSĬO, onis, f. ἀναστροφή, actus revertendi, regressio. Quomodo a *reditu* differat, in ea voce dictum est. *Varr.* ap. *Non.* 4, 32. Caesar reversionem fecit, ne post occipitium exercitus relinqueret. *Cic. Phil.* 1, 1. Exponam vobis breviter consilium et profectionis, et reversionis meae. *Id. N. D.* 3, 10. Tertianas febres, et quartanas divinas esse dicendum est, quarum reversione et motu quid potest esse constantius? *Appul. de Mundo:* Coeli spatium sol annua reversione collustrat. *Id. Dogm. Plat.* 1. Planetarum reversiones, ortus, obitus. *Pl. Truc.* 2, 4, 42. et *Varr.* ap. *Non.* 3, 192. et 4, 32. Reversionem facere ad aliquem. ℙ *Reversio*, h. e. inversio, est figura verborum ap. *Quint.* 8, 6. *med.* V. ANASTROPHE.

RĔVERSO, as, a. 1. iterum verso. *August. Confess.* 6. *extr.* Versa, et reversa in tergum, et in latera.

RĔVERSUS, a, um, part. a *reverto*, aut *revertor:* qui rediit, regressus. *Caes. B. G.* 6, 41. Reversus ille, judicavit, etc. *Just.* 13, 5. Reversus ab India. *Id.* 21, 6. in patriam; et 16, 4. de exsilio. *Plin. ep.* 7, 19. *f.* Ego solatium relegatarum, ego ultor reversarum. ℙ Passive. *Scaev. Dig.* 34, 4, 30. Si putaveris eam ad bonam vitae consuetudinem reversam.

RĔVERTĬCŬLUM, i, n. reversio. *Appul. Met.* 3. et *Flor. n.* 18. Siderum obliqua curricula, solis annua reverticula.

RĔVERTO, (antique *Revorto*) ertis, erti, ersum, a. 3. ἀναστρέφω, iterum verto: et translate resolvo, reputo. *Cic. Tusc.* 1, 30. *med.* Dubitans, circumspectans, haesitans, multa adversa revertens. Al. leg. *reverens;* [*quod unice ferendum. V. *Orell.* ad h. l.] ℙ Fere ponitur pro regredi, redire, revenire: quasi retro vertere se. *Lucr.* 3, 1074. Exit saepe foras magnis ex aedibus ille, Esse domi quem pertaesum est, subitoque revertit. *Pomp.* ap. *Non.* 7, 68. Coenam quaeritat: si cum nemo vocat, revortit moestus ad me. *Caes. B. G.* 7, 5. *med.* Paucos dies ibi morati, domum revertunt. *Lucr.* 5, 657. Sol sub terras revertens. *Caes. B. G.* 2, 14. Divitiacus post discessum Gallorum ad eum reverterat. *Pl. Men* 2, 1, 31. Nisi domum revorteris. *Sall. Cat.* 38. *extr.* Id adeo malum multos post annos in civitatem reverterat. *Cic. Div.* 1, 15. Persaepe revertit ex itinere cum jam progressus esset multorum dierum viam. *Id. Fam.* 3, 10. Ut vidit tua interesse, Epheso Laodiceam revertit. *Caes. B. G.* 7, 66. Majoribus enim copiis reversuros. [*Forma activa hujus verbi Cicero non aliter nisi in praeterito, temporibusque a praeterito ductis utitur. ℙ Construitur cum dat. ap. *Rut. Lup.* 2, 3. rursus eum reversurum officio: ubi v. quae *Frotsch.* p. 142. a *Kochio* sibi perscripta de hoc dicendi genere tradit.] ℙ Saepius usurpatur in voce passiva, praesertim in indicativis. *Pl. Poen. prol.* 79. Revortor rursus denuo Carthaginem. *Ter. Heaut.* 1, 1, 16. et 70. Domum revertor moestus. *Id. Ad.* 4, 1, 9. Prius nox oppressisset, quam huc reverti posset iterum. *Id. Eun.* 2, 1, 13. Aut jam revertere, aut mox, etc. *Pl. Ps.* 1, 2, 30. Cum ego a foro revortor. *Ov. Met.* 5, 585. Lassa revertebar (memini) Stymphalide silva. *Nep. Them* 5. Qua sex mensibus iter fecerat, eadem minus diebus triginta in Asiam reversus est. *Phaedr.* 4, 17. Mirati, sibi legatos non revertier. *Hor. Od.* 1, 29, 10. quis neget, arduis Pronos relabi posse rivos Montibus, et Tiberim reverti? ℙ Translate. *Liv.* 8, 35. et *Petr. Sat.* 87. Reverti in gratiam cum aliquo. *Ov. A. Am.* 1, 340. Poena reversura est in caput ista tuum. *Id. Trist.* 3, 7, 9. Et tamen ad Musas, quamvis nocuere, reverti. *Lucr.* 2, 959. Reverti ad vitam. *Caes. B. G.* 1, 42. ad sanitatem. *Cic. Fin.* 2, 32. Ut ad propositum revertamur. *Formula post digressionem:* Sic *Nep. Dion* 4. *extr.* Sed illuc revertor. *Cic. Coel.* 3. Ut ad me revertar, *h. e.* de me dicere aggrediar. *Hor. A. P.* 390. nescit vox missa reverti. *Pall.* 11, 20. In melle decoques, donec ad mensuram mediam revertatur, *h. e.* redigatur. *Cic. Inv.* 2, 56. Utilitas aut in corpore posita est, aut in extraneis rebus: quarum tamen rerum multo maxima pars ad corporis commodum revertitur, *h. e.* redundat, refertur. *Pomp. Dig.* 19, 1, 6. et 7. Reverti ad aliquem, et adversus aliquem, *h. e.* regressum habere.

RĔVESTĬO, is, n. 4. rursus vestio. *Tert. carm. adv. Marc.* 5, 129. Et jam despectum victor sua luce revestit.

RĔVESTĪTUS, a, um, part. a *revestio:* rursus vestitus. *Tert. Resurr. carn.* 42. *f.* Revestitos voluit intelligi eadem substantia, qua fuerant spoliati.

RĔVIBRĀTĬO, onis, f. lucis repercussio. *Hyg. Astron.* 4, 14. *med.* Lunam solis lumine accepto, lucere revibratione.

RĔVIBRĀTUS, us, m. In sexto casu sing. *Capell.* 2, 27.

RĔVIBRO, as, a. 1. repercutio. *Capell.* 2, 41. Globosum corpus instar speculi praenitentis fulgoris radios revibrare; et 8. p. 273. Ipsa extimi coeli contextio lucis fulgoribus revibravit.

RĔVICTĬO, onis, f. actus revincendi, refutatio. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Utriusvis harum propositionum revictio confirmat alteram: non tamen et utriusvis confirmatio revincit alteram.

RĔVICTUS, a, um, part. a *revinco:* idem quod victus, aut iterum victus. *Lucr.* 5, 410. Inde cadunt vires *(ignis)* aliqua ratione revictae. *Hor. Od.* 4, 4, 23. diu Lateque victrices catervae Consiliis juvenis revictae. *Bentl.* leg. *repressae.* ℙ Item convictus, apertis manifestisque indiciis argumentisque probatus, deprehensus, sive in bonam, sive in malam partem. *Liv.* 6, 26. *f.* Crimina revicta rebus, verbis confutare nihil attinet, *h. e.* [*convicta.] Sic 40, 16. Ut omnibus appareret, noctis proximae crimen facile revictum. *Tac. A.* 15, 73. Coepta, adulta, et revicta conjuratio; et *Gell.* 6, 2. *f.* Homines in culpa et in maleficio revicti; et *Lact.* 4, 15. *f.* His testimoniis revicti solent confugere, etc.

RĔVIDĔO, es, a. 2. rursus video. *Pl. Truc.* 2, 2, 65. Nunc ad heram revidebo, *h. e.* rursus ad heram accedam. V. REVISO.

RĔVĪGESCO, is, gui, n. 3. rursus vigere incipio. *Juv.* 2, 204. Hunc similem sancti flatus revigescere certum est. *Cic. Tusc.* 1, 16. *f.* Multaque saecula post reviguit Pythagoreorum nomen. Ita leg. *Non.* 9, 12. Alii *sic viguit:* quod est longe rectius. [*Ita *Orell.*, nullam lectionis discrepantiam indicans.]

RĔVILESCO, is, n. 3. vilis fio, evilesco. *Sen. Tranqu.* 15. *med.* Nec virtuti periculum est, ne admota oculis revilescat.

[RĔVĪMENTUM, i, n. lacinia, fimbria: est ab inus. *rebito*, quod ex *bito*, vel a *revio*, quod a *vio*, *as*, quia totam vestem ambit. Hinc *Gloss. Isid.* Revidare (lege *reviare*), reverti, redire, repedare. *Gloss. Philox.* Rebio (pro *revio*), παρατρέφω; et Rebitare (lege *reviare*), περιάπτω; et Revimentum, παρατροφή. *Front. Laud. fumi* etc. (ed. *A. Maio*) *in.* Sed contra istic laborandum, ne quid inconcinnum, vel hiulcum *(in oratione)* relinquatur; quin omnia, ut in tenui veste, oris detexta, et revimentis sint vincta. *Id.* aliis verbis eadem fere dixit *ib. paulo post:* Eam culpam ita devitabimus, si divisa generatim argumenta nectemus, non sparsa, nec sine discrimine aggerata, ut quae per suturam feruntur, sed ut praecedens sententia in sequentem laciniam aliquam porrigat, et oram praetendat. *F.*]

RĔVINCĪBĬLIS, e, adj. qui revinci potest. *Tert. Resurr. carn. f.* Materiae iisdem litteris revincibiles.

RĔVINCĬO, is, inxi, inctum, a. 4. ἀναδέω, idem quod vincio, vel arcte vincio, alligo. *Caes. B. G.* 7, 23. Trabes revinciuntur introrsus, et multo aggere vestiuntur, [*i. e. copulantur per alias trabes oblique, decussatim positas.] *Virg. A.* 3, 76. de Delo: Quam pius Arcitenens, oras et litora circum Errantem, Gyaro celsa Myconeque revinxit. *Prop.* 3, 12, 11. latus ense revincit. ℙ Translate. *Catull.* 61, 33. Mentem amore revinciens. *Claud. B. Gild.* 47. urbesque revinxi Legibus. *Id. Nupt. Honor. et Mar.* 36. Qui sibi te generum fraterna prole revinxit. ℙ Significat etiam solvere. *Colum.* 1, 8. *med.* Num villicus aut alligaverit quempiam, domino nesciente, aut revinxerit.

RĔVINCO, is, ici, ictum, a. 3. ἐξελέγχω, manifesto probare rem ita esse, coarguere, convincere. *Lucr.* 4, 487. An poterunt oculos aures reprehendere, an aures Tactus? an hunc porro tactum sapor arguet oris? An confutabunt nares, oculive revincent? *Cic. Arch.* 6. Quaere argumenta, si qua potes, nunquam enim hic neque suo, neque amicorum judicio revincetur. [*Tac. *A.* 6, 5. neque cuncta revincebantur.] *Ulp. Dig.* 26, 10, 3. *med.* Si in mendacio revincatur. V. alia in REVICTUS.

RĔVINCTUS, a, um, part. a *revincio:* ἀνάδετος, evinctus, devinctus. *Lucr.* 5, 554. terra Partibus aeriis mundi, coeloque revincta. *Virg. A.* 2, 57. juvenis manus post terga revinctus. *Ov. Met.* 10, 379. zona de poste revincta; et *ib.* 11, 212. quam dura ad saxa revinctam Vindicat Alcides. *Caes. B. G.* 3, 13. Ancorae pro funibus ferreis catenis revinctae; et *ib.* 7, 73. Stipites ab infimo revincti, ne revelli possent. *Plin. Pan.* 82. Religato revinctoque navigio, non secus ac piaculum aliquod trahebatur. *Mart.* 6, 41. lana fauces et colla revinctus; et *Varr. Atacin.* ap. *Charis.* 1, 70. Cujus ut aspexit torta caput angue revinctum. *Virg. A.* 4, 459. tempus Velleribus niveis, et festa fronde revinctum. ℙ Translate. *Val. Fl.* 6, 418. implicitos, miseraque in peste revinctos Confodiunt. *Id.* 4, 708. *(Symplegadum scopulos)* Imperio fixos Jovis, aeternumque revinctos. *Claud. in Ruf.* 1, 168. Latices in glaciem revincti, *h. e.* gelu adstricti.

RĔVIRĔO, es, ui, n. 2. reviresco. *Albin.* 2, 113. Redditur arboribus florens revirentibus aetas. ℙ Translate est renovari, renasci. *Auct. ad Her.* 4, 34. Aliquando reipublicae rationes, quae malitia nocentum exaruerant, virtute optimatium reviruere.

RĔVIRESCO, is, n. 3. ἀναθάλλω, iterum viridis fio, ad pristinam viriditatem revertor. *Colum.* 2, 1. Nec revirescere, nec repubescere potest. *Ov. Met.* 2, 408. laesasque jubet revirescere silvas. [*Tac. *A.* 13, 58. donec in novos fetus reviresceret arbor.] ℙ Translate sumitur pro reviviscere, renasci, renovari. *Cic. Prov. cons.* 14. Impolitae vero res, et acerbae, si erunt relictae, quamquam sunt abscissae, tamen efferent se aliquando, et ad renovandum bellum revirescent. *Ov. Met.* 7, 304. Spes est virginibus Pelia subjecta creatis, Arte suum patrii revirescere posse parentem. Adde *ib.* 9, 430. *Val. Max.* 4, 8. *n.* 4. Omne praeclari facti decus crebra memoria in se ipso revirescit. *Sil.* 8, 228. promissae revirescens pignore laudis, *h. e.* gaudens, et animum resumens. Adde 15, 134., *Flor. prooemii f.*, et *Cic. Phil.* 7, 1., ubi alii leg. *reviviscere.* [*Orell. habet *revirescere*. Adde *Tac. A.* 4, 12. et *H.* 3, 7. *Curt.* 10, 9, 5.]

[RĔVĪRĪDESCO, is, n. 3. idem fere ac reviresco, *Not. Tir.* p. 9. Virescit, revirescit, reviridescit. *F.*]

*REVĪRĪDO, as, revireo. *Vulg. Interpr.* 4 *Esdr.* 5, 36. *B. A.*

RĔVIRTĬCO. V. REFRIVA *f.*

RĔVISCĔRĀTĬO, onis, f. viscerum reparatio. *Tert. Resurr. carn.* 30. Ita oportebit ossium quoque credi revisceratione et respirationem.

RĔVĪSĬO, onis, f. actus revidendi. *Claud. Mamert.* ad *Sidon. ep.* 4, 2. Revisionis potestas multis modis intercluditur.

RĔVĪSĪTO, as, a. 1. frequent. a *reviso*, saepe reviso. *Plin.* 18, 3, 3. Nundinis urbem revisitabant.

RĔVĪSO, is, si, sum, a. 3. ἀνεπισκέπτομαι, iterum viso, redeo ut videam, redeo ad videndum. *Cic. Att.* 1, 14. Revise nos aliquando. *Id. Quint.* 6. Hic cum rem Gallicanam cuperet revisere. *Gell.* 13, 30. Cum valebo ab oculis, revise ad me. *Lucr.* 2, 360. et crebra revisit Ad stabulum. *Pl. Truc.* 2, 4, 79. Ut quando otium tibi sit, ad me revisas. *Ter. Eun.* 5, 4, 1. Reviso, quidnam Chaerea hic rerum gerat. *Colum. prooem.* 12. *med.* Nec villici magna erat opera, cum ipsi domini quotidie negotia sua reviserent, atque administrarent. *Catull.* 64, 377. Non illam nutrix orienti luce revisens. *Virg. A.* 11, 426. multos alterna revisens Lusit, et in solido rursus fortuna locavit.

RĔVĪVĪFĪCĀTUS, a, um, part. ab inus. *revivifico*, ad vitam revocatus. *Tert. Resurr. carn.* 19.

RĔVĪVISCO, is, n. 3. ἀναβιόω, ad vitam redeo, renascor. *Cic. Par.* 5, 2. Reviviscat M'. Curius, aut eorum aliquis, quorum, etc. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* Ne patri quidem meo concesserim, si reviviscat, ut, etc. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Colum.* 4, 5. Gramina nisi manu eliguntur, et in summum rejiciuntur, reviviscunt. *Plin.* 11, 28, 33. Nullis eorum *(insectorum)* pennae reviviscunt avulsae. *Id.* 9, 37, 61. Reviviscentes conchae. ℙ Translate. *Cic. Har. resp.* 23. Respirare vos a metu caedis, reviviscere memoriam ac desiderium mei vidit. *Id. Fam.* 6, 20. *f.* Causa ea est, ut jam simul cum republica, quae in perpetuum jacere non potest, necessario reviviscat atque recreetur. Sic *ib.* 4, 4. *med.* Ut speciem aliquam viderer videre quasi reviviscentis reipublicae. *Id. Att.* 5, 16. *f.* Adventu nostro reviviscunt justitia, abstinentia, clementia. *M. Anton.* ap. *Cic. Phil.* 13, 18. Quo facilius reviviscat Pompejanorum causa toties jugulata. [*V. *Schütz.* l. l.] *Petr. Sat.* 91. *extr.* Reviviscens amicitia. *Paul. Nol. carm.* 15, 306. Ergo reviviscens notissima comminus ora.

RĔVĪVO, is, ixi, ctum, n. 3. rursus vivo, renascor. *Cic. Pis.* 27. *extr.* Ubi galli cantum audivit, avum suum revixisse putat. *Sen. Med.* 476. Secare membra non revicturi senis. *Paul. Nol. carm.* 35, 563. Cumque omnes, in qua vixerunt, carne revivent. ℙ Translate. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Civitates suis legibus, et judiciis usae, αὐτονομίαν adeptae revixerant. *Id. Verr.* 2, 5, 61. *f.* Cum ex metu mortis, ac tenebris, quasi luce libertatis, et odore aliquo legum recreatus revixisset.

[RĔULCĔRO, as, a. 1. iterum ulcero. *Not. Tir.* p. 180. Exulcerat, reulcerat, subulcerat. *F.*]

RĔUNCTOR, oris, m. is cujus ministerio utuntur medici, qui iatralepticen profitentur: quem Patavini per jocum appellant *scalda e peta*, quoniam ejus frequens officium est cataplasmata et cerata ab iatraleptis praescripta calefacere et imponere. *Plin.* 29, 1, 2. Prodicus instituens quam vocant iatralepticen, reunctoribus quoque medicorum, ac mediastinis vectigal invenit.

[RĔUNGO, is, unxi, unctum, a. 3. iterum ungo. *Not. Tir.* p. 130. *F.*]

RĔVŌCĀBĬLIS, e, adj. qui potest revocari. *Ov. Met.* 6, 264. cum jam revocabile telum Non fuit. *Claud. in Eutr.* 2, 488. revocabile damnum, *h. e.* reparabile. *Val. Fl.* 6, 461. et non revocabilis unquam Cessit ab ore pudor. *Albin.* 1, 427. Supprime jam lacrimas, non est revocabilis istis, Quem semel umbrifera navita lintre tulit, *h. e.* ad vitam revocari non potest. *Sen. Herc. Fur.* 559. Parcarumque colos non revocabiles. Adde *Prop.* 4, 7, 51., ubi alii leg. *revolubile.*

RĔVŌCĀMEN, ĭnis, n. idem ac revocatio. *Ov. Fast.* 1, 561. Accipio revocamen ait; et *Met.* 2, 596. tibi, ait, revocamina, corvus, Sint, precor, ista malo, *h. e.* haec dicta, quibus me dehortari conaris a referendo alterius crimine.

RĔVŌCĀTĬO, onis, ἀνάκλησις, actus revocandi. *Cic. Phil.* 13, 7. *med.* Receptui signum, aut revocationem a bello audire non possumus. *Id. Tusc.* 3, 15. *med.* Avocatione a cogitanda molestia, et revocatione ad contemplandas voluptates. *Vitr.* 9, 4. *f.* de luna: Revocationes a sole. *Ulp. Dig.* 5, 1, 2. *med.* Celsus huic domum revocationem dandam ait, *h. e.* jus, et facultatem revocandi domum. V. DOMUS. ℙ [**Revocatio verbi* ap. *Cic. Or.* 3, 54. in figuris elocutionis commemoratur. V. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 334.]

RĔVŌCĀTOR, oris, m. qui revocat. *Quint. decl.* 10. Magus revocator animarum, *h. e.* revocans ad vitam.

RĔVŌCĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad revocandum, seu extrahendum pertinens, ut Emplastrum revocatorium, *Theod. Prisc.* 2, 32. ℙ *Revocatoria*, epistola, seu diploma principis, quo absentem ad se revocat. *Imp. Anastas. Cod.* 12, 1, 18.

RĔVŌCĀTUS, a, um, part. a *revoco: ἀνακεκλημένος*, rursus vocatus. *Cic. Agr.* 3, 1. Qui provocati a me venire noluerunt, revocati saltem revertantur. *Virg. A.* 5, 476. Revocatus a morte. *Ov. Am.* 3, 5, 17. lente revocatas ruminat herbas, *h. e.* a stomacho ad os retractas. *Virg. A.* 1, 239. Hinc fore ductores revocato a sanguine Teucri, *h. e.* retracto a deletione, a qua non procul aberat, renovato. *Just.* 7, 1. et *Petr. Sat.* 10. Rursus revocatus in memoriam injuriae. *Liv.* 33, 32. Revocatus praeco. V. v. sq.

RĔVŌCO, as, avi, atum, a. 1. *ἀνακαλέω*, retro voco, abeuntem vocando retraho, reduco. *Pl. Men.* 1, 2, 5. Quoties foras ire volo, me retines, revocas. *Hor. Sat.* 2, 3, 264. Exclusit: revocat: redeam? non si me obsecret. Adde *Ter. Eun.* 1, 1, 4. *Cic. Dom.* 57. Qui maxime me repetistis, atque revocastis. *Id. Fam.* 10, 1. Posteaquam de medio cursu reipublicae sum voce revocatus. *Ov. Am.* 2, 1, 23. Carmina sanguineae deducunt cornua Lunae, Et revocant niveos Solis cuntis equos. *Id. Met.* 1, 334. Revocare fluctus et flumina, *h. e.* regredi, et refluere jubere. *Plin.* 28, 2, 5. ferculum, aut mensam; et *Cato R. R.* 2. Ad rationem operum operarumque villicum revoca. ℙ Item rursus voco. *Petr. Sat.* 23. Refectum igitur est convivium, et rursus Quartilla ad bibendum revocavit: *rursus revocare* pleonasmus non inusitatus, ut *retro regredi*, *rursus rescribere*, etc. ℙ Item mutuo, et per vices voco, *ἀντικαλέω*. *Varr.* ap. *Non.* 2, 751. Qui nos provocare, advocare cum audeant, nos illos revocare timemus? *Cic. Rosc. Am.* 18. *extr.* Domum suam istum non fere quisquam vocabat *(ad coenam)*: nec mirum, qui neque in urbe viveret, neque revocaturus esset. Adde *Phaedr.* 1, 26. et *Lact.* 6, 12. [*V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 282. ℙ Signif. etiam retro citroque per flexuras volutare, Gr. *ἀναγυλοῦν*. *Lucr.* 4, 546. revocat retro cita tuba bombum.] ℙ *Domum revocare.* V. DOMUS. ℙ Translate. *Ov. Her.* 10, 231. Multaque ne videam, versa cervice recumbo: Sed revocas oculos protinus ipsa meos, *h. e.* facis ut rursus convertam in te. *Id. Met.* 4, 247. gelidos artus in vivum revocare calorem. *Claud. in Ruf.* 2, 78. Ipse inter medios, ne qua de parte relinquat Barbariem, revocat fulvas in pectora pelles, *h. e.* gestat complicatas ante pectus. *Virg. A.* 9, 125. revocatque pedem Tiberinus ab alto. Sic 6, 228. revocare gradum. ℙ Illa etiam translata sunt: *revocare vitem*, h. e. nimis se effundentem putatione compescere. *Cic. Or.* 2, 21. Nam facilius, ut in vitibus, revocantur ea, quae sese nimium profuderunt; [*in *marg. Lamb. ed. a.* 1584. est *resecantur.*] *Colum.* 2, 10. *med.* Proscindemus terram, proscissamque in liram revocabimus, *h. e.* proscissione dissipatam, in liram componemus. ℙ Ad vim reducendi pertinent et illa *Plin.* 22, 24, 53. Mulsum appetendi quoque revocat aviditatem cibi. *Id.* 2, 101, 104. Luna somno sopitis torporem contractum in caput revocat. *Sen. Ag.* 296. Revocare frena, *h. e.* adducere, et equos retrahere. *Id. Thyest.* 685. Post terga juvenum nobiles revocat manus, *h. e.* reducit, et religat. *Id. Oed.* 416. Spargere effusos sine lege crines: Rursus adducto revocare nodo. [**Suet. Caes.* 45. Deficientem capillum revocare a vertice, i. e. reducere pectine.] ℙ Est etiam retraho, abduco, avoco, removeo. *Cic. Sull.* 16. Nonnunquam animum, incitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco et reflecto. *Id. Div.* 2, 8. Dejotarum necessarium nostrum ex itinere aquila revocavit. *Id. Att.* 3, 15. *med.* Revocare aliquem a turpissimo consilio. *Id. Cluent.* 5. *med.* a cupiditate. *Id. Cat.* 3, 5. a scelere. *Ov. Trist.* 2, 557. animum ab ira. *Virg. G.* 4, 88. ubi ductores *(apum)* acie revocaberis ambo, *h. e.* ab acie. ℙ Cum infin. *Prop.* 1, 16, 11. Nec tamen illa suae revocatur parcere famae Turpior et saecli vivere luxuriae, *h. e.* non retrahitur, ut parcat, etc. et desistat a vita luxuriosa. ℙ Item abstraho. *Cic. Tusc.* 1, 16. Revocare mentem a sensibus, et cogitationem a consuetudine abducere. ℙ Item adduco, reduco, devoco. *Cic. Cluent.* 49. Cum tribunus plebis, populo concitato, rem paene ad manus revocasset. *Id. Caecin.* 27. Populi R. causa, civitatis jus, bona, fortunae, possessionesque in dubium incertumque revocabuntur. *Id. in Sen.* 9. *med.* Qui me a morte ad vitam, a desperatione ad spem, ab exitio ad salutem revocavit. *Id. Brut.* 3. Vestris litteris recreatus, me ad pristina studia revocavi. *Id. Amic.* 16. *med.* Omnia ad suam potentiam revocans. *Petr. Sat.* 111. *med.* Exulceratas mentes ad sanitatem revocare. *Cic. Rosc. Am.* 39. In minimis privatisque rebus etiam negligentia in crimen mandati revocatur. *Id. Verr.* 2, 3, 91. An me ad M. Antonii aestimationem frumenti, exactionemque pecuniae revocaturus es? *h. e.* dices, Verrem imitatum fuisse M. Antonium in aestimatione frumenti? *Id.* dixerat *ib.* 90. Quo me igitur, aut ad quae exempla revocas? *Plin.* 29, 1, 2. Medicinam revocavit in lucem Hippocrates. ℙ Item refero, reduco. *Cic. Off.* 3, 21. *med.* Cum ad veritatem coepi revocare rationem. *Id. Fin.* 2, 13. *f.* Ad scientiam omnia revocans. *Id. Dom.* 5. Nonnulli illam rem ad illam rationem conjecturamque revocabant, quod, etc. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* ℙ *Ad suas res revocare* dicitur auditor, quum ea, quae ipse similia tulerit aut metuat, in memoriam revocat, vel cogitat. *Cic. Or.* 2, 52. Misericordia movetur, si is qui audit adduci potest ut illa quae de altero deplorentur ad suas res revocet, quas aut tulerit acerbas aut timeat, ut intuens alium crebro ad se ipsum revertatur. *Schütz.* l. l. ℙ *Revocare*, opp. *ad se rapere*, etc., dicitur etiam eleganter de virtute homines justo more ad se perducente. *Cic. Off.* 1, 3, 9. Cum enim utilitas ad se rapere, honestas contra revocare ad se videtur: ubi *Beier.* laud. *Cat.* 1, 9, 28. Neque enim is es, Catilina, ut te aut pudor unquam a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocarit; et *Legg.* 2, 7, 16. *extr. Lact.* 5, 9, 4.] ℙ Item resumo, recipio. *Cic. Tusc.* 1, 1. Studia longo intervallo intermissa revocavi. *Id. Fam.* 7, 26. *extr.* Vires et corpus amisi: sed si morbum depulero, facile illa revocabo. *Virg. A.* 1, 218. Tum victu revocant vires; et *ib.* 206. revocate animos. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 3. ex *Catone:* Praetermissa frustra revocari, *h. e.* quae suo tempore in agri cultione facta non sunt, frustra repeti et resumi, quia, ut *Id.* ait *R. R.* 5. *med.* res rustica sic est: si unam rem sero feceris, omnia opera sero facies. ℙ Item renovo, instauro. *Sil.* 13, 123. humenti fluvio revocare colorem. *Id.* 4, 15. revocantque nova fornace bipennes. Alii leg. *recoquuntque.* Priori autem loco *renovare:* haec enim duo *revoco*, et *renovo*, ob facilem mutationem, saepe confudere librarii ap. *Ov.*, *Prop.*, *Sen.* etc., ut praeter alios monet *Drakenb.* ad *Sil.* 14, 112. et ad *Liv.* 3, 51. ℙ *Revocare memoriam*, quasi vocare iterum, ut officio suo fungatur. *Sen. Ben.* 5, 25. *extr.* Memoria ad referendam gratiam admonitione revocanda est; et *ib.* 7, 25. Submissis et familiaribus verbis *(beneficii)* memoriam revocare. *Liv.* 3, 51. Non minore motu animorum Siccii caedis memoria revocata. His quoque locis *renovare* alii. V. *Drakenb. l. c.* Dicimus etiam *revocare aliquem in memoriam. Petr. Sat.* 10., *Just.* 1, 5. et 7, 1. Absolute *Sil.* 12, 81. dignos jam vosmet reddite vestra, Quam trahitis, fama, et revocate in pectora Cannas, *h. e.* excitate in animis vestris eam virtutem, qua in proelio Cannensi Romanos fregistis. *Virg. A.* 7, 40. et primae revocabo exordia pugnae. ℙ Item sumo, duco. *Virg. G.* 4, 281. si quem proles *(apum)* subito defecerit omnis, Nec genus unde novae stirpis revocetur, habebit. ℙ Item repono. *Id. A.* 3, 451. Nec revocare situs *(foliorum)*, aut jungere carmina curat. ℙ Item reparo, reddo. *Sen. Hipp.* 291. senibusque fessis Rursus exstinctos revocat calores. *Id. Herc. Oet.* 1578. comam silvis revocabit aestas. ℙ Item in usum reduco. *Hor. Od.* 4, 15, 12. Et veteres revocabit artes. *Juven.* 2, 30. qui tunc leges revocabat amaras. *Suet. Claud.* 22. Quaedam exoleta revocavit, aut etiam nova instituit. [*Plura exempla v. in *B. Crusii cl. Suet.* p. 686.] *Tac. A.* 1, 20. *extr.* Veterem duramque militiam revocabat. ℙ [*Item repetere aliquid ab aliquo, h. e. facere jussu vel alio modo, ut restituatur. *Ner.* 44. a delatoribus revocanda praemia, quaecunque cepissent. *Galb.* 15. liberalitates Neronis revocandas curavit exigendasque. *Ner.* 32. revocavit praemia coronarum, quae unquam sibi in certam. civitates detulissent, h. e. repetiit, denuo solvi sibi jussit. Sed probabilior lectio: *revoc. et praemia civitatum, quae coronas detulissent*: ubi *revocavit*, ut *Ner.* 44. et *Galb.* 15. reddi jussit, nostr. *wieder einfordern. Burm.* emendavit: *praemia coronarum, quas* sq., ubi *revocavit* eodem sensu i. q. restitui jussit. — Ceterum hic usus verbi frequens etiam ap. *Plin.* Ita *ep.* 3, 9, 17. ut pecuniae, quas creditoribus solverat, revocarentur; et 10, 28, 5. videntur non mediocres pecuniae posse revocari a curatoribus operum; et 10, 34, 2. erit enim pecunia, ex qua fiat; primum ea, quam revocare a privatis et exigere jam coepi, cet. *B. Crus. cl. Suet.* p. 686.] ℙ Item retracto, [*rescindo id, quod decretum v. factum est, nostr. *widerrufen, zurücknehmen.*] *Sen. Ben.* 4, 39. Fuit tanti non revocare promissum suum. *Ov. Met.* 9, 617. Nam primum (si facta mihi revocare liceret) Non coepisse fuit, *h. e.* infecta reddere. *Ulp. Dig.* 48, 18, 1. *f.* Praeses provinciae pecuniariam sententiam suam revocare non potest, *h. e.* rescindere. [**Suet. Vesp.* 8. literas revocavit (quibus praefecturam adolescentulo dederat.) *Galb.* 5. herede Tiberio legatum ad quingenta revocante, h. e. recidente. Huc referre etiam possis loco *Claud.* 29. et *Ner.* 44. secundum lectionem: revocavit et praemia civitatum, quae sqq. *B. Crus. cl. Suet.* p. 686. sq. Adde *Tac. A.* 13, 26. ut adversus male meritos (libertos) revocandae libertatis jus patronis daretur.] ℙ *Revocare se ad se*, se colligere. *Cic. Acad.* 4, 16. *f.* Quis enim cum sibi fingit aliquid, et cogitatione depingit, non, simul ac se ipse commovit, atque ad se revocavit, sentit, quid intersit inter perspicua et inania? et *ib.* 17. Ne vinolenti quidem, quae faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrii: dubitant, haesitant, revocant se interdum, iisque, quae videntur, imbecillius assentiuntur. ℙ [**Revocare se* est etiam temperare sibi. *Cic. Att.* 13, 1. Cujus rei cupiditas impellit me interdum, ut te hortari velim, sed me ipse revoco. ℙ Item corrigere. *Id. Div.* 2, 46. Illudne dubium est, quin multi quum ita nati essent, ut quaedam contra naturam depravata haberent, restituerentur et corrigerentur ab natura, quum se ipsa revocasset aut arte aut medicina. *Schütz. cl. Cic.* l. l.] ℙ *Revocare se ad aliquid*, rursus se comparare, [*redire ad aliquid.] *Cic. Brut.* 94. Itaque cum jam paene evanuisset Antonius, et ego consul factus essem, revocare se ad industriam coepit. *Id. Or.* 3, 3. Nunc ad reliqua progrediar, meque ad meum munus pensumque revocabo. ℙ [**Revocare se* dicitur, qui haesitat in legendo, recitando, dicendo. *Cic. Dom.* 55. delatum tum est ad vos, pontifices, quemadmodum iste praeposteris verbis — identidem se ipse revocando, dubitans, timens, haesitans, omnia aliter, ac vos in monumentis habeatis et pronunciarit et fecerit. ℙ Aliud est, si orator *se ipsum revocat;* quam formam *Cicero* inter lumina sententiarum ponit *Or.* 40. Ea nimirum concinna quaedam ab iis quae adscita sunt in causam, ad institutum praecipuum regressio significatur. Cf. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* s. v. *reditus.* ℙ Significat etiam: expedire se ex re aliqua, in quam nos immisimus. *Cic. Pis.* 29. revocare se non poterat familiaritate implicatus. *Schütz. cl. Cic.* l. l.] ℙ In recitationibus *revocare* est jubere, ut qui legit, repetat. *Plin. ep.* 3, 5. *med.* Memini quendam ex amicis, cum lector quaedam perperam pronuntiasset, revocasse, et repeti coegisse: huic avunculum meum dixisse: Intellexeras nempe? cum ille annuisset, Cur ergo revocabas? decem amplius versus hac tua interpellatione perdidimus. — [*Imprimis actores dicuntur *revocari*, quum jubentur a spectatore repetere versus aliquos.] *Cic. Sext.* 58. Nominatim sum appellatus in Bruto: *Tullius qui libertatem civibus stabiliverat:* millies revocatum est. Adde *Arch.* 8., *Liv.* 33, 32., *Val. Max.* 6, 2. *n.* 9., item *Hor. Ep.* 2, 1, 223. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* l. l. ℙ Item qui jubentur altera vice accusari. *Quint. Fr.* 2, 6. populus revocat. ℙ Conf. *revocare* et *provocare* V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 39. *b. ed. Fr.* — *Revocant* et *referunt. Cort.* ad *Lucan.* 7, 789.]

RĔVŌLO, as, avi, atum, n. 1. *ἀναπέτομαι*, retro volo, volando redeo. *Cic. N. D.* 2, 49. *f.* Grues in tergo praevolantium colla et capita reponunt: quod quia ipse dux facere non potest, revolat, ut ipse quoque quiescat. *Virg. G.* 1, 361. Cum medio celeres revolant ex aequore mergi, Clamoremque ferunt ad litora. *Varr. R. R.* 3, 5. Turdi quotannis in Italiam trans mare advolant circiter aequinoctium autumnale, et eodem revolant ad aequinoctium vernum. ℙ Translate celeriter redeo. *Ov. Met.* 7, 684. fortunaque missum *(telum)* Non regit, et revolat, nullo referente, cruentum. *Manil.* 2, 193. Cum sol aequoreis revolans decurrit in astris. *Vell.* 2, 120. et 123. Ille ad patrem patriae exspectato revolavit maturius.

REVOLSUS. V. REVULSUS.

RĔVŌLŪBĬLIS, e, adj. *ἑλικὸς, ἑλίσσοχος*, qui revolvi potest, volubilis. *Ov. Ib.* 193. Sisyphe, cui tradas revolubile pondus, habebis. *Prop.* 4, 7, 51. Juro ego fatorum nulli revolubile stamen. (V. v. sq.) *Auson. Ecl. de nominib. sept. dier.* 12. revolubilis orbita.

RĔVŌLVO, is, olvi, olutum, a. 3. *ἀναγυλίω, ἀναστρέφω*, idem quod volvo, retro, aut rursus volvo, convolvo, circumvolvo. *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. Torvu' Draco serpit subter supraque revolvens Sese, conficiensque sinus e corpore flexos. *Colum.* 8, 17. Pelagus agitatum ventis assidue renovatur, nec concalescere potest, quoniam gelidum ab imo fluctum revolvit in partem superiorem. *Sen. Ag.* 488. Vento resistit aestus, et ventus retro Aestum revolvit. ℙ Commode *revolvi* dicuntur sidera, anni, tempus, quia certos habent cursus, et velut orbes volvuntur. *Plin.*

18, 25, 57. Centesima revolvente se luna. *Claud. de Phoenice*, 104. te saecula teste Cuncta revolvuntur. ℙ Metaleptice est lego, ea ratione, qua in EVOLVO dictum est. *Liv.* 34, 5. *med.* Tuas adversus te Origines revolvam. *Mart.* 6, 64. has nugas Non dedignatur bis terve revolvere Caesar. Adde 11, 1. ℙ Et rursus, iterum lego. *Hor. Ep.* 2, 1, 223. Cum loca jam recitata revolvimus irrevocati. ℙ Item enarro, evolvo. *Virg. A.* 2, 101. Sed quid ego haec autem nequidquam ingrata revolvo? *Claud. Laud. Stil.* 1, 35. quid facta revolvam, Militiamque patris? ℙ Metaphorice sumitur pro recogitare, secum iterum mente versare. *Ov. Fast.* 4, 667. Numa visa revolvit. *Lucan.* 8, 316. cuncta revolvens Vitae fata meae. *Tac. Agr.* 46. Ut omnia dicta factaque ejus secum revolvant. *Id. A.* 4, 21. Animus revolvens iras. *Sen. Oed.* 764. Curas revolvit animus, et repetit metus. ℙ *Revolvi* est redire, recidere, relabi. *Cic. Att.* 13, 26. Itaque revolvor identidem in Tusculanum. *Virg. A.* 4, 690. Ter sese attollens, cubitoque adnixa levavit, Ter revoluta toro est. *Ov. Met.* 10, 63. de Eurydice: revolutaque rursus eodem est. ℙ *Revolvere iter*, remetiri, iterum percurrere. *Virg. A.* 9, 391. rursus perplexum iter omne revolvens Fallacis silvae. ℙ Translate. [**Ter. Hec.* 4, 4, 69. In eandem vitam te revolutum denuo video esse.] *Sen. Thyest.* 418. Modo fortis fui, et lactus: nunc contra in metus revolvor. *Ov. Met.* 10, 335. quid in ista revolvor? Spes interdictae discedite. *Virg. A.* 10, 61. iterumque revolvere casus Da, pater Iliacos Teucris, *h. e.* subire iterum, experiri, pati. *Cic. Acad.* 4, 48. Ego ad patris revolvor sententiam, *h. e.* accedo. *Id Div.* 2, 5. Primum eodem revolveris, *h. e.* eadem dicis, quae prius: in eandem sententiam relaberis. ℙ *Revolvere fila*, postquam fuso evolveris, rursus circa illum convolvere, [**ἀναλίσκεσθαι.*] *Sen. Herc. Fur.* 181. Durae peragunt pensa Sorores, Nec sua retro fila revolvunt. *Stat. Th.* 7, 774. immites scis nulla revolvere Parcas Stamina. V. *Propertii l. c.* in REVOLUBILIS. ℙ [**Confund. revolvere* et *resolvere. Cort.* ad *Lucan.* 8, 316.]

[RĔVOLŪTĬO, onis, f. conversio. De Pythagorica animarum migratione. *August. C. D.* 22, 12. *extr.* Ut post multas itidem per diversa corpora revolutiones aliquando tamen eam, sicut Porphyrius, finire miserias, etc. Adde *Trin.* 12, 24. *F.*]

RĔVOLŪTUS, a, um, part. a *revolvo:* volutus, retro aut rursus convolutus. *Virg. A.* 11, 625. de mari: Nunc ruit ad terras, scopulosque superjacit undam: Nunc rapidus retro, atque aestu revoluta resorbens Saxa, fugit; et *ib.* 10, 660. rumpit Saturnia funem, Avulsamque rapit revoluta per aequora navem. *Val. Fl.* 8, 330. Abrupta revolutus aqua. *Petr. Sat.* 136. *med.* Anseres revolutam, passimque per totum effusam pavimentum collegerant fabam, *h. e.* evolutam, et folliculis spoliatam. Alii leg. *resolutam;* et *ib.* 134. trepidusque furentes Flectere Phoebus equos revoluto cogitur orbe, *h. e.* retro verso. *Tac. H.* 5, 14. Addiderat obliquam in Rhenum molem, cujus objectu revolutis amnis adjacentibus superfunderetur, *h. e.* refluens. *Virg. A.* 5, 336. Ille autem spissa jacuit revolutus arena. ℙ De eo, qui volvendo se decidit. *Id. ib.* 11, 671. Suffosso revolutus equo. *Claud. VI. cons. Honor.* 131. immensi revolutus culmine fati, *h. e.* deturbatus, dejectus. V. REVOLVO. ℙ Et qui volvendo se redit, ut anni, dies, tempora. *Virg. A.* 10, 256. interea revoluta ruebat, Matura jam luce, dies. *Ov. Fast.* 4, 29. Principiumque sui generis, revolutaque quaerens Saecula. ℙ Translate. *Virg. A.* 6, 448. juvenis quondam, nunc femina Caeneus, Rursus et in veterem fato revoluta figuram. *Tac. A.* 4, 9. Ad vana et toties irrisa revolutus de reddenda republica, etc. *h. e.* dicendo cum rediisset. *Id. ib.* 16, 18. Revolutus ad vitia. *Just.* 30, 1. *med.* in luxuriam. *Liv.* 4, 12. *f.* ad dispensationem inopiae. ℙ Est etiam *revolutus* contrarium v. convolutus, hoc est evolutus, explicatus. *Gell.* 17, 9. *med.* Id lorum, litteris ita praescriptis, revolutum ex surculo, imperatori commenti illius conscio mittebant. *Virg. A.* 9, 476. Excussi manibus radii, revolutaque pensa, *h. e.* incomposita et evoluta cecidere. *Sen. Oed.* 985. Servatque suae decreta colus Lachesis, dura revoluta manu: *decreta colus revoluta*, h. e. colus decreto seu fato stamine spoliata.

RĔVOMO, is, ui, a. 3. *ἀνεμέω*, idem quod vomo, evomo. *Virg. A.* 5, 181. illum et risere natantem, Et salsos rident revomentem pectore fluctus. *Plin.* 10, 72, 92. Dracones avibus devoratis solidis, contentione plumam excitam revomunt. *Sen. Thyest.* 581. rapax haustum mare revomit Charybdis. Adde *Ov. Met.* 13, 731. ℙ Translate. *Lucr.* 2, 196. Nonne vides etiam, quanta vi tigna trabesque Respuat humor aquae? nam quam magis ursimus alte Directa, et magna vi multi pressimus aegre, Tam cupide sursum revomit magis, atque remittit, *h. e.* repellit, rejicit. Alii minus recte leg. *removet.* Sic *Lucan.* 6, 24. illisum scopulis revomentibus aequor. *Flor.* 2, 10. Sic cum sanguine et spiritu male partam revomuere victoriam. ℙ [**Confund. revomunt* et *removent.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 24.]

RĔVORTO, etc. V. REVERTO.

RĔUS, i, m. et Rea, ae, f. *ὑπόδικος, ἔνοχος, διάδικος*, quicumque in judicium adducitur sive quippiam admiserit, sive non: cui opponitur *accusator, petitor*, et *actor*. Dictus est etiam *unde petitur*. V. UNDE. *Festus:* Reus dictus est a re, quam promisit ac debet. *Cic. Or.* 2, 43. Reos appello non eos modo, qui arguuntur, sed omnes quorum de re disceptatur: sic enim olim loquebantur. *Festus:* Reus nunc dicitur, qui causam dicit: et item qui quid promisit, spoponditve, ac debet. Ac Gallus Aelius libro secundo significationum verborum, quae ad jus pertinent, ait: Reus est, qui cum altero litem contestatam habet, sive is egit, sive cum eo actum est. Haec *Festus:* ex quibus discimus, utrumque litigatorem olim hoc nomine fuisse appellatum. *Cic. Or.* 2, 79. Reos appello, quorum res est. *Id. Fam.* 13, 54. Ut operam des, ut socrus adolescentis rea ne fiat. *Id. Verr.* 1, 2. Semel ait se in vita pertimuisse, tum cum primum reus a me factus sit. Ubi *Ascon.* Quid est reum fieri, nisi apud praetorem legibus interrogari? Cum enim in jus ventum esset, dicebat accusator apud praetorem reo: ajo, te Siculos spoliasse. Sic tacuisset, lis ei aestimabatur, ut victo: si negasset, petebatur a magistratu dies inquirendorum ejus criminum, et instituebatur accusatio. *Liv.* 4, 42. et *Plin. ep.* 3, 9. *f.* Peragere reum. V. PERAGO. *Id. ep.* 7, 33. Postulare aliquem reum impietatis. V. POSTULO. *Quint.* 12, 7. Accusatoriam vitam vivere, et ad deferendos reos praemio duci, proximum latrocinio est. V. DEFERO. *Cic. Verr.* 2, 5, 42. Absentem aliquem referre in reos. *Id. ib.* 4, 40. *f.* Eximere aliquem ex reis. *Quint.* 12, 1. *f.* Defendere manifesti peculatus reum. *Ov. Met.* 15, 41. Reos damnare, aut absolvere culpae. *Cic. Sext.* 15. *f.* Cum equester ordo reus a consulibus citaretur. *Id. Mil.* 13. *f.* Reus Milonis lege Plotia fuit Clodius, quoad vixit, *h. e.* Milone accusante. *Id. Sext.* 35. Sextius, qui est de vi reus. *Id. Vat.* 17. Est enim reus uterque ob eandem causam, et eodem crimine. *Vell.* 2, 45. Reus incesti actus P. Clodius. *Quint.* 4, 2. Cynicum apud censores reum de moribus facere. *Ov. Met.* 15, 36. Spretarumque agitur legum reus. *Suet. Vesp.* 16. Reis tam innoxiis, quam nocentibus absolutiones venditare. *Liv.* 6, 24. *med.* Orare, ut se reum fortunae ejus dici, crimine eximerent, *h. e.* in quo residebat culpa adversi proelii ejus diei. *Mart.* 10, 70. Reum esse desidiae. *Ov. Her.* 14, 120. Quid fiet sonti, cum rea laudis agar? ℙ A JCtis reus dicitur interdum, qui aliquam rem praestare tenetur. *Festus:* Reus stipulando est idem, qui stipulatur: reus promittendo est, qui suo nomine alteri quid pro altero promisit. *Modest. Dig.* 45, 2, 1. Qui stipulatur, reus stipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur. *Julian. ib.* 46, 3, 34. *f.* Quoties reus satis dandi reo satis accipiendi heres exstitit. *African. ib.* 16, 1, 17. *med.* Reus pecuniae. *Ulp. ib.* 24, 3, 22. dotis. *Id. ib.* 19, 2, 13. *med.* locationis. ℙ Extra forum, et lites. *Virg. A.* 5, 236. taurum Constituam ante aras voti reus. Ubi *Serv.:* voti reus, debitor: unde vota solventes dicimus absolutos. Inde est, *(Ecl.* 5, 80.) damnabis tu quoque votis; et *Macr. Sat.* 3, 2. Haec vox propria sacrorum est, ut reus vocetur, qui suscepto voto se numinibus obligat: damnatus autem, qui promissa vota non solvit. *Liv.* 25, 30. *med.* Quo intentius custodiae serventur, opportuna loca dividenda praefectis esse, ut suae quisque partis tutandae reus sit, *h. e.* ut si quid adversi acciderit, ei, qui tutari debuit, imputetur.

RĔŪTĬLIS, e, adj. iterum utilis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 332, 8. P. Rubrius Reutilis. *F.*]

RĔVULSĬO, onis, f. *ἀπόσπασμα*, actus revellendi, evulsio. *Plin.* 13, 12, 24. Sed ratio deprehendit vitium, unius schedae revulsione plures infestante paginas.

RĔVULSUS, a, um, part. a *revello: ἀποσπασθείς*, evulsus, avulsus, refixus. *Cic. Verr.* 2, 2, 46. Cujus de meritis fuit aenea tabula fixa in curia, etc. quae tabula tum imperio tuo revulsa, nunc a me reportata est. *Virg. A.* 8, 691. pelago credas innare revolsas Cycladas. *Sen. Oed.* 978. lacerum caput Largum revulsis sanguinem venis vomit. *Ov. Met.* 2, 316. Illic frena jacent, illic temone revulsus Axis; et *ib.* 13, 882. partemque e monte revulsam Mittit; et *ib.* 5, 39. ferrum ex osse revulsum. *Lucan.* 1, 482. patriaque a sede revulsos Pone sequi. *Virg. G.* 4, 523. caput a cervice revolsum; et *A.* 4, 515. equi de fronte revolsus, Et matri praereptus amor. *Plin.* 28, 4, 9. Revulsus cruci.

REX, rēgis, m. *βασιλεύς*, qui habet summum imperium alicujus regionis, aut populi, aut urbis: a *rego*, ut *lex* a *lego. Cic. Fin.* 3, 22. *med.* Rectius appellabitur rex, quam Tarquinius, qui nec se, nec suos regere potuit. *Id. Sext.* 26. *f.* Rex sedens cum purpura et sceptro, et illis insignibus regiis. *Lucr.* 3, 1041. multi reges, rerumque potentes Occiderunt, magnis qui gentibus imperitarunt. *Phaedr.* 1, 14. cum jaceret morbo confectus gravi Rex urbis. *Claud. IV. cons. Honor.* 298. componitur orbis Regis ad exemplum. *Ov. Her.* 17, 166. An nescis longas regibus esse manus? *Virg. A.* 2, 648. Divum pater, atque hominum rex, *h. e.* Juppiter, qui rex Deorum *ib.* 12, 851. dicitur. *Ov. Met.* 10, 606. rex aquarum, *h. e.* Neptunus. *Sen. Herc. Fur.* 833. tertiae sortis, *h. e.* Pluto: qui dicitur *ib.* 560. qui rex populis pluribus imperat. *Mart.* 12, 62. Antiqui rex magne poli, mundique prioris, *h. e.* Saturne. *Virg. A.* 11, 301. solio rex infit ab alto; et *ib.* 1, 548. Rex erat Aeneas nobis, quo justior alter Nec pietate fuit, nec bello major et armis. ℙ Per excellentiam *βασιλεὺς* dicebatur a Graecis rex Persarum: quorum imitatione *Ter. Heaut.* 1, 1, 65. In Asiam ad regem militatum abiit. Adde *Eun.* 3, 1, 7. et 11. Idem dicebatur etiam *rex regum*, ut est ap. *Suet. Cal.* 5., quia reges aliquot habebat instar satellitum sibi ministrantes. ℙ Etiam regum liberi et affines *reges* dicuntur. *Caes. B. C.* 3, 107. Controversias regum ad populum R. pertinere existimans; et *ib.* 109. Controversias regum componere. *Cic. Verr.* 2, 4, 27. Reges Syriae, regis Antiochi filios pueros, scitis Romae nuper fuisse. Sic *Virg. A.* 9, 223. vocat regum Iulum Aeneae filium: *Val. Fl.* 1, 174. Acastum filium Peliae. Adde *Stat. Achill.* 1, 156. et *Manil.* 2, 2. [**Cf. Duk.* ad *Flor.* 4, 9. q. laud. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 12, 1.] Similiter *reginae* dicuntur regum filiae. V. REGINA, ℙ Romae ab initio reges imperitarunt, per annos fere CCXLV. Quorum septimus, qui Tarquinius Superbus fuit, propter suam impotentiam, et Sexti filii libidinem, a L. Junio Bruto privatus imperio, exsul vitam finivit. V. *Liv. l.* 1. et 2., *Flor. l.* 1., *Ov. Fast.* 2. a *v.* 685. et *Sex. Aurel. Vict. Vir. illustr. in.* Postea creatis consulibus, adeo *regis* nomen exosum fuit Romanis, ut eo ad invidiam conflandam potentissimis civium uterentur: qua de re etiam in REGNO et REGNUM dictum est. Hinc *Cic. Agr.* 2, 6. ut in agrariae legis auctores odium populi concitet, vocat eos reges aerarii, vectigalium, provinciarum omnium, etc. V. *eund. Off.* 3, 21., *Suet. Caes.* 79. et 80. et *Liv.* 4. a *c.* 13., ubi de Sp. Maelio, et 6, 20., ubi de M. Manlio narrat. ℙ *Rex* dicebatur summus magistratus Lacedaemoniorum; eratque talis nomine magis, quam imperio: bini autem simul et perpetui erant, ut est ap. *Nep. Ages.* 1.; item Carthagine, ut Romae consules, bini et annui suffetes erant, qui tamen ab *eod. Ann.* 7. appellantur reges. ℙ *Rex causarum* dicitur ab *Ascon.* in *argum. Div. Verr.* Hortensius, qui in foro ob eloquentiam aliquando regnavit. ℙ *Rex sacrorum*, et *rex sacrificulus*, aut *sacrificus*, sacerdos apud Romanos, qui publica quaedam sacra, olim per reges factitata, obibat. Retentum est in eo *regis* nomen religionis causa, ut ea sacra rite peragi, atque etiamnum a rege fieri dici posset, quamvis reges in perpetuum essent expulsi. Subjecerunt tamen pontifici maximo, ne regiam et supremam auctoritatem in sacris habere videretur. *Cic. Har. resp.* 6. *f.*, *Liv.* 2, 2. et 6, 40. *f.* et 40, 42., *Festus* in *Sacrificulus*, *Varr. L. L.* 5, 4. et *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 10, 15. ℙ Aliquando *rex* ponitur pro regnatore ac domino. *Virg. A.* 1, 25. Hinc populum late regem, belloque superbum Venturum excidio Libyae. ℙ Item pro rectore, moderatore. *Hor. Od.* 1, 36, 7. memor Actae non alio rege puertiae. ℙ Item pro magistro convivii, qui et Graece *βασιλεύς:* et quae *Cic. Sen.* 14. magisteria, haec *Hor. Od.* 1, 4, 18. regna vini appellat. *Macr. Sat.* 2, 1. Rex mensae. Adde *Prud. Cath.* 9, 30. ℙ *Rex artis* dicitur Vulcanus in nummo Claudii Gothici ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 473., quem *Plutarch. Comp. aqu. et ign.* vocat *ἀρχηγὸν τῶν τεχνῶν*, ducem artium, *Homerus* saepe *κλυτοτέχνην*, arte celebrem appellat. ℙ Universim divites, potentes, felices *reges* dicuntur, quia tales esse reges vulgo creditur. *Hor. Ep.* 1, 1, 106. Ad summam sapiens uno minor est Jove, dives, Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum. *Sen. Thyest.* 911. o me coelitum excelsissimum, Regumque regem! *Pl. Poen.* 3, 3, 58. Rex sum, si ego illum hodie hominem ad me allexero. *Hor. Ep.* 1, 1, 59. rex eris, ajunt, Si recte facies. ℙ Hinc asseclis, clientibus, salutatoribus, parasitis patroni sui, domini, et amici potentiores *reges* sunt. *Pl. Stich.* 3, 2, 1. Confido me meum obtenturum regem ridiculis meis. *Colum. praef.* 1. *med.* An honestius duxerim mercenarii salutatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, somniumque regis sui rumoribus inaugurantis. *Mart.* 2, 18. Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo regis; et *mox:* Qui rex est, regem, Maxime, non habeat. Adde *Juven.* 1, 136. et 5, 14., *Stat. Silv.* 3, 2, 92. et *Ter. Ph.* 2, 2, 24., ubi parasitus loquitur. [**V. Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 2, 86.] ℙ Inter animalia quoque suus est rex. *Phaedr.* 4, 12. Cum se ferarum regem fecisset leo. *Stat. Th.* 5, 333. Rex armenti, *h. e.* taurus. Adde 11, 28. De rege apum *Virg. G.* 4. a *v.* 88. *Plin.* 10, 74, 95. Rex avium. V. TROCHILUS. ℙ In rebus inanimis. *Virg. G.* 1, 482. Fluviorum rex Eridanus; et *ib.* 2, 98. firmissima vina, Tmolius assurgit quibus, et rex ipse Phanaeus. ℙ *Rex*, cognomen familiae Romanae plebejae in gente Marcia, quia ab Anco Marcio, quarto Romanorum rege, ducebat originem, ut est ap. *Suet. Caes.* 6. Hinc ap. *Liv.* 43, 1. P. Marcius Rex. ℙ *Regerum* antiquus est, et obsoletus genitivus pluralis, usurpatus a *Cn. Gellio* ap. *Charis.* 1, 40. ℙ [**Confund. regum* et *legum.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 301. 8, 685. et *rerum. Id. ib.* 7, 579. 584.]

RH

RHĂ, indecl. nunc *die Wolga*, Ῥᾶ, fluvius ingens Sarmatiae, qui aliis receptis fluminibus, duplici alveo in Caspium mare influit. In ejus ripis nascitur nobilis illa radix, quae rha Ponticum dicitur, et a *Celso* 5, 23. *f.* radix Pontica. [*Rhapontik, Rhabarber*, Rheum Rhaponticum, *L.*] Fluvii meminit ex quorundam Codd. lectione *Mela* 3, 5.; fluvii, et radicis *Ammian.* 22, 8. *med.* Hinc (*Tanai*) Rha vicinus est amnis, in cujus superciliis quaedam vegetabilis ejusdem nominis gignitur radix, proficiens ad usus multiplices medelarum. V. RHACOMA.

RHABDOS, i, f. ῥάβδος, virga. In meteoris est ad virgae rigorem per longum colorata nubecula, ut ait *Appul. de Mundo.*

RHACĪNUS, i, m. piscis pulli coloris, memoratus ab *Ov. Hal.*, ut testatur *Plin.* 32, 11, 54., si modo ea lectio sana est.

RHACŌMĂ, ae, f. herbae species, eadem quae rha. *Plin.* 27, 12, 105. Rhacoma affertur ex his, quae supra Pontum sunt, regionibus. Radix costo nigro similis, minor, et rufior paulo, sine odore, calfaciens gustu, et astringens, etc.

*RHACŌTES, ae, Ῥακώτης, vetus nomen Alexandriae Aegypti urbis. *Plin.* 5, 10. ed. *Hard.*, ubi ed. *Elzev.* exhibet *Arapotes.* ℙ *Rhacotis* est *Tac. H.* 4, 84. *Straboni* Ῥακῶτις. *B. A.*

*RHACOTIS. V. v. praec. *B. A.*

RHADĂMANTHUS, i, m. Ῥαδάμανθος, filius Jovis et Europae, frater Minois, legumlator Cretensium una cum fratre. Regnasse dicitur in Lycia. Justissimus fuit: hinc a poetis judex Inferorum fingitur. *Virg. A.* 6, 566. Gnosius haec Rhadamanthus habet durissima regna. *Claud. in Ruf.* 2, 477. Conspicuus solio pertentat crimina Minos, Et justis dirimit sontes: quos nolle fateri Viderit, ad rigidi transmittit verbera fratris. Nam juxta Rhadamanthus agit. ℙ In 3. decl. *Pl. Trin.* 4, 2, 83. Illum reliqui ad Rhadamanthem. Alii rectius leg. *Rhadaman*, vel *Rhadamam*, ut sit a *Rhadamas, ae.* V. CALCHAS.

*RHADAMĒI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. ed. *Hard.*, ubi ed. *Elzev.* habet *Rhammei. B. A.*

*RHADATA, oppidi nomen Aegypto Aethiopiaeque contermini, in quo felis aurea pro deo colebatur, teste *Plin.* 6, 29. *B. A.*

RHĂDINE, es, f. ῥαδινή, gracilis, tenuis (vox Graeca ἀπὸ τοῦ ῥᾶον δινεῖσθαι) de puella tabida, tussi et macie confecta, ab amatore dicitur ap. *Lucr.* 4, 1160. quom vivere non quit Prae macie, rhadine vero est.

RHAETI, orum, m. plur. populi Rhaetiae, Noricis et Vindelicis contermini, quos Tuscia oriundos arbitrantur, et a Gallis inde pulsos, duce Rhaeto Alpes occupasse. *Plin.* 3, 20, 24., *Just.* 20, 5. et *Liv.* 5, 33 *f.* ℙ Scribitur et *Raeti.*

RHAETĬA, ae, f. regio Europae inter fontes Danubii ac Rheni, et Lycum fluvium, qui in Danubium influit: et inter Danubium ipsum et Alpes, supra Galliam Cisalpinam. *Plin. var. in loc. Claud. IV. cons. Honor.* 441. Aspera nubiferas qua Rhaetia porrigit Alpes. *Id. B. G.* 329. sublimis in Arcton Prominet Hercyniae confinis Rhaetia silvae: Quae se Danubii jactat Rhenique parentem, Utraque Romuleo praetendens flumina regno. ℙ Scribitur et *Raetia.*

[RHAETĪCĪNUS et Raeticinus, a, um, adj. ad Rhaeticum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 886, 2. Ti. Claudius Raeticinus. Alii leg. fortasse rectius *Raeticianus. F.*]

RHAETĬCUS, a, um, adj. ad Rhaetiam pertinens. *Plin.* 3, 19, 23. Rhaetica oppida. *Ov. Trist.* 2, 226. arma. *Suet. Tib.* 9. Rhaeticum bellum. *Tac. G.* 1. Rhaeticae Alpes. *August. C. D.* 18, 18. Annona quae dicitur Rhaetica, quoniam ad Rhaetias deportatur. ℙ Rhaetica vitis, Rhaeticum vinum laudatur a *Plin.* 14, 2, 3. et 6., *Virg. G.* 2, 96., *Colum.* 3, 2. *f.* et *Mart.* 14, 10. Intelligitur autem quod in collibus nascitur ab Alpibus Rhaeticis Veronam usque: quia is tractus ad Rhaetiam pertinebat. *Plin. l. c.* Eo Augustus maxime delectabatur, teste *Suet.* 77. Scribit *Serv.* ad *Virg. l. c.* laudari etiam a *Cat.* in libris, quos scripsit ad filium: contra a *Catullo* vituperari, et nulli rei esse dici: sed quo loco *Catullus* haec habeat, non video. Fortasse in verbis *Servii* mendum est. ℙ Scribitur et *Raeticus.* [Nummus Hadriani ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 500. habet *exercitus Raeticus*: et *Inscr.* ap. *Mur.* 816, 1. Eques Sing. Aug. lectus ex exercitu Raetico. *F.*]

RHĂGĀDES, um, f. plur. et Rhagadia, orum, n. plur. ῥαγάδες, ῥαγάδια, fissurae, scissurae in labiis, ano, pedibus, etc. Vox Graeca a ῥήσσω, frango. *Cels.* 6, 18. *n.* 7. In ano saepe, et quidem pluribus locis, cutis scinditur: ῥαγάδια Graeci vocant. *Id.* 7, 30. *fissa ani* appellat. *Plin.* 23, 4, 44. Myrteum oleum attrita sanat, et furfures, et rhagadas. *Id.* 24, 7, 64. Pix rhagadas sedis, et pedum, panosque emendat. *Id.* 23, 7, 23. Caprifici cinis ex melle rhagadia sedat. *Id.* 28, 6, 18. Urina exesis, ambustis, sedis vitiis, rhagadiis illinitur. V. FISSUS.

RHĂGĪON, ii, n. ῥάγιον, parvus acinus apud Graecos. Hinc et genus aranei. *Plin.* 29, 4, 27. Vocatur et rhagion acino nigro similis, ore minimo sub alvo, pedibus brevissimis tanquam imperfectis.

RHAMNES. V. in RAMNENSES.

RHAMNOS, i, f. ῥάμνος, genus rubi albi. *Plin.* 24, 14, 76. Inter genera ruborum rhamnos appellatur a Graecis, candidior, et fruticosior. Is floret, ramos spargens rectis aculeis, non, ut ceteri, aduncis, foliis majoribus, etc. [*Wegdorn, Kreuzdorn*, Rhamnus, *L.*]

RHAMNUS, untis, f. Ῥαμνοῦς, pagus Atticae, in tribu Aeantide, inter Athenas et Chersonesum, insignis Amphiarai templo, et Nemesis simulacro. *Plin.* 4, 7, 11. et 36, 5, 4. *n.* 3. et *Lucan.* 5, 233. ℙ Item opp. et portus Cretae, in occidua parte, inter Phaasarnen et Chersonesum, al. inter Lycastrum et Lyctum. *Plin.* 4, 12, 20.

RHAMNŪSIS, idis, f. idem ac Venus Rhamnusia, idest Nemesis. *Ov. Met.* 14, 694. memoremque time Rhamnusidis iram.

RHAMNŪSĬUS, a, um, adj. Ῥαμνούσιος, qui est est Rhamnunte, vel ad Rhamnuntem spectat. *Ter. Andr.* 5, 4, 27. Hoc certe scio, Rhamnusium se ajebat. ℙ *Rhamnusia Virgo*, et *Rhamnusia* simpliciter, eadem ac Nemesis, Dea indignationis, quae etiam Adrastia vocatur, quae ab iis poenas repetere existimabatur, qui praesentibus bonis se indignos praebuissent, superbiendo, et prosperam sortem bene ferre nesciendo. Hinc cum Narcissus formae bonitate abuteretur superbius, adversus eum haec Dea indignata esse dicitur, ex quo ille a se ipso interiit. Hujus simulacrum Agoracritus Parius Phidiae discipulus fecit. Cum certavissent inter se Agoracritus, et Alcamenes Atheniensis, ambo discipuli Phidiae, in Venere facienda, Alcamenes vicit, non opere, sed civitatis suffragiis contra peregrinum populari suo faventis. Quare Agoracritus ea lege signum suum vendidisse traditur, ne Athenis esset, et appellasse Nemesin. Id positum est in Rhamnunte pago Atticae. M. Varro omnibus signis praetulit. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 3. *Ov. Trist.* 5, 8, 9. Exiget at dignas ultrix Rhamnusia poenas. Adde *Met.* 3, 406., ubi de *Narcisso. Catull.* 66, 71. Pace tua fari haec liceat, Rhamnusia virgo. *Stat. Silv.* 3, 5, 4. nullis in te datur ire sagittis: Audiat infesto licet haec Rhamnusia vultu. *Claud. B. Get.* 631. Dea, quae nimiis obstat Rhamnusia votis. V. NEMESIS et MĒDICUS.

[RHĂNIS, idis, f. Ῥανίς, una ex Dianae nymphis, quae ejusdem Deae ornatrices erant: est a ῥανίς, stilla. *Ov. Met.* 3, 171. Excipiunt laticem Nepheleque, Hyaleque, Rhanisque, Et Psecas, et Phiale. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 44. *n.* 251. Sulpicia Trionis L. Rhanis. *F.*]

RHAPĒĬON, ii, n. ῥαπήϊον, herba eadem quae leontopetalon. *Plin.* 27, 11, 72.

*RHAPHĂNE, es, f. cognominata est Apamia (Apamea) Mediae urbs. *Plin.* 6, 14. *B. A.*

RHAPHĂNUS. V. RAPHANUS.

RHĂPISMĂ, ātis, n. ῥάπισμα, alapa, vel potius ictus virga aut baculo inflictus: a ῥαπίζω, virgis caedo, quod a ῥαπὶς, virga. *Imp. Justin. Cod.* 8, 49, 6. Inspeximus in emancipationibus vanam observationem custodiri, et venditiones in liberas personas, et circumductiones inextricabiles, et injuriosa rhapismata.

RHAPSODĬA, ae, f. ῥαψῳδία, contextura carminum, praesertim heroicorum, liber versuum: a ῥάπτω, consuo, et ᾠδή, carmen. Hoc nomine appellata sunt carmina Homeri, quia cum ante dissipata essent, disjectaque, a Pisistrato, vel filio ejus Hipparcho in libros, seu rhapsodias digesta sint, ut *Cic. Or.* 3, 34. scribit. *Nep. Dion.* 7. Et versum illum Homeri retulit ex secunda rhapsodia.

RHĔA, ae, f. Ῥέα, et Ῥέη, et Ionice Ῥείη, eadem quae Cybele, et Latine Ops, filia Coeli et Terrae, uxor Saturni, magna Deum mater. *Ov. Fast.* 4, 201. Saepe Rhea questa est, toties fecunda, nec unquam Mater: et indoluit fertilitate sua. *Auson. Idyll. monosyll.* 12. de Deis: Sunt et coelicolum monosyllaba. Prima Deum Fas, Quae Themis est Grajis: post hanc Rhea, quae Latiis Ops. ℙ Rhea Silvia, Numitoris filia, Remi et Romuli mater. Si Graece Ῥείη scribatur, primam producet. *Virg. A.* 7, 659. Collis Aventini silva, quem Rhea sacerdos, etc. *Prud.* in *Symm.* 1, 174. Et si Rhea sacram lascivi Martis amore, etc.

*RHEBAS, ae, m. Ῥήβας, Bithyniae fluvius. *Plin* 6, 1. *Avien.* in *descript. orb.* 974. *Val. Fl.* 4, 698. Litora, longinquique exirent flumina Rhebae. *B. A.*

RHĒCTAE, arum, m. plur. ῥῆκται, motus terrae, quorum impulsu tellus dissilit: a ῥήγνυμι, frango. *Appul. de Mundo.*

RHĒDA, ae, f. ἁπήνη, ζεῦγος, ὄχημα, τετράκυκλον, vehiculum quatuor rotarum, teste *Isid. Or.* 20, 12. gestandis hominibus et sarcinis idoneum. Vox est Gallica, ut *Quint.* 1, 5. *med.* docet. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 8, 5, 8. Statuimus rhedae mille pondo tantummodo superponi, birotae ducenta, veredo triginta. *Varr.* ap. *Non.* 2, 754. Si tuam heri rhedam non habuissem, varices haberem. *Caes. B. G.* 1, 51. Omnem aciem suam rhedis et carris circumdederunt. *Cic. Mil.* 20. Cum alter veheretur in rheda paenulatus, una sederet uxor. *Id. Att.* 6, 1. *f.* Vedius venit mihi obviam cum duobus essedis, et rheda equis juncta, et lectica, et familia magna. *Suet. Caes.* 57. Longissimas vias incredibili celeritate confecit, expeditus, meritoria rheda. *Cic. Att.* 5, 17. Hanc epistolam dictavi sedens in rheda. *Helvius Cinna* ap. *Gell.* 19, 13. *extr.* At nunc me Geniana per salicta, Binis rheda rapit citata nanis. *Mart.* 10, 13. Cum cathedralicios portet tibi rheda ministros. *Hor. Sat.* 2, 6, 42. Rheda tollo aliquem, *h. e.* mecum in rheda sedere jubeo. *Varr.* ap. *Non.* 6, 17. Medeam advectam per aera in rheda anguibus. *Nonius* vult, improprie hic dici pro curru duarum rotarum. ℙ *Capsus rhedae* quid sit, V. in CAPSUS. ℙ Scribitur et *reda* in MSS. et editis libris non paucis.

RHĒDĀRĬUS, a, um, adj. ad rhedam pertinens. *Varr. R. R.* 3, 17. Ex equili educere rhedarios mulos. ℙ Absolute *rhedarius, ii*, m. ζευγηλάτης, rector rhedae, auriga. *Cic. Mil.* 10. *med.* Adversi rhedarium occidunt. ℙ Item qui rhedas facit, ζευγοποιός. *Capitol. Max.* et *Balb.* 5. Maximo pater fuit, ut nonnulli dicunt, faber ferrarius, ut alii, rhedarius vehicularius fabricator, *h. e.* artifex ejus generis vehiculorum, quae rheda dicitur.

*RHEDŌNES vel Redones, um, Ῥηδονες, populi Galliae Celticae sive Lugdunensis, ubi hodie *Bretagne. Caes. B. G.* 2, 34. et 7, 75. *Plin.* 4, 18. ℙ In Rhedonum terra fuit Condate, quae *Civitas Redonum* appellatur in *Not. Civ. Gall. Redones* autem vel *Redonae* (nam ibi accusativus tantum *Redonas* occurrit) in *Not. Imp. occid.*, unde hodiernum nomen *Rennes* perfluxit. ℙ Scribitur (ait *Gesnerus*) sine aspiratione melius. Certe non. *B. A.*

*RHEDONĪCUS vel Redonicus, a, um, adj. ad Rhedones vel Redones spectans. *Greg. Turon.* 5, 30. Regio Redonica (Rhed.). *B. A.*

RHĒGIENSIS, e, adj. Ita perperam legitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 1101, 1., quae cum ad Regium Lepidi pertineat, rectius in eadem scribitur *Regiensis* ap. *Mur.* 563, 1. In templo collegl fabrum et centonariorum Regiensium. V. REGIENSIS.

RHĒGĪNUS, a, um, adj. ad Rhegium pertinens (V. REGINUS), ut Rhegina litora, *Sil.* 13, 94. ℙ *Rhegini, orum*, Rhegii incolae. *Cic. Arch.* 3.

RHĒGĬUM, ii, n. *Reggio di Calabria*, Ῥήγιον, urbs Italiae, in ora freti Siculi, ex adverso Siciliae ins. et Messanae urbis. Conditum fuit a Chalcidensibus. Dictum est a ῥήγνυμαι, frangor, quod inde Sicilia, olim continenti juncta, vi fluctuum terrae fractione avulsa fuerit. *Just.* 4, 1., *Plin.* 3, 8, 14. et *Fest. Ov. Met.* 14, 47. Oppositumque petens contra Zancleia saxa Rhegion ingreditur. Alii leg. *oppositam.* V. PELION. ℙ Sunt qui scribunt *Regium*, ut sit Latina appellatio: nec desunt lapides qui id confirmant, et eruditi qui probant: inter quos est *Graev.* ad *Cic. Fam.* 12, 25. et *Morisan. Inscr. Reg.* p. 266. ℙ Aliud est *Regium* in Gallia Cisalpina: de quo V. in REGIENSIS.

RHEMMĬUS. V. REMMIUS.

*RHEMNĬA, ae, f. oppidum in confinio Aegypti atque Aethiopiae. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

RHĒNĀNUS, a, um, adj. ad Rhenum pertinens. *Mart.* 9, 36. Rhenanam numeras, Sarmaticamque manum, *h. e.* Germanorum copias.

*RHENE, es, f. Ῥήνη, insula maris Aegaei, Cycladum una, Delo adjacens. *Mela* 2, 7. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

RHĒNO, onis, m. διφθέρα, vestis pellicea, Gallorum, Germanorumque propria, ab humeris dependens usque ad umbilicum, et Sardorum mastrucae similis. V. MASTRUCA. Videtur plerisque fuisse pellis illius quadrupedis ex cervorum genere, qui caloris impatientissimus eodem nomine fuit appellatus, quique a *Caes B. G.* 6, 26. bos cervi figura, a *Plin.* 8, 34, 52. tarandus, a recentioribus Gallis *renne*, a Germanis *Rennthier*, ab Italis vulgo *rangifero* dicitur. Sunt qui putant, hanc vocem derivandam a ῥήν, ηνὸς, ovis, unde et ῥῆνις, ιδος, ovium pellis. In ipsa vero olim Germania indigenae videntur fuisse rhenones: nunc in septentrionalibus tantum ejusdem regionibus degunt, quoniam, excisis silvis, et excultis agris, longe clementius Germaniae coelum sit, quam illa fuerit aetate. Paulo aliter eosdem describit *Isid. Or.* 19, 23. Rhenones sunt velamina humerorum et pectoris usque ad umbilicum, atque intortis villis adeo hispida, ut imbres sespuant, de quibus Sallustius: Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicti autem rhenones a Rheno Germaniae flumine, ubi iis frequenter utuntur. [*Derivanda vox videtur a vett. Germanorum v. *Rhen*, quod hodieque ap. *Suecos* illud signif. animal, quod nos dicimus *Rennthier*. V. Beckmanni libr.: *Ueber die Thiere des alten deutschen Landes* p. 63. sq.] Haec *Isid.* At *Serv.* ad illud *Virg. G.* 3, 382. Gens effrena virum Rhiphaeo traditur Euro, Et pecudum fulvis velatur corpora setis: Rhenonibus; nam, ut Sallustius in historiis fragm. incert. Vestes de pellibus rhenones vocantur. *Caes. B. G.* 6, 21. *extr.* Germani pellibus, aut parvis rhenonum tegumentis utuntur, magna corporis parte nuda. Adde *Sidon. ep.* 4, 20. Meminit etiam *Varr. L. L.* 4, 35. ℙ Scribitur et *reno.*

RHĒNUS, i, m. Ῥῆνος, nobilis fluvius Germaniae, qui, ut ait *Tac. G.* 1, Rhaeticarum Alpium inaccesso ac praecipiti vertice ortus, modico flexu in occidentem versus, septentrionali Oceano miscetur: *bicornem* appellat *Virg. A.* 8, 727, 1. quia duplici ostio mare

influit. Adde *Melam* 3, 2. *f.*, *Plin.* 4, 14, 28. et *ib.* 15, 29., *Serv.* ad *Virg. l. c.*, *Sen. Q. N.* 3, 27. et *ib.* 6, 7. et *Ammian.* 15, 4., ubi ejus cursus describitur. ℙ Adjective. *Hor. A. P.* 18. Aut flumen Rhenum, aut pluvius describitur arcus. ℙ De ipsis Rheni accolis seu Germanis. *Ov. Pont.* 3, 4, 88. Alter enim de te, Rhene, triumphus adest. *Stat. Silv.* 1, 4, 89. Arctoas acies, Rhenumque rebellem Pandere. *Pers.* 6, 47. ingentesque locat Caesonia Rhenos, *h. e.* Rhenanos, Rheni accolas. ℙ Est et in Italia parvus Rhenus, ex Apennino oriens, et per agrum Bononiensem decurrens. *Sil.* 8, 599. parvique Bononia Rheni.

RHĒSUS, i, m. Ῥῆσος, filius unius ex Musis, rex Thraciae, qui in auxilium Trojanorum venit. De hoc ab oraculo Delphico Graecis responsum est, eos Trojae non potituros, nisi equos Rhesi abducerent, antequam Troadis herbam gustarent, et de Xanthi aqua biberent. Omnia alba habuisse fertur, equos, tentoria etc. Diomedes et Ulysses a Graecis missi ex Troade profecti sunt, exploraturi, quando Rhesus veniret, et in silvis latitavere. Cum igitur rex ad Troadis fines accessisset, et noctu castra metatus esset, Diomedes, et Ulysses circa primam quietem castra ingressi sunt, Rhesum interfecere, exercitum ejus partim ceciderunt, partim fugarunt, denique equos abduxerunt, antequam fatalem herbam, et aquam attingerent. *Cic. N. D.* 3, 18., *Virg. A.* 1, 473., *Catull.* 55, 26. et *Ov. Met.* 13, 249., *Ib.* 631., *A. Am.* 2, 137. etc. *Serv.* ad *l. c. Virg.* scribit fuisse filium Martis, et Euterpes. ℙ *Fuit et Rhesus fluvius Troadis, ex Ida monte decurrens. *Plin.* 5, 30. Ceteri (*amnes*) Homero celebrati, Rhesus, Heptaporus, Caresus, Rhodius, vestigia non habent. *Homer. Il.* M. v. 20. Ῥῆσός θ', Ἑπταπορός τε, Κάρησός τε, Ῥοδίος τε. *B. A.*

*RHETENOR, oris, m. unus e sociis Diomedis. *Ov. Met.* 14, 504. *B. A.*

RHĒTOR, ōris, m. ῥήτωρ, qui rhetoricam, sive artem oratoriam docet: a ῥέω, dico, eloquor. Differt ab *eloquente*, ab *oratore*, a *declamatore*, a *sophista*, quod *rhetor* sit, qui rhetoricam profitetur, seu qui docet vel scribit praecepta de bene dicendo: *eloquens*, qui excellit facultate, vel virtute bene dicendi: *orator*, qui in judiciis, concionibus, et senatu causas agit: *declamator*, qui aut docendi alios, aut exercendi se gratia fictas causas agit, ut in veris postea causis possit orare: *sophista*, qui artificiosas orationis delicias affectat. *Cic. Or.* 1, 18. *f.* Eos, qui rhetores nominarentur, et qui dicendi praecepta traderent, nihil plane tenere. *Id. Phil.* 2, 39. *extr.* Quasi rhetor ille te disertum facere potuisset. *Mart.* 2, 64. Dum modo causidicum, dum te modo rhetora fingis: *rhetora* est accusativus Graecae positionis. ℙ Aliquando ponitur pro oratore. *Cic. Fin.* 2, 6. Quasi vero perpetua oratio rhetorum solum, non etiam philosophorum sit. Adde *Or.* 2, 3. [*Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 10, 12. *Brem.* ad *Nep. Ep.* 6, 3.]

RHĒTŎRĬCĂ, ae, et Rhetorice, es, f. ῥητορική, est ars vel doctrina bene dicendi. *Quint.* 2, 15. *f.* Huic ejus substantiae maxime convenit finitio, rhetoricen esse dicendi scientiam. *Id.* 2, 1. Rhetoricen exercere. *Cic. Fin.* 2, 6. Omnem vim loquendi in duas tributam esse partes; rhetoricam palmae, dialecticam pugno similem esse; et *mox:* Dicam, si potero, rhetorice, sed hac rhetorica philosophorum, non illa nostra forensi, quam necesse est, cum populariter loquatur, esse interdum paulo hebetiorem.

RHĒTŎRĪCĒ, adv. ῥητορικῶς, rhetorum more, perpetua oratione, oratorie, copiose, ornate. *Cic. Fin.* 2, 6. Rhetorice igitur, inquam, nos mavis, quam dialectice, disputare? *Id. Brut.* 11. Hanc enim mortem rhetorice, et tragice ornare potuerunt.

RHĒTŎRĪCO, as, n. 1. idem ac rhetoricor, ap. veteres. *Nov.* ap. *Non.* 7, 69. Age nunc, quando rhetoricasti, responde quod te rogo.

RHĒTŎRĪCOR, aris, dep. 1. ῥητορεύω, rhetorum more loquor. *Tert. Resurr. carn.* 5. Ita nos rhetoricari provocant haeretici.

RHĒTŎRĪCOTĔROS, a, um, adj. ῥητορικώτερος, magis rhetor, compar. more Graecorum. *Cic. Or.* 3, 43. ex *Lucilio:* Crassum habeo generum, ne rhetoricotero' tu sis.

RHĒTŎRĪCUS, a, um, adj. ῥητορικός, ad rhetoricam pertinens. *Cic. Or.* 2, 3. Nec vero te rhetoricis nunc quibusdam libris, quos tu agrestes putas, insequor, ut erudiam. *Id. Fin.* 4, 3. Scripsit artem rhetoricam Cleanthes. *Id. Or.* 1, 19. *med.* Rhetorici doctores. ℙ Interdum sine substantivo ponitur in genere masc., et subintelligi *liber*, vel *libri* debet. *Quint.* 3, 5. *med.* Sicut et Ciceronis quoque Rhetorico primo manifestum est. *Id.* 3, 1. de Cicerone: Nisi et Rhetoricos suos ipse adolescenti sibi elapsos diceret, *h. e.* libros de Inventione. V. *Cic. Or.* 1, 2. ℙ In neutr. gen. *Cic. Fat.* 2. Mihi rhetorica vestra satis nota sunt.

RHĒTŎRĪSCUS, i, m. dimin. rhetoris. *Gell.* 17, 20. Heus, inquit, tu rhetorisce, (sic enim me in principio recens in diatribam acceptum appellitabat) videsne, inquit, etc.? [*ed. *Longol.* habet ῥητορίσκα.]

RHĒTŎRĪSSO, as, n. 1. ῥητορίζω, [*rhetoricor,] rhetorice loquor. *Pomp.* ap. *Non.* 2, 742. Dolasti uxorem, nunc quapropter me cupis Concidere? etiam rhetorissas? *h. e.* blateras?

RHĒTRĂ, ae, f. ῥῆτρα, dictio, oraculum, lex: a ῥέω, dico. Hoc nomine appellatae sunt leges Lycurgi a Lacedaemoniis. *Ammian.* 16, 5. Tanquam adstrictus sumptuariis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi, et axonibus Romam translatas, et senescentes paulatim, reparavit Sulla dictator.

RHĒTUS. V. RHOETUS.

RHEUMĂ, ătis, n. ῥεῦμα, [aestus maris, fluxus, fluxio. *Veg. Mil.* 5, 12. Certis horis, diebus pariter ac noctibus, aestu quodam, quod rheuma vocant, ultro citroque pelagus procurrit, et, more torrentium fluminum, nunc exundat in terras, nunc refluit in altitudinem suam. *F.*] ℙ Translate. *Hieron. ep.* 122. *n.* 1. *med.* In terra deserta a vitiis, et invia adversariis potestatibus, et absque humore et rheumate ullius libidinis commorarer. ℙ [*Rheuma* est etiam morbus oculorum, cum nempe humorem praeter naturam emittunt, hinc *Sen. ep.* 64. Hoc (*collyrio*) asperitas oculorum conlevatur; hoc palpebrarum crassitudo tenuatur; hoc vis subita, et humor avertitur; hoc acuitur visus. *Inscr.* ap. *Viscont. Op. var.* T. 3. p. 326. ed. *Mediol.* Junii Tauri crocod. Paccian. ad cicat. et reum., *h. e.* crocodes Paccianum ad cicatrices et rheumata. *Theod. Prisc.* 1, 10. *med.* Si his adhibitis, rheuma (*oculorum*) cum dolore perseverarit, phlebotomandi sunt. V. RHEUMATIZO. *F.*]

RHEUMĂTĬCUS, a, um, adj. ῥευματικός, qui rheumatismo, seu fluxione laborat. *Plin.* 29, 6, 9. Aut tritas clysteribus infundendas orthopnoicis, aut rheumaticis.

RHEUMĂTISMUS, i, m. ῥευματισμός, *flussione, catarro*, fluxus, eruptio. *Plin.* 22, 18, 21. Decoquuntque in cibo contra fluxiones, quas Graeci rheumatismos vocant. *Id.* 23, 2, 32. Faex aceti stomachum, interanea, ventrem illita adjuvat: sistit earum partium rheumatismos. *Id.* 26, 14, 87. Rheumatismos cohibere. *Id.* 25, 8, 49. sanare. *Id.* 27, 12, 88. Rheumatismis mederi. *Id.* 24, 3, 3. resistere. *Id.* 25, 13, 109. Rheumatismo laborare. *Id.* 23, 1, 23. Si venter, aut interanea rheumatismum sentiant.

[RHEUMĂTIZO, as, n. 1. ῥευματίζομαι, fluxione, vel gravedine infestor. *Theod. Prisc.* 1, 10. *med.* Si oculi rheumatizaverint, iis vini et carnium parcitas indicenda est: et *mox:* Sitire etenim omnibus rheumatizantibus satis prodest. V. RHEUMA. *F.*]

RHEXIĂ, ae, f. herba ita appellata, quia fissum asini labium repraesentat: a ῥῆξις, fissio. V. ONOCHILES.

*RHIDAGUS, i, m. flumen Parthiae. *Curt.* 6, 4. *B. A.*

RHĪNĂ, ae, f. ῥίνη, piscis marinus ex genere squalorum, qui Latine squatus seu squatina dicitur, cujus meminit *Plin.* 32, 11, 53. *med.* Ita vero appellatur a ῥίνη, quae vox limam significat, quia, ut ait *Isid. Or.* 12, 6., sit squamis acutis, unde et ejus cute lignum politur. [Eadem etiamnum utuntur nostri fabri lignarii, ac praesertim intestinarii; et *pelle di pesce* vulgo vocant. *F.*]

[RHĪNENCHYTES, ae, m. ῥινεγχύνης, specillum, seu instrumentum, quo quid in nares infunditur: a ῥίν, nares, et ἐγχέω, infundo. *Scrib. Comp.* 7. Per nares ergo purgatur caput iis rebus infusis per cornu, quod rhinenchytes vocatur. *F.*]

RHĪNĬON, ii, n. ῥίνιον, collyrium ita dictum ab exterendis callis, et cicatricibus: a ῥινέω, limo. Ejus compositionem docet *Cels.* 6, 6. *n.* 30.

*RHINNEA, ae, insulae nomen Arabiae adjacentis. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

RHĪNŌCĔROS, ōtis, m. ῥινόκερως, animal quadrupes, simile elephanto, nisi quod cornu habet ex nare prominens. *Solin.* 30. dicit illud cornu repandum esse, idest recurvum, sed attritum cautibus in mucronem excitari, et rhinocerotem pugnare cum elephantis. *Pausan.* 9, 21. affirmat, rhinocerotem duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus exstans, alterum, quod superne erumpit, exiguum quidem, sed validissimum: quod colligitur etiam ex *Mart. Spect.* 22.: nunc vero exploratum est, Africanum rhinocerotem duo, Asiaticum vero unicum habere cornu. ℙ Rhinocerotem quidam esse ajunt bovem Aegyptium, ut ait *Festus*, pro quo alii Aethiopicum tradunt, ut *Pausanias l. c.* Vox Graeca est, ex ῥίν, ῥινός, nasus, et κέρας, cornu. *Plin.* 8, 20, 29. Iisdem ludis et rhinoceros, unius in nare cornu, qualis saepe visus. Alter hic genitus hostis elephanto. Cornu ad saxa limato praeparat se pugnae, in dimicatione alvum maxime petens, quam scit esse molliorem. Longitudo ei par, crura multo breviora, color buxeus. Haec *Plin.* De pugna ejus cum tauro est epigramma *Mart. Spect.* 9. et 14, 53. et cum uro seu urso *Spect.* 22. ℙ *Nasum rhinocerotis habere* ap. *eund.* 1, 4. est acerrimum esse in deprehendendis aliorum vitiis, irridendis, insectandis: hoc enim per nasum Latini significant (V. NASUS.), et rhinocerotis nasus, seu cornu longissimum est. ℙ Synecdoche est in illo *Juven.* 7, 130. magno cum rhinocerote lavari, *h. e.* ingenti gutto ex cornu rhinocerotis; et *Mart.* 14, 52. cujus lemma, *Guttus corneus:* Gestavit modo fronte me juvencus: Verum rhinocerota me putabis. Adde *ib.* 53. ℙ Metaphorice *rhinocerotem* appellat *Lucil.* ap. *Non.* 1, 102. eum, qui bronchus est, *h. e.* ore producto, et dentibus prominentibus.

RHĪNŌCĔRŌTĪCUS, a, um, adj. ad rhinocerotem pertinens. *Sidon. carm.* 9, 339. Sed nec turgida contumeliosi Lectoris nimium verebor ora, Si tanquam gravior severiorque, Rugato Cato tertius labello, Narem rhinoceroticam minetur, *h. e.* irrisionem, reprehensionem: respicitque ad locum *Mart.*, de quo in v. praec.

RHĪNŌCŎLŪRĂ, ae, f. opp. Aegypti, in ora maris mediterranei, in limitibus Palaestinae: ita dictum a ῥίν, nasus, et κόλουρος, decurtatus, quia illius incolis omnibus rex quidam Persarum nares recidit. *Sen. Ira* 3, 20., *Plin.* 5, 13, 14., *Liv.* 45, 11.

[RHĪNŌCŌRAX, ăcis, f. genus corvi a rostri fortasse longitudine sic nuncupatum. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 34. Tum rhinocoraces insecutae, sed eae sane neque ad homines saeviebant, neque ignes temere advolabant. *F.*]

RHĪNTHŌN, onis, m. Ῥίνθων, poeta comicus Tarentinus, hilarodus, seu potius scriptor ἱλαροτραγῳδιῶν, *h. e.* parodiarum, in quibus vis comica petebatur ab argumentis tragicis ex cothurno in soccum detortis, quae derisui audientibus et spectantibus essent. In ejusmodi carminibus variorum metrorum fuit usus, ac praecipue dactylici, unde postea *Lucilius*, et *Horatius* satyrarum suarum exemplum sumpserunt. Illius meminit *Cic. Att.* 1, 20., cujus etiam iambicum versum attulit. *Varro* autem *R. R.* 3, 3. *f.*, et ex eodem *Colum.* 8, 16. ejusdem dicterium quoddam nobis servarunt. Hujus poetae plenior habetur mentio ap. *Lydum de magistrat. R.* 1, 40. et 41.

RHĪNTHŌNĪCUS, a, um, adj. Ῥινθωνικός, ad Rhinthonem pertinens, ut *Rhinthonica fabula* ap. *Donat. fragm. de comoed. et tragoed. med.*, et ad *Ter. Ad. prol.* 7., et ap. *Euanth. comment. de trag. et com. f.*, ubi Rhinthonicam fabulam ab auctoris nomine dictam fuisse docet.

*RHĪON vel Rhium, i, n. Ῥίον, promontorium Achaiae. *Plin.* 4, 2. Promontorium Antirrhinum, ubi ostium Corinthiaci sinus minus mille passuum latitudine influentis, Aetolosque dirimentis a Peloponneso. Promontorium quod contra procedit, appellatur Rhion. ℙ Item Achaiae oppidum, juxta Rhium promontorium jam dictum; quae sententia est *Sigonii. Liv.* 27, 30. *Steph. Byz.* Ῥίον πόλις Μεσσήνης ἢ Ἀχαΐας· καὶ ἄλλη Αἰτωλίας. ℙ Ipsum quoque fretum, quo Corinthiacus sinus ex Ionio mari effunditur, Rhium vocatur, ut promontorium, quod intus est in Peloponneso. *Liv.* 27, 29. Aetoli navibus per fretum, quod Naupactum et Patras interfluit (Rhion incolae vocant) exercitu trajecto, (*Achaeos*) depopulati erant. *Id.* 28, 7. Veriti, ne intra Rhium (fauces eae sunt Corinthii sinus) opprimerentur. *Mela* 2, 3. *med.* Rhion deinde (maris id nomen est) anguste, et velut freto, latus orae sequentis incidens inter Aetolos et Peloponnesiacos, usque ad Isthmon irrumpit. *B. A.*

RHIPAEI, Riphaei, Rhiphaei et Ripaei montes, Ῥίπαια ὄρη, montes Scythiae altissimi, et aeternis nivibus rigentes, in Sarmatiae Asiaticae et Scythiae ora extrema supra fontes Tanais, qui inde oritur. Dicti sunt vel a ῥιπή, flatus, vel a ῥιπίζω, ventilo, quia perpetuo ventorum flatu infestantur. *Plin.* 4, 12, 24. Tanais amnis ex Riphaeis montibus defluens. Adde 6, 5, 5., *ib.* 7, 7. et al., et *Mel.* 1, 19. *f.* ℙ Adjective. *Virg. G.* 3, 382. Gens effrena virum Riphaeo tunditur Euro; et *ib.* 4, 517. Arvaque Rhipaeis nunquam viduata pruinis. *Sen. Hipp.* 8. Riphaea nix. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 321. frigora. *Val. Fl.* 5, 605. et *Colum.* 10, 77. bruma. *Stat. Th.* 1, 420. Rhiphaea grando, *h. e.* nix durata gelu. *Lucan.* 3, 272. vertice lapsus Riphaeo Tanais. *Val. Fl.* 6, 33. Riphaeus orbis, *h. e.* Scythicus. *Claud. VI. cons. Honor.* 31. axis, *h. e.* septentrionalis. *Val. Fl.* 2, 516. volucres Rhipaea per ardua nubes. *Virg. G.* 1, 240. Mundus ut ad Scythiam, Rhipaeasque arduus arces Consurgit. ℙ Prima et secunda scribendi ratio videntur esse probabiliores, et in libris frequentiores. ℙ *Serv.* ad *A.* 9, 82. Ripaei montes Arcadiae non scribuntur cum adspiratione, quam addimus, cum Riphaeos montes Scythiae significamus. *Eum penes sit fides.*

*RHIPEUS, ei et eos, m. Ῥιπεύς, Trojanus, justitiae nomine Trojanis omnibus praelatus, ut auctor est *Virg. A.* 2, 426. *B. A.*

*RHIPHEARMA, oppidum Arabiae Felicis, dictum ab hordeo, quod ibi abundat. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

RHIZĪAS, ae, m. ῥιζίας ὀπός, succus e radice laserpitii profluens. *Plin.* 19, 3, 15. Succus duobus modis capiebatur, e radice, atque caule. Et haec duo erant nomina, rhizias, atque caulias, vilior ille, ac putrescens.

[RHIZONĪTAE, arum, m. plur. incolae Rhizonis, urbis in Illyrico, quae nunc *Risano* inter *Cattaro*, et *Castelnovo*, quaeque etiam Risinium dicitur. V. RISINITANUS. *Liv.* 45, 26. Praefecit Rhizoni et Olcinio urbibus opportunis C. Licinium; et *mox:* Pro tribunali pronunciavit, immunes fore Rhizonitas et Olciniatas. *F.*]

RHIZŌTŌMŪMĒNĂ, orum, n. plur. τὰ ῥιζοτομούμενα, vox Graeca: a ῥίζα, radix, et τέμνω, seco;

significat ea, quae pertinent ad medicinam ex sectis herbarum radicibus. *Plin.* 20, 23, 96.

RHIZOTOMUS, i, m. ῥιζοτόμος, herba, species iridis subrufae. *Plin.* 21, 7, 19.

*RHIZUS, untis, Ῥιζοῦς, oppidum Thessaliae, in Magnesia. *Plin.* 4, 9. *B. A.*

RHO, nomen litterae R. ap. Graecos, ῥῶ. *Cic. Div.* 2, 46. Demosthenem scribit Phalereus cum rho dicere nequiret, exercitatione fecisse, ut planissime diceret.

*RHOALI, orum, populi Syriae (ut credibile est), Mesopotamiae adjacentes. *Plin.* 5, 24. Qui cohaerent Mesopotamiae, Rhoali vocantur. At in Syria oppida, etc. *B. A.*

RHOAS. V. RHOEAS.

*RHODA, ae, f. oppidum Hispaniae Tarraconensis, ad montes Pyrenaeos, hodie *Roses*. *Liv.* 44, 8. *Mela* 2, 6. *med.* ℙ Aliud in Gallia, ad Rhodanum flumen. *Plin.* 3, 4. Rhoda Rhodiorum fuit, unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus fluvius, ex Alpibus se rapiens per Lemanum lacum: ex quo loco apparet Rhodiorum forte coloniam primitus fuisse hoc oppidum. *B. A.*

RHODĀNĪCUS, a, um, adj. Rhodanici nautae, Rhodano navigantes. *Inscr.* ap. *Grut.* 418, 3. Patrono Rhodanicorum, et Araricorum. Adde 248, 8. et 425, 1., ubi idem significatur, et ap. *Mur.* 1055, 2., ubi expresse *Rhodanicus nauta* habetur.

RHODĀNĪTIS, idis, f. adj. quae ad Rhodanum pertinet, seu sita est. *Sidon. ep. in carm.* 9, 13. *f.* Similis favor resultat Rhodanitidas per urbes.

[RHODANTHĪON, onis, m. dimin. a ῥόδον, rosa, et ἄνθιον, flosculus. Est nomen prop. R. *Inscr.* ap. *Marangon. Act. S. Vict.* p. 148. Hic situs est annis plenus, vitaque beatus, Et laetus omni more Rhodanthion; Nec sit mirum, quod comis, quod dulcis, amoenus In vita fuerit: nomine floris erat. *F.*]

RHODĀNUS, i, m. fluvius maximus, et rapidissimus Galliae Narbonensis. Hunc M. Varro, teste *Gellio* 10, 7., tertium Europae fl. haud Istro minorem scribit. *Plin.* 3, 4, 5. Regio Volcarum Tectosagum, ubi Rhoda Rhodiorum (*oppidum*) fuit; unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus amnis, ex Alpibus se rapiens per Lemanum lacum, segnemque deferens Ararim, nec minus se ipso torrentes Isaram, et Druentiam. Libyca appellantur duo ejus ora modica: ex his alterum Hispaniense, alterum Metapinum: tertium, idemque amplissimum, Massalioticum. Haec *Plin.*, quae poetice etiam *Sil.* 3, 447. describit. *Tibull.* 1, 8, 11. Testis Arar, Rhodanusque celer. *Claud. in Ruf.* 111. Quos Rhodanus velox, Araris quos tardior ambit. *Hor. Od.* 2, 20, 19. me peritus Discet Iber, Rhodanique potor, *h. e.* Galli. Sic *Lucan.* 5, 268. Rhodano, Rhenoque subactis. ℙ Est etiam nomen propr. serv. *Inscr.* ap. *Grut.* 517, 7. Rhodanus Caesaris verna.

*RHODAPHA, ae, oppidum Indiae. *Plin.* 6, 17. Iomanem amnem tantundem: inde ad Gangem CXII. mill.: ad Rhodapham CXVIIII. mill. *B. A.*

[RHODE, es, f. ῥοδῆ, frutex rosae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 195. *n.* XLIII. T. Octavius Thallus, et Vibia Rhode parentes infelicissimi Rhodino filio suo posuerunt. Vixit annis IIII. mensib. VIIII. dieb. XXV. H. II. *F.*]

[RHODENSES, ium, m. plur. incolae Rhodae, urbis in Hispania Tarraconensi, nunc *Rosas*. *Inscr.* ap. *Grut.* 404, 4. Q. Egnatulo Q. F. Rhodenses equestrem e marmore statuam constituere. *F.*]

RHODIACUS, a, um, adj. a Rhodo, ut Rhodiacae spongiae, *Plin.* 31, 11, 47. Rhodiacum glutinum, *Id.* 28, 17, 71. peristylium, *Vitr.* 6, 10. quod unam altiorem habet porticum.

[RHODIAS vel Rodias, ădis, f. Ῥοδιάς, patron. ab urbe Rhodo, vel poculi genus, quod itidem ῥοδιὰς dicitur. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 651, 8. Domitia Rodias. *F.*]

RHODIENSIS, e, adj. ad Rhodum pertinens, Rhodius. *Suet. Tib.* 62. Rhodiensis hospes. *Gell.* 7, 3. civitas. ℙ *Rhodienses*, *ium*, sunt Rhodi incolae, Rhodii, ap. *eund. ib.* et 13, 24.

RHODĪNUS, ă et ē, um, adj. rosaceus, ῥόδινος: a ῥόδον, rosa, ut Rhodinum unguentum, *Plin.* 13, 1, 2. oleum, *Id.* 15, 7, 7. ℙ Simplicissima rhodini unguenti mixtura diu fuit, additis omphacio, flore rosae, crocino, cinnabari, calamo, melle, junco, salis flore, aut anchusa, vino. *Id. l. c.* ℙ Est etiam *Rhodinus* et *Rhodine* cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.*, quam vide in RHODE. Alia ap. *Mur.* 1336, 4. Herennia Rhodine.

*RHODIOPOLIS, is, f. oppidum Lyciae, cujus meminit *Plin.* 5, 27. *B. A.*

RHODĪTIS, is, f. ῥοδῖτις, gemma sic dicta a colore roseo. *Plin.* 37, 11, 73.

RHODĬUS, a, um, adj. Ῥόδιος, ad Rhodum pertinens. *Ov. Met.* 12, 574. Rhodiae ductor pulcherrime classis. ℙ *Rhodii*, *orum*, Rhodi incolae. *Cic. Off.* 3, 12., *Liv.*, *Flor.* etc. Hi olim fuere bellicosissimi, et mari potentes: sed paulatim abundantia rerum et luxu effeminati sunt: unde eos *imbelles* suo tempore appellat *Juven.* 8, 113. ℙ *Rhodia uva*, ex Rhodo in Italiam advecta, mensis apta magis, quam cellae vinariae, laudatur a *Virg. G.* 2, 102., *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 9., *Colum.* 3, 2. et *Macr. Sat.* 2, 16. *f.* Vinum ex ea,' in sacris saepe adhibitum, ut innuit *Virg. l. c.*, laudant *Plin.* 14, 8, 10. et *Gell.* 13, 5. ℙ *Rhodia ficus* nigra est, et inter praecoces recensetur ab eodem *Plin.* 15, 18, 19. et *Colum.* 5, 10. ℙ *Rhodias gallinas* proceritate insignes, fecunditate non item, memorat *Colum.* 8, 2. *in.* et *med.* et *ib.* 11. *med.*, item *Mart.* 3, 58. ℙ *Rhodium marmor*, aureis venis interstinctum. *Plin.* 37, 10, 62. ℙ *Rhodio cypero* secunda laus post Ammoniacum datur ab *eod.* 21, 18, 70. ℙ *Rhodiae cretae* vim tribuit ad vina mitiganda, *Id.* 24, 1, 1. ℙ *Rhodium opus* ap. *Mart.* 1, 71. est colossus Solis in Rhodo insula. ℙ Rhodium dicendi genus medium erat inter Asianum tumidum, et Atticum limatum, et ex utroque mixtum, ut ait *Quint.* 12, 10. *Cic. Brut.* 13. *med.* Asiatici oratores non contemnendi quidem nec celeritate, nec copia, sed parum pressi, et nimis redundantes: Rhodii saniores, et Atticorum similiores. ℙ *Rhodius secessus* ap. *Tac. A.* 4, 15., quo quis Rhodum Roma secedit, ibique moratur. ℙ *Rhodia lex* de navalibus commerciis, cognominata est a Rhodiis, quorum fuit plurimus navigandi usus mercaturae causa. *Paul. Dig.* 14. *tit.* 2. qui *Ad legem Rhodiam de jactu* inscribitur, l. Lege Rhodia cavetur, ut si levandae navis gratia jactus mercium factus sit, omnium contributione sarciatur, quod pro omnibus factum est.

[RHODO, ōnis, m. ῥοδών, rosetum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 949, 8. L. Paccio Rhodoni Paccia Tyche Lib. *F.*]

RHODODAPHNE, es, f. ῥοδοδάφνη, frutex florem habens similem rosae, folium indeciduum simile lauri foliis: a ῥόδον, rosa, et δάφνη, laurus. *Plin.* 16, 20, 33. et 34, 9, 53., *Pall.* 1, 35. et *Virg. Cul.* 401. V. v. sq.

RHODODENDROS, i, m. ῥοδόδενδρος, frutex folio similis amygdalae, sed majore pinguioreque, semine patenti, qui et nerion, et rhododaphne dicitur: a ῥόδον, rosa, et δένδρον, arbor, quasi rosa arborescens. *Plin.* 24, 11, 53. Rhododendros ne nomen quidem apud nos invenit Latinum, rhododaphnen vocant, aut nerium. Mirum, folia ejus quadrupedum venenum esse, homini vero contra serpentes praesidium, ruta addita e vino pota. Adde *eund.* 16, 20, 33. et 21, 13, 45.

RHODOMĒLI, n. indecl. ῥοδόμελι, mel rosae conditum, vel mixtum. *Pall.* 6, 16.

[RHODONĪCUS, a, um, adj. rosam vincens: a ῥόδον, rosa, et νίκη, victoria. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 830, 10. Venulina Rhodonica. *F.*]

RHODOPE, es, f. Ῥοδόπη, Nympha Oceanitis, Ponti et Maris filia. *Hyg. praef.* ℙ Item regina Thracum: item Strymonis filia, quae Athon ex Neptuno peperit. Ab alterutra ex his nomen traxit mons Thraciae excelsus, et nivibus obsitus, qui eam provinciam fere bifariam secat, et ab Apollonia urbe ad Pontum Euxinum pertinet. *Ov. Met.* 2, 222. Et tandem Rhodope nivibus caritura, Mimasque; et *ib.* 10, 77. in altam Se recipit Rhodopen. *Stat. Th.* 12, 181. Quo Rhodopes non ulla nurus, etc. *h. e.* Thraciae. ℙ *Est nomen meretricis ap. *Juven.* 9, 4. ℙ Rhodope, quae et Rhodopis. V. RHODOPIS. *B. A.* ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 475, 5. Titia Rhodope. *F.*]

RHODOPĒIUS et Rhodopēus, a, um, adj. Ῥοδοπεῖος, ad Rhodopen pertinens, Thracius, ut Rhodopeius vates, *h. e.* Orpheus. *Ov. Met.* 10, 11. Sic Rhodopeius heros, *Id. ib.* 50. Rhodopeia spicula, *h. e.* Thracia, ab Orpheo in proelio jactata, *Sil.* 12, 400. regna, *h. e.* Thracia, *Ov. Ib.* 347. Sic Rhodopeia flumina, *Claud. IV. cons. Honor.* 525. Ap. *eund. III. cons. Honor.* 113. Rhodopeia saxa Orpheis animata modis. ℙ *Rhodopeia conjux* ap. *Stat. Th.* 5, 121. est Procne uxor Terei regis Thraciae. ℙ Pro altera forma *Lucan.* 6, 618. Aequoraque et campi, Rhodopeaque saxa loquentur.

*RHODOPIS, idis, f. Ῥοδῶπις, meretrix quaedam Thraciae, mirae pulchritudinis, quae una cum Aesopo captiva fuit. Illam Charaxus Mitylenaeus, frater Sapphus, maxima pecunia redemit, ut *Herodotus* scribit 2, 135. Cujus rei etiam meminit *Ov. Her.* 15, 63. sq. Hanc eandem *Plin.* 36, 12. pyramidem laudatissimam construxisse scribit, illam Aesopi philosophi conservam et contubernalem fuisse tradens; cui, notandum, *Rhodope* audit. V. *Strab.* 17. p. 1162. ed. *Almelov.* ibique notam *Casauboni.* Adi etiam *Bentl.*, *Dissert. upon Phalaris, etc. and Aesop's Fables*, *f.* ℙ Ἀπαρθ' ὅμοια, καὶ Ῥοδῶπις ἡ ἁλή, *Similia cuncta, Rhodopis ipsa etiam decens*; proverbium de mortalium conditione. Nam formosi pariter ac deformes senescunt ac moriuntur. *B. A.*

RHODORA, ae, f. nomen herbae Gallicum. [*Spiraea ulmaria, *L.*] *Plin.* 24, 19, 112. Juxta rumbotinum viduam vite nascitur herba, quam Galli rhodoram vocant. Caulem habet virgae ficulneae modo geniculatum, folia urticae in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum.

RHODOS et Rhodus, i, f. Ῥόδος, insula pulcherrima Asiae minoris, et maris Carpathii, in ora Cariae, in qua urbs metropolis eodem nomine. Inter Asiaticas insulas tertia nominatur: nam Lesbus et Cyprus majores habentur. In urbe dicitur nunquam ita coelum nubilum esse, ut non aliqua hora sol cernatur, ut est ap. *Plin.* 2, 62, 62., quapropter Soli colossum dedicarunt altitudine tanta (scil. 70. cubitorum), ut unum ex septem orbis miraculis haberetur. Nomen habet a rosa, quae Graece ῥόδον, quia in ea condenda illius floris imago inventa traditur. *Hor. Od.* 1, 7, 1. Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mitylenen. *Ov. Met.* 7, 365. Phoebeamque Rhodon; et *Lucan.* 5, 50. pelagique potens Phoebeia donis Exornata Rhodos. *Stat. Silv.* 1, 1, 104. Rhodos aspera: scil. quia saxis et montibus abundat.

*RHODUSSA, ae, f. insula Cariae objecta, prope Caunum. *Plin.* 5, 31. ℙ *Rhodussae*, *arum*, insulae Propontidis. *Id. ib.* ℙ Revera adjectivum est *Rhodussa*, ex Graeco sc. ῥοδόεσσα et contracte ῥοδοῦσσα, *h. e.* rosea. *B. A.*

RHOEAS, ădis, f. ῥοιάς. Tertium genus papaveris sativi, erucae simile, cubitali altitudine, flore rufo, sponte nascens in arvis, maxime cum hordeo, Latini erraticum dicunt, Graeci ῥοιάδα (*Plin.* 19, 8, 53. et 20, 19, 77. Latina positione in accusativo *rhoean:* ubi alii leg. *rhoan*) quia floris folia protinus decidua sunt: a ῥέω, fluo. *Plin. ib.*

[RHOEBUS, i, m. nomen equi ap. *Virg. A.* 10, 861., at fortasse *Rhaebus* scribendum est, quod in uno ex Codicibus legitur ap. *Heyn. ad Virg. l. c.*, Graece enim ῥαιβός varum significat, quod equo apprime convenit. *F.*]

RHOECUS. V. RHOETUS.

RHOETĒIUS, et

RHOETĒUS, a, um, adj. Ῥοιτήιος, ad Rhoeteum pertinens, quod est promontorium et oppidum Troadis, Ῥοίτειον. Ibi fuit Ajacis sepulcrum. *Plin.* 5, 30, 33. Extra sinum sunt Rhoetea litora Rhoeteo, et Dardanio, et Arisbe oppidis habitata. ℙ Ponitur pro Iliaco, Trojano, Phrygio. *Virg. A.* 12, 456. ductor Rhoeteius, *h. e.* Aeneas. *Lucan.* 6, 351. Rhoeteia litora. *Stat. Ach.* 1, 44. Rhoeteae trabes, *h. e.* quibus constructa est classis a Paride Helenam rapturo. *Sil.* 9, 72. Nomine Rhoeteo Solymus. *Id.* 1, 115. Rhoetea fata. *Sen. Troad.* 1122. vada. *Ov. Met.* 11, 197. Rhoeteum profundum, *h. e.* mare alluens promontorium Rhoeteum. Et absolute *Id. Fast.* 4, 279. Rhoeteum rapax. ℙ Interdum pro Romano, quia Romani suam originem ad Trojanos referunt. *Sil.* 9, 621. Rhoeteia pubes. *Id.* 17, 197. Pulsat Agenoreas Rhoeteia lancea portas. *Id.* 2, 51. Rhoeteius imo Imperet aeternum. *Id.* 7, 431. num migrantur Rhoeteia regna In Libyam superis? ℙ *Rhoeteus*, *i*, Ῥοιτεύς, disyll. nomen est proprium hominis Rutuli, ap. *Virg. A.* 10, 399. et 402.

RHOETUS, Rhoecus et Rhetus, m. Ῥοῖτος, Ῥοῖκος, et Ῥῆτος, unus ex Gigantibus, qui coelo bellum intulere. *Hor. Od.* 2, 19, 23., ubi alii leg. *Rhaecus*, et *Od.* 3, 4, 55. ℙ Item unus ex Centauris. *Ov. Met.* 12, 271. et 285., *Claud. praef. Nupt. Honor. et Mar.* 13. etc. *Adde *Virg. G.* 2, 456. *Val. Fl.* 1, 140. *Lucan.* 6. *v.* 390. ℙ Fuit et Rhoetus, Ῥοῖτος, Marrubiorum sive Marsorum rex in Italia, qui Anchemolo filio Casperiam superduxit novercam; hanc privignus stupravit; quo cognito, quum eum pater persequeretur, et ad poenam vocaret, fugiens ille, se ad Turnum contulit. Haec *Serv.* in illud *Virg. A.* 10, 388. Hinc Helenum petit, et Rhoeti de gente vetusta Anchemolum, thalamos ausum incestare novercae. ℙ Rhoecus, plastices inventor. *Plin.* 35, 12. *B. A.*

*RHOGE, es, f. Ῥώγη, insulae nomen in mari Mediterraneo, Lyciae propinquae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

RHOĪCUS, a, um, adj. V. RHUS.

RHOĪTES, ae, m. ῥοίτης, vinum ex malis Punicis expressum: a ῥοιά, malum Punicum. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 3.

*RHOLUS, i, m. unus ex architectis, qui Lemnium Labyrinthum aedificarunt. *Plin.* 36, 13. *B. A.*

RHOMBOĪDES, is, f. ῥομβοειδής, figura rhombo similis. *Front. Expos. form.* p. 36. *Goes.* Quarta (*figura*), quae nec aequilatera, nec rectangula est, sed adversa latera et oppositos angulos aequales habet, et appellatur rhomboides. Adde *Capell.* 6, 230.

RHOMBUS, i, m. ῥόμβος; [a ῥέμβω, circumago. Ita primo dictus est fusus, in quem fila mulieres glomerant, cujus, cum plenus est, decrescente versus utrumque extremum crassitie, verticalis ejusdem sectio per axem instituta exhibet eam figuram, quae rhombus a mathematicis dicitur. V. infra. Jam usum illum domesticum feminarum appellatio fusi frequentior obscuravit, sed superest aenei rhombi mentio in sacris Rheae, seu Matris magnae Phrygiae ap. Graecos, nempe ap. *Schol.* ad *Apoll. Argon.* 1, 1139. Ῥόμβος, τροχίσκος, ὃν στρέφουσι ἰμᾶσι τύπτοντες. *F.*] ℙ Hinc saepe memoratur rhombus ap. Graecos et Latinos auctores in rebus magicis et incantationibus, ut *vertigo* et *turbo*, quae fere idem sunt. *Ov. Am.* 1, 8, 7. Scit bene, quid gramen, quid torto concita rhombo Licia, quid valeat virus amantis equae. *Prop.* 2, 21, 35. Deficiunt magico torti sub carmine rhombi. *Mart.* 9, 30. Thessalico Lunam deducere rhombo. *Id.* 12, 57. Cum secta Colcho Luna vapulat rhombo. V. alia in STAMINEUS. ℙ Item a similitudine ita appellari putant nonnulli muliebre instrumentum, quod circumagen-

do lana netur: et fortasse est, quod nostrates vulgo *corlo* et *corletto* vocant. [Sunt qui huc trahunt locum *Gloss. Philox.* Girgillus, ῥόμβος. Sed ibi quoque de instrumento hauritorio mentio habetur. V. GIRGILLUS. *F.*] ℙ *Rhombus* dicitur etiam figura mathematica, quadrilatera, angulis oppositis aequalibus, sed iis, qui ad latus sunt, obtusis, qui versus extrema, acutis. *Capell.* 6, 230. Tertia figura aequilatera est, non tamen directiangula, et dicitur ῥόμβος. *Front. Expos. form.* p. 36. *Goes.* Tertia aequilatera est, sed rectos non continet angulos, et dicitur rhombus. ℙ A simili figura factum est quoque nomen pisci marino e genere planorum, laudatissimo in cibis, praecipue circa Ravennam, ut *Plin.* 9, 54, 79. docet. Graece etiam ψῆττα dicitur, laudaturque ab *Hor. Sat.* 2, 2, 95. et *ib.* 8, 30., *Juven.* 2, 2. et 4, 39. et *Mart.* 13, 81. et al. [*Ex aliorum sententia, *der Glattbutt*, Pleuronectes rhombus *L.*; alii putant, esse piscem, quem nos dicimus *der Steinbutt*, Pleuronectes maximus *L.* Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 2, 116.]

[RHOMĒ, es, f. ῥώμη, fortitudo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 297, 2. D. M. sacr. Arruntiae Rhomes. *F.*]

RHOMPHAEA et Romphaea, ae, f. ῥομφαία, hastilis genus, cujus ferrum ligno aequale est: aliter framea. Ap. *Gell.* 10, 25. legitur *rumpia* positione Latina, diciturque genus teli esse Thracae nationis, positumque hoc vocabulum in Q. Ennii Annali quartodecimo. Alii volunt esse gladium ex utraque parte acutum, qualis est, quam vulgo *spatam* vocant. *Isid. Or.* 18, 6. Sed verius est esse hastam. V. FRAMEA. ℙ Est a ῥέμβω, circumago: hoc enim facere solent romphaea pugnantes, ut qui anceps sit gladius, ut *Isid. l. c.* ait. *Ascon. argum. Milonianae:* Humerum ejus Birrhia rhomphaea trajecit. *Claud. epigr.* 27. Sic Geticas ultrix feriat rhomphaea catervas. *Liv.* 51, 39. *med.* Thracas quoque rhomphaeae, ingentis et ipsae longitudinis, inter objectos undique ramos impediebant. *Val. Fl.* 6, 98. Aequaque nec ferro brevior, nec rumpia ligno. Quidam leg. *romphea* extrita priore adspiratione, et praepositiva diphthongi.

RHOMPHAEĀLIS, e, adj. a rhomphaea. *Prud.* sine diphthongo scribit cc[illegible]piendi causa. *Cath.* 7, 93. Dextram perarmat rhompheali incendio.

RHONCHĪSONUS, a, um, adj. qui rhonchos sonat. Translate ponitur pro derisore. *Sidon. carm.* 3, 8. Nec nos rhonchisono rhinocerote notat.

RHONCHISSO, as, n. 1. sterto, ῥέγχω. *Plaut.* Cyathissat, dum coenat; dum dormit, rhonchissat. Ita est in Calepini, et aliorum Lexicis: sed nos locum *Plauti* invenire non potuimus.

[RHONCHO, as, n. 1. idem ac rhonchisso. *Sidon. ep.* 1, 6. Si relinquare inter bubsequas rusticanos, subulcosque rhoncantes. *F.*]

RHONCHUS, i, m. ῥόγχος, sonus, quem stertentes edunt: a ῥέγχω, sterto. *Mart.* 3, 82. Nos accubamus, et silentium rhonchis Praestare jussi, nutibus propinamus. ℙ Transfertur ab *Appulejo* ad exprimendum sonum ranae tacite coaxantis, *Met.* 1. Cauponem vicinum deformavit in ranam: et nunc senex ille dolium innatans vini sui, adventores pristinos in faeces submissus officiosis rhonchis raucus appellat. ℙ Translate etiam est irrisio, atque idem est ac sanna. *Mart.* 1, 4. Majores nusquam rhonchi: juvenesque senesque, Et pueri nasum rhinocerotis habent; et 4, 87. Nec rhonchos metues maligniorum. ℙ Sunt qui scribunt *ronchus.*

RHONDE, Sicadionque cum dixit Lucilius, quo nomina riparum posuit, tam infestum sibi corpus et valetudinem referens, quam levis sed saluti navigantium. *Festus.* Quae verba satis corrupta ita emendant critici: Rhondes Icadionque cum dixit Lucilius, nomina piraturam posuit, tam infestum sibi corpus et valetudinem referens, quam illi essent saluti navigantium. Versus Lucilii sunt ap. *Fest. hic*, et in *Querqueram*: Querquera consequitur febris, capitisque dolores, Tamde mihi infesti, quam Rhondes, Icadionque: ubi *tamde* est pro *tam*, ut *quamde* pro *quam*. Alii leg. Infesti mihi, tanquam Rhondes, Icadionque. [Porro *Icadii* piratae meminit *Cic. Fat.* 3. V. ICADION. *F.*]

[RHOPĀLĬCUS, a, um, adj. ut Rhopalicus versus, qui a monosyllaba voce incipiens gradatim crescit, et ῥόπαλον, *h. e.* Herculis clavam, imitatur, ab angusto et tenui in latitudinem desinens. *Serv.* in *Centim.* p. 1826. Rhopalicus versus est, cum verba, ut sequuntur, per syllabas crescunt, ut est hoc: Rem tibi concessi, doctissime, dulcisonorem. *F.*]

RHOPĀLON, i, n. ῥόπαλον, herba Nymphaea, inde dicta quod radicem habet clavae similem: nam ῥόπαλον clavam significat. *Plin.* 25, 7, 37., *Appul. Herb.* 67.

[RHOPĒ, vel Rope, es, f. ῥοπή, propensio, momentum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 159, 5. Salvia Rope. *F.*]

RHOSĬACUS, et

RHOSĬUS, a, um, adj. ad Rhoson pertinens, quod est oppidum Syriae ad sinum Issicum, non procul a Casio monte, Ῥῶσος, et Ῥωσσός. Ibi optima fictilia fiebant. *Plin.* 5, 22, 18. Intervallum Rhosiorum montium. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Rhosiaca vasa.

*RHOSPHODŪSA, ae, f. insula Chersonesi Tauricae in sinu Carcinite. *Plin.* 4, 13. *B. A.*

[RHOXĀLĀNI et Roxolani, orum, m. plur. Ῥωξολάνοι, populi Sarmatiae Europaeae, vel Scythiae, a laeva parte Moeotidis paludis. *Plin.* 4, 12, 25. Mox Alani et Rhoxalani. *Vopisc. Aurel.* 33. Gothi, Alani, Roxolani, Sarmatae religatis manibus captivi praecesserunt. *Inscr.* ap. *Grut.* 453. Regibus Rhoxolanorum filios Dacorum fratrum captos, aut hostibus ereptos remisit. Adde *Tac. H.* 1, 79. *F.*]

*RHUMA, oppidum Aethiopiae, inter Meroem insulam et Troglodytas. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

RHUNCUS, i, m. nomen Gigantis, qui idem esse putatur ac *Rhoetus*, vel *Rhoecus. Naev.* ap. *Prisc.* 6, 679.

RHUS, rhois, m. et f. ῥοῦς, ῥοός, ὁ καὶ ἡ, herba, et frutex quidam: de quo *Plin.* 24, 11, 54. Nec rhus Latinum nomen habet, cum in usum plurimis modis veniat. Nam et herba est silvestris, foliis myrti, cauliculis brevibus, quae tineas pellit: et frutex coriarius appellatur, subrutilus, cubitalis, crassitudine digitali, cujus aridis foliis, ut malicorio, coria perficiuntur. *Id. ib.* 55. Rhus, qui erythros appellatur, semen est hujus fruticis. Vim habet adstringendi, refrigerandique: aspergitur pro sale obsoniis: alvos solvit, omnesque carnes cum silphio suaviores facit. *Id.* 13, 6, 13. Etiam rhus Syriae mascula fert, sterili femina, folio ulmi paulo longiore et piloso, foliorum inter se semper contrariis pediculis, gracili brevique ramo. Pelles candidae conficiuntur iis. Semen lenti simile, cum uva rubescit, quod vocatur rhus, medicamentis necessarium. Hactenus *Plinius. Cels.* 6, 11. *med.* Rhus, quem Syriacum vocant. Quidam leg. *ros.* Ubi autem legimus ap. *Scrib. Comp.* 111. Rhus Syriaci coquuntur sextarii duo: Eruditi corrigunt *rhois Syriaci;* et ap. *Colum.* 9, 13. Uva passa cum rore Syriaco: *rhoe Syriaco;* et 12, 41. *f.* Tres heminae roris Syriaci: *rhois Syriaci.* Adde *Pall.* 4, 15. Alii tamen putant, nihil esse mutandum, quod non sit librariorum error, sed depravatio Graecae vocis olim in Latinam consuetudinem invecta. ℙ In accusativo *rhun* Graeca positione, et *rhum* Latina facit. *Plin.* 24, 14, 79. Pari mensura ejus, quod rhun Syriacon vocant. *Id.* 29, 3, 11. Una mensura ejus, quod rhum diximus. ℙ Hinc est adjectivum *rhoicus. Id.* 24, 11, 54. Medici rhoicis *(foliis)* utuntur ad contusa, etc.

RHŪSĔLĪNON, i, n. ῥουσέλινον, apium rusticum, herba scelerata. *Appul. Herb.* 8.

*RHYAS, ῥυᾶς, morbus oculorum, de quo *Cels.* 1, 7. ubi Graecis literis scribitur, nam Graeca vox est. *B. A.*

*RHYMMĬCI, orum, gens quaedam, Rhymmum accolens. Fuit autem Rhymmus Scythiae Asiaticae fluvius, in mare Caspium, intra Imaum montem, influens. *Plin.* 6, 17. ubi ed. *Basil.* (1530) habet *Rhymnici*, sed perperam. *B. A.*

*RHYMOZOLI, orum, gens Asiae, ultra Maeotim paludem. *Plin.* 6, 7. ed. *Hard.* ubi pro *Rhymozolos* habet ed. *Elzev.* cum antiquioribus quibusdam *Rhymosolos. B. A.*

*RHYNDĂCUS, i, m. fluvius Asiae minoris, in Mysia parva vel minore Phrygia, inter Cyzicum et Apameam, in Propontidem se exonerans, olim Lycus dictus. *Plin.* 5, 32. et 6, 34. *Mela* 1, 19. *B. A.*

*RHYPĂRA, ae, f. insula maris Agaei, Samo adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

RHYPĂROGRAPHUS, i, m. ita cognominatus est quidam Pyrrhicus pictor, quod tonstrinas, sutrinasque pinxit, et asellos, et obsonia, ac similia, ap. *Plin.* 35, 10, 37.: est a ῥυπαρός, sordidus, et γράφω, pingo.

RHYPODES, is, adj. neutr. ῥυπώδες, subaudi ἔμπλαστρον, genus emplastri, cujus compositionem tradit *Cels.* 5, 19. *n.* 15. a similitudine sordium appellatum: ῥύπος enim sordes significat. Ap. *eund.* alicubi Latinis litteris scribitur, ut 6, 18. *n.* 7. Tetrapharmacum, aut rhypodes rosa diluendum est.

[RHYTHMĪCE, es, f. ῥυθμική, scil. τέχνη, ars supputandi numeros, arithmetice. *Capell.* 9, 327. Rhythmice est ars omnis in numeris, quae numeros quosdam propriae conversionis accipiat. *F.*]

RHYTHMĪCUS, a, um, adj. ῥυθμικός, ad rhythmum pertinens. *Rhythmici* dicuntur, qui curiose numerum in oratione consectantur, diligentissime singula verba et particulas expendentes, et ad certam soni rationem ac regulam exigentes: quod musicorum potius, quam oratorum munus est. *Cic. Or.* 3, 49. *med.* Neque tamen hoc tanti laboris est, quanti videtur: nec sunt haec rhythmicorum ac musicorum acerrima norma dirigenda. *Quint.* 9, 4. *med.* Quis dubitet, unum sensum, et unius spiritus esse? *(Cic. Cluent.* 1.) *Animadverti, judices, omnem accusatoris orationem in duas divisam esse partes:* tamen et duo primo verba, et tria proxima, et deinceps duo rursus ac tria suos quasi numeros habent spiritum sustinentes: sicut apud rhythmicos aestimantur hae particulae, prout sunt graves, acres, lentae, celeres, etc.

*RHYTHMIZATĬO, onis, f. *Vet. Interpr. Iren.* 2, 20. Apta rhythmizatio. *B. A.*

[RHYTHMYZOMĒNON, i, n. ῥυθμιζόμενον, id quod ad numeros, vel rhythmum redigitur: est part. a ῥυθμίζω, ad numeros redigo. *Capell.* 9, 326. Interest tamen inter rhythmum et rhythmizomenon: quippe, rhythmizomenon est materia numerorum. *F.*]

[RHYTHMOĪDES, is, adj. omn. gen. ῥυθμοειδής, similis rhythmo, vel numeris. *Capell.* 9, 327. Verba, quae rhythmoides, id est similia numeris judicantur. *F.*]

*RHYTHMOPOEĬA, ae, f. ῥυθμοποΐα, quemadmodum procreatio numerorum possit effingi. *Martian. Capell.* 9, 327. *B. A.*

[RHYTHMŪLUS, i, m. dimin. rhythmi. *Diomed.* 3, 474. Musici viri ociori melo intenti, ex rotae situ et volubili modo, rhythmulum ejus *(pedis trochaei)* et tonum designant. *F.*]

RHYTHMUS, i, m. ῥυθμός, modus certa dimensione, et proportione constans, concinnitas, harmonia, congruentia ex plurium rerum apte decurrentium, aut inter se compositarum ordine et motu nascens. Hinc *rhythmus venarum* ap. *Vitr.* 1, 1. *f.* est pulsus earum per certa intervalla distinctus, ex quibus modus et numerus quidam efficitur. Similiter *rhythmus* dici potest certus motus pedum in iis, qui ad tibiam saltant. Sed praecipue locum habet in musica, et a *Capella* sic definitur 9, 326. Est diversorum modorum ordinata connexio, tempori pro ratione modulationis inserviens, per id quod aut efferenda vox fuerit, aut premenda, et qui nos a licentia modulationis ad artem disciplinamque constringat. *Gell.* 16, 18. Κανονική longitudines et altitudines voces emetitur: longior mensura vocis ῥυθμὸς dicitur, altior μέλος. ℙ Item in oratione, in qua, ut *Quintiliani* verbis utar 9, 4., omnis structura, ac dimensio, et copula vocum constat aut numeris (numeros ῥυθμοὺς accipi volo) aut metro, idest dimensione quadam. Quod etiamsi constat utrumque pedibus, habet tamen non simplicem differentiam: nam rhythmi, id est numeri, spatio temporum constant: metra etiam ordine: ideoque alterum (*h. e.* rhythmus) esse quantitatis videtur, alterum (*h. e.* metrum) qualitatis. Addit mox alia discrimina, quod in *rhythmis* non servatur ordo, modo sit eadem quantitas: idem enim rhythmus est in anapaesto *superant*, quod in dactylo *conterit*: in *metris* certa ordinis lex est, quam si violes, metri ratio tollitur: item quod *rhythmis* libera sunt spatia, in *metris* finita: item quod *metrum* in verbis modo, *rhythmus* etiam in corporis motu est, etc. *Varro* ap. *Diomed.* 3, 512. dicit, inter rhythmum et metrum id interesse, quod inter materiam et regulam. Disserit de rhythmo etiam ipse *Diomed.* 2, 464. V. quae diximus in NUMERUS. ℙ Ex hac voce depravata orta est lex Italici carminis *rima*, quae si spectetur in mensura ipsius versus certis syllabis, et certo temporum intervallo constantis idem est cum rhythmo Latinorum: si in fine, ubi ὁμοιοτέλευτα, hoc est similiter desinentia, ponuntur, alia prorsus res est, et a Latinis non usurpata. V. LEONINUS.

RHYTĬUM, ii, n. ῥύτιον, poculi genus infra angustum, supra latum, et curvum in modum cornu: dimin. a ῥυτόν, quod inter pocula numerat *Athenaeus* 10, 13. et 11, 5. Hinc *Mart.* 2, 35. Cum sint crura tibi, simulant quae cornua Lunae; In rhytio poteras, Phoebe, lavare pedes. ℙ *Rhytium* vel *Rhythion*, *i*, n. opp. Cretae. *Plin.* 4, 12. V. *Homer. Il.* B. 648.

R I

RĪCĂ, ae, f. καλύπτρη, palliolum, flameum, seu tegumentum capitis, quo flaminicae sacrificaturae utebantur: unde *ricinium*, et *ricinum*. *Festus:* Rica est vestimentum quadratum, fimbriatum, purpureum, quo flaminicae pro palliolo utebantur, ut Verrius existimat. Titinius: Rica ex lana succida alba vestitus. Alii dicunt, pallium esse triplex, quod conficiant virgines ingenuae patrimae, et matrimae, quod caeruleo colore infectum lavetur aqua pura. Alii, quo flaminica tingat pileum. Haec *Festus:* Etiam *Varr. L. L.* 4, 29. rica velari docet caput feminarum, sacrificium cum faciunt. Sed quod ducit a *ritu*, quia Romano ritu id fiebat, ab etymologis improbatur. *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 10, 15. Flaminica Dialis venenato operitur, et in rica surculum de arbore felici habet, *h. e.* in tutulo, quod est ornamentum ac tegumentum capitis. *Id. Gell.* de quodam Euclide, qui mutata veste itabat ad Socratem, 6, 10. Euclides, cum advesperasceret, tunica longa muliebri indutus, et pallio versicolore amictus, et caput rica velatus, e domo sua Megaris ad Socratem commeabat. *Caes. German.* in *Arat.* 121. de Astraea: ore Velato, tristesque genas abscondita rica. Alii leg. *vitta.* Adde *Pl. Epid.* 2, 2, 48. *Seren. et Nov.* ap. *Non.* 14, 15. et *Lucil.* ap. *eund. ib.* 16. qui quidem *Nonius* interpretatur *sudarium:* sed et sudarium velando capiti nonnunquam adhibetur.

*RICCIĂCUM, i, n. opp. Galliae Belgicae, in agro Treverorum. *Tab. Peut. B. A.*

*RICINA, ae, f. opp. Liguriae, hodie forsan *Recco. Tab. Peut.* ℙ Aliud in Piceno. *Tab. Peut.* ℙ Et insula inter Britanniam atque Hiberniam. *Plin.* 4, 16. *B. A.*

[RICINENSIS, e, adj. ad Helviam Ricinam pertinens, quae fuit urbs in Piceno, eidem proxima, quae

nunc *Macerata* appellatur. Helvia autem nominata est in honorem P. Helvii Pertinacis Aug., cujus cognomen sibi adscivit L. Septimius Severus Aug., qui eandem coloniam deduxit, ut constat ex *Inscr.* ap. *Grut.* 265, 5., in qua is ejus coloniae conditor dicitur. *Front. de colon.* p. 118. et 124. *Goes.* Ricinensis ager. ℙ *Ricinenses, ium*, sunt ejus urbis incolae. *Plin.* 3, 13, 18. Pausulani, Pleninenses, Ricinenses. *Inscr.* ap. *Mur.* 450, 2. Respublica Ricinensium; et 1116, 4. Municipium Ricinensium. Alia ap. *Grut.* 446, 9. Curator R. P. Ricinensium. Etiam hic *Ricinensium* legend. videtur.

RĪCĪNIĀTUS, a, um, adj. ricinio indutus. *Arnob.* 6, 209. Riciniatus Juppiter. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 279. Pueri riciniati. V. *Festi l. c.* in v. sq.

RĪCĪNIUM et Recinium et Ricinus, m. *Festus*: Ricinium omne vestimentum quadratum. Ii, qui XII. Tab. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres utebantur, praetextam clavo purpureo, unde riciniati mimi planipedes. *Id.* in *Orchestra:* Orchestra locus in scena, quo antea, qui nunc planipedes appellantur, non admittebantur histriones, nisi tantum interim dum fabulae explicarentur, quae sine ipsis explicari non poterant: ricinia autem portabant, quo nequiori *(Godofr.* aequiori, alii *nobiliori)* habitu prodirent, atque ut inde nomen ducerent. *Non.* 14, 33. Ricinium, quod nunc mavortium dicitur, palliolum femineum breve. Varro *περὶ Μενελάου*: Nihilo magis decere mulierem, quam de muliebri ricinio palliolum simplex. Idem de vita populi R. l. 1. Ex quo mulieres in adversis rebus ac luctibus, cum omnem vestitum delicatiorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt. *Varr. L. L.* 4, 30. Ricinium, id quod eo utebantur duplici: ab eo quod dimidiam partem retrorsum jaciebant, ab rejiciendo ricinium dictum. *Id.* ap. *Non.* 16, 13. Ut dum supra terram essent, riciniis lugerent, funere ipso pullis pallis amictae. *Cic. Leg.* 2, 23. *med.* Extenuato igitur sumptu, tribus riciniis, et vinculis purpurae, et decem tibicinibus, tollit etiam lamentationem. *Lucil.* ap. *Non.* 14, 16. Ricini et aurati, ricae, atque oraria mitrae. *Voss.* leg. *Ricini aurati* etc., ut duae priores syllabae producantur. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 286. Togas autem etiam feminas habuisse, cycladum et ricini usus ostendit. Ricinus autem dicitur ab eo, quod post tergum rejicitur: quod vulgo mavorte dicunt. *Isid. Or.* 19, 25. Eadem stola et ricinium Latino nomine appellata, eo quod dimidia ejus pars retro ejicitur, quod vulgo mavortem dicunt: vocatum autem dicunt mavortem, quasi Martem. Signum enim maritalis dignitatis et potestatis in eo est. Caput enim mulieris vir est: inde et super caput mulieris est. [*V. *Ferrar. de Re Vestiar.* 1, 25. *Ruben.* 1, 7. *Salm.* ad *Vopisc. Aurel.* 45. p. 541.] ℙ Adjective *ricinus, a, um* usurpatur a *Varr.* ap. *Non.* 14, 16. Mitra ricina, *h. e.* habens formam ricinii. ℙ Ex locis supra allatis satis constat, ricinium, diminutivum ricae, fuisse pallioli genus, quo tum viri, tum mulieres humeros et capita tegebant vel in suorum luctu et exsequiis, vel in scenicis fabulis actitandis, vel in sacrificiis peragendis. ℙ Mavortium *Nonii*, et mavorte *Servii*, vel mavors *Isidori* sunt voces minus Latinae, quae tamen idem significant, scilicet operimentum muliebre capitis, quod plur. numero effert *Gloss. Isid.* Mavortes, operimentum capitum mulierum. V. LAENA.

RĪCĪNUS, i, m. *κρότων*, animal aestivi temporis, omnium foedissimum, infixo semper sanguini capite vivens, atque ita intumescens: unum animalium, cui cibi non sit exitus: debiscitque nimia satietate, alimento ipso moriens. Nunquam hoc in jumentis (h. e. mulis, asinis) gignitur, in bubus frequens, in canibus aliquando: in ovibus, et in capris hoc solum. Ita, tacito nomine, a *Plin.* 11, 34, 40. et 30, 10, 24. describitur. *Id.* 22, 18, 21. Chamaeleonis nigri succo ricinos canum necant. *Varr. R. R.* 2, 9. *f.* de canib.: Nucibus Graecis in aqua tritis perungunt aures, quod muscae, et ricini, et pulices soleant eas exulcerare. *Colum.* 6, 2. *med.* de bub.: Sub femina manum subjicere, ut ricini, qui plerumque feminibus inhaerent, eximantur. Adde 7, 13., et *Cat. R. R.* 96. *Seren. Sammon.* 36, 699. purgabitur ulcus Sanguine seu ricini, quem bos gestaverit ante. ℙ Tineas appellat *Nemes. Cyn.* 209. ℙ In alio peduclum vides, in te ricinum non vides: proverb. de quo V. in PEDICELLUS. ℙ Est etiam nomen fruticis, ad magnitudinem parvae ficus assurgentis, folio platani, sed majore, laeviore, et nigriore, ramis et caudice arundinum modo concavis, semine uvarum aspero, quod purgatum figuram ricini animalis repraesentat, Graece *κρότων*, et *κίκι*. *Plin.* 15, 7, 7. V. CICI et CROTON. ℙ Praeterea ricinos appellant Graeci poma imperfecta mori arboris. *Plin.* 23, 7, 71., ubi alii leg. *cytinos.*

[RICOTĬA, ae, f. medicamenti genus. *Theod. Prisc.* 1, 5. Ap. aliquos hoc genus medicamenti ricotia appellatur. *F.*]

*RICTI, oppidum Pannoniae. *Notit. Imper.* ℙ *Ritti* est *Ant. Itin. B. A.*

RICTO, as, n. l. frequent. a *ringor*, rictum saepe aperio, dentes ostendendo, et turbatam vocem emittendo, quod irritata canis facere solet. *Spart. Get.* 5. Familiare illi fuit has quaestiones grammaticis proponere, ut dicerent, singula animalia quomodo vocem emitterent, velut agni balant, porcelli grunniunt, ursi saeviunt, leones rugiunt, leopardi rictant, etc. [*Cf. *Gron. observv.* in *Eccl.* 8. p. 595. sq. *ed. Fr.*]

RICTUM, i, n. idem ac rictus. *Lucr.* 5, 1063. Mollia ricta fremunt duros nudantia dentes. *Id.* 6, 1193. inhorrebat rictum, frons tenta manebat. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. de Herculis statua: Usque eo, judices, ut rictum ejus, ac mentum paulo sit attritius. Ita *Non.* legit 3, 185., alii *rictus.* [*Orell.* habet *rictum.*]

RICTUS, us, m. *χάσκος, χάνος*, hiatus oris, unde verba et vox exit, et tota illa pars circa ipsum hiatum, quae in homine ridente, et in bestiis os aperientibus lineis quibusdam terminatur, ut maxime sunt labia: a priore Graeca voce allata, vel potius a sup. verbi *ringor. Quint.* 1, 11. Ne immodicus hiatus rictum distendat. *Id. decl.* 10, 11. *f.* Illos oculos, illam gratissimam faciem, et rictus oris expressos, etc. *Suet. Claud.* 30. Risus indecens, ira turpior, spumante rictu, humentibus naribus. *Hor. Sat.* 1, 10, 7. risu diducere rictum. *Juven.* 10, 230. ad conspectum coenae diducere rictum, *h. e.* inhiare ad fercula. *Ov. A. Am.* 3, 283. Sint modici rictus, sint parvae utrinque lacunae. *Id. Met.* 11, 126. de Mida: Fusile per rictus aurum fluitare videres. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 12. *med.* Cum interim nunquam tua imago *(picta in pergulis, tabernis, protectis, vestibulis,* etc.) tam dissimilis ad oculos meos in itinere accidit, ut non ex ore meo excusserit rictum osculi et somnum (lege *sonum.*) *F.*] *Ciceronis* locum V. in v. praec., et adde *Lucan.* 6, 757., *Titin., Pomp., Lucil.* et *Varr.* ap. *Non.* 6, 43. et *Poetam Gelli aequalem* ap. *eund.* 19, 11. et *Flor.* 3, 11. *extr.* ℙ De feris. *Ov. Met.* 6, 378. de ranis: Ipsaque dilatant patulos convicia rictus; et *ib.* 11, 55. in lapidem rictus serpentis apertos Congelat; et *ib.* 367. rictus lupi fulmineos; et *ib.* 14, 65. rictus Cerberei; et *ib.* 4, 98. Caede leaena boum spumantes oblita rictus. Adde *Mart.* 1, 105. et *Lucan.* 9, 845.

RĪCŬLA, ae, f. dimin. ricae. *Isid. Or.* 19, 31. Ricula est mitra virginalis capitis. *Turp.* ap. *Non.* 14, 16. et 16, 8. Interea adspexit virginem, injecta in caput ostrina indutam ricula.

RĪDĔO, es, si, sum, a. 2. *γελάω*, risum edo. *Cic. Fin.* 5, 30. *f.* M. Crassum semel ait in vita risisse Lucilius. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 14. *f.* Curre per Deos, et quam primum haec risum veni. *Cic. Verr.* 2, 3, 25. Ridere convivae, cachinnari ipse Apronius. *Catull.* 42, 9. Ridentem catuli ore Gallicani. V. GALLICANUS. *Hor. Sat.* 1, 1, 24. ridentem dicere verum Quid vetat? proverbium. *Cic. Fam.* 7, 25. Ne si istum habuerimus, rideamus *γέλωτα Σαρδόνιον.* ℙ Pro jocari. *Cic. Fam.* 2, 4. Jocerne tecum per litteras? civem mehercule non puto esse, qui temporibus his ridere possit. *Id. Att.* 14, 14. De haeresi Vestorina, et de phetriorum more Puteolano risisse me satis. ℙ *Ridere aliquem*, aut *aliquid*, de re aliqua ridere, deridere. *Cic. Q. Fr.* 2, 13. Risi nivem atram. *Id. Har. resp.* 4. *extr.* Cum riseritis impudentiam hominis; et *ib.* 5. Sua concio risit hominem. *Ter. Ad.* 4, 1, 9. Rideo hunc: primum ait se scire: is solus nescit omnia. *Pl. Cas.* 5, 1, 3. Nunquam ecastor ullo die risi adaeque, neque hoc, quod reliquum est, plus risuram opinor. ℙ Passive. *Ov. Pont.* 4, 12, 15. His ego si vitiis ausim corrumpere nomen, Ridear, et merito pectus habere neger. *Mart.* 1, 54. Inter Ledaeos ridetur corvus olores. *Hor. Sat.* 1, 7, 22. Persius exponit causam: ridetur ab omni Conventu. *Id. Ep.* 1, 1, 9. Solve senescentem mature sanus equum, ne Peccet ad extremum ridendus. *Val. Max.* 8, 8. *n.* 1. *extr.* Socrates eum parvulis filiolis ludens ab Alcibiade risus est. *Juven.* 10, 124. ridenda poemata malo, Quam, etc. ℙ *Petr. fragm. Trag.* 61. *Burm.* Satius est rideri, quam derideri. *Rideri* est hoc loco risum movere jocis et aliis scurrilibus: *derideri*, contemni. ℙ *Ridere vitia*, rem ludicram vitia putare, et solum risu digna, non vindicta. *Tac. G.* 19. Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere et corrumpi, saeculum vocatur. *Ov. A. Am.* 1, 635. Juppiter ex alto perjuria ridet amantum. Adde *Tibull.* 3, 6, 49. ℙ *Ridere alicui*, arridere, risu blandiri. *Pl. Truc.* 5, 8. Hanc mnam fero auri, si mihi rides: spice. *Virg. Ecl.* 4, 62. cui non risere parentes, Nec Deus hunc mensa, Dea nec dignata cubili est, *h. e.* infans, cui parentes, ejus risu blanditiisque provocati, non arrisere, neque mensae admissus est ab Hercule, neque lecto ab Junone. Unde mos erat, inquit *Serv.*, nobilibus pueris editis, in atrio domus Junoni lectum, Herculi mensam ponere. *Quint.* 9, 3. *in.* legit *qui*, et ita interpretatur: Ex illis, qui non risere, hunc non dignatus Deus, nec Dea dignata. Additque, esse figuram, qua plurali numero singularis subjungitur: *qui non risere ..... hunc.* Porro *ridere parentes* hac ratione est arridere ad parentes, et, ut ait *Virg. ib.*, risu cognoscere matrem. *Pierius* testatur, se in omnibus Codicib. vidisse *cui*, in aliquibus *quoi:* [ideoque *Quintiliani* lectio et interpretatio jure meritoque repudianda videtur *Heynio* ad *Virg. l. c.* et *Spalding.* ad *Quint. l. c. F.*] ℙ *Ridere aliquem*, arridere alicui. *Pl. Capt.* 3, 1, 20. Quasi muti silent, neque me rident. ℙ Cum infinito. *Stat. Th.* 10, 646. sic Lydia conjux Amphitryoniaden exutum horrentia terga Perdere Sidonios humeris ridebat amictus, Et turbare colus, et tympana rumpere dextra. ℙ Translate est prosperum esse, favere. *Ov. Trist.* 1, 5, 27. Dum juvat et vultu ridet Fortuna sereno. ℙ Item nitere, pulcrum, amoenum esse. *Hor. Od.* 4, 11, 6. Ridet argento domus. *Lucr.* 4, 1118. et pulcra in pedibus Sicyonia rident. *Claud. Cons. Prob.* et *Olybr.* 70. Oraque ridenti lanugine vestiat aetas. *Virg. Cir.* 103. Purpureis late ridentia litora conchis. *Catull.* 64, 284. Queis *(floribus)* permulsa domus jucundo risit odore. *Ov. Met.* 15, 204. florumque coloribus almus Ridet ager. *Virg. Ecl.* 4, 20. Mixtaque ridenti colocasia fundet acantho. *Lucr.* 5, 1394. tempestas ridebat, *h. e.* serena erat et tepida; et 1003. ridentibus undis, *h. e.* tranquillis ac leniter crispantibus. *Hor. Od.* 2, 6, 13. Ille terrarum mihi praeter omnes Angulus ridet, *h. e.* amoenitate, et fertilitate placet. Sic *Petr. Sat.* 5. sive armigerae rident Tritonidis arces, Seu Lacedaemonio tellus habitata colono, Sirenumque domus, *h. e.* seu placent Athenae, seu Tarentum, seu Neapolis. ℙ *Rideor* deponentis forma. *Petr. fragm. Trag.* 57. *Burm.* Bellum pomum, qui rideatur alios; et 61. Quid enim mihi aufert, qui ridetur? *Ne imiteris.* ℙ Olim *rido, is*, dictum fuit, ut *strido, fervo, olo*, etc. *Diomed.* 1, 378. V. IRRIDEO. Sic *ridit* legunt nonnulli in illo *Lucr.* 3, 21. aether large diffuso lumine ridit. [*Ita *Eichstadt.*]

RĪDĪBUNDUS, a, um, adj. *μειδιῶν*, ridens, abunde ridens. *Pl. Ep.* 3, 3, 32. Ita ridibundam atque hilaram huc adduxit simul. Adde *Gell.* 11, 15.

RĪDĪCA, ae, f. *χάραξ, ἄγκιστρον*, genus pedamenti sustinendis vitibus, ex talea crassa, non integra, sed fissa, ita ut ex una fiant plures. Itaque differt a palo, qui integer est et rotundus, ridica fissa et angulosa. V. PEDAMENTUM. *Varr. R. R.* 1, 26. Diligenter observant, ut ridica vitis ab septentrione versus tegatur: et si cupressos vivas pro ridicis inferunt, alternos ordines imponunt. *Colum.* 4, 26. Vineae stabiliendae melior est ridica palo: neque ea quaelibet; nam est praecipua cuneis fissa olea, quercus, suber; et *ib.* 33. *f.* Castanearum taleae propius stirpem recisae quadrifidas plerumque, ac deinde secundae taleae ejusdem arboris bifidas ridicas subministrant: quod genus fissilis adminiculi manet diutius, quam teres palus. Adde *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 10. et *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 404. *n.* 306. ℙ Primam syllabam corripit, secundam producit *Atta.* Robustearum fascias ridicarum. Ita *Jul. Scalig.*, quem penes sit fides.

RIDICŬLA, ae, f. paxillus, parva ridica. *Sen. Q N.* 1, 3. Cum *(fullo)* os aqua implevit, et vestimenta ridiculis diducta leviter aspergit. *Edd. *Lips.* et *Gronov.* exhibent *rediculis. B. A.* V. TENDICULA.

RĪDĪCŬLĀRĬUS, a, um, adj. *καταγέλαστος*, risum excitans. *Front.* ad *M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 4, 3. In verbis rusticanis, et jocularibus ac ridiculariis. *Gell.* 4, 20. Qui jurabat, cavillator quidem, et canalicola, et nimis ridicularius fuit. ℙ *Ridicularia, orum*, n. plur. facetiae, res ridiculae. *Pl. As.* 2, 2, 64. Mitte ridicularia. *Cato* ap. *Macr. Sat.* 2, 10. Ridicularia fundere.

RĪDĪCŬLĒ, adv. *καταγελάστως*, cum risu. *Cic. Or.* 1, 57. Non modo acute, sed etiam ridicule ac facete. *Pl. Trin.* 4, 2, 60. Novistin' hominem? *Sy* ridicule rogitas, quocum una cibum capere soleo. *Phaedr.* 3, 4. Ridicule magis hoc dictum, quam vere aestimo.

RĪDĪCŬLŌSUS, a, um, adj. ridiculus. *Arnob.* 5, 175. Ridiculosa negotia defendere. *Pl. Stich.* 2, 2, 64. Advexit secum parasitos ridiculosissimos. ℙ *Hieron. adv. Ruf.* 3, 12. *in.* ridiculosum a ridiculo distinguit, ubi ait: Non ridiculosa, ut scribis, sed ridicula mihi forte res accidit, *h. e.* non risu digna, sed contemptu.

RĪDĪCŬLUS, a, um, adj. *γελοῖος, καταγέλαστος*, risum movens, risu dignus, ridendus, ridiculosus. *Cic. Att.* 1, 13. *med.* Facie magis, quam facetiis ridiculus. *Ter. Andr.* 2, 2, 34. Ridiculum caput. *Pl. As. prol.* 13. Inest lepos lususque in hac comoedia: ridicula res est. *Juven.* 3, 152. Nil habet infelix paupertas durius in se, Quam quod ridiculos homines facit. *Catull.* 56, 1. O rem ridiculam, Cato, et jocosam! *Pl. Capt.* 3, 1, 22. Dico unum ridiculum dictum de dictis melioribus. *Id. Stich.* 2, 2, 58. Quando adbibero, alludiabo: tum sum ridiculissimus. *Id. Men.* 2, 2, 42. Solet jocari saepe mecum illo modo: quamvis ridiculus est, ubi uxor non adest, *h. e.* facetus, urbanus. ℙ Cum infinito. *Hor. Sat.* 2, 8, 24. Ridiculus totas simul absorbere placentas. ℙ *Ridiculum est*, ridicula res est. *Ter. Heaut.* 2, 3, 112. Ridiculum est, te istuc me admonere. *Cic. Arch.* 4. *med.* Est ridiculum, ad ea quae habemus, nihil dicere; quaerere quae habere non possumus. *Ter. Andr.* 3, 1, 16. Hui, tam cito? ridiculum! postquam ante ostium me audivit stare, approperat. Adde *ib.* 4, 2, 29. ℙ *Ridiculum, i*, res, aut dictum ridiculum. *Pl. Stich.* 3, 2, 1. Confido, me meum obtenturum regem ridiculis meis. *Id. Amph.* 3, 2, 35. Joco illa dixeram dudum tibi ridiculi causa. *Cic. Off.* 1, 37. *med.* Cum studiose de absentibus detrahendi causa, aut per ridiculum, aut severe, maledice contumelioseque dicitur. ℙ *Ridi-*

culus, i, m. parasitus, quia potissimum ejus artificium est, ad captandas coenas, tum risum dictis captare, tum se ridendum, et contumeliis incessendum praebere. *Pl. Capt.* 3, 1, 10. et 17. Ita juventus jam ridiculos, inopesque ab se segregat. *Id. Stich.* 4, 2, 54. Vides, ridiculos nihili fieri. ℙ *Ridiculo*, et *pro ridiculo esse* habet *Ter. Heaut.* 5, 1, 79. Qui sibi me pro ridiculo ac delectamento putat; et *Eun.* 5, 7, 3. Mihi solae ridiculo fuit, quae, quid timeret, sciebam.

[RIDITAE, arum, m. plur. incolae ignoti municipii in Dalmatia. *Inscr.* Salonitana, nunc Patavii exstans, ap. *Orell. Collect. Inscr. Lat. n.* 502. T. Flavio T. Fil. Tro. Agricolae Decur. Col. Sal., Aedili, II. Vir. jure dic., Dec. Col. Aequitatis, II. Vir. QQ., Disp. municipl Riditarum, Curatori reipubl. Splonistarum, etc. *F.*]

RIDO. V. RIDEO.

*RIDUNA, ae, f. insula inter Galliam Britanniamque. *Auct. Itin. marit. (conjunct. cum Ant. Itin.). B. A.*

RIEN. V. RENES.

[RIENOSUS, a, um, adj. laborans ex renibus. *Gloss. Phil.* Rienosus, *νεφριτικός*. *F.*]

RIGATIO, onis, f. *δεῦμα*, actus rigandi, irrigatio. *Colum.* 11, 3. *med.* Sin autem sicco loco seri debuerint, quo rigationem ministrari non expediat, etc. *Pall.* 3, 25. *med.* Si in arena sit, rigationibus adjuvetur.

RIGATOR, oris, m. *ὁ δεύων*, irrigator, qui rigat. *Tert. adv. Valent.* 15. *extr.* O fletum rigatorem!

*RIGATRIX, icis, f. quae rigat. *Augustin. B. A.*

RIGATUS, a, um, part. a *rigo:* irrigatus, maderis alternos angustat pulmo meatus. factus. *Lucan.* 4, 326. nulloque humore rigatus Ae-

*RIGATUS, us, m. rigatio. *Fortunat.* Rigatu aliquid madefacere. *B. A.*

[RIGEFACIO, is, eci, a. 3. rigidum ex frigore reddo. *Front. Strat.* 2, 5. *n.* 23. Hos consul et adortus temere, et secutus, jejunum exercitum in maximo frigore transitu fluminis rigefecit. Alii leg. *rigere fecit. F.*]

RIGENS, entis, part. a *rigeo: ῥιγῶν*, gelu constrictus, frigore induratus, rigidus. *Liv.* 21, 32. *med.* Animalia, inanimaque omnia rigentia gelu. *Mart.* 14, 117. aquam potare rigentem De nive. *Petr. Sat.* 122. tellus glacie concreta rigens, hiemisque pruinis; et 132. Rigens bruma. *Lucan.* 4, 291. sicca rigens adstrinxit vulnera sanguis. *Id.* 2, 25. Membra rigentia fugiente vita; et *Tibull.* 4, 1, 165. Pars terrae rigens; et *Solin.* 15. *med.* Pars mundi ipsis prorsus Aquilonis conceptaculis rigentissima. *Claud. Laud. Stil.* 1, 125. nunc triste rigentem Danubium calcabat eques; et *Mart.* 1, 50. Avidam rigens Dircenna placabit sitim. ℙ Translate est inflexibilis, durus, ut ea, quae gelu induruere. *Ov. Her.* 5, 72. Et secui madidas ungue rigente genas. *Quint.* 11, 3. *med.* Caput praedurum ac rigens. *Id.* 2, 13. *med.* de statua: Adversa facies, et demissa brachia, et juncti pedes, et a summis ad ima rigens opus; et *Plin.* 23, 1, 24. Rigentes oculi; et 16, 10, 19. Arbor pinguioribus foliis, et simplicibus, atque etiam non rigentibus; et *Claud. B. Get.* 23. muri adamante rigentes; et *Sen. Herc. Oet.* 578. Coma rigens Herculis, *h. e.* hirta, horrida, erecta. *Id. ib.* 1432. rigenti cernitur Trachin jugo, *h. e.* saxoso, aspero, duro contra cultum agricolarum; et *ib.* 135. Ad Trachina vocor, saxa rigentia, Et dumeta jugis horrida torridis. *Virg. A.* 8, 621. loricam ex aere rigentem, *h. e.* rectam, duram, non facile flexilem. Sic *ib.* 11, 72. vestes auroque ostroque rigentes. *Claud. Laud. Stil.* 2, 339. rigentia profert Dona, graves auro trabeas; et *Cons. Prob. et Olybr.* 205. Rigentes tunicae. *Id. in Eutrop.* 2, 166. adamante gravem, nodisque rigentibus hastam. *Sen. Thyest.* 304. Vir rigens tot malis, *h. e.* cujus animus tot malis induruit. *Id. Hipp.* 413. Animum rigentem tristis Hippolyti doma, *h. e.* frigentem et obduratum contra amorem. *Id. Thyest* 634. Si metu corpus rigens remittet artus, *h. e.* metu, quasi gelu, constrictum, et induratum.

RIGEO, es, ui, n. 2. *ῥιγόω*, frigore corripior, durus frigore fio: a voce Graeca allata. *Cic. Tusc.* 1, 28. *med.* Partes terrae incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore. *Tibull.* 4, 1, 156. de aqua: Sed durata riget densam in glaciemque, nivemque. *Mart.* 7, 95. riget horridus december. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Cryptoporticus subterraneae similis, aestate incluso frigore riget; et *Sen. Ira* 2, 3. Oratori eloquentissimo, dum ad dicendum componitur, extrema riguerunt. ℙ Translate est durum esse, rigidum, erectum, et inflexibilem, ut sunt quae frigore constringuntur. *Virg. A.* 5, 404. de caestib.: tantorum ingentia septem Terga boum plumbo insuto ferroque rigebant. *Ov. Met.* 3, 100. gelidoque comae terrore rigebant i. e. erectae ac durae stabant. *Id. Am.* 1, 6, 28. Roboribus duris janua fulta riget, *h. e.* immota manet, et limini valide haeret. *Id. Met.* 11, 121. de Mida: sive ille sua Cerealia dextra Munera contigerat, Cerealia dona rigebant, *h. e.* indurabantur in aurum; et *ib.* 4, 554. sensit riguisse lacertos, *h. e.* versos esse in lapidem. Sic *Sen. Herc. Oet.* 390. Riget superba Tantalis luctu parens, *h. e.* Niobe in saxum versa est. *Id. Ag.* 714. versi retro Torquentur oculi: rursus immites rigent, *h. e.* duri fiunt, nec circumaguntur. *Id. Med.* 853. Vultus cipietatem aut misericordiam. Sic *Herc. Oet.* 167. Quis tatus ira riget, *h. e.* obdurescit, et obstinat contra vastus Briareus, quis tumidus Gyges Hoc vultu riguit? *Ov. Met.* 8, 284. de apro: igne micant oculi, riget ardua cervix, *h. e.* rectitudinem ac robur habet: cui contrarium est ap. *eund. Am.* 3, 7, 66. et 67. et *Hor. Epod.* 8, 17. *languet*, remissa est. ℙ Rigere etiam dicuntur, quae stantia et erecta horrorem incutiunt. *Ov. A. Am.* 2, 116. Et riget amissa spina relicta rosa. *Id. Met.* 13, 690. sine frondibus arbos Nuda riget. *Id. ib.* 11, 150. late riget arduus alto Tmolus in ascensu. ℙ *Rigere*, torpere, languere, inertem esse. *Mart.* 5, 31. Sed feritas immota riget. ℙ De vestibus auro intextis. *Sil.* 4, 155. Auro virgatae vestes, manicaeque rigebant Ex auro. V. v. praec. ℙ Obsceno sensu est idem ac arrigo. *Auct. Priap.* 72. Tota nocte (*canis*) mihi litat rigendo. V. ARRIGO.

RIGESCO, is, n. 3. rigere incipio, frigore et duritie corripior. *Virg. G.* 3, 363. vestesque rigescunt Indutae, caeduntque securibus humida vina. *Plin.* 2, 63, 63. Rigescunt aquae in grandines. ℙ Item universim adstringor, ac durus fio. *Ov. Met.* 2, 364. stillataque sole rigescunt De ramis electra novis; et *ib.* 9, 357. materna rigescere sensit Ubera, *h. e.* durescere in lignum; et *ib.* 14, 564. rigescere puppim Cautibus Alcinoi, saxumque increscere ligno. ℙ Translate. *Claud. in Eutr.* 2, 113. nunquam corrupta rigescent Saecula? *h. e.* virilem severitatem induent?

RIGIDE, adv. *ἀστερρῶς*, dure, solide. *Vitr.* 2, 3. *med.* Tectorio inducto, rigideque obsolidato. ℙ Item intente, et recta linea. *Sen. Ben.* 2, 17. *med.* Rigide et excusse pilam mittere. ℙ Translate est severe, aspere, *ἀτρέπτως*. *Ov. Trist.* 2, 251. Ecquid ab hac omnes rigide submovimus Arte? *Val. Max.* 9, 7. *extr.* Dissolutam disciplinam praefractius et rigidius adstringere conatus.

RIGIDITAS, atis, f. *σκληρότης, ἀκαμψία*, rigor, durities, soliditas, firmitas, quae non flectitur. *Vitr.* 2, 9. *med.* Populus, salix, tilia, vitex parum terreni habentes, egregiam habere videntur in usu rigiditatem.

RIGIDO, as, a. 1. rigidum et durum facio. *Sen. ep.* 71. *med.* Virtus recta est; flexuram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest. Alii rectius leg. *rigida est.*

[RIGIDULUS, a, um, adj. dimin. rigidi. *Hadr. Aug. in carm.* ap. *Spart. Hadr.* 25. Animula, vagula, blandula, Quae nunc abibis in loca Pallidula, rigidula, nudula. Alii leg. *rigida. F.*]

RIGIDUS, a, um, adj. *ῥίγιος*, rigens, frigoris rigore correptus, durus prae frigore, gelidus. *Lucr.* 2, 520. Hinc flammis, illinc rigidis insessa pruinis; et 1, 355. rigidum permanat frigus ad ossa. *Virg. G.* 3, 316. Tellurem Borea rigidam spirante moveri. *Sen. Med.* 715. Rigida bruma. *Ov. Trist.* 3, 10, 48. Nec poterit rigidas findere remus aquas. *Auson. ep.* 12, 6. Erramus gelido-*τρομεροὶ*, rigidique poetae. ℙ Translate est rectus, erectus, arrectus, stans: item durus, inflexibilis, firmus, ut sunt ea, quae frigore adstringuntur, *ἀμάλακτος, ἄκαμπτος*. *Virg. Ecl.* 6, 28. tum rigidas motare cacumina quercus. *Ov. Fast.* 3, 529. Rigidae columnae. *Id. Her.* 5, 53. rigido pendentia lintea malo. *Id. Met.* 10, 425. albaque toto Vertice canities rigidis stetit hirta capillis; et *ib.* 9, 225. et 613. Rigidae silices. *Id. ib.* 85. Rigidum cornu. *Id. R. Am.* 11. ferrum. *Id. Am.* 2, 6, 4. Et rigido teneras ungue notare genas. *Id. Met.* 3, 118. et *Virg. A.* 12, 304. Rigidus ensis. *Id. ib.* 10, 346. Rigida hasta. *Suet. Tib.* 68. Incedebat cervice rigida, et obstipa. Adde *Ov. Trist.* 1, 4, 14. *Cic. Brut.* 18. Canachi signa rigidiora, Calamidis dura illa quidem, sed tamen molliora, quam Canachi. V. RIGOR. ℙ In re turpi *Petr. Sat.* 134., *Mart.* 6, 49., 9, 48. et 11, 16. Hinc *rigidus Deus*, Priapus. *Auct. Priap.* 46. et *Ov. Fast.* 1, 391. et *rigida, ae*, absolute est *mentula tenta.* V. PROTELUM. ℙ Refertur ad animum severum, constantem, recti tenacem *Liv.* 39, 40. *f.* de Cat.: Vir invicti cupiditatibus animi, et rigidae innocentiae. [**Tac. A.* 16, 22.] *Lucan.* 2, 389. de altero Catone: Justitiae cultor, rigidi servator honesti. *Hor. Ep.* 1, 1, 17. Virtutis verae custos, rigidusque satelles. *Ov. A. Am.* 2, 664. Rigidus censor. *Id. R. Am.* 762. Rigidi mores. *Id. Fast.* 4, 310. senes. *Plin. ep.* 4, 9. *med.* Sententiam Macri, ut rigidam duramque, reprehendunt. ℙ Est etiam durus patiensque laboris, asperam vitam ducens. *Ov. Met.* 14, 797. et *Hor. Ep.* 2, 1, 25. Rigidi Sabini. *Id. Od.* 3, 24, 11. Getae. *Mart.* 7, 70. Rigidus fossor. ℙ Item immitis, crudelis, ferus. *Ov. Trist.* 5, 1, 45. poenae modo parte levata, Barbariem, rigidos effugiamque Getas. *Mart.* 10, 65. Rigidus leo. *Ov. Met.* 8, 20. Mars; et *Fast.* 1, 124. Rigidae ferae. ℙ Item durus, rudis, nihil valens percipere, tanquam caudex, stipes, lapis. *Arnob.* 5, 164. O Abdera, esse tu fatua, et stoliditatis rigidissimae judicaris.

RIGO, as, avi, atum, a. 1. *ἀρδεύω*, irrigo, terram aqua deducta madefacio, humorem induco fertilitatis causa: a *ῥήσσω*, tingo: unde *ῥῆγος:* alii a *rivos ago. Plin.* 2, 103, 106. Fluvius Astaces rigat campos. *Id.* 6, 27, 31. Euphrate accolae rigant campos. *Id.* 17, 26, 40. Desiderant maxime rigari arbores, quae assuevere. *Colum.* 5, 6. *med.* Seminaria conspergi potius, quam rigari debent. *Id.* 11, 3. *med.* Nihil ingruente aestate obrui debet nisi semen apii, si tamen rigaturus es. *Ov. Fast.* 5, 210. hortus liquidae fonte rigatur aquae. *Prop.* 3, 1, 52. operosa rigat Marcius antra liquor. *Tibull.* 4, 1, 146. Quaque Istrus Tanaisque Getas rigat. *Lucr.* 6, 612. Imbres qui maria ac terras sparguntque, rigantque. *Id.* 4, 1023. Lotio rigare vestem stragulam. ℙ *Rigare aquam*, est variis ductibus derivare, ut faciunt, qui prata rigant. In *Vet. oraculo* ap. *Liv.* 5, 16. *f.* Romane, aquam Albanam cave lacu contineri, cave in mare manare suo flumine sinas: emissam per agros rigabis, dissipatamqae rivis exstingues. Simile est illud *Curt.* 8, 9. Erymanthus crebris flexibus subinde curvatus, ab accolis rigantibus carpitur: *agros* tamen hic possis subintelligere. Sic *Plin.* 11, 37, 69. de corde: Ex hoc fonte duae venae per alias minores omnibus membris vitalem sanguinem rigant, *h. e.* diffundunt. ℙ Translate. *Auct. ad Her.* 4, 6. Isti cum se ipsos fontes esse dicant, et omnium rigare debeant ingenia. *Ov. Am.* 3, 9, 25. Adjice Maeoniden, a quo, ceu fonte perenni, Vatum Pieriis ora rigantur aquis. *Prop.* 3, 2, 51. Calliope Ora Philetea nostra rigavit aqua. *Cic. carm. de suo cons. Div.* 1, 12. quae parvos Mavortis semine natos Uberibus gravidis vitali rore rigabat. ℙ Illa sunt poetarum: imber rigans genas, *Ov. A. Am.* 1, 532. rigare fletibus ora, *Id. Met.* 11, 419. lacrimis ora, *Id. Pont.* 2, 11, 9. oculos uberi fletu, *Sen. Med.* 388. effuso genas fletu, *Id. Troad.* 410. arma lacrimis, *Lucan.* 4, 180. Sic *Sen. Hipp.* 990. Rigatque moestis lugubrem vultum genis. ℙ Commodum est illud *Lucr.* 4, 200. et 5, 294, ubi dicitur lux solis mare ac terras coelumque rigare, *h. e.* perfundere, complere: et *Furii Antiatis* ap. *Macr. Sat.* 6, 1. *med.* mitemque rigat per pectora somnum. (Sic *Virg. A.* 1, 695. V. IRRIGO.) *Prud. Cath.* 6, 27. Quies pectus feriatum placat rigante somno.

*RIGODULUM, i, n. opp. Galliae Belgicae, ad Mosellam, in agro Treverorum, hodie *Riol* vel *Rigol. Tac. H.* 4, 71. *B. A.*

*RIGOMAGUS, i, opp. Galliae Belgicae, ad Rheni ripam, hodie *Rheinmagen. Tab. Peut. B. A.*

RIGOR, oris, m. *ῥῖγος*, vis, et asperitas frigoris, frigidus horror: a voce Graeca allata. *Lucr.* 6, 367. Prima caloris enim pars, et postrema rigoris, Tempus id est vernum. *Id.* 5, 639. Brumales usque ad flexus, gelidumque rigorem; et *ib.* 745. bruma nives affert, pigrumque rigorem. *Ov. Met.* 14, 794. Rigor Alpinus, *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 1. coeli et soli. *Id.* 11, 28, 34. et *Just.* 2, 1. *med.* hiemis. *Id.* 11, 8. In praefrigidam undam se projecit: tum repente tantus nervos ejus occupavit rigor, ut interclusa voce, etc. *Colum.* 9, 14. *med.* Aestuantes apes refrigerare oportet, quam recentissimi rigoris aqua infusa. [**Tac. A.* 2, 23.] ℙ In corporibus rigor est, cum membrum durescit, torpetque velut genu adstrictum, et sensum amittit, et corrumpitur. *Cels.* 2, 7. *med.* Si tumores super ulcera subito esse desierunt, vel distentio nervorum, vel rigor timeri potest. Adde *ib.* 1. *med.* et 10. *Plin.* 26, 12, 81. Alceae radix rigores excalfacit. *Id.* 35, 6, 27. In medicina Indicum rigores et impetus sedat. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 4. Nitrum infunditur rigori corporum. ℙ Alias est distentio nervorum. *Cels.* 4, 3. Cervicis morbus is, qui quodam rigore nervorum modo caput scapulis, modo mentum pectori adnectit, modo rectam et immobilem cervicem intendit. *Plin.* 28, 12, 52. Cervicum rigores perfricantur bubulo sevo. *Id.* 32, 8, 28. Rigorem cervicis mollire. ℙ Universim rigor est quaevis durities firma et inflexibilis, qualis est in iis, quae frigore congelant. *Id.* 36, 16, 25. Quid lapidis rigore pigrius? *Virg. G.* 1, 143. Rigor ferri. *Lucr.* 1, 492. Conlabefactatus rigor auri solvitur aestu. ℙ In arboribus rigor est spissa firmitas in ligno rectitudinem servans, et resistens ponderi sine flexu, aut pandatione. *Vitr.* 2, 9. *med.* Abies rigore naturali contenta non cito flectitur ab onere, sed directa permanet in contignatione. *Plin.* 16, 40, 77. Rigorem fortissime servat ulmus, ob id cardinibus crassamentisque portarum utilissima, quoniam minime torquetur. *Colum.* 4, 16. *f.* Statuminibus firmiora juga sunt alliganda: eaque vel saligneis perticis, vel compluribus quasi fasciculis arundinum connectuntur, ut rigorem habeant, nec pandentur onere fructuum; et 9, 14. *med.* Si quid ablui non potest (*in alvis apum*), pinnis aquilae, vel etiam cujuslibet vastae alitis, quae rigorem habent, emundari. ℙ Rigor aquae fluentis est rectus tenor, et naturalis cursus ejus, quo in medio alveo fluit, sive rectus sit, sive inflexus. *Ulp. Dig.* 43, 12, 1. §. 5. Flumen naturalem rigorem cursus sui tenens. Sic *stillicidii rigor* ap. *Scaev. ib.* 8, 2, 41. est rectus fluxus, quo naturaliter defluit. ℙ In re agraria *rigor* est rectus processus, seu tractus, *εὐθυωρία*: ducta appellatione a rigore aquae in flumine. *Front. Exposit. form.* p. 38. *Goes.* Extremitas est quousque unicuique possidendi jus concessum est. Extremitatum genera sunt duo: unum quod per rigores observatur: alterum quod per flexus. Rigor est quidquid inter duo signa velut in modum lineae re-

ctum perspicitur. Flexus, qui secundum locorum naturam curvantur. *Aggen. de limit. ib.* p. 46. *extr.* Limes est quodcumque in agro opera manuum factum est ad observationem finium. Rigor vero suae rectitudinis naturalis nomen accepit. *Siculus Fl. ib.* p. 5. Aliquando petras occurrentes in finibus notatas invenimus, et quasdam, si pevseveret rigor, rectas notas habentes: in versuris vero gammas. *Auct. de limit.* p. 296. Si ordines olivarum sibi in transverso occurrerint, hic est rigor finalis. Adde *Front. de colon.* p. 120. et *Inscr.* cit. in HYPAMPELUS. ℙ Per translationem a duritie *rigor* est tenor constans, et nulla re flexibilis, severitas, constantia. *Modest. Dig.* 49, 1, 19. Si expressim sententia contra juris rigorem data sit. *Tac. H.* 1, 18. *extr.* Nocuit antiquus rigor, et nimia severitas, cui jam pares non sumus; et *ib.* 83. *med.* Rigor disciplinae militaris. *Id. A.* 6, 50. animi. *Quint.* 19, 8. Quis non novit taciturnitatis meae rigorem? quis ignorat, qua cuncta soleam ferre patientia? *Sen. Hipp.* 686. Hoc meus meruit rigor? *h. e.* constanter aversus ab amore animus. ℙ Differt a constantia, quae virtus est, et flecti aliquando patitur: rigor flecti nescit, ob id vitium. *Sen. Ira* 1, 16. *med.* Cn. Piso vir a multis integer, sed pravus, et cui placebat pro constantia rigor. *Plin.* 7, 19, 18. Socratem ferunt eodem semper visum vultu, nec aut hilaro magis, aut turbato. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam torvitatemque naturae duram et inflexibilem, affectusque humanos adimit. *Quint. decl.* 17, 19. *med.* Pertinacissimus rigor. ℙ De rudi, agresti, inculto. *Ov. Her.* 4, 77. Te tuus iste rigor, positique sine arte capilli, Et levis egregio pulvis in ore decet. ℙ In picturis quoque locum habet. *Plin.* 35, 9, 19. Polygnotus plurimum picturae primus contulit: siquidem instituit os adaperire, dentes ostendere, vultum ab antiquo rigore variare. Sic *Quint.* 9, 3. *f.* Et oratio habeat rectam quandam velut faciem, quae ut stupere immobili rigore non debebit, ita saepius in ea, quam natura dedit, specie continenda est. ℙ *Rigor accentus*, in Latina lingua dicitur a *Quint.* 12. 10. paene continuatus accentuum quasi tenor ac modus: quia nullum in ea verbum in acutam aut circumflexam syllabam desinit: cum in lingua Graeca id saepissime fiat: adeoque sit ea, quo magis varia, ita jucundior.

RĪGORĀTUS, a, um, part. ab inus. *rigoro:* firmatus, roboratus, fultus, ut rigorem, seu rectitudinem habeat. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 26. Traduces alligantur una conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati, qua deficiant, *h. e.* quod dicit *Colum.* 5, 7. *f.* Si tradux traducem non contingit, media virga inter eas deligetur.

RĪGOROSUS, a, um, adj. rectus, severus, rigidus. *Sen. ep.* 11. Opus est aliquo rigoroso, ad quem mores nostri se ipsi erigant. Videtur tamen illud *rigoroso* irrepsisse: nam in plerisque optimis editionibus deest.

RĪGUUS, a, um, adj. *ἀρδόμενος*, qui rigatur, irriguus. *Colum.* 2, 17. de prato: Ejus animadvertimus duo genera, quorum alterum est siccaneum, alterum riguum. *Plin.* 5, 1, 1. Mons opacus, numerosus, et scatebris fontium riguus. *Id.* 16, 17, 29. Italia ulmos siccanas praefert, quae non sint riguae. *Ov. R. Am.* 193. riguis plantam deponere in hortis. ℙ *Riguum* absolute est locus aquis irrigatus. *Plin.* 9, 57, 83. Circa Babylonis rigua. *Id.* 19, 5, 24. Cucurbitae amant rigua, ac fimum. ℙ Active *riguus* dicitur de ipsa aqua, quae rivis diducta rigat, *ἀρδων. Virg. G.* 2, 485. Rura mihi, et rigui placeant in vallibus amnes. ℙ Catachresis est in illo *Solini* 2. *med.* Boa captat primo greges bubulos: et quae plurimo lacte rigua bos est, ejus se uberibus innectit, *h. e.* abundans. ℙ Absolute *riguum*, et *riguus*, ipsa aqua irrigans. *Plin.* 17, 26, 39. Ficus arbor ipsa riguis alitur, pomum vero ejus marcescit; et *ib.* 40. Rigua aestivis vaporibus utilia, hieme inimica, autumno varia; et *ib.* 41. Riguus pro sarculo est. Etiam hic *Hard.* recte putat legend. *riguum.*

RĪMA, ae, f. *σχίσμα, ῥαγὰς, ῥῆγμα*, fissura in tabulis male junctis, hiatus tenuis in pariete, et aliis rebus: ab ultima Graeca voce allata, quae a *ῥήγνυμι*, findo, frango. [**Doederl.* 3, 250. a *ringi* deducendum putat.] *Hor. Ep.* 1, 7, 29. Forte per angustam tenuis nitedula rimam Repserat in cumeram frumenti. *Plin. ep.* 10, 48. Theatrum ingentibus rimis descendit, et hiat. *Plin. alter* 17, 14, 24. Ne hiscat nimium rima, laxeque capiat, aut ne parum. *Id.* 16, 40, 78. Rimam, fissuramque non capit sponte credrus, cupressus, olea, buxus. *Virg. A.* 1, 126. laxis laterum compagibus omnes (*naves*) Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt. *Ov. Met.* 2, 260. Dissilit omne solum, penetratque in Tartara rimis Lumen; et *ib.* 14, 303. setaeque cadunt, bifidosque relinquit Rima pedes. ℙ *Agere, ducere*, et *facere rimas*, rimis findi. *Cic. Att.* 14, 9. Tabernae mihi duae corruerunt, reliquae rimas agunt; et *Ov. de nuce* 67. maturas fisso nova cortice rimas Nux agit. *Id. Met.* 4, 65. Fissus erat tenui rima, quam duxerat olim, Cum fieret paries domui communis utrique. ℙ Rimae in corpore sunt fissurae in labiis, manibus, pedibus, sede, etc. *ῥαγάδες. Plin.* 28, 15, 61. Taurinum fel rimas perducit ad cicatricem. *Id.* 27, 9, 47. Dipsacos sanat rimas sedis. ℙ Translate. *Ov. Trist.* 2, 85. Cunctaque, Fortuna rimam faciente, dehiscunt, *h. e.* casum minante. ℙ Rimam aliquam reperire dicitur de tergiversatoribus, qui nulla in causa tot fidei vinculis adstringi possunt, quin aliqua elabantur: duciturque a muribus muscipulo inclusis, qui adeo rimantur cuncta, ut tandem evadant. *Pl. Curc.* 4, 2, 23. Rogitationes plurimas propter vos (*trapezitas*) populus scivit, quae vos rogatas rumpitis: aliquam reperitis rimam. Simile est illud *Prop.* 4, 1, 146. persuasae fallere rima sat est. ℙ *Plenus rimarum*, qui nihil celare potest eorum, quae illi creduntur, tanquam vas aquarium rimosum. *Ter. Eun.* 1, 2, 25. Plenus rimarum sum, hac atque illac perfluo. V. RIMOSUS. ℙ *Explere rimas*, implere, farcire quod vacuum est. *Cic. Or.* 69. *f.* Neque inferciens verba, quasi rimas expleat: nec minutos numeros sequens. ℙ *Ignea rima* de fulgure, qui ita per coelum discurrit, quasi lumen per tenuem rimam exiens. *Virg. A.* 8, 391. tonitru cum rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. *Plin.* 2, 43, 43. Esse tonitrua impactorum ignium plagas: ideoque protinus coruscare igneas nubium rimas. ℙ *Rima* etiam dicitur pudendum muliebre. *Juven.* 3, 97. *Adde *Pl. Cas.* 5, 2, 23. *B. A.*

RĪMĀBUNDUS, a, um, adj. studiose perscrutans, contemplans. *Appul. Met.* 2. Dum haec identidem rimabundus eximie delector.

RĪMĀTIM, adv. per rimas. *Capell.* 27. Quam cum rimatim ab ostio speculabunda cognosceret, etc.

RĪMĀTOR, oris, m. qui diligenter rimatur. *Arnob.* 5, 161. Varro ille Romanus multiformibus eminens disciplinis, et in vetustatis indagatione rimator.

RĪMĀTUS, a, um, part. a *rimor:* qui diligenter quaesivit. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 40, Quidquid luce procul venas rimata sequaces Abdita pallentis fodit solertia Bessi. Adde *eund. Laud. Seren.* 236. ℙ Passive. *Sidon. ep.* 7, 2. *med.* Diligenter, quae ad socrum pertinuerant, rimatis.

RĪMO, as, a. 1. idem ac rimor. *Prisc.* 8, 799. inter verba Latina recenset. *Vet. Poeta* ap. *Fest.* in *Ruspari.* Ut latebras ruspans rimarem optimas. Alii leg. *rimer maritimas. Accius* ap. *Non.* 4, 395. Aut stagnorum humidorum rimarem loca. Ita leg. *Voss.* ad *fragm. Pacuvii.* Alii *rimarer.* **Jul. Valer. res. gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 26. Indigenas barbaros rimabam, siquid nobis de itinere consultarent. *B. A.*

RĪMOR, aris, atus sum, dep. 1. *ἐρευνάω*, diligenter quaero, perscrutor: quasi rimas omnes persequor inveniendi causa, ut est ap. *Festum. Cic. Div.* 1, 57. Id quoque rimatur, quantum potest, Posidonius. *Virg. A.* 7, 507. quod cuique repertum Rimanti, telum ira facit; et *ib.* 11, 718. partes rimatur apertas, Qua vulnus letale ferat. *Varr.* ap. *Non.* 4, 395. et *Sat. Th.* 11, 526. Oculis coeli rimari plagas. *Ov. Hal.* 77. elatis rimantur naribus auras. ℙ Translate. *Gell.* 7, 2. Multa in Caesellio reprehendendo etiam per calumnias rimabantur. *Quint. decl.* 3, 18. Rimari occasionem criminum. *Tac. A.* 6, 3. *med.* Omnium secreta rimans. *Id. H.* 4, 11. Rimandis offensis sagax. ℙ *Rimari terram*, findere, rimas seu sulcos ducere. *Virg. G.* 3, 534. Ergo aegre rastris terram rimantur. ℙ *locum*, subruere quaerendi causa. *Tac. H.* 2, 29. Tabernacula ducis, ipsamque humum pilis et lanceis rimabantur. *Virg. G.* 1, 384. volucres rimantur prata Caystri. Ubi *Serv.:* Pascuntur in pratis cibum per terrae rimas requirentes. Nam *rimari* tractum est a porcis, qui glandes rimantur de rimis terrarum. *Id. A.* 6, 597. rostroque immanis vultur obunco Viscera rimatur epulis. ℙ *exta*, inspicere auspicii causa. *Juven.* 6, 551.

RĪMOSUS, a, um, adj. *ῥωγαλέος*, rimis abundans. *Colum.* 1, 5. *f.* Aedificium fissum et rimosum. *Virg. A.* 6, 414. Rimosa cymba. *Juven.* 3, 270. vasa. *Prop.* 2, 13, 72. Rimosae fores. *Gell.* 17, 11. Potum defluere ad pulmonem, et demanare per eum, quia sit rimosior. ℙ Translate *rimosa auris*, quae quasi rimarum plena, non retinet, neque celat, quae audivit. *Hor. Sat.* 2, 6, 46. Et quae rimosa bene deponuntur in aure. V. RIMA.

RĪMŪLA, ae, f. tenuis rima. *Cels.* 8, 4. Ne parvae rimulae fallant. Adde *Lactant. Op. D.* 8. *med.*

RINGOR, eris, rictus sum, dep. 3. *σέσηρα*, os aperio, et dentes ostendo, nares corrugo, et hirrio: quod fit a canibus, aliisque bestiis, cum irascuntur: est a *ῥύγχος*, rostrum, unde rictus. [**Perottus* ringi a Gr. *ῥῦν, Fest.* a *rumpere* deducit. V. *Doederl.* 3, 250.] *Acc.* ap. *Non.* 12, 1. Fit desubito hilarus, tristis saltat, ridens ringitur. Translate dicitur de plantis, quae frigore adstrictae corrugantur, et cortice finduntur. *Varr. R. R.* 1, 45. Radices tectae terra tepore propagantur, supra terram aere frigidiore ringuntur. Alii aliter leg. ℙ Est etiam stomachari, indignari. *Ter. Ph.* 2, 2, 27. Cum ille cura et sumptu absumitur, dum tibi sit, quod placeat: ille ringitur, tu rideas. Ubi *Donat.* ringi est stomachari tacitum: est enim translatio a canibus latraturis. *Sen. ep.* 104. *med.* Ringeris, quoties aliquem in fastis saepius legeris. *Sidon. carm.* 23, 86. Ignavis timidis, et improbatis Multum ringitur otiosa virtus. Alii leg. *fingitur. Hor. Ep.* 2, 2, 126. Praetulerim scriptor delirus inersque videri, Dum mea delectent mala me, vel denique fallant, Quam sapere et ringi. *Petr. fragm. Trag.* 75. *Burm.* Me non facias ringentem, amasiuncula.

RIPA, ae, f. *ὄχθη*, extremitas terrae, quae aqua alluitur: et proprie dicitur de flumine, ut *litus* de mari. Nam hoc depressum est, declive, atque humile: ripa altior fere, et praeruptior. Unde *Ov. Met.* 1, 42. flumina dicit, cum in mare pervenerint, *pro ripis litora pulsare;* et *Mela* 3, 9. Vasta omnia vastis praecisa montibus, ripae potius sunt, quam litora. [**Hoc loco fretus Doederl.* 3, 208. *ripa* a *rumpere* derivat, ita ut *ripa* locum significet, quo flumen perruperit abruptamque terram fecerit.] *Ulp. Dig.* 43, 12, 1. §. 5. Ripa recte definitur id quod flumen continet, naturalem rigorem cursus sui tenens. *Pl. Poen.* 3, 3, 17. Vos mihi amnes estis: vestra ripa vos sequar. *Lucr.* 5, 257. ripas radentia flumina rodunt. *Ov. Fast.* 2, 222. Riparum clausas margine finit aquas. *Virg. A.* 7, 106. Laomedontia pubes Gramineo ripae religavit ab aggere classem. *Ov. Fast.* 6, 519. Appulerat ripae vaccas Oetaeus Iberas. *Id. Am.* 2, 17, 31. Sed neque diversi ripa labuntur eadem, etc. *h. e.* eodem alveo fluunt. *Id. ib.* 3, 6, 11. Ulterior nostro ripa premenda pedi; et *Caes. B. G.* 4, 4. Menapii ad utramque ripam fluminis aedificia vicosque habebant. *Ov. Fast.* 1, 505. in dextram tendens sua brachia ripam, *h. e.* quae adverso flumine naviganti erat ad dexteram. Ceterum *dextera ripa* est ea, quae secundo flumine spectantibus dextera est. Hinc de Tiberi Urbem inundante *Hor. Od.* 1, 2, 18. vagus et sinistra Labitur ripa. *Virg. G.* 3, 144. viridissima gramine ripa. *Stat. Th.* 6, 174. Ripae arundineae. *Ov. Met.* 5, 591. declives. *Plin. ep.* 9, 39. abruptissimae. *Hor. Od.* 3, 1, 23. Ripa umbrosa. ℙ Aliquando pro litore ponitur. *Colum.* 1, 5. *med.* Villa semper mare recte conspicit, cum pulsatur, et fluctu respergitur: nunquam ex ripa, sed paulum submota a litore. [**Recte Doederl.* 3, 208. monet, h. l. v. *ripa* non pro *litore*, sed propria significatione positum esse, quum Columella scructuram villae remotiorem a flumine, quam a mari postulet atque ex verbis *submota a litore* intelligi debeat *ex litore conspergitur.*] ℙ Sic *litus* pro ripa. *Virg. A.* 7, 797. Qui saltus, Tiberine, tuos sacrumque Numici Litus arant; et *ib.* 8, 83. viridique in litore conspicitur sus. ℙ *Ripa* de fretis, quae cum angusta sint, fluminis potius, quam maris similia sunt. *Plin.* 9, 15, 20. Thynni dextra ripa intrant, exeunt laeva. Id accidere existimatur, quia dextro oculo plus cernant. ℙ Hyperbolice et joculariter *Pl. Stich.* 2, 1, 6. Ripis superat mihi atque abundat pectus laetitia meum. ℙ **Alta Ripa*, oppidum ad Rheni ripam, hodie *Altrip. Notit. Imper.* ℙ Aliud, hoc nomine, in Pannonia inferiore. *Tab. Peut. B. A.*

RĪPAEI. V. RHIPAEI.

[RĪPĀNUS, a, um, adj. ad ripam pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 172, 1. C. Julius Ripanus. *F.*]

RĪPĀRENSIS, et

RĪPĀRIENSIS, e, adj. a *ripa.* Riparienses milites dicebantur, qui in ripis fluminum, praesertim Danubii, seu Istri, ubi termini imperii R. erant, stationem habebant ad hostium incursiones prohibendas. *Vopisc. Aurel.* 38. Septem millibus ripariensium interemptis. Adde *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 7, 1, 18., ubi legitur *riparenses.*

[RĪPĀRIŌLUS, a, um, adj. dimin. riparii. *Marcell. Empir.* 15. *med.* Pullus hirundinis silvestris, vel melius si ripariolae, certe etiam domesticae assus, vel elixus comestus anginam velocissime certissimeque sanat. V. v. sq. *F.*]

RĪPĀRIUS, a, um, adj. in ripis habitans. *Plin.* 30, 4, 12. de hirundinib.: Multo tamen efficacissimi (*contra anginas*) ripariarum pulli: ita vocant in riparum cavis nidificantes.

RĪPENSIS, e, adj. juxta ripam positus, ut Ripensis Dacia, quae Danubii ripam spectat, ap. *Ammian.* 26, 7. *med.*, cui opponitur mediterranea ap. *eund. ib.* 6. ℙ *Ripenses milites* ap. *Imp. Constant. M. Cod. Theod.* 7, 20, 4. iidem sunt ac riparienses: hinc *Ripensis militia* ap. *Imppp. Valentinian., Valent. et Grat. ib.* 22, 8.

*RIPEPORA, opp. Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

RĪPĒUS, a, um, adj. idem ac Rhipaeus. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Ripei montes. Sic *triumpus* scripsere et *tropaeum*, aspiratione extrita. *Servius* ad *A.* 9, 82. distinguit Rhipaeos a Ripeis: illos esse in Scythia, hos in Arcadia, sed frustra.

*RIPHAEES, um, *Ῥιφαεῖς*, dicti sunt qui in montibus Riphaeis habitabant. *Mela* 1, 2. *B. A.*

*RIPHEARMA, Arabiae oppidum. *Plin.* 6, 28. Riphearma oppidum, quo vocabulo hordeum adpellant. *B. A.*

*RIPHEUS, vel Rhipheus, ei et eos, m. unus e Centauris, Ixionis et Nubis filius, a Theseo in Pirithoi nuptiis interfectus. *Ov. Met.* 12, 352. *B. A.*

RĪPHAEI. V. RHIPAEI.

RĪPŪLA, ae, f. *ὀχθίδιον*, exigua ripa. *Cic. Att.* 15, 16. Tamen haec *τοπογραφία* ripula videtur habitura celerem satietatem.

*RIRA, ae, Thraciae fluvius. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

*RISARDIR, portus nomen in Mauritania. *Plin.* 5, 1. *B. A.*

RISCUS, i, m. *ῥίσκος*, cista, aut area reponendis vestibus aliisque mulierum ornamentis, ut est ap. *Polluc.* 10, 31. *n.* 137. Sic *Gloss. Philox.* Riscus, *κιβωτὸς μεγάλη, λάρναξ, h. e.* cista, arca, capsa magna, loculus. *Donat.* ad *Ter.* Riscus, cista pelle contecta: nomen Phrygium. *Ter. Eun.* 4, 6, 15. Cistellam, Pythias, domo effer cum monumentis. *Py.* ubi sita est? *Tha.* in risco. *Ulp. Dig.* 34, 2, 26. riscum mundo muliebri contineri ait, et cum lavatione conjungit. V. LAVATIO. ℙ Etiam ligneos esse riscos, ostendunt illa *Hieronymi in Ezech.* 4, 15, 1. de lignis silvarum: Succisa plurimam praebent utilitatem: attenuantur in scuta, raduntur in hastilia, cludunt foribus, continent armariis, risco, loculis. ℙ Riscos *Nonius* 2, 736. interpretatur loca in parietibus angusta, quae Itali dicerent *armadj cavati nel muro:* et fortasse intelligit *κιβωτοὺς θυριδωτὰς*, arcas fenestratas, quae memorantur a *Polluce l. c.* Sed magis placet prior interpretatio.

[RISIBILIS, e, adj. ad ridendum aptus, qui ridere potest et solet. *Capell.* 4, 123. Quemadmodum omnis homo risibilis est, ita omne risibile homo est. *F.*]

RISILOQUIUM, ii, n. sermo cum risu. *Tert. Poen.* 10.

[RISINITANUS, a, um, adj. ad Risinum pertinens, urbem in Illyrico, quae a *Plin.* 3, 23, 26. Rhizinium dicitur, et a *Liv.* 45, 26. Rhizon. V. RHIZONITAE. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 455. P. Lurius Moderatus Risinitanus. *F.*]

RISIO, onis, f. idem ac risus. *Pl. Stich.* 5, 2, 10. Quot ego voluptates fero, quot risiones, quot jocos!

RISITO, as, a. 1. frequent. a *rideo*, saepe rideo. *Naev.* ap. *Non.* 3, 116. Clam ineunt, irruunt, cachinnos, joca, dicta risitant.

RISOR, oris, m. *καταγελαστής*, qui ridet, scurra, irrisor. *Hor. A. P.* 225. Verum ita risores, ita commendare dicaces Conveniet Satyros. *Firm. Math.* 5, 2. Risores mulierum. ℙ Dicitur etiam de eo, qui sine irrisione ingenue ridet. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 99. *n.* 222. M. Alfedius L. F. Marcellus ingenio bellus, cantor, risor, aetatula prima heic requievit.

[RISORIUS, a, um, adj. qui risu dignus est. *Fulg. Myth.* 2, 17. Urbicarius mimologus praestare visus est ex parte quidem veros honores, sed risorios et citius fugitivos.

RISULUS, i, m. dimin. risus. Est nomen propr. serv. *Inscr.* ap. *Mur.* 597, 1. Hospitalis, Risulus, Pannychus. *F.*]

RISUS, us, m. *γέλως*, actus ridendi. *Cic. Or.* 2, 58. Quid sit risus, quo pacto concitetur, ubi sit, quomodo exsistat, atque ita repente erumpat, ut eum cupientes tenere nequeamus, et quomodo simul latera, os, venas, vultum, oculos occúpet, viderit Democritus. *Id. Att.* 6, 3. *med.* In quo tamen ille mihi risum magis, quam stomachum movere solet. *Id. Q. Fr.* 2, 10. Miros risus edere: et *mox:* Pacne ille timore, ego risu corrui. *Ov. Her.* 17, 161. et *Hor. Sat.* 2, 8, 63. Risum compescere. *Pl. As.* 3, 2, 36. aegre continere. *Hor. A. P.* 381. tollere; et *Sat.* 4, 83. et *Cic. Tusc.* 2, 7. captare; et *Quint.* 6, 3. lacessere. *Id. ib.* conciliare. *Just.* 21, 5. praebere; et eodem sensu *Macr. Sat.* 7, 15. risum de se tradere posteris. *Pl. Mil.* 4, 2, 81. Nequeo risu me admoderarier. *Ter. Eun.* 3, 1, 42. Risu omnes, qui aderant, emoriri. *Ov. A. Am.* 3, 285. contendere ilia. *Petr. Sat.* 24. ilia sua dissolvere; et *ib.* 20. *f.* non indecenti commovere latera. *Hor. Ep.* 2, 2, 84. populum quatere. *Just.* 44, 2. exsultare. *Afran.* ap. *Non.* 4, 396. rumpi. *Petr. Sat.* 10. In risum diffundi; et *ib.* 18. effundi. *Hor. Ep.* 1, 13, 9. aliquid vertere. *Quint.* 1, 2. Risu aliquid excipere. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *med.* In eam tabulam magni risus consequebantur: *Nep. Ep.* 8. *extr.* Haec cum dixisset, risus omnium cum hilaritate est coortus. *Cic. Phil.* 2, 29. Cum repente a te praeclara illa tabula prolata, qui risus hominum de te erat! *Id. Verr.* 2, 4, 12. Risus populi, atque admurmuratio omnium facta est. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 9. Post repulsam vero risus facit, *h. e.* movet: ridendi de se causas praebet. Eod. sensu *Hor. Sat.* 2, 5, 57. Captatorque dabit risus Nasica Corano. *Liv.* 6, 34, *med.* Minor Fabia risui sorori fuit. *Ov. Fast.* 1, 438. Ille est risus omnibus, *h. e.* est causa et occasio risus. ℙ *Risus* fuit Deus apud Thessalos. *Appul. Met.* 3. Nam lusus iste, quem publice gratissimo Deo Risui per annua reverticula solemniter celebramus, semper commenti novitate florescit. Iste Deus auctorem suum propitius ubique comitabitur amanter, nec unquam patietur, ut ex animo doleas, sed frontem tuam serena venustate laetabit assidue.

RITE, adv. *εὐγέως, προσηκόντως*, secundum morem, et comprobatam consuetudinem, ex more atque instituto, bene, recte: et primo locum habet in sacris, quae rite fieri dicuntur, cum servatur in iis consuetudo recepta, et mos majorum. Ritus enim est mos comprobatus in administrandis sacrificiis, ut ait *Paul.* ex *Festo.* Nihil autem, inquit *Prisc.* 15. p. 1011., traditur ritibus, nisi quod rectum esse credatur. *Accius* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* Rite perfectis sacris; et *Colum.* 10, 419. sacris jam rite solutis. *Cic. carm. de suo consul. Div.* 1, 13. Rite Deos colere. *Id. Dom.* 52. *med.* Si postem tremebunda manu tetigit, nihil rite, nihil caste, nihil more institutoque perfecit. *Hor. Od.* 4, 6, 37. Rite Latonae puerum canentes; et *ib.* 15, 28. Rite Deos prius apprecati. *Ov. Fast.* 1, 609. augusta vocantur Templa, sacerdotum rite dicata manu. *Virg. A.* 7, 5. At pius exsequiis Aeneas rite solutis, etc. et *ib.* 93. Centum lanigeras mactabat rite bidentes. ℙ Deinde universim dicitur de iis omnibus, quae ex more fiunt. *Lucr.* 1, 495. manu retinentes pocula rite, i. e. ut fit. *Hor. Od.* 3, 24, 10. Scythae campestres, Quorum plaustra vagas rite trahunt domos. *Virg. A.* 9, 352. religatos rite videbat Carpere gramen equos. *Auct. ad Her.* 1, 13. *med.* Testamentum ipso praesente conscribunt: testes rite adfuerunt; et *Ov. Trist.* 4, 2, 47. in curru, Caesar, victore veheris Purpureus populi rite per ora tui. ℙ Item quae recte, ordine, bene fiunt. *Festus:* Ritus est mos, vel consuetudo, rite autem significat bene ac recte. *Enn.* ap. *Non.* 3, 141. Ni metus ulla tenet, rite in virtute quiescunt. *Afran.* ap. *Charis.* 2, 193. Idque ut rite intelligas te facere. *Pl. Bacch.* 3, 3, 53. Hic rite productus est patri: in mare it, rem familiarem curat, custodit domum; et *Ov. Her.* 7, 107. spem rite dare, i. e. recte, et merito. *Id. Met.* 3, 263. si maxima Juno Rite vocor. *Cic. Fin.* 2, 12. Divinarum humanarumque rerum scientia, quae potest appellari rite sapientia; et *Virg. A.* 5, 25. Si modo rite memor servata remetior astra; et *ib.* 4, 555. rebus jam rite paratis. *Tert. ad Uxor.* 2, 3. Matrimonium rite contractum, *h. e.* legitime. ℙ Prospere, feliciter. *Pl. Poen.* 5, 1, 17. Deos Deasque veneror, ut quod de mea re huc veni, rite venerim. *Hor. Carm. saecul.* 13. Rite maturos aperire partus Lenis Ilithyia, tuere matres. *Virg. A.* 10, 254. tu rite propinques Augurium, Phrygibusque adsis pede, Diva, secundo; et *ib.* 3, 36. Rite secundarent visus, omenque levarent. ℙ Substantive pro ablativo *ritu*, ut *nocte* et *noctu* dicimus, *die* et *diu*. *Stat. Th.* 11, 284. regni Hostia, nate, jaces, ceu mutus, et e grege sanguis: Hei mihi! primitiis armorum, et rite nefasto Libatus, jussusque mori.

RITUALIS, e, adj. *νόμιμος*, ad ritus pertinens. Rituales libri, *θεσμοθετικὰ βιβλία*, libri de ritibus sacris. *Fest.* Rituales nominantur Etruscorum libri, in quibus perscriptum est, quo ritu condantur urbes, arae, aedes sacrentur, qua sanctitate muri, quo modo tribus, curiae, centuriae distribuantur, exercitus constituantur, ordinentur, ceteraque ejusmodi ad bellum ac pacem pertinentia. *Cic. Div.* 1, 33. Quod Etruscorum declarant et haruspicini, et fulgurales, et rituales libri, nostri etiam augurales. Hic alii tamen leg. *tonitruales.*

RITUALITER, adv. rite, servatis caeremoniis ac ritibus. *Ammian.* 29, 1. *med.* Mensula imprecationibus carminum secretorum, choragiisque multis ritualiter consecrata.

RITUS, us, m. *θεσμὸς*, mos et approbata consuetudo: et praecipue in sacrificiis administrandis, ut ex *Festo* docent *Paulus*, et *Serv.* ad illud *Virg. A.* 12, 836. morem ritusque sacrorum Adjiciam. *Serv.* addit esse morem sacrorum externum, et adscitum, qui cum receptus est, *mos* dicitur. *Lanz. Sagg. di ling. Etr.* T. 2. p. 822. putat, hanc vocem derivatam fuisse ab Etrusco *eritu*, quod legitur in *Tab. Eugub.*, quodque idem significat ac *ἱερατεῖον*, ministerium sacrum. *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* Duodecim viros Graeco ritu sacra, non Romano facere. *Cic. Leg.* 2, 16. Ut de ritibus patriis colantur optimi. *Ov. Fast.* 3, 291. Ritum piandi prodere; et *ib.* 5, 421. Ritus erit veteris, nocturna Lemuria, sacri. *Tac. A.* 2, 85. *extr.* Cederent Italia, nisi certam ante diem profanos ritus exuissent, *h. e.* sacra et religionem Aegyptiorum, et Judaeorum. ℙ Dicitur et de alio quocumque more, et consuetudine. *Ov. Met.* 15, 93. ritusque referre Cyclopum. *Sil.* 15, 40. Ni fugis hos ritus, Virtus te saeva jubebit Per medias volitare acies, *h. e.* hunc morem Romanis usitatum bella gerendi. *Plin.* 7, 1, 1. Neque enim ritus moresque nunc tractamus, innumeros, ac totidem paene, quot sunt hominum coetus. *Id.* 3, 5, 6. Italia numine Deorum electa, quae sparsa congregaret imperia, ritusque molliret. *Id.* 11, 10, 10. de apib.: Favi aliquando duorum generum, cum duo examina concordibus populis dissimiles habuere ritus. *Gell.* 14, 2. Legitimi ritus. *Hor. Od.* 3, 1, 45. Cur invidendis postibus, et novo Sublime ritu moliar atrium? *Plin.* 7, 8, 6. Ritu naturae capite hominem gigni mos est, pedibus efferri. ℙ *Ritus nuptiarum* sunt leges de matrimoniis ineundis. De his est *tit.* 2. *lib.* 23. *Dig.* ℙ Frequentem habet in ablativo usum. *Cic. Phil.* 2, 25. *med.* Erat ei vivendum latronum ritu, ut tantum haberet, quantum rapere potuisset. *Id. Amic.* 9. *med.* Qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt. *Just.* 27, 2. *med.* Non hominis, sed accipitris ritu in alienis rapiendis, etc. *Pl. Men.* 2, 3, 44. Haec mulier cantherino ritu adstans somniat. *Petr. Sat.* 102. Statuarum ritu patiemur pannos et vincula. *Hor. Od.* 3, 29, 32. quod adest, memento Componere aequus: cetera fluminis Ritu feruntur. *Gell.* 18, 13. Ritu aleatorio; et *Luer.* 6, 1152. tetrum volvebat odorem, Rancida quo perolent projecta cadavera ritu, *h. e.* quo modo. ℙ *Rituis* in genitivo, ut *senatuis, fructuis, graduis*, antiquum est. *Varr.* ap. *Non.* 8, 93. Itaque domui rituis nostri, qui per Dium Fidium jurare vult, prodire solet in compluvium. V. FRUCTUS.

RIVALICIUS, a, um, adj. ad rivales pertinens, ut Rivalicia lex, quae lata fuit rogante populum Ser. Sulpicio Sex F. Rufo, de iis, qui ab eodem rivo aquam ducunt. *Fest.* in *Sifus.*

RIVALIS, e, adj. ad rivum, seu ad aquam fluentem pertinens. *Colum.* 8, 15. *med.* de anatib.: Aquatilibus cibis datur cammarus, et rivalis allecula, vel si qua sunt incrementi parvi fluviorum animalia, *h. e.* in rivis degens, ℙ *Rivales* dicuntur, qui in agris rivum habent communem, *ὁμόῤῥειθροι:* et propter eum saepe contendunt. *Ulp. Dig.* 43, 19, 1. *med.* Si inter rivales, id est qui per eundem rivum aquam ducunt, sit contentio de aquae usu. *Gell.* 14, 1. Negotium alicujus, quod ei forte de aquaeductu cum rivalibus, aut de communi pariete cum vicino apud judicem est. ℙ Translate qui ejusdem mulieris amore tenentur, *ἀντεραστὰι, ἀντίζηλοι. Donat.* ad *Ter. Eun.* 5, 8, 42. Rivales dicuntur aemuli de mulieribus, facta translatione nominis a feris bestiis, quae sitientes cum ex eodem rivulo haustum petunt, in proelium contra se invicem concitantur. *Pl. Stich.* 3, 1, 30. Eadem est amica ambobus: rivales sumus. *Ter. Eun.* 2, 3, 62. Miles Thraso Phaedriae rivalis. *Ov. Am.* 2, 19, 60. Me tibi rivalem si juvat esse, veta. *Id. A. Am*, 2, 539. Rivalem patienter habe. *Id. R. Am.* 791. Hunc quoque, quo quondam nimium rivale dolebas, etc. *Suet. Oth.* 3. Poppaeam adeo dilexit, ut ne rivalem quidem Neronem aequo tulerit animo. *Catull.* 57, 9. Rivales socii puellularum. ℙ De bestiis. *Colum.* 7, 3. Aries rivalem violentissime persequitur. ℙ *Amare sine rivali* dicuntur, qui stulte ea amant, quae nemo alius, utpote minimi pretii: ductum ab amantibus puellam deformem. *Cic. Q. Fr.* 3, 8. *med* O Dii, quam ineptus! quam se ipse amans sine rivali! *Hor. A. P.* 444. Quin sine rivali teque, et tua solus amares.

RIVALITAS, atis, f. *ἀντιζηλία*, aemulatio inter amantes, qui eandem mulierem, vel quae eundem virum amant. *Cic. Tusc.* 4, 26. Obtrectare vero alteri aut illa vitiosa aemulatione, quae rivalitati similis est. *Appul. Met.* 10. Cujus (*fortunae*) instinctu domum juvenis protinus se direxit saeva rivalitas. Et illico haec eadem uxor coepit puellam, velut aemulam tori, primo suspicari, dehinc detestari, dehinc crudelissimis laqueis mortis insidiari.

RIVATIM, adv. per vivos, vel in morem rivi. *Macr. Sat.* 7, 12. *f.* Rivatim aquae de Ponto fluunt.

RIVIFINALIS, e, adj. objectu rivi fines agrorum faciens, ut Tractus rivifinalis, *Sicul. Flacc. de condit. agror.* ap. *Goes.* p. 12.

RIVINUS, i, m. idem ac rivalis. *Argum. Asin. Plaut.* Rivinus amens ob praereptam mulierem. Alii leg. *rivalis. Gloss. Philox.* Rivinus, *ἀντίζηλος.*

RIVO, as, 1. derivo. *Paul. Not. carm.* 28, 614. Condita perductos rivaret in atria fontes.

*RIVOSUS, a, um, adj. *Gloss. Lat. Gr.* Rivosus, *ῥειδώδης. B. A.*

RIVULUS, i, m. *ῥύακιον*, parvus rivus. [*Prud. περὶ στεφ.* 10, 160. Almonis usque pervenitis rivulum. ℙ Translate. *Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 19. Influxit enim non tenuis quidam e Graecia rivulus in hanc urbem, sed abundantissimus amnis illarum disciplinarum et artium. *F.*] *Id. Coel.* 8. *med.* Quaeram denique, a quo iste fonte senator emanet: nam si ipse orietur ex sese, fortasse commovebor: sin autem, ut rivulus arcessitus et ductus ab ipso capite, etc. laetabor. *Id. Or.* 2, 27. Tardi ingenii est rivulos consectari, fontes rerum non videre. *Cels.* 7, 4. n. 1. de fistulis: Si flexus reperiuntur, hi quoque ferro persequendi sunt: idemque faciendum, si plures se quasi rivuli ostendunt.

RIVUS, i, m. *ῥέαξ, ὀχετὸς*, aqua fluens, a fonte, vel flumine deducta. *Festus:* Rivus vulgo appellatur tenuis fluor aquae, non specu incilioque factus, verum naturali suo impetu. Sed ii rivi dicuntur, qui manu facti sunt, sive super terram fossa, sive subter, specu: cujus vocabuli origo ex Graeco pendet. *Ulp. Dig.* 43. *tit.* 20. qui est *De rivis*, 1. Rivus est locus per longitudinem depressus, quo aqua decurrat, cui nomen est *ἀπὸ τοῦ ῥεῖν. Cic. Top.* 8. Partium distributio saepe est infinitior, tanquam rivorum a fonte deductio. *Ov. R. Am.* 445. Grandia per multos tenuantur flumina rivos. *Hor. Ep.* 1, 10, 21. aqua per pronum trepidat cum murmure rivum. *Virg. Ecl.* 3, 111. Claudite jam rivos, pueri: sat prata biberunt. *Id. G.* 1, 269. rivos deducere nulla Relligio vetat. *Ov. R. Am.* 194. rivos ducere lenis aquae. *Virg. A.* 4, 120. potis gaudent intyba rivis. *Inscr.* ap. *Mur.* 441, 5. Jussu Imp. Caesaris Augusti circa eum rivom, qui aquae ducendae causa factus est, octonos ped. ager dextra sinistraque vacuus relictus est. ℙ De canali aut fistula, per quam aqua defluit. *Ner. Dig.* 7, 1, 61. Usufructuarius novum rivum parietibus non potest imponere. ℙ Hactenus de rivis manufactis, ut vult *Festus:* sed et aquas naturaliter decurrentes rivos appellant:

quando tantae non sunt, ut amnes dici possint. *Catull.* 68, 57. Qualis in aerii pellucens vertice montis Rivus, muscoso prosilit e lapide. *Virg. G.* 4, 20. tenuis fugiens per gramina rivus. *Ov. Met.* 8, 334. Concava vallis erat, qua se demittere rivi Assuerant pluvialis aquae. *Plin.* 26, 8, 56. Silaus nascitur glareosis et perennibus rivis. *Hor. Ep.* 1, 14, 29. rivus, si decidit imber, Multa mole docendus aprico parcere prato, *h. e.* rivus qui crescit, et fit torrens, si pluvia decidit. *Virg. A.* 3, 350. arentem Xanthi cognomine rivum. *Caes. B. G.* 5, 48. Ut minore cum periculo vallem rivumque transiret. ℙ *E rivo flumen facere*, rem minimam nimis amplificare. Habet *Ov. Pont.* 2, 5, 21. Ingenioque meo, vena quod paupere manat, Plaudis, et e rivo flumina magna facis. ℙ *Rivus* de quocumque humore fluente. *Virg. G.* 1, 132. rivis currentia vina. *Id. A.* 5, 200. sudor fluit undique rivis; et *ib.* 11, 668. Sanguinis ille vomens rivos cadit. *Lucr.* 5, 1255. argenti rivus et auri. Hinc *Hor. Ep.* 1, 12, 9. ut te Confestim liquidus Fortunae rivus inauret, *h. e.* divitiis affluentibus te locupletet. *Plin.* 2, 106, 110. Rivi ignium. *Hor. Od.* 2, 19, 10. Vinique fontem, lactis et uberes Cantare rivos. *Ov. Met.* 9, 655. et humectat lacrimarum gramina rivo, *h. e.* magna vi lacrimarum. *Lact. Op. D.* 20. *f.* Tenuis in nobis facundiae rivus est.

RIXA, ae, f. ἔρις, contentio, quae plerumque manu peragitur, pugna levior inter duos. Hoc enim differt a turba, ut *Labeo* docet ap. *Ulp. Dig.* 47, 8, 4. quod turba est multitudinis hominum turbatio et coetus; rixa duorum. *Cic. Verr.* 2, 4, 66. Ecce autem nova turba atque rixa. *Tac. G.* 22. Crebrae, ut inter vinolentos, rixae, raro conviciis, saepius caede et vulneribus transiguntur. *Petr. Sat.* 96. *f.* Manus a rixa continere. *Hor. Od.* 1, 13, 9. seu tibi candidos Turparunt humeros immodicae mero Rixae. *Juven.* 3, 288. miserae cognosce prooemia rixae: Si rixa est, ubi tu pulsas, ego vapulo tantum. *Hor. Od.* 1, 27, 4. Rixae sanguineae; et *ib.* 3, 14, 26. protervae; et *ib.* 27, 70. Rixa calida. ℙ Dicitur et de dissidio ac pugna inter plures. *Tac. H.* 1, 64. Jurgio primum, mox rixa inter Batavos et legionarios prope in proelium exarsere. *Hor. Od.* 1, 18, 8. Centaurea cum Lapithis rixa super mero Debellata. *Liv.* 2, 18. Concursu hominum rixa ac prope proelium fuit; et *ib.* 29. Intercursu patrum rixa sedata est. *Vell.* 1, 2. Rixam ciere; et 2, 47. *f.* contrahere. *Petr. fragm. Trag.* 70. *Burm.* facere. *Catull.* 40, 4. vecordem excitare. *Colum.* 9, 15. committere. *Quint.* 6, 4. Ire in rixam. *Plin.* 11, 17, 18. de apib.: Rixa in convehendis floribus exorta. *Ov. Ib.* 174. de tuo fiet Insatiabilibus corpore rixa lupis. ℙ Dicitur et de Venerea amantium colluctatione. *Prop.* 2, 12, 10. Quantaque sublato lumine rixa fuit! *Catull.* 66, 13. Dulcia nocturnae portans vestigia rixae. V. PROELIUM. ℙ Translate est quaecumque contentio. *Cic. Fam.* 9, 22. Academiae nostrae cum Zenone magna rixa est. *Mart.* 1, 37. Nobilis haec esset pietatis rixa duobus. *Flor.* 3, 10. Major cum Oceano, quam cum ipsis navibus, rixa. ℙ Vetus dictum est, *a lasso rixam quaeri*, inquit *Sen. Ira* 3, 10, quia labore fessi proniores ad iracundiam sunt.

RIXĀTOR, oris, m. qui rixatur. *Firm. Math.* 5, 8. Homines erunt mali, litigiosi, rixatores, contentiosi. *Quint.* 11, 1. Videas rixatores quosdam neque judicum reverentia, neque agendi more ac modo contineri. *Hor. Ep.* 1, 18, 15. Alter rixator de lana saepe caprina Propugnat nugis armatus. Alii leg. *rixatur.*

[RIXĀTŌRĬUS, a, um, adj. idem ac jurgiosus. *Front.* ad *M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 4, 12. Accipe aliud rixatorium jam hoc et jurgiosum.

RIXO, as, a. 1. idem quod *rixor*, apud veteres. *Varr.* ap. *Non.* 7, 82. Ille viros hortari, ut rixarent. *Id. ib.* Vigilant, clamant, calent, rixant. *Id. ib.* Ne familiae rixent cum vicinis.

RIXOR, aris, atus sum, dep. 1. νεικέω, ἐρίζω, rixam facio, contendo. *Lucr.* 6, 1283. multo cum sanguine saepe Rixantes. *Cic. Or.* 2, 59. Cum esset cum eo de amicula rixatus. ℙ Translate. *Sen. ep.* 56. *med.* Dum inter se non rixentur cupiditas et timor. *Mart.* 9, 28. sonas grandibus minax verbis, Et cum theatro saeculoque rixaris, *h. e.* inveheris, declamas, indignaris. *Plin.* 16, 2, 2. Rami arborum inter se rixantes, *h. e.* crescentes unus contra alterum, seque invicem implicantes luctantium more. *Quint.* 9, 4. Consonantes, quae sunt asperiores, in commissura verborum rixantur. *Varr. R. R.* 1, 48. Herbae dum tenerae sunt, vellendae: prius enim aridae factae rixantur, et celerius rumpuntur, quam sequuntur.

RIXOSUS, a, um, ἐριστικός, contentiosus, pugnax, proclivis ad ineundum certamen. *Colum.* 8, 2. Non rixosarum avium lanistae. V. LANISTA.

RŌBĔUS. V. ROBIUS.

ROBĪGĂLĬA et Rubigalia, um, n. plur. dies festus in honorem Robigi Dei, cui sacra fiebant, ut rubiginem a segetibus averteret. Instituta fuere a Numa anno regni sui undecimo, ad Graecorum, ut videtur, exemplar. Etenim Rhodii, teste *Strab.* 13, 912., Apollini Ἐρυθιβίῳ, *h. e.* Soli robiginem, ἐρυθίβην, frugibus averruncanti templum dicaverant. Celebrabantur autem VII. Kal. Majas, idest die XXV. Aprilis, quia tunc fere segetes rubigo infestat. *Varr. R. R.* 1, 1. et *L. L.* 5, 3., *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 2. et *Paul.* ex *Festo. Kal. Praenest.* ap. *Foggin.* Feriae Robigo via Claudia ad milliarium V., ne robigo frumentis noceat, sacrificium et ludi cursoribus majoribus minoribusq. fiunt. ℙ Sacra haec ove et cane fiebant, quorum exta cum ture et vino offerebantur. *Ov. Fast.* 4, 908. et 935. et *Colum.* 10, 342. ℙ Quem *Varr., Fest.* et *Serv.* ad *G.* 1, 151. et *Kal. Praenest.* Robigum, Deum masculum faciunt, *Ov. l. c.* 907. et 920., *Colum. l. c.* et *Tert. Spect.* 5. *f.* Deam feminam, Robiginem vocant. *Ov. l. c.* 907. Flamen in antiquae lucum Robiginis ibat; et 919. si culmos Titan incalfacit udos, Tum locus est irae, Diva timenda, tuae. Haec vero discrepantia ex eo fortasse est derivanda, quod eo nomine alii Apollinem, alii Cererem colerent; illum, quia plerique soli tribuebant hujusmodi satorum morbum (V. ROBIGO.); hanc, quia eadem frugibus praeerat. ℙ Hujusmodi festum diu celebratum fuisse constat etiam post Christianam religionem a Constantino M. promulgatam, cui deinceps suffectae sunt *litaniae majores*, quae etiamnum eodem die in Ecclesia Catholica celebrantur. ℙ De orthographia V. in ROBIGO.

ROBĪGĬNOR et Rubiginor, aris, n. 1. robiginem contraho, ἰόομαι. *Appul. Flor. n.* 17. Gladius usu splendescit, situ robiginatur. Alii leg. *robiginat.*

ROBĪGĬNŌSUS et Rubiginosus, a, um, adj. ἰώδης, robigine plenus. *Pl. Stich.* 1, 3, 77. Robiginosam strigilem, ampullam rubidam *(vendo).* [*Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) p. 230. Gladio dimicandum, sed interest robiginoso, an splendido. Hic tamen legitur *robignoso* per sync. *F.*] *Appul. de Deo Socrat.* Telum sanguine rubiginosum. ℙ Translate. *Mart.* 5, 28. de obtrectatore: Rubiginosis cuncta dentibus rodit. ℙ De scriptione V. v. sq.

ROBĪGO et Rubigo, inis, f. ἰός, ἐρυσίβη, vitium metallorum, quo atrum ruborem contrahunt, et exeduntur: in ferro dictum speciali nomine *ferrugo*, in aere *aerugo*. Est a *robus*, aut *robius*, pro *rubeus. Plin.* 7, 15, 13. Aes, ac ferrum rubigo corripit. *Id.* 33, 3, 19. de auro: Super cetera non rubigo ulla, non aerugo, non aliud ex ipso, quod consumat bonitatem, minuatve pondus. *Id.* 34, 9, 21. Aera extersa rubiginem celerius trahunt, quam neglecta; et *ib.* 15, 43. Ferrum a rubigine vindicatur cerussa et gypso, et pice liquida; et *mox:* Ferreos annulos rubigine infestari. *Id.* 17, 4, 3. Terra ferro rubiginem obducit. *Id.* 34, 14, 41. Celerius rubiginem sentire. *Virg. G.* 1, 495. Exesa inveniet scabra robigine pila; et *ib.* 2, 220. salsa laedit robigine ferrum. *Prop.* 2, 19, 55. scabra teritur robigine mucro. *Ov. Pont.* 1, 1, 71. Roditur ut scabra positum rubigine ferrum. ℙ Per similitudinem dicitur de aliis rebus. *Plin.* 36, 18, 30. Sunt lapides molares, qui vetustate rubiginem trahunt. *Id.* 16, 6, 8. de glandib. arborum: Distant inter se, quod aliis subest tunica rubigine scabra, aliis protinus candidum corpus. *Ov. A. Am.* 1, 515. Linguaque ne rigeat, careant rubigine dentes. ℙ Contrahit rubiginem ferrum, quod diu in usu esse desiit: hinc translate *Id. Trist.* 5, 12, 21. ingenium longa rubigine laesum Torpet. *Val. Max.* 2, 9. *n.* 5. Abrogamus istud horridae vetustatis rubigine obsitum imperium. *Sen. ep.* 95. *med.* Hebetibus et obtusis aut mala consuetudine obsessis diu rubigo animorum effricanda est. *Ov. Met.* 8, 803. de Fame: Labra incana situ, scabrae rubigine fauces, scil. per quas diu cibus non descendit. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 175. infectus longi rubigine ruris, *h. e.* longo situ, et otio, quo ruri degebam, remotus a rebus gerendis. ℙ Translate. *Prud. Cath.* 7, 205. appellat *rubiginem pectorum* vitia animi, peccata et sordes, quibus estur et inquinatur. Similiter *Sen. ep.* 7. *med.* Malignus comes quamvis candido et simplici rubiginem suam affricuit. ℙ Saepe sic dicitur morbus satorum: de quo *Plin.* 18, 28, 68. *n.* 3. Plerique dixere, rorem inustum sole acri frugibus rubiginis causam esse, et carbunculi vitibus: quod ex parte falsum arbitror, omnemque uredinem frigore tantum constare, sole innoxio. *Id. ib.* 10, 20. *n.* 3. Siligo semper rectam habet spicam, nec rorem continet, qui rubiginem faciat; et *ib.* 17, 44. *n.* 2. Coeleste frugum, vinearumque malum nullo minus noxium, est rubigo. Frequentissima haec in roscido tractu, convallibusque, ac perflatum non habentibus: e diverso carent ea ventosa et excelsa. *Ov.* quoque rori, et soli attribuit, *Fast.* 4, 917. Nec venti tantum Cereri nocuere, nec imbres; Nec sic marmoreo pallet adusta gelu; Quantum si culmos Titan incalfacit udos. At *Colum. Arb.* 13., *Pall.* 1, 35. et *Serv.* ad *G.* 1, 131. malae nebulae causam assignant: quod et rustici Patavini nunc faciunt, qui ideo vocant *nibia:* quae vox a *nebula* facta est. Italis est *golpe*, *melume*, *ruggine*, Gallis *nielle*. *Varr. L. L.* 5, 3. Ne rubigo occupet segetes. *Virg. l. c.* Mox et frumentis labor additus, ut mala culmos Esset robigo. *Colum.* 2, 12. Segetes rubigine infestantur; et 10, 342. mala rubigo virides ne torreat herbas. ℙ De Robigine Dea V. in ROBIGALIA. ℙ Addit *Serv. l. c.* robiginem esse, ut Varro dicit, vitium obscenae libidinis, quod ulcus vocatur: idque nasci abundantia et superfluitate humoris, et a Graecis σαπυρίασιν vocari. ℙ *Pier.* ad *l. Virg. citata*, in antiquis plerisque codicib. primam syllabam per *o* scribi testatur. Non desunt alii, qui per *u.* Praefert *Broukus.* ad *Prop.* 2, 19, 55., item *Manut.* in *Orthogr.* priorem scriptionem, quae antiquorum est: alteram *Dausquius*, quae videtur frequentiori posteriorum usu confirmari. ℙ Eadem a *Virg., Ov., Colum.* allatis, itemque a *Silio, Juven., Prop.* producitur: corripitur a *Prud. Psych.* 105. Condere vaginae gladium, ne tecta robigo, etc. Addunt quidam et *Mart.* 2, 61. nimiaque rubigine captus Adlatras nomen quod tibi cumque datur. Sed plerique alii leg. *acrugine.* Item *Ov. Met.* 8, 803. Labra incana situ, scabraque rubigine dentes. Sed alii tollunt *que:* alii leg. *scabrae rubigine fauces.* V. supra.

ROBĪGUS et Rubigus, i, m. Deus averruncus, qui a Romanis colebatur, ut a frugibus robiginem averteret. *Varr., Plin., Fest., Serv.* (jam in ROBIGALIA indicati) et *Gell.* 5, 12. *extr. Inscr.* ap. *Gud.* 55, 4. Robigo, et Cereri, et Florae sacrum L. Ampsanius Merenda, etc. Alia ap. *Mur.* 102, 6. Deo Rubigo sacrum.

RŌBĬUS aut Robeus, a, um, adj. idem quod rubeus, rufus. *Inscr.* ap. *Grut.* 61, 3. Ut praetor litaturum se sciat Volcanalibus omnibus annis vitulo robio, et verre. Alii leg. *robeo. Voss.* in *Etym.* in V. *Ruber*, et *Scal. in not.* ad *Varr. R. R.* 2, 5. p. 244. Legitur *robius* etiam ap. *Colum.* 6, 2., ubi de coloribus boum loquitur, et 8, 2., ubi de gallinarum, in quibusdam MSS., nam alii passim *rubeus* habent. V. ROBUS.

RŌBŌRĀRĬUM, ii, n. δρυφρακτον, vivarium, septum, villa, quae inclusa habet animalia: a *robur*, idest a tabulis roboreis, quibus vivaria septa erant, antequam moenibus cingerentur. *Scipio African.* ap. *Gell.* 2, 20.

RŌBŌRASCO, is, n. 3. robur acquiro. *Naev.* ap. *Non.* 2, 368. de puero pubescente: Cujus vox gallulascit, cujus jam ramus roborascit. V. RAMUS.

RŌBŌRĀTUS, a, um, part. a *roboro:* robustus factus. *Plin.* 21, 15, 55. Mordacitas urticae non protinus cum ipsa herba gignitur, nec nisi solibus roborata. *Tert. Anim.* 25. Roboratior exitus.

*ROBORĒTUM, i, n. *Gloss. Gr. Lat.* δρυμών, Quercetum, roboretum. *B. A.*

RŌBŌRĔUS, a, um, adj. δρύϊνος, qui est ex roboris materia, robustus. *Colum.* 6, 30. Stabula roboreis axibus constrata. *Plin.* 28, 8, 29. Roborea ligna. *Ov. Fast.* 5, 622. virgo simulacra virorum Mittere roboreo scirpea ponte solet.

RŌBŌRO, as, avi, atum, a. 1. κραταιόω, robur et vires addo, firmo, reficio. *Cic. Off.* 1, 31. Catoni cum incredibilem tribuisset natura gravitatem, eamque ipse perpetua constantia roboravisset. *Lucr.* 4, 1032. adulta aetas cum primum roborat artus. *Plin.* 10, 33, 49. Hirundines nidos luto construunt, stramento roborant. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 11. Pampinos adjugatae vitis detergere, usque quo placeat roborari eam. *Id.* 18, 28, 67. *n.* 4. Cum spica deflorescere coepit, atque roborari. *Colum.* 6, 27. *med.* Equus roborandus est largo cibo.

RŌBŌRŌSUS, a, um, adj. qui robore seu tetano laborat, tetanicus. *Veg. Vet.* 3, 24. Quae potio roborosos tetanicos, et opisthotonicos salubriter curat. *Id. ib.* Roborosa passio dicitur, quae animal rigidum facit ad similitudinem ligni. V. ROBUR.

ROBUR, oris, n. δρῦς ἀγρία, species quercus durissimo ligno, et in aquis incorruptibili. Multa de ea *Plin.* 16. *c.* 6. 7. 8., item *ib.* 38, 73. *extr.*, ubi totam ejus materiam osseam esse; et *ib.* 40, 76. *n.* 3., ubi tantam ei esse duritiam scribit, ut terebrari nisi madefactum non queat, et ne sic quidem adactus avelli clavus; et *ib.* 79., ubi marina aqua corrumpi. Sed profecto plures sunt, non una species quercuum, quae hoc nomine appellantur. *Festus* vocem ducit a *robus*, ruber, rufus, quia roboris materia plurimas venas ejus coloris habet. *Cic. Acad.* 4, 31. *f.* Sapiens non est e saxo sculptus, aut e robore dolatus. ℙ Per synecdochen est res aliqua ex robore. *Sil.* 2, 244. et 267. robur letale, *h. e.* hasta. Sic *Virg. A.* 10, 479. ferro praefixum robur acuto, *h. e.* hastile ferrea cuspide armatum. *Mart.* 9, 44. Cujus (*Herculis*) laeva calet robore, *h. e.* clava. (Adde *Stat. Silv.* 3, 1, 35.) *Virg. A.* 1, 230. sacrum robur, *h. e.* equus ligneus. Ap. *eund. G.* 1, 162. et *Val. Fl.* 7, 555. grave robur aratri est ipsum aratrum e robore. *Cic. Mur.* 35. *f.* Lacedaemonii quotidianis epulis in robore accumbunt, *h. e.* in sedili e robore, vel alio quocumque ligno duro. *Festus:* Robur in carcere dicitur is locus, quo praecipitatur maleficorum genus: quod ante arcis robusteis includebatur. *Liv.* 38, 59. *f.* Ut in carcerem inter fures nocturnos vir clarissimus includatur, et in robore et tenebris exspiret. *Id.* 34, 44. *extr.* inferiorem carcerem appellat, et *Sall. Cat.* 58. Tullianum: ac describit. *Calpurn. Fl. decl.* 4. Video carcerem publicum, saxis ingentibus structum, etc. In hunc conjecti robur Tullianum prospiciunt. Alii leg. *robur Tullianumque. Lucan.* 2, 125. Saeva tribunicio maduerunt robora tabo. *Appul. Apol.* O subtilitas digna carcere et robore! *h. e.* vinculis et morte, quia in robore supplicium de reis sumebatur. *Tac. A.* 4, 29. Robur, et saxum,

aut parricidarum poenas minitari. Adde *Lucr.* 3, 1031., ubi quidam designari putant equuleum, in quo insidentes, vel porrecti rei torquebantur. Quod scribit *Val. Max.* 6, 3. *n.* 1. *f.* familiares Gracchorum *de robore praecipitatos fuisse*, negotium facessit interpretibus: neque enim praecipitari poterant, qui de carcere in robur, imum carceris locum, supplicii causa demittebantur. Itaque aut locum ipso robore depressiorem ibi fuisse dicendum est: quod sane non constat; aut *Valerium* robur cum saxo Tarpejo confudisse; aut denique locum esse corruptum. Clara erat sententia, si dixisset, *in robur*. ℙ Item quodcumque lignum durum et validum. *Virg. A.* 12, 782. Viribus haud ullis valuit discludere morsus Roboris Aeneas, *h. e.* oleastri, quem supra dixerat *v.* 766. Adde *G.* 2, 305., *ib.* 3, 420. et al. saepe. Huc pertinent et illa *ib.* 332. Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus Ingentes tendat ramos, *h. e.* vetustae duritiae et firmitatis. Adde *A.* 4, 441. ℙ Massyla robora *Statio Silv.* 3, 3, 94. sunt arbores citri, ex quibus pretiosae mensae fiebant. V. CITRUS. Haec eadem vocat *Id. ib.* 4, 2, 39. robora Maurorum. *Id. Th.* 5, 287. curvum robur, *h. e.* cymba ex codice cavato. ℙ Ap. *Colum.* pallentia robora betae, 10, 326. sunt ejus caules duriusculi, et aliquid roboris habentes. ℙ Dicitur et de duritia aliarum rerum. *Lucr.* 1, 889. fruges cum robore saxi Franguntur. *Virg. A.* 7, 609. Centum aerei claudunt vectes, aeternaque ferri Robora. ℙ Item de facultate ac viribus cujuspiam rei. *Id. G.* 2, 177. Nunc locus arvorum ingeniis: quae robora cuique, Quis color, et quae sit rebus natura ferendis. ℙ Saepe de viribus corporis, *ῥώμη*. Hanc notionem ex eo descendere putat *Festus*, quia homines valentes boni coloris esse solent, et ad rubeum, qualis in venis roboris est, accedentis. Alii tamen, ut *Voss.* in *Etym.*, volunt hanc esse primam et propriam vim hujus vocis, et inde transferri ad arborem. *Virg. A.* 2, 638. quibus integer aevi Sanguis, ait, solidaeque suo stant robore vires. *Id. ib.* 8, 518. Arcadas huic equites bis centum, robora pubis Lecta dabo, *h. e.* fortissimos juvenes. Sic *Val. Fl.* 2, 644. Cum tales intrasse duces, tot robora cerno. *Id.* 1, 561. robur Herculeum, *h. e.* ipse Hercules fortissimus. ℙ Item de viribus animi: et universim ponitur pro vi, virtute, firmitate. *Cic. Rosc. Am.* 51. Qui si jam satis aetatis atque roboris haberet, ipse pro Sex. Roscio diceret. *Id. Manil.* 4. Altera pars, quae multo plus firmamenti ac roboris habebat. *Id. Fin.* 5, 5. Dummodo plus in virtute teneamus firmitatis et roboris. *Id. Fam.* 6, 1. Quantum in cujusque animo roboris est, atque nervorum. *Id. Font.* 8. Illi habuerunt tantum animi, tantum roboris, ut M. Scauro testi non crederent. *Id. Agr.* 2, 35. *med.* Quibus illi rebus elati et inflati, si paulum assumpserint vetustatis ac roboris, non continebuntur. *Id. Off.* 1, 5. Animi excelsi atque invicti magnitudo ac robur. *Id. Mil.* 37. Vir quodam incredibili animi robore. *Id. Cluent.* 56. C. Flavius Pusio, Cn. Titinius, C. Maecenas, illa robora populi R. *Id. Att.* 6, 5. *med.* Auxilia sane bona, sed ea Galatarum, Pisidarum, Lyciorum: haec enim sunt nostra robora. *Tac. H.* 4, 33. *extr.* Caesorum eo die in partibus nostris major numerus, et imbellior: e Germanis ipsa robora; et *Quint. prooem.* 6. *med.* Robur contra dolores ac metus. *Ov. Trist.* 5, 12, 11. Des licet hic valido pectus mihi robore fultum, etc. Fracta cadet tantae sapientia molе ruinae. *Mart.* 1, 40. magnae subnixus robore mentis. *Sen. Phoen.* 78. Magno robore aerumnas doma. *Alter. Sen. ep.* 10. *med.* Verba plena roboris. ℙ Ap. *Veg. Vet.* 3, 24. *in.* et *Pelag. Vet.* 23. dicitur *robur* morbus jumentorum, quo nervi rigent, tetanus, *τέτανος*. V. ROBOROSUS. ℙ *Robore natus*, agrestis, durus, ferus, inhumanus, ferreus. *Stat. Th.* 4, 339. vos autem hunc ire sinetis, Arcades? o saxis nimirum, et robore nati! ℙ Olim *robus* et *robos* dixere pro *robur*, ut *labos*, *honos* pro *labor*, *honor*. V. ROBUS.

RŌBURNĔUS, a, um, adj. *δρύϊνος*, qui est e robore, quernus. *Colum.* 9, 1. *med.* Ferae pecudes in vivariis ut graminibus, ita frugibus roburneis opus habent, *h. e.* glandibus, quibus vescuntur.

RŌBUS, ruber, rufus, flavus, *ξανθός*. *Festus:* Robum rubro colore et rufo significari, ut bovem quoque rustici appellant, manifestum est. Unde et materia, quae plurimas venas ejus coloris habet, dicta est robur. Hinc et homines valentes, et boni coloris, robusti. Robus quoque in carcere dicitur is locus, quo praecipitatur maleficorum genus, quod ante arcis robusteis includebatur. Haec *Festus. Serv.* ad illud *Virg. Ecl.* 6, 22. Sanguineis frontem moris, etc. Multi hoc dictum putant, quod robus color Deorum sit: unde et triumphantes facie miniata, et in Capitolio Juppiter in quadriga miniata. Alii leg. *rubeus*. *Gell.* 4, 6. Si quid succidaneis opus erat, robus accederet, *h. e.* vitulus robius. Alii perperam leg. *robigus*. ℙ *Robus*, h. e. robur arbor, antique. *Cato R. R.* 17. Robus, materies item pro ridica, ubi solstitium fuerit ad brumam, semper tempestiva est. ℙ Est praeterea *robus* genus tritici, a colore sic dictum. *Colum.* 2, 6. Tritici genera quamplura cognovimus: verum ex his maxime serendum est, quod robus dicitur, quoniam et pondere et nitore praestet.

RŌBUSTĀRĬUS, ii, m. artifex, qui in robusta materia opus facit. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 2. *n.* 27. Corpus robustariorum. Hanc eand. habet *Mur.* 519, 2., ubi aliter legit, et contendit minus Latinam *robustariorum* vocem esse.

ROBUSTĔ, adv. fortiter, firme, valide. *August. Confess.* 8, 11. Ne revalesceret iterum, et me robustius alligaret. *Nazar. Pan. ad Constant.* 17. Fecunda malis suis natio ita raptim adolevit robusteque recreata est.

ROBUSTĔUS, a, um, adj. *δρύϊνος*, qui est e robore, roburneus, robustus. *Vitr.* 2, 1. Scandulae robusteae. *Id.* 3, 3. et 5, 12. *med.* Robustei pali. Addunt et *Varr. R. R.* 1, 38. *extr.*, ubi constans lectio non est.

ROBUSTUS, a, um, adj. *δρύϊνος*, qui ex robore est, roburneus, quernus: et universim ex quocumque duro ligno factus. *Cato R. R.* 18. Eo capitulum robustum indito; et *ib.* Stipites robustas facito. *Varr. R. R.* 1, 38. *extr.* et *Colum.* 2, 15. Robusta materia, *Plin.* 11, 37, 55. *med.* Robusti caudices. *Ov. Met.* 5, 120. Robusta repagula. *Pl. Curc.* 5, 2, 13. Robustus carcer, *h. e.* locus robustis axibus munitus. V. ROBUR et ROBUS. *Hor. Ep.* 2, 2, 74. Tristia robustis luctantur funera plaustris. *Id. Od.* 3, 16, 2. Robustae fores. ℙ De robusto codice V. in CODEX. ℙ Translate est durus, rigidus, valens, firmus, vigorem ac robur habens. *Plin.* 11, 37, 45. Cornua aliis ad incursum robusta, aliis ad ictum. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 11. Tertius vineae annus palmitem velocem robustumque emittit. *Id.* 36, 22, 48. Albi lapides, nec contra humores et auram maris robusti. *Colum. praef. med.* Robustissimum solum, *h. e.* cui imperari assidua cultura potest, et quod feracissimum est. ℙ *Robustus cibus* est valens, *h. e.* in quo multum alimenti inest, ut *Cels.* 2, 18. *in.* explicat. *Id. ib.* Ex feris quo majus quodque animal, eo robustior ex eo cibus est. *Plin.* 18, 17, 46. Colles robustius, sed minus, reddunt triticum. Adde *ib.* 30, 72. ℙ De viribus corporis. *Nep. Alc.* 2. Postquam robustior est factus. *Plin.* 27, 4, 10. Robustiores vinum bibere, infirmiores aquam. *Ov. Met.* 15, 207. Transit in aestatem post ver robustior annus. *Suet. Tib.* 68. Corpore amplo atque robusto esse. *Cic. Agr.* 2, 31. Homines robusti, et valentes, et audaces. *Just.* 25, 4. Exercitus partem robustissimam amisit. *Ov. Her.* 9, 77. de Hercule: Crassaque robusto deducis pollice fila. *Plin.* 7, 16, 17. Robusta vox. *Nep. A.* 10. Cum videret, regem domesticis rebus minus esse robustum, *h. e.* minus instructum militaribus copiis. ℙ Illa etiam commode translata sunt. *Cic. Phil.* 2, 25. *med.* Sed haec, quae robustioris improbitatis sunt, omittamus; et *Phil.* 5, 11. *extr.* Omne malum nascens facile opprimitur, inveteratum fit plerumque robustius. *Id. Off.* 1, 20. Ea quae videntur acerba, ita ferre, ut nihil a statu naturae discedas, robusti animi est, magnaeque constantiae. *Id. Tusc.* 4, 23. Robusta et stabilis fortitudo. *Id. Planc.* 8. *extr.* Solidam, et robustam, et assiduam frequentiam praebuerunt. *Pers.* 5, 5. robustum carmen, *h. e.* grandiloquum, tragicum, magni ponderis. *Val. Max.* 4, 7. *n.* 2. Robusta constantis amicitiae exempla.

[ROCUS, a, um, adj. idem ac raucus. Est cogn. R., ut T. Romilius Rocus Cos. ann. U. C. CCXCIX. in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 289. et Q. Creperejus Rocus in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 197., in quorum postica est Neptunus in biga hippocamporum, quo quidem ad raucos maris sonitus allusum fuisse videtur. V. RAUCUS. *F.*]

RODO, is, si, sum, a. 3. *τρώγω*, dentibus quippiam erado: a voce Graeca allata. *Phaedr.* 1, 22. laboras, ut fruaris reliquiis, Quas sunt rosuri mures. *Ov. Fast.* 1, 357. Rode, caper, vitem. *Hor. Epod.* 5, 47. irresectum saeva dente livido Canidia rodens pollicem. *Id. Ep.* 1, 14, 40. Cum servis tu urbana diaria rodere mavis, *h. e.* durum servorum cibum, et panem vix morsus admittentem, qualis urbanis dabatur servis, fatigato dente mandere. De corvis *Plin.* 17, 5, 3. Corvique aratoris vestigia ipsa rodentes, *h. e.* rostro tundentes cibi exquirendi gratia. ℙ Ponitur et pro excedere. *Id.* 36, 22, 48. Tophus tectorii calce roditur. *Id.* 35, 15, 52. Vis liquidi aluminis adstringere, indurare, rodere. *Ov. Pont.* 1, 1, 71. Ferrum rubigine roditur. ℙ Item eradere, abradere. *Lucr.* 5, 257. ripas radentia flumina rodunt; et *ib.* 258. quodcumque alit, auget, roditur, *h. e.* deminuitur. ℙ Transfertur ad obtrectatores, et maledicos. *Cic. Balb.* 26. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant. *Hor. Sat.* 1, 4, 81. absentem rodere amicum; et *ib.* 6, 46. Quem rodunt omnes libertino patre natum. *Mart.* 5, 28. Rubiginosis cuncta dentibus rodit. *Id.* 13, 2. quid dentem dente juvabit Rodere? *h. e.* carpere eum, qui pari est mordacitate. V. PELLIS. ℙ *Pers.* 3, 81. Murmura cum secum, et rabiosa silentia rodunt, *h. e.* versant, et quasi dentibus rodunt verba, secum obmurmurantes.

RODUS et Rōduscula, V. RAUDUS, etc.

RŌGĀLIS, e, adj. ad rogum spectans. *Ov. Am.* 3, 9, 41. Tene, sacer vates, flammae rapuere rogales? *Sidon. ep.* 3, 13. *med.* Sordidior et deformior est cadavere rogali.

*ROGĀMEN, inis, n. rogamentum. *Gloss. Gr. Lat. δέημα*, Rogamen. *B. A.*

RŌGĀMENTUM, i, n. interrogatio. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Rogamentum proponere.

RŌGANS, antis, part. a *rogo: δεόμενος*, qui rogat, supplex. *Cic. Fam.* 4, 4. Dixit se senatui roganti de Marcello, ne hominis quidem causa negaturum. *Ov. Fast.* 6, 70. Blandior, et partes paene rogantis ago. *Id. Her.* 20, 33. En iterum scribo, mittoque rogantia verba. *Id. A. Am.* 1, 412. Flectitur iratus voce rogante Deus.

*ROGARĬUS, i, m. qui rogum curat, qui corpus comburit. *Gloss. Gr. Lat. νεκροκαύστης*, Rogarius, bustuarius. *B. A.*

[ROGĀTĀRĬUS, a, um, et *F.*]

[ROGĀTĬCĬUS, a, um, adj. qui ab alio rogatus fuit. *Front. ad Ver. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1. *med.* Nerva facta sua in senatu verbis rogaticiis commendavit, *h. e.* oratione ab aliquo scriptore a se rogato mutuata. In *Codicis* margine antiqua manu scriptum est *rogatariis* pro *rogaticiis*. *F.*]

RŌGĀTĬO, onis, f. *δέησις*, actus rogandi, petitio, postulatio, preces. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 3. *f.* Ego Curtium non modo rogatione, sed etiam testimonio tuo diligo. *Val. Max.* 6, 4. *n.* 4. Cum amici cujusdam injustae rogationi resisteret. ℙ Item interrogatio, figura sententiarum apud rhetores, *ἐρώτημα*. *Cic. Or.* 3, 53. Et rogatio, atque huic finitima quasi percontatio. V. PERCUNCTATIO et PERCUNCTOR. ℙ *Rogatio* dicitur etiam pensatio in comitiis. *Cic. Planc.* 10. Rogatio ipsa semper est gratiosissima, quae èst officio necessitudinis conjuncta maxime. Neque enim ego sic rogabam, ut petere viderer, quia familiaris esset meus. *Id. paulo ante:* Appellavi populum, tribubus submisi me, et supplicavi; ultro pollicentes rogavi. ℙ Hoc nomine appellatur etiam lex, antequam perferatur, quia in ea ferenda rogabatur populus illis verbis: *velitis, jubeatis, uti*, etc., (integram formulam habes ap. *Gell.* 5, 19.) post quae ferebat ille suffragium: quo si responderetur, *uti rogas*, lex erat: quae cum perscriberetur, haec in principio verba apponebantur: *consul populum jure rogavit, populusque jura scivit.* V. ROGO. *Cic. Fin.* 4, 28. Et eadem imbecillitate et inconstantia L. Tubulum fuisse, qua illum, cujus is condemnatus est rogatione, P. Scaevolam. ℙ Aliqui rogationem accipiunt pro privilegio, et a lege differre ajunt, quod lex universalis sit, rogatio particularis. *Festus:* Rogatio est, cum populus consulitur de uno pluribusve hominibus, quod non ad omnes pertineat: et de una pluribusve rebus, de quibus, non omnibus, sanciatur. Nam quod in omnes homines, resve populus scivit, lex appellatur. Itaque Gallus Aelius ait: Inter legem et rogationem hoc interest; rogatio est genus legis; quae lex, non continuo ea rogatio est: rogatio non potest non esse lex, si modo justis comitiis rogata est. Haec *Festus*. Sed haec differentia non observatur; nam, ut ait *Gell.* 10, 20., sive lex, sive privilegium, sive plebiscitum sit, sine rogatione ad populum perferri non potest, et utrumque confuso et indistincto vocabulo rogatio dicitur. *Cic. Brut.* 33. de C. Galba: Rogatione Manilia, Jugurthinae conjurationis invidia oppressus est; et *mox* 34. Invidiosa lege Manilia C. Galbam Gracchani judices sustulerunt. *Id. ib.* 23. Rogationem in Ser. Galbam privilegii similem ferente T. Libone trib. plebis. *Id. Sextr.* 10. *extr.* Promulgare rogationem de re aliqua. *Id. Q. Fr.* 2, 2. *f.* Rogationem perferre. *Id. Att.* 1, 14. *med.* accipere, *h. e.* approbare. *Caes. B. C.* 3, 1. ad populum ferre. ℙ Dicitur interdum *rogatio*, etiam postquam perlata est. *Laelius Felix* ap. *Gell.* 15, 27. Quibus rogationibus ante patricii non tenebantur, donec Q. Hortensius eam legem tulit, ut eo jure, quod plebes statuisset, omnes Quirites tenerentur. *Gell.* 20, 1. *med.* Quid salubrius visum est rogatione illa Stolonis jugerum de numero praefinito? ℙ *Rogationes*, Italis quoque nunc *rogazioni*, appellatae fuerunt triduanae supplicationes, quae segetum lustrationibus per Fratres Arvales triduo Romae habitis suffectae videntur, et tribus diebus JESU CHRISTI *Ascensionem* praecedentibus celebrari coeptae sunt a Lazaro Mediolanensi in Italia archiepiscopo ann. CCCCXLI., mox invectae etiam a Mamerto Viennensi in Gallia episcopo ann. CCCCLXIX., ut constat ex *Sidon. ep.* 5, 14. Quidquid illud est, quod vel otio vel negotio vacas, in urbem tamen, ni fallimur, rogationum contemplatione revocabere. Quarum nobis solemnitatem primus Mamertus pater et pontifex invenit, instituit, invexit. Erant quidem prius vagae, tepentes, frequentesque, et, ut sic dixerim, oscitabundae supplicationes, quae saepe interpellantum prandiorum obicibus hebetabantur, maxime aut imbres, aut serenitatem deprecaturae; in his autem jejunatur, oratur, psallitur, fletur. *Id. ep.* 7, 1. ad Mamertum: Solo invectarum te auctore rogationum palpamur auxilio: quibus inchoandis instituendisque populus Arvernus, etsi non effectu pari, affectu certe non impari coepit initiari. Ex his patet, *Sidonium* Augustonemeti, nunc *Clermont*, episcopum illas rogationes, Mamerto auctore, adoptasse; quas postea Leo III. Pont. Max. ann. DCCCL. Romae celebrari jussit, unde per universam Catholicam Ecclesiam propagatae sunt.

ROGATIUNCŬLA, ae, f. brevis rogatio, seu interrogatio, breve argumentum, interrogatiuncula. V. INTERROGATIO. *Cic. Fin.* 1, 11. *med.* Chrysippus in hac est rogatiuncula delectatus: Num quidnam manus tua, etc? ℙ Item parva rogatio, seu lex. *Cic. Dom.* 20. Eaque te ex una rogatiuncula fecisse.

ROGĀTOR, oris, m. *αἰτητής*, qui rogat. *Cic. ad Planc. post ep.* 2, 16. *l.* 16. *ad Att.* Quamquam haec epistola non suasoris est, sed rogatoris. ℙ Stipem petens, mendicus, *ἐπαίτης*. *Mart.* 10, 5. Interque raucos ultimus rogatores Oret caninas panis improbi buccas. *Id.* 4, 30. Bajanos sedet ad lacus rogator. ℙ In comitiis ita dicebatur, qui iis praeerat, et tribus de aliqua re rogabat. *Cic. N. D.* 2, 4. Haruspices responderunt, non fuisse justum comitiorum rogatorem. Tum Gracchus: itane vero? ego non justus, qui et consul rogavi, et augur, et auspicato? ℙ Item qui nomen ejus, de quo comitia fiebant, renunciabat, et centuriam suffragium rogabat. Locum habuit primo, cum suffragia voce ferebantur: retentus est etiam post inductum tabellarum usum. *Cic. Div.* 2, 35. *med.* et *ib.* 1, 17. *extr.* Cum haruspices Ti. Gracchus, propter mortem repentinam ejus, qui in praerogativa referenda subito concidisset, in senatum introduxisset, non justum rogatorem fuisse dixerunt. Primum vide, ne in eum dixerint, qui rogator centuriae fuisset: is enim erat mortuus. *Id. in Sen.* 11. Quando illa dignitate rogatores, diribitores, custodesque vidistis? Adde *Pis.* 15. *f.*, ubi de eadem re loquitur, *h. e.* de se ab exsilio revocando. ℙ *Rogator legum*, qui leges fert. V. ROGATIO et ROGO. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 397. Consilium patriae, legumque oriundu' rogator. ℙ Inter ministros scenae etiam *rogatorem* fuisse, colligitur ex *Inscr.* ap. *Mur.* 660, 3. M. Vipsanius Narcissus rogator ab scaena. Putatur autem fuisse is, qui vestes hinc inde rogando conquirebat, ad varios scenae atque histrionum usus: et huc pertinere illud *Hor. Ep.* 1, 6, 40. chlamydes Lucullus, ut ajunt, Si posset centum scenae praebere, rogatus, Qui possum tot? ait: tamen et quaeram, et quot habebo, Mittam: post paulo scribit, sibi millia quinque Esse domi chlamydum: partem, vel tolleret omnes. Alia est *Inscr.* ap. *eund. Mur.* 898, 5., quae vel eodem refertur: Eros Aug. L. rogator, Livia Lesbia: vel rogatorem comitiorum significat. Tres alias *Inscr.* affert *Ficoronius de person. scenic. c.* 56. (unde haec sumpta sunt), in quibus *rogator* legitur.

*ROGATRIX, icis, f. *Sidon. B. A.*

*ROGATŪRA, ae, f. rogatio. *Gloss. Gr. Lat.* *ἀπαιτησις*, Rogatura. *B. A.*

ROGĀTUS, a, um, a *rogo: αἰτηθείς, δεηθείς. Ov. Am.* 2, 19, 20. Saepe time insidias, saepe rogata nega. *Id. A. Am.* 1, 345. quaeque negant, gaudent tamen esse rogatae. *Cic. Verr.* 2, 4, 8. Rogatus de Cybaea, tenetis memoria, quid responderit; et *Mart.* 4, 90. Rure morans quid agam, respondeo pauca rogatus. *Ov. Fast.* 4, 150. Fortuna hoc, parvo ture rogata, facit. *Hor. Sat.* 1, 4, 97. causaque mea permulta rogatus Fecit; et *ib.* 2, 4, 88. per amicitiam, Divosque rogatus. *Lucan.* 4, 735. Rogatus, ut metuat. *Suet. Ner.* 22. *f.* Rogatus, ut cantaret. *Cic. Att.* 1, 13. et *Atejus Capito* ap. *Gell.* 4, 10. Senator sententiam rogatus. *Gell.* 2, 29. *med.* Cognati et affines operam quam dare rogati sunt, supersedent. *Ov. Met.* 4, 154. Hoc tamen amborum verbis estote rogati, Ut, etc. *Quint.* 12, 2. *f.* Qui velut sacramento rogati, nefas ducunt a suscepta semel persuasione discedere. *Ov. Her.* 1, 60. Ille mihi de te multa rogatus abit. *Id. Ib.* 643. Pauca quidem, fateor; sed Dii dent plura rogatis. ℙ *Testes rogati* in Jure dicuntur, qui certiores facti, qua de re testes futuri sint interrogantur, an velint adesse, necne, *παρακληθέντες μάρτυρες*. *Ulp. Dig.* 28, 1, 21. *med.* In testamentis, in quibus testes rogati adesse debent, ut testamentum fiat; alterius rei causa forte rogatos ad testandum non esse idoneos placet. *Pomp. ib.* 22, 5, 11. Ad fidem rei gestae faciendam etiam non rogatus testis intelligitur. ℙ De legibus latis ad populum. *Sall. Jug.* 76. *f.* Populus a tribuno plebis rogatus, quem vellet cum Jugurtha bellum gerere, frequens Marium jussit. *Pl. Curc.* 4, 2, 23. Rogitationes plurimas propter vos populus scivit, quas vos rogatas rumpitis. *Cic. Sext.* 24. Puncto temporis eodem mihi reique publicae pernicies, Gabinio et Pisoni provincia rogata est.

RŌGĀTUS, us, m. *δέησις*, rogatio. *Cic. Att.* 1, 9. *extr.* Chilius te rogat, et ego ejus rogatu. *Id. N. D.* 1, 6. *f.* Cum ad eum ipsius rogatu arcessituque venissem. *Id. Fl.* 4. Nunquam vobis ad rogatum respondent. Adde *Amic.* 1. *med.* et *Fam.* 7, 1. *med.* et *ib.* 13, 36.

RŌGĬTĀTĬO, onis, f. actus rogitandi. *Pl. Curc.* 4, 2, 23. Rogatationes publicas propter vos populus civit, *h. e.* leges rogavit.

*ROGĬTĀTOR, oris, m. qui rogitat. *Augustin. B. A.*

[RŌGĬTĀTUS, a, um, part. a *rogito*, saepe rogatus. *Cic. fragm. or. pro Scauro* (ed. *A. Maio*) 8.]Testium fidem primum ipsa tollit consensio, quae late facta est compromisso Sardorum, et conjuratione rogitata. *Peyronius* vero *ib. n.* 38. p. 83. pro *late facta* legit *patefacta*, et *recitata* pro *rogitata*, nempe omnium Sardorum testimonio ex unica syngrapha, iisdemque verbis recitato. *F.*]

ROGĬTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *rogo:* saepe rogo, quaero, sciscitor. *Ter. Andr.* 1, 1, 56. Observabam illorum servulos venientes aut abeuntes: rogitabam, heus puer, etc. *Id. Eun.* 3, 5, 5. Neminemne intervenire nunc mihi, qui rogitando obtundat, enecet? *Virg. A.* 1, 750. Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. *Pl. Epid.* 2, 2, 16. Rogitando sum raucus factus. ℙ Adhibetur etiam pro simplici *rogo*, interrogo, quaero, sine ulla frequentiae significatione. *Pl. Cas.* 3, 3, 8. Rogitare oportet prius, et percontarier. *Id. Merc.* 3, 4, 48. Requireres, rogitares, quis esset aut unde esset. *Id. Aul.* 2, 8, 3. Venio ad macellum, rogito pisces: indicant caros, *h. e.* quaero, quanti vaeneant pisces. *Ter. Ad.* 4, 1, 11. Rogitavit me, ubi fuerim. *Id. Heaut.* 5, 1, 70. Illum rogitato, quamobrem id faciam. *Pl. Curc.* 5, 2, 3. Rogita, unde istunc habeat annulum. ℙ *Rogitas?* frequentissima apud comicos formula, in eum, qui aut scit, aut scire debet, et tamen rogat. *Ter. Eun.* 4, 4, 8. Ubi est? *Phae.* rogitas? non vides? *Id. Heaut.* 4, 1, 18. Perii! quid ego feci? *Chre.* rogitas? Adde *Pl. Aul.* 2, 5, 13. et 4, 4, 7. etc. Sic *Id. ib.* 6. Verberabilissime, etiam rogitas? Adde 3, 2, 10. et 23. etc. ℙ *Rogito* pro *rogo*, *h. e.* precor, peto. *Ter. Eun.* 2, 2, 35. Sed ego cesso ad Thaidem haec deducere, et rogitare, ad coenam ut veniat?

ROGO, as, avi, atum, a. 1. *ἔρομαι, πυνθάνομαι*, quaero, percontor, sciscitor, sciendi causa interrogo, peto. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 397. Roga ipsum, quemadmodum ego eum Arimini acceperim. *Ter. Ph.* 4, 4, 3. Eho verbero, aliud mihi respondes, ac rogo? *Id. Andr.* 4, 4, 24. *Da.* Cujum puerum hic apposuisti? dic mihi. *My.* tu nescis? *Da.* mitte id quod scio: dic quod rogo. *Pl. Most.* 3, 1, 130. Dicisne hoc, quod te rogo? *Id. Pers.* 4, 4, 90. Jam de istoc rogare omitte, non vides nolle eloqui? *Phaedr.* 4, 18. Rogare aliquem causam alicujus rei. *Suet. Caes.* 82. Quasi aliquid rogaturus propius accessit. *Ter. Andr.* 2, 3, 49. Rogo, numquid velit. *Cic. Verr.* 2, 4, 12. Rogavi, pervenissentne Agrigentum: dixit, pervenisse. *Id. Vat.* 4. *extr.* Tum respondeto ad ea, quae de te ipso rogaro. *Pl. Amph.* 2, 2, 76. Alcumena, unum te rogare volo. *Varr. L. L.* 8, 33. Rogant, cur malimus habere lectos ex ebore, etc. *Ter. Eun.* 3, 3, 5. Roget quis: quid tibi cum illa? i. e. dicet aliquis. ℙ *Rogare* dicitur, qui stipulatur: interrogat enim alterum, utrum dare, aut facere quippiam velit. *Ulp. Dig.* 2, 14, 7. *med.* In novissima parte pactorum ita solet inseri: Rogavit Titius: respondit Maevius. *Pl. Ps.* 1, 1, 112. et 4, 6, 8. Roga me viginti minas: roga, obsecro hercle, gestio promittere. ℙ *Rogas?* et *etiam rogas?* est increpantis eum, qui de re interrogat, quam scit, aut scire debet. *Ter. Andr.* 1, 1, 134. *Si.* Quem ego credo obnixe omnia facturum, mihi ut incommodet. *So.* Quapropter? *Si.* rogas? mala mens, malus animus; et 4, 4, 23. Quid vis? *Da.* at etiam rogas? Adde *Eun.* 2, 3, 34. et *Phorm.* 5, 7, 22. et alibi, et *Plaut.* plurimis in locis, *v. gr. Amph.* 2, 1, 21. Rogasne, improbe, etiam, qui ludos facis me? ℙ *Rogas?* sine increpatione. *Cic. Mil.* 22. Quibusnam de servis? rogas? de P. Clodii. *Plaut. Aul.* 2, 4, 17. Quid negotii sit, rogas? pumex non aeque est aridus, atque hic est senex. *Id. Bacch.* 4, 9, 56. Quod te misi, ecquid egisti? *Chry.* rogas? congredere. ℙ *Si roges*, si quaeris. *Ov. Met.* 13, 823. Nec, si forte roges, possim tibi dicere, quot sint. ℙ *Rogare aliquem sententiam*, interrogare, quae sit alicujus aliqua de re sententia; et locum habet praecipue in senatu. *Cic. Q. Fr.* 2, 1. *med.* Racilius de privatis me primum sententiam rogavit. *Id. Att.* 1, 13. Scito, me non esse rogatum sententiam. *Sall. Cat.* 49. *extr.* Caesar, ubi ad eum ventum est, rogatus sententiam a consule, hujuscemodi verba locutus est. Absolute *Cic. Fam.* 4, 4. Cum omnes ante me rogati gratias Caesari egissent, ego rogatus mutavi meum consilium. ℙ *Rogare legem*, ferre. V. ROGATIO. *Festus:* Rogat est, consulit populum, vel petit ab eo, ut id sciscat, quod ferat: unde nos quoque in consuetudine habemus pro petere, et orare. Cato in dissuasione, ne lex Baebia derogaretur: ait: hoc potius agam, quod hic rogat. *Vetus formula initio legum perscribendarum*, ap. *Front. Aquaed.* 129. et *Cic. Phil.* 1, 10. Consul populum jure rogavit, populusque jure scivit. *Id. ib.* 2, 29. Ego leges perniciosas rogavi. *Id. Leg.* 3, 3. *f.* Quod tribuni plebem rogassint, ratum esto. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. Penes consules summum jus uti esset, lege rogatum est. *Cic. Fl.* 13. Nonne eo ipso tempore, cum L. Flaccus in Asia remiges imperabat, nos hic in mare superum et inferum sestertium ter et quadragies rogabamus? *h. e.* legem ferebamus, qua lege illa pecuniae summa in classem, ad mare superum inferumque tuendum, impenderetur. ℙ *magistratum*, creare, seu interrogare populum, velitne, ac jubeat aliquem in magistratu esse. *Liv.* 3, 65. Ut qui plebem Romanam tribunos plebis rogaret, is usque eo rogaret, dum decem tribunos plebis faceret. *Cic. Div.* 1, 17. Comitia consulibus rogandis habuit. *Id. Att.* 9, 9. *med.* Majus imperium a minore rogari, non est jus: praetores cum ita rogentur, ut, etc. *Id. Leg.* 3, 4. Tribunis, quos sibi plebs rogassit, jus esto cum patribus agendi. Adde *Liv.* 6, 42. *extr.* ℙ *milites sacramento* est milites facere, et citatos sacramento obligare, ad sacramentum vocare. *Id.* 35, 2. C. Flaminium vagos milites de exercitu P. Africani sacramento rogasse. *Caes. B. G.* 6, 1. Milites, quos ex Cisalpina Gallia consulis sacramento rogavisset, ad signa convenire jubet. Adde *Liv.* 34, 26. ℙ Est etiam *rogare* precibus petere, orare, quaesere, *δέομαι:* quia preces fere per quandam interrogationem, et postulationem concipiuntur: et finitima sunt rogare sciendi causa, et habendi: et praeterea qui preces adhibet, sciscitatur animum ejus, a quo quippiam exspectat. *Cic. Verr.* 2, 1, 29. Rogat, et orat Dolabellam, ut de sua provincia decedat. Sic *Fam.* 13, 66. *extr.* Etiam atque etiam te rogo atque oro, ut, etc. *Ter. Ad.* 5, 5, 1. Heus Demea, rogat te frater, ne abeas longius. *Mart.* 4, 77. Nunquam divitias Deos rogavi. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2. Taurum de aqua per fundum ejus ducenda rogabo. *Petr. Sat.* 39. Servus, pro quo rogaveramus. *Suet. Aug.* 13. Patrem, et filium rogantes pro vita, sortiri, vel micare jussit, ut alterutri concederetur. *Nep. Thras. f.* Nolite, rogo vos, mihi dare, quod multi invideant. *Cic. Fam.* 13, 43. *extr.* Hoc te vehementer etiam atque etiam rogo. *Marcell. Dig.* 36, 1, 44. *med.* In ejusmodi quaestione rogo respondeas, an, etc. *Ov. Am.* 3, 14, 4. Sed tantum, tentes dissimulare, rogat. ℙ Est etiam in comitiis aliorum suffragia prensando petere. V. ROGATIO. ℙ Speciatim est utendum petere. *Pl. Aul.* 1, 2, 18. Quae utenda vasa semper vicini rogant, fures venisse, atque abstulisse dicito. *Id. Ps.* 4, 6, 8. Roga me viginti minas. *Id. Rud.* 2, 3, 73. Aquam hinc de proximo rogabo. *Sempron. Asellio* ap. *Gell.* 13, 21. *extr.* Crepidarium cultellum rogavit a crepidario sutore. *Jabol. Dig.* 18, 6, 16. Servi emptor, si eum conductum rogavit, donec pretium solverit, etc. *Ulp. ib.* 22, 1, 21. Rogare fidejussores, *h. e.* precibus arcessere. Hoc sensu *Lampr. Elag.* 4. Ubi primum diem senatus habuit, matrem suam in senatum rogari jussit; et *Alex. Sev.* 48. Cum quidam senator rebellare voluisset, ad Palatium eum rogavit, eique gratias egit, quod curam reipubl. reciperet. ℙ *Rogare testes.* V. ROGATUS. *Plin. ep.* 1, 9. Ille me ad signandum testamentum, ille in advocationem, ille in consilium rogavit. ℙ *Precario rogare* ap. *Cic. Verr.* 2, 5, 23. dicitur is, qui ab eo aliquid petit, a quo nihil postulare jure potest, sed spem obtinendi in solis precibus ponit. Non enim precario, sed jure suo rogat, qui vel ex conventione, et pacto, vel ex foedere quippiam petit: v. gr. Romanus magistratus a civitatibus sociorum. ℙ *Malo emere, quam rogare*, proverb. ap. *eund. ib.* 6, 6. *extr.* de iis, qui aegre ad preces descendunt, maluntque vel magno quippiam emere, quam rogando se submittere. Molestum enim verbum est, ut ait *Sen. Ben.* 2, 2., onerosum, et demisso vultu dicendum, rogo. Posset etiam usurpari, cum res vilissimo pretio emuntur: quia tunc maxime praestat emere quam precario habere.

RŌGUS, i, m. *πυρά*, strues lignorum, in qua imposita cadavera cremantur pyra. V. PYRA. *Cic. Tusc.* 1, 35. Metellum multi filii, filiae, nepotes, neptes in rogum imposuerunt. *Id. N. D.* 3, 35. In lectulo mortuus, in rogum illatus est. *Plin.* 7, 3, 3. Eutychis a viginti liberis rogo illata. *Cic. Div.* 1, 23. Ad mortem proficiscens, cum ascenderet in rogum ardentem, etc. *Id. Fin.* 3, 22. *extr.* et *Liv.* 25, 17. Rogum exstruere. *Lex. XII. Tab.* ap. *Cic. Leg.* 2, 23. ascia ne polito. Eadem ap. *Plin.* 14, 12, 14. vino ne respergito. *Id.* 8, 40, 61. accendere. *Id.* 7, 44, 45. Portari in rogum; et *ib.* 52, 53. Aviola consularis in rogo revixit: et quoniam subveniri non potuerat, praevalente flamma, vivus crematus est. *Id. ib.* C. Aelium Tuberonem a rogo relatum plerique tradunt. Adde 26, 3, 8. *Ov. Am.* 3, 9, 28. Diffugiunt avidos carmina sola rogos, *h. e.* mortem. ℙ [*Rogus* est etiam idem ac sepulcrum. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 5. *n.* 189. Hic collegio suo centonariorum legavit HS ∞, ex cujus reditu quotannis die parentalium ne minus homines XII. ad rogum suum vescerentur. *F.*] ℙ *Rogum* neutr. gen. *Afran.* ap. *Non.* 3, 186. Pulcre hoc incendi rogum.

ROMA, ae, f. *Roma*, Ῥώμη, urbs Italiae, in Latio, sed cum suburbio Vaticani in Etruria, Tiberi interfluente, sedes olim reipublicae Romanae, postea Romani imperii, nunc summorum Christianae religionis Pontificum, et Catholicae atque Apostolicae Fidei: septem colles murorum ambitu complexa: unde *arx septicollis* dicitur a *Prud. περὶ στεφ.* 10, 413., caput totius orbis terrarum, amplissima, pulcherrima, splendidissimis ac plane regiis aedificiis ornata. Dicta est vel a *ῥώμη*, robur, vires: unde prius *Valentia* a juventute Latina dicta est, teste *Solino initio Polyhist.* et *Festo* in *Romam:* vel a Rome Aeneae nepte: vel a Romo Aeneae filio: vel ab homine quodam comite Aeneae, etc. Ex quibus colligitur, ex multorum sententia, Romam ante Romulum jampridem fuisse. Vel denique (quod multi alii dixere) nominata est a Romulo conditore,

qui, ut docet *Paul.* ex *Festo*, non *Romulam*, sed *Romam* appellavit, ut ampliore vocabuli significatu prosperiora patriae suae ominaretur. V. *Solin. l. c.* et *Fest.* Scribit *Plin.* 3, 5, 9. et ab eo *Solinus l. c.* duplicem huic Urbi fuisse nomen, alterum vulgatum: alterum quod nefas esset evulgari arcanis caeremoniarum: hujusmodi nomen arcanum *Saturnia* fuisse videtur. V. *Minut. Fel. Octav.* 22., *Varr. L. L.* 4, 7., *Virg. A.* 8, 357., et *Dionys. Halic.* 1, 34. et 2, 2. *Virg. G.* 2, 534. rerum facta est pulcherrima Roma, Septemque una sibi muro circumdedit arces; et *A.* 6, 782. En hujus, nate, auspiciis illa inclyta Roma Imperium terris, animos aequabit Olympo, Felix prole virum. A *Cic. Cat.* dicitur 4, 6. lux orbis terrarum, et arx omnium gentium: a *Mart.* 12, 8. terrarum Dea, gentiumque, Cui par est nihil, et nihil secundum. *Prop.* 3, 21, 17. Omnia Romanae cedent miracula terrae. Natura hic posuit quidquid ubique fuit. *Ov. Fast.* 4, 270. Dignus Roma locus, quo Deus omnis eat. V. *Claud. in II. cons. Stil.* a *v.* 130., ubi ejus laudes fuse persequitur. ℙ Deae quoque nomine culta est, eique dicata templa, ut colligitur ex *Liv.* 43, 6., *Tac. A.* 4, 37. et *Suet. Aug.* 52. Quidam poeta ap. *Serv.* ad *Ecl.* 1, 20. Aesculapii filiam vocat: quia is est Deus bonae valetudinis: ῥώμη autem robur viresque significat, ut dictum est. ℙ [*Confund. *Roma* et *forma*. V. *Burm.* ad *Vell.* p. 692.]

ROMĀNĒ, adv. Romano more. *Gell.* 13, 21. Haec, me audiente, Castricius Romane et severe dixit, *h. e.* graviter, et ut Romanum civem decet.

ROMĀNENSIS et Romaniensis, e, adj ad Romam pertinens eo modo, quo *Hispaniensis* ad Hispanias, scilicet qui Romae quidem est, sed aliunde venit. *Cato R. R.* 162. Salis Romaniensis moliti in singulas pernas semodius. Alii leg. *Romanensis*. *Inscr.* ap. *Grut.* 41, 7. P. Cornelius Trophimus pistor Romaniensis ex Reg. XIIII. et 650, 6. Sagarius Romanensis. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 88, 1. Ofilliae Quintae sacrorum Romaniensium C. Julius Hymenaeus contubernali, *h. e.* sacrorum Isidis ab Roma huc provenientium cultor. Hinc alia ap. *Grut.* 312, 6. Hic sacrorum Isidis conditus est. Alia ap. *Mur.* 183, 4. M. Aemilius Phoebus sacrorum ab Roma Isidi donum D. V. HISPANIENSIS et CORINTHIENSIS. [*Quaedam adjecit *F.*]

[ROMĀNĬA, ae, f. regio Romanis subdita, et Barbariei opponitur. *Ven. carm.* 6, 4, 7. Hinc cui Barbaries, illinc Romania plaudit, Diversis linguis laus sonat una viri. *F.*]

[ROMĀNĬĀNUS, a, um, adj. ad Romanium aliquem pertinens. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 808. Atimetus Augg. NN. Ser. Act. praediorum Romanianorum. *F.*]

ROMĀNĬCUS, a, um, adj. Romanus. *Cato R. R.* 135. Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campanica: juga Romanica optima erunt, *h. e.* Romae facta, vel ex usu Romano.

ROMĀNĬENSIS. V. ROMANENSIS.

[ROMĀNILLA, ae, f. dimin. Romanae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1525, 5. Caelia Romanilla. *F.*]

ROMĀNĬTAS, atis, f. mores et instituta Romanorum. *Tert. Pall.* 4.

ROMĀNŪLA Porta, teste *Varr. L. L.* 4, 34. et *ib.* 5, 3. *f.*, in Palatio fuit, gradus habens in navalia, ad Volupiae sacellum. Quidam falso putant, esse eandem ac Portam Romanam, de qua in v. sq.

ROMĀNUS, a, um, adj. Ῥωμαῖος, ad Romam pertinens, Romae civis, aut incola. *Cic. Att.* 16, 2. Populum Romanum manus suas non in defendenda re publica, sed in plaudendo consumere; et *ib.* 10, 8. Regnum non modo Romano homini, sed ne Persae quidem cuiquam tolerabile. *Id. N. D.* 1, 29. *f.* Romana Juno, *h. e.* quae ab Romanis, et Romano ritu colebatur, ut Argiva, quae ab Argivis. *Laurea Tullius* ap. *Plin.* 31, 2, 3. Romana lingua, *h. e.* Latina. *Plin.* 23, 1, 19. gravitas. *Id.* 15, 4, 5. majestas. *Id.* 10, 21, 24. purpura, *h. e.* consulatus. *Id.* 2, 108, 112. computatio; et 16, 10, 19. Romanum judicium, *h. e.* ut Romani judicant, censent. *Id.* 19, 1, 6. forum. V. FORUM. ℙ *Romano more* est simpliciter, aperte, sincere, candide, Latine, ἁπλῶς. *Cic. Fam.* 7, 5. *med.* De quo tibi homine haec spondeo, non illo vetere verbo meo, quod jure lusisti: sed more Romano, quo modo homines non inepti loquuntur; et *ib.* 18. Ego te Balbo more Romano commendabo; et *ib.* 16. Balbus mihi confirmavit, te divitem futurum, id utrum Romano more sit locutus, bene nummatum te futurum; an quomodo Stoici dicunt, omnes esse divites, qui coelo et terra frui possint, postea videro. [*Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 4, 85.] ℙ *Romani ludi*, qui et *Magni* (V. MAGNUS.) antiquissimi omnium Romae instituti sunt a Romulo, et annui facti ab Tarquinio Prisco, in honorem Jovis, Junonis, ac Minervae, fiebantque ab aedilibus curulibus. Dicti sunt *Romani*, quia ab Romanis instituti, non ab exteris nationibus adsciti, ut scenici ab Etruscis. Primo circenses fuerunt, postea et in scenam invecti. Initio per unum diem, postea per biduum, deinde per triduum peracti: crevitque deinceps numerus usque ad novem dies. *Cic. Verr.* 2, 5, 14.; *Liv.* 1, 35. *f.* et 28, 10. et 29, 38, *f.* et 31, 4. et al. ℙ *Romanam portam* vulgus appellat, ubi ex epistylio defluit aqua, qui locus ab antiquis appellari solitus est statuae Cinciae, quod in eo fuit sepulcrum ejus familiae. Sed porta Romana instituta est a Romulo infimo clivo Victoriae, qui locus gradibus in quadram formatus est. Est appellata autem Romana a Sabinis praecipue, quod ea proximus aditus erat Romam. Haec *Fest.* Ex his patet, portam Romanam fuisse in veteri Romuli urbe versus collem Capitolinum, in quo post Romuli de Sabinorum rege Tatio victoriam iidem sedem suam habuerunt; tunc autem a Romulo apertam fuisse portam Romanulam ad Palatii radices, et Tiberim versus, ut probat *Nibbius Mur. di Roma* p. 57. et 66. ℙ *Romani, orum*, absolute, οἱ Ῥωμαῖοι. *Caes. B. G.* 1, 51. *extr.* Mulieres flentes implorabant, ne se in servitutem Romanis traderent. *Plin.* 27, 1, 1. Dii Romanos velut alteram lucem dedisse rebus humanis videntur. *Virg. A.* 1, 286. Romanos rerum dominos, gentemque togatam. *Liv.* 2, 27. Victor tot, intra paucos dies, bellis Romanus promissa consulis exspectabat. ℙ *Romanus sedendo vincit*, proverb. ap. *Varr. R. R.* 1, 2. ductum, ut videtur, a Fabio Cunctatore, qui, ut ait *Liv.* 22, 24. *med.*, sedendo et cunctando Annibalem fregit. Usurpari potest de iis, qui plus valent consilio domi, quam alii foris manu et opera. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 531, 1. M. Aurelius Romanus. Alia ap. *Mur.* 1525, 1. Caecilia Romana. *F.*]

*ROMATĪNUS (fluvius), i, m. vel Romatīnum (flumen), i, n. in Venetis fuit. *Plin.* 3, 18. Flumina et portus Romatinus, Tilaventum majus, etc. ℙ Hodie est *the Lemne. B. A.*

*ROMESIĀNA, oppidum Moesiae superioris. *Tab. Peut.* ℙ *Romatiana* est *Gennad. de script. eccl.* 1. *Remisiana* autem *Anton. Itin. B. A.*

ROMĬLĬA, et rectius Romulia, tribus Romana, primum locum inter rusticas obtinuit, eratque trans Tiberim in Etruria. Dicta est a Roma ipsa, teste *Varr. L. L.* 4, 9., quia incipiebat prope Urbis muros, et usque ad mare secundum flumen extendebatur. *Paul.* ap. *Fest.* scribit, dictam esse a Romulo, quod ex eo agro censebatur, quem Romulus ceperat ex Vejentibus. *Cic. Agr.* 2, 29. Respondit, a Romilia tribu initium esse facturum. *Inscr.* ap. *Grut.* 373, 8. M. Baebio M. F. Rom. Secundo Aed., etc. et 412, 5. P. Flavius Q. F. Rom. Stabilis. ℙ *Romulia* legitur ap. *Festum*, *l. c.* [et in hac *Inscr.* quae adhuc exstat Aponi, edita vero est a *Polcastro*, *Padova* p. 171. A. A. C. Cluentius C. F. Romul. Proculus Ateste aedilis, II. vir, quaestor aerari bis, pontifex V. S. *F.*]

*ROMIPĒTA, ae, m. et f. qui Romam peregrinationem instituit. *Sarisb.* 6, 1. *B. A.*

ROMPHĒA. V. RHOMPHAEA.

ROMPHUS. V. RUMPUS.

ROMŬLĀ. V. ROMULUS, a, um.

ROMŬLĀRIS, e, adj. ad Romulum pertinens, ut Romularis ficus. V. RUMINALIS. ℙ Romuleus, Romanus. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* 2. *f.* Toga, miles, ordo equester, Populusque Romularis.

ROMŬLENSIS, e, adj. ad Romulam, seu Juliam Romulam pertinens. V. ROMULUS, a, um. *Plin.* 3, 1, 3. Hispalis colonia, cognomine Romulensis. ℙ [*Romulenses*, *ium*, sunt incolae illius coloniae. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 422, 1. Ordo splendidissimus Romulensium. *F.*]

ROMŬLĒUS et Romulĕus, a, um, adj. ad Romulum, et ad Romam pertinens. *Ov. Fast.* 3, 67. Romuleoque cadit trajectus Amulius ense; et *ib.* 2, 482. Multaque Romulea bella peracta manu; et *ib.* 5, 260. Romulea urbs, *h. e.* Roma. *Id. Met.* 14, 845. Romuleos ingreditur colles. *Sil.* 7, 485. Punica Romuleos quatient mox spicula muros. *Virg. A.* 8, 654. Romuleoque recens horrebat regia culmo. *Petr. fragm.* p. 676. *Burm.* Romulea casa (quam stramentis tectam fuisse tradunt *Virg.* modo allatus, *Vitr.* 2, 1. et *Ov. Fast.* 3, 184.). *Stat. Silv.* 3, 3, 165. Romuleum reseras iterum, Germanice, limen, *h. e.* Palatium. *Juven.* 11, 104. Romulea fera, *h. e.* lupa. ℙ *Romuleum* pro *Romuleorum* dixit *Ennius*. V. DUELLUM. ℙ *Rōmŭlēus* paenultima producta est ap. *Auct. Pervig. Ven.* 72. Romuleas ipsa (*Venus*) fecit cum Sabinis nuptias. *Pithoeus* leg. *Romuloeas*. ℙ *Romulea* fuit oppidum Italiae in Hirpinis, nunc *Bisaccio:* ejus meminit *Liv.* 10, 17. *F.*]

ROMŬLĬA. V. ROMILIA.

ROMŬLĬDAE, arum, m. plur. Romani: a Romulo. *Virg. A.* 8, 637. subitoque novum consurgere bellum Romulidis, Tatioque seni, Curibusque severis. *Pers.* 1, 30. inter pocula quaerunt Romulidae saturi, quid dia poemata narrent. ℙ *Romulidum* pro *Romulidarum* est *Prud. adv. Sym.* 1, 6.

ROMŬLUS, a, um, adj. Romuleus, Romanus. *Virg. A.* 6, 877. nec Romula quondam Ullo se tantum tellus jactabit alumno. *Prop.* 4, 4, 24. Romula hasta. *Hor. Od.* 4, 5, 1. et *Carm. saec.* 47. gens. *Sil.* 13, 793. Romula facta canere. ℙ *Romula*, absolute, vel *Julia Romula* dicta est Hispalis, nunc *Seviglia*, colonia Romanorum in Hispania, a C. Julio Caesare facta, teste *Isid. Or.* 15, 1. *f.* *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 3. *n.* 26. Scapharii, qui Romulae negotiantur. Eadem *Julia Romulea* dicitur in alia ap. *Grut.* 257, 12. et *Julia Romula* in alia ap. *eund.* 258, 1. V. ROMULENSIS.

ROMŪLUS, i, m. Ῥωμύλος, filius Iliae, seu Rheae Silviae, ex incerto patre, secundum fabulas ex Marte, Remi frater geminus, primus Romanorum rex, et Romae conditor, ut multi scripsere. In rixa fratre interempto, regnavit solus annos septem et triginta, et sine liberis vita functus, sive illata a suis morte, sive casu obita, inter Deos relatus est, et Quirini nomine cultus. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 12. et *Serv.* ad *A.* 6, 764. Romulus in coelo cum Diis genitalibus aevum Degit. V. *Liv. l.* 1., *Aurel. Vict. de orig. gent. R.* a *c.* 19. et *Vir. illustr.* 1., *Flor.* 1, 1., *Gell.* 6, 7. et 11, 14., *Val. Max.* 3, 2. *n.* 3., *Ov. Fast.* 2. a *v.* 383. et a *v.* 491. ℙ In multis antiquis MSS. legitur *Romolus*. *Pier.* ad *A.* 8, 654. ℙ *Festus:* Romulum quidam a ficu rumiali; alii quod lupae ruma nutritus est, appellatum esse, ineptissime dixerunt: quem credibile est a virium magnitudine (ῥώμη est robur), item fratrem ejus, appellatos. ℙ [*Sall. decl. in Cic.* 4. eum vocat per contemptum *Romulum Arpinatem*, et *M. Aemil. Lepidus* inter *Sallustii fragm.* 1, 6. vocat Sullam *saevum Romulum*. ℙ *Romulus* etiam accipitur pro tota Romanorum gente in illo *Poet.* incerti ap. *Suet. Tib.* 59. Aspice felicem sibi, non tibi, Romule, Sullam, *h. e.* Tiberium Sullana crudelitate in Romanos saevientem. *F.*] ℙ **Romulus Sylvius* inter reges Albanos memoratur a *Liv.* 1, 3., qui tamen *Remulus* audit *Ov. Fast.* 2, 59. et *Met.* 14, 216. et 217. unde *Remulus* corrigendum apud *Livium* suspicatus est *Gronovius. B. A.*

ROMUS. V. RĔMULUS.

RONCHUS. V. RHONCHUS.

RONCĪNIUS. V. RUNCINIUS.

RONCO. V. RUNCO.

RORĀLIS, e, adj. rorans, roratus, in modum roris sparsus. *Ov. Fast.* 4, 728. Virgaque rorales aurea misit aquas. Plerique alii leg. *roratas:* [*ita *Gierig.* ducibus *Heins.* et *Burm.*] quidam *rorantes*.

RORANS, antis, part. a *roro:* madens et manans, stillans, roscidus. *Virg. A.* 3, 567. Ter spumam illisam, et rorantia vidimus astra. *Ov. Fast.* 4, 141. Litore siccabat rorantes nuda capillos. *Stat. Th.* 2, 136. Impulerat coelo gelidas Aurora tenebras, Rorantes excussa comas. *Manil.* 2, 53. Integra quaeramus rorantes prata per herbas. *Lucan.* 2, 123. Ora ferens miles festae rorantia mensae Imposuit, *h. e.* caput abscissum, venis sanguine manantibus. ℙ Et adjecto casu. *Ov. Met.* 3, 177. rorantia fontibus antra. *Stat. Th.* 5, 406. cana rorans aspergine ponti Tyndarides. *Virg. Cul.* 75. rorantes lacte capellae. *Quint. decl.* 4, 8. Rorantia hostili cruore arma. *Lucan.* 7, 163. Romana signa rorantia fletu. *Sil.* 7, 180. irriguis citus extulit hortis Rorantes humore dapes, *h. e.* olera recentia: vel potius, ut ait *Virg. Ecl.* 8, 37. roscida mala. *Colum.* 10, 267. Antraque Castaliis semper rorantia guttis. *Mart.* 7, 37. Exprimeret quoties rorantem frigore nasum. *Appul. Met.* 2. Venus cinnama fragrans, et balsama rorans. ℙ Ap. *Manil.* 5, 482. rorans juvenis est Ganymedes, qui in coelum translatus est ibi Signum Aquarii. ℙ Eleganter *Cic. Sen.* 14. Me vero et magisteria delectant, et pocula, sicut in Symposio Xenophontis, minuta atque rorantia. Hic *rorantia* active sumuntur, *h. e.* leviter et paulatim madefacientia, quia locus *Xenophontis* sic habet, *in Sympos.* 2. *f.* Ἡ δὲ ἡμῖν οἱ παῖδες μικραῖς κύλιξι πυκνὰ ἐπιῤῥαίνουσιν, οὕτως οὐ βιαζόμενοι ὑπὸ τοῦ οἴνου μεθύειν, ἀλλ', etc. Hinc translate *Macr. Sat.* 7, 9. Exercebo Disarium nostrum, si tamen minutis illis suis, et rorantibus responsionibus satisfaciet consulenti.

RORĀRĬI, orum, m. plur. iidem ac velites, expediti, ferentarii, idest milites levis armaturae, qui, antequam acies congrederentur, fundis et lapidibus pugnae praeludebant: ita dicti a *rore*, vel a *rorando*, quia sicut ros pluviam praecedit, ita hi aciem praecedebant, et pugnabant, antequam justum et verum proelium inciperetur. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Rorarii dicti a rore, qui bellum committebant ante: ideo quod ante rorat, quam pluit. *Fest.* Rorarios milites vocabant, qui levi armatura primi proelium committebant, quod ut ante imbrem fere rorare solet, sic illi, ante gravem armaturam quod prodibant, rorarii dicti, qui et ferentarii. *Plaut.* ap. *Varr. l. c.* Ubi rorarii estis? en sunt. Ubi sunt accensi? ecce. *Lucil.* ap. *Non.* 18, 3. Quinque hastae: aureolo cinctu rorariu' velox. Alii leg. *rorariu' veles*. *Id. ib.* Pone paludatus stabat rorariu' velox. Alii leg. *paludatum*. *Liv.* 8, 8. Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatae virtutis: secundum rorarios, minus roboris aetate factisque: tertium accensos, minimae fiduciae manum: eo et in postremam aciem rejiciebantur; et *ib.* 9. *f.* Nam et rorarii procurrebant inter antepilanos, addiderantque vires hastatis ac principibus. Ex his *Livii* locis apparet, *rorarios* non ante hastatos aut principes, sed post triarios in acie locum habuisse: procurrisse autem, ubi res posceret, et ad committendam pugnam, et ad opem laborantibus opportune ferendam. ℙ Rorarium vinum, quod rorariis dabatur. *Paul.* ex *Festo*.

RŌRĀTĬO, onis, f. *ψιχασμὸς*, roris casus. *Appul. Met.* 9. Assiduis pluviis, nocturnisque rorationibus, sub dio, et intecto conclusus stabulo, continuo discruciabar frigore. ℙ Item morbus vitium, quoties uva deflorescente ros frigidior acinos infestat: nunc enim hi decidunt. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 6. Siderationis genus est in his deflorescentibus roratio. *Id.* 18. 29, 69. *n.* 3. docet, ad hunc morbum averruncandum instituta fuisse Floralia, IV. cal. Maji.

RŌRĀTUS, a, um, part. a *roro:* qui in modum roris decidit. *Ov. Fast.* 3, 357. Mollis erat tellus rorata mane pruina. Alii leg. *roratăque*, ut ad *tellus* referatur. *Id. Met.* 4, 478. Laeta redit Juno: quam coelum intrare parantem Roratis lustravit aquis Thaumantias Iris. Adde *Fast.* 4, 728. [*Cf. *Valken.* ad *Eurip. Hippol.* p. 180.] ℙ Translate. *Id. Pont.* 2, 1, 36. Saxaque roratis erubuisse rosis, *h. e.* manu a populo sparsis. Alii leg. *jactatis.*

RŌRESCO, is, n. 3. roris instar diffluere incipio. *Ov. Met.* 15, 245. resolutaque tellus In liquidas rorescit aquas. Alii leg. *rarescit:* [*quod multis defendit *Oudend.* ad *Lucan.* 4, 123. p. 272.]

RŌRĬDUS, a, um, adj. roscidus, humidus, aquis madens. *Prop.* 4, 4, 45. Tu cave spinosi rorida terga jugi. *Id.* 2, 23, 28. Rorida muscosis antra tenere jugis. Alii leg. utroque loco *roscida*, aut *rosida. Appul. Met.* 4. An ignoras, hoc genus bestiae locos consitos, et specus roridos et colles frigidos semper incubare?

RŌRĬFER, ra, rum, adj. *δροσοβόλος, δροσοφόρος*, rorem ferens. *Lucr.* 6, 864. roriferis terram nox obruit umbris. *Sen. Hipp.* 10. qua prata jacent, quae rorifera mulcens aura Zephyrus vernas evocat herbas. *Stat. Th.* 1, 337. Titanis late mundo subvecta silenti Rorifera gelidum tenuaverat aera biga.

RŌRĬFLŪUS, a, um, adj. rore fluens. *Sisebut.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 327. *Burm.* Quin mage pernices aquilas vis pigra elephantum Praecurret, volucremque pigens testudo molossum, quam nos rorifluam sectemur carmine lunam, *h. e.* ros in terras demittentem. De *Sisebuto* hujus carminis auctore V. in LEGICREPA.

RŌRĬGER, ra, rum, adj. rorifer. *Fulg. Myth.* 1. de nocte: Caerula rorigeris pigrescere jusserat alis.

RŌRO, as, avi, atum, a. 1. *δροσίζω*, rorem, vel tenuem pluviam roris instar fundo, madefacio, irroro. Translate. *Lucr.* 3, 470. lacrimis rorantes ora genasque. *Sil.* 10, 263. Cum videt in scopulo rorantem saxa cruore, Torvoque obtutu labentem in Tartara Paulum. *Manil.* 5, 563. Extulit et liquido Nereis ab aequore vultum, Et casus miserata tuos roravit et undas, *h. e.* lacrimis aspersit. V. RORATUS. ℙ In prima persona praesentis vix est in usu, inquit *Diomed.* 1, 375. ℙ Passive. *Ov. Her.* 15, 97. Scribimus, et lacrimis oculi rorantur obortis. ℙ In propria significatione fere adhibetur in tertiis personis, ut *pluit, tonat. Colum.* 11, 2. *med.* Idib. Octobris, et sequenti biduo interdum tempestas: nonnunquam rorat. *Plin.* 17, 10, 14. Periculum eo tantum die est, si roraverit quantulumcumque imbrem. *Suet. Aug.* 92. Si ingrediente se longinquam profectionem, forte rorasset. *Ov. Fast.* 3, 403. Cum croceis rorare genis Tithonia conjux Coeperit. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Rorarii dicti a rore, qui bellum committebant ante: ideo quod ante rorat, quam pluit, *h. e.* minutae guttulae cadunt. ℙ Translate dicitur de quocumque humore in modum roris destillante: et de quacumque re, humore quolibet aspersa, eumque roris instar demittente, *δροσίζω, ψεκάζω. Virg. A.* 8, 644. Raptabatque viri mendacis viscera Tullus Per silvam: et sparsi rorabant sanguine vepres. *Prop.* 4, 1, 123. Qua nebulosa cavo rorat Mevania campo. *Ov. Met.* 3, 683. de delphinis: Undique dant saltus, multaque aspergine rorant; et *ib.* 1, 266. de Noto: Barba gravis nimbis, canis fluit unda capillis, Fronte sedent nebulae, rorant pennaeque, sinusque. *Claud.* in *Ruf.* 1, 383. Rorabunt querceta favis. *Val. Fl.* 5, 415. densaeque sequuntur Pliades, et madidis rorant e crinibus ignes. *Auct. Pervig. Ven.* 20. Humor ille, quem serenis astra rorant noctibus. *Appul. Met.* 5. Pollicem nixu fortiore pupugit altius. ut per summam cutem roraverint parvulae sanguinis rosei guttae.

RORŪLENTUS, a, um, adj. *δροσώδεις, ἐρσήεις*, rore plenus, roscidus, pruinosus. *Cato R. R.* 37. Caveto, ne quam materiam doles, neu caedas, neu tangas, si potes, nisi siccam, neu gelidam, neu rorulentam. *Acc.* ap. *Non.* 4, 427. Ut rorulentas terras ferro proscindant. *Colum.* 12, 38. *med.* Ne baccae rorulentae legantur, cavendum. *Id.* 5, 6. *med.* Rorulentae vites. *Plin.* 18, 31, 74. Rorulenta uva. *Id.* 12, 17, 37. Pastibus matutinis, cum est rorulenta Cypros.

ROS, roris, m. *δρόσος, ἔρση, ψεκάς*, humor coelo defluens noctu, cum sudum est, et omnis aura quiescit: qui si gelu concrescat, est pruina. Videtur esse vel a prima Graeca voce allata, vel a *πρῶξ, πρωκός*, gutta, stillicidium. *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 5. Neque in nube, neque in flatu cadunt rores. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 3. Cum ros cecidisset. *Id.* 18, 31, 74. Uvam ne legito prius, quam ros a sole discutiatur. *Id.* 20, 18, 76. Cum ros in papavere exaruerit. *Id.* 17, 24, 37. *n.* 5. Scabies gignitur roribus lentis: nam si rariores fuere, etc. *Id.* 16, 26, 46. Punica roribus nimis, et pruinis florem amittit. *Virg. Ecl.* 8, 15. (et *G.* 3, 326.) Cum ros in tenera pecori gratissimus herba est. *Ov. Fast.* 3, 880., ubi . . . . Canuerint herbae rore recente; et *ib.* 1, 312. Sparsaque coelesti rore madebit humus. *Id. Am.* 1, 6, 55. vitreoque madentia rore Tempora noctis eunt. *Cic.* in *Arat. Div.* 1, 8. *extr.* Cum primum gelidos rores aurora remittit. ℙ Poetice dicitur de aqua. *Lucr.* 1, 769. ignis terraeque coire Corpus, et aerias auras, roremque liquorum; et *ib.* 496. infuso lympharum rore superne. *Id.* 4, 439. quaecumque supra rorem salis edita pars est Remorum, recta est, etc. Quae demersa liquore obeunt, refracta videntur. *Prop.* 2, 20, 1. Vidi te in somnis fracta, mea vita, carina Ionio lassas ducere rore manus. *Ov. Fast.* 4, 778. vivo prolue rore manus, *h. e.* flumine vivo, ut ait *Virg. A.* 2, 719. Sic *Hor. Od.* 3, 4, 61. Qui rore puro Castaliae lavit Crines solutos. *Id. ib.* 3, 3, 56. Rores pluvii, *h. e.* imbres. *Petr. Sat.* 131. amnis querulo versabat rore lapillos. ℙ Magis proprie *Virg. A.* 6, 229. ter socios pura circumtulit unda, Spargens rore levi; et *ib.* 5, 854. Lethaeo rore madens ramus. Adde *Mart.* 9, 19. ℙ Item de lacrimis, quae roris instar defluunt. *Hor. A. P.* 429. super his etiam stillabit amicis Ex oculis rorem. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 190. Heu quoties praesaga mali violavit oborto Rore genas! *Ov. Met.* 14, 708. madidae lacrimarum rore coronae. *Sen. Hipp.* 381. Lacrimae cadunt per ora, et assiduo genae rore irrigantur. Adde *Stat. Silv.* 5, 1, 35. ℙ Item de aliis liquoribus. *Cic. de suo consul. Div.* 1, 12. parvos Mavortis semine natos Uberibus gravidis vitali rore rigabat. *Ov. Met.* 11, 57. sparsos stillanti rore capillos, *h. e.* cruore. *Stat. Th.* 2, 673. ardentiaque ora cruentis Roribus, *h. e.* aspergine cruoris. *Plin.* 9, 36, 60. Minores purpuras cum testa vivas frangunt, ita demum rorem eum exspuentes, *h. e.* saniem, quae color est purpurae. *Mart.* 4, 59. Quae *(vipera)* dum miratur pingui se rore teneri, etc., *h. e.* succino. *Ov. Her.* 15, 76. Non Arabo noster rore capillus olet, *h. e.* myrrha. Sic *Tibull.* 3, 4, 28. Stillabat Syrio myrtea rore coma, *h. e.* malobathro, aut nardo, aut balsamo. ℙ Usurpatur et de virili semine. *Appul. Ἀνεχόμ.* 20. Ejaculent tepidum rorem niveis laticibus. ℙ *Ros maris*, et *ros marinus*, herba, aut frutex, de quo V. in ROSMARINUS. *Ov. Met.* 12, 410. Ut modo rore maris, modo se violave, rosave Implicet. *Id. A. Am.* 3, 690. Ros maris, et lauri, nigraque myrtus olent. *Hor. Od.* 3, 23, 15. Parvos coronantem marino Rore Deos, fragilique myrto. ℙ De rore Syriaco V. in RHUS. ℙ In fabulis *Ros* est Deus, Aeris et Lunae filius. *Aleman lyricus* ap. *Macr. Sat.* 7, 16. *f.*

ROSA, ae, f. *ῥόδον*, flos pulcherrimus, odoratissimus e spina nascens: a Graeca voce allata, ut *Varr. L. L.* 4, 21. docet. *Plin.* 21, 4, 10. Rosa nascitur spina verius, quam frutice: in rubo quoque proveniens, illic etiam jucundi odoris, quamvis angusti. Germinat omnis primo inclusa granoso cortice: quo mox intumescente, et in virides alabastros fastigato, paulatim rubescens dehiscit, ac sese pandit, in calycis medio sui stantes complexa luteos apices. Usus ejus in coronis prope minimus est: praeterea in unguenta transit: emplastris atque collyriis inseritur mordaci subtilitate. Genera ejus nostri fecere celeberrima, Praenestina, et Campana: addidere alii Milesiam, cui sit ardentissimus colos, non excedens duodena folia: proximam ei Trachiniam minus rubentem: mox Alabandicam, viliorem albicantibus foliis: vilissimam vero plurimis, sed minutissimis, spineolam. Differunt enim multitudine foliorum, asperitate, laevore, colore, odore. Paucissima quina folia, ac deinde numerosiora, cum sit genus ejus, quam centifoliam vocant, etc. Haec *Plin.* l. c., ubi et alia multa de rosarum satione, proventu, etc. *Id. ib.* 18, 73. Et rosa adstringit, refrigerat. Usus ejus *(in medicina)* dividitur in folia, et flores, et capita. Foliorum partes quae candidae, ungues vocantur: in flore aliud est semen, aliud capillus: in capite aliud cortex, aliud calyx. ℙ Flos est Veneri sacer, propter odorem et pulcritudinem. Fabulantur etiam, olim candidam fuisse, traxisse autem purpureum colorem ex sanguine Deae, cujus pedem in horto deambulantis spina forte pupugerat, ut ejus est ap. *Auson. Idyll.* 6, 76. et 92. Addunt et causam, quia sicut rosa brevi viget, ita et forma corporis, et juventae flos, et Venerea voluptas. Nam, ut ait *Id. ib.* 14, 39. Una dies aperit, conficit una dies; et *ib.* 43. Quam longa una dies, aetas tam longa rosarum. V. *totum* Idyllium, ubi et rosa describitur, et ejus brevitas explicatur. *Lucr.* 2, 627. ninguntque rosarum Floribus. *Hor. Od.* 2, 3, 13. Huc vina et unguenta, et nimium breves Flores amoenae ferre jube rosae; et *ib.* 3, 29, 2. lene merum cum flore rosarum. *Auct. Cop.* 14. Sertaque purpurea lutea mixta rosa. ℙ Novissimam inter vernos flores esse, scribit *Plin.* 21, 11, 38. Hinc reprehendit residem Verrem *Cic. Verr.* 2, 5, 10. *f.*, quod veris initium non a Favonio, neque ab aliquo astro notabat; sed cum rosam viderat, tunc incipere ver arbitrabatur. ℙ Usus rosae in coronis, quibus utebantur praecipue in conviviis, et potationibus: item in unguentis, quae divulgata maxime, ut ait *Plin.* 13, 1, 2., eorumque mixturam *ib.* tradit, et in RHODINUS a nobis posita est. V. *Prop.* 3, 3, 44. et 4, 6, 72., *Ov. Fast.* 5, 344. et *Mart.* 5, 64., 7, 89. et 9, 94. etc. Huc pertinent illa *Cic. Fin.* 2, 20. M. Regulum clamat virtus beatiorem fuisse, quam potantem in rosa Thorium; et *Tusc.* 5. 25. *f. M.* Omnes sapientes confiteri beatos esse, necesse est. *A.* etiamne in cruciatu atque tormentis? *M.* An tu me in viola putabas, et in rosa dicere? ℙ Rosis ornabant mensas et lectos, farciebant pulvinos odoris causa. *Cic. Verr.* 2, 5, 11. et *Hor. Od.* 1, 5, 1. ℙ Rosis item mortuos spargebant, sternebant sepulcra. *Virg. A.* 6, 885., *Prop.* 1, 17, 22. V. ROSALIS. ℙ *Vivere in rosa*, in deliciis et voluptatibus. *Mart.* 8, 77. *ad Liberum.* Liber in aeterna vivere digne rosa. Sic *Sen. ep.* 36. *med.* Nemo discit, ut si necesse fuerit, aequo animo in rosa jaceat. ℙ Labra formosi oris, et pulcro in vultu pudor rosae comparantur. *Mart.* 4, 42. Paestanis rubeant aemula labra rosis. *Claud. Nupt. Honor.* 265. non labra rosae, non colla pruinae, Non crines aequant violae, non lumina flammae. *Anacreon. od.* 28. *Γράφε ῥόδα, καὶ παρείας, Ῥόδα τῷ γάλακτι μίξας. Virg. A.* 12, 68. mixta rubent, ubi lilia multa Alba rosa, talis virgo dabat ore colores. *Ov. Am.* 2, 5, 34. Conscia purpureus venit in ora pudor, Quale rosae fulgent inter sua lilia mixtae. *Enn* ap. *Non.* 8, 4. Sic mulier erubuit, ceu lacte et purpura mixta. Adde *Prop.* 2, 2, 22. V. ROSETUM. ℙ De formoso dicuntur etiam haec. *Pers.* 2, 37. Hunc optent generum rex et regina: puellae Hunc rapiant; quidquid calcaverit hic, rosa fiat. *Claud. Laud. Seren.* 90. quamcumque per herbam Reptares, fluxere rosae. ℙ Est vox blandientis amatoris. *Pl. As.* 3, 3, 74. Da, meus ocellus, mea rosa, mi anime, mea voluptas. *Id. Men.* 1, 3, 9. Quid hoc est? induviae tuae, atque uxoris exuviae, rosa. Adde *Bacch.* 1, 1, 50. ℙ Metonymice est mensis Majus, rosarum tempus. *Inscr.* ap. *Grut.* 753, 4. *f.* Oleum et propinationem per rosam praebeant. Hinc *rosales escae.* V. ROSALIS. ℙ *Rosa*, unguentum, vel oleum rosaceum. *Cels.* 8, 3. Instillare paululum rosae, vel lactis, quo magis lubrico scalprum circumagatur; et *ib.* 4. *med.* Si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepida. Adde 6, 18. *n.* 8. ℙ Ipse frutex, unde rosa nascitur. *Plin.* 8, 41, 63. Radix silvestris rosae, quae cynorrhodos appellatur. *Id.* 18, 26, 64. Terram ad rosarum et vineae satum vertere bipalio. ℙ Est etiam rosa alba, ex cujus vermiculis nasci cantharides, *Id.* tradit 29, 4, 30. et 11, 35, 41. ℙ Est etiam mali species, nomine deducto a colore, quod Itali nunc *mela rosa*, aut conjunctim *melarosa* vocant. *Edict. Diocl.* p. 18. Mala minora N. quadraginta Ⅹ quattuor. Rhosae N. centum Ⅹ octo. ℙ Item cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 303, 1. Q. Vibius Rosa.

ROSĀCĔUS, a, um, adj. *ῥόδινος*, qui est ex rosa. *Plin.* 21, 3, 6. Rosacea corona. *Id.* 24, 13, 73. Rosaceum ceratum. *Id.* 15, 7, 7. E junco fit juncinum oleum, quod est rosaceo simillimum. ℙ *Rosaceum* absolute, subaudi *oleum. Plin.* 32, 7, 23. Oculum rosaceum inungere. *Id.* 22, 24, 50. Mel auribus instillatur cum rosaceo.

ROSĀLIS, e, adj. *ῥόδινος*, ad rosam pertinens, seu qui ex rosis fit. *Inscr.* ap. *Mur.* 867, 8. C. Vettonius Fabia Maximus veteranus ex militia reversus vivos sibi fecit, inque memoriam sui, et colendae sepulturae rosis et escis, paganis Misquilen*sibus (h. e.* incolis pagi Misquilis, qui nunc *Musile*, in agro Vicetino prope oppidum, nunc *Bassano*, ad Medoacum fluv. adjacens, ubi lapis repertus est, hodieque exstat) HS N. DCCC. dedit, ex cujus summae reditu rosam ne minus ex HS N. XVI. posuisse velint, et, reliquum quod est ex usuris, escas rosales, et vindemiales omnibus annis poni sibi voluit, et loco uti jussit. *Escae* autem *rosales* sunt, quae una cum rosis, et *vindemiales*, quae tempore vindemiae in sepulcro C. Vettonii quotannis ponendae ex illius jussu erant. Morem inferendi rosas cum cibis mense Majo in sepulcra alii quoque memorant veteres lapides, scil. ap. *Grut.* 237, 5. Ut quotannis rosas ad monumentum ejus deferant, et ibi epulentur; et 435, 2. Ut superstes rosis S. *(h. e.* sepulcrum) jacentis quotan. Kal. Jun. exornet, hicque epulentur; et 444, 6. Pecuniam dedit legavitque ad solemnia cibi et rosarum; et 636, 12. Curatores substituam, qui vescantur ex horum hortorum reditu. natali meo, et praebeant rosam in perpetuum. Alios satis sit indicasse, ut ap. *eund.* 449, 5., 460, 3., 636, 12., 744, 1., 753, 4., 803, 8. et 1021, 4. Huc pertinet illud *Tibulli* 2, 4, 48. Annua constructo serta dabit tumulo. ℙ *Rosalia, ium*, absolute sunt solemnia rosarum seu dies, quo rosae in sepulcra ferebantur. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 146, 3. Item dedit Coll. Naut. Arilic. HS ⅩⅡ. N., ut ex ejus sum. reditu rosal. et parent. Justo F., et Justae uxori, et sibi omn. an. in perpetuom procur. Alia ap. *Grut.* 1031, 5. et *Gor. Inscr. Etrur.* T. 2. p. 25. Ex cujus reditu parental. et rosar. (lege *rosal.*) quotann. ad sepulchrum suum celebrent. Alia ap. *Fabr.* p. 147. *n.* 182. et *Grut.* 772, 7. Ut ex usuris eorum profu*siones* ei tam parent., tam ros. quodannis celebrent. ℙ *Rosalium* porro dies non idem ubique fuit; nam ex *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 724. *n.* 443. fuit V. Id. Maj. *h. e.* die XI. Maji; ex alia in ROSATIO citata XII. Kal. Jun. *h. e.* die

XXI. Maji; ex *Kalendar. Constantini* ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 55. X. Kal Jun. (*h. e.* die XXIII. Maji) macellus rosas sumat; ex alia *Inscr.* ap. *Grut.* 435, 2. supra in §. 1. citata Kal. Jun.: quemadmodum *dies violaris*, seu *violae* ex ead. *Inscr.* ap. *Fabr.* modo cit. fuit XI. Kal. Apr. *h. e.* die XXII. Martii. V. VIOLARIS. [*Multa adjecit *F.*]

RŌSANS, antis, part. ab inus. *roso*, *as*, roseus sum. V. *Sisebuti l. c.* in ROTO.

RŌSĀRIUS, a, um, adj. ῥόδινος, ad rosam pertinens, rosaceus, rosalis. *Suet. Ner.* 27. *extr.* Indicebat et familiaribus coenas: quorum uni mellita quadragies HS constitit, alteri plus aliquanto absorptio rosaria. Alii eod. sensu leg. *rosacea*. [*V. *intpp.* ad h. l.] *Appul. Met.* 3. In alterum diem auxilio rosario Lucius denuo futurus; et *ib.* 4. Rosarium venenum. ℙ *Rosarium*, absolute, locus rosis consitus, rosetum, ῥοδών, ῥοδωνιά. *Colum.* 11, 2. *med.* Rosarium serotinum perfossum et cultum habere, jam tempus est. *Plin.* 18, 26, 65. *n.* 2. Eodem hoc tempore hortorum, rosariorumque cura est. *Virg. G.* 4, 119. biferique rosaria Paesti. *Ov. Trist.* 5, 2, 23. Litora quot conchas, et amoena rosaria flores, etc. *Mart.* 5, 37. Fragravit ore, quod rosarium Paesti. Adde *Prop.* 4, 5, 59.

*ROSARIUS, i, m. venditor rosarum. *Gloss. Lat. Gr.* Rosarius, ῥοδοπώλης. *B. A.*

[ROSĀTIO, onis, f. rosarum sparsio. *Inscr.* ap. *Zaccar. Ann. lett. d' Italia* T. 1. P. 2. p. 208. et *Marin. Frat. Arv.* p. 639. Ita ut ex reditu ejus insulae quodannis die natalis sui, et rosationis, et violae, et parentalibus memoriam sui sacrificiis quater in annum factis celebrent, etc. Alia, quae extra portam Labicanam prope aquaeductus Claudii imperat: in vinea *Hieronym. de Lazaris* Romae inventa, et accurate descripta fuit a *Jo. Zaratino Castellinio*, ex cujus schedis haec habentur: Item XII K. Junias die rosationis, item III N. Januarias die natali meo, etc. Mos hic spargendi rosas super defunctorum sepulcra pluribus adductis Inscriptionibus illustrat idem *Marin. ib.* p. 562. V. ROSALIS. *in. F.*]

RŌSĀTUS, a, um, part. ab inus. *roso*, *as*: ῥόδιος, rosaceus, rosa conditus. *Seren. Sam.* 34, 637. Lana oleo madefit, sed nondum lauta, rosato. ℙ *Rosatum* absolute est vinum rosa conditum, ῥοδίνης οἶνος. *Pall.* 3, 32. et 11, 15. et *Lampr. Elag.* 19. Fiebat autem hoc modo, ut *Pall.* tradit 6, 13., quinque libras rosae pridie purgatae in vini veteris decem sextarios mergebant, et post triginta dies decem despumati mellis libras adjiciebant, et utebantur. Elagabalus pineas attritas admiscere solitus est, quo esset odoratius. *Lampr. l. c.*

ROSCIA Lex fuit theatralis ap. Romanos, lata a L. Roscio Othone tribuno plebis, M. Glabrione, et C. Pisone Coss., qua sancitum est, ut equites considerent in quatuordecim theatri gradibus, qui caveae, ubi senatores spectabant, proximi erant. Extra theatrum, in Circo v. gr. confusi spectabant equites, et plebes: quia lex Roscia nihil nisi de quatuordecim ordinibus sanxerat, ut ait *Tac. A.* 15, 32., donec sub Nerone latum, ut equites etiam in Circo discreti a plebe, et ante ipsam spectarent. Cum vero in theatro quoque paulatim licentia invaluisset promiscue sedendi in quatuordecim, eam inhibuit Domitianus, teste *Suet. Dom.* 8. *Hor. Ep.* 1, 1, 62. Roscia, dic, sodes, melior lex, an puerorum Naenia? Adde *Epod.* 4, 15., *Juven.* 3, 159. et 14, 324., *Epit. Liv* 99. et *Mart.* 5, 8, 14. et 24. [*Cf. *Ernest. indic. legg.* s. v.]

*ROSCIĀNUM, i, n. Italiae oppidum, in Brutiis. *Ant. Itin. B. A.*

ROSCIĀNUS, a, um, adj. ad Roscium pertinens, ut Rosciana imitatio, *h. e.* Roscii histrionis, *Cic. Or.* 2, 59. *f.* V. ROSCIUS.

ROSCIDUS, a, um, adj. δροσώδης, ἐρσήεις, rore perfusus, rorulentus, rore abundans, humectus. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Cum prima luce exeunt pastum, propterea quod tunc herba roscida meridianam, quae est aridior, jucunditate praestat *Plin* 9, 10, 12. Testudines roscido humore viventes, *h. e.* rore. *Virg. Ecl.* 8, 37. Roscida mala legere; et *ib.* 4, 30. Et durae quercus sudabunt roscida mella, *h. e.* purissimo rore confecta. (V. *Plin.* 11, 11, 11. et *ib.* 12, 12.) *Ov. A. Am.* 3, 180. Roscida luciferos cum Dea jungit equos, *h. e.* Aurora. Sic *Sen. Thyest.* 816. genitrix primae roscida lucis; et *Med.* 100. sic nitidum jubar Pastor luce nova roscidus aspicit, *h. e.* rore perfusus tempore aurorae. *Virg. G.* 3, 337. saltus reficit jam roscida Luna. *Id. A.* 4, 700. roscida Iris. *Ov. Fast.* 2, 314. Hesperus et fusco roscidus ibat equo. *Plin.* 2, 62, 62. et 18, 28, 67. *n.* 4. Roscidae noctes. *Id. ib.* 17, 44. *n.* 2. Rubigo frequentissima in roscido tractu, convallibusque, *h. e.* ubi rosima in roscido tractu, convallibusque, *h. e.* ubi roses plurimi cadunt: qualia sunt loca ventis minime obnoxia. Sic *Colum.* 5, 6. *med.* In solo roscido et nebuloso. *Varr. R. R.* 3, 14. Locus (*cochleis*) is melior, quem et non coquit sol, et tangit ros: quod si naturalis non est, manu facere oportet roscidum: qui fit, si eduxeris fistulam, et in eam mamillas imposueris tenues, quae eructent aquam, ita ut in aliquem lapidem incidat ac late dissipetur. ℙ *Roscidus locus*, humectus, madens, irriguus. *Plin.* 19, 12, 62. Libanotis locis putribus et macris ac roscidis seritur semine. Sic *Prop.* 2, 23, 28. et *Ov. Fast.* 2, 33. Roscida antra. *Virg. A.* 7, 683. rivis Hernica saxa. *Mart.* 4, 18. templa. ℙ Legitur etiam *rosidus* in multis libris, ap. *Colum. cit.* 5, 6. et 4, 30. *f. Pall.* 3, 13. et *Ov. Fast.* 2, 314. etc. Est enim a *ros*, unde et *rōseus*.

L. ROSCIUS OTHO, civis Romanus, qui trib. pleb. legem tulit, ut equites sederent in theatro statim supra senatores in quatuordecim gradibus. V. ROSCIA. Hac lege equites sibi adjunxit, alienavit a se plebem. Quo factum est, ut cum quinquennio post, consule Cicerone, dum ludi ederentur, in theatrum veniret, a plebe maximo strepitu, ab equitibus ingenti plausu exceptus sit. Cumque iterum plebs, et equites, ut quisque animo erat affectus, Roscium accepissent, paulatim ad verborum convicia descenderunt, atque theatrum perturbarunt. Id cum Cicero consul accepisset, statim, advocata concione, populum castigavit: qui in theatrum reversus, et ipse cum equitibus de Roscii honoribus, *Plutarcho* auctore, contendit. Unde merito *Plin.* ita in laudes Ciceronis erupit 7, 30, 31. Te suadente, tibus Roscio theatralis auctori legis ignoverunt, notatasque se discrimine sedis aequo animo tulerunt. ℙ Q. Roscius comoedus, vir Lanuvinus. *Cic. Div.* 1, 36. Fuit perversissimis oculis, sed tamen Q. Catulo seniori pulcherrimus videbatur, a quo et adamatus fuit. *Id. N. D.* 1, 28 Evasit praestantissimus in arte histrionica. *Id. Or.* 2, 57. Eo praestantiae pervenit, ut, quicumque in aliqua arte excellit, is in suo genere Roscius dicatur. *Id. ib.* 1, 28. *f.* ℙ Hic, cum obliquos haberet oculos, et turpis esset aspectu, primus persona in scena usus est. Populus tamen eum sine persona intueri malebat, ob pronunciandi dulcedinem. *Id. Or.* 3, 59. Fuit Ciceronis praeceptor in pronunciationis et gestus exercitatione. Scripsit librum, in quo histrionicam eloquentiae comparavit. A Fanio quodam ob pecuniariam rationem in judicium adductus, a Cicerone defensus, absolutus fuit. Ejus morte omnes commoti sunt. *Id. Arch.* 8.

ROSĔA. V. in ROSEUS.

ROSĔĀNUS, a, um, adj. ad Roseam pertinens. *Varr. R. R.* 2, 7. *med.* Nobiles equi a regionibus dicuntur, in Graecia Thessalici, in Italia Appuli, ab Rosea Roseani.

ROSĔTUM, i, n. ῥοδών, locus rosis consitus, idem ac rosarium. V. ROSARIUS. Sunt tamen qui putant *rosetum* ita differre a *rosario*, ut illud natura, hoc sit manu et arte factum: ceterum sequentia exempla id non probant: etenim pro ipsa planta, deinde pro flore, tum translate pro papilla usurpatur. *Varr. R. R.* 1, 35. Quod jam egit radicem, rosetum conciditur radicitus in virgulas palmares, et obruitur. *Virg. Ecl.* 5, 16. Lenta salix quantum pallenti cedit olivae, Puniceis humilis quantum saliunca rosetis. ℙ De flore. *Claud. Nupt. Honor.* 8. Subitisque se rosetis Vestiat Alpinus apex. *Auct. Epithal. Laur. et Mariae.* 32. Lilia ceu niteant rutilis commixta rosetis. *Reposian. Concub. Mart. et Ven.* 54. Tunc ne purpurei laedat te spina roseti. *Pall.* 12, 11. Quamvis mense Februario sint conserenda rosaria, tamen locis calidis hoc etiam mense poterimus roseta instituere. Alii rectius *roseta* omittunt, ut et interpres Italus Veronae ann. 1810. editus. ℙ Translate de rubicundis mamillarum papillis. *Capell.* 7, 236 Furtis modo (*Voluptas*) adlubescat, Et clam roseta parvae Liliaque det papillae, *h. e.* modo sinat me clam tractare roseas candidarum mamillarum papillas. V. ROSA. [*Egregie curam emendandi hujus loci gessit *F.*]

ROSĔUS, a, um, adj. δροσώδης, roscidus: a *ros.* Hinc *Rosea*, teste *Festo*, dictus campus agri Reatini in Sabinis, quod in eo arva rore humida semper feruntur. *Cic. Att.* 4, 15. Lacus Velinus a M'. Curio emissus, interciso monte, in Narem defluit, ex quo est illa siccata, et humida tamen modice Rosea. *Virg. A.* 7, 712. colunt qui Rosea rura Velini. *Varr. R. R.* 1, 7. *extr.* Caesar Vopiscus campus Roseae, dirit Italiae sumen esse, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. Adde *Plin.* 17, 4, 3. *Serv.* ad *l. Virg. c.* hunc locum appellari ait *Rosulanum*. ℙ Genus est cannabis *Rosea* dictum, ab eodem loco nomen habens, tantae proceritatis, ut arborum altitudinem aequet. *Plin.* 19, 9, 56.

ROSĔUS, a, um, adj. ῥόδιος, ῥοδόεις, rosae colorem habens. *Plin.* 21, 23, 34. et 29, 4, 17. Roseus pannus. *Id.* 37, 9, 40. Refulgens quidam in purpura leviter roseus nitor. *Id.* 14, 1, 3. Hic (*acini uvae*) purpureo lucent colore, illic fulgent roseo. *Id.* 25, 6, 26. Mithridatiae herbae caulis sustinens roseum florem. *Nemes.* 3, 59. Roseum mustum. *Catull.* 64, 49. Tincta tegit roseo conchyli purpura fuco. ℙ Poetae *roseas* dicunt partes corporis, in quibus est coloris suavitas, *h. e.* niveus candor cum rubore sanguinis, qui color est pulcritudinis ac venustatis proprius. Unde *Ov. Am.* 3, 3, 5. Candida candorem roseo suffusa rubore Ante stetit: niveo lucet in ore rubor. *Virg. A.* 1, 406. de Venere: avertens rosea cervice refulsit; et *ib.* 2, 593. de ead.: roseoque haec insuper addidit ore. *Id. ib.* 12, 606. Roseae genae. *Mart.* 8, 56. Rosea labra. *Claud. Nupt. Honor.* 19. roseo pectebat pollice crines. *Catull.* 55, 12. Roseae papillae. *Val. Fl.* 8, 257. rosea radiante juventa. *Id.* 8, 30. Roseus honor, *h. e.* venustas admiratione et honore digna. V. HONOR. *Mart.* 7, 80. ephebus, *h. e.* formosus; et 12, 64. Rosei ministri. ℙ Item res aliae, in quibus is color, aut similis apparet. *Ov. A. Am.* 3, 84. Rosea Dea, *h. e.* Aurora. Sic *Fast.* 4, 714. Memnonis in roseis lutea mater equis. *Prop.* 3, 23, 7. Roseus Eous. *Val. Fl.* 6, 527. roseis it Lucifer alis. *Lucr.* 5, 609. rosea sol alte lampade lucens *Id. ib.* 974. Dum rosea face sol inferret lumina coelo. Adde *Mart.* 12, 60. *Virg. A.* 11, 913. roseus Phoebus. *Val. Fl.* 4, 77. Velocem roseis demittit nubibus Irim. *Id.* 3, 538. roseis Bacchus habenis: scil. quia etiam vinum *roseum* dicitur *Nemesiano* 3, 59. et ab *Isid. Or.* 20, 3. ℙ Interdum *roseus* est rosaceus, rosalis. *Sen. Med.* 70. Praecingens roseo tempora vinculo, *h. e.* corona e rosis. *Virg. Cop.* 32. Et gravidum roseo necte caput strophio. *Claud. de Magnete* 29. Rosei flores, *h. e.* rosae. *Id. Rapt. Pros.* 3, 85. Roseae convalles, *h. e.* rosis consitae: vel universim floreae, floridae Sic *Id. Laud. Seren.* 72. et roseis formosus Duria ripis.

ROSĬDUS. V. ROSCIDUS.

*ROSĪNA herba memoratur a *Veget. de re veter.* 4. (al. 6.) 13. *B. A.*

ROSĬO, onis, f. ῥοφῆσις, actus rodendi. *Cels.* 7, 23. Spumans bilis alvo cum rosione redditur: *Id.* 5, 28. *n.* 17. Alterum genus (*impetiginis*) pejus est, squamulae ex summa cute decidunt, rosio major. *Plin.* 28, 9, 33. Infunditur lac contra rosiones a medicamentis factas; et *mox:* Ad rosiones intestinorum babulum utilius. *Id.* 20, 14, 54. Pulejum stomachi rosiones sistit. *Id.* 23, 1, 23. Rosiones praecordiorum.

ROSMĀRĪNUS, rorismarini, m. et Rosmarinum, i, n. λιβανωτίς, frutex, de quo *Plin.* 24, 11, 59. Est et rosmarinum. Duo genera ejus: alterum sterile, alterum cui et caulis, et semen resinaceum, quod cachrys vocatur. *Appul. Herb.* 79. Libanotis alia est coronalis a Sorano adpellata, quam Latini rosmarinum appellant, tenues nutriens virgas, in quibus folia longa, tenuia, viridia: alia est fructifera, folia habens foeniculi similia, sed aspera, et terrae prostrata, et boni odoris, thyrso cubitali, etc. radice turis odorem simulante. Nascitur in locis maritimis (ob id *marinus ros* dicta) et hortis. Antequam tus sciretur, haec herba homines Deos placabant. *Colum.* 9, 4. Ut rosmarinus, et utraque cytisus. *Pall.* 1, 27. In fructicibus sint rosae, lilia, rosmarinus, hederae. Adde *Plin.* 19, 12, 62. V. ROS.

*ROSOLOGIĀCUM, i, n. oppidum Galatiae. *Ant. Itin. B. A.*

[*ROSOR, oris, m. qui rodit. *Ambros. Serm.* 81. p. 380. Mures, horreorum rosores. *Bail.*]

ROSTELLUM, i, n. parvum rostrum, ῥυγχίον. *Colum.* 8, 5. *med.* Animadvertat, an pulli rostellis ova percuderint, et auscultetur, si pipiant. *Plin.* 30, 11, 30. Muris rostellum auriculasque summas roseo panno adalligari jubent.

ROSTRA. V. ROSTRUM.

ROSTRĀLIS, e, adj. a Rostris. *Sidon. ep.* 1, 11. Dignum poema, quod apicibus perennandum auratis juste tabula rostralis acciperet, aut etiam Capitolina, *h. e.* dignum, quod in aes incisum pro Rostris, vel in Capitolio inter publicorum monumentorum tabulas collocetur.

ROSTRANS, antis, part. ab inus. *rostro*, rostrum impingens, rostro penetrans. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. In collibus transverso tantum monte aratur, sed modo in superiora, modo in inferiora, rostrante vomere. *Hard.* suspicatur, *rostrato* esse legendum, *h. e.* vomere simplici rostro instructo, non aurito, quali in planis utebantur, teste *Pall.* 1, 43

ROSTRĀTUS, a, um, part. ab inus. *rostro*, *as*, rostro instructus. *Rostratae falces*, quae in modum rostri curvatam et continuam aciem habent. *Colum.* 2, 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus vericulatis, atque iis vel rostratis, vel denticulatis medium culmum secant. ℙ *Rostratae naves*, rostrum in prora habentes, χαλκέμβολοι νῆες. V. ROSTRUM. *Cic. Inv.* 2, 32. Ut si qua rostrata in portu navis deprehensa sit, publicetur. *Hirt. B. Afr.* 23. Cum naviculis cujusquemodi generis triginta, inibi paucis rostratis, profectus, etc. *Plin.* 9, 30, 49. Concha acatii modo carinata, inflexa puppe, prora rostrata. *Id.* 10, 23, 32. Olores liburnicarum modo rostrato impetu feruntur, facilius ita findentes aera, quam si recta fronte impellerent. ℙ [Hinc *rostratae* absolute sunt naves rostratae. *Sym. or.* in *Valent.* (ed. *A. Maio*) 2, 3. Scit bicornis iste (*Rhenus*) vicinis succumbendum esse rostratis; et *mox* 21. Habent sua quodammodo castra rostratae. *F.*] ℙ *Rostratus vectis* genus vomeris e vecte praefixum ferreum rostrum habente. *Plin.* 18, 18, 48. ℙ *Rostrata corona* ap. *Plin.* 16, 4, 3. et 22, 3, 3. eadem erat, quae *navalis* et *classica*, aurea, et exiguis quibusdam veluti rostris navium insignita, ut est ap. *Gell.* 5, 6., qua donabatur is, qui navali proelio primus in hostium navem insiluisset: vel generatim qui vicisset navali certamine. Duos hac donatos fuisse, refert *Plin. cit.* 16, 4, 3. primum M. Terentium Varronem, dante Magno Pompejo, ob devictos pi-

ratas; quod narrat etiam *Fest.* in *fragm.* in *Navali:* secundum M. Agrippam, tribuente Augusto ob similem causam. De hoc *Virg. A.* 8, 683. cui belli insigne superbum, Tempora navali fulgent rostrata corona. ℙ *Rostrata columna* ap. *Suet. Galb.* 23. rostris navium exornata, qualis videtur in nummis Caesarum ap. *Patin.* in *Suet.*, posita est in foro post devictos navali primum proelio Carthaginienses a C. Duilio Cos., qui primus ob id navalem triumphum egit de Poenis, ut est ap. *Plin.* 34, 5, 11., *Flor.* 2, 2. et *Epit. Liv.* 17. Adde *Sil.* 6, 663. In ea longa inscriptio fuit descriptionem ejus victoriae continens, aliarumque rerum ab Duilio gestarum. Est autem omnium Latinae linguae monumentorum antiquissimum: ex quo videre licet, quae illius aetatis (id est anni ab U. C. CCCCXCIV., ante Chr. n. CCLX.) loquendi ratio et scribendi fuerit. Quare multum in ea describenda, supplenda, explicanda laborarunt viri docti, et praecipue *P. Ciacconius*, qui singulari libello illustravit. V. *litteram* D. Ejus fragmentum est in *Gruteri* collectione p. 404. *n.* 1. ℙ *Servius* ad illud *Virg. G.* 3, 29. navali surgentes aere columnas: Augustus, inquit, victor totius Aegypti multa de navali certamine sustulit rostra, quibus conflatis quatuor effecit columnas, quae postea a Domitiano in Capitolio sunt locatae: quas hodieque conspicimus. Nam rostratas C. Duilius Cos. posuit, victis Poenis navali certamine: e quibus unam in Rostris, alteram ante Circum videmus a parte januarum. Haec *Servius.*

ROSTRUM, i, n. ῥύγχος, os, quo animalia cibum capiunt, rictus: et dicitur proprie de bestiis. Volunt esse a *rodo*, ut *rastrum* a *rado. Cic. N. D.* 1, 36. *med.* Aves cruribus rigidis, procero, corneoque rostro; et *ib.* 2, 47. *f.* Animalia cibum partim oris hiatu capessunt, partim unguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate rostrorum. *Id. Div.* 1, 13. *f.* Sus rostro si humi A litteram impresserit. *Plin.* 8, 32, 50. Camelorum rostra; et *ib.* 25, 39. Hippopotamus rostro resimo. *Id.* 9, 8, 7. Rostrum delphini simum; et *ib.* 10, 12. Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti. *Lucan.* 4, 441. nec creditur ulli Silva cani, nisi qui presso vestigia rostro Colligit, et praeda nescit latrare reperta. *Plin.* 28, 10, 44. Rostrum lupi. *Id.* 10, 3, 4. superius aquilae. *Id.* 28, 8, 25. inferius leonis. *Varr. R. R.* 2, 3. Caprae sub rostra duas ut mammulas pensiles habent. *Plin.* 11, 10, 10. Rostrum apum. ℙ Dicitur etiam de homine, sed fere in sermone familiari, et per contemptum. *Pl. Men.* 1, 1, 11. Quem tu asservare recte, ne aufugiat, voles, esca atque potione vinciri decet: apud mensam plenam homini rostrum deliges. *Lucil.* ap. *Non.* 6, 41. Ne designati rostrum praetori', pedesque Spectes. *Id. ib.* Arripio rostrum, labiasque hujus, etc. *Varr. ib.* Itaque videas barba, rostro illum commentari, et unumquodque verbum statera auraria pendere. *Petr. fragm. Trag.* 75. *Burm. med.* Ut celerius rostrum barbatum haberem, labra de lucerna ungebam. *Ulp. Dig.* 19, 1, 17. *f.* Rostrum personae. ℙ Ob similitudinem dicitur de aliis rebus. *Colum.* 4, 25. Falcis vinitoriae pars, quae adunca est, rostrum appellatur. Eo vinitor utitur, cum incavare quid debet. *Plin.* 18, 18, 48. Vomer exigua cuspide in rostro, *h. e.* in anteriori parte. *Id.* 28, 11, 46. Fungi lucernarum, ac fuligo, quae est in rostris earum. *Id.* 34, 14, 41. Ad densandas incudes, malleorumve rostra, *h. e.* qua parte mallei tundunt. *Id.* 10, 33, 49. Insulam ne laceret amnis, muniunt opere, palea et stramento rostrum ejus firmantes, *h. e.* partem ejus in angustum procurrentem contra flumen. ℙ *Rostrum navis* est trabs aerea, (hinc *aeratae* vocantur *Hor. Od.* 2, 16, 21.) interdum ferrea, prominentior ex prorae parte inferiore, rostri modo, unde, si navis remigio agitaretur in hostilem navem, haec perforari et deprimi: ἔμβολον: quam primus addidisse navibus dicitur Pisaeus Tyrrhenus, ut *Plin.* refert 7, 56, 57. Id mos erat aere ferroque praefigere ad ictus in proeliis. *Hirt. B. Alex.* 46. Naves adversae rostris concurrunt adeo vehementer, ut navis Octaviana, rostro discusso, ligno contineretur. *Liv.* 37, 30. Regiae naves neque ipsae ferire rostro hostem poterant, et obliquas se ipsae ad ictus praebebant; et *ib. f.* Rhodia cum rostro percussisset Sidoniam navem; et *ib.* 24. Rostro concurrere cum hostium navi. *Hirt. B. Afr.* 46. Naves rostris perforatae merguntur. ℙ Quas primum hostiles naves Romani bello Latino ab Antiatibus cepere, L. Furio Camillo, C. Moenio Coss. *h. e.* ann. U. C. CCCCXVI., earum rostris, in victoriae monumentum, eam partem fori exornari placuit, ante curiam Hostiliam, teste *Varr. L. L.* 4, 32. *med.*, ubi suggestus erat, seu pulpitum, cujus figuram exhibet nummus G. Lolliae ap. *Morel. Num. Fam. R.*, quo conciones ad populum habebantur, ut *Liv.* 8, 14. *extr.* et *Flor.* 1, 11. narrant. Inde factum ipsi suggestui, et loco circa posito nomen *Rostra.* Fuerunt autem olim ad comitium, prope juncta curiae, ut ait *Ascon.* in *Milon.* 5., postea a Jul. Caesare translata sunt in alium locum ejusdem fori, ante aedem D. Julii: et haec nova, illa vetera dicta. *Cic. Vat.* 11. Cum Vettius perorasset, descendissetque de Rostris. *Liv.* 30, 17. Praetor, concione advocata, cum C. Laelio in Rostra ascendit; et 34, 54. Consul ex auctoritate patrum in Rostra ascendit, et edixit, ut, etc. *Id.* 27, 50. *f.* Vociferantes, ut in Rostris prius, quam in senatu, litterae recitarentur. *Caes. B. C.* 3, 21. Consul concionari conantem de Rostris deduxit. *Suet. Claud.* 12. *extr.* Plures a magistratibus in Rostra producti. *Plin. Pan.* 65. Procedere in Rostra. *Varr. L. L.* 5, 9. *med.* Comitia edicere e Rostris. *Cic. ad Brut.* 1, 15. *med.* In Lepido reprehendimur, cui cum statuam in Rostris statuissemus, iidem illam evertimus. *Vell.* 2, 19. Sulpicii caput erectum et ostentatum pro Rostris, *h. e.* in suggestu; et *ib.* 56. *extr.* Caesar sedens pro Rostris. *Suet. Aug.* 100. *f.* Bifariam laudatus est, pro aede D. Julii a Tiberio, et pro Rostris sub veteribus a Druso. Alii delent v. *sub.* [*Distinguuntur *rostra vetera* a *rostris Juliis*, de quibus v. *Fabric.* ad *Dion.* 43, 49. coll. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 65, 1. et *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 171. sqq.] *Suet. Ner.* 13. Curuli residens apud Rostra triumphantis habitu. ℙ Metonymice. *Lucan.* 8, 685. campum et rostra movere, *h. e.* populum in comitiis et in concionibus. *Id.* 1, 275. Tenere rostra, *h. e.* dominari in concionibus. *Id.* 7, 65. rostra forumque Optare, *h. e.* pacem. ℙ **Rostrum Nemaviae*, oppidum Vindeliciae, aliis hodie *Memmingen*, aliis *Mindelheim* vel saltem illic viciniae situm. *Ant. Itin. B. A.*

ROSULA, ae, f. dimin. parva rosa. [*Dracont. Hexaem.* 1, 165. Qui rosulis stellare nemus, vel floribus agros Imperat. *F.*] ℙ Est etiam nomen propr. mulieris (Italis *Rosina* nunc dicitur) in *Inscr.* ap. *Mur.* 1447, 3., [et in alia in *Giorn. Lett. Pis.* T. 6. p. 38. Rosulae benemerenti in pace. Deposita D. XVII. Kal. April. D. N. Honor. IIII. *h. e.* ann. a Chr. n. CCCXCVIII. *F.*]

[ROSULANUS, a, um. V. ROSEUS. *F.*]

ROSULENTUS, a, um, adj. rosis abundans. *Prud. περὶ στεφ.* 3, 199. Floribus ut rosulenta putes Prata rubescere multimodis. *Capell.* 1, 19. Rosulenti splendoris gratia totam aulae curiam illuminavit, *h. e.* rosei.

ROSUS, a, um, part. a *rodo:* abrosus. *Stat. Silv.* 4, 9, 10. Rosus tineis, situque putris. *Mart.* 3, 24. Vite nocens rosa stabat moriturus ad aras Hircus. *Id.* 7, 20. Rosos tepenti spondylos sinu condit. *Petr. fragm.* ap. *Vet. Schol.* ad *Hor. Epod.* 5, 48. Pollice usque ad periculum roso.

ROTA, ae, f. τροχός, instrumentum versatile rotundum, orbis, quo v. gr. circumacto currus procedit, aut figulus vasa format, etc. Ducunt a ῥοθέω, impetu feror. *Pl. Capt.* 2, 3, 9. Pro rota me uti licet: vel ego huc, vel illuc vortar, quo imperabitis. *Plin.* 8, 16, 19. Orbes rotarum circumacti. *Id.* 16, 43, 84. Rotarum axibus fraxinus utilis. *Id.* 28, 9, 37. Adipe verrino axibus vehiculorum perungendis ad faciliorem circumactum rotarum utebantur. *Ov. Met.* 2, 107. Aureus axis erat, temo aureus, aurea summae Curvatura rotae; et 317. Rotarum radii, *Varr. R. R.* 3, 5. Rota radiata. *Virg. A.* 2, 235. pedibusque (*equi lignei*) rotarum Subjiciunt lapsus. *Ov. Met.* 2, 133. Rotarum vestigia, *h. e.* orbitae. *Id. Pont.* 2, 7, 44. curvis Appia trita rotis. *Id. Ib.* 194. Celeres rotae; et 178. rapidae. *Id. Pont.* 2, 10, 34. Esseda nos agili sive tulere rota; et *ib.* 18, 68. Appia ferventi ducit in arva rota. *Hor. Od.* 1, 1, 5. metaque fervidis Evitata rotis. *Prop.* 4, 8, 18. Effusae per saxa rotae. *Plin.* 18, 10, 23. Rotae, quas aqua versat obiter. *Id.* 19, 5, 23. Pensiles hortos rotis in solem promovere. *Hor. A. P.* 21. amphora coepit Institui: currente rota cur urceus exit? *Pl. Epid.* 3, 2, 35. Vorsutior es, quam rota figularis: γιγγλύμου πολυτροφώτερος. *Prop.* 3, 4, 26. Staminea rhombi ducitur ille rota, *h. e.* ipso rhombo, vel rhombi versatione et cursu. ℙ Per synecdochen ponitur pro curru. *Virg. A.* 12, 671. eque rotis magnam prospexit ad urbem. *Val. Fl.* 1, 678. de Neptuno: ubicumque rotis horrendus, equisque Stas, pater. *Ov. A. Am.* 2, 230. Si rota defuerit, tu pede carpe viam; et *ib.* 3, 468. nec admissis excutiare rotis. *Id. Met.* 2, 312. Rotis expelli. *Prop.* 4, 10, 42. Nobilis e tectis fundere gaesa rotis, *h. e.* ex essedo, aut covino. *Id.* 1, 2, 20. Avecta externis Hippodamia rotis. Adde *Ov. A. Am.* 2, 8. ℙ *Rota solis* est ipsum solis corpus, discus, orbis, rotundus globus. *Lucr.* 5, 433. Hic neque tum solis rota cerni lumine largo Altivolans poterat. Adde *ib.* 565. Sic *Enn.* ap. *Isid. Or.* 18, 36. *extr.* et *Val. Fl.* 3, 559. Inde patefecit radiis rota candida coelum. *Sen. Herc. Oet.* 1022. Testor nitentis flammeam Phoebi rotam. ℙ *Luciferi rota* eodem modo intelligenda videtur, neque enim Lucifero currus tribui solet, sed equus, ut est ap. *Isid. l. c.* et *Ov. Met.* 15, 189. cumque albo Lucifer exit Clarus equo. *Tibull.* 1, 10, 62. Dum rota Luciferi provocet orta diem. *Claud. in Ruf.* 2, 337. de eod.: Festinamque rotam solito properantior urget. ℙ In illo *Sen. Herc. Oet.* 1439. Phoebique tritam flammea zonam rota: *rota* currus Phoebi omnino significatur. At in *Thyest.* 796. Nondum Hesperiae flexura rotae Jubet emeritos solvere currus, *h. e.* flexus et inclinatio coeli ad occidentem. ℙ Ap. *Val. Fl.* 5, 413. rapit ipse *(sol)* nitentes Altus equos, curvoque diem subtexit Olympo: Pone rota breviore soror, densaeque sequuntur Pliades: *rota brevior* est brevior et angustior gyrus, quem suo curru Luna percurrit. ℙ Est etiam gyrus seu circuitus in illo *Prop.* 2, 19, 65. prius infecto deposcit praemia cursu, Septima quam metam triverit ante rota, *h. e.* septimus circuitus curru circensi, nam septies obcundus erat circus victoriam appetenti, ut *Varr.* docet ap. *Gell.* 3, 10. *f.* et *Ov. Hal.* 68. ℙ *Rota anni* circularis cursus anni se circumagentis. *Sen. Herc. Fur.* 179. volucrique die Rota praecipitis vertitur anni. ℙ Praeterea fuit *rota* genus supplicii apud Graecos, quo sontes distento corpore, et inter rotae radios implicato suspensi torquebantur. *Cic. Tusc.* 5, 9. Theophrastus putatur dicere, in rotam beatam vitam non ascendere. *Appul. Met.* 3. Nec mora, cum ritu Graeciensi ignis, et rota, tum omne flagrorum genus inferuntur. *Sen. Herc. Oet.* 1011. Membra praebere rotae. ℙ Talis esse fingitur poena Ixionis apud Inferos. *Tibull.* 1, 3, 73. Illic Junonem tentare Ixionis ausi Versantur celeri noxia membra rota. *Sen. Herc. Fur.* 750. Rapitur volucri tortus Ixion rota. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 335. Non rota suspensum praeceps Ixiona torquet. *Virg. G.* 4, 484. Atque Ixionii vento rota constitit orbis. *Id. A.* 6, 616. Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum Districti pendent. *Lampr. Elag.* 24. Parasitos ad rotam aquariam ligabat, et cum vertigine sub aquas mittebat, rursusque in summum revolvebat: eosque Ixionios amicos vocavit. ℙ Refertur ad varietatem instabilitatemque Fortunae, quae rotae insistere dicitur. *Cic. Pis.* 10. In quo ne tum quidem, cum illum suum saltatorium versaret orbem, Fortunae rotam pertimescebat. *Tibull.* 1, 6, 33. At tu, qui potior nunc es, mea furta timeto. Versatur celeri Fors levis orbe rotae. ℙ Item ad amorem. *Pl. Cist.* 2, 1, 4. Jactor, crucior, agitor, stimulor, versor in amoris rota miser. *Prop.* 2, 7, 32. Vinceris, aut vincis, haec in amore rota est. ℙ Commode etiam ad elegiacum carmen. *Ov. A. Am.* 1, 264. imparibus vecta Thalia rotis; et *Pont.* 3, 4, 85. Ferre etiam molles elegi tam vasta triumphi Pondera disparibus non potuere rotis. ℙ Praeterea *rota* nomen est marinae beluae, quaternis radiis distinctae, modiolum ejus oculis duobus utrinque claudentibus. *Plin.* 9, 4, 3. et 32, 11, 53. ℙ [Denique *rota* est capra ignoti generis. *Varr. R. R.* 2, 1. Ut in Samothrace greges caprarum, quas Latine rotas appellant. *Schneiderus* putat scribendum *strepsicerotas* pro *Latine rotas. F.*]

ROTABILIS, e, adj. qui rotari, et in gyrum agi potest. *Ammian.* 23, 4. Validi juvenes versant agiliter rotabilem flexum. ℙ Item qui rotis et rhedis percurri potest. *Inscr.*, si modo legitima est, ap. *Grut.* 149, 1. C. Julius Caesar viam inviam solertia sua et impendio rotab. redd. V. *Marin. Frat. Arv.* p. 697. *col.* 1. *n.* 128.

ROTALIS, e, adj. qui rotas habet, ut Rotale carpentum, *Capit. Macr.* 12. *med.*

[ROTANUS, a, um, adj. *Inscr.* ap. *Riccy*, *Del Pago Gemon.* p. 40. Dianai Rotanai C. Claudius L. F. Ser. N. Lem. Haec reperta est in vico *Rotavello* (qui fortasse olim Rota appellatus) prope Crustuminum, molo *Palombara* in Sabina. Hinc *Diana Rotana* est Dea, cujus tutelae habitatores Rotae sese dederant, quemadmodum sexcentics factum invenimus apud scriptores et in veteribus lapidibus. *F.*]

ROTALILIS, e, adj. qui in gyrum agitur. *Sidon. ep.* 2, 9. *med.* Inter rotatiles catastropharum gyros. *Prud. praef. περὶ στεφ.* 8. Sacramus et rotatiles trochaeos.

ROTATIM, adv. κύκλῳ, in modum rotae, in orbem. *Appul. Met.* 10. Puelli puellaeque saltantes pyrrhicham decoros ambitus inerrabant, nunc in orbem rotatim flexuosi, nunc in obliquam seriem connexi, etc. ℙ Ap. *Diomed.* 3, 474. rotatim et volubiliter dicere est per trochaeos loqui. Trochaeus autem est ἀπὸ τοῦ τρέχειν, unde et τροχός, rota.

ROTATIO, onis, f. κυκλοφορία, in gyrum versatio, circumductio. *Vitr.* 10, 8. *in.* Nec sine porrecto rotationis versationes onerum possunt facere levationes; et *f.* Rotatio circini.

ROTATOR, oris, m. qui rotat, et in gyrum agit, *Stat. Silv.* 2, 7, 7. Et tu Bassaridum rotator Euan. *Cass. Var.* 7, 5. Camerarum rotator, *h. e.* qui cameras in fornicis speciem aedificat. V. GYPSOPLASTES.

ROTATUS, a, um, part. a *roto:* κυκλωθείς, in gyrum actus. *Auct. Pan. ad Pison.* 53. et nunc cervice rotata, Incipit effusos in gyrum carpere cursus. *Ov. Met.* 12, 296. Ignis rotatus. *Plin.* 8, 16, 19. Correptum aliquem, rotatumque sternere; et *ib.* 53, 79. Ut rotati tormento aliquo. *Id.* 2, 3, 3. Moles rotata vertigine assidua. *Ov. Met.* 2, 74. poterisne rotatis Obvius ire polis? et *ib.* 9, 221. Rotatae nives. *Quint. decl.* 17, 16. Rotatos per abrupta mollis jactus explicuit. *Prud. περὶ στεφ.* 10, 537. Cadet rotati solis in terram globus. ℙ *Sermo rotatus*, est oratio brevis, expedita, et volubilis. *Juven.* 6, 448. aut curtum sermone rotato Torqueat enthymema.

ROTATUS, us, m. rotatio, circumvolutio. *Stat. Ach.* 2, 416. didici, quo Paeones arma rotatu, Quo Macetae sua gaesa citent. *Auson. Idyll.* 10, 362. Praecipiti torquens cerealia saxa rotatu.

RŌTO, as, avi, atum, a. 1. *κυκλόω, περιελίσσω, ὑφενδονάω, τροχίζω*, rotae more verso, circumago, volvo, in orbem verto, torqueo. *Ov. Met.* 4, 515. et parva Learchum Brachia tendentem rapit, et bis terque per auras More rotat fundae. *Hor. Od.* 4, 11, 11. Sordidum flammae trepidant rotantes Vertice fumum. *Lucr.* 6, 201. de ventis: rotantque cavis flammam fornacibus intus. *Virg. A.* 9, 441. ac rotat ensem Fulmineum. *Val. Fl.* 6, 551. clypeumque rotans. *Id.* 4, 235. Sanguineosque rotat furiis ardentibus orbes, *h. e.* torquet in gyrum oculos. *Id.* 1, 20. de vate Deo pleno: vittamque, comamque per auras Surgentem, laurusque rotat (similem locum habes ap. *Lucan.* 5, 172.). *Quint.* 11, 3. *med.* Jactare caput, et comas excutientem rotare, fanaticum est. *Lucan.* 6, 222. Ursa se rotat in vulnus. *Ov. A. Am.* 2, 373. Sed neque fulvus aper media tam saevus in ira, Fulmineo rabidos cum rotat ore canes. *Val. Fl.* 4, 656. Unda laborantes praeceps rotat. *Claud. IV. cons. Honor.* 329. Rotare saxa, *h. e.* jacere; ductum a funda. Sic *Stat. Th.* 9, 801. in ora loquentis Telum immane rotat. *Lucan.* 8, 673. caput ense rotare, *h. e.* desectum provolvere. *Manil.* 1, 281. Orbis sidereus aetherios rotat cursus, *h. e.* agit in orbem. [*Hieron. ep.* 107. *n.* 10. Rotare fusum. *Sisebut.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 330. *Burm.* de defectu lunae: tum sidere casso Pallescit teres umbra rotae, dum transeat axem Aggerei velox tumuli, speculoque rotanti Fraternas reparet per coelum libera flammas. Alii minus recte leg. *speculoque rosanti.* V. ROSANS. *F.*] ℙ *Rotari*, in gyrum verti, circumagi. *Manil.* 1, 595. His eadem est via, quae mundo, pariterque rotantur Inclines. *Stat. Ach.* 1, 56. scopulosaque cete, Tyrrhenique greges circumque infraque rotantur. ℙ *Rotare* dicuntur pavones, cum caudam explicantes se circumagunt. *Colum.* 8, 11. *med.* Signa sunt exstimulatae libidinis, cum semetipsum veluti mirantem gemmantibus pinnis protegit: idque cum facit, rotare dicitur. Alii leg. *rotari.* ℙ Absolute neutrorum more. *Virg. A.* 10, 362. qua saxa rotantia late Impulerat torrens. Ubi *Serv.*: ut Eleusinae matris volventia plaustra (*G.* 1, 163.): Rotantia ergo, quae rotantur.

*ROTOMĀGI. V. v. sq. *B. A.*

*ROTOMĀGUS, i, m. urbs Galliae Belgicae, in Vellocassium agro, hodie *Rouen. Ant. Itin.* ℙ *Rotomagi* audit *Ammian.* 15, 27. *B. A.*

*RŌTŬLA, ae, f. *τροχίσκος*, parva rota. *Pl. Pers.* 3, 3, 38. Citius abeunt, quam in cursu rotula circumvortitur. *Plin.* 18, 18, 48. Ut duas aratro adderent rotulas. *Colum.* 11, 3. *med.* Possunt etiam vasis majoribus rotulae subjici, quo minore labore producantur. **Pallad.* 1, 20. Trapetis et rotulis et praelo nata est forma. Quo in loco incertum (ait *Gesnerus*) *rotuline* an *rotulae* intelligantur. Loquitur de instrumento oleario. *B. A.*

*RŌTŬLO, as, a. 1. i. fere q. roto. *Sarisb.* 8, 12. In orbe rotulari quam incedere magis idoneus est. *B. A.*

[RŌTŬLUS, i, m. cylindrus. *Calpurn. Ecl.* 7, 50. Sternitur adjunctis ebur admirabile truncis, Et coit in rotulum, tereti qua lubricus axe Impositos subita vertigine falleret ungues; Excuteretque feras. Alii perperam pro *rotulum* legunt *rotulam*, vel *rutilum*, vel *rutulum*. V. *Salmas.* ad *Hist. Aug. scriptores* p. 436. *Lips. de amphit. c.* 12. ℙ Translate ita appellatur pes trochaeus. *Diomed.* 3, 474. Trochaeus dictus *ἀπὸ τοῦ τρέχειν*: ajunt, hunc trochaeum Auruncos rotulum nuncupasse, nimirum simili ratione, qua Graeci a rota invitati, vel diversa appellatione persuasi, etc. *F.*]

[RŌTUNDĀ, ae, f. massa rotunda. *Scrib. Comp.* 201. *extr.* Atque ita emplastrum manibus subigetur, et redactum in rotundas ampliores, quas magdalidas dicunt, reponetur. Rectius legend. videtur *turundas ampliores. F.*]

RŌTUNDĀTIO, onis, f. *στρογγύλωσις*, actus rotuntandi, rotunditas. *Vitr.* 1, 6. *f.* Diducto circino circumagatur linea rotundationis. Adde 3, 1. et 10, 11.

RŌTUNDĀTUS, a, am, part. a *rotundo*: *στρογγυλώμενος*, rotundus factus. *Vell.* 2, 59. *f.* Solis orbis super caput ejus, curvatus aequaliter, rotundatusque in colorem arcus conspectus est. *Appul. Met.* 71. Vasculum in modum papillae rotundatum. ℙ Translate. *Sidon. ep.* 8, 4. Citos iambos, elegos acutos, ac rotundatos hendecasyllabos elucubrare, *h. e.* polite et affabre compositos.

RŌTUNDĒ, adv. *στρογγύλως*, cum rotunditate. [*Colum. Arb.* 5. *med.* Ut in orbem quam rotundissime formetur. Ita *Schneiderus* optime ex *Cod. Sangermanensi*, cum antea *Gesnerus* haberet *rectissime. F.*] ℙ Translate est concinne, collecte, ut ait *Non.* 2, 727., vel eleganter, composite, ut alii: nam ut rotundum sit aliquid, arte opus est et diligentia. *Cic. Fin.* 4, 3. *f.* Ista ipsa, quae tu breviter, regem, dictatorem, divitem solum esse sapientem, a te quidem apte ac rotunde: quippe, habes enim a rhetoribus. Supra dixerat *polite apteque.*

RŌTUNDIFŌLIUS, a, um, adj. rotunda habens folia, ut Herbae rotundifoliae. *Appul. Herb.* 71.

RŌTUNDĪTAS, atis, f. *στρογγυλότης*, figuram habens rotundam, circulus, gyrus, circuitus. *Plin.* 37, 11, 73. Gemma rotunditatis absolutae. *Id.* 16, 23, 35. Populo albae folia in juventa circinatae rotunditatis sunt: vetustiora in angulos exeunt. *Id.* 19, 5, 25. Rapum rotunditate brevi notabile. *Id.* 11, 18, 19. Apes optimae breves, variaeque, et in rotunditatem compactiles. *Id.* 22, 22, 33. Olus maritimum esse dixerunt salsum, et inde nomen, foliis in rotunditatem longis. *Id.* 18, 13, 34. Rapa in rotunditatem globantur. ℙ Translate. *Macr. Sat.* 7, 5. Aures nostras gratia linguae captivas tenet, et verborum rotunditati assentire cogimur, circumventi volubilitate sermonis. *Sidon. ep.* 1, 1. Symmachi rotunditatem, C. Plinii disciplinam maturitatemque vestigiis insequi.

RŌTUNDO, as, avi, atum, a. 1. *στρογγύλόω*, rotundum facio. *Cic. Univ.* 10. Cumque similem universitatis efficere vellet, ad volubilitatem rotundavit. *Vitr.* 10, 11. Rotundare tignum ad circinum. *Plin.* 21, 17, 66. Omnes herbae folium primum emittunt, mox in caulem rotundantur; et *Mela* 1, 18. *f.* Flamma cogit se ac rotundat, et fit ingens globus. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 1, 6, 34. Mille talenta rotundentur, etc. V. CORROTUNDO.

RŌTUNDŬLĀ, ae, f. dimin. parvum emplastrum, vel placenta rotunda. *Appul. Herb.* 13. His bene commixtis facies exindè velut rotundulam, etc., *τροχίσκον*. V. TURUNDULA.

RŌTUNDUS, a, um, adj. *στρογγύλος, τροχοειδής*, circuli figuram habens, globosus: a *rota. Cic. Somn. Scip.* 3. Stellae globosae et rotundae. *Id. Univ.* 15. Mundum Deus ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius. *Id. N. D.* 2, 19. Stellarum rotundi ambitus. *Ov. A. Am.* 3, 140. ora rotunda; et *Cic. Tusc.* 5, 14. *extr.* Medius mundi locus, qui est idem infimus in rotundo. *Plin.* 24, 16, 91. Radix nigra in latitudinem rotunda. *Hor. Epod.* 8, 13. Nec sit marita, quae rotundioribus Onusta baccis ambulet. *Cels.* 8, 1. *f.* Capita feminum rotundiora, quam humerorum sunt, cum illa ex ceteris rotundissima sint. ℙ Rotundam aedem Vestae Numa Pompilius consecrasse videtur, quod eandem esse terram, qua vita hominum sustentaretur, crediderit, eamque pilae forma esse: ut sui simili templo Dea coleretur. *Festus.* V. *Ov. Fast.* 6. a *v.* 263. ℙ *Rotunda vestis* esse videtur, quae aequaliter ambit, et undique clausa est, unoque injectu totum tegit corpus: qualem fuisse Romanorum togam, *Ferrar. l.* 1. *de re vestiar. priorib. capitib.* ostendit. *Quint.* 11, 3. *med.* Ipsam togam rotundam esse, et apte caesam velim. Vult *Quint.* togam esse rotundam, quia illa erat togae forma maxime decens. Fortasse autem hoc significat, ut sit toga aequaliter ab omni parte fluxa, et undanti ambitu composita. Sunt enim qui inter quadratas vestes eam reponunt: qua de re legendi *Ferrar., Sigon. de judic., Salmas. in not. ad Tert. de Pall., Ruben., Manut. de quaestionib. per epist.*, etc. V. QUADRATUS. ℙ Translate. *Hor. Sat.* 2, 7, 85. de sapiente: contemnere honores Fortis; et in se ipso totus; teres atque rotundus, Externi ne quid valeat per leve morari. (Ita distinguit *Bentl.*, nam alii: *et in se ipso totus teres atque rotundus.*) *Auson. Idyll.* 16, 4. de eod.: mundi instar habens, teres atque rotundus, Externae ne quid labis per levia sidat. Respicit *Hor.* rotundam figuram, quae, ut ait *Cic. Un.* 6., nihil asperitatis habet, nihil offensionis, nihil inclusum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunosum: ita vir sapiens adeo aequaliter est compositus, et undique perfectus, ut nulla ei labes vitii adhaerescat. ℙ Refertur ad dictionem periodicam, et ad eloquentiam. *Cic. Brut.* 78. *med.* Erat verborum et delectus elegans, et apta et quasi rotunda constructio, *h. e.* apta, concinna, polita, aequabilis: unde orationis volubilitas exsistit. *Id. Or.* 13. Cum Thucydides videretur Socrati praefractior, nec satis, ut ita dicam, rotundus; primus instituit dilatare verbis, et mollioribus numeris explere sententias. *Gell.* 16, 1. *Ἐνθύμημάτιον* vere atque luculente dictum, verbisque est brevibus et rotundis vinctum; et 17, 20. Videsne *ἐνθύμημα* crebrum, et coruscum, et convexum, brevibusque et rotundis numeris cum quadam aequabili circumactione devinctum? *Id.* 11, 13. Cursus, et sonus rotundae volubilisque sententiae; et 1, 4. Crispum sane agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Hor. A. P.* 323. Grajis ingenium, Grajis dedit ore rotundo Musa loqui, *h. e.* copiose, polite, perfecte, suaviter. [*Cf. *Ern. Lex. techn. lat. rhet.* p. 336.] ℙ Aliter accipiendum est illud *Quint.* 8, 5. *med.* Soluta oratio et e singulis non membris, sed frustis collata, structura caret: cum illa rotunda, et undique circumcisa insistere invicem nequeant, *h. e.* verba, quae simul componi nequeunt, et alterum alteri inhaerere, et quadrare, velut si quis murum ex rotundis saxis construeret. ℙ *Rotundo* maxime contrarium est *quadratum.* Hinc proverbio dicitur *mutare quadrata rotundis* ap. *Hor. Ep.* 1, 1, 100. qui *vitae disconvenit ordine toto*, modo *aedificat*, modo *diruit*, sibique ipse contrarius est.

*ROXĀNE vel Rhoxene, es, f. *Ῥωξάνη*, Oxartae sive Oxyartae filia, amasia Alexandri M., quam totius paene Orientis victor et imperator, ob solam ejus pulchritudinem, matrimonio sibi junxit. Post mortem mariti, a Cassandro necata est una cum filiolo suo Alexandro. *Just.* 12, 15. 13. et 15, 2. *Curt.* 10, 2. *B. A.*

R U

[RŪBASTĪNUS, a, um, adj. ad Rubos pertinens, Appuliae oppidum, nunc *Ruvo* V. *Horatii* et *Servii l. c.* in RUBEUS. In hujus oppidi nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 142. *PTBAΣTEINΩN* legitur. *Frontin. de colon.* p. 127. *Goes.* Ager Urianus, Rubustinus (lege *Rubastinus*), Rudinus. ℙ *Rubastini, orum* sunt incolae illius urbis. *Plin.* 3, 21, 16. Matini, Rubustini (lege *Rubastini*), Sylvini. *F.*]

*RUBĒAS, promontorium septentrionale, de quo *Plin.* 4, 13. Philemon Morimarusam a Cimbris vocari, hoc est mortuum mare, usque ad promontorium Rubeas: ultra deinde Cronium. Adde *Solin.* 19. (al. 13.) Utrobique *Rubeas* vox occurrit, ita ut cum *Hofmanno* rectum possis dicere esse *Rubeae, arum.* Nomen fortasse traxit a Rubone sive Rhubone, Sarmatiae Europaeae fluvio, ut tradit *Ptolemaeus*, hodie *the Dwina*, vel, ut aliis placet, *the Nieme* vel *the Memel.* Hodie est *Dagerort* promontorium Livoniae, aliis autem *Wardhuis* in Scandinavia. *B. A.*

RŪBEDO, inis, f. *ἐρύθρημα*, color rubeus. *Firm. Math.* 2, 12. *med.* Leo significat colorem croceum, atque ad rubedinem declinantem.

RŪBEFĂCIO, is, eci, actum, a. 3. *ἐρυθραίνω*, rubro colore tingo, rubentem facio. *Ov. Met.* 8, 382. Fixa sub aure feri summum destringit arundo Corpus, et exiguo rubefecit sanguine setas. *Sil.* 16, 136. Aurora obscuri tergebat nubila coeli, Vixque Atlantiadum rubefecerat ora sororum.

RŪBĒFACTUS, a, um, part. a *rubefacio: ἐρυθρός*, rubens factus. *Ov. Met.* 12, 382. Cornua vara boum multo rubefacta cruore.

RŪBELLIĀNA Vitis dicta est a colore rubello. *Colum.* 3, 2. *med.* Sed earum quoque feracior est minor (*vitis Nomentana*), cujus et folium parcius scinditur, et materia non ita rubet, ut Amineis: a quo colore rubellianae nuncupantur.

RŪBELLIO, onis, m. piscis praegrandi capite, ex genere mullorum: a *rubellus*, quod dimin. a *ruber*. Ita vero a colore dici, argumento est, quod similiter Graecis vocetur *ἐρυθρῖνος*, ab *ἐρυθρός*, ruber. *Plin.* 32, 10, 49. Mullus in vino necatus, vel piscis rubellio, iis, qui inde biberint, taedium vini affert. Adde *Apic.* 10, 7. V. ERYTHINUS.

RŪBELLŪLUS, a, um, adj. dimin. rubelli. *Capell. in carm.* 5, 187. Umbilicus (*voluminis*) rubellulus. V. RUBRICA.

RŪBELLUS, a, um, adj. *ὑπέρυθρος*, subrubens, qui modice, et dilute rubet: dimin. rubri. *Mart.* 1, 104. Et Vejentani bibitur faex crassa rubelli. (Adde *Pers.* 5, 147.) *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 2. Proxima dignitas Nomentanis (*vitibus*), rubente materia, quapropter quidam rubellas appellavere vineas. V. RUBELLIANA. *Capell.* 8, 271. Depile, rubellumque calvitium.

RŪBENS, entia, part. a *rubeo:* qui rubet. *Virg. G.* 1, 234. Semper sole rubens, et torrida semper ab igni. *Ov. Fast.* 5, 511. Vina rubentia. *Plin.* 37, 6, 23. Superficies locustarum maris crustis rubentior. *Virg. Ecl.* 3, 63. suave rubens hyacinthus; et *ib.* 4, 29. Rubens uva. *Id. G.* 1, 251. Vesper; et *ib.* 2, 319. ver. *Hor. Od.* 1, 2, 2. de Jove: rubente Dextera sacras jaculatus arces, *h. e.* igne et fulmine armata. *Id. ib.* 2, 11, 19. neque uno rubens Luna nitet vultu. *Ov. Met.* 12, 277. Rubens ferrum igne; et *ib.* 6, 222, Tyrio rubentia fuco Terga; et *ib.* 4, 481. Palla rubens cruore; et *ib.* 10, 101. pomoque onerata rubenti Arbutus. *Lucan.* 8, 34. amnis Emathia clade rubens. *Claud. Epith. Pall. et Celer.* 116. tum vere rubentes Desuper invertunt calathos, *h. e.* purpureis floribus plenos. *Id. Laud. Seren.* 7. flores veris honore rubentes. *Id. in Ruf.* 1, 102. stagna rubentis Aurea Pactoli. *Catull.* 20, 7. Rubens arista sole fervido. ℙ Translate est erubescens. *Tibull.* 3, 4, 31. Ut juveni primum virgo deducta marito Inficitur teneras ore rubente genas. *Mart.* 5, 2. Quem Germanicus ore non rubenti Coram Cecropia legat puella, *h. e.* Domitianus coram Minerva. Adde *Claud. Laud. Stil.* 2, 327.

*RUBENSIS, e, adj. ut *Rubensis lacus* in Narbonensi provincia, quem praeterlabitur Atax. *Plin.* 3, 4. Flumen Atax e Pyrenaeo Rubensem permeans lacum. Sed rectius legitur *Rubrensis. Mela* 2, 5. est *Rubresus* (lacus). *B. A.*

RŪBĒO, es, ui, n. 2. *ἐρυθραίνομαι*, ruber, seu rubens sum. *Lucr.* 6, 1164. ulceribus quasi inustis omne rubere Corpus, ut est, per membra sacer cum dicitur ignis. *Virg. G.* 2, 430. Sanguineisque inculta rubent aviaria baccis; et *A.* 12, 77. Puniceis invecta rotis Aurora rubebit. *Juven.* 6, 479. hic frangit ferulas, rubet ille flagellis. *Sen. Herc. Fur.* 135. Aspera die dumeta rubent, *h. e.* luce perfusa. *Catull.* 3, 17. meae puellae Flendo turgiduli rubent ocelli. *Ov. Met.* 12, 19. tum denique saxa Non exauditi rubuerunt sanguine vatis; et *ib.* 3, 483. de pomis: quae candida parte, Parte rubent; et *A. Am.* 3, 170. bis Tyrio murice lana rubet. *Tibull.* 2, 2, 16. Eoi qua maris unda rubet. V. v. sq. ℙ [**Rubere* construitur etiam cum accus. significans rubendo aliquid referre, repraesentare. *Lucan.* 5, 549. de Luna: Ventorum-

que notam rubuit. *Solin.* 36. Crystallinum lucet, rubet purpuram. V. *Cort.* ad *Luc.* l. c.] ℙ Translate est erubescere. *Cic. Att.* 15, 4. *med.* Rubeo, mihi crede: sed jam scripseram: delere nolui. *Id. Verr.* 2, 2, 76. *med.* Haerere homo, versari, rubere. *Ov. Met.* 7, 78. Et rubuere genae, totoque recanduit ore. *Juven.* 1, 166. rubet auditor, cui frigida mens est Criminibus.

RŬBER, bra, brum, adj. ἐρυθρὸς, colorem habens sanguinis, aut ignis, aut ostri, aut croci, aut prope accedentem ad horum aliquem, rubens, rufus, russus, rubidus: de quibus disputat *Gell.* 2, 26. Censet *Voss.* esse a voce Graeca allata κατ' ἀφαίρεσιν: alii aliunde ducunt. *Plin.* 31, 7, 41. Sal ruber Memphi, rufus est circa Oxum. (*Isid.* haec describens *Or.* 16, 2. *med.* *Sal*, inquit, *Memphiticus rufus est.* De eo, qui est circa Oxum, tacet.) *Hor. Epod.* 17, 51. panni cruore rubri. *Id. Od.* 3, 13, 7. Rivos rubro sanguine inficere. *Ov. Met.* 11, 368. lupus rubra suffusus lumina flamma. *Hor. Sat.* 2, 5, 39. rubra Canicula. *Prop.* 3, 11, 16. Quos Aurora suis rubra colorat equis. *Mart.* 8, 56. Thestylis et rubras messibus usta genas. *Id.* 12, 54. Crine ruber, niger ore, brevis pede, lumine laesus. *Id.* 5, 8. Phasis purpureis ruber lacernis. *Ov. Am.* 2, 6, 22. Tincta gerens rubro punica rostra croco. *Hor. Sat.* 2, 6, 102. Rubro cocco tincta vestis. *Ov. Fast.* 1, 415. At ruber hortorum Deus et tutela, Priapus. *Tibull.* 1, 1, 21. Pomosisque ruber custos ponatur in hortis (*Priapus*). *Mart.* 9, 91. Frontem sutilibus ruber coronis. *Plin.* 10, 63, 85. Colorem illico mutant rubriore pilo. *Cels.* 5, 18. *n.* 31. Nitrum quam ruberrimum. *Virg. G.* 3, 359. sol Oceani rubro lavit aequore currum, *h. e.* qui accedente ad occasum sole rubescit. Ceterum *Rubrum mare* ap. *Cic. N. D.* 1, 35., *Prop.* 3, 11, 6, *Tibull.* 2, 4, 30., *Mel.* 3, 8. et *Plin. var. in loc.* est quod Persicum et Arabicum sinum complectitur. V. ERYTHRAEUS. *Claud. Laud. Ser.* 3. solitam consurgere gemmis, Et rubro radiare mari, *h. e.* fulgere margaritis. *Sil.* 12, 231. Lucet in aure lapis rubris advectus ab undis. ℙ Quas *breves Rubras* memorat *Mart.* 4, 64. fuit locus Etruriae in Vejentano agro, via Flaminia, circa Cremeram: qui et *Saxa rubra* appellatus est. *Liv.* 2, 49. et *Cic. Phil.* 2, 31. Hinc ap. *Vitr.* 2, 7. *rubrae lapidicinae* circa Urbem memorantur. ℙ *Rubrae leges* ap. *Juven.* quid sint, V. in RUBRICA. ℙ *Rubrus* pro *ruber* est *Solini* 49. de chamaeleone: Colores duo sunt, quos fingere non valet, rubrus, et candidus.

RŬBESCO, is, n. 3. ἐρυθραίνω, rubere incipio, rubens fio. *Virg. A.* 8, 695. arva nova Neptunia caede rubescunt. *Id. ib.* 7, 25. Jamque rubescebat radiis mare; et *ib.* 3, 521. Jamque rubescebat stellis Aurora fugatis. *Ov. Fast.* 6, 727. Sol abit e Geminis, et Cancri signa rubescunt, *h. e.* sole ingrediente accenduntur. *Claud. de magnete*, 4. rubescentes ferali crine cometae. *Id. Nupt. Honor.* et *Mar.* 187. Mavortia signa rubescunt Floribus. *Plin.* 34, 18, 54. Coquitur (*cerussa*) in patinis, misceturque rudiculis, donec rubescat. *Id.* 11, 37, 63. *extr.* Ceteris senecta dentes rubescunt, equo tantum candidiores fiunt. *Id.* 21, 4, 10. Rosa rubescens. *Id.* 14, 2, 4. *n.* 6. Vina rubescentia.

RŬBĒTĂ, ae, f. et Rana rubeta, φρῦνος, genus ranae venenatae, fere in rubis degentis: unde et nomen. Idem est ac bufo. Vim multam habet in veneficiis ad dementandos homines, et occidendos. *Plin.* 32, 5, 18. Sunt quae in vepribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomine, quas Graeci phrynos vocant: grandissimae cunctarum, geminis veluti cornibus, plenae veneficiorum. *Id.* 8, 31, 48. Ranae rubetae, quarum et in humore vita. *Juven.* 6, 659. res agitur tenui pulmone rubetae. *Prop.* 3, 4, 27. Illum turgentis ranae portenta rubetae, Et lecta ex sectis anguibus ossa trahunt. [*Cf. *Schneid. Hist. amphib.* 1. p. 227.] ℙ Mira quae de his tradunt magi, referuntur a *Plin. cit.* 32, 5, 18.

RŬBĒTUM, i, n. βατών, locus, in quo rubi copiose proveniunt, vel ipsa ruborum copia. *Ov. Met.* 1, 105. in duris haerentia mora rubetis. Adde *Fast.* 4, 509. et *Calpur. Ecl.* 3, 5.

RŬBĔUS, a, um, adj. idem quod robius, robus, rufus, flavus. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* Vaccae colore potissimum nigro, dein rubeo, tertio helvo, etc. *Colum.* 6, 1. *extr.* Boves colore rubeo, vel fusco. *Pall.* 4, 14. *med.* Asinus murini maxime coloris, aut rubei. V. ROBIUS. ℙ Ad illud *Virg. G.* 1, 266. Nunc facilis rubea texatur fiscina virga: *Serv.:* idest ea virga, quae apud Rubos Italiae oppidum (in Apulia, prope Canusium: de quo *Hor. Sat.* 1, 5, 94. Inde Rubos fessi pervenimus. V. RUBASTINUS) plurima nascitur: an a *rubo*, cujus meminit (*Virg. Ecl.* 3, 89.) ferat et rubus asper amomum. Haec *Servius.* Sunt etiam virgae coloris rubei, aut sanguinei, quarum meminit *Plin.* 16, 18, 30., 19, 10, 58. et 24, 10, 43. Has *Virgilium* potius significare quispiam putet, quam spinosas virgas e rubo, quae texendis fiscinis ineptae quidem videntur, [sed iis etiam veteres usos fuisse ad ligandas vites, constat ex *Colum.* 4, 31. et *Plin.* 16, 37, 69. *F.*]

*RUBI, orum, Appuliae opp., juxta Canusium, hodie *Ruvo.* [*V. *Riedesel. itin. per Sicil. et Magnam Graeciam* p. 249.] *Hor. Sat.* 1, 5, 94. ℙ Hinc *Rubustinus, a, um*, adj. ad Rubos spectans, ut *ager Rubustinus* ap. *Front. de colon.* ℙ *Rubustini, orum*, Ruborum incolae. *Plin.* 3, 11. ed. *Hard.*, ubi edd. priores *Robustini. B. A.*

RŬBĬĂ, ae, f. ἐρυθρόδανον, ἐρευθόδανον, herba radicem habens rubram, tingendis lanis ac coriis idoneam. [*Färberröthe, Krapp.*] *Plin.* 19, 3, 56. In primis rubia, tingendis lanis et coriis necessaria, etc. *Id.* 24, 11, 7. *n.* 14. Alia est erythrodanus, quam aliqui ereuthodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanae, pellesque perficiuntur. Adde *Vitruv.* 7, 14.

[RŬBĬCO, as, n. 1. idem ac rubeo. *Venant. carm.* 8, 12, 11. Aureus ordo crocis, violis hinc blatteus exit, Coccinus hinc rubicat, lacteus inde nivet. *F.*]

RŬBĬCO et Rubicon, onis, m. fluv. Aemiliae, seu Galliae Togatae, apud Caesenam urbem, qui mare subit inter Aprusam fluv., vulgo *Luso*, et Sapim, *il Savio*, et inter portum Caesenatem, et Ariminum. Olim fuit terminus Italiae. *Plin.* 3, 15, 20. *Sidon. ep.* 1, 5. Ad Rubiconem ventum, qui originem nominis de glarearum puniceo colore mutuatur. ℙ Ibi a senatu Romano C. Julio Caesari interdictum est, ne ulterius armatus procederet, ut *Suet. Caes.* 31. narrat. *Plin. l. c.* Hinc Rubico quondam finis Italiae. *Lucan.* 1, 214. parvisque impellitur undis Puniceus Rubicon, cum fervida canduit aestas. Alii leg. *Rubico:* qua de re *Quint.* 1, 5. Et ut *Palaemo*, sic *Thelamo*, et *Plato* (nam sic eum Cicero quoque appellat) dicerentur, retinuerunt: quia Latinum, quod *o*, et *n* litteris finiretur, non reperiebant. Ex hoc loco *Quint.* discimus, Latinam positionem esse, si in *o* desinat; Graecam, si in *on*. Hinc et *Laco* et *Lacon*, *Plato* et *Platon*, *Pluto* et *Pluton*, *Zeno* et *Zenon*, *Agamemno* et *Agamemnon*, etc. Prosae scriptores tutius primam: utramque, ut libuerit, poetae usurpaverint.

RŬBĬCUNDŬLUS, a, um, adj. frequent. rubicundi, subrubens. *Juven.* 6, 425. tandem illa venit rubicundula, totum Oenophorum sitiens.

RŬBĬCUNDUS, a, um, adj. ἐρυθραῖος, rubore plenus, abunde rubens. *Plin.* 18, 35, 19. de luna: Si rubicunda, ventos portendere dicitur. *Sen. Q. N.* 7, 11. Habitus cometae rubicundior. *Virg. G.* 1, 297. Rubicunda Ceres, *h. e.* flava. *Ov. Fast.* 6, 319. rubicunde Priape. *Id. Med. fac.* 13. (et *Mart.* 6, 64.) matrona premens altum rubicunda cubile, *h. e.* perusta solibus, ut ait *Hor. Ep.* 2, 41., de Sabinis enim sermo est. Sic *Claud. Laud. Stil.* 2, 257. Et calido rubicunda die sic Africa fatur. *Pl. Ps.* 4, 7, 120. Rufus quidam, subniger, magno capite, ore rubicundo. *Hor. Ep.* 1, 16, 8. Rubicunda corna. *Mart.* 14. 114. testa. *Varr. R. R.* 1, 9. *med.* Sabulo rubicundior.

RŬBĬDUS, a, um, adj ὑπέρυθρος, subruber, subrufus. *Gell.* 2, 26. Fulvus, et flavus, et rubidus, et phoeniceus, et rutilus, et luteus, et spadix appellationes sunt rufi coloris, aut acuentes eum, quasique incendentes, aut cum colore viridi miscentes, aut nigro infuscantes; et *mox:* Rubidus est rufus atrior, et nigrore multo inustus. *Suet. Vit.* 17. Erat in eo facies rubida plerumque ex vinolentia. *Festus:* Rubidus panis appellatur parum coctus, dum rubro colore, rubefactus. Plautus in Casina (2, 5, 1.) In furnum condito, atque ibi torreto me pro pane rubido. Quidam leg. ap. *Fest.* iterum coctus: quod ad *Plauti* sententiam aptius convenire videtur. *Isid. Or.* 20, 2 Panis rubidus, recoctus et rubefactus. Rursus *Fest.*: Scorteae ampullae, vetustate rugosae, et coloris ejusdem, rubidae dici solent. *Pl. Stich.* 1, 3, 78. Rubiginosam strigilem, ampullam rubidam.

RŬBĪGO cum derivatis, V. ROBIGO.

RŬBOR, oris, m. ἐρυθρότης, rubedo, color rubens. *Gell.* 2, 26. Sed cum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocum, has singulas rufi varietates Latina oratio singulis propriisque vocabulis non demonstrat, omniaque ista significat una ruboris appellatione, cum tamen ex ipsis rebus vocabula mutuetur, et igneum aliquid dicat, et flammeum, et sanguineum, et croceum, et ostrinum, et aureum. *Plin.* 10, 22, 39. Decet tetraonas suus nitor, absolutaque nigritia, in superciliis cocci rubor. *Val. Fl.* 8, 58. Quis rubor iste poli? quod tam lugubre refulsit Sidus? *Id.* 6, 27. Aureus effulsit campis rubor *Plin.* 22, 23, 47. Fungi, qui rubent callo, minus diluto rubore, quam boleti. *Virg. G.* 3, 306. quamvis Milesia magno Vellera mutentur Tyrios incocta rubores, *h. e.* colorem purpurae. *Sen. Herc. Oet.* 663. Sidonio mollis aheno Repetita bibit lana rubores. *Plin.* 28, 17, 69. Rubori cum prurigine illinitur equi spuma, *h. e.* suffuso sanguini sub cute. *Pl. Capt.* 5, 2, 9. At ego faciam, ut pudeat: nam in ruborem te totum dabo, *h. e.* loris caedam. ℙ De colore, qui suffuso sanguine in vultu apparet. *Ov. Am.* 3, 3, 5. Candida candorem roseo suffusa rubore Ante stetit: niveo lucet in ore rubor. *Lucan.* 5, 214. rubor igneus inficit ora. *Virg. A.* 12, 66. de Lavinia: Flagrantes perfusa genas: cui plurimus ignem Subjecit rubor, et calefacta per ora cucurrit. *Plin.* 11, 38, 91. Alius est irae rubor, et alius verecundiae. ℙ Metonymice est pudor, αἰσχύνη: cujus signum est in vultu rubor. *Cic. Or.* 2, 59. *extr.* Praestet orator ingenuitatem et ruborem suum, verborum turpitudine, et rerum obscenitate vitanda. *Liv.* 30, 15. Massinissae haec audienti non rubor solum suffusus, sed lacrimae etiam obortae. [*Curt.* 9, 7, 25.] *Auct. ad Her.* 4, 10. Rubores alicui eliccre; et *Mart.* 1, 53. Ruborem cuipiam imponere. Alii leg. *pudorem.* *Tac. A.* 13, 15. inferre. *Plin.* 36, 1, 2. Ingens ista reputantem subit etiam antiquitatis rubor, *h. e.* redeo in memoriam, quantus fuerit majorum pudor et parcimonia in sumptibus. *Suet. Dom.* 18. Vultu modesto, ruborisque pleno. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 15. Magnus coelestibus injectus est rubor, ulterius adversus eam saeviendi. *Id.* 4, 4. *n.* 5. Nec fuit iis rubori, eburneo scipione deposito agrestem stivam aratri repetere. *Ov. Am.* 3, 14, 21. Illic nec tunicam tibi sit posuisse pudori. *Tac. A.* 14, 55. *extr.* Rubori mihi est, quod praecipuus caritate, nondum omnes fortuna antecellis. *Id. G.* 13. Nec rubor inter comites aspici. *Ov. A. Am.* 3, 167. Nec robur est emisse palam. *Id. Her.* 20, 201. matri licet omnia narres: Nil tua, Cydippe, facta ruboris habent. *Id. Fast.* 5, 69. Dicere verba digna rubore, *h. e.* turpia, et erubescenda. *Tac. H.* 1, 30. Rubor ac dedecus. *Id. ib* 4, 62. Rubor et infamia. *Juven.* 13, 241. quando recepit Ejectum semel attrita de fronte ruborem. *Mart.* 7, 12. Et mihi de nullo fama rubore placet, *h. e.* non placet mihi famam parare ruborem aliis inferendo. [*Dicitur etiam de orationis ornatu nimis quaesito et affectato. Ita usurpatur in loco, quem Noster ab initio posuerat, *Cic. Or.* 23. Fucati vero medicamenta candoris et ruboris omnia repellentur: elegantiae modo, et munditia remanebit. ℙ Confund. *rubor* et *pudor.* V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 21, 202.]

[RUBRANS, antis, part. ab inus. *rubro*, rubrum reddens. *Alcim.* 5, 525. Junxerat interea, ponto qua Magdalus instat, Hebraeus populus rubranti castra profundo, *h. e.* mari Rubro. *F.*]

*RUBRENSIS et

*RUBRĔSUS. V. RUBENSIS. *B. A.*

[RUBRĬĂ Lex memoratur tantummodo in *Tab. leg. Gall. Cisalp.* Vellejae reperta ann. a Chr. n. MDCCLX., edita et docte illustrata a *P. De-Lama*, quae lata fuisse videtur ann. U. C. DCXXXI. a Q. Rubrio trib. pl. tempore Gracchorum, quaeque de damno infecto agit, seu de judicis jure ac munere in ea re judicanda. *F.*]

RUBRĬĀNUS, a, um, adj. ad Rubrium pertinens, nomen Romani hominis. Senatusconsultum Rubrianum, factum sub Trajano, [ann. Chr. n. CI. *F.*] Rubrio Gallo, Coelio Hispone Coss., ut refert *Ulp. Dig.* 40, 5, 26. *f.*, libertatibus subveniebat, quae ex causa fideicommissi debebantur, ut *ib* dicitur. Adde *ib.* 28. et *Modest. ib.* 36. et *Paul. ib.* 33.

RUBRĪCA, ae, f. πηλὸς, ῥοναιώδης, σινωπὶς, μίλτος, quaevis terra coloris ad rubrum accedentis. *Vitr.* 2, 3. Faciendi sunt lateres ex terra albida, cretosa, sive de rubrica. *Colum.* 3, 11. *extr.* Gravis est rubrica et ad comprehendendum radicibus iniqua; sed alit eadem vitem, cum tenuit: verum est in opere difficilior, quod neque humentem fodere possis, quod sit glutinosissima; nec nimium siccam, quia ultra modum praedura. *Plin.* 18, 14, 36. Lupinum ex densiore terra rubricam maxime amat. Adde *Colum.* 2, 16. [*Ita recte primo loco posuisse videmur, quae Noster secundo collocaverat. Hinc praesertim dicitur de terra rubri coloris,] qua et pictores utuntur. Cum enim colores partim fiant, partim nascantur, rubrica ex his est, ut *Plin.* docet 35, 6, 14. Est autem multiplicis generis, Sinopica, Aegyptia, Balearica, Africana, Lemnia, Cappadox, ut *Id. ib.* et *Vitr.* 7, 7. tradunt. *Hor. Sat.* 2, 7, 98. Proelia rubrica picta, aut carbone. *Colum. Arb.* 20. Priusquam arbusculas transferas, rubrica, vel alia qualibet re signato, ut iisdem ventis, quibus ante steterunt, constituas eas. *Pers.* 1, 65. scit tendere versum, Non secus ac si oculo rubricam dirigat uno, *h. e.* lineam rubrica tinctam, ut solent materiarii. *Plin.* 6, 30, 35. Homines atri coloris tota corpora rubrica illinunt. *Auct. ad Her.* 3, 22. *f.* Rubrica delibutus; et *Pl. Truc.* 2, 2, 39. Buccas rubrica, creta omne corpus intinxti tibi. *Plin.* 34, 13, 37. Diphryges fit ex lapide pyrite cremato in caminis, donec excoquatur in rubricam, *h. e.* in rubrum colorem. ℙ Metonymice est inscriptio seu titulus earum rerum, quae in legibus infra scriptis continentur: quia olim rubrica legum tituli et capita librorum notabantur, distinctionis et ornatus gratia, et ut facilius appareant. Hinc *Ov. Trist.* 1, 1, 7. Nec titulus minio, nec cedro charta notetur; et *Mart.* 3, 2. Et cocco rubeat superbus index. *Pers.* 5, 89. Cur mihi non liceat, jussit quodcumque voluntas, Excepto si quid Masuri rubrica vetavit? *Quint.* 12, 3. *f.* Alii se ad album, ac rubricas transtulerunt, et formularii, vel ut Cicero ait, leguleji quidam esse maluerunt. [*V. *Buttm.* ad h. l.] *Paul. Dig.* 43, 2, 2. *f.* Recuperandae possessionis causa proponuntur interdicta sub rubrica, Unde vi. Huc pertinet illud *Juven.* 14, 101. accipe ceras, Scribe, puer, vigila, causas age, perlege rubras Majorum leges.

RUBRICĀTUS, a, um, part. a *rubrico:* μιλτωτὸς, tinctus rubrica, vel quocumque colore rubeo, ut Rubricatus mutinus, ap. *Auct. Priap. Not. Tir.* 71. p. 86. Rubrica, rubricata.

*RUBRICĀTUS (fluvius) sive Rubricātum (flumen)

in Hispania Tarraconensi, in mare Mediterraneum cadens. *Mela* 2, 6. *Plin.* 1, 3., ubi *flumen Rubricatum* audit. V. *Telobis. B. A.*

[RUBRĪCO, as, a. 1. rubrica tingo. *Venant. Vit. S. Mart.* 2. *f.* Addite martyribus, queis (lege *quos*) rubricat unda cruoris. Hic licenter paenultima corripitur. *F.*]

RUBRĪCOSUS, a, um, adj. Rubricosus ager, *Cato R. R.* 34. et rubricosum solum, *Colum.* 4, 33. et *Plin.* 18, 17, 46. est rubri coloris, aut ad rubrum accedentis, quae et *rubrica* dicitur.

[RUBRĪCUS, a, um, adj. idem ac rubricatus. *Not. Tir.* p. 82. Rubor, rubricus; et p. 128. Rubeus, rubricus, rubricosus. *F.*]

RUBRUS. V. RUBER.

RŪBUM. V. RUBUS.

RŪBUS, i, m. *βατὸς*, frutex spinosus caule et folio, passim in dumetis nascens et saxis, florem candidum, et mora ferens ante maturitatem rubentia: unde fortasse nomen: cujus alterum genus cynosbatos dictus, florem habet rosae similem: tertium genus Idaeum vocant Graeci a loco: quoniam in Ida non aliud nascitur: tenuius quam cetera, minoribusque spinis, et minus aduncis. Haec *Plin.* 16, 37, 71., qui *ib.* 21, 23. scribit, alicui generi folia non cadere; et 17, 13, 21. curvari rubos gracilitate, et simul proceritate nimia, defigere rursus in terram capita, iterumque nasci ex se, repleturos omnia, ni resistat cultura: ita pessimam et exsecrandam rem propaginem tamen docuisse, ac viviradicem. *Id.* 24, 13, 73. et *ib.* 14, 74, 75. et 76. varias et valde utiles eorum vires in medicina persequitur. *Virg. G.* 3, 315. Horrentesque rubos, et amantes ardua dumos. *Id. Ecl.* 3, 89. ferat et rubus asper amomum. *Ov.* 113. de nuce: At rubus et sentes tantummodo laedere natae. *Id. Met. fac.* 4. mordaces interiere rubi. *Id. Pont.* 4, 4, 4. Mixta fere duris utilis herba rubis. *Prop.* 4, 4, 26. hirsutis brachia secta rubis. *Tibull.* 4, 3, 10. hamatis crura notare rubis. ℙ Feminino genere. *Prud. Cath.* 5, 31. Moyses nempe Deum spinifera in rubo Vidit conspicuo lumine flammeum. Adde *Apoth.* 123. et *Sulpic. Sev. Hist. sacr.* 1, 14. ℙ De moris rubi. *Prop.* 3, 11, 28. Et dare puniceis plena canistra rubis. Hoc sensu *rubum, i,* n. esse videtur, si analogiam sequaris.

*RUCINĀTES, ium, gens Vindeliciae. *Plin.* 3, 20. ed. *Hard.*, ubi antea legebatur *Virucinates. B. A.*

[RUCTĀ, ae, f. idem ac rumen. *Gloss. Isid.* Ructa, vel framen in homine, vel rumen in bestia: pars gutturis gurgulioni proxima. V. RUMA. *F.*]

RUCTĀMEN, inis, n. ructus. *Prud. Hamart.* 467. Carnis et immodicae spurco ructamine crudos.

RUCTATRIX, icis, f. quae ructat: et quae ructum movet. *Mart.* 10, 48. Nec deest ructatrix menta, nec herba salax.

RUCTĀTUS, a, um, part. a *ructo: ἐρευχθείς*, ructu emissus, effusus, profusus. *Sil.* 15, 435. Permiscetque mero ructatos ore cruores. *Id.* 2, 685. patuloque redundat Gutture ructatus longe cruor.

RUCTO, as, a. 1. *ἐρεύγω*, ructum emitto. *Pl. Ps.* 5, 2, 9. Pergin' ructare in os mihi? *Juven.* 3, 107. Si bene ructavit, si rectum minxit amicus. *Plin.* 7, 19, 18. Ut in Antonia Drusi nunquam exspuisse, in Pomponio consulari poeta nunquam ructasse. *Cic. Phil.* 2, 25. *f.* Magister equitum, cui ructare turpe esset, is vomens, etc. *Plin.* 20, 17, 68. Tragoriganum efficacissimum stomacho acida ructanti. *Juvenal.* 6, 10. glandem ructante marito. *Mart.* 9, 49. Ructare aprum. ℙ Dicitur etiam *ructor, aris*, deponens. *Varr. R. R.* 3, 2. Cujus aves hospitales etiam nunc ructor, quas mihi apposuisti paucis ante diebus. *Lucil.* ap. *Perott.* in *Cornucop.* Ructantur juvenes, et sputis omnia foedant. *Cicero* quoque usurpavit, teste *Festo.* ℙ Translate est emittere: sed metaphora est humilis et plebeja. *Hor. A. P.* 457. dum sublimes versus ructatur. *Pall.* 8, 8. *f.* Si terra vaporata humidum fumum nebulosumque ructaverit, aquas inesse coguosces. *Sidon. carm.* 23, 252. Qui supra satrapas sedet tyrannus, Ructans semideum propinquitates, *h. e.* jactans, in ore habens.

RUCTOR. V. in v. praec.

RUCTŪO, as, a. 1. ructo. *August. serm. de Temp.* 135. *med.* Bibentes unicum Verbum, unde impleti ructuant laudes.

RUCTŪOSUS, a, um, adj. *ἐρευματώδης*, plenus ructibus. *M. Coelius* ap. *Quint.* 4, 2. *f.* Totis praecordiis stertentem, ructuosos spiritus geminare.

RUCTUS, us, m. *ἐρυγή*, cibi et potus in stomacho male concocti ventosa per os exspiratio, crudi stomachi sonitus, quem edere solent, qui plus aequo onerarunt ventriculum: ab *ἐρευκτός*. *Cic. Fam.* 9, 22. *f.* Stoici crepitus ajunt aeque liberos, ac ructus esse oportere. *Mart.* 1, 88. Extremo ructus cum venit a barathro. *Plin.* 24, 15, 86. Ructu gravis herba, *h. e.* quae manducata ructus movet foetidi oris. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 733. exhalas acidos de pectore ructus. *Cels.* 4, 5. *f.* Si coacuit intus cibus, aut computruit: quorum utrumlibet ructus ostendit. *Plin.* 26, 8, 47. Peucedani succus ructus gignit. *Id.* 20, 18, 74. Anethum ructus movet. *Id.* 27, 13, 109. Smyrnion sudores ciet, et ructus. *Id.* 22, 23, 48. Silphion inflationes facit, et ructus. *Id.* 20, 12, 48. Ructum dissolvere; et *ib.* 17, 66. Piperitis utilis ructibus.

RŪDĔĀTUS. V. in v. sq.

RŪDECTUS, a, um, adj. est adjunctum terrae ruderibus plenae, macrae, siccae. *Cato R. R.* 34. Ager rubricosus, et terra pulla, materina, rudecta, arenosa; et *ib.* 35. Lentim in rudecto, et rubricoso loco, qui herbosus non siet, serito. (*Plin.* haec sic reddit 18, 17, 46. Lentem seri in frutectoso, et rubricoso, qui non sit herbidus.) *Id. ib.* 131. Ea loca primum arato, quae rudecta, arenosaque erunt. (*Plin.* 18, 26, 65. *n.* 3. Arare incipiat macra arenosaque. Ipse *Cato R. R.* 50. Loca primum arato, quae sicissima erunt.) Alii leg. *rudeata:* quidam *rudeta*, eod. sensu: quae varietas est etiam in duobus prioribus locis modo allatis.

RŪDENS, entis, m. et f. *κάλως, πρότονος, ἐπίτονος, καρχήσιοι*, funis nauticus, praesertim quo antenna, et velum tenditur. *Cincius* ap. *Fest.* in *Rodus* videtur ducere a rudis. *Non.* vero 1, 254. rudentes, inquit, ea causa sapientissimi dictos volunt, quod funes, cum vento verberantur, rudere existimentur: atque hunc sonum proprium funium, non asinorum putant. *Cic. Div.* 1, 56. Explicatio rudentis. *Pl. Rud.* 4, 3, 1. Mane, dum hanc tibi, quam trahis, rudentem complico. *Pacuv.* ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 2. de oborta tempestate: Strepitus, fremitus, clamor tonitruum et rudentum sibilus. Sic *Hor. Epod.* 10, 5. Niger rudentes Eurus, inverso mari, Tractosque remos differat. *Virg. A.* 1, 91. Insequitur clamorque virum, stridorque rudentum. *Ov. Trist.* 1, 11, 19. contenti stridunt Aquilone rudentes. *Id. Met.* 3, 616. quo non alius conscendere summas Ocior antennas, prensoque rudente relabi. *Catull.* 64, 235. Candidaque intorti sustollant vela rudentes. ℙ Excutere, laxare, immittere, expedire rudentes, est vela facientium. *Virg. A.* 3, 267. excussosque jubet laxare rudentes; et *ib.* 682. Praecipites metus acer agit quocumque rudentes Excutere, et ventis intendere vela secundis. *Id. ib.* 10, 229. velis immite rudentes. *Lucan.* 5, 426. Cum pariter solvere rates, totosque rudentes Laxavere sinus. *Claud. B. Gild.* 480. arripiunt naves, ipsique *(milites)* rudentes Expediunt. ℙ *Rudens* titulus est comoediae Plautinae, in qua piscator inducitur captum in mari vidulum rudente trahens. ℙ Per synecdochen dicitur de navi, aut velis, aut navigatione. *Val. Fl.* 1, 627. illicitas temerare rudentibus undas. *Cic. Tusc.* 5, 14. Qui glorianti cuidam mercatori, quod multas naves in omnem oram maritimam dimisisset; non sane optabilis ista, inquit, rudentibus apta fortuna, *h. e.* quasi alligata rudentibus, et ab incerto maris statu pendens. ℙ *Rudentium* pro *rudentum* habet *Vitr.* 10, 19. *med.* et *Prud. adv. Sym. praef.* 2. ℙ Adhibetur etiam extra rem nauticam, ad quemcumque funem significandum. *Vitruv.* enim usurpat de funibus catapultae et balistae, 10, 17. *extr.* et *ib.* 18.

RŪDENTĪSĪBĪLUS, i, m. stridor funium nauticorum. *Pacuv.* ap. *Varr. L. L.* 4, 1. *med.* V. ejusd. locum in RUDENS, in quo *Coelius* videtur duriusculam veteris poetae compositam vocem mitigasse.

RŪDĔRĀ. V. RUDUS.

RŪDĔRĀRĬUS, a, um, adj. ad rudera spectans, ut Ruderarium cribrum, idest cribri genus majus ex membrana minutis foraminibus pertusa, quo rudus, et arena, et calx cribrantur. *Appul. Met.* 8. Quem ad finem cantherium isti vaenui subjiciemus, et vetulum, et colore deformem, nec quidquam amplius, quam ruderarium cribrum?

RŪDĔRĀTĬO, onis, f. actus ruderandi, h. e. sternendi rudere pavimenta, *ψήφωσις*. Differt a statuminatione, quia statuminatio fit lapidibus, et caementis libralibus, et manualibus, sine calce et arena; ruderatio vero statumini superinducitur cum calce et arena, aut rudere novo, aut redivivo, idest ex vetere aedificio sumpto, non nuper effosso, quod constat e caemento, ad differentiam nuclei, qui est e testa contusa, et tertio loco inducitur. *Vitr.* 7, 1. Primumque incipiam de ruderatione, quae principia tenet expolitionum.

RŪDĔRĀTUS, a, um, part. a *rudero. Plin.* 21, 4, 10. Rosa seri nec pinguibus vult, nec argillosis locis, nec riguis, contenta raris: proprieque ruderatum agrum amat, *h. e.* in quo rudera, veterumque aedificiorum fragmina plurima sunt.

RŪDĔRO, as, avi, atum, a. 1. *ψηφόω*, rudus induco in pavimentis, solum rudere sterno. *Vitr.* 7, 1. Si plano pede erit ruderandum, quaeratur solum, etc. et *mox:* Tunc insuper statuminetur, ne minori saxo, quam quod possit manum implere: statuminibus inductis, ruderetur.

RŪDĔTUM, i, n. locus ruderatus, seu ruderibus plenus. V. RUDECTUS.

RŪDĬAE. V. RUDINUS.

RŪDĬĀRĬUS, a, um, adj. ad rudem, h. e. virgam pertinens. *Rudiarii* sunt gladiatores rude donati. V. RUDIS substant. *Suet. Tib.* 7. Munus gladiatorium in memoriam patris dedit, rudiariis quoque quibusdam revocatis auctoramento centenum millium. ℙ *Cincius* ap. *Fest.* in *Rodus*, vocat *rudiarios* qui saga nova poliunt: nempe a *rudis* adj.

RŪDĬCŪLA, ae, f. *κύκηθρον, σπάθη*, spatha, ligula, instrumentum, quo agitantur ea, quae coquuntur: a *rudis*, virga. *Cato R. R.* 95. Amurcae in vas ahenum indito congios duos: postea igni leni coquito: rudicula agitato crebro, usque adeo dum fiat tam crassum, quam mel. *Colum.* 12, 46. *med.* Defrutum confundito in ollam, taleolas inulae adjicito, ac rudicula lignea peragitato. *Plin.* 34, 18, 54. Coquitur in patinis, misceturque rudiculis, donec rubescat.

RŪDĬCŪLUS ap. *Fest.* in *Persillum* est vas quoddam: sic enim vocatur a *Paulo ib.* Alii leg. *ruduscu-lum*, et intelligunt vas ex cavo informi saxo, quia *rudus* saxum impolitum est.

RŪDĬMENTUM, i, n. *προπαιδεία*, primum principium artis, aut disciplinae cujuslibet: a *rudis*, quia res omnes initio rudes sunt, et qui ad artem quamlibet accedit, rudis est. *Petr. Sat.* 83. Vidi Protogenis rudimenta, cum ipsius naturae veritate certantia. *Plin.* 21, 5, 11. Est flos non dissimilis lilio in herba, quam convolvolum vocant, nullo odore, nec crocis intus, candorem tantum referens, ac veluti naturae rudimentum lilia facere condiscentis; et *Gell.* 12, 1. *med.* de lacte matris: Ad fovenda vitae atque lucis rudimenta praesto est. *Stat. Ach.* 1, 478. Cruda rudimenta, et teneros formaverit annos. *Ov. Her.* 5, 97. Turpe rudimentum, patriae praeponere raptam; et *Quint.* 2, 1. *med.* Suasoriae, quae sunt apud rhetorem materiae inter rudimenta dicendi. *Liv.* 1, 3. Rudimentum primum puerilis regni; et *Virg. A.* 11, 157. Dura rudimenta belli. *Vell.* 2, 129. Imbutus rudimentis militiae. *Appul. Apol.* Virgo affert ad maritum pulcritudinis gratiam, floris rudimentum, *h. e.* primitias virginitatis delibandas. *Id. Met.* 6. Thalami rudimentum; et *ib.* 7. Veneris rudimentum, *h. e.* primus virginis cum marito concubitus, cum nempe amori rudi litare novi conjuges solent. ℙ *Rudimentum ponere, deponere*, rudem esse desinere, incipere fieri instructiorem et politiorem. *Liv.* 31, 11. *f.* Verminam rudimentum adolescentiae, bello lacessentem Romanos, posuisse. *Just.* 7, 5. Prima pueritiae rudimenta in urbe severitatis antiquae deposuit. *Id.* 9, 1. *f.* Sub militia patris tirocinii rudimenta deponere. Adde *Suet. Ner.* 22.

RŪDĪNUS, a, um, adj. *Ῥωδιακός*, ad Rudias Calabriae oppidum, nunc *Rugge*, pertinens, quae Ennii patria fuit, Graece *Ῥωνδία* et *Ῥωδία*. Unde *Sil.* 12, 396. Miserunt Calabri, Rudiae genuere vetustae: Nunc Rudiae solo memorabile nomen alumno. Ipse *Enn.* de se, ap. *Cic. Or.* 3, 42. *extr.* Nos sumu' Romani, qui fuvimus ante Rudini. [*Ita *Orell.*] Alii leg. *qui fuimus Rutuli*, aut *Rutili:* alii *qui fuimus Rudii:* alii aliter. Primam lectionem confirmat *Auson.*, cujus est illud in *Grammaticomast.* 17. Unde Rudinus ait, Divum domus altisonum coel? Prima autem syllaba *ru* corripitur, quia poetae alteram diphthongi seu proprii, seu improprii vocalem saepe exterere consueverunt, et in *ω* alterum *o*.

RŪDIS, e, adj. *αὐτόσχεδος, ἀνέργαστος*, incultus, impolitus, inelaboratus, non levigatus, inornatus, imperfectus: unde *rudis* virga gladiatorum, de qua in v. sq. *Cincius* ap. *Fest.* in *Rodus*. Omnis fere materia non deformata, rudis appellatur, sicut vestimentum rude, non perpolitum. *Virg. G.* 2, 211. At rudis enituit impulso vomere campus. *Varr. R. R.* 1, 44. Multum interest, in rudi terra, an in ea seras, quae quotannis obsita sit. *Colum.* 3, 11. Rudem potius eligendum agrum, quam ubi fuerit seges. *Virg. A.* 9, 743. ille rudem nobis, et cortice crudo Intorquet summis adnixus viribus hastam. *Petr. Sat.* 114. Rudis atque infecta materies. *Ov. Met.* 1, 7. chaos, rudis indigestaque moles. *Plin.* 11, 51, 112. Rudis parietum circumjectus, *h. e.* parietum tectorio non politorum. *Ov. A. Am.* 3, 227. Cur mihi nota tuo causa est candoris in ore? Claude forem thalami: quid rude prodis opus? *h. e.* opus fucandi oris, cum adhuc imperfectum est. *Id. Met.* 6, 19. Rudis lana. *Id. Fast.* 4, 659. vestis. *Id. Met.* 8, 640. Textum rude; et *ib.* 1, 406. Signa rudia. [*Possunt esse nondum elaborata satis. Sed ne idem ter dicat, non male rudis antiquitatis signa intelliges. *Gierig.*] et *Quint.* 9, 4. *med.* saxa; et *Plin.* 37, 3, 11. *n.* 2. Succinum advehi rude, polirique adipe suis. *Id.* 33, 3, 13. Servius rex primus signavit aes: antea rudi usos Romae, Timaeus tradit. V. GRAVIS. *Sen. Hipp.* 320. Dare legem rudibus capillis, i. e. incomptis. *Ov. A. Am.* 3, 113. Rudis simplicitas, *h. e.* inornata. *Mart.* 2, 90. fons vivus, et herba rudis, *h. e.* sua sponte nascens, nulla arte exculta aut disposita, ut fit in hortis deliciarum causa institutis. *Id.* 10, 48. Prototomi rudes, *h. e.* vel nulla, vel simplici conditura in cibum parati. ℙ Translate. *Pl. Poen.* 1, 1, 60. Placet consilium. *Mil.* imo etiam ubi expolivero, magis hoc tum demum dices: nunc etiam rude est. *Cic. Or.* 1, 2. Quae pueris, aut adolescentulis nobis, ex commentariolis nostris inchoata ac rudia exciderunt. ℙ Ex his apparet, *rudia* dici quae talia sunt, qualia natura edidit, nihilque illis adhuc adjectum est. Hujusmodi sunt *lana, herba, hasta, campus rudis, aes rude*, etc. Hinc *rudes querelae* ap. *Mart.* 11, 70. sunt sine arte, non fictae. Sic dicuntur etiam quae recentia sunt, nova, integra. *Plin.* 35, 6, 26. de purpurisso: Praecipuum est primum, fervente aheno rudibus medicamentis inebriatum, i. e. sanie purpurae, quae nondum quidquam aliud tinxit. *Petr. Sat.* 94. *f.* Rudis novacula, et retusa, *h. e.* nova, cote nondum asperata, et quae nullam adhuc barbam desecuit. *Claud. VI. cons. Honor.* 541. lunamque rudem madefecerat Auster, *h. e.*

novam. *Id. Nupt. Honor. et Mar.* 80. Rudes lacrimae, *h. e.* quae funduntur a teneris juvenibus tum primum amore implicitis. *Lucan.* 3, 193. et *Appul. Met.* 11. Rudem dedicantes carinam, *h. e.* novam, et mare nondum expertam. Et translate *Catull.* 64, 11. rudis Amphitrite, *h. e.* mare nondum navibus tentatum. *Sen. Troad.* 217. Rudem cruore regio dextram imbuit, *h. e.* quae sanguinem nondum feriendo hauserat. *Mart.* 1, 67. Secreta quaere carmina, et rudes curas, *h. e.* quae nondum vulgatae sunt, neque expertae judicium vulgi. *Prop.* 3, 13, 5. Rudes animi, *h. e.* nondum amorem experti. ℙ *Rudis agna* ap. *Mart.* 9, 72. est tenella, recens a matre: *τέρεν πρόβατον.* Sic *rudis filia*, parvula, infans, 7, 95. ℙ Aliquando *rudis* est durus, non mollitus. *Id.* 13, 68. Turget adhuc viridi cum rudis uva mero. ℙ ℙ Translate a prima significatione est imperitus, ignarus, indoctus, *ἀπαίδευτος, ἀμαθής. Cic. Fl.* 7. Imperiti homines, rerum omnium rudes ignarique. *Plin. ep.* 8, 14. Rudis et imperitus. *Cic. Marcell.* 7. *med.* Quis est omnium tam ignarus rerum, tam rudis in republica, qui, etc.? *Id. Balb.* 20. *med.* Non imperitus foederis, non rudis exemplorum. *Gell.* 13, 16. Rudis litterarum. *Suet. Tit.* 4. musicae. *Hor. Ep.* 2, 2, 47. belli civilis. *Ov. Fast.* 4, 336. juvenca operum conjugiique rudis. *Id. Trist.* 2, 424. et *Stat. Theb.* 6, 437. Ennius ingenio maximus, arte rudis. *Vell.* 2, 73. Adolescens studiis rudis, sermone barbarus, impetu strenuus. *Cic. Verr.* 2, 2, 6. *med.* Provinciae rudis, et tiro. *Id. Or.* 1, 50. *extr.* Orator nulla in re tiro ac rudis, nec peregrinus atque hospes in agendo esse debet: et *ib.* 58. *med.* In communi vita nec hebetem esse, nec rudem. *Prop.* 2, 25, 82. Sive in amore rudis, sive peritus erit. *Liv.* 24, 48. Rudem ad pedestria bella Numidarum gentem esse. *Ov. Her.* 11, 48. Et rudis ad partus, et nova miles eram. *Id. Pont.* 3, 7, 18. Ad mala jampridem non sumus ulla rudes. *Quint.* 1, 1., *Tac. A.* 13, 16. et *Sen. Thyest.* 317. Rudes anni, *h. e.* infantiae, et pueritiae. *Val. Max.* 5, 3. *in.* et *Quint.* 12, 11. *med.* Rude saeculum, *h. e.* sine litteris. *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 3. Rudis fuit priscorum vita, et sine litteris. ℙ Item molestus, incommodus, noxius. *Mart.* 6, 42. fontes Aponi rudes puellis: scil. quia in his viri recreantur, si mulier descendat, incenditur, inquit *Cassiod. Var.* 2, 39. *med.* ℙ Item agrestis, rusticus. *Quint.* 11, 3. *med.* Sit vox non subsurda, rudis, immanis, dura, rigida, etc. *Ov. A. Am.* 1, 111. rudem praebente modum tibicine Tusco. ℙ *Rude* in ablativo. *Inscr.* ap. *Mur.* 347, 1. Moenia de rude coepta solo. ℙ Comp. *Rudior* non habet, quod sciam, exempla: non tamen improbaverim. Sup. *Rudissimus* tribuitur *Ammian.* 26, 6. Inexorabilis, et crudelis, et in rabido corde rudissimus. Sed alii leg. *durissimus.*

RŪDIS, is, f. virga impolita, qualis erat, qua gladiatores olim, cum ipsis permitteretur a gladiatorio munere cessare, a praetore donabantur, et publica alebantur pecunia. *Cic. Phil.* 2, 29. *extr.* Tam bonus gladiator rudem tam cito accepisti? ℙ Hujusmodi rudibus ipsi gladiatores cum ad artem discendam exercebantur, pugnabant. *Suet. Cal.* 32. Myrmillonem e ludo rudibus secum batuentem, et sponte prostratum confudit ferrea sica. *Auct. ep. ad Octavium f.* Veteres vulneribus, et aetate confectos gladiatores ad rudem compellere, *h, e.* ad resumendam professionem cogere. *Ov. Am.* 2, 9, 22. Tutaque deposito poscitur ense rudis. *Id. A. Am.* 3, 515. Sic ubi prolusit, rudibus puer ille relictis, Spicula de pharetra prompsit acuta sua. *Liv.* 26, 51. Rudibus inter se in modum justae pugnae concurrerunt, praepilatisque missilibus jaculati sunt. [*Inscr.* ap. *Grut.* 333, 4. Decorato retiario, qui peremit Caerulum, et peremptus decidit. Ambos exstinxit rudis, utrosque protegit rogus. *F.*] ℙ Translate respiciendo ad priorem rudis usum, accipitur pro libertate, et optato rei cujusvis fine: et *rudem dare*, seu *donare* est a quovis munere dimittere: *rudem mereri*, est mereri missionem, vel cessationem a labore, vel officio: *rude donari*, vel *rudem accipere*, quocumque onere liberari, a munere quovis in otium restitui, vel ob aetatem, vel ob imbecillitatem, etc. *Hor. Ep.* 1, 1, 2. Spectatum satis, et donatum jam rude quaeris, Maecenas, iterum antiquo me includere ludo. *Mart.* 3, 36. Ut nondum credas me meruisse rudem. *Juven.* 7, 171. Ergo sibi dabit ipse rudem. ℙ Hinc *prima rudis*, vel *summa rudis* seu conjunctim *summarudis* vocabatur primus lanista, seu gladiatorum ductor, et *secunda rudis*, qui secundo loco id muneris obibat. *Inscr.* ap. *Mur.* 613, 3. D. M. et memoriae aeternae Hylatis dymachaero (lege *dimachaero)* sive assidario (lege *essedario)* P. VII Ru. I. (*h. e.* pugnarum septem rudi primae) Ermais conjugi, etc. Alia ap. *Don. cl.* 11. *n.* 12. et *Mur.* 1232, 4. Cornelio Eugeniano summarudi, et Corneliae Rufinae parentib. dulcissimis filia fecit. Alia ap. *Grut.* 57, 8. Deo Marti Aug. Callimorphus secunda rudis. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 682. Q. Titio Lathrico secundae rudi Caesarum fecit Nymphidia Quartina uxor bene merenti. Adde aliam ap. *Mur.* 619, 2., in qua pro *secunda audis* legendum *secunda rudis*, ut invicte probat *Marinius l. c.* ℙ Sumitur etiam *rudis* pro ligula, seu spatha, idest virga lignea, qua res agitantur, et miscentur, ut fit in iis, quae coquuntur. *Plin.* 34, 18, 50. Uritur in patinis per laminas minutas cum sulphure, versatum rudibus ferreis, aut ferulaceis. *Cato R. R.* 79. Coquito, versatoque crebro duabus rudibus.

RŪDITAS, atis, f. *ἀμαθία*, ignorantia, imperitia. *Appul. Flor. n.* 20. Litteratoris ruditatem eximere.

RŪDĪTUS, us, m. *ὀγκηθμὸς*, vox asini. *Appul. Met.* 8. Audito ruditu meo. In *Gloss. Philox.* est *ruditum*, *i*, neutr. gen.

RŪDIUS, a, um, adj. Rudinus: a Rudiis. *Cic. Arch.* 10. de Ennio: Rudium hominem majores nostri in civitatem receperunt. *Sulpicia Sat.* 46. de eod.: Scipio, qui Rudio crevit formante magistro. Alii leg. *Rhodio*, et Panaetium philosophum ex Rhodo insula intelligunt: quod veri similius est.

RŪDO, is, rudi, et ivi, a. 3. et 4. *ὀγκάομαι*, clamorem asini edo. Prima syllaba fere corripitur, aliquando producitur. *Ov. Fast.* 6, 342. Intempestivo cum rudit ille sono. *Id. Fast.* 1, 433. Ecce rudens rauco Sileni vector asellus, *Id. A. Am.* 3, 290. Ut rudit ad scabram turpis asella molam. *Pers.* 3, 9. Findor, ut Arcadiae pecuaria rudere credas. *Appul. Met.* 7. Porrectis auribus, proflatisque naribus, rudivi fortiter. ℙ Exprimit etiam vocem inconditam aliorum animalium. *Virg. A.* 7, 16. de leonib.: saeva sub nocte rudentum. *Id. G.* 3, 374. de cervis: graviterque rudentes Caedunt. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 298. Conveniant ursi, magna quos mole rudentes, etc. ℙ De incondita voce hominis. *Virg. A.* 8, 248. de Caco: Inclusumque cavo saxo, atque insueta rudentem. *Lucil.* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. *f.* Haec, inquam, rudet e rostris, atque ejulitabit, Concursans ut arenarius, clareque quiritans.

RŪDOR, oris, m. ruditus, clamor inconditus, mugitus, stridor, murmur. *Appul. de Mundo:* Mycetias vocatur tetri rudoris inquietudo terrena. *Id. Flor. n.* 17. Vox hominis et tuba rudore torvior, et lyra concentu variatior.

RŪDUS, ĕris, n. duplex est, vetus et novum. Vetus Graeci vocant *λεπίριον*, fragmina minuta laterum, vel lapidum, et duratae calcis ex aedificiis prolapsis: quarum rerum aliquis usus est et in novis exstruendis. *Tac. A.* 15, 43. Ruderi accipiendo Ostienses paludes destinabant: utique naves, quae frumentum Tiberi subvectassent, onustae rudere decurrerent. *Suet. Aug.* 30. Alveum Tiberis laxavit, et perpurgavit, completum olim ruderibus, et aedificiorum prolapsionibus coarctatum. *Id. Vesp.* 8. *f.* Restitutionem Capitolii aggressus, ruderibus purgandis manus primus admovit. ℙ Novum rudus est vel glarea, vel lateres, aut saxa contusa: quae calce admixta usum habent praecipue in pavimentis: unde *ruderatio*, et *rudero*. Hinc illa *rudus inducere*, *injicere*, *solidare*, *densare*, *fistucare*, *subigere*, *fricare*, etc. ap. *Cat. R. R.* 18., *Vitr.* 7, 1., *Plin.* 36, 25, 62. et 63., *Pall.* 1, 9. et 6, 11. Hinc *rudus* est ipsum pavimentum ex glarea aut saxis contusis admixta calce solidatum. Pavimentum vero dicitur, cum ex lapide quadrato, aut lateribus integris stratum est: illud dicitur Ital. *un battuto*, *un terrazzo:* hoc *selciato*, *lastrico. Isid. Or.* 16, 3. Rudus artifices appellant lapides contusos, et calci admixtos, quos in pavimentis faciendis superfundunt, unde et rudera dicuntur. *Hirt. B. Alex.* 1. Alexandriae aedificia tecta sunt rudere, aut pavimentis. *Auct. B. Hisp.* 8. Omnia loca rudere, non tegulis, teguntur. V. PAVIMENTUM: ℙ Alia est ruderis ratio in illo *Colum.* 10, 81. Rudere tum pingui, solido vel stercore aselli, Armentive fimo saturet jejunia terrae. In *Gloss. Philox.* rudus dicitur *βῶλος, χῶμα*, quae voces glebam, aut terram significant. Itaque *Colum.* videtur *pingue rudus* intelligere pinguem terram, probe maceratam et fermentatam, qua hodieque ad stercorandos hortos utuntur, et Itali vocant *terruzzo.* ℙ *Purgare rudera* Latinum est, illud contra *rejicere rudera* ab antiquis esse negat *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 238. *ed Pat.*, ac notas illas *R. R.*, quas plerique *ruderibus rejectis* interpretari solent ap. *Grut.* 198, 2. 3. 4. et al., legendas esse ait per haec verba *recta regione*, quae omnibus litteris perscripta ap. *eund. Grut.* exhibentur p. 200. *n.* 3., quaeque rei omnino conveniunt, de qua in cippis riparum Tiberis agitur. Hanc eandem sententiam amplexus est, et plurimis comprobat exemplis *Marin. Frat. Arv.* p. 617. ℙ Denique *rudus*, idem est ac *raudus*, h. e. aes infectum, aes rude, aliquando et signatum, v. gr. asses, ut in ea voce dictum est. *Prud. Apoth.* 792. sculptor ab aeris Rudere decoctam consuescit fingere massam. *Liv.* 26, 11. *med.* Aeris acervi, cum rudera milites religione inducti jacerent, post profectionem Annibalis magni inventi, *h. e.* cum milites Poeni aera conferrent ad placandum numen, cujus templum jussu Annibalis spoliaverant. *Jacere rudera*, videtur eo sensu dictum, quo *Id.* 3, 18. *extr.* In consulis domum plebes quadrantes, ut funere ampliore efferretur, jactasse fertur; et *Suet. Aug.* 57. Omnes ordines in lacum Curtii quotannis ex voto stipem jaciebant.

RŪDUSCŬLUM. V. RAUDUSCULUM.

*RUES, is, f. pro Ruina in *Gloss. Cyrill. B. A.*

RŪFESCO, is, n. 3. *πυῤῥάζομαι*, rufus fio. *Plin.* 40, 29, 42. Grues senectute nigrescunt, merula ex nigra rufescit. *Id.* 28, 12, 53. Butyrum cum melle decoctum, donec rufescat. *Adde 34, 18. et 36, 19. *B. A.*

[RŪFILLUS, a, um, dimin. rufi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1284, 11. Veltius Q. L. Rufillus, Veltia Q. L. Nice, Veltia Rufilla Q. L. filia patri et matri F. C. *F.*]

[RŪFĪNUS, a, um, adj. ad rufum pertinens. Est cogn. R., ut P. Cornelius Rufinus bis consul, ap. *Val. Max.* 2, 8. *n.* 4. et Calvisia C. F. Rufina in *Inscr.* ap. *Grut.* 305, 9. *F.*]

[RŪFĬO, onis, m. dimin. rufi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 963, 5. L. Magius P. F. Rufio. *F.*]

RUFĬUS. V. CHAMA.

RŪFO, as, a. 1. *πυῤῥόω*, rufum facio. *Plin.* 23, 2, 32. Tunc *(faex aceti)* addito lentiscino oleo illita, una nocte rufat capillum. *Id.* 15, 22, 21. Rufatur capillus primum prodeuntibus nucleis. Adde 23, 4, 46.

[RUFRĀNUS, a, um, adj. ad Rufras, seu Rufriam pertinens. Samnii oppidum in confinio Campaniae, cujus mentio est ap. *Liv.* 8, 25., *Virg. A.* 7, 739. et *Sil.* 8, 566. *Inscr.* ap. *Mur.* 267, 6. Rufrani vicani. *F.*]

[RUFRĒNUS, a, um, adj. ad Rufrenum aliquem pertinens. Est nomen legis cujusdam, et alibi non memoratae. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 39. Divo Julio jussu populi Romani statutum est lege Rufrena. ℙ Est autem cognomen R., et deinceps gentilicium etiam nomen factum. *Inscr.* ap. *eund. ib.* p. 327. C. Gigennius Rufrenus. Alia ap. *Mur.* 1050, 8. Rufrena L. L. Stacte. Etiam *Cic. Fam.* 10, 21. memorat *Canidios Rufrenosque cives* Romanos. *F.*]

*RUFRI MACERIA vel MACERIAE, loci, fortasse oppidi, nomen in Campania, Nolae vicini. *Cato R. R.* 22. *extr.* Nolae ad Rufri maceriam claves *(optimae erunt).* Adde 135. *B. A.*

*RUFRIUM vel Ruferium, i, n. Italiae oppidum, in Hirpinis. *Liv.* 8, 25. ubi edd. *Drakenb.* et *Gronov.* habent *Ruffrium.* ℙ Sunt qui credunt (e. g. *Cluverius)* idem oppidum esse cum Rufris, dissentiente tamen *Cellario.* Recentioribus est *Ruvo*, *Cluverio* judice. *B. A.*

RŪFŬLUS, a, um, adj. dimin. rufi. *Pl. As.* 2, 3, 20. Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. *Plin.* 25, 13, 94. Mandragora foliis hirsutis, radicibus binis rufulis, intus albis, etc. ℙ Rufuli, sive Rutuli, unum genus tribunorum militum, ita dictum a Rutilio Rufo, qui de eorum jure legem tulit. Tribuni enim militum dividebantur in Rufulos, sive Rutulos, et Comitiatos. *Ascon.* in *Cic. Verr.* 1, 10. Tribunorum militarium duo sunt genera, primum eorum, qui Rufuli dicuntur. Hi in exercitu creari solent. Alii sunt Comitiati, qui Romae comitiis designantur. *Fest.* Rufuli tribuni militum appellabantur, quos consules faciebant, non populus: de quorum jure quod Rutilius Rufus legem tulerit, qua eis cavebatur multis modis, (sic enim elevaverant eorum jus, ac tunc elevabant, qui populi suffragio creabantur) Rufuli a cognomine Rutilii, ac post Rutuli appellati sunt. *Liv.* 7, 5. *f.* Et cum eo anno primum placuisset tribunos militum ad legiones suffragio fieri, (nam et antea, sicut nunc, quos Rufulos vocant, imperatores ipsi faciebant) T. Manlius, qui postea Torquatus appellatus est, secundum in sex locis tenuit.

RŪFUS, a, um, adj. *πυῤῥός, ξανθός.* Docet *Gell.* 2, 26. nomen esse generale cujuscumque rubri coloris: et idem significare, quod russus, et ruber: cujus species sunt fulvus, flavus, rubidus, rutilus, phoeniceus, etc. Itaque usurpatur de omnibus rubri coloris gradibus: et praecipue de eo, qui non plane rubet, sed ad flavum nonnihil declinat: vel qui ita flavus est, ut ad ruborem accedat. *Cels.* 2, 8. Sputum mixtum rufo quodam sanguine. *Vitr.* 8, 3. *med.* Quoniam in campis Trojanis proxime flumen armenta rufa, et pecora leucophaea nascuntur, ideo id flumen Ilienses Xanthum appellavisse dicuntur. *Mart.* 14, 129., cujus lemma *Rufae Canusinae:* Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis: Et placet hic pueris, militibusque color; et *Plin.* 31, 7, 41. Sal ruber Memphi, rufus est circa Oxum; et 17, 24, 37. *n.* 3. Sorbus arbor infestatur vermiculis rufis et pilosis; et 32, 6, 21. Ostrea rufa Hispaniae, fusca Illyrico, nigra Circejis. *Id.* 18, 9, 20. *n.* 1. Campana siligo rufior, at Pisena candidior. *Id.* 16, 14, 25. In tilia mas et femina differunt: nam materies mari dura rufiorque. ℙ Cum dicitur de hominibus, refertur ad colorem capillorum. *Pl. Ps.* 4, 7, 120. Rufus quidam, ventriosus, crassis suris, subniger, magno capite, acutis oculis, ore rubicundo, admodum magnis pedibus. Creditur a nonnullis *Plautus* his notis se ipse descripsisse. ℙ Hic color in cute puellarum improbatur, ut videre est ap. *Ter. Heaut.* 5, 5, 17. et *Mart.* 2, 33., 6, 39. et 12, 32.; candida enim membra, coma vero rufa seu flava laudantur saepissime apud poetas Graecos et Latinos, ut pluribus ostendit *Ug. Foscolo* in *Chioma di Berenice* p. 205.-213. ℙ Ab hoc facta sunt *Ruforum*, *Rufinorum*, *Rufillorum* et *Rufionum* cognomina non una in familia apud Romanos. *Quint.* 1, 4. *med.* Scrutabitur origines nominum, ut quae ex habitu corporis Ciceriones, Rufos, Longosque fecerunt. Hinc in *Inscr.* ap. *Grut.* 1026, 2. C. Cornelius Rufus. ℙ Contra sanam orthographiam est geminato *f Ruffus* scribere.

RŪGA, ae, f. *ruga*, *ῥυτίς*, plicatura, et quasi sul-

cus in cute contracta, aspera, et inaequali, ut in senibus videre est. *Hor. Od.* 4, 13, 11. te rugae Turpant, et capitis nives. *Id. Epod.* 8, 4. rugis vetus Frontem senectus exarat. *Virg. A.* 7, 416. in vultus sese transformat aniles, Et frontem rugis arat. *Ov. Pont.* 1, 4, 2. Jamque meos vultus ruga senilis arat; et *Trist.* 3, 7, 34. Rugaque in antiqua fronte senilis erit. *Id. Met.* 3, 276. Sulcavitque cutem rugis. *Petr. Sat.* 23. *extr.* Inter rugas malarum tantum erat cretae, ut putares detectum parietem nimbo laborare. *Prop.* 2, 14, 8. Et faceret scissas languida ruga genas. *Tibull.* 2, 2, 19. tarda senectus Inducit rugas. ℙ Metonymice est aetas provecta. *Hor. Od.* 2, 14, 1. fugaces Labuntur anni, nec pietas moram Rugis, et instanti senectae Afferet. *Cic. Sen.* 18. Non cani, non rugae repente auctoritatem arripere possunt. ℙ Rugae frontis tristitiam et moerorem significant. *Ov. A. Am.* 1, 240. Tunc dolor, et curae, rugaque tristis abit. *Juven.* 13, 215. densissima ruga Cogitur in frontem. *Id.* 14, 325. Haec quoque si rugam trahit, extenditque labellum, etc. *Varr. R. R.* 1, 2. *f.* Hujusce pedes solent dolere, et in fronte contrahere rugas. ℙ Item severitatem, et rigidos mores. *Cic. in Sen.* 7. Populum R. non consilio, neque eloquentia, sed rugis supercilioque decepit. *Prop.* 2, 24, 23. nunquam vitae fallet me ruga severae. *Ov. Am.* 2, 2, 33. Cum bene vir traxit vultum, rugasque coegit. *Plin. ep.* 9, 17. Vis tu remittere aliquid ex rugis? ℙ In vestibus *rugae* sunt parvulae plicaturae, contra grandes cavitates inter rugas *sinus* dicuntur. *Plin.* 35, 8, 34, Cimon articulis membra distinxit, venas protulit, praeterque in veste et rugas, et sinus invenit. *Petr. Sat.* 102. Vestes quoque diutius vinctas ruga consumit. *Macr. Sat.* 2, 9. Hortensius togam corpori sic applicabat, et rugas non forte, sed industria locatas artifex nodus constringeret, et sinus ex composito defluens nodum lateris ambiret. Adde *Tert. Pall.* 5. *in.* ℙ A similitudine rugarum senilium usurpatur et in aliis rebus. *Plin.* 11, 37, 45. Cornua erecta, rugarumque ambitu contorta strepsiceroti. *Id.* 18, 31, 74. *med.* Mali rugis per cochleas bullantibus. *Id.* 15, 16, 18. *n.* 1. Aquilonis afflatus poma deturpans rugis; et *ib.* 13, 12. Pruna siccata in rugas. *Id.* 12, 7, 14. Candidum piper tostum solibus colore rugisque mutatur. *Id.* 9, 35, 54. Margaritae flavescunt senecta, rugisque torpescunt. *Id.* 17, 14, 24. Cortex arboris replicatur in rugas. *Id.* 8, 10, 10. Arctare aliquid in rugas. *Juven.* 14, 2. Nitidis rebus maculam et rugam figere, *h. e.* res bonas corrumpere, ut rugae in vultu pulcritudinem oris corrumpunt. ℙ Fuit etiam cogn. R., ut Sp. Carvilius Ruga: quem primum Romae divortium cum uxore fecisse, ann. U. C. DXXVII., scribunt *Gell.* 4, 3. et 17, 21. et *Val. Max.* 2, 1. *n.* 4. V. CARVILIANUS. Item M. Acilius L. F. Quir. Ruga, in *Inscr.* ap. *Mur.* 233, 3.

RŪGĀTUS, a, um, part. a *rugo:* in rugas contractus, rugosus. *Plin.* 9, 33, 52. de concharum testis: Laevibus, rugatis, denticulatis, striatis.

*RUGĪI, orum, populi Germaniae septentrionalis, quorum caput Ῥύγιον, *Rugium*, dictum, si qua fides *Ptolomaeo. Tac. G.* 43. ℙ Prope ostium fluminis, quod hodie *the Wipper* audit, superest locus *Rügenwald* dictus, qui veterem nomenclaturam regionis confirmat. Est et illic viciniae insula *Rügen* appellata. *B. A.*

RŪGĪNOSUS, a, um, adj. rugosus. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. Cutis veluti ruginosa, vel sulcata pannositas, quam Graeci ῥάχωσιν vocant.

RŪGĪO, is, n. 4. *βρυχάομαι*, leonum est, cum vocem emittunt. Factum est a sono, ut *muggire, gannire*, multaque alia. *Spart. Get.* 5. Agni balant, porcelli grunniunt, ursi saeviunt, leones rugiunt. *Auct. carm. Philom.* 49. Tigrides indomitae rancant, rugiuntque leones. ℙ Translate. *Hieron. ep.* 52. *n.* 6. Vix milio, et cibario pane rugientem saturare ventrem poteram. V. v. sq. et MURMURO.

RŪGĪTUS, us, m. *βρυχηθμός*, vox leonis. *Vopisc. Prob.* 19. Centum leones, qui rugitibus suis tonitrua excitabant. ℙ Translate. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 2. et *ib.* 4, 7. Interiorum rugitus, quem Graeci *βορβορυγμὸν* vocant. *Hieron. ep.* 22. *n.* 11. Intestinorum rugitus, et inanitas ventris.

RŪGO, as, a. 1. *ῥυτιδόω*, in rugas contraho. *Hieron. ep.* 50. *n.* 2. Si rugasset frontem, jactasset manum, barbam tornasset. ℙ Neutrorum more, in rugas contrahor, *ῥυτιδόομαι. Pl. fragm.* ap. *Gell.* 18, 12. Quid est hoc? rugat pallium: amictus non sum commode. *Id. Cas.* 2, 3, 30. Vide palliolum ut rugat. Observat autem *Gell. ib.*, id quoque habitum esse in oratione facienda elegantiae genus, ut pro verbis habentibus patiendi figuram, agentia ponerent: additque praeter hoc alia tum ejusdem *Plauti*, tum aliorum exempla.

RŪGOSĪTAS, atis, f. rugarum multitudo, rugae. *Tert. Pat.* 15. Si et effigiem ejus comprehendamus, vultus illi tranquillus et placidus, frons pura, nulla moeroris aut irae rugositate contracta.

RŪGOSUS, a, um, adj. *ῥυτιδώδης*, rugis plenus. *Ov. Am.* 1, 8, 112. Rugosae genae. *Tibull.* 3, 5, 25. Cum mea rugosa pallebunt ora senecta. *Mart.* 3, 93. Rugosiorem cum geras stola frontem. *Id.* 13, 29. Pruna peregrinae carie rugosa senectae. *Id.* 4, 89. Nec rugosarum vimen breve Picenarum. V. PICENUS. *Colum.* 11, 43. *med.* Rugosa acina *Ov. Her.* 5, 28. Populi rugosus cortex. *Pers.* 5, 55. Rugosum piper; et *ib.* 91. Rugosa sanna: scil. quia in sanna os et nares corrugantur. *Hor. Ep.* 1, 18, 105. rugosus frigore pagus. *Imppp. Theodos., Arcad. et Honor. Cod.* 11, 40, 4. Si qua pictura rugosis sinibus agitatorem offerat in publicis porticibus, illico revellatur. Hujusmodi porro agitatoris figuram videre est ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 3. *tab.* 31. *Claud. in Eutrop.* 1, 110. sulcisque genarum Corruerat passa facies rugosior uva.

*RUGUSCI, orum, populi Alpini, inter eos quos Caesar subegit. *Plin.* 3, 20. *B. A.*

RŪĪDUS, a, um, adj. non laevigatus, impolitus, asper. *Ruidum pilum* opponitur *praeferrato* in pistura farris. *Plin.* 18, 10, 23. Etruria spicam farris tosti pisente (lege *pisit*) pilo praeferrato, etc. Major pars Italiae ruido utitur pilo: *ruidus* quibusdam dictus videtur a *ruendo*, h. e. cadendo, quia crebro casu pilum frumenta pisat, et decorticet. Qui leg. *ruvidus*, contra vet. lib. faciunt, et MSS.

RŪĪNA, ae, f. πῶσις, κατάπτωσις, casus, lapsus: a *ruendo*. *Lucr.* 6, 155. Ruina grandinis. *Mart.* 13, 25. nucum. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. *med.* aquarum, *h. e.* stillicidium. *Prop.* 2, 25, 4. Capanei magno grata ruina Jovi, *h. e.* cum ictus fulmine de muro Thebarum cecidit. *Cic. Or.* 2, 86. Scopas ruina conclavis oppressus cum suis interiit. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Hor. Od.* 2, 19, 14. tectaque Penthei Disjecta non leni ruina. *Id. ib.* 1, 37, 6. dum Capitolio Regina dementes ruinas, Funus et imperio parabat. *Sen. Ira* 1, 16. *med.* In ruinam prona sunt, quae sine fundamentis crevere. ℙ *Dare, facere ruinam*, ruere, cadere. *Virg. A.* 2, 310. jam Deiphobi dedit ampla ruinam, Vulcano superante, domus. *Hor. Sat.* 2, 8, 54. Interea suspensa graves aulaea ruinas In patinam fecere. ℙ *Ruinam trahere*, idem. *Virg. A.* 2, 465. turris lapsa repente ruinam Cum sonitu trahit; et *ib.* 631. ornus traxit jugis avulsa ruinam. Adde *ib.* 8, 192. et *ib.* 9, 712. ℙ *Dare ruinam*, active, sternere, deruere. *Id. ib.* 11, 613. Connixi incurrunt hastis, primique ruinam Dant sonitu ingenti, *h. e.* stragem hostium edunt. ℙ Pro strage, caede, et clade exercitus ponitur et a *Val. Fl.* 3, 206. nox alta cadentum Ingentes donec sonitus, augetque ruinas; et a *Liv.* 42, 66. *f.* Ibi vere clamor jubentium referre signa, ruinae quoque prope similem trepidationem fecit; et ab *Hor. Od.* 4, 14, 18. Devota morti pectora liberae Quantis fatigaret ruinis. ℙ De morte. *Id. ib.* 2, 17, 8. ille dies utramque Ducet ruinam, *h. e.* mihi quoque una tecum afferet interitum. *Virg. G.* 4, 249. generis lapsi sarcire ruinas, *h. e.* apum excidium. *Plin.* 17, 25, 38. Prodigium in nostro aevo Neronis principis ruina factum. ℙ Interdum ruina est ipsa res, quae ruit. *Id.* 33, 4, 21. Flumina ad lavandam hanc ruinam jugis montium ducere. *Ov. Met.* 15, 424. Nunc humilis veteres tantummodo Troja ruinas Ostendit. *Hor. Od.* 3, 3, 7. Si fractus illabatur orbis, Impavidum ferient ruinae. [*Liv. 42, 3. ruinis templorum templa aedificantur. *Suet. Vesp.* 8. deformis Urbs veteribus incendiis ac ruinis erat. *Vell.* 2, 19, 4. Ruinae Carthaginienses; et 2, 35, 4. ruinae urbis.] ℙ Ruina coeli, quidquid e coelo ruit, et praecipue fulmina, ac tonitrua, quibus ipsum ruere coelum videtur: simulque fragor talium rerum comes. *Virg. A.* 1, 133. Fluctibus oppressos Troas, coelique ruina. *Sil.* 1, 251. de Annibale: vertice nudo Excipere insanos imbres, coelique ruinas. *Val. Fl.* 8, 334. Crebra ruina poli coelestia limina laxat. ℙ Interdum *ruina* est impetus et incursus cujuspiam rei in aliquid irruentis. *Mart.* 7, 19. de Argo navi: Quam nec Cyaneae quondam potuere ruinae Frangere. *Val. Fl.* 4, 694. fugit ipse novissimus ictus Tiphys, et e mediis sequitur freta rapta ruinis. ℙ Translate est quaevis calamitas, pernicies, excidium. *Cic. Cat.* 1, 6. Praetermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. *Liv.* 21, 10. *med.* Sagunti ruinae (falsus utinam vates sim) nostris capitibus incident. *Sall. Cat.* 32. *extr.* Quoniam quidem circumventus ab inimicis praeceps agor, incendium meum ruina restinguam, *h. e.* excidio reipublicae. Adde *Cic. Mur.* 25. *extr. Vell.* 2, 91. *f.* Ita se mores habent, ut publica quisque ruina malit occidere, quam sua proteri. *Ov. Met.* 8, 498. Spemque patris, regnique trahat, patriaeque ruinam. *Id. Pont.* 1, 4, 5. Nec, si me subito videas, agnoscere possis: Aetatis facta est tanta ruina meae. *Lucr.* 1, 740. Principiis tamen in rerum fecere ruinas, Et graviter magni magno cecidere ibi casu, *h. e.* graviter lapsi sunt, et a veritate longe aberrarunt. ℙ [*De lapsu et errore in philosophando. *Cic. Fin.* 5, 28. Utinam quidem dicerent, alium alio beatiorem; jam ruinas videres. *Legg.* 1, 13. Si invaserit (Academia recens) in haec quae satis scite nobis instructa et composita videntur, nimias edet ruinas. *Schütz. cl. Cic.* s. v.]

RŪĪNOSUS, a, um, adj. ἐρείψιμος, qui ruinam minatur. *Cic. Off.* 3, 13. Aedes male materiatae, ruinosae. *Sen. Ira* 3, 35. *extr.* Parietes exesi, ruinosi, inaequales. ℙ Translate qui cecidit. *Ov. Her.* 1, 55. Semisepulta virum curvis feriuntur aratris Ossa: ruinosas occulit herba domos.

RULLĂ. V. RALLUM.

[RULLIĀNUS, a, um, adj. ad rullum pertinens. Est cogn. R. *Fast. cons.* ap. *Grut.* 296. *col.* 2. Q. Fabius M. F. Maximus Rullianus Cos. V. *h. e.* ann. U. C. CDLIX. *Rullianus* porro fuit cognominatus a cognomine patris, qui fuit M. Fabius N. F. Ambustus Rullus. V. RULLUS. *F.*]

[RULLIO, onis, m. dimin. rulli, seu rustici, rusticellus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 424, 9. L. Julius M. F. Rullio. *F.*]

RULLUS, a, um, adj. dimin. *Voss.* in *Etym.* docet, esse a *rure*, unde *rurus*, rusticus, et *ὑποκοριστικῶς rullus*, rusticellus. Est cogn. R., ut M. Fabius N. F. Ambustus Cos. III. ann. U. C. CD., de quo mentio est ap. *Liv.* 7, 18., et cui in *Fragm. Dion.* editis ab *A. Maio* in *Collect. Scriptor. vet.* T. 2. p. 160. additur cognomen aliud *Rullus*, unde ejus filius est cognominatus *Rullianus*. V. hanc vocem. Hinc etiam P. Servilius Rullus, contra quem Cicero Agrarias orationes habuit: et Gavia L. F. Rulla in *Inscr.* ap. *Grut.* 564, 9. [*Emendavit hunc locum *F.*]

RŪMĂ, ae, f. et Rumis, is, f. et Rumen, inis, n. *θηλή*, mamma, apud veteres: est a *ῥύω*, sive *ἐρύω*, traho. *Varr.* ap. *Non.* 2, 756. Hisce Manibus lacte fit, non vino, Cuninae propter cunas, Ruminae propter rumam, id est prisco vocabulo mammam: a quo subrimi etiam nunc dicuntur agni. *Id. R. R.* 2, 1. *med.* Agni appellantur subrumi, id est sub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor; et *ib.* 11. Mammae enim rumis, sive rumae, ut ante dicebant. *Festus* in *Ruminalis:* Mamma autem rumis dicitur: unde et rustici appellant haedos subrumos, qui adhuc sub mammis habentur. *Plin.* 15, 18, 20. Sub ea inventa est lupa infantibus praebens rumen: ita vocabant mammam. ℙ Est praeterea *ruma*, et *rumen* cavus gutturis locus, et ipsum guttur. *Festus:* Rumen est pars colli, qua esca devoratur: unde rumare dicebant, quod nunc ruminare. *Id.* in *Subrumari:* Agni rumine trahunt lacte sugentes. *Serv.* ad illud *Virg. Ecl.* 6, 54. pallentes ruminat herbas: Ruminatio dicta est a ruma, eminente gutturis parte, per quam demissus cibus a certis revocatur animalibus. *Arnob.* 7, 230. Rumae, quae sunt prima in gurgulionibus capita, qua dejicere cibos, et referre natura est ruminatoribus saeculis. Alii perperam leg. *aerumnae. Pomp.* ap. *Non.* 1, 64. Ego rumorem parvifacio, dum sit, rumen qui impleam. Adde *Tert. Resurr. carn.* 4. et *Isid. Or.* 11, 1. *med.* V. RUCTA.

RUMBOTĪNUS. V. RUMPOTINUS.

RŪMEN. V. in RUMA.

RŪMENTUM in auguralibus significare videtur interruptio, abruptiove, dum verba ancilibus movendis praeit, si interim avis canerit, tum aeque atque auspicio, augurio rumentum estod. Haec *Festus.* Ut a *moveo* est *movi, movimen, movimentum, momentum*, ita a *rumpo* fit *rupi, rupimentum, rumentum.* Illa *dum verba*, etc. desumpta videntur a *Festo* ex libris auguralibus. *Paulus* haec omnia ita contraxit: Rumentum, abruptio.

RŪMEX, icis, m. *λαπαθον*, lapathi silvestris genus, ad strumas cum axungia efficacissimum, *Plinio* teste 20, 21, 85. Adde 19, 12, 60. ℙ Reperitur etiam in genere fem. *Id.* 11, 8, 8. Ceras ex omnium arborum, satorumque floribus confingunt, excepta rumice, et chenopode. Sed subintelligi potest *arbore*, vel *herba.* Adde *Pl. Ps.* 3, 2, 26. ℙ Est et rumex teli genus, simile spari Gallici, ut ait *Festus. Lucil.* ap. *eund.* Tum spara, tum rumices portantur, tragula porro. Adde *Gell.* 10, 25.

RŪMIĀ, ae, vel Rūminā, ae, f. Dea, quae rumis, idest mammis, et infantibus lactentibus praeerat. *Varr. R. R.* 2, 11. Non negarim ideo apud Divae Rumiae sacellum a pastoribus satam ficum. Ibi enim solet sacrificari lacte pro vino, et pro lactentibus. Mammae enim rumes, sive rumae, et inde dicuntur subrumi agni lactentes. *Id.* ap. *Non.* 2, 756. Hisce Manibus lacte fit, non vino, Cuninae propter cunas, Ruminae propter rumam, id est prisco vocabulo mammam, a quo subrumi etiam nunc dicuntur agni. Adde *August. C. D.* 4, 11., *ib.* 6, 19. *f.* et *ib.* 7, 11.

RŪMĪFĔRO. V. v. sq.

RŪMĪFĪCO, as, a. 1. divulgo, praedico, rumoribus fero. *Pl. Amph.* 2, 2, 46. Quamque adeo cives Thebani vero rumificant probam. Ita MSS. omnia, et lib. vet. Unus *Nonius* 2, 748. *rumiferant.*

RŪMĪGĔRĀTĬO, onis, f. λογοποιία, divulgatio. *Lampr. Elag.* 10. Infami rumigeratione pascuntur.

RŪMĪGĔRO, as, a. 1. idem quod rumito, divulgo. *Festus* in *Rumito.*

RŪMĪGĔRŪLUS, a, um, adj. διαθρυλλῶν, qui rumores aucupatur, et gerit, et aliquid divulgat. *Ammian.* 14, 1. Per clandestinos, versutosque rumigerulos. *Hieron. ep.* 117. *n.* 10. Me malignum, suspiciosum, et rumigerulum clamitas. *Id. ep.* 50. *n.* 1. Monachus rumigerulus, rabula, vafer.

RŪMĪGO, as, a. 1. [*biascicare*, nostrates vulgo *rumegare* dicunt, *F.*] idem ac rumino. *Appul. Met.* 4. de Asino: Jam fere tertium qualum (*panis*) rumigabam. *Voss.* legit *rumitabam*, eodem sensu.

RŪMIN, inis, n. idem ac rumen, ap. veteres.

Varr. R. R. 2, 11. ut *Scal.* legit: Mamma enim rumis, sive rumin. V. RUMA.

RŪMĪNA. V. RUMIA. ℙ *Rumina ficus*, Ruminalis ficus, de qua in v. sq. *Ov. Fast.* 2, 411. quaeque vocatur Rumina nunc ficus, Romula ficus erat. Sunt qui leg. *Romula nunc ficus, Rumina ficus erat.* Sed hoc est contra historiam. Nam *Liv.* 1, 4. In proxima alluvie, ubi nunc ficus Ruminalis est, (Romularem vocatam ferunt) pueros exponunt. Sic *Varro, Festus, Tac.* etc. *ruminalem* vocant. Ergo haec fuit usitata ejus appellatio, *Romula* vero antiqua.

RŪMĪNĀLIS, e, adj. qui ruminat, ut Ruminales hostiae, eorum animalium, quorum proprium est ruminare. *Plin.* 8, 51, 77. Coruncanus ruminales hostias donec bidentes fierent, puras negavit. ℙ *Ruminalis ficus*, et poetice *Rumina ficus*, fuit ficus illa, sub qua Romulus et Remus ex lupae uberibus pendentes reperti sunt, quae post Urbem conditam erat in foro, et in comitio, et alio nomine *Romula*, et *Romularis* est appellata. Dicta est a *rumine*, id est mamma, quod ibi lupa infantibus illis lac praebuerit. Vel a *rumine*, qua notat cavum gutturis locum, quod sub ea ficu pecudes solerent ruminare. Vel fortasse haec vox ex *Romularis* corrupte facta est. Nam primo *Romularis* appellata est, postea *Ruminalis*, ut *Livius* scribit 1, 4. Adde *Ov.* de quo in v. praec. *Varr. L. L.* 4, 8. *f.* Germalum a germanis Romulo et Remo, quod ad ficum Ruminalem hi inventi, quo aqua hiberna Tiberis eos detulerat in alveolo expositos. *Festus:* Ruminalem ficum appellatum ait Verrius prope curiam, sub Veteribus, quod sub ea arbore lupa rumam dederit Remo et Romulo, idest mammam. *Tac. A.* 13, 58. Eodem anno Ruminalem arborem in comitio, quae super octingentos et quadraginta ante annos Remi Romulique infantiam texerat, mortuis ramalibus, et arescente trunco deminutam, prodigii loco habitum est, donec in novos fetus revirescerat. Adde *Plin.* 15, 18, 20. et *Sext. Aurel. Vict. de orig. gent. R.* 20. *extr.* et *Serv.* ad *A.* 8, 90.

RŪMĪNĀTĬO, onis, f. *μηρυκισμός*, actus ruminandi: a *rumino*, quod a *ruma*, qua notat cavum gutturis locum. *Plin.* 11, 37, 79. Quibus neque dentes utrinque, neque ruminatio. Adde *Serv.* ad *Ecl.* 6, 54. ℙ Translate est replicatio. *Plin.* 15, 23, 25, Ceterae *(castaneae)* suum pabulo gignuntur, scrupulosa corticis intra nucleos quoque ruminatione. Ita *Hard.* ex omnib. MSS. Quidam leg. *ferruminatione.* ℙ Item iteratio, reditus. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 19. Si saucias vites recenti medicina mordeat quaedam hiemis ruminatio. ℙ Item consideratio, seu rei cujuspiam in memoriam revocatio. *Cic. Att.* 2, 12. Ubi sunt, qui ajunt *ζώσης φωτῆς?* Quanto magis vidi ex tuis litteris, quam ex illius sermone, quid ageretur? de ruminatione quotidiana, de cogitatione Publii, de lituis *Βοώπιδος*, etc. *h. e.* de commentatione et meditatione Caesaris, et aliorum de republica suo arbitrio administranda. Ita *Corradus.* De occultis consiliis, quae Caesar, Pompejus, Crassus quotidiana ruminatione contra rempublicam inirent. *Manutius.*

RŪMĪNĀTOR, oris, m. qui ruminat. *Arnob.* 7, 230., cujus verba V. in RUMA.

RŪMĪNO, as, avi, atum, a. 1. et Ruminor, aris, atus sum, dep. 1. *μηρύκω, ἀναμηρυκάομαι*, devoratum cibum rursus a rumine, seu gula ad os revoco, et iterum mando, conficio, remando. Proprium est eorum animalium, quae in superiore oris parte primores dentes habent, ut boum, ovium, cervorum, Ponticorum murium, scari piscis, etc., ut est ap. *Plin.* 11, 37, 61., 10, 63, 83. et 9, 17, 29. et de scaro *Ov. Hal.* 119. Ht scarus, epastas solus qui ruminat herbas. *Plin.* 10, 47, 66. de onocrotalo: Perfecta rapina, sensim inde in os reddita, in veram alvum ruminantis more refert. *Ov. Am.* 3, 5, 17. de tauro: Dum jacet, et lente revocatas ruminat herbas. *Paul. Nol. carm.* 18, 340. Armentum reduces dum gutture ruminat escas. Adde *Virg. Ecl.* 6, 54. et *Colum.* 6, 6. ℙ Translate est in memoriam revocare, recensere, retractare: et adhibetur fere *ruminor, aris*, deponentis forma. *Varr.* ap. *Non.* 2, 746. Non modo absens quicquam de re segnius cogitabit, sed etiam ruminabitur humanitatem. *Liv. ib.* Nemo haec vestrae ruminabitur mulieri. Rursus *Varr.* ap. *eund.* 7, 103. Erras, inquit, Marce: accusare nos ruminaris antiquitates. *Id. ib.* et 4, 399. Ebrius es, Marce. Odysseam enim Homeri ruminari incipis, cum *περὶ τρόπων* scripturum te serio receperis. *Sym. ep.* 3, 13. *extr.* Dum carmina tua ruminas, dum epigrammata componis, fallitur doctis cogitationibus sensus laboris.

RŪMĪNUS, i, m. cogn. Jovis omnia alentis, et ruma, idest mamma animalia nutrientis. *August. C. D.* 7, 11.

RŪMIS. V. RUMA.

RŪMĪTANT, significat rumigerant. *Naevius:* Simul alius aliud aliunde rumitant inter se. *Festus.* ℙ *Rumito* pro *rumigo*, V. in RUMIGO.

RŪMO, as, a. 1. *Fest.* Rumen est pars colli, qua esca devoratur, unde rumare dicebatur, quod nunc ruminare.

RŪMO et Rumon, onis, m. olim dictus est Tiberis, quasi ripas ruminans. *Serv.* ad illud *A.* 8, 63. Stringentem ripas, et pinguia culta secantem. Adde ad v. 90. V. v. sq.

RŪMOR, oris, m. [*Etym. ducunt alii a *ῥῦμα* pro *ῥεῦμα*, alii a *ruendo:* V. *Heyn.* ad *Virg.* l. mox laudandum: et proprie est strepitus, murmur. Huc pertinent ex iis, quae *Noster* laudaverat, haec: *Virg. A.* 8, 90. Ergo iter inceptum celerant, rumore secundo Labitur uncta vadis abies, etc. ubi secundum *Guell.* et *Gron. Observv.* 2, 17. p. 174. *sq. ed. Fr.*, quibus Donatus praeivit, recte interpretari videmur, de murmure aquae carina et remis percussae, qua navis a puppi propellitur, ideoque omnino de motu aquae. Simili ratione usurpatum est a *vet. Poeta* ap. *Cic. Div.* 1, 16. Solvere imperat secundo rumore, adversaque avi: Utroque loco *Forc. rumore secundo* pro favente, sermone omnium approbante, acclamatione, applausu acceperat. *Ern., Schütz., al.* pro vento dictum putant. Alii aliter. V. *intpp.* ad *Virg.* l. l. ubi *Serv.* legi posse censet *rumone*, de quo v. RUMO et RAUCUS. Adde *Auson. Mos.* 22. interlabentis tacito rumore Mosellae. — Dicitur quoque de strepitu, clamore hominum quacumque de causa orto. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 159. variis vectae Nereides ibant, Audito rumore, feris. *Appul. Met.* 3. Trepido rumore viciniae conclamantis latrones fugit territus. ℙ Hinc est] *φήμη, φῆμις*, sermo in populo de recenti re dispersus, in bonum vel in malum, sine certo auctore: qua re differt a *fama*, ut in ea voce dictum est. *Caes. B. G.* 6, 19. Si quis quid de republica a finitimis rumore aut fama acceperit, uti ad magistratum deferat. *Id. ib.* 4, 5. His rumoribus atque auditionibus permoti, de summis saepe rebus consilia ineunt. *Id. ib.* 7, 59. De Aeduorum defectione rumores afferebantur. *Plin. ep.* 6, 31. *med.* Tertio die inducta cognitio est, multis sermonibus, et vario rumore jactata. *Cic. Fam.* 12, 9. Nihil perfertur ad nos praeter rumores de oppresso Dolabella, satis illos quidem constantes, sed adhuc sine auctore. *Id. ib.* 2, 8. Rumor multa perfert. *Caes. B. C.* 1, 53. multa fingit. *Cic. Dejot.* 9. Graves de te rumores sparsi; et *ib.* Rumores excipere et referre. *Id. Phil.* 14, 4. et *Liv.* 7, 38. *f.* dissipare. *Ter. Heaut. prol.* 16. et *Nep. Dion. f.* differre. *Virg. A.* 12, 228. serere. *Cic. Mur.* 21. *f.* Rumor serpit. *Hor. Sat.* 2, 6, 50. manat per compita. *Virg. A.* 7, 144. diditur per agmina. *Claud. in Ruf.* 1, 347. volitat per oppida. *Cic. Att.* 16, 5. Rumoris nescia quid afflaverat, commissione Graecorum frequentiam non fuisse. *Hirt. B. Alex.* 25. Cum rumores exsisterent, magna Caesari praesidia adduci. *Tac. H.* 2, 42. Is rumor ab exploratoribus dispersus, an forte surrexerit, parum compertum. *Id. A.* 6, 23. *f.* et *ib.* 15, 15. *extr.* Rumor incedebat, fore, ut, etc. *Ter. Hec. prol.* 31. Rumer venit, datum iri gladiatores. *Tac. A.* 15, 39. Pervaserat rumor, inisse eum domesticam scenam. *Id. ib.* 3, 9. (et *Sall. Cat.* 30.) Res vulgi rumoribus exagitata. *Id. ib.* 76. Testamentum ejus multo apud vulgum rumore fuit; et *Ter. Phorm.* 5, 7, 18. Qui erit rumor populi, si id feceris? et *Tac. A.* 2, 77. Relinquendum rumoribus tempus, quo senescant; et *ib.* 4, 10. Non omiserim eorum temporum rumorem validum adeo, ut nondum exolescat. *Caes. B. C.* 1, 60. *f.* Exstinctis rumoribus de auxiliis legionum. *Id. B. G.* 4, 5. Incertis rumoribus servire; et *Tac. A.* 11, 23. Multus ea super re, variusque rumor; et *ib.* 5, 10. Rumor acer magis, quam diuturnus. *Id. H.* 1, 34. vagus et incertus. *Catull.* 5, 2. Rumoresque senum severiorum Omnes unius aestimemus assis. ℙ Rumor est, [**es geht die Rede, man sagt.*] *Ter. Andr.* 1, 2, 14. Meum gnatum rumore est amare. *Cic. Fam.* 1, 8. *f.* Rem te valde bene gessisse, rumor erat. ℙ *Rumore primo*, dixit *Sall. fragm.* ap, *Charis.* 2, 192. ubi *Asper*, Non est, inquit, nomen, sed adverbium. Sic *Tac. A.* 2, 77. An festinamus appellere, ut te inauditum et indefensum planctus Agrippinae, ac vulgus imperitum primo rumo rapiant? ℙ *Rumore secundo*, h. e. favente, sermone omnium approbante, acclamatione, applausu. *Hor. Ep.* 1, 10, 9. Quae vos ad coelum fertis rumore secundo. *Tac. A.* 3, 29. *extr.* Utque haec secundo rumore, ita adversis animis acceptum, quod filio Claudii socer Sejanus destinaretur. Adde *Fenest.* et *Enn.* ap. *Non.* 4, 403. ℙ *Rumor*, fama. *Hor. Sat.* 1, 4, 125. rumore malo flagrare, *h. e.* male audire. *Liv.* 27, 20. *med.* Marcellus adverso rumore esse. *Tac. A.* 15, 48. Claro apud vulgum rumore esse. *Pl. Trin.* 3, 2, 14. Rumori servire. *Pompon.* ap. *Non.* 1, 64. Rumorem parvi facere. *Mart.* 10, 3. Procul a libellis nigra sit meis fama, Quos rumor alba gemmeus vehit penna. ℙ Item obtrectatio, reprehensio, calumnia. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 403. Ad haec rumoribus adversa in pravitatem, secunda in casum, fortunam in temeritatem declinando corrumpebant. ℙ Ambiguum habet turpemque sensum ap. *Mart.* 2, 72., 3, 73. 80. et 87. tanquam sit a *ruma:* unde et *irrumo*, etc.

RUMPĬĀ. V. RHOMPHAEA.

RUMPO, is, rupi, ruptum, a. 3. *ῥήγνυμι*, frango, abrumpo, discindo, dissolvo. *Ov. Am.* 3, 10, 32. Ruperat et duram vomer aduncus humum. [**Rumpere* Graecis est in tali re *διατέμνειν*. Cf. *Apollon. Rhod.* 1, 628.] *Lucr.* 6, 430. Incita vis venti rumpit nubem. *Phaedr.* 3, 14. Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris. *Ov. A. Am.* 3, 707. tenues a pectore vestes Rumpere. *Id. Her.* 3, 15. et *ib.* 5, 141. ungue capillos. *Id. Am.* 3, 11, 3. catenas. *Cic. Tusc.* 1, 30. *f.* vincula carceris. *Hor. Ep.* 1, 14, 9 obstantia claustra; et *ib.* 10, 20. aqua tendit rumpere plumbum. *Id. Epod.* 10, 20. Ventus rumpit carinam. *Plin. H. N. prooem.* 20. adamantem sanguis hircinus. *Virg. G.* 4, 135. hiems frigore saxa. *Id. A.* 3, 639. fugite, atque ab litore funem Rumpite. *Id. ib.* 9, 431. viribus ensis adactus Transabiit costas, et candida pectora rupit. *Ov. Met.* 6, 251. sagitta rumpit praecordia. *Plin.* 36, 22, 48. Tofi aspergine, et gelu pruinisque rumpuntur in testas. ℙ *Rumpi* dicitur coelum, cum tonat. V. RUPTUS. [*Cf. *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 1, 153. Huc pertinent etiam ista: *Ammian.* 31, 4. p. 675. rumpente noctis tenebras luna. *Fulgent. Homil.* 11. Cum igitur in lucem noctis tenebrae rumperentur.] ℙ Rumpere. *Plin.* 30, 4, 10. de bupresti: Bovem ita inflammat, ut rumpat. *Id.* 20, 22, 89. Marrubium rumpit vomices. *Mart.* 1, 50. Leporemque forti callidum rumpes equo, *h. e.* adeo fatigabis, ut rumpatur. ℙ *Rumpere*, implendo adeo distendere, ut rumpere videatur. *Virg. G.* 1, 49. Illius immensae ruperunt horrea messes. *Colum.* 10, 307. Pressaque flammeola rumpatur fiscina caltha. *Ov. Pont.* 4, 4, 27. Cernere jam videor rumpi penetralia turba. ℙ Rumpere se, et rumpi. *Plin.* 13, 4, 9. de caryotis: Rumpit se pomi ipsius, etiam in sua matre, ebrietas, calcatis similis. *Virg. Ecl.* 8, 71. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis; et *ib.* 7, 26. invidia rumpuntur ut ilia Codro. *Pl. Capt. prol.* 14. Ego me tua causa, ne erres, non rupturus sum, *h. e.* dirupturus (simile est illud ejusd. *Merc.* 1, 2, 27. Tua causa rupi ramices: jamdudum sputo sanguinem.) *Lucil.* ap. *Non.* 2, 149. Tu Lucilium credis contenturum, cum me ruperim, summa omnia fecerim. ℙ Huc pertinet illud *Lucr.* 3, 298. de leonib.: Pectora qui fremitu rumpunt plerumque gementes, *h. e.* adeo graviter fremunt, ut pectus rumpere videantur. Similis hyperbole est in his. *Virg. G.* 2, 238. Et cautu querulae rumpent arbusta cicadae. *Juven.* 1, 13. assiduo ruptae lectore columnae. *Afran.* ap. *Non.* 4, 396. Ego misera risu clandestino rumperer. ℙ Rumpere se, et rumpi, magna vi erumpere. *Virg. A.* 11, 548. tantus se nubibus imber Ruperat. *Id. G.* 1, 445. ubi sub lucem densa inter nubila sese Diversi rumpent radii, *h. e.* quasi ruptis nubibus exibunt. *Id. ib.* 3, 428. amnes rumpuntur fontibus. ℙ Item debilitare, corrumpere. *Cato* ap. *Prisc.* 6, 710. Si quis membrum rupit, aut os fregit, talione proximus cognatus ulciscitur. *Lex aquilia* ap. *Ulp. Dig.* 9, 2, 27. Si quis alteri damnum faxit, quidve usserit, fregerit, ruperit injuria. *Ulp. ib. med.* Inquit lex, ruperit: quod verbum fere omnes veteres intellexerunt, corruperit; et *paulo post:* Rupisse eum utique accipiemus, qui vulneraverit, vel virgis, vel loris, vel pugnis ceciderit, vel telo, vel quo alio sciderit alicui corpus, vel tumorem fecerit. V. ibi reliqua. *Alfen. ib.* 19, 2, 30. Qui mulas ad certum pondus oneris, locarat, cum majore onere conductor eas rupisset, etc. *Id. ib.* 47, 10, 9. Servus praesidi offerendus est, qui eum flagris rumpat. *Val. Fl.* 5, 341. rumpere lumina fletu. Quod *Ov.* dixit *A. Am.* 1, 129. lacrimis corrumpere ocellos. ℙ Item lacerando interimere. *Ov. Ib.* 505. Quique Lycurgiden letavit, et arbore natum, Idmonaque audacem, te quoque rumpat aper. *Frango* quoque hac ratione usurpatur. ℙ Rumpere tauri colla securi, *Id. Met.* 12, 249. abscindere. ℙ Animal, quod ex labore vehementissime defatigatur, *rumpi* dicitur ap. *Veg. Vet.* 3, 1. *med.* Nimiam lassitudinem sequitur aegritudo: et omne animal est debile, si rumpitur. Adde *ib.* 1, 41. 42. et 43. ℙ Rumpere membra libidinibus, *Prop.* 2, 13, 14. et rumpere latus, *Auct. Priap.* 83. *f.* et *Mart.* 11, 104. et rumpere ilia, *Catull.* 11, 20. pertinent ad enervandas vires *τῇ συνουσίᾳ*. Sic *Ov. Am.* 2, 10, 29. quem Veneris certamina rumpunt. ℙ Est etiam irrumpere, perrumpere, penetrare. *Virg. A.* 12, 683. rapido cursu media agmina rumpit; et *Prop.* 3, 9, 64. Admisso Decius proelia rupit equo. *Virg. A.* 2, 494. Fit via vi: rumpunt aditus, primosque trucidant. *Just.* 1, 6. Proinde videant, fugientibus haec, an illa pugnantibus acies rumpenda sit. *Val. Fl.* 1, 463. de Lynceo: possit qui rumpere terras, Et Styga transmisso tacitam deprendere visu; et *Sil.* 5, 616. Dissiliens tellus, nec parvos rumpit hiatus, *h. e.* aperit. *Id.* 11, 135. Annibal rupit Alpes, *h. e.* per Alpes viam sibi fecit, ruptis aceto saxis. *Juven.* 10, 153. Diducit scopulos, et montem rumpit aceto. (Adde *Liv.* 21, 37.) *Pall.* 4, 1. Cum germen ruperit, et aliquod ceperit incrementum, *h. e.* corticem perruperit, et exierit. ℙ *Stat. Theb.* 9, 173. Eumenis ex oculis rejecta caerula parma Fugit, et innumeri galeam rupere cerastae, *h. e.* galeam, quam habere in capite visa fuerat, exsistentes subito cerastae destruxere, quod est uno verbo, galea in cerastas dissoluta, et versa est. ℙ Translate est dissolvere, violare, irritum reddere. *Sil.* 6, 515. (et 7, 33.) si stat rumpere vitam, In patria moriamur. *Cic. Balb.* 5. *extr.* Foedera negligere, violare, rumpere. *Virg. G.* 4, 213. et *Sabin. ep.* 2, 96. Rumpere fidem. [*Cf. *Liv.* 9, 40. *f.* 24, 29. 28, 32.] *Lucan* 4, 175. leges. *Liv.* 4, 17. jus gentium. *Hor. Od.* 4, 15, 22. edicta. *Sen. Thyest.* 179. fas omne.

Id. Herc. Fur. 79. imperium Jovis. *Ov. Met.* 15, 780. superi Ferrea non possunt veterum decreta Sororum Rumpere. *Virg. A.* 6, 883. fata aspera. *Cic. Or.* 1, 57. testamentum. *Hor. Od.* 1, 15, 7. nuptias. *Vell.* 2, 48. *f.* Conditiones pacis discutere ac rumpere; et *ib.* 110. Fortuna rumpit proposita hominum; et *Suet. Tib.* 24. Rumpere patientiam. ℙ Item abrumpere, interrumpere. *Virg. A.* 8, 110. audax quos rumpere Pallas Sacra vetat. *Id. ib.* 7, 458. Olli somnum ingens rumpit pavor. *Sen. Troad.* 785. Rumpe jam fletus, parens, *h. e.* omitte flere. *Tibull.* 2, 3, 19. O quoties ausae, caneret cum valle sub alta, Rumpere mugitu carmina docta boves! *Ov. Am.* 3, 6, 88. et *Hor. Od.* 3, 27, 5. Rumpere iter inceptum. *Id. Epod.* 13, 15. reditum alicui, *h. e.* intercludere. *Virg. A.* 4, 292. amores; et *ib.* 6, 814. otia patriae. *Ov. A. Am.* 1, 539. Excidit illa metu, rupitque novissima verba. ℙ Item separare, avellere. *Val. Fl.* 5, 132. amplexus fessi rupere supremos. ℙ *Rumpere silentium*, loqui. *Virg. A.* 10, 64., *Val. Fl.* 3, 509. et *Hor. Epod.* 5, 85. Sic *Ov. Met.* 1, 208. Juppiter hoc iterum sermone silentia rupit. ℙ *Rumpere vocem*, quasi invitum erumpere in vocem et verba: vel rumpere, h. e. aperire viam vocis. Notant eruditi dixisse etiam *Demosthenem* ῥῆξαι φωνὴν, et in *epigram.* esse ῥῆξαι δάκρυα, erumpere in lacrimas: eademque ratione *D. Paul. ad Galat.* 4, 27. ῥῆξον καὶ βόησον. *Virg. A.* 2, 129. Composito rumpit vocem, et me destinat arae; et *ib.* 11, 377. Dat gemitum, rumpitque has imo pectore voces. *Sil.* 8, 301. invitus vocem hanc e pectore rumpam. *Ov. Met.* 10, 147. hoc vocem carmine rupit: Ab Jove Musa parens, etc. *Virg. A.* 4, 553. Tantos illa suo rumpebat pectore questus. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 249. et questus ad nubila rumpit inanes. *Sil.* 4, 458. gemitumque ad sidera rupit. ℙ *Rumpere moras*, tollere, auferre, quasi perrumpere ea, quae morantur, et obstant, *Virg. A.* 9, 13., *Val. Fl.* 1, 306. *Plin. ep.* 5, 11., *Lucan.* 1, 264., *Mart.* 2, 64. etc. Rumpere moram, *Ov. Met.* 15, 583., ubi alii leg. *moras.* ℙ *Rumpere iter, cursum*, celeriter prosequi, impetu ire, obstantia quaeque perrumpendo. *Val. Fl.* 1, 2. Fatidicamque ratem, Scythici quae Phasidis oras Ausa sequi, mediosque inter juga concita cursus Rumpere. *Sil.* 8, 568. Disjecit postes, rupitque in proelia cursum. *Id.* 4, 196. Si reserare viam, atque ad regem rumpere ferro Detur iter; et 15, 782 rumpit Per medios Nero saevus iter. *Stat. Theb.* 8, 468. turbabatque agmina Grajum, Igne viam rumpens. *Virg. A.* 10, 372. Rumpere ferro viam per hostes. ℙ *Rumpi*, et *rumpi invidia*, angi, aegerrime ferre, discruciari. *Cic. Q. Fr.* 3, 9. Ut his malis reipubl. licentiaque audacium, qua ante rumpebar, nunc ne movear quidem. *Prop.* 1, 8, 27. Hic erit, hic jurata manet: rumpantur iniqui. *Ov. Her.* 16, 221. Rumpor, et invideo, cum, etc. *Mart.* 9, 98. Rumpatur, quisquis rumpitur invidia. *Hor. Ep.* 1, 19, 15. Rupit Iarbitan Timagenis aemula lingua, *h. e.* dirupit. V. DIRUMPO. ℙ Rumpere fontem, rupta humo elicere. *Ov. Met.* 5, 257. fons, Dura Medusaei quem praepetis ungula rupit. ℙ *Rupit*, et *rupsit*, pro *ruperit*, ἀρχαϊκῶς. *Lex XII. Tab.* ap. *Fest.* in *Talionis.* Si membrum rupsit (alii leg. *rupit*), ni cum eo pacit, talio esto. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 397. Ferri tantum, si roget me, non dem, quantum auri petit, si se rupit, *h. e.* etiam si rogando et clamando se ruperit.

RUMPOTĪNĒTUM, i, n. locus arboribus rumpotinis consitus. *Colum.* 5, 7. Nam fere ita rumpotinetum constitutum animadverti. V. v. sq.

RUMPOTĪNUS, a, um, adj. *Rumpotinum* est arbustum erumpis, vel in quo rumpi vitium traducuntur, *h. e.* traduces. *Rumpotinae arbores*, quae rumpis sustinendis inserviunt. V. v. sq. *Colum.* 5, 7. Est et alterum genus arbusti Gallici, quod vocatur rumpotinum. Id desiderat arborem humilem, nec frondosam. Cui rei maxime videtur idonea opulus, cornus, et carpinus, et ornus, nonnunquam et salix, etc. et *mox:* Potest etiam ulmus sic disponi, ut adhuc tenera decacuminetur, ne altitudinem quindecim pedum excedat: nam ita fere constitutum rumpotinetum animadverti, ut ad octo pedes locis siccis et clivosis, ad duodecim locis planis et uliginosis tabulata disponantur; et *mox:* Arboribus rumpotinis si frumentum inseritur, in utramque partem viginti pedum spatia interveniunt: at si segetibus indulgetur, in alteram partem quadraginta pedes, in alteram viginti relinquuntur. ℙ Speciatim *rumpotinus* vocatur, et alio nomine populus, arbor Italiae, Padum transgressis, cujus tabulata in orbem patula vites replent, puroque perductae dracone in palmam ejus, inde in subrectos ramorum digitos flagella dispergunt. Haec *Plin.* 14, 1, 3., ubi alii leg. *alio nomine opulus* propter ea, quae modo ex *Colum.* allata sunt. *Hard.* tamen defendit *populus* libris omnibus etiam MSS. ℙ Hanc ipsam arborem, sive *populus* sit, sive *opulus*, designat *Id. Plin.* 24, 19, 112. Rumpotinum arborem demonstravimus inter arbusta. Alii hic et *l.* prius *c.* leg. *rumbotinus.* Est autem ap. *Plin.* non adjectivum nomen, sed substantivum.

RUMPUS, i, m. [tradux vitium, quam nostrates rustici *tirella* vocant. *Pontedera* in *Antiqu. Graec. et Lat.* p. 529. derivat a ῥομφεύς, lorum, quia arbusta sustinendis vitibus posita per traduces hinc inde demissas inter se connectuntur; quod culturae genus *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 10. funetum vocat. *F.*] *Varr. R. R.* 1, 8. Pedamentum fere quatuor generum: unum robustum, quod e quercu, et vocatur ridica: alterum palus e pertica: tertium quod horum inopiae subsidio misit arundinetum: quartum est pedamentum nativum ejus generis, ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit: quos traduces, quidam rumpos appellant.

RŪMUSCŬLUS, i, m. θρυλλίδιον, parvus rumor. *Cic. Cluent.* 38. Qui imperitorum hominum rumusculos aucupati tum illum absolverunt. *Id. Leg.* 3, 16. L. Cassius dissidens a bonis, atque omnes rumusculos populari ratione aucupans. *Aucupari rumusculos* est aliorum de se opinionem, etiam infimorum, consectari: sollicitum esse, quid de se dicant et opinentur homines, ineundae gratiae causa: undecumque famam venari.

RŪNA, ae, f. genus teli simile pilo. *Festus*: Runa genus teli significat. Ennius: runata recedit, id est pilata. *Gloss. Isid.* Runa, pilum; runata pilata. V. EMISSICIUS. ℙ Hoc etiam nomine vocatae sunt a priscis Danis litterae ligneis bacellis inscriptae, unde apud eosdem *runica scriptura* locum habuit. *Venant. carm.* 7, 18, 19. Barbara fraxineis pingatur runa tabellis, Quodque papyrus agit, virgula plana facit.

RŪNĀTUS. V. in v. praec.

RUNCA, pro runcina, vel potius pro ferramento ad runcandum apto, a quibusdam firmatur *Festi* testimonio: item *Colum.* 2, 12. bis in quibusdam MSS.

RUNCĀTĬO, onis, f. βοτανισμὸς, actus runcandi. *Colum.* 2, 9. Frequentem tamen exigunt sarritionem, et runcationem, ut herbis liberentur. *Id. ib.* 12. *f.* Subjungenda est sarritioni runcatio. *Plin.* 18, 21, 50. Runcatio, cum seges in articulo est, evulsis inutilibus herbis, frugum radicem vindicat, segetemque discernit a caespite. ℙ Ipsae herbae inutiles, quae runcando evelluntur. *Colum.* 2, 12. *med.* Faba manibus ducta secernitur a cetera runcatione.

RUNCĀTOR, oris, m. βοτανιστής, qui runcat. *Colum.* 11, 3. Quaeque praeteriero, intelligi oportebit, nullam operam postulare runcatoris. Adde 12, 13.

RUNCĪNA, ae, f. ὀγκάνη, ὀγκάνη, instrumentum, quo ligna aspera laevigantur. *Varr. L. L.* 5, 10. *extr.* Runcinare a runcina, cujus origo Graeca, ὄγκος. *Plin.* 16, 42, 82. Firmissima ad tectum abies. Eadem valvarum repagulis, et ad intestina opera aptissima, sive Graeco, sive Campano, sive Siculo fabricae artis genere spectabilis, ramentorum crinibus pampinato semper orbe sese volvens ad incitatos runcinarum raptus. *Arnob.* 6, 200. Simulacra ista, quae vos terrent, runcinarum laevigata de planis. *Tert. Apol.* 12. In Deos vestros *(ligneos)* per omnia membra validius incumbunt asciae, et runcinae, et scobinae. ℙ Dea praeses frumenti. *August. C. D.* 4, 8. *med.* Praefecerunt florentibus frumentis Deam Floram; lactescentibus Deum Lacturnum; maturescentibus Deam Matutam; cum runcantur, id est a terra auferuntur, Deam Runcinam.

[RUNCĪNĬUS, a, um, adj. runcina expolitus. *Gargil. de re hort.* (ed. *A. A. Scottio*) 2, 3. Ferularem *(amygdalum)* alio modo scribit *(Columella):* nam hoc tantum praestare amygdalis ferulas, ut illas faciant roncinias. Ita *Cod.* pro *runcinias, h. e.* molles, et putamine fragili, quales erant Tarentinae. *F.*]

RUNCĪNO, as, a. 1. ὀγκαλίζω, runcina abrado, polio. Agnoscitur a *Varrone*, ut est in RUNCINA; et *Arnob.* 5, 177. Ramum praesecans dolat, runcinat, levigat. Adde *Minuc. Fel. Oct.* 23. *med.* ℙ Runcinare frumenta, h. e. metere. V. RUNCINA.

RUNCO, as, a. 1. βοτανίζω, rubos, et sentes, aliosque frutices noxios ferramento exstirpare, et herbas inutiles ex adultis segetibus manu evellere, (qua de re *P. Victor* 36, 8. *var. lect.* fuse disputat.) nam *sarrire* est idem facere, non manu, sed ferramento, id est sarculo. *Cato R. R.* 2. Per ferias potuisse fossas tergeri, vepres recidi, pratum purgari, spinas runcari. *Varr. R. R.* 1, 3. Inter vernum aequinoctium, et Vergiliarum exortum haec fieri: segetes runcari, boves terram proscindere, salicem caedi, etc. *Colum.* 11, 2. *med.* Per hos dies runcandae segetes sunt, foenisiciae instituendae. *Id.* 5, 6. *med.* Qui runcaturi sunt, medias partes arearum facile manu contingant. *Plin.* 18, 21, 50. Siliginem, far, triticum, semen, hordeum occato, sarrito, runcato quibus dictum erit diebus. *Id. ib.* 18, 47. Postea pauci runcant: quod botanismon (βοτανισμὸν) vocant. ℙ Translate est vellere, depilare. *Pers.* 4, 35. penemque, arcanaque lumbi Runcantem, etc.

RUNCO, onis, m. ferramentum rusticum, incurvum, longo manubrio: a ὄγκος, rostrum. *Pall.* 1, 43. Vangas, runcones, quibus vepreta persequimur. Adde *Isid. Or.* 20, 14.

RŪO, is, rui, rutum et ruitum, a. 3. καθαιρέω, sterno, everto, dejicio, deruo, diruo: ab ἐρύω, traho, unde per aphaeresin est ῥύω vel ῥύομαι. *Ter. Ad.* 3, 2, 21. Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem. Ubi *Donat.* Ruere est toto corpore uti ad impellendum: quod faciunt, qui ipsi praecipites alios prosternunt. *Ov. Met.* 12, 134. Cedentique sequens instat, turbatque, ruitque. *Pl. Trin.* 4, 1, 17. Procellae infensae frangere malum, ruere antennas, scindere vela. *Val. Fl.* 3, 102. ad amnem Spumantem nimbis, fluctuque arbusta ruentem. *Virg. A.* 9, 516. Immanem Teucri molem volvuntque ruuntque. *Lucr.* 5, 1324. Ruere aliquem ad terram. *Virg. A.* 1, 39. spumas salis aere ruebant; et *ib.* 5, 695. ruit aethere toto Turbidus imber aquam. *Cic. Att.* 2, 15. Seu ruet, seu eriget rempublicam. ℙ Item deruendo complano. *Virg. G.* 1, 105. cumulosque ruit male pinguis arenae. Hinc *Scal.* in *conject.* ad *Varr.* putat *ruere* esse, modio cumulum adaequare: unde *rutrum* et *rutellum.* Non tamen satis probat: et quae affert *Plauti* verba, invenire non potui. ℙ Item affligo, mergo. *Lucr.* 1, 272. venti vis Ingentesque ruit naves, et nubila differt. Adde *ib.* 289. ℙ Item egero, cum impetu emitto, et impello. *Virg. G.* 2, 308. de igne: Et totum involvit flammis nemus, et ruit atram Ad coelum picea crassus caligine nubem. ℙ Item eruo, effodio. *Plin.* 10, 71, 91. Alia *(animalia)* dentibus praedantur, alia unguibus, alia rostri aduncitate carpunt, alia latitudine ruunt, alia acumine excavant. *Lucr.* 6, 726. mare permotum ventis ruit intus arenam. *Virg. A.* 1, 88. Incubuere mari, totumque a sedibus imis Una Eurusque Notusque ruunt; et *ib.* 11, 211. Moerentes altum cinerem, et confusa ruebant Ossa focis, *h. e.* de cineribus eruebant. *Hor Sat.* 2, 5, 21. unde Divitias, aerisque ruam, dic augur, acervos, *h. e.* eruam, inveniam, comparem. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 389. ruis haec, et colligis omnia furtim. ℙ Hactenus usum habet fere poeticum: sed et neutrorum more adhibetur, et commune est prosae scriptoribus. Significat autem cum impetu et celeriter cadere, concidere, corruere, in praeceps ferri, πίπτω, καταφέρομαι. *Cic. Manil.* 7. *f.* Ruere illa non possunt, ut haec non eodem labefactata motu concidant. *Ov. Met.* 4, 459. Aut petis, aut urges ruiturum, Sisyphe, saxum. *Lucan.* 7, 403. stat tectis putris avitis In nullos ruitura domus. *Virg. A.* 2, 290. Hostis habet muros: ruit alto a culmine Troja; et *ib.* 4, 164. ruunt de montibus amnes. *Val. Fl.* 2, 88. praerupti Vulcanum vertice coeli Devolvit: ruit ille polo noctemque diemque Turbinis in morem; et 7, 287. strictumque ruebat in ensem. *Sen. Herc. Oet.* 349. Ruere super aliquem. *Id. Herc. Fur.* 1046. ad terram. *Id. Thyest.* 728. in pronum. *Sall. fragm.* ap. *Don.* ad *Ter. Ad.* 3, 2, 2. in flumine: pro in flumen. *Mart.* 1, 89. Accipe non Phario nutantia pondera saxo, Quae cineri vanus dat ruitura labor, *h. e.* sepulcra sumptuosa in cineres ibi reconditorum corporum jam collapsura. ℙ De iis qui moriendo cadunt. *Virg. A.* 10, 756. caedebant pariter, pariterque ruebant Victores, victique. *Val. Fl.* 7, 641. cuncta jacebant Agmina, nec quisquam primus ruit. ℙ *Ruere coelum* dicitur (ut et *rumpi*) cum vel tonat, vel fulgurat, vel immodici imbres cadunt. *Virg. G.* 1, 324. ruit arduus aether, Et pluvia ingenti sata laeta, boumque labores Diluit. *Id. A.* 8, 524. improviso vibratus ab aethere fulgor Cum sonitu venit, et ruere omnia visa repente. *Sen. Hipp.* 674. omnis impulsus ruat Aether, et atris nubibus condat diem. *Val. Fl.* 1, 664. Juppiter ruens contra Athon, aut Rhodopen. *Tac. A.* 1, 3. Adversus impios hebescere sidera, ruere tempestates. Adde *Val. Fl.* 1, 616. et 4, 663. et *Mart.* 3, 100. ℙ *Quid si coelum ruat? τί, εἰ οὐρανὸς ἐπέσοι;* proverb. ap. *Ter. Heaut.* 4, 3, 41. in eos, qui omnia timent, et vano metu ab agendo deterrentur. ℙ Ruere in pejus. *Virg. G.* 1, 200. sic omnia fatis In pejus ruere, et retro sublapsa referri. Hinc *ruentia* sunt adversa, et opponuntur prosperis. *Tac. H.* 3, 64. Ipsum Vitellium ne prosperis quidem parem: adeo ruentibus debilitatum. ℙ Item cursu praecipitem ferri, ardenter ac festinanter ire, audaci impetu agi, advolare, ἄσσω, ἐπισπεύομαι. *Cic. Att.* 7, 80. At illum ruere nunciant, et jam jamque adesse. *Virg. A.* 10, 811. Quo moriture ruis, majoraque viribus audes? et *ib.* 9, 438. At Nisus ruit in medios, solumque per omnes Volscentem petit. *Sil.* 6, 319. Laxabat ferro campum, ac per iniqua ruebat. *Tac. A.* 16, 32. Simul in amplexus occurrentis filiae ruebat, nisi lictores obstitissent. ℙ De his, qui certatim et magno numero affluunt. *Virg. A.* 8, 648. Aeneadae in ferrum pro libertate ruebant. *Claud. Laud. Stil.* 1, 373. Hi propugnandi ruerant pro limite regni: Hic stabat Romana salus. *Virg. A.* 12, 526. Aeneas, Turnusque ruunt per proelia. *Tac. H.* 5, 22. Quaerunt arma, ruunt per vias. *Liv.* 3, 3. Legiones adesse hostium, et infesto agmine ruere ad urbem; et 27, 41. *f.* Eques pedesque certatim portis ruere. *Tac. H.* 1, 46. Ad seditiones et discordias, et ad extremum, bella civilia ruebant; et *ib.* 45. Ruere cuncti in castra, anteire proximos, certare cum praecurrentibus. *Flor.* 2, 18. *med.* Ut destinata morte in proelium ruerent. *Tac. A.* 1, 7. At Romae ruere in servitium consules, patres, eques: quanto quis illustrior, tanto magis falsi ac festinantes. *Id. H.* 1, 84. In exitium ruere. ℙ Est etiam irruere pugnandi gratia. *Id. ib.* 5, 78. Legio sustinuit ruentes, mox impulit. *Flor.* 4, 2. Rex infesto in Cappadociam agmine ruebat. ℙ Item effundi, emitti. *Virg. A.* 6, 44. Unde ruunt totidem voces, responsa Sibyllae. ℙ Item adventare. *Id. ib.* 2, 250. Vertitur interea coelum, et ruit Oceano nox, *h. e.* celeriter venit: et ideo *ruit*, quia mare altius terra. *Id. ib.* 10, 256. interea revoluta ruebat, Matura jam luce, dies, noctemque fugarat. ℙ Contra *Sol ruit* ap. *Val. Fl.* 1, 274. est occidit, ruit in mare. Sic *Virg. G.* 1, 313. Cum ruit imbriferum ver, *h. e.* in finem vergit. ℙ *Ruere se*, celeriter se demittere. *Appul. Flor. n.* 2. *f.* de aquila: Et quaerit, quorsus potissimum in praedam superne sese ruat, fulminis vice. Sic *Ter. Eun.* 3, 5, 51. foras simul omnes proruunt

se. ℙ Transfertur ad animum, et ponitur pro temere, et sine consilio agere, caeco impetu ferri, nimio festinandi studio ire praecipitem, mentis quodam furore rapi, transversum agi, labi, errare. *Prop.* 3, 13, 44. Nescit vestra ruens ira referre pedem. *Cic. Att.* 7, 7. *f.* Ego bonos viros sequar, etiamsi ruent. *Id. Marcell.* 5. *med.* Ut nulla non modo cupiditate, se ne spe quidem, prudens et sciens ad interitum ruerem voluntarium. *Id. Dom.* 55. Non potuit ullo modo non in agendo ruere, ac saepe peccare. *Id. Off.* 3, 13. Emptorem pati ruere, et per errorem in maximam fraudem incurrere. *Ter. Heaut.* 2, 3, 128. Heus tu, vide sis, ne quid imprudens ruas. Adde *Cic. Sext.* 64. et *Att.* 2, 14. ℙ Cum inf. *Prop.* 4, 1, 73. Quo ruis imprudens vaga dicere facta, Properti? *Claud. Rapt. Pros.* 3, 386. animare ad crimina taxos Torva Megaera ruit. *Lucan.* 7, 751. Scire ruunt, quanta fuerint mercede nocentes, *h. e.* nosse festinant. *Stat. Theb.* 7, 177. novercales ruimus ditare Mycaenas. ℙ Passive impersonaliter. *Liv.* 8, 24. Ut ferme fugiendo in media fata ruitur. ℙ Supinum *ruitum* ex futuro *ruiturus* firmatur: sed et *rutum* dici posse, ostendunt *ruta caesa*, et *rutabulum*, et composita, *erutus*, *prorutus*, *dirutus*, etc.

[RŪPA, ae, f. idem videtur esse ac rupes. *Gloss. Isid.* Rupa ex utraque parte acuta, *h. e.* locus abruptus. ℙ Est etiam nomen propr. libert. R., nempe liberti cujusdam C. Scribonii Curionis, de quo *Cic. Fam.* 2, 3. Rupae studium non defuit declarandorum munerum tuo nomine. *F.*]

RŪPES, is, f. ἐρεύνη, ῥωγάς, praerupta et inaccessa terrae, aut montis pars. Videtur esse a *rumpo*, pro quo veteres *rupo* dixisse videntur, ut *frago* pro *frango*. *Caes. B. G.* 2, 29. Oppidum egregie natura munitum, quod omnibus in circuitu partibus altissimas rupes despectusque habebat. *Hor. Od.* 3, 27, 61. Sive te rupes, et acuta leto Saxa delectant. *Id. Ep.* 1, 20, 15. Qui male parentem in rupes protrusit asellum. *Ov. Pont.* 1, 8, 51. pendentes rupe capellas Pascere. *Id. A. Am.* 3, 195. Sed non Caucasea doceo de rupe puellas. *Id. Fast.* 2, 209. Libyca de rupe leones Invadunt sparsos lata per arva greges; et *ib.* 5, 293. Ardua rupes. *Val. Fl.* 4, 599. nubifera. *Sil.* 7, 468. frondosa. *Virg. G.* 4, 508. aeria. *Id. A.* 3, 245. praecelsa. *Id. Ecl.* 6, 29. Parnassia. *Claud. in Ruf.* 2, 507. dubio tibi pendula rupes Immineat lapsu. ℙ De scopulo. *Stat. Achill.* 1, 198. Undisonae rupes. *Virg. A.* 10, 693. velut rupes, vastum quae prodit aequor, Obvia ventorum furiis, expostaque ponto, etc. *Val. Fl.* 4, 637. Cyaneae rupes; et 3, 108. in medio rupes latet horrida ponto. *Claud. in Eutr.* 2, 425. Sic ruit in rupes amisso pisce sodali Bellua. *Lucan.* 5, 513. primisque invenit in undis Rupibus exesis haerentem fune carinam. ℙ De antro. *Virg. A.* 3, 443. quae (*Sibylla*) rupe sub ima Fata canit, *h. e.* in antro. *Claud. IV. cons. Honor.* 146. Cumanaque rursus Intonuit rupes, rabidae delubra Sibyllae. *Virg. G.* 3, 253. Cavae rupes.

RŪPEX, ĭcis, adj. omn. gen. homo durus, rusticus, hebes: a rupis duritie dictus, ut *Festus* docet in *Petrones:* nam et *petro* eandem significationem habet. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Squarrosus:* Varronum, ac rupicum squarrosa, incondita rostra. *Gell.* 13, 9. Sed enim veteres nostri non usque eo rupices et agrestes fuerunt, ut stellas hyadas idcirco suculas nominarent, quod *ves* Latine sues dicantur. *Tert. Pall.* 4. Ille (*Achilles*) apud rupicem, et silvicolam, et monstrum eruditorem scrupea schola eruditus, *h. e.* apud Chironem centaurum. *Id. Apol.* 21. *f.* Rupices et feros homines ad humanitatem temperare. *Id. Anim.* 6. *f.* Tot ac tantae animae rupicum et barbarorum, quibus alimenta sapientiae desunt. ℙ Sunt qui in verbis *Lucilii* avem intelligunt, quae et χαράδριος dicitur, et in rupibus fere degit.

RŪPICAPRĂ, ae, f. ἀγρία αἴξ, capra silvestris, quasi rupium capra. *Plin.* 11, 37, 45. Rupicapris in dorsum adunca cornua, damis in adversum. *Id.* 8, 53, 79. Caprae in plurimas similitudines transfigurantur: sunt capreae, sunt rupicaprae, sunt ibices pernicitatis mirandae. *Id.* 28, 17, 67. Rupicaprae sevi cyatho, et lactis pari mensura, deploratum phthisicum convaluisse, certus auctor affirmat.

RŪPĪCO, onis, m. idem ac rupex. *Appul. Flor. n.* 7. *extr.* Quis ex rupiconibus, bajulis, tabernariis tam infans est, ut, etc.?

[RŪPĪLĬA Lex ap. Siculos dicebatur continens jura, quae P. Rupilius praetor victis Siculis de decem legatorum sententia, ut moris erat, dederat, cum Siciliam in provinciae formam redigeret. Ejus saepe fit mentio ap. *Cic. Verr.* 2, 2, 13. et al. *F.*]

RŪPĪNA, ae, f. idem quod rupes, aut locus rupibus ac petris horridus. *Appul. Flor. n.* 11. Qui herediolum sterile, et agrum scruposum, meras rupinas et senticeta miseri colunt. *Id. Met.* 7. Provolutos in proximas rupinas praecipites dedere; et *ib.* 6. Vides istas rupinas proximas, praeacutas in his praeminentes silices.

RUPITĬAS, in duodecim significat, damnum dederis. Ita *Festus.* Critici legunt: *Rupit* (alii *rupsit*) *damnum dederit.* Alii aliter.

RUPTIM, adv. sine ordine, praepostere, confuse. *Caes. B. C.* 1, 5. His de causis aguntur omnia ruptim atque turbate. Alii rectius leg. *raptim.*

RUPTĬO, onis, f. ῥῆγή, actus rumpendi, fractio. *Ulp. Dig.* 9, 2, 27. *med.* Aquilia eas ruptiones, quae damna dant, persequitur.

RUPTOR, oris, m. ῥήκτης, qui rumpit: et translate violator. *Liv.* 4, 19. Hiccine est ruptor foederis humani, violatorque gentium juris? *Id.* 8, 39. *f.* Ruptor induciarum. *Tac. A.* 2, 13. Perfidi, et ruptores pacis. Adde *Flor.* 1, 3. *f.*

[RUPTŪRA, ae, f. ruptio. *Gell.* 20, 1. *med.* Neque rumpi membrum facile possit ad alterius rupturae, ut ais tu, aequilibrium. *F.*]

RUPTUS, a, um, part. a *rumpo:* ῥαγείς, fractus. *Hor. Sat.* 2, 7, 70. Ruptae catenae. *Virg. G.* 2, 480. Rupti obices. *Tac. A.* 1, 63. vetustate pontes. *Petr. Sat.* 111. crines; et *Val. Fl.* 2, 37. ruptp sonuit sacer aequore Titan, *h. e.* perrupto, intrato. *Plin.* 7, 16, 16. Ruptus mons terrae motu. ℙ *Rupta* in membris sunt scissa, et fracta, Graece ῥήγματα, ex casu, vel ictu. *Cels.* 4, 4. *n.* 5. Vel exesa parte aliqua sanguinem exire, vel rupta, vel ore alicujus venae patefacto. Primam διάῤῥωσιν, secundam ῥηγμοχωσιὸν, tertiam ἀναστόμωσιν appellant. *Plin.* 28, 11, 48. Si sint rupta aliqua in auribus, vel caprinum (*medetur*) cum lacte mulierum; et *ib.* 14, 58. *f.* Feminum haedi cinis rupta intestina sarcit. *Id.* 27, 4, 10. de alcea: Usus radicis ex vino dysentericis, et ruptis, convulsis. *Id.* 32, 9, 32. Rupta, convulsa cancri fluviatiles sanant. *Id.* 26, 13, 85. Ruptis convulsisque, ex alto dejectis centaurium majus. Ubi *Dioscorid.* habet ῥήγμασι, σπάσμασι, etc. *Plin.* 21, 21, 92. Abrotoni semen nervis utile, tussi, orthopnoeae, convulsis, ruptis. *Id.* 22, 17, 20. Herba urceolaris contra ulcera, rupta, lapsusque. Adde alibi saepissime, quae loca indicare nimis longum esset. Utrum autem *rupta* aliquando apud eum herniam significent, non affirmaverim. Ap. *Mart.* certe distinguuntur, 10, 56. Enterocelarum fertur Podalirius Hermes: Qui sanet ruptos, dic mihi Galle, quis est? Ruptos hic intellige nimia lassitudine defatigatos, et paene confectos. Simili sententia *Phaedr.* 1, 24. de rana: dum vult validius Inflare sese, rupto jacuit corpore; et 20. 5. de canib. Aquam coepere bibere, sed rupti prius Periere, quam, etc. ℙ *Ruptus*, disjectus, diffractus, laxatus, vi apertus. *Virg. G.* 1, 473. Vidimus undantem ruptis fornacibus Aetnam. *Id. A.* 8, 391. tonitru cum rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos; et *ib.* 7, 569. ruptoque ingens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces. ℙ *Ruptum coelum* dicitur, cum tonat ac fulgurat. *Sil.* 1, 134. quaenam subitis horrescit turbida nimbis Tempestas, ruptoque polo micat igneus aether? *Id.* 3, 196. Congeminat sonitus rupti violentia coeli. Adde 8, 653. et 17, 252. Sic 6, 607. atramque per aethera volvens Abrupto fregit coelo super agmina nubem. ℙ *Ruptus turbo*, magna vi ac celeritate se rumpens, *h. e.* se propripiens, discurrens. *Virg. A.* 2, 416. Adversi rupto ceu quondam turbine venti Confligunt. *Petr. Sat.* 123. nec rupto turbine venti Deerant. ℙ Translate. *Cic. Or.* 1, 38. Rupta testamenta. *Tac. A.* 1, 74. Rupta taciturnitas; et eod. sensu *ib.* 6, 20. vox. (V. RUMPO.) et *H.* 1, 12. sacramenti reverentia. *Val. Fl.* 3, 46. quies. *Ov. Ib.* 40. gratia. *Id. R. Am.* 598. singultu verba dolentis; et *Sabin.* 2, 96. fides. *Lucan.* 4, 27. Ruptae leges. *Id.* 1, 4. et *Virg. G.* 4, 492. Ruptum foedus.

RŪRĀLIS, e, adj. ἄγροικος, ad rus pertinens, rurestris. *Macr. Sat.* 5, 2. Theocritum fecit pastoralis operis auctorem, ruralis Hesiodum. *Nemes. Ecl.* 1, 65. Munera dat, lauros carpens, ruralis Apollo. *Id. ib* 2, 65. *pastoralem* vocat. *Ammian.* 30, 2. *f.* Negotiis se ruralibus dedit. *Firm. Math.* 8, 11. Erit ruralibus officiis semper applicatus. *Caes.* quoque usus creditur, *B. G.* 3, 14. Falces praeacutae, insertae affixaeque longuriis, non absimili forma ruralium falcium. Ita legit etiam Graecus Interpres, qui vertit, οὔτε πάνυ τὴν ὄψιν διαφέρουτα τῶν γεωργικῶν ὀρεπάνων. Alii tamen rectius *muralium.*

[RŪRĀLĬTER, adv. per rura, non oppidatim. *Cassiod. Var.* 3, 51. Quod spectaculum postea Romulus in raptu Sabinarum, necdum fundatis aedificiis, ruraliter ostentavit Italiae. *F.*]

RŪRĀTĬO, onis, f. res rusticae. *Appul. Apol.* Nec Diis rurationis, qui eum pascunt, primitias impartit, *h. e.* agricolis Diis, ut eos *Tibull.* 1, 1, 14. vocat. *Id. Flor. n.* 15. Ruratio omnis in sarculo, et surculo.

RŪRESCO, is, n. 3. rusticus, silvestris fio. *Enn.* ap. *Charis.* 1, 105. Rurescant frundes. Alii leg. *rarescant*, quod est veri similius.

RŪRESTRIS, e, adj. ἄγροικος, γεωργικὸς, ad rus pertinens, rusticus, ruralis, agrestis. *Paul. Dig.* 32, 1, 97. Muliones propter opus rurestre testator destinatos habebat. *Appul. Met.* 4. Minime rurestri vocabulo vulgus indoctum rosas laureas appellat. *Id. ib.* 8. Rurestria arva. *Capsll.* 9, 307. Rurestris Faunum tibia decuit.

RŪRĬCOLA, ae, adj. omn. gen. ἀγροῖκος, qui rus colit, agricola, rusticus. *Ov. Fast.* 2, 628. Et quae ruricolis semina tosta dedit, *h. e.* Ino, quae ut sterilitatem et famem induceret, iniit cum pluribus consilium, ut fruges, in sementem quas darent, torrerent, ne nascerentur, ut *Hyg. fab.* 2. et *Ov. Fast.* 6. a v. 553. narrant. *Id. Am.* 3, 2, 53. Ruricolae Cereri, teneroque assurgite Baccho. *Id. Trist.* 1, 10, 26. Et te ruricola, Lampsace, tuta Deo. *h. e.* Priapo. *Id. Fast.* 1, 384. et *Met.* 5, 479. Boves ruricolae. *Id. Trist.* 4, 6, 1. Aratrum auricola. *Lucan.* 7, 859. ruricolis feriuntur dentibus ossa, *h. e.* rastris. *Nemes. Ecl.* 1, 52. ruricolum discernere lites: pro *ruricolarum. Appul. Met.* 6. Formicula parvula, atque ruricola.

RŪRĬCOLĀRIS, e, adj. ad ruricolas pertinens. *Venant. Vita S. Mart.* 1, 325. Obstant inculti cultores ruricolares.

RŪRĬGĒNA, ae, adj. comm. gen. ruri genitus: rusticus. *Ov. Met.* 7, 764. et exitio multi pecorumque suoque Rurigenae pavere feram.

RŪRĪNA, ae, f. Dea ruris, ap. Romanos, teste *August. C. D.* 4, 8. Alii leg. *Rusina* eodem sensu.

RŪRO, as, n. 1. et

RŪROR, aris, dep. 1. ἀγραυλέω, rei rusticae operam do, ruri dego, rusticor. *Pl. Capt.* 1, 1, 14. Parasiti rebus prolatis latent in occulto, miseri victitant succo suo, dum ruri rurant homines, quos ligurriant. *Varr.* ap. *Non.* 2, 731. Dum in agro studiosius ruror.

RURSUM et Rursus, adv. ὀπίσω, retro, retrorsum, retroversum: cui *prorsum* opponitur. *Ter. Hec.* 3, 1, 35. Trepidari sentio, et cursari rursum prorsum. Ubi *Donatus: Rursum* proprie retro, *prorsum* ante significat: et est proverbiale, ut dicimus *sursum deorsum*, *intro foras*, *hac illac*, et similia, Graeci ἄνω κάτω. *Varr.* ap. *Non.* 4, 402. Mortales multi rursus ac prorsus meant; et *Enn. ib.* et 2, 737. Rursus prorsus reciprocat fluctus feram. *Vitr.* 10, 13. *med.* Regulae oleo subactae. ut faciliter impellantur, et rursus introrsus reducantur; et *Pl. Epid.* 2, 2, 63. Coepi rursum versum ad illas pauxillatim accedere, quasi retruderet hominum me vis invitum. *Id. Amph.* 5, 1, 60. Ego cunas recessim rursum vorsum trahere. *Id. Mil.* 4, 4, 14. Non tu scis, cum ex alto puteo sursum ad summum escenderis, maximum periculum inde esse, a summo ne rursum cadas? ℙ Item contra, vice versa. *Virg. G.* 3, 138. Rursus cura patrum cadere, et succedere matrum Incipit. *Cic. Or.* 1, 24. Vehementer se assentire Crasso dixit, quod neque ita amplecteretur artem, ut ii solerent, qui omnem vim dicendi in arte ponerent; neque rursus eam totam, sicut plerique philosophi facerent, repudiaret. *Tac. Agr.* 28. *f.* Quem casum neque ambitiose, neque per lamenta rursus ac moerorem muliebriter tulit. Adde *A.* 1, 80. et *ib.* 13, 13. et *Val. Fl.* 3, 645. ℙ Saepe est denuo, iterum, αὖθις. *Ter. Eun.* 4, 4, 40. Dic dum hoc rursum. *Cic. Mur.* 7. Facis, ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur. *Caes. B. G.* 1, 25. *f.* Rursus instare, et proelium redintegrare coeperunt. *Virg. A.* 2, 655. Rursus in arma feror. ℙ Cum *denuo* jungit *Pl. Cas. prol.* 32. Diphilus hanc Graece scripsit: post id rursus denuo Latine Plautus. Adde *Poen. prol.* 79. ℙ Redundat (eleganter tamen) etiam in his: *Caes. B. G.* 4, 4. *med.* Triduo viam progressi, rursum reverterunt; et *ib.* 6, 3. Rursus legiones in hiberna reduxit; et *B. C.* 3, 93. Rursus renovato cursu. Sic *rursus resecare*, *revocare*, *recipere*, *repetere*, *redire*, *referre*, etc. ap. *Nep.*, *Varr.*, *Plaut.*, *Terent.*, *Suet.*, *Claud.* etc. Similiter et *retro* usurpatur. ℙ Veteres ut *susum* pro *sursum* dixere, ita *rusum* pro *rursum*. Hinc Deo *Rusori* sacra faciebant, quod rursus cuncta eodem revolvuntur. *Varr.* ap. *August. C. D.* 7, 23. *extr.* V. RUSOR.

RUS, rūris, n. ἀγρὸς, ἀγροικία, locus extra urbem, ubi sunt agri sive culti, sive inculti, silvae, pascua, et villae. *Varr. L. L.* 4, 4. *extr.* Quod in agris quotquot annis rursum facienda eadem, ut rursus capias fructus, appellata rura. Aptius ab ἄρουρα per aphaeresin *rura* factum esse *Serv.* docet ad illud *A.* 1, 431. apes aestate nova per florea rura, etc. Sic ab ἀμέλγω, mulgeo, etc. *Id.* ad illud *G.* 2, 412. laudato ingentia rura, Exiguum colito: *rura* ait a majoribus dictos agros incultos, idest silvas et pascua, (quo sensu *Virg. A.* 4, 527. aspera dumis Rura; et *Lucr.* 5, 1247. Pandere agros pingues, et pascua reddere rura:) *agrum* vero, qui colebatur. Postea de agro culto, et de quocumque praedio rustico cum villa, secessus, et fructus causa parato usurpatum est. *Ter. Eun.* 2, 1, 10. Ego rus ibo, atque ibi manebo. *Id. Hec.* 1, 2, 100. Senex rus abdidit se. *Cic. Off.* 3, 1. Urbe relicta, rura peragrantes, saepe soli sumus. *Id. Rosc. Am.* 46. Habet animi relaxandi causa rus amoenum, et suburbanum, plura praeterea praedia. *Tibull.* 2, 3, 1. Rura meam, Cornute, tenent, villaeque puellam; et *ib.* 5, 37. munera ruris Caseus, et niveae candidus agnus ovis. *Hor. Od.* 1, 17, 15. hic tibi Copia Manabit ad plenum benigno Ruris honorum opulenta cornu. *Id. ib.* 3, 18, 2. Aprica rura. *Id. Ep.* 1, 15, 9. frigida. *Id. Epod.* 2, 3. paterna bubus exercere. *Sen. Troad.* 1021. centum Rura qui scindunt opulenta bubus. *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 4. Coli rura ab ergastulis, pessimum est. *Hor. Ep.* 1, 10, 6. ego laudo ruris amoeni Rivos, et musco circumlita saxa, nemusque. *Virg. G.* 1, 156. ruris opaci Falce premes umbras. *Ov. Met.* 13, 719. Phaeacum felicibus obsita pomis Rura. ℙ In ablativo *ruri* et *rure* dicitur. *Brutus* ap. *Cic. Cluent.* 51. Forte evenit, ut ruri in Privernate essemus. *Cic. Off.* 3, 31. Quod filium ab hominibus relegasset, et ruri habitare jussisset. *Hor. Ep.* 1, 14, 10. Rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum. ℙ Est tamen in usu discrimen, quia si adjectivum jungitur, *rure* dices, non *ruri:* nam hoc adverbii vim habet, ut *vesperi*, *peregri*, item *noctu*, *diu:* illud est ablativus nominis. *Hor. Ep.* 1, 18, 60. nugaris rure paterno. *Ov. Fast.* 6, 671. Rure

dapes parat ille suo. *Ter. Eun.* 5, 6, 1. Ex meo propinquo rure hoc capio commodi. ℙ Similiter si verbum adhibeas motus de loco. *Ter. Hec.* 1, 2, 115. Rure huc advenit. *Id. Eun.* 3, 5, 63. Ne pater rure redierit. Adde 5, 5, 25., *Pl. Merc.* 4, 5, 5. et *Truc.* 3, 2, 26. et *Cic. Fam.* 5, 20. *extr.* Sic *Ov. Pont.* 1, 8, 40. rure frui: non *ruri*. Neque tamen hoc est perpetuum: nam ap. *Plaut.* legitur in optim. lib. *Truc.* 3, 2, 1. Ruri filium non rediisse; et *ib.* 25. Si ruri veniet. Adde *Most.* 5, 1, 28. ℙ Cum verbis status *ruri* dixere semper *Plaut.* ac *Ter.* Unde *rure esse* negat *Festus* recte dici. Nihilominus *Hor. Ep.* 1, 14, 1. pollicitus me rure futurum. *Ov. A. Am.* 2, 229. Rure erit, et dicet, venias, etc. *Liv.* 38, 53. *med.* Morientem rure, eo ipso loco sepeliri se jussisse ferunt. Praeterea *Charis.* 1, 115, affert loca *Varr.*, *Titinii*, atque etiam *Ter. Ad.* (4, 2, 3., ubi tamen lectio variat) qui *rure esse* dixerunt. ℙ Translate rustici, incomptique mores, sermo ineruditus, incultus *rus* dicitur. *Catull.* 22, 14. Idem inficeto est inficetior rure; et 36, 19. Pleni ruris et inficetiarum annales. *Hor. Ep.* 2, 1, 157. sic horridus ille Defluxit numerus Saturnius, et grave virus Munditiae pepulere: sed in longum tamen aevum Manserunt, hodieque manent vestigia ruris. ℙ In plur. numero praeter *rura* nullum alium casum habet in usu. *Charis.* 1, 72. et 97. Quidam tamen leg. ap. *Plin. ep.* 5, 18. Frueris mari, fontibus, ruribus, agro. Sed alii reponunt *viridibus*, alii aliud.

[RUSCA, ae, m. idem videtur ac ruscum et ruscus. Est cogn. R., ut M. Pinarius Rusca trib. pleb. ann. U. C. DCXXIV. ap. *Cic. Or.* 2, 65. *F.*]

RUSCĀRIUS. V. RUSTARIUS.

[RUSCIO, onis, m. dimin. rusci. Est nomen proprium serv. R. *Cic. Mil.* 22. Heus tu, Ruscio, verbi causa, cave sis mentiaris. *F.*]

[RUSCONIENSIS et Ruscuniensis, e, adj. ad Rusconias pertinens, Mauritaniae Caesariensis coloniam, quae a *Plin.* 5, 2. 1. *colonia Augusti Rusconiae*, et a *Ptolem.* 4, 2. Ῥουσκόνιον appellatur. *Inscr.* ap. *Donat.* 287, 2. Decurio duarum Coll. Auziensis, et Ruscuniensis. *F.*]

RUSCŬLUM, i, n. parvum rus, agellus. *Gell.* 19, 9. Coenam dabat amicis suis sub urbe in rusculo.

RUSCUM, i, n. et Ruscus, i, f. [*Mäusedorn, Ruscus aculeatus, *L.* nostratibus vulgo *rusco*, *F.*] ὀξυμυρσίνη, genus myrti silvestris per colles nascens, foliis acutis, ex quo fiunt ruri scopae, ut est apud *Plin.* 23, 9, 83. Ejus cauliculi incipientes, asparagorum more, usum habent in cibo sumpti, teste *eod.* 21, 15, 50. (et *Colum* 12, 7. et *Edict. Diocl.* p. 16. Rusci fascis habens N. sexaginta ✕ quatuor), qui *ib.* 27, 100. utilitates ejus in medicina recenset. *Colum.* 10, 373. jam tamni sponte virescunt, Et scilla, hirsuta sepes nunc horrida rusco Prodit. Alii leg. *Et stilo thyrsuta seges nunc horrida*, etc. V. THYRSUTUS) *Festus:* Ruscum est, ut ait Verrius, amplius paulo herba, et exilius virgultis fruticibusque, non dissimilis junco. *Calpurn. Ecl.* 3, 4. duris ego perdita ruscis Jam dudum, et nullis dubitavi crura rubetis Scindere. [*Emendavit h. l. *F.*]

RŪSĔ pro rure dixerunt veteres, teste *Varr. L. L.* 6, 3., ubi alia multa hujus generis ponit.

[RUSELLANUS, a, um, adj. ad Rusellas pertinens, Etruriae urbem, nunc *Roselle*. *Plin.* 3, 5, 8. Intus coloniae, Rusellana, Senensis, Sutrina. *Liv.* 10, 4. Rusellanus ager. ℙ *Rusellani, orum*, absolute sunt incolae illius urbis ap. *Liv.* 28, 45. ℙ Etiam *Russellanus* scribitur, ut in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 395. Russellanus fons. *F.*]

RŪSĪNA. V. RURINA.

[RŪSO, onis, m. villaticus, rusticus: a *ruse*, quod veteres, teste *Varr. L. L.* 6, 3., pro *rure* usurpabant. Est cognomen R., ut P. Calvisius Ruso Cos. ann. a Chr. n. LXI. in *Inscr.* ap. *Grut.* 64, 9. *Mart.* 5, 28. Pietate fratres Curtios licet vincas, Quiete Nervas, comitate Rusones. *F.*]

RŪSOR, oris, m. a *rusum* pro *rursum*, ut *susum* pro *sursum*. *Varr.* ap. *August. C. D.* 7, 23. Pontifices quatuor Diis faciunt rem divinam, Telluri, Tellumoni, Altori, Rusori, etc. Altori quare? quod ex terra aluntur omnia, quae nata sunt. Rusori quare? quod rursus cuncta eodem revolvuntur.

RUSPOR, aris, dep. 1. ἐξερευνάω, est scrutari, ut *Nonius* exponit, sive crebro quaerere, ut *Festus* interpretatur. *Accius* ap. *Non.* 2, 144. Jube nunc attentare, jube nunc animo ruspari Phrygas. *Vet. Poeta* ap. *Fest.* Ego ibo, ut latebras ruspans rimer. ℙ Activa forma. V. *Tert. l. c.* in RUSTO.

RUSSĀTUS, a, um, adj. russo colore indutus. *Tert. Cor. mil.* 1. Nunc sanguine suo russatus, spe calceatus. ℙ *Russata* dicebatur una e factionibus aurigarum in Circo, quia russatis vestibus utebatur: quatuor enim erant, alba, russata, prasina, veneta. V. FACTIO. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 5. *n.* 63. Agitator factionis russatae. *Plin.* 7, 53, 54. Invenitur in actis, Felice russato auriga elato, in rogum ejus unum e faventibus jecisse sese. Adde alias ap. *Grut.* 76, 4. et 337., item 338, 3. 4. et 5. et 339, 1.

RUSSĔOLUS, a, um, adj. dimin. aliquantum russeus. *Prud.* περὶ στεφ. 11, 130. Luserat e minio russeolam saniem.

RUSSELLĀNUS. V. RUSELLANUS.

RUSSĔUS, a, um, adj. russus, rubeus, rufus. *Cato* ap. *Fest.* in *Ruscum*. Russeae fasciae. *Lucr.* 4, 73. Et volgo faciunt id lutea, russea vela, Et ferrugina, cum magnis intenta theatris, etc. Alii leg. *russaque*. *Petr. Sat.* 27. Russea tunica. *Pall.* 4, 13. *med.* de equis: Colores hi praecipui, badius, aureus, albineus, russeus, murteus, cervinus, gilbus, etc. ℙ *Russea factio*, russata. *Inscr.* ap. *Sirmond.* in *not. ad Sidon. carm.* 23, 323. M. Aurelius Mollicius Tatianus vicit palmas N. CXXV. sic: in russeo N. LXXXVIIII., in prasino N. XXIII., in Veneto N. V., in albo N. VIII. V. FACTIO.

RUSSŬLUS, a, um, adj. russeolus, subrufus. *Capitol. Albin.* 5. *f.* Cum pueri ejus familiae russulis fasciolis illigarentur. *Valer. Imp.* in *ep.* ap. *Vopisc. Prob.* 4. Huic igitur dari jubebis, (quoniam mediocris fortunae est) ut ejus dignitas incrementis juvetur, tunicas russulas duas, pallia Gallica duo fibulata, etc. Alii leg. *rufulas*.

RUSSUS, a, um, adj. rufus, rubens. *Catull. carm.* 39, 18. Quod quisque minxit, hoc solet sibi mane Dentem atque russam defricare gingivam. *Valer. Imp.* in *ep.* ap. *Trebell. Claud.* 14. Tunicas russas militares annuas. *Id.* ap. *Vopisc. Aurel.* 13. Tunicas ducales russas quatuor. Adde *Gell.* 2, 26.

RUSTĀRIUS, a, um, adj. rustis exscindendis aptus, ut *Rustariae falces* ap. *Cat. R. R.* 11. *f.* et *Varr. R. R.* 1, 22. *f.* sunt falces, quibus rubus seu rustum passim per incultos agros proserpens exscinditur, quasque *Pall.* 1, 43. runcones, Itali vero *ronconi* vocant. Alii minus recte leg. *ruscariae*, alii pejus *rusticariae*. V. RUSTO et RUSTUM.

RUSTĬCĀNUS, a, um, adj. ἀγροικος, ad rus et rusticos pertinens, agrestis, rusticus. *Rusticanus homo* qui ruri degit, et rusticam vitam agit: cui *urbanus* opponitur. *Cic. Att.* 8, 13. Multum mecum municipales homines loquuntur, multum rusticani. *Id. Verr.* 2, 1, 48. *f.* Homines rusticani ex municipiis. *Id. Tusc.* 2, 22. *med.* C. Marius, rusticanus vir, sed plane vir. *Id. Rosc. Am.* 15. *f.* Attenta vita, ei rusticana. *Id. Or.* 3, 11. Illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si plane fuerit rusticanum.

RUSTĬCĀRIUS. V. RUSTARIUS.

RUSTĬCĀTIM, adv. idem ac rustice. *Pomp.* ap. *Non.* 1, 8. et 2, 747. Ego rusticatim tangam, urbanatim nescio.

RUSTĬCĀTĬO, onis, f. ἀγρανλία, actus rusticandi. *Cic. Amic.* 27. *med.* Neque solum militia, sed etiam peregrinationes, rusticationesque communes. ℙ Est etiam labor, et cura rei rusticae. *Colum. prooem.* 6. In rusticatione antiquissima est ratio pascendi. Adde 11, 1.

RUSTĬCĀTUS, us, m. idem ac rusticatio. *Cic. Att.* 12, 1. Ut dum consisto in Tusculano, sciam, quid garriat in rusticatu. Sed alii leg. rectius *garriat: sin rusticatur*.

RUSTĬCĒ, adv. ἀγροίκως, rusticorum more, atque adeo duriter, inurbane, imperite, absurde. *Hor. Sat.* 1, 3, 30. rideri possit, eo quod Rusticius tonso toga defluit, et male laxus In pede calceus haeret. *Cic. Or.* 3, 12. Sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, et aequabiliter, et leniter. *Id. Off.* 3, 9. *f.* Urgent rustice sane: negant enim posse. *Id. Att.* 12, 36. *f.* Brutum objurgato, quod in Cumano esse noluerit: cogitanti enim mihi, nihil tam videtur potuisse facere rustice. ℙ *Gell.* 12, 6. Quod nunc barbare quem loqui dicimus, id vitium sermonis non barbarum esse, sed rusticum, et cum eo vitio loquentes rustice loqui dictitabant. P. Nigidius in commentariis grammaticis, Rusticus fit sermo, inquit, si adspires perperam. Haec *Gellius*.

RUSTĬCELLUS, a, um, adj. aliquantum rusticus. *Varr.* ap. *Plin.* 7, 20, 19. Rusticellus Hercules appellatus, mulum suum tollebat Fusius. ℙ Est etiam cogn. R., ut C. Rusticellus Bononiensis ap. *Cic. Brut.* 46.

[RUSTĬCILLUS, a, um, adj. idem ac rusticellus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 849, 5. Julia Rusticilla. *F.*]

RUSTĬCĬTAS, atis, f. ἀγροικία, ἀγρότης, agreste quiddam, durum, impolitum, quod in rusticis hominibus apparet: et tum in bonam, tum in malam partem sumitur. In bonam *Plin. ep.* 1, 14. Brixia multum adhuc verecundiae, frugalitatis, atque etiam rusticitatis antiquae retinet, *h. e.* simplicitatis, justitiae, diligentiae, gravitatis. ℙ In malam sumitur pro vitio urbanitati contrario, quod est in imperitia ac negligentia et fuga elegantiae et cultus erga se, et erga alios, et in rudi duritia tum in sermone, tum in moribus. V. URBANITAS. *Quint.* 6, 1. *med.* Nam et imperitia, et rusticitas, et rigor, et deformitas afferunt interim frigus. *Id.* 11, 3. Pronunciatio vitio carebit, si fuerit os facile, explanatum, jucundum, urbanum, id est in quo nulla neque rusticitas, neque peregrinitas resonet; et *paulo ante:* Qui verborum, atque ipsius etiam soni rusticitate, ut L. Cettam dicit Cicero (*Or.* 3, 11.) fecisse, imitationem antiquitatis affectant. *Plin.* 35, 4, 9. M. Agrippa, vir rusticitati propior, quam deliciis. *Ov. A. Am.* 3, 127. cultus adest: nec nostros mansit in annos Rusticitas, priscis illa superstes avis. *Id. Her.* 20, 59. Et decor, et vultus sine rusticitate pudentes; et *ib.* 17, 186. Rusticitatem excutere. *Mart.* 7, 58. Quaere aliquem Curios semper, Fabiosque lo-quentem, Hirsutum, et dura rusticitate trucem. Adde *Suet. Caes.* 53. ℙ Item nimis timida et inepta verecundia. *Ov. Am.* 1, 8, 43. casta est, quam nemo rogavit. Aut, si rusticitas non vetat, ipsa rogat. *Id. A. Am.* 1, 672. rusticitas non pudor ille fuit. Adde *Sen. Ben.* 2, 3. V. RUSTICUS. ℙ Ipsa res rustica, opus rusticum. *Pall. Insit.* 11. Est nostrae studium non condemnabile Musae, Urbanum fari rusticitatis opus. ℙ Ipsi rustici homines. *Id.* 1, 31. Piscina madefaciat virgas, coria, et lupinos, et si qua rusticitas consuevit infundere. *Imppp. Valent., Valens et Grat. Cod.* 1, 55, 3. Ut innocens et quieta rusticitas in pecuniariis causis litigandi habeat facultatem. ℙ Denique ruditas, et ignorantia, quae in rusticis esse solet. *Callistr. Dig.* 49, 14, 2. *extr.* Si ea persona sit, quae ignorare propter rusticitatem jus suum possit. Adde *Paul. ib.* 2, 6, 2.

RUSTĬCOR, aris, dep. 1. ἀγραυλέω, ruri dego, ruri vitam ago. *Cic. Arch.* 7. *f.* Haec studia pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Id. Leg.* 1, 3. *med.* Si qui dies ad rusticandum dati sunt. *Id. Off.* 2, 6. Rusticari cum aliquo. ℙ Item rei rusticae operam dare, agros colere. *Colum.* 11, 1. *med.* Sed haec ejus temporis sunt, quo Ischomachus negabat quemquam rusticari nescire. Adde *Sidon. ep.* 8, 6. *med.* ℙ Item rudi stilo et rustice loqui. *Id. ep.* 4, 3. Cui Varrones, Terentius, Plinii compositi, in praesentiarum rusticabuntur.

RUSTĬCŬLUS, a, um, adj. aliquantum rusticus. *Mart.* 10, 19. Nec doctum satis, et parum severum, Sed non rusticulum nimis libellum Facundo mea Plinio Thalia, 1, perfer, *h. e.* non omnino rudi et rustico stilo conscriptum. *Auson. Idyll. carm.* 7, 3. Bissula nomen tenerae rusticulum puellae, Horridulum non solitis, sed domino venustum. ℙ *Rusticulus, i*, substantive. *Cic. Sext.* 38. Sensit rusticulus non incautus, suum sanguinem quaeri. ℙ *Rusticula, ae*, gallina rustica. V. in v. sq. *Plin.* 10, 38, 54. Ambulant aliquae, ut cornices: saliunt aliae, ut passeres, merulae: currunt, ut perdices, rusticulae. *Mart.* 13, 76., cujus lemma *Rusticula:* Rustica sim, an perdix, quid refert, si sapor idem est? Carior est perdix: sic sapit illa magis. Alii leg. *Rustica sum perdix*.

RUSTĬCUS, a, um, adj. ἀγροῖκος, ad rus et agros pertinens, agrestis, villaticus. *Cic. Or.* 1, 58. *med.* Cui nostrum non licet fundos nostros obire, aut res rusticas vel fructus causa, vel delectationis invisere? *Id. Rosc. Am.* 15. Rustica praedia. *Phaedr.* 4, 4. Instrumentum rusticum. *Ter. Heaut.* 1, 1, 90. opus. *Juven.* 14, 24. Carcer rusticus, *h. e.* ergastulum. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* hortus, *h. e.* in usum rusticorum. *Plin. alter* 19, 8, 47. Grato menta mensas odore percurrit in rusticis dapibus. *Id.* 10, 33, 49. Rusticae et agrestes hirundines. *Ov. Her.* 4, 132. Rustica Saturno regna tenente, *h. e.* aureo saeculo, cum homines ruri agebant, nondum conditis urbibus. *Id. Met.* 1, 192. rustica numina, Nymphae. *Varr. R. R. prooem.* 7. Nostri majores praeponebant rusticos Romanos urbanis. *Colum. prooem.* 1. *med.* Prolatare rem rusticam, *h. e.* agros, et eorum colendorum artem. *Cic. Rosc. Am.* 27. *med.* In rusticis moribus, in victu arido, in hac horrida incultaque vita istiusmodi maleficia gigni non solere; et *mox:* Vita haec rustica, quam tu agrestem vocas, parsimoniae, diligentiae, justitiae magistra est. *Id. Or.* 3, 11. Rustica vox et agrestis quosdam delectat, quo magis antiquitatem, si ita sonet, eorum sermo retinere videatur. *Id. Rosc. Am.* 49. Putat homo imperitus morum, agricola, et rusticus, ista omnia more, lege, jure gentium facta. ℙ *Rustica gallina*, genus gallinae silvestris, facie similis non his villaticis nostris, inquit *Varr. R. R.* 3, 9. *med.*, sed Africanis, aspectu ac facie incontaminata. *Colum.* 8, 2. Cohortalis est avis, quae vulgo per omnes fere villas conspicitur: rustica, quae non dissimilis villaticae, per aucupem decipitur: eaque plurima est in insula, quam in Ligustico mari sitam nautae Gallinariam vocitaverunt. Adde *Mart.* 13, 76. V. RUSTICULUS. ℙ *Rustica Vinalia*, dies festus, de quo V. VINALIA. ℙ *Rusticus sermo*, quo utuntur rustici homines. *Gell.* 2, 21. *med.* Triones rustico certo vocabulo boves appellatos scribunt. *Id.* 17, 2. *med. Sermonari* rusticius videtur, sed rectius: *sermocinari* crebrius est, sed corruptius. ℙ Antiqui *rusticum sermonem* dicebant, qui nunc *barbarus*. V. locum *Gellii* in RUSTICE. ℙ *Rusticus, i*, homo ruri degens, et in opere rustico occupatus, ἀγρώτης. *Ov. Fast.* 1, 665. Rusticus emeritum palo suspendat aratrum. *Id. Pont.* 2, 5, 61. Rusticus agricolam, miles fera bella gerentem amat. *Colum.* 2, 9. *med.* Hordeum, quod rustici hexastichum appellant. ℙ Translate est incultus, imperitus, rudis, agrestis, durus. *Virg. Ecl.* 3, 84. Pollio amat nostram, quamvis est rustica, Musam. *Pl. Pers.* 2, 1, 2. Nimis me quidem pro barda, et pro rustica reor habitam. *Quint.* 1, 11. *med.* Gestus, manusque formantur, ut recta sint brachia, ne indoctae, rusticaeve manus, ne status indecorus. *Cic. Phil.* 10, 10. *f.* Homines rustici et agrestes. *Mart.* 4, 55. Haec tam rustica, delicate lector, Rides nomina? *Virg. Ecl.* 2, 56. Rusticus es, Corydon, *h. e.* stultus. *Ov. Fast.* 3, 463. quem flebam rustica, dixit, Utiliter nobis perfidus ille fuit; et *Her.* 16, 219. Poenitet hospitii, cum, me spectan-

te, lacertos Imposuit collo rusticus iste tuo. Infra v. 305. vocat hominem sine pectore, et qui ignorat dotes formae uxoris suae. ℙ Item asper, molestus. *Ov. Met.* 14, 522. Addidit obscenis convicia rustica dictis. *Id. Am.* 3, 6, 88. quid coeptum, rustice, rumpis iter? ℙ Item nimis verecundus, insulse, inepte timidus. *Ov. A. Am.* 1, 607. Colloquio jam tempus adest: fuge rustice longe Hinc pudor: audaces Forsque, Venusque juvant. *Cic. Fam.* 5, 6. subrusticum pudorem dixit. Rursus *Ov. Am.* 2, 4, 13. Sive procax aliqua est; capior, quia rustica non est. V. RUSTICITAS. ℙ Et qui amoris vim non sentit, aut repellit. *Id. ib.* 3, 10, 17. de Cerere: Nec tamen est, quamvis agros amet illa feraces, Rustica, nec viduum pectus amoris habet. ℙ Habet locum in conviciis. *Pl. Most.* 1, 1, 38. Oboluisti allium, germana illuvies, rusticus, hircus, hara suis. *Phaedr.* 4, 23. Laboro nihil, atque optimis rebus fruor. Quid horum simile tibi contingit, rustica? ℙ Interdum in bonam partem sumitur pro simplici, puro, non fucato. *Mart.* 10, 72. Per quem de Stygia domo reducta est Siccis rustica veritas capillis. *Sen. ep.* 88. *med.* Magno impendio laudatio haec constat: O hominem litteratum! simus hoc titulo rusticiore contenti: O virum bonum!

RUSTO, as, a. 1. rustis aliquid emundo. *Tert. Pall.* 2. Itaque *(gens humana)* colere omnia, si demum intelligis alibi stipantem, alibi deserentem, runcare atque rustare instituit, ut inde, velut ex surculis et propaginibus, populi de populis, urbes de urbibus per ubique orbis pangerentur. Alii minus recte leg. *ruspare.*

RUSTUM, i, n. idem ac rubus: videtur esse per syncopen a *rubustum*, quod a *rubus*. *Festus:* Rustum est rubus. *Virg. Ecl.* 7, 42. Horridior rusto, projecta vilior alga. *Id. G.* 2, 413. nec non etiam aspera rusti Vimina per silvam, et ripis fluvialis arundo Caeditur. Ubi *Serv.:* Rustum virgultum est, unde vites ligantur. Ap. *Virg. l. c.* utrobique, et ap. *Serv.* alii perperam leg. *rusco*, *rusci*, et *ruscum.* V. *Pontedera Op. post.* T. 1. p. 275.

RŪSUM. V. RURSUM.

RŪTA, ae, f. πήγανον, herba hortensis, olim Graece ῥύτα, vel ῥυτή. *Varr. L. L.* 4, 21. Quae in hortis nascuntur, alia peregrinis vocabulis, ut Graecis ocimum, menta, ruta, quam nunc πήγανον appellant. *Plin.* 19, 8, 45. et *Colum.* 11, 3. *med.* ejus serendae rationem tradunt. Duplex est, sativa, et silvestris. Utriusque vires in medicina fuse persequitur *Plin.* 20, 13, 51. *Id.* 14, 16, 19. *n.* 4. ex ea condiri vinum, quod *rutatum* ipse appellat *l. c.* 19, 8, 45., manipulis binis conditis in cadum musti, etc. *Id. l. c.* 20, 13, 51. docet, eam emendare sanguinem oculis suffusum, et Venerem cohibere, unde eidem nomen est datum πήγανον a πήγνυμι, cohibeo; ut contra eruca eandem excitare creditur. Hinc *Ov. R. Am.* 801. Utilius sumas acuentes lumina rutas, Et quidquid Veneri corpora nostra negat. ℙ Condiendis quoque cibis multum usum habet. *Mart.* 11, 52. tenui major cordyla lacerto, Sed quam cum rutae frondibus ova tegant; et *ib.* 31. Ut condat *(cucurbitas)* vario vafer sapore In rutae folium capellianae. ℙ Hinc *in rutae folium conjicere aliquem*, proverb. ap. *Petr. fragm. Trag.* 37. *extr.* et 58. *Burm.*, in quo explicando varie conantur eruditi. Eos consule ap. *Burm.* ℙ Translate. *Cic. Fam.* 16, 23. *extr.* Cras exspecto Leptam: etenim ad cujus rutam pulejo mihi tui sermonis utendum est. V. PULEJUM.

RŪTĀ CAESĀ et Ruta et caesa, neutr. plur. ita dicitur supellex omnis, quae loco moveri potest, et quae vel ruitur, vel etiam caeditur; quae avulsa et separata ab aedilibus vel fundo venali, excipi, sibique retineri a venditore possit: a *ruo* et *caedo*. *Festus:* Ruta caesa dicuntur, quae venditor possessionis, sui usus gratia concidit, ruendoque contraxit. *Ulp. Dig.* 19, 1, 17. Si ruta et caesa excipiantur in venditione, ea placuit esse ruta, quae eruta sunt, ut arena, creta, et similia: caesa esse, ut arbores caesas, carbones, et his similia. *Q. Mucius ib.* 50, 16, 241. In rutis caesis ea sunt, quae terra non tenentur, quaeque opere structili tectoriove non continentur. *Cic. Top.* 26. Ne praeterirem aliquid, quod ad argumentum in omni ratione reperiendum pertineret, plura, quam a te desiderata erant, sum complexus: fecique quod saepe liberales venditores solent, ut cum aedes, fundumve vendiderint, rutis caesis receptis, concedant tamen aliquid emptori, quod ornandi causa apte et loco positum esse videatur. Sic tibi nos ad id, quod quasi mancipio dare debebamus, ornamenta quaedam voluimus non debita accedere. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 55. Cui rei studere dices? an juri civili? est paternum. Sed dicet, te cum aedes venderes, ne in rutis quidem et caesis solium tibi paternum recepisse. ℙ Si *Varroni* credimus *L. L.* 8, 60., primam syllabam in *ruta* ita dicimus, ut *u* producamus. Fortasse quia contractum est a *ruita:* at in compositis *erutus*, *dirutus*, esc. brevis est.

RŪTABRI, ferramenta ad terram eruendam. *Varr. L. L.* 4, 31. Rastri, quibus dentalibus penitus eraduut terram atque eruunt: a quo et rutabri dicti. Alii aliter leg.

RŪTĀBŪLUM, i, n. ἐτοιμάλλης, instrumentum, quo rustici in proruendo igne, panis coquendi gratia, utuntur, ut *Fest.* definit. *Novius ib.* Quid ego facerem? otiosus rodebam rutabulum. Adde *Cat. R. R.* 10. et 11. et *Suet. Aug.* 75., ubi inter instrumenta villae una cum forcipe enumerant. ℙ Sumitur et pro rudicula. *Colum.* 12, 20. *med.* Jubebis rutabulo ligneo agitari quod decoxeris; et *ib.* 23. Rutabulo ligneo permiscere. ℙ Translate est τὸ αἰδοῖον ἀρρενικόν. *Naevius* ap. *Fest.* Senile retritum rutabulum.

RŪTĀCEUS, a, um, adj. ex ruta factus, ut Rutaceum oleum, *Plin. Valer.* 2, 28.

RŪTĀRIUS, a, um, adj. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 10. *n.* L. In monimento palangariorum, in agro Fontejano, quod est via Aurelia in clivo rutario, *h. e.* ubi multa ruta, seu rudera sunt: ibi enim multae olim aediculae fuerunt, temporum injuria prolapsae.

RŪTĀTUS, a, um, adj. πηγανωτός, ex ruta factus, ruta conditus, seu medicatus. *Plin.* 19, 8, 45. Invenio, mustum rutatum populo datum. *Mart.* 10, 48. Secta coronabunt rutatos ova lacertos, *h. e.* ruta conditos, vel involutos. *Pelag. Vet.* 2. *med.* Perungendus est equus oleo primum rutato.

RŪTELLUM, i, n. parvum rutrum. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 66. Frumentarius est, modium secum, atque rutellum Una affert, *h. e.* baculum ad aequandum modii cumulum, hostorium.

RŪTILANS, antis, part. a *rutilo*, rutilus. *Claud. Laud. Stich.* 1, 38. rutilantes crinibus alae, *h. e.* auxilia Germanorum, quibus flava coma. *Tac. H.* 1, 13. Visae per coelum concurrere acies, rutilantia arma, etc. *Plin.* 16, 11, 22. Rutilans color. *Nazar. Pan. Constant.* 35. Rutilantes auro columnae. *Stat. Th.* 11, 513. It praeceps sonipes *(saucius)* strictae contemptor habenae, Arvaque sanguineo scribit rutilantia gyro; et *Venant. carm.* 8, 7, 351. Vellere candidior niveo, rutilantior auro.

RŪTĪLĀTUS, a, um, adj. rutilus factus. *Liv.* 38, 17. Procera corpora, promissae et rutilatae comae. *Tac. H.* 4, 61. Propexus, rutilatusque crinis. *Lucan.* 9, 810. omnia membra Emisere simul rutilatum sanguine virus. Alii leg. *rutilum pro.*

RŪTĪLESCO, is, n. 3. ξανθίζομαι, rutilus fio, flavesco. *Plin.* 8, 55, 81. Lepores in Alpibus candidi, quibus hibernis mensibus pro cibatu nivem credunt esse, certe liquescente ea rutiletcunt annis omnibus. *Capell.* 2, 31. Fulgura rutilescunt.

RŪTĪLIĀNUS, a, um, adj. ad Rutilium pertinens; nomen civis R., ut Rutiliana narratio. *Cic. Brut.* 23., ubi alii leg. *Rutilia*, ut dicitur *Tullia gens, lex Julia*, etc.

RŪTĪLIS, e. V. RUTILUS

RŪTĪLĬUS, a, um, adj. rufus, rutilus. *Festus:* Rutilium, rufum significat, cujus coloris studiosae etiam antiquae mulieres fuerunt, unde traxerunt nomen *Rutilias*, ut indicat frequenter Afranius. Sunt qui leg. *rutilum.* ℙ Hinc Rutiliorum nobilis fuit Romae familia, ex qua P. Rutilius vir doctus, et summae innocentiae, de quo *Sen. Ben.* 6, 37., *Val. Max.* 6, 4. *n.* 4. *Ov. Pont.* 1, 3, 63. Et grave magnanimi robur mirare Rutili. ℙ *P. Rutilius Lupus*, rhetor et orator, vixit tempore Caesarum Augusti ac Tiberii, scripsitque *de figuris sententiarum et elocutionis*, quatuor Gorgiae libris in unum translatis, ut docet *Quint.* 9, 2. *med.* Ejus etiam meminit *Mart.* 5, 56. nihil sit illi Cum libris Ciceronis, aut Maronis, Famae Rutilium suae relinquat. Hic alii perperam leg. *Tutilium.* ℙ *Claudius Rutilius Numatianus*, natione Gallus, religione ethnicus, summis honoribus Romae functus, poeticum ingenii sui monumentum reliquit, quod *Itinerarium* inscribitur duobus libris, qui tamen mutili ad nos pervenerunt, stilo valde probabili: nitido et eleganti. Floruit anno a Chr. n. CCCCXVII., Honorio imperante: quo dignior admiratione est, linguae et liberalium artium cultura jam prope ad ferream et luteam aetatem accedente. ℙ Prima et secunda syllaba ambigua est, ut videre est ex *Ovidii* et *Mart.* locis allatis.

RŪTĪLO, as, avi, atum, a. 1. ξανθίζω, rutilum facio. *Plin.* 28, 12, 51. Sapo, Galliarum inventum rutilandis capillis, fit ex sebo et cinere. *Val. Max.* 2, 1. *n.* 5. Capillos cinere rutilare. *Suet. Cal.* 47. Rutilare, et submittere comam. ℙ Sunt qui putant *rutilare crinem* esse crispare. Afferunt illud *Senecae Herc. Fur.* 948. de leone: et rutilat jubam Cervice jactans. Sed alii leg. *et rutila jubam Cervice jactat.* ℙ Neutrorum more est splendescere, nitere in modum auri, aut cujuslibet rei flavae ac nitentis. *Accius* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. Jamque auroram rutilare procul cerno. Ipse *Varro* mox: Rutilare est a colore auri: aurei enim rutili. *Virg. A.* 9, 529. Arma inter nubem coeli in regione serena Per sudum rutilare vident, et pulsa tonare. *Val. Fl.* 5, 251. Tu quoque sacrata rutilant cui vellera quercu, Excubias, Gradive, tene. V. RUTILANS.

RŪTĪLUS, a, um, adj. πυρρίας, ξανθός, ἐρυθρός, rufus, russus, ruber, flavus ad rubrum accedens, aureus, fulvus. De his appellationibus rufi coloris disputat *Gell.* 2, 26.: sed cum singulis propriam definitionem assignet, de rutilo nihil dicit. Usurpatur autem de colore auri, ignis, et sanguinis, et flavae comae. Hinc a *Varr. L. L.* 6, 5. aurora dicitur rutilare, quod ab igne solis tum aureo aer aurescit: aurei enim rutili: et inde etiam mulieres valde rufae, rutilae. *Val. Fl.* 8, 114. Rutila pellis, *h. e.* aureum vellus Phrixi. *Claud. in Ruf.* 1, 197. laxet rutilos tibi Lydia fontes, *h. e.* Pactolum auriferum. *Lucan.* 9, 364. rutilum metallum, *h. e.* aurum. *Cic. Somn. Scip.* 4. Hominum generis salutaris ille fulgor, qui dicitur Jovis: tum rutilus horribilisque terris, quem Martem dicitis. *Virg. G.* 1, 454. et *A.* 8, 430. Rutilus ignis. *Val. Fl.* 7, 617. Rutilum fulmen. *Ov. Met.* 12, 294. Rutilae flammae. *Val. Fl.* 5, 451. palla rutilis correpta venenis, *h. e.* incendia portantibus. *Ov. Met.* 5, 83. rutilum vomit ille cruorem. *Colum.* 8, 2. *med.* Gallinae rectis rutilisque cristulis; et *mox:* Gallinaceis maribus paleae ex rutilo albicantes. *Ov. Met.* 2, 635. et *ib.* 6, 715. Rutili capilli. *Tac. Agr.* 11. et *G.* 4. Rutilae Caledoniam habitantium comae. *Sil.* 16, 472. comam rutilus, sed cum fulgore nivali Corporis. *Pl. Merc.* 2, 2, 34. Tun' capite cano amas, senex nequissime? *De.* Seu canum, seu istuc rutilum, sive atrum est, amo. (*Rufum crinem* eodem sensu dixit *Sen. Ira* 3, 26. de Germanis loquens: *flavam caesariem* de iisdem *Juven.* 13, 164. et *auricomum Batavum*, *Sil.* 3, 608.) *Suet. Ner.* 1. E nigro rutilum, aerique adsimilem capillum reddere; et *mox:* Rutila barba esse. *Catull.* 63, 83. Rutila juba leonis. *Festus:* Rutilae canes, id est, non procul a rubro colore, immolantur canario sacrificio pro frugibus. ℙ *Rutilem galeam* pro *rutilam*, in Africana gallina, quidam leg. ap. *Colum.* 8, 2. *in.* tanquam a recto *rutilis.* Sed alii plerique *rutilam.* Et sane bis deinde eodem capite hanc positionem adhibuit: ut veri simile non sit alteram illam inusitatam probasse. ℙ Aliquando *rutilus* est splendens, nitens, nitidus. *Val. Fl.* 4, 620. Rutilus thorax. *Claud. Laud. Stil.* 2, 341. Rutilae columnae. ℙ *Rutilus* fuit etiam cogn. R. a comae colore, ut Sp. Nautius Rutilus in *Fast. Capit.* ap. *Grut.* 291. *col.* 1. T. Virginius Rutilus, *Liv.* 3, 7.

RUTRUM, i, n. σκαπάνη, σκαφεῖον, χρώπιον, instrumentum rusticum praeferratum, ad aliquid eruendum: est a supino *ruitum* sive *rutum*, verbi *ruo*, ut aratrum ab *aratum*. *Varr. L. L.* 4, 31. Rutrum, ut ruitum, a ruendo. *Cato R. R.* 10. et 11. Rutra quinque, rastros quadridentes duos. *Fest.* Rutrum tenentis juvenis est effigies in Capitolio, ephebi more Graecorum arenam ruentis exercitationis gratia: quod signum Pompejus Bithynicus ex Bithynia supellectilis regiae Romam deportavit. *Varr.* ap. *Non.* 1, 66. Rutro caput displanat. *Pomp. ib.* Sarculum hinc illo profectus, illinc redisti rutrum, *h. e.* retro res tuae ierunt, haud aliter ac si ager, qui jam sarculo sarriendus erat, talis evadat, qualis prius fuit, cum rutro vertendus erat. Prius enim rutro vertitur ager, inde seritur, occatur, sarritur. *Ov. Fast.* 4, 843. de Remo: Nec mora, transiluit: rutro Celer occupat ausum. ℙ Item instrumentum, quo permiscetur calx, et subigitur, quae et *ascia* et *marra* dicitur. *Vitr.* 7, 3. *med.* Ita materies temperetur, uti, cum subigitur, non haereat ad rutrum, sed purum ferrum e mortario libretur. *Plin.* 36, 23, 55. Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohaereat. Adde *Pallad.* 1, 15. Huc pertinent illa *Cat. R. R.* 37. Partem de nucleis succernito, et in lacum conjicito: eo aquam addito, permisceto rutro bene; et *ib.* 128. Terram cretosam sumito, eo amurcam infundito, paleas indito: sinito quatriduum frascescat: ubi bene fracuerit, rutro concidito: ubi concideris, delutato. ℙ Addit *Scal.* ad *Varr.* dici *rutrum* etiam hostorium, quo modii cumulus aequatur. V. RUTELLUM.

RŪTŪBĀ, ae, f. perturbatio, teste *Non.* 1, 750. Videtur esse a supino *rutum* verbi *ruo:* quamvis prior ejus syllaba longa sit, quae in compositis corripitur, ut in *Ruta caesa* adnotavimus. *Varr. ib.* Ergo tum Romae parce pureque pudentes Vivere cum patria: nunc sumus in rutuba. ℙ Est etiam hoc nomine fluvius Liguriae, *la Rota*, prope Intemelium. *Lucan.* 2, 422. et *Plin.* 3, 5, 7.

RŪLŪLĀ, ae, f. dimin. parva ruta. *Cic. Fam.* 9, 22. Ruta, et menta, recte utrumque dicitur: volo mentam pusillam ita appellare, ut rutulam; non licet.

RŪTŪLI, orum, m. plur. populi Latii veteris, ad mare siti, inter Laurentum et Antium, quorum primarium oppidum Ardea. *Plin.* 3, 5, 9. *Virg. A.* 10, 108. Tros, Rutulusve fuat, nullo discrimine habebo; et *ib.* 12, 216. At vero Rutulis impar ea pugna videri. ℙ *Rutuli* ap. *Sil.* 1, 584. et 2, 541. et 567. sunt Saguntini, quia ex Ardeatibus olim coloni Saguntum deducti fuerant, teste *eod. ib.* a *v.* 291. et 2, 604. ℙ Adjective. *Virg. A.* 11, 88. Rutulo perfusos sanguine currus; et *ib.* 9, 728. Rex Rutulus, *h. e.* Turnus. ℙ *Rutulum* pro *Rutulorum* habet *Virg. A.* 10, 445. et *ib.* 12, 79.

RŪTŪLUS, i, m. V. ROTULUS.

RŪTŪPINUS, a, um, adj. ad Rutupias pertinens, qui est unus ex portubus Britannicae insulae, in Cantio. *Lucan.* 6, 67. Rutupinaque litora fervent. *Auson. de clar. urb.* 7. Felix *(Aquileja)*, quae tanti spectatrix laeta triumphi, Punisti Ausonio Rutupinum Marte latronem, *h. e.* Magnum Maximum, qui cum ann. a Chr. n. CCCLXXXIII. in Britannia purpuram arripuisset, quinquennio post Aquilejae a Theodosio M. occisus est.

RŪVĬDUS. V. RUIDUS.

FINIS TOMI TERTII.